

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ།

སྟོང་ཆ།

རྒྱུ་དཀར་མོ་རྒྱན་བཟོན་འགྲེས་ཀྱིས་བརྩམས།

དཔལ་ལྷན་པའི་ཕོང་རྩ་རྩིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ།

དཔལ་ལྷན་པའི་བཟུན་པ་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་སྐུ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་འཆར་བྱུང་དབང་འཛིན་མེད་
སྐུ་བཟུན་ལེགས་བཤད་ཚུ་ཀྱི་ལྷ་དབང་ས།

■ དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱིམ་ཚུན་ཕྱི་ཁྱིམ་ཕྱི་ཁྱིམ་དཔོན་དཔོན་དཔལ་ལྷན་ནམ་རྒྱལ་བྱང་ལྷན་ཆོས་མྱོང་།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

༡༡། །དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ།
སྟོད་ཀ།

རྗེས་དཀར་ཨོ་གྲན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བརྩམས།

ཐོན་འབྱོའི་གསལ་བཤད།

༄༅། །དཔལ་ཡུལ་ཚོས་འབྱུང་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་རི་ལྷོ་ར་བཅམས་ཤིང་དཔེ་སྤེལ་བའི་ཚུལ་
ཅུང་ཟད་སྤྱིར་ན། ཚོས་འབྱུང་གི་མཁུག་བསྐྱས་ཀྱི་གཏམ་དུ་བཤད་པ་ལྷོ་ར་སྤེལ་པའི་ཆེན་མོ་མ་
ལ་མི་ཏ་རུར་སྤྱིག་འཆང་བའི་དགེ་སློང་རྩི་རྩི་འཛིན་པའི་ནམ་པར་བྱོན་པ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་
ཡུལ་བའི་བསྐྱར་པའི་བདག་པོ་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་བྱུང་བདག་འཁོར་ལོའི་
མགོན་པོ་བྱུང་བའི་དབང་ཕྱག་པུ་ལོ་རྩ་སྤྱི་བའི་གསུམ་པ་འཛིགས་མེད་བྱུང་བསྐྱར་ལེགས་
བཤད་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་དབང་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་སྐྱོན་གྲགས་དབྱར་རའི་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་
ལོར་བྱུང་བའི་ཞལ་སྤེལ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱུད་ཡོངས་རྩིགས་ཀྱི་བྱུང་བ་འདུས་
པའི་ཚོས་འབྱུང་ཞིག་ཞི་འབྱུང་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་དཔལ་ཡུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་རིན་
ཆེན་གཏོར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྤྱིན་བྱེད་གནང་བའི་དུས་སོགས་ལ་དགོན་ལག་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
ས་བོན་བསྐྱེད་བའི་ཐུག་སྤྱོད་གནང་བ་ཐོས་ལ། ཐུག་ལས་དེ་རི་བཞིན་དོན་དུ་མ་འབྱོལ་བར་ཡོད་
ཆོད་སྤང་།

རྩིས་སུ་བདག་གིས་དར་ཐང་གདན་རབས་ཀྱི་མེད་གསེར་སྤྱིར་བཅམས་ནས་ཡིག་ཕུད་
སྤྱི་སྤྱོད་ལ་བཞེན་ཏེ་བྲིན་དུ་ཕྱུ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱར་བ་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་གང་གི་ཐུག་དུ་
འབྱོར་བའི་ལན་དུ་དམན་པ་བདག་ལ་བོང་བ་གསེར་གཟིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དར་ཐང་གདན་རབས་
ལེགས་ཚུལ་དང་། མ་འོངས་པར་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱུད་ཡོངས་རྩིགས་ཀྱི་ཚོས་འབྱུང་ཞིག་
ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲི་རྒྱས་ན་ལེགས་ཚུལ་གྱི་གསུང་ཐེབས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ངེས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བྲིས་ཞེས་
པའི་གསུང་སྐུལ་ནི་གང་ཡང་གནང་མི་འདུག། འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་རྩི་རྩི་འཆང་དར་ཐང་དུ་སྤེལ་
འབྱུང་བཀའ་མའི་སྤྱིན་བྱེད་གནང་བར་ཐེབས་སྤྱོད་པའི་གཏམ་ཐོས་པས་དེ་དུས་བདག་ལ་ཚོས་
འབྱུང་འབྲི་བའི་གསུང་སྐུལ་གནང་སྤྱོད་དམ་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་སེམས་ལ་ཉར་ཡང་མགོན་པོ་

གང་ཉིད་དར་ཐང་རུ་ཕེབས་པའི་བསྐལ་བ་མ་ཤར་བར་སྒྲ་གཤེགས་ཟིན་ཅིང་། དེ་རུས་ཀྱི་ཕྱག་
ཡིག་དེ་ཡང་ཉར་ཆགས་མ་རུས་པར་སྟོར་བས་དེ་རིང་ནི་འདི་ཚུལ་གླིང་ན་རྩལ་རུ་དོགས་པ་
ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་སོ།།

ཕྱིས་སུ་དཔལ་ཡུལ་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་གསང་བདག་མི་ཡི་རོལ་གར་སྒྲུབས་རྗེ་ཐུབ་
བསྟན་གར་དབང་ཉིན་བྱེད་དཔལ་བཟང་པོའི་སྟན་རྒྱུད་རུ་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རིས་ཀྱི་
ནང་དོན་ཞུས་པ་ལ་ཆོས་འབྱུང་དེ་འདྲ་འབྲི་དགོས་མིན་གྱི་གསུང་ལན་ཅི་ཡང་གནང་མ་བྱུང་ངོ་།།

ཕྱིས་སུ་སྒྲུབས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་པར་དང་ངོ་འབྲུད་རྣམས་ཀྱི་རུས་ཅི་རིགས་སུ་སྒྲུལ་
བྱེད་ཀྱི་མེ་ཏྲག་དང་བཅས་བཀའ་ཕེབས་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ས་
བོན་སྟོང་དགོས་པའི་བཀའ་ཆོས་སྡེ་སོ་སོར་བསྒྲུལ་ནས་བདག་ལ་ཅིས་ཀྱང་བརྩམ་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ལྟོག་མ་རུས་པར། བདག་གི་ཆ་བྱ་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་རྒྱངས་འཁོར་ཁ་ལོ་བ་དང་། རྗེ་
ཆགས་མེད་ཀྱི་ཡང་སྲིད་ཀྱན་བཟང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་ལག་རོགས་པ་མཛད་དེ་དགོན་པ་པལ་མོ་
ཆེར་དངོས་སུ་བཤོད་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ས་བོན་བརྩམས་ཤིང་། རིགས་བདག་སྤྲེལ་གྱང་ཁང་སྒྲུལ་སྒྲུ་
རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བཀའ་མའི་སྒྲིན་བྱེད་གནང་རུས་ཀྱང་ཆོས་འབྱུང་འདི་འདྲ་ཞིག་འབྲི་དགོས་
པར་གསུངས་པ་དང་། ད་ལན་ཡང་བྱ་བ་འདི་ལ་ལེགས་སའི་དབུགས་དབྱུང་དང་། བཀའ་སྒྲུལ་
ཀྱི་མེ་ཏྲག་སྒྲི་བོར་གནང་བ་དང་། བྱིན་རུའུ་ཤོང་བྱིར་རུ་སྒྲུབས་རྗེ་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་གཟན་
དཀར་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་སྒྲུ་བའི་ཉི་མ་མཚོག་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས་སྟོང་ཤག་གི་
མཐུན་རྒྱུན་བསྒྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་མེད་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཀྱན་བཟང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་མཆན་བྱ་
ཚུལ་འདེགས་དང་ཡི་གེ་བ་དང་། སྡེ་སྟོང་འཛིན་པ་མཁན་པོ་རྗེ་ལྷན་པོས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་འཆོལ་
སྒྱུད་དང་འཕྲུལ་ཡིག་འདེབས་པ་པོ་མཛད་དེ་སྤྱིར་སྟོར་བྱི་སྤྱག་འགའི་འགོ་གོན་བཏང་ཞིང་།
བཟང་བྱ་གཅིག་ལྟག་གི་རུས་ཡུན་ལ་འབད་པའི་སྟོན་ནས་བྲིས་པ་ལགས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུས་འདིར་
དགོན་པ་ཡེ་མེད་རུ་སོང་བའི་ཤུལ་འགའ་བརྩིས་པའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཁོ་ན་
བརྒྱ་དང་གྲུ་བྱག་གི་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་རྒྱུད་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིས་ཆེན་གཙོ་གས་བརྒྱ་དང་སོ་

བཞི་དང་། སྤྱིར་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཅམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འདུས་ལ། སྤྱིར་བཏང་དཔལ་
ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་མཆིས་ན་འང་མང་པོ་ཞིག་ཡེ་མེད་རྩ་སོང་དབང་
གིས་ལོ་རྒྱུས་མ་རྟེན་པས་འདིར་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་ངོ་།།

གོ་རིམ་སྤྱིག་སྤངས་ནི། རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདན་ས་དཔལ་
ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤྱིང་དང་། ཁོང་གི་ཡོངས་འཛིན་ནམས་ཀྱི་གདན་ས་དགོན་པ་
གསུམ་དང་། དཔལ་ཡུལ་བའི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆེན་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་སྡེ་ནམས་
ཐོག་མར་ཁམས་སྡེ་དགོན་ནས་བརྒྱུ་ཤིང་གནས་ཡུལ་ས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་བྱེས་ཏེ་བསྐྱོད་ས་
པ་དང་། སྤྱིས་ཆེན་གཙོ་གས་ནམས་ནི་བྱོན་པའི་ལོ་ཆོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་བཀོད་ཡོད་པས་འདིར་
རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་དང་། མིང་གསལ་ཆེ་རྒྱུང་དང་། ཐོབ་ཆེ་རྒྱུང་གི་རིམ་པ་ལྟར་བཞིས་ཏེ་གཏན་ནས་
བཀོད་མེད་ལ། སྤྱིས་ཆེན་ཀྱི་རིམ་པ་བཀར་བ་ཡང་སྤྱི་རགས་པ་ཅམ་དང་རྟོགས་བརྗོད་རྩུང་
འབྲི་རྩ་བཏུབ་པ་ནམས་བཀོད་པ་ལས་སྤྱིས་ཆེན་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བསལ་ཞིབ་པའི་ལུགས་སུ་
བཀོད་པ་ནི་གཏན་ནས་མིན་པས་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་དགོན་པ་རང་རང་གི་བྱང་བའི་ནང་རྩ་ལུས་
པའང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ངེས་མོད་ཞིབ་ཆོགས་བཞིས་པ་ནི་མེད་དོ།།

དགོན་པ་སོ་སོས་སྤྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་རྩ་མཆོད་བརྗོད་དང་མཁུག་བྱང་ལ་སོགས་
པ་མཆིས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྲིས་པ་མང་མོད། དེ་དག་རང་སོར་མ་བཀོད་ཅིང་། ཐ་
ན་ཆོག་ཅམ་ཡང་རང་སོར་མ་བཞག་པར་བདག་ཚཱ་པ་རང་གི་ཚཱ་གཤིས་ལྟར་བྲིས་ཤིང་།
རྒྱུས་པ་བསྟུས་པ་དང་། བསྟུས་པ་རྒྱུས་པར་བཏང་བ་དང་། འགལ་བ་ལ་དབྱུང་པ་དང་། རྟོར་
བ་བཅོས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱུང་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་འབྲེལ་ཡོད་
གཞན་གྱི་ནམ་ཐར་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་གི་སྦྱབ་བྱེད་དང་། ལྷང་རིགས་ཀྱི་
ལམ་ལས་མི་འཛོལ་བའི་ལུགས་སུ་དབྱུང་པས་བྲིས་ན་འང་དམ་པ་རྩ་མའི་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་
ཆོགས་དང་། དགོན་པ་རྩ་མའི་འདེབས་ལོ་སོགས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྷང་ས་གཏན་ནས་མ་རྟེན་པ་
མང་པོ་ཞིག་དགོན་པ་སོ་སོས་སྤྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ས་བོན་ལྟར་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་ཐབས་

མེད་བྱང་བས་དེ་རིགས་ལ་འགལ་ནོར་ཅི་འདྲ་མཆིས་ཀྱང་བདག་ཚུལ་པ་པོ་དང་། མཆན་བྱ་ཡི་གེ་བའི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ཤེས་གཤམ་གྱི་ཆེད་། དཔོན་པ་དག་དང་སྤྱི་ཆེན་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་གང་ལ་ཡང་འགོད་དགོས་ཆུང་བ་དང་། ཉེག་ལབ་མང་བ་ནམས་འདིར་བཀོད་མེད་པ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ།།

ལོ་རྒྱུས་སོ་སོར་ས་མིང་དང་། སྤེ་མིང་དང་། རུས་མིང་ནམས་འབྲི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱང་ཡོད་པ་ནམས་དེ་ལྟར་རང་སོར་བཞག་སྟེ་མི་འདྲ་བ་ཀྱན་གོང་འོག་ཏུ་བཀོལ་ཡོད་པ་དང་། བཀོལ་སྟངས་བྱབ་ཆུང་བ་འགའ་རེ་ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། འགའ་རེ་ཁོང་ཆོས་བྲིས་པ་ལྟར་མ་བཞིས་པར་ཐེབ་སྟུང་མིག་ལ་མཛོས་པ་དང་གཞན་ལ་ནོར་བ་མེད་པ་ལྟར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། དཔོན་པ་དག་རྫོང་སྤྱི་གཞུང་གི་གྲོང་བརྒལ་ནས་བར་ཐག་སྟེ་ལེ་ཅི་ཡོད་དང་། མཚོ་མིས་ཀྱི་ཆད་དང་། ཤར་བྱང་གི་ཐིག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་དེང་རུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ངོ་སྟོན་པའི་ལྷགས་ལྟར་བྲིས་ན་GPSཙམ་རེ་བཀོལ་སྟོན་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་ཞིབ་ཆགས་ཙམ་འབྲི་ཤེས་ནའང་དེ་འདྲའི་རང་སྟོལ་ཁྱིལ་གྱིས་དོར་ནས་གཞན་གཡམ་རྒྱུག་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་པར་སྟོན་སྟོལ་དམ་པ་གོང་མ་དག་གི་ཚུལ་སྟོལ་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་སྟེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་ནི་མཐུན་ཆེན་ལགས་པོ་མ་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་འགོད་ཐབས་མ་བྱང་བར་ལུས་པས་བྲིས་སུ་དཔལ་ལུལ་བའི་མཁན་སྟུལ་སྟོ་ལྟན་དག་གིས་འགོད་པའི་རེ་བ་ལྷུས་པ་ལགས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ནང་མིའི་སྟོན་འདོན་གྱི་ལྷགས་ལྟར་ནོར་བ་འཆོས་པའི་མེ་ཏོག་འཐོར་བར་ཞུའོ།།

དེ་ལྟར་ཡོངས་རྫོགས་མཐུག་གྲུབ་པ་ནས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྐྱབས་གཅིག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་ཐུབ་བསྟན་གར་དབང་ཉིན་བྱེད་གྱིས་ཕྱག་རྒྱས་ཤོག་དཔུལ་དུ་མ་བཏང་སྟེ་དཔེ་དེབ་ཀྱི་རྣམ་པར་པར་དུ་བསྐྱབ་ནས་འགྲེམ་ཅིས་ལགས་པས་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ་འདི་རུས་ལ་བབ་ཆེ་གཟིགས་བཞེད་སྟེ་བོའི་སྟོན་ལམ་དུ་འབྱུང་བར་ངེས་པས་ཐུགས་དགུས་པར་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་ཚུལ་པ་པོ་དང་མཆན་བྱ་ཡི་གེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྐྱར་ཏེ་ཞུའོ།།

前 言

公元1665年德格王统治金沙江流域很多地区后白玉南木加泽修建了白玉寺院，请来根桑西日大师当寺院主持。根桑西日讲经、修法、弘扬宁玛派为主的佛法、培养了很多佛教优秀大师，他修传藏传佛教显密的基础上主修主传仁纳朗巴和自己的根本上师弥吉尔多杰的伏藏法，他的修行和传法的程序严谨，传承清净，闻思广泛，修法合理而引起了信徒们的重视，集聚了非常多的弟子，他的大弟子们也在不同地区新修建了很多分寺。

因此，根桑西日大师涅槃之前已经修建有90多个寺院，他的传承变成独具特色的白玉传承，后期他的法脉传遍全世界，特别是20世纪和21世纪贝诺法王把白玉传承弘扬到了欧洲、北美洲、澳洲、东南亚、南亚地区。全球最有影响力的著名大师晋美彭措法王也是白玉的传承人。

300多年历史潮流中曾经有过300多个寺院，但是在社会和历史的风雨中已消亡了90多个寺院，变为其他教派的寺院也有好几个，现如今在全球范围内明确为白玉传承的寺院有200多个。我们这次在《白玉传承大源流史》中写了186座寺院志以及134位高僧大德的传记和其他两千多个佛法修行人物的历史，但是印度、尼泊尔、不丹、东南亚、欧洲、北美等地的几十个寺院志还未写成。

上世纪90年代我著作了白玉达唐寺志，出版后1999年有缘敬献给贝诺法王，法王亲自回信赞扬有加，还亲口嘱托我写整个白玉传承的源流史。很不幸的是后来法王圆寂了，我肩负的责任感觉更加沉重。

再后来白玉达唐寺主持尕昂尼玛法王也赠予我很多吉祥物的同时嘱托我写整个白玉传承的源流史，白玉土桑活佛也叮嘱我写整个白玉传承的源流史。

因此，我从2019年开始写《白玉传承大源流史》这本书，找寻资料的过程中尕昂尼玛法王赐予资金方面的赞助，乔美活佛更桑格拉负责找资料、研究历史、打字、校对、排版等等。堪布多杰楞保也帮我找资料和打字，同时和我的侄子丹巴迦错负责千里探寻白玉法脉及传承的驾驶等等。

在我们长途跋涉去寻觅白玉法脉传承的旅途中走遍了整个安多和康区，回来后我们依然废寝忘食地整理和编著几个月，才完成了这三本书的初稿。

功夫不负有心人，今天有幸完成了法王的重托，也有缘能把这本书献给所有读者们。最后，祈愿白玉法脉源远流长利益众生，一切吉祥。

དཀར་ཆག

མཚན་བརྗོད་དང་བཅུ་པ་དམ་བཅའ་བ།(1)

ཆོས་རྒྱུད་གང་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུང་ཁུངས་བཟླ་ན་བ།

༡ རྒྱུད་བཤད་བ།(9)

༢ རྒྱུ་བཤད་ཁུངས་བཤད་བ།(50)

༣ རྒྱུ་བཤད་ཡོ་ག་ལྟེ་གཞུང་གི་བརྗོད་པ་རྣམས་བཟླ་ན་བ།(51)

 ༡ མཚན་མས་རྒྱུད་བ།(51)

 ༢ དཔེ་མས་བཤད་བ།(67)

 བརྒྱུད་པ་མ་རྒྱུ་ཡོ་གའི་བརྗོད་པ།(67)

 ལུང་ཨ་རྒྱུ་ཡོ་གའི་བརྗོད་པ།(82)

 རྒྱུ་མཚན་ཨ་རྒྱུ་ཡོ་གའི་བརྗོད་པ།(91)

༤ དབལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་དང་ཁུངས་ཆེ་བའི་གཏེར་ཆོས་ཀྱི་བརྗོད་པ།(111)

 གནམ་ཆོས་ཟབ་མོའི་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་བརྗོད་པ།(111)

 ཟབ་ཆོས་ཞི་ཁོ་དགོངས་པ་རང་གྲོལ་གྱི་བརྗོད་པ།(113)

 གཏེར་ཆེན་རྒྱ་སྤྲིང་པའི་ཟབ་གཏེར་གྱི་བརྗོད་པ།(115)

 ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་བཀའ་བརྗོད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་བརྗོད་པ།(119)

 གུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་བཀའ་བརྗོད་གསང་བ་ཡོངས་རྒྱུ་གྱི་བརྗོད་པ།(121)

 སངས་སྤྲིང་ལྷ་མ་དགོངས་འདུས་གྱི་བརྗོད་པ།(123)

 པདྨ་སྤྲིང་པའི་ཐུག་དོར་དྲེགས་པ་ཀུན་འདུལ་གྱི་བརྗོད་པ།(124)

བྱང་གཏིར་རྫོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་བརྒྱད་པ།	(125)
མ་ཉིད་མེད་གདོང་གི་བརྒྱད་པ།	(127)
འཇའ་ཆོན་སྒྲིང་པོའི་ཟབ་གཏིར་གྱི་བརྒྱད་པ།	(128)
ཆོགས་བདག་ཁམས་བྱོན་མའི་བརྒྱད་པ།	(130)
༥ དབལ་ཕུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོད་གཉིས་བྱང་མེམས་ཕྱོད་བའི་བརྒྱད་པ།	(146)
༥ དབལ་ཕུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་མ་ཐར་འདུལ་བའི་ཕྱོད་རྒྱ།	(154)

དབལ་ཕུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དངོས་བཤད་པ།

༡ དབལ་ཕུལ་བ་ཞེས་བའི་ཆོས་རྒྱུད་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ།	(168)
༢ ཆོས་རྒྱུད་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཁས་བླ་པ་དམ་པ་གཙོ་བོ་དག་གི་རྟགས་པ་བརྗོད་པ།	(257)
གཏིར་ཆེན་མི་འགྱུར་དོ་རྩེ།	(259)
མཁས་བླ་པ་ཀམ་ཆགས་མེད།	(268)
བྱང་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ།	(274)
གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན།	(276)
རྒྱགས་སངས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན།	(277)
འཇའ་སྒང་ཨ་འཕེན།	(280)
གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་མེད།	(284)
བྱག་སྒང་འབའ་ལྗིང་།	(294)
གཙང་མདའ་དོ་རྩེ་ཐར།	(297)
གཙུང་པ་བླ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ།	(299)
ཉི་གནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོ་བརྟན།	(301)
གོ་འཛོ་རྩུན་གྱུང་རིག་འཛིན།	(303)

གཙང་ལྷ་ཀླུ་ཡེ་ཤེས།	(304)
ལུང་ལུག་དགོན་མཚན་མགོན།	(308)
དར་སྐྱ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན།	(311)
མཁན་ཆེན་པུ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།	(313)
རྒྱལ་ས་སངས་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མཚོ།	(316)
གདོང་གྲུ་ཅུ་རྒྱལ་མཚན།	(319)
རྒྱ་ལོང་ལྷ་མ་ཚེ་རིང་རྒྱལ་ས།	(321)
གྲུབ་དབང་པུ་ལྷ་ལོང་ལྷ།	(324)
རོང་སྟོན་པུ་ལྷ་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་པ།	(332)
གཏིང་སྟོན་བཟང་པོ་རྒྱ་མཚོ།	(337)
སྤྱིང་པོ་རྒྱལ་སྐྱ་ཆེ་བསམ་ལོང་ལྷ།	(339)
འཇང་སྐང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ།	(340)
འཇང་སྐང་འཇིགས་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ལོང་ལྷ།	(343)
མཁན་ཆེན་ཀླུ་བྲག་ཤེས།	(346)
དར་སྐྱ་བསམ་གཏན་སྤྱིང་པོ།	(354)
མཁན་གྲུབ་ཀླུ་ལྷ་དབང་།	(356)
འབྲུལ་ཞིག་ཀླུ་དོན་དམ།	(357)
རྒྱ་ལྷ་ཀླུ་ཀུན་བཟང་གཞན་པས།	(359)
མཚན་དགེ་ལོ་རྒྱུ་ཉི་མ།	(373)
ལྷ་འབྲང་དཔལ་ལྷན་ཚོས་རྒྱལ།	(377)
ཁང་ཏ་འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།	(378)
སྤྱིང་པོ་གཏིང་སྟོན་ལུས་ལྷན་སྤྱིང་པ།	(381)

ཁྱུ་ཁྱུ་ཕྱུ་ཚོས་སངས་ཁྱུ་ཡི་ཤེས།	(384)
ཀམ་འབྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན།	(386)
སླ་མཆན་ཡི་ཤེས་དཔལ་འབྱོར།	(391)
དུང་དཀར་ངེས་དོན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ།	(394)
དཔོན་སྤྱུ་འཇིགས་མེད་རང་གྲོལ།	(401)
སེ་ར་རིན་ཆེན་བྲེང་བ།	(408)
ཤྱག་སྒྲིང་པ་སྤྱ་འདུས་ཅལ།	(411)
ཨ་མོ་སླ་མ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱལ།	(418)
ལྷ་ཅེ་མཁྱེན་བཅེ་འོད་ཟེར།	(424)
འདས་ཅུང་སྤྱུ་སྤྱ་གསང་སྤྱགས་བསྟན་འཛིན།	(425)
དོ་སྤྱད་སྤྱ་ཆེན་པ་སྤྱ་མཁྱེན་བཅེ་འོད་དབང་ཕུག།	(426)
ད་ད་པ་སྤྱ་འགོ་འདུལ་དོ་རྩེ།	(427)
སེ་ར་སྒོ་འཇི་འཇིགས་དགའ་སྤྱུ་སྤྱ།	(432)
ཀེ་ཁྱ་ཚོས་གྲགས་ཁྱ་མཚོ།	(436)
ཁྱུང་ཁང་སངས་ཁྱུ་དཔལ་ལྷན།	(442)
ཁྱ་སྤྱུ་པ་སྤྱ་མཛོ་སྤྱགས་བསྟན་འཛིན།	(444)
གཙང་བ་ཁྱུ་ཁྱ་བྱམས་པ་ཚོས་འཛིན།	(475)
ལྷགས་སྤྱུ་རོལ་པའི་དོ་རྩེ།	(479)
ལྷ་སྤྱུ་པ་སྤྱ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན།	(484)
ཨོ་ཁྱ་མཛོ་སྤྱགས་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ།	(492)
གཟི་སྤྱུ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་བ།	(503)
ལྷགས་སངས་ཀམ་ཚོ་དཔལ།	(512)

མགར་མྱོང་གཏིར་ཆེན་པ་སྒྲ་མྱོང་ཡངས་ཀྱ་མཚོ།	(513)
ཙག་མྱོང་མདོ་སྒྲུལ།	(520)
གཏིར་སྒྲས་འགྱུར་མེད་ཆོ་དབང་ཀྱ་མཚོ།	(522)
རྒྱལ་མངས་མཁན་པོ་པ་སྒྲ་ཤེར་བཟང་།	(527)
སྒྲ་ཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན།	(532)
སྒྲ་ཆེན་འཛིག་བྲལ་ཚས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས།	(534)
གཡུ་ཁོག་བྱ་བྲལ་བ་ཚས་དབྱིངས་རང་གྲོལ།	(535)
བསོད་ནམས་སྒྲུལ་སྒྲ་སྒྲ་ཚལ་རང་གྲོལ།	(539)
ཤུག་སྒྲ་སྒྲུལ་སྒྲ་མི་འགྱུར་དོ་རྒྱུ།	(541)
ཀྱ་རྒྱུ་ཤུག་ཐོབ་དོ་རྒྱུ་དོན་གྲུབ།	(543)
ཁྱོ་སྒྲུབས་དགེ་བཤེས་པ་སྒྲ་ཀུན་བཟང་།	(545)
གདོང་ངེ་མཁན་པོ་འཛིགས་མེད་དཀོན་མཚོག།	(547)
མདོ་མང་གཏིར་ཆེན་དོ་རྒྱུ་བདེ་ཆེན་སྒྲིང་པ།	(550)
རྒྱ་སྒྲ་བསོད་ནམས་ཀྱ་མཚོ་ལྷ་དབྱངས།	(558)
གཏིར་སྒྲོན་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པ།	(562)
རག་མཁོ་མཚོག་སྒྲུལ་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱ་མཚོ།	(568)
རྒྱལ་མངས་ཆོ་སྒྲུལ་འཛིགས་མེད་ཚས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས།	(570)
རིན་ཐེང་སྒྲུལ་སྒྲ་འོད་ཟེར་ཀྱ་མཚོ།	(573)
མགར་མྱོང་ཀྱལ་སྒྲས་པ་སྒྲ་ནམ་ཀྱལ།	(580)
ཤུག་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ།	(581)
སྒྲ་འོད་སྒྲ་ཆེན་པ་སྒྲ་བསམ་ཤུག་དོ་རྒྱུ།	(589)
གནས་ཀྱལ་སྒྲུལ་སྒྲ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱ་མཚོ།	(591)

ཤོ་ཁི་རྟོགས་ལྷན་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ།	(597)
དབྱུས་བཟའ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་ཉིད་བདེ་སྦྱང་དབང་མོ།	(601)
ཨར་སྦྱང་མཁན་ཆེན་ལྷོ་བཟང་དོ་རྟེ།	(615)
ཨ་སྦྱིས་གཏེར་སྟོན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྦྱིད་སྤིང་པ།	(620)
དཔལ་ལྷུལ་མཆོག་སྦྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་དོ་རྟེ།	(623)
ལྷ་ལྷག་མཁན་ཆེན་གཞན་པན་ལེགས་གྲུབ།	(634)
སྦྱེ་བོས་དབོན་པོ་པརྒྱ་བསམ་གྲུབ།	(640)
དུང་དཀར་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ།	(646)
གནམ་མོ་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས།	(652)
རྒྱགས་སངས་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ།	(654)

༡༡། །སྤྱི་ལྟར་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚས་རྒྱད་
ཀྱི་བྱང་བ་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་ཀུན་བཟང་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་
ཤེས་རབ་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

མཚན་བརྗོད་དང་བརྟམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༡། །ན་མོ་གུ་རུ་ས་མཉུ་ཟླ་དྲ་ཡེ།
གདོད་ནས་ནམ་དགུ་དགུ་པ་མཐའ་དང་བུ།
བུ་ལུ་འབས་དབྱིངས་ཉིད་ཉིད་སྐྱེ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས།
དབྱིངས་ན་མ་གུ་བུ་བུ་པ་ལྷན་རྒྱལ་མཐུ།
མཐུ་ལྷས་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱའི་གཤེས་དེར་འདུད།

སྤྱི་ཞི་མི་དམིགས་ཇི་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས།
སྐྱེ་གསུམ་ལྷན་གྱུ་བ་བདུད་འདུལ་སྤུལ་བྱང་གསུང་།
བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔེ་མེད་མཁྱེན་གཏེར་ཆེ།
ལོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་མཐོན་ཚེས་མཚོད་འཁོར་ལོར་བསྟོད།

དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་པལླ་ནམ་རྒྱས་སྤྱན།
སྤྱན་རས་རབ་ཡངས་ཐར་ལམ་གསལ་མཛད་དུག།
དུག་གང་ཚདས་དབྱངས་སྟན་པ་རབ་མངའ་རྒྱལ།
རྒྱལ་བ་རབ་བཟང་ཟས་གཙང་སྤྱས་ཕྱག་འཆལ།

མཚུབ་མོས་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་མན་ངག་གིས།
གཏུག་མ་རང་བྱང་རིག་པའི་ཏི་ལ་ཀ།

ཤེས་རབ་གཞོན་ནུའི་གྲགས་སུ་བྱིན་པའི་མགོན།།

ལམ་ལོ་མགོན་པོ་སྐོང་ཡངས་དོ་རྗེར་འདུད།།

གང་གི་སྤྱིང་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ཚོངས་པའི་ཐུན་སེལ་ཚས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་
གཟི།།

གཟི་བརྗེད་མཚན་དཔེ་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་གུར་གུམ་རི་བོ་ཉི་མས་འབྱུང་འདྲར་རལ་གྱིའི་འཁྲི་
ཤིང་མངོས།།

མངོས་པར་སྒེམ་པ་དེ་ཡིས་སྤྱིན་མཛད་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་ངག་གི་དབང་ཕྱག་མཁུན་གཏེར་
འཇམ་པའི་དབྱངས།།

དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤྱན་པའི་ཚིག་གིས་ནམ་པར་བསྟོད་དོ་སྟོ་གྲོས་ཉི་འོད་བདག་སྤྱིང་ཚལ་དུ་
ཕོབ།།

ཀུན་ཡིད་འཕྲོག་པའི་དཔལ་ནི་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་རིན་ཆེན་གདུ་བུ་པལ་ལི་ཀའི་གོས་བཟང་རྒྱལ།།
རྒྱ་བཟང་ལེགས་སྤུད་ཤིང་པ་དེས་མིན་བེདུར་རྒྱད་མངས་དབྱངས་སྤྱན་སྒྲིལ་ཡིས་ཀྱང་མིན་
མངོས་མ་ཁྱོད།།

ཁྱོད་སྒྲིལ་བའི་ཞལ་རས་པསྟོའི་སྤྱན་དང་བིལུའི་མཆུ་སྟོས་ནུ་འབྱར་རབ་རྒྱས་ལང་ཚོ་མངོས།།
མངོས་པའི་དབྱིད་དོ་དབྱངས་ཅན་མ་གྱེ་བདག་སྟོའི་མགུལ་བར་ཉག་དུ་འབྱུང་པའི་སྐལ་བཟང་
མེ་ཏོག་སྟེལ།།

ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་གསང་བདག་ཕྱག་དོར་བྱི་མེད་གཤགས་པ་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་
ངོ།།

ཀུ་ཀུ་རྒྱ་ཇ་ཡིན་ཆུ་ཉི་སྒྲིག་པའི་དོ་རྗེ་པ་ལྟ་ཉལྟི་སངས་རྒྱས་གསང་བ་མཚོག།

དགའ་རབ་རྩི་རྩི་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་སྤྱི་མིང་ཏ་ཡི་ཤེས་མདོ་དང་བྱི་མེད་བཤེས་གཉིན་
ཞབས།

བསྐྱེད་རྩོགས་རྩོགས་ཆེན་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་རིག་འཛིན་ཆོགས་ལ་གུས་པས་འདུད་དོ་བྱིན་རྒྱལས་
སྤང་བ་སྦྱོལ།

མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚར་རྒྱལ་བའི་ལུང་བསྟན་དུ་རྩེ་རྩི་དབྱངས་བསོད་ནམས་ལྡན་མང་དད་དཔལ་རྣ་
བའི་དཔྱད།

མདོ་ལྷགས་རྒྱ་མཚར་མང་ཐོས་མཁྱེན་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད་འབར་ས་ལམ་མཚོ་སྐྱེས་འདབ་སྟོང་
རྣམ་པར་གྲོལ།

གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚར་ཟབ་གསང་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བདུད་རྩིས་སྲིད་ལམ་ངལ་གསོའི་བདེ་བ་
མཚོག་ཉིད་སྟེར།

རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་ཚབ་དབང་པོ་ཐེག་མཚོག་ཤིང་རྟ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་པར་ཀླ་རས་
སྦྱོངས།

སྟོག་ཞགས་འཁྱུག་པའི་ལྷགས་ཅེ་རབ་འབར་ལྟ་ངན་བྲག་རིའི་བ་གམ་ས་ལ་བསྐྱེལ།

ལེགས་བཤད་དབྱར་རྩི་ཐོས་འཛིན་བདུད་རྩི་ཐུབ་དབང་དགོངས་པའི་གསལ་བྱེད་ཉི་མ་འབར།

གུར་གུམ་རུལ་བཅེགས་ཞི་རུལ་གོས་མཛེས་གངས་རིའི་ཕུ་ཁྱུད་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་བསྐྱེར།

ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་ཉི་ཟླའི་གདུགས་འཛིན་ཞི་བ་འཚོ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་པར་ཀློང་གསུམ།

སྟོན་ལམ་སྟོབས་བཟང་ལུས་རྩལ་རབ་རྩོགས་ཟབ་དོན་ཕྱོང་བའི་གཡུ་རལ་རྣམ་པར་བརྩི།

ལུགས་གཉིས་ཐབས་ཀྱི་མཆེ་ལྡེར་རབ་གཡོ་པས་ཀོལ་ལ་སྐྱེས་སྟིང་རྩི་སྟོག་མར་འབྱིན།

བཀའ་བྲིམས་ཕྱག་རྒྱ་མགྱིན་པའི་ང་རོ་ལྟ་ཡི་རྩི་ཆེན་གངས་རིའི་ཁྱོན་བསྐྱགས་པའི།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ས་ཡི་ཆངས་པ་བྲི་སྒྲིང་ལྷེ་བཅན་གདོང་ལྷའི་དབང་པོར་འདུད།།

ནམ་སྤང་ལོ་ལྷོ་རྒྱ་ནག་མ་ར།།
རིན་ཆེན་མཆོག་དང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས།།
ཟུར་བ་མེས་དཔོན་རོང་སྒྲིང་མངའ་རིས་པ།།
སྤྲིན་སྤྲིང་ཡབ་སྲས་རིག་འཛིན་རྒྱ་མཚོར་འདུད།།

དམ་པ་བདེ་གཤེགས་གཙང་སྟོན་བྱམས་པ་འབུམ།།
ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་རིན་ཆེན་རྩི་རྩེའི་ཞབས།།
ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་སོགས།།
གྲུབ་མཆོག་བརྒྱུད་ལྷན་སྤྲེལ་གྲས་ཕྱག་འཆའ།།

གཞོན་ནུའི་སྤྱུ་ལ་མཁུན་པའི་འཁོར་ལོ་རྩོགས།།
ཟབ་གཏིར་པརྣའི་འདབ་མ་སྟོགས་སུ་གྲོལ།།
རབ་འབྱམས་ལྷག་ལྷས་དགེས་ཞལ་རྟག་གཟིགས་པའི།།
སྤྱུལ་པའི་གཏིར་ཆེན་མི་འགྱུར་རྩི་རྩེས་སྒྲིངས།།

ཉང་རལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་འབར་ལ།།
ཆོས་དབང་གདམས་པའི་ཕྱ་བྱུང་ཤམ་བུ་མཛེས།།
སྤྲིང་པ་ནམ་བུ་ལྟར་ལྷུང་སྤྲིན་གྱི་ཤིང་ཅན།།
ཟབ་གཏིར་གདུགས་འཛིན་ཀམ་ཆགས་མེད་འདུད།།

དཔུལ་གྱི་དབང་ཕྱག་དགའ་རབ་རྩེ་རྩེ་སྤྱི་ལའི་ཡུལ་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་མཚལ་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་བྱེ་བའི་རྩེ་
མཚན་ཅུ།

བསྐྱར་སྤྱད་རྒྱུ་གཉིས་གར་རྩེ་ཀྱུ་བཟུང་འོད་གསལ་གདམས་པའི་མཚན་གྱུར་མཛེས་སྤྱོད་སྤྱོད་
མང་ཐོས་ཤེས་རྩེ་གཉིས།

ཚུལ་བྱིས་དག་གཙང་ཚོས་འདུལ་གོས་ཀྱིས་སྤྱོད་རྩེ་རྩེ་མཚན་ལེ་བྱིས་འོད་བསྐྱར་མཛེས་བྱང་
འཛིན་ལས་ཅན།

རོ་མཚན་གྲགས་པ་ལྟ་ཡི་ལུ་ར་རྩེ་སྤྱོད་ཅན་ཐར་རྩེ་འཆང་བསྐྱར་པའི་ཤིང་རྩེ་མཚལ་དེས་
སྤྱོད་སྤྱོད།

སྤྱོད་བྱེ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་མཛེས་པ།

མི་འགྱུར་རྩེ་རྩེ་སྤྱོད་བའི་ཀེ་ལ་ཤར།

རྩེ་གྱུ་ཡོན་ཏན་རྩེ་མཚན་རབ་རྩེ་གས་ནས།

ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྩེ་མཚན་འགྱུར་དེས་གྲགས།

པུ་འགྱུར་གནས་གདམས་པའི་བཟུང་འཇུག་རྩེ་གྱུ་འགྱུར་འགྱུར་ཕྱི་གཅིག་ལ་དབང་ཡོན་ཏན་
རྩེ་མཚན་ཅན།

ཟུལ་ལམ་རྩེ་གས་པའི་པུ་འགྱུར་རབ་བཞད་མན་དག་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གཙང་ལྟ་བུ་འགྱུར་ལྟ་བུ་དཔུལ་
རྩེ་མཚན་ཅན།

མཚན་པ་དེ་ལྟ་ལྟ་ཚུལ་ཚུལ་དཔུལ་ལ་འཛིན་ལས་བཟུང་པུ་སྤྱོད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱར་སྤྱོད་དབང་
རྩེ་སྤྱོད།

སྤྱོད་པ་འགྱུར་མཛེས་དེས་རྩེ་བསྐྱར་པ་རྩེ་མཚན་གོས་ཅན་བྱེ་བའི་འཛིན་མཛེས་མཁས་གྱུར་
ཚོས་ལ་འདུད།

རྒྱ་གར་སྤྲུལ་པའི་རིག་འཛིན་པུ་བླ་དངོས།
མདྲོ་སྤྲུགས་ལེགས་བཤད་སྤྲུལ་པའི་པཱི་ཏ།
ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་འཛིན་མཛད་གྲུབ་པའི་དབང་།
དེས་གསུང་ཚུལ་གྱི་སྤྲུང་བུ་འབྱེད་དེས་སྦྱོངས།

མདྲོ་སྤྲུགས་ཚུལ་གྱི་ཉི་མུ་འོད་སྟོང་འབར།
ཐུབ་བསྟན་ལོ་རྒྱུ་ལུང་པོ་ཁྱུང་བཟོད་པའི།
ཚུལ་གྱི་སྤྲུང་པོ་ཐེག་མཚུག་ཤིང་རྟ་བ།
གསང་ཆེན་སྟོང་པོ་རྒྱས་པའི་དབྱིད་དེར་འདུད།

དོན་དམ་ལྟར་གོམས་ཚུགས་ཤེས་ལོར་གྱིས་ཕྱག།
འཛིགས་ཐུང་རིག་པའི་ངོ་བོ་རུང་གོལ་མགོན།
པུ་བླ་སྤྲུལ་མན་ངག་བཅུད་འཁུང་ནས།
སྤྲུལ་ཚུགས་གྲར་དབྱང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོར་གྲུས།

འཇུག་དབྱངས་ཤེས་རུབ་ཉི་མ་འཇུག་པ་ལས།
མདྲོ་སྤྲུགས་ཚུལ་གྱི་སྤྲུང་བུ་འབྱུང་བཤལ་ཞིང་།
འཇུག་དཔུལ་དགྱེས་པའི་འཕྲིན་ལས་ངོ་མཚར་བས།
རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ཟབ་ལམ་གསལ་ཕྱག་འཛལ།

དགྲུ་ལེགས་ཕྱི་མོར་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་མཛད་པའི།

མཁུན་ཚུན་སྒྲ་མ་ཐུབ་བསྟན་ཚུས་ཀྱི་འབྱོར།
ཐུབ་དབང་བསྟན་ལ་འདྲམ་དབྱུངས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅན།
བཤུད་སྐབ་ཀྱི་མཚོ་འཕྱར་བའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱངས།

བསྐལ་བར་རབ་གོམས་འདྲིགས་མེད་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱུ་བཞིའི་འགྲོས་ཐུར་ཐུབ་དབང་བསྟན་
པའི་ནགས་སྐང་རབ་སྦྱང་བཤུད་སྐབ་ལོ་རྒྱུ་ཞགས་ཀྱིས།
ནམ་མང་ལྷགས་བཤུད་མེ་རྟག་འཁྱིའི་ཤིང་ཟས་སུ་སྐྱུང་ལས་ལྷང་རྟགས་ཚུས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་ཤིང་
དུ་རྫོགས་པའི་གཉིས་འཕྱང་དབང་པོ་ཡི།
ཐུགས་པའི་དབྱར་རྩ་སྤྱིང་བཞིའི་ན་བ་དགའ་བའི་དབྱིད་ཐུར་སྐྱུ་དབྱུངས་རོ་མཚར་ལྷ་དང་མི་
ཡིས་རྟག་དུ་སྦྱོག་པའི་སྟན་འཛེབས་སྤྲས།
སྐལ་ལྷན་གཏུལ་བྱ་ནམ་མང་རི་དྲགས་ཐར་ལམ་སྟོབས་པས་རབ་དགའི་ཁིང་དུ་བག་ཡངས་
འཚོ་མཛད་བྱབ་དབང་སྒྲ་མས་ཤིས་པ་སྦྱོལ།

ཚས་འདུལ་གཙང་མའི་ཡོན་ཏན་དཔལ་རྫོགས་དུར་སྤྲིག་སྒྲ་གོས་ཐར་བའི་རྒྱན་མཛེས་གུར་གུམ་
ཟེགས་མ་ཡིས།
གོས་པའི་ཞབས་སེན་རྩལ་གྱི་ཚོམ་བྱ་ཚངས་ཆེན་རལ་བའི་རྒྱན་དུ་མཚན་པའི་རོ་མཚར་ནམ་
ཐར་ཅན།
ཆེ་བ་དུག་ལྷན་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་སྟིང་པོའི་སྐབ་པའི་རྩ་རྩ་ལ་མཛེས་ཐེག་མཚོག་ཁང་
བཟང་ཅིར།
ལེགས་སྤྱིང་ཐུབ་མཚོག་བསྟན་པར་དགེ་སྦྱང་གརྩ་གྱི་གཏུལ་བྱར་དབྱང་བསྐྱར་ཚས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་
དེས་སྦྱངས་ཤིག།

ཡོ་ག་ནམ་གསུམ་ཐེག་དགུའི་ཟབ་ལམ་ནོར།
ཐུགས་བསྐྱེད་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་ལ་བྲངས་ནས།
བསེལ་ལྡན་ཐར་བའི་དབུལ་སེལ་མཆོག་སྦྱིན་པའི།
མད་བྱང་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་སྤྲ་འབྱུར་ལས།
གྲགས་པ་གཞུག་ཡི་སྒྲིང་བྱ་སྟན།
འདི་ནས་འོག་མིན་བར་དུ་རྟག་འབྱུང་པའི།
དཔལ་ཡུལ་ཚོས་གྱི་རྒྱུད་པ་ཟླ་བལ་བའི།
རྟགས་བརྗོད་ཟླ་བས་འཕེལ་དེའི་མཐའ་མི་དཔོག།

འོན་ཀྱང་མཚུངས་མེད་སྤྲ་མས་གྱི་ན་བདག།
ཆོས་མཆོག་བརྒྱུད་པའི་བྱང་བརྗོད་རྩ་རྩ་སྟན།
རྩང་བའི་ཕུལ་དུ་འོས་ཞེས་བཀའ་ཡི་ལུང་།
རབ་སྦྱིད་གསེར་གྱི་རྩི་རྩི་བྱིན་པའི་དོས།
ཐོང་བུས་རྟ་ཁྱུར་ལེན་པའི་ངལ་བ་བརྒྱས།
འདི་ན་སྤྲ་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ།
གཟུ་ལུས་ཚུལ་དང་སྤྲ་ཆོས་ལུར་ཤོབ་གྱི།
དྲི་མ་རྒྱང་དོར་བདེན་པའི་ངག་གིས་བརྗོད།

གསང་ཆེན་ཆོས་རྒྱུད་རིན་ཆེན་དང་པོའི་བོང་།
སྤྲ་ཆོགས་ཉན་པོའི་ཆོང་འདུས་ལ་འགྲེམ་དེ།
ཉེས་པར་མ་འཛོག་ལྟ་མགོན་ཆོས་སྦྱིང་གིས།
བརྩམ་པ་མཐར་ཕྱིན་བྱིན་ལྟུངས་སྤང་བ་སྦྱོལ།

དང་པོ། ཚིག་སྒྲུབ་གང་ལས་ལྷུང་བའི་འཁྲུང་ཁྱེད་མ་ལ།

དང་པོ་ལ་སྒྲི་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་འོལ་དུ་སྒྲིན་པ་སྟོང་
ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་རྒྱུད་ལྗེ་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་
འགྲོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྒྱུད་འདི་ནི་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་
བའི་རྒྱབས་ཉག་གཅིག་དེ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་
མཐའ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་གཙང་ཞིང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་
ཞིག་ཡིན་སྟེ། རང་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བ་ལ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་རྒྱབས་གནས་ཡང་དག་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་དེ་ལས་རྒྱབས་གཞན་མེད་པར་འདོད་
པའི་གྲུབ་མཐའོ། །

འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་
ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁུན་པ། སྤྱིས་བྱ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ།
ལྷ་ན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྱུག་ཕུབ་པ། ཤྱུག་མེད་
གོ། ཤྱུག་ཀྱི་ཕྱལ་པོ། ཤྱུག་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་དང་ཕུལ་དུ་གྱུར་
པ། སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག། སྤྱོད་པ་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི། མ་
འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ལ་དབང་བ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་མཁུན་པའི་མཁུན་པ་དང་ལྡན་པའི་མགོན་པོ་འཇིག་
རྟེན་གསུམ་ན་ཟླ་དང་བལ་བའི་སྤྱིས་བྱ་བྱ་མཆོག་གང་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།

དེས་ན་མགོན་པོ་རྣམ་འདྲན་བཞི་བ་ཉི་མའི་གཉེན་མཆོག་དེ་ཉིད་ནི། བོད་གངས་ཅན་
ཀྱི་ཡུལ་གྱ་རུ་གཙུག་ལག་ཅིས་ཀྱི་རིག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བལ་བ་དཔལ་ལྡན་ཕུག་པ་
ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་ལོ་961ཉེ་དྲག་པོ་ལྷགས་སྤེལ་ལོར་སྤྱོད་པ་ལྷན་པ། དགུང་ལོ་ཉེར་
དགུ་པ་ཀུན་འཛིན་ས་བྱིའི་ལོར་བྱིས་ནས་ཕྱངས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་བ་རྒྱལ་བ་ཤིང་
རྟ་ལོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། ལོ་དེའི་ཚུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཆོས་བཞིར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་འགལ་བྱེད་ལྷགས་པག་ལོར་ལུ་སྟེགས་སྟོན་པ་སྟེ་དུག་
བུལ། དགུང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་པ་རྣམ་གཞོན་ལྷགས་འབྲུག་ཉེ་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་ལོ་ 881 ལ་
སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པར་བཞེད་པ་དང་། དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་གནས་
བཟན་སྟེ་བའི་ལྷགས་ཏེ་རྟོ་ཤའི་ལྗོངས་སུ་དཔལ་ཁ་ཆེའི་པཌ་ཆེན་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ཤྱུག་
བྱིའི་ལྷགས་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་ལོ་ 625 ཉེ་གདོང་ངན་མེ་སྤེལ་ལོར་སྤྱོད་པ་ལྷན་པ། དགུང་ལོ་གུ་
གཅིག་པ་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་ལོ་ 545 ཉེ་མེ་ཞེས་འབོད་པ་མེ་འབྲུག་ལོར་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པར་བཞེད་
ལ། བཟན་ཅིས་ནི་སྤྱོད་པ་ལས་སྟོན་པ་འདས་ལོ་དང་། སྤྱོད་པ་ལས་འདས་ལོའི་སྤྱི་ལོ་ནས་དབུ་བཅམས་ཏེ་
བཅིས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ད་ལྟའི་ཆོན་རིག་པ་རྒན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཤྱུག་
སེམྱའི་བཟན་ཅིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་མཐུན་པ་བླ་མ་གཞི་མེ་མོར་འགྲན་པ་ཡོད་མོད་སྤྱོད་པས་ཅི་བྱ།

དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལྷུང་གཞི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་
པ་ན་འཇིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་པ་ལྡན་གཟིགས་པར་མཛད་དེ། རིགས་ལ་གཟིགས་པ་དང་། ཡུལ་
ལ་གཟིགས་པ་དང་། ཏུས་ལ་གཟིགས་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་གཟིགས་པ་དང་། རྟུང་མེད་ལ་གཟིགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ལྟ་རིགས་རྒྱག་གི་གནས་རིས་ལས་ལེགས་ཤོས་དགའ་ལྡན་གྱི་
གནས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏྲོག་དཀར་ཞེས་པས་
མི་ཡུལ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཡུལ་དབྱུས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གཟིགས་པ་ལྡན་ལ་གཟིགས་
ནས་ས་ག་ལྷ་བའི་ཡར་ཆོས་བཙུག་ལ་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་གི་བཙུན་མོ་སྐྱེ་འབྱུང་ལྟ་མོ་
སེར་སྐྱའི་གྲོང་ན་གསོ་སྦྱོང་དག་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམས་སུ་བྱགས། དེའི་སྤྱོད་འོ་དཔོ་ལྷའི་ཆོས་
བཙུར་ལི་སྐྱའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བལྟམས། བཙུན་དོན་ཀུན་གྲུབ་པར་གསོལ། མ་མ་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྦྱོང་
བསྐྱེད་སྤྱོད་རིག་པ་དང་སྐྱེ་ཆལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་འབ་བསྐྱེད་སྤྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་། དཀར་བ་སྦྱང་། རྩོ་རྩོ་གདན་
གྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱུས།
བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོགས་བདུལ་ལོ།

འདུལ་བ་ལྷུང་གཞི་ལས། ལྷ་རྒྱ་ཁ་སྤྱིར་གཤེགས་ནས་ལན་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཏེ་རྣམ་པ་བཙུ་
གཉིས་སུ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱག་བསྐྱེད་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་བཞུགས་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར། དེའི་ཆོ་འཁོར་ལྷ་སྤྱོད་བཟང་པོ་དང་། ཉེ་བའི་ལྷ་སྤྱོད་རྣམས་བདེན་
པ་ལ་བཀོད་ཅིང་། གྲོང་པའི་བྱེད་མགོ་མཐོ་བ་ལྷ་བཙུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་
མཛད་དོ།

དེ་ནས་རས་བལ་ཅན་གྱི་ཆོས་གསེབ་ཏུ་བཟང་སྤྱོད་ཆོགས་རྒྱག་ཏུ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་
པ་དང་། གྲོང་སྤྱོད་འདོད་དུ་གྲོང་པའི་བྱ་མོ་དགའ་མོ་དང་། དགའ་སྤྱོད་མ་གཉིས་བདེན་པ་ལ་
བཀོད་པ་དང་། ལྷེང་རྒྱས་རི་བོའི་གནས་སུ་རལ་པ་ཅན་སྦྱོང་ཕྱག་རབ་ཏུ་སྐྱེད་ཤིང་བསྐྱེད་པར་

རྫོགས་པར་མཛད་པ་དང་། སྒྲ་ཡ་གོ་རིའི་མཆོད་རྟེན་དུ་དག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོ་འཕུལ་གསུམ་གྱི་
གདམས་པས་ཕྱ་དན་ལས་འདས་པར་བཀོད་པ་དང་། ལྷ་བྱང་གི་ཆལ་གསེབ་དུ་མ་ག་རྟེན་རྒྱལ་
པོ་བཟོ་སྤྱངས་གཟུགས་ཅན་རྟེན་པོ་དང་། ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། མ་ག་རྟེན་པའི་བྲམ་བེ་དང་། བྱིམ་
བདག་འབྲུམ་སྤྱོད་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་དུ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་འོད་མའི་ཆལ་དུ་
ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་གཡོག་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་གཉིས་རབ་དུ་སྤྱངས་
ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པ་དང་། མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་དུ་དག་ཚུལ་
སྤྱལ་བྱེད་རབ་དུ་སྤྱངས་ཏེ་དགྲ་བཙུག་པར་བཀོད་པ་དང་། བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་
སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རབ་དུ་མང་པོ་ཆོས་ལམ་ལ་བཀོད་པ་དང་། མཆོ་མ་རྩོས་པའི་འགྲམ་དུ་ཀུན་
དུ་རྒྱ་རབ་བཟང་རྒྱ་འཕུལ་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཆལ་བྱ་ཀ་ལན་
ད་ཀ་གནས་པའི་ཁང་པ་ནས་ཉེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྦྱོས་གཉིས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་སྦྱོ་
བོ་དབལ་དུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱོས་དགྲ་ལ་སོགས་གདུལ་བར་མཛད་དོ།

བྱ་ཆོད་སྤང་པོའི་རིར་ཤེར་བྱིན་མཆོད་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། གནས་ཆེན་དུ་
མར་ཐུན་མིན་གདུལ་བྱའི་ངོར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྫོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་རོ། །མདོ་ཐུང་འདས་གསུངས་མ་ཐག་ནས་ཀྱང་ཤའི་གྲོང་ཁྱིར་དུ་
གཟིམས་མལ་གྱི་ཐ་མར་ཞུགས་དུས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཀུན་དུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དང་། དྲི་བའི་རྒྱལ་
པོ་རབ་དགའ་གཉིས་ལྷས་སོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ཏེ་ཀུན་དུ་རྒྱ་རབ་བཟང་བདུལ་ཞིང་། ལུས་ཅུ་ཙ་
གསུམ་དུ་གཤེགས་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་དྲི་བའི་རྒྱལ་པོ་བེ་རྒྱུའི་པི་མང་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་བསྟུམས་
པ་ཞིག་དུ་སྤྱལ་ནས་དྲི་བའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་བདུལ་ཞིང་བདེན་པ་ལ་བཀོད་དོ།

དེ་ནས་གདུལ་བྱ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་གྱུར་པ་ན་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་པར་རྒྱ་
མཆོག་གི་བྱང་དུ་སྦྱ་ཕྱ་དན་ལས་འདས་ཤིང་རིང་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོའི་ཆོགས་འཛམ་བུའི་སྤིང་གི་
འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞག་སྟེ་སྦྱ་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་གཙོ་
བོ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། སྤ་མོ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོའི་ཡུལ་ལས་འགོངས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། གཉིས་མེད་

ནམ་རྒྱལ་ལམ་རྩོམ་རྩོམ་མཆོག་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ་དང་པོ་ལས། དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་
ཚུལ་དང་། ལྷམས་སུ་འབྱུག་དང་སྤྱོད་པ་ལྷམས་དང་། གཞོན་ཅུ་རྩོལ་དང་ཁབ་གནས་དང་། སྦྱིང་
མོས་ཆོལ་བྱོན་གནས་གཟིགས་ཏེ། མངོན་པར་འབྱུང་དང་གཤེགས་མཛད་ཅིང་། དཀའ་སྦྱིང་
མཛད་དང་བཞེངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྦྱིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་བཙེམ་མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྦྱོར་མཛད་དེ། ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་བརྟན་
བཙེམ་ལས། ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཆོས་
ཀྱི་སྦྱོར་ལས་མ་གཡོས་པར། སྦྱུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། སྦྱོར་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་དང་། །
དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་འབྱུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་
མཁས་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་དགྲེས་རྩོལ་པ་དང་། འཇིག་འབྱུང་དཀའ་བ་སྦྱོང་པ་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སྦྱིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་སྤྱོད་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་། བྱང་ཆུབ་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་ནམས། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་ནམས་སུ། །
སྦྱིང་པ་རི་སྦྱིང་གནས་པར་སྦྱོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོའི་མཛད་པ་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་རྩོམ་ཆར་བ་དེ་དག་བརྟན་
པའི་བདག་ཆེན་ནམ་རྒྱུ་བྱུང་པར་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་ལག་མཐེལ་སྦྱར་བ་
བཞག་ཏུར། འདི་བཞིན་སྦྱར་དང་མི་ཡི་བསམ་པ་གཟིགས། གང་དག་འདས་དང་མ་འོངས་ད་ཏུར་
བྱུང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་ད་ཏུ་ཤིན་ཏུ་མཁྱེན། ཞེས་གསུངས་པ་ཏུར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་དབང་ངམ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་
བ་སྦྱོན་པ་དེ་ལ་མངའ་བའི་ཚུལ་ཡང་། འཕགས་པ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲག་གི་གཟུངས་
ལས། རྣམ་དག་སྦྱོར་མངའ་མཆོག་ཏུ་གཟུགས་བཟང་བ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོག་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་འདྲ། །
གཤམས་པ་འཇིག་རྟེན་བཀའ་ནས་ལྷམ་མེ་བ། མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ནི་སྦྱབས་སུ་མཆི། ། རབ་ཏུ་
ལམ་སྦྱོར་ནམ་པར་མིག་ཟུམས་ལ། ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་སྦྱོན་མ་ཉི་མ་འདྲ། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་
སྦྱོག་ཆགས་ཅ་ལག་གཅིག འདི་དཔོན་ཁྱོད་ལ་སྦྱབས་སུ་རབ་ཏུ་མཆི། ཤིན་ཏུ་ཆོགས་བསགས་

ཡེ་ཤེས་འབྱོར་པའི་མཛོད། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་གཟོད་ནས་ནམ་གྲོལ་ཐུགས། །ཐུགས་རྩེ་
བསམ་པ་ཡིད་འོང་འཇམ་པའི་གསུང་། །དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་བྱོད་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། །འཁོར་བའི་
དགོན་པ་ལས་ནི་བྱོད་ཐར་མཛོད། །ཆོགས་པ་ལས་ཀྱང་རྩ་དང་འབྲས་བུ་སྟོན། །བྱམས་ལ་གནས་
ཤིང་མཆོག་གི་ཆོག་མཁུན། །ཐུགས་རྩེ་གནས་པའི་སྦྱབས་སུ་རབ་ཏུ་མཆི། །སྦྱ་མ་སྦྱིག་རྩ་རྩ་
འདྲ་བ་ཡི། །སྲིད་པ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཀྱིས་ཆགས། །མི་ཤེས་ནད་སེལ་འཇིག་རྟེན་ནམས་ཀྱི་
མགོན། །སྤུན་པའི་རྩལ་པོ་བྱོད་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། །རྩ་པོ་བཞི་དབུས་ཟམ་པར་གྱུར་པ་བྱོད། །ཁོར་
བདུན་འཕགས་པའི་རྩལ་གྱིས་རབ་སྒྲོལ་བ། །ཡང་དག་ལམ་སྟོན་འཇིག་རྟེན་ཙ་ལག་པོ། །ཐུགས་
རྩེ་ལྷན་པ་བྱོད་ལ་འདིར་མཆོད་དོ། །ཞེས་བདུད་པོ་མའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་མཛོད་པ་
ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཀུན་གྱི་
བཀྲ་ཤིས་པ། རྟིག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་འཛུམས་པ། རྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སེལ་པ་པོ། །སྟོན་པ་
ལ་ནི་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །བཀྲ་ཤིས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་པོ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྦྱབས་མཛོད་པ། །
ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་པོ། །ཟླ་བ་བཟང་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །བཀྲ་ཤིས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྩོགས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་པོ་མཆོག་ །ཐམས་ཅད་
མཁུན་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་བསྐྱབས་པ། །སངས་རྒྱས་ཐོགས་མེད་
རྟོགས་པ་པོ། །གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་མཛོད་པ། །དོན་ཀུན་གྲུབ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །རྩོགས་
སངས་རྒྱས་པ་འགོ་བའི་གཉེན། །ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པ་ཡི། །མཆོན་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དམ་པ་འདི། །
མཆོག་ཏུ་དགེ་བ་བདག་གིས་བཤད། །དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་རྩོགས་སངས་རྒྱས། །ཤུགས་སྦྱོར་མཆོག་
ཐམས་ཅད་མཁུན། །ཆོས་ཀུན་དབང་ཕྱག་བརྟན་པ་པ། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་མཆོ། །དག་
བཙམ་བདེ་གཤེགས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བཙམ་ལྷན་འཇིག་རྟེན་ཀུན་མཁུན་པ། །ཉིས་པའི་རྩི་མ་
ཀུན་ལས་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་མཛོད་པའི་མཆོག་ །འཇིགས་མེད་ཤུགས་ཟས་གཙང་སྲས། །བྱ་
རམ་ཤིང་པའི་རིགས་དགའ་བ། །གྲོ་ཏ་མ་སྟེ་ཉི་མའི་རིགས། །ཐུབ་དཔལ་ཉི་མའི་རྒྱུད་བདག་པོ། །
འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྟོབས་བརུར་ལྷན། །བདུད་དཔུང་ངེས་པར་འཛུམས་པ་པོ། །ཉིས་པ་སྤངས་

པ་དྲུག་བཅོམ་པ། །མི་འདུལ་ཁ་ལོ་བཟང་པོ་པ། །རིག་པ་གྲོལ་བ་ལུན་སེལ་བ། །ཞི་བ་དུལ་བ་
དབང་པོ་ལྷུལ། །རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་དག་དྲི་མ་མེད། །འདྲོད་ཆགས་བྲལ་བ་སེར་སྣ་མེད། །དཔག་ཏུ་
མེད་པ་འཇིགས་མེད་བརྟེས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་པོ། །མཐའ་ཡས་དཔེ་མེད་གསུམ་ལྡན་
པ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཡ་མཚན་སྟབས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གཉེར་གསུམ་རིག་པ། །དུས་གསུམ་
མཁུན་པ་ཉེས་གསུམ་འཛུམས། །ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་པོ། །ཡུང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ།
མཚན་ཆ་རྩྭ་མེད་རིམས་ནད་མེད། །བདག་གི་མེད་པ་ང་རྒྱལ་མེད། །ཆོར་མ་མེད་པ་སྟོས་པ་
མེད། །འཇིགས་མེད་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད། །དཔའ་པོ་མཆོག་སྤྱི་མཆོག་དོན་སོ། །སྤྱོད་བའི་སེམྱེ་མི་ཡི་
མཆོག །རྣམ་པར་དུལ་བ་ཉོན་མོངས་བྲལ། །རྣམ་དག་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་འདྲེན། །རིག་དང་
ཞབས་སུ་ལྡན་པ་པོ། །བྱབ་འཇུག་ཀུན་རྒྱལ་རྣམ་པར་མཛེས། །སེམས་རྩལ་དྲི་མ་མི་མངའ་བ། །
རྩལ་དང་བྲལ་བ་རིག་པའི་མཆོག །ཞི་བར་མཛད་པ་སྤྲིག་པ་ཞི། །བསེལ་བར་གྱུར་པ་ཤེས་པར་
མཛད། །སྟོན་པ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་འོས་པ། །དཔའ་པོ་དག་པ་བསྐྱེདས་མི་མངའ། །མཚན་རྣམས་
ཡོངས་རྫོགས་དཔལ་དང་ལྡན། །མིག་མཁན་རྒྱལ་རྩ་འབྱེན་པ་པོ། །ཤུག་སེམྱེ་དགེ་སྦྱོང་དབང་། །
དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་གཙང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དྲུག་རྒྱན་མངའ་བ། །ཆོས་དྲུག་དྲི་མ་
མེད་པའི་རྒྱན། །མདོན་ཤེས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་མཆོག །འགྲོ་དྲུག་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་གཤེགས། །རང་
བྱུང་བདེ་གཤེགས་གྲུབ་པ་པོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་པན་པར་དགྱེས། །མཉམ་བཞག་ཤེས་རབ་
མཚུངས་པ་མེད། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྟག་ཏུ་དགྱེས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་པན་པ་ཚོལ། །བདེན་པ་
གསུང་པ་དབང་པོ་བཞུམས། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་དགེ་བ་པོ། །སེམས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཀུན་གཟིགས་
པ། །འཁོར་བའི་དགོན་ལས་ཀྲལ་བ་པོ། །དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་གྱུར་པ། །དབང་ལྡན་
གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་རབ་སྟོན་པ། །པ་རོལ་གཤེགས་པ་གྲོལ་མཛད་
མཆོག །འདྲེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ན་འདས། །བྲམ་བེ་ཆངས་པ་ཐུ་པོ་བཅུན། །གཙོ་བོ་བདེ་མཛད་བདེ་
ལྡན་པ། །གསུང་མཛད་རྣམ་རྒྱལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །རྣམ་གྲངས་འཇིག་རྟེན་ཞི་བར་མཛད། །སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་པན་པ་པོ། །སྤྱིང་སྟོབས་ལྡན་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག །འཇིག་རྟེན་མཆོད་གནས་འཇིག་རྟེན་

མཁྱེན། །འཛིག་ཉིན་སྤང་བ་སྤང་མཛད་པ། །ཉིད་ལྡན་འཛིག་ཉིན་བྱ་བ་འདས། །འཛིག་ཉིན་
འདས་པའི་ལམ་དུ་གཤེགས། །ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །དེད་དཔོན་ལགས་ཏེ་འོད་
མཛད་པ། །སྟོབ་པ་པོ་སྟེ་རྒྱུ་གཉིས་མཆོག །བཟོད་པ་གསུང་བ་བཟོད་དང་ལྡན། །གཟུགས་
བཟང་སྟོ་བཟང་ཞི་བ་སྟེ། །མཛའ་པོ་བདེ་སྦྱོར་ངང་རྩལ་བཟང་། །གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འོད་རབ་
གསལ། །ཚུལ་བཟང་དགེ་བར་རབ་སྦྱོར་པ། །སངས་རྒྱུ་དཔལ་ཆེན་མིའི་སེམྟ། །དཔལ་པོ་གཅིག་
དུ་ལྷན་སེལ་བ། །འཛོམས་པ་མེད་པ་འགོ་བའི་སྦྱབས། །རྒྱལ་བ་སྤྲ་མ་མི་མཉམ་མཉམ། །ཞགས་
ལས་གྲོལ་བ་སྤྲིད་པ་མེད། །མི་ཡི་སྦྱེ་མཆོག་ང་རྒྱལ་བཅོམ། །སྦྱོར་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དུ་གཟིགས། །མི་
རྣམས་མིག་སྟེ་གསུང་བའི་མཆོག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསྟོད་འོས་ཤིང་མཆོད་པར་འོས་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་སོ།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་འདྲན་བཞི་བ་ཤུའི་དབང་པོ་མཆོག་ལ། །ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་
མ་ཡིན་དང་། མི་མ་ཡིན་དང་། ལྟ་དང་། གནོད་སྦྱོར་གྱི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱ་དངོས་ལས་གསུང་
གི་བདུད་ཚི་ལྷང་བ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་བཞུགས་ཤིང་། །གཙུག་པོ་ནི་དག་བཅོམ་ཆེན་པོ་ཤུ་
རིའི་བུ་དང་། རྩོག་ལ་གྱི་བུ་སྟེ་སྟོབ་མ་མཆོག་བྱུང་དང་། །གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཀུན་ཤིས་ཀློང་ཕྱོ་
དང་། །གནས་བརྟན་བརྒྱུད་པ་དང་། །གནས་བརྟན་བཟང་ལྡན་དང་། །གནས་བརྟན་མིང་ཅན་
དང་། །གནས་བརྟན་ཏེ་ཐུལ་ཏེ་ཐོག་མའི་འཁོར་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་དང་། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་
དང་། །དྲི་མེད་དང་། །གང་པོ་དང་། །བ་ལང་བདག་དང་། །ལག་བཟང་སྟེ་ཉེ་བའི་ལྷ་སྟེ་དང་།
གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་ཆེན་པོ་དག་བཅོམ་འོད་སྤྲུང་དང་། །ཉེ་གནས་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་པོ་
དང་། །ཉེ་བར་འཁོར་དང་། །རབ་འབྱོར་དང་། །གང་པོ་དང་། །གཙུང་དགའ་པོ་དང་། །ཀླ་ཕྱོ་ན་
དང་། །འཆར་ཀ་དང་། །དག་གཅན་འཛིན་དང་། །སྦྱ་སྦྱེ་དགའི་བདག་མོ་དང་། །དགེ་སྟོང་མ་ཕྱུར་ལའི་
མདོག་ཅན་སོགས་ཐུགས་ཟག་པ་མེད་པ་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་མདོན་དུ་བྱུར་ཅིང་། །སྦྱ་ཆོས་
གོས་སྤྲུལ་སྦྱར་དང་། །ཆོས་གོས་སྤྲུལ་གོས་དང་། །ཆོས་གོས་མཐའ་གོས་ཏེ་དུར་སྦྱིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་
ཆོས་གོས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་འོད་ཀྱིས་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བའི་ལྷན་པ་འཕྲོག་པར་

བྱེད་པའི་རྒྱ་བཟང་པོ་འཆང་བའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་ཟས་གཙང་
མ་དང་། རྒྱ་པོ་གཟུགས་ཅན་ཞིང་པོ་དང་། རྒྱ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དང་། མ་སྦྱིས་དགྲ་དང་།
གཏུམ་པོ་རབ་སྒྲུང་དང་། སྦྱོར་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའི་བཅོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་བྱེད་པར་བ་ལ་དབང་བའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཆོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། སྦྱོར་རས་གཟིགས་དང་།
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། ཀྱུ་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། བམ་མཁའི་ཞིང་པོ་དང་། ས་ཡི་ཞིང་པོ་
དང་། སྦྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་དང་། རྒྱ་རྩོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཏུ་མ་
དང་། རྒྱ་པོ་ཨིནྱ་ཉོ་ཉི་དང་། ཁ་ཆེ་ལྷ་བ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གོས་དཀར་པོ་དང་ལྷང་ལོ་
རིང་པོས་མངོས་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཆིས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་རབྱུང་པ་ནི། རྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲི་རྣམ་སྤྲིར་དོན་པོར་གནང་སྟེ་
 རྒྱལ་ཆབ་རྒྱ་མངའ་གསོལ་བ་དག་བཅོམ་འོད་སྤང་དང་། དེས་བསྟན་པ་གཏད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་
 ཀྱན་དགའ་པོ་དང་། དེས་བསྟན་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་གཏད་པ་དང་། དེས་བསྟན་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཉེ་སྤྱས་ལ་གཏད་པ་དང་། དེས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་རྩི་ཏི་ཀ་ལ་གཏད་པ་དང་། དེས་
 བསྟན་པ་དགེ་སློང་ནག་པོ་ལ་གཏད་པ་དང་། དེས་བསྟན་པ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རབས་ནི་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བརྟན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་
 སྒྲུབ་ཆོགས་ལས། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་སྤྱས་རབ་
 རྒྱ་ཐུངས་ནས་དེས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཏེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་སྤྱས་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྤྱོད་སྟེ།
 ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་སྤྱས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་
 ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་
 བཀའ་པོ་ལ། བཀའ་པོས་ནི་ང་ལ་བསྟན་པ་གཏད་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །བྱ་ང་
 ཡང་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་སྟེ། ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ཇི་རྒྱུད་བཀའ་བསྟུལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནན་ཏན་བྱོས་ཤིག །དེ་ནས་ཆོ་དང་

ལྷན་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་སྦྱོན་པ་པོ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པའི་ཡིད་དགའ་བར་
བྱས་ནས་སྤར་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། ཆར་དབབ་པ་དང་། སྒྲིག་འབྱུང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ནམ་
པ་སྣ་ཆོགས་བྱས་ནས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟེན་གྱི་ལཱ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟེན་གྱི་ལཱ་བརྟན་
པའི་དགོས་པ་བྱས་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནག་པོ་ལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནག་པོས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
ལེགས་མཐོང་ལ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤངས་པོ་ཆེན་པོ་དག་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྦྱར་རྒྱ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་དེ་བརྟན་གྱི་འོག་ཏུ་བེ་རྟ་ཀ་དང་། བཅུན་པ་བུ་རྩེ་བརྩེ་དང་། བུ་རྩེ་
མི་ཏུ་དང་། དགེ་སློང་ཆེབས་དང་། སུ་ན་ཤ་ཏ་དང་། ཏ་སྐད་དང་། མ་ཤི་པ་དང་། སྤྱུ་སྤྱུ་བ་
དང་། ལྷན་དེ་མ་དང་། རྩ་ཏུ་ལ་དང་། སྤྱུ་རྩེ་བརྩེ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། ཀྱ་ལྷ་
ར་ཏ་དང་། ཤ་ཡ་ཏ་དང་། བ་སུ་ན་ཏུ་དང་། མ་ལོ་ཏ་དང་། ཏ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། བ་ཡ་རྩེ་ཤ་སྟེ་
གཏད་རབས་ཉེར་ལྷ་བགྱང་བ་ཡོད་ལ། དགེ་སློང་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱུ་མ་སྤྱུ་མས་སྦྱོར་སྦྱོར་མར་བརྟན་
པ་གཏད་པར་གསུངས་ལ། རྩ་ནག་ལའང་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ནས་རྩོ་རྩོ་རྩོ་སྟེ་ཏ་མོ་ཙོ་ལྷ་འི་
(达摩祖师)བར་ཏུ་བརྟན་པའི་གཏད་རབས་ཉེར་བརྟན་བགྱང་ཞིང་། ཏ་མོ་ཙོ་ལྷ་འི་དེ་ཉེར་
བརྟན་པ་ཡིན་ཟེར། རྩ་བོད་གཉིས་ཆར་གསལ་པ་དེ་སྤྱར་ན་པལ་མོ་ཆེ་འདི་དག་དང་གང་ཟག་
གཅིག་ཡིན་པ་མིང་གིས་ངོས་ཟིན་པ་ཡོད་དོ།

དེ་ནི་དོན་ལ་རྩ་ནག་གི་ལྷགས་ཡིན་འདུག་སྟེ། བོད་ཏུ་དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གཏད་རབས་སུ་
བགྱང་བའི་ཁྱད་པར་ལྟར་གསལ་པའི་མདོའི་འགྲེལ་བ་རྩ་ནག་གི་མཁན་པོས་བཙམས་པ་དེ་
ཡིན་འདུག་པའི་སྦྱར་རྒྱ། །དེས་ན་དེ་ནམ་དག་ཡིན་མིན་དབྱེད་བྱ་ལས་ཡིད་རྟོན་བྱ་བའི་གནས་
ཡིན་པར་ཐེ་ཆོམ་ལ། གཙོ་བོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་སྟེ་སྤྱུ་མ་སྤྱུ་མས་སྤྱོད་ཆ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་ལ། དེ་ཡིན་ན་ནམ་
པར་དག་གམ་སྟེ་མ་མོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སློབ་མའི་རབས་བགྱང་ན་བགྱང་བ་ལས་
འདས་པ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བགྱང་བར་རྩུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཚུལ་འཁོར་དང་། བཀའ་བར་བ་མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་འཁོར་དང་། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་ཚུལ་འཁོར་ཉི་ཚུལ་གྱི་
འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱོར་བ་དང་། སྤྲུགས་རྩི་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་
བརྗོད་བྱ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། རྗོད་བྱེད་སྤྱོད་གསུམ་རྩ་འདྲ་བ་ལགས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྐྱ་
ན་ཐེག་པ་རྒྱུ་རྩ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་གཉིས་
སྤྱ་འདྲ་བ་དང་། སར་དབྱེན་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་འདྲུལ་བའི་སྤྱོད་དང་། བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་
དང་། བདེན་པའི་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། པརྟེ་ཏ་གནས་བཏན་
སྟོབས་བརྩུ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འདྲུས་བྱས་འདྲུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་ངེས་པ་
ལས། སྤྲུགས་རྩི་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདིའི་གསུང་རབ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་དོ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྤྱོད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདེ་སྤྱོད་དང་། འདྲུལ་བའི་སྤྱོད་དང་། བདེན་
པའི་སྤྱོད་དོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་
དང་། འདྲུལ་བའི་སྤྱོད་དང་། བདེན་པའི་སྤྱོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་འདྲའི་སྤྱོད་གསུམ་པོ་ཡང་རྒྱས་པར་དབྱེན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱོད་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་འགྱུར་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ། བདེ་སྤྱོད་དང་། འདྲུལ་བའི་སྤྱོད་དང་། བདེན་པའི་སྤྱོད་དང་། རྒྱུས་པ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་
དང་། ཆེད་རྩ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དང་། སྤྱིང་གཞིའི་སྤྱོད་དང་། ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པའི་སྤྱོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་
བྱང་བའི་སྤྱོད་དང་། རྣམ་པར་ངེས་པ་གཏམས་པའི་སྤྱོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱོད་
གསུམ་པོ་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱས་པར་སྤྱེན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་སྤྱ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། ཡང་ན་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བདེ་སྤྱོད་དང་། དབྱངས་གྱིས་བསྟན་
པའི་སྤྱོད་དང་། ལྷང་རྩ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་དང་། ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པའི་སྤྱོད་དང་། ཆེད་རྩ་བརྗོད་པའི་
སྤྱོད་དང་། སྤྱིང་གཞིའི་སྤྱོད་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་བའི་སྤྱོད་དང་། རྒྱུས་

པ་རབས་ཀྱི་ཕྱི་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱི་དང་། མད་རུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱི་དང་། གཏན་ལ་
ཕབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱི་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དག་བསྟུན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་ལྟར་
འགྱུར་བ་ཡང་མཆིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་རྣམ་པ་ལྡེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་
དང་། མངོན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མདོ་ཕྱི་དང་། མ་མོ་ཞེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་སྟོང་གསུམ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་
དང་། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་
ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་མདོ་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྣམས་ལ་མདོ་དང་།
འབྲས་བུ་གསང་སྒྲགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་། ལྟ་སྟོན་སྟོང་གསུམ་སྟོན་
པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྣམས་ལ་རྒྱད་ཅེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་བཀའ་མདོ་རྒྱད་གཉིས་ཞེས་ཡོངས་སུ་
འབོད་དོ། རྩིས་འཇུག་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཙམས་པའི་མདོ་རྒྱད་
གཉིས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་གྲགས་པ་ལགས་སོ།

བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་རི་སྐད་རུ། དོན་མེད་དོན་ལྡན་དོན་ལྡན་དང་། རྩོས་ཚོད་སྟབ་པ་
ལྟར་ལེན་དང་། འདྲ་གཡོ་བཅེ་བལ་སྟག་བསྐལ་སྟོང་། བསྟན་བཅོས་རྒྱལ་བལ་གསུམ་རུ་འདོད། འ
ཅེས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགྲུང་དབྱེ་བ་ལས་ངན་པ་རྒྱལ་དང་བལ་ཞིང་བཟང་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། བྱང་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་
མ་ཟད་འཚོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་
པ་ལས། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། འདྲ་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྟོབ་པ་གང་
ཡིན་ཏེ། འཚོས་སྟོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་
མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་མཆོག་
གིས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མིན་གང་ཟག་སྐལ་བ་རབ་དང་ལྡན་པའི་དོར་སྒྲགས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱར་
བ་ཡིན་ཞིང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རུ་ཁོད་ཀྱི་རྒྱན་མད་རུ་བྱུང་བ་ལས།

རྒྱུད་ཀྱང་ནམ་པ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། །བྱ་སྒྱུད་ནལ་འཕྱོར་སྒྲ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
རྒྱུད་དང་། སྒྱུད་རྒྱུད་དང་། ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་དང་། ནལ་འཕྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་སྒྲེ་
ཆེན་པོ་བཞིའི་རིམ་པ་གསུངས་ལ། རིམ་པར་དེ་ལྟར་སྒྲེས་པའི་དགོས་པ་ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་གིས།
འདོད་ཆགས་ཅན་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱུ་ལྡན་པ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ནལ་འཕྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་དང་། ཞེ་སྤང་ཅན་ཁྲབ་འཇུག་གི་རྒྱུ་ལྡན་པ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྱུད་རྒྱུད་དང་། གཏི་
ལུག་ཅན་ཆོངས་པའི་རྒྱུ་ལྡན་པ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་རྒྱུད་དང་། མ་ངེས་པ་དེ་གསུམ་
གང་རུང་དང་སྤང་ན་དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ནལ་འཕྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་
ནམས་བསྟན་པ་ཡིན་ཕྱིར། ལུ་སྟེགས་རིགས་བཞི་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུད་བཞི་རུ་བཞག་པ་ཡིན་
ཟེར་མོད། ལུ་སྟེགས་པའི་རྒྱུ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་རྒྱུད་དེ་དང་དེས་འདུལ་བ་སྤྲིད་
པ་ལ་ཟེར་ན། རྒྱུད་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་བཞི་ཀའི་གང་ཟག་འདུལ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་
རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྲབ་འཇུག་གི་རྒྱུ་ལྡན་པ་འདུལ་སྤྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་
སྒྲེ་བཞིའི་སྐོ་ནས་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་མེད་
པར་འགྱུར་རོ།

ཡང་རྒྱུད་སྒྲེ་དེ་དག་གི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་འདོད་ཆགས་ཅན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་
པ་དགོས་པར་འདོད་ན་ནི། སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནམས་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
ལ་འཇུག་པའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་ཡིན་པ་ལས་དབང་པོ་བརྒྱལ་
ཞིང་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཞིག་ཡིན་མི་སྤྲིད་ཅིང་། སྤགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ལྟ་བ་ལོག་པ་ལ་ཞུགས་
པ་ཞིག་སྒྲོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་ཤིན་དུ་མི་འཐད། གལ་ཏེ་སྤགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
ལ་ལྟ་བ་ལོག་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ན། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མ་
ཞུགས་པར་ཡང་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་སྤགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲེ་དེ་དག་
གི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ན་ག་ལ་
འཐད་དེ་མི་འཐད་དོ།

རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྩེ་རིགས་དང་། །དམངས་རིགས་གདོལ་པ་གདུལ་
དོན་དུ། རྒྱུད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། །བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་མེད་དོ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་
བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། རྩེ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་དང་གདོལ་བའི་རིགས་ཏེ་
རིགས་བཞི་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་
རྒྱུད་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་ཚེ་རྩིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས།
དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་གཏི་ལྷག་གིས། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གདུལ་བྱའི་འདོད་
ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་བ་དང་ཆ་མཉམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ཡོད་མོད། གཙོ་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་བཞིའི་གཉེན་པོ་དང་། འདོད་ཆགས་བཞིའི་བདེ་
བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་རིམ་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་སྦྱ་
པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་ནི་སྲིན་བྱའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད། །ཞོད་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་ཉིད། རྒྱུད་
དུ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གནས། །འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་བྲལ་ཡང་། །ཚོས་ནས་སྲིན་བྱ་གནས་
པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་ལས། སྤྲས་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་
དང་། །འབྱུང་དང་གཉིས་གཉིས་ལ་སོགས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབུགས་འབྱིན་གསུངས།
གོང་ནས་གོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་བསྐལ་བ་དང་པོའི་དུས་སུ་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོམས་ཤིང་དབང་
པོ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པས་དེའི་གཉེན་པོ་དང་བདེ་བ་ལམ་བྱིར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་རྒྱུ་
བསྟན་སོགས་ཟེར་མོད། དེ་ནི་ཆེས་ཡ་མ་བརྒྱ་ཡི་འདོད་པ་སྟེ། བསྐལ་བ་དང་པོའི་གདུལ་བྱ་
འདུལ་བྱེད་དུ་བྱ་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་བྱུ་པས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་དུས་སུ་བྱ་རྒྱུ་དང་སྦྱོད་
རྒྱུ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་མེད་བཞིན་འདུལ་བྱེད་བསྟན་པར་
ཐལ་བས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བཞི་ལས་སྤྲ་མ་དེ་དག་གི་གདུལ་བྱ་མ་གྱུ་བའི་ཕྱིར། མེས་
བསྟེན་པ་མེད་ན་མེ་གསོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་རྒྱུད་བཞིར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གསང་སྤགས་རྩེ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་

པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་གང་ཟག་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་སྒོའི་ལམ་ལ་
མི་འདྲ་བ་བཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་བཞི་དང་། གང་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་དང་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་ལ་
སྦྱེད་པའི་རྩས་པ་མཆོག་དམན་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་གདུལ་བྱ་མི་
འདྲ་བའི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིའི་དོན་དུ་རྒྱད་མི་འདྲ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་
པར་མཁས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་བལྟས་པས་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་པས་
དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བྱ་རྒྱད་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བལྟས་པ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་ལས་དགོད་པར་ཞེན་པ་ཡོད་
ལ། དེ་ལ་ནི་འཇུག་པ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་སྦྱོར་རྒྱད་དང་། ཁ་ཅིག་བལྟས་པ་དང་། དགོད་
པས་མི་ཆོམ་པར་ལག་པས་རིག་པར་འདོད་པ་ཅན་ལ་ནི་རིག་པ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་དེ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་
ཐབས་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་བསྟན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བལྟས་དགོད་ལག་བཅངས་གསུམ་པོས་མི་ཆོམ་
པར་གཉིས་གཉིས་སྦྱོར་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེའི་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་
པའི་རྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དཔལ་རྩི་རྩི་སྤྱོད་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ལས། ང་ཡིས་ཡང་
དག་བསྟན་པར་བྱ། །འདི་ནི་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་པ་ཡིས། རྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ནི་ཡན་ལག་བཅངས། །ཤོད་དང་བལྟས་པས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལྟར་རྒྱད་བཞི་ལས་སྒྲ་མེད་ལ་དང་པོ་སྟགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་བཞི་དང་། དེ་ནས་
དབང་བཞི་རིམ་ཐོབ་གྱིས་བསྦྱེད་པའི་དགའ་བ་བཞིའམ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་དག་གིས་བསྦྱེད་
པའི་དོན་དམ་ལྟན་ཅིག་སྦྱོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ལམ་བསྦྱེད་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་དང་།
བསྦྱེད་རིམ་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐབས་སྣ་ཆོགས་དང་། རྣམས་རིམ་ལ་ནི་སྦྱོས་
བཅས་དང་སྦྱོས་མེད་བཅས་ཡོད་པ་ལགས་ཏེ། གྱའི་རྩི་རྩི་མཁའ་འགོ་མ་དུ་བའི་སྦྱོས་པའི་རྒྱད་
ལས། སྣ་ཆོགས་དང་པོའི་དགའ་བ་ཉིད། །ནམ་སྦྱིན་ལ་ནི་མཆོག་དགའ་ཉིད། །ནམ་ཉིད་དགའ་
བྲལ་དགའ་བ་ཉིད། །མཆོན་བྲལ་ལྟན་ཅིག་སྦྱོས་དགའ་ཉིད། །སྦྱོབ་དཔོན་གསང་བ་ཤེས་རབ་

དང་། །བཞི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དབང་ནི་བཞི་ཡི་གངས་ཀྱིས་ནི། །དགའ་བ་ལ་སོགས་རིམ་
 ཞེས་བྱ། །དམོད་པ་དག་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད། །ལྟ་བ་གསང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ལག་བཅངས་ལས་ནི་
 ཤེས་རབ་ཉིད། །གཉིས་གཉིས་འབྱུང་པ་དེ་ཡང་ཉིད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མྱེར། །
 དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རྩ་བཤད། །ཅེས་དང་། །རྩ་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱན་མད་རྩ་བྱང་བ་ལས། སྤྲིན་པར་
 བྱེད་པ་དབང་བཞི་ལ། །ཁྲོལ་བ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ། །ལམ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། །
 སྒྲགས་པས་བྱང་རྒྱབ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །བྱམ་པས་ལུས་ཀྱི་རྩི་མ་འབྱུང། །གསང་བས་ངག་གི་རྩི་མ་
 འབྱུང། །གསུམ་པས་སེམས་ཀྱི་རྩི་མ་སྟེ། །དེ་ནི་ཀུན་རྩ་བརྟགས་པ་ལ། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་
 པ། །བཟུ་བའི་མྱེར་ན་བཞི་པ་བཤད། །གནས་དང་ལྡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །འཇུག་དང་ཡོངས་སྟ་
 རྫོགས་པ་དང་། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དང་དབང་བསྐྱར་དང་། །ཏིང་འཛིན་མཆོད་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ། །
 ཉེ་བར་བསྐྱུ་བ་རྫོགས་པའི་རིམ། །རིམ་གཉིས་མཉམ་པར་གནས་ནས་སྟ། །རྩི་རྩེ་ཅན་གྱིས་ཆོས་
 འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྤྲ་མེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡང་པ་རྒྱད་ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་
 དང་། མ་རྒྱད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་གཉིས་དང་། པ་མ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་
 མཆིས་ཏེ། དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བའི་རྒྱད་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
 མ་ཡི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད། །བཤད་ཀྱིས་གསང་བའི་བདག་པོ་ཉོན། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་མ་
 ཡི་རྒྱད། །གསང་བ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ཐབས་བདག་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པ་ཡིས། །ཆོས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྟུལ་པའི། །སངས་རྒྱས་ལྷུང་རྩ་ཐོབ་པའི་
 མྱེར། །ཞེས་དང་། དཔལ་རིན་ཆེན་འབར་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། མདོ་སྤེལ་འདུལ་བ་མདོན་པ་
 ཡི། །དམན་པའི་རིམ་པ་དང་པོར་གསུང་། །དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱད། །དེ་རྗེས་རྣལ་འབྱོར་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་པ་འདུལ་མྱེར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད། །མྱི་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱད་ནི། །བྱད་མེད་
 ཡོངས་སྟ་གཟུང་མྱེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར་རོ།

གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་འགྱུར་སྤྱི་མྱེར་དབང་གིས་སྤྱི་འགྱུར་རྟིང་མ་དང་། མྱི་འགྱུར་
 གསར་མ་གཉིས་སྟུ་མྱེས་ལ། །ལོ་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྤོན་རྩ་བསྐྱར་བའི་སྒྲགས་

རྒྱུད་དག་ལ་སྤྲུལ་འགྱུར་དང་། རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱུར་བ་ནས་དབུ་བཙུམས་ཏེ་དེ་མཁ་ཆད་
བསྐྱུར་བའི་སྤྲུལ་རྒྱུད་དག་ལ་སྤྲུལ་གསར་མ་ཞེས་འབོད་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་ཤེས། དེ་ཡང་སྤྲུལ་
འགྱུར་དག་ལས་བྱ་སྤྱོད་ནལ་འབྱོར་དང་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི་ཞེས་པ་དང་། སྤྲུལ་མེད་ལ་པ་མ་
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་ཞེས་འབོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་ལ་རྒྱུད་དུག་ཏུ་འགྱུར་མོད། རྒྱུད་བཞི་
ལས་རྒྱུད་དུག་གི་ཐ་སྟངས་མི་བྱ་ལ། འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་མ་ཙོང་ཁ་པས་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྲུང་པར་ཡང་བཞེད་དོ།

འོན་ཀྱང་རྟིང་མས་ནི། གྲི་ཡ་ཟུ་པ་ཡོ་ག་སྟེ་བྱ་སྤྱོད་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་སྟེ་སྤྲུལ་
སྤྲུལ་གསུམ་དང་། མ་རྒྱ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་སྟེ་སྤྲུལ་ནང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་ཞེས་སྤྲུལ་མེད་ལ་པ་མ་
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་སྤྲུལ་ལ་རྒྱུད་སྟེ་དུག་གི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུང་བྱེད་ལས། གྲི་ཡ་དང་ནི་ཟུ་པ་ཡོ་ག་དང་། མ་རྒྱ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་རྣམས། ཡལ་
ལག་མི་འདྲ་དབང་པོས་རྣམ་པར་བྱེ། ཞེས་དང་། ཉི་ཟླ་ཁ་སྤྱོད་སང་གེ་སྤྱིར་རྒྱུད་ལས། གྲི་ཡ་ཟུ་
པ་ཡོ་ག་དང་། མ་རྒྱ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་ཡོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྤྲུལ་སྟེ་གསུམ་ནི་བྱ་སྤྱོད་
ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དང་། བྱང་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་ནི་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་དང་།
མ་རྒྱུད་ཨ་རུ་ཡོ་ག་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་གསུམ་དུ་བྱེས་པ་ཡིན་ཕྱིར་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་བྱེས་ཀྱང་དོན་ལ་རྒྱུད་བཞི་ཉིད་དུ་གནས་པས་རྟིང་མ་ལའང་སྤྲུལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་
གསུམ་པའི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཕྱིར་ཐོས་པ་རྒྱུད་བ་དག་རི་བོང་ཅལ་འདྲོགས་
དགོས་དོན་མེད་དོ།

དེ་ཡང་ཡོ་ག་རྣམ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། མ་རྒྱ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་གསུམ་རིམ་བཞིན་རྣམ་
འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་། རྟེན་སུ་རྣམ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྲུལ་
གསར་མ་ལའང་མ་གསུམ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་བཞི་བཤད་པ་དང་དོན་ལ་
ཟབ་ཁྲུང་གིས་ཅུང་མི་འདྲ་ཡང་མིང་འདྲ་བའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་རྟོ་རྟེ་
དཔལ་མཆོག་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ་དང་པོ་ལས། རྣམ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་རྟོགས་ལྡན་དུས། རྟེན་སུ་རྣམ་

འབྱོར་གསུམ་ལྟ་ཏེ། ཤིན་རྒྱ་ནལ་འབྱོར་གཉིས་ལྟ་ཏེ། རྩོད་ལྟ་རྒྱ་ནལ་འབྱོར་ཆེ། །
 ཞེས་དང་། འདི་ནི་ནལ་འབྱོར་དབང་པོ་མཆོག་ནལ་འབྱོར་སྐྱེས་བུར་བཤད་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་ནལ་
 འབྱོར་རིགས་པ་མཆོག་གཉིས་འདུས་ཤིན་རྒྱ་ནལ་འབྱོར་ཏེ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ནལ་འབྱོར་ཆེ། །
 ནལ་འབྱོར་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དམ་པ་ཉིད། ཅིས་དང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་
 བྱ་པོའི་རྒྱུད་ལས། དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ནལ་འབྱོར་ཏེ། གཉིས་པ་རྗེས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཡིན། །
 གསུམ་པ་ཤིན་རྒྱ་ནལ་འབྱོར་ཏེ། བཞི་པ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལོ། རྩོད་རྗེས་སུ་དཔལ་འཛོགས་པ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱུད་རྩོད་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་རྒྱ་ནལ་
 འབྱོར་ནལ་འབྱོར་ཆེ། རྩོད་ཡི་དབྱེ་བ་བཙུང་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་ལུགས་ལ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱུ་ཡོད་གསེ་བསྐྱེད་
 རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་ལ་འཛོགས་པ་ཨ་རུ་ཡོད་གསེ་འཛོགས་རིམ་གཙོ་བོར་
 སྟོན་པ་དང་། ཤིན་རྒྱ་ནལ་འབྱོར་ལ་འཛོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་རུ་ཡོད་གསེ་འཛོགས་རིམ་ཆེན་པོ་འཕམ་
 བསྐྱེད་འཛོགས་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟེ་སྤྱི་འགྱུར་ཡོད་གསེ་གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་ནི་
 བསྐྱེད་འཛོགས་འཛོགས་ཆེན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། གཞི་མ་ཆོས་ཉིད་དག་གི་རང་བཞིན་ལས། གསང་
 བ་བསྐྱེད་དང་གསང་བ་འཛོགས་པ་དང་། གསང་བ་འཛོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གསུམ། ཀྱན་
 གྱི་སྦྱོང་ཕུལ་མ་ཡིན་གསང་བར་བཤད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་རྒྱ་རྟིང་མའི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དབྱེ་ཞེས་པ་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་མདོ་
 རྒྱུགས་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། གྱི་ཡ་བྱ་རྒྱུད་དང་། ལྷ་པ་སྦྱོང་རྒྱུད་དང་། ཡོ་ག་ནལ་འབྱོར་གྱི་
 རྒྱུད་གསུམ་ལ་ནང་དཀའ་ཐུབ་རིག་བྱེད་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་སྤྱི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་
 དང་། མ་རྒྱུ་ཡོ་ག་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་། ཨ་རུ་ཡོ་ག་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་དང་། ཨ་རུ་ཡོ་ག་
 ཤིན་རྒྱ་ནལ་འབྱོར་ཏེ་སྤྱི་འགྱུར་ནང་རྒྱུད་སྤྱི་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་གསང་བ་དབང་བསྐྱེད་ཐབས་གྱི་

ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་ཐེག་པ་རིམ་དགུར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྱུར་མེད་གི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལས།
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དང་། གྲི་ཡ་ཟུ་པ་ཡོ་ག་དང་། མ་རྒྱ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་ཡོ། ཞེས་དང་།
ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་རྒྱུད་གསར་བ་ཡོངས་རྫོགས་ལས། མ་རྒྱ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་གསུམ། ཆོས་སྤྱ་གསུང་གི་
ཐེག་པ་ཡིན། དཔོངས་པ་ཆོ་གཅིག་ཆོས་སྤྱ་སྤྱབ། གྲི་ཡ་ཟུ་པ་ཡོ་ག་གསུམ། ཡོངས་སྤྱ་གསུང་གི་
ཐེག་པ་ཡིན། འབྲས་བུ་ཆོ་བདུན་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱབ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས། སྤྱལ་སྤྱ་
གསུང་གི་ཐེག་པ་ཡིན། བསྐལ་པར་འཕྲོ་འཕུད་སྤྱལ་སྤྱ་སྤྱབ། རྒྱལ་བའི་གསུང་དབྱངས་གཅིག་
ལས་སུ། ཐེག་པ་སྤྱ་ཆོགས་བྱུང་བ་སྟེ། རྟོན་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད། འབྲས་བུ་ཐེག་ལེ་གཅིག་
ཏུ་རྒྱས། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་ཚ་བའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱོད་པ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་
གསུམ། ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་རྩ་འཕྲུལ་ཡ་མ་བྱུང་། བ་རོལ་ཕྱིན་དུག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད། གྲི་
ཡ་ཟུ་པ་ཡོ་དང་ཡོ་ག་གསུམ། གཙང་སྤྱ་འཕྱིན་ལས་བཞི་དང་ཆོ་འཕྲུལ་བཞི། མ་རྒྱ་ཨ་རུ་ཨ་ཏི་
ནང་པ་གསུམ། སྤྱོར་སྤྱོལ་རྫོགས་ཡོངས་མ་བཅོས་ངང་ལ་སྤྱོད། དེ་ལྟར་རིམ་པར་སྤྱོད་པའི་ནམ་
གངས་ནམས། མ་རྟོགས་སྒོ་ཅན་དྲང་བའི་དོན་དུ་བསྟན། ཞེས་དང་། ལོ་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་སྐུ་བ་
དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྟ་བའི་རིམ་པའི་མན་ངག་ལས། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་མདོ་སྟེ་
དང་། གྲི་ཡ་ཟུ་པ་ཡོང་དག་དང་། དེ་བཞིན་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་དང་། མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་དང་།
ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་དང་། ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་སྐབས་ན་ཐེག་པ་ཕྱི་མ་བདུན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པར་འདུ་བ་སྒྲོས་མ་དགོས་པས་པོན་པོའི་ཐེག་དགུ་སོགས་དང་
འདྲ་བའི་གནས་མེད་པ་མིག་དང་སྒོ་ཡོད་ན་ཤེས་སྤྱེལ། ཐེག་པ་རིམ་པ་འདི་ལྟར་སྟེས་པ་ཡང་
སྟགས་གསར་མ་དང་འགལ་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འགོངས་པའི་དོན་སྤྱ་ཅན་མེད་ལ། གལ་ཏེ་
མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་དང་ནམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་ཡང་དག་མིན་ན་
གསར་རྒྱུད་ནམས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བས་གཞོད་དོ། ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ཐེག་པའི་རྩེ་མོར་བཞག་པས་ཐེག་
པའི་རིམ་པ་འོག་མ་བརྒྱད་སྒོས་བྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཨ་ཏི་ཡོ་ག་སྒོ་འདས་རང་བྱུང་གི་ཐེག་པར་

འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ད་ནི་སྤྱེ་འཕྱར་ཡོག་སྤེ་གསུམ་བཀའ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་
དང་། བོད་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྱུང་ཁུངས་བོན་ཡིན་པར་སྤྲོ་ཞིང་། དཔྱོད་པའི་མཐུ་
དང་སྒོ་གོས་ཀྱི་ཆལ་བྱི་སྤུ་ལས་ཀྱང་སྤྲ་ཞིང་ཉག་ཏུ་སྤྱོད་གས་རིས་ཀྱི་བྲེལ་བས་རྒྱུད་བརྒྱགས་པ་
དག་ལ་རྒྱ་གར་ནས་བྱང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་བཀའ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། སྤྱིར་སྤྱེ་འཕྱར་རྟིང་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རང་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་དང་། ཁུངས་གཏུགས་ལྟལ་
འཕྱར་ཁུས་ཀྱི་པར་རྟིང་དང་། བསྐྱར་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་། ཏུས་ནམ་བསྐྱར་དང་། ཇི་ལྟར་
བསྐྱར་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཡོད་པ་འདི་ཡིས་བོད་རང་ནས་རང་བཟོས་ཀྱིས་བདོལ་བ་ཞིག་མ་
ཡིན་པར་རྒྱ་གར་ནས་འོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་སྤྲོ་ཞིང་ཡིད་ཆེས་ལུས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་ལུས་ཆོ། བྱི་
འཕྱར་གསར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ནས་འོང་བ་ཡིན་པ་མི་བྱུང་སྟེ། གསར་རྒྱུད་རྣམས་ལ་
ཡང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐབ་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བད་དོན་བསྟན་པ་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་རྒྱུད་སྤེ་མི་འདྲ་བ་དང་མཐོ་དམའི་བྱུང་པར་གྱིས་གསར་འཕྱར་
ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་དང་། སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དག་ཀྱང་ནང་གསེས་བསྟན་དོན་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་ཡོད་པས་
དེ་དག་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལ། ཡོག་སྤེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་གསར་འཕྱར་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་
པར་འགའ་ཡོད་པ་ཅུ་ལས་སྤྱི་ཁོག་ནང་པའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་མི་མཐུན་པའི་བྱུང་པར་
ཆེན་པོ་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་མཐོང་བས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟིང་རྒྱུད་དག་གི་གས་སུ་འཕྱར་བྱང་མི་གསལ་བ་དང་། ཚྱོད་པ་ཅན་དང་། རྒྱུད་རྒྱུན་
པར་སོམ་ཉི་ཟ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་པ་བདེན་མོད། དེ་ཅུ་མ་གྱིས་རྟིང་རྒྱུད་མཐའ་དག་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པར་མི་འཕྱར་ལ། གལ་ཏེ་དེར་འཕྱར་ན། བྱིས་འཕྱར་གསར་རྒྱུད་རྣམས་དང་། མདོ་རུ་
གསལ་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་རུ་གསལ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་འང་འཕྱར་བྱང་མེད་པ་དང་།
མཛད་པ་པོ་མི་གསལ་བ་དང་། རྒྱུན་པར་གསལ་པ་དང་། ཚྱོད་པ་ཅན་དང་། བད་དོན་ལ་ཐེ་
ཆོམ་དགོས་པ་ཏུ་མ་ཞིག་མཆིས་པས་གསར་རྒྱུད་ཡོད་དོ་ཅོག་དེ་དག་ཀྱང་དེར་འཕྱར་རོ།།

དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འབྲུང་ཡོ་ག་སྤེ་གསུམ་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བའི་ཁུངས་མེད་དེ། རྒྱ་གར་
དུ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྱི་འབྲུང་ཡོ་ག་སྤེ་གསུམ་རྒྱ་གར་དུ་མ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་
གར་ན་གྲགས་པའི་ཁུངས་ནི་ཡོད་པས་དེ་འགོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་རྒྱ་གར་དུ་གྲགས་
པའི་ཁུངས་ཡོད་དེ། ཡིན་མཁུ་ཏིས་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལའོར་ལའི་དབང་གི་རིམ་པ་ལས།
དགོངས་པའི་དོན་དང་ངེས་དོན་དང་། ཁྲི་བཞིན་མེད་དང་སྤྱོད་པ་ཡི། རྟོན་རྣམས་ངེས་པར་
བསྟན་པར་བྱ། སློབ་མ་བཀྲི་བའི་དོན་བསྟན་བྱ། རྟོན་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་ཡིན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
ཉགས་སུ་སྒྱུར། རྟོན་གི་སྤྱོད་པའི་ངག་བཟང་དང་། སློབ་བ་ཡི་ནི་བཟང་རྣམས་དང་། རིམ་གྱིས་
མཁའ་འགྲོའི་བཟང་སྐད་བསྟན། ཞེས་དང་། པརྟེ་ཏ་སྤྱི་ཏི་རྒྱ་ན་གྱི་ཉིས་མཛད་པའི་འཇམ་དཔལ་
མཚན་བཟོད་ཀྱི་བཤད་འབྲུམ་ལས། དེ་ལ་འཇམ་དཔལ་ནི་ཅི་ལ་བྱ་བ་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་སྐོན་ནས་ཅི་
ལ་བྱ་ཟེར་རམ། དངོས་པོ་གནས་ཐབས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་ཅི་ལ་བྱ་ཟེར། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་འཇམ་
དཔལ་ཅི་ལ་བྱ་ཟེར་ན་ཉན་ཐོས་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་བར་དུ་མི་མཐུན་ཏེ། ཞེས་
དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྤྱི་ར་མ་ཏིས་མཛད་པའི་རྒྱ་དམ་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་རིམ་པར་སྟེ་བ་ལས།
ཐེག་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ནི། གྲི་ཡོག་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་གསུམ། གར་གི་སྐོར་ཞུགས་དེ་ལྟས་སྒྱུར་། །
གོམས་པའི་དབང་དུ་ཤེས་པ་མཚོག་ ཅིས་དང་། སློབ་དཔོན་བི་ཤུ་ན་མི་ཉམས་མཛད་པའི་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཐེགས་པ་ལས། སྤྱིར་མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་
གསང་བ་ནི། ཡབ་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲི་གསུང་སྟགས་འདུས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཀར་དམར་རྣམ་གཉིས་གསང་བའི་མཁའ་ལ་འདྲེས་པའི་ངང་དུ་ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་
པའོ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ལྷ་ལ་གཞུས་མཛད་པའི་དཔལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་
ཐབས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། སློང་མོ་བཞི་མི་བཞུས་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་སྐོར་
ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱི་ཡའམ་ལུ་སྟེགས་པ་ལྟར་འབྲལ་དུ་བསྐྱང་ཞིང་སྟགས་བཞུ་བར་མི་
བྱའོ། རྟོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཐང་ཆད་པ་དང་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐོས་མི་ལུས་
པ་དང་། མ་རྟེན་ན་བཀའ་སྐོས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་བྱང་བས་སོ། ཞེས་

དང་། ལྷ་མོ་དེ་ནམས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་རྒྱལ་ཡོ་གའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་ནམས་ལ་ཡུམ་
མེད་དུ་མི་བྱང་བས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནམས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་མཚོན་པའི་ཚུལ་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་རྟིང་མའི་མ་རྒྱལ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ལྡེ་བཙུ་བཙུང་དུ་གྲགས་པའི་གས་སུ་གསང་བ་
འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་དང་། ལྷ་གསང་ཐིག་ལེ་དང་། དཔལ་མཚོག་
དང་པོའི་རྒྱུད་ནམས་བགྱང་འདུག་ལ། སྐགས་གསར་མའི་ལུགས་ལའང་རྒྱུད་འདི་དག་ལས་
གསང་བ་འདུས་པ་དང་། དཔལ་མཚོག་དང་པོ་ནི་ཐབས་པ་རྒྱུད་དང་། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་
དང་། ལྷ་གསང་ཐིག་ལེ་ནི་ཤེས་རབ་མ་རྒྱུད་དུ་བཞེད་ལ་ནང་དོན་ཡང་གཅིག་པ་དང་། གཡག་
ལྡེ་པའི་ཆེན་གྱིས་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མ་བདེ་མཚོག་གི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་རྟོག་པ་བདུན་པ་དང་།
རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་དང་། ལ་སྦྱོར་ཐིག་ལེ་དང་། དཔལ་རྡོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་གསར་
རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ལྷ་གསང་ཐིག་ལེ་ཕྱི་
མའི་རྒྱུད་དང་། དགྲེས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། རྡོ་རྗེ་གུར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་
ལེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་གསང་ཐིག་ལེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་།
དགོངས་པ་ལྷང་སྟོན་དང་། རྡོ་རྗེ་ཕྱིང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུད་མང་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉར་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བཙུ་བཙུང་གིས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པས་མ་རྒྱལ་ཡོ་གའི་ཚེས་རྒྱ་གར་དུ་མ་གྲགས་པ་དང་མ་
བྱང་ན་རྒྱུད་འདི་དག་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལ། རྒྱུད་འདི་དག་རྒྱ་གར་དུ་བྱང་བ་ནི་མ་རྒྱལ་ཡོ་གའི་ཚེས་
རྒྱ་གར་དུ་བྱང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཤོ།

གཞན་ཡང་རྟིང་རྒྱུད་གསང་བ་རྟིང་པོ་ནི་མ་རྒྱལ་ཡོ་གའི་ལྡེ་བཙུ་བཙུང་གི་དོན་བསྐྱུས་ཀྱི་
རྒྱུད་དུ་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་དང་ཉེ་ཞིང་འབྲེལ་དབང་གིས་བྱངས་
མ་ཐག་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཐིགས་པ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་
སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་སྐྱ་ག་ཉ་ལས་ནི། སུམ་རུ་ཙ་བདུན་དང་། བརྩ་བྱུག་དང་། བཞི་དང་། གསུམ་

དང་། གཉིས་ཁོ་ནར་བཤད། གསང་བ་སྟོང་པོ་ལས་ནི་གསུམ་དུ་འབྱུང་། ལྷན་མཛད་སྡུ་འབྲུལ་
དུ་བ་ལས་ནི་བཅུར་བཤད། རྒྱ་གསང་ལས་ནི་བདག་དང་ལྷ་དང་ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བཤད་
ན། རྒྱུད་འདི་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནམ་པ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཞེས་ཞུས་པ་ནི་དུག་པའོ། ཞེས་
དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ཆོད་འདི་ཙམ་ཞེས་གཅིག་དུ་ངེས་
པར་མ་བཅད་དེ། བཞེ་སྤེལ་ལས་ཀྱང་། རུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རུལ་སྟེད་སངས་རྒྱས་རྣམས། ཞེས་
གསུངས་ལ། གསང་བའི་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྡུ་གསུང་ཐུགས་
སྡོ་ཆོགས་པར་ཀུན་དུ་སྤང་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་ལྟ་བུས་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་ཉམས་དང་། སེམས་ཀྱི་བྲད་པར་ཆེ་ཆུང་གིས་ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། སེམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྲད་པར་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལས་དཔག་ཆོད་བྱེ་བ་བརྒྱའི་
ཁྱོད་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསང་བའི་སྟོང་པོ་ལས་འོག་མིན་གྱི་གནས་མཐའ་དང་དབུས་
མེད་པ་ན་གཞི་ཆོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསལ་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་
གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱ་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་ཞེས་གསུངས་པའམ། ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཀྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་མཐའ་ཡས་
པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རུལ་ཕྱ་མོའམ། ཏིལ་གྱི་གང་བུ་ལྟ་བུས་གང་བར་བཞུགས་པར་རིག་
ན་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་ཉམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྲད་པར་འབྲིང་གིས་རྒྱུད་གང་
དང་གང་ཡིན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གང་བསྐྱམས་པ་དེའི་ཆོད་ཙམ་མམ། དེ་ལ་སྡུལ་པ་དང་ཡང་
སྡུལ་ལམ། རིགས་དང་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རི་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྒྲོམ་
ན་ཡང་འཆོམ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་གསར་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོང་མའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་མི་འདྲ་བ་སྐད་བྱེད་
མོད། དཔལ་དགུ་དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་དུ་བསྡུས་པ་ཙམ་ལས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་གསར་
རྒྱུད་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལོ་རྒྱུ་བ་འགོས་ཁྲག་པ་ལྷས་བཙས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་

ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས། ཆེ་མཆོག་ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་གིས་ནི། །
མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྟུང་། །དེ་ཡིས་དེ་ཡི་དངོས་འབྱུང་ཏེ། །སྣ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་ལོར་བྱ་
འདྲ། །ཞེས་ཆེ་མཆོག་ཉི་ཅུ་ཀ་དང་། །ལོ་རྒྱུ་བ་འབྲེག་མི་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་དོ་རྩེ་གྱུར་
གྱི་རྒྱུད་ལས། ཆགས་པས་མནན་པའི་འགྲོ་གཟིགས་ནས། །འདོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཟད་མཛད་
པ། །རྟ་མགིན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཁེར་སྣ་དོ་རྩེ་ཕྱག་འཆོལ་བསྟོད། །ཅིས་རྟ་མགིན་དང་། །ལོ་
རྒྱུ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྐྱར་བའི་དམ་ཆོག་གསུམ་བཤོད་གྱི་རྒྱུད་ལས། །དོ་རྩེ་གཞོན་ལུ་ནི་
གནག་ཅིང་ལྷང་བ་པད་མ་ལ་བཞུགས་པ་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་བསྐྱོར་
བའོ། །ཞེས་སུར་བ་དོ་རྩེ་གཞོན་ལུ་རྣམས་གསལ་བར་བྱུང་ལ། །སུར་བ་ཙ་རྒྱུད་ས་སྐྱ་པརྟེ་ཏའི་
འབྱུང་ལས། །དོ་རྩེ་སུར་བ་ཙ་བའི་རྒྱུད་གྱི་རུམ་བྱ། །སྟོབ་དཔོན་པན་འབྱུང་གནས་དངོས་གྱི་རྒྱ་དཔེ་
དང་མཐུན་པར། །དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པརྟེ་ཏས། །གཡས་ཅུའི་ས་ཆ། །ཤངས་གྱི་སྤྲེག་ཞིང་ཏུ་བསྐྱར་
ཅིང་ཁུས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སུར་བ་ཙ་རྒྱུད་ལ་རུས་ཕྱིས་སུ་རྒྱ་དཔེ་ཡོད་
པར་མངོན་ཞིང་གསར་མའི་མཁས་པ་ས་སྐྱ་པརྟེ་ཏ་ལྟ་བུས་ཀྱང་རྒྱུད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སླངས་
འདུག་གོ།

གཞན་ཡང་གཤིན་རྩེ་ལ་ནི་རྒྱུད་ཏུ་མ་ཡོད་པ་སྟོས་མ་དགོས་ལ། །དཔལ་ཆེན་དྲེགས་པ་
ཀུན་འདུལ་སོགས་ངོ་བོ་ཕྱག་དོར་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།

ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་རྒྱ་གར་ཏུ་གྲགས་པའི་ཁྲུངས་ཀྱང་ཡོད་དེ། །རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཏུ་གྲགས་
པའི་ཕྱིར། །ཀྱབ་སྟེ། །སྟོབ་དཔོན་སྤྲེག་པའི་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་ལས།
རྟེན་ཅིག་གཅིག་གིས་རྩོགས་བྱང་རྒྱལ། །འདི་ལས་རིམ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་དག་པར་མི་འབྱུར་
ཡང་། །ཨ་རུ་ཡོ་གའི་དམིགས་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་རང་ཉམས་འཇུག་པར་ལྡན། །བརྒྱལ་ཞུགས་ཟད་
པར་མི་དགོས་ན། །མི་གང་ཐུན་སེལ་རྟེན་པ་བཞིན། །བཞི་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་སྤངས་ཀྱང་ཅུང་། །བདེ་བ་
ཉམས་པར་ཡོངས་མི་འབྱུར། །མཐར་ཕྱིན་བྱ་བ་མེད་པར་འབྱུབ། །ཡོན་ཏན་སྟོས་པ་བརྗོད་མི་
ལང་། །ཞེས་དང་། །བི་མ་ལ་མི་ཏའི་སྤྱན་རླབས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་བསྐྱར་བའི་ཨ་ཕྱི་ཏ་གྱུབ་

པའི་ལུང་སྤེལ་ས་བཅ་པོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་ནས་སྦྱོད་པ་བསྟན་ཏེ། ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་པ་
རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྟན་ཏེ། ལྷ་བ་དང་ནི་སྦྱོད་པ་དང་། གཞུངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འདི་
གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་ཆེ་དཔལ་མཆོག་ཆེན་པོ་ལས། རང་ལུས་
ལྷན་གསལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས། གང་དུ་སྒྲིག་དབུས་བཞུགས་པ་ན། །ལྷ་ལི་ལྷ་ལི་མཉམ་སྦྱར་བས། །
མན་ངག་གིས་ནི་རྒྱང་བསྐྱས་ཏེ། དེ་ཆོ་བརྒྱས་པ་བརྟན་གུར་པས། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་
འགྱུར། །མི་གཡོ་མི་རྟོག་པ་པའི་སེམས། །མི་མངོན་གསལ་མིན་དབུ་མར་བཞུགས། དེ་ཉིད་རྣལ་
འབྱོར་མཆོག་ཅེས་བྱ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཉམ་སྦྱར་བས། དེ་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའོ། དེ་
ཉིད་གསལ་བས་བདེ་བ་ནི། །རྒྱ་མ་གོམས་པས་འཆང་བར་འགྱུར། །རི་སྤྱོད་རྒྱ་མ་ལ་གསལ་བ། དེ་
སྤྱོད་གོམས་པས་འཇུག་པར་བྱ། །རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་གནས་ཐོབ་པས། །རང་དགའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
པར་འགྱུར། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་པོ། །ཐིག་ལའི་གཞུགས་ཅན་གཅིག་པུ་ཉིད། །སྟོང་དབུས་མི་
ཤིགས་སེམས་གཅིག་བདག་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རང་སྟོང་པ། །རྒྱ་མར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ། །གཉིས་
མེད་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྩོམ་ཆེ་འོས། །མཁས་པས་མཐོང་བས་བརྟག་
པར་བྱ། །ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །མ་བྱང་བཅོས་མིན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས། །རང་རིག་གནས་ནི་
འདིར་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མ་ལ་དབྱེད་ན་ཨ་རུ་འི་དོན་རི་
བཞིན་བསྟན་པ་མང་དུ་མཆིས་སོ། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་རི་ཡོ་ག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དར་ཞིང་གྲགས་པའི་བྱངས་
ཡོད་དེ། དཔལ་ཉི་མའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས། དཔལ་བདེ་མཆོག་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །ཨ་ལ་ལ་རྟོ་
དཔལ་བོ་གྱེ། །རོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡི། །བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །མ་སྤངས་པ་དང་
ངེས་པ་དག །མགོན་པོས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་དང་། །ལག་ན་རྩོམ་ཆེ་གོས་སྟོན་པོ་ཅན་
རྩོམ་ཆེ་མེ་ལྷའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ལག་ན་རྩོམ་ཆེ་ཡིས། །གསང་བའི་མགོན་ལ་འདི་སྤྲད་གསོལ། །
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། །རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གསུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་དང་། །འཁོར་
ལོ་སྟོན་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། །སྦྱོར་དང་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སོགས་དང་། །

བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི། །མདོར་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །བཟོ་དང་སྐྱ་ཅལ་ལ་
སོགས་དང་། །བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེལ་པའི་རིམ་པ་ཀུན། །སྐྱེ་བ་གཅིག་གམ་རུ་མས་ནི། །ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་གྱུར་པ་དང་། །འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་གང་སྟོབ། །བསམ་མི་བྱབ་ལ་འཇུག་པའི་རུས། །
བསྐྱེད་དང་རྫོགས་སོགས་མི་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་གང་འདོད་པ། །དེ་ཡང་འཇུག་
པའི་རུས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱད་དང་པོ་དང་རྒྱད་གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་པརྟེ་ཏ་མཁན་པོ་གྲ་ཡ་རྟེ་རའི་སྐུན་སྲར་
ལོ་ལྷ་བ་འབྲོག་མི་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱད་དང་། རྒྱད་གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་
པོ་ཆེན་པོ་རྟ་གྲི་རི་མདུན་རུ་ལོ་ལྷ་བ་དགེ་ཚུལ་བྱང་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱད་ཡིན་ཞིང་།
འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཚད་མར་འདོད་པའི་རྒྱད་ཡང་དག་ཏུ་གསར་མ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་
ལ། རྟིང་མ་མ་དག་པར་འདོད་མཁན་ཞ་ལུ་བྱ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་ཚད་མར་བསྐྱབས་འདུག་གོ།

རྒྱད་གཉིས་པ་དེས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་རུ་
གསོལ་ཞེས་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། རྒྱད་གསུམ་པ་དེས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་དང་།
སོགས་ཁོངས་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལམ་སྟོམ་པའི་ཐབས་གང་ལའང་འཇུག་
པར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་མི་གནས་ཤིང་། འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་འཇུག་
པར་གང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་འཇུག་པའི་རུས་ལ་བབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
ཡང་རྒྱད་དེ་ལས། བདུད་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས། །བར་མ་ཚད་པར་འཇུག་པའི་རུས། །
གཟུང་བའི་ཐབས་ནི་བཙུ་བརྒྱད་དེ། །མཁའ་མཉམ་གཞི་བཅས་གཞི་མེད་དང་། །ཡུལ་དུག་རུག་
གསུམ་བཞེན་པ་དང་། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་སྤྲོ་ལ་བཞེན། །ས་རྩ་མི་རྩུང་སྤྲོ་བཞེན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་
གཞོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི། །རང་རིག་བསྐྱེལ་པ་མཁའ་མཉམ་སྟེ། །སྤྲོ་མའི་སེམས་གཟུང་དང་པོར་
གཅིས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ནི་གཞོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །གཞི་བཅས་
རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་རོ། །སེམས་ནི་གཞོད་ནས་རང་རིག་པ། །གཞི་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའོ། །
ཞེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དང་མཐུན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་འདུག་པ་ལ་སྟོན་རུ་མེད་པས་

ཤིང་རྒྱུད་དག་གྱ་གཞུང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཆུག་ཀྱང་གྱ་གཞུང་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མ་བཟུན་
ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྤྲོས་སྤྲོས་པ། གལ་ཏེ་པོད་ན་སྤྲོས་ཤིག།

སྤྱིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཐ་སྟངས་མ་སྤྱིར་བ་ཅམ་ལས་དེའི་ལྟ་བ་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ན་
སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པས་མ་བཟུན་པ་ནི་མིན་པར་བཟུན་པ་གསལ་ཏེ། འཕགས་པ་རྫོ་རྫེའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཡི་གེ་ལས། བཤད་པ་ཀྱན་ཀྱང་གཞུང་རོ་གཅིག་ཁྱི་བདེན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་དང་
བལ། ཁངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ས་ལ་བཞུགས། ཁྱི་འབྱུར་ཡང་དག་བདེན་པའི་དབྱིངས། ཚུལ་ཀྱན་
འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལས་བྱུང་། མ་གྲོལ་མ་ཐར་ཡོང་ཡེ་མེད། བྱངས་མེད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་
ནམས། ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲོལ། སེམས་ཀྱི་ཡངས་ཤིང་ཟབ་པ་དྲིས། སྟོང་པ་ཞི་
བའི་ཚུལ་མཆོན་རིག་ཁྱི་འབྱུར་གནས་པའི་དེ་དུ་རིག་ཡང་དག་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐབས། རྟེན་
དེ་སྤྱིར་མདོན་བཞུགས་བདེན་པ་འཆང་། ཀྱན་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་བཞིན་འབྱང་། ལོ་བདུན་
ནམས་ཀྱི་རོ་སྟོ་མེད། ཚེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས། ཚོ་དང་ལྷན་
པ་ཤར་དུ་ཉིའི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
སྤྱིན་པ་ལ་སྟོང་པའི་ཚོ། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ཀྱང་སྟོན་སེམས་སུ་སྤྱི་བྱའོ། སྤྱི་མཉམ་པ་དང་
མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་སེམས་སུ་སྤྱི་བྱའོ། རྒྱབས་པོ་ཆེའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་སེམས་སུ་སྤྱི་བྱའོ། རྟེན་
དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་དེ་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་
སྤྱིར་རོ། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བན་རྒྱལ་རང་རིག་རྟོགས་བྱ་བ། རྟེན་
བདག་ནི་རྣམ་དག་མཆོན་ཉིད་དེ། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ། རྟོག་གེ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་
མིན། ཞེས་དང་། འདའ་ཁ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཚུལ་ནམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས། རྟེན་
དམིགས་པ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟོན། རྟོན་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པས། ཆགས་པ་མེད་པའི་
འདུ་ཤེས་བསྟོན། སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཁངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མ་ཚོལ་ཅིག་ཚེས་དང་།
འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་འཛིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དྲིས་པའི་མདོ་ལས། རྫོང་ལྟར་ནང་ན་ཐིག་ལེ་ནི། རྟེན་
རྟེན་ཅིག་དེ་ལ་མི་མཐོང་སྟེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་མཐོང་མ། རྟེན་བཞིན་སྟོ་ནི་འདུས་མ་བྱས། རྟེན་

ཉག་ཏུ་དགོང་ཅིང་ཆེ་བ་དང་། སྤྲེའིང་གྲུ་དང་རོལ་མོ་དང་། །གཞི་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་རྣམས། །
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་མཚུངས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྤེང་བ་ལས། ང་ཡིས་བཤད་
 གིས་དེ་ཉིད་ཉོན། །སྤྲིང་གི་པད་སྤྲུབས་ནམ་མཁའ་ལ། །ཡི་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཉག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་དང་།
 རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་མཆོག་ཆེན་པོ་ལས། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གནས། །ཆར་མི་
 གཡོ་བ་རང་བཞིན་མེད། །ཚོལ་མེད་འབྱུང་བ་དག་པ་ཡི། །གསང་བ་རྩལ་འདི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་
 དང་། གནས་མེད་གནས་པའི་མཁའ་ལྟ་བུར། །མི་རྟོག་རང་བྱུང་འོད་གསལ་བ། །དོན་དམ་
 དམིགས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་རྩལ་འདི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་
 སྤྲིང་པོ་ཉིད། །ཆོས་སྤྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ལས། །ལྷན་སྦྲུངས་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་པ། །རྩལ་བྲལ་བཅིང་གྲོལ་
 མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཀུན་གྱི་སྤྲིང་། །མི་ཤིགས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཤུར་བཞུགས། །
 །འགྲོ་འོང་མེད་ཅིང་བྱུང་པར་འབྱུང་། །བྱང་ཆུབ་རྩལ་འདི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤྲེའི་བ་མེད་ཅིང་
 གནས་མེད་པ། །རང་འབྱུང་རང་བཞིན་རང་གནས་པ། །གཞུག་མ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་ངང་། །བྱང་
 ཆུབ་རྩལ་འདི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆོགས་དྲུག་རང་སྤྲང་རྟོག་པ་མེད། །རྣམ་ཤེས་བརྟགས་པ་
 རྣམ་བྲལ་བ། །གཟུང་འཛིན་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །བྱང་ཆུབ་རྩལ་འདི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་།
 སེམས་ནི་དྲི་མར་བཅས་པ་དག །བག་ཆགས་རྟོགས་པས་རབ་དཀྱུགས་པ། །ས་ལེར་བཞག་པས་
 རང་དེངས་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་རྩལ་འདི་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚ་རྒྱུད་པ་རྣམས་དྲ་བ་
 ལས། །ཨི་མ་གདོད་ནས་གྲོལ་གཞིའི་སེམས། །རྒྱ་ལྷར་དང་བར་སྤང་མོད་ཀྱང་། །སྤྲེའི་ཆོགས་འགྲོ་
 བའི་གཞུགས་བྱུང་བས། །ཐུན་པ་ཐིབས་པོས་རྣམ་པར་བསྟུར། །དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། །
 །འབད་ཚོལ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གྲོལ། །ཚོལ་བ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མས་ནི། །དྲི་མ་མེད་པའི་སེམས་
 །འཆིང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་མཐའ་ཡས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དར་ཞིང་གྲགས་
 པའི་ཁྱེད་པོ་དེ། །ཕྱིས་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་དུ་གྱུར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་དུ་མས་
 ཀྱང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་དེའི་དོན་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཀྱབ་སྟེ། རྒྱ་

གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་ལ་གྲུ་བྱའི་མཁུན་རུ་ལོ་ལྟ་བུ་མངའ་བདག་ལྟ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་མཚན་གྱིས་
བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སློམ་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལྷང་ལས། བརྒྱད་པའི་སླ་མ་ཡང་དག་རབ་བསྟན་དང་། །
རང་གི་བསོད་ནམས་ཚྭ་གས་ནི་སྟོན་བསྐྱེད་པས། །རྟོགས་པར་རབ་རྒྱ་ལྟར་བ་མ་རྟོགས་པར། །
བསོད་ནམས་རྒྱུང་བའི་མི་ཡིས་བསྐྱལ་པ་དཔག་མེད་པར། །འདི་ནི་རྟོགས་པར་མི་ལྟར་འདི་
དོན་མ་རྟོགས་ན། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་དེ་ལ་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རབ་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
སྤྱ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ཤེས་སྤྱི་ཡི་གཟུགས། །ཡོངས་སུ་དག་སྤྱོད་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། །དཔལ་ལྷན་
ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་རིམ་གཉིས་འདིས། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལམ་བཅས་བསྐྱལ་པ་གསུམ་རུ་ཡང་། །རང་གི་རྗེས་
མཐུན་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་དང་བཅས། །ཐོབ་ནས་དེ་བདེ་ཅུང་ཅམ་རབ་ཚྭ་གས་པ། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡིས་
ཅི་སྤྱར་དེ་མི་སློམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱར། །དེས་ན་ཞལ་ལྷང་གི་ལྷང་འདིས་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་
ཞེས་པའི་ཐོག་རིམ་གོང་མ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཟད་དེ་ཉིད་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པ་རྟོགས་རིམ་
ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ཡིན་སྤྱིར་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། །དེ་མ་རྟོགས་ན་རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མིང་མི་ཐོབ་པ་དང་། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་
གཟུགས་དང་ཅེ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་པ་སྟོ་ཡོད་ན་གོ་རུས་སོ། །

དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་མཚོག །ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
དངོས། །བརྟག་པ་ཀུན་ལས་རབ་དབེན་པ། །ལུན་སུམ་ཚྭ་གས་རྒྱ་དཔག་དཀའ་བ། །ལྷག་ཀྱང་ཆེན་
པོར་རབ་སྤང་བའི། །ཟེར་གྱིས་རང་གཞན་སྤྲིན་བྱེད་པའི། །དེ་གཉིས་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཚོག །
རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། །བརྗོད་རུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིན་ཞིང་བཅས་
དང་། །སྤྲིད་གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱར་བཅས། །ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། །དངོས་ཀུན་གཙོ་
བོ་རང་ཞེས་ཀྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་རྟོགས་ན། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་དོན་བསྟན་པ་མ་ཟད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་སྤེའི་གདམས་པ་
ཐོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཐོག་ལེར་བལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་སྟུང་མོ། །

ཡང་ཇོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གར་དུ་གྲགས་ཏེ། རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
སྟེ། ཀ་མ་ལ་གྲུ་བྱའི་མདུན་དུ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པུ་
དས་མཛད་པའི་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་ལྷང་གི་འགྲེལ་བ་མཛེས་པའི་མེ་ཏྲོག་ལས། ཇོགས་པ་
ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པ་ལའི་འོ། །སྤྱི་གཞུགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ།
དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱི་ཞེས་ཏེ། ཇི་བཞིན་པའི་འབྲས་བུའི་སྤྱི་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་དེ།
དེ་ཉིད་ལ་ཇོ་ཇེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་སོ། །དཔལ་ལྷན་ཀུན་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
པས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ངོ་བོའོ། །དེ་ཉིད་ལ་རིམ་པ་གཉིས་འདི་ཞེས་ཏེ་ཇོགས་པའི་རིམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་སོ། །ལམ་རིང་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཆེ་བ་འདི་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ། རྒྱལ་བསྐལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱལ་
བསྐལ་ཞེས་པ་ནི་མགོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ལམ་རྣམས་ལ་བསྐལ་པ་གསུམ་དུ་ཡང་
གསུང་དད་པས་སྦྱོད་པ་དང་། དང་པོ་ནས་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་
གངས་མེད་པའི་བསྐལ་པ་རང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་གོང་ན་སྤྲ་ན་མེད་
པའི་སངས་རྒྱས་ཇོ་ཇེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ན་སྤྲ་དང་བཅས་ཞེས་སོ། །དེའི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་ན་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྟེ་དེ་ལ་རབ་དུ་ཆགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་
འདི་ལྟ་བུ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ནས་བཟླ་ཤིས་པ་འདི། ཆོ་གཅིག་གིས་འབྱུང་པའི་ལམ་འདི་
ཅིའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱོམ་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་ལྷན་དེ་མས་མཛད་པའི་སློན་མ་གསལ་བའི་འགྲེལ་
བཤད་ལས། ལེན་གཉིས་པ་ལས་ནི་ཇོགས་པའི་རིམ་པ་འབའ་ཞིག་ཉེ་བར་སྟོན་ཏྲོ་ཞེས་པ་ནི་དང་
པོ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་ནི་མ་བྱུང་བས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་སྐད་
ཅས་བྱའོ། །ཇོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་ཇོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ། ཇོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་
རྒྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཇོགས་པ་ནི་ཇོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ཚུལ་གྱི་སྐྱུལ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གྱི་རིམ་པ་སྟེ་སྤྱི་མོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །
འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འབའ་ཞིག་ཉེ་བར་
སྟོན་གྱི་གཞན་མི་སྟོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་
པའི་རིམ་པ་ལྟའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས། རྫོགས་པ་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ་སྤྱི་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རྫོགས་པ་སྤྱི་བ་ཐོབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་འཕྱོང་། ཅེས་སྒྱུར་རོ། །
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནི་སྤྱི་བ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་དང་། ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྤྱི་ཏི་རྫོ་ན་གྱི་ཉིས་བསྐྱུར་བའི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་
ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོ་ལས།
གང་དག་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཏུས་གཅིག་འགྱུར་བ་དེ་གསལ་མཚོག་གྱུར་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །མཐོང་བ་
གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་མི་མཐུན་གཏན་ཏུ་འགག་པ་ཡིན། །རྒྱ་ཡི་གཞི་ཡི་ངོ་བོ་
རྣམས་ལ་བདག་མེད་ལྷན་ཡང་སྐྱུན་ལ་སོགས་པ་ནི། །འགོག་པ་མ་ཡིན་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་ཡང་དེ་
ལས་ལོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྟོང་རྗེ་ལྷན་པས་རྫོགས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འགྱུར་
པའི་སེམས། །དཔལ་ལྷན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་གཞི་ཡི་དངོས་པོ་གང་གིས་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱེད། །དྲི་
མེད་སློ་གྲོས་འོད་ཟེར་གྱིས་ནི་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པར་མཛད་ལ་
དེ་ནི་བདག་འདྲའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་གཞག་པར་བྱ། །སྟེ་པོ་སྒྲ་མའི་འདོད་པ་གང་ལ་འགའ་
ཞིག་དང་པོར་དེ་ནི་གཟུང་བྱས་ནས། །བཅིངས་པ་གྲོལ་འདོད་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་
སེམས་ཁྲལ་འདི་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དྲི་མེད་གང་ཡིན་དེ་ཡིས་འགོ་ཡིད་ནི།
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་དེ་ལ་གནས་པའི་གོ་འཕང་རྟག་ཏུ་བསམ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། ཡང་
ཀ་མ་ལ་གྱུ་བྱའི་མདུན་ཏུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱུར་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་ཏ་པུ་
དས་མཛད་པའི་བསྟན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོའི་རྣམ་བཤད་ལས།
རྫོགས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྒྲ་མ་ལ་བསྟན་

བཀུར་བ་ལས་བྱང་བ་ཚྭ་གས་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང་ཡང་སྐད་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་
སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་བས་ན་དཔལ་གྱུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་ཏེ།
དཔལ་ལྡན་ནི་ཞིང་གྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ན་གྱུན་དུ་བཟང་པོ་སྟེ། གཉིས་སྤྱེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཙམ་ལྡན་འདས་ཅོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །གཞིའི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནི་བཙམ་
ལྡན་འདས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ལྷུར་དུ་དཀའ་བ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་
པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་འདུས་བྱས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྤྲན་སྤྲུམ་
ཆོག་གས་པ་བཞིའི་དངོས་པོའོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོ་འཇམ་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་
ནག་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དྲག་པོའི་བརྟག་པ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས། སྤྱིང་གི་དབྱས་གྱུར་
པསྒྲར་ནི། །ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གྱུར་པ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཅོ་རྗེ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཐིག་
ལེ་བསམ། །དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་སྟེ། །བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་དེ་བསམས་ན། །དེས་ནི་གཟུགས་
ནི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་བསྐྱལ་ཞེས་བྱ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། །ཚྭ་གས་པ་
ཆེན་པོའི་རིམ་པ་སྟེ། །པར་བུའི་ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ཚྭ་གས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་
དང་། བཤམ་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱུ་བུའི་སྤྱན་རྒྱར་ལོ་ལྟོ་བ་ལྟ་བཙན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོག་གིས་བསྐྱར་
བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བུ་ཏ་པུ་དས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་
གྲུབ་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གཞན་བྲལ་བས། །ཚྭ་གས་ཆེན་ཆོག་གས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །
དེ་ཡི་བསམ་གཏན་འབའ་ཞིག་གིས། །དགྲུག་པ་དག་ནི་ཐབས་སུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རབ་སྤྱིང་པོས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་གོས་སྤྱན་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་
ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་འདི། །ལྷུས་འདི་ལ་ནི་གནས་འགྱུར་ལ། །
རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་ཀྱི་ཕྱིར། །དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མ་ཡིན། །དེ་བས་གསང་དོན་འདོད་
རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གནས་པར་བྱ། །བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །ཚྭ་གས་པའི་རིམ་
པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཚྭ་གས་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལ། །ཆེ་གཅིག་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཆོས་

ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་ཤིང་། །བྱ་དང་བྱེད་པ་མི་
དམིགས་ཏེ། །གཉིས་མེད་གཅིག་གི་ངོ་བོ་དང་། །དེ་ལས་འདས་པ་མི་དམིགས་པས། །ཚེས་ཀྱི་སྤྱིང་
པོ་ལྷན་མིང་། །གསལ་བར་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ་དང་། །ཞེས་དང་། །རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲ་མ་རྒྱ་པ་ལས་རང་
འགྱུར་དུ་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་གྱི་པ་ལས་མཛད་པའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས། །རི་ལྟར་རི་བོང་
ར་ཙུ་མི། །བརྟགས་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཚེས་རྣམས་ལ། །གང་ཞིག་རྟོག་
བཞིན་ཡོད་པ་མིན། །བ་ཡི་ར་ཙུ་རི་ལྟར་ནི། །ཤར་དང་རུབ་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ཤར་པར་ཤེས་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། །དཔེ་ནི་དེ་བཞིན་ལྟ་དུག་པ། །སྤྱི་ནང་མུ་སྟེགས་རྟགས་ཅན་དང་། །ནང་པ་སངས་
རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་། །ཞལ་ཏི་དང་ནི་གཅེར་བྱ་དང་། །ཁྱུ་བ་མཐའ་བྱུང་འཇུག་ཆངས་སྤྱད་ཅན། །སྤྱི་
ནང་གཉིས་ནི་སྐྱབ་མིན་པ། །རྣམས་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་མིན་ལ། །སངས་རྒྱས་དཔོངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དང་མི་ལྟན་གང་ཟག་ནི། །འཇིག་རྟེན་འདས་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། །རྫོགས་ཆེན་པ་ཡི་ལུང་
ལས་ནི། །ཚེས་ཉིད་གཞིའམ་མ་བཅོས་པ། །བྱུང་བྱེད་དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཡི། །འགོ་དུག་བྱུང་བར་
གསུངས་པའོ། །ཞེས་དང་། །ཅན་རྩ་རྒྱུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྤྱི་ར་མ་
ཏིས་མཛད་པའི་རྒྱན་དམ་པ་རྣམས་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ་བཀོད་པ་ལས། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་
འཇིག་རྟེན་ན། །སྤྱི་བའི་མཆོག་ནི་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །བསྟན་པའི་མཆོག་ནི་རྫོགས་ཆེན་པོ། །རྫོ་རྫོ་
རྒྱུད་དུ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །གཉིས་མེད་རྣམ་དག་དབྱིངས་མཆོག་ན། །མཉམ་ཉིད་
གནས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱུལ་བའི་ས་ལ་བཞེངས་ནས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་
བཅོན་པའི། །རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷན་དུ་ལ་དང་། །ཁྱོ་
བོ་ཁྱོ་མོ་ལ་སོགས་ཀྱང་། །རྒྱུད་ལྡེ་སེམས་ཅན་སྤྱང་བ་དང་། །བྱུང་པར་བདག་དང་ཡོན་བདག་
དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་བྱིན་རྒྱུ་དོན། །རང་བཞིན་རྫོགས་ཆེན་བཞུགས་གནས་ནས། །ཏིང་
འཛིན་གཟུགས་བརྟན་གཞལ་ཡས་འདིར། །ཐུགས་རྫོགས་བྱིན་དཔོངས་སྤྱན་འདྲན་སྤྱོན། །ཞེས་དང་།
སློབ་དཔོན་རྣམས་མཛད་མུ་གུས་མཛད་པའི་རྫོ་རྫོ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་སྤྱང་ལེགས་ལྟན་
ནག་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་པའི་རིམ་པ་ལས། །ཡི་གེའི་སྐྱས་བརྟགས་མིང་ཚོགས་

ལས། བཞེན་པའི་ཚོག་གིས་རབ་མཆོན་ཏེ། ཁོང་ནས་གབ་སྤྲོད་དོན་འབྱེན་པ། རྟོན་པ་དོ་རྗེའི་
ཐུགས་ལ་གནས། འདི་ནི་གསང་ཆེན་ངེས་པ་ཡི། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་མ་ལུས་ལ། འདི་ལས་གསང་བའི་ངེས་དོན་མེད། ཀུན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཆེན་མཆོག་སྤྱོད་
ལྡན་ངང་རྒྱལ་བཟང་ལ་སྦྱིན། གཞན་དུ་ནམས་ཀྱང་སྦྱིན་མི་བྱ། རྫོངས་ལ་འཕྱར་བས་གཞན་དུ་
མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གར་དུ་བྱང་ཞིང་གྲགས་པ་མ་ཟད་དེའི་ལྷ་སྟོན་གྱི་རིམ་
པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཚོད་མེད་ནམ་པར་དག་པ་དུ་མ་མཆིས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཨིན་
ཱུ་ཏིའི་ཞལ་ལྷ་ནས་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་འཁོར་ལོའི་དབང་གི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་ལས། རིམ་
པ་ཐ་མ་བཤད་བྱ་སྟེ། གྱེ་ཏོ་དཔལ་ལྡན་འདུས་སོགས་པར། འཁོར་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
ཡིས། གསང་བའི་ཡི་གེ་མཐོང་བ་ཡི། རྟལ་བ་བདག་གཅིག་མེད་ཅེས་དུས། རྟོན་པས་ཡི་གེ་ནམ་
དག་ཅེས། ཡི་གེ་ལས་དབེན་མཆོན་ཉིད་གསུངས། བཞི་པའི་སྤྱིང་གཞིར་ཤེས་པར་བྱ། སངས་
རྒྱུ་ནམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ལ་གནས། རྫོངས་ཀུན་སེམས་ལ་གནས་
བྱས་ཏེ། སེམས་ནི་ཡེ་ནས་ནམ་པར་དག རྟེན་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་ནམ་པར་དག རྟེན་གནས་གྱི་སྤྱོད་
མར་གསུངས། དུས་གསུམ་གཅིག་སྟེ་བྱང་མེད་ཅིང་། གང་དུ་དུས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ། རྟེན་
སྤྱོད་དོར་མེད་པའི་དུས། མཆོག་ནི་སྤྱོད་མར་དེ་རབ་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་མ་མཐོང་སེམས་ཉིད་
མཐོང་། རང་སེམས་སྤྱོད་མར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྟལ་བ་བཟང་། གཉིས་མེད་
སྟོབ་དཔོན་དམ་པའོ། འགོ་ཀུན་དབྱིངས་ལས་སྦྱེས་པས་ན། རྟོན་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཡུལ་སྟོབ་པ། རྒྱལ་བའི་སྤྲོས་གྱི་དམ་པར་བཤད། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས། སྤྱོད་མེད་པར་ཐུགས་རྒྱུད་པ། གཉིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་། རྟེན་དགྲིལ་
འཁོར་སྤྱོད་པོར་གསུངས། འདི་ཡི་གཞུང་ཐོས་མིག་སྟེ་བ། དགྲིལ་འཁོར་མཐོང་བ་དོན་རྟོགས་
ཡིན། རྟོགས་ནས་གོམས་བྱེད་འཇུག་པ་སྟེ། མངོན་དུ་གྱུར་པ་དངོས་གྲུབ་ཡིན། གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་དབང་འཕྱར་བས། ལྷ་ངན་འདས་དང་འཁོར་བ་ལ། རྗེ་ལྷར་འདོད་པར་དབང་བསྐྱར་

བས། རིག་པ་རང་དབང་མཆོག་ཏུ་བཤད། འདི་དབང་ཐོབ་པའི་ནལ་འཕྱོར་ནི། བསྐྱར་བའི་
དབང་ལ་ཐོགས་པ་མེད། རི་སྟོང་ཐོག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས། དབང་བསྐྱར་ནམ་གངས་རི་སྟོང་
ཀུན། གསང་བའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཡི་གངས་ལས་འདས། མཉམ་པ་ཡི་
ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད། གཅིག་དང་དུ་མ་ལས་གྲོལ་ཕྱིར། གནས་དང་གནས་མིན་དམིགས་དབྱེ་མེད། །
སྟོ་གསུམ་དབྱེ་བ་རྩལ་ཙམ་མེད། གཉིས་མེད་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོ་ལས། སྐྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་མི་འགོག་
ཕྱིར། ཐབས་དང་ཐབས་བྱང་ཐབས་བསམ་ཡས། ཐབས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གསུངས། རང་རིག་
ཡི་ཤེས་རྒྱལ་བ་ཉིད། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། འདི་ལ་སྐྱིབ་དང་མི་སྐྱིབ་ཅས། །
མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོས་ཡོངས་མ་གསུངས། སྐྱིབ་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ། འཁོར་བ་ཉིད་ནི་ཐུང་ན་
འདས། དབྱེ་བ་མེད་པའི་ས་མཆོག་གིས། ས་ཡི་བྱང་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན། ཐམས་ཅད་ས་ཉིད་
ཡི་ཤེས་དང་། བརྗོད་པའི་ཐ་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་ཞིང་། །
རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ། མན་ངག་ཀུན་གྱི་མཆོག་གི་མཆོག་དེ་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གསུངས་
པར་ཟད། དཔེར་ན་སྤང་པོ་རྟེན་གྱུར་ན། སྤང་པོའི་རྗེས་ནི་མི་བཅའ་ལྟར། རང་རིག་ཡི་ཤེས་
མངོན་སུམ་ན། མཆོན་མའི་རྟགས་ནི་འབྲུལ་པའི་གཞི། ཡང་དག་དོན་ནི་བརྟུ་ལས་འདས། །
མཆོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་ཡང་། མཛུབ་མོས་ཟླ་བ་བསྟན་པ་ལྟར། བརྟུ་ཡི་སྟོ་ནས་འཇུག་པ་
ཡིན། སྤང་དང་སྤིང་པ་རི་སྟོང་པ། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་ཡིན་པས། ལྷག་པར་སྤང་བ་སྤང་
དང་བྲལ། ཡི་ཤེས་རྗེས་ཀུན་ལས་གྲོལ་བཤད། རང་གི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་ན། རང་རིག་ཁོ་ན་
ཙམ་དུ་ཟད། རང་རིག་དེ་ཡང་འདི་སྟམ་ཞེས། བརྗོད་པའི་ཐ་སྟོང་ནམས་དང་བྲལ། འདི་ནི་
དགོངས་པའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས། རིག་པ་རང་དབང་གྱུར་པ་ནི། སྤིང་པ་གསུམ་ན་འགྲན་ཟླ་
མེད། འོག་མ་ནམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆེ། རྩལ་པ་མང་པོའི་བྱེ་བྲག་ལྟར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་
མེད་པས། རྒྱ་འབྲས་ཐ་སྟོང་ཡོངས་ཀྱིས་བྲལ། རྒྱ་ཡི་ནང་ན་འང་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ནང་
ན་འང་བདེ་མཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཞུང་འདི་ལས་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོག་དོན་དམར་རྗེས་དུ་ཐོབ་པའི་མན་

ངག་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། དེ་མ་ཟད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་ཤེས་ཏི་དབང་གསུམ་པའི་ཡི་
ཤེས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི། རིམ་པ་ཐ་མ་བཤད་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དབང་གསུམ་
བྱེ་བྲག་ལས་གྲོལ་ཕྱིར། བཞི་པའི་དབང་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་། །
ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འདིར་བཙུང་དོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་མཐུན་མ་ཐོབ་པར། འདི་ཉིད་ཉེ་བར་
ཡང་མི་འགྱུར། འོན་ཀྱང་འདི་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། འདི་ཉིད་ཐོབ་བྱའི་གནས་སུ་འགྱུར། འདི་ལས་རིམ་
པ་མཆོག་ཡིན་པས། སྐབས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནན་ཏན་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒྲམ་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཡོད་
དེ། སློབ་དཔོན་སྤུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཨ་ཏི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲམ་པའི་ཐབས་ལས། ཏུར་
ཁྲོད་བརྒྱད་ལ་འཛིགས་བྱེད་བརྒྱད། ཏུས་མཐའི་མེ་འབར་ཁམས་གསུམ་བསྟེན། ཆོངས་པའི་སྒྲོ་
ནས་ཏུ་བ་འཐུལ། རྒྱ་མཆོ་བསྐྱམས་ཤིང་པ་བླ་འབར། རྩོམ་ཐོ་འབྱུང་དབུས་སུ་ནི། ཉི་མའི་གདན་
སྟེང་གནས་པ་དེ། རྣམ་མཁའི་འོད་ཆེན་རྩྱ་ཉིད་སྒྲོགས། མཛེས་པའི་སེམས་ཉིད་རྒྱ་བ་ཡིན། ཏུས་
སྤལ་འཐེན་ཅིང་སྒྲ་སྒྲད་འབྱུང་། རི་བོང་ཅན་གྱིས་མདུད་པ་བཀོལ། ཉམས་ཐུང་དཔའ་བོ་རང་
རིག་རྒྱལ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཛིགས་པའི་བདག མགོན་པོ་ཉིད་ནི་བསམ་པར་གྱིས། འདི་ཉིད་
སྟེང་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཕྲོ། འདི་ཉིད་ཏུར་ཁྲོད་མེ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་སྐྱ་དང་ལྷ་རྒྱུན་འཛག་སྐྱེ་ག་
ཤི་དང་ཁམས་གསུམ་གནས། རང་ཉིད་བྱན་ཏེ་དེ་ཉིད་མཐོང་། འདི་ནི་གཉིས་མེད་དབྱིབས་
དང་བལ། དངོས་པོའི་ཆོ་འཕྱུལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། སེམས་ཉིད་འབྱུལ་པས་མ་རྟོགས་སོ། ཨ་ཏིའི་རྣལ་
འབྱོར་རིག་པ་མེད། རྩི་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། གཉིས་མེད་སེམས་ལ་ཉག་ལྟ་དང་། ཆད་
པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། འདི་ཕྱིར་ཉི་ལྷའི་དབུས་སུ་ནི། སྤུ་བའི་རྩྱ་ཉིད་བསྒྲམ་པར་གྱིས། ཨ་
ཏི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བསྒྲམ་པའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་སྤུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་
རྫོགས་སོ། ཞེས་དང་། ལྟ་སྒྲམ་པོ་བྱང་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱུལ་དོར་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཆར་ན་ཅོད་
མེད་གྱི་མ་རྩྱ་པརྩེ་ཏར་གྲགས་ཤིང་ཕྱི་དར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་རྩོམ་ཐོ་རྩི་ཨ་ཏི་
ཤེས་རྒྱུ་པོ་ཀླ་ར་སྤྱི་རྣམས་འགྱུར་ལྷས་ཀྱི་དཔལ་པོ་མཛད་པའི་སྤྱན་སྐར་ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་སྤྱོད་བ་

དགེ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལས། རང་བཞིན་རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་ན། དཔལ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་བཞུགས་ཏེ། རང་གིས་བྱབ་གདལ་བ་དང་བཞིན་ལྟང་ངེ་བར་ཏེ། སྐུ་ལ་མདུན་དང་རྒྱབ་མི་མངའ་བར། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལྟང་ངེར་བཞུགས་པ་དང་། བདག་གི་སེམས་རྩི་ངམ་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་སྤྱི་བོ་ནས་ཡར་བྱུང་བ་གཉིས་ཀར་སྤྱིན་ལ་སྤྱང་བྱ་ཆགས་པའམ། རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་གཉིས་གཅིག་དུ་ལྟང་ངེར་གནས་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གར་བྱབ་པར་ཀུན་དུ་བཟང་པོས་བྱབ། ཀུན་དུ་བཟང་པོས་གར་བྱབ་པར་བདག་གི་སེམས་ཀྱིས་བྱབ་སྟེ། གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་སྟེ། སྤྱིད་པ་ཆེན་པོ་གཡུང་དྲུང་གི་གནས་སུ་བྱབ་གདལ་ལྟང་ངེ་བར་གནས་སོ། །དེའི་ངང་ལས་ས་ལེར་གནས་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ཟུར་ཐུག་པའོ། །དེའི་ངང་ལས་ས་ལེར་གནས་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེའི་ངང་ལས་ཡུད་ཅུམ་པར་མི་འདའ་བ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཆོག་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱེམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་འཇའ་ལྷན་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐད་ཁོ་ན་དང་སྤྲུགས་གསར་མར་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་སྐད་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་སྦྱོན་ཏེ། གསར་མ་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྐད་དེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀར་འཇའ་ལྷན་དང་ཚུལ་མཐུན་པའི་བྱུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་འདས་གསུངས་པ་གང་ཞིག། འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྤེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལས། མཆན་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། འོད་སྐྱེལ་འཁོར་བ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཌ་ཆེན་དྲ་ན་ཤྲི་ལའི་མདུན་དུ་ཁྱུ་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱར་བའི་སྒོ་ལ་མ་རལ་པ་གཅིག་པའི་མན་ངག་གི་སྐུ་ཐབས་ལས། གང་ན་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཆད་མེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། སྒོ་ལ་མ་འོད་ལྷན་གྱི་འཕོ་བ་དང་། བར་དོ་ཉི་ལམ་གྱི་མན་ངག་དང་། ཕན་བཅོམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་ཡིན་པས་

སྐབས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སེ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པའི་ཞལ་སྒར་ལོ་རྩེ་བ་མར་པ་ཆོས་
ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་སྒྲན་བརྒྱད་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་ལས། ད་ལྟར་སྤང་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་
ནམས་ནི། །བདེན་ཅིང་ཉག་ན་འཁྱར་བར་ག་ལ་རིགས། །འབྲུལ་གཟུགས་ཡིན་མྱོར་དོན་ལ་གྲུབ་
པ་མེད། །གཟུགས་ནམས་སྤང་སྟོང་སྒྲ་ནམས་བྲག་ཅར་སྟོས། །གཉིས་འཛིན་ཞིག་པས་ཆགས་སྤང་
ཀྱན་དང་བུལ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པས་སྤྲོ་ཆོགས་ཞེན་མེད་སྟོང་། །འཇའ་ལྷན་ཆོས་སྒྲ་ཐོབ་པར་འཁྱར་
རོ་གྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མྱོར་རོ།

དེ་ལྟར་དབྱེད་གསུམ་ནམ་པར་དག་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་དག་གིས་སྤྲ་འཁྱར་ཡོ་ག་སྤེ་
གསུམ་འཕགས་ལྷན་དུ་བྱུང་བ་ལེགས་པར་གསལ་ལ། བྱད་པར་དུ་དུས་མྱིས་ཀྱི་མཁས་པར་ཁས་
འཆེ་བ་དུ་མའི་ཡིད་གར་མི་འཇུ་ཞིང་ཁ་སྟོང་གཏོང་ལྷན་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
ཚུལ་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་འཕགས་ལྷན་དུ་བྱུང་ཞིང་པརྟེ་ཏ་དུ་མའི་བྱགས་དམ་གྱི་ཉམས་སྤྲུ་ལེན་བྱའི་
ཆོས་ཡིན་པ་ལེགས་པར་གསལ་ཏེ། ཞིབ་དུ་དབྱེད་ན་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཁྱེས་དཔལ་ལྷན་ས་ར་ཏ་དང་།
འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱུབ་སྟེང་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་པལ་མོ་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རང་
རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཅི་བཟུང་ཡང་། བྱད་གི་བཞེད་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་བ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་མྱོར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་སོ་སོའི་མན་ངག་གི་གཞུང་ལས་
ཀྱང་བྱུར་ཅམ་རེ་རྫོགས་མོད། གཙོ་བོ་པ་དམ་པའི་བྱགས་ཀྱི་གསང་བ་སྤྱར་སྤངས་པ་ཞེས་པ་ལོ་རྩེ་
བ་མ་ཅིག་ཞུས་བསྐྱར་པ་ལས། བམ་བེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏས་བྱགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་མཁྱར་དུ་བཞེངས་
པ། ཀྱི་ཏོ་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །རྫོགས་ན་སྟོམ་དུ་མེད་ཀྱི་མ་བཙས་
ལྷག་པར་ཞོག །རང་ལ་བཞག་ནས་གཞན་ལས་འཆོལ་བ་ཨ་རེ་འབྲུལ། །འདི་ཡིན་འདི་མིན་མེད་
དོ་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་ངང་། །ཞེས་དང་། སྤྱི་སྤྱུབ་ཀྱིས་གསུངས་པ། རྫོགས་ན་གང་གིས་འཆིང་
བར་རུས་པ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྱུས། །འཆིང་བ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཡེ་ནས་གྲོལ་བ་ཉིད། །གང་ལ་བཅིངས་
དང་འཆིང་བར་བྱ་བ་མ་གྲུབ་ན། །ནགས་ལ་གནས་པའི་སྤང་པོ་གང་བདེར་རྒྱག་དུ་རྒྱག་ །ཅིས་
དང་། སྟོབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱག་གིས་གསུངས་པ། སྤང་སྟོང་ཆོས་དབྱིངས་པོ་བྱང་ན། །རིག་

པའི་ཡེ་ཤེས་སྣམ་མེ་བ། བདེ་གསལ་སྟོང་པའི་གདན་ལ་བཞུགས། འདྲི་ཡོན་སྣ་ཚོགས་མཆོད་
པར་འབུལ། དགག་སྒྱུབ་མེད་པར་རོལ་དུ་གསོལ། ཅིས་དང་། བརྟེན་པ་སྟོན་པས་གསུངས་པ།
གནས་ན་ཞོག་ལ་འགྲོ་ན་ཐོངས། གཉེར་ཀ་མ་བྱེད་ཡན་དུ་ཆུག ཆེད་དུ་གང་འཛིན་འབུལ་པ་
ཡིན། གཟིངས་ལ་འཕྱར་བའི་བྱ་རྒྱུ་སྟོན། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པས་གསུངས་པ། རྒྱ་ཤིང་
སྟོང་པོ་བུལ་བ་བཞིན། ཁེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཅའ་ཀྱི་སྟོང་། སྒྱུ་མཁན་རི་མོ་རི་བཞིན་དུ། སྣ་ཚོགས་
སྣང་ལ་ངོས་གཟུང་མེད། ཅིས་དང་། ལྷ་རྩེ་རི་པས་གསུངས་པ། སྣང་སྤྱིད་ཡེ་གྲོལ་ཚས་ཀྱི་
དབྱིངས། རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤང་ཐོབ་མེད། རྣམ་མཁའི་བྱ་ཡིས་གར་མ་ཐུན། བྱིས་པའི་ཚལ་བ་ཤ་
ཐང་ཆད། ཅིས་དང་། རྟོག་ཉེ་དུ་གསུངས་པ། སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྟོན་བུལ་ལ། ཚོལ་སྒྱུབ་
བྱེད་པ་ཤ་ཐང་ཆད། ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་བྱང་ཐལ་ལ། ཐང་དང་འཛིན་པ་ཉོན་རེ་མོངས། །
བདག་གཞན་གཉིས་མེད་ཚས་སྒྱུ་ལ། བཟང་ངན་འཛིན་པ་སྟོང་རེ་རྩེ། ཞེས་དང་། བསྐྱོད་རྩེས་
གསུངས་པ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་བཏང་སྟེ། ཁེམས་ཀྱི་སྤང་པོ་རང་སར་ཞོག གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་བཅའ་དུ་མེད། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་ཉིད། ཅིས་དང་། ཉི་ལོ་པས་གསུངས་པ། ཀུན་
གཞི་བྱང་ཐལ་ཞབས་སྤུང་ལ། བདག་དུ་འཛིན་པ་དབྱིངས་སུ་བསྒྱུར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྟོང་ལ་
འོན། སྟོང་ལྷ་རང་གྲོལ་སྒྱག་པར་ཞོག ཅིས་དང་། ལྷའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་གསུངས་པ། མཁའ་ལ་རྒྱང་
འཕྲོ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཟུང་། ཁང་སྟོང་བྱི་ཡིས་སྟོང་པ་སྟོན། རྣམ་མཁའི་ཨ་མ་སུས་མཐོང་བ། ལྷ་ནི་
པར་དུ་ཆུག་པར་ངེས། ཞེས་དང་། དུར་ཁྲོད་མས་གསུངས་པ། ཀུན་གཞི་དག་པ་ཚོས་དབྱིངས་
ཡིན། ཡིན་རོ་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། བདག་འཛིན་ཞིག་ན་རྩ་བུལ་ཡིན། སྟོང་ལྷ་རང་གྲོལ་ལམ་བྱིར་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཐོབ་པོ་མོ་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་
ཡོངས་རྟོགས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོར་འགྲེལ་མི་བདུབ་པ་དང་། དེར་མི་ཉེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་མོད་
ཤིན་དུ་མང་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་ཡི་གེས་འཛིགས་པས་རེ་ཞིག་འཛིག་གོ།

སྤྱིར་སྤྱེ་འགྱུར་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་དང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་རྣམས་སིང་ལའི་སྤྱིར་སོགས་ནས་བྱུང་
བ་དང་། ལྷ་མེད་བདེ་མཆོག་གི་སྟོར་སོགས་ཕྱི་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་ལྷེ་དུ་མ་དང་། སྤྱེ་འགྱུར་རྟོགས་པ་

ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྡེ་པལ་མོ་ཆེ་རྒྱལ་སྟོགས་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ནས་དར་བས་མདོ་རྒྱུད་ཡོད་ཆོད་དཔལ་
ན་ལེན་འཛིན་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་དར་བ་ཡིན་མི་དགོས་ལ། ཡུལ་དབྱས་སུ་མ་དར་བའི་ཆོས་ཚུལ་
ཡང་རུ་མ་ཞིག་ཡོད་ངེས་མོད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྦྱབ་དང་། ཡུ་ཏེ་ལ་དང་། སྐུ་ཡི་
བྱང་ཆུབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དང་། ཡུ་ཏེ་ཤ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་
ལས་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བྱང་བ་འདི་ཡིས་ནི་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་ནི་དཔལ་ན་ལེན་འཛིན་ཆོས་སྡེ་
ཆེན་པོའི་པཎ་གྲུབ་རྒྱལ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོས་དང་། ན་ལེན་འཛིན་གསང་བའི་ཚུལ་རུ་དར་ཡོད་
པ་སོམ་ཉི་མི་དགོས་ཤིང་སྐུ་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དེ་དག་མཆིས་ལ། སུར་བའི་རྒྱུད་སློབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་པདྨའི་ཞབས་ཀྱིས་དཔལ་ན་ལེན་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་སྟེ་འགའ་རུན་ཉོང་
གནའ་ཡིག་ལས་བྱང་བ་ངེས་ཀྱང་རྟོག་རྒྱུད་མང་པོ་ན་ལེན་རུ་བཞུགས་པ་ཤེས་སོ།

དེ་ཡང་རུན་ཉོང་གནའ་ཡིག་ལས་ཐོན་པའི་ཤོག་སྟེ་ལས། སུར་བའི་བྱངས་དང་གཏན་
ཆོགས་སུ་ནི། ཐོག་མར་བལ་ཡུལ་ཡང་ལ་ཤོད་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ལ་ན་ལེན་དྲུའི་གཙུག་ལག་
ཁང་རུ་སུར་བའི་འབྲམ་སྡེ་ལེན་རུ་གཤེགས་པ་ལས། བལ་པོ་བྱར་ཅ་བ། ཤུག་ཡུར་དང་། ཡི་སི་
གཉིས་སྐུ་ཏེ་བཞུད་བཞུད་ན་བསའི་ལྷ་མོ་བཞི་ཞིག་ནམ་སྟོན་ཅ་ན་བྱི་ཐམས་ཆད་གྱི་སྟོག་
གཙོད་ཅིང་དབྱགས་འཕྲོག་པ་ལས། པད་མ་སམ་བ་བས་ཁོང་བྱང་ཞིང་དབྱགས་འཕྲོག་པ་ལྟར་
མཛད་ནས། བྱགས་པར་ཅིར་གྱིས་ཟིན་ནས་དབྱུ་ཞུའི་ནང་རུ་བཅུག་ནས་བཞུད་ན། ན་ལེན་དྲར་
བྱོན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ནས། སུར་བའི་འབྲམ་སྡེ་སྦྱན་དྲངས་ནས་བལ་ཡུལ་ཡང་ལ་ཤོད་རུ་བྱོན་པ་
ལས། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་རུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བལ་ཡུལ་ཡང་ལ་ཤོད་
ནས་མི་གཉིས་རྒྱ་གར་རུ་སུར་བ་ལེན་རུ་བཏང་བ་དང་། ན་ལེན་ནས་བྲངས་པ་སོགས་སུར་ནས་
རྟོག་མའི་དོ་རྩེ་སུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་ཏེ། གཡག་སྡེ་པརྟེ་ཏ་མཁུན་རབ་རྒྱ་མཆོའི་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའི་ཆོས་འབྱུང་དྲིས་ལན་ནོར་བུའི་བྲིང་བ་ལས། བལ་པོ་ཀུན་གཞི་དང་། བལ་མོ་བྱིལ་
བྱིངས་གཉིས་རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་རུ་བཏང་ངོ་། །བར་ཆད་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱགས་པའི་
ཆོས་གཅིག་བརྒྱུད་འཆོལ་ཞུས་པས། པརྟེ་ཏ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱི་ན་ལེན་འཛིན་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་དཔལ་

དོ་རྩེ་ཕུར་བའི་རྒྱུད་བྱི་ཏོ་ཏ་མ་འབུམ་སྡེ་མི་ཁྲུར་གཉིས་བརྒྱའམ་ཏེ། ཡང་ལེ་ཤོད་ཏུ་སླེབས་པ་
ཅམ་གྱིས་བར་ཆད་ཞི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱི་ཏོ་ཏ་མ་ཞེས་པའི་ཕུར་བའི་རྒྱུད་འདིའི་
མཚན་ནི་རྒྱ་གཞུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་པུ་ཏི་ལཾ་ཅཱ་སྤྱི་བུས་པའི་ཁྲོ་བོ་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་རྟོག་པ་གསང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། མ་དང་བྱིས་པའི་གདོན་རྣམས་དྲག།
ཅས་པ་མ་བརྟན་བྱི་ཏོ་ཏ་མ་ལའི་ནང་ནས་བྱིས་པ་ལ་གནོད་པའི་མིང་གིས་སློས་པ་ལྟ་བུ་ཞི་བར་
བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཏི་འོད་སེལེའི་གསང་སྟོང་འགྲེལ་བ་དང་། སྟེག་
པ་རྩོམ་ཞེས་གསང་སྟོང་ཀྱི་ཀ་སྤྱད་ཁབ་དང་། སྟེག་རྩོམ་གྱི་དམ་ཆོག་གསལ་བཀའི་འགྲེལ་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལམ་རིམ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་ཐུགས་ཐིག་དང་། སློབ་དཔོན་རྣམ་རྟོག་གི་
གསང་བའི་མདོ་དོན་བསྟུས་པ་དང་། བི་མ་ལ་མི་འཁྲུག་གསལ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་དྲག་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་
དང་། སྤྱི་ཐལ་འབྱུར་ཅ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་དང་། ལུ་ཏིག་ཐེང་བའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། ཡི་གེ་ཐེང་
པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། སྟོན་མ་འབར་མའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། རྒྱ་གར་འབར་བའི་རྒྱུད་འགྲེལ་
དང་། གསང་འགྲེལ་པི་རྣམས་ལ་སོགས་པ་རྟོང་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ལྟན་ཏུ་
མ་ཡོད་མོད་སྤྱི་མོ་ནས་མ་དག་པའི་ཁོངས་སུ་བཀར་ཏེ་བསྟན་འབྱུར་ལས་དབྱུང་བྱིན་པས་
འདིར་མི་སྟོོོ།

དེས་ན་ད་ནི་རྩོག་པ་ཆེན་པོ་སོགས་རྟོང་མའི་རྒྱུད་རྣམས་འཕགས་ལུལ་ཏུ་མ་བྱུང་
ཟེར་བ་དང་། ར་ལེརྟར་མི་བཞུགས་ཟེར་བ་དང་། འོལ་མོ་ལུང་པ་བ་དག་གི་ཡིན་ཟེར་བའི་ཐོས་
པ་ཁབ་མིག་ཅམ་ལ་ལབ་རྩོལ་འབྲུག་སྐད་ལ་ཙ་འདྲི་བའི་སྟོན་པ་རྣམས་བག་ཡོད་བྱ་བའམ་ཁྱོད་
ཅག་གི་རྒྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཏུས་ལ་བབས་སོ།

སྤྱིར་སྟོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་ཤིང་རྟོང་ཆོས་ལ་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་སྤྱི་འབྱུར་བའི་
ཆོས་སྐད་ཐོན་པའི་རྒྱ་གཞུང་མཐོང་ཏུས་དེ་མི་དག་འདི་མི་བདེན་ཞེས་ཟུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་
མི་བྱེད་པ་ཡོད་མོད་དེ་ནི་རང་གི་མཁྲིགས་འདྲིན་གྱི་གཡོ་གཏམ་ཅམ་ལས་གནས་ལུགས་མཆིས་
པའི་གཏམ་ཏུ་གཟུར་གནས་སྟོ་ལྟན་སུ་ཞིག་ཡིད་རྟོན་བྱེད་དེ། བྱེད་མི་སྤྱི་མོད། ལུན་པོ་གཡམ་

ལ་རྒྱལ་མཁན་ནི་ཡོད་པ་སྤྱི་ཡིས་འགོག། སྤྱིར་རང་ལ་ནི་རྒྱུད་བྱེད་དུས་ནས་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་
ཞི་ཤངས་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ལ་ཁ་ཙམ་མིན་པའི་དད་
པ་མཆིས་ཤིང་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་ནམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་
མོད། སྤྲུགས་གསར་མའི་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཡིས། རྟེན་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གྲུལ་ནས་དབྱངས་པ་མ་ཟད། རྟེན་མའི་ཆོས་སྐད་ཐོན་ཆོད་ཀྱི་
རྒྱུད་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དག་ལ་མི་དག་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་པ་དང་། བོད་བཟོས་ཡིན་པར་བྲིས་
པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་མཁས་ཀྱང་སློ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་ཤེས་ཅུས་པ་དང་། ཞ་ལུ་བྱ་སྟོན་ལྟ་
བྱེད་མཁས་པ་དང་། ཆོས་པ་ཞིག་རང་གི་སླ་མ་གནས་ལྟ་རིག་པའི་མཁས་དབང་ཐར་བ་ལོ་སྟོ་བ་
ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསང་སྟོང་གི་རྒྱ་དཔེ་མཐོང་ཞིང་། རྟེན་མ་ནམ་དག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་།
དེའི་རྩིས་སྤྱི་མི་འབྲངས་པ་དང་། རྒྱ་དཔེ་མཆིས་པ་སླ་མའི་ཞལ་ནས་ཐོས་བཞིན་ཡིད་མི་ཆེས་པ་
དང་། སླ་མའི་གསུང་དང་དགོངས་བཞེད་ལ་ཆོས་མིག་རྒྱལ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་
དཔྱོད་པར་ཐེ་ཆོས་ཐོས་ཏེ་རྟེན་རྒྱུད་དོར་བ་ནི་བརྟག་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་ལགས་ལ། བདག་
ལྟ་བུའི་སྤྱན་རྒྱུང་ཆོངས་འབྱུང་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཁོང་ལ་རྒྱལ་བ་གད་མོའི་གནས་ལགས་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་ནི་
མིན་མོད། སློ་གཟུ་བོར་གནས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའོ།

༡ བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སྤྱི་ཡོད་ག་
སྤེ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཏུ་དར་བྱས་ཆེ་བའི་གཉིར་
མའི་ཟབ་ཆོས་གཙོ་བོ་འགའི་བརྒྱུད་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོལ་
གཉིས་བྱང་སེམས་སྟོམ་པའི་བརྒྱུད་པ་བཤད་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་བྱང་བའི་
དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་སྟོམ་རྒྱུན་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞི་ལས།

༡ རྩ་འབྲུག་ཡོ་ག་ལྟེ་གསུམ་གྱི་བརྒྱད་པ་རོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ལ་ནི་མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། དེས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གང་བཤད་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་དར་བ་མ་ཟད་ཕྱིས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་པོ་ལ་ཐེང་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུ་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་། པརྟེ་ཏ་དང་། དག་སྦྱང་སྒྲིབ་འབྲུག་པོ་དེ་ལ་འདྲ་སྦྱང་འདར་བ་དག་གིས་བྱམས་སྦྱང་རྩེ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ལ་དྲངས་ནས་སྒྲིབ་པའི་སྤྱིང་དང་། ལྟར་མ་དང་། གསེར་སྤྱིང་དང་། འཇའི་སྤྱིང་དང་། སི་ཡམ་དང་། ལོ་བྱི་དང་། ཀམས་རྩ་དང་། མ་ལ་ཡ་དང་། རྒྱ་ནག་དང་། ལྷ་རྒྱན་དང་། ལི་ཡུལ་དང་། བོ་དུ་ལའི་ཡུལ་དང་། ཞེ་ཞི་ཡ་དབྱུང་མ་དང་། ཞེ་རྩེ་བ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྟགས་སུ་སྤེལ་ཏེ་དར་བར་བགྱིས་ཤིང་། རང་རེ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཐོ་ཐོ་རི་སྟན་ཤལ་ཅན་གྱི་སྦྱ་དུས་སུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་དབྱུང་བཞེས་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་བཅན་སྐམ་པོའི་དུས་སུ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་ཉེར་གཅིག་བཟུང་བ་ཅིང་། ལྷ་སར་རྩོམ་ཆེན་མོ་བཞེངས་ཏེ་སྟོན་པ་ཤུག་ལུ་ཞེ་ཞི་སྦྱ་བཞུན་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ན་ནང་ཆོས་དར་བའི་དབྱུང་བཅུ་ལས། བཅན་པོ་ཁྱི་ལྟེ་གཅིག་བཞུན་ནམ་མེས་ལག་ཆོམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་སྟོ་སྦྱོར་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་འགའ་རེ་གདན་ཞུ་དྲོད་གི་རེ་བ་མཛད་པ་དང་། སྦྱི་ལའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ལོ་རབས་དུག་ཏུ་བའི་དབྱུང་སྦྱི་ལོ་761པ་བོད་ལྷགས་ལྷགས་སྤང་ལོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤྱིང་ལྟེ་བཅན་གྱིས་ནང་ཆོས་བོད་དུ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ཤུགས་དྲག་གནང་བས། བཞུན་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞི་བ་འཆོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་པལ་ཀླ་ར་དང་། པརྟེ་ཏ་བི་མ་ལ་མི་ཏ་དང་། རྒྱ་ན་ལྷོ་ལ་སྟགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་གསེར་བྱེད་ལོན་ལུ་ཏེ་བོད་དུ་གདན་དྲངས། བསམ་ཡས་གཅིག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱ་སྦྱར་བའི་སྤྱིང་བཅུགས་ཏེ་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་དུ་མར་ནང་ཆོས་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀ་བོད་དུ་བསྐྱར་བསྐུལ་གྱིས་བོད་ལུན་པའི་སྤྱིང་དུ་འབོད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་སྤྱིང་ལོ་རྒྱུ་ལྟེ་རང་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འདྲ་སྦྱང་དཀར་པོས་བྱབ་

པར་མཛད་དོ།

དེ་རུས་མདོ་ཞེ་མང་པོ་བོད་སྐད་རྒྱ་བརྒྱུར་ཏེ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐལ་བར་དར་བ་མ་ཟད།
གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་བའི་རུས་སུ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་མང་པོ་བོད་སྐད་རྒྱ་བརྒྱུར་
ཅིང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་བྱུང་སྤྱོད་ཡོད་དེ། བསྟན་བཀའ་ཡི་ཐང་ཡིག་ལས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡ་ཞེ་རུག་
ཞེ་ལྷ་དང་། གཉིས་སྤྱོད་ལྷ་པ་ཡ་ཡི་རྒྱུད་བཞི་དང་། རལ་འབྱོར་ཡོ་གའི་རྒྱུད་སྐྱོར་མ་ལུས་བརྒྱུར་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཙུག་པོ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་དག་བརྒྱུར་ཅིང་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་
གསུམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། འཛམ་གླིང་གྲུབ་པའི་འཁོར་བརྒྱུར་ཆེན་པོ་སྤྱོད་དཔོན་
པཎ་ཀླ་ར་མཆོག་གིས་གསང་སྔགས་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་བས་བོད་ལུལ་རྒྱ་
ནང་པའི་བརྟན་པའི་སྤྱོད་མེ་ཐོག་མར་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་པོ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་ཁོང་ཉིད་ཡིན་པས་ཁོང་
གི་མཛད་འཕྲིན་དང་སྟན་གྲགས་ནི་མཁས་གྲུབ་གཞན་སུས་ཀྱང་འགྲན་རྒྱ་མེད་ལ། དེའི་དབང་
གིས་ཕྱིས་རུས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མི་འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲལ་དོག་
གིས་སྤྱོད་པ་ནི་ཡུན་རིང་བོར་མཆོམས་འཛོག་བྱེད་མ་སྤྱོད་ངོ་།

དེ་ནི་དཔེར་ན་ཡེ་ཤུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཆོའི་ཆོས་སྤེལ་ཕྱིར་རྒྱ་ཆོས་ལུགས་གཞན་པ་
སྤྱོད་ཡོད་རྒྱུ་བ་པ་དང་། ཨ་སི་ལེམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་རང་དག་གི་ཆོས་དར་བའི་ཆེད་རྒྱ་དེ་
སྤྱོད་གྱི་ཆོས་ལུགས་རྒྱིང་བ་དག་དམག་དཔུང་གི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་མེད་པར་བཟོས་ཤིང་། འོག་ཆོས་
ཡིན་པར་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ལུགས་གསར་སྤེལ་བའི་རང་ཚུལ་སྤྱི་མཐུན་ཞིག་ལགས་པས་དེ་
ལ་ཆེད་དམིགས་གྱི་དགག་པ་གཏོང་དགོས་དོན་ཆེར་མེད་མོད། སྤྱོད་རུས་སུ་སྤྲལ་དོག་གི་རུག་
རྒྱས་སྤྱོས་པ་འགའ་ཡིས་སྤྱོད་དཔོན་པཎ་སྐྱེ་མ་ཟེར་བ་བཟང་ཤོས་ཤིག་དང་། ལྷ་མོ་དང་བེར་
གྱོན་པའི་པཎ་སྐྱེ་མ་རྒྱུན་པ་ཞིག་བྱང་ཟེར་བ་དང་། རྒྱན་པ་དེ་སུ་ཡིན་ཤོད་རྒྱ་ཆེད་ནས་གྲུ་
རྒྱ་ཆོས་དབང་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། དེར་སང་ཡང་ལས་ངན་སྤྱོད་སུ་ཆེ་བའི་བསོད་ཟད་འགའ་
ཡིས་སྤྱོད་དཔོན་པཎ་ཟེར་བ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཁྱོད་རྒྱུང་མ་སྤྱོད་ཟེར་བ་དང་། ཉག་རྒྱ་
གཞན་གྱི་སྐད་ཆ་དང་བརྟན་བཙུག་རྒྱ་བ་ལས་རང་གིས་མི་འཛོན་པ་རྒྱ་མས་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་

ཁོང་ཚོའི་ཆེ་གོ་མོ་རེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཨ་འབྲུར་གྱི་རྒྱུད་ལྷེ་རིན་པོ་ཆེ་ནམས་ཀྱང་ཁོང་ཅག་གི་
ཡིན་པ་སྐད་དུ་བྱེད་པ་མང་ཕྱིར་འདིར་འཇམ་སྒྲིང་གྲུབ་པའི་འཁོར་བསྐྱར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
པཎ་ཀུ་ར་དེ་ཉིད་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཁྲོད་དུ་བྱོན་པའི་མཁས་པ་སྟན་གྲགས་དང་འཕྲིན་ལས་ཆེ་
བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བཟང་བྱ་སྟོང་ཕྱག་ལྟག་གི་སྟོན་དུ་བོད་
ཡུལ་ཡར་ལུང་གཙང་བོའི་འགྲམ་རོགས་བྲག་དམར་མགིན་བཟང་དུ་རྒྱལ་པོ་བྲི་སྟོང་ལྷེ་བཙན་
སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། དེས་ནང་ཆོས་བོད་དུ་སྐྱུན་བྲངས་པ་ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ལགས་
ཤིང་། དེ་དུས་སློབ་དཔོན་པཎ་སལྷ་མཁས་པཎ་འབྲུང་གནས་དང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་སོགས་
བྱོན་ཡོད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ལ། དེར་སྲུ་ཞིག་གིས་སྟོན་ཅུས། ལོ་རྒྱུས་དངོས་ལ་སྟོན་བ་ནི་སྟོན་པ་
དང་སྟོན་པའི་ངང་ཚུལ་ལོ།

དེ་དུས་བྱོན་པའི་པཎ་འབྲུང་གནས་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་མཁས་གྲུབ་ཅིག་ཡིན་མིན་
དང་། རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་བྱང་སྟོང་ཡོད་མེད་ནི་དོགས་པ་དང་སྤང་བའི་གཏམ་ཡིན་
ཕྱིར། དེ་ཉིད་རྟོང་མའི་རྗེས་འབྲངས་པ་དག་གིས་བྲིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། གསར་མའི་མཁས་
པ་ཚོས་བཤད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་ཐད་ཀར་བསྐྱར་ཅིང་། ཕྱིས་
འབྲུར་གསར་མའི་སྟོགས་རིས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་ཆོད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་གར་མཁས་
པའི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཚན་ལ་
པཎ་ཀུ་ར་དང་པཎ་སལྷ་མ་སྟེ་པཎ་འབྲུང་གནས་དང་། མཚོ་སྐྱེས་རྩོམ་ཅེ་ཟེར་བ་ཡོངས་གྲགས་ལ།
དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཚན་ཡིན་པ་བོད་ཡུལ་དུ་མཁས་སྐྱུན་གཉིས་ཀར་གྲགས་ཤིང་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། མཚན་དེ་ལྡན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞིག་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཁྲོད་དུ་བྱོན་སྟོང་
བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་རང་གིས་མཇུག་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་བསྟན་བཙུན་
དག་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁར་ས་སྤྱ་ཆའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས།
དཔལ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཁར་ས་སྤྱ་ཆའི་སྐྱབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་ཆེན་པཎ་འབྲུང་
གནས་ཞབས་ཀྱིས་མཇུག་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དེ་ཕྱི་གར་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་དང་། དེ་མཛད་པ་པོ་ཡང་པུ་འབྱུང་གནས་ཡིན་
 པར་ཕྱི་གར་གྱི་པར་ཏམ་ཁས་སྒྲངས་འདུག་སྟེ། གཞུང་དེའི་མཆོག་ཏུ། ཕྱི་གར་ཤར་སྟོན་གྱི་པར་
 ཏེ་ཆེན་པོ་སྤེལ་ན་རྒྱའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དང་། ཆོས་འཁོར་ལོ་ལྷ་བས་བསྐྱར་བ་ལས། སྤྲད་ཀྱིས་
 བཅུན་པ་ཕྱི་མཆོས་དག་པར་བཅོས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞན་
 ཡང་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པ་རུ་མ་ཡོད་དེ། ཁོར་ཡུག་མངར་བའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཁོར་ཡུག་
 མངར་བའི་སྐྱབ་ཐབས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པུ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པ། ཨ་ལྷ་ཡའི་ཞལ་སྤྲུལ་
 བས་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་མཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་དང་། ཆོག་ལྷག་ཨ་ར་པ་ཅ་ནའི་སྐྱབ་ཐབས་
 ལས། ཆོག་ལྷག་པའི་ཨ་ར་པ་ཅ་ནའི་སྐྱབ་ཐབས་སློབ་དཔོན་པུ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པ་
 རྫོགས་སོ། །པར་ཏམ་དོན་ཡོད་དོ་རྗེ་དང་། ཁམས་པ་ལོ་ལྷ་བ་བ་རིས་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་དང་། གྲོལ་
 བའི་ཆོག་གིས་གསལ་བ་འདིར། སྐྱབ་ཐབས་སྤང་བ་ལེགས་བྱིས་ལ། གང་བྱང་པ་དང་འབྱུང་བསོད་
 བསམ་རྒྱུ། །དེས་ནི་སྤྲོད་པ་ལས་གྲོལ་ཤོག །ཅེས་དང་། ཁ་སར་སྤྲོ་ཁའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཁར་
 ས་པ་ཁ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་རྫོགས་སོ། །པུ་འབྱུང་གནས་སློབ་གྲོལ་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་མཛད་པའོ། །
 པར་ཏམ་ཨ་ལྷ་ཡའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། དགེ་སློང་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་མཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་
 དང་། དམ་ཆོག་ལྷ་པ་ཞེས་པ་ལས། དམ་ཆོག་ལྷ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་དཔལ་པུ་འབྱུང་
 གནས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །དཔལ་རིགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱ་མ་སྤེལ་འདི་གཅུག་ལག་
 ཁང་རུ་ཁམས་པ་ལོ་ལྷ་བ་བ་རི་རྣམས་ཀྱི་ཉིས་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར།

དེ་ལྟར་འབྱུང་ཁུངས་གཏུགས་ཡུལ་གྱི་པར་ཏམ་དང་། བསྐྱར་པ་པོའི་ལོ་ལྷ་བ་དང་བཅས་
 པའི་མཆོན་ཐོན་པའི་གཞུང་རུ་མ་ཡོད་པ་དེས་བྱུབ་པ་མ་ཟད། འབྱུང་བྱང་མི་གསལ་ཡང་གཞུང་
 ཚད་ལྡན་གྱི་གསུ་སྤྲུལ་པ་ཡང་རུ་མས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། རྗེ་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་
 བཤད་རྗེ་རྗེ་སྟོན་མ་ལས། རྗེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྗེ་
 སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། གསང་སྤགས་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པུ་འབྱུང་

གནས་ཀྱིས་མཛད་པའོ། ། ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཙམ་པར་འཛོམས་པའི་ཐེམ་ཡིག་གསང་བ་ལས། ཐེམ་
ཡིག་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ། སློབ་དཔོན་པུ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། ཞེས་དང་། པོ་
ཏ་ལའི་ཁར་ས་ཤུ་ཆིའི་རྒྱབ་ཐབས་ལས། པོ་ཏ་ལའི་ཁར་ས་ཤུ་ཆིའི་རྒྱབ་ཐབས། སློབ་དཔོན་པུ་
འབྱུང་གནས་སློ་གྲོས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། ཞེས་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གསལ་བའི་
མངོན་རྟོགས་ཐུན་སེལ་སློན་མ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གསལ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཐུན་སེལ་སློན་མ་
ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་པུ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། ཞེས་དང་། མཆོག་རབ་སྙིང་
པོ་རྩ་བའི་མན་ངག་ལས། མཆོག་རབ་སྙིང་པོ་རྩ་བའི་མན་ངག་པུ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་
པའི་འགྲེལ་པ་རྫོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཆོན་གཉིས་པ་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྩེའི་མཆོན་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་
མཁས་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ཐོང་བ་གྲུབ་ཏུ། དཔལ་གྱི་དོ་རྩེའི་ཆ་ཏ་རྩ་གའི་བསྟོད་པ་ལས། རྩེ་
བཅུན་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེའི་ཆ་ཏ་རྩ་གའི་བསྟོད་པ་ཉི་ཤུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྩེས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ག་ཡ་ཆ་ར་དང་། བོད་
གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སློབ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བའོ། །ཞེས་དང་། གྱེའི་དོ་རྩེའི་འགྲེལ་པ་བསྐྱ་ཅན་
ལས། དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྩེས་མཛད་པ། གྱེའི་དོ་རྩེའི་རྒྱུད་ལས་བརྟག་པ་དང་པོའི་
བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྩེའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་མཛད་པ། དཔལ་གྱིའི་
དོ་རྩེའི་འགྲེལ་པ་བསྐྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གླི་ཏི་
གརྩའི་ཞལ་སྐྱ་ནས། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཁྲ་སྟོན་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་བརྒྱུར་ཅིང་ལྷས་ཏི་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་ལས། དཔེན་གནས་ཅིད་གྱི་སྟག་ལུང་དུ་སྤང་ནས་ཡང་སྤང་གསར་ཆད་ཀྱིས་ཀློ་དང་
གཏུགས་ཏི་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་གྱི་དོ་རྩེའི་མར་མེའི་ཆེ་མོ་ལྷ་བུའི་གདམས་
ངག་ལས། དཔལ་གྱི་དོ་རྩེའི་མར་མེའི་ཆེ་མོ་ལྷ་བུའི་གདམས་ངག་སློབ་དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྩེས་
མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ག་ཡ་ཆ་ར་དང་། ལྷ་མ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱུར་ཅིང་
ལྷས་པའོ། །ཞེས་དང་། གྱེའི་དོ་རྩེའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལས་གྱི་རིམ་པ་ལས། སློབ་དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་

དོ་རྩེས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ག་ཡ་རྟ་ར་དང་། དགེ་སློང་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
བསྐྱར་ཅིང་ཁུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། ། ཞེས་དང་། སྤྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ལས། སྤྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་
སློབ་དཔོན་མཚོ་སྤྱིས་དོ་རྩེས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་པཱ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་འུ་ཁྱདས་དང་དཔང་པོ་མཛད་དེ་བསྐྱར་བའི་གཞུང་
ལས་ཀྱང་གསལ་ཏེ། སྤྱི་སྤྱི་ཀྱིས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉི་ཟླ་སྤང་བ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱིན་
མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ། སྤྱི་མའི་མན་ངག་རྒྱུད་མ་ཆད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉི་ཟླ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྤྱི་ཐབས་ཆེན་པོ་དགེ་སློང་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། པརྟེ་ཏ་གུ་ཏུ་པཱ་འབྱུང་གནས་
དང་། ལོ་ལྷ་བ་སྤང་དཔལ་གྱི་སང་གས་བསྐྱར་རོ། ། སྤྱི་ཀྱིས་ཀྱང་པརྟེ་ཏས་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་ནས་སྤྱི་
རང་འགྱུར་ཏུ་བསྐྱར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་གཞན་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱར་བཅས་བོད་
གསར་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་ཚོད་མེད་ཏུ་འདོད་པ་དག་ལས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
པཱ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མཆན་དང་བཞེད་པ་ཁྱདས་སུ་མཛད་པ་ཏུ་མ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་པཱ་འབྱུང་གནས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཁྱོད་ཏུ་བྱོན་ཕྱོད་བ་གསལ་ཏེ། ལོ་ལྷ་བ་བདེ་
བའི་ལྷ་གུ་དང་འགོས་ཁྱག་པ་ལྷས་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ཏོག་ཅེ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་
པའི་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་ལས། ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་ལེགས་སྤྱིར་བཅས། རྟེན་པའི་
དོ་རྩེ་གུན་དི་རི། སློབ་དཔོན་པཱ་སྤྱིར་རྩེ་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་ཞལ་སྤྱིར་རིམ་པ་ལས། བཟང་པོའི་ཞལ་
སྤྱིར་སྤང་པ་ཉིད། ཅེས་མན་ངག་དེའི་བརྒྱུད་པའི་གས་སུ་སློབ་དཔོན་པཱ་འབྱུང་གནས་འདྲན་
འདུག་པ་དང་། པརྟེ་ཏ་ཤེས་རབ་གསང་བའི་སྤྱིན་སྲེག་ལོ་ལྷ་བ་གཡུང་ཏུ་སྤྱིར་པོས་བསྐྱར་བའི་
ཞོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཟབ་པའི་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་དཔལ་ཟབ་མོའི་དོན་གསལ་བ་ཆད་ཏུ་བྱུང་
བ་ཆེན་པོ་ལས། སློབ་དཔོན་མཚོ་སྤྱི་དོ་རྩེའི་གཞུང་གིས་ནམ་མཁའ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ནམ་
མཁའ་ཐིམ་པ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་བྱབ་པར་གནས་པའོ། ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་མཚོ་སྤྱིས་
དོ་རྩེའི་གཞུང་གིས་སྤྱི་པ་ནི་མཚོག་གི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཤུ་གྲ། རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟ།

ཟླ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རིགས་སྟེ་བ། ཉི་མ་ལ་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ཞེས་དང་། སློབ་
དཔོན་མཚོ་སྟེ་རྩེ་ལྷུང་གིས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་འབབ་པ་དེ་ནི་ནང་གི་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་སྟོན་གཙུག་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་རབ་མཚོག་གི་
དགའ་བའི་ངོ་བོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟེན་ཅེས་ལུང་གི་གོ་རིམས་ཀྱིས་དཔལ་པ་བླ་སྟེ་ཀླ་
རའི་གཞུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་མཚོ་སྟེ་རྩེ་ལྷུང་གིས་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ནལ་འབྱོར་མ་འདུས་པའོ། །
ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་གི་གོ་རིམས་ཀྱི་མན་ངག་སློབ་དཔོན་མཚོ་སྟེ་རྩེ་ལྷུང་འདི་
ལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུལ་ལོ་ཚས་བཟང་དང་དཔང་ལོ་སྟོ་བརྟན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ཁ་
ཆའི་པ་རྟེན་དག་སྟོང་སྟན་གསུམ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྩེ་ལྷུང་ཆོག་གི་སྟོང་པོ་བསྐྱས་པའི་
དགའ་འགྲེལ་ལས། དཔལ་མཚོ་སྟེ་རྩེ་ལྷུང་གིས་ཀྱང་གསུངས་པ། གང་ཞིག་ཟླ་ཉི་ལྟར་
སར་གནས་ས་བོན། །གཉིས་ལས་སྟེ་པའི་གཙུག་པོ་རིག་མར་བཅས། །ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་འཇིག་
ཉེན་གསུམ་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ནམ་པ་འདི་སྟུལ་ནས། །འདི་ཀྱན་མ་ལུས་པ་དང་རིག་
མ་ཡང་། །བདག་ལ་བསྐྱས་ནས་བདེ་བ་དམ་པ་སྟོལ། །ཤེས་རབ་ཆགས་རོ་བདུད་ཅི་གཏུག་མ་ཡི། །
གནས་སུ་ཐིམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་གཉིས་སུ་ཐེད་པའི་
རྩེ་ལྷུང་མཛད་པའི་དཔལ་ས་ར་ཉའི་དོ་ཉ་མཛད་ཀྱི་དགའ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་སྟེ་མའི་
བཀའ་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དེའི་ཆོ། ལྷ་མ་མཚོ་སྟེ་རྩེ་ལྷུང་ཆོག་གི་ཞབས་ཀྱི་གསུང་གིས་ངས་
འདིར་དོ་ཉ་ཀོ་ཤའི་འགྲེལ་པ་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། རྩེ་དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ལྷ་བཅུའི་
རྟོགས་བརྟུན་ཐིག་ལེ་འོད་ཀྱི་ཕྱིར་བ་ལས། མཚོ་སྟེ་རྩེ་ལྷུང་སྟེ་ལ། ལྟེ་བ་མཁའ་དབྱིངས་གྲུ་
གསུམ་དུ། །རིག་པའི་ལྟ་མོའི་སྦྱར་གསལ་ཏེ། །འོད་ཟེར་སྟོ་བསྐྱས་འགྲོ་དོན་བྱེད། །སྦྱ་གསུམ་གཞན་
ནས་བཅལ་མི་དགོས། །ཞེས་དང་། རྩེ་པ་དམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བཟའི་མན་ངག་
ལས། མཚོ་སྟེ་རྩེ་ལྷུང་སྟེ་ལ། དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་དུ་ཐེད། །དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་ཐེད། །
ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་སྟེ་ལ། ལྷ་མའི་དྲིན་ལན་འཁོར་ཐབས་ཐེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་པརྟེ་ཏ་མཆུ་མྱི་ལ་ཡིས་མཉན་ནས་དེའི་སྒྱུ་སྒར་ལོ་ལྷ་བ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆན་
གིས་བསྐྱར་བའི་ཁྱེ་དོ་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་མདོར་བཤད་པ་དག་པ་དོ་རྒྱེ་སྒྲོན་མ་ལས། སློབ་དཔོན་
མཆོ་སྐྱེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ཁྱེ་དོ་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་མདོར་བཤད་པ་དག་པ་དོ་རྒྱེ་
སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུ་བ་བརྟེས་པའི་སློབ་དཔོན་དཔལ་རྒྱ་ལྷ་རི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་འདི་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་སོ། ཞེས་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་འཕགས་པ་
མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་ལས་བཙོང་པར་བྱ་ཏེ། ཞེས་དང་། དཔལ་ཁྱེ་དོ་རྒྱེ་སྒྱུ་ཐབས་
རབ་རྒྱ་གསལ་བ་ལས། དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་སློབ་དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་རྒྱུ་གསལ་
པའི་ཁྱེ་དོ་རྒྱེ་སྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་མདོར་བསྐྱར་པ་དོ་རྒྱེ་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་རྒྱ་ལྷ་རི་པའི་
ཞབས་ཀྱིས་མཛད་དོ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དཔལ་སྐྱ་གཅན་གསང་བས་མཛད་པའི་དཔལ་
ཁྱེ་དོ་རྒྱེ་སྒྱུ་ཐབས་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་ལས། འདིར་རྒྱ་ལྷ་རི་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མཆོ་སྐྱེས་ཞབས་
ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པར། འདིས་དེའི་ས་པོན་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དག་ཀྱང་འདྲིས་པར་
གྱུར་པ་ཞེས་པ་འདིས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་
རྒྱ་བཙུན་བའི་མཉུན་རྒྱ་འབྲོག་མི་ཤུ་ཀྱེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་སྐུ་འདི་ལོ་ན་ཉིད་ལས། སྐུ་འདི་
ལོ་ན་ཉིད་ཅིས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་དཔལ་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཞལ་སྐུ་ནས་མཛད་པ་རྒྱུགས་སོ། །
ཞེས་དང་། དགྲུས་པའི་དོ་རྒྱེ་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས། དགྲུས་པའི་དོ་རྒྱེ་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོ་ག། སློབ་
དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྒྱུགས་སོ། ཞེས་དང་། ལོ་ལྷ་བ་བཙོན་འགྲུས་མེད་གསལ་བསྐྱར་
བའི་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དོ་རྒྱེ་ཐེག་པའི་ཙ་ལྷ་གི་བཤད་པ་ལས།
དེ་སྐད་རྒྱ་ཡང་སློབ་དཔོན་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྐྱར་པ་ལས། དེས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
གཞིར་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་མཆོ་སྐྱེས་ཞེས་པ་འདི་ཡང་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྒྱེ་
མཆན་བསྐྱར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གྲུ་རྒྱ་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྒྱེ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས། འདིར་བྱངས་པའི་
ལྷ་དག་གིས་གཞུང་འདི་དག་གསུང་པ་པོ་གྲུ་རྒྱ་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྒྱེ་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་གཞུང་
ལྷགས་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་བར་ཁས་འཆེ་བའི་སྒྲོན་གཤེགས་པ་མང་པོས། ཁྱེ་དོ་རྒྱེ་སྒྱུ་ཐབས་

སོགས་མཛད་པ་པོའི་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྩེ་དེ་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྩེ་སྤྱི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་རྩ་མགོ་ལྷག་
སྦྱར་གྱི་མཆོན་བཏགས་ཏི་གུ་རུ་པ་བླ་འབྲུང་གནས་སམ་གུ་རུ་མཆོ་སྐྱེས་དོ་རྩེ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
པ་ནི་རྒྱ་མཆོན་ཏིལ་ཙམ་མེད་པའི་མཁྱེན་འཛིན་ཙམ་ལས་ལྷང་དང་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་
སྦྱབ་བྱེད་ཅི་ཡང་སྤྲོ་རུ་མེད་པར་མདོན་སྤྲུམ་གྱིས་གྲུབ་པོ།

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འབྲུངས་ཡུལ་དང་གཏུལ་བྱ་གཙོ་བོའི་ཡུལ་ལྷ་རྒྱན་གྱི་
ཡུལ་ཡིན་གྱིར་ཡུལ་མིང་མཆོན་རུ་ཆགས་ཏི་ལྷ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་རྒྱན་གུ་རུ་པ་བླ་དང་། ལྷ་
རྒྱན་པ་བླ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། མཆོན་དེ་ལྷན་གྱི་སློབ་དཔོན་
མཁས་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་རུ་བྱུང་བ་ཡང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་རྟོགས་ཏི། སློབ་དཔོན་རང་
ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུལ་ཡས་ཁང་གསལ་བའི་མདོན་རྟོགས་ཐུན་སེལ་སློན་མ་ལས། བདག་
འདྲ་ལྷ་རྒྱན་པ་བླ་རྒྱལ་པོ་ཡིས། ཏིང་འཛིན་ཉམས་ལེན་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་། །སྤྱིར་བས་
ལམ་པ་ནམས་གྱི་དོན་ཆེད་དུ། རྒྱུད་ལྷང་ཀྱན་དང་མི་འགལ་ཐུན་སེལ་བའི། །སློན་མ་ཨ་མི་ཏ་ཡི་
དོན་རུ་བཅུམས། །དགེ་བས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་འཕགས་ཐོབ་བཤོ། །ཞེས་ལྷ་རྒྱན་ཞེས་ཡོད་པ་
མ་ཟད་བོད་ལ་གྲགས་པའི་མཆོན་པ་བླ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་
པོ་སྤྱི་བཟོ་བོ་རྟོའི་སྤྱན་རླུང་ལོ་ལྷ་བ་གྱི་རྩ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་རྒྱ་རྒྱ་ཏིས་
མཛད་པའི་དཔལ་ཁ་སྦྱོར་ཐིག་ལའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་
དྲན་པའི་སྤྲང་བ་ལས། རྒྱག་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་པ་བླ་ལྷ་རྒྱན་པའི། །རིམ་བརྒྱུད་རྒྱལ་པོ་ཨིན་རྒྱ་རྒྱ་ཏི་ཡི། །
གཞུང་ལྷགས་ཡང་དག་ལྷ་བ་དྲན་སྤྲང་བ། །འབད་དེ་བསྐྱར་བྱས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་དེས། །
འགོ་ཀྱན་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གནས་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བཞེས་པ་སློབ་
དཔོན་པ་བླ་འབྲུང་གནས་ལྷ་རྒྱན་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་གཞན་ལ་སྤེལ་
བའི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་རྒྱ་རྒྱ་ཏིའི་ཞལ་སྤྲུལ་གསུངས་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དྲན་པའི་
སྤྲང་བ་ཞེས་པ་འདི་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱར་བའི་བསོད་ནམས་ཞེས་གཞུང་དེ་ལྷ་རྒྱན་པ་བླ་ལ་
བརྒྱུད་པར་བཤད་པ་དང་། པརྟེ་ཏ་ཤེས་རབ་གསང་བའི་སྤྱན་རླུང་ལོ་ལྷ་བ་གཡུང་རྒྱུད་རྟོང་པོས་

བསྐྱར་བའི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཟབ་པའི་དོ་རྒྱུ་མཛད་པའི་ཟབ་དོན་གསལ་བ་མཛད་བྱུང་
ཆེན་པོ་ལས། སློབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་གིས་དལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པའི་དགའ་བ་གཉིས་
སྤྱི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། རོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་གྱི་དགའ་བའི་རང་
བཞིན། ཞེས་སློབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱན་པ་ཆེན་པོས་དལ་བ་ཞེས་པ་དང་། རོ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་
སྤངས་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་པ་དུ་མ་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་པའྱེ་ཏ་ཉ་ལྟ་བུ་བོ་རྟེན་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་
ལོ་ལྷ་བ་གྱི་རྩ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱར་བའི་བྲམ་ཟེ་བསོད་སྟོམས་པས་མཛད་པའི་དུས་
འཁོར་སྤྱིར་པོའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱབ་ཐབས་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་དང་ནང་གིལ། །ཀྱན་གྱི་མཚན་ཏུ་སློབ་
དཔོན་ཏེ། །ཙ་བའི་རྒྱུད་དང་བསྐྱུས་རྒྱུད་དང་། །གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། །དཔལ་ལྷན་
ཡན་ལག་མཛད་དོ་རྒྱུ། །ལྷ་རྒྱན་པ་ལྷ་ལྷ་བ་པ། །ཞི་རྩུ་བོ་རྟེན་ལྷོ་དང་། །ཁྲ་སྤྲུལ་ན་རྩེ་འབངས་བཅས། །
ཤ་བ་རི་དང་རྩི་པི་དང་། །ས་ར་ལྷུ་ལྷ་ཡི་པ། །དུ་རི་ཀ་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་པལོ། །ཞེས་དུས་འཁོར་
གྱི་ཙ་བསྐྱུས་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཞེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་མང་པོ་བཤང་བའི་གས་སུ་ལྷ་
རྒྱན་པ་ལྷ་ཞེས་སློབ་དཔོན་པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། པའྱེ་ཏ་པེ་རོ་ཙ་ན་དང་ལོ་
ལྷ་བ་རྩི་ཚས་གྱི་གསལ་པས་བསྐྱར་བའི་སྤྲུལ་མ་རྩི་རྩེ་གདན་པས་མཛད་པའི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་ཅུ་
ཙ་བཞིའི་གསལ་འདེབས་ལས། ལྷ་བའི་རིགས་ལ་དངོས་གྲུབ་བཞེས། །པ་ལྷ་ནི་དང་ལྷན་ཅིག་
བཞུགས། །མཚོ་སྤྱིར་རྩི་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི། །སྤྲུལ་པེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཚོ་
སྤྱིར་རྩི་རྩེ་དང་། པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་བསྐྱུས་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་གྲུ་བྱ་པ་ལྷ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་མ་ཟད་མཁས་གྲུབ་སྤྲུལ་གསལ་ཙན་གྱི་
གས་སུ་མཆིས་པ་གསལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སུ་ཡིས་དོན་མཐུན་གྱི་ཚོལ་བས་བརྒྱུན་ཅུས་
ཏེ་མི་ཅུས་སོ།

སྤྲུལ་མ་རྩི་རྩེ་གདན་པས་མཛད་པའི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་ཅུ་ཙ་བཞིའི་གསལ་འདེབས་ལས།
དགེ་སྤྱིར་ལུས་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན། །རྩི་ཅུབ་སྤྱིར་པོའི་ཁ་གཞོན་མཛད། །པ་ལྷ་ཀླ་ར་ཞེས་བྱ་བའི། །
སྤྲུལ་པེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་འདི་པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཕྱིར། སྤྲུལ་མ་ལྷ་བའི་

རིགས་ལ་ཞེས་པ་པ་སྤྱི་འབྲུང་གནས་མ་ཡིན་ཕྱིར། མཚོ་རྒྱུས་རྩི་རྩེ་ཞེས་པ་གུ་རུ་པ་སྤྱི་འབྲུང་གནས་
མིན་པར་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཡུང་མང་པོ་ཞིག་ནི་གུ་རུ་པ་སྤྱི་དང་
འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། གསོལ་འདེབས་དེ་ལས་ནི། བྲམ་ཟེའི་རིགས་
ལ་གར་མཁན་ལུས། །དཔལ་གྱི་རི་ལ་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །ས་ར་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །ཞེས་དང་། རྩྱ་ག་
ལ་རུ་དཀའ་ཐུབ་མཛད། །རྩི་རྩེ་གདན་དུ་ཐུགས་དམ་གཟིགས། །ས་ར་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །ཞེས་ས་ར་
ཏ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་རིགས་དམན་པའི་སྦྱོད་པ་མཛད། །འབྲས་སོ་འདྲུ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །
ཤུནྱི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་རིགས་སྦྱོད་པ་མཐར་ཐུན་ནས། །འདུལ་འཛིན་གསང་
སྤྲུགས་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །ཤུནྱི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །ཞེས་ཤུནྱི་པ་གཉིས་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་
དཀའ་ཐུབ་མཛད། །ཨོ་རྒྱན་གནས་སུ་དབང་བཞི་རྩེ་གསུམ། །སེང་གེ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །ཞེས་དང་།
རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །བྲམ་པ་ཐོགས་ནས་དྲི་མ་འཁྲུང། །སེང་གེ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡི། །ཞེས་སེང་གེ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་མཚན་གཅིག་པ་རེ་རྒྱུད་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་གང་
ཟག་གཅིག་ཡིན་བརྗོད་དཀའ་མོད། དཔྱད་ན་ས་ར་ཏ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཡོད་པར་གང་དུ་ཡང་
མི་གསལ་བས་རྒྱུས་པ་ཡིན་སྲིད་པ་དང་། གསོལ་འདེབས་འདྲིར་བརྒྱུད་ཅུ་ཙུ་བཞི་ཞེས་བྲིས་མོད་
དོན་ལ་ཙུ་ལུ་མཆིས་པས། པ་སྤྱི་ཀླ་ར་ཞེས་བྱ་བའི། །ཞེས་པ་དེ་བོད་ནས་ཁ་སྤོན་བྲས་པ་ཞིག་དུ་
ཚོམ་ལ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་འོད་གསལ་གྱིས་སྦྱོགས་སུ་བསྐྱུས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་ཅུ་ཙུ་
བཞིའི་རྩོགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་མཆིས་མོད་ནང་དུ་བཞུང་བ་དག་འདི་དག་ཡིན་
མིན་ཅི་རིགས་མཆིས་པ་འདྲ་ལ། འདྲིར་བརྒྱུད་ཅུ་ཙུ་བཞིར་བཤད་ཀྱང་སྤྱིར་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་ཅུ་
ཞེས་གྲགས་པས། སློས་མ་ཐག་པའི་ཉིས་རྩིས་གསུམ་དང་། པ་སྤྱི་ཀླ་ར་དང་མཚོ་རྒྱུས་རྩི་རྩེ་རྩིས་
པས་བརྒྱུད་ཅུ་ཙུ་གཅིག་དང་ཡང་ན་བརྒྱུད་ཅུ་ཡིན་ནམ་མིན་དཔྱད་དོ།

དེས་ན་གོང་དུ་དྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ལས་མང་པོ་ཞིག་མཛད་པ་པོ་པ་སྤྱི་འབྲུང་
གནས་ཡིན་པ་དངོས་སུ་གསལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་བརྟན་བཙས་སུ་ཡང་སློབ་དཔོན་དངོས་སུ་
གསལ་བ་དང་། གཞུང་དེ་དག་བསྐྱར་བའི་ཁྱེད་བཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་གྱི་

ལོ་ལྔ་བ་ཚད་ལྷན་མང་པོ་དང་། འུ་ལུལ་གྱི་པརྟེ་ཏ་དག་ཀྱང་མཁས་པ་ཚད་ལྷན་རྩ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་ན་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་སྐད་རྩ་བཅོས་པ་ནི་གནས་མེད་ལ། གི་སར་སྤང་སྤྱ་ལྟར་རྩུག་གིས་
བསྐྱེགས་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་ད་ལྟ་ཉོག་གི་རྩག་རྩུས་བཟེ་བ་དག་བག་ཡོད་པའི་སྤྱོད་
པ་ལྟར་སྤང་ན་ཤིན་རྩ་མཛའ་ལོ།

གཞན་ཡང་། མདོ་བྱང་འདས་ལས། ང་ནི་ཡོངས་སུ་ངན་ལས་འདའོ། བྱིད་ནམས་མུ་ངན་
མ་བྱེད་ཅིག མདངས་ལྷན་ངྱི་མེད་མཆོད་ཀྱིལ་རྩ། ཁ་ལས་ལྟག་པའི་སྤྱེས་སུ་འབྱུང་། ཞེས་དང་།
མདོ་སྤེ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། པུལ་འབྱུང་གནས་འདིས། འདས་པའི་རྩས་དང་། མ་འོངས་པའི་
རྩས་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད། ཅེས་
གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་དང་། ལྷ་མོ་ངྱི་མ་མེད་པའི་མདོ་དང་།
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་། བཀའ་འདུས་ཙ་
བའི་རྒྱུད་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུད་དང་། སྤྲ་མེད་དོན་རྩོགས་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་། དབུས་
འབྱུར་འཆང་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལུང་བསྟན་པ་རྩུན་མེད་ཡིན་མོད། ད་ནི་
གྲུབ་མཐའི་ཆགས་སྤང་གིས་ཡིད་ཉག་རྩ་སྤྱོད་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལའང་གཟི་ལུམ་དང་སྤྱི་
བརྟོན་ཆེན་པོས་དབང་ཟ་བ་ནམས་ཀྱི་ལག་པ་འགྲུལ་ཏེ་བསུབས་བཟུང་བ་དང་། དེ་མ་ཟད་ཆོས་
རྩེ་དོལ་པོ་བ་དང་། འཇམ་མགོན་སྤྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ལུང་བསྟན་པའི་ལུང་བསྟན་གྱི་ཆོག་ནམས་
ཀྱང་བཞུར་བཟུང་བས་སྟོང་ནས་མཆི་མ་དགྲ་ཞིང་ཡིད་ལྷག་གོ།

ཁ་ཅིག་གིས། དགེ་སློང་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་བཞེན། ཁྱོ་རུབ་སྤྱིན་པོའི་ཁ་གཞོན་མཛད། །
པུལ་ཀླ་ར་ཞེས་བྱ་བའི། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སློང་གིས་ཕྱག་རྒྱ་བཞེན་ཞེས་འཕྲུ་མོད། དེ་ནི་
གསང་སྤྲགས་པོ་ཉའི་ལམ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཡིན་མ་ཤེས་པའི་མཆོང་གཏམ་དང་། ཤེས་ཀྱང་རང་
སྟོན་གཙང་རྩ་ཁས་འཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། གྲུབ་མཐའི་སྤྱོགས་རིས་ཀྱི་གཏམ་ཙམ་རྩ་ཟད་དེ།
དགེ་སློང་ལུས་ལ་གདོལ་པའི་རིགས། ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། ཀྱུ་ཀྱུ་རི་པ་ཞེས་བྱ་བའི།
ཞེས་པ་དང་བྱུང་ཅི་ཞིག་མཆིས། བོད་རྩ་ཡང་མར་བ་དང་། རྩ་ལོ་སོགས་ཚད་ལྷན་རྩ་འདོད་པ་

མང་པོ་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་སོ།།

ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཆན་ལའང་གྲུ་རུའི་མཆན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་སོགས་རྒྱ་གར་སོགས་ཡུལ་གྲུ་དང་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལ་མ་གྲགས་པའི་མཆན་དུ་མ་མཆིས་པས་དེ་རྣམས་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་པར་སྤྲོ་མོད། དེ་ནི་ཤིན་དུ་སྤྱིན་པའི་སློ་ཅན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཆན་དེ་དག་སྤྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་དུས་ཀྱི་མཆན་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་མཁོས་པའི་དུས་ཀྱི་གསང་མཆན་ཡིན་ཕྱིར་དེ་སྤྱི་ལ་མ་གྲགས་པ་ནི་དམ་ཆོག་གི་བདུད་ཅི་ཕྱི་ལ་མ་འཛག་པའི་བྲད་ཆོས་ལགས་ཤིང་། མཆན་མཆིས་ཆད་སྤྱི་ལ་གྲགས་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱི་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལ། རང་གི་བླ་མའི་མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཅུམ་ཡང་ལེགས་པོ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཆན་ལ་ཐེ་ཆོམ་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ལས་ལ་སྤྲང་པོས་སེམས་བྲལ་གྱི་དཔེ་ལས་མ་འདས་སོ།།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལ་རྩུས་སྤྱིས་དང་མངལ་སྤྱིས་སོགས་འདྲ་མིན་རྣམས་ཆོགས་མཆིས་ནའང་། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཞིང་བརྒྱ་དག་དུ་སྤྱུལ་པ་སྤྱུལ་པ་བགྱིས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཚུལ་ལ་རབ་བྱགས་ནས། སོ་སོར་མཐུན་པར་སྤྱུལ་པ་ཤིན་དུ་སྤྱུལ། །དེས་ནི་བསམ་མི་བྲབ་པའི་ཞིང་རྣམས་སྤྱངས། སེམས་ཅན་བསམ་མི་བྲབ་ལ་གདམས་ངག་བསྟུལ། ཅིས་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས། སྤྱི་ཡི་བྲུང་བྱ་གཅིག་ནས་སུ། ཆོ་འཕྲུལ་དག་ནི་དེ་འདྲ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དེ་འདྲ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར། །འོད་ཟེར་བྱེ་བ་མང་པོ་ནི། སྤྱི་ཡི་བྲུང་ནས་ཕྱུང་ནས་སུ། ཞིང་རྣམས་མང་པོ་སྤྲང་བར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཞིང་ཡང་དེ་སྟེད་དོ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་བསམ་མི་བྲབ། །དེ་ལ་གནས་ཤིང་རྒྱལ་སྤྱས་དང་། རྒྱལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་སྟོན། བྱེ་བའི་ཞིང་བཞུགས་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དྲི་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་ཆོས། །དགོངས་པས་ཕྱག་བྱ་འོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་ས་

ཐོབ་པ་ཆད་གཏུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྤང་ངོ་ལྟར་རྩུ་འཕྱུལ་དང་། མཛད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་སྟོན་ཅུས་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མདོ་རྒྱུད་དག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་
རང་དགར་མེད་བཞིན་མགོ་སྐྱོར་བཏང་བ་ནི་ལྟ་གཤམ་སྟེ། དེས་ན་བདག་ཅག་ནང་ཆོས་པ་མདོ་
རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནས་ལ་ཆ་རྒྱས་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན་ཕྱིན་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐེ་ཆོས་དགོས་པའི་དོན་
དེ་བས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་སོ།།

ད་ལྟ་རང་རེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་བན་ཆན་བཟང་ཤོས་རེ་དང་གྲུབ་ཐོབ་དང་གཏོར་
སྟོན་ཆེ་གེ་མོ་རེར་སྟོབ་མ་སོ་སོའི་སྤང་ངོ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྩུ་འཕྱུལ་བསྟན་རབས་དང་། ལ་
བགྱིས་ཤོས་སུ་ཆགས་རྗེས་དགྲུང་གུངས་བརྒྱ་ཡིན་དང་། བརྒྱ་ལྷག་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་རྩུན་
བསྟོད་འོལ་ཆོད་སྤྲུལ་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་བསྐལ་
བའི་གང་ཟག་ལ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་། སྟོན་པའི་དུས་ཆོགས་དང་། དགྲུང་ལོའི་ཆད་སོགས་ལ་
མཁས་པར་ཁས་འཆེ་བ་དང་ཡུལ་མིས་སྟོབ་པའི་གཏོང་པ་དང་། ཅོར་བ་དང་། འོལ་ཆོད་བགྱིས་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ངེས་པས་དེ་ཅུ་ལའང་སྟོབ་གཏོང་མི་ཤེས་ཤིང་། དབྱུང་པ་མི་ཤེས་པའི་
གང་ཟག་ཅིག་གིས་འཕགས་པའི་མཛད་པ་ལ་ཁྱེད་གཏོང་བ་ནི་ར་མི་སོད་པར་གཡག་ལ་ཁ་
ཆད་འཐེན་པའི་དཔེ་རྩུ་སོང་བས་ཁ་བཅུ་མ་ན་ཤིན་ཏུ་ལྷགས་སོ།།

འགའ་རེས་རྩུས་སྒྲིས་ལའང་ཐེ་ཆོས་མོད། བླ་ཆོས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་རང་
གིས་མ་མཐོང་ཆོ་མེད་པར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བསམ་པ་སྤྲིད་མོད། བླ་པའི་ཆོས་ལ་
རྒྱས་ཅུང་མངའ་ན་དེ་ལྟར་དོགས་མི་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་བྲི་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་
གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་ལས་སྒྲི་བ་དང་། མངལ་ལས་སྒྲི་བ་དང་། རྟོད་གཤེར་ལས་སྒྲི་བ་
དང་། རྩུས་ཏེ་སྒྲི་བ་དག་མཐོང་ན། ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། སྒྲི་གནས་བཞི་
པོ་རྣམས་སུ་འགྱུར། སྟོང་སྒྲིས་མངལ་ནས་སྒྲིས་པ་དང་། རྟོད་གཤེར་དང་ནི་རྩུས་སྒྲིས་རྣམས། །
རང་པ་བྱུང་བྱུང་ཆ་བྱུང་། ཁེ་ཙྏ་བཞད་སོགས་སྟོང་སྒྲིས་ཏེ། བླང་པོ་མ་ཏེ་བ་ལང་ན། བོང་བྱ་

མི་སོགས་མངལ་ནས་སྐྱེས། སྲིན་བྱ་འབྲུ་དང་སྐྱེ་མ་ལེབ། །ཉ་ལ་སོགས་པ་དྲོད་གཤེར་སྐྱེས། །ལྷ་
དང་དམུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །དེ་བཞིན་བར་དོའི་སྲིད་པ་དང་། །བསྐྱལ་པ་དང་པོ་པ་ལ་
སོགས། །འདི་རྣམས་རྩུས་སྐྱེས་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དང་ཆོས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྩུས་
སྐྱེས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

འགའ་རེས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྩུས་སྐྱེས་ཡིན་པ་བྱད་ཆོས་མི་ཆེ་བེར་མོད། །ལུང་དྲངས་
མ་ཐག་པ་ལྟར་སྐྱེར་རྩུས་སྐྱེས་ཡིན་པ་བྱད་ཆོས་མི་ཆེ་བེར་བ་བདེན་མོད། །སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་
རྩུས་སྐྱེས་ལེགས་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། མི་བརྩུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ནི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །འདུལ་བ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ལས། །བཅུན་མོའི་འཁོར་དེ་ན་བྱད་མེད་གང་དག་གིས་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་
ཏུ་སྦྱོར་བ་ལྷ་སྤངས་པས་བརྩུས་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་། །ཞེས་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁྱི་བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལས། །དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། །ཞེ་སྤང་དང་། །གཏི་ལུག་དང་། །ར་རྒྱལ་
དང་། །སྦྱ་དང་། །གཡོ་དང་། །ཕྱག་དོག་དང་། །སེར་སྤྲ་དང་། །ཆགས་པ་དང་། །ལྷ་བ་དང་ལྷན་
པའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པས་ནམ་ཡང་མའི་མངལ་ཏུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཉག་པར་རྒྱན་ཏུ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། །དེ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་ཉག་པར་རྒྱན་ཏུ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་བཅུ་ཙ་
གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན། །སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་
ལྷན་འདས་བཞུགས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱན་སྲུང་པད་མ་ལས་
བརྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །གསང་བའི་སྒྲིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ངས་པའི་རྒྱད་ལས། །རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །སྤྲང་བ་མཐའ་ཡས་ཞིང་དག་ཡིན། །
ཐམས་ཅད་པར་རྩུས་སྐྱེས་ཡིན། །དོ་རྩེ་འཛིན་གྱི་ས་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་ཞིང་དག་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་
གནས་ཡིན་ཕྱིར་བྱད་ཆོས་མི་ཆེ་བར་སྐྱེང་བ་ཡང་རང་གི་ནང་ཆ་ཕྱིར་སྟོན་པའོ། །

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཚུར་མཐོང་སྐྱེ་བའི་སྤང་ངོ་ལྟར་ན་ཕུར་བའི་ལོ་
རྒྱུས་སོགས་ལྟར་ཏུ་མངལ་སྐྱེས་དང་། །གདུལ་བྱ་ཐུན་མིན་གྱི་སྤང་ངོ་ལྟར་ན་རྩུས་སྐྱེས་སུ་ཁས་
ལྷང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། །ཐུན་མིན་གྱི་སྤང་ངོའི་རྣམ་ཐར་དེས་ཐུན་མོང་གི་སྤང་ངོའི་རྣམ་ཐར་

དང་། ལེ་རྒྱས་དབྱང་འཛུལ་བའི་འདོད་པ་སྒྲོར་མི་ལུས་ལ། ལེ་རྒྱས་དབྱང་ཞིབ་པ་དང་སྤུངས་མོང་གི་སྒྲོར་མོང་བའི་ནམ་ཐར་དང་བྱང་བ་དེས་སྤུངས་མིན་གྱི་སྤྲང་དོའི་ནམ་ཐར་ལའང་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དོ། དེ་ནི་བདག་རང་གི་འདོད་པ་ལོ།

དེ་ལྟར་འཕྲིན་དོན་བཅས་དཔུས་ལ་འཇུག་སྟེ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་པ་རྒྱ་འབྲུང་གནས་
 དང་། མཁན་ཆེན་རྩོ་རྩི་ས་ཏུ་དང་། པཎ་ཆེན་པོ་མ་ལ་མི་ཏུ་ལ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷན་མཆོག་གི་
 ཞི་བའི་སྟོང་པོ་དང་། རྣམས་འཆང་རྣམ་ཀའི་དང་། བལ་པོ་ཤྱི་ལ་མཆུ་དང་། ཀ་མ་ཤྱི་ལ་སྟེ་
 པ་རྒྱའི་ངང་ཚུལ་དང་། བུ་རྒྱ་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། རི་ན་མི་ཏུ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དང་། ལུ་རིན་རྩོ་རྩི་སྟེ་སྟེ་ལའི་དབང་པོ་བྱང་ཆུབ་དང་། ཤྱི་ལེན་པོ་རྩི་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་
 པོ་བྱང་ཆུབ་དང་། ཀ་ལྟེ་མི་ཏུ་སྟེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། བི་ལྷན་མི་རྩི་སྟེ་རྣམ་དག་སངས་
 གེ་ལ་སོགས་པ་པཎ་གྲུབ་དུ་མས་ཀྱང་ནང་ཆོས་གསུངས་ཏེ་སྐལ་ལྷན་ཀུན་ལ་རང་སྐལ་དང་
 འཚམ་པར་སྟེལ་བར་མཛད། དེ་ཆོ་སྣགས་སྟོགས་ནས་གཙོ་བོ་གོང་སློབ་བསྐྱེད་རྣམས་རྣམས་
 ཆེན་གསུམ་གྱིས་བྱེས་པའི་ཡོ་ག་སྟེ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགྲའི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཉམས་
 ལུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་གཞུང་མན་ངག་གི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱབ་བཅལ་དུ་སྟེལ་བ་དེའི་བྱིན་
 རྒྱལ་དབང་རྒྱུར་གྱི་ཆུ་པོ་རྒྱུར་ཐབས་ངོ་སྟོང་དང་བཅས་པ། རྟན་བརྒྱུད་གདམས་ངག་གི་ཆུ་པོ་
 གནད་ཡིག་དམར་བྲིད་དང་བཅས་པ། དཔུས་བཤད་དབང་གི་ཆུ་པོ་འགྲེལ་རྒྱུ་སྟོང་ཐུན་དང་
 བཅས་པ། ཕྱག་བཞེས་འཕྲིན་རྒྱུབ་གྱི་ཆུ་པོ་བརྟན་སྲུང་དྲག་སྣགས་དང་བཅས་པ་སྟེ་གསང་
 རྣམས་བཀའ་ཡི་ཆུ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་བྲུང་པར་ཡོངས་སུ་རྣམས་པའི་ཆོས་རྒྱུད་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་ནི་གསང་སྣགས་སྣ་འགྱུར་རྩིང་མ་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དབྱར་རྩ་
 རྟན་པར་རྟོག་པ་དེ་ལགས་ལ། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
 རྒྱུད་ཟུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར། རྩིང་མ་པ་ལ་ཅི་བཞུགས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་དཔལ་ཡུལ་བ་
 ལའང་བཞུགས་པས་ན་དཔལ་ཡུལ་བ་ལ་དར་བའི་ཆོས་ཚུལ་གཙོ་བོའི་བརྒྱུད་པ་ཅམ་འདྲིན་
 པར་བྱའོ།

༡ བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱལ་ཡོ་གཉི་བརྒྱད་པ།

གཉིས་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱལ་ཡོ་གཉི་བརྒྱད་པ་དང་། ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གཉི་
བརྒྱད་པ་དང་། རྩོགས་ཆེན་ཨ་རི་ཡོ་གཉི་བརྒྱད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱལ་ཡོ་གཉི་
བརྒྱད་པ་ནི། སྤྱིར་མ་རྒྱལ་ཡོ་གཉི་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱུ་མཉམ་སྦྱོར་དང་། ཙ་པ་དེ་ལས་གྱིས་པ་
སྤང་པོ་རབ་འབྱོར་དང་། སྤང་པོ་རྩལ་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་དང་། གསུང་རྒྱུ་ལྷ་གསང་ཐིག་
ལེ་དང་། ཙ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་རྒྱུ་གསུམ་འཕྲོས་པའི་ཏུ་དང་། པ་སྤྲེད་བར་ཆེན་ཀྱི་རྒྱུ་
གཉིས་དང་། ཐུགས་རྒྱུ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཙ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ཙ་པ་འདུས་པའི་ཏུ་
དང་། རི་བོ་བཅེགས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྒྱུ་དཔལ་མཆོག་དང་པོ་དང་། ཙ་
པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་ཐང་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། བདུད་ཅི་རྒྱུ་ཐང་ཀྱི་ཏུ་
གཉིས་དང་། འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ལེ་དང་། ཙ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་གླི་ལ་ཡ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱུ་དང་། སྤོན་མེ་བཅེགས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་བཅས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲོས་པའི་
ཙ་པ་རྩལ་པའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་། རྒྱུ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཕྱེ་ལྟ་དང་། སྤྱོད་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཕྱེ་ལྟ་ཕྱེ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྟ་དང་། ཐང་ཀྱི་ཞགས་པ་པ་སྤྲོའི་
ཐིང་བའི་རྒྱུ་དང་། བཀོད་པ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་དེ་མ་ཆང་བ་ཁ་སྐོང་བའི་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་གཉིས་དང་།
གསང་བ་སྤྲོད་པོའི་རྒྱུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཅིག་བཅས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ལ་
མ་རྒྱལ་ཡོ་གཉི་ཏུ་ཆེན་པོ་ཕྱེ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་གྲགས་ཤིང་། རྒྱ་འབྲུལ་ལ། རྒྱ་འབྲུལ་གསང་བ་དང་།
རྒྱ་འབྲུལ་བརྒྱུ་རྒྱ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་བརྒྱུ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་
བརྒྱུ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་ལེ་ལག་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་སྒྲ་མ་དང་། རྒྱ་མོ་རྒྱ་འབྲུལ་བྲ་བ་ཆེན་མའི་
རྒྱུ་བཅས་རྒྱ་འབྲུལ་ཕྱེ་བརྒྱུ་དང་། རྒྱ་མོ་རྒྱ་འབྲུལ་བྲ་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྒྱ་འབྲུལ་བྲ་
བ་དང་། ཉེ་རྒྱ་ཀ་རྒྱ་འབྲུལ་བྲ་བ་དང་། རྒྱ་མོ་ཐམས་དཔལ་རྒྱ་འབྲུལ་བྲ་བ་ཉེ་རྒྱ་འབྲུལ་ཕྱེ་བའི་
དང་། གཞན་ཡང་མཆོད་བསྐྱོད་ཞི་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། བསྐྱེད་པ་མེ་རྒྱུ་འབར་བའི་རྒྱུ་དང་།

ཉི་ཅུ་ཀ་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་རྒྱུད་དང་། ལྷ་མོ་མེ་གོལ་གྱི་རྒྱུད་དང་།
ལྷ་རི་ཀའི་རྒྱུད་དང་། འཕྲིན་ལས་ས་མ་ཉིའི་རྒྱུད་དང་། བདུད་ཅི་བམ་པོ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་
བཅས་སྐྱབ་ཐབས་ལུང་གི་ཏུ་བརྒྱུད་སོགས་དང་། སྐྱབ་ཤི་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གྱི་ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་
གི་རྒྱུད་ཤི་རྣམས་བཅས་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་གིན་ཏུ་མང་ངོ་།

དེ་དག་ཐོག་མར་ཆོས་སྤྱིའི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་གསུངས། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་དགོངས་
བརྒྱུད་གྱི་ཚུལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་རིན་ཆེན་པལ་ལས་གྱི་རིགས་གྱི་རིགས་ལཱའི་སངས་རྒྱས་དང་།
ཁྱད་པར་ཏུ་རིགས་གྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་ནས་གསང་སྤགས་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
གྱི་རྒྱུད་པོ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ལས་བརྒྱུད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་རྟང་ག་ལ་ཟ་ཉོར་མེ་ཉོག་
གི་ཡུལ་ཏུ་མའི་རིགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཇ་ཞེས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱེ་མར་འཛིན་པའི་སྐལ་བ་དང་
ལྷན་པ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ་སྤགས་སྤྱི་རྒྱུད་གྱི་དོན་བསྟོམས་ནས་ཡོད་པའི་རྗེ་
ལམ་ཏུ་པོ་བྱང་གི་སྟེང་ཏུ་སྤྱོད་སྤགས་བམ་གྱི་ཆར་བབས་པ་མིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་ལྷས་ངོ་མཆར་
བ་བདུན་མིས། ནངས་མོར་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱར་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་སྤགས་བམ་སོགས་རྒྱུད་འགའི་ཡི་
གེ་དང་། ཕྱག་དོར་གྱི་སྐུ་ཁྲ་གང་བ་ཞིག་པོ་བྱང་ཏུ་འཕྱོར། དེ་ལ་གུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞལ་མཐོང་གི་ལེའུའི་དོན་རྟོགས། ཕྱག་དོར་གྱི་སྐུ་དེ་སྐྱབ་ཆེན་བྱས་ནས་དོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་ཞལ་མཐོང་གི་ལེའུའི་དོན་ཟུག་བ་བདུན་ཏུ་བསྐྱབས་པས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡིས་
ཞལ་གཟིགས་ཤིང་དབང་བསྐྱར། རྒྱལ་པོས་རྒྱུད་དོན་མ་ལུས་པར་རྟོགས་ཏེ་བྱང་འཇུག་གི་ས་ལ་
གཤེགས། རྒྱལ་པོ་དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གསང་སྤགས་རང་གར་འཇུག་པ་འགོག་པའི་དོན་ཏུ་མི་
མཁྱེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་སྤགས་བམ་རྣམས་སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རྩ་ཇ་ཟེར་བའི་མཁས་པ་ཞིག་
མཆིས་པ་ལ་བསྟན། སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རྩ་ཇས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་དོར་སེམས་
ཞལ་མཐོང་གི་ལེའུའི་དོན་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱུད་དོན་
མ་ལུས་པ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་བསྟན་པར་ལུང་བསྟན།

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རྩ་ཇ་ཡིས་སླར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞལ་མཐོང་གི་ལེའུའི་དོན་

བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱུ་བས་པ་ན་གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྩོམ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་
རྒྱུད་བསྟན། ཚིག་དོན་རྣམས་ལི་ཕྱོད་ཅི་མེད་གྲགས་པ་ལ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་ནི་མ་རྒྱུ་
ཡོ་ག་ཐོག་མའི་བརྒྱུད་ཚུལ་ཏེ། སྤྱབ་བྱེད་ནི་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པའི་ལུང་ཀྱན་འདུས་རིག་
པའི་མདོ་ལས། ང་ནི་འདི་ནས་མི་སྤང་ནས། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ན། །ལྟ་གནས་གསུམ་དུ་
གྲགས་པ་ཡི། །བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་དམ་པ་ཞིག །འཛམ་གླིང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་གྱི། །མི་ལས་
སྐལ་ལྷན་རིགས་ཅན་དེ། །རྒྱལ་པོ་རྩོམ་བྱ་བ་ལ། །སྟོན་དུ་ལྟས་སྤང་གནང་འབྱུར་བ། །ཞེས་དང་།
སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལམ་རིམ་ལས། རྒྱལ་བུ་རིགས་ཅན་ལྟས་ཤར་བ། །འབྲེལ་བས་
སྤང་ལ་མདོན་བརྟགས་པ། །ཐུགས་གྱི་དགོངས་པ་མདོན་རྟོགས་ཏེ། །དེ་ཉིད་སྟོན་ནས་དེ་ཉིད་
བསྐྱབས། །བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་དེ་ནས་ཐོབ། །དོན་དམ་བརྒྱུད་ཀྱང་དེ་ནས་རྒྱས། །འདོད་པའི་
བསམ་པ་དེ་ཅུ་གྲུབ། །སྟོན་པའི་ལྟ་དང་དེ་ཅུ་མཇལ། །ཞེས་དང་། །ལོ་ཕྱོད་བ་བརྩེ་ལྟའི་རིན་པོ་ཆེས་
བསྐྱར་བའི་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་བྱིན་སྟོང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱར་མཁའ་
འགོ་རྒྱ་མ་བདེ་མཚོག་གི་རྒྱུད་གྱི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པ་ལས། །ཡུན་རིང་གསང་བའི་ཐོག་པ་
གནས་བྱའི་ཕྱིར། །སྤྱལ་པའི་བྱང་སེམས་སྟེ་ཁྲོ་རྒྱལ་པོ་ལ། །གསང་བ་དམ་པའི་མན་ངག་རབ་
བཀོལ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་དོན་ཕྱིར་རབ་དུ་གདམས་པ་མཛད། །སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་འདས་ཕྱི་མའི་དུས་
ཞིག་ཆོ། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་གསང་འཛམ་གླིང་གནས་སུ་ཤར། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་སྤྱན་དྲངས་མཛད་
བྱས་ཏེ། །དགའ་ཞིང་གུས་བསྟོད་ལེགས་བལྟས་བརྒྱ་མ་འཇལ། །ཐུགས་རྩིས་འབྲེལ་ཤུགས་གསང་
སྤྱུགས་འདོན་པར་གྲགས། །དམ་པར་གཟུང་སྟེ་སྤྱིགས་བམ་གཟིགས་པར་ཁུས། །སྤྱུ་འཕྲུལ་ཐིག་ལེ་
སྟོང་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གཞུང་། །གྲུབ་ཐོབ་ལྟག་པའི་ལྟ་ཡིས་ལུང་བསྟན་མཛད། །རྩོམ་ཐོག་པའི་
གཞུང་ལུགས་སྟོ་ཚོགས་མཐའ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་ངག་རི་བཞིན་པ། །མི་འགལ་ལེགས་
པར་བསྐྱས་ཤིང་རབ་བཀོལ་ཏེ། །འབྲེལ་དང་བསྐྱས་དོན་སྤྱབ་ཐབས་མང་དུ་བསྟན། །ཞེས་དང་།
ཨིན་རྒྱ་ཏིས་མཛད་པའི་བདེ་མཚོག་བསྐྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། །ཁྱུ་རྒྱ་གནས་སུ་ཨིན་པོ་རྟེ་
ཡིས། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མཚོག་དུ་ཁུས་པའི་དུས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི། །

དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྡེ་བརྒྱད་ལྟ་མིར་བཅས། །དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་རིམ་པས་འཇུག་པ་ནི། །སྒོ་
བཞི་ནས་དྲངས་ལྟ་བུམས་གནས་པ་ལ། །ལྟ་ཆེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པར་མཛད། །རྒྱལ་པོ་
ཡིན་པོ་ཞི་འཁོར་བཅས་ལ། །དབང་བསྐྱུར་བྱིན་བཟུངས་གསང་ཆེན་གྲ་མེད་ཆོས། །སྒོག་གྱུར་དག་
དུ་རྩོམ་རྒྱུ་མཆོག་གི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པའོ། །ཕྱི་དུས་རིམ་པར་ལྷང་བསྐྱུན་
རྒྱད་པ་པོས། །རི་བོ་མཆོག་རབ་བྱང་ཤར་ལྟ་གནས་མཆོག །ལྷང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ནི། །
རྒྱད་ནམས་མ་ལུས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཆོགས། །བྱེ་བ་ཕྱག་ནི་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་སོགས། །
འདུས་ཏེ་རྩོམ་བཅུན་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ། །གསོལ་བ་བཏབ་ཆོ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཞེས། །
རབ་དུ་གསུངས་པ་གསེར་གྱི་ཤོག་བྲུ་ལ། །བེ་རྒྱུ་ཡི་ཁྱུན་མས་ཡི་གེར་བཀོད། །དེ་ནས་མ་འོངས་
དུས་ལ་དཔོངས་ནས་ནི། །ཞུ་རྒྱན་གནས་སུ་སྐྱུ་ལས་གྱུར་པ་ཡི། །མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ལ་བྱིན་གྱིས་
བཟུངས་ནས་སུ། །རྟམ་སྒྲ་རྟ་གསང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །དཔལ་ལྡན་རང་འབྱུང་ཕོ་བྲང་གསྒྲོ་
རིར། །མཁའ་འགྲོ་དབང་ཕྱག་མདོན་པར་དགའ་མ་སོགས། །བྱིན་བཟུངས་དབང་བསྐྱུར་བྱི་རབས་
སྐལ་ལྡན་ལ། །རྩིས་གནང་ཉི་བར་གདམས་པ་ལྷང་བསྐྱུན་པའོ། །ཞེས་དང་། །གས་ཆོ་ལོ་སྔ་བ་དགེ་
སྟོང་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་པའི་
འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཚུལ་བརྒྱུ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། །སྔོན་སངས་རྒྱས་
མི་ཡུལ་ན་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཅུགས་པའི་ཆོ་ན། །སམ་བུ་སྒྲ་ས་མ་ཡོ་ག་དང་། །གྲུ་ས་མཉུ་ལ་སོགས་
པས་འདུལ་ཞིང་ཐེག་པ་དེ་དག་གི་སྔོན་དུ་གྱུར་པ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་མི་ཡུལ་ན་མེད་པས་རྒྱལ་
ཆེན་རིས་བཞི་དང་སྐམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་དང་། །དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ན་ལྟ་ནམས་དང་
བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་སྔོན་དུ་གྱུར་ནས་དེའི་ཆོ་མདོ་སྡེ་དེ་ནི་
བཅུགས་སོ། །སྐད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་བ་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་རོ་མཆར་དུ་ཆོས་ལ་དད་པ་དག་ཅིག་འདུག་པ་ཐེག་པ་དེའི་འདུལ་སྐལ་དུ་གྱུར་ཅིང་
སྔོན་དུ་གྱུར་ནས། །སམ་བུ་སྒྲ་ས་མ་ཡོ་ག་ལ་སོགས་པ་སྡེ་ཆེན་པོ་བཙུག་པ་རྩོམ་པའི་བྱིན་གྱི་
ཟུངས་ཀྱིས་བ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་། །བ་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞུ་ཏིས་མདོ་སྡེ་དག་

བལྟས་ན་བརྒྱུ་མ་སྤང་ནས་སྤོན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པས་བལྟས་ན་
ཡུལ་གྱི་དབྱུང་ཡུལ་མ་ལ་པ་ན་ལྷ་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ཞིན་ཞིང་གི་སྤོང་ཅམ་ལ་ཆོས་འཆད། མཆོན་ཞིང་
ནི་གྱི་དེ་དག་ལ་དམ་ཆོག་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་བྱིའི་སྤོབ་དཔོན་མཛད་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེ་
ཐེག་པའི་སྤོན་རྒྱ་ལྟར་ལ། བདག་གི་འདུལ་སྐལ་རྒྱ་ལྟར་པ་ཡང་འདྲ་ནས་རྒྱལ་པོས་མོ་ཉ་བཏང་
སྟེ་སྤོབ་དཔོན་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། སྤོབ་དཔོན་དེ་ཡང་སྤོན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ན་
མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་ནས། རྒྱལ་པོ་དེ་བདག་གི་འདུལ་སྐལ་རྒྱ་འབབ་བམ་མི་འབབ་
མདོ་སྟེ་དེ་དག་གི་སྤོན་རྒྱ་བདག་གྱུར་རམ་མ་གྱུར་བཏགས་ན། བདག་གི་འདུལ་སྐལ་རྒྱ་ཡང་
འབབ། བདག་གྱུར་མདོ་སྟེ་སྤོན་རྒྱ་ཡང་གྱུར། རྒྱལ་པོའི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་སེལ་བར་འགྱུར་མོད་གྱི།
འོན་ཀྱང་མདོ་སྟེ་དག་སྤར་མ་བལྟས་ན་བརྒྱལ་རྒྱལ་པོའི་ཐེ་ཆོམ་དག་མ་སོལ་བར་གྱུར་ན་ཤིན་
རྒྱ་མ་ལེགས་པས་མོ་ཉ་ལ་སྤྱར་སྤྱིང་བ། མདོ་སྟེ་དག་ཁོ་བོས་སྤར་བལྟ་འཆོལ་གྱིས་ཚུར་བསྤྱར་
ཅིག་ཅེས་སྤྱིང་བ་དང་། དེ་ནས་མདོ་སྟེ་དག་པས་གཤེགས་ཏེ་བལྟས་ན་མགོ་མཁུག་གར་ལྟ་བའི་
ཆ་མ་མཆིས་ན་དེ་ཉིད་རྒྱ་ལུས་བརྒྱབས་ཏེ་མགོན་མེད་དོ། །སྤྱབས་མེད་དོ་ཞེས་བོས་པ་དང་
དཔལ་རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔལ་མངོན་པར་གཤེགས་ཏེ་ཁྱོད་ཅི་འདོད་ཅེས་དྲིས་པ་དང་། བདག་མདོ་
སྟེ་ཟབ་མོ་འདི་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པར་འདོད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གནང་ངོ་ཞེས་
གསུངས་ནས་དེ་ནས་སྤར་བྱ་རྒྱ་ས་མ་ཡོ་ག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱེགས་བམ་རྣམས་མ་བྱེ་བར་དེ་དག་གི་
དོན་ཡིད་ལ་མངོན་སུམ་རྒྱ་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཁྱུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཇོ་ཞེས་པ་སུ་ཡིན་གསལ་ཐག་ཆོད་པ་མི་ཤེས་མོད། ཤེར་ཕྱིན་ཚུལ་བརྒྱ་
ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཟ་ཏོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཆུ་ཏིས་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་
མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཇོ་ཞེས་པ་དང་ཟ་ཏོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཆུ་ཏི་གཉིས་གང་ཟག་
གཅིག་རྒྱ་འཛིན་པར་མཛད་འདུག་ལ། སྤྱིར་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཆུ་ཏི་ནི། ལྷ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ན་པ་ར་མ་ཡིས་
མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། མ་འོངས་རུས་ན་བྱང་ཕྱོགས་སུ། དཔལ་ལྷན་རྟོ་
རྟོ་འཛིན་པའི་གནས། ལྷ་རྒྱལ་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་རུ། རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་ཡི། ཡིན་ཆུ་ཏི་ཞེས་

བྱ་བས། །ཤེས་པ་དང་ནི་བཤད་པ་དང་། །མེས་ཅན་རྣམས་ལ་གསལ་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རྒྱ་གར་གྱི་ལུབ་བྱང་ཕྱོགས་དང་བོད་གྱི་ལུབ་ཕྱོགས་ཟུ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པར་
བཤད་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་པས། ཟ་རྟོར་གྱི་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི། ལ་རྟོར་གྱི་ཡུལ་དང་འབྲལ་དེ་བོད་
མི་མང་པོས་རྒྱ་གར་ལུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་ཟུ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་འདོད་
མཁན་མང་མོད། ཟ་རྟོར་དང་ལ་རྟོར་མི་འདྲ་ཞིང་། ཟ་རྟོར་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་རྣང་ག་ལ་ཟ་
རྟོར་མེ་རྟོག་གི་སྤྱིང་ཞེས་མཁན་ཆེན་རྟོ་རྟོ་ས་ཏུ་དང་། རྩོ་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའི་འབྲུངས་
ཡུལ་དེ་ཡིན་པར་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མད་སྟམ་ལ། ཟ་རྟོར་དང་ས་
རྟོར་སྤྱི་ཡི་གདངས་ཅམ་ལས་གཅིག་པར་སྤང་ངོ་།།

རྒྱུད་ལས་ནི། འཛམ་གླིང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་གྱི། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཇ་དེ་འཛམ་གླིང་གི་
ཤར་གྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་སུ་བྱང་བར་གསུངས་པ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་མ་གསུངས་
པས་འཛམ་གླིང་ལས་གྱི་ས་བའི་ཤར་དང་། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ལུབ་ཟུ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ཏུ་
གོ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ཇ་དང་རྒྱལ་པོ་ཨིན་རྒྱ་ཏི་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་བབྱང་ཡང་རུང་ཅམ་མཆིས་སོ།།

འོན་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ཚུལ་བརྒྱ་ལ་བརྩུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི་ཟ་རྟོར་ཞེས་དངོས་སུ་བྱང་
བ་འདི་ཡིས་ནི་ད་རུང་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གོ་དགོས་པས་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་དབྱད་དགོས་སོ། །རྩེ་
མི་ཉག་ཆེན་པོས་བསྐྱར་བའི་དཔལ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་སྤྱབ་ཐབས་བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་ཨིན་རྒྱ་ཏི་འབྲིང་པོས་མཛད་ཟེར་བའང་ཡོད་པ་དང་། ལཱ་བ་པ་ལ་ཨིན་རྒྱ་ཏི་
རྒྱུང་བ་ཟེར་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན་དེ་རུས་རྒྱ་གར་ཤར་ལུབ་ཀྱན་ན་རྒྱལ་པོ་ཨིན་རྒྱ་ཏི་ཟེར་བའི་
གང་ཟག་འགའ་རེ་བྱང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཇ་ལའང་ཨིན་རྒྱ་ཏི་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །
འགའ་རེས་ཨིན་རྒྱ་ཏི་དང་ཨིན་རྟོ་རྟོ་མི་འདྲ་ཟེར་བ་ནི་ཡིད་རྟོན་རུང་བར་མ་མཐོང་ངོ་།།

བདག་གིས་འདི་ནས་དབྱད་པ་གསར་བའི་སྒོ་ཞིག་བྲེ་ཞི། རྒྱལ་པོ་ཇ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སློབ་
དཔོན་སྤྱབ་སྤྱིང་པོའི་ཞལ་ལྷ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་དང་ལཱ་བ་ཏུ་ཡུལ་རྩོ་
ལན་རྟོ་རར་གདོལ་བ་ཇ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རི་པ་ལྷ་མར་བཞེན་ནས་དེའི་

གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་བསྐྱེད་པ་ལ་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པ་ཅན་དུ་
སོང་བས་ཡུལ་ཁམས་སུ་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་བྱང་བས་སྤྲར་ཀྱ་ཀྱ་རི་པས་སྟོང་ཞེན་འདྲོར་དགོས་པར་
གདམས་ཏི་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་པར་གསུངས་པ་
དེ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་དང་ལྡ་པ་ལས། གདོལ་པ་ཇ་
ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀྱ་ཀྱ་རི་པ་ལ་བརྟེན་ཏི། དོན་དམ་སེམས་ལ་དམིགས་
པའོ། །ཚིགས་པའི་རིམ་པ་སྟོགས་གཅིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལས། ཚེས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་མེད་དུ་ཞེན་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཡུལ་རྫོ་ལན་རྟ་རར། རིམས་ནད་ཀྱིས་མི་པལ་ཆེར་ཆེའི་དུས་བྱས་སོ། །ལོ་
ཏྲིག་ཐམས་ཅད་སེར་བས་བཅོམ་སོ། །ལོ་ལྡར་ཆར་མ་བབ་ནས། བྲམ་བེ་གསང་ཚིག་མཁན་ལ་
དྲིས་པ་དང་། ས་སྟོགས་འདི་ནི་མི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་གནས་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
གསང་བར་སྤྲོ་བ་ལ་སྟོགས་ཏི་གནས་པས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་སྤྲོ་ཚིགས་བྱང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་
གཞན་སྤང་ཞིང་། མ་འོངས་པ་ལ་རང་སྤང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དཔལ་ཀྱ་ཀྱ་རི་པས་ཐོས་
ཏི། གདོལ་པ་ཇའི་དུང་དུ་བྱོན་ནས་སྤྲོས་པ། དང་པོ་དངོས་པོའི་ཚོས་ནམས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱོག་པར་བྱ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་ཆེས་ནས། །དངོས་འཇིན་པས་ཀྱང་སྤང་བར་གྱུར། །དུག་སྤུལ་
ཤི་ན་དར་ཡ་ཀན། །དུག་ལ་སྤྲུགས་བཏབ་སྤྲན་གྱི་མཚོག །གང་ལ་རྒྱས་བཏབ་བདེ་འགྱུར་སྤྱིར། །
ཞེན་པ་ཐོང་ལ་གཉིས་མེད་སྟོམས། ཞེས་པ་ནས། དབང་གསུམ་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར།

འདི་ལྟར་མིང་ལ་ཇ་བེར་བ་དང་། ཀྱ་ཀྱ་རི་པ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་པ་གོང་གི་ཡུང་དང་
མཐུན་པ་ལ་སོགས་པས་གདོལ་པ་ཇ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཇ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟོམས་ལ། དེ་ཉིད་ཡུལ་རྫོ་ལན་
རྟ་རར་བྱང་བ་དེས་འགའ་རེས་ཡུལ་རྫོ་ལན་རྟ་ར་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱ་གར་རུབ་བྱང་སྟོགས་སུ་
ཡོད་པར་བཤད་པས་གནའ་པོའི་ལྷ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་གཏོགས་པར་བྱས་ཀྱང་ཚིག་པས་གདོལ་པ་
ཇ་དེ་ཨིན་རྒྱ་ཏི་ཡིན་བྱས་ཀྱང་ཚིག་པ་དང་། འགའ་རེས་རྫོ་ལན་རྟ་ར་ཤར་སྟོགས་ཡིན་བེར་བ་
དག་ན་གདོལ་པ་ཇ་འདི་ཡང་དེར་བྱང་བས་རྒྱལ་པོ་ཇ་དང་གཅིག་པར་བྱས་ནས་དབྱེད་དུ་བྱང་

བཤོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་གདོལ་བ་ཡིན་བྱས་པ་དང་། དང་པོ་སྟོང་ཞེན་བྱང་སོགས་སྒྲིམ་ན་རྟིང་
མ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཕོག་ནས་གཤེས་པ་མེད་པའི་དབྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

སྟོབ་དཔོན་ཀྱ་ཀུ་རྩ་ཇ་བྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས་མ་རྩ་ཡོག་ལ་རྒྱུད་སྡེ་དང་། རྒྱབ་སྡེ་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས་སྡེ་མ་ལ་སྟོས་ཟིན་ལྟར་སྒྲུག་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལཱ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་
དང་། རྒྱབ་པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་དང་། རྒྱུད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་དང་། མ་ཚང་བ་ཁ་
སྟོང་གི་རྒྱུད་མི་མ་གཉིས་དང་། བསྐྱུས་དོན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་སྟེ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྡེ་བཙོ་བརྒྱུད་དུ་
བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཇ་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་གནང་། རྒྱལ་པོ་ལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་
ལས་བརྒྱུད་པའི་མ་རྩ་ཡོག་པའི་རྒྱུད་ནམས་ཚུར་ཀྱ་ཀུ་རྩ་ཇ་བྱིའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་གནང་དོ།

དེའི་རྒྱབ་བྱེད་ནི་ཡོད་དེ། ཤེར་བྱིན་ཚུལ་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ནས་སྟོབ་
དཔོན་དེ་ཟ་ཏྱར་གྱི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་ལ་རྟམ་དེ་དག་
བཤད་དེ། དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ལྷ་དང་བསྐྱར་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནམས་དོ་རྩེ་དབྱིངས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་དབུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཉིད། བཙུན་མོ་དམ་པ་བཞི་ཡུམ་གྱི་སར་
བཀོད། སྟོན་པོ་བཞི་རིགས་བཞིའི་སར་བཀོད། སྐུ་མོ་ནམས་ནང་གི་ལྷ་མོའི་སར་བཀོད། བཙུན་
མོ་ཕལ་པ་ནམས་བྱིའི་ལྷ་མོའི་སར་བཀོད། སྟོན་པོ་ཕལ་པ་ནམས་སྟོན་བཞི་དང་། བསྐྱེད་པ་
བཟང་པོའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷ་དང་བཀོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ཀྱ་ཀུ་རྩ་ཇ་བྱིའི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཤ་གྲ་སྤྱ་ཏི་^①ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་དེ་
གནང་དོ། །དེའི་རྒྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོས་བསམས་པ་བདག་ཅག་འཁོར་
དང་བཅས་པ་རིག་འཛིན་གྱི་གནས་སུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་དམ་པའི་ཚོས་འདི་མི་རུབ་པར་བྱ་
བའི་བྱིར་སྐུ་ཤ་གྲ་སྤྱ་ཏི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་དབང་བསྐྱར་ནས། ལྷ་མོ་རྩ་ཀྱ་ཀུ་པས་ལྷ་དང་མན་ངག་
བསྐྱར་པ་རྒྱལ་སྤྱ་དེ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་བཞག་ནས་བསྟོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
སྟོང་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རིག་འཛིན་དུ་གྲུབ་པོ། །དེའི་སྐུ་ཤ་གྲ་སྤྱ་ཏིས་ཀྱང་

① ཡི་གེ་དུ་མར་སྐུ་ཤ་གྲ་སྤྱ་ཏི་ཞེས་བྲིས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཨིན་རྟེན་རྒྱུད་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

དེ་བཞིན་རུ་བསྐྱེམས་པ་དང་། འཁོར་སྐྱེམ་པ་བརྟན་བརྩུ་དང་ཡང་རིག་འཛིན་གྱི་གནས་གྲུབ་
བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྲས་ཤ་ག་ཤུ་ཉི་དེ་ཉིད་གྱིས་སྲས་མོ་གོ་མ་དེ་སྤྱི་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་དེ་གནང་། སྲས་
མོ་གོ་མ་དེ་སྤྱི་ཡིས་སྲས་ལྷུ་པ་རྩ་ཇ་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་དེ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ཡང་རྒྱལ་བུ་ཤ་ག་ཤུ་ཉིས་སྲས་ནི་རྒྱུད་སྤེ་སྲས་མོ་གོ་བ་དེ་བྱི་ལ་དཔལ་དམ་པའི་ནང་ནས་
ཚུལ་བརྒྱུ་ལྷ་བརྩུ་པ་བཀོད་དེ་བཤམས་ནས་ཡིན་རྒྱུ་ཉིད་ལྷུང་དེ་སྲས་མོ་ཡུལ་དང་ས་འཛིན་རུ་
བསྐྱེལ། དེ་ལ་བསྟན་པ་ལས་སྲས་མོ་དེ་ཡང་འཁོར་དང་བཅས་པ་བརྩུ་དང་ཡང་རིག་འཛིན་རུ་
གྲུབ་བོ། །དེ་ནས་སྲས་མོ་དེས། རྒྱལ་བུ་ལ་ལྷུང་དང་མན་ངག་བཞག་པ་ལས་འཕེལ་བ་ནི་དེར་རུ་
འདི་དག་ལགས་ཏེ། མདོ་ལ་འདི་དེ་ནམས་བསྐྱབ་སྤེ་ཚུན་ཆད་ནི་གསུང་རབ་འདི་དོན་ཁོང་རུ་
རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་པས་སྤོན་ཆད་གྲུབ་པ་ཡང་གྲངས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་ནན་ཏན་ཆེར་
བྱས་ན་གདོན་མི་བར་གྲུབ་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་གྱི་ནང་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཚུལ་བརྒྱུ་ལྷ་བརྩུ་པའི་འགྲེལ་པ་འདི་ལས་ནི། དེ་ལྟར་ཀུ་ཀུ་རྩ་ཇ་བྱིའི་
རྒྱལ་པོས་སྲས་ཤ་ག་ཤུ་ཉི་ལ་གནང་། སྲས་ཤ་ག་ཤུ་ཉིས་རང་གི་སྲས་རྒྱུད་བས་སྲས་མོ་གོ་མ་དེ་
སྤྱིའམ་གོ་བ་དེ་བྱི་ལ་གནང་། སྲས་མོ་གོ་མ་དེ་སྤྱི་ཡིས་རྒྱལ་བུ་ལ་ལྷུང་དང་མན་ངག་བཞག་ཅེས་
པ་དེ་སྲས་ལྷུ་པ་རྩ་ཇ་ལ་བཟུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་པས་མ་རྩ་ཡོ་གའི་བརྒྱད་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་
སྟེ་མོད། སྤྱི་ལྟར་གྱི་ཆོས་འབྱུང་མང་པོར། ཀུ་ཀུ་རྩ་ཇ་བྱིའི་རྒྱལ་པོས་སྲས་ཤ་ག་ཤུ་ཉི་ལ་
གནང་། དེས་སློབ་དཔོན་སི་རྩ་རྩ་ཇ་བཟུང་བ་ལ་གནང་། སློབ་དཔོན་སི་རྩ་རྩ་ཇས་རྒྱལ་སྲས་ཤ་ག་
ཤུ་ཉིའམ་ལྷུ་པ་རྩ་ཇ་ལ་གནང་། དེས་སྲས་མོ་གོ་མ་དེ་སྤྱི་ལ་གནང་བ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེའི་
རྒྱུ་བྱེད་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལམ་རིམ་ལས། དེ་ནས་རྩོ་རྩེ་གདན་སྤྱོད་གི།
འཇམ་གླིང་ཤར་གྱི་ཚྭ་གས་མཆོམས་སྤྱ། །པོ་བྱང་དམ་པ་རིན་ཆེན་ནང་། །བཀྲ་ཤིས་དམ་པའི་ཁང་
བུ་ཅ། །ཀུ་ཀུ་རྩ་ཇ་ཡིན་རྒྱུ་ཉི་དང་། །སིང་ཏ་ལྷུ་པ་རྩ་ཇ་དང་། །སྲས་མོ་གོ་མ་ས་ལ་སོགས། །སྤྱི་ལྷུ་ལ་

བྱ་བའི་དབང་ཐོབ་ནས། །ཚོགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་མངོན་བསྐྱབས་ཏེ། །དོ་རྩེ་འཆང་སར་མངོན་
དུ་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་ངེས་སོ།།

སྤྲུལ་མོ་གོ་མ་དེ་སྤྲེལ་ཡིས་རྒྱལ་པོ་ཀྲ་ཀྲ་ར་རྩེ་ཉི་ཁྱའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་མ་ལ་གནང་། དེས་རོ་
ལངས་བདེ་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་། དྲང་སྤྱང་གླུ་ཁྱི་ཏ་གཉིས་ལ་གནང་བ་དང་། རོ་ལངས་བདེ་
བའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་བཟོ་ཏ་སྤྲུལ་བཞད་པ་དོ་རྩེ་ལ་གནང་། བཟོ་ཏ་སྤྲུ་དང་། དྲང་སྤྱང་གླུ་
ཁྱི་ཏ་གཉིས་ཀས་ཟ་ཉར་རྒྱལ་པོ་སྤྲ་ཉི་ཁྱའི་ལ་གནང་། དེ་ལས་སློབ་དཔོན་པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་
དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་ཀྱིས་གསན་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་
ཀྲ་ཀྲ་ར་རྩེ་ཡིས་སློབ་དཔོན་སྤྲེག་པའི་དོ་རྩེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། སངས་རྒྱས་
གསང་བ་གསུམ་ལ་གནང་བ་དང་། སྤྲེག་པ་དོ་རྩེ་ལས་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གསན་པ་ཡིན་ཟེར་
བའང་ཡོད་དོ། །ཡང་གཡག་སྡེ་པའི་ཆེན་མོ་གཡག་སྡེ་འདུལ་འཛིན་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོས། བཟོ་
སྤྲེ་ཉི་ཁྱའི་མ་ན་ག་དང་། །རྒྱ་ཡུལ་དགོ་བཟློན་ལི་ཙ་བྱིད། །མི་ལས་མཚོག་གུར་རིགས་ལྷན་རྒྱལ་པོ་
ཙམ། །ཀྲ་ཀྲ་ར་རྩེ་ཡིས་སྤྲེ་ཉི་ཁྱའི་དང་། །ཤྱུ་པ་ལྷ་ཤྱུ་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཤྱུ་སྤྲེ་ཉི་ཁྱའི་འཛམ་གླིང་
ཀྱན་ཏུ་སྤེལ། །མ་རྩེ་ཡོ་ག་ཏུ་རྒྱའི་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱག་དོར་ནས་དམ་པའི་
རིགས་ཅན་དྲ་མ་ལྷ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཙམ་དང་། ཀྲ་ཀྲ་ར་རྩེ་དང་། ཡི་རྩེ་ལྷ་ཉི་བར་མ་དང་།
ལྷ་པ་རྩེ་དང་། ཡི་རྩེ་རྩེ་དང་། སྤྲུལ་མོ་གོ་མ་དེ་སྤྲེ་དང་། དེ་ལས་ཤྱུ་པ་ལྷ་དང་། ཤྱུ་བཤེས་
གཉེན་དང་། ཤྱུ་སྤྲེ་གསུམ་ཀྱིས་གསན། ཤྱུ་སྤྲེ་ཉི་ཁྱའི་སློབ་དཔོན་པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་འཛམ་
གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་ཀྱན་ཏུ་སྤེལ་བར་བཤད་པས་བརྒྱད་པ་དེ་ལྷ་ཕྱུང་ཡོད་པར་ངེས་ལ། གཞན་
ཡང་སྤྲུལ་མོ་གོ་མ་དེ་སྤྲེལ་ཡིས་མི་ཉི་ཀ་ལྷ་ལ་ལ་གནང་། དེས་རོ་ན་མི་ཉི་ལ་གནང་། དེས་དོ་རྩེ་
བཞད་པ་ལ་གནང་། དེས་ཉིན་བྱེད་སྤྲེ་ལ་གནང་། དེས་བདེ་བ་གསལ་མཛད་ལ་གནང་། དེས་
ཤྱུ་པོ་ལྷ་ལ་གནང་། དེས་སོ་ཁྲ་དེ་བ་ལ་གནང་། དེས་སྤྲེག་པ་དོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་ཚས་སློབ་དེ་
བ་ལ་གནང་། དེས་མཁན་པོ་ཚས་རྒྱལ་སྤྱིང་ལ་གནང་། དེས་གཞུགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གཉགས་རྩེ་ན་ཀྲ་ལྷ་ར་ལ་

གནང་། གཉགས་ཀྱིས་སོག་པོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་པ་སོགས་བརྒྱད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་མཆིས་སོ།།

དེ་མ་ཟད་སློབ་དཔོན་པལ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་ལ་གནང་། དེས་གཉགས་རྒྱ་
ན་ཀྱ་ལྷ་ར་དང་། མ་ལོ་ལྷ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་གཉིས་ཀ་ལ་གནང་བ་དང་། མ་ཡིས་ཁྱ་བྱང་ཆུབ་
འོད་ལ་གནང་། དེ་ནས་གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྒྱད་དེ་དར་བའང་ཡོད་པར་
གསུངས་སོ།།

གཙོ་བོའི་བརྒྱད་པ་ནི་གོང་གི་སྒྲིག་པའི་དོན་རྗེ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལས་བི་མ་ལ་
མི་ཏུ་ཡིས་གསན་པས་བརྒྱད་པ་འདྲིན་ཆོས་སྒྲིག་པའི་དོན་རྗེ་དང་། དེ་ལས་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་དང་། དེས་
མ་ལོ་ལྷ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་གནང་། དེས་གཙུག་རུ་རིན་ཆེན་གཞོན་ནུ་དང་། གྱེ་རེ་མཆོག་
སྦྱང་དབང་པོ་གཉིས་ལ་གནང་། དེ་གཉིས་ལས་འང་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དར་རྗེ་དཔལ་གྱི་
གསལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསན། འང་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་
གནང་། དེས་ཁྱ་ལྱང་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་སྲས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་
ཉང་ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནང་། དེས་ཆོས་ལྱང་བ་ཉང་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་
ལྷ་རྗེ་འུག་པ་ལྱང་པ་བདེ་གཤེགས་ཟུར་པོ་ཆེ་ཤུག་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་བདེ་གཤེགས་རྒྱ་
བོ་བ་ཟུར་ཆུང་ཤེས་རབ་གསལ་པ་ལ་གནང་། དེས་སྲན་ཤུག་བྱང་ཆུབ་ལ་གནང་། དེས་གསང་
བདག་སྒོ་ལྷག་པ་ཆེན་པོ་འཕྲུལ་ཟུར་ཤུག་སེལ་ལ་གནང་། དེས་ཅད་ཆོས་ཤུག་དོན་རྗེ་ལ་གནང་། དེས་
གཙང་སྒོན་ཤུག་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་སྲན་སྒོན་དོན་རྗེ་འོད་པོ་ལ་གནང་། དེས་སྲན་
བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་སང་གི་ལ་གནང་། དེས་སྲན་
སངས་རྒྱས་དཔལ་ལ་གནང་། དེས་སྲན་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་ལ་གནང་། དེས་སྒྲོལ་སྒོན་བསམ་
གྲུབ་དོན་རྗེ་ལ་གནང་། དེས་ཟུར་ཉི་ཤུག་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་ཟུར་མོ་དགེ་འདུན་འདུམ་
ལ་གནང་། དེས་ཟུར་ཤུག་བཤེས་གཉེན་ལ་གནང་། དེས་ཀུའོག་པ་མཁས་གྲུབ་བའོ་ཆོས་འདུམ་
ལ་གནང་། དེས་མོན་དགོན་མཆོག་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེས་ཆོག་སྒོན་དོན་རྗེ་རིན་ཆེན་དཔལ་

བཟང་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་སྒྲོ་མདོག་པ་
ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ལ་གནང་། དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་
ཉོར་པོ་ཆོས་དབང་ལ་གནང་། དེས་མཆོད་ཁང་པ་གནམ་གཟིགས་བསོད་ནམས་དོ་རྩེ་ལ་གནང་།
དེས་ཉེ་པ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་སྟག་ཕུ་པ་བླ་བུ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་སོ་མང་
བ་རོང་པོ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་འབྲུལ་ཞིག་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་
དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་མི་ཡི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་རྩེ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་ནས་
དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་རིག་འཛིན་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རླབས་མ་ཡལ་བར་དར་བ་
ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་གཞུགས་ཡོ་ཤེས་རྒྱ་མཆོས་རྒྱ་སྟོན་སྒྲོ་གོས་བྱང་ཆུབ་ལ་གནང་། དེས་ཟུར་
ཆེན་དང་། དེས་ཟུར་ཆུང་དང་། དེས་ཡང་བྲིད་སྒྲ་མ་དང་། དེས་གསང་བདག་སྒྲོ་ཕྱག་པ་ཤུག་
སང་གི་དང་། དེ་ལས་འཇམ་སྟོན་རྩོགས་ཆེན་པ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་དང་། དེས་ཀུན་པ་བདེ་
གཤེགས་དང་། དེས་གཙང་སྟོན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེས་ཀུན་གྲོག་བྱམས་པ་འབྱུང་དང་། དེས་
ཙ་སྟེ་ནམ་མཁའ་དོ་རྩེ་དང་། དེས་ཉ་སྟོ་བ་རྒྱུགས་རྩེ་ཡོ་ཤེས་དང་། དེས་དོ་རི་བ་སྟོན་པ་
དབང་འབྱོར་དང་། དེས་དཔལ་འབར་བ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་དོ་རྩེ་དང་། དེས་ཡང་ཁྲོད་པ་སྟོན་པ་
མགོན་རྒྱལ་དང་། དེས་དཔོན་ཡང་ཁྲོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་
ལྟོ་འཕེལ་བྱ་བོ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་པ་དང་། དེས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་ཕྱོད་འབྲེལ་བ་ཡོ་ཤེས་རྒྱལ་
མཆོན་དང་། དེས་དཔལ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེས་རྩེ་སྒྲོ་མདོག་པ་ནམ་
མཁའ་དཔལ་བ་དང་། དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཆོ་དང་། དེས་ཉོར་པོ་ཆོས་དབང་
དང་། དེས་གནམ་གཟིགས་བསོད་ནམས་དོ་རྩེ་དང་། དེས་ཉེ་པ་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེས་སྟག་ཕུ་
ཤུག་བུ་ཤིས་དང་། དེས་རོང་པོ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་དང་། དེས་རྩེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་
ཤེས་རབ་ལ་གནང་བའི་ཆོས་རྩེ་ཀུན་གྲོག་གི་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་བ་ལ་མངའོ།

རྩེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་སྤུ་ནས་པ་བླ་སྟུན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ལ་
གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པ་བླ་མོར་བྱ་ལ་གནང་། དེས་མཁན་ཆེན་ཀུན་བུ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་

མཁས་གྲུབ་སླ་མ་ཀམ་ལྟ་དབང་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་ཡུལ་སྤྱི་ཆེན་ཀམ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་
བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྤྱུལ་པ་སྤྲོ་མདོ་སྤགས་བསྟན་འཛིན་ངེས་གསང་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་
ལ་གནང་། དེས་ཨོ་རྒྱུན་མདོ་སྤགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་
ཆེན་འདུས་པའམ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་གནང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དར་ཐང་མཆོག་སྤྱུལ་རིན་
པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྲུས་པའི་དོ་རྩེ་ལ་གནང་བའི་བར་དུ་བྱང་བ་ནི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་
དུ་དར་བའི་མ་རྒྱལ་ཡོ་གཉི་བརྒྱད་པའོ། །གཞན་ཡང་རྩེ་ཨོ་རྒྱུན་མདོ་སྤགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཞལ་སྤྲ་
ནས། ཀམ་ཐོག་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་འོད་ཟེར་རམ་ཨོ་སྟོབས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནང་།
དེས་ཀམ་ཐོག་རྩེ་དཔོན་པ་སྤྲོ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་ཀམ་ཐོག་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་
བཟང་ལ་གནང་། དེས་མཁས་བཙུན་དམ་པ་ཀམ་ཐོག་མཁན་ཆེན་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་
གནས་བཟན་དུལ་བའི་སྤེ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱབས་རྩེ་གྲུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་པ་སྤྲོ་ལོ་རྒྱ་སྤང་
གསུམ་པ་དང་། གྲང་ཁང་སྤྱུལ་སྤྱི་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དབྱངས་བཤད་སྤྱབ་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། གྲང་
ཁང་སྤྱུལ་སྤྱུས་བདག་ཅག་གི་རིགས་བདག་སླ་མ་དར་ཐང་ལྟ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཚྱུ་གར་དབང་ཉི་
མ་ལ་གནང་བའི་བར་གྱི་བརྒྱད་པའང་མཆིས་སོ། །ཅུ་བའི་སླ་མ་གྲང་ཁང་སྤྱུལ་སྤྱི་དོ་རྩེ་འཆང་ཐུབ་
བསྟན་འཇམ་དབྱངས་བཤད་སྤྱབ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གཞུང་འདིའི་བྱེད་པོ་
བདག་རྩེས་དཀར་བན་དེ་ཐུབ་བསྟན་འཕྱིན་ལས་བཟང་པོ་ལའང་གནང་བའོ།

མ་རྒྱལ་ཡོ་ག་སྤྱབ་སྤེའི་སྟོར་གྱི་བརྒྱད་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་སྤྱི་ཡི་སྤྱབ་པའི་བརྒྱད་པ་ནི།
ཆོས་སྤྱི་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་། ལོངས་སྤྱི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་། སྤྱུལ་སྤྱི་དགའ་རབ་དོ་རྩེ། དེ་
ཉིད་ལས་སྤྱི་བ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྒྱད་ཅིང་དེས་བཅོམ་ལྡན་འཇམ་དཔལ་
གཤིན་རྩེའི་གཤེད་དངོས་སྤྱི་གྲུབ་ནས་དེའི་བཀའ་བབས། སྤྱི་བ་དཔོན་དེ་ལ་སྤྱི་མ་མང་དུ་ཡོད་
པ་ལས་སྤྱི་བ་དཔོན་རྩི་ཀླ་ར་ལ་ལུང་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། པ་སྤྲོ་འབྱུང་གནས་ལ་རྒྱུད་
དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་བ་དཔོན་ཤེནྟོ་གཞུ་ལ་མན་ངག་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་
དང་། སྤྱི་སངས་ཏུ་དང་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་གཉིས་ལ་སྤྱི་མཐུན་ལྟར་བཤད་པས་སྤྱི་བ་མ་ལུ་བྱང་ཟེར་བ་

དང་། རྩི་ཀླ་ར་དང་། པན་འབྱུང་གནས་དང་། རྟ་ན་ཏ་ལ་གསུམ་ལ་གསུངས་ནས་དར་ཟེར་
བའང་མཆིས་སོ། །པན་འབྱུང་གནས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཁག་འབྱུང་ནག་པོ་དང་། རྟ་ན་རྟ་དང་། བི་
མ་ལ་མི་ཏ་དང་། གཙུག་ལག་དཔལ་དགེ་སྟེ་བརྒྱད་པ་འཛིན་ཅུས་ཀྱི་སྟོབ་མ་བཞི་དང་། བལ་
ཡུལ་དུ་བ་སུ་རྟ་ར་དང་། ཅན་རྟ་རི་དང་། བལ་མོ་གསེར་སྤོང་སྟེ་སྟོབ་མ་གསུམ་བྱུང་བར་བཤད་
དོ།

པན་གསུང་གི་སྟབ་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་། ལོངས་སྐུ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་
དང་། སྐུལ་སྐུ་ཕྱག་ན་དོ་རྟེ་དང་། དམ་པའི་རིགས་ཅན་དུ་མ་ལྟ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྟ་དང་། རྒྱལ་
པོ་ཨིན་རྒྱ་ཏི་བར་མ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡུ་པ་རྟ་རྟ་དང་། རྒྱལ་པོ་སིན་རྟ་རྟ་དང་། སྐུས་མོ་གོ་མ་རྟེ་
བི་དང་། དེ་ལས་སྟོབ་དཔོན་སྐུ་སྐུ་གིས་གསན་ཞིང་ཁོ་རྒྱལ་རྟ་མགིན་པན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
དངོས་སུ་བྱུང་ནས་དེའི་བཀའ་བབས་ཏེ། སྐུ་བ་སྟོར་མན་ངག་ནམས་སྟོབ་དཔོན་པན་འབྱུང་
གནས་ཡེ་ཤེས་སྐུ་མའི་སྐུ་ཡིས་རྟེས་སུ་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་གནང་དོ།

ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་སྟབ་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་། ལོངས་སྐུ་དོ་རྟེ་སེམས་
དཔའ་དང་། སྐུལ་སྐུ་དགའ་རབ་དོ་རྟེ་དང་། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་དང་། རོ་
ལངས་རྟེ་མའི་དངོས་བྱུང་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། བལ་པོ་རྩི་ཀླ་ར་འམ་ཞོར་བུ་གོ་ལེབ་
ལ་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཙམ་ལུན་དཔལ་ཆེན་ཉེ་དུ་ཀ་དངོས་སུ་བྱུང་ནས་ཡང་དག་
ཐུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་སུ་བྱུང་། དེས་ཡང་དག་གི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་སྟོབ་དཔོན་པན་འབྱུང་
གནས་ལ་གནང་དོ།

བདུད་ཅི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྟབ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱད་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་
དང་། རྒྱལ་ཚབ་རིགས་ལྟ་དང་། རྩུད་པ་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། བྱང་སེམས་དོ་རྟེ་ཆོས་
དང་། རིག་འཛིན་བརྟ་བརྒྱད་ནི། ལྟ་བརྒྱད་དང་། སྐུ་བརྒྱད་ཟེར་བ་ཡོད་མོད་མི་སྟོ། གང་ཟག་ན་
བརྒྱད་ནི། ལི་ཙ་བི་དྲི་མེད་གཤམ་པ་དང་། དགའ་རབ་དོ་རྟེ་དང་། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་
དང་། ཀུ་ཀུ་རྟ་རྟ་དང་། ཡུ་པ་རྟ་རྟ་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཐོད་ཅོག་ཅན་དང་། སིན་རྟ་རྟ་དང་། ཨིན་རྟ་

ཉི་དང་། མ་རྒྱུ་རྒྱ་ཇ་དང་། ཉིན་བྱེད་མེད་དང་། བི་མ་ལ་མི་ཏུ་བར་དུ་ཆིག་བརྒྱུད་དང་། པརྟེ་ཏེ་
བི་མ་ལ་མི་ཏུ་ཉིན་བྱེད་མེད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་བུ་རྩེ་གྲུ་ལས་བུ་དང་ཆེ་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་གསན་ཏེ་བསྐྱབས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་དེའི་བཀའ་
བབས། དེས་སློབ་དཔོན་པ་རྩེ་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་ངོ་།

ཕུར་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ལོངས་སྐུ་རིགས་ལྡེ་
སངས་རྒྱས་དང་། སྐུ་ལ་སྐུ་གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཇ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་པ་རྒྱ་ཇ་
དང་། སློབ་དཔོན་པ་རྩེ་ཏེ་དང་། རྣ་ན་མི་སྤྱི་ཏུ་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་དང་། བྱི་མ་དེ་གསུམ་ཀ་ལས་
སློབ་དཔོན་པ་རྩེ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསན་ཅིང་ཕུར་བ་བསྐྱབས་པས་དཔལ་ཆེན་རྟོ་རྟེ་གཞོན་
ཅུས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་གནང་སྟེ་ཕུར་བའི་བཀའ་བབས། སློབ་དཔོན་པ་རྩེས་བོད་དུ་
སྤེལ་ནས་དར་ངོ་།

མ་མོ་ཚོད་གཏོང་གི་སྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ལོངས་སྐུ་ཕག་མོ་རིགས་
ལྡེ་དང་། དེ་ལས་སློབ་དཔོན་རྣ་ན་མི་སྤྱི་ཏུ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དེ་ལ་མ་མོ་ཚོད་
གཏོང་གི་བཀའ་བབས་ཤིང་སློབ་དཔོན་པ་རྩེ་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་བོད་དུ་
གསུངས་སོ།

འཇིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི། ཕྱག་རྟོག་དྲེགས་པ་ཀུན་འདུལ་གྱིས་རྒྱུད་རྣམས་
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྟེ་མ་ཙཱ་ལ་གནང་བ་དང་། དེས་སློབ་དཔོན་པ་རྩེ་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་
བ་དང་། རོམ་བུ་གྲུ་ལ་བཀའ་བབས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་པ་རྩེ་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་བ་དང་།
སློབ་དཔོན་གྱིས་བོད་དུ་དར་བར་མཛད་ངོ་།

དཔོན་པ་རྒྱལ་སྐུ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི། བཙམ་ལུན་སྟོབས་ལུན་ནག་པོས་ཤེའི་གཞུང་ལ་ཞི་
བའི་སྟོང་པོ་ལ་གནང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་སྟོང་པོས་དྲེགས་པ་བཟན་དུ་འཁོལ་ཞིང་དེའི་བཀའ་
བབས་ནས་སློབ་དཔོན་པ་རྩེ་ཀླ་རའམ་གྲུ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ལ་གནང་། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་པ་རྩེ་
འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བོད་དུ་དར་བར་བྱས་པ་རྟེ། སྐྱབ་སྟེ་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བབས་ནི་

སློབ་དཔོན་པ་རྩ་འབྱུང་གནས་ཡིན་ལ། དེས་བསམ་ཡས་བྲག་དམར་གེའུ་ཚང་དུ་ལས་ཅན་སྟིང་གི་བྱ་དགུ་ལ་སློན་གྱི་ལ་རྒྱུགས་པར་གནང་སྟེ་པོད་དུ་དར་བ་ལས་རྗེ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་བཀའ་མའི་སྟོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི་ཡོད་དེས་མོད་བརྒྱད་པ་གསལ་པོར་འདྲིན་ཐབས་བྲལ་ལ། གཏེར་མའི་སྟོགས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་སོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི་འོག་དུ་འཆད་དོ།

༡ ལྷང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་བརྒྱད་པ།

༥ གཉིས་པ་རྒྱུགས་པ་ལྷང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་མདོ་ཡི་བརྒྱད་པ་ནི། རྟོན་པ་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ཐུག་ཐུབ་པ་སྤྱུ་མུ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱད་འདས་པ་ན། ལྷ་གསལ་ལྷན་མཆོག་སྟོང་དང་། ལྷ་འཛོག་པོའམ་སྤྱུ་རྒྱལ་མགིན་པ་ནག་པོ་དང་། གནོད་སྦྱིན་སྐར་མདའ་གདོང་དང་། སྤོན་པོ་སྟོ་གོས་ཐབས་ལྷན་དང་། མའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ལི་ཕྱ་བླ་དྲི་མེད་གསལ་པ་སྟེ། དམ་པའི་རིགས་ཅན་དྲ་མ་ལྷ་རང་རང་གི་གནས་སུ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ལངས་པ་ན་རྟོན་པ་སྤྱུ་ཐུབ་པ་མུ་རན་ལས་འདས་པར་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་། འཛོག་རྟོན་ན་རྟོན་པའི་སྟོན་མེ་རུབ་པས་རུན་པ་ལྷ་བྱུར་གྱུར་པ་མཐོང་ནས་རང་རང་གི་གནས་ནས་རྩེ་འཕྱལ་གྱིས་གཤེགས་ཏེ། ལྷ་ཁྲིའི་སྤྱིང་རམ་སིང་ག་ལའི་ཡུལ་གྱི་རི་དྲག་ཤུལ་ཅན་ཏེ་རི་བོ་མ་ལ་ཡ་གནམ་ལྷགས་འབར་བའི་ཚེ་མོར་འདུས་ཏེ། ཡོད་རབ་དུ་སྟོ་ཞིང་གདུང་བའི་སྟེ་སྟགས་ཀྱི་འོ་དོད་གྱིས། ཞེ་མའོ་གྱི་དུད་ཞེ་མའོ་སྟོང་། རྟོན་པའི་སྟོན་མའི་འོད་རུབ་ན། འཛོག་རྟོན་ལུན་པ་གང་གིས་སེལ། རྩེད་མའི་ཞལ་དེ་མི་བཞུགས་པས། རྩེད་མས་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་ལ། འཇུག་པར་འཆོལ་བའི་འགོ་བ་རྣམས། འོག་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རམ། རྩེད་མར་དམ་བཅས་གང་ཟག་གིས། ཁངས་མ་རྩེད་པའི་གང་ཟག་ལ། ལན་པར་བྱ་སྤྱིར་བཀའ་བཀྲོལ་བས། གཏན་ལ་ཐེབས་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱ། འཇགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་སྤྱན་རྒྱུ་པས། བཀའ་ཉིད་བྱང་དུ་གསོད་པ་ཡི། རྟོན་གྱི་སྤྱི་གཙུག་མཐར་སྤྱན་པས། འོག་རྟོགས་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རམ། འོག་པའི་བསྟན་པའི་སྤྱན་འཁྲིགས་པས། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་རུབ། འགོ་བ་གང་ཞིག་ལམ་ཆོལ་བ། ལུན་པར་འབྲམས་

བར་མི་འགྱུར་རམ། །སྟོན་པ་མུ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །བདུད་དང་སྲིན་པོ་མུ་སྟེགས་དང་། །གནོད་
 སྲིན་འབྱུང་པོ་མི་མ་ཡིན། །མ་རུངས་གདུག་པ་སྲུས་འདུལ་འགྱུར། །དྲི་མེད་བསྟན་པའི་བདུད་ཚི་
 འདི། །རྩལ་ན་ཤིན་ཏུ་མ་རུང་ན། །ཚལ་དང་ལུན་པ་སྲུ་ཞིག་གིས། །འབར་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད་པར་
 འགྱུར། །བསྐྱབ་པ་དམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ། །བྲལ་ན་ཤིན་ཏུ་མ་རུང་ན། །སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་གང་ཞིག་
 གིས། །ཚུལ་རྣམས་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །སྟོན་པ་མི་བཞུགས་དེ་རྗེས་ན། །སྟོན་པའི་སློབ་
 མ་ཇི་སྟེད་པ། །འཕགས་དང་གང་ཟག་ཐ་དད་པ། །ལུང་བསྟན་འབྱུང་བ་གང་སྲུ་ཞིག་ །བསྟན་པ་
 བམ་མཁའ་འདྲ་བ་ལ། །ཚོས་པ་ཐ་དད་པར་བཟུང་ནས། །ཡིན་དང་མ་ཡིན་ཆ་འཛིན་ཅིང་། །ཚུད་
 པ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རམ། །དེ་ཉིད་ངེས་པར་རིགས་གཅིག་ལ། །རིགས་མི་མཐུན་པར་ཐ་དད་
 སྟོད། །རིགས་གཅིག་ཐ་དད་རིགས་རྣམས་སྟ། །བསྐྱེད་ཅིང་བཅོས་པར་མི་འགྱུར་རམ། །རིན་ཐང་
 མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ། །མི་མཁས་གང་ཟག་ཐ་དད་པས། །ཉོན་མོངས་འདོད་པས་བྲིད་དབང་གིས། །
 དུག་དང་རྗེ་བར་མི་འགྱུར་རམ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པ་སྟེ། །འདི་སྟོན་ཕན་ཆད་ཞལ་བཞུགས་
 ཆོ། །མ་རུངས་པ་རྣམས་འཆོ་བཞིན་ན། །གདུག་པ་དར་བར་མི་འགྱུར་རམ། །གང་འདིར་བསྟན་
 པ་གནས་པའི་ཡུན། །རི་སྲིད་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། །གང་འདིར་སྤར་འབྱུང་གང་སྤར་
 འབྱུང་། །ཕྱིས་འབྱུང་དུས་འདི་རི་ལྟར་འགྱུར། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཐ་མའི་ཆོ། །ངེས་པར་རི་ལྟར་
 འགྱུར་ཞིག་སྟ། །བསྐྱབ་པ་འཛིན་པའི་སློབ་མ་རྣམས། །ཐ་མ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞིག་སྟ། །འདི་ནས་མུ་
 ངན་འདས་འོག་ཏུ། །གང་ལྟར་སྟའི་སྟོན་པར་གཤེགས། །ཞིང་ཁམས་སྟོགས་ནི་གང་ན་བཞུགས། །
 དེ་ན་བསྟན་པ་ཅི་ཞིག་སྟོགས། །ད་ཡོང་འཇིག་རྟེན་མགོན་མེད་རྣམས། །མགོན་དང་སྐྱབས་སྟ་
 གང་ཞིག་འགྱུར། །འཕྲུལ་གྱི་སྟོ་དང་གྲོས་སྟོར་ན། །སྟོ་དང་གྲོས་ནི་གང་ནས་བཅུལ། །ངེས་པའི་
 དོན་འདི་མ་རྟེན་ན། །ད་ཡོང་ངེས་དོན་གང་ལས་གཟུང་། །མཆོད་གནས་ཡིད་རྟེན་མི་བཞུགས་
 བ། །སྐྱ་གདུང་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞིག་སྟ། །སྐྱེད་ཀྱིས་མཆོད་གནས་ཅི་ལ་བཞི། །ད་ལྟར་སྟོན་པ་འདས་
 འོག་ཏུ། །གདུང་འཆོབ་སྦྱིས་བྱ་འབྱུང་འགྱུར་རམ། །ཞེ་མའོ་གྱི་རུད་ཞེ་མའོ་སྟོང་། །ཞེས་པའི་གདུང་
 ཆོག་ཉེར་ལྟར་གྲགས་པར་བརྟོན་པས། །སྟོན་པས་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་ལ་

གསང་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུད་བཟུང་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས། དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ལག་ན་དོ་
ཇེ་རི་བོ་མ་ལ་ཡའི་ཆེར་བྱོན་ཏེ། དམ་པའི་རིགས་ཅན་དྲ་མ་ལུ་ལ་གསང་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུད་ལྷེ་རུ་
མའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་སྤར་སྟོན་པས་འག་མིན་སོགས་སུ་བཟུང་པའི་གསང་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུད་ལྷེ་
ནམས་སྤྲར་ཡང་བསྐྱབས་ཏེ་བཟུང་པའི་རུས་སུ་ལྷང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ནམས་སིང་ལའི་སྤྱིང་གི་རི་
བོ་མ་ལ་ཡའི་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པའི་ལྷང་
ཀྱན་འདུས་རིག་པའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་འདས་པ་ན་དམ་པའི་རིགས་
ཅན་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དག་ནང་རུ་ཡང་དག་འཛིག་ལས་ལངས་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་སྟོན་
པ་རུབ་པར་གྱུར་པས་མ་ག་ཆད་པར་རུས་ནས་ཀྱན་གྱང་རང་རང་གི་མདོན་པར་ཤེས་པས་ལང་
ཀའི་ལྷལ་གྱི་གྲོང་རྒྱལ་གྱི་མཆོ་སྤྱིང་རི་མ་ལ་ཡ་གནམ་ལྷགས་ཡོད་པའི་ཆེ་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བས་
མདོན་པར་རབ་རུ་འདུས་སོ། ཞེས་དང་། དྲག་ཤྲལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེ། ཤོགས་གྱི་སེམས་དཔལ་
དམན་པའི་ལྷས། ལང་ཀའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་ལ། ལག་ན་དོ་ཇེ་སྤང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་།
སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལམ་རིམ་ལས། གསང་བའི་བདག་པོས་མདོན་ཤེས་ནས། ལྟ་
སྟུ་གནོད་སྦྱིན་སྦྱིན་པོ་དང་། ཁི་ཡི་སྐལ་ལྷན་འདུས་པ་ལ། འདྲ་པོ་རི་ལྟར་ལྷང་བཟུང་རུས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ནམས་སིང་ལའི་ནགས་ཆལ་རུ་བབས་ནས་བྱང་
ཟེར་ཡང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་རི་མ་ལ་ཡའི་ཆེར་གསུངས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། གཡག་ལྷེ་འདུལ་འཛིན་
མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཆོས། གསང་བའི་བདག་པོས་དམ་པའི་རིགས་ཅན་དྲ་མ་ལུ་ལ་བཤད་དེ། སིང་ག་
ལའི་ནགས་ཆལ་རུ་བབས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ལྷང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ལ། ཡེ་ཤེས་སྤྲུག་རྒྱའི་མདོ་དང་། དབང་སྐྱར་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་།
རིག་འཛིན་དྲག་གི་མདོ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོག་གི་མདོ་དང་། གསང་སྐྱོ་འབྲེལ་བའི་མདོ་
དང་། རྟོ་ཇེ་གོལ་བའི་མདོ་དང་། སྟོལ་མ་བཅེགས་པའི་མདོ་སྟེ་ཆ་བའི་མདོ་བདུན་དང་། སྦྱི་
མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པའི་མདོ་དང་། ཀྱན་འདུས་རིག་པའི་མདོ་དང་། སེམས་ལྷང་ཆེན་མོའི་
མདོ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྩམ་པ་སྟོག་གི་འཁོར་ལོའི་མདོ་དང་། རུར་ཁྲོད་ཁུ་བྱུག་རོལ་བའི་མདོ་དང་།

ཉི་ཅུ་ཀ་གལ་པོའི་མདོ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་མདོ་སྟེ་ནང་གི་མདོ་བདུན་ནམས་དང་
མན་ངག་དང་སྟོང་ཐུན་འགྲེལ་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ།

དེ་དག་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཐོག་མའི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་
རིགས་ལྟ་དང་། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྩིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེ་ནས་གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྩི་
དང་། དེ་ནས་དམ་པའི་རིགས་ཅན་དྲ་མ་ལུ་ལ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཚའམ་ལུང་
བསྟན་རྩི་ལ་གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྩི་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱུད་བཤད་གནང་མོད།
སྐགས་ལ་རང་དགར་འབྱུག་པ་དགག་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་རྩིར་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ལྷ་པ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་དམ་པའི་རིགས་ཅན་དྲ་མ་ལུ་ལ་གྲུལ་མའི་
རིག་པ་འཛིན་པ་ལི་ཚྭ་བྲི་བྲི་མེད་གྲགས་པ་ལས་གསང་སྐགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་ལུང་ཨ་
རུ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ནམས་གསན། རྒྱལ་པོ་ཚའམ་སློབ་དཔོན་ལྷ་པ་རྣམས་དང་། རང་གི་སྐུ་སྤྱོད་
སྤྱི་ཉི་^①དང་། ལྷ་ག་སྤྱི་དང་། ལྷ་ཉི་སྤྱི་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱུད་བསྟན་པས་དེ་
དག་གིས་གསན། ལྷ་ག་སྤྱི་ཡིས་སིང་ཉ་སྤྱི་དང་། ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་གནང་། ལྷ་ལྷ་
རྣམས་ཕྱི་མས་སློབ་དཔོན་ཚོ་ལངས་བདེའམ་དགའ་རབ་རྩི་ལ་གནང་། དེས་སློབ་དཔོན་བཞད་
པ་རྩི་ལ་གནང་། དེས་ཕྱ་ཟླ་ཉ་ཟླ་འམ་ལྷ་ལྷ་འོད་ལ་གནང་། དེས་ལྷ་ལྷ་འོད་རྒྱུད་བ་དང་། ལྷ་ལྷ་
བཤེས་གཉེན་དང་། ལྷ་ལྷ་སེལ་འམ་པ་སྤྱོད་ལ་གནང་། ལྷ་ལྷ་སེལ་འམ་པ་སྤྱོད་ལ་གནང་། ལྷ་ལྷ་
སྤྱོད་ལ་གནང་། དེས་སློབ་དཔོན་བདེ་བ་གསལ་མཛད་ལ་གནང་། དེས་སློབ་དཔོན་ཉི་
ལྷ་ར་ལས་ཀྱང་གསན་པར་བཤད་ལ། བདེ་བ་གསལ་མཛད་ཀྱིས་མ་ག་རྩི་མདོའི་མཁན་པོ་
རྩི་པོ་རྩི་དང་། ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་མཁན་པོ་རྩི་རྣམས་དང་། བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་བ་སྤྱོད་ར་དང་།
གཙུག་ལག་དཔལ་དགེ་སྟེ་སྤྱོད་པ་མཚོག་དང་ལྷ་པོའི་ཐུགས་སྐྱེས་བཞི་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་
བཤད་དེ་གནང་རོ།

དེ་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་གསུམ་པོས་རྩི་པོ་རྩི་ལས་ཀྱང་ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ཚོས་སྐྱོར་གསན།

① ལྷ་ག་སྤྱི་ནི་བྱུང་ཆེན་ལ་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ལྷ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་བ་ཡང་ཟེར་བར་བཤད་དོ།

ཉམས་རྒྱུ་ཇ་དང་། བ་སྲ་རྩ་ར་དང་། གཙུག་ལག་དཔལ་དག་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སྲ་བྱ་
ཤའི་སློབ་དཔོན་ཆེ་བཙན་སྐྱེས་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་གྱིས་གནང་། ཕྱིས་སྲ་བྱ་ཤའི་སློབ་
དཔོན་ཆེ་བཙན་སྐྱེས་གྱིས་མདོ་མཁན་ཉམས་པོ་ཉི་དང་། ཉ་ན་རྩེ་ཏ་གཉིས་བྱ་ཤའི་ཡུལ་དུ་སྐྱོན་
དངས་ཏེ་འདུས་མདོ་བྱ་ཤའི་སྐད་དང་ཡི་གར་བསྐྱར་འདུག་པས་ཆེ་བཙན་སྐྱེས་ལ་ནི་དེ་གཉིས་
ཀ་ལས་བརྒྱད་པའི་ཡུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་བརྒྱད་པ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས་སོ།

ཡང་གཡག་མྱེ་འདུལ་འཛིན་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཆོས། དང་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤྲུ་བྱབ།
རིག་འཛིན་ཀུན་ཇ་གསང་བདག་ཕྱག་དྲོ་ཏེ། ལྟུང་བདག་པོ་ལས་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཇ། ཞིང་སྟོ་
ཉི་ན་ག་སྲ་ཏི་དང་། སྲ་བྱ་སྲ་ཉི་ཀྱ་ཀྱ་རོ་ལངས་ཏེ། རྩོ་རྩོ་བཞད་པ་ཕྱི་རྩ་རྩེ་ཏ། རྩོ་ལས་བརྒྱད་
པ་ཡུང་མཆོག་ཨ་རུ་ཡོ་མདོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤྲུ་བྱབ་པས་རིག་འཛིན་
ཀུལ་ར་ལ་གནང་། དེས་གསང་བདག་ཕྱག་དྲོ་དང་། དེས་ལྟུང་བདག་པོ་སྟོན་པོ་སྟོ་གྲོས་
ཐབས་ལྟན་དང་། དེས་ལས་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཇ་དང་། དེས་ཞིང་སྟོ་ཉི་དང་། དེས་ན་ག་སྲ་ཏི་དང་།
དེས་སྲ་བྱ་སྲ་ཏི་དང་། དེས་ཀྱ་ཀྱ་རྩ་ཇ་དང་། དེས་རོ་ལངས་བདེ་བ་དང་། དེས་རྩོ་རྩོ་བཞད་པ་
དང་། དེས་ཕྱ་རྩ་ཏེ་དང་། དེས་རྩ་ག་རྩེ་ཏ་དང་། དེས་བྱ་ཤའི་མཁན་པོ་ཆེ་བཙན་སྐྱེས་དང་།
དེས་སྐྱི་ར་མ་ཏི་དང་། དེས་བདེ་བ་གསལ་མཛད་དང་། དེས་ཉམས་ཆོ་ཉི་དང་། དེས་ལོ་རྩ་བ་ཆེ་
བཙན་སྐྱེས་དང་། དེས་སྐྱགས་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།

བརྒྱད་པ་གཙོ་བོ་ཅན་འདྲེན་ན་པ་སྐྱ་སྐྱ་མ་དང་། ཉ་ན་རྩེ་ཏ་དང་། བདེ་བ་གསལ་
མཛད་དང་། ཉམས་རྒྱུ་ཇ་དང་། ཆེ་བཙན་སྐྱེས་ཞེས་འདྲེན་ན་རུང་བར་མདོན་པ་མ་ཟད་ཉ་ན་
རྩེ་ཏ་དང་། ཆེ་བཙན་སྐྱེས་ཞེས་འདྲེན་ན་འང་རུང་ངམ་སྟུམ་མོ། བརྒྱད་པ་དེ་དག་ནི། དབང་
བཀའ་དང་། བཤད་བཀའ་དང་། མན་ངག་གི་བཀའ་གསུམ་ག་འདུས་པའི་བརྒྱད་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་སོ།

བྱ་ཤའི་སློབ་དཔོན་ཆེ་བཙན་སྐྱེས་གྱིས་གཙུག་ལག་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་གནང་།
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞལ་སློབ་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་དམ་པ་གཅིག་སྲ་ཡུང་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་

དང་། རྒྱགས་ཟིན་བཞི་ཞེས་པ་སོ་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྷག་དང་། པ་ཤོར་སློ་ཆེན་འཕགས་དང་། རན་
ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་། སྤྱ་ལེགས་པའི་སློན་མ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་མདོའི་བརྒྱད་པ་
ཡོད་ངེས་མོད། བརྒྱད་པ་འདྲིན་དུས་གནུབས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཁུ་ལུང་
པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སློན་སློ་གྲོས་བྱང་
ཆུབ་ལ་གནང་། དེས་ཐོ་གར་ནམ་མཁའ་སྤེལ་གནང་། དེས་ལྷ་རྩེ་རྩུ་བོ་ཆེ་ཤྲུ་འབྱུང་གནས་ལ་
གནང་བར་འདོད་དོ།

རྩུ་བོ་ཆེས་ནི་སློང་ཆོབ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་བའི་གནུབས་ཀྱི་ཞལ་སྤོབ་ཅིག་ལས་
ཀྱང་གསན་པས་གནུབས་དང་། རྩུ་ཀྱི་བར་ན་སྤྱ་མ་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པར་ཡང་བཤད་
དོ། །རྩུ་ཆེན་ཤྲུ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་རྒྱ་བོ་བ་རྩུ་རྒྱུང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་ལ་
གནང་། དེས་རྩུ་བར་ཀྱི་སྤྱན་ཤྲུ་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེས་ཤངས་པ་ལྷ་རྩེ་མགར་སློན་ལ་གནང་།
དེས་སྤྱོད་སློན་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་སྤྱན་སློན་ཆེན་པོ་རྩོ་རྩེ་འོད་ལ་གནང་། དེས་
སྤྱན་བཙོན་འགྲུས་སེལ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ལ་གནང་། དེས་ལྷ་རྩེ་ལྷ་
འབྲུམ་པ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱན་ཆོས་ཀྱི་སེལ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱན་སློན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལ་
གནང་། དེས་སྤྱན་ཉ་ཆོལ་བ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་ལ་གནང་། དེས་རྟ་ནག་སྤྱོད་སློན་ཆེན་པོ་
བསམ་གྲུབ་རྩོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་རྩུ་ཉ་མ་ཤྲུ་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་རྩུ་མོ་དགེ་
འདུན་འབྲུམ་ལ་གནང་། དེས་རྩུ་ཤྲུ་བཤེས་གཉེན་ལ་གནང་། དེས་མཁས་གྲུབ་བཟོ་ཆོས་
འབྲུམ་ལ་གནང་། དེས་མོན་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེ་ལས་ཆོག་སློན་རྩོ་རྩེ་རིན་ཆེན་
དཔལ་བཟང་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་སློ་མདོག་
པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ལ་གནང་། དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་།
དེས་ཉོར་པོ་ཆོས་དབང་ལ་གནང་། དེས་མཆོད་ཁང་པ་གནམ་གཟིགས་བསོད་ནམས་རྩོ་རྩེ་ལ་
གནང་། དེས་ཉེ་པ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་སྤྱོད་སྤྱ་བྲུ་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་
སོ་མང་བ་རོང་བོ་རིན་ཆེན་རྩོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་རྩེ་གསང་བའི་བདག་པོ་དངོས་བྱོན་རིག་

འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་ནས་དཔལ་ཕྱུ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཏུ་བརྒྱུད་པ་གསེར་གྱི་ཉག་
ཐག་ལ་དམ་ཚིག་གི་གཡའ་ཡིས་མ་གོས་པར་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་ལགས་སོ།

ཡང་བརྒྱུད་པ་འདི་ལ་གོང་གི་སྐྱན་སྟོན་དོན་རྒྱུ་འགོས་སྒྲ་མ་རྣམས་བཟོ་ལ་གནང་།
དེས་འགོས་དངོས་གྲུབ་མགོན་ལ་གནང་། དེས་སྤྲས་འགོས་བསམ་འཕེལ་ལོར་བྱ་ལ་གནང་། དེས་
འགོས་སྟོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་གནང་། དེས་སྦྱོལ་སྟོན་བསམ་གྲུབ་དོན་རྒྱུ་ལ་གནང་བ་
ནས་སྦྱོས་མ་ཐག་པའི་བརྒྱུད་པ་ལྟར་རྒྱུ་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་བབས་པ་ཞིག་ཀྱང་
མཆིས་ལ། གཞན་ཡང་བྱུང་རྒྱུ་བཟང་ཤེས་རབ་གྲགས་པས་ཡང་བྱིད་སྒྲ་མ་ལ་གནང་། དེས་གསང་
བདག་སྦྱོ་ཕྱག་པ་བྱུར་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མེད་གེ་ལ་གནང་། དེས་ལྷ་རྒྱུ་མགར་སྟོན་ལ་གནང་། དེས་གོང་
བཞིན་ཐོག་སྟོན་དོན་རྒྱུ་མཚན་ལ་གནང་ནས་རྒྱུ་འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱི་མཚན་ཅན་ལ་
བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་འདི་ནི་སྦྱོ་ཕྱག་པ་བྱུར་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མེད་གེ་ལས་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་འདུས་མདོ་ཁམས་ལྷགས་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། སྟོན་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་
དང་། རྒྱལ་ཚབ་རིགས་ལྷ་དང་། རོངས་སྤྱོད་དོན་སེམས་དཔའ་དང་། གསང་བདག་ཕྱག་ན་དོན་རྒྱུ་
དང་། ལི་ལྷ་བྱི་བྱི་མེད་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཇ་དང་། ཀྱ་ཀྱ་རྩ་ཇ་དང་། ཡིན་རྒྱ་ཉི་མུང་བ་
དང་། ལྷ་པ་རྩ་ཇ་དང་། སྤྲས་མོ་གོ་མ་དེ་སྤྱི་དང་། དོན་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་གཟུངས་དང་། རྒྱལ་ཆེན་ཉི་ལྷ་
ར་དང་། སྤྱ་རྩ་ཉི་ལྷ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་དང་། བྱི་མེད་བཤེས་
གཉིན་དང་། མ་ལོ་སྤྱོད་བ་དང་། གཙུག་ཀྱིར་རྣམ་གཉིས་དང་། ཞང་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱ་
ལུང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤྲས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱ་སྟོན་སྒོ་གོས་བྱང་རྒྱབ་དང་། རྒྱུར་ཆེན་
ལྷ་ཀྱ་འབྱུང་གནས་དང་། རྒྱུར་རྒྱུང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་དང་། ཡང་བྱིད་སྒྲ་མ་དང་། དེས་གསང་
བདག་སྦྱོ་ཕྱག་པ་བྱུར་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མེད་གེ་ལ་གནང་། དེ་ལས་འཛམ་སྤངས་ཕྱག་རྒྱ་ཆོགས་ཆེན་པ་འགྲོ་
བའི་མགོན་པོས་གསན་ཞིང་། དེས་ཀུང་མ་པ་བདེ་གཤེགས་དོན་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་རྩལ་ལ་
གནང་། དེས་གཙང་སྟོན་དོན་རྒྱུ་མཚན་ནམ་དོན་རྒྱུ་པོ་རྩལ་ལ་གནང་། དེས་ཀུང་མ་བྱམས་
པ་འདུམ་དོན་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་རྩལ་ལ་གནང་། དེས་ཅ་སྤྱི་ནམ་མཁའ་དོན་རྒྱུ་ལ་གནང་། དེས་ཉ་སྤྱོད་བ་

རྩལ་ཐུགས་རྩེ་ཡི་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་རྩོ་རི་བ་སྟོན་པ་དབང་འབྱོར་དཔལ་ལ་གནང་། དེས་
དཔལ་འབར་བ་རྩལ་ནམ་མཁའ་རྩོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་སྟོན་པ་མགོན་རྒྱལ་ལམ་མགོན་པོ་རྒྱལ་
མཚན་ལ་གནང་། དེས་ཡང་ཁྲོད་པ་རྩེ་ལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་གྲུབ་བྲ་བོ་
ཆོས་ཀྱི་འབྲུམ་པ་ལ་གནང་། དེས་བྱ་འཕོར་བ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་འབར་
བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་ཨ་བེ་བསོད་ནམས་འབྲུམ་ལ་གནང་། དེས་རྩེ་སྟོ་
མདོག་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ལ་གནང་། དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་།
དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་ཀུན་དགའ་ལྷ་བ་ལ་གནང་། དེས་ནག་ཚ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་
གནང་། དེས་ཉོར་པོ་ཆོས་དབང་ལ་གནང་། དེས་མཚོད་ཁང་བ་གནམ་གཟིགས་བསོད་ནམས་རྩོ་
རྩེ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྟོན་སྟོན་པ་སང་གི་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་།
དེས་རྩོ་པོ་རིན་ཆེན་རྩོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་འབྲུལ་ཞིག་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་རྩེ་
རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་བ་ནི་ཀུན་ལ་བདེ་གཤེགས་ནས་བརྒྱད་
པའོ།

ཡང་མཁའ་གྲུབ་བྲ་བོ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུམ་པ་ལ་ཡང་ཁྲོད་པ་ནས་བརྒྱད་པ་དེ་དང་། ཟུར་མོ་
ནས་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དེ་མཁའ་གྲུབ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་བ་
དང་། ཕྱི་མ་མོན་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ་ལ་གནང་ངོ་། །ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དང་། མོན་དཀོན་
མཆོག་བཟང་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་མོན་སྟོན་རྩོ་རྩེ་དཔལ་བཟང་གིས་གསན། དེས་དཔལ་འབར་བ་
ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་རྩེ་སྟོ་མདོག་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ལ་གནང་། དེས་ཁ་
བ་དཀར་པོ་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་ཉོར་པོ་ཆོས་དབང་ལ་གནང་། དེས་མཚོད་
ཁང་བ་གནམ་གཟིགས་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་རྩོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་ཉེ་པ་ཆོས་འབྲུང་ལ་གནང་།
དེས་སྟག་སྟོན་ཐུག་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་རྩོ་པོ་རིན་ཆེན་རྩོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེ་ལས་རྩེ་རིག་
འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསན་པའི་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཀྱང་མཆིས་སོ།

རྩེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་སྟོན་པའི་ཆོག་སྲུང་ལ་

གནང་ནས་རང་རིའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་མོད། གཙུག་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྗེ་རིག་འཛིན་
ཆེན་པོས་པལ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པལ་ལྷན་པོར་བྱ་ལ་གནང་། དེས་མཁན་
ཆེན་ལྷན་བཀའ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་ལྷ་ཙུང་རྟོགས་ལྡན་པལ་ལྷན་གྲུབ་པ་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་ལྷན་
རིས་སྐྱེས་སླ་མ་པལ་ལྷན་བཟོད་པ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྐྱེལ་པལ་ལྷན་མདོ་སྐྱེས་བསྟན་འཛིན་ངེས་གསང་
ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་གནང་། དེས་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་
རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའམ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་གནང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དར་ཐང་
མཚོག་སྐྱེལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོ་རྗེ་འཇམ་རིག་འཛིན་དོ་རྗེ་བྲག་འཕྱང་བདུད་
འདུལ་རྩལ་ལ་གནང་བའི་བར་དུ་བྱུང་བ་ནི་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་དར་བའི་ལུང་ཨ་ཁུ་
ཡོ་གའི་བརྒྱུད་པ་དང་འདུས་མདོའི་བརྒྱུད་པ་འོ།

གཞན་ཡང་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་སྐྱེས་སྤངས་སངས་དོ་རྗེ་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་།
དེས་གོ་འདོ་ཐང་རྒྱ་སྐྱེལ་ཐུབ་བཅའ་སྤྱོད་ཡངས་སམ་ཐུབ་བཅའ་ལྷན་གྲུབ་ལ་གནང་། དེས་
པལ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པལ་ལྷན་པོར་བྱ་ལ་གནང་། དེས་མཁན་ཆེན་ལྷན་
བཀའ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་བར་ཐོམ་སངས་རྒྱས་བཀའ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་ལྷ་ཙུང་རྟོགས་ལྡན་པལ་
ལྷན་གྲུབ་པ་ལ་གནང་། དེས་རྗེ་འདུག་སླ་མ་མཁན་གྲུབ་ལྷན་དབང་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་ལྷན་
རིས་སྐྱེས་སླ་མ་པལ་ལྷན་བཟོད་པ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྐྱེལ་པལ་ལྷན་མདོ་སྐྱེས་བསྟན་འཛིན་ངེས་གསང་
ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་གནང་། དེས་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱུད་པ་ཞིག་
དང་། རྗེ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཞལ་སྐྱེས་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་
མཚན་འོད་ཟེར་རམ་ཨ་སྟོབས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནང་། དེས་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་
གནང་། དེས་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་ཀུན་
དབང་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བྱུངས་དང་། གྲུང་ཁང་སྐྱེལ་
སྐྱེལ་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དབྱངས་བཤད་སྐྱེལ་རྒྱ་མཚོ་ལྷན་གཉིས་ལ་གནང་། གྲུང་ཁང་སྐྱེལ་སྐྱེལ་

བདག་ཅག་གི་རིགས་བདག་སྤྲ་མ་དར་ཐང་ལྟ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཚྭ་གར་དབང་ཉི་མ་ལ་གནང་བའི་བར་གྱི་བརྒྱད་པ་འང་མཆིས་སོ།།

རྗེ་བྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་ཙུང་བའི་སྤྲ་མ་གྲུང་ཁང་སྤྲུལ་སྤྲོད་རྗེ་འཆང་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དབྱངས་བཤད་སྤྲུབ་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གཞུང་འདིའི་བྱེད་པོ་བདག་རྗེས་དཀར་བན་དེ་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་བཟང་པོའི་བཞོ་སྐལ་དུའང་གནང་བའོ།།

ཡུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་འདུས་མདོའི་དབང་ཆེན་འདི་ལ་དབང་ཚག་ཚྭ་སྟོན་རྗེ་ཆེ་དཔལ་བཟང་གིས་ཚྭ་སྟོན་མཛད་པའི་མདོ་དབང་ཁམས་ལུགས་སྤང་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་དང་། གཉལ་བ་བདེ་ལེགས་པས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་དབང་ཚག་རིན་ཆེན་བྲེང་བ་ནི་ཐོག་མར་ཁམས་ལུགས་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིས་སུ་བྱུར་ལུགས་བསྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྤྲོན་སྤྱིང་ལོ་ཆེན་རྣམས་སྤྱིས་མཛད་པའི་དབང་ཚག་རྗེ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་ནི་བྱུར་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཚག་དང་། ད་དུང་རྗེ་བྲག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབང་ཚག་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་མཆོའི་འཇུག་རོགས་ཞེས་པ་བཅས་མཆིས་སོ།།

སྟོན་ཟིན་གྱི་བརྒྱད་པ་ནམས་ནི་དེ་དག་ལས་ཁམས་ལུགས་གཉལ་བའི་ཡིག་ཆ་དང་། སྤང་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་གྱི་བརྒྱད་པ་བྱུར་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྗེ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི་སྤྲུབས་གཅིག་གཞིར་མའི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་དབྱངས་ལས་སྤྲུབས་རྗེ་ལྟ་སྤྲུལ་གསུམ་པ་ལ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་ལ་གཞིར་མའི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རྗེ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས་ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ།།

༩ རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་བརྒྱད་པ།

༩ གསུམ་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་བྱེད་ཀྱིས་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་བཟང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས། ཀུན་གཞི་མ་འདྲིས་ཡོངས་རྫོགས་ཆོས།།

སེམས་དཔལ་ཡུད་ཀྱིས་ངེས་ཐོབ་པས། །བརྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱན་མི་འཆད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་
མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཁྱེན་རྒྱ་འབྲས་ཚོལ་སྒྲུབ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ཉིད་ཤིན་
ཏུ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་སྤྱན་མོང་གི་ངོར་དངོས་སུ་མ་བརྟན་ཀྱང་སྟོན་པ་ཞལ་
བཞུགས་དུས་ནས་མདོ་རྒྱུད་སྤྱི་དང་བྲེ་བཀ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ནམས་སུ་འཕྱོར་བྱ་དང་སྤྲས་པའི་
རྒྱལ་དུ་གསུངས་པ་མ་ཟད་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རེ་བྱུང་གི་ངོར་ཆོས་སྒྲོ་ལོགས་སུ་ཕྱིས་ཏེ་
གསུངས་ཡོད་ངེས་པས་སྟོན་པས་མ་གསུངས་པའི་ངེས་པ་སུ་ཡིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ལུས་ཏེ། གོང་དུ་
སྟོས་བྱིན་ལྟར་དཔལ་ཉི་མའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། རོ་མཚར་མདུ་དུ་བྱུང་བ་ཡི། །
བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །མ་སྤངས་པ་དང་ངེས་པ་དག་མགོན་པོས་བདག་ལ་བཤད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་དང་། །ལག་ན་རྩྭ་རྩེ་གོས་སྟོན་པོ་ཅན་རྩྭ་རྩེ་མེ་ལྷའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ལག་ན་རྩྭ་
ཡིས། །གསང་བའི་མགོན་ལ་འདི་སྤྲད་གསོལ། །ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། །རིམ་པའི་ནལ་
འབྱོར་གསུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་དང་། །འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལས།
བསྐྱེད་དང་རྫོགས་སོགས་མི་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་གང་འདོད་པ། །དེ་ཡང་འཇུག་
པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྟོན་པ་ཤུག་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་ཆེན་སྟོན་པ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་གས་སུ་སྤྲང་ཁིང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་ནམས་སུ་གནས་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱི་ཀྱན་
དགའ་ར་བ་ན་དུས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་བའི་དུས་སུ་བྱོན་ཏེ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བཤད་
པས་རྫོགས་ཆེན་མ་བརྟན་ན་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྟོན་པར་འཛོག་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དགའ་རབ་
རྩྭ་རྩེ་ལ་རྩྭ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ཡིས་རྫོགས་སུ་མ་བཟུང་བའི་སྟོན་དུའང་དགའ་རབ་རྩྭ་རྩེ་དེ་རྩྭ་
སེམས་དཔལ་ནམ་མཁའ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཁ་འདོན་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཤེས་
པའི་ཕྱིར། །འོན་ཀྱང་གསང་རྒྱ་བཀྲོལ་ཏེ་དར་བྲུབ་དུ་སྟེལ་བ་ནི་དགའ་རབ་རྩྭ་རྩེ་སྤྱི་དུས་སུ་
ཡོངས་ལ་གྲགས་སོ།།

ཡང་བོད་པ་འགའ་རེས་དགའ་རབ་རྩྭ་རྩེ་བེར་བ་ཞིག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་
མཁས་བྲུབ་ནམས་གྱི་གས་སུ་མ་བྱོན་བེར་བ་དང་། །དེ་བོན་པོའི་གཤེན་དགའ་རབ་བེར་བ་ཞིག་

ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་མུ་ཙཱ་དབྱངས་སུ་གྱུར་མོད། འདིར་དགའ་རབ་རྩོམ་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་གྱི་ལྷན་པ་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ལྷན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་མ་ལ་གུལ་འཛུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཆོད་ལྷན་གྱིས་བཟང་པོས་བསྐྱར་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མི་པམ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཨ་ར་པ་ཅ་ནའི་སྐབས་ཐབས་ལས། སྐུ་མ་དམ་པ་དགའ་རབ་རྩོམ་གྱི་། དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་མཆོག་གི་མཛོད་གྱུར་པའི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱེན་སྲུང་། གང་ཞིག་ཆོག་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ། སློ་གྲོས་བཟང་པོ་མི་པམ་བཤེས་གཉེན་གྱིས། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སློ་གྲོས་དག་བྱའི་ཕྱིར། ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ཡི་འཁོར་ལོ་མཆོག་དེ་ཡི་གཞུང་དུ་ཡང་དག་སྐྱར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་དགའ་རབ་རྩོམ་གྱི་རྒྱུ་མཛུགས་ཆེན་མོ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རི་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་སྲུང་དབང་སྐྱར་ཐོབ་པ་དང་། མི་པམ་བཤེས་གཉེན་རང་གིས་དེའི་གཞུང་བཞིན་སྐྱར་བ་ཡིན་པར་བཤད་པས་གྲུབ་པོ།

བསྟན་འགྱུར་གས་ཀྱི་རྣམ་སྲས་གསང་སྐྱབ་ལས། རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་གསང་བའི་སྐྱབ་ཐབས་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྩོམ་མཛད་པ་རྒྱལ་པོ། ཞེས་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྩོམ་མཛད་པའི་རྣམ་སྲས་གསང་སྐྱབ་དང་། མཆོན་བཛོད་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཡང་ཉི་དང་། སྤྱི་ཉི་དང་། ཨ་ཉི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡང་ཉི་ལ་ཡང་ཉི་ནག་པོ་གསེར་གྱི་འབྲུ་གཅིག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་དུ་མ་དང་། སྤྱི་ཉི་ལ་བཀའ་འདུས་བྱུག་པ་ཙ་བའི་རྒྱུད་དང་། འབྲིལ་བ་སྣོད་པོའི་རྒྱུད་དང་། གྲིས་པ་ཡལ་གའི་རྒྱུད་དང་། རྒྱས་པ་ལོ་འདབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། སྤྱིན་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་པའི་རྒྱུད་དང་། ལུང་གི་རྒྱུད་དང་། མན་ངག་གི་རྒྱུད་དང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་དང་། སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པོ་མི་འབྱེད་པའི་མདོ་དང་། གསུང་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པོ་མ་འདྲེས་པའི་མདོ་དང་། ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་སྟོ་ལའི་མདོ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པོ་གོལ་ས་གཅོད་པའི་མདོ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་པོ་རྣམ་གྲངས་དེས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཆིས་པ་དང་། ཨ་ཉི་ལ་སྤྱི་

སེམས་སྡེ་དང་། ཉན་སྒྲོང་སྡེ་དང་། གསང་བ་མན་ངག་གི་སྡེ་གསུམ་ལས། སེམས་སྡེ་ལ་ནམ་
མཁའ་ཆེ་བའི་རྒྱུད་དང་། རིག་པ་ཁུ་བྱག་དང་། རྒྱང་ཆེན་སྡེ་དང་། བདེ་བ་སྤྲ་བཞོད་དང་།
རིན་ཆེན་སྤངས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཐུག་ལེ་སྒྲོང་ཡངས་དང་། རྩོལ་གསེར་ཁུན་
དང་། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྒྲོང་སྡེ་ལ་ཉི་ཟླ་སྒྲོང་སྐྱོར་
དང་། རྒྱ་མཚོ་སྒྲོང་སྐྱོར་དང་། རིན་ཆེན་སྒྲོང་སྐྱོར་དང་། ནམ་མཁའ་སྒྲོང་སྐྱོར་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་
དུ་མ་དང་། མན་ངག་གི་སྡེ་ལ་སྤྱི་སྐྱོར་དང་། ཉན་སྐྱོར་དང་། གསང་སྐྱོར་དང་། ཡང་གསང་སྤྲ་
ན་མེད་པའི་སྐྱོར་དང་བཞི་ལ་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་རྒྱུད་དང་། རིག་པ་རང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུད་དང་། སྤྲ་
ཐལ་འགྱུར་ཆ་བའི་རྒྱུད་དང་། རྩོལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་གི་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་དང་། སྒྲོང་དྲུག་པའི་
རྒྱུད་དང་། སྤྱི་གདུང་འབར་བའི་རྒྱུད་དང་། རྩོགས་པ་རང་བྱུང་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཆེན་
པོ་བརྒྱ་བདུན་དང་། བ་མ་བྱ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དང་། རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་རྒྱུད་པད་ལྗོངས་
བཅེགས་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་རི་བོ། གསུང་རྒྱུད་རིན་ཆེན་འབྲུག་སྤྱོད། ཐུགས་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་
སྒྲོང་ཡངས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་སྟོན་ཤིང་། འཕྲིན་ལས་གྱི་རྒྱུད་སྤྱི་གྲུ་གྱི་རིག་གཅོད་རྣམས་
དང་། བཀྲ་ཤིས་མི་འགྱུར་གསལ་བར་གནས་པའི་རྒྱུད་དང་། ཡོན་ཏན་རྩོགས་པ་རྣམ་པར་རྩལ་
བའི་རྒྱུད། ཡུལ་ཀུན་འཇུག་པ་རྣམ་པར་རྩལ་བའི་རྒྱུད། ཐུག་ལེ་རྒྱ་མཚོ་གནས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུད།
རིན་པོ་ཆེ་བཞོད་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བའི་རྒྱུད་དེ་ཆ་བའི་རྒྱུད་ལྟ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཆེ་བ་རང་
ལ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་དང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་དང་། དགྲིལ་འཁོར་
རྩོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། གསལ་བ་རང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུད་དང་། མི་གནས་པའི་རྒྱུད་དང་། བཞོད་པ་རྒྱན་
གྱི་རྒྱུད་དང་། རོན་གསལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུད་དེ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་བདུན་དང་། གསང་བ་
མན་ངག་གི་རྒྱུད་དང་། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་གསང་བ་ཆེན་པོའི་
རྒྱུད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱུད་དེ་བཤད་པའི་རྒྱུད་བཞི་དང་། ནམ་མཁའ་མཉམ་
པའི་རྒྱུད་དང་། རྩོལ་སེམས་དཔལ་ནམ་མཁའ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གངས་གྱི་རྒྱུད་
མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུད་དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱུད་དང་། ལུང་

དང་། མན་ངག་གི་ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་གཞན་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཟབ་གནད་མཐའ་ཡས་པ་
ཡོད་དོ།

དེས་ན་ཆོས་རྒྱལ་འདིའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་། ལྷ་སྒོམ་སྦྱོར་གསུམ་ལ་བྱང་ཆུབ་
པར་བྱ་དགོས་ན་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཡུན་རིང་བ་དང་། གདམས་ངག་ཉན་ཡུན་རིང་བ། སྒོས་པའི་
མཐའ་ཆོད་པ་ཞིག་མིན་ན་སྒོས་བསམ་བྱི་རྒྱག་ལ་འདྲུང་མ་ཞིག་གིས་དག་དང་མ་དག་པའི་
གཏིང་དཔོག་པའི་གནས་ཤིག་ཡོང་ཡེ་མིན་ལ། མན་ངག་གཤེན་པོའི་བསྟོ་བྱང་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་
གོ་སྦྱོར་རྟོགས་གསུམ་གྱི་མཐའ་རྒྱགས་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན་ཕྱིར། རྒྱགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཁ་
ཟེར་བ་དང་། འཆད་པར་སྒྲོམ་པ་དག་གིས་ཆོད་བཟུང་ན་རན་པའི་ཆོད་ལས་འཕྱི་ཐལ་དུ་ཆེད།

དེས་ན་ཆོས་རྒྱལ་དེའི་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ནི་བྱབ་བདག་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཆོས་སྐུ་
ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ནས་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་རྒྱལ་མཁས་དཔལ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་། རྗེ་རྒྱལ་མཁས་དཔལ་ཡིས་
དགའ་རབ་རྗེ་རྒྱལ་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཏེ་སྟོང་ཆེན་བམ་པོ་ཉི་བྲི་ཆིག་སྟོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཀ་
དང་། ཡུག་ཤིང་ལ་སེམས་སྤྲད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོག་གིས་པ་ཞིག་དགའ་རབ་རྗེ་རྒྱལ་གཏད་
ཅིང་རྒྱགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་བབ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ཕྱིར་མི་ཡུལ་དུ་བརྒྱུད་
པའི་ཐོག་མ་ནི་སྐུ་ལ་སྐུ་དགའ་རབ་རྗེ་རྒྱལ་པར་བཞེད་དོ།

དགའ་རབ་རྗེ་རྒྱལ་རྒྱགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་དོན་
ནམས་གནས་པ་སེམས་སྟེ་དང་། བྱེ་བྲག་སྟོང་གི་སྟེ་དང་། ཟབ་པ་མན་ངག་གི་སྟེ་གསུམ་དུ་བྱས་
ཤིང་། ཁོང་ལ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་མ་མང་དུ་འདྲུས་པས།
ཆིག་བརྒྱད་དང་། གསུམ་བརྒྱད་དང་། བདུན་བརྒྱད་དང་། ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གི་བརྒྱད་པ་སོགས་
ཤིན་དུ་མང་པོ་ཞིག་གྱིས་པར་བཤད་པ་ལས། ཆིག་བརྒྱད་སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་
ལ་བརྒྱུད་དོ།

གསུམ་བརྒྱུད་ནི། སྟོབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྗེ་རྒྱལ་བམ་བེ་བདེ་མཆོག་སྟོང་པོ་དང་། རྒྱལ་
པོ་རྩ་ཉི་ཉ་ལོ་དང་། ཨ་ཅཱ་ཨ་ལོ་གི་གསུམ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱུད་པའོ། །བདུན་བརྒྱུད་ནི། སྟོབ་

དཔོན་དགའ་རབ་རྩོམ་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་དང་། རྒྱལ་པོ་རྩ་ཉི་ཉེ་ལོ་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་
པོ་འཛིག་པོ་དང་། ཁྱི་རྒྱལ་ཀྲ་ཀྲ་རྩ་རྩ་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྩ་རྩ་རྩ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་སྐྱབ་པོ་དང་།
སྤྱི་ཁིང་ཉ་དང་བདུན་ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་པའོ།

ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་གི་བརྒྱད་པ་ནི། གསུམ་བརྒྱད་དང་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་ཁར་འོག་གི་སེམས་
ལྷ་ཉར་གཅིག་གི་སྤྱད་པ་སྟོན་པའི་བརྒྱད་པའི་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ནས་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་
བར་གྱི་བརྒྱ་གཅིག་དེ་བསྟན་པའི་ཉར་གཅིག་པོ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གཡག་ལྷེ་པའ་ཆེན་གྱིས། ཉི་
ཤུ་ཙ་གཅིག་ནི་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྩེ་ནས་བི་མ་ལ་ཡན་ཆད་དོ། ཁྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ལྷེ་གསུམ་ཀའི་མན་ངག་གི་བརྒྱད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ལ་བབས་
པ་ལགས་ཤིང་། དེས་རིག་འཛིན་སྤྱི་ཁིང་ཉ་ལ་གནང་། དེས་སྟོབ་དཔོན་རྩ་རྩ་ཏུ་འཇམ་ཡེ་ཤེས་
མདོ་དང་། པའ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་འཇམ་རྩི་མེད་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀ་ལ་གནང་། བི་མ་ལ་མི་
ཏུས་ཕྱིས་སྤྱི་ཁིང་ཉ་ལ་ཤེས་མདོ་ལས་རྩོགས་ཆེན་ཆང་བར་གསན་ཏེ། བོད་ཡུལ་ཏུ་ཉར་བན་ཏིང་འཛིན་
བཟང་པོ་ལ་གནང་དོ། །ཡང་དགའ་རབ་རྩོམ་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ལས་གྲུབ་པའི་
འཁོར་བསྐྱར་སྟོབ་དཔོན་པལ་འབྱུང་གནས་གྱིས་གསན་པར་བཤད་མོད། གཙོ་བོ་ནི་སྟོབ་དཔོན་
པལ་ཀྲ་རས་སྤྱི་ཁིང་ཉ་ལས་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་གྱི་སེམས་ལས་གསན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་སྟོང་མན་ངག་གི་ལྷེ་གསུམ་ལས་སེམས་ལྷེ་ལ་སྤྱད་
ལྷ་དང་། ཕྱི་འབྱུར་བརྒྱ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ལྷེ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
ནས། བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་ལ་བརྒྱད། དེ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྩོམ་འཇམ་དཔལ་དང་། དེས་
རྒྱད་སྤྱད་པ་པོ་ཕྱག་ན་རྩོམ་འཇམ་དཔལ་དང་། དེས་སྤྱལ་སྤྱུ་དགའ་རབ་རྩོམ་འཇམ་དཔལ་
བཤེས་གཉེན་དང་། དེས་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་འོད་ཀྱི་སྐུ་རྩ་རྩ་ལ་དང་། དེས་རྒྱལ་པོ་
ཤུ་ཤུ་རིའི་སྐུ་རྩ་རྩ་ཉི་དང་། དེས་སྐུ་མོ་པ་རྩི་ར་དང་། དེས་སྤྱུ་རྒྱལ་ཕྱིང་འཛིན་གྱི་སྐུ་
འཛིག་པོ་དང་། དེས་གནོད་སྐྱིན་མོ་བྱང་རྒྱལ་མ་དང་། དེས་སྤྱད་འཛོང་མ་སྤྱ་ཉ་ར་ཏི་དང་། དེས་
ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་བཟང་པོའི་སྐུ་རབ་སྤྱང་དང་། དེས་སྤྱད་འཛོང་མ་ཨ་ར་ལི་དང་། དེས་

སློབ་དཔོན་ལྷ་གྲུ་ན་སྟེ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་རྒྱལ་སྟོང་པོ་དང་། དེས་སྤང་འཛོང་མ་
ལེགས་སྟོང་མའི་བྱ་ལོ་བྱང་རྟ་ས་མཆོད་དང་། དེས་ཀྱ་ཀྱ་རྩ་ཇ་བྱི་རྒྱལ་པོ་བར་མ་དང་། དེས་ལྷོན་
རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་མ་རྩ་རྩ་ཇ་དང་། དེས་བྱིམ་བདག་བྱ་ཤིས་ཀྱི་བྱ་ཨ་ཙུ་ཨ་ལོ་གེ་དང་། དེས་
གསེར་སྤྱིར་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་རྩམ་རྩ་ཇ་དང་། དེས་ལུབ་སྟོགས་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བའི་སྤྲས་དེ་མ་རྩ་ཇ་
དང་། དེས་པའ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏ་གནང་བའོ།

དེ་ཡང་དེ་མ་རྩ་ཇས། བྱི་རྒྱལ་པོའམ་ཀྱ་ཀྱ་རྩ་ཇ་སྟེ་མ་དང་། འཇམ་དཔལ་བཤེས་
གཉེན་སྟེ་མ་དང་། དྲང་སྟོང་རྩ་ཤི་ཏ་དང་། བུ་རྒྱ་གཞུང་མ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་
དང་། དགེ་སྟོང་མ་ཀྱན་དགའ་ལོ་དང་། སྤང་འཛོང་མ་བདག་ཉིད་མ་སྟེ་མ་དང་བདུན་ལ་གནང་
ཞིང་། དེ་བདུན་ཀ་ལས་པའ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏ་ཡིས་རྒྱལ་པོ་གསན་ཞིང་། བི་མ་ལས་ལོ་ཆེན་
བི་རོ་ཙ་ན་དང་། དེས་རྒྱལ་པོ་བ་གཡུ་སྟེ་སྟོང་པོ་དང་། དེས་གཉགས་ལོ་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་གཞོན་
ལུང་རྩ་རྩ་ཀྱ་རྩ་ར་ལ་གནང་བ་དང་། དེས་སོག་པོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་གཞུབས་
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་གཞུབས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་ཉང་ཤེས་རབ་
མཆོག་ལ་གནང་། དེས་ཉང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་བྱུར་ཆེན་ཤྱུ་འབྱུང་གནས་ལ་
གནང་། དེས་བྱུར་རྒྱུང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་ལ་གནང་། དེས་སྟོ་སྟོན་ཤྱུ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་
སྟོ་སྟོག་ཤྱུ་སེང་གེ་ལ་གནང་། དེས་འགོ་མགོན་དམ་པ་ཤྱུ་རྒྱལ་ལ་གནང་། དེས་མཁས་པ་
ལྷོ་སྟོན་ཡབ་སྤྲས་ལ་གནང་། དེས་ལྷོ་སྟོན་བྱུར་ངེ་ལ་གནང་། དེས་སྤྲས་སྟོན་བྱ་ཤིས་ལ་གནང་།
དེས་སྤྲུ་མ་ཐང་སྟོན་འབྲུམ་མེ་ལ་གནང་། དེས་ཆོས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐོ་རྒྱུ་ལ་གནང་། དེས་དྲིན་ཆེན་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་འགོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་མ་གཅིག་དྲིན་
ཙན་བྱུར་ལོ་ལ་གནང་། དེས་བྱུར་ཉི་ཤྱུ་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་བྱུར་ལོ་དགེ་འདུན་འབྲུམ་
ལ་གནང་། དེས་བྱུར་ཤྱུ་བཤེས་གཉེན་ལ་གནང་། དེས་ཀུའོག་མཁས་གྲུབ་བྱ་བོ་ཆོས་འབྲུམ་ལ་
གནང་། དེས་བྱུ་འཕོར་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་
མཆོན་ལ་གནང་། དེས་ཨ་བྱི་བསོད་ནམས་འབྲུམ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱུ་མཛོག་པ་ནམ་མཁའ་

དཔལ་བ་ལ་གནང་། དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་
ཀུན་དགའ་ལྷ་བ་ལ་གནང་། དེས་ནག་ཚ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་ཉོར་པོ་
ཆོས་དབང་ལ་གནང་། དེས་མཚོད་ཁང་བ་གནམ་གཟིགས་བསོད་ནམས་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་
རྒྱ་སྒྲིལ་སྟོན་པ་མེད་གེ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྒྲིལ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་རྩོད་པོ་རིན་
ཆེན་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་འབྲུལ་ཞིག་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་དགའ་
རབ་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་ཉོར་པོ་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་། རྟེན་དཔལ་ལྷན་བའི་
ཆོས་རྒྱུད་རྩ་དར་བའོ།

འདི་ནི་འདུས་མདོའི་བརྒྱུད་པ་ལྟར་ཡིན་པར་རག་སྤྲུལ་བཀའ་མའི་དཀར་ཆག་རྩ་
བཤད་པས་དེ་ལྟར་ལ། སྤྲིན་རྒྱ་སྒྲིལ་སྟོན་པ་མེད་གེས་འབྲུལ་ཞིག་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་།
དེས་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་། བའི་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཀྱང་མཆོས་སམ་
སྟུང་མོ།

རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པ་རྒྱ་སྒྲིལ་སྟོན་པ་མེད་གེས་འབྲུལ་ཞིག་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་
གནང་། དེས་མཁའ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་ལ་གནང་། དེས་ཀུན་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེས་
ལྟ་ཅི་པ་ལྟར་ལ་གནང་། དེས་ཀུན་འབྱུང་མེད་ལ་གནང་། དེས་རིས་སྒྲིལ་པ་ལྟར་ལ་གནང་།
དེས་རྒྱ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་ལ་གནང་། དེས་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་རྩོམ་ལ་གནང་།
ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་ཀྱུ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལ་གནང་། དེས་དར་
ཐང་མཚོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་གནང་། བའི་བར་རྩ་བུ་བ་
ལགས་སོ།

གཞན་ཡང་གསང་བདག་སྒྲིལ་པ་རྩ་ཆེན་ཐུག་མེད་གེ་ལས་འཛམ་སྤྲུལ་ཐུག་ཐོགས་
ཆེན་པ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོས་གསན་ཞིང་། དེས་ཀུན་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་ལ་གནང་། དེས་གཙང་
སྟོན་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་ཀུན་ཐོག་བྱམས་པ་འབྲུལ་ལ་གནང་། དེས་ཅ་སྟེ་ནམ་མཁའ་
རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་ཉོར་པོ་བསྟན་ལ་གནང་། དེས་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་རྩོམ་ལ་གནང་།

གནང་། དེས་དཔལ་འབར་བ་རྒྱུ་ནམ་མཁའ་དོན་རྒྱུ་ལ་གནང་། དེས་སྟོན་པ་མགོན་ཆུལ་ལ་གནང་། དེས་ཡང་ཁྲི་པ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཆུལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་གྲུབ་བྱ་པོ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུམ་པ་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཆུལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་ཆུལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེ་གསུམ་ལས་རྗེ་སྟོན་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བས་གསན། དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་བ་ནམ་མཁའ་ཆུ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་ཉོར་པོ་ཆོས་དབང་ལ་གནང་། དེ་གསུམ་ལས་མཆོད་ཁང་བ་གནམ་གཟིགས་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་དོན་རྒྱུ་གསན། དེས་ཉེ་པ་ཆོས་འབྱུང་ལ་གནང་། དེས་སྟག་སྒྲ་ཤུ་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་རོང་པོ་རིན་ཆེན་དོན་རྒྱུ་གསན། དེས་འབྲུལ་ཞིག་གསེར་ལོ་སྟོན་པ་ཆུལ་མཆོན་ལ་གནང་བ་དང་། དེ་ལས་དཔལ་དོན་རྒྱུ་མཁའ་དཔལ་དངོས་སྤང་རྗེ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསན་ཉེ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུ་རྒྱ་དར་བའང་མཆིས་ལ། རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་སྤྲུགས་སངས་དོན་རྒྱུ་བཟང་ཆུ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་གོ་འཛོམས་སྒྲ་སྒྲུལ་སྒྲ་བྲུབ་བཟུང་སྟོང་ཡངས་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་ཆེན་པ་སྒྲ་ལྷན་གྲུབ་ཆུ་མཆོན་དང་། དེས་གྲུབ་དབང་པ་སྒྲ་ཉོར་བྱ་དང་། དེས་ཀམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་འཕམ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་དང་། དེས་ལྷ་ཅེ་པ་སྒྲ་སྒྲིན་པ་དང་། དེས་ཀམ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་དང་། དེས་རིས་སྒྲག་སྒྲ་མ་པ་སྒྲ་བཟོད་པ་དང་། དེས་རྗེ་ཆུ་སྒྲུལ་པ་སྒྲ་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་དང་། དེས་རྗེ་ཞོན་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འབྲུས་པའཕ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལ་གནང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དར་ཐང་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོན་རྒྱུ་གནང་། དེ་ལས་རིགས་དང་དགྱེས་འཁོར་ཆུ་མཆོད་མངའ་བདག་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཤིང་གསུམ་པའི་བར་རྒྱ་བརྒྱུད་པ་ནི་ཆོས་རྗེ་ཀུན་གྱི་པ་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་ལས་བརྒྱུད་པའི་བརྒྱུད་པ་བྱུང་བར་བཤོ།

ཡང་སེམས་སྤེལ་ཉེར་གཅིག་ལ་རྒྱུད་པ་སྟོན་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་། བརྒྱུད་པ་ཆུལ་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་། ལ་བརྒྱུ་བ་བཟུང་བའི་བརྒྱུད་པ་བཟུང་བ་གསུམ་མཆིས་ཤིང་། དང་པོ་ནི། ཆོས་སྒྲ་ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོ་ནས། དེ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་དོན་རྒྱུ་མཁའ་དཔལ་དང་། དེས་སྒྲུལ་སྒྲ་དགའ་རབ་དོན་

ཇི་དང་། དེས་ཨ་ཙཱ་ཨ་ལོ་གེ་དང་། དེས་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་དང་། དེས་བྲང་སྤྲོང་ཟླ་
ཁི་ཏ་དང་། དེས་སྤྲང་འཚོང་མ་བདག་ཉིད་མ་དང་། དེས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་དང་། དེས་མཁན་
པོ་རབ་སྤང་དང་། དེས་སྤྲང་འཚོང་མ་ས་མ་ཏི་དང་། དེས་བྲུག་གུལ་དང་། དེས་འཇམ་དཔལ་
བཤེས་གཉེན་གྱི་མ་དང་། དེས་སྤྲོ་སིང་དང་། དེས་དགེ་སྤྲོང་མ་ཀུན་དགའ་མོ་དང་། དེས་པའ་
ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གཡག་སྡེ་པའ་ཆེན་གྱིས། ཐོག་མའི་མགོན་
པོ་རྣམས་སེམས་དགའ་རབ་དང་། །གང་པོའི་བྱ་དང་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཏེ། །བྲང་སྤྲོང་
ཟླ་སྤྲང་འཚོང་བདག་ཉིད་མ། །རྒྱ་གར་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་པོ་རབ་སྤང་སོགས། །སྤྲང་པ་སྤྲོན་པོའི་སྤྲོང་གི་
བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྲོར་རོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་པོའི་བརྒྱད་པ་ནི། དགའ་རབ་རྩོལ་དང་། དེས་རྒྱལ་པོ་རྩོན་
ཏའི་བྱ་ཕུ་པོ་རྩོལ་དང་། དེས་སྤྲང་མོ་པ་རྩོལ་དང་། དེས་སྤྲོ་རྒྱལ་འཛིག་པོ་དང་། དེས་རྒྱལ་པོ་
ཡོན་ཏན་ལག་དང་། དེས་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་མ་རྩོལ་དང་། དེས་སྤྲང་མོ་པོ་མ་དེ་བི་དང་།
དེས་ཀུ་ཀུ་རྩོལ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེས་སྤྲོ་སིང་དང་། དེས་པའ་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། པའ་ཆེན་བི་
མ་ལ་མི་ཏུ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡག་སྡེ་འདུལ་འཛིན་གྱིས། དགའ་རབ་
རྩོལ་བྱ་པོ་རྩོལ་དང་། །སྤྲང་མོ་པ་རྩོལ་པོ་ཡོན་ཏན་ལག །མ་རྩོལ་པོ་འགོ་མའི་བྱའི་རྒྱལ། །
སྤྲོ་སིང་པད་འབྱུང་བི་མ་ལ། །བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་པོའི་བརྒྱད་པ་ཞེས་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྲོར་རོ།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་ཚུལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། དེ་ལས་ལོངས་སྤྲོད་རྩོལ་
སེམས་དཔའ་དང་། དེས་དགའ་རབ་རྩོལ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པ་བདེ་མཚོག་སྤྲོང་པོ་དང་། དེས་སྤྲོ་
སིང་དང་། དེས་པའ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་གཡག་
སྡེས། ཚུལ་སྤྲོ་ཀུན་བཟང་ལོངས་སྤྲོད་རྩོལ་སེམས། །སྤྲོ་སྤྲོ་དགའ་རབ་བསྐྱེད་པ་བདེ་མཚོག་སྤྲོང་། །
མཁས་པའི་མཁས་པ་སྤྲོ་སིང་སྤྲོ། །བི་མ་མི་ཏུ་པའ་ཆེན་ཀུན་གྱི་གཙོ། །ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པོའི་བརྒྱད་
སྤྲོང་མཛད་ཏུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྲོར་རོ། །དེ་གསུམ་ཀ་ཡང་བི་མ་མན་གྱི་བརྒྱད་པ་དཔུས་
དང་མཐུན་ནོ།

ཤུག་འབྱུང་གནས་དང་། ཟུར་ཆུང་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་དང་། དེས་སྒྲོ་སྟོན་ཤུག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེས་སྒྲོ་སྟོན་པ་ཤུག་མེད་གེ་དང་། དེས་འགྲོ་མགོན་དམ་པ་ཤུག་རྒྱལ་སྟགས་སེམས་སྡེའི་བརྒྱད་པ་ལྟར་འདྲན་ཏེ་རྩིས་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་སྟག་པ་ཡིན་བྱས་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཐེ་མི་ཆོས་པས་སྤང་མི་པམ་མགོན་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྤང་མི་པམ་མགོན་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་སྡེ་དོ་རྩིས་པའི་བརྒྱད་པ་དེ་རྩིས་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ནས་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་དར་བའི་བརྒྱད་པ་རིམ་ལགས་ཡིག་ཆ་ཁ་གསལ་ཅན་ལག་སོན་མ་བྱུང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ།

སྤྱིར་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཆེན་དུ་མ་ལ་སྤྱོད་སྡེ་དོ་རྩིས་པའི་བརྒྱད་པ་མངའ་བ་སྒྲོས་མ་དགོས་ཀྱང་། འདིར་བརྒྱད་པ་རིམ་ལྟར་འདྲན་དང་། གང་ནས་འདྲན་དང་། ལུ་ལས་འདྲན་ཡང་ཞིབ་པར་བརྗོད་མི་རུས་པས་བརྒྱད་པ་གཅིག་ཅུ་འདྲན་ན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གོང་གི་ཁྱུ་འགྱུར་གསལ་བའི་མཆོག་གིས་ཉང་བྱང་རྒྱབ་གྲགས་པའམ་ཉང་ཤ་བ་ཅན་དང་། དེས་ཉང་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་དང་། དེས་སྒྲོ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་བྱང་རྒྱབ་དང་། དེས་འཛོང་རྩིས་སྟོན་དང་། དེས་འཛོང་དཀར་ཇོ་སྤྱོད་དང་། དེས་ཁོང་དང་འཛོང་གཉིས་ཀའི་ཞལ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱན་བཟང་དོ་རྩིས་དང་། དེས་སངས་རྒྱས་སྤོང་པོ་དང་། དེས་སྤྱོད་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བྱང་རྒྱབ་དང་། དེས་གཟིགས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་། དེས་མཁན་ཆེན་དུར་པ་བསོད་ནམས་འོད་དང་། དེས་དུར་སྟོན་བརྩི་ཤུར་དང་། དེས་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེས་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེས་མཁན་ཆེན་གཞོན་ནུ་ཤེས་རབ་དང་། དེས་སྒྲོབ་དཔོན་གཞོན་ནུ་གྲགས་པ་དང་། དེས་མཁན་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་དང་། དེས་སྤྱོད་ཆེན་འགྲུས་དབང་སྟག་དང་། དེས་མཐའ་བཞི་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་དང་། དེས་སྤྱོད་ཆེན་ཤུག་རྒྱལ་པོ་དང་། དེས་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་དང་། དེས་ལྷ་དམར་རྒྱན་སྤྱོད་ཆོས་གྲགས་དང་། དེས་ཤེལ་བྲག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་དང་། དེས་ཁྱུང་ཆང་པ་སྒྲོ་གྲོས་དཔལ་ལྷན་དང་། དེས་དཔལ་སྟོན་ཀམ་གྱུ་རུ་པ་དང་། དེས་དཔལ་སྟོན་ཆོས་དབང་རྒྱན་གྲུབ་དང་། དེས་ཆོས་དབང་ཀྱན་བཟང་དང་། དེས་དྲགས་སྟོན་

ཀུན་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་དང་། དེས་སྤྱིན་སྲིད་གཏེར་ཆེན་རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་སྲིད་པ་དང་།
དེས་སྤྱིན་སྲིད་རྒྱལ་སྤྱོད་རིན་ཆེན་ལྷན་རྒྱལ་དང་། དེས་སྤྱིན་སྲིད་ཁྱིེན་ཆེན་འབྱུར་མེད་པ་རྒྱ་བསྟན་
འཛིན་དང་། དེས་སྤྱིན་སྲིད་མཁན་ཆེན་ཚུན་བསྟན་འཛིན་དོ་རྩེ་དང་། དེས་སྤྱིན་སྲིད་འབྱུར་མེད་
རིག་འཛིན་བཟང་པོ་དང་། དེས་བྱང་སེམས་པ་རྒྱ་མཁྱེད་ལ་དང་། དེས་མཁན་གྲུབ་རིག་པའི་དོ་རྩེ་
དང་། དེས་རྩེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་དབང་པོ་ལ་གནང་བ་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་རྒྱལ་པ་རྒྱ་
མདོ་སྤྱད་པ་བསྟན་འཛིན་དང་། ཀམ་སྤྱིའི་རྩེ་ཚུན་མདོ་སྤྱད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསན་
ཏི་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་དར་པའི་སློང་སྤེལ་དོ་རྩེ་བཅས་པ་སྤངས་མི་མཁན་པོ་ནས་
བརྒྱུད་པ་དེ་ཡིན་མོད། རྩེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་བརྒྱུད་པ་འདི་ལྟར་བརྒྱུད་པ་མེད་པ་འདྲོམ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོས་པོ་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། གོང་དུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཆོས་སྤྱི་ཀུན་དུ་བཟང་
པོ་ནས། ལོངས་སྤྱོད་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ཡིས་སྤྱུལ་སྤྱུ་དགའ་
རབ་དོ་རྩེ་ལ་བརྒྱུད། དེས་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ལ་གནང་བ་དང་། དེས་རིག་འཛིན་སྤྱི་
སེང་ཏ་ལ་གནང་། དེས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་ཉལ་ཡེ་ཤེས་མདོ་དང་། པཎ་ཆེན་བུ་མ་ལ་མི་
ཉལ་བྱི་མེད་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀ་ལ་གནང་། བུ་མ་ལ་མི་ཉལ་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤེས་མདོ་ལས་མན་
ངག་གི་སྤེལ་སྤྱོད་དང་། བྱང་སྤྱོད་དང་། གསང་སྤྱོད་དང་། ཡང་གསང་སྤྱོད་མེད་པའི་སྤྱོད་ཏི་
སྤྱོད་ཆོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཀ་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་གསན། དེས་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཙན་ལ་གནང་། དེས་རྒྱལ་མོ་གཡུ་
སྤྱོད་པོ་ལ་གནང་། དེ་གཉིས་ཀས་གཉན་རྣམས་རྣམས་ལ་གནང་། དེས་སོག་པོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་གནང་། དེས་གཙུག་པོ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་གཙུག་པོ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལ་
གནང་། དེས་ཉང་ཤེས་རབ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་ཉང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་
ཟུར་ཆེན་ཤུག་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་ཟུར་རྒྱུད་བཤེས་རབ་གྲགས་པ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱོད་
ལུག་པ་ཤུག་སེང་གི་ལ་གནང་། དེས་འཇམ་རྟོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོས་པོ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ལ་གནང་།
དེས་ཀུན་པོ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་པོ་མཐའ་ཡས་ལ་གནང་། དེས་གཙང་རྟོན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་
ལ་གནང་། དེས་ཀུན་ཤོག་བྱམས་པ་འབྱུང་ལ་གནང་། དེས་ཙན་ལྷན་མཁན་དོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་

བྱང་ཐུགས་རྩེ་ཡི་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་རྩི་རི་བ་སྟོན་པ་དབང་འབྱུར་དཔལ་ལ་གནང་། དེས་
དཔལ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་རྩི་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་སྟོན་པ་མགོན་ཐུལ་ལ་གནང་། དེས་ཡང་ཁྲིད་
པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐུལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་སྒྲུབ་བྲ་བོ་ཚོས་ཀྱི་འབྲུམ་པ་ལ་གནང་། དེས་
མཁའ་སྒྲུབ་ཡི་ཤེས་ཐུལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་ནམ་མཁའ་ཐུལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་རྩེ་ནམ་
མཁའ་དཔལ་བ་ལ་གནང་། དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་བ་ནམ་མཁའ་ཐུལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་ཉོར་པོ་
ཚོས་དབང་ལ་གནང་། དེས་མཆོད་ཁང་བ་གནས་གཟིགས་བསོད་ནམས་རྩི་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་
ཉེ་པ་ཚོས་འབྱུང་ལ་གནང་། དེས་ཐུ་སྟོན་སྟོན་པ་སེང་གེ་ལ་གནང་། དེས་འབྲུལ་ཞིག་གསེར་ལོ་
སྟོན་པ་ཐུལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེ་ལས་བི་མ་ལ་དངོས་སྤང་རྩེ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་གསན་ཉེ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱུད་རྒྱ་དར་བ་ཡིན་པར་བྱས་ན་ཚོག་པ་འདྲ་ཡང་འདིའི་
བརྒྱུད་པ་གསལ་བར་བྱངས་པའི་ཡིག་ཆ་ལག་རྟེན་མ་བྱུང་བས་དབྱུང་པར་བྱའོ།

ཡང་སྤྱིར་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་སྟོང་ཐིག་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། གདོད་མའི་
མགོན་པོ་ཐུལ་བ་འོད་མི་འབྱུར་བ་ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོ་ནས། འོངས་སྤྱི་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་
ནས་སྤུལ་སྤུ་དགའ་རབ་རྩི་རྩེ་ལ་བརྒྱུད། དེས་སྟོན་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ལ་གནང་།
དེས་མཁའ་པ་སྤྱི་སེང་ཉེ་ལ་གནང་། དེས་སྟོན་དཔོན་རྩྭ་ན་སྤྱི་ཏུ་ལ་གནང་། དེས་པཏ་ཆེན་བི་མ་
ལ་མི་ཏུ་ལ་གནང་། དེས་ཉང་བན་ཉིང་འཛིན་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེས་འབྲོ་རིན་ཆེན་འབར་བ་
ལ་གནང་། དེས་སྤྱི་སྟོན་སྟོན་དབང་ཐུག་ལ་གནང་། དེས་གནས་བཏན་ལྷང་མ་ལྷན་གྲུབ་ཐུལ་
མཆོན་ལ་གནང་། དེས་ཕྱེ་བཅུན་སེལ་དབང་ཐུག་ལ་གནང་། དེས་ཞང་སྟོན་བཀྲ་ཤིས་རྩི་རྩེ་ལ་
གནང་། དེས་གྲུབ་ཆེན་མཁའ་པ་ཉི་མ་འབྲུམ་ལ་གནང་། དེས་ཚོས་བདག་གྲུ་རྩི་རྩེ་འབར་ལ་
གནང་། དེས་འབྲུལ་ཞིག་ཆེན་པོ་སེལ་ཐུབ་པ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་ཆེན་མེ་ལོང་རྩི་རྩེ་ལ་གནང་།
དེས་རིག་འཛིན་ཀྱན་སྤྱི་རྩི་རྩེ་འཇམ་གཞོན་རྒྱ་ཐུལ་པོ་ལ་གནང་། དེས་ཀྱན་མཁྱེན་བསམ་ཡས་པ་
ངག་གི་དབང་པོ་འམ་ཐུལ་བ་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྲུམས་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་སྒྲུབ་བྲ་བ་བཅུ་
ལྷན་གྲུབ་ལ་གནང་། དེས་ཐུལ་སྤྱི་སྤུལ་སྤུ་གསལ་པ་འོད་ཟེར་ལ་གནང་། དེས་འབྲུལ་ཞིག་

སངས་རྒྱལ་དཔོན་པོ་འཕམ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་པ་གྲགས་པ་ལ་གནང་།
དེས་གྲུབ་ཆེན་ཀྱན་བཟང་དོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་ཚས་རྩེ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱལ་སྤྱ་སྤྱ་ཚོགས་རང་གོལ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱལ་སྤྱ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་ལ་
གནང་། དེས་སྤྱི་སྤྱོན་མཁས་གྲུབ་མདོ་སྤྱེས་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་སྤྱི་སྤྱོན་རིག་
འཛིན་ཆེན་པོ་གསང་བདག་འཕྱིན་ལས་སྤྱན་གྲུབ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱི་སྤྱོན་གཏེར་ཆེན་འགྱུར་
མེད་དོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱལ་སྤྱི་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གནང་། དེས་རབ་འབྱམས་པ་ཨོ་རྒྱན་
ཚོས་གྲགས་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་སྤྱི་ན་ཐའམ་སྤྱེས་ཀྱི་རབ་འབྱམས་པ་ཨོ་རྒྱན་དཔལ་
མགོན་ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱི་པ་ལ་གནང་། དེས་རྩ་བ་མ་སྤྱོད་མ་འཛིགས་
མེད་རྒྱལ་བའི་ཐུ་གྲུ་ལ་གནང་། དེས་རྩ་བ་དཔལ་སྤྱལ་ཨོ་རྒྱན་འཛིགས་མེད་ཚོས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་
གནང་། དེས་སྤྱི་ཤུལ་ལྷན་ཚོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མའམ་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་རྒྱལ་དོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་
མཁན་ཆེན་མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་དག་དབང་དཔལ་བཟང་ངམ་མཁན་ཆེན་པ་ལས་འབྲེལ་
ཅལ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པ་ལྷན་མོར་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་པ་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་
པའམ་ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་པོར་གནང་ནས་དཔལ་ལྷལ་བའི་ཚོས་རྒྱུད་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལགས་སོ།

མཁན་ཆེན་མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་དག་དབང་དཔལ་བཟང་ལས་དཔལ་ལྷལ་མཚན་
སྤྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་དོ་རྩེ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་མོལ་མོལ་ཞལ་སྤྱོད་ནས་གསན་པའི་
བརྒྱུད་པ་དང་། མཁན་པོ་དག་རྒྱུད་ནས་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་བྱིམས་དོ་རྩེ་འམ་མཁན་པོ་
ཐུན་མེལ་ལ་གནང་། དེས་དར་ཐང་ལྷ་སྤྱལ་གསུམ་པ་རྒྱབས་རྩེ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉི་མ་ལ་
གནང་བའི་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཆིས་སོ།

ཡང་མཁན་པོ་དག་རྒྱུད་ནས་ལྷན་ཚོགས་སྤྱལ་སྤྱ་བཤད་སྤྱུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལ་གནང་།
རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་བདག་གདོད་མའི་མགོན་པོ་གྱང་ཁང་སྤྱལ་སྤྱ་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་
རིན་པོ་ཆེར་སྤྱོད་ཏུ་བསྐྱེད་ཞིང་། རྩེ་དེའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་གཞུང་འདིའི་བྱེད་པོ་བདག་རྩེས་དཀར་
བ་ཨོ་རྩི་ཡ་ན་བེད་པོ་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱོད་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཐོབ་པའི་སྤྱལ་བ་བཟང་པོའི་མེ་

ཏོག་ནམ་པར་བཞད་དོ།

གཞན་ཡང་ཚོས་འདིའི་བརྒྱད་པ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱད་དུ་བྱང་ཚུལ་ལ། རིག་འཛིན་
འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་དངོས་སློབ་རྩ་བ་མ་སྤྱིང་པའི་འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྲུ་ལས། དཔལ་ཡུལ་
དཔོན་སྤྱལ་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་གྱིས་གསན་པ་དང་། དེས་དཔལ་ཡུལ་ལྷ་སྤྱལ་
པསྒྲ་གར་དབང་བཏུན་འཛིན་སོགས་ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་པའང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ།

ཉེ་བརྒྱད་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་སྤྱི་ཡིས་རིག་
འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པ་མཁྱེན་བཅེའི་འོད་ཟེར་རྗེས་སུ་བབྱང་ཞིང་གདམས་པ་ནས། རྩ་བ་
མ་སྤྱིང་པའི་འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྲུ་ལ་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་མན་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིང་བརྒྱད་ཀྱི་
མཚུག་དང་འདྲའོ།

འོ་ན་ཁྱོད་གྱིས་བྲིས་པའི་སྤྱི་ཡེ་འགྲུ་ཡོ་ག་གསུམ་ཀྱི་བརྒྱད་ཁྲངས་དེ་ཚོས་སྤྱི་ཀུན་དུ་
བབྱང་པོ་ལས་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ལས་ཤྱུ་ཐུབ་པ་བརྒྱད་ཁྲངས་སུ་འདྲེན་མི་འདུག་པས་ཡོ་
ག་གསུམ་པོ་ཀུན་དུ་བབྱང་པོས་གསུངས་པ་ལས་ཤྱུ་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན་མི་འདུག་པའི་
ཕྱིར་ན། འདི་གསུམ་པོ་ཤྱུ་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤྱུ་ཐུབ་པའི་
བཏུན་པ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡིན་ན་
ཤྱུ་ཐུབ་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་ཞལ་ནས་
གསུངས་པ་དང་། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་གཉིས་པ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་ལ་སྤྱི་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་གྱིས་ཕྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་བཀའ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་ལའང་། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཕྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་
ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག། དེ་དག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མིན་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕྱི་ཐག་ཤྱུ་ཐུབ་པ་དང་ཚོས་སྤྱི་ཀུན་དུ་བབྱང་པོ་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་རྒྱད་གཅིག་དུ་

སེམས་མཚོག་ཚོ་གཤོ། །དེ་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྩོམ་སེམས་དཔའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེ་ན།
 དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཚོག། །དབང་ཕྱག་ཆེ་མཚོག་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །རྩོམ་དབང་ཆེན་ཐུགས་
 ཁར་བསྐྱར། །རྩོམ་སྤྱིང་པོ་གཙོ་བོའི་གཙོ། །དམ་པའི་དང་པོ་སྦྱིས་བུའོ། །ཞེས་དང་། གསང་བའི་
 སྤྱིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་རྒྱུད་སྤྱིང་པོ་ལས། ཀུན་བཟང་རྩོམ་སེམས་དཔའ་དང་། །
 ཏུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། །ཉག་གཅིག་ཡབ་ཏུ་ངེས་པར་རྩོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱིང་པོ་ལས་རྩོམ་འཆང་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་པོ་ཤྱུ་
 ཐུབ་པ་དང་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། རྩོམ་སེམས་ཏུ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་
 གསང་བའི་དབང་ཕྱག་པོ། །ཤྱུ་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་རིགས་ཁྲོ་བོ། །ཕྱིས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་རྒྱལ་བྱེད། །རྟོག་
 པའི་སྤྱིང་པོ་འདི་མཚོག་བཤད། །ཅེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ལས། རྩོམ་དབྱིངས་ཀྱི་སེམས་
 དཔའ་ཆེ། །སེམས་ཅན་དོན་མཚོག་བདག་ཉིད་ཅན། །ཤྱུ་རྒྱུད་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །རྩོམ་བདག་ཉིད་
 ཁྲོད་ཕྱག་འཛུལ། །ཞེས་དང་། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་བོ་ལས། རྩོམ་སེམས་ལ་སྦྱོར་བ་མེད། །
 སྦྱོར་མེད་དགོངས་པ་ང་ལ་འདུས། །རྣམ་གཟིགས་རབས་བདུན་ཤྱུ་ཐུབ། །སྟོང་ཙུག་ཉིས་དང་རྩལ་
 སྟེད་དང་། །ལྷན་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དགོངས་པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཏེ། །སྦྱོ་
 མེད་མི་རྟོག་སྤང་དོར་མེད། །དཔེ་ཡིས་ང་ལ་འདུས་པར་བསྟན། །ཞེས་དང་། དཔལ་བདེ་མཚོག་
 འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐུབ་དབང་པོ། །སྦྱོ་གསུམ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་
 གསུངས། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་གསང་བ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་
 བའི་རྒྱུད་ལས། སྦྱོགས་བཅུར་གནས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་རྣམས་
 དང་། །དཔལ་བོ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཚོགས། །གང་གྲ་སྤྱད་གི་བྱེ་སྟེད་གྱི། །འབྲུག་ཁྱིམ་རི་རབ་
 རྩལ་མཉམ་པ། །དེ་དབུས་སང་གའི་ཁྱི་བཞུགས་པའི། །ཐུབ་པའི་རྒྱལ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །རྩོ་
 རྩོམ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ། །རྩོམ་སྤྱིང་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །སྤྱིང་པོས་ཕྱག་པ་གཅིག་གཟར་ཏེ། །ཤུས་
 མོའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཅུགས། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་འདི་དོན་ལྟས། །ཞེས་དང་། ཏུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་དྲི་
 མེད་འོད་ལས། །ཤྱུ་སང་གེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །དཔལ་ལྡན་རྩོམ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཞེས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡབ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་རྣམས་སྤྲུང་ཡང་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱི་
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། རམས་ལ་རྒྱང་
ལྟར་ཆེར་གཤེགས་པ། ཡལ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་བཟང་། ཀྱུན་མཆོག་དམ་པས་བཤད་དུ་གསོལ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་
རྡོ་རྗེ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རྒྱས་པ་ལས་ངེས་པར་སྤྱང་ངོ་། ཞེས་
དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆེན་པོ། འོད་འཕྲོ་བ་གསལ་བ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། རང་གི་སྤྱོད་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་
རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དམ་པ་འདི་བཀའ་བསྟུན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱུན་ཀྱི་ཡུམ་གྱུར་པ། སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་བཤད། ཅི་ཞིག་ང་ཡིས་བརྟན་པར་བྱ། རྟོགས་
པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བཞེད་པ། གང་ཞིག་རྩེད་ཟད་བརྟན་
པར་བྱ། ཞེས་དང་། གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་
སྤྱི་ཡི་མཆོག་གསང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་དུ་གསོལ། ཞི་བའི་མཆོག་ནི་ཆོས་ལས་བྱུང་། སྟོན་
པ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་སྤྱངས་པ། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་གསུང་གི་མཆོག་གསང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་དུ་
གསོལ། སེམས་ཅན་ཀྱུན་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ། སྟོས་མེད་ཡེ་ཤེས་དག་པ་ཡི། ཀྱུན་བཟང་ཐུགས་
མཆོག་ཁ་ལོ་སྤྱོད། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་འགྱུར་གསར་མའི་རྒྱུད་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་། ཏུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དག་ཤུག་ཐུབ་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་
བཞེདས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤུག་ཐུབ་པས་མ་
གསུངས་པར་འགྱུར་ན་གསར་རྒྱུད་མང་པོ་ཡང་དེར་འགྱུར་བས་གནོད་དོ།

སྤྱི་འགྱུར་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཆེན་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་ལས། སེམས་ཅན་མོས་པ་

ཐ་དད་པས། །འདུལ་བྱེད་སྤྱི་ཡང་ཐ་དད་སྤང་། །སངས་རྒྱས་མཆོན་ཡང་ཐ་དད་ཉགས། །ཐེག་པ་
སྤྱི་ཚོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། །སངས་རྒྱས་གསུང་ཡང་ཐ་དད་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཐ་
དད་དང་གསུང་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་ཡང་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་མེད་གི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་
དང་། །གསུང་གི་རིམ་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དང་
གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རིས་དང་འགལ་འདུ་ཅན་ཏུ་ལྟ་བའི་
སྤྱི་ཡིས་རྒྱད་འཛང་ཞིང་། །རིས་གཙོད་སྤྱི་འདེབས་དང་སྤྱི་འདོགས་ཀྱི་གཏམ་གྱི་དུག་ཆུས་མེ་ཉག་
ཏུ་བཟེ་བཞིན་ད་ཏུང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དང་གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་
འཆར་བའི་ཉམས་ལེན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དམ་པའི་རྩིས་འཇུག་ཏུ་སྤྱི་པ་ནི་ལུ་ཏྲོ་བ་རྒྱལ་པོའི་
སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

༡ དཔལ་ལྷལ་བའི་ཚས་རྒྱད་ཏུ་དར་བྱབ་ཆེ་བའི་གཏེར་ཚས་ཀྱི་བརྒྱད་པ།

གནམ་ཚོས་ཟབ་མའི་སྤྱི་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱད་པ།

གཉིས་པ་དཔལ་ལྷལ་བའི་ཚས་རྒྱད་ཏུ་དར་བྱབ་ཆེ་བའི་གཏེར་མའི་ཟབ་ཚོས་གཙོ་བོ་
འགའི་བརྒྱད་པ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དཔལ་ལྷལ་བའི་ཚས་རྒྱད་ཏུ་ཉམས་ལེན་དར་བྱབ་ཆེ་བའི་
གཏེར་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚས་སྒྲོར་གཙོ་བོ་འགའི་ཁྲངས་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤུད་ཤུ་དཔལ་གྱི་
སེམས་རྣམ་འདུལ་གཏེར་འབྲིན་ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་མི་འགྱུར་དོ་རྩིས་དག་སྤང་གནམ་ཚོས་ཟབ་
མའི་སྤྱི་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ཚས་སྤྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། ཡི་དམ་ལྷག་ལྷ་རབ་འབྱམས། དེ་
ནས་གཏེར་ཆེན་མི་འགྱུར་དོ་རྩིས་གསན། དེས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆུང་ཆུང་མེད་དང་། རིག་འཛིན་
ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ལ་གནང་ཞིང་། རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ནས་གསེར་བ་
ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། འཇང་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱག་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་མཚོ་
དང་། གཙང་མའད་དོ་རྩིས་ཤུགས་ཀྱི་ཤུ་ཆེན་བཞི་དང་། མཁན་ཆེན་པོ་སྤྱི་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་
ལ་སོགས་པའི་ཞལ་སྤྱོད་མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའི་ཚོགས་ལ་གནང་སྟེ་དཔལ་ལྷལ་བའི་ཚས་རྒྱད་

དུ་རྒྱས་པ་ཆར་ལྡན་དུས་ཀྱི་མེ་ཉོག་དང་། རིང་བ་གསྐྱེའི་ལྷུང་གི་ཚུ་རྒྱན་བཞིན་དུ་དར་ཁྱབ་དུ་
བྱུང་བས་དཔལ་ཡུལ་བ་དེ་གཏིར་མའི་ཚྭ་གས་གནས་ཆོས་འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་རྩ་བའི་ཉམས་
བཞེས་བྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཟབ་ཆོས་འདིའི་བདག་པོ་ཉག་གཅིག་དེ་ཡང་དཔལ་
ཡུལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པྲ་རྒྱའི་ཞབས་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་སོ་
སོར་དར་བའི་བརྒྱུད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་མོད་གཙོ་བོ་ཚྭ་གས་གཅིག་ཙམ་འདྲེན་ན་
འདི་ལྟ་སྟེ། གཏིར་ཆེན་མི་འཇུག་དོ་རྩེ་ནས། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་།
དེས་མཁན་ཆེན་པོ་བླ་མ་གྱུ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པོ་ལ་གནང་། དེས་
གྲུ་རུ་ཀམ་བཤམ་ཤིས་སམ་ཀམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེས་སྤྲོ་མ་ཀམ་ལྟ་དབང་ལ་
གནང་། དེས་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཀམ་འབྱུར་མེད་དེས་དོན་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྤྲུལ་པོ་མཛོ་
སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་རྩེ་ཨོ་རྒྱན་མཛོ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་
དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། མཚོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་དོ་རྩེ་གཉིས་
ཀ་ལ་གནང་། མཚོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་དོ་རྩེས་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལ་
གསན་པའང་མཆིས། མཚོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་དོར་བས་གྲུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཐུབ་
བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་དབྱངས་ལ་གནང་། དེས་གྲུང་ཁང་སྤྲུལ་སྤྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་
དཔལ་བཟང་ལ་གནང་བའི་བརྒྱུད་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཚོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་
དོ་རྩེ་ནས། འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་དར་ཐང་ལྟ་སྤྲུལ་ཚུན་གར་དབང་ཉི་མ་དང་། རིགས་བདག་
འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་མགར་སྤྲོད་གཏིར་སྤྲུལ་རིན་པོ་པོ་བའི་ཆེན་མཁའ་སྤྲོད་ཡངས་པ་ལ་
གནང་། སྤྱི་མ་དེ་ལས་གཞུང་འདིའི་བདག་པོ་བདག་གི་བཞོ་སྤྲུལ་དུ་ཐོབ་པའོ། །གྲུབ་དབང་
དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་ཀམ་སྤྲུ་ཆེན་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཀམ་ཐེག་མཚོག་སྤྲོད་པོ་དྲི་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་
གསན་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡང་མཆིས་སོ།།

གནས་ཆོས་ཟབ་གཏིར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་སྤྱི་ནི། ཆོས་སྤྲུ་ལྷུང་བ་

མཐའ་ཡས་ནས། མོངས་སྐྱུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་སྐྱུ་པ་རྣམས་ལྟར་གནས། མཐའ་འགྲོ་ཡི་ཤེས་
མཆོ་རྒྱལ། གྲུ་མ་རིག་འཛིན་རྒྱ་མཆོ། ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས། མ་མོ་མཐའ་འགྲོ་ཐུགས་འགྲོ།
ཆོས་སྦྱོར་དམ་ཅན་རྒྱ་མཆོ། རྒྱལ་སྐྱུ་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ། དེ་ལས། མཐའ་གྲུབ་ཀྱིས་ཆགས་མེད་ཀྱིས་
གསན། རྒྱལ་སྐྱུ་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་དང་། ཀྱིས་ཆགས་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་གསན། དེ་ལས་པ་རྣམས་ལྟར་གྲུབ་རྒྱུ་མཆོ་ནས་སྒྲོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་དོ་རྗེ་འཆང་གྲུབ་དབང་
སྐྱུ་མེད་གསུམ་པའི་ཞལ་སྤུ་ནས་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་དེ་ལྟར་འདྲན་པ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སྦྱིར་
ཟབ་ཆོས་འདི་གཏིར་ཆེན་མི་འགྱུར་དོ་རྗེའི་དག་པའི་སྤང་དོར་ཡི་དམ་ལྷག་པའི་ལྷ་སོ་སོས་ཞལ་
གཟིགས་ཏེ་གདམས་པ་ཡིན་པས་ལྷ་དེ་དང་དེ་ནས་གཏིར་ཆེན་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་ལ་བརྒྱུད་པར་
བྱས་ན་རུང་བ་ལས་གོང་གི་གསོལ་འདེབས་གང་དུན་བཞིས་པ་ལྷ་བྱའི་ལབ་བརྗོལ་དེ་མི་དགོས་
པ་འདྲའོ། །གནམ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་སོ་སོའི་བརྒྱུད་པ་འདྲན་ན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་ཞིག་སྒྲོས་པ་
མི་བྱའོ།

[illegible]

ཅོག་རོ་སྤྱི་ཡི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྤྱལ་པ་གཏིར་ཆེན་ཀམ་སྒྲིང་པས་དྲུགས་པོ་སྐམ་པོ་གདར་
 གྱི་རི་པོ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་བཟ་ཆོས་ཞི་ཁྲོ་དགོངས་པ་རང་གོལ་གྱི་སྤྱན་གྱོལ་མན་རག་གི་
 བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྤྱ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་འཆར་ཆེན་དང་། སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་
 ལེམས་དཔའ་དང་། ཡང་སྤྱལ་དགའ་རབ་རྗེ་ལ་བརྒྱད། དེས་མཁས་པ་སྤྱི་ལོང་ཉ་ལ་གནང་།
 དེས་སྒོའ་དཔོན་པལྒ་ཀླ་ར་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་འགྲོ་ཡི་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ལ་གནང་། དེ་གཉིས་
 ཀས་གཏིར་ཆེན་ཀམ་སྒྲིང་པ་^①ལ་གནང་། དེས་སྤྱས་མཆོག་ཉི་ལྔ་ཆོས་རྗེ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱལ་
 སྤྱས་ཉི་ལྔ་འོད་ཟེར་ལ་གནང་། དེས་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱལ་སྤྱ་སྤྱལ་

① ཤོང་རྒྱལ་གསན་ཡིག་ཏུ་ཀམ་མིང་དཔལ་བྱུང་ཆེན་ཉི་ལྔ་མངལ་རྒྱལ་གནད་དཔལ་བྱུང་པ་ཡང་མཐོམ་ལ། བརྒྱད་ཡིག་དང་བརྒྱད་འདེབས་གཞན་ཏུ་མི་སྤྲད་རོ།

ཇི་ལོད་ཟེར་ལ་གནང་། དེས་འབྲུལ་ཞིག་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུག་འཆང་ཀྱན་
དགའ་གྲགས་པ་ལ་གནང་། དེས་གར་དབང་ཀྱན་དགའ་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུག་
འཆང་པ་སྒྲ་དབང་དྲག་གས་སྒྲ་མ་ཀམ་དོན་ཡོད་ལ་གནང་། དེས་མཁས་གྲུབ་ཀམ་ཆགས་མེད་
ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་སྟེ་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་
རྒྱུད་རྩ་དར་བྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ་ཟབ་ཆོས་འདི་ཁོ་ནའི་སྟོན་ས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ཡང་
བསམ་ལྷུལ་ལས་འདས་པའོ།

བརྒྱུད་པ་འདི་ནི་ཕྱག་ལེན་རྒྱས་པ་བར་དོ་དྲག་ཁྲིད་དང་བཅས་དོང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷགས་
ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ནས། སྤུལ་སྤུལ་སྤྲུགས་ཇི་ལོད་ཟེར་དང་། དེ་ནས་
འབྲུལ་ཞིག་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་དང་། དེ་ནས་རྩ་གླིང་པའི་གདུང་བརྒྱུད་རིག་འཛིན་ཀྱན་
དགའ་གྲགས་པ་དང་། དེས་རྒྱལ་སྤྲུག་ཀྱན་དགའ་བསྟན་འཛིན་བར་གོང་དང་འདྲ་ལ། དེ་ནས་
རྒྱལ་སྤྲུག་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་བྱ་འཁོར་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དེས་མཁས་གྲུབ་ཉེ་བ་ཆོས་ཀྱི་
འབྱུང་གནས་དང་། དེས་བྱང་སེམས་ཤྲུག་བཀྲ་ཤིས་དང་། དེས་རེ་ཁེ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་དང་།
དེས་འབྲུལ་ཞིག་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེས་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་བའི་
ཞི་ཁྲིའི་ཕྱག་ལེན་བསྤུས་པ་ཉེ་བ་ཆོས་འབྱུང་ལྷགས་ཀུན་ནས་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡང་རིག་འཛིན་
ཆེན་པོ་ནས་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་རྩ་དར་བའང་ཡོད་དོ།

ཡང་སྤྲུག་ཀྱན་དགའ་བསྟན་འཛིན་ནས། གུ་རུ་ནམ་མཁའ་དོ་ཇི་དང་། དེས་འབྲུལ་ཞིག་
གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེ་ལས་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསན་པའི་
གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཉེ་བརྒྱུད་ཅེས་པ་ཞིག་ཀྱང་མཆིས་སོ།

རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བླ་མ་ཞུ་ནས་སྤྲོ་བ་ཆོགས་ལ་སྤེལ་བའི་བརྒྱུད་པ་ཟེ་འོག་གི་རི་
མོ་བཀྲ་བ་ལྟར་མཆིས་མོད་གཙོ་བོའི་དབང་རྩ་བྱས་ན། རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་མཁན་ཆེན་པ་སྤྲོ་
ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པ་སྤྲོ་ལོ་ལ་གནང་། དེས་ཀམ་ཆོས་དཔལ་
བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེས་སྒྲ་མ་ཀམ་ལྟ་དབང་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུ་ཆེན་ཀམ་འབྱུང་མེད་ལ་

གནང་། དེས་རྒྱ་སྤྱལ་པ་སྤྲོ་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་རྩེ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྤྲུགས་ཚས་
ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ལྷ་སྤྱལ་པ་སྤྲོ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་དང་། གཟི་སྤྱལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་
ཚས་ཀྱི་སྤང་བ་ནམས་ལ་གནང་། ཚས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ལྷ་སྤྱལ་གཉིས་ཀ་ལས་མཚོག་སྤྱལ་འཇམ་
དཔལ་དགུས་པའི་རྩོམ་གསལ། དེ་ལས་བྱུང་དབང་རྩོམ་འཆང་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་
ཚས་ཀྱི་སྤྲོ་དབྱངས་དང་། འཁོར་ལོའི་མཁོན་པོ་མགར་སྤོང་གཏེར་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་པ་སྤྲོ་བདེ་ཆེན་
མཁའ་སྤོང་ཡངས་པ་དང་། སྤྱབས་རྩེ་ཐུབ་བསྟན་གར་དབང་ཉིན་བྱེད་གསུམ་གྱིས་གསལ་པོ།
ལྷ་སྤྱལ་ལ་ནི་དཔོན་སྤྱལ་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་རང་གྲོལ་ལས་གསལ་པའི་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་པ་
འདྲའོ།

གཏེར་ཆེན་རྩྭ་སྤྲོ་བའི་ཟབ་གཏེར་གྱི་ཚས་སྤོང་གྱི་བརྒྱུད་པ།

ཡང་གོ་ལོ་སྤྲོ་བ་དཀོན་མཚོག་འབྱུང་གནས་སྤང་ཡང་གངས་སྤོངས་སྤྱོད་པ་གཏེར་
ཆེན་རྩྭ་སྤྲོ་བའི་ཟབ་གཏེར་གྱི་ཚས་སྤོང་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཚས་སྤྱུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། ཡངས་
སྤྱོད་རྩོམ་འཆང་ཆེན་དང་། སྤྱལ་སྤྱོད་རྩོམ་ཆེ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་ནས་སྤོབ་དཔོན་པ་སྤྲོ་འབྱུང་
གནས། དེས་གཏེར་ཆེན་རྩྭ་སྤྲོ་བ་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུམ་མཚོག་ཆོ་དབང་གྲགས་པ་ལ་གནང་།
དེས་རྩོད་པ་སྤྲོ་མ་ཤུག་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་སྤོང་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་།
དེས་ཆོ་ཚོག་པ་པ་སྤྲོ་དབང་ཐུག་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུགས་འཆང་བཀྲ་ཤིས་དབང་ཐུག་ལ་གནང་།
དེས་འབྲུལ་ཞིག་པ་སྤྲོ་དབང་དྲག་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་སྤྱུང་ཀམ་ཆགས་མེད་ལ་གནང་། དེས་
རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་བ་དང་། ཡང་གཏེར་ཆེན་འཕྲོ་འདུལ་རྩྭ་
སྤྲོ་བས་སྤྲུམ་ཆོ་དབང་གྲགས་པ་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུམ་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱུ་
ཏུ་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་བྱུ་འཁོར་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་ཀུ་ཐོག་
ཉི་པ་ཚས་འབྱུང་ལ་གནང་། དེས་ཏ་སྤྲོ་ཤུག་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་བྱུང་པ་ཚས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་
ལ་གནང་། དེས་གསེར་ལོ་སྤོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་

ཤེས་རབ་ལ་གནང་བ་དང་། གཞན་ཉི་བརྒྱད་ཐུན་མེད་པ། གཏེར་ཆེན་རྒྱ་སྒྲིབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
མའི་སྐྱེ་ཡིས་རིག་འཛིན་མི་འབྱུར་དོན་རྒྱུ་བཟུང་སྟེ་གཏེར་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་
གནང་བ་དང་། རིག་འཛིན་མི་འབྱུར་དོན་རྒྱུ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོས་དང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་
ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་སྟེ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་དར་བྱུང་གིན་དུ་ཆེ་བ་བྱུང་བ་
ཡིན་ཞིང་། བརྒྱད་ཚུལ་སྟོགས་གཅིག་པ་གཙུག་པོའི་དབང་དུ་བསྐྱེས་ན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་
བཟང་ཤེས་རབ་ནས་གོང་གི་ཀམ་སྒྲིབ་པའི་ཞི་ཁྲོ་ལྟར་མཁན་ཆེན་པ་སྤྲོ་ལྟན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་།
གྲུབ་དབང་པ་སྤྲོ་ལྟན་དང་། ཀམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ལྷ་མ་ཀམ་ལྟ་དབང་དང་། སྐྱེ་
ཆེན་ཀམ་འབྱུར་མེད་དང་། རྒྱ་སྐྱེལ་པ་སྤྲོ་མཛོ་སྟགས་བསྟན་འཛིན་དང་། ཡོ་རྒྱལ་མཛོ་སྟགས་
ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་བར་དང་། མཛོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་
འདུས་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཚོག་སྐྱེལ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་དོན་རྒྱུ་གཉིས་ཀས་གསན། གྲུབ་
དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་ཀམ་སྐྱེལ་ཆེན་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཀམ་ཐེག་མཚོག་སྒྲིབ་པོ་དྲི་
མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསན། དེ་ལས་སྐྱབས་རྒྱུ་ཁྲུང་ཁང་སྐྱེལ་སྐྱེ་སྐྱབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་
གིས་གསན་པའོ། །སྐྱབས་རྒྱུ་ཁྲུང་ཁང་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཡིས་གྲུབ་དབང་དོན་རྒྱུ་ཁྲུང་སྐྱབ་བསྟན་ལེགས་
བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱངས་ལས་ཀྱང་གསན་ཏོ། །མཚོག་སྐྱེལ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་དོར་ལས་གྲུབ་
དབང་དོན་རྒྱུ་ཁྲུང་སྐྱབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱངས་ཀྱིས་གསན་པའི་བརྒྱད་པ་དང་།
བདག་གི་རིགས་བདག་སྤྲོ་མ་མགར་སྐྱོང་གཏེར་སྐྱེལ་རིན་པོ་ཆེས་གསན་པ་སོགས་ཡོད་དོ།

རྒྱ་སྒྲིབ་པའི་ཟབ་ཆོས་སྐོར་ལས་བྱེ་བྲག་གཙུག་པོར་གྱུར་པ་འགའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱ་
སྒྲིབ་པས་གཉལ་སྤྲད་དགེ་རིན་སྐྱེན་དངས་པའི་སྟགས་སྐྱབ་ཡང་སྒྲིབ་འདུས་པའི་དབང་ལྷང་
བྲིད་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་སྐྱབ་པའི་སྟག་བཞེས་དང་བཅས་པ་དང་། རྩོ་བྲག་གནམ་སྐྱས་ཅན་ནས་
སྐྱེན་དངས་པའི་སྟགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། ཆོ་སྐྱབ་གསང་བ་འདུས་པའི་བརྒྱད་
པ་ནི་སྐྱེ་དང་འདྲོ།

མཁས་རྒྱ་དཔལ་ཀྱི་ཡུག་རིང་ནས་བཏོན་པའི་སྤྲོ་མ་དྲག་པོ་མེ་རྒྱང་འབྲིལ་བའི་བརྒྱད་པ་

ཡང་སྤྱིར་སློམ་པ་ཐག་པའི་བརྒྱུད་པ་ཐུགས་སྦྱོར་ཡང་སྤྱིར་འདུས་པ་དང་འདྲ་མོད། བརྒྱུད་པའི་
ཁྱད་པར་གཞན་ནི་གཏེར་ཆེན་འགྲོ་འདུལ་རྩ་སྤྱིར་པས་སྤྱིར་དག་དབང་གཤམ་པ་ལ་གནང་།
དེས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་སུ་འཁོར་བཏག་ཤིས་ཀྱི་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་
ཉེ་པ་ཆོས་འབྱུང་ལ་གནང་། དེས་ཏ་སྤྱི་བཏག་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་དུང་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆོ་
ལ་གནང་། དེས་འབྲུལ་ཞིག་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་
ཤིས་རབ་ལ་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་དོ་རྩེ་བཏག་ཤིས་དང་། རྒྱལ་དབང་པལ་ལོ་རྒྱུ་ གཞུ་ཆོས་
དཔལ་བཟང་པོ། སྤྱི་མ་གཞུ་ལྟ་དབང་། སྤྱི་ཆེན་གཞུ་འཕྱར་མེད། རྒྱུ་སྤྱི་པལ་མཛོ་སྤྱི་སྤྱི་
འཛིན། ཨོ་རྒྱུ་མཛོ་སྤྱི་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ། མཆོག་སྤྱི་འཇམ་
དཔལ་དགེས་པའི་དོ་རྩེ། རྒྱལ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་སྤྱི་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དབྱངས་
བར་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དང་། མཆོག་སྤྱི་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་དོ་རྩེ་ནས། འཁོར་ལོ་མགོན་པོ་
མགར་སྤྱི་གཏེར་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཡངས་དོ་རྩེ་དང་། དེ་ལས་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ཅམ་
སྤྱི་པས་རྩེ་སྤྱི་བསྟན་གར་དབང་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས་གསན་པའི་བར་ཏུ་བརྒྱུད་པའོ། །དབང་ནི་འཁོར་
ལོ་མགོན་པོ་མགར་སྤྱི་གཏེར་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་ན་བ་བདག་གི་བཞོ་སྤྱི་ཏུ་འང་
ཐོབ་པོ།

རི་པོ་ཁྱད་ཆེན་ལྷིང་བ་ནས་སྤྱི་དབང་པའི་ཆ་གསུམ་འབྲས་སྤྱི་དོན་བྲིད་ཀྱི་དབང་
ལྱང་བྲིད་གསུམ་དང་། ཏ་མགོན་གསང་འདུས་ཐེམ་ཐེད་ནི། ཆོས་སྤྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས།
ལོངས་སྤྱི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་དང་། སྤྱི་སྤྱི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་བཟོན་པལ་
འབྱུང་གནས། དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤིས་མཆོ་རྒྱལ་དང་། ལང་གོ་ལོ་ལྟོ་བ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་
གནས་དང་། གཏེར་ཆེན་རྩ་སྤྱི་པ། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་དབང་གཤམ་པ། སྤྱི་དག་དབང་གཤམ་པ།
སྤྱི་ཀུན་དགའ་གཤམ་པ། སྤྱི་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན། རོད་སྤྱི་བཏག་ཤིས། སྤྱི་ཆོས་འཆང་
བཏག་ཤིས་དབང་སྤྱི། རྒྱུ་བན་དཀོན་མཆོག་བཏག་ཤིས། སྤྱི་མ་རྩམ་རྒྱལ་བཏག་ཤིས། དེ་ལས་རིག་
འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤིས་རབ་ཀྱིས་གསན་པ་དང་། དེ་ནས་པལ་སྤྱི་སྤྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་མཆོ་ལ་བརྒྱུད་

པ་ལས་བར་དུ་དོ་རྩེ་བཟ་ཤིས་མེད་པར་གོང་གི་བརྒྱད་པ་སྤྱི་ལྟར་ནས་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་
ཐེང་གསུམ་པར་སྤྱག་པའི་བར་རོ།

ཏྲ་མགིན་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། གསང་བདག་དོ་རྩེ་གཏུམ་
པོ་དང་། ཏྲ་མགིན་ནག་པོ་ལྷགས་རལ་ཅན་དང་། གཞོད་སྤྱིན་དམར་ནག་དང་། རྣམ་སྲས་མདུང་
དམར་ཅན་སོགས་དང་། ལས་ཆོགས་འཁོར་བུ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ནི། ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་གསུམ་དང་།
རྩེ་འབངས་གོགས་ལྷ། ལོ་ལྷ་ཆེ་བཞི། གཏེར་ཆེན་རྩྭ་སྤྱིང་པ། རྒྱལ་སྲས་ཆེ་དབང་གྲགས་པ།
སྲས་ངག་དབང་གྲགས་པ། སྲས་ཀྱན་དགའ་བསྟན་འཛིན། སུ་འཕོར་བཟ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ། ཏྲ་སྤྱུ་
བཟ་ཤིས། རྒྱ་སྤྱུ་བཟ་ཤིས་རིན་ཆེན། རྒྱ་བན་དཀོན་མཆོག་བཟ་ཤིས། སུ་ཅུ་རྣམ་རྒྱལ་བཟ་ཤིས།
དེ་ལས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསན། དེ་ནས་པལླ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནས་
བརྒྱད་པ་གོང་བཞིན་ནོ།

དྲུངས་ལྷང་ཁྲ་མོ་བྲག་ནས་བཏོན་པའི་སྤར་བ་ཡང་གསང་སྤྱི་ཐེང་གི་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་
བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྤྱུ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་ནས། ལོངས་སྤྱུ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་དང་། སྤྱལ་སྤྱུ་དོ་རྩེ་
སེམས་དཔལ། སྤྱོབ་དཔོན་པལླ་འབྱུང་གནས། མཁའ་འགོ་བདུད་འདུལ་རྒྱལ་མོ། གཏེར་ཆེན་
རྩྭ་སྤྱིང་པ། རྒྱལ་སྲས་ཆེ་དབང་གྲགས་པ། སྲས་ངག་དབང་གྲགས་པ། རྒྱལ་སྲས་ལོར་བུ་ལོངས་
གྲགས། སྤྱབ་དབང་དབང་ཆེན་ལྷན་གྲུབ། སྤྱབ་དབང་སངས་རྒྱས་སྤྱན་ཆོགས། སྤྱ་མ་ཀམ་དགེ་
ལེགས་དང་། མཁས་སྤྱབ་ཀམ་ཆགས་མེད། དེ་ལས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
གསན། དེ་ནས་པལླ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནས་བརྒྱད་པ་ལྟར་ཡང་གོང་བཞིན་ནོ།

དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྤྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་དོ་རྩེ་ལས། རིགས་བདག་སྤྱ་མ་པལླ་
བདེ་ཆེན་མཁའ་གྲོང་ཡངས་པ་དང་། དེ་ལས་དབང་བརྒྱད་ནི་སྤྱབས་རྩེ་ལྷ་སྤྱལ་གསུམ་པ་མཆོག་
གིས་གསན་པའོ། །འཕོར་ལོའི་མགོན་པོ་པལླ་བདེ་ཆེན་མཁའ་གྲོང་ཡངས་པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་སྤྱིན་
བྱེད་གྱི་རིམ་པ་རང་གི་བགོ་སྐལ་དུ་ཐོབ་ཅིང་ཡི་དམ་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་སྤྱིང་ཉེ་བ་ནི་ཆོ་འདིར་མི་
ཆེད་ཁྱོད་གྱི་ཆེས་དགའ་བར་འོས་པའི་གནས་ཤིག་གོ།

གྲུང་ཐང་མཁར་གྱི་བྲག་དམར་རི་མོ་ཅན་ནས་སྐྱོན་དྲངས་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་
 གསལ་སྤྱིང་ཐིག་དང་། མཁར་རྩུ་དཔལ་གྱི་གསང་སྤྱད་ནས་དྲངས་པའི་སྤྱག་ཆེན་མ་རིག་ལུན་
 སེལ་སྤྱིང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྤྱ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། ལོངས་སྤྱ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་
 དང་། སྤུལ་སྤྱ་རྩོམ་སེམས་དཔལ། སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྩོམ་། རིག་འཛིན་སྤྱི་སང་ཏ། སློབ་
 དཔོན་པན་འབྱུང་གནས། མཁར་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ། གཏེར་ཆེན་རྩ་སྤྱིང་པ། རྒྱལ་སྤྱས་ཆོ་
 དབང་གཤམ་པ། རྩོད་པ་ལྷ་ཀྱ་བཀྱ་ཤིས། མཁར་གྲོང་བསོད་ནམས་བཀྱ་ཤིས། ཆོ་ཆོག་པ་པན་
 དབང་ལྷག། ལྷ་མ་ཀམ་དོན་ཡོད། གྲུབ་ཆེན་ཀམ་ཆགས་མེད། སྤུལ་སྤྱ་མི་འབྱུར་རྩོམ་། དེ་ལས་
 རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསན། དེ་ནས་མཁར་ཆེན་པན་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་
 དང་། གྲུབ་དབང་པན་ཞོར་བ། ལྷ་མ་པན་ལྷན་གྲུབ། ལྷ་མ་ཀམ་ལྷ་དབང་། སྤྱ་ཆེན་ཀམ་འབྱུར་
 མེད། རྒྱ་སྤུལ་པན་མདོ་ལྷགས་བསྟན་འཛིན། ཨོ་རྒྱན་མདོ་ལྷགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། རིག་འཛིན་
 དཔལ་ཆེན་འདུས་པ། མཆོག་སྤུལ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྩོམ་། གྲུབ་དབང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་
 ལྷབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་བར་དུ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་དག་གཙོ་
 པོར་སྒྲོས་པ་སྟེ་རྩེ་འོ་ཆོས་སྤོར་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱང་གོང་གི་བརྒྱད་པ་སྤྱི་ལྟར་རོ། །

མར་མ་པད་ཀྱི་ཉེ་མའི་མ་མོ་དྲ་མེ་ལྷི་པ་ཀའ་པ་ལྷུད་པ་དེ་གསེགས་པ་ལྷུད་པ་མེ་པ་མེ་པ་ལྷུད་པ།

མངའ་བདག་ཉང་རལ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཁོ་མཐིང་སྣ་ཁང་གི་ནམ་པར་སྤང་མཛད་
 གྱི་སྐུ་རྒྱལ་ནས་བཏོན་པའི་ཟབ་གཏེར་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་པོད་ཆེན་བཅུ་འི་
 བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། ལོངས་སྐུ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་དང་། རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་
 འཆང་དང་། བཅོམ་ལྷན་སྐྱུ་ཐུབ་པ་དང་། རིག་འཛིན་དགའ་རབ་རྗེ་རྗེ་དང་། བྱང་སེམས་རྗེ་
 རྗེ་ཆོས་དང་། བཀའ་འགྲོ་མ་ལས་གྱི་དབང་ལོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཨིནྱ་རྒྱ་ཉི་དང་། བཀའ་པ་སྤྱི་
 སེང་ཉ་དང་། སྤྱལ་མོ་གོ་མ་ས་དང་། རྒྱ་གར་རིག་འཛིན་བརྒྱད་དང་། སྤོབ་དཔོན་པ་སྤྱོད་འབྱུང་
 གནས་དང་། པོད་གྱི་རྒྱལ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྤྱོད་ལྗེ་བཅོན་ལ་བརྒྱད། དེ་ནས་མངའ་

བདག་ཉང་རལ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་གཏིར་ནས་བཏོན། དེས་སྤྲས་ཆུང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ནམ་
མཁའ་དཔལ་ལ་གནང་། དེས་ཉང་སྟོན་སྟོ་ལུན་ཤེས་རབ་ལ་གནང་། དེས་མངའ་བདག་བདུད་
འདུལ་ལ་གནང་། དེས་མངའ་བདག་མདོ་ཕྱེ་སེལ་ལ་གནང་། དེས་ཉང་པ་བླ་དངོས་གྲུབ་ལ་
གནང་། དེས་ཉང་འཇམ་དཔལ་ལོ་རྒྱུ་ལ་གནང་། དེས་ཉང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་།
དེས་ཉང་སྟོན་ལོ་རྒྱུ་འཕེལ་ལ་གནང་། དེས་ཉང་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་ལ་གནང་། དེས་རྗེའུ་
རིགས་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནང་། དེས་མངའ་རིས་པ་རྩེ་ཏ་པ་བླ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་
གནང་། དེས་འབྲི་གུང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ལ་གནང་། དེས་སྤང་ཅེ་གཏིར་ཆེན་གར་དབང་
ཞིག་པོ་གླིང་པ་ལ་གནང་། དེས་གཙང་རམས་པ་པ་བླ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་མཁའ་གྲུབ་པ་བླ་རྩེ་ལ་
གནང་། དེས་སྤྲས་པ་བླ་མ་ཏིའམ་པ་བླ་སྟོ་གྲོས་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་བན་དགོན་མཚོག་བཀྲ་ཤིས་
ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་ནས་དཔལ་ལྷལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་
དར་བ་ལགས་ཤིང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཕྱ་རྒྱུ་འཛན་ཅན་ལས་སྤྲུགས་སྤྲས་འདེགས་པའི་ཀ་
ཆེན་བཞི་སོགས་དཔལ་ལྷལ་བའི་ཆོས་སྟོལ་འཛིན་པའི་དགོན་ཕྱེ་སོ་སོར་ཁྱབ་པར་གྱུར་མོད་
བརྒྱུད་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་མཁན་ཆེན་པ་བླ་ལུན་གྲུབ་རྒྱ་
མཚོས་གསན། དེས་གྲུབ་དབང་པ་བླ་ལོ་རྒྱུ་ལ་གནང་། དེས་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་ལ་
གནང་། དེས་སྤྲས་མ་ཀམ་ལྷ་དབང་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀམ་འབྱུར་མེད་དེས་དོན་བསྟན་
འཛིན་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྤྲུལ་པ་བླ་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་རྗེ་ཨོ་རྒྱལ་མདོ་
སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལ་གནང་།
དེས་མཚོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དབྱིས་པའི་རྩོ་རྗེ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་རྩོ་རྗེ་འཆང་ཐུབ་
བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུ་དབྱངས་དང་། སྤྲུལ་རྗེ་མཚོག་སྤྲུལ་ལྷོན་གར་དབང་ཉི་མ་
མཚོག་ལ་གནང་བ་དང་། གྲུབ་དབང་རྩོ་རྗེ་འཆང་ལས་སྤྲུལ་རྗེ་གྲང་ཁང་སྤྲུལ་སྤྲུ་རིན་པོ་
ཆོས་གསན་ཏེ་དར་བ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་རྩོ་གྲུབ་ཆེན་འཛིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྤྲིན་གྲོལ་

དེ་དཔོན་སྤྱལ་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་རང་ཁོལ་གྱིས་གསན། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱལ་པ་སྤྲོ་མདོ་སྤྲུགས་
བསྟན་འཛིན་དང་། ལྷ་སྤྱལ་པ་སྤྲོ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གསན་ནས་བདག་ཅག་གི་རྩ་
བའི་སྤྲོ་མའི་བར་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཀྱང་མཆིས་སོ།།

གོང་གི་དབུ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ། ཆོས་སྤྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། ཡོངས་སྤྱི་རྩི་རྩེ་སེམས་
དཔལ་དང་། བྱང་སེམས་རྩི་རྩེ་ཆོས་དང་། བཀའ་འགྲོ་མ་ལས་ཀྱི་དབང་མོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་གར་
རིག་འཛིན་བརྒྱུད་དང་། སྤྱོད་དཔོན་པ་སྤྲོ་འབྱུང་གནས་དང་། བོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་བརྒྱུད་དང་།
ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་ལ་བརྒྱུད་ཅེས་བྲིས་པའང་སྤྲོད་རོ།།

ཤུ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་གི་བཀའ་བརྒྱུད་གསང་བ་ཡོངས་རྩིགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ།

མངའ་བདག་བྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་གསུང་གི་ནམ་འབྲུལ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡ་
བྲལ་གཏེར་ཆེན་གྱི་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་གིས་ལྷོ་བྲག་མཁར་རྩ་ནས་ཁྲོ་ཆུའི་སྤྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་
གཟུགས་སྤྱི་གང་བ་ཞིག་སྤྱན་དྲངས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་བཏོན་པའི་གཏེར་བྱོན་བཀའ་བརྒྱུད་
གསང་བ་ཡོངས་རྩིགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཆོས་སྤྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། དཔལ་ཆེན་ཆེ་མཆོག་ཉེ་
རུ་ཀ་དང་། བཙམ་ལྷན་ཞི་ཁོ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས། བཙམ་ལྷན་ཤུ་བྱུ་བྱུ་པ། གསང་བདག་
རྩི་རྩེ་ཆོས། ལས་ཀྱི་དབང་ཆེན། རིག་འཛིན་བརྒྱུད། ཡོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་པ་སྤྲོ་ཀླ་ར། རྩི་བྱི་སྤོང་ལྷེ་
བཙན། འབངས་བེ་རོ་ཅ་ན། གོགས་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ཉེ་རྩི་འབངས་གོགས་གསུམ། ཤུ་རུ་ཆོས་
ཀྱི་དབང་ལྷན་བར་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུད་སྤྱོད་མང་ཡང་རྩ་བའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཤུ་རུ་
ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་གིས་སྤྲན་ལུང་པ་མི་བསྐྱོད་རྩི་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་སངས་རྒྱས་འགར་སྟོན་ལ་
གནང་། དེས་རྒྱལ་བྱིས་གཞོན་རྩ་ལ་གནང་། དེས་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེས་སངས་
རྒྱས་རིན་ཆེན་ལ་གནང་། དེས་འགོས་ལོ་གཞོན་རྩ་དཔལ་བ་ལ་གནང་། དེས་བྱིས་ཁང་ལོ་རྩ་
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་ལ་གནང་། དེས་སྤྲོད་ཅེ་གར་དབང་
ཞིག་པོ་སྤྱིང་པ་ལ་གནང་། དེས་ས་ངན་གཙང་རམས་པ་པ་སྤྲོ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་སྤྲོད་སྤྱི་

པ་སྒྲ་མ་ཉིའམ་པ་སྒྲ་སྒོ་གོས་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་བན་དགོན་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་ནས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱ་དུ་དར་བྱུང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལགས་ཤིང་། རྗེ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱ་ཆེན་བཞི་སྟགས་སོ་སོར་དར་མོད། བརྒྱད་ཚུལ་སྤྲུགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། པ་སྒྲ་ལྟན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོས་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་གསན། དེས་གོ་འཛོམས་བཅའ་སྒྲོང་ཡངས་ལ་གནང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲུབ་དབང་པ་སྒྲ་མོར་བྱས་གསན། དེས་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་སྒྲ་མ་ཀམ་ལྟ་དབང་ལ་གནང་། དེས་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཀམ་འབྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་དཔོན་སྤྱུལ་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་རང་གྲོལ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྤྱུལ་པ་སྒྲ་མ་དོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་མ་དོ་སྤྲུགས་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལ་གནང་། དེས་མཆོག་སྤྱུལ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་དོན་རྗེ་དང་། སྤྱུ་ཆེན་ཀམ་ཐེག་མཆོག་སྟོང་པོ་གཉིས་ལ་གནང་། མཆོག་སྤྱུལ་འཇམ་དཔལ་དགེས་དོན་བས་གྲུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་སྤྱབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཚོས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་དང་། འདྲེན་པ་དམ་པ་ལྟ་སྤྱུལ་ཚུན་གར་དབང་ཉི་མ་གཉིས་ལ་གནང་དོ་།

ཡང་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤྱུལ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་དོན་རྗེས། རིགས་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་མགར་སྟོང་གཉིས་སྤྱུལ་རིན་པོ་པ་སྒྲ་བདེ་ཆེན་མཁའ་སྟོང་ཡངས་པ་ལ་གནང་། དེས་འདྲེན་པ་དམ་པ་ལྟ་སྤྱུལ་ཚུན་གར་དབང་ཉི་མ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་པའང་མངའོ། །མགར་སྟོང་དོན་རྗེ་འཆང་ལས་ནི་གཞུང་འདིའི་བྱེད་པོ་བདག་གི་བགོ་སྤུལ་དུ་ཐོབ་པའོ།

ཡང་གུ་རུ་ཚོས་དབང་ནས་སྤྲུག་ལུང་མི་བསྐྱོད་དོན་རྗེ་དང་། དེ་ནས་དྲུགས་སྟོན་དབང་ཕྱག་དོན་རྗེ་དང་། གཉན་སྟོན་ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེ། སེ་ལྷིངས་སངས་རྒྱས་དཔལ། སྤྱུལ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ། གུ་རུ་ཚོས་སྤྱོད་ཟེར། མཚུངས་མེད་དཔལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག །སྤྱུལ་སྤྱུ་ཚོས་ཀྱི་དབང་པོ། རིག་འཛིན་ཀམ་གུ་རུ་དང་། གཙང་རམས་པ་པ་སྒྲ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་བརྒྱད་ཅིང་དེ་ནས་བཤད་མ་ཐག་པའི་བརྒྱད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ཞིག་ཀྱང་མཆིས་སོ།

གཏེར་ཆེན་སངས་རྒྱུ་སྤྱིང་པའི་སྒྲ་མ་དགོངས་པ་འདུས་པའི་བརྒྱུད་པ།

ལྷ་སྤྱན་ལྷ་རྩལ་བཅད་པོའི་ནམ་འབྲུལ་གཏེར་ཆེན་སངས་རྒྱུ་སྤྱིང་པས་ཀོང་ཡུལ་སྤྱི་
དཀར་རྩལ་གི་སྒྲ་མོ་དང་། སུ་རི་རིན་ཆེན་འབར་བའི་སྤྱག་པ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་སྤྱི་མ་
དགོངས་པ་འདུས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཆོས་སྤྱི་ལྷན་བ་མཐའ་ཡས་ནས། ལོངས་སྤྱི་
རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་།
དེ་ནས་སྤྱི་བ་དཔོན་པ་སྤྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསན། དེས་རྒྱལ་པོ་བྱིསོང་ལྷེ་བཅན་དང་། མཁའ་
འགོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་དང་། ལྷ་སྤྱན་ལྷ་རྩལ་བཅད་པོ་ལ་གནང་། དེ་ནས་གཏེར་ཆེན་སངས་
རྒྱུ་སྤྱིང་པས་གཏེར་ནས་བཏོན། དེས་སྤྱན་མཆོག་ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་ཆོས་བདག་
གཞོན་རྩ་སེང་གེ་ལ་གནང་། དེས་མཆོན་ལྷན་གྱ་རྩ་འོད་ཟེར་ལ་གནང་། དེས་ཀྱན་མཁྱིལ་ཚུལ་
བྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་ཆེ་ལེ་རིག་འཛིན་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གནང་། དེས་
མཁའ་གྲུབ་ཚུན་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷན་གྱ་རྩ་ལ་གནང་། དེས་གར་དབང་
ཞིག་པོ་སྤྱིང་པ་ལ་གནང་། དེས་ས་ངན་གཙང་རམས་པ་པ་སྤྱི་ལྷ་མཆོན་ནས་གྱ་རྩ་པ་སྤྱི་ལྷ་མོ་ལ་
གནང་། དེས་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷན་མ་ཉིའམ་པ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷན་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་བན་དཀོན་མཆོག་བཀྲ་
ཤེས་ལ་གནང་། དེ་ལས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསན་པ་དང་། སྤྱི་ལྷ་
ཡིས་དཔལ་མོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེ་ལས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པ་སྤྱི་ལྷ་མོ་ལ་གསན་ཀྱིས་
གསན་ཏེ་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་རྩ་དར་བ་ལགས་སོ།

དེ་ནས་ཡང་བརྒྱུད་པ་སོ་སོར་གྱིས་ཀྱང་། རྩོགས་གཅིག་གཙོ་བོའི་དབང་རྩ་བཏང་ན་རྩེ་
པ་སྤྱི་ལྷ་མཆོན་ཅན་གྱིས་གཙུང་པ་སྤྱི་ལྷ་མོ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་ཐང་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷན་བཅའ་
སྤྱིང་ཡངས་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པ་སྤྱི་ལྷ་མོ་ལ་གནང་། དེས་གྱ་རྩ་ལྷན་བཀྲ་ཤེས་ལ་
གནང་། དེས་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷན་ལྷ་དབང་ལ་གནང་། དེས་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ལྷན་འབྱུར་མེད་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་
སྤྱི་ལྷ་མོ་ལྷན་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་ཨོ་རྒྱན་མཛོ་སྤྱི་ལྷ་མོ་ལ་གནང་།

དེས་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལ་གནང་། དེས་མཆོག་སྤྱུལ་འཇམ་དཔལ་
དགྲུས་པའི་དོ་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་གནང་བའི་བར་དུ་བརྒྱད་པ་དང་། རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་
སྤྱོད་ཆེན་ཀམ་ཐེག་མཆོག་སྤྱིང་པོ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་པའང་ཡོད་དོ།

གཏེར་ཆེན་པ་རྩ་སྤྱིང་པའི་ཕྱག་རྒྱར་དྲེགས་པ་ཀུན་འདུལ་གྱི་བརྒྱད་པ།

དོ་རྩེ་སྤྱིང་པས་རྒྱ་གར་པ་མོང་རུས་སྤྱུལ་ནག་པོ་ནས་གཏེར་ནས་བཏོན་པ་དང་། ལྷ་
ལྷམ་པ་རྩ་གསལ་གྱི་ནམ་འཕྱུལ་གཏེར་སྟོན་པ་རྩ་ལས་འབྲེལ་རྩལ་གྱིས་དྲངས་ལུང་ཁྲ་མོ་བྲག་
ནས་བཏོན་པ་དང་། དེའི་སྤྱུལ་པ་གཏེར་ཆེན་པ་རྩ་སྤྱིང་པའི་མཆོལ་མདོ་སྤྱོད་རིང་བྲག་ནས་བཏོན་
པའི་ཕྱག་རྒྱར་དྲེགས་པ་ཀུན་འདུལ་འདི་དཔལ་ལྷུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དུ་མ་ཞིག་ལ་
བསྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོལ་དར་བས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་སྤྱོད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། ཡོངས་
སྤྱོད་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་དང་། སྤྱུལ་སྤྱོད་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་དང་། གསང་བདག་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དང་།
རིག་འཛིན་དགའ་རབ་དོ་རྩེ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། དགའ་རབ་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་ཡིས་སྟོབ་
དཔོན་པ་རྩ་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤྱོད་
སྡེ་བཅན་དང་། ལྷ་ལྷམ་པ་རྩ་གསལ་གསུམ་ལ་གནང་། དེ་ནས་ལྷ་ལྷམ་སྤྱུལ་པ་གཏེར་སྟོན་པ་རྩ་
ལས་འབྲེལ་རྩལ་གྱིས་གཏེར་ནས་བཏོན། དེས་མཁའ་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱུས་ཤུ་བན་ལེགས་ལྷན་
ལ་གནང་། དེས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་གྲུབ་སྤྱུས་མགོ་བྱ་
བྲལ་ཆོས་རྩེ་ལ་གནང་། དེས་གཏེར་ཆེན་པ་རྩ་སྤྱིང་པ་ལ་གནང་། དེས་སྤྱུས་མཆོག་བསོད་ནམས་
དཔལ་ལ་གནང་། དེས་བདེ་ལེགས་ཞབས་ལ་གནང་། དེས་ཐབས་མཁའ་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་
ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་འཕྱུལ་ཞིག་དབང་དྲག་རྒྱ་མཆོ་ལ་གནང་། དེས་རྩེ་ཀམ་
ཆགས་མེད་ལ་གནང་། དེ་ལས་རྩེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་གྱིས་གསན་ཏེ་དཔལ་
ལྷུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་དར་བ་ལགས་ཤིང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱོགས་ཀུན་དར་མོད་གཙོ་

བོའི་དབང་རུ་བྱས་ན། བསྐྱེད་ཀྱི་བ་རྒྱ་མཆོས་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་གསན། དེ་གཉིས་ཀ་
ལས་གྲུབ་དབང་བསྐྱེད་མོར་བྱས་གསན། དེས་མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་གིས་ལ་གནང་། དེས་སྤྲོ་མ་
ཀམ་ལྟ་དབང་ལ་གནང་། དེས་སྤྲོ་ལ་སྤྲོ་ཀམ་འབྱུང་མེད་ངེས་དོན་བསྐྱེད་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་
རྒྱ་སྤྲོ་ལ་བསྐྱེད་མདོ་སྤྲལ་བསྐྱེད་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་རྗེ་ཨོ་རྒྱུན་མདོ་སྤྲལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་
གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལ་གནང་། དེས་མཆོག་སྤྲོ་ལ་འཇམ་
དཔལ་དགུས་པའི་དོན་རྗེ་དང་། དེས་གྲུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་ཐུབ་བསྐྱེད་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་
དབྱངས་དང་། འདྲེན་པ་དམ་པ་ལྟ་སྤྲོ་ཨོ་རྒྱུན་གར་དབང་ཉི་མ་གཉིས་ལ་གནང་དོ།

རིག་འཛིན་ཞོད་ལྷུ་ཅན་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཆེན་དགོངས་པ་བླང་ཐལ་ཀྱི་བརྒྱུད་པ།

སྤྲོ་ནམ་དོན་རྗེ་བརྒྱུད་འཛིན་ཀྱི་ནམ་འཕྲུལ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞོད་ཀྱི་ལྷུ་ཅན་འཕྲུ་
ནམ་གཉེན་སྤྲོ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་བླང་གཉེན་རྒྱུ་ཆོས་ཆེན་དགོངས་པ་བླང་ཐལ་ཀྱི་
བརྒྱུད་པ་ནི། ཆོས་སྤྲོ་ཀྱི་བླང་ཡབ་ཡུམ་ནས། རྒྱལ་བ་ཞི་ཁྱོད་རབ་འབྱམས་དང་། ལོངས་སྤྲོ་དོ་
རྗེ་འཆང་ཆེན་དང་། སྤྲོ་ལ་སྤྲོ་དོན་མེས་དཔལ་དང་། ཡང་སྤྲོ་དགའ་རབ་དོན་རྗེ་ལ་བརྒྱུད།
དེས་སྤྲོ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ལ་གནང་། དེས་མཁན་པ་སྤྲོ་མེད་ཉལ་གནང་།
དེས་སྤྲོ་དཔོན་བསྐྱེད་ཀྱི་ར་ལ་གནང་། དེས་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཉལ་གནང་། དེས་ལོ་ཆེན་བི་
རོ་ཅན་ལ་གནང་། དེ་གསུམ་ཀ་ཡིས་ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྤྲོ་ལྷུ་ཅན་དང་། མཁན་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་
མཆོ་རྒྱལ་དང་། སྤྲོ་ནམ་དོན་རྗེ་བརྒྱུད་འཛིན་གསུམ་ལ་གནང་། དེ་ནས་རིག་འཛིན་ཞོད་ཀྱི་ལྷུ་
ཅན་ལ་བརྒྱུད། དེས་ཀྱི་སྤྲོ་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་བརྒྱུད་འཛིན་བསོད་
ནམས་མཆོག་བླང་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྤྲོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གནང་། དེས་བྱང་མེས་ཀྱི་
དགའ་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་ཨོ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་བ་སྟེ། ཨོ་དཀོན་མཆོག་
རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཤངས་བཅས་སུ་ལུང་རུ་བྱང་མེས་ཀྱི་དགའ་ཉི་མ་ལས་རྒྱུ་ཆོས་ཆེན་དགོངས་
པ་བླང་ཐལ་ཀྱི་སྤྲོ་ཨོ་རྒྱུན་གར་པར་གསན། ཁམས་སུ་ཐེབས་ཏེ་ཀུམ་ཐོག་སྤྲོ་མཐོ་རི་ཁྱོད་རུ་བྱང་

སེམས་རྒྱལ་མཆོན་སེང་གེས་ཆོས་གསུངས་པའི་གྲུ་དུ་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་ཕྱག་དཔེ་ལྷན་
 བ་ན། དེ་དུས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུངས་གྱི་ཆོས་བཀའ་ལས་ཉང་
 དང་ཆོས་དབང་གི་གཏིར་ཁ་ཅམ་ལས་གཏིར་མར་ཆེར་མི་དགྲེས་ཤིང་མི་དར་བས་རྒྱལ་མཆོན་
 སེང་གི་ཐུགས་མ་དགྲེས་པའི་རྣམ་པས་ཉི་མ་ཡོད་དུས་ཟླ་བ་མི་དགོས་གསུངས་ཏེ་ཕྱག་དཔེ་
 རྣམས་རྒྱབ་ཁང་གི་འོག་དུ་འཕངས་པ་ན་རྟོ་གཅེལ་ལ་ཡི་གེའི་གཟུགས་དོད། དཔེ་རྣམས་ཕྱིར་
 བསྐྱུས་ཏེ་ཞིབ་པར་གཟིགས་རྗེས་བྱང་སེམས་རྒྱལ་མཆོན་སེང་གི་ཡིས་ཨ་རྟོ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་
 མཆོན་ལས་དབང་ལུང་གསན་པ་དང་། ཨ་རྟོ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་རྣམ་འབྲུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡ་
 རྩ་རྩ་ལས་མཆོན་ལྷན་ཀྱང་ཡ་བརྒྱུད་ཨ་རྟོ་དགོན་མཆོག་རྟོ་རྗེས་ཀྱང་གསན། ཕྱི་མ་ལས་ཉོར་པོ་
 རྩ་རྩ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསན། རྗེ་འདི་ཡིས་རྒྱགས་སངས་གནས་སུ་རྟོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་
 ཐལ་གྱི་བྲིད་ཡིག་གསར་དུ་བཅུམས་ཤིང་། སྤར་གཙང་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 སྐྱེས་དང་བསྐྱེས་ཏེ་བྲིད་པས་ཕྱག་རྟོགས་ཟུང་འཇུག་ཅིས་པའི་སྒོལ་དེ་བྱུང་། རྗེ་དེ་ལས་བྱ་འཕྲོར་
 བ་བྱང་རྒྱབ་སེང་གེས་གསན། དེ་ལས་བྱ་འཕྲོར་བ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཆོས་གསན། རྗེ་འདི་ཡིས་ཉོར་
 པོ་རྩ་རྩ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དགོངས་ཟངས་བྲིད་ཡིག་ལས་བསྐྱུས་ཏེ་བྲིད་ཡིག་རྒྱུད་བ་བཅུམས་པ་
 ཕྱིས་དཔལ་ལྷན་བའི་མྱོང་བྲིད་ཕྱག་བཞེས་གཙོ་བོ་བྲིད་ཡིག་དེ་ལས་བྲིད་པ་བྱུང་། བྱ་འཕྲོར་བ་
 བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཆོ་ལས་རྒྱ་རྟོན་རྟོན་པ་སེམས་གསན། དེ་ལས་སྐར་རྗེ་ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཆོ་དང་། རེ་ཁི་
 རྒྱུད་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཆོ་དང་། གསེར་ལོ་རྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་གསུམ་གྱིས་གསན། དེ་གསུམ་ལས་
 རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤིས་རབ་ཀྱིས་གསན་ཏེ་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་དར་བར་
 གསུངས་ལ། རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་གཙོ་བོ་གསེར་ལོ་རྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལས་གསན་པ་ཡིན་པར་
 དེས་ཤིང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ནས། མཁན་ཆེན་པུ་ལྷན་གྱུ་རྒྱ་མཆོ་དང་། གྲུབ་དབང་པུ་
 རོར་བུ། ཀམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ། ལྷ་མ་ཀམ་ལྷ་དབང་། སྐར་ཆེན་ཀམ་འབྲུར་མིང་། རྒྱ་སྐལ་པུ་
 མདོ་སྤྱོད་བསྐྱུས་འཛིན། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་
 འདུས་པ། མཆོག་སྐལ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་རྟོ་རྗེ་བར་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་། མཆོག་སྐལ་ལས་

བདག་གི་རིགས་བདག་སྤྲུལ་མ་མགར་སྐྱོང་དོ་རྩེ་འཆང་མཁྱེ་སྤྱི་རྣམ་ཀའི་དང་། གྲུབ་དབང་དོ་རྩེ་
འཆང་ལྷན་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས་གསན་པའི་བར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སོགས་འདྲིན་ན་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཏེར་སྟོན་མ་ཏི་རྩལ་མཁའ་འགྲོ་སེང་གདོང་བདུད་འདུལ་བྲག་མོའི་ཆོས་སྐྱོར་གྱི་བརྒྱུད་པ།

གཏེར་སྟོན་མ་ཏི་རྩལ་མཁའ་འགྲོ་སེང་གདོང་བདུད་འདུལ་བྲག་མོའི་ཆོས་སྐྱོར་གྱི་
བརྒྱུད་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོ་ནས། ལོངས་སྤྱོད་དོ་རྩེ་ཕག་མོ་དང་། བདུད་འདུལ་བྲག་མོ་
སེང་གདོང་མ་དང་། དེ་ནས་རིག་འཛིན་པསྒྲ་ཐོད་ཐེང་དང་། དེ་ལས་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ན་དང་།
མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་མཁའ་ཆེན་དཔལ་གྱི་དབང་ལྷན་དང་། དེ་ལས་
གཏེར་སྟོན་མ་ཏི་རྩལ་དང་། དེ་ལས་འགྲོ་མགོན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཆོ་དང་། དེ་ལས་མཁའ་གྲུབ་
བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར་དང་། དེ་ལས་འདྲིན་མཆོག་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་
སེང་གེས་གསན་ནས་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་རྒྱ་དར་བའི་བརྒྱུད་པ་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་གོང་
དུ་དོ་རྩེ་ཕག་མོ་མེད་པ་དང་། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནའི་འཕྱོར་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་མེད་
པའི་བརྒྱུད་ཚུལ་གཉིས་མཐོང་མོད་གང་རྣམ་དག་དེ་ཡིན་མ་ངེས་སོ།།

དེ་ཡང་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ་རྒྱུད་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོག་གི་
དཔོན་སྟོབ་དང་། ཆོས་སྐྱོར་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་འབྱུང་དཀར་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཟེར་ལ། དེ་བདེན་པ་ནི། མ་ཏིའི་སེང་གདོང་གི་ཆོ་གའི་ཁྲོད་དུ་བཀའ་སྤྱང་དམ་
ཅན་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱང་བ་བསྐྱུས་པ་འདོད་དོན་ལྷུང་སྟོལ་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་
མཇུག་དུ། གསེར་བ་སྤྲུལ་མ་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆབ་ཁྱད་ལྷན་པར་བྱས་པའོ། ཞེས་དང་། སེང་
གདོང་གི་ཆོ་ལག་ཆོས་སྟོད་ལྷན་དུ་ཞིག་གི་མཇུག་དུ་ཡང་། ཆོགས་བསགས་དང་མཇུག་རྣམས་ནི་
གསེར་བ་སྤྲུལ་མ་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བགྱིས་པའོ། ཞེས་ཡོད་པས་ཤེས་ལྷན་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་
དཀར་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཏེར་སྟོན་གྱི་ཞལ་ཟིན་ཅིང་ཞལ་སྟོབ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་

སྒྲུལ་སྟེ། སེང་གདོང་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་སྤྲོ་མའི་གསོལ་འདེབས། ཨོ་སྤྲོ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་
མཁའ་ལྟར་དག་པའི་སྔ་བྲང་ནས། ཁྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་མཚུག་དུ། གཏེར་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་
བྱང་དུ། གཏེར་སྟོན་བཟླ་ཤིས་མིང་ཅན་བདག་གིས་སྤྱར་བའོ། ཁྱེས་པ་ཞིག་འདུག་ལ། གསོལ་
འདེབས་དེའི་ཁྲོད་དུ། སྤང་སྟོང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་སྔ་བྲང་ནས། འདྲེན་མཚོག་མགོན་པོའི་
མཚན་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བསྟེན་རྒྱལ་མཐའ་དུ་བྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཁྱེས་མགོན་
པོ་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་ཐོན་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཏེར་སྟོན་དངོས་སུ་ཞལ་བཞུགས་པའི་མཚུག་དུ་
གཏེར་སྟོན་གྱིས་གསོལ་འདེབས་བྱས་དུས་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་པའི་སྤྲོ་མའི་གསོལ་སུ་བཀོད་པ་
འདིས་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་དེ་དུས་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་སེང་གའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པས་དབྱུང་ན་གཏེར་སྟོན་དུས་ནམ་བྱོན་གྱི་ལོ་ཆོགས་འོལ་
སྤྱི་ཙམ་ཡང་གོང་བསྐྱིག་ནུས་སོ།

འཇའ་ཚོན་སྟིང་པོའི་ཟབ་གཏེར་གྱི་བརྒྱད་པ།

ཉང་བན་ཉིང་འཛིན་བཟང་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་གཏེར་ཆེན་འཇའ་ཚོན་སྟིང་པོ་ཉུ་ནག་མེ་
འབར་གྱི་ཡང་ཟབ་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་སོགས་དཔལ་ཡུལ་པའི་ཚོས་རྒྱུད་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་
པ་བྱབ་ཆེ་ཞིང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཤུ་རྒྱའི་ཞབས་ཀྱིས་རྗེ་ཀམ་ཆགས་མེད་དང་། རྒྱགས་སངས་
ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ལས་འཇའ་ཚོན་སྟིང་པོའི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རྫོགས་གསན་ཅིང་ཉམས་
སུ་བཞེས་པས་ན་དེའི་བརྒྱད་པ་ནི། ཚོས་སྤྱི་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ནས། ཡོངས་སྤྱི་འཕགས་མཆོག་
ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ནས་སྤྱུལ་སྤྱི་པ་སྤྱི་འབྱུང་གནས་དང་། དེ་ནས་
མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉང་བན་ཉིང་འཛིན་བཟང་པོར་བརྒྱད།
དེ་ནས་རིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྟིང་པོས་གཏེར་དུ་བཞེས། དེས་ཚོས་བདག་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་
ལ་གནང་། དེས་རྟག་ར་ཆོ་མཚམས་སྤྱུལ་སྤྱི་ལྟན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱགས་སངས་
མངའ་བདག་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་སྟེ་

དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚས་རྒྱད་རྩ་དར་བ་ལགས་སོ།

དེ་ནས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་སྤྲུལ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི་སོགས་སོ་སོར་བཟུང་གཏེར་འདི་ཡི་བརྒྱད་པ་དར་བྱའི་རྩ་བྱུར་ཏི་ད་ལྟའི་བར་རྩ་བརྒྱད་པ་གསེར་ནག་གི་ཞགས་པ་ལ་དམ་སེལ་གྱི་གཡའ་ཡིས་མ་གོས་པར་འཕེལ་བཞིན་མཆིས་མོད་བརྒྱད་པ་གྲུས་ཚད་བགྱང་བར་རྩོམ་སྒྲགས་ཤིང་ཡི་གེས་འཛིགས་ལ། གཙོ་བོ་ནི། རྩོམ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལོ་འབའ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཐུགས་སྤྲུལ་པ་བླ་ལྟན་གྱུ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པ་བླ་མོར་བྱ་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་ཆེན་ཀམ་བག་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་བླ་མ་ཀམ་ལྟ་དབང་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུལ་སྤྱུ་ཀམ་འབྱུར་མེད་ལ་གནང་། དེས་བླ་མ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྤྲུལ་པ་བླ་མ་མཛོ་སྤྲུག་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་ལྟོན་མཛོ་སྤྲུག་ཚས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། དཔལ་ཡུལ་དར་བ་ཐང་མཚོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགྲུས་པའི་རྩོ་རྩོ་གཉིས་ལ་གནང་། དར་བ་ཐང་མཚོག་སྤྲུལ་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་གསན་ཞིང་། ཁོང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཚས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་དང་། རིགས་བདག་བླ་མ་མཁར་སྤོང་གཏེར་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྟ་སྤྲུལ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་གར་དབང་ཉིན་བྱེད་ཅམས་ལ་གནང་ནས་ལེགས་པར་དར་བའོ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་ཁང་སྤྲུལ་སྤྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་གིས་གསན་པའི་བརྒྱད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཆེན་ཀམ་འབྱུར་མེད་ཀྱིས། པ་བླ་མཛོ་སྤྲུག་འཛིན་ལ་གནང་། དེས་མཛོ་སྤྲུག་ཚས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལ་གནང་། དེས་འཇམ་དཔལ་དགྲུས་པའི་རྩོ་རྩོ་ལ་གནང་། དེ་ལས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲུབ་དབང་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་གསན་པ་བཅས་སྤོང་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་བརྒྱད་པ་ཞིག་དང་། འཇའ་ཆོན་རྩྱ་ནག་མེ་འབར་ལས། སྤྲུལ་སྤྱུ་རིག་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་གསན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་མཁའ་གྲུབ་ཀམ་ཆགས་མེད་དང་། རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་། པ་བླ་ལྟན་གྲུབ་

ཀྱུ་མཆོ་དང་། གྲུབ་དབང་པ་བླ་མོར་བྱ་དང་། ཀམ་བཀྲ་ཤིས་དང་། ཀམ་ལྷ་དབང་དང་། སྤུལ་སྤྱུ་ཀམ་འགྱུར་མེད་དང་། སྤུལ་མཆོ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་དང་། པ་བླ་མཛོ་སྤྲུག་པ་སྤྲུག་འཛིན་དང་། མཛོ་སྤྲུག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དགྲུས་པའི་རྩོ་རྩེ་ལ་བརྟུང་པའི་བརྟུང་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་སྤུལ་སྤྱུ་ཀམ་འགྱུར་མེད་ལས་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་གྱིས་གསན། དེ་ལས་ལྷ་སྤུལ་པ་བླ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གསན། དེ་ལས་ཀྱང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་གསན་པར་ཀྱང་སྤུལ་རྣམ་ཐར་དུ་མཆིས་ལ། ལྷ་སྤུལ་པ་བླ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་ལས་མཛོ་སྤྲུག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་གསན་པར་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་ལོ། །མཆོག་སྤུལ་འཇམ་དཔལ་དགྲུས་པའི་རྩོ་རྩེས་ལྷ་སྤུལ་ལས་གསན་པ་དང་། མཛོ་སྤྲུག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་གསན་པའི་བརྟུང་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མཛོན་ནོ།

ཆོགས་བདག་ཁམས་བྱོན་མར་གྲགས་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་བརྟུང་པ།

མཛོ་མགོན་ལེགས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཁམས་བྱོན་མར་གྲགས་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་བརྟུང་པ་ནི། མགོན་པོ་གསང་བ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྟུང་ལས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བསྟན་པ་བསྐྱང་ཞིང་བཀའ་ལ་གནས། །དམ་ཆོག་འཛིན་པའི་ཞིང་རྒྱུང་ལ། །མགོན་པོ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་གཙོ། །དཔལ་ལྷན་རིག་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལས་སྦྱབ་པ། །དཔལ་ལྷན་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་མ་རྒྱ་ལ་དཔལ་མགོན་པོ་ནག་པོ་ལེགས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྐྱང་ཡོངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་རྟུང་གེ་དུ་མ་ནས་བསྤྲུགས་པའི་ཆོས་རྒྱུང་ཡིན་ཕྱིར་འདིའི་སྤྱིན་དབང་ཟབ་མོ་སྦྱབ་པའི་འཕྲིན་ཆོག་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་བརྟུང་པ་འདི་ལ་རིང་བརྟུང་བཀའ་མ་དང་། ཉེ་བརྟུང་གཏིར་མའི་བརྟུང་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། ཆོས་སྤྱུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས། འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། དེ་ནས་ལེགས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་དང་། དེས་སློབ་དཔོན་རྣམས་སྤྱི་ཏུ་ལ་གནང་། དེས་རྣམ་སྤྲུལ་པའི་ལོ་ཆེན་

བེ་རྩ་ཙ་ན་ལ་གནང་། དེ་ལ་ཚས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤྱོད་ཞི་བཙན་དང་། རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྤྱོད་པོ་དང་།
རྒྱལ་པོ་མདོ་གཞེན་ནག་པོ་དང་། སྤྱུ་མོ་གཡུ་ཞེན་མ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་གཞི་མོ་ཆ་དང་། མཁའ་
འགྲོ་མ་རྩ་ར་སེང་ཏ་སྤྱོད་དཔལ་མགོན་པོ་ནག་པོ་ལེགས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོའི་སྤྱོད་དབང་
བཀའ་གཏང་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་མ་གཙོ་བོ་དུག་བྱུང་ངོ་།།

དེ་ནས་ཡང་བེ་རྩ་ཙ་ནས་རྩི་རི་ཚས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་བཀའ་མ་དུག་སྤྲུགས་གསང་བ་སྤྱོད་
གྱི་སོགས་མགོན་པོའི་ཚས་སྤྱོད་ཡོངས་རྫོགས་གནང་སྟེ་བཟུན་པ་སྤྱུང་བའི་ལྷགས་རིར་བསྐྱོས་སོ། །
རྩི་རི་ཚས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྩི་རོལ་པའི་དོ་རྩི་ལ་གནང་། དེས་གུ་རྩ་དཔལ་བ་ལ་གནང་། དེས་རྩ་
བཟོ་ལ་གནང་། དེས་ཚས་ཀྱི་དོ་རྩི་ལ་གནང་། དེས་སྤྱོད་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་ལྷ་གྲུ་རྒྱལ་
མཚན་ལ་གནང་། དེས་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལ་གནང་། དེས་ཚས་རྩི་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་ལ་
གནང་། དེས་རྒྱལ་རོང་རྩ་འཕོ་རྫོགས་ལྡན་ལ་གནང་། དེས་བྲག་སེང་གུ་རྩ་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་
ལྡན་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེས་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་བཟང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ལ་
གནང་། དེས་རྩ་མ་བཟོ་ལ་གནང་། དེས་ལབ་སྟོན་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་ལ་གནང་། དེས་བྱང་རྒྱལ་
སེང་གེ་ལ་གནང་། དེས་བྲག་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་ཉེ་པ་ཚས་འབྱུང་ལ་གནང་། དེས་དུང་
བ་ཚས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་མོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་རྩི་རིག་འཛིན་
ཆེན་པོ་གུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་ནས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚས་རྒྱུད་རྩ་དར་བའོ།།

རྩི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པ་རྩི་རི་ལམས་ལས། ཉེ་གནས་དབང་པོ་པ་རྩི་ཆེ་བཟུན་གྱིས་གསན།
དེས་ཨོ་རྒྱན་སྤྱོད་གྲོས་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པ་རྩི་ལོ་རྩ་ལ་གནང་། དེས་པ་རྩི་རིག་འཛིན་ལ་
གནང་། དེས་མཁའ་ཆེན་ཀམ་བྲག་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་རྫོགས་ལྡན་ཀམ་དོན་དམ་ལ་གནང་།
དེས་རིས་སྤྲུག་སྤྱོད་པ་པ་རྩི་བཟོད་པ་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྤྱུལ་པ་རྩི་མདོ་སྤྲུགས་བཟུན་འཛིན་ལ་
གནང་། དེས་མདོ་སྤྲུགས་ཚས་ཀྱི་ཉེ་མ་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལ་
གནང་། དེས་དར་ཐང་མཚོག་སྤྱུལ་ཚས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལ་གནང་། དེ་ཉིད་གྱིས་བདག་ཅག་གི་རིགས་
བདག་སྤྱོད་མ་མགར་སྤྱོད་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་ཡོངས་དོ་རྩི་དང་། མཚོག་སྤྱུལ་སྤྱུལ་བཟུན་གར་དབང་

ཉིན་བྱེད་བཤད་སྐྱབ་འཕྱིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་གནང་བ་ནི་རིང་བརྒྱད་བཀའ་མའི་བརྒྱད་
པ་སྟེ་འདི་ཡང་བཀའ་གཏེར་བྱང་འཇུག་གི་བརྒྱད་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །བཀའ་དྲིན་མཚུངས་
མེད་དཔལ་ལྡན་སྤྲུལ་མ་མགར་སྟོང་སྐྱུ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ཙམ་
ནི་དམན་པ་བདག་ལའང་ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་ཤར་ངོ་།

གཉིས་པ་ཉི་བརྒྱད་གཏེར་མའི་བརྒྱད་པ་ནི། གཟེ་འགག་ཚུ་འཕོ་ནོར་བུའི་སྤྱིང་གི་སྤྲུལ་
ཀྱུ་རོང་གཏེར་སྟོན་ཚུ་འཕོ་རྟོགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱུ་རོང་བྲག་ལ་མགོན་པོ་འམ་གསེར་སྟོན་མགོན་
པོ་འབྲོང་རི་ནས་སྤར་བའི་རོས་གཏེར་དུ་སྤས་པའི་མགོན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་
གཏེར་གྱི་ཟབ་གཏེར་བཞེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་མགོན་པོ་བཀའ་མ་དྲག་སྤགས་གསང་བ་སྤུ་གྱི་དང་
སྤུར་ནས་བཀའ་གཏེར་བྱང་འཇུག་དུ་བགྱིས་ཏེ་སྤེལ་བའི་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དཔལ་ཡུལ་བའི་
ཆོས་རྒྱུད་དུ་བྱུང་ཚུལ་ནི། ལ་ཆེན་བའི་རོ་ཙ་ན་དང་། གཏེར་སྟོན་ཚུ་འཕོ་རྟོགས་ལྡན། དེ་ནས་མིག་
ཡུང་སྤྲུལ་ནས་དགེ་འདུན་ཀྱུ་མཆོན་ལ་བརྒྱད། དེ་ནས་དཔོན་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ། དེ་ནས་
མདོ་ཤེལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱུ་མཆོན། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་འབྱུལ་པ། དེ་ནས་ཀྱུ་མཆོན་རྩོ་རྩོ། དེ་ནས་ལབ་
སྟོན་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན། དེ་ནས་དར་བུ་སྟོ་གྲོས་རབ་བརྟན། དེ་ནས་ཀམ་ཐོག་ཏེ་པ་ཆོས་འབྱུང་།
དེ་ནས་སྤྲུལ་ཀྱུ་མཆོན་སིང་ག། དེ་ནས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུ་སིང་ག། དེ་ནས་རྩོ་དཀོན་མཆོག་སིང་ག། དེ་
ནས་རྩོ་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས། དེ་ནས་མགོན་པོ་སིང་ག། དེ་ནས་གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱུ་མཆོན། དེ་
ནས་རྩོ་རིག་འཛིན་ཀྱུ་བཟང་ཤེས་རབ་^①ལ་བརྒྱད་པའོ།

རྩོ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་གཙུང་པ་སྤྲུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱུ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་ཆེན་པ་སྤྲུ་
ལྷན་གྲུབ་ཀྱུ་མཆོན་ལ་གནང་། དེས་གྲུབ་དབང་པ་སྤྲུ་ནོར་བུ་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུ་ལྷན་གྲུབ་
ལ་གནང་། དེས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུ་ཆོས་འཕེལ་ལ་གནང་། དེས་སྤྲུ་རྩོ་སྤྲུལ་གསང་སྤགས་བསྟན་འཛིན་

① ཀྱུ་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་བརྒྱད་ཚུལ་འདི་དག་ལས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱུ་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་ལ། འགའ་རེ་དབང་ཆོག་དང་།
བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་འགའ་རེར་གསལ་བ་ལྟར་བྱིས་མོད། རྟོན་དངོས་ཡིན་མིན་ནི་མ་དེས་ལ། ཀྱུ་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གསན་ཡིག་པོད་ཏི་གཉིས་ཡོད་
པར་བཤད་མོད་འབད་བརྒྱས་བཅོལ་ཡང་ལག་དུ་མ་སོན་ཏོ།

ལ་གནང་། དེས་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ལ་གནང་། དེས་རྒྱ་སྤུལ་པམ་མདོ་
སྤྲལ་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་སྟེ་དར་བཤོ། །དེ་ཡན་གྱིས་བཀའ་གཏེར་གཉིས་ཀ་གཙུག་པོ་ཙམ་གྱི་
བརྒྱུད་ཚུལ་བཟོད་ཟིན་ལ། ཞིབ་ཤུག་གྱིས་ན་ཆོས་ཚན་གཞན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་རེ་
ཞིག་སྤྲོས་པ་མི་བྱའོ།

ཁ་ཅིག་འདི་དག་གཏེར་ཆོས་ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གང་རུང་རེ་དང་། གནའ་བོའི་
རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་གྲགས་ཅན་རེ་ལས་བོད་ཀྱི་གཏེར་སྟོན་རེར་བརྒྱུད་པ་སྐད་བྱས་པ་དོན་ལ་
བར་དུ་མི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བོས་ཆོད་པ་འདི་འདྲ་ལ་བརྒྱུད་པ་འདྲེན་པའི་འོས་གཤམ་མི་ཆེ་ལ།
སྤྲུལ་མེད་པར་རང་དགར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་། ཡེ་ཤེས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་མདོན་སྤྲུལ་
དུ་སྤྲང་སྟེ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐེ་ཆོམ་ལ། ཡོད་ཀྱང་གསང་སྤྲལ་རང་དགར་འཇུག་པ་
ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། གཏེར་ཆོས་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་བྱང་བ་ཞིག་དང་། བོད་
དུའང་རྟིང་མ་ཁོ་ན་མིན་པར་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རྟིང་མ་ལ་ལྷག་པར་མང་བ་
རྒྱལ་དབང་ཚུན་ཆེན་པོས་གཏང་རྒྱ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། གཏེར་
ཆོས་འཐད་མིན་གྱི་ནམ་གཞག་མཁས་པ་དུ་མས་གཞན་དུ་བཟོད་ཟིན་པས་དེར་བལྟས་པས་
འཇུག་སོ།

སྤྱིར་རྒྱ་གཡ་སྤྲུལ། བྱ་དང་ལྷོན་ཤིང་ཆུ་སྤྱང་རོལ་མོ་སོགས། །ཐོས་པར་འདོད་ཆེ་སྟོན་
པའི་ཆོས་སྤྲོས་ཀྱི་ཚིག་གསུངས་པ་ལྟར། བསོད་ནམས་བྱང་པར་བ་བསགས་ཤིང་། ལས་དང་སྐལ་
བ་དང་ལྷན་པ། ཆོ་རབས་དུ་མར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་སྤྲུག་པ། ཆོ་འདིར་སྤྲོས་ཐོབ་དང་
སྤྱངས་པ་གང་རུང་གི་སྟོན་པ་རྟོགས་པའི་དཔལ་འབར་ཞིང་དག་པའི་སྤྲང་བར་འབྱམས་སུ་གྲུས་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤུལ་སྤྲུལ་མི་འགྱུར་དོན་ལྟར་དག་པའི་སྤྲང་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་ཞིང་ཁམས་དང་།
ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་རབ་འབྱམས་སྤྲང་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲུབ་ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་
སྤྲོན་པ་དང་། དོན་ལྟར་སྤྲུལ་པ་དང་། དོན་ལྟར་གར་འབྲུབ་པ་དང་། བཟང་ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་
ས་ལམ་ལ་སྤྱིར་བ་སོགས་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཤུག་མེད་གཏེར་གསུང་དྲི་མ་མེད་པས་གྲུབ་ཅིང་དོན་

མཐུན་གྱི་ཚོལ་བ་འཇུག་མི་སྲིད་དེ། འཕགས་པ་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ཇི་མ་མེད་པའི་གཟི་བཞིན་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་འདོད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟུ་
 ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་མ་མེད་པའི་གཟི་བཞིན་ཆོས་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བསམ་པ་སྟན་སྲུང་ཆོགས་པ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་གཞན་ན་འདུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་རྣམས་ཞལ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་
 ཆོས་ཀྱང་ཐོས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བཞེགས་པའི་འཕགས་པ་མི་ལམ་བསྟན་
 པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་མི་ལམ་ན་སྤྲེགས་བམ་རྟེན་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་ལམ་ན་གཟུངས་
 གྱི་སྐྱ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་ལམ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་ལམ་
 ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཐེའི་མདོ་ཐེའི་སྐྱ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་ལམ་ན་ཆོས་སྐྱ་བའི་དག་སྟོང་
 ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཐོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་ལམ་ན་བདག་ཆོགས་སྲུ་བཅད་པ་
 ལ་སྟོབས་པ་ཐོབ་པར་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་ལམ་ན་བདག་མདོ་སྟེ་ལ་སྟོབས་པ་
 ཐོབ་པར་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མི་ལམ་ན་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་གྱི་སྐྱ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་མི་ལམ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་ཐོས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 ཐོས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཕལ་པོ་ཆེའི་སྐབས་བརྒྱད་པ་སྟོང་པོ་བཞུག་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་མཛོད་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་བགྱི་
 བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་དང་མཛོད་མི་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལྷན་བ་ཐོབ་པར་བགྱི་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཏེར་
 དང་མཛོད་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པར་བགྱི་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ནི་དག་པའི་སྤང་
 བར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་སྤང་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཁྱུངས་ཡང་དག་གོ།

ཡང་སྤུལ་སྤུལ་མི་འཕྱར་རྟོ་རྟོ་དང་། མཁས་དབང་རྣམས་པ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་
བསགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱི་བ་སྤྱབ་པ། སྤྱི་བ་སྤོན་མར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པ་བཟང་བ་
དང་། ཆོ་རབས་རྩ་མར་མང་རྩ་སྤོས་པ་བསགས་པ་དང་། ཟབ་མའི་ལམ་བསྐྱམས་ཤིང་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གྲུས་པས་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། ཟབ་མའི་མདོ་སྤེལ་གྲགས་ཤིང་སྤོན་པ་དང་།
མདོ་སྤེལ་ཟབ་མའི་མཆོད་པས་སྤུ་རྩུ་ལ་གོམས་པ་རིང་རྩ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཆོ། རི་དང་། བྲག་
དང་། རྩ་སྤྱང་དང་། སྤོན་ཤིང་དང་། བྱ་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱང་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྤོན་པའི་སྤྱ་
འབྱུང་བ་སྤོས་རྩ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རི་བྲག་རྩ་མཆོད་སྤོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་
སྤྱིགས་བམ་འདོན་རྩ་ཡོད་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རྒྱས་ཏེ། བསོད་
ནམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། དྲི་མ་མེད་པའི་གཟི་བརྒྱུད་ཆོས་
འདོད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་རི་དང་། རི་
སྤུལ་དང་། ཤིང་དག་གི་ནང་རྩ་བརྟག་པ་དག་ཡོད་དེ། གཟུངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤོན་མཐའ་ལས་པ་
སྤྱིགས་བམ་རྩ་བྱས་པ་དག་ཀྱང་ལག་རྩ་འོང་བར་འཕྱར་རོ། དྲི་མ་མེད་པའི་གཟི་བརྒྱུད་ཆོས་འདོད་
པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སྤོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྤྱ་
རྣམས་སྤོབས་པ་སྤྱབ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་མིའམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་པོས་བྱས་
པའི་མདོ་ལས། བཞིན་བཟང་དག། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ཀྱིས། རྣམ་མཁའ་ལས་
ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་འདི་ལྟ་བུ་བྱང་ན་སིལ་སྤྱན་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་ཅི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་སྟེ། བཞིན་བཟང་
དག། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བོ། ཞེས་དང་། བལ་
པོ་ཆེའི་སྐབས་བཞི་པ་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ན་བ་སྤུའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་དབྱངས་
རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་ཤིན་རྩ་བརྒྱུད་དོ། འདོད་ན་སྤོང་གསུམ་གྱིས་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ན་གཟུགས་སུ་སྤྱང་བ་རི་སྟེད་ཡོད་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྱང་བ་དེ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་འབྱུང་བར་
བྱེད་དོ། འདོད་ན་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གི་སྤྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ཁོང་རྩ་རྒྱུད་
པར་བྱེད་དོ། འདོད་ན་སྤྱ་དང་དབྱངས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱར་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་བོ། འདོད་ན་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་སྤྱོད་དང་རོལ་མོ་བརྒྱུད་བ་དང་དགྲོལ་བའི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །འདོད་ན་ཡི་གེ་གཅིག་གི་སྤྱོད་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚིག་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །འདོད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ཤིང་བརྗོད་ཏུ་བྱེད་པའི་ས་དང་རྩ་དང་བྱེད་དང་རྩུང་གིས་ལུང་སྤོ་རུལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་རུལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་རེ་རེ་ལས་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་བརྗོད་ཏུ་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་སྤོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་པས་གསོལ་བ། བཙམ་ལུན་འདས་གང་ཚོས་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་ལ། བ་སྤྱི་ཁྱུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱང་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་འབྱུང་ན། ཅི་དེ་དམ་པའི་ཚོས་འཇོན་པ་ལགས་སམ། བཀའ་བསྟུལ་བ། རིགས་གྱི་བྱ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ནས་མཁའ་དང་རི་སོ་སོགས་ལས་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཚོས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ལས་ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ།

གཞན་ཡང་སྤུལ་སྤུལ་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་དང་། མཁས་དབང་རྩ་གྲིང་པ་དང་། ཉང་རལ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དང་། ལྷ་ཅུ་ཚོས་གྱི་དབང་ལྷག་ལྟ་བུའི་ཆེ་རབས་ཏུ་མར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་མདོ་ཞེ་ཟབ་མོ་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། བསྟགས་པ་དང་། མཚོན་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་། ཡི་གེར་བྲིས་པ་དང་། བྲི་ཅུ་བརྒྱུག་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། སྤེལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཚོས་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་བྱང་རྒྱལ་པ་དང་། ཟབ་ཚོས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་རྟོགས་བྱུང་པར་བ་བརྟེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཆད་ནི་ཆེ་རབས་རྣམས་སུ་ཚོས་གྱི་ཚིག་དོན་མི་བཟད་པའི་གཏིར་ལ་དབང་བ་དང་། ཚོས་གྱི་གཏིར་མཐའ་ཡས་པ་གཏུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་དབང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་གྱི་ལུང་རྣམ་པར་དག་པས་བྱུབ་སྟེ། འཕགས་པ་སྟོན་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱབ་པ་ལས། རྟོགས་བརྒྱུད་དག་གི་སངས་རྒྱས་གྱི། ཚོས་བསྟན་པ་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར། །དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་བསྟུན་ཀྱང་གྱི། །མཚོག་གི་ཚོས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་

རི་སྟོང་པ། འདི་སྟོང་ཆོག་ནམས་ཤེས་པར་འགྱུར། གང་དག་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འགྱུར་བ། ལྷབས་ཆེན་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ནམས་ཏེ། གང་ཞིག་མདོ་འདི་འཛིན་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་མདོན་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཆོངས་པ་བྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གུན་དགའ་བོ་གང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་འདི་སྟོགས་བམ་ཏུ་བྲིས་ཏེ། མཆོད་ན་དེས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གཏིར་འཐོབ་པ་བཅུ་འཐོབ་པོ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་གཏིར་དང་། ལྷའི་ན་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཉན་པའི་གཏིར་དང་། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་དགེ་འདུན་མཐོང་བའི་གཏིར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ལག་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཏིར་དང་། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་གཏིར་དང་། གཡོག་མི་སྟོང་པས་གཡོག་གི་གཏིར་དང་། གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་ཐོས་པའི་གཏིར་དང་། སྤྱོདས་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་དྲན་པའི་གཏིར་དང་། ས་རོལ་གྱི་སྒོ་ལ་བ་ཆར་གཙུག་པས་མི་འཛིགས་པའི་གཏིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཆོ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏིར་པོ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་གཏིར་ཟད་མི་ཤེས་པའང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། གཟུངས་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་གཏིར་ཟད་མི་ཤེས་པའང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། སྟོན་ལམ་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་གཟུངས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པའི་གཏིར་ཟད་མི་ཤེས་པའང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཏིར་ཟད་མི་ཤེས་པའང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏིར་ཟད་མི་ཤེས་པའང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། ཆོས་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏིར་ཟད་མི་ཤེས་པའང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། རྣམ་པར་སྤྱོན་པ་ལ་གནས་པ་མདོན་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏིར་ཟད་མི་ཤེས་པའང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་ལྷབས་མཐའ་ཡས་པའི་གཏིར་ཟད་མི་ཤེས་པའང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པར་གཏོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཏིར་ཟད་མི་

ཤེས་པ་འང་རབ་རྒྱ་འཛོལ་བོ། །དེ་ལྟར་གཏིར་རབ་རྒྱ་ཐོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོག་མཚན་ཟུང་མི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་གཏིར་གྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་རོ།

དེས་ན་གང་ཟག་བཟང་པོ་སུ་ཡིན་ཡང་མདོ་སྡེ་དག་ལས་བཤད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
དང་ཡོན་ཏན་མི་བཟང་པའི་གཏིར་དེ་དག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་
འགྲོའི་ཞལ་མཇལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏིར་འབྱེད་པ་ནི་ལས་སྒྲ་བ་ཞིག་ལས་མི་འཛོན་པ་དང་།
མི་སྲིད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་མ་ཆད་བདེ་སྤགས་སུ་
ཤེས་ཅུས་པས་ཐོས་པ་རྒྱུད་ཞིང་ལོག་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲོལ་འབྱུང་གིས་བཟི་བ་དག་བག་ཡོད་པར་
གྱིས་ཤིག།

སྦྱིར་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་བ་དེའི་སྤྲུགས་སྦྱིད་དང་། སྦྱོན་
ལམ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་བྱིན་རླབས་
ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ཁོ་ན་ནས་གསུངས་མི་དགོས་པར་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ནི་
གསུང་རབ་ལ་བལྟས་པས་ཤེས་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་སངས་རྒྱས་སྤྲུགས་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
དང་ཆོག་དོན་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་རབ་འབྱུང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སྦྱོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྤྲུལ་
བ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་དེར་འཕྲད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱུལ་པའི་
གཞུགས་གྱིས་ཆོས་སྦྱོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའི་
རླབས་གཉིས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཞིང་རྣམས་
གང་ཡོད་པ། །དེ་དག་ཀྱན་རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་སྦྱོན། །སྦྱོགས་རྣམས་གང་ན་དམ་ཆོས་མེད་
ལྟར་པ། །དེ་དག་ཀྱན་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་གཏིར་སྦྱོན་ཏོ། །དེ་དག་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། །ལྟན་གྱིས་
བྱབ་པར་སྦྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ། །ཁྲི་བ་ལྟ་བུར་གཞུགས་བརྟན་སྦྱོན་བྱེད་ཅིང་། །ཐབས་
མང་སྦྱོང་གིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་

གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། མ་འོངས་འཇིག་པའི་རུས་ཀྱི་ཚོ། བྱིད་ཀྱིས་ཚས་འདི་
རབ་བཟུང་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་སྤྱིར། ཚོས་འདི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ། མ་
འོངས་ཐ་མ་རུས་ཀྱི་ཚོ། བྱིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཚས་བྱངས་ཤིག གཤམ་ཏེ་ཚོས་འདི་ཐོས་ཐུར་ན། རབ་
ཏུ་དགའ་བ་སྦྱིད་པར་འགྱུར། མ་འོངས་ཐ་མ་རུས་ཀྱི་ཚོ། བྱིད་ནི་ཚོས་འཇིག་པར་འགྱུར་བས། །
དེས་ནི་ཚོས་ཟབ་བཤད་པར་བྱ། བྱིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཟུང་བར་གྱིས། གསང་སྟེ་གསུངས་པའི་
མདོ་སྟེ་དག བྱིད་ཐོས་ཐུར་ན་ཡིད་ལ་བྱུང་། འདོན་གྱི་ཚུལ་ནི་འདི་དག་ལ། ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་མེད་
པར་གྱིས། རྣམ་པར་དེས་པའི་དོན་ཟབ་དག བྱིད་ཐོས་ཐུར་ན་ཡིད་ལ་བྱུང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཕན་གདགས་སྤྱིར། ཚོས་ཀྱི་གཏེར་ནི་རབ་བྱངས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་ཚོས་གཏེར་སྟོན་བ་དང་། གཏེར་ནས་འདོན་པ་ཡོད་པ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་སྟུང་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིག་གྱི་མདོ་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། བཟང་སྦྱོང་དུ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་
ལོ་བཞི་སྟོང་ཏུ་ཉིང་དེ་འཇིག་འདི་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ན་སྦྱོད་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱས་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། འདི་འོག་ཏུ་སའི་ཁྱུང་ཏུ་སོང་བར་འགྱུར་རོ། ཡང་དེ་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཐ་མ་སྤྱི་མའི་རུས་
སྤྱི་མའི་ཆོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཐ་མར་ཐུར་པ། དམ་པའི་ཚོས་འཇིག་པར་ཐུར་པ། དགེ་སྦྱོང་འཇིག་པར་
ཐུར་པ། དམ་པའི་ཚོས་སྦྱོང་བར་ཐུར་པ། སེམས་ཅན་འཇིག་པར་ཐུར་པ། རྒྱལ་སྤྱིད་འབྲུག་པར་
ཐུར་པ། ཚུལ་བྱིས་དང་ལྡན་པའི་སྟོགས་དམས་པའི་རུས་ལ་བབ་པ། ཚུལ་བྱིས་འཆལ་པའི་
སྟོགས་འཕེལ་བའི་རུས་ལ་བབ་པ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོགས་དམས་པའི་རུས་ལ་བབ་པ། དམ་པ་
མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་འཕེལ་བའི་རུས་ལ་བབ་པ། ཟད་པའི་རུས་ལ་བབ་པ་ན། སེམས་ཅན་
གང་མདོ་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་འབར་བ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་
བ་བྱས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྦྱིད་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྤྲིན་པ། ས་བོན་བཏབ་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་དོན་ཏུ་འདི་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས་ཉིང་དེ་འཇིག་འདི་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ཏུ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མདོ་ལྗེ་དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཆེད་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་སྟེ་ལྔ་
སྟོང་ཡོད་པ་ལས། ལྔ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུད་པའི་ཡུན་ཏེ་ལོ་བཞི་སྟོང་གི་ཡུན་ལ་འཛམ་བྱ་སྤྱིར་དུ་རྒྱས་
ཤིང་འཁེལ་བ་དང་། སྟོན་མེད་པར་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱད་པའི་མགོ་བརྩམས་ཏེ་མཐར་
རྩལ་ནས་ས་འོག་དུ་སོང་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཡང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ཞེས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱག་
བརྩུའི་ཕྱི་མའི་དུས་དང་ཕྱི་མའི་ཆོར་གྱུར་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐ་མར་གྱུར་པ་སྟེ་ལོ་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་
འདས་པའི་འཕྲོ་ནས་དམ་ཆོས་རྒྱད་ཅིང་ཟད་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་གང་ཞིག་
སྟོན་གྱི་དུས་སུ་མདོ་ལྗེ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་
དགོ་བའི་རྩ་བ་རབ་དུ་འབར་བ་བསགས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་ཞིང་དེ་
དག་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཞབས་ཏྲིག་གི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། རང་གིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པ་
དང་། རྒྱལ་བ་དག་ལས་གདམས་ངག་ཐོབ་པའི་མཐུས་རྒྱད་སྟངས་ཏེ་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྐྱིན་པ་
དང་། དགོ་བ་ལ་གོམས་པས་དེའི་ས་བོན་བཏབ་ཅིང་སེམས་ཅན་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་
སེམས་ཅན་གཏིར་སྟོན་དང་གཏིར་ཆོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཟབ་མོའི་མདོ་ལྗེ་དང་
དེའི་བསྟན་དོན་ས་ལམ་མངོན་རྟགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏུང་ཟད་ཅིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་
སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱིས་ལྟང་བསྟན་པ་དང་། གཏིར་སྟོན་དང་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་
དག་གི་དོན་དུ་འཕམ་ཆེད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་ལམ་གཏད་རྒྱ་མཛད་
དབང་གིས་མདོ་ལྗེ་དང་དེའི་བསྟན་དོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་འཛམ་བྱའི་སྤྱིར་དུ་གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟེལ་ཏེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་སྟོ་
གཟུ་བོར་གནས་པས་དབྱད་ན་ཤེས་ཅུས་སོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་ཆོས་འདི་སྤངས། །ང་ཡི་གསུང་
རབ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ཀྱང་། །དོན་དུ་གཉེར་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད། །སེམས་ནི་དགའ་ཞིང་
མགུ་བ་དཔེ་མེད་པས། །མང་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་སྦྱལ་བར་བྱེད། །དེ་ནི་ཕྱི་དུས་ལྷ་དན་ང་

ཕྱིར་ནི་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གང་དག་དེར་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་འཛིན་ཅིང་། །སྟན་ཆོག་རྟེན་ལ་
མ་རྟེན་འབྱུང་བ་ནི། །བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དག་སྟོང་ལ་བརྒྱ་པོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམས་ནི་
ཆང་བའོ། །དག་སྟོང་དག་སྟོང་མ་དང་དག་བསྟེན་དང་། །དག་བསྟེན་མ་ནི་མཁས་ཤིང་འཇུངས་
བྲལ་འདི། །གང་དག་ལངས་ཤིང་ཕྱི་དུས་ཆོས་འཛིན་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་མཆོག་རྒྱལ་བར་
འགྱུར། །ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཀྱན་དང་ལྡན། །གསེར་གྱི་ཁ་དོག་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཡི་
མཆོན། །པན་ཕྱིར་ཐུགས་བརྩེ་སེམས་ཅན་མང་པོ་འགོལ། །བདེ་བ་སྦྱིན་ཁིང་ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་སེལ། །དེ་དག་འདི་ནས་འཆི་འཕོས་ཕྱི་ནས་ཡང་། །ལོག་ལུང་སར་ནི་ནམས་ཀྱང་འགོ་མི་
འགྱུར། །སྦྱོར་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་འདུས་གྱུར་ཅིང་། །མི་མཆོག་རྣམས་ནི་མཉེས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །
ཞེས་པས་བྱད་པར་བྱང་སྟོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དག་སྟོང་བརྒྱད་དང་། །དག་སྟོང་ལ་བརྒྱའི་
སྦྱོར་ཕྱི་མའི་རྣམ་འབྲུལ་དག་ཆང་བར་འབྱུང་ཁིང་། །དེ་དག་གི་སྦྱུལ་པའི་གཏིར་སྟོན་དག་སྟོང་
དང་། །དག་སྟོང་མ་དང་། །དག་བསྟེན་དང་། །དག་བསྟེན་མ་དང་། །མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་ཆོགས་
དུ་མ་དང་། །ཆོས་བདག་ཀྱང་དག་སྟོང་པ་མ་དང་། །དག་བསྟེན་པ་མ་མཁས་པ་མང་པོ་བྱོན་ཏེ་
གཏིར་ཆོས་གྱི་སྟོན་གསུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་འགོ་བ་མང་པོར་པན་བདེ་སྦྱིན་ཁིང་། །ངན་
སོང་ལོག་པའི་ལམ་གྱི་སྟོན་གཏན་པ་དང་། །ཐར་བའི་སྟོན་འཕར་རྒྱ་ཆེར་འབྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་
མཛད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་ཡོད་ན་རྟོགས་རྒྱས་པས་ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་ཁིང་ལོག་རྟོག་ཆེ་བ་དང་།
རྟག་ཏུ་རང་སྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཁིང་རྣམ་པར་དག་པའི་དཔྱད་སྟོན་དང་བྲལ་
བ་རྣམས་གྱིས་མདོ་ལྷེ་ཟབ་མོ་འདིའི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་འཇུག་པའི་སྟོན་གསུང་རབ་རྣལ་མའི་
དོན་ལ་གོ་བ་སྤངས་ན་རང་ཉིད་ཆོས་སྤང་དང་ལོག་ལྟའི་གཡང་ས་ལས་སྦྱོབ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ།

ཆོས་གལ་ཆེ་བ་ནི། །བདག་ཅག་ནི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་
ཐུབ་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པས་སྟོན་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོས་བསྐྱེན་པའི་སྤྲུལ་ཅིང་
ཡངས་པའི་དོན་རྗེའི་ལྷགས་ལས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་བརྒྱ་ཐག་གཅིག་གིས་གཙོད་བྱེད་
རྣམ་དག་རྟོན་པ་བཞིའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་རྟོན་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། །སྤྱི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་

པས་ཁྱུས་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བག་ཡོད་
པ་ཅན་ནི་རྟོན་པ་བཞི་ལ་རྟོན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྟོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཆོག་འབྲུ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པའི་རྟོན་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་རྟོན་
ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྟོན་པ་བཞི་ལ་རྟོན་
པའོ། །ཞེས་དང་། གློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བཅུན་པ་ཤུ་ར་དུ་ཏིའི་བྱ་གཞན་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་པ་བཞི་ཡང་མི་ཟད་པ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། རྟོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཆོག་འབྲུ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་རྟོན་པ་
དང་། དེས་པའི་རྟོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་རྟོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ཆོས་
ཉིད་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་གཏེར་ཆོས་ཟེར་བ་ཡོད་དམ་མེད་དང་། གཏེར་སྟོན་དག་གམ་མི་དག་དང་།
གཏེར་ཆོས་དེ་ནང་བའི་ཟབ་ཆོས་ཡིན་ནམ་མིན་སྟོགས་རིས་ཚེད་པས་ཉི་མ་ཤུལ་བ་བས། རྟོན་
པ་བཞིའི་གཏུན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེའི་རྟོན་ལ་དཔྱུད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་
མ་དྲོས་པས་ཁྱུས་པའི་མདོ་ལས། གང་རྟོན་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་རྟོན་པ་དེ་ནི་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་
ལ་རྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་སྟུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་
ངོ་། །སྟུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་
བཅེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་རྟོན་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོན་པ་ལ་མཁའ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོན་པ་ལ་མཁའ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལྟེ་ལ་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་ངོ་། །ཞེས་རྟོན་
པ་བཞི་ལ་རྟོན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལྟེ་ལ་དུ་
སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན་དིང་སང་ལྟར་གང་ཟག་བཟང་པོ་ཞིག་
ཡིན་པས་དེས་བཤད་ཆད་བྲིས་ཆད་ཀྱི་རྟོན་བདེན་པ་བཟང་པོ་དང་། གང་ཟག་པལ་བ་དང་
དམན་པར་གྲགས་པས་ན་དེས་བྲིས་ཆད་དང་གསུངས་ཆད་མི་ལེགས་པ་ལོག་པ་ཡིན་པར་

འདོད་པ་ནི། རྣམ་དག་ཉོན་པ་བཞི་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་དཔྱད་པའི་
མཐུ་དང་བུལ་ཞིང་། སྤྱོད་པོ་གྲགས་པའི་རྩ་མར་འཇུག་ཏེ་བྱི་གན་དོ་ཡི་རྗེས་སུ་རྒྱག་པའི་ཚུལ་
ལས་མེད་པ་འདི་ཤེས་པ་གལ་ཆེན་ལོ།

དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །
ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བྱེད་གསུང་། ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །
དེ་ནི་དྲང་སྤྱོད་གསུང་ཡིན་བསྟོན་པ་གཞན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏེར་ཆོས་དང་རྩོམ་ཆོས་
རི་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་
བརྟན་པའི་དོན་ལྡན་གྱིས་ཆོས་དང་དོན་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་སྟེ་མཐུན་ཞིང་། སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་ནོར་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷ་དཔལ་
ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གང་ཟག་བཟང་
པོར་གྲགས་པ་ཞིག་གིས་བརྟན་པ་མིན་ཡང་དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པའི་བཀའ་
འམ་གསུང་རབ་ཡིན་ལ་དེ་དང་སྟོན་ཀུན་ནས་མཐུན་པའང་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལྟོག་ན་གང་ཟག་
བཟང་པོར་གྲགས་པས་བྱིས་པ་དང་། བཤད་པ་ཡིན་ཡང་དོར་བྱ་ལས་སྤངས་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་
བས་བརྟན་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་ཀུན་གནས་དགོས་པས་
གཏེར་སྟོན་ཡུག་མོ་དང་། མཛོ་མོ་དང་། སྤང་པོ་དང་། སུད་མེད་དགུ་འབྲིད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་
གི་སྟོན་བྱས་ཀྱིས་བྱིས་ཀྱང་། ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་། ཞི་བའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་བྱེད་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་སྤྱོད་བྱེད་དང་། འཁོར་བ་བསྟོན་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མཐུན་པ་
ཞིག་ཡིན་ཕན་ཆད་ཆོས་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཁམས་པའི་དབང་པོ་བཙམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྱིས།
གཏེར་མ་བཀའ་མ་སྟོན་བརྒྱུད་སོགས། སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྤྲུལ་བཞིའི། དོན་དང་མཐུན་ན་
སྟོན་མེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏེར་སྟོན་དེ་ཁམས་བྱུང་འབྱུང་སྤྱུག་གི་སྤྱོད་
མ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་པ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་སུ་ཆོས་དེ་ཉམས་སྤངས་རྒྱ་བབས་པ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་དོན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་དང་སྟོན་ན་བརྟུན་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་པའི་ལོག་ཆོས་ལས་

གཞན་མིན་པ་ནི་ཤེས་གཤམ་ཆེ།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེལ་རྒྱལ་ལས། རང་གི་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། རང་གི་
འདུལ་ལའང་སྤངས་ཕྱིར་དང་། ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏེར་ཆོས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་མདོ་སྤེལ་
འཇུག་པ་དང་། འདུལ་བ་ལ་སྤངས་བ་དང་། མདོན་པ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནམ་མིན་དབྱེད་
དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་ན་ཆོས་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ཞིང་།
གཏེར་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། ཐར་བའམ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་
བྱེད་དང་འཁོར་བ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་ལམ་མ་ཡིན་པས་གང་ཟག་བཟང་པོ་སོགས་སྤྱི་
བསྟན་ཀྱང་ཐོངས་ཕྱིས་ཀྱི་ཤོག་གུ་བཞིན་ཏུ་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ཆོག་
ཡིན་པ་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤོབ་དཔོན་ངྷི་མེད་སྤྱི་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་རྒྱལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་མདོ་སྤེལ་འཇུག་པ་དང་འདུལ་བ་ལ་སྤངས་བ་དང་མདོན་པ་དང་མི་
འགལ་བ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་ལ་གཞན་ཏུ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་བྱས་རྣམ་གཡང་མེད་
ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། ཤར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པར། དེ་ཡང་དྲང་སྤོང་བཀའ་
བཞིན་སྤྱི་བོས་སྤངས་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་གཡང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་
བསྟན་པ་ཡིན་ན་ལེགས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་འདུག་སྟེ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གསུང་བ་པོ་རྣམ་
གཡང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་ཡིན་པ་གཞི་བཞག་གི་ཐོག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་མདོ་སྤེལ་འབའ་
ཞིག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། བཤད་པ་དེ་ཡང་མ་ཞོར་བར་ཐར་བ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ་ལམ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཤུག་ཐུབ་པའི་བཀའ་བཞིན་
ཏུ་སྤྱི་བོས་སྤངས་ཆོག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་སྟོན་པ་པོ་བཟང་པོ་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་གང་དུ་འང་
མ་བཤད་དོ།

དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རི་ལྟར་སྒྲོན་སྒྲོག་ནོར་བུ་ཉི་ཟླ་ལ། བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྷན་
པ་ལྟ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དོན་ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་འོད་མཛད་པ། །ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་
རབ་རྒྱ་བཤད། །ཅིས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཡང་དག་ལྟར་སྤང་གི་བྱད་མ་ནོར་
བར་འབྱེད་བྱེད་དེ་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དོར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ནི་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་མངའ་བདག་ཉང་དང་། ལུ་རྩ་ཆོས་དབང་དང་། རྩ་སྤྱིང་པ་དང་།
ཆོད་ལྷེ་མ་པ་དང་། མི་འགྱུར་རྩོུ་རྩོུ་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པ་དང་། ཀམ་སྤྱིང་པ་ལ་སོགས་པས་
གསུངས་པའི་གོང་སྒྲོས་ཀྱི་གཏིར་ཆོས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསུང་དང་མཐུན་པ་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་ཤེས་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། དགེ་སྤྱོད་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་
བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་རྒྱ། །རིགས་པས་བརྟགས་ནས་ང་ཡི་བཀའ། །སྤང་བར་བྱ་ཡིས་
གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅམ་མིན་པར་དབྱེད་གསུམ་ཆད་མས་
དག་པའི་ཟབ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་རུང་བ་ཁོ་ནའོ།

༣ དཔལ་ཕུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་བྱང་སེམས་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་པ།

གསུམ་པ་སྤྱོད་གཉིས་བྱང་སེམས་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་པ་བཤད་པ་ལ་ནི། ཟབ་མོ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་
སྤྱོད་རྒྱུན་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཐབས་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་བརྟེན་པས་
ལྷུང་རྒྱ་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མ་
ནོར་བ་མེད་རྒྱ་མི་རུང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་རྒྱུབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་དེ་
ཉིད་ཡོད་དགོས་ཤིང་སྤྱོད་དེ་ཤིན་རྒྱ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་བརྟན་བཙས་མདོན་
རྟོགས་རྒྱུན་ལས། སེམས་བརྟེན་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པས་དྲངས་ཤིང་རང་གྲོགས་
བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་རྒྱུར་པའི་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་བྱད་པར་བ་སྤང་

བ་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་དང་། ཉྱེགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པའི་རྒྱ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་བྱང་རྒྱུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་དེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་རྒྱུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་རྒྱུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་དང་སྦྱར་ནས་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་མཉམ་པ་རྩི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་སྟགས་དབྱེ་བ་དུ་མ་མཆིས་ལ། འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྦྱོང་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྩ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེ་འདྲའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡེ་པ་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཤིང་རྟ་རྣམ་གཉིས་ལས་སྤྱུ་སྦྱབ་ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ལ་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་སློབ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་པའི་སློབ་ཞེས་འབོད་དོ།

དེ་ལས་དང་པོ་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་སློབ་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སྡེ་པ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། བརྟན་པའི་བདག་པོ་རྣམ་འདྲན་བཞི་བ་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བརྩུ་བ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྡེ་པ་བཞེས། དེ་ལས་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ན་གནས་པའི་འཕགས་པ་སྤྱི་དབང་པོའམ་དགེ་སློང་སྤྱུ་སྦྱབ་ཀྱིས་སེམས་སྡེ་པ་བཞེས། དེ་ལས་སློབ་དཔོན་ཨ་རུ་དེ་བའམ་འཕགས་པ་ལྟས་དང་། དེ་ལས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དང་། དེ་ལས་སློབ་

དཔོན་རིག་པའི་ཁྱུ་ཅུག་གིས་དང་། དེ་ལས་སློབ་དཔོན་ཀྱི་སྤྱི་ལི་ཆེ་བས་དང་། དེ་ལས་སློབ་
དཔོན་ཀྱི་སྤྱི་ལི་རྒྱུ་བས་དང་། དེ་ལས་རྩོམ་གསེར་གླིང་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དང་། དེ་
ལས་པརྟེ་ཏ་རྩོམ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཨ་ཏི་ཤས་དང་། དེ་ལས་འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་
འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དང་། དེ་ལས་སྤྱན་སྦྲུལ་བྲིམས་འབར་གྱིས་དང་། དེ་ལས་བྱ་ཡུལ་བ་ཡེ་ཤེས་
འབར་གྱིས་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་ལྷགས་རི་བས་དང་། དེ་ལས་སྒྲེ་ཟུར་བས་དང་། དེ་ལས་རྩེ་མཉམ་
མེད་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས་དང་། དེ་ལས་ཀམ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་དང་། དེ་ལས་རས་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པས་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་བསོད་ནམས་རྩོམ་དང་། དེ་ལས་གྲུབ་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་དང་། དེ་ལས་གཉན་རས་དགེ་འདུན་འབྲུམ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་ཀམ་ལྷ་ནག་
གསུམ་པ་རང་བྱུང་རྩོམ་དང་། དེ་ལས་གཡུང་སྟོན་རྩོམ་དཔལ་བཟང་གིས་དང་། དེ་ལས་རྩེ་
མགོན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་འཛམ་གླིང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དང་། དེ་ལས་ལྷ་དམར་
གཉིས་པ་མཁའ་སྦྱོད་དབང་པོས་དང་། དེ་ལས་ཀམ་ལྷ་ནག་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དང་།
དེ་ལས་ལྷ་དམར་གསུམ་པ་ཆོས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དང་། དེ་ལས་ཀམ་ལྷ་ནག་དུག་པ་མཐོང་བ་
དོན་ལྡན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་རྩེ་འཛམ་དཔལ་བཟང་པོས་དང་། དེ་ལས་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ་
གྱིས་དང་། དེ་ལས་ཀམ་ལྷ་ནག་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོས་དང་། དེ་ལས་པའ་ཆེན་སངས་
རྒྱས་མཉན་པས་དང་། དེ་ལས་ཀམ་ལྷ་ནག་བརྒྱུད་པ་མི་བསྐྱེད་རྩོམ་དང་། དེ་ལས་ལྷ་དམར་
ལྷ་བ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་དང་། དེ་ལས་ཀམ་ལྷ་ནག་དགུ་བ་དབང་ཕྱག་རྩོམ་དང་།
དེ་ལས་ལྷ་དམར་དུག་པ་གར་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གིས་དང་། དེ་ལས་མཁའ་གྲུབ་ཀམ་
ཆགས་མེད་གྱིས་དང་། དེ་ལས་དཔལ་ཡུལ་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩོམ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་
རབ་བམ་རྒྱལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་བཞེས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་བྱུང་
པར་བྱུང་བ་ལགས་སོ།།

རྩོམ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ནི་སྤྲུགས་སྤྱི་མཆོག་གྱུར་ཉེ་
གནས་དབང་པོ་མཁའ་ཆེན་པལ་སྤྱན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དེ་ཟབ་

མོ་ལྷ་སྟོལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོན་ལེགས་པར་བཞེས་པ་དང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་དབང་པ་སྟོན་
ཅོར་བྱས་དང་། དེ་ཉིད་ལས་མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་ཤིས་སམ་ཀམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོས་དང་།
དེ་ཉིད་ལས་རྗེ་ནང་བླ་མ་མཁས་བྱུང་ཀམ་ལྷ་དབང་གིས་དང་། དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ཆེན་ཀམ་
འཕྱར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་སྐུལ་པ་སྟོན་མདོ་སྟགས་བསྟན་འཛིན་
ངེས་གསང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བས་དང་། དེ་ཉིད་ལས་རྗེ་ཚུན་མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་དང་། དེ་
ཉིད་ལས་བྱུང་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའམ་བྱུང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་པོས་དང་།
དེ་ལས་དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་དོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་བཞད་
པའི་རོལ་མོས་དང་། དེ་ལས་སྐྱེ་འཕྱར་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་བྱུང་དབང་
རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་མེད་བྱུང་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱེ་
ནས་གྱིས་གསན་པའི་བར་དུ་བྱོན་པའོ།

ཡང་ཟབ་མོ་ལྷ་སྟོལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་གཞན་པ་ནི། སྟོན་པ་ཡང་དག་
པར་རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱལ་སྐུས་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་རྗེ་བཅུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་གྱིས་སེམས་སྟོན་བཞེས། དེ་ནས་རིམ་པར་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱབ་དང་། ལྷ་བ་གྲགས་
པ་དང་། རིག་པའི་ཁུ་བྱག་དང་། ཀུ་སྐྱ་ལི་ཆེ་བ་དང་། ཀུ་སྐྱ་ལི་རྒྱུད་བ་དང་། རོ་པོ་ཐང་པ་རྩ་
དང་། པཌ་ཆེན་འཇམ་མེད་འབྱུང་གནས་དང་། བྱང་སེམས་ལྷ་བ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། གོ་ལྷང་པ་
བདུད་ཅི་གྲགས་དང་། བྱང་ཆུབ་འོད་དང་། མ་བྱ་ཤུག་མེད་གེ་དང་། མཆོམས་ཆེན་ནམ་མཁའ་
གྲགས་དང་། སྟོན་ལམ་རྒྱལ་བྱིས་དང་། བྱང་ཆུབ་བྱུང་པ་དང་། གཞོན་ཅུ་དོ་རྗེ་དང་། ཀུན་
མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་སམ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་དང་། དེ་ལས་མཁས་བྱུང་བྱུང་བཅའ་སྐྱེན་
བྱུང་གྱིས་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་སྐུས་སྐུལ་སྐྱེ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་
དཔོན་པོའམ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་སྐུས་ལྷ་བ་གྲགས་པས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་
ཆེན་ཀུན་བཟང་དོ་རྗེས་དང་། དེ་ལས་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་གིས་དང་།
དེ་ལས་རིག་འཛིན་སྐྱེ་ཆོགས་རང་གོལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པས་དང་། དེ་

ལས་སྒྲིལ་སྒྲོན་མཁས་གྲུབ་མདོ་སྤྲུག་བཟུང་འཛིན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྒྲིལ་སྒྲོན་རིག་འཛིན་
 ཆེན་པོ་གསང་བདག་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་གཏེར་ཆེན་འགྱུར་མེད་དོ་རྗེས་
 དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་ཆེན་ལྷན་རྒྱལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྤྲིན་སྤྲིང་བྲི་ཆེན་པ་སྤྲུལ་བཟུང་
 འཛིན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྤྲིན་སྤྲིང་བྲི་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ལྷན་རྒྱལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྤྲིན་སྤྲིང་བྲི་
 ཆེན་འགྱུར་མེད་པ་སྤྲུལ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྤྲིན་སྤྲིང་རྗེ་བཅུན་མ་འཕྲིན་ལས་ཚོས་སྒྲོན་
 གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྤྲིན་སྤྲིང་བྲི་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགའ་ཡིས་དང་། དེ་ལས་འཇམ་དབྱངས་
 མཁུན་བཙེའི་དབང་པོས་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་མདོ་སྤྲུག་བཟུང་འཛིན་དང་། དཔལ་ཡུལ་
 མདོ་སྤྲུག་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་གར་དབང་བཟུང་འཛིན་གསུམ་གྱིས་བཞེས། མདོ་
 སྤྲུག་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་དང་། དེ་ལས་མཚོག་སྤྲུལ་འཇམ་
 དཔལ་དགྲུས་པའི་དོ་རྗེས་དང་། དེ་ལས་རྒྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་མེད་ཐུབ་
 བཟུང་ལེགས་བཤད་ཚོས་ཀྱི་སྤྲུལ་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་གསལ་པའི་བར་དུ་བྱོན་
 པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་འདི་ནི་རྗེ་རྒྱ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་མདོ་སྤྲུག་བཟུང་འཛིན་དང་། ལྷོན་མདོ་སྤྲུག་ཚོས་
 ཀྱི་ཉི་མ་གཉིས་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་གར་དབང་བཟུང་འཛིན་གསུམ་ཀ་ལས་དཔལ་ཡུལ་ལྷན་
 སྤྲིང་དུ་བརྒྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་གྱི་རྗེ་རིག་འཛིན་ཀྱི་བཟང་ཤེས་རབ་ལས་བརྒྱད་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བརྒྱད་པའི་སྤྲོམ་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ནི་ཆ་མ་འཚལ་ལོ།

ཡང་ཟབ་མོ་ལྷ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲོམ་རྒྱུན་ལ་ཉི་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི། སྒྲོན་པ་བྱ་རམ་ཤིང་པ་ཤུག་འི་
 དབང་པོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་
 པོ་ཞི་བ་ལྷས་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཨི་ལ་རྩ་རི་དང་། ལྷ་མ་བཟོ་དང་། ལྷ་མ་གཉི་དང་། རྩ་
 པོ་རྩི་པོ་ཀླ་ར་དང་། ལྷ་མ་ཉི་དང་། རྩ་ལོ་ལྷ་བ་སྤྲོ་ལྷན་ཤེས་རབ་དང་། ཆོ་སྤངས་པ་དང་།
 རྒྱ་པ་ཚོས་ཀྱི་སེམས་དང་། དན་པག་པ་སྤྲུལ་པའི་སེམས་དང་། དར་མ་བཟྱ་ཤིས་དང་། ཤེས་རབ་སྤྲོ་
 སྤྲུལ་དང་། ཤེས་རབ་དབང་ལྷན་དང་། སངས་རྒྱས་བཙོན་འགྱུས་དང་། དཔེན་དགོ་བ་དང་།
 ལྷ་བྱང་ཚོས་དཔལ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཀྱི་མཁུན་སྤྲིང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་དང་། རྒྱལ་བཟུང་ལྷན་

གྲུབ་དང་། གྲགས་པ་འོད་ཟེར་དང་། སངས་རྒྱས་དཔོན་པོ་དང་། སྤྲུལ་ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་།
ཀུན་བཟང་རྟོ་རྗེ་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་དང་། རྩ་སྤྱི་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་སྤྱ་ཆོགས་རང་གྲོལ་དང་།
བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་དང་། བཏོ་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་དང་། གཉོས་སྟོན་འཕྲིན་ལས་རྩུབ་གྲུབ་
དང་། སྤྲིན་སྤྱི་གཏེར་ཆེན་རིག་འཛིན་འཇུག་མེད་རྟོ་རྗེ་དང་། སྤྲིན་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་ཆེན་
ནམ་རྒྱལ་དང་། སྤྲིན་སྤྱི་བྲི་ཆེན་པ་ལྷ་བསྟན་འཛིན་དང་། སྤྲིན་སྤྱི་བྲི་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ནམ་
རྒྱལ་དང་། སྤྲིན་སྤྱི་རྗེ་བཅུན་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྟོན་དང་། སྤྲིན་སྤྱི་བྲི་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀུན་
དགའ་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཟེའི་དབང་པོ་དང་། རྗེ་སྤྲུལ་མཛོད་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའམ་
རྒྱལ་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་ཏེ། བརྒྱུད་པ་འདི་རྗེ་
རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་མངའ་ཡང་བརྒྱུད་པའི་སྤྲུལ་ནམས་ཇི་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཡི་
གེ་ནི་མ་མཐོང་བས་འབྲི་བར་ཡང་མ་སྟོབས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་པའི་སྒྲོལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། སྟོན་པ་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་སེང་གེ་ལས། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་རྗེ་
བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་
བཞེས། དེ་ཉིད་ལས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ན་གནས་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དང་།
དེ་ལས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་འཕགས་པ་ནམ་གྲོལ་
སྤེས་དང་། དེ་ལས་འཕགས་པ་གྲོལ་བའི་སྤེ་ཡིས་དང་། དེ་ལས་སྟོན་དཔོན་དུ་ལ་བའི་སྤེ་ཡིས་
དང་། དེ་ལས་སྟོན་དཔོན་སྤྱང་མཛད་བཟང་པོས་དང་། དེ་ལས་སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་
དང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་དང་། དེ་ལས་གྲུ་ཁ་མི་ཏ་ཡིས་དང་། དེ་ལས་རིན་
ཆེན་རི་བོས་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་བ་བཟང་པོས་དང་། དེ་ལས་བསྟན་བསྐྱངས་སམ་པ་རྩི་ཏ་འབུམ་
ཕྱག་གསུམ་པས་དང་། དེ་ལས་རྟོག་ལོ་རྩེ་བ་སྟོན་ཤུན་ཤེས་རབ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་ཕར་སྤྲིན་ལ་
མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་འབྲེ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འབར་གྱིས་དང་། དེ་ལས་ཡང་ཕར་སྤྲིན་ལ་མཁས་པ་
ཨར་བྱང་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དང་། དེ་ལས་ཁུ་གཞོན་ཅུ་བཙོན་འབྱུངས་གྱིས་དང་། དེ་ལས་དཀར་

ཆུང་རིང་མོས་དང་། དེ་ལས་ཞང་གཡེ་བས་དང་། དེ་ལས་གཉལ་ཞིག་འཆིང་རུ་བས་དང་། དེ་
ལས་ཕྱ་མིག་སེང་གེ་དཔལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་རྗེ་ལྷོ་བྲག་པས་དང་། ལྷོ་བྲག་པ་ལས་བཙན་
དགོན་པ་དང་། དབེན་དགེ་བ་གཉིས་ཀས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་བྲེ་བྲང་བ་དང་། ཚོས་གྲགས་
པའམ་ཚོས་དཔལ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་གྱིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་གྱིས་དང་། དེ་ལས་མཁས་གྲུབ་ཁྲབ་བརྒྱལ་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་
རྒྱལ་སྲས་སྦྱལ་སྦྱུ་གྲགས་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དཔོན་པོའམ་ཤེས་རབ་རྒྱ་
མཚོས་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་སྲས་ལྷ་བ་གྲགས་པས་དང་། དེ་ལས་གྲུབ་ཆེན་ཀུན་བཟང་རྟོ་རྗེས་
དང་། དེ་ལས་ཚོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་གིས་དང་། དེ་ལས་རིག་འཛིན་རྣ་
ཚོགས་རང་གོལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པས་དང་། དེ་ལས་སྦྱོས་སྟོན་མཁས་
གྲུབ་མདོ་སྤྲལ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྦྱོས་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གསང་བདག་
འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་གཏེར་ཆེན་འགྱུར་མེད་རྟོ་རྗེས་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་སྲས་
རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྦྱིན་སྲིད་བྲི་ཆེན་པ་བླ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་
སྦྱིན་སྲིད་བྲི་ཆེན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྦྱིན་སྲིད་བྲི་ཆེན་འགྱུར་མེད་པ་བླ་
དབང་རྒྱལ་གྱིས་དང་། དེ་ལས་སྦྱིན་སྲིད་རྗེ་བཙུན་མ་འཕྲིན་ལས་ཚོས་སྦྱོན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་
སྦྱིན་སྲིད་བྲི་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀུན་དགའ་ཡིས་དང་། དེ་ལས་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེའི་དབང་
པོས་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་སྦྱལ་པ་བླ་མདོ་སྤྲལ་བསྟན་འཛིན་དང་། དཔལ་ཡུལ་མདོ་སྤྲལ་ཚོས་གྱི་
ཉི་མ་དང་། ལྷ་སྦྱལ་པ་བླ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་གསུམ་གྱིས་བཞེས། མདོ་སྤྲལ་ཚོས་གྱི་ཉི་མ་
ལས་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་དང་། དེ་ལས་མཚོག་སྦྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྟོ་
རྗེས་དང་། དེ་ལས་སྦྱུབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཚོས་
གྱི་སྦྱ་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གསལ་པའི་བར་དུ་བྱོན་པ་ལགས་སོ།

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀའི་བརྒྱུད་པ་གཅིག་འདྲེས་ནི། རྣམ་འདྲན་བཞི་བ་ཉི་མའི་
གཉེན་ཤུགས་གཙོ་བོ་ལས། འཕགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་པ་

བཞིས། དེ་ལས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བའི་ལྷ་ཡིས་དང་། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཨི་ལ་རྒྱ་རི་དང་། རིན་
ཆེན་དཔལ་དང་། རྩ་ལ་བཟོ་དང་། གསེར་སྤྱིང་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། རྩོ་བོ་མར་མེ་མཛད་
དང་། ལྷ་མ་ཉི་དང་། རྩོག་ལོ་སྤྱོད་བསྐྱོད་ལྷན་ཤེས་རབ་དང་། ཆོ་དབང་པ་དང་། ཕུ་བ་ཆོས་མེད་
དང་། དར་མ་བཟླ་ཤིས་དང་། ཤེས་རབ་སྤོ་གྲོས་དང་། ཤེས་རབ་དབང་ཕྱག་དང་། ཤེས་རབ་
བཙུན་འགྲུས་དང་། དབེན་དགེ་ཤུག་སེམས་དང་། ཆོས་དཔལ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་
རྩི་སྤྱོད་ཆེན་རབ་འབྱམས་དང་། བྱུང་གདལ་ལྷན་གྲུབ་དང་། གྲགས་པ་འོད་ཟེར་དང་། སངས་
རྒྱུ་དཔོན་པོ་དང་། ཆོས་རྩི་སྤྱོད་གྲགས་དང་། ཀུན་བཟང་དོ་རྩི་དང་། རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
དང་། རྩི་ཆོགས་རང་གྲོལ་མན་ནས་རྩི་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུན་དབང་པོའི་བར་གོང་བཞིན་
ཡིན་ལ། རྩི་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུན་དབང་པོ་ལས། རྒྱ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མཛོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
དེས་གསང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བས་བཞིས་ཤིང་། དེ་ལས་རྩི་སྤྱོད་མཛོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
འཇམ་དབྱངས་ཐེག་མཚན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་འོ།

བསྟན་པ་སྤྱོད་དར་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྡོམ་གྱི་རྒྱུན་ནི་འདུས་པ་མདོའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
སྡོམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་དང་རྒྱ་བོ་གཅིག་འདྲེས་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མདོའི་དབང་གི་སྤྱོད་པ་གྱི་བརྒྱུད་པ་
དང་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་གསང་བདག་སྤྱོད་ཕྱག་པས་ཟུར་ཆེན་ཤུག་མེད་གི་
ལ་གནང་། དེ་ལས་འཇམ་སྤྱོད་ཕྱག་རྩི་གསེར་ཆེན་པ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོས་གསན་ཞིང་། དེས་
ཀུང་མ་པ་བདེ་གཤེགས་ལ་གནང་། དེས་གཙང་སྤྱོད་དོ་རྩི་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་ཀུང་མོག་
བྱམས་པ་འབྱམ་ལ་གནང་། དེས་ཅ་ཕྱེ་ནམ་མཁའ་དོ་རྩི་ལ་གནང་། དེས་ཉ་བོ་བ་དུང་ཕྱགས་རྩི་
ཡེ་ཤེས་ལ་གནང་། དེས་རྩི་རི་བ་སྤྱོད་པ་དབང་འབྱོར་དཔལ་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་འབར་བ་
དུང་ནམ་མཁའ་དོ་རྩི་ལ་གནང་། དེས་སྤྱོད་པ་མགོན་རྒྱལ་ལ་གནང་། དེས་ཡང་ཁྱོད་པ་རྒྱལ་
ཁྱིམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་མཁའ་གྲུབ་བྱ་བོ་ཆོས་ཀྱི་འབྱམས་པ་ལ་གནང་། དེས་མོན་
དགོན་མཚན་བཟང་པོ་ལ་གནང་། དེས་ཆོག་སྤྱོད་དོ་རྩི་དཔལ་བཟང་ལ་གནང་། དེས་དཔལ་
འབར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་རྩི་སྤྱོད་མཛོད་པ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ་ལ་གནང་།

དེས་ཁ་བ་དཀར་པོ་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་ཉོར་པོ་ཚོས་དབང་ལ་གནང་། དེས་
མཚོད་ཁང་བ་གནམ་གཟིགས་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་ཉེ་པ་ཚོས་འབྱུང་ལ་
གནང་། དེས་སྟག་སྒྲ་ཤུག་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་། དེས་རོང་པོ་རིན་ཆེན་རྩོམ་ལ་གནང་། དེས་རྩེ་
རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་འདྲན་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་
སྟམ་མོད་གསལ་བོའི་ཡིག་ཆ་མི་སྤྲང་ཞིང་། འདུས་མདོའི་བརྒྱུད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་སྤྲོམ་དེ་ཐོགས་
མེད་ནས་བརྒྱུད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དོགས་པ་ཆེ་བས་དབྱུད་པར་བྱའོ།

༤ དབལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་སྐབས་འདུལ་བའི་སྤྲོམ་རྒྱུན།

བཞི་བ་དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་སྤྲོམ་རྒྱུན་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་
བ་ཞེས་པ་འདི་ནི། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱིང་པོ་དང་། ཙུང་
བ་དང་། སྟོག་ཤིང་དང་། བརྒྱུད་དང་། རྒྱན་དང་། མིག་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་མཁོ་བའི་
བསྐྱབ་པ་གཙང་མའི་ཚོང་ཟོང་གི་རྣམས་བཟང་པོ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མའི་དུག་ནད་
སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོམ་དང་། ཀླང་གཉིས་མའི་གཞོན་ནུ་རྣམས་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱུ་དང་།
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ་ལས་བཀལ་བའི་གྲུ་གཟིངས་དང་། ངན་སོང་གི་རྒྱ་
བོ་ལས་བཀལ་ཏེ་བཟང་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཟམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་དགའི་གཡུལ་ཚོགས་པམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་དང་། ཐར་བའི་གྲོང་བྱིར་དུ་འཛོག་
པའི་ཐེམ་སྐྱས་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བའི་ས་གནི་ལ་སོགས་ཡིན་པས་ཐར་བ་འདོད་པ་
དང་སྟོབ་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་འདུལ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་
སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་འདུལ་བ་གངས་ཆེན་མཚོ། གཏིང་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི། གནས་པའི་སྦྱིང་དང་སྦྱིང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་འདི་ཡིན་ནོ། འདི་ནི་དམ་ཚོས་རྒྱལ་པོ་
ཡི། ཚོས་ཀུན་གྱི་ནི་འདྲན་པ་མཚོག་འདི་ནི་དགེ་སྟོང་ཚོང་ཚོགས་ཀྱི། བསྐྱབ་ཟོང་ཚོང་ཁང་ཆེན་
པོ་ཡིན། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་བེན་རྣམས་ཀྱི། གཏུག་པ་རྣམ་སེལ་སྤྲོམ་འདི་ཡིན། འདི་ནི་

ལང་ཆོས་རྣམས་འབྲུལ་བའི། ཀླུ་གཉིས་གཞོན་ནུའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིན། མཚོ་བས་ཟབ་པའི་འཁོར་བ་
ལས། སྒྲོལ་བའི་རྒྱལ་ཐབས་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བཟང་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡི། ཁེས་པའི་རྩ་ལོན་
ཟམ་པ་ཡིན། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པམ་བྱེད་ལས། རྒྱལ་པོ་ཡི་ནི་འདྲེན་པ་མཆོག འདི་ནི་ཐར་
པའི་གྲོང་འཇུག་པའི། ཐེམ་སྐས་གཞི་དང་འདྲ་བར་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་མ་ཟད་མདོ་སྤེལ་དང་། མདོན་པའི་སྤེ་སྤོད་ཀྱི་དོན་ནི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་བཅོས་ཡིན་
ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་པར་མ་གསུངས་ལ། འདུལ་བའི་སྤེ་སྤོད་དང་དེའི་བརྗོད་བྱ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་
པ་མ་ཟད་སྤང་དོར་འདོམས་པའི་སྟོན་པའང་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་སུ་རམ་ཤིང་པ་
ཁོང་ཉིད་སྐྱེ་འདས་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཆབ་དང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ང་ནི་ཐུང་ན་འདས་ཀྱུར་ན། འདི་ནི་བྱིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས། རང་བྱུང་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་བཅས་པ། འཛུལ་ཏུ་དགོས་སྤྱོད་ཆོགས་མཁུན་བསྟོད། ཅིས་དང་། འདུལ་བ་ལ་
བསྟོད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་དག མཛད་དང་ཆོས་མདོན་ཡིན་གསུངས་
འདུལ་བ་ནི། སྟོན་དང་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། གཉིས་འགྱུར་ལྷག་བྱས་སངས་རྒྱས་
ཆོས་གཅིག་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་ཀྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་འདི་ཡང་། འཇིག་རྟེན་དག་ན་རབ་ཏུ་
དགོན། མི་ཉིད་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་དགལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན། འདི་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱུང་
རྣམས་ཀྱི། རྒྱལ་བྱིམས་ལུན་སྤུམ་ཆོགས་རབ་དགོན། རྒྱལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱུར་ཀྱང་། །
གྲོགས་བཟང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའི་
སྤྱི་ཚམ་ཡང་ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དང་། དལ་འགྱུར་བཅོ་བརྒྱད་ལུན་པའི་མི་ལུས་རྟེན་པའང་
ཤིན་ཏུ་དགོན་མོད་ཀྱང་། དེ་བས་ཀྱང་དགོས་དང་། དགོས་མ་དང་། དགོས་ཚུལ་དང་། དགོས་
ཚུལ་མ་དང་། དགོས་སྤོབ་མའི་བསྐྱབ་པ་དང་ལུན་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
དགོན་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་རྒྱལ་བྱིམས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ལུན་པའི་དགོས་སྤོབ་པ་མ་དང་
དགོས་ཚུལ་པ་མ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལེན་པ་ནི་རབ་ཏུ་དགོན་པར་གསུངས་པ་དང་། ས་སྤྱོགས་གང་ན་

དགེ་སྤྱོད་པ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་པ་མའི་འཁོར་ལྷན་པ་བཞི་པོ་རྒྱ་བ་དང་བཅུགས་པ་ཡོད་ལ་
 འདུལ་བའི་ཆོ་ག་གཞི་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 གནས་པ་དང་། དེ་དག་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་གནས་པའི་ཆོད་དུ་བཞག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བསྟགས་པ་ཆོད་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བརྗོད་པའི་དམར་སེར་ཆོས་ཀྱི་
 གོས་མཆོག་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཛེས་ཤིང་བརྒྱན་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནི་སའི་རྩལ་གྲངས་དང་
 མཉམ་པ་ཙམ་བོད་གངས་རིའི་སྤྱོད་སྲུ་བྱོན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱོ་བྱེད་ཤིང་གོས་བརྗོད་པ་ཙམ་
 མིན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཤྱུ་སེམྱེ་ནས་རིམ་བཞིན་མཁན་
 སློབ་ལས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སློ་ནས་བསྟེན་པར་རྣམས་ཉེ་བྱོན་པ་ཤ་རྟག་ལགས་སྤྱིར་འདི་ལ་
 རྣོམ་བཙོན་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་རྒྱན་ཤྱུ་རྒྱའི་ཚུ་རྒྱན་བཞིན་བྱུང་བའི་རབས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་
 ལས། རང་རེ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་
 དམ་ཆོས་འདུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣོམ་རྒྱན་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བོད་དུ་དར་བའི་
 འདུལ་བ་ལ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱོ་བའི་ལུགས་ཁོ་ན་དགོས་པར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་
 ཐག་བཅད་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་དེའི་ལུགས་ཁོ་ན་དར་བ་ལས་གཞན་མ་བྱུང་བས་པལ་ཆེན་
 པའི་སྤེལ་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྣམས་པའི་པརྟེན་ཏེ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཨ་ཏི་ཤ་
 ཡིས་ཀྱང་བོད་དུ་རྣོམ་རྒྱན་མ་སྤེལ་བ་ཡིན་ལ། པལ་ཆེན་པའི་འདུལ་བའི་རྒྱ་དཔེ་བོད་སྐད་དུ་མ་
 བསྐྱར་བ་ཞིག་ཀྱང་ད་ལྟ་བདག་གི་ལག་དུ་ཡོད་པ་འདིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པ་དང་
 བྲིམས་ཀྱི་དབང་གིས་བོད་སྐད་དུ་མ་བསྐྱར་བ་ནི་སྤྱགས་ཙམ་ཤེས་སོ།

དེས་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱོ་བའི་ལུགས་དར་བ་དེ་ལ་སྟོད་འདུལ་དང་། བར་
 འདུལ་དང་། སྐད་འདུལ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྟོད་འདུལ་ནི་རྒྱ་གར་ནས་པརྟེན་ཏེ་རྣམས་སྤེལ་
 བོད་དུ་གདན་དྲངས་དུས་སྲུ་ཁོང་གི་སློབ་བྱ་ས་རྒྱ་སྤེལ་དང་། བྱ་ཁ་སྤེལ་དང་། བྲ་རྒྱ་སྤེལ་
 གསུམ་མཉམ་དུ་ཕེབས་པ་ལ་སྤེལ་རྣམས་གསུམ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེ་གསུམ་གྱི་མཁན་པོ་སྲུ་ཡིས་
 མཛད་མ་ངེས་མོད་དེ་གསུམ་ལས་ཞང་ཞུང་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་

རྫོགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཞང་མོ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། ལོ་རྩ་བ་དཔལ་འབྱོར་རྣམས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ལས་མཆེད་དེ་དར་བའི་དམ་ཚས་འདུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་རྒྱུན་དེ་ལ་བེར་ཞིང་།
མཁས་པའི་དབང་པོ་འགོས་ལོ་གཞོན་ཅུ་དཔལ་ཡིད་བཟང་ཆེ་བ་དང་། སྦྱོར་སྐྱེས་ཀྱི་གྲགས་
པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་རྒྱུན་འདི་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བཤད་དོ།

མཁན་ཆེན་ཞི་འཚོ་ནས་བརྒྱུད་པ་དེ་ལ་འདུལ་བ་སྤང་འདུལ་གྱི་སྐྱེས་རྒྱུན་དང་། ཁ་ཆེའི་
པཎ་ཆེན་ཤུག་ཕྱི་ནས་བརྒྱུད་པ་དེ་ལ་བར་འདུལ་ཞེས་གྲགས་སོ། བྱི་མ་འདི་ལ་དེང་སང་ཁ་ཆེའི་
ལྷགས་བེར་བ་ནི་དགོང་བོའོ། །དེ་གསུམ་ལས་སྟོང་འདུལ་ནི་བར་སྐབས་ནས་ཉག་ཕྱ་བར་གྱུར་
པས་དཔལ་ལྷལ་བའི་ཚས་རྒྱད་དུང་པལ་ཆེར་མ་བྱུང་བ་འདྲ་ལ། བར་འདུལ་དང་སྤང་འདུལ་
གཉིས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟ་རྟོང་མའི་མི་ཤེས་མཁན་འགའ་རེས་རྟོང་མ་ཡིན་ཕྱིན་སྤང་
འདུལ་གྱི་སྐྱེས་རྒྱུན་ཡིན་དགོས་པ་ལས་བར་འདུལ་ཡིན་མི་རུང་ལ། སྤང་འདུལ་དུ་དགོ་ལྷགས་པ་
ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་བྱུང་མེད་པ་དང་། དགོ་ལྷགས་པ་སོགས་འདྲེས་ཀྱང་མི་རུང་
བར་འདོད་པ་དང་། དགོ་ལྷགས་པ་འགའ་ཡིས་ཀྱང་སྤང་འདུལ་ནི་རྟོང་མའི་སྐྱེས་རྒྱུན་ཡིན་པས་
དེའི་རྒྱུན་དགོ་ལྷགས་པའི་ཁྲོད་དུ་ཡོད་མི་སྤིད་ལ། དེར་དགོ་ལྷགས་པ་ཁྱགས་ཀྱང་མེད་ལ་ལེན་
ཡང་མི་རུང་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷན་ཞིང་ལོ་རྒྱུས་མ་ཤེས་པས་ལན་ཏེ། སྤང་འདུལ་གྱི་སྐྱེས་
རྒྱུན་མཁན་པོའི་ཁྲོད་དུ་དགའ་ལྷན་གསེར་གྱི་འཛིན་པ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་བ་ཕྱག་ན་པརྣམས་སྤང་
གཉིས་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ནི་རྟོང་དགོ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་འཛིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དཔལ་ལྷལ་བའི་ཚས་རྒྱད་དུ་བར་འདུལ་གྱི་སྐྱེས་རྒྱུན་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཤེས་ཕྱིར་མཁན་པོ་
རིམ་བྱོན་གྱི་མཆན་ཅན་འགོད་ན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་དང་འགན་པ་མེད་
པའི་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཤུག་ཕྱུ་བྱུ་བ་དང་། དེའི་མཁན་སུ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་
དག་བཙུམ་ཆེན་པོ་ཤུ་རིའི་བྱ། དེའི་མཁན་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པའི་མཆོག་སྤྲས་དག་གཅན་
འཛིན། དེའི་མཁན་སུ་བྲམ་བེ་བཅུན་པ་རྣམས་ལ་གྲུའམ་དག་གཅན་འཛིན་སྤྲས་པ། དེའི་མཁན་

བྱ་ཟབ་དོན་དབྱ་མའི་ཤིང་རྟ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ། དེའི་མཁན་བྱ་དག་བཅོམ་བྱ་ཏེ་
མ་ཉིའམ་ཡོན་ཏན་སློ་གྲོས། དེའི་མཁན་བྱ་རིག་གྲོལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་རྩ་མི་ཉའམ་རིན་
ཆེན་བཤེས་གཉེན། དེའི་མཁན་བྱ་རིག་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་ལྟ་བུའམ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ། དེའི་
མཁན་བྱ་པརྟེ་ཏ་བྱ་ཏེ་སྤྱུ་ག་ར། དེའི་མཁན་བྱ་པརྟེ་ཏ་རྣམས་ལྟ་བུའམ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིང་བ། དེའི་མཁན་
བྱ་པརྟེ་ཏ་སློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་སྤྱུ་པ། དེའི་མཁན་བྱ་སྤྱོད་བཅོན་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་
ཆེའི་པཎ་ཆེན་ཤུག་སྤྱི་རྩེ་དྲ། དེའི་མཁན་བྱ་མཁན་པོ་བྱང་ཆུབ་དཔལ་བ། དེའི་མཁན་བྱ་འདུལ་
འཛིན་དབང་ཕྱག་གཤམ་པ། དེའི་མཁན་བྱ་མཁན་པོ་གཞོན་ཅུ་བྱང་ཆུབ། དེའི་མཁན་བྱ་གནས་
བརྟན་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བ། དེའི་མཁན་བྱ་དག་སློང་ཡོན་ཏན་སློ་གྲོས། དེའི་མཁན་བྱ་མཁན་ཆེན་
སེང་གེ་དཔལ་བ། དེའི་མཁན་བྱ་མཁན་ཆེན་རབ་འབྱོར་སེང་གེ། དེའི་མཁན་བྱ་ཆོགས་དག་
འདུན་སྐང་བའི་མཁན་པོ་ཆོས་གྲུབ་སེང་གེ། དེའི་མཁན་བྱ་ཀམ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྟེ། དེའི་
མཁན་བྱ་ཞུ་དམར་ལྷ་བ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག། དེའི་མཁན་བྱ་ཀམ་དགུ་བ་དབང་ཕྱག་དོ་རྟེ།
དེའི་མཁན་བྱ་ཞུ་དམར་རྒྱལ་པ་གར་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག། དེའི་མཁན་བྱ་མཁས་གྲུབ་དབང་
པོ་ཀམ་ཆགས་མེད། དེའི་མཁན་བྱ་དཔལ་ཡུལ་བསྟན་པའི་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྟེ་རིག་འཛིན་ཀུན་
བཟང་ཤེས་རབ། དེའི་མཁན་བྱ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་པསྟེ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དེའི་
མཁན་བྱ་འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་གྲུབ་དབང་པསྟེ་ཞོར་བྱ། དེའི་མཁན་བྱ་ཉོགས་པའི་དབང་ཕྱག་
འཇང་སྐང་དཔོན་པོ་ཚུལ་བྲིམས་དོ་རྟེ་དང་། འཇང་སྐང་དཔོན་པོ་འཇིགས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་
འོད་ཟེར་གཉིས་བསྟེན་པར་རྫོགས། སྤྱོད་དེའི་མཁན་བྱ་འཇང་སྐང་བསོད་ནམས་མན་ཡིན་ཞིང་
དེ་མན་དེའི་སྟོམ་རྒྱུན་མི་གསལ་ལོ།

འཇང་སྐང་དཔོན་པོ་འཇིགས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་འོད་ཟེར་གྱི་མཁན་བྱ་འཇང་སྐང་སྤུལ་
སྤྱུ་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རིགས་དཔོན་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱག་གཉིས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ཕྱི་
མ་དེའི་མཁན་བྱ་སྤྱོད་པོ་ཞོར་བྱ་བཟང་པོ་ལོ། །དེ་མན་དེའི་སྟོམ་རྒྱུན་ཡང་མི་གསལ་ལོ། །མཁན་
ཆེན་པསྟེ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་གོ་འཛོ་དུལ་ར་སྤྱོད་པོ་ཞོར་བྱ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་བསྟེན་པར་

རྒྱལ་པོ་དང་། གྲུབ་དབང་པ་སྤྱོད་མེད་ལས་གོ་འདོད་ལྡན་པོ་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཆེ་བས་མ་ལོར་བྱ་བ་བཟང་པོ་
ཞེས་པའི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་དེ་བསྟེན་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡོད་དེས་མོད་
རི་ལྟར་བརྒྱུད་མི་གསལ་བས་སྟོན་རྒྱུ་དེ་དག་ད་ལྟ་པལ་ཆེར་ཆད་པ་ཡིན་པར་འདྲོ། །བརྒྱུད་
ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལ་ཞུ་དམར་རྒྱག་པ་བར་གོང་དང་འདྲ་བ་ལ། ཞུ་དམར་རྒྱག་པའི་མཁན་བྱ་གྲུབ་
དབང་བདུད་ཚི་དང་། དེའི་མཁན་བྱ་བྱང་བའི་ཆེན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་མཁན་པོ་ཀམ་རྩམ་གྲོལ།
དེའི་མཁན་བྱ་ཞུ་དམར་བརྒྱུད་པ་དཔལ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ། དེའི་མཁན་བྱ་དཔལ་སྤངས་སི་
ཏུ་ཀམ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ། དེའི་མཁན་བྱ་དཔལ་ལྷན་མཁན་ཆེན་
ཀམ་བཀྲ་ཤིས་སམ་ཀམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། སྤྱོད་ཀམ་ལྟ་དབང་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྟ་
ཀམ་དོན་དམ་གསུམ་ལ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་ལས་གོ་འདོད་
ལྡན་པོ་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཀམ་ཐེག་མཆོག་དེས་དོན་ནམ་ལྡན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་དེ་བསྟེན་པར་རྒྱལ་
པོ་དང་། སྤྱོད་ཀམ་ལྟ་དབང་ལས་གོ་འདོད་ལྡན་པའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་སྤྱུ་བྱུ་བསྟན་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེན་
པོ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་དམར་བསྟན་པའི་སྟོན་རྒྱུ་དང་། སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལས་གོ་འདོད་ལྡན་པའི་སྤྱུལ་སྤྱོད་
སྤྱུ་བསྟན་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེན་པོ་བསྟེན་པར་རྒྱལ་པོ་ལྟ་དམར་བསྟན་པའི་སྟོན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་
རྒྱུད་ཏུ་ཡོད་མོད། དེ་དག་ད་ལྟ་པལ་ཆེར་ཆད་ནས་མེད་པ་འདྲོ།

གཞན་ཡང་སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བར་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ། སི་ཏུ་གཙུག་ལག་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བའི་མཁན་བྱ་ཀམ་བཅུ་གསུམ་པ་བདུད་འདུལ་གྲགས་པ་དོ་རྟེ། དེའི་མཁན་བྱ་སི་ཏུ་
པ་སྤྱོད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ། དེའི་མཁན་བྱ་དཔལ་ལྷན་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱོད་མཛོད་སྤྱུལ་བསྟན་པའི་ཆེན་པོ་
གསང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བའི་ཀམ་ཀུན་བཟང་བསྟན་འཛིན། དེའི་མཁན་བྱ་སྤྱོད་ཆེན་མཛོད་སྤྱུལ་སྤྱོད་
ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ལྟ་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ་དང་། གཟི་འགག་སྤྱུལ་སྤྱོད་
འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་། གོ་འདོད་ལྡན་པོ་སྤྱུལ་སྤྱོད་འགྱུར་མེད་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱ་
མཆོད་དང་། ལྟ་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཆེད་དབང་ཆོས་འཕེལ་ལམ་སྤྱུ་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་ལ་
སོགས་པ་བསྟེན་པར་རྒྱལ་པོ་ལས་མང་ངོ་།

སྐྱེ་ཆེན་ཚུན་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས། མདོ་མང་མཁན་པོ་དག་ཤིས་དགེ་ལེགས་
དང་། མདོ་མང་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་གྲགས་པ་སོགས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་མ་
ཞིག་ཡོད་ངེས་མོད་ད་ལྟ་རིམ་བཞིན་མི་ངེས་པས་འདི་དག་ཙམ་ནས་ཁ་ཆེད་པའི་ཆེན་ཤུག་སྤྱི་
ནས་བརྒྱད་པའི་བར་འདུལ་འདི་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ནས་ཉག་སྤྲ་བར་གྱུར་པས་ད་ལྟ་
ཕལ་ཆེར་འདིའི་སྒྲིམ་རྒྱུན་གྱི་བརྒྱུད་པ་མི་འདུག་པ་འདྲ་བས་ཅད་བཅད་པར་བྱའོ།།

ད་ནི་སྤྲད་འདུལ་གྱི་སྒྲིམ་རྒྱུན་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་རྩ་བུར་ཚུལ་ནི། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་སེང་གེ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་བཙུགས་
ཆེན་པོ་སྤྱི་རིམ་སྤྱད་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་རིགས་དག་གཅན་འཛིན་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་
ཐེ་བཙུན་པ་རྩ་བུ་ལ་གྱུར་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་འཕགས་མཆོག་སྤྱད་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་
དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པོ་དཔལ་སྤྲུལ། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་དཔོན་ཡེ་
ཤེས་སྤྱིར་པོ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྩོ་རྩོ་ས་ཏུ་འཕམ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་
འཛོ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་རྩ་བུ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་གཙང་རབ་གསལ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་
པའི་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་
མཁན་སྤྱད་པའི་ཆུ་བ་གཟུང་དོ་རྩོ་རྩོ་ཆུ་མཆོན་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་
དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་འབྲེ་ཆེན་ཤེས་རབ་འབར་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བཙུན་
འགྲུས་འབར་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་ཅིས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གཞོན་ཅུ་སྤྱད་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་
པའི་སྤྲུལ་ཐང་གྱི་མོ་ཆེ་གྱི་སྤྱད་པའི་ཅི་གྲགས་པ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་མཆོག་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་
གྲགས་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་སྤྲུལ་ཐང་བ་ཅེ་ལྟ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་སྤྲུལ་
ཐང་མཆོག་སྤྱད་པའི་བཟང་གྲགས་པ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་གྱི་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེའི་
མཁན་སྤྱད་པའི་སྤྲུལ་ཐང་མཁན་པོ་དཔལ་གྱུ་བ་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་གངས་ཅན་ཕྱག་ན་
པ་སྤྱོད་སྤྱད་དང་པོ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་གནས་རྩིང་བ་ཀྱན་དགའ་
བདེ་ལེགས་དང་། དེའི་མཁན་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་བ་ཕྱག་ན་པ་སྤྱོད་སྤྱད་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོ་དང་།

དང་། དེའི་མཁན་བྱ་ཆོས་འདུལ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་གྲུབ་དབང་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིགས་
མེད་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱི་བར་དུ་བྱོན་
པ་དང་། ཡང་ཀུའོག་སི་ཏུ་སྤུལ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་མཁན་བྱ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཨར་སྤྱང་
མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་འགྱུར་མེད་འཕྱིན་ལས་དང་། དེའི་མཁན་བྱ་འདུལ་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་
གཙུག་ལོན་དར་ཐང་ལྟ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་གར་དབང་ཉིན་བྱེད་
བཤད་སྤྱབ་འཕྱིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱི་བར་དུ་བྱོན་པ་སྟེ་ཆོས་རྒྱུད་འདིའི་
ཁྲོད་དུ་དར་བྱབ་ཏུ་གནས་ཤིང་འཕེལ་བཞིན་པའོ།

དཔལ་ཆེན་འདུས་པས། མད་བྱང་ཟ་རྟོར་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི། །སྤྱེད་འགྱུར་སྟོན་རྒྱུན་
སྤྱང་འདུལ་རིན་པོ་ཆེ། །བརྒྱུད་དེ་བྱམས་པ་འདུམ་ལས་པལྒྱིས་གསན། །དེ་བྱང་ཆགས་མེད་ཞབས་
ལས་འདི་ཡིས་གསན། །ཕྱིས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་ཁྲོད་བཞུགས་པ་པལ། །རྟིང་མར་སྤང་དང་
གསར་ཞེན་ཆེ་བ་འགས། །ཁ་ཆེ་བསོད་སྟོན་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱར། །དེང་སང་ཀློང་
སྟོགས་ལ་འདི་མི་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་དག་པའི་དག་སྒོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པ་ཞིག་
ཡིན་ངེས་ཀྱི། ཀུའོག་བྱམས་པ་འདུམ་ལས་པལྒྱིས་གསན་པ་བདེན་ཡང་། དེ་བྱང་ཆགས་མེད་
ཅས་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་དག་སྟེ། ཀམ་ཆགས་མེད་ཀྱི་སྟོན་རྒྱུན་ནི་ཀམ་མི་བསྐྱོད་རྟོག་རྟོག་སྟོན་
རྒྱུན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པ་ནི་སྟོན་དུ་མེད་ལ། ཀམ་མི་བསྐྱོད་རྟོག་རྟོག་པའི་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་སྟེ་བཞིའི་
ཡ་གྲུལ་ཆོགས་དགེ་འདུན་སྤྱང་བའི་མཁན་པོ་ཆོས་གྲུབ་མེད་གེ་ལས་བསྟན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
པ་ཆད་ཐུབ་ཁྱུངས་ལྟན་ཀྱི་ཡི་གེ་མཆིས་ཤིང་། འདི་ཡང་ཕྱིས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་
བསྐྱར་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་ན་སྟོན་རྒྱུན་འདི་ཀམ་པལྒྱི་
ནས་བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

སྤྱིས་པ། འདུམ་ཕྱག་ལྷ་བའི་ལག་པ་ཡིད་འོང་མ།

རྒྱ་སྒྲོན་དོ་རར་ལྷེས་པའི་འབྲུག་འགྲོས་མཛེས།

བྱོན་འཕྱར་པང་ལས་ཐོན་པ་ཇི་བཞིན་དུ།

བརྒྱུད་པའི་གྲོལ་སྤྲུགས་གསལ་བའི་ཨ་དཀ།

ཁྱུངས་ལྡན་ཡིད་ཆེས་ལྱང་གི་སྤྲུགས་བཅ་ཐབ།
ནམ་དཔྱད་མགར་གྱིས་བཟུ་བཏུལ་བཅོ་འཕྲུལ་གྱིས།
རྗེས་འཇུག་སྒྲོན་བྱུང་གསལ་བའི་གཟིགས་མོ་རུ།
སྤྱིན་ལོ་རབ་དགའ་རྒྱས་པས་ད་ལོངས་ཤིག།

ནམ་གསུམ་ཡོ་གའི་ཟབ་ལམ་བརྒྱུད་འཛིན་མ།
ཐུབ་དབང་རྒྱལ་བ་སྤྲུ་གསུམ་གངས་རི་ལས།
ལེགས་པར་འོང་ངོ་ཡིད་ཆེས་ལྱང་གི་སྤྲུང་།
དེ་ལྡན་དོན་གྱི་རོ་བརྒྱུད་དག་པས་རྟོགས།

ངོ་མཚར་ཆོས་རྒྱུན་རྩ་རྒྱུ་མའི་སྤྲུང་།
རྒྱལ་གསུང་མདོ་རྒྱུད་བདེ་འབྱུང་རལ་བ་ནས།
བརྒྱུད་གསུམ་རིག་འཛིན་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ་ཡི།
ཟག་མེད་དགོངས་པས་ཕབ་ལས་གཞན་མ་ཡིན།

རང་བཅོ་མ་ཡིན་རྒྱལ་བའི་ལྷགས་ལས་བརྗོལ།
ཁྱུངས་མེད་མ་ཡིན་བཅེ་ཆེན་འཕགས་པས་གདམས།
ལྷག་ཆོས་མ་ཡིན་དཔྱད་གསུམ་རིགས་པས་བྱབ།
བོད་བྱུང་མ་ཡིན་འཕགས་ལྷལ་མཁས་པས་སྤེལ།

རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྐྱབས་ཀྱི་གུར་ཁང་དུ།
སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཟ་འོག་གདན་བཞེགས་པར།
སྒོན་འཇུག་བྱང་སེམས་ཐེག་ཆེན་གོས་ཀྱིས་བསྐྱབས།
རྒྱད་བཞིའི་སྒྲིན་གྲོལ་སྒྲོན་མོར་རོལ་དང་ལྷན།
ཕ་རགས་བསྐྱེད་རིམ་མ་རྒྱའི་བོ་གར་དང་།
མཆན་བཅས་མཆན་མེད་ཨ་རྩའི་སྤྱད་བྱངས་ཀྱིས།
ཨ་ཏི་སྒྲོས་མེད་རྫོགས་རིམ་ཆེན་པོའི་ཞལ།
རིག་སྟོང་འཇུག་པ་བཞད་འདི་སྤྲུལ་འགྱུར་ཆོས།

མ་ག་རྣ་རིར་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་དུང་།
མཉམ་མེད་རྒྱལ་བ་ཤུག་སེའྲེ་ཡིས།
ཟད་པ་མི་སྐྱེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བརྟེན་ལས།
ཡང་དག་རབ་རྟེན་ཐར་ལམ་སྒྲོན་པའི་ངག།

ཕྱེ་སྔོན་རྣམ་གསུམ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི།
མདོ་སྤྲལས་དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས།
སྒྲིང་པོའི་ཡང་ཁྱེན་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་ཀྱི།
རོ་མངར་མར་དཀར་ཕྱར་བྱར་སྤངས་པ་ལ།
སྤྲུལ་འགྱུར་དུ་གྲགས་མཁས་དང་གྲུབ་པ་འབྱུང་།
མང་ཐོས་སྒྲོམ་པས་རང་སྐལ་ལེགས་བླངས་ནས།
མི་གནས་གཉུག་མ་འཇའ་ལུས་གྲོང་བྱིར་དུ།
གཤེགས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིད་ཆེས་དཔང་པོར་བཞུགས།

ཐུན་མིན་ཡང་གསང་ཐེག་པའི་སིཿ་སྒྲིལ།
ཐུན་མོང་གདམས་ངག་དགྲུས་ས་བཟང་པོའི་ལམ།
བསམ་སྒྲུབ་རྩལ་གྱིས་བཏོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལས།
སྐས་མེད་ཁང་ཚེར་འཛོག་པའི་ཐོ་ཅོ་བུལ།

ཏུཿ་བཅོ་བརྒྱད་ལུང་ཆེན་བཅུ་བཞི་དང་།
འབྲུམ་ཕྱག་རྒྱུད་ལྡེ་སྟོང་ཐུན་སྒྲིལ་ཀའི་ཆོགས།
ལོ་ལྷར་བཏུག་ཀྱང་བཟང་པའི་སྐབས་སྤྱི་བའི།
སྤྱི་འགྱུར་ཡོ་གའི་ཆོས་མཛོད་ནོར་བུའི་རི།
ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་རིག་པའི་གནས་ཀྱན་ལ།
མང་ཐོས་ཤེས་རབ་མེ་ཏྲ་ག་འབྲུམ་བཞད་པའི།
དཔྱོད་ལྡན་ཆོས་མཆོག་མཇུག་ལ་སྐལ་ལྡན་ལས།
སྒོ་དམན་གཡམ་རྒྱག་རྟོག་གའི་སྒྱུད་ལུལ་མིན།

ལྡེ་གསུམ་སྒོང་དགུ་མན་ངག་སྐོར་ཆོ་ཆེ།
རིག་བྱེད་ཏུཿ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ།
མན་ངག་ཡིན་སྐད་ཤོག་འཛར་ལག་མཐེལ་ཅམ།
བཏོན་པས་རྟོགས་འདོད་ལྷ་ལམ་སུ་མོའི་གར།

དོན་ལྡན་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཏྲ་ག་མཛོས་ཤིང་།
ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་སྤྱིང་བྱེད་གྲིབ་བསེལ་ལྡན།

ཞི་བའི་པན་ཡོན་སྟོན་པའི་ཁོར་ཡུག་ཅན།
དྲང་སྲོང་ཞལ་གསུང་སྤྲེལ་འབྱུང་བསྟན་པའི་གདུགས།

དཔལ་ཡུལ་བ་ཞེས་གྲགས་པའི་མི་དམྱུ།
བསོད་ཅན་ན་བའི་དབྱིད་དུ་མཛའ་བ་ཅན།
རིག་འཛིན་དབང་པོ་བྲ་རྒྱའི་མཚན་ཅན་གྱི།
ངོ་མཚར་ཆོས་རྒྱན་གཙང་མའི་གྲོལ་སྤྲུགས་ལགས།

ཆོ་གཅིག་གདོད་མའི་སར་དབང་མེ་ཏོག་ནི།
ཕང་སྤང་མཛེས་པར་བཞད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ལྷན།
སྤུབ་བསྟན་རི་བོའི་ཁེབས་མར་གྱུར་པ་འདི།
དཔལ་ཡུལ་ཆོས་རྒྱན་སྤང་ཕྱིའི་བང་མཛེད་དོ།

སྟན་གྲགས་ཁུ་བྱག་བྱ་མའི་སྤྱད་བྱངས་ཀྱིས།
སྤྱེད་གྲུའི་ན་བ་རབ་དགའི་རོར་སྤྱོར་བའི།
དཔལ་ཡུལ་བསྟན་པ་ཀུན་དགའི་ནགས་སྤང་མཛེས།
ཇི་བཞིན་རབ་གསལ་ཆད་བྱང་བྱ་རྒྱ་ཏྲེ།
གང་ལས་མཆེད་པའི་བདེན་གཏམ་ཆོས་གསུམ་ལྷ།
གཟུར་གནས་སྤོ་ཡི་དབང་ཕྱོགས་ས་འཛིན་སྟོར།
འཆར་བ་གང་འདིར་ཐོས་འཛིན་མཛའ་གྱུར་ན།
ཡིད་ཆེས་ཀྱ་མུད་འདབ་མ་བཞད་པར་ངེས།

གཙུག་ལག་གཞུང་བརྒྱའི་ཕ་མཐའ་ནམ་པར་བྲལ།
བཞི་རྒྱུ་རྒྱད་མེད་གཏིང་ཟབ་གཞལ་ལས་འདས།
མན་ངག་ཟབ་དོན་ཞོར་བྱས་རབ་རྒྱ་ལ།
དཔལ་ཡུལ་བཀའ་སློལ་ཟླ་བའི་གྲོགས་འདི་མད།

རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་བྱིན་ལྟུང་བརྒྱད་པ་གཙང་།
སློལ་གཉིས་བྱང་རྒྱབ་བསྐྱབ་པའི་ཞོར་བྱ་མཛེས།
ཚོས་འདུལ་སྒྲོམ་བཙོམ་རྒྱད་པ་ནམ་དག་པ།
ཕུན་ཚོགས་དཔལ་གྱི་ཡུལ་བྱང་ཚོས་རྒྱད་དགེ།

དགེ་ལེགས་ཅེ་མོ་ནམ་ཡང་མི་རུབ་པའི།
ངོ་མཚར་བརྒྱད་པ་རིན་བྲལ་མ་ཉི་ཀ།
བཤད་སྐྱབ་དར་གྱི་བྱི་དོར་རབ་ལེགས་པས།
མདོ་སྤགས་བསྟན་པའི་མཛོད་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཅིག།

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་རྒྱད་གང་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་ཁུངས་བསྟན་པའི་བར་སྐབས་གྱི་
ཚོགས་སྤྱ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཆུད་དངོས་བཤད་པ།

༡ དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཆུད་ཟུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་བ་བརྗོད་པ།

༥ ལྷན་རྟོགས་ལོ་རྒྱུ་གཉིས་ལ་རབ་དབང་བའི།

མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་འབྱུང་ཕྱག་རོལ་བའི་གནས།

སྤྱི་ཞེས་རབ་གྲགས་ཆོས་ཆུད་ཟུར་བས་འཕེལ།

དད་ཕྱག་གྱུ་གཟིངས་ཁྱོད་སྤྱོད་ལུག་ལ་བྲེལ།

གཉིས་པ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཆུད་དངོས་བཤད་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཆུད་ཟུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་བ་དངོས་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་ཆུད་དེ་ལས་བྱང་བའི་མཁས་གྲུབ་དཔལ་པ་གཙོ་བོ་དག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཆུད་ལས་ཀྱིས་པའི་དགོན་ལག་ཆོས་སྤེལ་སོ་སོའི་བྱང་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཆོན་བརྗོད་འབྲེལ་པ་བདུད་ཅིང་ཐིགས་པ་སྟོན་མ་གསལ་བ་ལས། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་འདོད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་བྱེད་ཡང་དག་ལྟར་སྤྱང་གང་རུང་གི་སྟོན་སྲོལ་རང་རང་གི་སྟོང་རྒྱུ་ལས་པན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པར་སྟོན་དབྱེད་དེ་བཞག་པའི་གྲུབ་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ལ་བེར་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་ན་གྲུབ་མཐའ་ལོག་པ་མང་པོ་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་ལྷན་རྟོགས་ཡང་དག་གིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི། མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྟོན་པའི་ཆུད་ལས། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྟེན་བ་བསྟན། མཛད་སྟེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པ་ཉིད། །དེ་ཡི་རྗེས་ལ་དབྱུ་མ་བསྟན། ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་ཆོས། མཛད་སྟེན་མ་ཤེས་དབྱུ་མ་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་སྟེན་བ་དང་། མཛད་སྟེན་བ་དང་། སེམས་ཅན་པ་དང་། དབྱུ་མ་པ་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་བཞི་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། དེ་བཞི་ལས་གཞན་མེད་པས། དེ་བཞི་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྷན་བཞིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་གྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་

ཆ་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བུར་ཆགས་ཡོད་མོད། རྟིང་མ་ལ་ནི་དེ་
ལྟར་དུ་གྱུར་པ་མེད་པར་ཀུང་པལ་སྟིང་ཐིག་པ་དང་། སྤྱིན་སྤྱིང་བྱང་པ་བ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བཟོད་
ཀྱང་ཡོ་ག་སྟེ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ལ་བཞེད་ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་
མཆོ་འབྲུངས་དབང་པོ་དང་། དེའི་རྗེས་འཇུག་གྲུབ་ཆེན་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྟ་དང་། བསྟན་པའི་
བཀའ་བབས་གཉགས་ཟུར་གཞུབས་གསུམ་དང་། ཟུར་བ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་དང་། ཀྱུན་
མཁྱེན་རོང་གྲོང་རྣམ་གཉིས་དང་། སྤྱིན་སྤྱིང་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་མེད་པའི་དགོངས་
དོན་ལ་གཅིག་བཞེད་གཅིག་དང་། གཅིག་རྗེས་བརྒྱ་ཡིས་འབྲང་བ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་
མཐའ་ཐ་དད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ལ་མིང་ཡང་མི་འབོད་དོ།

འོ་ན་ཀུང་པལ་སོགས་ཆོས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཁྱད་པར་ཅི་ལས་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ནི་
གང་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་ངག་གི་ཆོས་ཆོན་གྱི་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་དང་། འཕྲིན་
རྒྱབ་ཀྱི་ཆོག་དང་། ཆོག་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱག་བཞེས་དང་། རང་རང་གིས་རྒྱབ་སྟོལ་
ཆགས་པའི་ཆོས་ཆོན་དེ་ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་སུ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་གཙོ་བཞེས་དགོས་པའི་སྟོལ་
བཏོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྟེ་འབྱུར་རྟིང་མ་ལ་ནང་གསེས་ཆོས་རྒྱུད་
ཟུར་བ་འགའ་བྱང་བ་ཡིན་པ་ལས་ལྟ་སྟོན་སྟོང་གསུམ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་གནད་
ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ལ། བཟང་ངན་དང་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་བས་
ཀྱང་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ནི་དེ་ནི་རྟིང་མ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་འདི་
ཉིད་ངེ་ལྟར་བྱང་ཚུལ་བཟོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བཞུད་ན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མཁས་པའི་དབང་པོ་གཟི་
འགགས་སྤུལ་སྤྱོད་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་མཛད་པའི་ཕྱིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉིན་
བྱེད་སྣང་བའི་བྱ་ཡིག་ཀྱན་གསལ་ནོར་བུའི་སྟོན་མེ་ལས། སྤྱོད་ཡིས་ཕྱི་བའི་ཤིང་རྒྱལ་ལ། །རྣམ་
འདྲན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཞབས། །དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་། །གདན་ས་ཐོག་མར་
བཞུགས་པའི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟན་གྲུབ་གདོད་

མའི་མགོན་པོའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྟ་རིག་འཛིན་དགའ་རབ་རྩེ་རྒྱུ་ཡང་ཤང་གཉིས་མི་ཡི་ཤ་ཚུགས་སུ་བྱོན་པ་ངེས་གསང་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་རྩེ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཤིང་མོ་སྤུལ་གྱི་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1665ལོར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤྱིང་ཕྱག་བཏབ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་དགོན་ལག་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་ལྷག་གི་མ་དགོན་གདན་ས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤྱིང་དང་། གདན་ས་དེ་ཉིད་འདེབས་པ་པོ་རྩེ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ནི་དཔལ་ཡུལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོས་རྒྱུད་གཙང་མའི་ཆུ་སྤང་གི་མགོ་བོ་གངས་ལ་ཐུག་པའི་སྒོལ་ཐུགས་དེ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱ་ཞིང་། རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་རྒྱུད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཡུལ་བའི་སྒོལ་འབྱེད་མཁན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་གནའ་སྔ་མོར་སྤྱི་འབྲུལ་ལ་མཁས་པ་གཙུག་ཀྱི་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཀྱི་རེ་མཆོག་སྦྱང་དབང་པོས་སྤྱི་འབྲུལ་གྱི་བཤད་པ་གནང་བས་གནས་འདིར་སྤྱི་འབྲུལ་གྱི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་བཤད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། ཆ་ལོ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལས་དབྱ་བ་ཆུ་མས་ཏི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཆ་ལོ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་ནི། རྩེ་འབངས་ཉེར་ལྗེའི་གས་སུ། ཆ་ཐོག་རིན་ཆེན་པ་མོང་ཟན་ལྟར་གསོལ། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི། དབྱ་ཏུ་འཕལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་གཙོ་ཞེས་བྱ་བར་རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་ལོའི་རྒྱས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཏུ་སྤྱི་འབྲུངས། ལྟ་བུ་པོ་པོ་བྱི་སྤོང་ལྟེ་བཙན་གྱི་སྒོན་པོ་བཅིས། སྤྱང་གྲུང་དཔལ་ལྷིང་ལྟན་པས་རྒྱལ་པོ་མཉེས་པའི་ལས་ཀྱང་མང་པོ་བསྐབས། བོད་ཡུལ་རབ་ཀྱི་མི་དགུ་ཟེར་བའི་གས་ཀྱང་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་བོད་ཡུལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་རྒྱས་སུ་མཁན་ཆེན་པོ་རྟེན་སྤྲུལ་པ་རྩི་ཏ་ཞི་བ་འཛོལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རིན་ཆེན་མཆོག་ཅེས་པའི་མཆོན་གསོལ་ཏི་སྤར་གྱི་མིང་དེ་བརྗོད། བོད་ཡུལ་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཐོག་མར་མི་བརྒྱན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གས་ཡིན་པས་སང་མི་མི་བརྒྱན་གྱི་གས་སུ་ཡང་བགྱང་རོ།

ཁོང་གིས་ཞི་བ་འཛོལས་གཞུང་ལ་སྤྱངས་པས་གང་གསན་ཐོགས་མེད་ཏུ་མཁྱེན་ཏི་སྒོ་

ནོ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས། གློ་ནོ་རབ་མཆོག་མ་བན་རིན་ཆེན་མཆོག་ །ཅིས་པའི་བསྐྱེད་པ་
བརྒྱུད་པའི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར། མཁན་པོ་ལས་དབྱ་མར་སྦྱངས་ཤིང་ལྟ་བ་སྤྱ་སྦྱབ་ཀྱི་དཔོངས་པ་བཞིན་
ཉོགས་པས་རྗེས་སུ་སྤྱ་སྦྱབ་ཀྱི་ལྟ་བའི་རིགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱའི་ཏུ་ཤང་སུན་སྦྱངས་པར་ཡང་
བཤད་དོ།

དེ་དུས་བསམ་ཡས་སྤྱ་སྦྱར་སྤིང་དུ་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་བསྐྱར་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་
ཏེ་ཆོས་གཞུང་དུ་མ་བསྐྱར་བའི་ལོ་སྤྱོད་པ་ཡང་མཛད་པས་མ་བན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ཆོས་གཞུང་
ཡོད་པ་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ལགས། གློ་བ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་པསྤྱོད་ཀན་ཀྱི་དུང་དུ་ཡང་
བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དབང་དང་གདམས་པ་དུ་མ་ཞུས་ཤིང་། དཔེན་རི་ནམས་སུ་བསྐྱོམས་
པས་དངོས་གྲུབ་བཞེས་ཏེ་སྤྱ་མཁའ་གསལ་གྱི་དོ་པ་མོང་ཡང་ཟན་ལྟར་གཙོད་ནས་གསོལ་བའི་
བཅུད་ལེན་གྲུབ། འདི་རྩུ་འཕུལ་བསྟན་ཟེར་མོད། དོན་ལ་པ་མོང་ཞེས་པ་བྲག་དོ་ཡོད་ཆོད་ལ་
ཟེར་བ་མིན་པར་འདྲི་དཀའ་སྟོན་གྱི་དོ་ཆེ་ཤོས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་སྲིད་ཅོང་ཞིའི་བཅུད་ལེན་
བཞིན་དུ་འདྲི་དོའི་བཅུད་ལེན་གྲུབ་པ་ཡིན་ངེས་སྟུང་ལ། དོན་ལ་རིག་པ་འདྲིན་པའི་ས་མཐོན་
པོ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། པརྟེ་ཏེ་ཆེན་པོ་བུ་མ་ལ་མི་ཉའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་མ་སྤྱོད་པ་
ལ་རྒྱུད་མེ་དང་སྤྱོད་མེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་རྒྱུད་མེའམ་ཏུ་ཆེན་པོ་མེ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་
སྤྱིའམ་རྩ་བར་གྱུར་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་འཕུལ་བྱ་བ་གསང་བ་སྤྱིང་པོའི་སྐོར་ལ་སྤྱོད་འཕུལ་མེ་
བརྒྱུད་ཅིས་པ་མཆོས་པ་ནམས་ལེགས་པར་གསན་ཞིང་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་པར་མཛད། སྤྱོད་འཕུལ་གྱི་
རྒྱུད་ནམས་པརྟེ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུང་དུ་བོད་སྐད་ལ་བསྐྱར། སྤྱོད་འཕུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་
ནས་སྤྱོད་འཕུལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པས་སྤྱོད་འཕུལ་བཤད་སྤྱོད་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་
བྲགས། གློན་པོ་དང་། ཆོགས་མ་བསགས་པ་འགའ་ཡིས་སྤྱག་དོག་གི་སྤྱ་མ་རྒྱལ་པོའི་སྟན་དུ་
གསོལ་བས། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་དེད་དེ་ཁམས་སུ་ཕེབས། གཙུག་ཏུ་རིན་ཆེན་གཞོན་ནུ་
དང་། ཀྱེ་རེ་མཆོག་སྤྱོད་དབང་པོ་གཉིས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྤྱོད་འཕུལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པས་སྤྱོད་
འཕུལ་གྱི་བསྟན་པ་ཁམས་སྤྱོད་སུ་དར་བའི་ཁྱད་སྤྱོད་སུ་གྱུར། ཁོང་གི་སྤྱོད་འཕུལ་གྱི་བཤད་རྒྱུན་

ཕྱིར་དབུས་སྟོགས་སུ་འཕེལ་བ་ལ་སྐྱེ་འཕྱུལ་ཁམས་ལྷགས་སུ་གྲགས་པར་གསུངས། མ་ལོ་རྩ་བ་
རིན་ཆེན་མཆོག་སྐྱེ་གཤེགས་རྗེས་ཁོང་གི་སློབ་མའི་མཆོག་གྱུར་སྐྱེ་འཕྱུལ་ལ་མཁས་པ་གཙུག་
ཀྱིར་རྣམ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཕྱུལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་དེ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། གཙུག་རྒྱ་
རིན་ཆེན་གཞོན་ནུ་དང་། གྱེ་རེ་མཆོག་སྐྱོང་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་ཞང་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་
དང་། དར་རྗེ་དཔལ་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཕྱུལ་གྱི་བཤད་པ་གསན། ཞང་རྒྱལ་བའི་ཡོན་
ཏན་གྱིས་ཁམས་སུ་འདྲུབ་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་མ་ཟད་དབུས་གཙང་རུ་ཡང་ལན་མང་པོར་
སྐྱེ་འཕྱུལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པས་སློབ་ཆོགས་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་འཕྱུལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་
པ་བྱུང་བས་ཞང་གི་བརྒྱད་པ་ལ་བཀའ་མཆིམས་སུ་མཁམ་མན་ངག་བརྒྱད་པར་གྲགས་སོ།།

གྱེ་རེ་མཆོག་སྐྱོང་དབང་པོས་གྱེ་རེ་ལྷང་པ་ཞེས་པའི་ས་སྟོགས་གནའ་སྤྱོད་ལོ་ལྷན་ཞེས་
པ་ཁམས་པའི་སྐྱད་རུ་ཤེ་ལྷན་ཞེས་ཟུར་ཆག་པའི་ལྷན་རྗེས་སུ་མཁས་པས་ལེགས་སྟོགས་སུ་
བཅོས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་ཞེས་འབོད་པའི་ད་ལྟའི་ལྷན་སྟོགས་འདིར་བཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་འཕྱུལ་གྱི་བསྟན་
པ་སྤེལ་བས་ཤིན་ཏུ་དར་བར་གྱུར་པས་སྐྱེ་འཕྱུལ་གྱི་བསྟན་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་དཔལ་
ལྷན་སྤྱོད་པས་ཞེས་པའི་ཆོས་རྒྱུད་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།

ད་ལྟའང་དངོས་སུ་མཐོང་རུ་ཡོད་པའི་གྱེ་རེ་གནས་དང་། གྱེ་རེའི་སྤྱག་པ་དང་། གྱེ་རེའི་
ལས་བཞིའི་སྤྱག་པ་དང་། གྱེ་རེའི་སྤྱ་ཤིང་དང་། གྱེ་རེའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ནི་རུས་སྐབས་དེར་
རིམ་བཞིན་གྱེ་རེ་མཆོག་སྐྱོང་དབང་པོ་འབྲུངས་པའི་ལྷན་དང་། བཞུགས་པའི་གནས་དང་། ཞི་
རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་མཛད་པའི་སྤྱག་པ་དང་། ཁོང་གིས་བཙུགས་པའི་སྟོན་ཤིང་
དང་། བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར་སྤྱོད་ནས་ས་ལ་གྱེ་རེ་ལྷང་པ་དང་། གནས་ལ་གྱེ་རེའི་
ལས་བཞིའི་སྤྱག་པ་དང་། རྟེན་ལ་གྱེ་རེ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་འབོད་སྟོལ་དེ་རྒྱུང་ལྟར་གྲགས་པར་
བཤད་ལ། ད་ལྟའང་གྱེ་རེའི་གནས་སུ་སྐྱབས་རྗེ་སྤྱོད་མ་གྲུང་ཁང་རིན་པོ་ཆེས་མཆོད་རྟེན་དང་། ལྷ་
རུའི་སྐྱ་རྣམས་བཞེངས་ཡོད་པ་དང་། ས་དེ་གནའ་སྤྱོད་ལོ་ལྷན་གྱེ་རེས་སྐྱེ་འཕྱུལ་བཤད་པའི་གནས་ཀྱི་
དགོན་པ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པས་ཞེས་གདན་ས་དེ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།

སྒོས་ཟིན་ལྟར་ཆ་ལོ་ཚུ་བ་ཁམས་སུ་བྱོན་ནས་གཙུག་ཀྱིར་གཉིས་རྒྱུ་བཟུང་སྟེ་སྒྱུ་
འཕྲུལ་སྟེལ་བར་བཤད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་མཆིས་ཤིང་། ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་གང་
ཡིན་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི་ཁོ་བོས་མ་མཐོང་ཡང་། དཔལ་ཡུལ་འདིར་ཡིན་བྱས་ཀྱང་རུང་ངམ་
སྟམ་ལ། སྒོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཆ་ལོ་བཞུགས་ཡུལ་དངོས་མིན་ཡང་ཀྱེ་རེ་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་
པ་ནི་དག་གམ་སྟམ་མོ།།

འོན་ཀྱང་ཡུལ་འདིར་ཀྱེ་རེ་བཞུགས་ཤིང་དཔལ་ཡུལ་སྤུ་རབས་པ་བྱང་ཟེར་བའི་ཚུལ་
འདི་ནི་རག་མགོ་མཆོག་སྒྲུལ་འཇམ་དབྱངས་བྱབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་སྤུ་
འབྱུར་བཀའ་མའི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རྒྱ་མཆོའི་བྱ་གཟིངས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བརྒྱའི་འབྱུང་
གནས་ལས། བདེ་ཁམས་སྤུ་འབྱུར་བའི་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་འབྲི་ཟླ་བལ་མོ་སྤང་ངམ་བྱ་
འཕོར་སྤང་གི་ཆ་སྟོད་ན་རྒྱབ་རི་ལྗོངས། བར་ན་ཁ་རག་ལྗོངས། སྤང་ན་ཀྱེ་རེ་ལྗོངས་སོགས་ལས།
ཀྱེ་རེ་ལྗོངས་ཏེ། སྒྱུ་འཕྲུལ་མཁས་པ་ཀྱེ་རེ་མཆོག་སྒྱུར་གིས་གདུལ་བྱ་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་ལས་གྲགས་
ཞེས་ཡིག་རྟིང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཞེས་གསུངས་མོད། ཡིག་རྟིང་གང་ལས་གསུངས་མི་གསལ་ལ།
གཙུག་པོ་དག་སྒོས་ཅམ་ལས་ཁྲུངས་ལྟན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པ་ནི་བདག་གིས་ཆེར་མ་
མཐོང་བས་དེ་ལྟར་བདེན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཆོད་ནི་གཙུག་པོ་མི་བྱའོ།།

ད་ནི་ཐོག་མར་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བ་ཞེས་སྟན་པའི་རྩ་གསང་གཡུ་འབྲུག་གི་སྤང་
ལ་བ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོལ་འབྱེད་པ་པོ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ནི། ཡེ་གདོད་མ་ནས་འོད་
གསལ་གཞི་གྲོལ་རིག་པ་ཀུན་ལྷན་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་སྟོང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱུས་ཏེ་ཡེ་གྲོལ་
གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་བཟང་འོད་མི་འབྱུར་བ་དང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་གཞན་
སྤང་གདུལ་བྱའི་སྤང་དོར་ལྟན་གྱུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ལས་གཟུགས་སྒྱུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་
རོལ་བ་ཆོད་མེད་པ་བསྟན་པའི་རབས་ལས། རྒྱུ་ཤིང་གི་རིམ་པ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ཆོད་བཟུང་
བར་བྱ་བ་ནི་སྒྱུ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དང་པ་བསྒྱེད་པའི་སྤང་དུ་སྒྱེ་བའི་ཤིང་བ་
འགའ་ཞིག་སྒོས་པའི་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་སྒྱུ་གཙན་འཛིན་དང་། རིག་འཛིན་དགའ་རབ་དོ་རྒྱེ།

སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། རལས་པ་ཆེན་པོ་ཤི་མེད་ཏ། རྒྱལ་པོ་ཡི་རྩ་མི་ཉི་ལྔ་མ། རྒྱ་
ནག་ཏ་ཤར་གྲུབ་ཐོབ། དགེ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱི། ལ་སྲུང་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་བཅ་གནས་བརྟན་དགེ་
འདུན་བཟང་པོ། ཟུར་ཆེན་ཤུག་འབྱུང་གནས། སྤུང་ཤུག་བཟང་པོ། དུ་ཉི་བ་རིན་ཆེན་གསལ།
གྲུབ་ཆེན་མེ་ལོང་དོ་རྩེ། ལྷག་ལུང་ཐང་བ་བཀྲ་ཤིས། གྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ། ཏུང་མཚོ་རས་
པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་མལས་གྲུབ་ཏུ་མའི་ནམ་འཕྲུལ་ཡིན་པར་རྩེ་ཉིད་དང་། གསེར་བ་
ཡེ་ཤེས་སེལྟེའི་སྟོན་གནས་རྩེས་སུ་དྲན་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

དགོངས་འདུས་ལུང་བསྟན་བཀའ་རྒྱ་མ་ལས། ད་ལྟའི་གནས་བསྟན་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་
འདི་ལྟེ་རྩེ་ཡི་ཐུགས་རྩེ་ཐུགས་དམ་གསང་མཛོད་མངའ་ལྟེ་ དགོངས་པ་སྟོང་གཅིག་དགོངས་འདུས་
སྟེལ་དོན་དུ་ལྟེ་ སྤྲུའི་མཚན་ཅན་ཟབ་དོན་བཀའ་ལ་སྟོང་ལྟེ་ ཅེས་དང་། གནམ་ཚོས་ཚོས་བདག་
ལུང་བསྟན་ལས། འདི་ནས་ཤར་རམ་སྟོ་ཡི་སྟོགས་ལྟེ་ ཆགས་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་མིང་ཅན་ནི་ ལྷག་པ་
སྟེ་བས་བརྟན་པ་འོང་ལྟེ་ ལས་ཅན་དེ་ལ་ཚོས་འདི་གཏོད་ལྟེ་ ཅེས་ཟབ་གཏེར་གསར་རྟིང་དུ་མ་ནས་
བསྟེ་མེད་དོ་རྩེའི་ལུང་གིས་བསྟེགས་པའི་སྟེས་ཆེན་འཕགས་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ལགས་ཤིང་། པརྟེ་ཏ་རྒྱ་སྟེལ་པརྟེ་མདོ་སྟེགས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛོད་པའི་ཐུག་ལུགས་ཚིས་ཀྱི་
ལག་ལེན་ལེགས་བཤད་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། དེ་ལ་རྩས་དམན་མེ་བྱི་ལ། །ངེས་གསང་དོ་རྩེ་
སྟེང་པོ་ཡི། །རིགས་ཀྱན་བྱབ་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་། །རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་བལྟམས། །
ཞེས་དང་། ཚིས་རིག་པ་ལྟོན་བཀྲ་ཤིས་གྱིས་མཛོད་པའི་ཚིས་གཞུང་ལོ་ལྟེ་ཐེང་བ་ལས། དེ་ལ་
སྟེན་བརྟན་མེ་བྱི་ལ། །མཐའ་སྟེས་རྒྱལ་བའི་རང་གཞུགས་མཚོག །རིག་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་
འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་དྲག་མེ་པོ་བྱི་བ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1636 ལོར་འབྲི་རྩ་ཟེལ་མོ་སྟེང་གི་
སའི་ཆ། འབྲི་སྟེང་གསེར་ལྷན་རིང་མོ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་གཡོན་སྟོགས། དཔལ་ཡུལ་ཨ་མཚོག་
གམ་ཨ་འབྲོགས་ཀྱི་ས་ཡི་ཆར། སྟོན་ཚོས་རྩེ་སྟེར་ཆོང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་རབས་གསུམ་པ་
སྟེན་སྟེ་བྱང་ཆུབ་གྲགས་པའི་བཞུགས་གནས་ཤར་སྟོགས་མདོན་པར་དགའ་བ་གོ་ལྟེས་ཞེས་
འཕོད་པའི་གནས་མཚོག་ག་ལ་བ་དེར། དལ་ཆོ་སྟེ་ཡི་རིགས་རྩ་བཟང་ཞེས་པའི་རུས་ལས་ཡབ་

རྩི་རྩི་དང་། དུམ་གྲུ་རུ་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྱུངས། དེ་ཡང་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་གསུམ་འབྱུངས་པའི་བར་བ་དེ་རྩི་འདི་ཉིད་ཡིན་ལོ།

སྤྲུལ་ན་སྤྲུལ་མོ་ནས་བྱིས་པ་གཞན་ལྟར་དམན་པའི་སྤྲུལ་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་ནས་བཅུན་པ་མཐོང་ན་ཐུགས་དགུས་པའི་སྤྲུལ་ཚུལ་སྟོན་ཞིང་། གོས་དམར་སེར་སོགས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ལ་དགུས་པས་སྤྲུལ་ཞང་བཅུན་པ་དེས་གཟན་གོས་ཀྱི་ལོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་གི་སྤྲུལ་ཚུལ་རུ་མན་བས་པར་གྲགས་ཤིང་། བྱིས་པ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིའུ་དང་འཛོལ་མོ་སོགས་མདའ་དང་རྩི་བས་གསོད་པར་ཚུམ་པའི་ཆོ་ན་ཁོང་གིས་མིག་བཅུམ་སྟེ་སྤྲུལས་འགོ་བཏོན་པས་བྱིའུ་སོགས་གསོད་མི་རུས་པར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཆིས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལེགས་པར་སད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་པ་འདིའི་སྟོང་པ་ལ་གཞིག་ན་བཅུན་པ་བྱས་ན་འོས་སོ་ཞེས་སྤྲིང་ངོ་།

ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཞང་པོའི་རྩེ་བསྐྱུལ་ནས་སྟོག་བསྐྱུལ་དུ་བཅུག །ཞང་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ལ་གཡེང་དབང་གིས་སྟོག་ལེགས་པོ་བསྐྱུལ་སྤྲུལས་མ་བདེ་བ་ལ་རྩི་ཉིད་ཀྱིས་ཉིན་པར་ཤིང་སྐམ་སྤྲུལ་མོ་རྟེན་ཆད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསགས་ནས་རུབ་མོ་དེ་མེ་ལ་སྤྲུལ་བའི་མེ་འོད་ལ་སྟོག་སྤྲུངས་པ་དང་། རྩི་ལེན་སོགས་ལའང་དཔེ་ཆ་ཕྱག་དུ་བསྐྱུལ་ནས་ཐུགས་འཛིན་མཛད་པ་སོགས་རང་སྟོང་མཛད་པས་ཡུན་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་སྟོག་ལེགས་པོ་མཐུན་པ་བྱུང་། ཀུམ་ཐོག་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་ཉེར་མཁོ་པལ་ཆེར་ལ་བྱང་བར་གྱུར་ཅིང་། མཁོ་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་རྣམས་ཕྱག་བྱས་ཀྱང་མཛད།

དགུང་གྲངས་བཙུ་ལྔ་པ་ལུགས་སྟག་ལོར་སྤྲུལ་རྩི་ཁམས་གོང་དགོན་དུ་བྱོན། ཕྱག་རྩིར་རྣམ་འབྲུལ་སྤྲུལ་རྩི་ཆོས་སྟོང་རྒྱ་མཆོ་ལ་གཙུག་ལུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལུལ་ནས་སྤྲུལས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོན་པ་ལེགས་པར་བཞེས་པས་མཆོན་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོར་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་ཡབ་གཞིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆེར་མི་བྱོན་པར་ཐུགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་མཛད། འཆོ་བ་ཡང་བསོད་སྟོན་ལན་འགའ་ལོ་སོགས་གང་བྱུང་དེ་ཀས་ཆོག་པར་མཛད་དེ་རྩི་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་དུ་ཕྱག་

ཆེན་མོར་བྲིད་དང་། མི་ཏ་ཇོ་ཀའི་ལྷ་བྲིད་ནམ་དུག་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཏུ་མའི་སྒྲིན་གྲོལ་ལེགས་
པར་གསན།

དཔལ་འབར་རེ་ཁི་དགོན་ཏུ་བྱོན། རྗེ་བྱུང་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་གཙུག་གི་ནོར་བུར་
བསྟེན་ཏེ་སྒྲུར་ཆང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕུག་ཆེན་ལྷན་གཅིག་སྦྲེས་སྦྱར་གྱི་ཟབ་བྲིད་དང་། ར་ལྷའི་ཆོ་
སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པ། མངའ་རིས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ཡོངས་འདུས། མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུམ་སོགས་
ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། བཀའ་གཏེར་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་དང་། སྒྲུབ་འཕྲིན་གྱི་ཕུག་བཞེས།
གདངས་དབྱངས་རོལ་ཆོག་གཏོར་བཅོ་ཐིག་རུལ་དང་། འདོན་འགྲིག་ཕུག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། མཚན་མོ་དབུ་སྐྱ་གནམ་ཏུ་བཏགས་ཏེ་གཟིམ་སྤངས་ནས་བགྲང་བྱ་ལྷ་ལ་
ཉམས་ལེན་གནང་ཞིང་། འཆོ་བ་ཡང་འབྲུ་ཁལ་གང་རེས་ལོ་འཁྱོད་བ་དང་། ལྷམ་བྱ་དང་ཅོང་
ཞིའི་བརྩུད་ལེན་མཛད་ནས་གདམས་ངག་གི་བྲན་མཐར་བཅད། ཆོས་གོགས་རེའི་གམ་ནས་
བཞེས་པ་མཛད་ནའང་ཞལ་ཟས་ཁམ་རེ་གཉིས་གསོལ་ནས་ང་ལ་བྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་
ཤིང་བྱོན་པས་ཆོས་གོགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདི་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་བྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཡང་ཞེས་སྒྲིང་།
བཙོན་འགྲུས་ཁོ་ན་མཛད་དེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་མྱོང་བ་བྱུང་པར་བ་
ཐོན། རྗེ་བྱུང་པའི་མདུན་ཏུ་རྟོགས་འབྱུལ་བུལ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསུགས་བརྗོད་དང་
བཅས་ཉམས་སྟོང་སྦྱོར་བའི་རིམ་པ་དང་། གེགས་སེལ་དང་པོགས་འདོན་གྱི་གདམས་པ་རྣམས་
ལེགས་པར་གནང་ངོ་།

རྗེ་བྱུང་པས་སྒྲ་བྲང་ཏུ་བསྐྱང་གསོ་གཏོང་བའི་དབུ་མཛད་ལ་བསྐྱོས། གདངས་དབྱངས་
སྟན་ཞིང་མཐོ་ལ་སྒྱ་ཚུགས་ལེགས་པས་བྱིངས་འབྲེན་པ་ལ་འཆོམ་པའི་ཆང་ཏུ་གྲགས། རྗེས་སུ་རྗེ་
བྱུང་པས་རྟོར་དྲིལ་དང་བུམ་པ་སོགས་སྒྲ་ཆས་ཆ་ཆང་གནང་སྟེ་འགྲོ་དོན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་
བཀའ་གནང་། རྗེ་བྱུང་པ་སྐྱེ་འདའ་ཁར་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་ཆེན་གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་
སྒྲུབ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་དུས་རྗེ་བྱུང་པའི་ཞལ་ནས། སྐ་རྗེ་ཆོས་སྦྱོང་རྒྱ་
མཚོའི་ཞལ་སྒྲོབ་འབྲི་རྒྱུད་ཀྱི་བཙུན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་བཟུང་བ་འདི་ཁྱོད་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་

བ་ཐོགས་པར་གྱུར་ན་མ་འོངས་པར་དོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ་གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་རྗེས་སུ་བབྱུང་བར་བསྐྱལ། དུང་པ་སྐྱ་གཤེགས་རྗེས་རྗེ་འདི་ཉིད་བར་བྱིམ་ཚོས་འབྱུང་
སྤིང་དུ་བྱོན། བར་བྱིམ་དཔལ་མོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་རུལ་གཙུག་དུ་བླངས་ཏེ། རྒྱའི་
ཐུགས་སྐྱབ་ཡང་སྤིང་འདུས་པ་དང་། རྗེས་གནང་བརྒྱ་ཙུང་དང་། འདུས་པ་མདོ་དབང་། སྐྱ་འཕྲུལ་
གསང་བ་སྤིང་པོ། སེམས་ཐྱེ་ཨ་དོན་བཙེ་བརྒྱད། སངས་སྤིང་བླ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་སྐྱབ་དབང་
རྒྱས་པ་ནམས་གསན།

རྒྱགས་སངས་བླ་མ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ལས་རྒྱ་སྤིང་པའི་ཆོ་སྐྱབ་གསང་བ་འདུས་པ་
དང་། འཇའ་ཚོན་སྤིང་པོའི་གཏེར་ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲིན་གྲོལ་བཀའ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་།
འཇའ་ཚོན་གྱི་ནམ་ཐར་བཀའ་འདུམ་ནམས་ལེགས་པར་གསན། དེ་ནས་དུང་པ་ཚོས་ཉིད་རྒྱ་
མཚོའི་སློབ་མ་ཞིག་དང་ཉམས་སྦྱང་གི་གསུང་མང་པོ་སྤིང་སྐབས། སློབ་མ་དེས་བྲོད་ད་དུང་
རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་འདོད་ན་བླ་མ་འཕྲུལ་ཞིག་པ་ལ་བསྟེན་ན་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་དུ་དབེན་པའི་གནས་མཚོག་ཤུགས་འགགས་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས། དཔལ་སྤྲ་ར་
ཏ་དང་ཞལ་མི་གཉིས་པ་དུང་པ་ཚོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོའི་དངོས་སློབ་འཕྲུལ་ཞིག་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་
ལ་མི་འཕྲོག་པའི་ཐུགས་དད་འབྱུངས་ཏེ་ཞབས་ལ་གཏུགས་པས། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་
བབྱུང་ནས་འཕྲུལ་ཞིག་དབང་དྲག་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱ་ཚོས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སོགས་སྐར་བས་ཀྱི་བླ་མ་ནམས་
ཀྱི་གསུང་འབུམ་དང་། རྒྱའི་གྲ་དག་མེ་རླུང་འབྱིལ་བ་དང་། ཀམ་སྤིང་པའི་ཞི་ཁྲོ་དགོངས་པ་
རང་གྲོལ་དང་། རིག་འཛིན་ཚོད་ལྡེམ་ཅན་གྱི་རྫོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། འདུས་པ་
མདོ་དབང་ཆེན་མོ་དང་། སྐྱ་འཕྲུལ་གསང་བ་སྤིང་པོ་དང་། སེམས་ཐྱེ་ཨ་དོན་བཙེ་བརྒྱད་ནམས་
མདོ་དབང་སྤང་ཆེད་རྒྱ་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་གནང་ཞིང་གསང་མཚན་ཐུགས་མཚོག་དྲག་པོ་ཙུལ་
ཞེས་གསོལ། འཕྲུལ་ཞིག་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་བཤང་བྱ་དུ་མར་ཚོས་བཀའ་གསན་ཅིང་།
ཉམས་ལེན་མཛད་པས་ས་ལམ་གྱི་སྐྱང་བགོད་གོ་བ་ཙམ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རི་
བཞིན་དུ་རྒྱུས་པས་ཐུགས་དགོངས་ཚོས་སྐར་དོ་སྤྲོད་པའི་བླ་མ་ནི་འཕྲུལ་ཞིག་དམ་པ་འདི་ཉིད་

ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

དྲི་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་བན་དགོན་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་ལས། རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
བཅུ་བདུན་སོགས་རྟིང་རྒྱུད་པལ་ཆེར་དང་། རྟག་ལྷ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གསང་རྟིང་འབྲེལ་པ་སྟོགས་
བཅུ་ལྷན་སེལ། ལྷོང་ཆེན་མཛོད་བདུན། ངལ་གསོ་སྐྱར་གསུམ། གཡུང་རྒྱུ་གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་།
རུང་མཆོ་རས་པའི་གཏེར་མ་ཡང་ཉི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། ཡང་ཉི་ནག་པོ་གསེར་གྱི་འབྲུ་གཅིག་
ནམས་གྱི་ལྷགས་ལུང་ཟབ་བྲིད་ཅི་རིགས་དང་། སངས་སྤིང་ལྷ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། བཀའ་
བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་བ་ཡོངས་རྩོགས་ནམས་གྱི་དབང་ལུང་
རྩོགས་པར་གསན། རྒྱལ་རོང་སོག་མོ་བ་རིན་ཆེན་དྲི་རྩེ་ལས། སངས་སྤིང་ལྷ་མ་དགོངས་འདུས་གྱི་
དབང་ལུང་བཀའ་གཏད་དང་། ཁམས་ལྷགས་མདོ་དབང་ཆེན་མོ་གསན། རྟག་ལྷ་པལ་ལྷོ་སྟོན་
ལས་དབང་དང་ཟབ་ཆོས་རུ་མ་གསན། འབྲུག་སྤུལ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ།
རྒྱལ་བའི་བཀའ་འབྲུར་ཆེན་མོའི་མདོ་མང་དང་ཤེར་སྤྱན་གྱི་སྐྱར་དང་། བཀའ་གདམས་ཆོས་སྐྱར།
འབྲུག་པའི་ཆོས་སྐྱར། ར་རྩེ་ཆོ་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། གཞན་ཡང་ཆ་
གཉན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཨ་གྲོ་ནམ་མཁའ་ཆོས་གྲུབ། རྒྱ་ར་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན། ལྷེ་དགེ་གྲུབ་
ཐོབ་ཀྱན་དགའ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལས། བཀའ་འབྲུར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལམ་འབྲས། ཞི་བྱེད། གཙུང་
ཡུལ། སྦྱོར་རྒྱག་སོགས་གསང་རྟིང་གི་ཆོས་བཀའ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་གསན་པས། གསན་ཡིག་སུ་ཉི་
གཉིས་བཞུགས།

དེ་དག་ཀྱང་ཐོས་ལོ་ཅམ་གྱིས་དཔེ་ཐོག་རུ་མ་བཞག་པར་དབེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་ནམས་
སུ་དམ་བཅའི་རི་མོ་མ་རྩོགས་བར་རུ་གཟིམ་སྤངས་པ་དང་། བཞུགས་སའི་མཐའ་ཆེར་མས་
བསྐྱར་ནས་བྱོན་བཞུད་སྤངས་ཏེ་ཉིན་མཆོན་ཀྱང་རུ་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏེར་བཞིན་རུ་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་ནས་མདོ་སྤགས་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་
མངའ་བདག་རུ་གྱུར།

བྱ་བཅང་གི་ནམ་པས་དབྱས་སྟོགས་སུ་གནས་མཇལ་ལ་ཕེབས། ལམ་བར་རུ་འབྲོ་ཆོ་

བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་འཕྲད་པས་འགྲོ་ཆས་གཏིར་ཆེན་མི་འགྱུར་དོ་རྗེའི་མཛད་པ་སྤྲིང་བས་
མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་འཕྲོག་སྟེ་དོམས་སྟོང་དུ་གཏིར་ཆེན་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་མཛལ་དུ་
ཐེབས། གསེར་ཞལ་མཛལ་བ་ཙམ་གྱིས་མོས་གུས་དབང་མེད་དུ་འབྱུངས་ཏེ་ཞབས་པད་སྟེ་པོར་
སྤངས། གཏིར་ཆེན་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱུ་འབྱུང་གཏིར་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉེ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་དབང་བྲིད་དང་། བདུད་འདུལ་གཏིར་གསར་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བཀའ་འགྲོ་སྤྲིང་ཐིག་གི་
དབང་ལུང་དང་། རང་གཏིར་གནམ་ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲིན་བྱེད་དབང་དང་། རྒྱལ་རྟེན་ལུང་
དང་། སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་སྤྲིན་བྲིད་ཐམས་ཅད་ཟབ་རྒྱས་སུ་བུམ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་དུ་
བསྐྱུལ་པ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་འོད་གསལ་རིག་པའི་རང་དོ་མཛལ་ཞིང་། ཁོ་ཐག་ནང་
ནས་ཚོད། གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་སྤང་དབྱིངས་སུ་ཞི། དེ་དོགས་ཀྱི་ཞེ་སྟོ་ཙམ་བ་ནས་ཞིག་སྟེ་སྤང་
སྟོང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བར་ཤར་བའི་བྱལ་བདག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ནལ་
འབྱོར་པར་གྱུར།

གཏིར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། ཤིང་སྟོམ་སྟོང་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཐམ་བརྒྱབས་ཏེ་རྗེ་འདི་ལ་གནང་
ནས་དབུ་སྐྱེས་སུ་ཞོག་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག །ནངས་པར་བདག་གི་གམ་དུ་བྱིར་ཤོག་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱས་པས། ནངས་པར་གཏིར་སྟོན་གྱི་ཤིང་སྟོམ་ཁ་བྱེ་བའི་ནང་དུ་མན་ཤེལ་རང་བྱུང་སྟོ་བཞི་
པའི་དབུས་སུ་འོད་ལཱའི་ཐིག་ལེ་གསལ་བ་ཞིག་དངོས་སུ་འདུག་པ་ལ་མན་ཤེལ་ནི་རིག་སྟོང་གི་
ཡེ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་དགོངས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་
རྟེན་འབྲེལ་ལགས་པར་འགྲིགས། དཔེ་པོད་བཅེགས་པའི་ཁྲོད་ནས་སུ་སྟོ་ཞིག་ལོངས་ཤོག་གསུངས་
པ་ལྟར་སུ་སྟོ་གཅིག་སྤངས་ཏེ་སུལ་བ་གནམ་ཚོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་སྟོར་
རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་སྤྲིགས་བམ་དུ་འདུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་
གཏིར་ལུང་ལས། ཆགས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་བཟང་གི་མིང་ཞེས་པའི་ཡ་གྲུལ་ཚུལ་བྲིམས་མིང་ཅན་
ཀྱི་ཆོས་བདག་དེ་ཡིན་པར་ཞལ་བཞེས་གྱིས་གནམ་ཚོས་ཟབ་མོའི་ཆོས་བདག་དུ་མངའ་གསོལ་
ཏོ།།

གཏིར་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཞབས་འབྲིང་བ་མཛད་དེ་གདམས་ངག་དུ་མ་གསན་
ཅིང་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་དང་། གཏིར་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་དང་ལས་སློབ་སྟགས་མཛད། གཏིར་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེས་ངེས་དོན་འོད་གསལ་སྤྱིང་པོའི་སྤྱབ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་
མངའ་གསོལ་ཏེ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་མཆན་གྱི་ཅོད་པན་བསྟུལ་རྟོ།

གཞན་ཡང་། ཅན་རོ་སྤྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཁྲིམས་གར་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆགས་མེད་ལས་
དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྟན་པ་སྟོན་པའམ་གཏིར་ཆེན་ནས་མཆན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དུ་གསོལ་བ་དེ་རང་
སོར་བཞག་རྗེ་དེ་ལས་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་ཞི་བོའི་ཕྱག་ལེན་བསྟུས་པ་བར་དོ་དྲུག་བྲིད་དང་བཅས་པ་
དང་། གཏིར་ཆེན་རྩ་སྤྱིང་པོའི་ཟབ་གཏིར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་བྲིད་ལུང་གསུམ་དང་། ཀར་
ལུགས་སྤྱབ་ཐབས་བརྒྱ་ཙུང་དང་། རྗེས་གནང་བྱ་མཆོ་དང་། བཀ་མོ་བེར་ནག་ཅན་གྱི་དབང་དང་།
གནམ་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་ཟབ་བྲིད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དུན་པའི་བྲིད་དང་། ཙུང་
གི་བྲིད་སྟགས་གནང་ནས་རྫོགས་པའི་དོ་སྤྱོད་མཛད་པས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཕྱག་དྲུག་ཙུ་
ཙུང་བཞིའི་དགོངས་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་འཆར་ཞིང་སྤྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཕྱག་གཉིས་ཅན་ས་ལེར་
དུན། འབྲོ་ཆ་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་ལས་གངས་ར་ལོ་ཆེན་གཞན་པན་རྗེ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྟིང་མའི་
རྒྱུད་འབྱུང་དང་། མདོ་བཅུ་ལྷག་དང་། སྤྱིང་བཅུ་སྟེན་པོའི་བཀའ་འབྱུང་སྟགས་གསན། གཏིར་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དགེ་ལྷན་གྲུབ་སྤྱིང་དང་། ཀུམ་ཐོག་དང་། འབྲི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཐེབས་པའི་ཞབས་
འབྲིང་བ་མཛད། ཀུམ་ཐོག་དུ་དབང་ཆེན་གནང་བ་ན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་གི་བུམ་པའི་རྒྱས་ཁོམ་
པ་སྤྱོད་ཕྱག་ལ་བྲུབ་པར་མཛད་པས་གཏིར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་དེ་རིང་སྤྱི་མཆན་ནས་གྲུབ་རྟགས་
བསྟན་སོང་གསུངས་ནས་ཞལ་འཇུག་གནང་ཞིང་ཐུགས་དགུས་ཆོར་ཆེར་མཛད།

འདི་སྐབས་སུ་ས་སྤྱིང་སྤྱི་དགེ་རྒྱལ་པོ་ཆོས་རྒྱལ་བྱམས་པ་སུན་ཆོགས་ཀྱིས་ལུལ་གྱི་མང་
པོ་མངའ་ཞབས་སུ་བསྟུས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་ཅེར་གཙུག་ལག་ཁང་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་
བཅས་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་དུ་དགེ་འདུན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་དུ་གྲངས་མང་པོས་བསྐྱར་བ་
གསར་དུ་བཞེངས། རྣམ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུ་སྤྱིང་ཞེས་མིང་བཏགས། ལྷ་མོ་བསྟུས་པས་མོ་བཙུན་ལྷ་

བརྒྱ་ཅམ་འདུས། དེ་དག་གི་མགོ་འཛིན་ཏུ་གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་བཞུགས་པར་ཞུས་པས།
ཁོ་ལོ་ན་ཆོད་ཀྱས་པས་མི་འོང་། བརྒྱད་པ་དང་ལྔན་པའི་སྤྲ་མ་དམ་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
རྟོགས་དགོངས་མངོན་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། ད་ལྟ་འང་གཏིར་སྟོན་མི་འགྱུར་རྟོ་རྩེས་འབྲལ་མེད་ཏུ་རྩེས་
སུ་བཟུང་སྟེ་རྟོ་རྩེ་འཛིན་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྲ་མ་དམ་པ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཅེས་
པ་མཆིས་པས། རྩེ་དེ་ཉིད་ཆོས་སྟེ་འདིའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཏུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ན་བསྟན་པ་མཐར་
རྒྱས་སུ་འབྱུང་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་མང་པོ་ཞིག་ཁ་འཆམ།

སྐབས་དེར་གནམ་ཆོས་མི་འགྱུར་རྟོ་རྩེ་རྒྱགས་སངས་རི་ཁྲོད་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཏུ་རྩེ་
ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱང་གཏིར་ཆེན་གྱི་ཞབས་འབྲིང་བ་མཛད་དེ་བཞུགས་པ་ལ། རྩེ་ཀུན་
བཟང་ཤེས་རབ་ནམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་གི་སྤྲ་མར་བཀའ་དྲིན་གནང་དགོས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟེ་
དགེ་ས་སྒྲོང་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་ཤོག་གཏིར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་བྱང་ཏུ་ལུལ་བ་འབྱོར་བས།
གཏིར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ས་ཆའི་མིང་དྲིས་པ་ལ་ནམ་རྒྱལ་ཆེའི་རྒྱལ་རི་ཨ་དོན་ལུང་བ་དང་།
མཐུན་ཏུ་ཀ་དེའུ་ཞེས་པའི་རི་འབྱུར་ཞིག་ཡོད་པའི་བར་དེར་དགོན་པ་དེ་ཡོད་པར་ཞུས་པས། ཀ་
དང་ཨ་ཡི་བར་ཏུ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་འདུས་སོ་གསུངས་ནས་ཐེབས་དགོས་ཚུལ་དང་། མ་
འོངས་པར་བསྟན་པ་མཐར་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ལུང་བསྟན་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་བརྒྱད་ཐེམ་མེད་པོ་
ཏི་གཅིག་གིས་མཆོད། སྤར་མ་ལོ་དེ་པའི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྲུགས་སུ་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་
ཚུལ་ཏུ་གནང་བ་དང་། གཏིར་རྩེས་བྱང་འཕགས་ནམས་བསྐལ་ཏེ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སར་བཏོན་པས་
རྒྱལ་ཐབས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟར་བསྟན་པའི་བཀའ་བབས་གཏད་རྒྱ་དང་བཅས་ནམ་
རྒྱལ་སྒྲིང་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་གཏིར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བསྐལ་
སྤྱི་པོའི་རྒྱན་ཏུ་སྤངས་ཏེ་རྒྱགས་སངས་ནས་དཔལ་ལྷན་ནམ་རྒྱལ་ཆེར་ཐེབས། དབྱང་གངས་སུམ་
ཅུ་པ་རབ་དྲག་ཤིང་མོ་སྤུལ་གྱི་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1665 ལོར་འདུས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་དབུས་སུ་དཔལ་ལྷན་
ནམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་གསེར་བྲིས་ཞབས་བྱང་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་
ནམ་པར་བཀོད་དོ།

རུས་དེ་ནས་བཟུང་ཀྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བ་ཞེས་པའི་ཚུལ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
དབུ་བརྟེན་ཤིང་། རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཉིད་དཔལ་ཡུལ་བའི་བསྟན་པ་
ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གྲོལ་སྤྲུགས་དང་། དཔལ་ཡུལ་བ་
ཞེས་མདོ་སྤྲུགས་རྒྱུང་འབྲེལ་དང་། བཀའ་གཏིར་གཅིག་འབྲེས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཤིང་རྩའི་སྲོལ་འབྱེད་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།

དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་སྤྲེལ་ཆེན་པོའི་དབུ་འཛིན་མཛད་དེ་དག་འདུན་འདུས་པའི་
ཚོགས་ལ་ཕྱི་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྤྲོམ་པས་གཞི་བཟུང་། ནང་སྲོལ་གཉིས་བྱང་སེམས་བསྐྱབ་པས་
རྒྱུད་བསྐྱམས། གསང་བ་སྤྲུལ་བཀའ་གཏིར་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
ལ་ཉམས་བཞེས་དགོས་པའི་བཅའ་བྲིམས་དང་སྲོལ་བཅུགས། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གདམས་པ་སྤྱི་
དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་བཀའ་མ་མདོ་སྤྱི་སེམས་གསུམ་དང་། གཏིར་མ་རིག་འཛིན་མི་འགྱུར་
རྗེ་རྗེའི་དགོངས་གཏིར་གནས་ཚུལ་ཟབ་མོ་དང་། གཏིར་ཆེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྒྱ་སྤྱིང་
པའི་ཟབ་གཏིར་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚུལ་རྒྱུ་རྣམས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རྒྱུན་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་སྲོལ་
བཅུགས།

དགོན་འདིའི་བདག་པོར་ཕེབས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲོལ་ཡང་རྒྱགས་སངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཕྱག་
རྗེས་ཐམས་ཅད་གཏིར་ཆེན་མི་འགྱུར་རྗེ་རྗེ་ལ་སྤུལ་ཏེ་ཀུན་སྤངས་བྱ་བ་ཏང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་
བཟུང་། གཏིར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཉེ་གནས་མཛད་པ་ན། གཏིར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། ཁོ་བོའི་ཟབ་
ཚུལ་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་བདག་པོ་ཁྱོད་ཡིན་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་བྲིད་འདི་རྣམས་དང་། གཏིར་
རྗེས་བྱུང་འཕགས་འདི་རྣམས་ཁོ་བོ་ལ་ལྷ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེས་དངོས་སུ་གནང་བ་ཡིན་པས། ད་རེས་
ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་སྤྱིན་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་
དཔལ་ཡུལ་རྣམས་རྒྱུ་སྤྱིང་རྒྱུང་དགོས་པའི་བཀའ་ཆེམས་གནང་སྟེ་སྤྲོལ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་
གསོལ། དེ་ནས་གཏིར་སྟོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས།
རྒྱགས་སངས་དང་དཔལ་ཡུལ་དུ་གདུང་རྟེན་བྱུང་འཕགས་བཞེངས་ཤིང་། ཕྱག་གཡས་པ་རྟེན་

སྐལ་ཏུ་བསྐྱམས་སོ།།

དགྲ་གངས་སོ་བཞི་པ་ས་བྱ་ལོར་ཁམས་གནས་མདོར་བྱོན། མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་ཀམ་
 ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ཏུ་ཆོགས་སྤྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་
 བཞེས་ཏེ་དག་སྤྱོད་རྫོང་ཆེ་འཛིན་པའི་ཉེན་ཅན་ཏུ་མཛད། ལུང་གི་མཆན་ལ་རིག་འཛིན་གྱིས་དབུ་
 བརྒྱན་ནས་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་མཆན་གྱི་ཅོད་པན་གནང་། འཕན་
 གདུགས་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བྲི་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། རྒྱལ་དབང་ཀམ་པའི་དབུ་
 ལྷ་ཆོས་གོས་དང་བཅས་པ་སྐུ་ལ་གསོལ་ཏེ་རྒྱལ་ཆོབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། སད་སྤྱིང་ཆོས་སྒྲོར་དང་།
 རྟོན་ལྷེ་མ་ཆོས་སྒྲོར་དང་། འཇའ་ཆོན་ཆོས་སྒྲོར་དང་། སྤྱིན་སྤྱིང་ཐུགས་ཐིག་ཆོ་སྐྱབ་དང་། རྩལ་
 ཆོ་སྐྱབ་དང་། ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་དང་། བྱ་དྲག་མེ་འབྲིལ་དང་། ཉ་གསང་སྒྲོར་ཡོངས་
 རྫོགས་དང་། ལང་ཁྲོམ་ཆོ་བདག་དང་། ཁྲོ་གིང་འཆར་གསུམ་དང་། སྒྲོང་གསལ་སྤྱིང་ཐིག་ཟབ་
 བྲིད་དང་། རྫོང་ཆགས་མེད་རང་གི་གསུང་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་སོགས་དབང་བྲིད་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་
 མཆོ་ལྟ་བུ་དང་། ཐུགས་སྐྱབ་སྐྱུ་གསུམ་སྐྱབ་པའི་ཐུག་བཞེས་ཞིབ་བྲིད་དང་བཅས་པ་གནང་ནས།
 རྩལ་ཟབ་གཏེར་གྱི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་གི་ཐུག་བཞེས་རྣམས་ཞིབ་
 པར་བསྐྱེལ་ཏེ་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞི་བཟུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤེལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་
 སྤྱོད་དགོས་པའི་བཀའ་བྱང་། ཕྱིར་དཔལ་ལྷན་ཏུ་ཐེབས་ནས་གཏེར་ཆེན་བདུད་འདུལ་རྫོང་ཆེ་ལ་
 བང་ཆེན་བཏང་ནས་དངོས་སྤྱོད་གཞི་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟུང་། བྱ་གཟིངས་ངོམ་ཆུའི་ནང་ཏུ་བྱིང་བས་གྲུ་བ་
 གཉིས་ཡོད་པ་ཐུག་གཡས་གཡོན་ཏུ་བཟུང་སྟེ་དཀྱིལ་གྱང་གིས་འཕུར་ནས་པར་ངོགས་སུ་ཕྱིན་
 པས། ཀམ་ཐོག་སྒྲུ་མ་ཆུ་འཕུར་ཞེས་པའི་མཆན་སྟན་མ་རྩུང་ལྟ་ཡི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྐུ་དབྱངས་གངས་
 ཅན་མདོ་ཁམས་རི་བོའི་ཁོར་ལུག་ཏུ་བྱུང་། གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་གསལ་སྤྱིང་པོ་དཔལ་ལྷན་ཏུ་
 གདན་དྲངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་ཞུས། གཏེར་སྟོན་ནས་གཏེར་རྫས་སོགས་
 གནང་ནས་ཆོས་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩུང་ཏུ་དགྲང་ལོ་སོ་ལྷ་ནས་སྐྱེ་ཆོ་གང་བོར་
 སྐུ་མཆོམས་ཁོ་ན་མཛད་རྒྱ་དང་། འཆོ་བ་གདན་གཅིག་དང་། ཤ་ཆང་དྲི་ཅམ་ཐོགས་སུ་ཉེ་མི་

བཅུག་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མཛད། འཁོར་གྱི་ཁྲོད་དུ་འང་འཆོ་བ་གདན་གཅིག་དང་ཤ་ཆང་གཏན་སྤངས་བྱེད་མཁན་མང་དུ་བྱུང་། གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་པ་པལ་རིག་འཛིན་སྡེ་དགའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོམ་ཁྱེད་གཡ་མེབས་སྐབས། དགོན་པར་གདན་དྲངས་ཤིང་ཆོས་བཀའ་ཕན་ཚུན་གསན་རེས་མཛད་དེ་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲིས་སྤྱུར་ནས་དཔལ་རྫོགས་གཉིས་བསྟན་པ་ཆིག་དྲིལ་བྱེད་དགོས་པའི་གོས་མོལ་གནང་ངོ་།།

དགྲུང་གྲངས་སོ་ལྔ་པ་ནས་ཆོས་གསུངས་པའི་དུས་མ་གཏོགས་སྤྱི་འཁོར་ཅམ་ལས་མི་གཞན་དང་ངོ་འཕྲད་སྤངས་ཏེ་སྤྱི་མཚམས་ཁོ་ན་མཛད། ཞར་ལ་སློབ་ཆོགས་ལ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། རི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། འདུལ་བ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་དང་། སྡོམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་བྲིད་གྲངས་མེད་པ་དང་། སྤྱི་འཇུག་དབང་ལུང་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་གནང་། ལྷ་མ་སྤྱི་གསུམ་སྤྱབ་པའི་རྒྱ་སྤྱབ་སོགས་རྩ་དང་། གནམ་ཆོས། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྲོ། འཇའ་ཆོན་སྟིང་པོའི་ཟབ་གཏོར་ནམས་ཀྱི་སྤྱབ་འཕྲིན་དུས་མཚོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསར་དུ་བཅུགས། གཙུག་ལག་ཁང་བཅེགས་གསུམ་པ་ལ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་འཁྲུངས་རབས་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་དང་། རྒྱུད་སྡེ་དུ་མའི་ལྷ་རབ་འབྱམས་དང་། པལྗས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ནམ་ཐར་སོགས་ཐང་ག་བརྒྱ་ཕྱག་ཅམ་དང་། དྲི་གཙང་ཁང་དུ་གྱུ་ཅ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྡོར་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། གཏོར་ཆེན་མི་འཇུར་ངོ་རྩེའི་ལྡོར་སྤྱི་དང་། གཏུང་ཉེན་དང་། མདོ་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མའི་སྤྱིགས་བམ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་སོགས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཉེན་གྲངས་མེད་པ་བཞེངས་ཤིང་གཞུངས་འཇུག་དང་། རབ་གནས་ཀྱང་རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་ལྷར་ལེགས་པར་མཛད་ངོ་།།

གཏོར་ཆེན་མི་འཇུར་ངོ་རྩེའི་ལྡོར་སྤྱི་བཞེངས་དུས་འབྲུ་ཤོག་མས་གསེར་རྟོག་སྟན་ཚུང་ཅམ་བཟུང་སྟེ་ཕྱག་རྒྱས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་དོར་བ་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་བ་མི་མིན་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་མཛད་པའི་མཚན་མ་ཡང་བྱུང་ངོ་།།

སྤྱི་ཆོ་སྤྱད་དུ་འདུ་འཛིན་སྤྱི་ནས་ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྤང་དུ་བྱ་བལ་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་ཏེ་རྩ་དང་ལོ་མའི་སྤྱིལ་བུ་ཅ་སྤྱབ་པ་མཛད། དེར་སྐལ་ལྷན་སློབ་མའི་འདུ་བ་པད་ཆོལ་ལ་

བྱང་བ་བཞིན་དུ་བྱང་བས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ནས་ཡ་གེ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བར་
 གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་མཁས་དང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་ཞལ་སློབ་ཕྱི་དྲར་སྤྲིན་འཛིན་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། བྱང་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་རྫོགས་པའི་སྤྲིན་ཆེན་དམ་པ་
 ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་བྱང་སྟེ་ཕྱི་དགོང་དང་། སྤར་ཁམས་དང་། གོ་འཛོད་དང་། ས་ངན་
 དང་། བྲོམ་ཐལ་དང་། ཉག་ལྷགས་བདུད་དང་། འགྲུ་ལོག་དང་། རྩོད་གསེར་དང་། ཉོར་སྟོད་སྤང་
 དང་། ཤར་རྒྱལ་མོ་ཆོ་རོང་དང་། རྒྱ་ནག་བྲག་སྟོ་ཡན་ཆད་ལ་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱིས་བྲལ་སྟེ་རྩི་ཉིད་ཀྱིས་
 ཞལ་བཀོད་དང་བྲགས་བསྐྱེད་གནང་བའི་མཐུ་ལས་ཞལ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དགོན་པ་
 རྩི་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྤྲུ་དུས་ནས་བཅུ་དྲུག་ལ་སོན་པ་བྱང་བར་རྣམ་ཐར་ལས་བཤད་
 པ་ལྟར་དགོང་འདུན་འདུས་པའི་ཆོས་སྟེ་བཅུགས་པ་ལ་གངས་ལྗོངས་མཁས་གྲུབ་རེ་བྱང་ལས་
 གཞན་སྤྱད་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ནི་རྩི་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཁོ་
 བའོ།

སྤྱི་འདུལ་ཁའི་སྟོན་ཅམ་ལ་བརྟེན་གོ་རི་བྲོད་དམ་ལྟ་རི་འོད་གསལ་སྤང་དུ་གཙུག་ལག་
 ཁང་ཚུང་དུ་ནང་རྟེན་ཐུབ་དབང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཞལ་ཐང་
 གསེར་ཁོ་ན་ལས་བྲིས་པ་གསར་དུ་བཞེངས། རི་བྲོད་དེར་འདུས་ཕྱིའི་བཅའ་བྲིམས་གསར་བ་དང་།
 རི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཐུན་ཁང་། ཁྲ་ཁང་། སྤྱི་སྤྱོད་། མི་ལམ་སྤྱོད་བ། ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་བ་སྟེ་
 བྱང་ཆོས་ལྟ་དང་། སྤྱི་གསུམ་ཆོས་བྱུ་ཆོགས་སྤྱོད་དང་། བདུད་ཅི་རིལ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་
 བཅུགས། གནས་དེར་བརྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱན་དུ་གནང་བས་བརྟེན་རྫོགས་སྤྱོད་མཁན་ཁོ་
 བ་ཡང་སྟོང་སྤྲག་ལས་བཀལ་བ་བྱུང་། གསོ་སྤྱོད་དང་དབྱར་གནས་ཀྱི་རྒྱན་ལེགས་པར་བཅུགས་
 ཏི་པ་སྤྲུ་ལུན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོག་གསོ་སྤྱོད་གི་མདོ་འདོན་པ་པོ་དང་། བརྟེན་རྫོགས་གནང་བའི་མཁན་
 པོར་མངའ་གསོལ། རྒྱན་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གནང་བས་རིག་སྟོང་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་རང་ངོས་མ་བྱིན་པའི་ཞལ་སློབ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། སྤང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ཏི་འཇའ་
 ལུས་དང་འོད་ལུས་སྤྱི་དེངས་པ་ཡང་མང་པོར་བྱུང་ཞིང་། ཉམས་སྤང་ལ་གནས་དེར་རིག་འཛིན་

དགའ་རབ་དོ་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྤང་བ་བྱུང་བས་ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྤང་ཞེས་མཆན་གསོལ་དོ།

གཞན་སེམས་མཁྱེན་པ་དང་། རྡོ་ལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ། ལྷག་ལྷ་དུ་མས་ཞལ་གཟིགས་པ། ཉེན་བཞེངས་དང་སྐྱབ་ཆེན་མཛད་པ་ནམས་ཀྱི་དུས་སུ་རོ་མཆར་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་བ་སོགས་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་དོ།

གཏེར་སྟོན་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀས་གནང་བ་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་བརྒྱད་རྗེས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་བྲིད་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་བྲིད་ཡིག་དང་། སྒོམ་གསུམ་བསྟན་པའི་སྟོན་མི་དང་། གཏེར་སྟོན་རྣམས་ཆོགས་ཆེན་གྲོང་གསལ་སྟེང་ཐིག་ལས་སྤྲས་པའི་བྲིད་ཡིག་གཤམ་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་དང་། ཆང་གི་ཉེས་པའི་རབ་དང་། གཡོ་ཅན་བྱུང་ཐེད་ཀྱི་ཉེས་པའི་རབ་དང་། སྤྲ་མ་དང་སྟོབ་མའི་འབྲེལ་བ་བརྟགས་པ་དང་། གཏེར་སྟོན་འདྲ་མིན་བརྟགས་པ་དང་། མཆན་ལུག་སྤྲ་མ་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་དོ་རྗེ་སྟེང་པོའི་གནད་སྒོམ་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། རྟ་སྤྱིང་གཏེར་མ་ཐུགས་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཆེན་སྟོན་ལམ་དབང་དང་བཅས་པའི་ལས་འགྲིག་དང་། ཟུང་གོལ་སྐྱབ་པའི་ལྷན་ཐབས་དང་། སྐྱ་གདུང་སྒྲ་ཆོའི་ལས་ཆོགས་དང་། སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་པའི་ཟིན་བྲིས་དང་། སྟོན་སྐྱབ་ཀྱི་མན་ངག་ཡིག་ཅུང་དང་། གཤིན་གསོན་ཆོ་གའི་ལས་འགྲིག་དང་། ཐུགས་སྐྱབ་ཡང་སྟེང་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཆེན་དབང་དང་བཅས་པའི་ཟིན་བྲིས་དང་། ཤིན་དུ་ཟབ་པའི་མན་ངག་སྒྲ་ཆོས་དང་། ཉམས་མཁྱུར་དང་སྤྱིང་ཡིག་སོགས་གསུང་རྩོམ་ཡང་མང་དུ་བཅུམས།

ཐུགས་སྤྲས་སྟོབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི། གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་མེད་དང་། རྒྱག་སྤང་ར་སྟོན་པ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇང་སྤང་ཨ་འཕེལ་ལམ་ཡོངས་འཛིན་སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གཙང་མདའ་དོ་རྗེ་ཐར་ཏེ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི་དང་། བཀའ་ཆེན་པ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཐུགས་སངས་དོ་རྗེ་ཀྱན་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཆ་ཁོ་ཁོ་སྤང་བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་ཐུགས་སྤྲས་རྒྱ་མཚོ་ནམ་གསུམ་དང་། ཉེ་གནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོ་བརྟན་དང་། གཙུང་པ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང་།

ཇི་དཔོན་ཀྱན་བཟང་ཡི་ཤེས་ཏི་དཔོན་པོ་ནམ་གསུམ་དང་། ལུང་ཕྱག་དཀོན་མཆོག་མགོན་དང་།
སྐྱེ་ཐང་བྱུང་བཤེས་ལྷན་གྱུ་དང་། གཙང་སྒྲ་ཀམ་ཡི་ཤེས་དང་། གདོང་གུ་རུ་རྒྱལ་མཚན་དང་།
དར་སྐྱེ་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་དང་། སྐྱེ་བློས་དཔོན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། གནུབས་བྱུར་སྒོ་
གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁོ་སྐྱུང་བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་གྲུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཚུང་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་སྒྲ་མ་སྒྲན་སྒྲ་དང་། གྲུབ་དབང་པ་སྒྲ་ཞོར་བྱ་དང་། གོ་
འཛོ་ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་སོགས་མཁས་དང་གྲུབ་པ་མང་དུ་བྱོན།

དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་དུ་མ་མཛད་ནས་སྐྱེ་སྐྱུང་བཞིས་པ་ན། སྒོ་བ་མ་རྣམས་
ཀྱིས་སྐྱེ་ཡི་རིམ་གྱོ་བསྐྱབས་པས། དེ་འདྲ་ཡིས་ཅི་བྱེད་དག་སྒྱུར་རྒྱུད་གིས་འབྱེད་བ་བྱ་བ་ཡིན།
ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཆག་མེད་མཛད་ན་དེ་རིམ་གྱོ་ལགས། ཁོ་བོའི་རྒྱུ་ལྷག་གི་ཁྲོད་ན་སྒྲ་རི་
ལ་སོགས་པའི་རི་ཁྲོད་ཐུབ་མཁན་རེ་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད་མོད་དེ་མ་བྱུང་། དེ་མིན་བསྟན་འགྲོའི་
དོན་མ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས།

སྐྱེ་འདའ་ཁ་དངོས་ལ་སྤྲིབས་དུས། བར་སྒྲུང་ན་ཤེལ་གྱི་སྐྱས་ཤིག་འདུག། དེར་བྱུང་མེད་
འཕན་གསུགས་འཛིན་པ་འགའ་རེས་མཚོད་པའི་ལས་འདྲ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་
འབྲིགས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་དང་། ལྟག་དང་སེང་གེ་བཞོན་པ་འགའ་ཡང་འདུག་གསུངས། དེ་ནི།
འཕགས་མ་གུ་རུ་གུ་ལྷའི་རྟོག་པ་ལས། མཁས་པས་འཆི་ཆོ་རི་རབ་ཚེར་གཤེགས་དང་། བཞོན་པ་
སྒྲ་ཆོགས་ཞོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། རྟིང་རྒྱའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་མཐོང་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའོ།

དགུང་གངས་རེ་གསུམ་པ་རབ་ཉི་ས་ལྟག་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་ལྷ་སྟེ་སྐྱེ་ལོ་1698
ལོར་གཟུགས་སྐྱེ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་ཏི་དཔལ་རི་པ་སྒྲ་འོད་གྱི་པོ་བྱང་དུ་རོ་མཚར་བའི་ལྟས་
དང་བཅས་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་དུས་སུ་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ལྷིན་བ་དང་། འོད་དང་། འཇའ་
ཤར་བ་དང་། དགུན་ས་གཞི་ལ་རྫོད་བབས་པ་དང་། མེ་རྟོག་དང་ལྷང་ལྷག་སྐྱེས་པ་རྣམས་བྱུང་།
སྐྱེ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་དབུ་ཐོད་ལ་ཨ་རང་བྱོན་དང་། གདུང་དང་རིང་བསྐལ་མང་དུ་

བྱུང་ངོ་།།

ཇི་འདི་ཉིད་ཀྱི་འདས་ལོ་ནི། བདག་གིས་སྤར་དར་ཐང་གདན་རབས་སུ་དབྱེད་པ་བྱས་
པ་ལྟར། གཟི་འགག་སྤུལ་སྤྱི་ཅིས་ཡིག་ཀུན་གསལ་ནོར་བུའི་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་ཆུས་སྤྱངས་ས་
སྟག་ལོར། །རྣམ་འདྲེན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་གཤེགས། །ཞེས་དང་། ཇི་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་དོ་ཇི་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་སྐལ་བཟང་
ན་པའི་བརྩུད་ལེན་དེ་རྣམ་པར་དག་གོ་སྟམ་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལགས་ལ། རྒྱ་སྤུལ་རིན་
པོ་ཆའི་ཅིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། དེ་ལ་བྲིམ་ཕྱི་ས་ཡོས་ལོར། །རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་
ཤེས་རབ་གཤེགས། །ཞེས་དང་། རྟོན་བཀྲ་ཤེས་ཀྱི་ཅིས་གཞུང་ནོར་བུའི་སྤེང་བ་ལས། ས་མོ་ཡོས་ལ་
འདྲེན་མཚོག་དེ། །གཟུགས་སྤྱི་རྣམ་པ་བསྟུས་སྒྲོལ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཀའ་དབང་
འཇམ་དཔལ་བཟང་པོའི་གདན་རབས་ཡོངས་འདུའི་སྒྲོན་སྤེང་ལས། ས་ཡོས་ཉོར་ཁྱ་དང་པོའི་
ཆོས་ལྷ་ཉིན་གྲུང་གསོལ་ཆོགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཆེན་པོར་
བསྟུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་ཡོས་ལོར་འདས་པར་བཞེད་མཁན་ཡང་མང་སྟེ། འདི་ལ་དོ་
སྤར་བྱ་བར་རིགས་ཀྱང་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་ཐར་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ།།

གདན་ས་དཔལ་ཕུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱིར་དང་བརྟ་གོ་ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྤང་
གཉིས་ཆར་སྦྱོང་བའི་གདན་རབས་རིམ་བྱོན་ལས། གདན་རབས་དང་པོ་དེ་ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་
པོ་རྒྱལ་བ་བྲ་རྒྱའི་མཚན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པ་སྟོས་མ་དགོས་སོ།།

གདན་རབས་གཉིས་པ་ནི་མཁན་ཆེན་པུ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། ཇི་རིག་འཛིན་ཀུན་
བཟང་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་གནས་ཞབས་འབྲང་བར་གསོལ་ཏེ་ལོ་མང་བསྐྱུངས་ཤིང་གཞུང་
རྒྱུར་འཆད་དགོས་པའི་རིགས་རྣམས་འཆད་པ་པོ་དང་། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྒྱུས་ཀྱི་མཁན་པོར་
བསྟོས་པ་དང་། དགོངས་འདུས་ལྟར་ལོ་གསར་རྟིང་གི་མཚམས་སུ་ཉེ་མ་མཐོང་གོལ་སྤེལ་བསྟུས་
ཤིང་སྤྱི་མ་བཀྲམ་པ་ལོ་རེ་བཞེན་མཛད་སྟོལ་ཡོད་པ་དེ་རབ་ཉི་མེ་སྤང་ལོའི་མགོ་ཁྱ་བར་ཇི་རིག་
འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་ནས་དགོས་ཆེད་དང་པན་ཡོན་གསུངས་འབྲལ་

ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་པ་སྒྲུབ་གྱུ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཟིགས་ཏེ། སྤང་ནས་ཉི་མ་མཐོང་གོལ་འདི་སྤ་
ཞིག་གིས་བསྐྱུ་བར་འབྱུར་ན་གསུངས་ནས་དོན་གྱིས་སྤྱན་གྱུ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྐྱུ་དགོས་པའི་བརྟ་
བསྟན་པ་དང་། སྤྱ་འདའ་ཁར་སྤྱན་གྱུ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཁྱོད་རང་གནས་འདིར་བརྟན་པར་གྱིས་ལ་
སྒྲུབ་བྱིང་གྱི་རྒྱན་རྣམས་གང་འཆམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཁོ་བོས་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ན་བར་
ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་། ནམ་ཞིག་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་གིས་བསྐྱུབས་ཏེ་བསྟན་པ་
དགའ་རབ་ཡོད་པར་མཆི། དེད་རང་ནམ་ཡང་མཇལ་བ་ཡིན་པས་ཐུགས་ལ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་
གསུངས་ཏེ་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཆོབ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་སྤྱ་འདས་
པའི་རྗེས་སྤྱ་གདན་ས་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཐར་བསྐྱུས་ཅམ་འོག་དུ་འཆད་དོ།

གདན་རབས་གསུམ་པ་ནི་གྲུབ་དབང་པ་སྒྲུབ་ཞོར་བྱ་སྟེ། ཁོང་གིས་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་
མན་ངག་སྟན་བརྒྱད་གྱི་བརྒྱད་པ་བཟུང་ཞིང་། དགོན་ཆེན་དུ་སྐྱབ་ཁང་འོག་མ་བཞེངས་པ་
སོགས་གྱིས་གདན་ས་འདི་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་བར་གྱི་ཡབ་སྲས་གསུམ་པོའི་སྤྱ་རིང་ལ་ཆོས་
སྒྲིལ་འགྲིག་ལེགས་ཤིང་དགོ་འདུན་པའི་སྦྱོང་ལམ་གཙང་བས་རྒྱལ་བྱིས་འཆལ་བ་ཞེས་པའི་
མིང་ཅམ་ཡང་མ་གྲགས་པར་བཤད་དོ། །མཛད་རྣམ་འོག་དུ་འཆད་ལ། རྗེ་འདིའི་ཡང་སྤྱིད་གྲུབ་
དབང་སྤྱ་ཐེང་གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའམ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་གྱི་
སྤང་པོ་དང་། སྤྱ་ཐེང་གསུམ་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་རིགས་བདག་འཁོར་པོའི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་
འཛིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་གྱི་སྤྱ་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། སྤྱ་ཐེང་བཞི་
བ་ནི། གྲུབ་དབང་ཡང་སྤྱལ་མི་འབྱུར་བདེ་ཆེན་གར་དབང་བེལ་གཞོན་རྟོ་རྗེ་ཞབས་པད་མི་
ཤེགས་རྟོ་རྗེའི་བྱི་ལ་བརྟན་བཞིན་པ་ཉིད་དོ།

གདན་རབས་བཞི་བ་ནི་མཁན་ཆེན་ཀམ་བགྲ་ཤིས་སམ་ཀམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་སྟེ།
ཕྱོགས་གྱི་སྤྱེས་ཆེན་སྤྱ་ཆེན་དུ་མའི་རིགས་བདག་དང་། རྒྱུའི་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཆན་ལུང་གི་དབྱ་
སྤྱི་ཐོབ་བཞེས་པ་སོགས་གྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཤིང་། གདན་ས་འདི་ཉིད་བསྐྱུངས་པས་དུར་སྤྱིག་
གི་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པའི་འདུས་སྤེ་ཡང་སྤར་ལས་རྒྱས་པར་གྱུར་ལ། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ཡང་

བསྐྱུས་ཅམ་འོག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཇི་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཁྲིལ་གཉིས་པ་ནི། གཟམ་སྐྱེ་ཆེན་སྐྱེ་ཁྲིལ་
དང་པོར་གྲགས་པ་གཟམ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་དང་། སྐྱེ་ཁྲིལ་གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་
མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའམ་གཟམ་ཀྱུན་བཟང་བདེ་ཆེན་གསང་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྐྱེ་
ཁྲིལ་བཞི་བ་ནི། གཟམ་ཐེག་མཆོག་སྟོང་པོ་དྲི་མེད་ཡོངས་གྲུབ་བམ་གཟམ་མདོ་སྐགས་བཤད་སྐྱབ་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། སྐྱེ་ཁྲིལ་ལྔ་བ་ནི། སྐྱེ་ཆེན་སྐུལ་སྐྱེ་ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར་བུ་མི་
འཇིགས་གདོང་ལཱའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་བཞུགས་བཞིན་པ་དེའོ།

གདན་རབས་ལྔ་བ་ནི། སྐུ་མ་གཟམ་ལྟ་དབང་སྟེ་རྣམ་ཐར་འོག་ཏུ་འཆད། ཇི་འདི་དང་རྟུས་
མཉམ་ཏུ་རྟོགས་ལྡན་གཟམ་དོན་དམ་བྱོན་ཞིང་གདན་ས་བསྐྱུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་།
གདན་རབས་ནོར་བུའི་ཁྲིལ་བ་ལས། དེ་རྗེས་གཟམ་ལྟ་དབང་དང་། གཟམ་དོན་དམ་རྣམ་གཉིས་ནི་
གཉིས་ཀ་གདན་རབས་ལྔ་བར་འཛིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟམ་ལྟ་དབང་དང་ཇི་འདི་
གཉིས་ཀ་གདན་རབས་ལྔ་བར་བགྲང་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་ཁོ་བོས་རྟོ་དགོན་
གདན་རབས་སྤེ་རྟུས་གདན་ས་བ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་ཇི་འདི་གདན་རབས་རྟུག་པར་བཞག་མོད། ད་
ལྟ་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱི་འཐུས་ཇི་འདི་གདན་རབས་ལྔ་བ་དང་རྟུག་པ་གང་ལའང་བགྲང་མི་འདུག་ཅིང་
དགོངས་གཞི་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཆལ་སྤྱིར་འདིར་གདན་རབས་ལྔ་བའི་ཟུར་སྐྱེ་ཅམ་ལས་མི་བགྲང་
ལ། རྣམ་ཐར་གིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མཆིས་པ་འོག་ཏུ་འགོད་པར་བྱའོ།

གདན་རབས་ལྔ་བའི་རྟུས་འདིར་མཁན་ཆེན་གཟམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོའི་དཔོན་པོ་
རྟོགས་ལྡན་དབང་པོ་དཔོན་པོ་ཨ་དཔལ་དང་། དཔོན་པོ་དབང་ཐུག་གཉིས་བྱོན་ཞིང་། གདན་
ས་འདི་ལ་དབང་ལྱང་ཁྲིད་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུན་སྤེལ་བ་དང་། རྟེན་བཞེངས་འགྲིག་གཟིགས་དང་། སྐྱབ་
འཕྲིན་ཆོ་གའི་ཐུག་བཞེས་ཀྱི་རྒྱུན་དག་པར་བཟུང་ཞིང་སྤེལ་བ་ལ་ཐུག་རྗེས་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་
འདུག་མོད་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཡི་གེར་འཁོད་པ་ཐེག་ཁྲིལ་གཅིག་ཅམ་ཡང་མཇལ་བུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་རི་
བཞིན་བརྗོད་པའི་སྟོབས་པ་གཞར་ཡང་མ་རྟོན་དོ།

གདན་རབས་རྟུག་པ་ནི། ཇི་གཟམ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་བྱོན་པ་སྟེ། ཁོང་

གིས་རང་རེ་སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་བཏུན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱབ་ཕྱི་ནམས་ཀྱིས་པ་ཚོས་དྲི་མ་མེད་པ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་སྟོན་གཞན་ལས་བྱང་དུ་འཕགས་པ་དེ་འཆད་པ་དང་སྟོན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་བཀྱིས་ཏེ། ཚ་བཞི་ཆང་ལྡེང་དག་པ་ལྡན་པ་ཆང་གཞི་བཀྱིས་ཏེ་སོར་བྱང་ལྷགས་གསུམ་གྱི་སྤྱང་སྟོན་དག་པའི་ཚ་བ་བསྐྱིད་། རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤང་བྲང་དང་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཛོམ་བག་ཆེ་བས་ནམ་ཐར་གྱི་ལོ་འདབ་གཙང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་གཙོགས་སུ་བྱེད་པའི་གཞན་པན་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་འབྲས་བུ་དང་མེ་རྟོག་བཞད། རབ་ཏུ་བྱང་བྱིན་སྦྱོང་སྟོག་ལ་བཙོན་ཏེ་འབྲལ་ནོར་ནམ་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མ་སྟོངས་པར་ལྷང་གིས་མགིན་པ་བརྒྱན་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་ནས་བཞད་པའི་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ་ཞེས་བྱིན་བདག་གི་མཆོད་ཡོན་ཆུད་བོན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཡོན་གནས་དམ་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིང་། ཐུན་མོང་སྟོ་སྦྱོང་གི་སྟོན་འགྲོ་འབྲམ་ལྡེང་གསོག་སྦྱོང་གྲངས་ལྡན་གྱི་ཕྱག་སྟོལ་མ་ཉམས་པས་གཞི་བཅས། གཞི་ལྟ་བ་ཀ་དག་བྲིགས་ཆོད་དང་། ལམ་སྟོན་པ་ལྷན་གྲུབ་བོད་ཀྱི་སྦྱོང་སྟོན་རྒྱ་ཆུགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་ཆ་ལག་ཏུ་གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་གྱི་ཚ་ཐིག་རྒྱང་གསུམ་ལ་ཕྱོང་བ་ཐོན་པའི་སྟོན་བཅས་རྫོགས་རིམ་ལ་བྱང་ནས་རྟོགས་གོམས་གྱི་ཉམས་ཕྱོང་ཐོན་ཆོ་གཟོད་དབང་སྦྱར་རབ་གནས་སོགས་རྗེ་རྫོགས་དཔོན་གྱི་ལས་ལ་འཇུག་ཏུང་བའི་སྟོན་སྟོལ་བཟང་པོ་རྒྱན་སྦྱོང་དང་རྗེ་ལེགས་སུ་བཏང་བ་སོགས་གདན་ས་འདི་ལ་འཕྲིན་ལས་གཞན་འགྲན་མེད་པ་སྟོན་སོ། །རྗེ་འདིའི་ནམ་ཐར་ཡང་བསྐྱུས་ཅན་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

གདན་རབས་བདུན་པ་ནི། མ་རྒྱ་པརྟེ་ཏ་རྒྱ་སྤུལ་པ་བླ་མ་དོ་ལྷགས་བཏུན་འཛིན་ངེས་གསང་ཚོས་གྱི་སྤྱང་བ་སྟེ། ཁོང་ནི་མདོ་ལྷགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་རང་བྱན་ཆུད། བཀའ་གཏེར་སྟོན་གྲོལ་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་མེད་དུ་འཐུང་། དམ་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་དུ་བསྐྱོར། བོད་ཁམས་མཐའ་དབུས་གྱི་འགྲོ་བ་གྲངས་མེད་པ་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་རྟེན་ལ་བཀོད། རང་ལྷགས་དཔལ་ལྷལ་བའི་ཚོས་མཛོད་ཐང་མར་བཅུལ་ཏེ་འཇམ་མགོན་མཐུན་ཀོང་ནམ་གཉིས་གྱི་དབུ་ཐོག་དུ་བུམ་པ་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཏེ་རྗེ་རྒྱལ་བའི་

དབང་པོ་ཤུ་རྒྱའི་མཚན་ཅན་སྤྱད་པ་གདན་ས་སྦྱོང་བ་པོར་བྱོན་པའི་མཛད་པ་བདག་གིས་
བཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་ཐར་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ།

སྐབས་འདིར་རྗེ་འདིའི་ཞལ་སྒྲོབ་གོང་སྒྲོས་དཔོན་པོ་དབང་ཕྱག་གི་ཡང་སྤྱད་དཔོན་
སྤུལ་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་རང་གྲོལ་ཞེས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གདན་ས་འདིར་བྱོན།
གདན་རབས་ནོར་བུའི་སྤྱིང་བར། སྤྱི་ཆེ་སྟོང་ལ་དཔལ་ལྷན་བསྟན་པའི་ཁུར་འཛིན་ཞེས་བྲིས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཆེ་དཔོན་སྤུལ་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་རང་གྲོལ་གདན་རབས་
བརྒྱད་པ་ལྟ་བུར་བཟང་མོད་དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིང་ནས་རྗེ་འདི་གདན་ས་སྦྱོང་བ་པོར་མི་
འཛིན་སྤྱིར་འདིར་ཁོང་ཉིད་གདན་རབས་སུ་མི་བཟང་ལ། རྣམ་ཐར་ནི་བསྟན་ཅམ་ལོག་ཏུ་འགོད་
དོ།

གདན་རབས་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་བྱོན་མདོ་སྤྲེལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སྟེ། འདུལ་བའི་བཅས་
བྲིམས་གཙང་མའི་གཞི་བཅས། རིམ་གཉིས་ཏིང་འཛིན་ཟབ་མོའི་ངང་བསྐྱེད་པ། འཇམ་མགོན་མི་
པམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པན་རྩལ་ཆོས་འབྲེལ་གསན་རེས་མཛད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཤིང་།
བཀའ་གཏིང་སྤྱིན་གྲོལ་རྒྱ་མཚོའི་མཛོད་བཟུང་སྟེ་དཔལ་ལྷན་བའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་
མཐོན་པོར་བསྐྱེད་པས་སྤྱིར་ལས་ལྷག་པའི་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་ངོ་། །རྣམ་ཐར་ནི་ལོག་ཏུ་
འགོད་པར་བྱའོ།

གདན་རབས་དགུ་བ་ནི། གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའམ་པལླ་ཀུན་
བཟང་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་སྟེ། མདོ་སྤྲེལ་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་རང་བྱན་རྩལ་པའི་
མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞིག་ཏུ་བྱོན་ལ། སྤྱིར་གདན་རབས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་རྒྱས་སུ་མ་བྱུང་བ་
དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་ལ་བཤད་སྟེ་སྤྱིར་བསྟན་ནོར་བུའི་རྩལ་པོ་གསར་དུ་བཅུགས། སྤྱི་མོང་
ཐ་སྟོང་རིག་གནས་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྷའམ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་། སྤྲེལ་གཞུང་
དང་བཅས་པའི་འཆད་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་བགྱི་བ་སྤྱིར་ལས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་།
འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སྤྱིར་ལས་རྗེ་རྒྱས་རྗེ་ཟབ་ཏུ་བཏང་ཞིང་དགོན་ལག་རྣམས་

ཀྱང་འདུལ་བའི་སྒྱུད་པ་ལས་མི་འགལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་རྒྱལ་ལ་འཕྲིན་ལས་སྒྲན་མེད་པ་སྒྲིས་སོ། །རྣམ་པར་ཐར་བའི་ཚུལ་ཉུང་དུ་ཅམ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་བྱའོ།།

གདན་རབས་བརྩ་བ་ནི། གཟ་སྤྱུ་ཆེན་སྤུལ་སྤྱུ་གཟ་མདོ་སྤགས་བཤད་སྤུལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྟེ། མཁས་བཅུན་གྱུབ་པའི་རྣམ་ཐར་མད་དུ་བྱང་ཞིང་། བཀའ་གཏེར་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པའི་མཛོད་ཆེན་པོར་གྱུར། དམ་ཚེས་འདུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བཞེས་རྒྱུ་ཚུགས་པའི་སྟངས་རིམ་པ་གཉིས་དང་། སྤུལ་འཕྲིན་གྱི་ཕྱག་བཞེས་རྣམས་སྤར་ལུགས་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་གནང་མོད། བསྟན་པའི་གོགས་ཆག་ལ་ཁེལ་བས་འཕྲིན་ལས་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་གདོད་མའི་སྟངས་དུ་གཤེགས་སོ། །མཛད་པའི་ཚུལ་བསྐྱེས་ཅམ་འོག་ཏུ་འགོད་པར་འདོད་པས་འདིར་མི་སྒྲོའོ།།

གདན་རབས་བརྩ་གཅིག་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་རིགས་དང་དཀྱིར་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་བྲལ་བདག། སྤྱི་འཁྱུར་ངེས་གསང་བསྟན་པའི་འཁོར་བསྐྱར། སྟིགས་དུས་ཐུབ་དབང་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ། དུར་སྤྲིག་འདུལ་འཛིན་བྱེ་བའི་གཙུག་རྒྱ། མཚན་བཛོད་པར་དཀའ་ནའང་དོན་གྱི་སྤང་དུ་མཚན་ནས་བཛོད་ན་མཚུངས་མེད་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་གྱུབ་དབང་རྣེ་རྩེ་འཆང་འཇིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཚེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱངས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་མཛད་པ་སྟེ། ཁོང་གི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་བྱང་བ་ནི་སྟོགས་ཅམ་བཛོད་པ་ལ་སྤྱི་བའི་ལྷ་ཅེ་ཐུང་དུར་གཞེལ་ཡང་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྐྱེས་ཅམ་འོག་ཏུ་འབད་པས་འགོད་པར་བྱ་ལ། རྩེ་འདི་བོད་དུས་འཁྱུར་གྱི་རྒྱུབ་སྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད། འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་སྟོགས་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གྲོལ་བཤད་སྤུལ་དར་རྒྱས་སྤིང་ཕྱག་བཏབ་པ་དང་། ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་མེ་ཁ་དང་། ཨོ་སྤིང་རྒྱ་མཚོའི་སྤིང་ཆེན་སོགས་སུ་དཔལ་ཡུལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་ཞིང་། བོད་ཡུལ་དུ་ཡང་ལན་མང་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་སྟེ་ཚོས་རྒྱུད་ཉམས་པའི་མེ་རྩ་མང་ནས་གསོས་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་དང་། ལྷན་གྲགས་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་འགྲན་མེད་པའི་ངོ་བོར་བཞུགས་ཤིང་། དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་སྒྲོབ་ཚོགས་ཀྱིས་གོ་ལ་ཐེལ་བོར་བྲལ་པ་བྱང་ངོ་།།

གདན་རབས་བརྩ་གཉིས་པ་ནི། གཟ་སྤྱུ་ཆེན་སྤུལ་སྤྱུ་ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར་བུ་

འོད་ཟེར་འཕྲིན་ལས་ཀྱན་བྱབ་སྟེ། ད་ལྟ་དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་གླིང་གི་གདན་སའི་མི་འགྱུར་གསེར་གྱི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ནམ་པར་དགེ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྣོ་བཞིན་པའོ། །རྗེ་འདིའི་བྱང་བ་ཡང་འོག་ཏུ་འགོད་པར་འདོད་པས་འདིར་མི་སྟོོའོ།།

གདན་ས་ནམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་གི་གདན་ས་འཛིན་པའི་སྤྲ་མའི་རབས་བགང་ཚུལ་འདི་ནི། རྒྱགས་སངས་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོའི་གདན་རབས་ཡོངས་འདུས་ལྷོན་ཤིང་དང་། རྒྱབས་རྗེ་སྤྲ་མ་གྱང་ཁང་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་རབས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་དང་། ད་ལྟ་ནམ་རྒྱལ་གླིང་གིས་གདན་རབས་སྤྲ་མ་ནམས་འདྲེན་ཚུལ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་གདན་རབས་ནོར་བུའི་ཤིང་བ་ལས། དཔོན་སྤྱལ་འཛིགས་མེད་རང་གོལ་གྱི་ཐད་ལ། སྤྱི་ཆོ་སྟོད་ལ་དཔལ་ཡུལ་བའི་བསྟན་པའི་ཁྲར་བཞེས་ནས་སྤར་སྟོལ་མི་ལུབ་པའི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་མཛད། ཅེས་དང་། རྒྱགས་སངས་གནས་རྒྱབ་སྤྱལ་སྤྱི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཆར་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ལས། བསྟན་པའི་ཁྲར་ལོ་ཤས་བཞེས་པས་འདུས་པའི་སྟེ་ཀྱན་སྟོན་གྱི་ཕྱག་བཞེས་གྱི་ལམ་བཟང་འབྲལ་མེད་གྱི་གནས་ལ་སྤྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔོན་སྤྱལ་འཛིགས་མེད་རང་གོལ་གྱིས་ནམ་རྒྱལ་གླིང་གི་གདན་ས་བཟུང་བར་བཤད་པས་ཁོང་ཉིད་གདན་རབས་སུ་བགང་བ་དང་། གདན་རབས་ནོར་བུའི་ཤིང་བ་ལས། ལྟ་སྤྱལ་པ་རྒྱ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཐད་ལ། དཔལ་དགོན་གྱི་ཆོས་སྤྱིད་ས་སྟོང་སྟེ་དགེས་བཀའ་ཕེབས་ལྟར་ལོ་ལྟར་འཛིན་སྟོང་མཛད། ཅེས་བྱང་བས་ལྟ་སྤྱལ་གདན་རབས་སུ་བགང་བ་དང་། དར་ཐང་མཆོག་སྤྱལ་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་རྒྱབ་ལ་ཆེད་དུ་གནང་བའི་བཅའ་ཡིག་གི་མཁུག་ཏུ། རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་ཁྲིའི་ཁྲར་འཛིན་བརྟུ་གསུམ་པ་ཆོས་སྤྱིའི་གཞུགས་སྐྱེས་དཔལ་སྤྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྩི་རྗེ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རྩི་མོ་ཞེས་ཁོང་རང་ཉིད་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་ཁྲིའི་ཁྲར་འཛིན་བརྟུ་གསུམ་པ་ཡིན་པར་གྲིས་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ན་ཁོང་ཡང་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་གྱི་གདན་རབས་སྤྲ་མའི་གས་ཡིན་འདུག་ཕྱིར། གདན་རབས་ལ་སྤར་མོར་ད་ལྟའི་འདྲེན་སྤངས་འདི་མིན་པར་

འདི་ལས་མང་བའི་འབྲེན་སྒྲུབ་ཤིག་ཡོད་པར་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་དབྱེད་ན། གདན་རབས་དང་པོ་
 རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་། གཉིས་པ་པལ་ལྷན་གྱུ་བ་རྒྱ་མཚོ། གསུམ་པ་གྱུ་བ་དབང་
 པལ་ལོར་བྱ། བཞི་བ་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས། ལུ་བ་རྟོགས་ལྡན་ཀམ་དོན་དམ། རྟུག་པ་སྤྲ་མ་
 ཀམ་ལྟ་དབང་། བདུན་པ་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཀམ་འབྱུར་མེད། བརྒྱད་པ་དཔོན་སྤྲུལ་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ།
 དགུ་བ་རྒྱ་སྤྲུལ་པལ་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན། བརྒྱ་བ་ལྟ་སྤྲུལ་པལ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན།
 བརྒྱ་གཅིག་པ་ལྟོན་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། བརྒྱ་གཉིས་པ་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ།
 བརྒྱ་གསུམ་པ་དར་ཐང་མཚོག་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་དོ་རྩེའོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་ཁྲིའི་ཁྱུར་འཛིན་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཞེས་པ་
 དེར་བྲིགས་ཀྱིས་འགྲིགས་ལ། དེ་ནས་བརྒྱ་བཞི་བ་ཀམ་སྤྲུ་ཆེན་ཐེག་མཚོག་སྟོང་པོ། བཙོ་ལུ་བ་
 འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་གྱུ་བ་དབང་པད་ལོར་གསུམ་པ། བརྒྱ་རྟུག་པ་ཀམ་སྤྲུ་ཆེན་ཡང་སྤྲུལ་རིན་པོ་
 ཆེ་བྱས་ཏེ་ད་བར་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བརྒྱ་རྟུག་གི་གྲངས་མཚུངས་ཀྱི་གདན་རབས་བརྒྱ་
 རྟུག་ལོན་པར་བྱས་ན་དོན་དངོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་མཐུན་པར་མཐོང་མོད། ཞོང་ལྟར་འཛིག་པ་ལ་
 རྒྱ་མཚན་མེད་པའང་མི་སྲིད་པས་དབྱེད་པར་བྱའོ།

གདན་རབས་ལོར་བྱའི་ཕྱིང་བ་ལས། དེ་ཡན་གྱི་གདན་རབས་རྣམས་ནི་འདུལ་འཛིན་
 བསྐྱབ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་ཤ་སྟག་གོ། སྤྱིར་ཡང་གདན་
 རབས་འཛིན་རྣམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་སྤྲུགས་འཆང་ལྟ་བུ་འཆལ་འཆོལ་མི་བྱོན་པ་ནི་ཀྱན་བཟང་
 ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་ངས་པ་ཡིན་ནོ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགོན་འདིའི་གདན་རབས་ཀྱི་སྤྲུ་མའི་གས་སུ་དུར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་
 འཛིན་པའི་དགེ་སྟོང་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཤ་སྟག་ལས་བྲིམ་སྤྲུགས་པའི་རྟོན་ཅན་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མ་
 རྟོང་བ་དང་། དུས་འབྱུར་སྟོན་དུ་སྟོགས་གཞན་ནས་གནས་སྐབས་སུ་ཐེབས་པའི་སྤྲུ་ཆེན་རེ་
 ཟུང་མ་གཏོགས་དགོན་པ་རང་གི་རྒྱན་གྲུར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུ་དང་སྤྲུ་མ་ལ་བྲིམ་སྤྲུགས་པའི་
 རྟོན་ཅན་ཞིག་ཆོགས་སུ་ཞུགས་མཁན་མེད་པར་བཤད་དོ།

དགོན་འདིའི་དགོན་ལག་ལ་གསེར་ལྷ་ཅི་དགོན་པ་དང་། འཇར་སྐང་དགོན་པ་དང་།
ཤུག་སྐང་དགོན་པ་དང་། གཙང་མདའ་དགོན་པ་བཞི་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་ཆེན་བཞི་དང་། གོ་
འཛོལ་ལུག་དགོན་དང་། གོ་འཛོལ་སྐྱུ་ཐང་དགོན་པ་དང་། གཙང་ས་མགོ་དགོན་པ་དང་། རྩོའི་
བར་གདོང་དགོན་པ་དང་། དར་ཁུ་དགོན་པ་དང་། རྟ་འཕོངས་སྐྱེ་བྱོས་དགོན་པ་དང་། གསེར་
གཙུབས་ཟུར་དགོན་པ་དང་། ཆོ་ཁོ་ཁོ་སྐྱུང་བསམ་གཏན་སྤྱིང་བརྒྱད་དེ་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་
རྒྱུད་བརྒྱད་^①ཏུ་གྲགས་པ་སོགས་ཆོས་སྡེ་སྐྱུ་ཐང་བརྒྱའི་གྲངས་ཀར་རེག་ཅམ་ཡོད་ལ། དེ་དག་པལ་
མོ་ཆེ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་སོ།།

དགོན་འདིའི་མཆོན་ཉིད་གསན་སྦྱང་གི་བཤད་གྲགས། རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱས་ནས་གདན་རབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་རིང་ལ་སྐྱབ་པའི་སྡེ་གཙོ་པོར་བསྐྱེད་པ་ལས་བཤད་
པའི་སྡེ་གཙོ་པོར་མ་བཟུང་བར་ཞར་བྱུང་ཅམ་ཏུ་བྱས་པས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། ཐ་
སྟོང་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོར་རྒྱ་ཆེར་མ་དར་ལ། བརྗོད་སྟོན་དང་། ཅིས་དཀར་ནག་དང་། དབྱངས་
འཆར་དང་། རྟན་ངག་དང་། སྒྲ་དང་། སྡེ་བ་སྦྱར་དང་། བཟོ་དང་གསོ་རིག་ནི་གདན་རབས་
བདུན་པ་རྒྱ་སྐལ་མ་རྒྱ་པརྟེ་ཏའི་སྐྱེ་རིང་ལ་དར་ཁུ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་
གསན་བསམ་མཛད་དེ་དར་སྤེལ་བཀྱིས་པས་གཟི་སྐལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱང་བ་
དང་། རྒྱགས་སངས་ཀྱི་ཆོ་དཔལ་སོགས་ཐ་སྟོང་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷགས་ཅི་རིང་པོར་བཅེན་པའི་མཁས་
པའི་དབང་པོ་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོགས་ཀྱང་རྩི་འདིའི་སྐྱེ་རྒྱས་སུ་དར་རྒྱས་
བྱུང་ཞིང་། རྩི་འདི་ཉིད་དང་། དཔོན་སྐལ་འཇིགས་མེད་རང་གོལ་དང་། གཟི་སྐལ་རིན་པོ་ཆེ་
སོགས་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་ལྷན་མང་པོ་བྱུང་ངོ་།།

① ཀུར་དཀར་མོའི་ཆོན་རྒྱུད་བརྒྱད་ནི་རྩི་འདི་ལྷན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་སྦྱོང་ཡིན་པ་ལས་ཡང་སྦོབ་མ་ཡིན་པས་གུར་དཀར་མོའི་
ཆོན་རྒྱུད་བརྒྱད་ཀྱི་དགོན་པ་ཡང་དེ་དག་གིས་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱིར་འདི་ལྟར་བཟུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ལ། ས་མགོ་དགོན་དང་། ལུང་ལུག་
དགོན་དང་། རྟ་འཕོངས་སྐྱེ་བྱོས་དགོན་པ་ནམས་ནི་གནའ་སྡེ་མོ་ནས་ཆོན་རྒྱུད་བརྒྱད་ཀྱི་གས་ཡིན་པར་ཁོ་རང་ནམས་ཀྱི་བྱ་བཀྱིས་དག་གི་རག་སྦོས་སུ་འང་
ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྦོབ་ཆེན་གུར་དཀར་མོའི་ཆོན་རྒྱུད་བརྒྱད་ཀྱང་གོང་ཏུ་བཟུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟེ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མཐོང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཞོད་
པ་ཡིན་མོད། གསལ་དག་ཆོད་པ་ཞིག་མ་དེས་པས་ནོར་བ་ཡོད་ན་འཆོས་པའི་རེ་བ་ལྟའོ།།

སྤྱིར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། གསེ་སྤྱོད་དང་། དབྱར་གནས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་རྩེ་རིག་
འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་ལེགས་པར་བཅུགས་ཏེ་པ་སྤྲེལ་བྱས་ཀྱི་མཆོག་གསེ་
སྤྱོད་ནི་མདོ་འདོན་པ་པོ་དང་དབྱར་གནས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བསྐོས་པ་ཡིན་འདུག་
མོད་དེ་ལ་མཁན་རབས་ཞེས་ལོགས་སུ་དགོས་དོན་ཡང་མེད་ལ་བྱང་ཡང་མེད་པ་དང་། རྩེས་
སོར་ཀམ་ལྷ་དབང་དང་། ཀམ་དོན་དམ་ཀྱི་རྣམས་ཙམ་ནས་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་ཏེ། རྒྱ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་
སྐུ་ཆེའི་སྟོང་ཙམ་བར་ལ་དབྱར་གནས་དེ་པལ་ཆེར་ཆད་སོང་བ་འདྲ་སྟེ། རབ་ཆོས་ཚུ་སྤྱུལ་ལོ་སྟེ་
སྤྱི་ལོ་1872ལོར་གསེར་རྟ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མ་བསོད་ནམས་རྣམས་རྒྱལ་གདན་དྲངས་ཏེ་དབྱར་
གནས་གསར་རྒྱ་བཅུགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱགས་སངས་ཀམ་ཆོ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་
མདོ་སྤྱུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རྣམས་ཐར་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ལས། དེ་ནས་གསེར་ཐར་སྤྱོད་མ་
བསོད་ནམས་རྣམས་རྒྱལ་ཀུ་ཐོག་ནས་གདན་འདྲེན་ངོས་དབྱར་གནས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་མཁན་
པོར་བཞུགས་པས་མཆོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱི་ལོའི་དཔལ་གདོང་རྒྱ་བྱ་ལོར་གཟི་
འགག་མཆོག་སྤྱུལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བསྟེན་པར་ཚོགས་ཏེ་ལོ་དེའི་དཔལ་
ལྷན་མ་དགོན་ཀྱི་དབྱར་གནས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་པར་གསལ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་དབྱར་གནས་
རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་པ་འདྲོ།

འོན་ཀྱང་བཤད་ཀྱི་དངོས་ནི་གདན་རབས་དགྲུ་པ་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་
འདུས་པའི་སྐུ་རྣམས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་སྤྱུལ་པའི་སྤེལ་བཤད་ཀྱི་འབྱུང་མཁའ་མཛད་
མདོ་ཆོས་མང་པོ་དར་ནས་འོང་མོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་
རབ་ཆོས་ལྷགས་བྱ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1921ལོར་བཤད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཐོས་བསམ་པའི་
བཞུགས་ཤག་ལྷ་བཅུ་བཅས་ཐོག་མར་བཞེངས་ཏེ། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་ཐོག་
མའི་མཁན་པོར་གདན་དྲངས་ཤིང་། བཤད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་ཞོར་བུའི་རྒྱུན་པོ་གསར་རྒྱ་བཅུགས་།
སྤྱོད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཡང་ཀྱན་མཁུན་རོང་གྲོང་རྣམས་གཉིས་དང་། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་
སོགས་གསང་ཆེན་སྤྱི་འབྱུར་རྟེང་མའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་

ནམས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད། བཤད་གྲུའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ལུགས་འཇམ་དཔལ་གྱི་བདུན་སྟུབ་དང་།
ཡང་དག་སྟུབ་མཛོད་དང་། མངའ་རིས་ལེགས་ལྡན་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་སྟུབ་དང་། ཡར་ངོ་མར་ངོའི་
ཆོགས་མཛོད་དང་། རུས་ངེས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དང་། འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་དང་། ལོ་
མཇུག་ལོ་གྲི་པ་ལའི་དགུ་གཏོར་བཅས་གཏན་འཇགས་སུ་བཅུགས། བཤད་གྲུ་ལུགས་པའི་ཐོས་
བསམ་པའི་གསོལ་ཟས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཡང་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར། ཁོང་ཉིད་སྦྱ་དངོས་
ཀྱིས་སྦྱར་དཔོན་གྱི་སྦྱ་ཁུར་བཞེས་སོ།

དེས་ན་མཁན་རབས་དང་པོ་ནི་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྟ་མཁན་ཆེན་ངག་
དབང་དཔལ་བཟང་ངམ་མཁན་པོ་ངག་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ཁོང་ཡིན་ལ། ཁོང་ཉིད་ནི། རབ་ཆོས་
ས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་སྟོ་སྟེ་ལོ་1879ལོའི་སྤྱི་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅུར་སྟོ་ཤུལ་འབྲོག་ཐེངས་ལ་བ་ནམ་རྒྱལ་
དང་། ཡུམ་འཇུ་བཟང་པ་ལྷ་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཁོ་བཞུགས་ཤར་ཞེས་པའི་ས་ཁུ་སྦྱ་འབྲུངས།
དགུང་ལོ་གཉིས་པ་ཅན་ལ་སྟོ་ཤུལ་ལྷང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་རྒྱ་
རྒྱལ་རི་ཁོད་དུ་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་རྒྱབས་ཞུ་ཅུ་སོང་། ཤིང་ཕོར་ཞིག་ཏུ་རྒྱན་འབྲུམ་དང་
བྱ་རམ་བཀང་སྟེ་ཆོ་རིལ་སྦྱང་མདུད་བཅས་གནང་། ནར་སོན་པ་ན་ཆོས་ལ་སྦྱོང་དགོས་པའི་
གསུང་བྱང་། རྗེས་སུ་ཡང་ཁོང་གི་ཁྱ་བོ་བྱང་རྒྱུ་སྐར་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ་ཁོད་ཆང་གི་བྱ་རྒྱུང་
དེ་ངོ་མཆར་ཆེ། གཙང་སྤྱ་ལེགས་པོ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་རང་
གི་ཁྱ་བོ་ལས་ཡི་གའི་སྟེ་མོ་བསྐྱབས། ཀུ་ཐོག་གི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོང་ཆོ་ག་ནམས་བྱང་བར་སྦྱངས།

དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་ཆོས་སྦྱབ་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཙས་མིན་འབྲུངས། ཞེ་ཆེན་རབ་
འབྲུམས་ལྟ་བུས་ཁོང་ཆང་གི་སྦྱལ་སྦྱ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ངོས་བཟུང་སྟེ་མཆོན་བསྟན་པ་རབ་འཕེལ་
དུ་གསོལ། དགུང་ལོ་དགུ་བ་ལ་ཉག་སྒྲ་བཙམ་ལྡན་དོ་རྗེའམ་སྒྲ་མ་མཐའ་ཡས་ལས་ཟབ་ཆོས་
མཁའ་ཁྱབ་རང་གྲོལ་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་རྫོགས་པར་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་རྫོགས་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལ་གཙུག་སྦྱང་སྦྱལ་བས་མཆོན་གཞོན་ལྟ་བུ་ལེགས་
གྲུབ་ཏུ་གསོལ། རང་གི་ཁྱ་བོ་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་བསམ་གྲུབ་ལས་འཇམ་དཔལ་བརྟོད་པ་གང་སྟོ་མའི་

འགྲེལ་བྲིད་ལ་སྦྱངས། ལོ་དེའི་དགུན་ཁར་རྫོང་དཀར་གནས་སུ་ཆོགས་མང་ལ་གང་སློ་མའི་བཤད་
པ་གནང་བས་ཀུན་ཀྱང་ངོ་མཚར་གྱི་གནས་ལ་བཀོད། འདི་ལྟ་བུ་བཙུན་ཞབས་དྲུང་མཁན་
ཆེན་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ས་ལུགས་ཀུན་རིག་གི་དབང་གསན་པས་མཚན་ལ་ངག་དབང་དཔལ་
བཟང་པོར་གསོལ། འཕན་པོ་རྣམས་ལེན་པ་བསྟན་འགྲོར་པན་པའི་ལུང་བསྟན་བཅས་དེར་
ཐེབས་སྐྱེལ་གནང་ངོ་།།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་བཞི་བར་གཏེར་སྟོན་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ནམ་འཇིག་བྲལ་མཐུ་
སྟོབས་སྤིང་པ་ལས་སློང་གསལ་སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་འབྲིང་རྒྱས་པར་གསན། འབྲུམ་ལྡེ་ཆང་བར་
བསགས། དགུང་ལོ་བཙུན་ལྡེ་བར་གཏེར་སྟོན་དེའི་མདུན་ནས་སློང་གསལ་སྟོན་པོའི་གཏེར་ཁ་དང་
ཁ་སློང་གསུང་འབྲུམ་པོད་བརྒྱ་གཅིག་གི་དབང་ལུང་ཆང་བར་གསན། སྤྱིས་སྤྱུ་གཏེར་སྟོན་དེའི་
གཏེར་གསར་གྱི་སྟོན་གྲོལ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་གྱི་ལུང་རྒྱུ་བཞེས་སོ། །ལོ་
དེར་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། སྐུ་ལུང་མཁན་པོ་ཚུལ་བྲིམས་ནོར་
བུས་ལས་སློབ་དང་། ཀམ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་གྱིས་དུས་གོ་བ་དང་། དགེ་སློང་ཆོ་དབང་རིག་
འཛིན་གྱིས་གྲོགས་དན་པ་དང་། སྟོན་སྤིང་ངོར་འཛིན་ནམ་གྲོལ་རྒྱ་མཚོས་ཁ་སློང་བ་མཛོད་པའི་
དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཆོགས་སྤྲེལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཏེ་དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་ཉེན་
ཅན་དུ་མཛོད་དོ།།

དེ་ནས་སྟོ་ལུང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉེ་མ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའམ་རྒྱལ་སྤྱིས་
བྱང་ཚུབ་དྭོ་རྗེའི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་པོར་བཀྱར་ཏེ་སྤིང་ཐིག་སྟོན་འགྲོ་ཀུན་བཟང་སླ་མའི་ཞལ་ལུང་
གི་བྲིད་རྒྱས་པ་གསན་ནས་འབྲུམ་ལུང་གསོག་སྟོང་གནང་། གཙོད་བྲིད་དང་། སྟོན་འཇུག་ལུ་
བཞི་དང་། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་དང་། ངལ་གསོ་སྐར་གསུམ་གྱི་དོན་བྲིད་དང་། བར་རྒྱུ་རིག་
འཛིན་འདུས་པ་དང་། སྟོན་སྟོན་གཟེར་བཞེའི་འགྲེལ་བ་ཁམས་གསུམ་རོལ་བ་ཆངས་པའི་སྐྱ་
དབྱངས་དང་། རིག་འཛིན་ཐུགས་སྦྱབ་དྲག་པོ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་འགྲེལ་བ་དཔལ་ཆེན་ཞལ་
ལུང་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་འོག་མིན་བཤོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་དང་། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་དཔལ་སྤྱལ་

གསུང་དང་། སྤྱགས་ཆེན་རྒྱལ་བསྐལ་རང་གྲོལ་དང་། ཡང་གསང་བ་མའི་སྤྱབ་པ་ཐིག་ལའི་རྒྱ་
ཅན་དང་། ཡུམ་བཀའ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའི་ཅ་སྤྱབ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་ཀྱི་བྲིད་དང་། སློང་
ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་གི་ཡེ་ཤེས་སློང་གི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། ལུང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་
ཉམས་དང་། འོན་ལྟེ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཞལ་ལུང་དང་། སྤྱན་བརྒྱུད་ཤོག་དྲིལ་
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་བྲིད་བཅས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱའི་རྒྱལ་
ཏུ་གནང་བ་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་བསྐྱེད་པས་རྫོགས་ཆེན་རང་སྤྱང་རིས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
མངོན་ཏུ་གྱུར་ཏེ་གདོད་མའི་མགོན་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ས་ལ་གོམས་པའི་འདེགས་འཛོག་གཡོ་བར་
མཛད།

མཁན་ཆེན་སྤྱབ་བསྐྱན་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་ལས། རྒྱལ་སྤྱས་གཞན་པན་མཐའ་ཡས་
པས་མཛད་པའི་ལུང་ལྷའི་རབ་དབྱེ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་ཆེན་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་
བསམ་གཏན་གྱིས་མཛད་པ་དང་། འདྲ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཕུག་ནོར་བུ་དང་། སློང་སྤྱིང་སེམས་
སྦྱོང་བདུན་པའི་ལག་ལེན་དུན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། རི་ཆོས་ཞལ་གདམས་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ་དང་།
སྤྱོད་གསུམ་ནམ་ངེས་དང་། སྦྱོང་འབྲུག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་བྱུང་འབྲུག་སྟེ་མ་ནམས་གསན་ཅིང་
ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་གོ་བ་ལེགས་རབ་ཆགས། རྗེ་དེ་ལས་སྤྱིང་ཐིག་གཏེར་པོད་གཉིས་ཀྱི་
དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཏིག་གི་བྲིད་ཡིག་ཟབ་དོན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱན་ལུང་
དང་། དེས་དོན་སྤྱིང་པོའི་ལག་བྲིད་དང་། གསང་སྦྱོང་རྩི་རྗེའི་ལམ་བསྟན་དང་། སྤྱོད་ཡང་ཏིག་
གི་དོན་བྲིད་སྟོར་གསུམ་དང་། སྤྱན་བརྒྱུད་སྟོར་གསུམ་དང་། རང་གྲོལ་སྟོར་གསུམ་གྱི་དོན་བྲིད་
ནམས་དང་། བཀའ་མའི་མཚོད་ཁག་བུ་གསུམ་དང་གཤིན་རྗེ་གདོད་རྒྱལ་གི་སྤྱན་བྱེད་ལུང་དང་
བཅས་པ་སྤྱིར་གསན། ཐིག་དང་རྒྱལ་ཆོན་དང་། རྒྱ་འཕུལ་གྱི་སྟོས་བསྐྱང་སོགས་སྟོས་བསྐྱང་
གི་ལག་ལེན་ནམས་ཞིབ་པར་སྦྱངས།

དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་ཁོང་གི་སྤྱོད་པ་སྦྱོང་ལུང་རྟོགས་བསྐྱན་པའི་ཉི་མའི་བཀའ་ཡིས་
བསྐུལ་བ་ལྟར་མཁན་པོ་ཨ་སྟོབས་སམ་མཁན་ཆེན་སྤྱབ་བསྐྱན་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་གྱིས་མཁན་

པོ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་བརྩ་ཚྲིགས་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་ལེགས་
པར་བཞེས་སོ། །ཁྲིང་ཚང་མཁན་པོ་ལས་སྟན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་དང་། བེ་སྟོན་དང་། མན་ངག་ལྟན་
ཐབས་དང་། དར་མོའི་བཀའ་རྒྱ་མ་དང་། མི་པམ་གྱི་ཙ་ཙུའི་མདོ་དང་། ཙ་རྒྱུད་རྟེན་འགྲེམ་དང་།
སྟོ་སྟན་ལག་བྲིད་བཅས་གསེ་བ་རིག་པ་ལ་བྱང་བར་བསྟན་སོ།།

སྟོ་ཤུལ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མས་བཀའ་ནན་བསྟུལ་བ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་
པ་ལྷགས་བྱི་ལོར་རྫོགས་ཆེན་དགོན་དུ་སྟོབ་གཉེར་ལ་ཤེབས། བྱི་སེང་ཉར་སྒྲ་མ་ངག་དབང་
བསྟན་འཛིན་ཟེར་བ་ལས་དབུ་མ་རྒྱན་གསན། མི་ཉག་སྒྲ་མ་རིག་འཛིན་རྟོ་རྟེ་ལས། དབུ་མ་རྒྱན་
ཙ་འགྲེལ་དང་། ཚད་མ་རིགས་གཉེར་མི་པམ་མཆན་འགྲེལ་དང་། རྟོན་རྣམ་ངེས་དང་། བད་ཤན་
འབྲེད་རྣམས་དང་། ཀུ་སེ་སྒྲ་མ་དབང་ཆེན་ལས་མི་པམ་བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་བཤད་དང་། གསང་
སྟོང་སྟེ་དོན་འོད་གསལ་སྟོང་པོ་དང་། ཡང་དག་སྦྱབ་པའི་གསང་འགྲེལ་དོན་བསྟུས་རྣམས་དང་།
མཁན་པོ་སྟོ་གསལ་ལས་སྟོ་མ་གསུམ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྟེ་ཀ་དཔག་བསམ་སྟེ་མ་དང་། ངེས་ལེགས་
འགྲེལ་རྒྱུད་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་། འབྲེད་རྣམ་གཉིས་དང་། རོང་སྟོན་རྟེ་ཀ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་དོལ་
རྟེ་ཀ་དང་། རྟོགས་བརྩའི་ཐུན་སེལ་དང་། དགོན་མཚོག་འགྲེལ་དང་། གཤུང་རྟེ་ཀ་གསལ་བྲེད་མེ་
ལོང་དང་། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་འཇུག་དང་། ལྷང་བ་ལྟར་སྦྱབ་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་ཙ་བ་དང་། སོག་
པོ་ཤ་བསྟན་དར་བའི་འགྲེལ་བ་དང་། རྟོ་བྱུང་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་
རྒྱ་ཐིགས་དང་། དཔལ་སྟུལ་དཀའ་འགྲེལ་དང་། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ཙ་འགྲེལ་དང་། དོན་བྲིད་
དང་། སྟེ་མ་ངལ་གསོ་ཙ་འགྲེལ་དོན་བྲིད་དང་བཅས་ལེགས་པར་གསན་ཉེ་སྦྱང་བ་རྟོ་རྟེ་ཐུག་
པ་གནང་། མཁན་པོ་དེ་ལས་སྟེ་འཕྱུལ་ཞི་ཁྲོའི་དབང་ཡང་ལེགས་པར་གསན་ཏོ།།

བྱི་སེང་ཉརི་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་ཚེས་འཕེལ་ལམ་བཤད་སྦྱབ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་
བ་ལས། དཔལ་སྟུལ་གྱི་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་དང་། སྟེ་དོན་དང་། ཤེར་ཐིན་སྟོ་མ་རིམ་
དང་། རྟོ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཤེང་དང་། སྦྱོད་འཇུག་ཐོགས་མེད་འགྲེལ་བ་དང་། སྟོ་མ་རིམ་
དང་། མི་པམ་ཤེར་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་དང་། བཀའ་ལན་ཉིན་བྲེད་སྤང་བ་དང་། མི་ཉག་ཀུན་བསོད་

ཀྱི་ཤེར་ལེའུའི་སྤྱི་དོན་དང་། དབུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་དང་། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཟླ་བའི་
ཆོག་གསལ་དང་། མ་བྱ་བྱང་བཙོན་པའི་སྤྱི་ཀ་དང་། དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་གཞན་ལྟ་དང་། དབུ་
མ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་། དཔོན་ཁྱོན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུའི་མཆན་འགྲེལ་དང་། ཤེས་རབ་
སྟོན་མའི་འགྲེལ་བ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་ཀ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་སྦྱང་གི་བཞི་
བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་དང་། ཟླ་བའི་བཞི་འགྲེལ་དང་། འདུལ་བ་མདོ་ཙ་དང་། དཔོན་རིན་པོ་ཆའི་
མཆན་འགྲེལ་དང་། འདུལ་སྤྱི་ཀ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་དང་། མཆོ་སྣ་བའི་ཉི་ཟེར་དང་། རྗེའི་གནམ་
རྩེས་ལྷིང་མ་དང་། དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཀ་འདུམ་དང་། སོར་མདོའི་མཆན་འགྲེལ་དང་།
འདུལ་བ་མེ་ཉོག་ཕྱེད་རྒྱུད་དང་། རྒྱུ་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུལ་སྤྱི་ཀ་དང་། ཅི་མ་ལའི་འདུལ་སྤྱི་ཀ་
དང་། མདོན་པ་ཀུན་བརྒྱས་ས་བཟང་འགྲེལ་བ་དང་། ས་སྡེ་ལྟ་དང་། ཐེག་བསྐྱས་དང་། དབྱིག་
གཉེན་གྱི་སྤྱུ་ཙ་ལྟ་དང་། ཀ་མ་གྱི་ལའི་སྟོན་རིམ་དང་། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཙ་འགྲེལ་དང་། མི་
པམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱས་པ་དང་། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། དཔལ་ཕུལ་གྱི་ཐོག་
མཐའ་བར་དགའི་གཏམ་དང་། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེ་མཐོང་བའི་པན་ཡོན་དང་། དཔེན་པའི་གཏམ་
ལྟ་ཡི་རྩ་སྒྲ་དང་། གཞི་བརྒྱ་བརྒྱན་དང་། ཐེག་ཆེན་དབུ་མའི་ལྟ་བྱིད་དང་། བཀའ་གདམས་གསུང་
གི་གཅིས་བསྐྱས་དང་། གསང་སྟོང་འགྲེལ་བ་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། སྟོང་ཐེག་ཙ་རྒྱུད་
གི་མཚུབ་བྱིད་རྣམས་གསན་ཅིང་སྦྱངས་པས་མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ཁོང་གི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་སླ་
མ་གཉིས་པར་གྱུར། མཁན་པོ་བསོད་ཆོས་ཆང་གིས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་སྦྱབ་ཟླ་བ་དྲུག་ལ་
གནང་བའི་མཆོམས་གཡོག་ཀྱང་མཛོད་དོ།

ཁོང་གིས་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས་པའི་ལས་གྲུལ་བ་རྒྱན་དུ་མཛོད་པ་དང་། ཤྱི་
ཁེང་ཉིད་སྦྱོར་དཔོན་ཡང་ལན་མང་གནང་དོ། །ཨ་ལག་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྤུལ་ལས་སྟན་
ངག་དང་། ཟླ་མ་སྟན་ཟླ་ལས་གཟའ་ལྟ་དང་། ལྟ་བསྐྱས་སོགས་སྐར་རྩིས་དང་། དབྱངས་ཅན་སྒྲ་
མདོ་དང་། ཐེབ་སྦྱོར་དང་། མདོན་བརྗོད་དང་། སྟོང་ཟ་བག་ལ་སླ་མ་མདོ་སྐགས་ལས་སྤུམ་
ཉགས་དང་། མི་པམ་སྤྱད་པ་རྒྱན་སྦྱར་དང་། འབྱེད་རྣམ་གཉིས་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚོད་ཆོག་

བསྟོད་སྐྱབ་གསན་ཅིང་སྦྱངས། རྩ་མུ་ར་སྦྱལ་སྦྱ་པ་སྤྱོད་ཆེན་བཟང་པོ་ལས་ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོའི་
དབང་རྒྱས་པ་འཕྲད་ཆོད་རང་གྲོལ་དང་། འབྲིང་པོ་འགོ་རྒྱལ་རང་གྲོལ་དང་། བསྐྱུས་པ་གཏོར་
དབང་རིག་པ་དོན་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དང་། བར་དོ་རྒྱལ་བྲིད་དང་། གནས་ལུགས་གཅིར་
མཐོང་དང་། གཞུང་པོད་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མའི་བྲིད་དང་། རེས་དོན་བསྟན་
འཛིན་བཟང་པོའི་གསུང་གི་མཁའ་འགོ་ཡང་ཉིག་གི་བྲིད་ཡིག་ཐར་ལམ་དཀར་པོ་དང་། སྦྱོང་
འཇུག་ལེན་བཞིའི་བྲིད་དང་། སྒྲོལ་གཉིས་བྱང་སེམས་སྟོམ་པའི་འཕྲོག་ཆོག་སོགས་གསན། མཁན་
པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལས་གསང་སྟོང་སྦྱོང་དོན་ལེགས་བཤད་རོལ་མཆོད་དང་། སྤྱིན་སྤྱིང་ཆོས་
གཤམ་ཀྱི་ཟིན་ཟིས་ཀྱི་ཞིབ་བྲིད་གསན་པ་དང་། མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་ལོ་རྒྱུ་ལས་དཔལ་སྦྱལ་
ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ཀྱི་སྦྱོང་འཇུག་གི་བྲིད་དང་། མི་ཉག་ཀུན་བཟང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཨ་
དཔལ་ལས་མངོན་པ་མཛོད་རང་འགྲེལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་གཤམ་བཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། གང་
སྟེལ་དང་། མཆིམས་ཆེན་དང་། མཆིམས་རྒྱུད་དང་། སྟོ་སྦྱོང་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་དང་།
གཏམ་རྒྱུད་རིན་ཆེན་སྦྱངས་པ་དང་། ཀུན་བསོད་གསུང་སྟོ་སྦྱོང་སྟོན་ལམ་བཀའ་གདམས་གཅིས་
བསྐྱུས་རྣམས་གསན་ཅིང་མངོན་པ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་སོ།།

རྩོགས་སྦྱལ་ལྷ་བ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ལས་ཡང་ཟབ་དཀོན་མཆོག་སྦྱི་འདུས་ཀྱི་
དབང་ལུང་དང་། འབྲུག་པ་སྦྱ་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རོལ་བའི་རྩི་རྩེ་ལས་སྤྱོད་པ་དགོངས་འདུས་རྩ་
བའི་དབང་ཆེན་དང་། མཁའ་འགོ་སྟོང་ཐིག་ཆིག་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་རྣམས་བྱང་གསན་རོ།།

འཇམ་མགོན་མི་པམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོད་ཤི་སང་ཉར་བྱོན་པའི་གསེར་
ཞལ་མཇལ། རྣགས་རྒྱུད་མའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཡང་མཇལ་བས་མཁས་འཇུག་བརྩམས་གྲུབ་ནས་མཁན་
ཆེན་འདི་ལ་གདམས་གཏད་མཛད་དེ་ཕྱིན་ཆད་འཆད་སྟེལ་དགོས་པའི་བཀའ་བྱང་ཞིང་བསྟན་
བཅོས་དེའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། གང་སྟོ་མའི་རྩེས་གནང་འོད་ཟེར་དགུ་སྤྲུགས་དང་། བསྟོད་
སྐྱབ་བཅས་གསུངས། ཁོང་གིས་ཆོག་བསྐྱིགས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་རྒྱུད་ལུགས་དེ་གནང་སྟེ་སར་བན་
ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་གཏོར་མའི་འཇམ་དཔལ་སྦྱལ་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དབང་ལུང་ཡང་དེ་ཐོབ་པས་

འབྲུས་ཞེས་གདམས་གཏད་མཛད་དོ།

དེ་ལྟར་བྱི་མེད་ཉལ་བཟང་བྱ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ནས་དགུང་གངས་
ཉེར་བཞི་བ་ཆུ་ལྷག་ལོའི་དགུན་ཁར་ཕྱིར་པ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། སློ་བུལ་ཡུང་རྟོགས་སྤྱོད་འདས་ཟིན་
པའི་གདན་ས་དེར་བྱམས་ཆོས་ལྡེ་ལྡང་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་གནང་། ཡུང་བ་འཇའ་
འོད་ཀྱིས་གང་བའི་ལྷས་བྱུང་། ཆོགས་འཁོར་འབྲུམ་ཕྲག་ཕུལ། སུར་བ་བདུད་དཔུང་ཟིལ་གཞོན་
དང་། དྲག་པོ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། མ་མགོན་ལྷམ་དུལ་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་མཛད། མར་མེ་ཁྲི་
མཆོད་དང་། བཟང་སྦྱོད་སྦྱོར་ཆར་རྣམས་བསྐྱབས་སོ།

སྤྱར་རྫོགས་ཆེན་དགོན་དུ་ཕེབས། བཤམ་པོ་ལྷ་རྒྱལ་ལས་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལ་སྤྱངས་
པ་དང་། བཤམ་ཆེན་གཞན་དགའ་ལས་གོ་རམས་པའི་འཇུག་རྒྱུ་ལྷ་བ་ངན་སེལ་དང་། ཐེག་
མཆོག་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། རྟོང་སྟོང་ཙ་རྒྱུད་རྣམས་
དང་། བཤམ་པོ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ལས་མཁས་འཇུག་གི་བྲིད་གསན། བཤམ་པོ་སྤྲེལ་
གཉིས་ལ་ཆོག་གསུམ་གནད་དེག་དང་། གོལ་ཤོར་ཆར་གཙོད་ཀྱི་བྲིད་ཕུལ་བ་དང་། བཤམ་པོ་
བསོད་ཆོས་ལ་བྲིགས་ཆོད་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་བྲིད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྲེལ་པའི་བྲིད་བསྐྱེད་ཅན་ཕུལ།
རྫོགས་ཆེན་དགོན་དུ་ཟླ་བ་བརྒྱད་ལ་མཆོད་མོ་མར་མའི་འོད་ཡན་ཆད་ལ་སྦྱོད་འཇུག་ཤར་ལེའུ་
དང་། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་དང་། རྩོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་རྣམས་ཀྱི་བྲིད་གནང་།

རྫོགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྫོགས་ཆེན་བྱི་མེད་ཉལ་བཟང་གྲའི་ལས་ཐོག་བཤམ་པོར་བཤམ་
པོ་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲོར་བསྐྱོས་མོད་སློ་བུལ་ཡུང་རྟོགས་ཀྱིས་རྫོགས་ཆེན་དུ་ཡུན་རིང་མ་འདུག་
གསུངས་པའི་ཞལ་ཆེམས་ཡོད་ཕྱིར་དེར་བཞུགས་སྟོང་མ་བྱོ་བར་ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོའི་སྦྱབ་ཆེན་དང་།
ཆོགས་ཆེན་འདུས་པའི་སྤྲན་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྲག་ལེན་རྣམས་དབུ་མཛད་པ་དཀོར་དང་། ཀྱུན་བཟང་
བསྟན་འཕེལ་གཉིས་ལས་སྤྱངས་ཏེ་ཕྱིར་ཕེབས། སྦྱབ་ཆེན་མཛད་པས་གྲུབ་ཉགས་ངོ་མཆར་བ་
བྱུང་། རྩོན་པ་ཡུང་དུ་མཛོད་བདུན་དང་། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་བཤད་གནང་།

ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་རིག་འཛིན་ལྷ་ཆོགས་རང་གྲོལ་ལས་རྫོགས་ཆེན་དགོངས་པ་བྱང་།

ཐལ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཏིག་དང་། ལྷ་མ་ཡང་ཏིག་གི་སྒྲིན་བྱེད་གསན། གཏེར་སྟོན་རིན་ཆེན་
སྒྲིང་པ་ལས་ཁོང་གི་གཏེར་གསར་གཤིན་རྗེ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཆོ་བདག་ནག་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་
ཁྱུང་ཁྱ་བཅས་ཀྱི་དབང་གསན་ཅིང་། ཆོས་བདག་ཏུ་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པ་དང་ཏུ་བཞེས། སར་
ལ་མཛོད་བརྟན་དང་། ངལ་གསོ་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་གནང་། རིན་ཆེན་སྒྲིང་པའི་འཇམ་
དཔལ་ཞི་དྲག་བསྐྱབས་ཏེ་ཨི་རིང་འབྲུམ་བརྟན་ལྷགས་བཞུས་མཛོད་པས་འཇམ་དཔལ་ནག་
པོས་ཞལ་གཟིགས། མེ་ཏྲག་སྟོན་པའི་ཆར་སྐྱབ་ཁང་གི་གཞི་ནོན་པ་བབས། སྐྱབ་རྟེན་རིལ་བུ་
ནམས་བརྟན་ཅི་རུ་བྱ། དྲིགས་པ་ཞེ་བརྟན་གྱི་སྟོན་བྱས་གཅིག་ལ་བྱ་བའི་ཆེ་ལྷན་འབྲུངས་སོ།

ཀུམ་ཐོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས་དཔོན་ཏུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་དགྲང་གྲངས་སུ་མ་ཏུ་པ་ས་
སྒྲིལ་ལོར་ཀུམ་ཐོག་དཔོན་ཏུ་བྱོན། རྒྱུད་ཐེའི་ལྷ་ཁང་ཏུ་བྱི་ལ་མངའ་གསོལ། བཤད་གྲུའི་སྐྱོར་དཔོན་
ཏུ་བསྐྱོས། མཁན་པོ་ཀྱན་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་སྟོན་གསུམ་རབ་དབྱེ་ས་སྐྱུང་ག་དབང་ཆོས་
གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། སོ་རམས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། སྤྱུ་མཆོག་ལྷན་པའི་དྲིས་ལན་
གསེར་མུར་དང་། མངའ་རིས་པའི་ཆེན་གྱི་སྟོན་གསུམ་ནམས་སྐྱབས་ནས་གནང་བ་དང་། ཆོད་མ་
ནམ་འགྲེལ་དང་། རིགས་གཏེར་དང་། ཡིད་བཞིན་མཛོད་དང་། མན་ངག་མཛོད་དང་། ཆོས་
དབྱིངས་མཛོད་ནམས་གསུངས་པ་གསན།

ས་བྱ་ལོ་ནས་མཁན་པོ་ཀྱན་དཔལ་པ་ལྷན་ཏུ་ཕེབས་པས་ཁོང་གིས་ཀུམ་ཐོག་བཤད་གྲུའི་
མཁན་པོ་གནང་། ཉིན་རེར་ཆོས་བྲིད་ལན་བཞི་དང་གསུམ་སོགས་གནང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་བསྐྱོར། མཛོད་བརྟན་ལན་བརྟུ་གསུམ་དང་། སྒྲིང་ཐིག་མ་བུའི་སྒྲིན་གྲོལ་ལན་ཉེར་བརྟན་
དང་། སྒྲོང་གསལ་རྗེ་རྒྲིང་པའི་སྒྲིན་གྲོལ་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དབང་དང་། ལུང་དང་།
མན་ངག་དང་། གཞུང་བྲིད་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། དགེ་ཚུལ་སྒྲོང་གི་སྟོན་པ་
གནང་བས་བསྐྱབ་བྱ་སུམ་སྒྲོང་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་བྱང་ཞིང་སྐྱབ་མ་མཁས་པའི་ཆོང་བཞོལ། དེ་ལྟར་
ཀུམ་ཐོག་བཤད་གྲུར་བཤང་བྱ་བརྟུ་གསུམ་ལ་བཤད་པ་གནང་ནས་བཞུགས་པས་བསྐྱན་པར་
མཛོད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཞག། ཀུམ་ཐོག་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས། བཀའ་བརྟན་ནམ་གསུམ་

དང་། གྲོང་གསལ་དོ་རྩེ་སྒྲིང་པོའི་སྒྲོར་དང་། བདུད་འདུལ་དོ་རྩེའི་ཟབ་གཏིར་ཡོངས་དང་། རིན་
ཆེན་གཏིར་མཛོད་དང་། མཚན་བརྗོད་མར་ལུགས་ཀྱི་དབང་དང་། གུ་རུ་ཆོ་བརྟན་རྒྱལ་མཚན་
ཀྱི་གཏིར་ཁ་རྩོགས་ཆེན་སྒྲོས་བྲལ་དོན་གསལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱར་གྱི་
བྲིད་དང་། བྱང་གཏིར་སྒྲོན་འགྲོ་གཟེར་ལྟ་དང་། གྲོང་གསལ་རྩ་རྒྱུད་གི་བྲིད་དང་། དོ་རྩེ་སྒྲིང་
པོའི་གྲོང་གསལ་འབར་མའི་བྲིད་དང་། ཤེས་བྱ་མཛོད་དང་། གདམས་ངག་མཛོད་དང་། དུས་
འཁོར་རྩོམ་ལུགས་དང་། ཞུ་ལུགས་དུས་འཁོར་དབང་གོང་མ་གོང་ཆེན་དང་། ཀ་དམ་པའི་ཞི་ཁྲོ་
ལུས་གསུམ་དང་། ཉང་གཏིར་ཁྲོས་ནག་པོ་དག་ཅིག་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་།
འངམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་གསུང་སྒྲོར་དང་། རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་དང་། ལུས་རྒྱུ་ཀ་འབྲུམ་ནག་
དང་ཉི་ཟེར་དང་། ཡང་དག་གསང་འགྲེལ་དང་། ལུག་ཆེན་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྩོད་བྱ་བྲལ་
བའི་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་རི་ཁྲོད་པ་བཀྲ་ཤིས་རིན་ཆེན་གྱི་བྲིད་ཡིག་དང་། ས་རྒྱུའི་རོང་
སྒྲོན་ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་བ་དང་། བྲམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གཡག་འགྲེལ་དང་། གསང་སྒྲིང་
འགྲེལ་བ་མཆིམས་སུ་མ་དང་། གཙང་སྒྲོན་ཟིན་བྲིས་དང་། ཀ་དམ་པའི་སྤྱི་མདོའི་དཀའ་འགྲེལ་
དང་། ཀུན་འདུས་རིག་པའི་མདོའི་མཆན་འགྲེལ་དང་། བསམ་གཏན་མིག་སྒྲོན་དང་། ལེམས་སྡེ་
སྤྲ་བྲིད་དང་། ཀ་དམ་པའི་ཐེག་པ་སྤྱི་ཆིངས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་དང་། རྒྱུ་རྩོད་
རྩེའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། གསང་སྒྲིང་འགྲེལ་བ་བྱུར་དགོན་མཚོག་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་གསུང་དང་།
སྤྲལས་འཆང་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། ཟུར་མོ་དགེ་འདུན་འབྲུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་
དང་། སྤྲུལ་ལྷུང་བའི་འགྲེལ་བ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དང་། ལུགས་ཐིག་མཆན་འགྲེལ་དང་།
ནམ་མཁའ་དཔལ་བའི་ལམ་རྒྱུད་འགྲེལ་བ་དང་། དམ་ཆོག་གསལ་བཀྲ་དང་སྤྲ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་
འགྲེལ་བ་དང་། དམ་པའི་དུག་སྤྱུལ་སྒྲོང་ཐུན་དང་། རལ་གྱིའི་སྒྲོང་ཐུན་དང་། རྩོན་ཤིང་སྒྲོང་
ཐུན་དང་། རྒྱལ་པོ་རྩོད་ཡི་ལམ་ནམ་བཞོད་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ནམ་བཤད་གསང་སྤྲལས་ལྷུང་གི་
བང་མཛོད་དང་ཐ་རམ་གཉིས་དང་། བཀའ་བཞོ་ལྷེ་མིག་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྩོགས་
གསང་འདུས་མཆན་ཅན་དང་། རིམ་ལྡན་གདན་རྩོགས་དང་། གནམ་ཞལ་དོན་བྲིད་དང་། གྲོང་

གསལ་བཀའ་བརྒྱད་དོན་བྲིད་དང་། བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་བྱ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་སོགས་
ཟབ་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏེ་སྤྲོ་མར་བཀྱར་བ་དང་། ཀུ་ཐོག་རྗེ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་པོད་དགུ་དང་། དགོངས་འདུས་པོད་བརྒྱ་གསུམ་དང་། བརྒྱད་འདུལ་
པོད་དགུ་དང་། དམ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འཛོམས་བྱ་པོད་གཅིག་དང་། འབྲུལ་ཞིག་དབང་དུག་
རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འདུམ་འཛོམས་བྱའི་སྒྲོར་དང་། ཆགས་མེད་རི་ཆོས་ཐེམ་ཡོད་ཐེམ་མེད་ཀྱི་ལུང་
སོགས་གསན་པ་དང་། མགོ་ལོག་དར་ཐང་ལྗེ་ཆོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་ལས། རྗེའི་
བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། རྟན་བརྒྱུད་རིམ་ལྔ་དང་། འཇུག་རྒྱུ་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། ཚ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་
ཆེན་ཀྱི་ནམ་བཤད་སྟོང་རྒྱན་དང་། སྟོང་འཇུག་དར་རྒྱུ་དང་། ཤེར་རྒྱུ་ནམས་གསན་ཏེ་བྱང་
བར་སྦྱངས།

དཔལ་ལྷན་གྲུབ་དབང་པུ་འོར་བུ་གཉིས་པ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་གཏིར་མཛོད་
ཀྱི་ལུང་དང་། གཏིར་མཛོད་བཀའ་རྒྱ་པོད་གསུམ་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་དང་། གནམ་ཆོས་པོད་བརྒྱ་
གསུམ་དང་། རྟ་སྤྲིང་པོད་བརྒྱ་གསུམ་དང་། བྱང་གཏིར་པོད་དུག་དང་། འཇའ་ཆོན་པོད་དུག་
དང་། སྟོན་སྤྲིང་པོད་དུག་དང་། གྲོལ་ཐིག་པོད་གཉིས་དང་། ལོ་རྒྱུ་པོད་གཅིག་དང་། ཆོས་དབང་
ཡང་གསང་སྤྱི་ཀྱི་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རྫོགས་མཁས་པ་མི་བཞིའི་ནམ་བཤད་དང་། གནམ་
ཆོས་བྲིད་རྒྱུ་ཆུང་ཆགས་མེད་གསུང་དང་། རྟ་སྤྲིང་སྟོང་གསལ་སྟོང་ཐིག་དང་། ཆགས་མེད་རི་
ཆོས་ཐེམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལུང་དང་། ཐེམ་མེད་ཇམ་ལྷ་དང་ཀྱ་རུ་ཀྱུ་ལྷའི་རྗེས་གནང་དང་། སྤྲོ་མ་
དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་ཕྱན་ནམས་གསན་ཅིང་ཕན་ཚུན་སྤྲོ་བ་རུ་གྱུར་ཏོ།

གཏིར་སྟོན་དྲི་མེད་ལས་ཆོ་བདུག་ལྷགས་འདྲ་ལྷགས་ཐིག་པོད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་གྲོལ་དང་།
གནུབས་ལྷགས་དབང་ཆོག་ལྷ་ཏིག་ཐེང་བ་དང་། བཀའ་དབང་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་དང་། སྤྲུགས་
ཆེན་ཡང་སྟོང་འདུས་པའི་གཞུང་པོད་དང་། གཙང་བ་སྤྲོ་མ་ལས་ས་ལྷགས་མཁའ་སྟོན་མ་པོད་
གཅིག་གི་དབང་བྲིད་གསན་པ་ལ་སོགས་པ་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཕྱག་རུ་མ་ལས་དབང་དང་། ལུང་

དང་། མན་ངག་དང་། གཞུང་བྲིད་དང་། སུན་མོང་ཐ་སྟོང་རིག་གནས་དང་བཅས་ལ་ངོམས་པ་
མེད་པར་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་མཁས་པའི་
དབང་པོར་གྱུར་པས་མཚན་སྟན་སྟོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བྱལ་བ་བྱུང་ངོ་།།

དཔུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བེགས་མ་དང་། དཔུ་མ་འཇུག་པའི་འབྲུ་
འགྲེལ་སློ་གསལ་དགའ་བའི་མེ་ལོང་དང་། སྟོང་བུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཟླ་
བའི་ཞལ་ལུང་དང་། གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལཱའི་སྟན་བརྒྱུད་སྟུ་སྟུབ་ཞལ་ལུང་དང་།
ཁྲིགས་ཚོད་སྟན་བརྒྱུད་བེན་བྲིས་རྒྱ་པོའི་བཅུད་འདུས་དང་། མོད་ཀལ་སྟན་བརྒྱུད་བེན་བྲིས་ཀུན་
བཟང་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཡེ་ཤེས་སླ་མའི་སྤྱོད་ན་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་སོགས་གསུང་ཆོས་
འབྲུལ་བྲལ་མང་དུ་བཅུམས། གཏེར་མཛོད་ཀྱི་ལྷ་རིགས་བསྟུས་ཡོངས་རྫོགས་དང་། གཏེར་ཁ་
གཙོ་བོ་པལ་མོ་ཆེར་བསྟེན་སྟུབ་ཀྱིས་བསྟེན་ཆོད་མ་འཁྱོལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཙམ་དུ་མཛད་
པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པའི་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་བསྟེན་སྟུབ་གནང་བས་སློབ་དཔོན་གྱ་རུ་པམ་
འབྱུང་གནས་དང་། འཕགས་མཚོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། ཡི་དམ་
རྩོམ་སྤྱོད་པ་དང་། གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་
མཇལ་བ་དང་། མི་ལམ་དང་དག་པའི་སྤང་ངོར་སྟུ་སྟུབ་དང་། ཟླ་གྲགས་དང་། དབྱིག་གཉེན་
ལ་སོགས་པའི་བྱང་ལེམས་དང་། རིག་པ་འཛོན་པ་འཕགས་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་དུ་མའི་ཞལ་
མཐོང་ཞིང་དངོས་གྱུབ་དང་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ལ་སོགས་པའི་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་
མཐའ་ཡས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནི་བརྗོད་ལས་འདས་སོ།།

སྟོ་ཤུལ་སྟོན་པ་ལུང་དུ་སླ་མའི་གདན་སར་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལེགས་
པར་བཞེངས། གདན་ས་སྟོན་པ་ལུང་དེ་ཉིད་དུ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་དབང་ལུང་བཟུང་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་བས་སློབ་ཆོགས་མཐའ་
ཡས་པ་འདུས་པས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྟན་བརྒྱུད་ལྷ་བའི་སློབ་མ་ཁོ་ན་སྟོང་ཐུག་དུ་མ་བྱུང་།
སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དོན་རྒྱས་པའི་སློབ་ཆེན་མཁན་ཆེན་སོ་བདུན་བེར་བ་བྱུང་ལ། ཀུ་ཐོག་

སི་རྩ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ། དཔལ་ལྷན་མཚོག་
སྤྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་དོ་རྩེ། རྫོང་གསར་མཁུན་བཙེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས། ཨ་
འཛོམ་རྒྱལ་སྤྱུ་འབྱུར་མེད་དོ་རྩེ། སྤྱོད་ལུ་ལུང་སྤྱལ་བཤད་སྤྱབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཨ་བསེ་བྱ་
བལ་བ་སངས་རྒྱས་དོ་རྩེ། ར་ལི་སྤྱ་མ་ཨོ་རྒྱན་རིག་འཛིན། མཁན་ཆེན་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཚོའམ་
ལུན་སེལ་རིན་པོ་ཆེ། རྣོན་དགེ་ཨ་རིག་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱལ་བསྟན་བཤད་སྤྱབ་ཀྱིས་འདེགས་
པའི་སྤྱོད་ཆེན་གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།

རབ་ཆོས་རྒྱ་པོ་བྱི་ཡི་ལོར་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་སྤྱགས་བཞེད་བཞིན་
དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སྤྱིང་གི་བཤད་གྲ་སྤོས་བསམ་ནོར་བུའི་ལུན་པོར་ཐེབས་ཏེ་སྤོག་
མའི་མཁན་ཁྲིམ་བཞུགས། འདུས་པ་ལྷ་བརྩ་ཅམ་ལ་ཀུན་མཁུན་མི་པམ་པའི་དཀོན་མཚོག་རྩེས་
དུན་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་བ་བཀྲ་ཤིས་མི་ཟད་པའི་སྤྱོད་དབྱངས་དང་། ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་དང་། བྱང་
པར་འཕགས་བསྟོད་དང་། སྤྱོད་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བྲིད་བསྟུལ་པས་མཁས་པའི་ཚང་བཞོལ་བའི་
ཉིན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་འཕར་ཡངས་པོར་སྤྱོད་སོ།

ཤིང་པོ་བྱི་བའི་ལོ་ཅམ་ལ་ཀུ་ཐོག་ཀུན་བཟང་ངེས་དོན་དབང་པོ་སྤྱོད་ལྷ་པ་སྤྱག་ཆ་
སྤྱལ་སྤྱོད་པསྤྱོད་ལས་རྒྱ་མཚོས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་གྲ་ལག་དགོན་དུ་ཐེབས། གཏེར་མཛོད་
ཀྱི་དབང་བྲིད་དང་བཅས་པ་ལྷ་བ་དུག་ལ་གནང་། སྤྱོད་ན་མོ་ཆེར་སྤྱིང་ཐིག་མ་བུ་བཞི་དང་།
སྤྱོད་སྤྱིང་གི་དབང་དང་། སྤྱོད་འགྲོ་དང་། ཡེ་ཤིས་སྤྱོད་མའི་བྲིད་གནང་ངོ་། ཁེ་རྟག་ལོར་སྤྱིང་
གཤིས་བྱང་དཀར་དགོན་དུ་འདུས་པ་སྤྱུ་སྤྱོད་ཅམ་ལ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་དབང་བྲིད་
དང་བཅས་ལྷ་བ་ལྷ་ལ་གནང་། མཚོ་སྤྱོད་དགོན་དུ་སྤྱིང་ཐིག་གི་དབང་ལུང་དང་། འདོད་འཛོའི་
སྤུལ་བཟང་གི་དབང་ལུང་རྫོགས་པར་གནང་།

རྒྱལ་སྤྱུ་དགོན་དུ་ས་སྤྱོད་པོར་མ་བྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་ནས་ལུས་པ་ལྟར་སྤྱོད་མ་
དགོངས་འདུས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་དབང་ཆེན་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། བདུད་
འདུལ་སྤུར་བ་དང་། སྤྱོད་གསལ་སེང་དམར་དང་། ཞི་ཁྲོ་དང་། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་

དང་། རྟིང་ཐིག་རུམ་གཉིས་དང་ཡ་བཞིའི་དབང་ལྷང་གནང་ངོ་། སྤྱང་རི་དང་། སྤྱུ་ཁོལ་དང་།
མཚོ་ཕུ་དང་། སྤྱར་ཁམས་དང་། གོ་འཛོའི་ཕྱོགས་དང་། གསེར་སྤིང་དགོན་དང་། གོ་ན་དགོན་པ་
དང་། ཉག་ལྷ་བྱང་རྒྱུ་རྩེ་ཆེའི་ཆོས་སྤར་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཕྱེ་གངས་མེད་པ་ཞིག་རུ་བྱོན་ཏེ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རོ། །དབྱང་གངས་རུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་པ་རབ་རྒྱལ་ལྷགས་འབྲུག་ལོ་སྟེ་སྤྱི་
ལོ་1940ལོར་ངོ་མཚར་བའི་རྟགས་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཀུན་རྒྱ་
བཟང་པོའི་ཐུགས་སྐྱོང་རུ་གྲོལ་བར་གྱུར་ཏོ།།

མཁན་རབས་གཉིས་པ་ནི་གྲུབ་དབང་པམ་ཞོར་བུ་སྐྱེ་ཕྱིང་གཉིས་པ་གྲུབ་དབང་རིག་
འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ཡིན་ཞིང་། བཤད་གྲུ་ཐོས་བསམ་ཞོར་བུའི་ལྷན་པོ་ཐོག་མར་བཅུགས།
མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་གིས་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་མཛད། དེ་རྗེས་ཁོང་གིས་མཁན་
པོ་མཛད་དེ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་ཀྱིས་སློབ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་
བསྐྱུངས་སོ། །རྣམ་ཐར་རྒྱས་ཙམ་འོག་རུ་འགོད་པར་བྱའོ།།

མཁན་རབས་གསུམ་པ་རྫོགས་ཆེན་མཁན་པོ་རིག་འཛིན་འོད་ཟེར་རམ་ཨ་གྲོའི་མཁན་
པོ་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་ནི། ཡབ་མགར་བ་ཉི་ལྟོ་དང་། དུམ་སྤུ་རིས་གཉིས་ཀྱི་སྤུམ་སྤུ་འབྲུངས།
རྫོགས་ཆེན་གྲུབ་དབང་ལྷ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་ཆེའི་མདུན་རུ་གཅུག་ཕུད་ཕུལ། རྫོགས་ཆེན་
དགོན་རུ་གྲུ་སར་ཞུགས་ཏེ་འབྲི་སྟོག་དང་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་སོགས་ལ་བྱང་རྒྱུ་པར་མཛད། བྱི་སང་
ཉར་དབུ་ཚད་པར་འདུལ་མཛོད་རྒྱུད་ལྷ་སོགས་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྟོང་པོ་སོགས་མདོ་སྤགས་
རིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། དབྱང་གངས་ཉི་ཤུ་པར་རྒྱ་སྐྱོང་
མཁན་ཆེན་གཞན་པན་སྤང་བ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་རྗེ་དེ་ལས་མདོ་སྤགས་རིག་གནས་
ཀུན་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་གནང་། དགོན་ཕྱེ་གཞན་རུ་ཐེབས་ཏེ་འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་ཀྱི་
ཕྱག་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། བྱང་པར་རུ་དཔལ་ལྷལ་རྣམ་རྒྱལ་སྤིང་གི་བཤད་གྲུར་ཐེབས་ཏེ་མཁན་
པོའི་ཁྱུར་བཞེས་ཀྱིས་ཀམ་སྐྱེ་ཆེན་ཐིག་མཚོག་སྟོང་པོ་སོགས་མཚན་ཉིད་གྲུ་ཚང་རྣམས་ལ་མདོ་
སྤགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་མཛད། ཉིད་ཀྱི་མཁན་ཆེན་རུ་རྒྱལ་རོང་ཁྲོ་སྐྱབས་དགེ་བཤེས་

མངའ་གསོལ། སྤྱི་ཚེ་སྤྲད་ལ་དབེན་རི་ན་མས་སྤྱི་འོད་གསལ་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་བཞེས་
གནད་ཏུ་བསྐྱུན་ཏེ་མཐར་རྣམས་ཆེན་དགོན་ཏུ་སྤྱི་གཤེགས་སོ།།

[illegible]

མཁན་རབས་ལྷ་བ་དཔལ་ལྷལ་མཁན་ཚན་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་ཅི། རྩོམ་པ་བཟང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་དཔོན་རིགས་དཔལ་ལྷལ་ཨ་མཚོ་གདོང་མཁུ་ཚང་དུ་རབ་ཆེས་མེ་མོ་བྱི་བ་སྟེ་སྟེ་ལོ་
1876ལོར་སྐྱེ་འབྱུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་དམ་པའི་བཀ་ཆགས་སད་དེ་འབྲི་སྟོག་སྟོགས་ཆོགས་
མེད་དུ་མཁྱེན། སྐྱེ་ན་ཆུང་དུའི་དུས་སུ་ཨོ་རྒྱལ་མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། གནམ་
ཆོས་རི་ཆོས་གསུམ་སྟོགས་དཔལ་ལྷལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་དབང་བྲིད་མན་རག་རྣམས་རྩོགས་པར་
གསན་ནས་འབྱམ་ལྷའི་གསོག་སྦྱོང་སྟོགས་འགྲོ་ངེས་བགྱིས། རྒྱགས་སངས་མཁན་པོ་ལས་རབ་རྩོ་
རྩེའམ་པལྒྱ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ལས་སྦྱོང་འཇུག་གི་རྒྱས་བྲིད་གསན། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་
པོ་ཆེའི་སྐྱེ་མཁུན་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཏེ་དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་ཆོད་མ་སྟོགས་གཞུང་ལྷགས་དུ་
མ་གསན་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་ཅིང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཆལ་བཟྐས། རྒྱ་སྐོང་མཁན་པོ་གཞན་དགའམ་
གཞན་པན་སྤང་བ་དང་། མཁན་པོ་བསོད་ཆོས་དང་། བྱུང་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སྟོགས་
དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྒྱལ་སྦྱི་བོར་བྱངས་ཏེ་ཆོད་མ་དང་། དབུ་པར་དང་། མཛོད་འདུལ་དང་།

གསང་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེན་གསུང་དང་བཅས་པ་ལ་གསན་སྟོང་རྩིས་ཐུག་པ་
གནང་བས་མཁས་པའི་ཡང་ཆེར་སོན་ཏེ་མཁན་པོའི་གོ་མིང་བཞེས། དཔལ་ལྷན་ནམ་གྲིང་
བཤད་གྲུའི་མཁན་རབས་ལྷ་བའི་བྱིར་བཞུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་བཟྱ་བ་ཡུན་རིང་མཛད། བཤད་གྲུ་
སྦྱིའི་དབུ་འཛིན་དང་། དབྱར་གནས་དབུ་འཛིན་གྱི་ཁུར་སྐྱ་གཤེགས་ཁའི་བར་བཞེས།

མདོ་སྟེན་གྱི་དང་ཁྱད་པར་ཐུག་ཇོགས་དམར་བྱིད་ལ་རང་བྱུང་ཚུད་པས་སྐྱབ་ཁང་དུ་
སྐྱབ་དཔོན་ལོ་མང་རིང་མཛད་དེ། སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི། ཁྱུ་བྱིད། མི་ལམ་ཞིང་
སྟོང་སོགས་སྟོན་བྱིད་གནང་བའི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་སྟོང་བའི་ཞལ་སྒོ་མང་དུ་བསྐྱབས་
ཏེ་སྐྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཐུག་རྗེས་ཟླ་མེད་བཞག། ཀམ་སྐྱ་ཆེན་ཡང་གྲིང་ལ་རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྱུང་
གྱི་བསྐྱུག་ལུང་གནང་བ་སོགས་གདན་ས་དེའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ཆོན་རྣམས་
ལེགས་པར་གནང་། དབྱར་གནས་གྱི་ཉེར་མཁོའི་རིགས་གསར་བཞེངས་དང་། དུལ་ཕོག་སྐྱ་
འགྲེད་སོགས་གྱི་གཏོར་སྟོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བ་མཛད། བཤད་གྲུ་བ་ལྷ་བཅུ་ཅམ་ལ་ཆོས་གོས་དང་།
དགོངས་འདུས་གཙུག་ལྷ་ཆ་འགྲིག་བཅུ་རེ་དང་། དབྱར་གནས་གྱི་སྟོང་མཆོད་གྱི་གས་སུ་དུལ་
གྱི་བདུན་ཆར་སྐྱུ་བརྒྱ་དང་། དུལ་གྱི་ཆེ་འབར་རྟོང་བུ་ཆེ་བ་ལྷ་བཅུ་དང་། གསེར་རྟོང་ལྷ་བཅུ་
དང་། དུལ་གྱི་སྟོན་འཛིན་ལྷ་བཅུ་དང་། ཁྱུ་རྒྱུག་སྟོན་འཛིན་ལྷ་བཅུ་དང་། རྒྱ་སྐྱེས་བུ་པ་
སྐྱུག་མ་བརྒྱ་དང་། བཟང་གོས་གྱི་མེ་ཏོག་ལྷ་བཅུ་དང་། གསེར་དུལ་བཟ་མའི་སྟན་རྒྱ་ཆ་བརྒྱ་
དང་། སྟན་རྒྱ་མི་ཐོད་ཅན་དང་གཏོར་མ་བཅས་དགོན་པར་མཁོ་བའི་མཆོད་ཆས་ཡོ་བྱད་ཆ་
འཛོམས་སྐྱུས་ལེགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་མཛད་དོ།

རབ་རྒྱལ་མེ་བྱ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1936ལོར་དགོན་པར་སི་ཁྱོན་རྒྱ་དམག་གིས་གནོད་འཚེ་བྱུང་
སྐབས་ཟས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་དམག་མི་དག་ལ་མཁན་པོས་མཐུན་སྦྲེན་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱ་དམག་གི་དཔོན་པོས་དགོན་འདི་གཏོར་བཤིག་མི་ཆོག་པའི་དཔང་ཡིག་ཕྱལ་པས་
དགོན་པར་ཕན་ཆེན་པོ་ཐོགས། མཁན་ཆེན་འདི་ཉིད་གྱི་དགོན་འདིའི་བསྟན་པའི་འཆད་ཉན་གྱི་
ཁུར་བཞེས་དུས་སུ་དཔལ་ལྷན་བའི་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་གྱི་བསྟན་པ་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་དར་རྒྱས་

བྱུང་བར་གྲགས་སོ། །ཀམ་ཐེག་མཆོག་སྟིང་པོ་དང་། བཀའ་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་སོགས་གསུང་གི་བརྟུང་ཕྱི་བཞེས་པའི་སྟོབ་ཆོགས་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཆོར་བཤད་སྟབ་དང་། རྣམ་དཀར་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་སོ། །དགུང་གྲངས་རེ་དགུ་པ་རབ་རྒྱལ་གྱིར་སྟེལ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1944ལོར་གཞུགས་སྐྱེ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ། །མཁན་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྱི་ནི་ད་ལྟ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྟེལ་སྐྱེ་འཆི་མེད་རྩི་རྩེ།

མཁན་རབས་དྲུག་པ་རྩམ་མདོ་ཏ་འཇའ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ནི། རབ་ཆོས་མེ་སྐང་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1877ལོར་གཙང་མདོ་སྟོང་མཐོ་གོང་ཆོར་ཡབ་ཏ་འཇའ་མགོན་རྒྱས་དང་། དུམ་ཨ་ཇག་ཆོས་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། རྒྱུ་དུའི་དུས་ནས་དམ་པའི་རིགས་སད་དེ་འབྲི་སྟོག་སོགས་ཆོགས་མེད་མཁྱེན། ཀུམ་ཐོག་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་ཐེབས་ཏེ་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ་དང་། ཀུམ་ཐོག་སི་དུ་སོགས་སྐྱ་མར་བཞེན་ཏེ་ཆོད་མ་དང་། དུ་པར་དང་། འདུལ་མདོན་དང་། སྟོང་འཇུག་དང་། རྒྱུང་སྐྱེ་འབྱེད་གཉིས་དང་། གསང་བ་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་པོད་ལྟ་དང་། སྐྱགས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ཆོས་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོང་བ་གནད་སྟོན་མཛད། མཁས་པའི་ཡང་ཆེར་བྱིན་ཏེ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་མཁན་པོའི་མཆོན་ཐོབ་བཞེས།

ཀུམ་ཐོག་དགོན་པའི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར། བྱུང་པར་དུ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། རྩ་རྒྱུང་དང་། རྩོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་རྒྱུའི་ཟབ་གཏེར་སྟོར་སོགས་སྟོན་གྲོལ་མང་པོ་དང་། རྩོགས་ཆེན་སྟོར་རྣམས་གསན་པས་རྟོགས་པའི་སྟོང་བཞོལ། དགོན་འདིའི་མཁན་བྱིར་མངའ་གསོལ་ནས་སྟོབ་ཆོགས་རྣམས་ལ་མདོ་སྐྱགས་རིག་གཞུང་གི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་པདྨ་མཁན་ཆོབ་དུ་མངའ་གསོལ་ནས་རྩམ་མདོ་འོ་ཐང་དགོན་དུ་སྟོབ་ཆོགས་རྣམས་ལ་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་བྲིད་མང་དུ་བསྟེལ་ཅིང་བཞུན་པའི་སྟོན་མེ་སྐྱར་བར་མཛད་དོ།

སྐྱེ་ཆེ་སྤང་དུ་གཙོ་པོར་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་བར་མཛད་མོད། རྗེས་སུ་བགྲང་བྱ་
དུ་མར་སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་ལ་གཞུང་ཆེན་
མང་པོའི་བཤད་བྲིད་སྤུལ། དགྲུང་གྲངས་གྲུ་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་ས་པག་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1959ལོར་
དཔལ་ལྷན་དགོན་དུ་སྐྱ་གཤེགས། སྐྱ་གཤེགས་དུས་སུ་དབྱ་རྒྱུད་པ་ལྷན་ལེ། སྐྱ་བེལ་པ་ཁྲོམ་མེ་
མི་གསོན་པོར་བཞུགས་པ་ལྟར་ཡོད་པས་ཡུན་རིང་མི་སྲུང་ཀྱང་སྐྱ་འདས་བེན་པར་མ་ཤེས་པར་
བཤད་དོ། རྗེ་འདིའི་བྱུང་བ་ཉུང་དུ་ཅམ་འོག་དུ་ཅམ་མདོ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་འགོད་པར་བྱའོ།

མཁན་རབས་བདུན་པ་པེ་ཤག་མཁན་ཆེན་པདྨ་འཕ་མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་བཟང་
འོད་ཟེར་ནི། དཔལ་ལྷན་མར་ཐང་གོང་ཆོའི་དཔེ་ཤར་ཆང་ངམ་པེ་ཤག་ཆང་དུ་ཡབ་ཆེ་དབང་
དང་། ཡུམ་ལྷན་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། དཔལ་ལྷན་དགོན་དུ་གནམ་ཆོས་ཀྱི་རི་ཆོས་
གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྔ་དང་། སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་པ་སོགས་དཔལ་ལྷན་བའི་སྤྱག་བཞེས་ཀྱི་ཆོས་
ཆོན་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན་ཅིང་བསྐྱམས་པས་ཉམས་སུ་བྱུངས། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏིར་དང་།
རྩ་གླིང་པའི་ཆོས་སྒྲིར་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་གསུམ་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། དགོངས་
ཟབ་དང་། ཀར་གླིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། གཏིར་མཛོད་དང་། སྤྱ་འགྱུར་བཀའ་མ་སོགས་སྤྱགས་གསར་
རྟིང་གི་སྒྲིན་གྲོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དཔལ་ལྷན་བཤད་གྲྭ་དང་། རྫོགས་ཆེན་དགོན་དུ་དབྱ་
པར་འདུལ་མཛོད་དང་། ཆོད་མ་དང་། སྤྱགས་གཞུང་སོགས་ལ་སྦྱོར་གཏིར་མཐར་ཁྱིན་པར་
མཛད་པས་མཁས་པའི་གོ་སར་གཤེགས།

མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁྱེ་ལྷ་སྤྱོད་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་ལས་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་
ཆེན་དུ་མ་དང་། སུམ་རྟགས་དང་། སྟན་ངག་དང་། ཀ་ཅན་དབྱངས་གསུམ་ཀྱི་སྐྱ་རིག་པ་བཅས་
ཐ་སྟད་རིག་གནས་ཀུན་ལ་བྱང་རྒྱུ་པར་ཐོས་བསམ་མཛད། གཞན་ཡང་མཁན་ཆེན་ངག་གི་
དབང་པོ་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་སྟན་མིན་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
མན་ངག་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིར་རྣམས་ལེགས་པར་གསན་བཞེས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་པོའི་གཞུང་
ལྟར་གནང་བས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། བྱ་དང་བྱེདའི་སྤྲད་རྣམས་ཀྱང་མཁྱེན་

པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལེགས་ཉེས་མཁྱེན་ཏེ་ཡུང་བསྟན་པ་རྣམས་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་བྱུང་ངོ་།།

དཔལ་ཡུལ་རྣམ་ཀུལ་གྱིང་གི་བཤད་གྲུབ་མཁན་རབས་བརྒྱན་པའི་ཁྱིལ་བཞུགས་ཏེ་
སྟོན་འཇུག་དང་། འདུལ་བ་སོགས་བྱན་མོང་དང་བྱན་མིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྩ་མ་འཆད་པ་གནང་
སྟེ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོས་འདུས་སྡེ་བསྐྱེད་སྤྱོད། མགོ་ལོག་དར་ཐང་དགོན་རྩ་ལོ་ཤས་བཞུགས་ཏེ་ལྷ་
སྒྲུལ་གཉིས་པ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོག་གི་སྟོབ་དཔོན་གནང་བ་དང་། ལེ་ཁོག་མདོ་མང་དགོན་
རྩ་བཤད་གྲུབ་ཁྲེལ་བཞེས་ཏེ་མདོ་སྤགས་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། རྩོ་སྟེ་གསེར་གསུམ་སོགས་གྱི་སྒྲ་
ཆེན་རྣམས་གྱིས་མཁན་ཆེན་འདིའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པས་སྟོབ་མར་གྱུར་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་
དང་སྟན་གྲགས་ཆེན་པོ་རྒྱས། གཙང་གྲུབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་སྒྲ་མར་བསྟེན་ནས་འོད་གསལ་
རིག་པ་རྒྱུད་དེད་གྱི་མན་ངག་གསན། རྩས་འགྱུར་སྐབས་འཛིན་སྟེ་ན་མདའ་གྲོང་རྒལ་གྱི་བཙུན་
ཁང་རྩ་ཡར་སྐྱེད་མཁན་ཆེན་སྟོ་བཟང་རྩོ་རྩེ་དང་། འཇམ་ཐང་སྒྲ་མ་སྟོ་གོས་གྲགས་པ་སོགས་
དང་ལྷན་རྩ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། མཐར་བཙུན་གྲོལ་ཐོབ་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་པར་སྐྱ་ཞི་
བར་གཤེགས་སོ། །མདོ་མང་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའི་སྟོ་གོས་དང་། མདོ་མང་གཡང་
ཐང་སྒྲུལ་སྐྱ་དང་། སྒྲུལ་སྐྱ་ཏིལ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་སྟོབ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་མང་རྩ་བྱོན་ཏོ།།

མཁན་རབས་བརྒྱད་པ་མཁན་པོ་སྟོ་གོས་ནི། རབ་ཆོས་ས་པག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1899ལོར་ཨ་
མཚོག་སྤྱིས་ཡུང་རྩ་སྤྱང་ཉིང་ཆང་གི་ཡབ་ཉག་རྟེན་དང་། ཡུམ་མཚོ་རྟེན་གཉིས་གྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས།
དབྱང་གངས་རྒྱུག་པ་ལ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་རྩ་གྲ་སར་ཐེབས་ཏེ་རྒྱན་བཞུགས་གྱིས་འབྲི་སྟོག་དང་
ཆོ་གའི་ལག་ལེན་རྣམས་ལ་མཁས་པར་སྐྱེད་སྤྱོད། དཔལ་ཡུལ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་
སོགས་བཤེས་གཉེན་རྩ་མ་ལས་གནམ་ཆོས་གྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། རང་ཆོས་ལྡ་དང་། སྐྱ་གསུམ་
སྐྱབ་པ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་གྱི་ཆོས་ཆེན་རྣམས་རྟོགས་པར་གསན་ཅིང་བསྟོམས་
པས་ཉམས་སུ་བྱངས། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་དང་། རྩ་གྱིང་པའི་ཆོས་སྟོར་དང་། ཀར་གྱིང་ཞི་
ཁྱོད་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། དགོངས་ཟང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་དང་། གཏེར་མཛོད་
དང་། སྤྱི་འགྱུར་བཀའ་མ་སོགས་སྤགས་གསར་རྟེན་གྱི་སྟོན་གྲོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། སྐབས་རྩེ་

ཀམ་སྐྱ་ཆེན་གྱི་ཉི་གནས་དང་དགོན་པའི་ཞབས་སྤྱི་བ་ལོ་གསུམ་ལ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་བཤད་
གྲུབ་བཞུགས་ནས་མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ་དང་། སྤྱབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་
བཞུན་ཏེ་དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་དང་། ཚད་མ་དང་། སྤྲུགས་གཞུང་སོགས་མདོ་སྤྲུགས་རབ་
འབྱམས་ལ་སྦྱོར་བ་གནད་སྤྱི་བ་བཞུགས་པས་མཁན་གྱུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་གོ་འཕང་བཞེས། དཔལ་
ཡུལ་རྣམ་སྤྱིང་གི་བཤད་གྲུབ་མཁན་ཁྲིམ་མངའ་གསོལ། མཁན་རབས་བརྒྱད་པ་དང་མཁན་
རབས་བརྒྱ་པའི་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་མཛད་ནས་མདོ་སྤྲུགས་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཚོར་འཆད་ཉན་སྤྱི་
ན་མེད་པ་མཛད་དེ་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལེགས་པར་སྤེལ། སློབ་ཆོགས་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་
འཆད་ཉན་གྱི་སྐལ་བཟང་བསྐྱུན།

དཔལ་ཡུལ་རྣམ་སྤྱིང་སྤྱབ་གྲུབ་ལན་བཞིར་བཞུགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ལ་སྤྱབ་
དཔོན་མཛད་ཅིང་ནང་ཆོས་རྣམ་ལྟ་དང་། རྟོགས་ཁྲིམ་སྟོར་གྱི་ཟབ་ཆོས་ཐུན་མིན་དཔལ་ཡུལ་
བའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་ཁྲིད་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས། སྤྱབ་ཞུགས་པལ་ཆེ་བར་ཉམས་
ལེན་གྱུབ་པའི་མདོན་རྟོགས་ཅི་རིགས་པར་བཞེས། དགོན་གཞུང་དུ་གཞི་བྱས་ཡོངས་ལ་རི་ཆོས་
རྣམ་གསུམ་དང་། ཟབ་པ་སྤྱིང་ཐིག་གི་ཁྲིད་རྣམས་གསུངས་པས་སློབ་ཆོགས་དབྱར་མཚོ་ལྟར་
རྒྱས། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་ལོ་མང་དུ་ལག་ལེན་མཛད་པས་དགོན་
འདིར་བཀའ་དྲིན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་ལོ་གསུམ་སྤྱི་ལོ་གསུམ་ལྷན་གྱི་
དང་། སྤྱིང་ཐིག་ལ་བཞི་དང་། གནམ་ཆོས་དང་རྟ་སྤྱིང་ཟབ་གཏེར་བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་ལྷགས་
ཡུང་རྣམས་གནད་སྤྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་བརྒྱུད་པ་དར་བྱུང་དུ་མཛད། བོད་དུས་འགྱུར་སྐབས་
དཔལ་ཡུལ་རྫོང་གི་བྱིམས་ཁང་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། མཐར་དབྱུང་གྲངས་རེ་གཅིག་པ་རབ་
རྒྱལ་ས་པག་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ 1959 ལོའི་གོ་ལྷན་ལྷན་བའི་ཡར་ཆོས་བདུན་པར་དཔལ་ཡུལ་དགོན་པའི་
མདུན་རི་དཔལ་འཛོམས་རི་བོའི་ཆེར་ཉི་འོད་འཕྲོས་པ་དང་མཉམ་དུ་བཙོན་ཁང་དུ་སྤྱི་གཤེགས་
སོ།།

མཁན་རབས་དབྱུ་པ་མཁན་པོ་པཎྌ་བསམ་གྱུབ་ནི། རབ་ཆོས་ས་བྱ་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1909

ལོར་དཔལ་ལྷན་ཆེ་པ་རུ་ཡབ་བྱ་ལྟ་དང་། ལུས་ཨ་བདེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བལྟམས། དཔལ་ལྷན་
ནམ་གྲིང་དགོན་རུ་གྲྭ་སར་ཤེས་ས། སྤྱི་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་བཞེས་གཉིན་རུ་མ་
ལས་གནས་ཆོས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། རང་ཆོས་ལྟ་དང་། སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་པ་སོགས་དཔལ་ལྷན་
བའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་ཆོས་ཆེན་ནམས་རྒྱལ་པར་གསན་ཅིང་བསྐྱམས་པས་ཉམས་སུ་བྲངས།
གནས་ཆོས་ཟབ་གཏོར་དང་། རྩ་གྲིང་པའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། དགོངས་ཟང་
དང་། བཀའ་བརྒྱད་ནམ་གསུམ་དང་། ཀར་གྲིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། སྤྱི་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་།
གཏོར་མཛོད་དང་། སྤྱི་འགྱུར་བཀའ་མ་སོགས་སྤྱགས་གསར་རྟིང་གི་སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་ཡས་པ་
གསན། དཔལ་ལྷན་བཤད་གྲུ་བཞུགས་ཏེ་སྤྱི་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། མཁན་ཀན་
འཇམ་དཔལ་རྩོམ་དང་། ཏ་འཇམ་མཁན་པོ་སོགས་མཁན་རབས་སྤྱི་མ་ནམས་སྤྱི་མར་བསྐྱེད་ཏེ་
དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་དང་། ཆོད་མ་དང་། སྤྱགས་གཞུང་སོགས་མདོ་སྤྱགས་རབ་འབྱམས་ལ་
ཐོས་བསམ་མཛོད་དེ་སྤྱི་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད། བྱད་པར་རུ་བརྒྱ་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་དག་དང་།
སྤྱི་དང་། སྤྱི་ཅིས་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྤྱངས་པས་དེ་དག་ལ་མཁས་
པར་གྱུར།

དཔལ་ལྷན་ནམ་གྲིང་གི་བཤད་གྲུའི་མཁན་རབས་དགུ་བའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ། མདོ་
སྤྱགས་ཀྱི་འཆད་པ་སྤྱི་ན་མཛོད་དེ་བསྐྱེད་པ་སྤྱིལ། མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་ལྟར་པའི་
སྤྱི་ཆོགས་མང་རུ་བྱང་། ཉིད་ཀྱི་ཀྱལ་ཆོབ་རུ་མཁན་པོ་སྤྱི་གོས་མངའ་གསོལ་ནས་མཐར་སྤྱི་པ་
ཉམས་ལེན་ལ་བཅོན་བཞིན་བཞུགས། དགུང་གངས་ང་གཅིག་པ་ས་པག་ལོ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་1959ལོར་
བོད་རྒྱུས་འགྱུར་ཀྱི་དབང་གིས་མི་ཉག་གི་སྤྱིགས་སུ་ཀྱའི་བཅོན་ཁང་ནང་རུ་སྤྱི་གཤེགས་སོ།

མཁན་རབས་བཅུ་པ་ནི་གོང་གི་མཁན་རབས་བརྒྱད་པ་མཁན་པོ་སྤྱི་གོས་སྤྱི་པ་བཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ།

མཁན་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ཕྱེ་རུ་མཁན་པོ་རྩོམ་ནི། རབ་ཆོས་ས་སྤྱིལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1908
ལོར་དཔལ་ལྷན་རོང་འགག་ལྷན་རུ་ཡབ་རིས་སྤྱིག་མགོན་གྱི་དང་། ལུས་ཕྱེ་རི་བོ་དཀར་གཉིས་

ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྱུངས། རྒྱུ་རྩའི་རྒྱུ་ནས་འབྲི་ལྷོག་སོགས་ཆོགས་མེད་རྒྱ་མཐུན་ཅིང་། དཔལ་
ཡུལ་དགོན་རྒྱ་སར་ཕེབས་ཏེ་ཀམ་ཐེག་མཆོག་སྤྱིང་པོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་རྒྱ་མ་ལས་གནས་
ཆོས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྡ་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཕྱག་
བཞེས་ཀྱི་ཆོས་ཆན་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན་ཅིང་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་སྤྲུལ་བྱས། གནས་ཆོས་
ཟབ་གཏོར་དང་། རྩ་སྤྱིང་པའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། དགོངས་ཟང་དང་།
བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་གསུམ་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོ་སོགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གསར་སྤྱིང་གི་སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་
ཡས་པ་གསན། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲུ་མཁན་པོ་བསྐྱེད་དང་། མཁན་པོ་སྤྱོད་སོགས་ལས་མདོ་
སྤྲུལ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མར་སྤྲུལ་པ་དང་། བོད་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མདོ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པའི་ཉི་མ་
སོགས་མཁན་གྲུབ་རྒྱ་མ་ལས་མདོ་སྤྲུལ་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། བྱད་པར་
རྒྱ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྐྱེད་བཤད་སྤྲུལ་བྱ་མཆོད་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོར་
སྤྲུལ་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་བྲིད་རྣམས་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད།
དཔལ་ཡུལ་རྣམ་སྤྱིང་གི་བཤད་གྲུའི་མཁན་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་མཁན་བྲིར་ཞབས་རྒྱུང་
བཀོད་དེ་སྤྱོད་ཆོགས་དག་ལ་ཐོས་གསུམ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱེད། ཉིད་ཀྱི་
ཆབ་རྒྱ་མཁན་པོ་མགོན་གྲུབ་མཁན་བྲིར་མངའ་གསོལ། དཔེན་པར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཁྲིགས་
ཆོད་དང་ཐོད་ཀྱལ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བཞིན་བཞུགས། དགྲུང་གྲངས་རེ་རྒྱལ་པ་རབ་རྒྱལ་
རྒྱ་སྤྱང་ལོའི་རྒྱ་སྤྱོད་ལྷ་བ་ཉི་ལྷུ་ལོ་1973 ལོར་ཤེལ་ལྷ་སྤོམ་མགོ་ཆང་རྒྱ་སྤྲུལ་གཤེགས་སོ།

མཁན་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པ་དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་མགོན་གྲུབ་ནི། རབ་ཆོས་ལྷགས་པག་
ལོ་ཉི་ལྷུ་ལོ་1911ལོར་སྤྱི་པ་ཡུལ་སྤེའི་ཁང་གསར་ཆང་རྒྱ་ཡབ་ཐང་མགོན་དང་། ཡུམ་བེ་མཆོག་
གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྱུངས། བྱང་རྟ་ཆོ་འདུམ་སྤྱི་མ་ལས་འབྲི་ལྷོག་སོགས་བསྐྱུངས། དཔལ་ཡུལ་
བཤད་གྲུ་ལོ་ཤས་བཞུགས་ནས་མདོ་སྤྲུལ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། རྫོང་སར་དགོན་རྒྱ་སར་
ཕེབས་ཏེ་ལོ་རྒྱལ་ལ་དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་ཆོད་མ་སོགས་ལ་སྤྱོད་སྤྱིང་མཛོད་པས་ཤིན་རྒྱ་
མཁན་པར་གྱུར་ཅིང་མཁན་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད། རྫོང་གསར་འཇམ་དབྱངས་མཐུན་བཅོེ་

ཚོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཡང་ཡང་འཛོམས། གསར་
རྒྱུ་གི་དཔོན་པ་རུ་མར་ཚོད་པའི་སྤྱོད་རུ་ཕྱིན་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས། སྤར་དཔལ་
ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་གླིང་རུ་ཕེབས། མཁན་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཁན་ཁྲིམ་མངའ་གསོལ་མཛད།
མདོ་སྐྱེད་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་སློབ་ཚོགས་བསྐྱུངས། བརྒྱ་གོ་དཔོན་རུ་སྐྱབས་རྗེ་བྱབ་དབང་
པལ་ལོ་རུ་སྐྱེད་ཕྱིར་གསུམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྐྱབས་རྗེ་བྱང་ཁང་སྤུལ་སྐྱེད་བཟུང་དཔལ་
བཟང་ནམ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་སྐྱེད་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་དེ་ཡུན་རིང་པོར་བཞུགས།
བོད་རྒྱལ་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་སློ་བུར་རུ་སྐྱེད་ཞི་བར་གཤེགས་སོ།

མཁན་རབས་བཅུ་གསུམ་པ་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་ནི། རབ་ཚོས་ཤིང་སྤང་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་
1925ལོར་སློ་སྤང་སྤང་བོ་ཚང་རུ་ཡབ་དེལ་མགོ་སྤང་མ་དང་། ཡུལ་ཆེ་སྤོན་གཉིས་ཀྱི་སྤུལ་སྐྱེད་
བཟུངས། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲ་ཐོས་བསམ་ལོ་རུ་ལྷན་པོར་བཞུགས་ཏེ་མཁན་པོ་སློ་གྲོས་
སོགས་ལས་མདོ་སྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤུལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྲི་བ་
ལས་གཏིར་མཛོད་སོགས་བཀའ་གཏིར་གྱི་དབང་ལུང་ཟབ་བྲིད་རུ་མ་གསན། རྩ་ཆུ་ཁ་ཅུ་བོད་
སྤུལ་མདོ་སྐྱེད་བཟུང་པའི་ཉི་མ་ལས་དབྱུ་པར་མདོན་འདུལ་ཚད་མ་བཅས་བཀའ་བོད་ལྷ་ལ་
ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་གནང་བ་དང་། གནས་ངེས་མེད་འགྲིམས་ཏེ་གྲ་ས་ནམས་སུ་གཞུང་
ལུགས་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་སྐྱུངས་པས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ཀྱན་ལ་མཁས་པར་བྱུང། སྐབ་དགའ་ཡིད་
བཞིན་ལོ་རུ་ལས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྤོར་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་པ་མན་ངག་གི་སྤོར་ནམས་
གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། གདན་ས་ནམ་རྒྱལ་གླིང་འདིའི་མཁན་རབས་བཅུ་གསུམ་
པའི་ཁྲིམ་དབང་བསྐྱུར། མདོ་སྐྱེད་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད།
བོད་རྒྱལ་འབྱུང་སྐབས་ཁམས་པ་སྤར་རུ་ཕེབས་པའི་ཞར་ལ་བཀའ་འབྱུང་གི་སྤུལ་ལུང་
གསུངས། མཐར་མྱེ་དགའི་པར་ཁང་ཚོས་མཛོད་ཁང་རུ་ཀྱན་མཁྱེན་སྤོར་ཆེན་རབས་འབྱུངས་
ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་གསུངས་ཏེ་ཚོས་དབྱིངས་མཛོད་ཞལ་ནས་གསུངས་བཞིན་གཟུགས་སྤྱི་
བཀོད་པ་ཚོས་དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་སོ།

མཁན་རབས་བརྒྱ་བཞི་པ་དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཆོགས་ནི། རབ་ཆོས་མི་
འབྲུག་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1916ལོར་དཔལ་ཡུལ་རོང་འགག་ཤེལ་ཟླ་སྟོན་མགོ་གོང་དུ་ཡབ་སྐལ་བཟང་དང་།
ཡུམ་སྟོན་འདུས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱས་སུ་འབྱུངས། བེ་ཤག་མཁན་པོ་པདྨ་དང་། མཁན་པོ་མགོན་གྲུབ་
སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་མདོ་སྐྱེས་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་ནས་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་པས་མཁན་
པོའི་མཚན་ཐོབ་བཞིས། ཀམ་སྐྱ་ཆེན་ཐེག་མཆོག་སྟིང་པོའི་མདུན་ནས་སླ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་
དབང་ཡུང་ཡོངས་རྒྱུགས་དང་། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤུལ་བྱུང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཟླ་བའི་མདུན་ནས་
སྤྱི་འཇུག་བཀའ་མ་དང་། གཏིར་མཛོད་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྟ་སྤྱིང་གི་ཟབ་གཏིར་རྣམས་
ཀྱི་དབང་རྣམས་གསན། མཁན་པོ་སྟོ་གོས་ལས་དེ་དག་གི་ལྷགས་ཡུང་རྣམས་གསན། ཡུང་པར་
དུ་སྟོ་བྱུང་ཡུང་རྒྱུགས་སྤྱི་ཐེང་གཉིས་པ་ཨ་འོ་མ་བཤད་སྐབ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་མདུན་དུ་ཟབ་
པ་སྟིང་ཐེག་གི་དབང་ཡུང་ཟབ་བྲིད་རྣམས་རྒྱུགས་པར་གསན་ནས་ཐུན་མིན་ཀྱི་དད་པ་དང་
མདོན་རྒྱུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས། བོད་དུས་འཇུག་ཀྱི་བྲོད་དུ་སྐྱེ་བལ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་བཞེས་
དགོས་བྱུང་། བསྟན་པ་ཉམས་གསོའི་སྐབས་སུ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབྱར་གནས་
ཀྱི་མཁན་པོ་འཕམ་གནས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ལོ་གསུམ་ལ་མཛད་དེ་སྟོན་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྲིད་དང་།
རོང་ཐོམ་ཆོས་བཟང་གི་བཀའ་འབུམ་དང་། མཛོད་བདུན་སོགས་ཀྱི་བྲིད་ཡུང་གནང་།

རབ་རྒྱན་ས་འབྲུག་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1988ལོར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིང་གི་བཤད་གྲ་ཉམས་
གསོའི་སྐབས་སུ་མཁན་པོའི་བྲིར་བཞུགས་ཏེ་ཀུན་བཟང་སླ་མའི་ཞལ་ཡུང་དང་། སྟོང་འབྲུག་
ཐོགས་མེད་འགྲེལ་བ་སོགས་གསུངས། དེ་རྗེས་བར་བྲིམ་དགོན་གསར་དུ་བཞེངས་ཏེ་སྐབ་ཁང་དུ་
ལོ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སྐབ་དཔོན་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྐབ་སླ་བརྒྱ་གསུམ་བཞུགས་པ་ལ་ཆོས་བྲིད་གང་
དགོས་མཛད། འོན་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་པར་མཐར་ཆུ་སྟེལ་ལོའི་ཆུ་སྟོང་ཟླ་བའི་ཆོས་ཉེར་
ལྷ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1992ལོར་རྗེ་བཙུན་སྟོན་མས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཉམས་སྤང་གི་
དང་དུ་སྐྱ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ།

མཁན་རབས་བཙེ་ལྷ་པ་མཁན་པོ་དགོན་མཆོག་བཟང་པོ་འཕམ་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་ནི།

རབ་རྒྱལ་ཤིང་པག་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1935ལོར་ཀྲ་ཀྲག་ལ་ཁ་འབྲོག་དགོན་རུ་ཡབ་སངས་རྒྱས་དང་།
ཡུམ་མཚོ་པད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས། བེ་ཤག་མཁན་པོ་པཎྌའི་མདུན་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་
པ་ཞུས། དགུང་གྲངས་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཅམ་ལ་དཔལ་ལྷལ་རྣམ་སྤྲིང་གི་བཤད་གྲུང་བཞུགས་ནས་
མཁན་པོ་རྟེན་དང་། མཁན་པོ་མགོན་གྲུབ་དང་། མཁན་པོ་དགོན་མཚོག་རྣམས་ལས་ཚད་མ་
དང་། དབུ་ཕར། མཛེད་འདུལ། སྒྲོམ་གསུམ། སྦྱོང་འཇུག་སོགས་གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་
སྦྱོང་མེད་གནང་བས་མཁས་པར་གྱུར། དཔལ་ལྷལ་མཚོག་སྦྱལ་ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་ཁྱེ་བའི་མདུན་
ནས་སྤྱི་འཇུག་བཀའ་མ་དང་། གཏིར་མཛེད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དང་། རྟ་སྤྲིང་དང་གནམ་ཚོས་ཀྱི་
དབང་གསན། ཀམ་ཐེག་མཚོག་སྤྲིང་པོའི་མདུན་ནས་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། གྲུབ་
དབང་པཎྌ་ལོ་རྒྱུ་སྦྱེད་ཐེང་གསུམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་དབང་ལུང་རུ་མ་དང་། ཀམ་ཐེག་
མཁན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ལས་ཀྱང་བྲིད་ལུང་མང་པོ་གསན། སྦྱོང་སྦྱལ་སྦྱེད་འཇམ་དབྱངས་ལས་
སྤྲིང་ཐེག་ཡ་བཞིའི་དབང་དང་། མཁན་པོ་སྒྲོ་གོས་ལས་དེའི་ལུང་རྣམས་དཔལ་ལྷལ་སྦྱབ་ཁང་རུ་
གསན། བསྟན་པའི་གེགས་ཆག་གི་རུས་སུ་སྦྱེད་པ་རུ་མ་མཚོད་དགོས་བྱུང་། བསྟན་པ་བསྐྱར་དར་
ལ་རབ་རྒྱས་སྦྱལ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1989ལོར་དཔལ་ལྷལ་རྣམ་སྤྲིང་རུ་མཁན་པོའི་མཚན་ཐོབ་
བཞེས།

དཔལ་ལྷལ་བཤད་གྲུང་མཁན་རབས་བཙེ་ལུ་པའི་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་ལོ་ངོ་གཅིག་ཅམ་
ལ་མཛེད་དེ་གཞུང་བྲིད་གནང་། མཁན་པོ་བྲག་ཤིས་ལུན་ཚོགས་དང་། མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་
ལོ་རྒྱུ་དང་། མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་རྣམས་བཤད་གྲུང་མཁན་པོར་བཞུགས་སྐབས་སུ་དཔེ་བྲིད་
གསན་ཏེ་སྦྱོར་དཔོན་ཆེ་བའི་ཁུར་མཛེད་པ་སོགས་དཔལ་ལྷལ་དགོན་ཆེན་འདིའི་བཤད་སྦྱབ་
གཉིས་དང་། རྟེན་བསྟན་སྦྱི་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་དམ་པར་གྱུར། མཐར་རབ་རྒྱས་ཤིང་མོ་ལྷག་
གི་ལོའི་དཔོ་ཁྱའི་མར་ངོའི་ཆོས་ཉེར་རྒྱག་གི་མཚན་མོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་2015ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་
དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ།།

མཁན་རབས་བརྒྱ་རྒྱུ་པ་མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་ལོ་རྒྱུ་ནི། རབ་རྒྱལ་ཤིང་འབྲུག་ལོ་

སྟེ་སྤྱི་ལོ་ 1964 ལོར་སྐྱེས་ཁོག་ཆོས་ཁྲིའི་ཐང་དུ་ཡབ་སྐུ་སྐྱབ་དང་། དུམ་སྒྲིང་བཟའ་ཉེ་ཉེ་གཉིས་
ཀྱི་སྐས་སུ་འབྱུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་སླ་རུང་ཆོས་སྐར་དུ་ཕེབས་ཏེ་མཁན་པོ་རིག་པའི་
མདུན་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་མཁན་པོ་སྐྱེས་པའི་མདུན་ནས་བསྟན་
ཚུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཏེ་ཚུལ་བྱིམས་མིག་འབྱས་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་པས་ཚུལ་བྱིམས་གཙང་
བའི་ཆད་དུ་སླེང་། ཆོས་རྗེ་ཡིད་བཞིན་ལོར་དུ་འཇིགས་མེད་སུན་ཆོགས་འབྱུང་གནས་དང་།
གཞུབས་ཟུར་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་མདུན་ནས་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
ཐོས་བསམ་དང་། ཟབ་མོའི་གདམས་ངག་མང་པོ་གསན། སླ་རུང་ཆོས་སྐར་ནས་མཁན་པོའི་
མཆན་ཐོབ་བཞེས།

ཆོས་རྗེ་ཡིད་བཞིན་ལོར་དུ་འཇིགས་མེད་སུན་ཆོགས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཞལ་ནས། བདག་
ཀྱང་ནག་རི་པོ་ཅེ་ལྟར་ཕེབས་ལམ་ནས་ཀྱུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
དབྱངས་དང་མཇལ་སྤྱད་མཛད་སྐབས་འཕགས་ཡུལ་ནམ་གྲོལ་སྒྲིང་དུ་ཆོས་ཁྲིད་ལ་ཕེབས་
དགོས་པར་གདན་དྲངས་ནའང་སླ་རུང་ན་སྟོབ་ཆོགས་ལ་ཆོས་ཁྲིད་ཀྱིས་བེལ་བས་བྱོན་མ་ཅུས།
ད་ལྟའང་འགོ་བར་ཁོམ་ལོང་མེད་ན་ཡང་བདག་གི་ཆབ་དུ་ཁྲོད་དཔལ་ཡུལ་མ་དགོན་ནམ་རྒལ་
བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲིང་དུ་མཁན་པོ་ཕེབས་དགོས་ཞེས་བཀའ་མངགས་མཛད། གཞུབས་ཟུར་དགོན་
པས་ཀྱང་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་གྱི་མཁན་པོར་ཕེབས་པར་མཐོང་ཆེན་དུ་བལྟས་ཏེ་ངེས་པར་
དུ་དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོར་ཕེབས་པར་བསྐྱུལ། དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲུར་བགྱང་བྱ་
གཉིས་ལ་མཁན་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་མཛད་དེ་གྲུ་གསར་བཞི་བཅུ་ཙམ་ལ་
ཚུལ་བྱིམས་བསྟོད་པ་དང་། གྲོས་འདེབས་བདུད་ཅིའི་ཐིག་ལེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་ཀླ་རི་ཀ། །འདུལ་བ་
མདོ་རྩ། རེས་ཤེས་སྟོན་མེ། བཀའ་ལན་ཉིན་སྤང་། རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ནམས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་མཛད་
དོ། །ད་ལྟ་ནི་གཞུབས་ཟུར་དགོན་དང་། སླ་རུང་ཆོས་སྐར་དུ་ཆོས་འཁོར་སྐོར་བཞིན་བཞུགས་སོ། །

མཁན་རབས་བཅུ་བདུན་པ་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་ནི། རབ་རྒྱལ་ཤིང་སྐུལ་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་
1965 ལོར་ཡབ་དབལ་ཡུལ་རྒྱལ་ལོ་དང་། དུམ་མཆོག་ཆང་བཟའ་སྤྱི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་མཆོག་

ཚང་སྒྲིབ་མ་ཐེ་བར་སྐྱེ་འབྱུངས། དགྲུང་གངས་བརྩུ་བྱག་པ་ལ་ཆེ་ཤུལ་སྒྲིབ་མ་རིག་པའི་མདུན་དུ་
རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་སྒོན་འགྲོ་ཀྱན་བཟང་སྒྲིབ་མའི་ཞལ་ལྷང་སོགས་གསན། དགྲུང་གངས་བརྩུ་བདུན་
པ་ལ་སྒྲིབ་རུང་ཆོས་སྐར་དུ་ཆོས་རྩེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འཇིགས་མེད་སུན་ཆོགས་འབྱུང་གནས་
ལས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པར་སྐྱུངས། དབང་ལྷང་མན་ངག་གི་བྲིད་ཀྱང་མང་དུ་
གསན།

དགྲུང་གངས་ཉི་ཤུ་པར་སྐྱེ་ཤུལ་མཁན་པོ་སྒྲིག་པའི་མདུན་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས། གཞན་
ཡང་མཁན་པོ་སྒྲིག་རྫོང་དང་། མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལུན་སེལ་དང་། སྐུལ་སྐྱེ་ལྷང་རྟོགས་སོགས་
སྒྲིབ་མར་བསྟེན་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་རྩེ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགྲུང་
ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་ལ་ཞོ་རོག་མཚོད་རྟེན་དགོན་དུ་བགྲང་བྱ་གསུམ་ལ་མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་སུན་
ཆོགས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་དབྱར་གནས་ཀྱི་མཁན་པོ་འཕ་གནས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་མཛད་
དེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། སྒྲིབ་རུང་སྐར་དུ་རབ་རྒྱན་ལྷགས་རྟ་ལོར་མཁན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
འཇིགས་མེད་སུན་ཆོགས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཁན་པོ་གསར་རྟེང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་མཁན་པོའི་
མཚན་ཐོབ་ཐོག་མར་བསྐྱེལ་བའི་སྐབས་སུ་མཁན་པོའི་གོ་མིང་བཞེས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་
ལ་ཆོས་རྩེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་བཀའ་བཞིན་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་ཅུམ་རྒྱལ་སྤིང་འདི་ཉིད་
དུ་ཐེབས་ཏེ་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་ལ་བཞུགས་ཏེ་དཔེ་བྲིད་གནང་། གྲུབ་དབང་རིན་པོ་
ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱངས་གདན་སར་བྱོན་པའི་མདུན་དུ་རིན་ཆེན་གཏིར་
མཛོད་ཀྱི་དབང་ཡོངས་རྫོགས་གསན། ལྷག་ལྷང་དགོན་དུ་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་དང་། དབྱར་
གནས་ཀྱི་མཁན་པོ་བགྲང་བྱ་གསུམ་དང་། ཉག་རྩུ་ཁའི་འདྲ་ཡར་གདོང་དགོན་པའི་བཤད་གྲུའི་
མཁན་པོ་དང་། དབྱར་གནས་མཁན་པོར་བགྲང་བྱ་གཉིས་ལ་བཞུགས། ཡ་ཆེན་ཆོས་སྐར་དུ་
ཐེབས་ནས་སྒྲིབ་མ་ཨ་ཁྱུག་ལས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྲིགས་ཆོད་དང་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་མན་ངག་རྫོགས་
པར་གསན་ཏེ་ཞག་བརྒྱའི་མཚམས་དམ་པོ་བཞུགས་ཤིང་རྟོགས་འབྱུལ་ཞུས། རབ་རྒྱན་ལྷགས་
འབྱུག་ལོར་ལྷག་ལྷང་དགོན་པའི་དཔོན་པོ་ལྷ་དགའི་ཡང་སྤིད་དུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བྲིར་བཞོད།

ད་ལྟ་སྐད་ལུང་དགོན་སྐགས་སུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་བཞིན་པའོ།

མཁན་རབས་བཙུན་པ་མཁན་ཆེན་པ་ལྷ་ཤེས་རབ་ལྟེ། རབ་རྒྱལ་གིང་གི་ལོ་རྒྱུ་ལོ་
1994ལོར་དཔལ་ལྷན་པ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤྱིང་གི་བཤད་གྲུའི་མཁན་ཁྲིམ་པའི་ཉེ་མདོ་
སྐགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཡུན་རིང་བསྐོར། མཁན་ཆེན་འདི་ཉིད་སྐབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་དོན་རྒྱལ་
སྤྱི་བྱང་གསུམ་པ་མཆོག་གིས་དཔལ་ལྷན་བཤད་གྲུ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་ལྷན་པོ་དེ་ལ་སྐད་ལྟར་
མཐོ་སློབ་མདོ་སྐགས་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ཞེས་པའི་མཆོན་གསར་བ་བརྗོད་གིང་། བྱིད་
རིམ་གྱི་འཛིན་གྲུ་སྐགས་སྐར་ལྟར་ལས་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་པ་ནས་ལས་ཐོག་མཁན་རབས་རིམ་བྱོན་
དང་པོ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་དཔལ་ལྷན་པ་དགོན་གྱི་བཤད་གྲུའི་མཁན་རབས་བཙུན་པ་ཡིན་ནོ། །
ཁོང་གི་ནུས་ཐར་བསུས་པ་ཅུ་མ་ནི་འོག་ཏུ་བརྗོད་དོ།

མཁན་རབས་བཙུན་པ་མཁན་པོ་ཆེ་རིང་དོན་རྒྱལ་། རབ་རྒྱལ་མེ་བྱ་རྒྱུ་ལོ་1957 ལོར་
འབྲུངས། སྐབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་པ་ལྷ་ནོར་བུ་སྤྱི་བྱང་གསུམ་པ་ལས་དགེ་ལྡན་སྤྱིང་གི་སྒྲིམ་པ་
བཞེས། ནུས་ཤོལ་སྤྱིང་གི་མཁན་ཆེན་ནུས་ཤོལ་གསུམ་གྱི་མཁན་ནས་མདོ་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསན་
བསམ་མཛད། རབ་རྒྱལ་ས་སྤྱལ་ལོ་རྒྱུ་ལོ་1989 ལོར་མཁན་པོའི་མཆོན་ཐོབ་བཞེས། མེ་བྱ་ལོ་
རྒྱུ་ལོ་1996 ལོ་ནས་དཔལ་ལྷན་པ་སྤྱིང་བཤད་གྲུ་སྐད་ལྟར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྐགས་ཐོས་བསམ་
དར་རྒྱས་སྤྱིང་གི་མཁན་ཁྲིམ་པའི་ཉེ་མདོ་སྐགས་ཀྱི་ཆོས་ཆར་ལེགས་པར་པལ་བོ།

མཁན་རབས་ཉི་ཤུ་པ་མཁན་པོ་འཛིགས་མེད་སྐལ་བཟང་ནི། རབ་རྒྱལ་ས་པག་ལོ་རྒྱུ་ལོ་
1959ལོར་སྐྱུ་འབྲུངས། གྲུབ་དབང་པ་ལྷ་ནོར་བུ་སྤྱི་བྱང་གསུམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགེ་ལྡན་
སྤྱིང་གི་སྒྲིམ་པ་བཞེས། འཕགས་ལྷན་པ་ལྷ་ཤོལ་སྤྱིང་ཏུ་མདོ་སྐགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་
ཐོས་བསམ་ཡུན་རིང་གནང་། རབ་རྒྱལ་ས་སྤྱལ་ལོ་རྒྱུ་ལོ་1989ལོར་མཁན་པོའི་མཆོན་ཐོབ་
བཞེས། རབ་རྒྱལ་ས་ཡོས་ལོ་རྒྱུ་ལོ་1999ལོ་ནས་དཔལ་ལྷན་པ་རྒྱལ་སྤྱིང་གི་བཤད་གྲུ་སྐད་
ལྟར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྐགས་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་གི་མཁན་ཁྲིམ་པའི་ཉེ་མདོ་སྐགས་ཀྱི་
ཆོས་ཆར་ལེགས་པར་པལ་བྱེ་སློབ་ཆོགས་བསྐྱུངས་སོ།

མཁན་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་མཁན་པོ་རྟ་མགིན་གྲིང་ཐུབ་ནི། རབ་རྒྱལ་ཚུ་སྐྱལ་ལོ་སྟེ་སྟེ་
ལོ་1962ལོར་སྐུ་འབྱུང་ས། རྒྱབས་རྗེ་ཐུབ་དབང་པ་རྣམ་ལོང་པུ་སྐུ་ཐེང་གསུམ་པའི་མདུན་ཏུ་བསྟེན་
པར་རྫོགས། རྣམ་གྲོལ་གྲིང་གི་བཤད་གྲུང་མདོ་སྐད་སྐད་ཅིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལ་ཐོས་
བསམ་མཛད། རབ་རྒྱལ་ས་ལོས་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1999ལོར་མཁན་པོའི་མཆན་ཐོབ་བཞེས། རབ་
རྒྱལ་སྐྱལ་སྐུ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་2001ལོ་ནས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྲིང་གི་བཤད་གྲུང་སྐུ་འབྱུང་མཛོ་
སྟོབ་མདོ་སྐད་སྐད་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གྲིང་གི་མཁན་ཁྲིམ་ལོས་ཉེ་མདོ་སྐད་སྐད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་
ཡུན་རིང་བསྐོར་ཁིང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་ངོ་།

མཁན་རབས་ཉེར་གཉིས་པ་མཁན་པོ་ཆེ་དབང་བསོད་ནམས་ནི། རབ་རྒྱལ་ཚུ་སྟག་ལོ་
 ཟླ་བྱི་ལོ་1962ལོར་སྐྱུ་འབྱུངས། རྒྱལ་རྒྱུ་དབང་པ་བླ་མོར་བྱ་སྤྱིར་གསུམ་པའི་མཆོག་
 བས་དགེ་ཚུལ་སྤྱིར་གི་ཕྱི་པ་བཞེས། འཕགས་ལྷལ་རྣམ་པོལ་སྤྱིར་བཏོད་སྟེ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཆེན་
 ཏུ་མར་སྤྱོད་གཉེར་གནང་། རབ་རྒྱལ་ས་ཡོས་ལོ་ཟླ་བྱི་ལོ་1999ལོར་མཁན་པོའི་མཆོག་སྐོབ་
 བཞེས། རབ་རྒྱལ་ཤིང་སྤེལ་ལོ་ཟླ་བྱི་ལོ་2004ལོ་ནས་དཔལ་ལྷལ་དགོན་ཆེན་སྐྱུ་འབྱུང་མཐོ་སྤྱོད་
 མཐོ་སྟེ་གསུམ་སྐོབ་བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིར་གི་མཁན་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་མཐོ་སྟེ་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 རོ།

མཁན་རབས་ཉེར་གསུམ་པ་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་ནི། རབ་རྒྱལ་ཚུ་སྟག་ལོ་སྟེ་
 གྱི་ལོ་1962ལོར་སྐུ་འབྱུངས། སྐབས་རྗེ་ཤུབ་དབང་པདྨ་ལོ་ར་བུ་སྐུ་ཕྱིར་གསུམ་པའི་མཇུག་ནས་
 དགེ་རྒྱལ་སྤྱི་གོ་སྟོན་པ་བཞེས། རྣམ་ཤོལ་སྤྱི་གོ་བཤད་གྲུར་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་
 བཅས་པའི་གཞུང་ལ་གསན་བསམ་མཛད། རབ་རྒྱལ་ཤིང་བྱིའི་ལོ་སྟེ་གྱི་ལོ་1994ལོར་མཁན་པོའི་
 མཆོན་ཐོབ་བཞེས། རབ་རྒྱལ་མེ་ཕག་སྟེ་གྱི་ལོ་2007ལོ་ནས་དཔལ་ལྷལ་དཔོན་ཆེན་སྐུ་འབྱུང་
 མཐོ་སྤྱོད་མདོ་སྟགས་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱི་གོ་མཁན་གྲིང་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་
 ཆེན་ཏུ་མའི་ལྷགས་གྲིང་གནང་ངོ་།

མཁན་རབས་ཉི་ཤེས་པ་མཁན་པོ་སྒྲིལ་ལྷན་དབྱེ་ནི། རབ་རྒྱལ་མི་རྣམས་ཉི་ཤེས་པ་

ནས་དཔལ་ཡུལ་ནམ་མཁུལ་སྒྲིང་གི་སྤ་འགྱུར་མཐོ་སྒྲོབ་ཆེན་མོའི་མཁན་པོའི་ཁྲིར་བཞུགས་སོ།

མཁན་རབས་ཉིད་བརྒྱུད་པ་མཁན་པོ་ཆེ་དབང་བཟ་ཤིས་ནི། རབ་རྒྱལ་ས་བྱ་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་
1969 ལོར་སྤྱི་ལུངས། ཀུའོག་མཁན་ཆེན་ཉག་རོང་རྩེ་ལ་བྲིམས་མཐར་ཕྱིན་ལས་དགེ་རྩེ་ལ་དང་།
སྤྱབས་རྗེ་པད་ལོར་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཕྱིར་གསུམ་པ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། རྫོང་གསར་བཤད་གྲ་
དང་། དཔལ་ལྷལ་བཤད་གྲ་དང་། ལྷ་རྩེ་ཆོས་སྐར་ཆེན་མོ་དང་། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་
མོགས་སུ་མདོ་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་དག་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། རབ་རྒྱལ་མེ་བྲི་ཉེ་སྤྱི་ལོ་2006
ལོར་མཁན་པོའི་མཆན་ཐོབ་བཞིས། ར་ཡ་བཤད་གྲ་མདོ་སྐགས་བཤད་སྤྱབ་དགའ་ཆོལ་གྲིང་
གསར་འཛུགས་གནང་། ད་ལྟ་དཔལ་ལྷལ་སྤྱི་ཕྱིར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྐགས་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་
གྲིང་གི་མཁན་ཁྲིར་ཐེབས་ཏེ་མདོ་སྐགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་སྐོར་བཞིན་བཞུགས་སོ།

དེ་ལྟར་མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྲེལ་ཚལ་ནས། མཁན་པོ་དགོན་མཆོག་གི་བར་ནི་བོད་རྒྱལ་འབྲུར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱི་མཁན་རབས་དང་། རབ་རྒྱལ་ས་བྱི་དང་ས་པག་ལོ་ནས་བོད་རྒྱལ་འབྲུར་ཆེན་པོ་དེ་བྱུང་ཞིང་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་སྤང་བ་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བས་དགོན་འདིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཆང་རུབ་སྟེ་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་ཆད་དོ།

མཁན་རབས་དེ་ནམས་ཀྱི་ཡུན་ལ་ཟླ་སྟོན་འཛིན་པ་མཁན་པོའི་གོ་སར་མངའ་གསོལ་བ་
ནི། མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཀྱན་བཟང་འོད་ཟེར་རམ་མཁན་པོ་སྤྲེད་དང་། མཁན་པོ་སྟོ་གྲོས་
དང་། མཁན་པོ་སྤྲེད་བསམ་གྱུ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་བག་ཤིས་དང་། འདྲ་ཆུང་མཁན་པོ་གནས་
བརྟན་འངམ་དཔལ་བཟང་པོ་འམ་མཁན་པོ་མགོན་པོ་དང་། མཁན་པོ་མགོན་གྱུ་དང་། མི་ལྷ་
སྤྲེད་སྤྲེད་ཉི་མའི་སྤྲེད་དང་། སྤྲེད་སྤྲེད་མགོན་སྤྲེད་དང་། སྟོ་ཡུ་མཁན་པོ་རྟོ་རྟོ་དང་། མཁན་པོ་ཟླ་ར་
རྟོ་རྟོ་དང་། མཁན་པོ་བག་ཤིས་ཐུན་ཚེགས་དང་། མཁན་པོ་ཀྱན་བཟང་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་
བཤད་དོ།

བཟུང་པ་བཟུང་དང་ལ་རབ་རྒྱན་ཐེ་ཡོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1987ལོར་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་
རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུ་ཁང་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་བཟུང་དང་ལ་བཟང་གིས་བཞད་སྤྱི་རྒྱུ་ཁང་དང་སྤྱི་བཞད་མཁས་

བཞེངས་པའི་དབུ་བཙུགས། ས་འབྲུག་ལོར་མཁན་པོ་བཀྲ་ཚོགས་དང་། མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་
རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་གྲུང་མཚན་ཉིད་པ་གྲུ་པ་སྤྲུལ་ཅུ་ཙམ་ལ་སྟོན་འགྲོ་དང་། སྟོན་གསུམ་
སོགས་ཀྱི་དཔེ་བྲིད་གནང་སྟེ་བཤད་གྲུ་བསྐྱར་དར་གྱི་དབུ་བཙུགས། ཤིང་བྱི་ལོར་གདན་རབས་
བཙུ་གཅིག་པ་སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་སྐྱ་ཕྱེད་གསུམ་པ་མཚན་གིས་བཤད་གྲུའི་སྤྱི་བོད་
པའི་འདུ་ཁང་དང་། གྲུ་ཤག་རྣམས་གསར་དུ་བཞེངས། སྐྱབས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གྲུབ་དབང་གྲུབ་
བཟླན་འཛིགས་མེད་ལེགས་བཤད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་སྐྱ་འགྱུར་མཐོ་སྒྲོབ་མདོ་
སྐྱགས་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། འཆང་ཉན་གྱི་འགྲོ་ལྷགས་རྒྱ་གར་
འཕགས་ལྷལ་རྣམ་གྲོལ་སྤྱིང་གི་བཤད་གྲུ་རི་བཞིན་དུ་བསྐྱར། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མདོ་སྐྱགས་རིག་
གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཆེན་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ད་ལྟ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་
བར་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུ་ས་ཆེན་པོ་སྐྱ་འགྱུར་པའི་ཁྲོད་ན་ལེགས་ཤོས་སུ་འགྱུར་
བཞིན་ཡོད་དོ།

གཞན་ཡང་གདན་རབས་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་དང་། བཤད་གྲུའི་མཁན་རབས་ལས་གཞན་
པའི་གདན་ས་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱབ་ཚོས་སྤྱིང་འདི་ཉིད་དུ་བྱོན་པའི་དཔལ་ལྷན་པ་ལ་
བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ཆེ་བ་དང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཤིན་དུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
པ་ལས། བྱང་ཁང་སྐུལ་སྐྱ་པ་ལྷ་ཐེག་མཚན་བཟླན་འཛིན་ནི། ལྷ་དགའི་གཉེར་ཆེན་བྱང་ཁང་ཆང་
དུ་ཡབ་གཉེར་ཆེན་ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐྱ་སྐྱ་འབྱུངས། རྒྱ་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེས་རང་གི་ཁུ་བོ་རྒྱ་
ཁ་གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུལ་སྐྱར་དོས་འཛིན་མཛད། རབ་ཚོས་རྒྱ་བྱ་ལོ་ལྷ་སྐུ་ལོ་1873
ལོར་དཔལ་ལྷན་པ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱབ་ཚོས་སྤྱིང་དུ་གདན་བྱངས་ཏེ་སྐུལ་སྐྱའི་མཚན་གྱི་ཅོད་པན་
གསོལ། ཁྱི་སྟོན་ལེགས་ཙམ་བགྱིས། ཡབ་གཉེར་ཆེན་ཆེ་དོན་སོགས་སྐུལ་སྐྱའི་ཡབ་ལྷན་གཉིས་ལ་
སྐྱ་ཡོན་དང་ལེགས་སྐྱིས་བཟང་པོ་གནང་སྟེ་སྤྱིར་བཏངས་སོ།

སྐུལ་སྐྱ་འདི་དང་། ལྟ་སྐུལ་དང་། གཟི་སྐུལ་གསུམ་ལ་དབུལ་རྗེ་ཆད་རེ་དང་། དེལ་བཙུ་
རེ་དང་། ཏྲ་པོ་ཚོད་བཙོ་ལྷ་རེ་དང་། འབྲི་དུག་ཅུ་ལྟག་རེ་དང་། ས་ཞིང་དུད་རྒྱ་གཉིས་རེ་སོ་སོར་

སྐྱ་སྐལ་དགོན་པ་ནས་སྤུལ། ཁང་སར་ཞེས་པ་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་སླ་བྲང་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་
བཅུགས་པར་གསོལ། མཐུན་ཆེན་དེ་དག་ཀྱི་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀམས་སྐྱ་ཆེན་ཡང་སྤུལ་གཉིས་
ཀྱིས་གནང་ངོ་།

དེ་ནས་བཟང་བྱ་གཉིས་འདས་པའི་ཤིང་ཕག་ལོར་གྱང་ཁང་མཆོག་སྤུལ་འདི་ཉིད་སྐར་
དཔལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་སྤུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཞོན་ཅིང་བསྟན་པའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་མངའ་
གསོལ། ཀྱི་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་དང་། སླ་བྲང་གཞན་དང་། སླ་མ་ཆེ་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྦྱོར་
དང་། ཁྱི་སྟོན་གྱི་འབྲུལ་བ་གྱུ་ལོ་པ་སྤུལ་ཏེ་ཁྱི་སྟོན་རྣམས་སྦྱོར་མཛད། ཀྱི་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་བྱིད་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་ཐེམ་ཐེད། སྤྱོད་ཆེན་སྦྱིང་ཐིག་
འཇའ་ཆོན་ཟབ་གཏེར་དང་བཀའ་འབྲུམ། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྩོགས་སྤྱི་བཞི། རྩ་དང་།
གནམ་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་གཏེར་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྱང་རྣམས་གསན། དེ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་
དང་། ཆོས་སྟོད་དང་། འཕྲིན་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་བྱང་བར་བསྐབས། ཤིང་ཕག་ལོ་དེར་བཅོ་གོ་རི་
ཁྲོད་ཏུ་རྗེ་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་སླ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་ལུང་རྩོགས་པར་གསན།
མེ་སྐང་ལོར་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མགོ་ལོག་ནས་ཕྱིར་གདན་སར་ཕེབས་འཕྲལ་འབྲེལ་
ཐོགས་ཡོན་བདག་གི་དོན་ཏུ་རྗེ་ཀྱི་སྤུལ་དབྱེ་བཅུགས་ཀྱིས་ཞི་ཁྲོ་ཐོས་གྲོལ་གྱི་ཆོ་ག་ཉིན་བཅུར་
བསྐབས་པའི་དུས་སྤྱི་ཡང་ཆོགས་གལ་ཏུ་སྤུལ་སྐྱ་འདི་ཉིད་བཅུགས་ཤིང་། དུལ་སྤང་ཉེར་ལྷས་
གཙོའི་འབྲུལ་བ་སྤུལ། དེ་ཙམ་ནས་འབྲུངས་བྱིས་དབང་བཅོན་གྱིས་ལོ་ཤས་པ་ལྷན་ཏུ་གདན་
དྲངས་པ་ལྟར་དེར་བཅུགས། རབ་ཆོས་ལྷགས་སྤུལ་ལོར་ཆོས་སྟན་རྣམས་འགོ་བའི་དོན་ཏུ་རྣམ་
སྤྱོད་ཏུ་ཕེབས། རྗེ་ཀྱི་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། ཙ་རྒྱུད་དང་། རྩོགས་ཆེན་
སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་སྟུང་བྱིད་ཟབ་རྒྱས་ཞིབ་པར་གསན་ཅིང་ཉམས་སྦྱངས་སྤྱངས་སོ།

རྗེ་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་གྱང་བཀའ་གཏེར་གྱི་དབང་ལུང་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན།
གསན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཉམས་ལེན་ལ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པས་རྟོགས་པའི་དབང་སྤྱད་ཆེན་པོར་
གྱུར། དེ་ནས་བཟུང་ཡུན་རིང་དཔལ་ལྷན་དགོན་པའི་བསྟན་པར་སྤྱན་པའི་འཕྲིན་ལས་གནང་།

རབ་ཚེས་ཤིང་སྤུལ་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1905ལོ་ནས་སི་ཁྲོན་སྤྱི་ཁྱབ་དམག་རྟེན་དམག་སྐར་ནས་དམག་
དཔུང་ཕོན་ཆེན་པོ་བཏང་སྟེ་བོད་ཁམས་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆབ་མདོ་མན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རུ་མ་མནན་ཞིང་།
ཁྱད་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་ཁག་ལ་རྩམ་པའི་དམག་དཔོན་གཏུག་པ་ཅན་གྱི་ཡུར་ཚྲོང་(赵尔丰)གིས་
སི་ཁྲོན་སྤྱི་ཁྱབ་དམག་རྟེན་ཁང་གི་དམག་དཔོན་གྱི་ཡུར་ཚྲོང་ས་པས་དྲག་གཞོན་རྩི་སྤྱད་དུ་
བཏང་སྟེ་ས་སྤུལ་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1908ལོར་གྱི་ཡུར་ཚྲོང་གིས་བོད་སྡོད་ཐོན་ཆེན་ནམ་ཨམ་རྟན་གྱི་གོ་
ས་བཟུང་སྟེ་དམག་དཔུང་ཆེན་པོས་ཁམས་ཚྭ་གས་སུ་རུས་འགྱུར་བསྐྱངས་ཤིང་དྲག་གཞོན་
བགྱིས་སྐབས་སོགས་སུ་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་བསྟན་པའི་མཛད་པ་རྒྱབས་ཆེན་བསྐྱངས་ནས་སྤྱི་
གཤེགས་སོ།།

གུང་ཁང་སྤུལ་སྤྱི་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ནི། སྤྱི་ཡུལ་སྤྱི་མ་ཡུང་རྟེན་ས་
རིན་པོ་ཆའི་དཔོན་རིགས་སུ་སྤྱི་འབྱུངས། གུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་མཁན་ཆེན་ངག་གི་
དབང་པོ་ལ་ཐུགས་བརྟན་ཞུས་པས་གུང་ཁང་སྤུལ་སྤྱི་པ་རྩ་ཐེག་མཆོག་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཡང་
སྤྱི་དུ་ངོས་བཟུང་། དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་
དང་། ཆོས་སྦྱོང་དང་། སྤྱི་འཕྲིན་ཆོ་གའི་སྐོར་ནམས་བྱང་བར་སྤྱངས། འདོན་དབྱངས་རྟ་དང་།
བཅའ་བཟོ་འབྲུད་རྒྱུ་དང་། རོལ་ཆོགས་ཕྱག་རྒྱ། གར་ཐིག་ཕྱག་ལེན་སོགས་ཞིབ་པར་བསྐྱབས། རྩི་
གུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གནམ་ཆོས་སྡོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྩིགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་
ལག་འཆང་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་བཟོས་རྣམས་རྩིགས་པར་གསན་ཅིང་བསྐོམས་
པས་ཉམས་སུ་བྱངས། རྩི་དེ་ཉིད་ལས་སྤུལ་རྟེན་དང་། སྟན་ངག། སྤུལ་གསུམ། སྦྱོང་འཇུག་
སོགས་སྤྱངས་པས་མཁུན་རྩལ་ཆེ་བར་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ཆོ་མཐར་མ་བྱིན་པར་དགུང་ལོ་གཞོན་པའི་
རུས་རབ་རྒྱལ་རྒྱ་སྤུལ་ལོར་སྤྱི་གཤེགས་སོ།།

རྩི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྱི་དཀོན་མཆོག་གུང་ཁང་སྤུལ་སྤྱི་སྤྱི་བསྟན་དཔལ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་
ཐར་འོག་དུ་འཆད་དོ།།

རྩི་དེ་ནང་རྩི་དཔོན་ཀུན་བཟང་འགྱུར་མེད་ནི། དཔལ་ཡུལ་གྱི་བཞིན་ཕྱག་ཐོག་ཆོང་དུ་

ཇི་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་སྦྲུལ་བྱུངས། རྫོང་ནང་སླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་
དབུ་འཛིན་གྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་དང་། ཆོས་སྦྱོང་དང་། འཕྲིན་སྦྱབ་ཆོ་ག་ནམས་བྱང་བར་
བསྐྱབས། གར་ཐིག་དབྱངས་རྩོལ། གཏོར་བཟོ་ཕྱག་ལེན་ནམས་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། སྦྱ་ན་རྒྱུད་
དུའི་དུས་ནས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྦྱ་མདུན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་བསྟན་པའི་སྒོར་ལྷགས། གནམ་
ཆོས་སྦྱོན་འགོ་དང་། ཙ་རྒྱུད་དང་། རྗེ་གས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་དཔལ་ལྷན་རང་
ལྷགས་ཀྱི་དབང་ཁྲིད་ལུང་བཅས་གཙུག་པོར་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་ལ་བཙོན་པས་རྟོགས་པ་
མཆོག་ལྡན་གྱི་ནལ་འབྱོར་བར་གྱུར། འཕྲིན་སྦྱབ་ཆོ་ག་ནམས་ཀྱི་གདངས་དབྱངས་འབྱུང་རྒྱུད་།
བཅའ་བཟོ་གར་འཆམ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་དང་ཕྱག་ལེན་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་
བསྐྱབས་པས་དེ་དག་གི་ཁྲུངས་གཏུགས་ས་ལྟ་བུར་གྱུར། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་
ཀྱང་དབང་ལུང་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་བཞེས།

རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སྦྱ་གཤེགས་རྗེས་གདན་ས་ནམ་གླིང་གི་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་འཛིན་ལ་ཐུགས་
ཁུར་ཆེན་པོས་དབང་ཆོས་སྦྱབ་འཕྲིན་དང་། གར་ཐིག་དབྱངས་རྩོལ་སོགས་དང་། འདུས་མེའི་
འགྲིག་སོགས་ལ་གཟིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། སྦྱ་འཕྲུལ་ཙ་འཆམ་གྱི་འཆམ་དཔོན་ཡང་བགྲང་
བྱ་མང་པོར་མཛད། སྦྱབ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་རྩིས་ཡོ་བྱད་ལེགས་བསྐྱིགས་དང་། ཐ་ན་གསེར་དདུལ་
བཀྲ་མའི་བུམ་པ་བཅུ་དང་། མཆོད་ཉིང་ལྷ་བརྒྱ་སོགས་ཉེར་མཁོའི་རིགས་མང་པོ་སྦྱ་ཆོགས་ཆེན་
པོས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་སོ།

གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས། རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གཤེགས་ལྷན་བདག་གིས་དབང་
ལུང་ཁྲིད་སོགས་འཆད་སྟེལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཁོམ་ལོང་བྱུང་བ་ནི་སླ་མ་ཀྱན་བཟང་འབྱུར་མེད་ཀྱི་
བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་ལན་དུ་མར་གསུངས། རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་བདག་
དང་། ཡང་སྲིད་གདན་སར་འཁོད་པ་ནས་གསན་སྦྱོང་དང་། དབང་ལུང་གི་རྒྱན་བཞེས་པ་
སོགས་ལ་དབུ་འཛིན་དང་སྦྱལ་ལྷག་ནན་ཏན་མཛད་དོ།

རབ་ཆོས་ལྷགས་བྱི་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1910ལོར་སྦྱོས་ཟིན་ལྟར་རྒྱ་ནག་གི་དམག་གིས་ཁམས་

ཕྱོགས་སུ་གཅོས་ཏེ་ཆོས་སྤྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་འཕྲོག་ཅིང་དགོན་པ་མང་པོར་གཏོར་བཤིག་དང་། མི་
དྲག་བཙོན་བབྱུང་གི་ལས་དྲག་པོ་སྤེལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཆབ་ཨམ་ཉུན་ཟེར་བ་འཛོག་པའི་ལུགས་
ཀྱིས་ཡུལ་ཁམས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པར་ཡོད་དུས་དགོན་པའི་ཆོས་བརྒྱ་བུམ་སྤྱབ་ཀྱི་གཏོར་སྒོ་
དང་། སྤྱབ་མཆོད་ཁག་དང་། ལྷ་པོག་སོགས་སྤྱབ་པའི་སྤྱི་ཁྱུར་བཞེས་ཏེ་དུས་མཆོད་ནམས་འཕྲོ་
ཆད་དུ་མ་བཏང་བ་དང་། སྤྱིས་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་དམག་མཐར་བསྐྱད་རྗེས་མཆོད་ཐེབས་ཀྱི་ས་
ཞིང་སོགས་སྤར་ལུགས་ལྟར་དགོན་པར་དབང་ཐབས་སོགས་དུས་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཁོ་ནར་
གདན་སའི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འབད་པ་གནང་བའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁོ་ན་ཡང་བརྗོད་ལས་
འདས། དེ་ལྟར་ནམ་སྤྲིད་བསྟན་པའི་བྱ་བར་བཀའ་དྲིན་སྒྲ་མེད་མཛད་མཐར་སྤྱི་ཞི་བར་
གཤེགས། དགོངས་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ནམས་ཀྱང་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སྤྱི་
དངོས་ཀྱིས་ཁྱུར་བཞེས་ཀྱིས་སྤྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

རྗེ་དཔལ་ཡུལ་སྤྲིད་རྗེ་ནང་སྤྱི་བཟུང་གཉིས་པ་ནི། རྗེ་ནང་སྤྱི་སྤྱི་འཇམ་དཔལ་སྒོ་གོས་
ཡིན་ཞིང་མཛད་ནམ་བུས་ཅམ་འོག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །རྗེ་དཔལ་ཡུལ་སྤྲིད་ཀྱི་
བཞུགས་པའི་རྗེ་ནང་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་རྗེ་ནང་སྤྱི་བཟུང་གཉིས་པ་ལོ།

རྟོགས་ལྡན་ནལ་འབྱོར་དབང་པོ་སྐྱ་རྗེ་ཁང་ནང་སྤྱི་མ་བཀའ་ཤིས་སུ་ཆོགས་ནི། རབ་
བྱུང་བརྒྱ་བཞི་བའི་མཚུག་ཅམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་སྤྱི་རྗེ་ཁང་ནང་ཞེས་པར་སྤྱི་འབྱུངས། རྒྱུ་དུའི་
དུས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་དང་། ཆོས་སྤྱི་ཆོ་གའི་ཆོགས་
ནམས་བྱང་རྒྱུ་པར་བསྐྱབས། དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱུ་སྤྲིད་ཏུ་གྲ་སར་ཞུགས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱབ་འཕྲིན་ནམས་ཀྱི་སྤྱག་ལེན་དང་། གདངས་དབྱངས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་།
གཏོར་བཟོ་གར་འཆམ་དང་། ཐིག་རྒྱལ་ཆོན་ནམས་ཞིབ་པར་སྤྱི་བསྐྱབས། རྒྱ་སྤྱི་པ་སྤྱི་མདོ་སྤྱི་གས་
བསྟན་འཛིན་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཞུགས་ཏེ། གནམ་ཆོས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། རང་ཆོས་ལྟ་དང་། སྤྱི་
གསུམ་སྤྱབ་པ་དང་། གཞན་བཀའ་གཏེར་ཀྱི་སྤྱི་གོལ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། མདོ་སྤྱི་གས་ཀྱི་གཞུང་
བཀའ་གྲངས་མེད་པ་གསན། རྗེ་དཔལ་ཡུལ་སྤྲིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་པར་རྗེས་སུ། དཔལ་ཡུལ་

སྐྱབ་ཁང་དུ་སྐྱེ་མཆོམས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བགྱིས་ཤིང་ལྷག་ལྷ་
རབ་འབྱམས་ཀྱི་བསྟེན་སྐྱབ་མཛད་པས་ས་ལམ་གྱི་དྲོད་ཚད་བརྟེས། ཡི་དམ་དུ་མས་ཞལ་གཟིགས།
དཔལ་ལྷན་དགོན་ནས་རྩོམ་སྐྱབ་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ། སང་ལྷ་དང་བུམ་པའི་ཐོབ་རྟགས་
གནང་། རྒྱུད་མྱེ་དང་སྐུ་མ་གོང་མའི་བྱག་སྒྲོལ་ལྟར་གྱི་སྐྱབ་འཕྲིན་བྱག་བཞེས་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་
པས་དཔལ་ལྷན་དང་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་འཕྲིན་ཆོ་གའི་བྱག་ལེན་གྱི་ལས་སྒྲིག་པོད་ཆེན་གཉིས་
བཅམས་པ་སྐྱབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་གསོས་སུ་བཞག་པས་མཆོ་ལགྱིའི་བྱག་བཞེས་ཞེས་གྲགས་པ་
རབ་དུ་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་རྩོམ་སྐྱབ་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་དང་། ལྷ་སྐྱལ་པལླ་གར་དབང་
བསྟན་འཛིན་དང་། རྟོན་མདོ་སྒྲགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་ལས་ཀྱང་འཇའ་ཆོན་ཆོས་སྐྱོར་དང་།
བཀའ་བརྒྱུད་ནམ་གཉིས་སོགས་དབང་ལུང་བྲལ་བྱིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན།

དར་ཐང་མཆོག་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་རྩོམ་སྐྱབ་དང་། ཆོས་སྦྱོར་
དང་། སྐྱབ་འཕྲིན་ཆོ་གའི་སྐྱབ་དཔོན་དང་། དཔལ་ལྷན་དང་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་འཕྲིན་ནམས་ཀྱི་
བྱག་བཞེས་མཚུབ་བྱིད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་གནང་། དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་མགོན་དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྐྱལ་
རིན་པོ་ཆེས་རྟོགས་ལྡན་དབང་པོ་མཆོ་ལགྱིའི་བྱག་བཞེས་ནི་བརྒྱུད་པའི་ཞལ་ཤེས་དང་ལྡན་ཞིང་།
རྒྱུད་དང་སྐྱབ་མྱེའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནད་དང་ཕྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཆོན་
ཁ་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྒྲགས་བརྗོད་གནང་བྱིད་པར་སོས་སོ། །དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་
ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྷ་བའི་སྦྱང་ཅམ་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ།

ཁང་ནང་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་སྐྱལ་སྐྱེ་བཤད་སྐྱབ་རྒྱ་མཆོ་ནི། རབ་བྱུང་བཙོ་ལྷ་བའི་སྦྱང་
ཅམ་ལ་མྱེ་དགའི་དཔེ་ཡག་དུ་ཡབ་ལྷ་མགོན་དང་། ལུམ་སྐྱེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་འབྲུངས། རྟོན་
མདོ་སྒྲགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མྱེ་དགའ་ཐེབས་དུས་ཤིག་ལ་ཉམས་ལུས་བའི་ཚུལ་གྱིས་དཔེ་ཡག་
དམར་ལྷ་ཆོང་གི་མཁུར་ངོས་འབྲི་རྒྱུའི་འགྲམ་དུ་རྩོམ་ཞལ་སྐྱེས་ཤིག་བཞག་སྟེ་རྩོམ་པ་རིའི་ལུང་
བ་འདི་གཉིས་སུ་སྐྱལ་སྐྱེ་ཉི་ཟླ་ལྷ་བྱ་གཉིས་འབྲུངས་ངེས་ཡིན་གསུངས། རྩོམ་སྐྱེ་དཔེ་ཡག་དུ་
བྱུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། ཁང་ནང་སྐྱལ་སྐྱེ་བཤད་སྐྱབ་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་

འབྲུངས། ཁང་ནང་སྤྱལ་སྤྱལ་ན་གཞོན་པའི་རྩས་སུ་ཁོང་མ་བུ་གཉིས་ལས་མེད་པ་དང་། ཁོང་གཉིས་ཤིན་ཏུ་དབྱལ་བས་ཡུངས་མའི་ཐུག་པ་ཅམ་གྱིས་འཆོ་བར་མཛད། ཡུངས་མའི་ཐུག་པ་བསྐོལ་སྟོང་རྩ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་རྒྱན་ཏུ་ཐུག་པ་འཕྱུར་ནས་སྤྱིར་འབོ་བ་ལ། སྤྱལ་སྤྱལ་གྲུབ་རྟགས་གྱིས་རྩ་མའི་ཁ་རས་ཁྲག་ལྟར་སྤྱད་པས་ཁང་ནང་རྩ་སྤྱད་སྤྱེ་མ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། མེངས་ཤིག་འཆོ་རྟེན་བཟུངས་ཞོ་རྩ་སྟོང་གང་ཅམ་ཡོད་པ་ཐབ་ཏུ་འདྲིལ། རྩ་མ་མ་ཆག་ཅིང་། ཞོ་ཡང་སྤྱིར་མ་ཐོས་ཀྱང་ཞོ་རྩ་འདྲིལ་བའི་ཤུལ་ཏུ་ཞོ་མདོག་ལྟར་དཀར་ཤད་བྱང་བ་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད། དེ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་རྟགས་ཡ་མ་བྱང་ཏུ་མ་སྟོན་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་བྱང་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། དེ་ནས་ཚུན་མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཞལ་སྤྱེ་ནས་ཁང་ནང་སྤྱེ་མ་བུ་ཤིས་སུ་ཆོགས་ཀྱི་ཡང་སྤྱིར་ཏུ་ངོས་བཟུང་སྟེ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་ཏུ་བྲི་ལ་མངའ་གསོལ། སྟོག་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ཆོ་གའི་སྐོར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པར་བསྐྱབས། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་འཕྲིན་སྦྱབ་དག་གི་ཐུག་བཞེས་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱངས། ཚུན་མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་གནམ་ཆོས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྷ་སོགས་གསན་པ་དང་། གཞན་གནམ་ཆོས་དང་། རྟ་སྤྱིང་གི་བཟུང་གཏེར་སོགས་དབང་ལུང་མང་པོ་བཞེས། དཔལ་ཡུལ་སྦྱབ་ཁང་ཏུ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སུན་ཡོངས་རྫོགས་ཉམས་བཞེས་གནང་ངོ་།

གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་གནམ་ཆོས་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོ། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་གཉིས། འཇའ་ཆོན་ཆོས་སྟོར། དཀོངས་འདུས། མདོ་སྟགས་སེམས་གསུམ་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱི་སྤྲིན་གྲོལ་རྒྱ་ཆེ་བ་གསན། རྩ་དེ་ལས་རབ་བྱང་དང་བསྟེན་རྫོགས་བཞེས། གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་བཀའ་ལྟར་དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲུ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་ལྷན་པོའི་ཁྲར་བཞེས། བཤད་གྲུར་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་སོགས་མཁས་པ་ཏུ་མ་ལས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཏུ་མར་ཐོས་བསམ་མཛད་དེ་མང་ཐོས་ནོར་གྱིས་སྤྱག་པར་མཛད། སང་ཆེན་གནམ་བྲག་དགོན་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་བྲི་ལ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཏེ་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་ཆོས་ཆར་ཕབ། དེར་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་ཆེན་དང་། གཤམ་རྩེ་ཆེ་བདག་གི་བསྟེན་པ་

གནད་འཁྱོལ་མཛད། དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་གྱི་ལས་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་རུས་མཐུ་ཤིན་ཏུ་གཉན་
 པས་ཁང་ནང་འདྲེ་འདུལ་སྒྲ་མ་ཞེས་པའི་སྟན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས་སོ། །རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་
 འདུས་པས་གོ་འཛོལ་ནག་དགོན་ཐེག་ཆེན་བསམ་གཏན་འོད་གསལ་སྒྲིང་གི་བསྟན་བདག་ཏུ་
 མངའ་གསོལ་བས་སྒྲ་ནག་དགོན་ཏུ་བཀའ་གཏེར་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་དང་། མདོ་སྒྲགས་གྱི་གཞུང་བྲིད་
 རྒྱ་ཆེན་པོས་འདུས་སྡེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་གོ་འཛོལ་ལྟར་བྱུང་བྱུས་ཤིག་ལ་སྒྲིན་བདག་དགའ་ཆུང་ཆོང་
 ཟེར་བར་བཞུགས། མཆོན་མོ་ཉམས་སྤངས་ལ་སྒྲིན་བདག་དེ་ཆོང་གི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྱོད་ཡོད་དོ་ཅག་
 བྱོད་གྱིས་བྲིས་ན་ལེགས། ད་ལན་མ་བཞེས་ན་རྗེས་སུ་བྲིས་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལེགས་པོ་མི་
 འོང་ཟེར་བ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་སྒྲིན་བདག་གིས་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 དེ་མ་སྒྲིང་ཞིང་ལོ་
 འོང་བའི་མཐོང་སྤངས་བྱུང་མ་ཐག་ཁང་བར་མེ་སྒྲོན་བྱུང་ནས་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 དམར་པོ་མེ་ཡི་སྒྲོང་ཏུ་ཡེ་མེད་ཏུ་གྱུར་པར་བཤད་དོ། །སྒྲ་ནག་ལ་ཐེགས་ཏུས་ཤིག་ལ་ཡུལ་དེའི་
 མི་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་མི་འདྲ་བར་གཟི་མདངས་ཉམས་འདུག་པས། ཁང་ནང་སྒྲུལ་སྒྲུས་དབུ་ཞུ་
 ཡིས་བྲག་ལ་བརྒྱབས་ཏེ་བྲག་རྩའི་ས་བཞོ་བཅུག་པ་ནས་གཡག་རྩ་ཞིག་བྱང་བའི་ནང་ཏུ་སྒྲ་ནག་
 གི་ཡུལ་མི་པལ་མོ་ཆེའི་མིང་བཅུག་པའི་མནན་པ་བྱུངས། གོ་འཛོལ་རྩ་རོ་ལངས་བྱང་བ་སྒྲུས་ཀྱང་
 རེག་འདུལ་མ་ཐོད་པ་ལ། ཁང་ནང་སྒྲུལ་སྒྲུ་གདན་དྲངས་པ་ལ་ཁོང་གིས་གཟན་གྱིས་བྲབ་ཅིང་
 འཕོ་བ་མཛད་དེ་རོ་ལངས་དེ་བཏུལ། འཛོལ་མདའ་ལྟོ་པོ་སྤྱོད་ཉི་མདའ་ཆོང་གི་བྱ་གྱི་རྩ་ཤི་བའི་
 སར་གདན་དྲངས་པ་ལ་ཉི་མུར་ཅམ་ཏུ་གྱུར་པས་ཉི་མ་རྗེ་རིང་ཏུ་བཏང་བའི་གྲུབ་རྟགས་བསྟན།
 གོ་འཛོལ་བྲིད་སྒྲ་མའི་ཆོས་སྤྱོད་ཏུ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་འདུལ་མཛད་སྐབས་ཤིག་ལ་འགྲུག་གཞུག་
 གི་ཏུས་སུ་དབུ་གཙུག་ནས་རྩ་མགོ་སྒྲ་གང་ཕྱིར་ཐོན་པ་ཉག་སྒྲ་བྱང་ཆུབ་དོན་རྗེ་དང་། མཁའ་འགྲོ་
 དྲི་མེད་དབང་མོ་གཉིས་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་དོ། །གཞན་ཡང་ལྷགས་མཐུད་པ་དང་། རབ་གཟན་
 ཉི་ཟེར་བ་ལ་བཀའ་བ་དང་། རྩ་ལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་མཛད་སྤྱོད་རོ་
 མཆོར་བ་མཐུན་སྤངས་ཏུ་བསྟན་རུས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོར་གྱུར། མི་གྱི་རྩ་ཤི་བའི་སར་བཀའ་

བརྒྱུད་གི་འདུལ་གསུང་བ་པོར་གདན་འདྲིན་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་ལ། རྗེ་འདི་སྤྱི་བས་ན་གཤིན་གསོན་ཀྱན་ལ་ཁ་དགེ་བཟླ་ཤིས་དང་ཕན་པ་བྱུང་བ་མངོན་གསལ་ཡིན་པར་གྲགས་པས་ཁང་ནང་འདྲི་འདུལ་སླ་མ་དང་འདྲི་ཐོ་སླ་མ་ཞེས་འབོད་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ཉམས་ཉོགས་མཐོ་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་ལ་མཁུན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྤྱི་ཚུགས་བཅུན་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་དང་། བཀའ་གཏིར་དབང་ལུང་རྒྱ་མཚོའི་མཛོད་ཀྱིས་སྤྱད་པ་སོགས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཤད་སྟབས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཞན་འགྲན་མེད་པའི་དམ་པ་མཆོག་གཅིག་གི་རྣམ་པར་ཐོན་ཏོ། །མཐར་བཟང་ཕྱིར་དང་ཞལ་འདོན་རྣམས་མཆོམས་བཞག་སྟེ། ད་ནི་རུས་ཐ་མའོ། །སྟོ་གཏན་པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་ནས་སྤྱི་ལ་སྟན་གཞི་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཟུགས་སྤྱི་བཞེད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྟུས་སོ། །སྤྱི་གདུང་ལས་བདུང་ཅིའི་རྒྱན་ཟངས་དཀར་གང་རེ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་བ་དང་། གདུང་རྟོན་མཚོད་རྟོན་གོ་འདྲོ་སྤྱན་དགོན་ཏུ་བཞེངས་སོ། །

ཁང་ནང་སྤྱི་ཕྱིར་གསུམ་པ་སྟུལ་སྟུ་སྟུལ་བཟང་རིན་ཆེན་ནི། རབ་རྒྱལ་ལུགས་ཡོས་ལོ་སྟེ་སྟུ་ལོ་1951ལོར་གོ་འདྲོ་སྤྱན་རྒྱུང་གཟིག་སྟུལ་དཔོན་བྱིས་ཏུ་སྤྱི་འབྲུངས། རྒྱུང་ཏུའི་རུས་ནས་དཔལ་ཕུལ་མཆོག་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟབས་བསྟན་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། རྗོང་གསར་མཁུན་བཅེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གོས་གཉིས་ཀྱིས་ཁང་ནང་སླ་མ་བཟླ་ཤིས་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིར་གསུམ་པར་ངོས་བཟུང་། དགྲུང་གངས་ལྷ་བ་ལ་རྗེ་གྲུང་ཁང་སྟུལ་སྟུ་སྟུལ་བསྟན་དཔལ་བཟང་གོ་འདྲོ་སྤྱན་རྒྱུང་གཟིག་སྟུལ་དཔོན་བྱིས་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་སྟུལ་སྟུལ་སྟུ་བྱས་དང་ན་བཟའ་གསོལ། སྤྱན་རྒྱུང་དཔོན་ཆེད་ཏུ་གཡང་སྟབས་གསུངས། སྟུལ་སྟུ་སྟུ་ནག་དགོན་ཏུ་གདན་དྲངས། སྟབས་མགོན་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་གྲུབ་དབང་གསུམ་པས་གོ་འདྲོ་སྤྱན་དགོན་ཏུ་ཆོས་བཅུའི་རུས་མཚོད་སྟབས་ཆེན་དང་འབེལ་བའི་ཆོས་སྟོན་ཏུ་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ་ཞིང་ཁང་ནང་སྟུལ་སྟུ་བཤད་སྟབས་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྤྱི་མཚན་གསོལ། དེ་ནས་ཐོས་བསམ་བྱེད་ལོང་མ་བྱུང་བར་བོད་རུས་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་རེག་ལངས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་ཕུན་པའི་ལམ་ཏུ་དྲངས་པའི་རུས་དང་འཁེལ། འོན་ཀྱང་རྒྱུང་ཏུ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ཆོ་གའི་རིགས་རྣམས་བྱང་བར་སྟབས།

བསྟན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རྗེ་བྱང་ཁང་སྤུལ་སྤུལ་སྤུལ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་གྱི་འཕྲིན་
སྤུལ་ནམས་གྱི་ཕྱག་བཞེས་བཅའ་འབྲུད་རྒྱུ་འཕྲོལ་དང་། གར་ཐིག་རྩལ་ཆོན་སོགས་བྱང་བར་
སྤྱངས་ཏེ་ཕྱགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད། དཔལ་ཡུལ་མཁན་པོ་བྲག་ཆོགས་ཏེ་བྲག་ཤིས་ཕུན་ཆོགས་
ལས་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་གསན་ཅིང་འབྲུམ་ལྷ་ཆོད་ལྟན་བསགས། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྗེ་གས་ཆེན་གྱི་
ཆོས་ཕུན་ཡང་ལེགས་པར་ཆོད་པར་མཛད། བྱབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་པད་ཅོར་གསུམ་པ་རིན་པོ་
ཆེ་ལས་སྤྱེ་འབྱུར་བཀའ་མ་དང་། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྗེ་གས་དང་།
བདེར་འབྲུས་དང་། གླ་མ་དགོངས་པ་འབྲུས་པ་དང་། རིག་འཛིན་འཇའ་ཆོན་སྟོང་པོའི་ཟབ་
གཏེར་ནམས་གྱི་སྟོན་བྱེད་རྒྱས་པར་གསན། བྱང་ཁང་སྤུལ་སྤུལ་ཕྱབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་ལས་
གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་དང་། སྟོང་ཐིག་ཡ་བཞི་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོའི་གསུང་
འབྲུམ་དང་། བྱབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འབྲུས་པའི་གསུང་འབྲུམ་སོགས་གྱི་སྟོན་གྲོལ་ཆོད་བར་
བཞེས། ཡི་དམ་རྒྱ་མའི་བསྟོན་སྤྱབ་དང་ནང་གི་ཉམས་ལེན་རྒྱལ་བཞིན་མཛད། རྒྱས་འབྱུར་གྱི་
དབང་གིས་སྤྱོད་པ་མང་རྒྱུ་ལྟོད་། བསྟན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་གོ་འདོད་སྤྱོད་ནས་དགོན་པའི་ཁུར་བཞེས་
ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྒྱ་ཆེན་བཞེངས། སྤྱོད་ཆོད་ལ་ལོ་ལྟར་ཆད་མེད་གྱི་གསོལ་རས་བསྐྱུལ།
དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་སྤྱི་དགོན་པའི་མཛོད་ཁང་དང་། རིག་གནས་ཁང་རྒྱ་རྟེན་བཞེངས་དང་།
ཕྱག་རྩལ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་དང་། སྤྱོད་པའི་གཞིགས་པ་བཟང་པོ་གནང་། ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ལ་དབང་ཆོས་
དང་། རིམ་གྲོ་རྒྱུན་སེལ་དང་། འཕྲོ་འདེབས་གྲོང་ཆོག་ཡན་གྱིས་གང་ལ་གང་དགོས་གྱི་འགྲོ་དོན་
རྒྱ་ཆེན་གནང་བཞིན་ཞབས་པད་བརྟན་པར་བཞུགས་པའོ།

ཀ་ཤིས་རབ་སྒྲ་མ་གནས་བརྟན་བྱམས་པ་མཐའ་ཡས་ནི། དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྱོད་འབྲུངས།
བར་བྱིས་ཤིས་རབ་རྒྱ་མཛོད་ནམ་འབྲུལ་ཡིན་པར་གསུངས། རྗེ་ཚུན་མདོ་སྤྱོད་ཆོས་གྱི་ཉི་མའི་
ཞབས་རྩལ་སྤྱི་པོས་སྤྱངས་ཏེ་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྗེ་གས་ཆེན་སངས་རྒྱས་
ལག་འཆང་དང་། ནང་ཆོས་ལྷ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྟ་སྤྱི་དང་། འཇའ་ཆོན་ནམས་གྱི་
ཟབ་གཏེར་ཆ་ཆོད་དང་། དགོངས་འབྲུས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ནམ་གཉིས་དང་། ཀར་སྤྱི་ཞི་ཁོ་

སོགས་དཔལ་ལྷན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་དབང་ལྷང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། གསན་པ་དེ་ཡང་དེ་རུ་མ་བསྐྱར་བར་བསྟན་སྐྱབ་ཉམས་བཞེས་ཚུལ་བཞིན་མཛད་པས་རྟོགས་པ་མཆོག་ལྷན་དུ་གྱུར།

རྗེ་ཚུན་མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་པས་སྐུ་ནི་དུལ་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཤིན་དུ་བཅུན་ཞིང་། ཉམས་ལེན་ཀྱི་སྐྱབ་ཚུགས་བཟན། སྐུ་ཡོན་མཐོ་བས་ཀྱན་གྱིས་སྟོན་པའི་ལུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་འཕགས་པའི་གནས་བཟན་ལྟར་ལྟར་བཀྱར། མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་སློབ་ཆོགས་ནམས་ལ་གདམས་པ་གནང་སྐབས་ཀྱང་རྗེ་འདི་བྲིད་དཔོན་དུ་བསྐོ་བར་མཛད་པས་སྐྱུར་དཔོན་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བྲིད་རྒྱན་དུ་གནང་། རྗེ་མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་པལྒྱ་གར་དབང་མཐའ་ཡས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྐུ་འབྱུར་བཀའ་གཏིར་ཀྱི་དབང་ལྷང་མན་ངག་གྲངས་མེད་པ་གསན་པས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེ། ཕྱིས་སྐུ་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་གཙོ་བོ་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་དབང་ལྷང་བྲིད་གསུམ་ཀྱི་རྒྱན་རྗེ་འདི་ཉིད་ལས་སྤངས་པས་བསྟན་རྒྱན་ལ་ཕན་པའི་མཛད་རྗེས་སྤྱེ་མེད་བཞག་ལ། རྗེ་མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རྩ་བའི་སློབ་མ་དོན་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོར་བྱོན་ཏོ། །མཐར་སྐུ་གཤེགས་ཆོ་འཇའ་འོད་སྐྱ་ཆོགས་ཤར་བ་དང་། གདུང་ལྷགས་ལ་ལུལ་སྐབས་གདུང་རུས་ཤྲ་མོ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བར་ལྷ་བ་སོགས་ལྟས་ལ་མཆོན་ཅན་བྱུང་ངོ་།

ཀམ་ཐེག་མཆོག་སྟིང་པོའི་གཙུང་སྐུལ་སྐུ་ལྷ་བ་འོད་ཟེར་ནི། རབ་ཆོས་མེ་འབྲུག་སྟེ་སྐུ་ལོ་1916ལ་ཡབ་བསོད་དགའ་དང་། ལུམ་ཨ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སྐུ་འབྲུངས། ཨ་འདྲོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔལ་པོ་རྟོ་རྗེ་དང་། གཙང་བ་གྲུབ་ཐོབ་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ཆབ་མདོ་ལྷགས་ར་སྐུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པར་གསུངས། རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་སྐྱེས་སྐྱུངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེ་ལྟར་འབར་བས་ཐོས་བསམ་གང་བྱས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ངེས་པའི་མཁུན་དཔྱོད་རྒྱས། བཀའ་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ་དང་། གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ། རྫོང་གསར་མཁུན་བཙེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་པད་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་

བསྟེན་ཏེ། བདེ་རྒྱུད་གཞུང་ཆེན་གྱི་མཆོ་ལྷ་བྱ་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། ཨ་འཛོམ་
རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་མེད་རྩི་རྩེ་ལས། འགྲོ་འདུལ་དཔལ་བོ་རྩི་རྩེ་གཏེར་གསར་སོགས་
དང་། འོད་གསལ་རྩིགས་པ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོའི་དབང་ལྷང་གཞུང་
བྲིད་རྣམས་གསན་ཅིང་བསྐྱམས་པས་ལམ་ཉགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩིགས་པར་འབྱུངས།

མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ་པུ་ལས་འབྲེལ་ཅལ་ལས་བསྟེན་པར་རྩིགས་ཏེ་འདུལ་
བའི་ཉམས་བཞེས་ཞིབ་པས་སྤྱོད་ཆུགས་བཅུན་པའི་ཆད་དུ་གྲགས་ཤིང་དུར་སྤྱི་གི་རྒྱལ་མཆན་
འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་ཏོག་དུ་གྱུར། དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤྲིང་དང་། རག་ཆབ་དགོན།
བན་གོ་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་འགྲོའི་
དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བྲང་པར་དུ་རག་ཆབ་དགོན་གྱི་བསྟན་པའི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་དབང་ལྷང་ཆོས་
བྲིད་གནང་ཞིང་། ལྷ་པ་དུ་མ་གསར་དུ་བསྐྱས། ལྷ་པ་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་པ་རྣམས་ཀྱང་རབ་བྱང་གི་དངོས་
པོར་བཀོད་དེ་དགོན་པ་གཙང་དག་དུ་བསྐྱར། བྱིས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གྲོང་སྤྲགས་རྣམས་དགོན་
ནང་དུ་འདུ་མི་ཆོག་པའི་དམ་བསྟུགས། བསྟུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་
གྱི་ཕྱག་ལེན་དང་། འདུལ་བའི་གནང་བཀག་གི་བཅས་མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བའི་སྒོལ་བཅུགས་
པས་ཁོང་གི་མཛད་པ་དེ་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དམ་པར་གྱུར།

རག་ཆབ་དགོན་དུ་བཀའ་མ་སྤྱོད་འཕྲུལ་དང་། ཆོགས་ཆེན་འདུས་པའི་སྤྱབ་མཆོད་ཀྱི་ཐིག་
རྩལ་ཆོན་གར་དང་བཅས་པ་བཅུགས། སྤྱབ་འཕྲིན་གྱི་ལག་ལེན་རྣམས་དཔལ་ལྷན་དང་། ཀུམ་
ཐོག་རྣམས་ནས་སྤྱོད་བཅུག་ཏེ་ཕྱག་བཞེས་མ་ཞོར་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། བཅའ་འབྲུད་རྩེད་གསུམ་
སོགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་གཙོ་བོ་གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་ཕྱག་རྒྱན་ལྷ་སྤྱོད་
དུ་བཅུག། དགོན་ནང་དུ་འབོད་སྐད་དང་། ངག་འཆལ་སྤྱོད་དང་། ཐ་ན་བཞུད་བགད་ཅིང་མོའི་
རིགས་སོགས་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བྲིམས་སོགས་མཛད། ཆོགས་པའི་ནང་དུ་བྱ་བ་ངན་
པས་གཡེང་བ་རྣམས་ལ་ཐབས་ཞི་དྲག་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཅུད།
ཆོགས་ཞུགས་རྣམས་ལ་གསོལ་ཆས་དང་། གསོལ་ང་སོགས་མཐུན་ཁྱེན་ཡོངས་རྩིགས་སྤྱོད་དངོས་

ནས་གནང་། མགོན་ཁང་དང་། སྐབ་ལྷ་དང་། རུས་མཆོད་སོགས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་ཡང་སྐྱེ་ཉིད་ནས་
ཡང་དག་པར་སྦྱར་བར་མཛད་དོ།

དབྱར་དགུན་སོགས་ཀྱི་རུས་མཆོད་མ་ཆག་པར་དགོན་པའི་འགྲིག་དང་འཕྲིན་སྐབ་
རྣམས་ལ་གཟིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། ཨ་ཐེ་ཆུང་གཤིན་རྗེའི་སྐབ་ལྷ་དང་། གནས་མཆོག་བརྟ་
གོ་འོད་གསལ་ལྷ་རི་སྐང་རུ་བགྱང་བྱ་རུ་མར་བསྟེན་སྐབ་ཀྱི་ལས་ལ་བཞུགས་ཏེ། རུས་ཁོམ་ནམ་
བྱང་ལ་ཡི་དམ་ལྷག་པའི་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་བསྟེན་སྐབ་ལ་བཙོན་པས་ཆད་གངས་རྟགས་ཀྱི་
བསྟེན་པ་རྫོགས། ཆབ་མདོ་རུ་རིམས་ནད་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་འཆོས་པ་ལ་ལོ་ཤྱོན་མའི་སྐོ་ནས་རིམས་
ཡམས་དེ་ཞི་བར་མཛད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་གཟའ་མཆོག་ཆེན་པོ་ར་རུ་ལ་འཇུག་བྱིད་ཀྱིས་
འཕྲུལ་ཐབས་བསྐྱར་ཏེ། རྗེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞན་ཀྱི་མཐུ་བྱད་བསྐྱོག་པའི་ལས་མཛད་པས་བྱད་
སྟེམས་དངོས་སུ་བསྐྱོག་པའི་རུས་པ་ཐོན་པས། རྗེ་དགེ་རྒྱལ་པོས་ཁོང་ལ་སྤྱོད་དང་དཔོན་ཐོབ་
གཉིས་ཆར་སྤུལ་ཞིང་། མཆོད་རྗེ་རུད་ཆང་བཞི་བརྒྱ་བཅས་སྤུལ། ཁོང་གིས་དཔོན་ཐོབ་དང་
རུད་ཆང་རྣམས་བདག་གིར་མ་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་དགེ་རྒྱལ་པོའི་དབུ་སྤྱོད་ཁག་ལྷ་ལས་
དཔལ་ལྷན་པ་ནི་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་ཏོག་ལྟར་གོང་རུ་བཀྱར་བ་བྱུང་། བོད་རུས་འགྱུར་སྐབས་སུ་སྐྱེ་
ངལ་ཆེན་པོ་སྦྱང་ཡང་སྤོ་ཁོག་ཆེ་བ་དང་། བཟོད་པ་བརྟན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས།

བསྟན་པ་བསྐྱར་དར་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་གནས་སྤིད་གཞུང་ལ་དཔལ་ལྷན་དགོན་པ་
ཉམས་གསོ་དགོས་ཚུལ་ཀྱི་སྐོར་རེ་བ་བཏོན་པས། སྤིད་གཞུང་གིས་དཔལ་ལྷན་རྫོང་ནས་ཆེས་
ཐོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྷན་པའི་དགོན་པ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཉམས་གསོ་མི་ཆོག་ཅེས་པའི་བཀའ་
བསྐྱགས་པས། ཁོང་གིས་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ལྷན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རེ་མཆོག་སྦྱང་དབང་པོས་
གདན་ས་ཐོག་མར་བཏབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་བདེན་དཔང་དང་བཅས་གསལ་བཤད་གནང་བས། ཀྱན་
ཀྱི་ཐོག་མར་ཉམས་གསོ་ཆོག་པའི་བཀའ་གནང་ཐོབ། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་སྤིང་གི་
བསྟན་པའི་ཁུར་བཞེས་པར་བརྩམས་པའི་མོད་ལ་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་ཐེག་པར་
རབ་རྒྱལ་ལྷགས་བྱ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1981ལ་གཟུགས་སྐྱེའི་རྒྱ་འཕྲུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱས་སོ།

ཟླ་བ་འོད་ཟེར་གྱི་ཡང་སྲིད་སྤྱལ་སྤྱུ་ཨོ་ཁུན་དྲི་མེད་ཟླ་བ་ནི། རབ་ཁུན་ས་འབྲུག་ལོ་སྟེ་སྤྱི་
ལོ་1988ལོར་དཔལ་ལྷན་གདོང་སྤྱོད་གཞུ་འབྲུག་ཐང་ཞེས་པར་ཡབ་སྐུ་གོང་མའི་སྐུ་ཆ་ཆོ་རིང་
ལུན་ཆོགས་དང་། ཡུམ་རིག་འཛིན་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་འབྱུངས། དགུང་ལོ་ལྷ་པ་ལ་སྐྱབས་
རྗེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ཉི་ཤུ་སྐུ་ཐང་གསུམ་པ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱལ་སྤྱུ་ཟླ་བ་འོད་ཟེར་གྱི་ཡང་སྲིད་དུ་
ངོས་བཟུང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱབས་སྟོན་དང་གཙུག་ལྷན་བཞེས། འཕོ་ལྷང་དང་། གཏེར་མཛོད་
གྱི་དབང་བཅས་གསན། ལོ་དེར་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་འཕྲིན་ལས་རག་ཆབ་
དགོན་དུ་ཐེབས། ཟླ་བ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་གཟིགས་ནས་སྤྱུགས་བཅེ་ཆེན་པོས་སྤྱལ་སྤྱུ་དབང་
ལྷང་བྲིད་གསུམ་དང་རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོར་དགོས་ཚུལ་དང་། ཨ་འཛོམ་ཆོས་
མར་དུ་ཐེབས་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། དེར་ཐེབས་ཏེ་བགྲང་བྱ་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཏེ། ལྷོག་
བསྐྱབས་པའི་ཞར་ལ་འབྲུག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། སྤྱོད་ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱི་ལྷང་དང་། རྟིང་ཐིག་
ཡ་བཞིའི་དབང་ལྷང་ཆར་གཉིས། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་དབང་ལྷང་ཆར་གཉིས། འཛིགས་སྤིང་
པོད་དགུའི་ལྷང་། མི་པམ་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལྷང་དང་། རྟིང་ཐིག་གཏེར་པོད་གྱི་དབང་ལྷང་། ལྷར་
དྲག་ཡེ་ཤེས་རབ་འབར་དང་། གཙོད་འཛིན་པ་རང་གྲོལ་གྱི་དབང་། རྟོན་འགྲོ་ཐར་ལམ་གསལ་
བྱེད་གྱི་བྲིད་ཆར་གཉིས། རྟོན་འགྲོ་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་མའི་ཞལ་ལྷང་གི་བྲིད་ཆར་གསུམ། བྲིད་ཡིག་
ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མའི་བྲིད་སྦྱོང་ཆར་གཉིས། ལྷང་པར་བྲིད་ཡིག་གི་ལྷང་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསན།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་བཞི་བར་དཔལ་ལྷན་མཁན་པོ་དགོན་མཆོག་བཟང་པོ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་
སྟོན་པ་བཞེས། སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ལས། གནམ་ཆོས་གྱི་དབང་ལྷང་དང་། རྟིང་ཐིག་
ཡ་བཞི་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་ཁམས་དབུས་སྤྱལ་སྤྱུ་འབྱུར་མེད་རྩོམ་མཁུན་ནས་འཇའ་ཆོན་པོད་དྲག་གི་
ལྷང་དང་། མཁན་པོ་དགོན་བཟང་ལས་གནམ་ཆོས་གྱི་ཚ་རྒྱུང་འཕྲུལ་འཁོར་དང་། རྩ་སྤིང་
པའི་ཆོས་སྒྲོར་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་ལྷང་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོད་གྱི་ལྷང་
བཅས་དང་། མཁན་པོ་ཏེ་པའམ་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་གྲོས་ལས་སྤྱོད་ཆེན་མཛོད་བདུན་
གྱི་ལྷང་དང་། དགའ་རབ་རྩོམ་མཛོད་པའི་བསྟན་པ་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། རྗེ་ཉིད་

ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་པ་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། དེས་ཤེས་སྟོན་མའི་འགྲེལ་བ་བཅས་ཀྱི་
ལྷགས་བྲིད་བཅས་གསན། ཁང་སར་བསྟན་པའི་དབང་ལྷག་ལས་མི་པམ་ཚྭ་གས་ཆེན་སྟོན་ལམ་
དང་། ཆོག་གསུམ་གནད་དེག་གི་མན་ངག་དང་། བཤམ་ཆེན་ཚུལ་བྲིམས་སྟོ་གྲོས་ལས་ལྟ་ལས་
ལུ་བྱུང་དང་། བྱུང་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་ལྷགས་བྲིད་དང་། རྒྱུད་མེད་སྟོར་དང་། བསྟན་ཡིག་
གི་སྟོར་དང་། རྒྱ་གཞུང་ཐོར་བུད་སྟོར་འགའ་དང་། རོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱ་བཅས་ཀྱི་བཤད་བྲིད་
གསན། མེ་སྤུལ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལས་འཕྲོ་བྲིད་དང་། འཇམ་དཔལ་སྤྱ་ལེང་སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་
ལུང་། འཇམ་དཔལ་ཀྱི་དབང་། ཆོག་གསུམ་གནད་དེག་། བྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་མ། དབང་ལྷུང་
གསོལ་འདེབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། སྤྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་། ཉག་རོང་མཁན་པོ་ཚུལ་
བྲིམས་ལས་སྟོ་གསུམ་རིག་འཛིན་འཇུག་རོགས་ཀྱི་བཤད་བྲིད་དང་། སྤྲ་མ་ལུ་མཚོ་ལས་སྤྲིན་
སྤྱིང་རྟོར་སེམས་དང་། ཞིང་སྤྱབ་ཀྱི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་། ཁ་སྤུལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་
ལས་ཆགས་མེད་བཀའ་འབུམ་ཀྱི་དབང་ལུང་སོགས་སྤྱིས་ཆེན་དུ་མའི་མཁུན་ནས་དབང་ལུང་གི་
རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་པར་མཛད།

བྱུང་པར་དུ་སྤྱི་ལོ་2004ལོ་ནས་བཟུང་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་འབྱུང་མཐོ་སྟོབ་མདོ་སྤགས་ཐོས་
བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཡིག་བྲིས་དང་། ལུས་ཀྱི་གསལ་དག་གསུམ་དང་། ལྟན་ངག། ཆོས་
འབྱུང་། རྒྱལ་རབས། སྤྱིད་འཇུག། བཤམ་འཇུག། སྟོ་རིགས། ཀྱི་གསལ་རིགས། ཐོ་གསུམ། དབུ་མ་རྒྱན།
དབུ་མ་ཙ་འཇུག་བཞི་གསུམ། ཐོ་གསུམ། མཛོན་པ་མཛོད། ཆོད་མ་ནམ་འགྲེལ། རྒྱུད་སྤྲ་མ་
སོགས་བྱམས་ཆོས་མེ་ལུ། དེས་ཤེས་སྟོན་མེ། དཔལ་ལྷན་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་སོགས་ལ་གསན་བསམ་
མཛད་དེ་སྤྱི་ལོ་2014ལོར་སྟོབ་མཐར་བྱིན། ལོ་རྒྱུ་གསུམ་ལ་གཞན་ལ་འཆད་བྲིད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་
ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབས་སོ།

དཔལ་ལྷན་དགོན་ཆེན་ཀྱི་དབྱར་གནས་སོགས་དུས་མཚོད་དང་སྤྱབ་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་
རྟོ་རྟེན་རྒྱལ་ཆོབ་ཀྱི་ལུགས་ཁྱུར་བཞེས་པ་སོགས་དཔལ་ལྷན་དགོན་ཆེན་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཞབས་
འདེགས་ཀྱི་མཛད་བཟང་རྒྱུད་བཞིན་བཞུགས་པའོ།

རྟོགས་ལྡན་འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེལ་སྐྱེ་འཇམ་དབྱངས་ནི། མཁན་ཆེན་ངག་གི་
 དབང་པོ་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་ནང་སླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་
 ཡང་སྤྱིད་རུ་ངོས་འཛིན་གནང་། དཔལ་ལྷུལ་རྣམ་སྤྱིང་རུ་བྱིར་བཀོད། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་
 འདུས་པ་ལས་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཚ་རྒྱུད་དང་། རྟོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་
 སོགས་ཀྱི་བྲིད་གསན་ནས་སྟོན་འགྲོ་འབྱུང་ལཱའི་གསོག་སྦྱོང་གནད་སྤྱིན་བསྐྱབས། གཞན་གནམ་
 ཆོས་ཀྱི་ཟབ་གཏེར་དང་། རྩ་སྤྱིང་པ་དང་། འཇའ་ཆོན་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་དང་། བཀའ་བརྒྱད་དང་།
 དགོངས་འདུས་དང་། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་སྤྱིན་བྱེད་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་
 མན་ངག་གསན་ཅིང་བསྟོམས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྟོགས་ཤིང་འདུལ་
 བའི་ཉམས་ལེན་ཞིབ་པས་འདུལ་བྲིམས་གཙང་བའི་ཚད་རུ་གྲགས། ཡི་དམ་རུ་མའི་བསྟེན་
 བཆམས་མཛོད་དེ་བསྟེན་པ་གངས་འབྲུལ་བཀྲིས། བྱད་པར་རུ་སྟོང་ཐིག་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་
 བསྟེན་པ་རུང་ཟུར་བཏོན། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་སླ་མར་བསྟེན་ནས་སྤྱིན་གྲོལ་
 ཟབ་ཆོས་རུ་མ་དང་། བྱད་པར་རུ་མན་ངག་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན་བྲིད་གསན་ཅིང་དའི་ཉམས་
 ལེན་ལ་གནད་རུ་བསྟེན་པས་རྟོགས་པའི་རང་ས་ཟིན་པའི་སྤྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོར་
 ཟུར། བོད་རུས་འགྱུར་སྐབས་རྒྱའི་བྲི་ཐུན་རུ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང་། རུས་ནམ་གཤེགས་ཙམ་
 ཡང་མ་ཐོས་པར་བཅོན་ཁང་རུ་སྐྱེ་གཤེགས་སོ།།

དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷལ་ནམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཚོས་སྤྱིར་གི་གདན་ས་འཛིན་པའི་བྲི་ལ་དབང་
པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་གྲུབ་དབང་པ་བླ་འོར་བུ་སྐྱ་སྤྱང་བཞི་དང་། ཀམ་སྐྱ་ཆེན་སྐྱ་སྤྱང་ལྷའམ་
བཞི་དང་། གདན་ས་འཛིན་པའི་བྲི་འཛིན་དངོས་མིན་ཡང་དགོན་འདི་དང་བསྟན་པ་ལ་འཕྲིན་
ལས་ཆེ་བ་རྫོང་ནང་སྐྱ་སྤྱང་གསུམ་དང་། གྲང་ཁང་སྐྱ་སྤྱང་བཞི་དང་། ཁང་ནང་སྐྱ་སྤྱང་གསུམ་
དང་། རྫོང་ནང་བླ་མ་བཟླ་གིས་སྐྱ་སྤྱང་གཉིས་དང་། བཀའ་ཚན་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྐྱ་སྤྱང་སྤྱི་
གཉིས་དང་། སྐྱལ་སྐྱ་ལྷ་བ་སྐྱ་སྤྱང་གཉིས་སོགས་དམ་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་རིམ་ཕྱོད་དུ་མ་ཕྱོད་ཅིང་བཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་དགོན་འདིར་རྗེ་དཔོན་ཀྱན་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། དཔོན་པོ་དབང་ཕྱག་དང་།
དཔོན་པོ་ཨ་དཔལ་དང་། ཆེས་པ་ཨོ་རྒྱན་བཀྲ་ཤིས་དང་། རིས་སྒྲག་སྒྲ་མ་པ་སྒྲ་བཟོད་པ་དང་།
སྒྲ་ཆན་གྲུབ་དབང་རྒྱན་གྲུབ་དང་། རྗེ་ནང་སྒྲ་མ་བཀྲ་ཤིས་དང་། སྒྲ་མཆན་ཀམ་རབ་བརྟན་
དང་། སྒྲ་མཆན་མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར་དང་། དིས་སྒྲ་མདོ་སྒྲགས་བརྟན་དར་དང་། སྒྲ་འདྲིང་སྒྲུལ་
སྒྲ་དང་། ཏུལ་མོ་སྒྲུལ་སྒྲ་བཤད་སྒྲུབ་བྱ་མཆོ་སྒྲགས་སྒྲིས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་བྱོན་ཡོད་ཆོད་
འདུག་མོད་བྱང་པ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་ཐིག་ཤར་གཅིག་ཅེས་ཡང་ལག་སོན་མ་བྱང་བས་སྒྲ་བའི་
ཐབས་མ་མཆིས་པས་འདྲིལ་གོ།

རྒྱལ་དབང་དཔལ་ལྷན་པའི་བརྟན་པའི་གྲོལ་སྒྲགས་ནམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤྱིང་གི་པ་
ཆོས་དྲི་མ་མེད་པ་སྒྲ་འགྱུར་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་དང་
ལམ་གྱི་བོགས་འདོན་དུ་རྩ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤེ་དང་། ལག་ལེན་སྒྲུབ་པའི་སྤེ་ནམ་གཉིས་ལ་དཔལ་ལྷན་
པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡང་དག་པའི་རྒྱན་ཆོམ་བྱ་ཆོགས་སྒྲུབ་དང་། རྒྱན་སྒྲོལ་དུས་མཆོད་ཁག་ནི། ལོ་
རེ་རེའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་དགའ་བ་དང་པོའི་སྤྱི་ལོ་འཇིག་རྟེན་དང་སྤྱི་བརྟན་ཏི་
མགོན་ཁང་ཁག་གསུམ་ནས་ལོ་གསར་དགའ་སྟོན་སྤེལ་བ་དང་། ཕྱི་དྲོ་ལ་གདན་གྲུལ་འགོད་པ་
དང་། སྤྱིག་ཡིག་སྤྱོད་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་བཟང་བ་དང་པོ་ནས་ཞག་བདུན་སྤྱག་གཅིག་ལ་
ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྱོ་ཐོས་གྲོལ་ཆེན་མོའི་ཆོ་ག་དང་། ཞི་ཁྱོའི་སྤྱིང་ཆོག་གངས་གསོག་མཐའ་རྟེན་དབང་
ཆེན་དང་བཅས་པའི་དུས་མཆོད་ནི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་དང་པོར་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་
བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འདས་མཆོད་དུ་ཁེལ་བའི་དུས་མཆོད་དོ།

ཟླ་དེའི་དཀར་ཕྱོགས་སྟོང་པ་གཉིས་པ་ནས་ཞག་བདུན་སྤྱག་གཅིག་གི་བར་དུ། མཆོད་
གྲུལ་བ་དག་ཚུལ་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་འགོ་དང་རྩ་རྒྱུད་གི་ཆོས་ཕུན་ཆོད་ཟིན་པ་བཀའ་མའི་སྒྲུབ་
ཁག་དག་གི་དབང་ལྷང་ཆོད་ལྟན་མཆིས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་མ་འདུས་མདོའི་ཡན་ལག་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆ་གསུམ་དང་། ཕྱག་རྗེར་དང་། ལྟ་དང་། མི་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་
སེམས་དང་། ཀྱི་ཡ་དང་། ཡོ་ག་དང་། ཞི་འཚོའི་སྒྲན་ཆོག་དང་། འོད་ཟེར་དྲི་མེད་དང་། གཙུག་

ཁོར་བྱི་མེད་དང་། རྣམ་འཛུམས་ཁྲོ་དཀར་དང་། ཁྲོ་ནག་གཉིས་དང་། སྒྲོལ་ཆོག་དང་། གཟའ་
ཡུམ་དང་། འོ་བུ་ལྷགས་ཀྱི་གུ་རུ་དྲག་དམར་བཅས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟེ་མཆོད་ཁག་བཅུ་བདུན་རུ་
བཤོས་པའི་སྐབ་པ་དང་། ཟླ་དེའི་དམར་ཕྱོགས་དགའ་བ་དང་པོ་ནས་རྒྱ་གྲ་ཡོད་ཆོད་ཀྱི་དགེ་
འདུན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷ་ཆོ་ཤོག་ལྷར་བཤོས་པའི་བརྒྱ་ཤོག་ལྷ་ཡིས། བསང་ཆེན་ཉིན་གཅིག་དང་།
རྩོད་མེས་བདུན་སྐབ་སྟེ་ཤོན་བཅས་ཁག་བརྒྱད་དང་། གདན་རབས་ལྷ་མ་ཐོན་གཤེགས་རྣམས་
ཀྱི་འདས་མཆོད་ཉིན་གསུམ་ཞི་ཁྲོའི་གནས་སྟོང་དང་། གཏོར་རྒྱག་ཉིན་གསུམ་དང་། ཆོ་ཆོག་
ཆོགས་བརྒྱ་ཉིན་གཅིག་བཅས་དང་། ཉིན་གྲང་གསེལ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་ཆོས་སྦྱོང་གསེལ་ཁ་
དང་། སྤྱིན་བདག་གི་ཡོན་ཁ་ཕུལ་བའི་འདོན་ཆོགས་རིགས་རྣམས་གསུང་བའི་སྐབ་མཆོད་དང་།
ནག་ཟེའི་ཉིར་ལྷ་ནས་འདུས་པ་ཡོངས་ལྷན་འཛུམས་ཀྱིས་གྲུ་བ་སྤེལས་ཆོད་དོས་ལེན་གྱིས་སྐབ་
མཆོད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ཚ་འཆམ་དང་། ཁྲོ་འཆམ་དང་། གར་འཆམ་གསུམ་ཀྱི་འཆམ་སྦྱོང་དང་།
ས་ག་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྩོགས་པ་དང་པོ་ནས་ས་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབ་འཕྲུལ་ཚ་འཆམ་
དང་། དཀར་ཕྱོགས་དགའ་བ་གཉིས་པར་ཐིག་ཆོན་སྟེ་ཤོན་རྣམས་གྲུབ་ནས་རྩལ་ཆོན་ལྷག་པ་
དང་། དཀར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཕྱི་དྲོར་རྩལ་ཆོན་རབ་གནས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་
འགོད་རྣམས་བྱ་བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་སྟོང་བ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་ཕྱག་གཅིག་ལ་མདོ་འོག་
མིན་ཆོགས་ཆེན་འདུས་པའི་སྐབ་པ་དང་། རྒྱུད་ཐེ་སྐབ་འཕྲུལ་ཞི་བ་དང་། སྐབ་འཕྲུལ་ཁྲོ་བོ་གཉིས་
དང་། སྐབ་ཐེ་བཀའ་བརྒྱད་རྩོད་འཕྲང་དང་། དོང་སྐྱགས་པ་བླ་བརྒྱ་ལྷན་དང་། སངས་རྒྱུ་མཉམ་
སྦྱོར་དང་། གཤིན་རྩེ་གདོང་རྒྱག་དང་། ཡང་དག་ཟླ་གམ་དགུ་པ་དང་། རོང་བོམ་ལྷགས་ཀྱི་ཕུར་
པ་དང་། ལུང་ལྷགས་ཆོ་དཔག་མེད་དང་། རྒྱུད་མགོན་ལེགས་ལྷན་ནག་པོ་བཅས་བཀའ་མའི་སྐབ་
ཁག་བཅུ་གཅིག་གི་འཕྱིན་སྐབ་དང་། དུས་མཉམ་རུ་བར་ཅག་ལྷ་ཁང་ནང་རུ་སངས་སྤིང་ལྷ་མ་
དགོངས་འདུས་ཀྱི་སྟོང་ཆོག་དང་། ལྷགས་བྲུ་ལྷ་ཁང་གི་བར་ཐོག་རུ་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བརྟེན་པའི་སྟོན་ས་ས་བདག་དབང་ཆེན་ཀྱི་སྐབ་ཆོག་དང་། གཡང་ཁང་རུ་གྲུབ་དབང་རིག་
འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་ཆོག་བྲིགས་མཛོད་པའི་གཡང་སྐབ་དང་། མགོན་ཁང་ཁག་གསུམ་

ལ་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་དངོས་གཞི་འཛོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱབ་ཆེན་ལ་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱབ་གསང་བ་འདུས་
 པའི་བུམ་སྐྱབ་དང་། ལྷན་སྐྱབ་ཡང་སྟོང་འདུས་པའི་བུམ་སྐྱབ་དང་། ཉང་གཏེར་བཀའ་བརྒྱད་
 བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཆེན་དང་། སངས་ཁྱིམ་གྱི་མ་དགོངས་འདུས་གྱི་སྐྱབ་ཆེན་བཅས་
 སྐྱབ་ཁག་བཞི་པོ་དེ་ལོ་རེར་རེས་མོས་གྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱབ་པ་
 ཡང་གསང་བླ་མེད་དང་། དེའི་སྐྱབ་ཁག་གི་ནང་དུ་རྩོམ་མཆོམས་པ་དང་། གིང་པ་གཉིས་
 བཞུགས་པས་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་ཏུ་ཉལ་ལེ་བསྐྱད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུ་ལྷན་ཆོ་དཔག་
 མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་རྩོམ་མཆོམས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཁོག་སྐྱབ་ཆེན་ཁག་
 གཅིག་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐྱབ་ཆེན་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྟོང་ཆོག་བཤགས་རྒྱུ་འབྲེལ་མ་དང་།
 སྟོང་གསོལ་ཁང་དུ་ཅུ་གསུམ་ཆོས་སྟོང་དང་བཅས་པའི་མཆོད་གསོལ་སྟོང་གསོལ་དང་། དཔལ་
 སྐྱངས་ལྷན་གྱི་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་བླ་མ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། གཡང་ཁང་དུ་
 གཡང་སྐྱབ་དང་། ཆོགས་བདག་ཁང་དུ་མགོན་གསོལ་བཅས་མཆོད་ཁག་དགུ་འཛོག་པའི་སྟོལ་
 ཡོད་ལ། དཀར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟེ་ཆོས་དགུ་ལ་གུ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གི་དག་སྤང་ཆོས་བཅུ་ཉི་
 འཆམ་ལ་བསྐྱས་པ་རྟ་དཀར་དང་། རྒྱས་པ་ལྷ་ནག་ལྷན་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྒྱས་པ་ལྷ་
 ནག་མའི་ལྷན་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་སྟེ་ལྷ་གདོང་ཅེའི་ཕྱག་བཞེས་ལྷར་གྱི་རྒྱ་འཆམ་མམ་དཀར་འཆམ་
 དང་། དཀར་ཕྱོགས་རྩོགས་པ་གཉིས་པ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་བར་དངོས་གཞི་ཞལ་འབག་དང་། ལྷ་བེར་
 བཅས་གསོལ་ཉི་འཆམ་པ་དམར་འཆམ་དུ་གྲགས་པ་བཅས་ཡོད་དོ།

དཀར་ཕྱོགས་དགའ་བ་གསུམ་པར་སྐྱབ་པའི་མཐའ་རྟེན་ཆོ་དབང་དང་། ཡོ་རྒྱུ་ཆེན་
 པོའི་གོས་ཐང་བཤམས་པའི་མཐུན་དུ་འཇའ་ཆོན་དཀོན་མཆོག་སྐྱི་འདུས་ཀྱི་སྟོན་མཆོད་པ་
 འདུལ་བ་དང་། རྩོམ་པའི་སྟོང་ཆོགས་སྟོང་དབང་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་བའི་གནམ་ཆོས་ཀྱི་འཆམ་གྱི་
 ཡོད་དང་། གར་འཆམ་དང་། ལྷག་མ་དང་། རྩོམ་ཆོགས་འཆམ་པ་དང་། རྩོམ་དབང་དང་།

འིལ་བྱ་རྒྱུ་བ་གཤེགས་དང་། རྒྱ་བོ་མཐོང་གྲོལ་དང་། རུ་བ་མཐོང་གྲོལ་རྒྱུ་བ་པའི་མཐའ་རྒྱུད་
བཅས་ཀྱིས་ཆོས་བརྩམས་རྒྱུ་བ་མཐོང་འགྲུབ་པར་བྱ་བའོ།

སྒྲོན་ལྗེའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པ་སྟེ་ཆོས་བཅོ་ལྷན་སྤྱད་ཁག་གི་སྤྱུལ་
ནམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སྤྱོད་བཅུ་ཕྱག་ལྷག་སྤྱོད་བྱ་གིས་སྤྱོད་ཅེས་ཀྱི་པོ་འདི་སྟེང་འཇམ་གྱིང་སྤྱོད་བསང་
དང་དབྱར་སངས་རྒྱུང་འབྲེལ་སྒྲོས་སྤྱོད་མཐོང་དང་སྤྱོད་མཐོང་གསལ་མཐོང་སོགས་ལ་ཐེབས་སྤྱོད་
ཡོད་དོ། །རྒྱ་སྟོང་ལྗེ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་གསུམ་པ་ནས་སྤྱོད་གོན་ཀྱིས་ལྗེ་རོ་གསུམ་སྟེ་ལྗེ་བ་
སྤྱོད་དང་གཉིས་ལ་བཤད་གྲུ་དང་། དཔོན་གཞུང་གི་དགོ་འདུན་པ་ནམས་འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་
ཀྱི་ལག་ལེན་དབྱར་རྒྱལ་ཆེན་མོར་གནས་པར་བྱ་བའོ།

མགོ་ལྗེ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟེ་ཡར་ཆོས་བརྒྱུད་པ་ནས་དཔོན་པའི་གྱིང་
གི་ཕྱོགས་བཞིར་ཐོ་བརྩམས་ཏེ་གྲུ་ཆོང་ཡོངས་རྫོགས་དཔུན་བཅའ་ཆེན་མོར་བཞུགས་པ་དང་།
ལྗེ་བ་དེའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པ་ནས་ལྗེ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་གྲུ་སར་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་
ཐུན་ལ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་འདུན་བྱིངས་ཀྱིས་ཐུན་བཞི་བཅུད་པ་སོགས་
རྒྱུ་བ་ཁང་གི་ཕྱག་ལེན་ལྷན་བྱས་ཏེ་བཞུགས་དགོས་སོ། །ཡང་ལྗེ་དེའི་དམར་ཕྱོགས་བཟང་བ་གསུམ་
པ་ནས་ཉིན་གསུམ་ཀྱི་ཡུན་ལ་ཉི་ལྔ་དང་བརྒྱུན་ཏེ། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་དང་། རྩ་དང་
གནམ་ཆོས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་དང་། ཞང་ཁྲོམ་ཁྲོ་རྒྱ་ལྷག་གདོང་དང་། ཉང་གཏིར་རྟ་ནག་ལྷགས་
རལ་དང་། ཆགས་མེད་ལྷགས་ཀྱི་མི་ནག་མགོ་གསུམ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆོག་གསུང་དགོས་པ་དང་།
གནམ་གང་གི་སྤྱོད་རྟ་འབངས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་ཨ་རྒྱུད་དང་། རྩ་རེབ་དང་། དཔལ་རྒྱལ་དང་། རུ་
ཤེས་བཅས་བརྒྱ་ཤོག་ཁག་བཞིར་བཞོས་པའི་གྲུ་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཁེངས་མདོས་དང་། མ་མོའི་ཁྲག་
མདོས་དང་། ཤེར་སྤྱོད་སྤྱོད་མདོས་དང་། སྤྱོད་པོ་རྒྱན་མདོས་བཅས་གཏོང་བ་དང་། རྩ་རྩོར་སྤྱོད་མ་
རྩོ་རྩོ་སྤྱོད་དཔོན་ནམས་དང་། གཞུང་ཆེན་ཀྱི་བྱིངས་འདུན་སོགས་མཐོང་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུ་བ་རྩ་བ་ཀྱིས་
སྤྱོད་ལ་ཉི་མ་མཐོང་གྲོལ་བྱས་པ་དེ་ཉི་མལ་དང་ཐུག་པར་ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་ལས་མཐའ་
ལྷན་ཉི་མ་བརྒྱུ་བར་བྱ་བའོ།

ཀྱལ་ཁྲིའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཐོ་རངས་སྤྱི་ལངས་ཀྱིས་ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས་ཉི་མ་མཁའ་
བྱང་ལྟར་གསུངས་ཏེ་སྤྱན་འདེན་དབུ་བཟུང་བ་དང་ཉི་མ་ཤར་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་བྱེད་པ་
ནི་ཉི་མ་བསྐྱེད་འགྲེམ་གྱི་ཆོ་གཏེ། །ཡང་ཁྱེད་ཉི་དམར་སྟོགས་དགའ་བ་དང་པོ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་
ནས་དགུན་བཅའི་ཐོ་དགོལ་ནས་དགུ་གཏོར་གྱི་འཆམ་དང་ཐུག་ལེན་སོགས་གྲབ་ཤོམ་ལེགས་
སྒྲིག་བྱ་བ་དང་། དམར་སྟོགས་ཀྱལ་བ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ལ་བཀའ་བརྒྱད་ཁྲོ་
གསང་གཉིས་དང་། གཤིན་རྗེ་ཀིང་ཀང་དང་། ལུ་དྲག་མེ་རྒྱུང་འབྱིལ་བ་དང་། མ་ཏིའི་སེང་
གདོང་བདུད་འདུལ་དྲག་མོ་དང་། མགོན་པོ་མ་ནིང་གི་བརྒྱུན་མདོས་དང་། ཁམས་ལུགས་ཆོགས་
བདག་གི་སྟོད་སྦྱང་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོར་ལས་བཅས་དང་། བཤད་གྲུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་སྟོང་ལོ་ཁྲི་པ་
ལའི་གཏོར་རྒྱུན་རྣམས་བསྐྱབས་ནས། དམར་སྟོགས་སྟོང་བ་གསུམ་པ་སྟེ་ཆོས་ཉེར་དགུའི་ཉིན་
འཆམ་དང་འབྲེལ་བའི་དྲག་པོའི་ཐོར་ལས་དང་། དེ་ཡང་ཉིན་དེར་གནམ་ཆོས་དག་སྤྲང་ལས་
བྱུང་བའི་འཆམ་སྟེ་བཙུ་ཅམ་འཆམ་དུ་ཡོད་དོ། །དམར་སྟོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པ་སྟེ་གནམ་
སྟོང་ཉིན་དགུ་རྒྱུང་ཞེས་འདུ་ཁང་དུ་འདུས་པ་བྱིངས་ཀྱིས་ཀྱལ་བའི་བཀའ་འབྱུར་ཆེན་མོའི་ཞལ་
ཕྱེ་དང་། དག་བཙུམ་འབྲུམ་སྟོར་དུ་གསུམ་པ་དགོན་པའི་མཐའ་སྟོར་ལ་ཕེབས་ཏེ་སྟོགས་བཞིར་
མདོ་གདུགས་སེང་གསུམ་གྱི་དགུ་བརྒྱུན་རེ་བྱ་བ་བཅས་ཀྱིས་བགྲང་བྱ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་གི་རྒྱུན་གྱི་
སྒྲུབ་འཕྲིན་དུས་མཆོད་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་མཆུག་གྲབ་པ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་། ཁ་འཕར་གྱིས་བཅུགས་པའི་ཞབས་རིམ་གྱི་སྟོར་ལ་ནི། ལོ་དུས་བཅད་པ་
འགའི་མཆོམས་སུ་ཕྱར་སྒྲུབ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ཁྲམ་ཕྱེ་དང་། མགོན་པོའི་དམག་མདོས་དང་།
མ་མགོན་གཡུལ་མདོས་འཕེན་པ་སོགས་དུས་མ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་ཕྲན་ཞབས་རིམ་ནི་མཐའ་ཡས་
པས་ཇི་བཞིན་བརྗོད་པར་རྩོམ་ཐོགས་སོ།

དཔལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱལ་བྱང་རྒྱུ་ཆོས་སྤྱིར་འདིར་གྲགས་པའམ་དགོན་པའི་ཆོགས་
ཞུགས་གྱི་སྟོལ་དང་སྒྲིག་རིམ་ནི། ཐོག་མར་གྲགས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་བསྐྱབ་ནས་འབྲི་སྟོག་
ལེགས་པར་ཤེས་རྗེས། ལོ་དང་པོར་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། དབང་ལུང་ཕྲན་ཆོགས་ཅི་རིགས་ཞུ་དགོས་

པ་དང་། རྩོན་འགྱུར་བྱིད་གསན་ཏེ་སྒོམ་སྦྱོར་ཟླ་གཅིག་འགྲོ་བར་བྱ་བ་དང་། འབྲུམ་ལྷའི་གསོག་
སྦྱོར་བཅས་གྲུབ་པར་བྱེད་དགོས། ལེ་གཉིས་པར་གནམ་ཆོས་གཏུམ་མོའི་བྱིད་བདེ་དྲོད་རང་
འབར་གྱི་སྒོ་ནས་ཅ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྦྱོར་ཞག་བཞི་བརྒྱ་དང་། དེ་རྗེས་འཕུལ་འཁོར་ཆག་མེད་རྒྱས་
བརྟུས་ཅི་རིགས་སྦྱོར་བ་དང་། བར་སྐབས་ནམས་སྤྱི་ཞི་གནས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གསོགས་
རྒྱུ་འཇུག་གི་བྱིད་བཅས་ལ་གསན་སྦྱོར་བྱ་དགོས་སོ།

ལེ་གསུམ་པར་འོད་གསལ་རི་སྦྱོར་ངམ་རྒྱ་གསུམ་ཆེན་བྱིད་ཡིག་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་
ཏྱར་སྒོམ་སྦྱོར་རབ་ཞག་བརྒྱད་ཅུ་དང་། འབྲིང་ཞག་ཞེ་དགུ་དང་། ཐ་མའང་ཟླ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་
བྱ་དགོས། དེ་ཏྱར་རི་ཆོས་གསུམ་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་མཆོད་གྲུལ་པའམ་མཆོད་ཁོག་པ་
ཞེས་བྱ་ཞིང་། གྲོང་ཆོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། སྦྱབ་པའི་ཆོགས་གྲུལ་དུ་ཞུགས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་བཤད་གྲུའི་འཛིན་གྲུ་རིམ་བཤོད་ཀྱིས་སོས་བསམ་སྦྱོར་བཙོན་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་
སྦྱོར་དཔོན་འཆད་ཉན་རྒྱས་པའི་རིགས་ལ་མཁན་པོའི་མཆོན་ཐོབ་དང་མཁན་ཞུ་གསོལ་བ་དང་།
དེ་ཏྱར་བཤད་གྲུའི་སྤྱི་ཁྱུར་བཞེས་ཏེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གང་ལ་ཡང་རང་དབང་འབྱོར་བ་
ནམས་ལ་ཐེ་སྟོན་གསུམ་མཆོན་གྱི་པཎ་ཞུ་གསོལ་ཏེ་མཁན་ཆེན་གྱི་བྱིར་མངའ་གསོལ་བའོ།

ཡང་ན་གོང་སྟོས་མཆོད་གྲུལ་པ་ནམས་སྦྱབ་གྲུར་སྒོ་འདག་སྦྱར་དང་། ཟུ་མ་རྒྱག་གིས་
བགྲང་བྱ་གསུམ་ལ་བསྟེན་སྦྱབ་དང་ཉམས་ལེན་མཛད་དེ་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་ཆོ་སྒྲ་ཕན་གྱི་
མཆོན་དང་། དགོངས་འདུས་ཀྱི་དཔྱུས་ཞུ་གནང་ཞིང་ལེ་ཤས་རིང་ཁྱུས་དང་དབུས་བུམ་གྱི་བུམ་
ཁང་འཛིན་པ་དང་། ལས་བཞིའི་སྦྱིན་སྤྲེག་སོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་དང་། ས་གནས་ཁག་ལ་སླ་
བསྟོས་ཏེ་སླ་ཆོབ་ཏུ་གཏོང་བའི་སྟོལ་ཡོད་དོ།

སྦྱབ་གྲུའི་མཆོམས་ལས་གྲོལ་རྗེས་བསྐྱེད་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ཡི་དམ་སོ་སོའི་
བསྟེན་སྦྱབ་རྗེ་ལེགས་དང་། ཡུལ་སྤེའི་དད་འབངས་ཀྱིས་བཀུར་སྟོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྟུད་
འདུལ་མཐོང་གྲོལ་གྱི་དབུ་ཞུ་སྤུལ་ཏེ་སླ་མར་མངའ་གསོལ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རབ་འབྲུམས་
ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་ཞིང་བསྐྱེད་རྒྱ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྣལ་དུ་འབྱོར་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་

ལ་སྤྱི་མ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་རྒྱལ་ཆབ་བྱམ་འཛིན་དུ་མངའ་གསོལ་ཞིང་སྤར་ཕུལ་བྱིན་གྱི་དབུ་ཞུའི་
ཆེར་དོ་རྩེའི་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་སྤྱི་མ་དོ་རྩེ་སྤྱི་དཔོན་དང་། མཁན་པོར་གསོལ་
བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།།

དབུ་མཛད་ཆེན་མོའམ་བྱིངས་འདྲེན་པ་ནི། རབ་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲིང་སྤྱི་མ་དང་།
ཐ་ན་སྐད་གཤིས་ལེགས་པའི་གཞིར་ཡོན་ཏན་དང་ཀུན་སྦྱོང་ལེགས་ཆེ་མཛོད་གྲལ་བ་ཡིན་ཡང་
ཅུང་ཞིང་སྤྱི་མ་ཞིག་ངས་པར་ན་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །དབུ་མཛད་དེ་ལ་དབུ་ཞུ་ལྟག་པོར་སྦྱིན་པའི་
སྤྱི་མ་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་དབུ་ཆུང་སྐད་ལེན་པ་ཞེས་པའི་རིགས་རྣམས་ནི། བཀའ་གཏིར་གྱི་ཆ་
ག་རྣམས་རང་རང་གི་ལུགས་མ་འདྲིས་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་ཅིང་། ལག་ལེན་ནོར་འབྲུལ་དང་རང་
བཟོར་མ་སོང་བ་དང་། སྤོམ་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་མི་གཞི་དང་། སྐད་གཤིས་དང་། ལུས་ཚུགས་
བཅས་ལེགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ།།

མཛོད་དཔོན་ནི། ལས་དོར་པ་ཞེས་ལས་ཀྱི་སྤྱི་དཔོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གོང་སྤྱི་མ་མཛོད་
གྲལ་པའི་མཛན་ཉིད་ཆང་བ་ཡིན་དགོས་པ་གཞིར་བཞག་ལ། གཙང་སྤྱི་མ་ཆེ་ལ་ལུས་ཆོགས་ཡང་བ་
དང་། གཏིར་བཟོ་དང་། དཀར་རྒྱན་དང་། ཐིག་རུལ་ཆོན་དང་། མཛོད་བཤགས་བསྟབ་གསུམ་
སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་བྱང་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེར་སྤྱི་མ་སོགས་ཀྱང་འཛིན་སྤྱི་མ་ཡོད་དོ།།

འཆམ་དཔོན་ལ་ནི་རིགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཅིག་ཤོས་ནི་རྩ་འཆམ་གྱི་འཆམ་དཔོན་ཏེ། དེ་
ལ་རབ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཞིག་གས་སྤྱི་མ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་དང་། འབྲིང་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མ་གང་ཅུང་ཞིག་ཡིན་
པ་སྤྱི་མ་དོར་ན་སྤྱི་མ་ཐབས་སོ་སོའི་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྤྱི་མ་འབྲུལ་ཁྲོ་བོའི་བསྟོན་པ་ཆད་དུ་འཁྱོལ་བ་
ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་མཛོད་གྲལ་པ་ཡན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཆོག་ཀྱང་། ལྷ་སྤང་ང་
རྒྱལ་བརྟན་པ་དང་། སྤྱི་མ་གྱི་དོན་གང་འཆམ་པའི་དགོངས་པ་ལས་མི་གཡེལ་ཞིང་། ལུས་ཀྱིས་
ཉམས་འགྱུར་ལེགས་པོ་ཐོན་པ་སྤྱི་མ་སྤངས་སྤྱི་མ་ལ་ནོར་འབྲུལ་མེད་པ་དང་བྱང་ཆ་ཐོན་པ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཆན་ཁག་ཐམས་ཅད་ལའང་རང་རང་གི་དོ་སྤྱི་མ་དུ་
བབ་པའི་ལས་རིགས་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའོ།།

དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པའི་སྒྲིག་སྤྲོད་ཀྱི་སྐོར་ནི། གདུང་མཆོད་སྒྲིག་ཡིག་དང་། དབྱར་གནས་ཀྱི་སྒྲིག་སྤྲོད་དང་། ཆོས་བཙུ་དང་། སྤྱབ་མཆོད་དང་། དགུན་བཅའ་དང་། རྩལ་འདུའི་སྒྲིག་སྤྲོད་དང་། རུས་རྒྱན་ལ་ནི་མི་ཆོག་བརྒྱད་ཅུའི་སྒྲིག་ཡིག་ཟེར་བ་སོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཞིབ་ཏུ་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

སྤྱས་པ། ཀླང་འཁྱུང་ཡལ་ག་མཁྱེད་ལོ་མའི་གདུགས།

གིབ་བསིལ་དབྱིད་རུ་མཛེས་པའི་དབེན་པའི་རིར།

ཁུ་བྱག་མགིན་པར་འཕྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ།

དྲི་ཟའི་འཕང་འགོ་ནགས་སུ་འཕོས་པ་འདྲ།

ཟབ་དོན་བཙུད་རུ་འབྱེལ་བའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི།

རྗོད་བྱེད་དག་པའི་རི་མོ་མཛེས་བཟླ་བའི།

རིན་བུལ་བུམ་བཟང་ཚོང་རུ་སྤངས་པའི་དཔལ་།

མཛེས་སྤྱག་གཏེར་རུ་རྗོགས་པའི་ཡུལ་འདིར་བདོག།

གདོད་མ་རང་བྱུང་གཞུག་མའི་ཁང་བཟང་ན།

སྟོང་གསལ་ཞེན་མེད་རིག་པ་གཞོན་ཅུ་མས།

བཏྲན་གཡོའི་སྤང་བ་བཤིག་པའི་གར་ཅེན་པར།

སྐལ་ལྷན་མགོན་རུ་བསུས་པའི་བྱུང་བ་སྟན།

སྟོང་བསངས་ལྷ་ལམ་སུ་མོ་འཇུག་པའི་གདུགས།

གཡུ་འདབ་སྟོན་པ་འབྲིགས་པའི་ཡུ་བ་ཅན།

ཀུན་ནས་རབ་དགའ་རྒྱས་པའི་གནས་བཟུང་པོར།

ཤེས་རྒྱུ་བྱི་གདུགས་ཁྱུ་བའི་བདུད་ཅི་འབྱིལ།

དེ་བཅུད་དད་པའི་ལྷགས་ཅེར་སྒྲངས་པ་ལས།

རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པའི་རོ་མངར་ཁྱོད་མང་གིས།

གོ་ལའི་ཐུ་ཁྱུད་དཔུལ་གྱི་ཡུལ་བཟང་པོར།

བསྐྱར་བའི་བྱུང་བ་གཡུ་འབྲུག་སྐད་ལ་འབྲ།

བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པ་སེམས་སྐྱོད་མན་ངག་གི།

གདམས་པའི་དབྱར་རྩ་ཡུང་རིགས་ཆུ་ཁུར་ནས།

བསྐྱགས་པས་བསོད་ཅན་འབྲུག་སྐྱའི་གར་མཁན་མ།

ཉམས་ཉོགས་རབ་དགའ་རྒྱས་པའི་སྐྱོ་གུར་ལྷུམ།

མང་ཐོས་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་བསམ་གཏན་པ།

བེདྲར་ལོ་མའི་ཤམ་མཛེས་ནགས་གྱི་བྱིམ།

འཇལ་ཡུས་འཕོ་ཆེན་འབྲས་བུའི་གར་ཅེན་པ།

གསང་ཆེན་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་དབྱིད་དུ་འབར།

གྲགས་གཡེར་སྐྱེ་དགུའི་རྣམ་གོམས་འོག་མིན་ཞིང་།

ཕྱི་བཞི་དགེ་བཅུའི་དཔུལ་ལྷན་ཡུལ་འདི་ཅ།

སྒྲངས་འདྲའི་རྒྱག་འཛིན་བསྟི་གནས་ཀུན་བཟུང་ཞིང་།

བསྐྱུན་པའི་བྱེད་པོ་ཤེས་རྒྱུ་བྱི་གཏེར་གྱུར་རྗེ།

རྩེ་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཉིན་མོར་བྱེད་འབར་བ།
ཐུབ་བསྟན་རྩེ་ཡི་ལང་ཚོར་མཛའ་བ་ལས།
སྤྲིན་གྲོལ་བདུད་ཅི་འཕྱར་བའི་རོ་མངར་གྱིས།
རྩེས་འཇུག་བྱང་བའི་ཉམས་རྟོགས་སྤང་ཅི་བཅེགས།

གདན་རབས་ཟུ་ཉིག་སྤང་བ་འོད་འཛེར་བ།
ཐེག་མཆོག་སྤྲིན་གྲོལ་བརྒྱུད་པའི་དར་སྤྱད་བཟང་།
ལ་བརྒྱས་ལུང་རྟོགས་རིན་ཐང་ཁོངས་སྤྲུམ་འདི།
རྒྱལ་བསྟན་ལང་ཚོ་དར་མའི་མགུལ་བའི་རྒྱན།

ཕྱེ་སྔོད་རྣམ་གསུམ་ཡོ་ག་གསུམ་གྱི་སྤྲུམ།
མདོ་སྤྲུམ་བསྟན་པ་གཉིད་པའི་མལ་བསྐྱངས་པའི།
བྱུང་བ་ཐོས་ན་འགོ་སློ་རབ་དགའ་ཡིས།
ཚུམ་པར་འགྱུར་སྤྲུམ་བདག་སློ་འཕྱང་མོ་ཉུག།

དགའ་རབ་དོ་རྩེ་རྩོགས་ཆེན་ཤིང་ན་བ།
མི་ཡི་རྒྱར་ཞུགས་ཏུར་སྤྲིན་སྤྲུམ་སྤྱར་ཅན།
ཀུན་བཟུང་འོད་གསལ་གདམས་པའི་གྲུ་གཟིངས་གྱིས།
ལུས་ཅན་ཤེས་རུབ་རྒྱ་མཚོར་དྲངས་པའི་གཏམ།

བདེན་དོན་སྟན་པ་འབྱུང་གྱི་འགྱུར་ཁྱུག་ཅན།
རྣམ་དཔྱད་བྱ་མོ་འཇུག་པའི་མགྲིན་པ་ནས།

ཕྱེབ་ལེགས་ཆོག་གི་རྒྱད་མང་རྟེན་བྲངས་སྟུ།
སྐལ་ལྷན་དད་འབྲུགས་ནོར་བུའི་ཞགས་པ་སྟན།

སྟན་པ་ན་བའི་བདུད་ཅི་ཡིད་འཕྲོག་པ།
ཡིག་ཐྱིང་ལ་བརྒྱས་ཆོག་ཅམ་ལ་མིན་པར།
བརྗོད་དོན་ས་ཡི་ཟླ་བ་རིན་བུལ་བའི།
ངོ་མཆར་ཐུང་པོར་ཤེས་ན་མཁས་པར་འབྱམས།

ཀུན་ལ་རབ་བརྒྱད་བརྒྱད་པོའི་འཕྲིན་ལས་ལས།
ནམ་འབྲེད་ཤེས་རྟུ་རྟུ་ཏུ་སྦྱིན་མཁས་རྗེས།
འདུས་པའི་ཕྱེ་ཆེན་ཆེན་པོའི་ཐོབ་འབྱོར་ཅན།
ཐུབ་བསྟན་ཡང་སྟོང་སྟོང་པོ་འཛིན་སྲུང་བསྟན།

དཔལ་ལྷན་ཡུལ་མཆོག་མཆོག་ཏུ་མངོན་དགའི་གནས།
བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་ནམ་པར་འཕྲུལ།
བྱད་རྒྱུ་ཆོས་གཏིར་གཏིར་གྱི་སྒོ་འབྲེད་སྲུང་།
ཆོས་མཛད་གར་རྟོལ་རྟོལ་བའི་སྤྱིང་འདི་མཛོས།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔལ་ཡུལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོས་རྒྱད་ཟུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་བ་དངོས་བརྗོད་
པའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༡ ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གཙོ་བླ་སྐྱེས་ཆེན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ།

༥ ལྷ་རྟ་ཉག་མེ་རྟ་ཉག་པའི་སྐར་ཆེར་འཕྱུག།
བཤད་སྐྱབ་མཛད་བཟང་ཞལ་འཕྱུག་ཁོང་ནས་གྲོལ།
བྱུང་འཕྱག་འབྲས་བུའི་ལུས་མཆོག་ལ་མཛའ་བའི།
མཁས་གྲུབ་རིག་འཛིན་གྱི་བའི་ཞབས་ལ་འདུད།

གཉིས་པ་ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གཙོ་བླ་སྐྱེས་ཆེན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱོས་མ་ཐག་པའི་དཔལ་ཡུལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་བྱ་ཆེ་ཞིང་། སྟན་གཤམ་དང་འཕྱིན་ལས་ཆེ་བ། སྐྱེ་བ་དང་རྟ་ཉག་པ་མཐོ་བ། ཆོ་དེར་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཟོད་དེ་འབྲས་བུ་ལམ་པ་བ་དང་། འཕགས་ས་དང་། དག་ས་དང་། བྱུང་འཕྱག་མི་གནས་པའི་སར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བྱོན་ཐོང་ལ། འཕགས་པ་ཆོས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། ཏུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་ཤིང་། རྒྱ་སྐྱུར་ལས་ནི་རྒྱ་ཤེས་ལྟར། སྒྲོ་ལྷན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡི། རིགས་ནི་མཆོན་མ་རྣམས་ལས་ཤེས། མི་རྒྱུ་བ་བརྒྱུད་བ་མ་ཡིན་ལ། གཡོ་དང་སྐྱ་ནི་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལས་རབ་དང་བ། དེ་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། ཞེས་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལས། ཏུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་སྐྱུར་ལས་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་ལྷན་གྱི། རིགས་ནི་མཆོན་མ་རྣམས་ལས་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་མཆོག་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་དེས་དཔག་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། བཅུན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་རབ་དང་། མཆོག་དང་། ལུ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཡིན་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཆོད་གཟུང་ན་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའམ་གཞན་ཡང་ང་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཆོད་གཟུང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ལྟ་བུས་ནི་གང་ཟག་འདི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་པ་དང་།
གང་ཟག་འདི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོད་བརུང་ལྟ་གཤམ་སྟེ། སྐྱེས་ཆེན་དེ་དག་གི་ནང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ལྟ་ཞོག་ཐ་ན་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་ལྟ་མོ་ཅམ་ཡང་རི་བཞིན་མི་དཔོག་མོད། དཔལ་ཡུལ་གྱི་གྲགས་
པས། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པར་རིགས་ལྟན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྐྱེས་ཆེན་སོ་སོའི་ནམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དང་། སྐྱེས་ཆེན་དག་གི་ནམ་
པར་ཐར་བ་ལ་རྒྱས་ཆེ་རྒྱུ་ཅི་རིགས་མངའ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱན་མེད་ཀྱི་དག་གི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་
ལ་བཞེན་ནས་འདིར་གཙུག་ཅམ་འགོད་པར་བྱ་ལ། དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་
ཞེས་པ་ནི། དཔལ་ཡུལ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གདམས་པ་
གསན་ཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་རྒྱུད་ཏུ་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྟོང་མའི་ཀ་
དཔལ་ཞེ་རྟོགས་དང་། སྤྱིན་སྤྱིང་དང་བྱང་བ་ནམས་ནང་པན་རྒྱན་གདམས་དག་གསན་རེས་
གྱིས་སྒྲོ་སྒྲོ་བ་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ས་དགེ་བཀའ་རྟོང་ཞི་ཤངས་ཇོ་ནང་པ་དང་
བཅས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆོས་རྒྱུད་ནང་པན་རྒྱན་སྤྱིན་གྲོལ་མན་དག་
གཞུང་བྲིད་ནམས་གསན་པ་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་
ཐལ་བས་གནོད་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེས་ན་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་འདི་ན་པའི་ཆོས་སྤེལ་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྟ་འབངས་སུ་
འབྱུངས་ནས་ཡུལ་སྒྲོལ་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་སྤེལ་དེའི་སྤྱི་རྒྱུན་ཏུ་གཏོགས་དབང་གིས་ཆོས་སྤེལ་དེའི་
སྤྱི་ཡིག་ཏུ་ཐེབས་པ་དང་། ཆོས་སྤེལ་དེར་ཆོགས་སུ་བྱགས་ཐོང་བ་དང་། ཡང་ན་ཆོས་སྤེལ་གང་རུང་
གི་ལྟ་འབངས་སུ་འབྱུངས་པ་མིན་ཡང་ཆོས་སྤེལ་གང་རུང་དེར་གཏོགས་པར་ཁས་སྐྱོངས་ནས་སྤྱི་
ཡིག་ཏུ་ཐེབས་པ་ཡན་ནས། གཙུག་པོ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་སྤེལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་བྱགས་ཏེ་
དེ་ལས་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བས་རྩལ་འདོན་དང་ཉམས་བཞེས་འཆད་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་
ལྟན་པའི་ཆོས་སྟོར་དག་གསན་ཞིང་ཉམས་སུ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་དང་། དེའི་དབང་གིས་
ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་དང་། མཚན་སྟན་དང་མཛད་པ་བཟང་པོའི་རྩ་བ་རྒྱགས་པ་ཞིག་དང་། རང་

ཉིད་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་སྤེལ་གྱི་ལས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཆོན་དག་ཉམས་བཞེས་སྤྱོད་ཞིང་། རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱོ་ཆོར་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་པོ་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་།
བོད་ཡུལ་ཡོངས་གྲགས་ལ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་པོར་གྲགས་པ་དང་། ཚོས་རྒྱུད་
གཞན་ལས་བྱུང་ཡང་འཕྲིན་ལས་གཙོ་བོ་དཔལ་ཡུལ་བའི་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་
ཅན་དང་། འཕྲིན་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྤེལ་གཙོ་བོར་མ་མཛད་ཀྱང་ཐོག་མར་
དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱུད་ཉམས་བཞེས་ཅན་ཡིན་པ་རྣམས་གང་རུང་གི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་
ནས་འདིར་ཚོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཞེས་
བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ཐོག་མར་ཚོས་རྒྱུད་དཔལ་ཡུལ་བ་ཞེས་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཡང་དགོས་དབང་
གིས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ཡུལ་བ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བླ་མ་མཚན་ཅན་གྱི་རིགས་བདག་
སླ་མ་གྱུར་པ་འགའ་ཡི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་ཡོངས་འཛིན་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས།

གཏེར་ཆེན་མི་འགྱུར་རྗེ་རྒྱུ་ལ།

ཤུད་སུ་དཔལ་གྱི་སེམས་རྣམས་ལོ་མཚན་བྱལ་སྤྱུལ་པའི་གཏེར་ཆེན་རིག་འཛིན་མི་འགྱུར་
རྗེ་རྒྱུ་ལ། རྒྱ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། དེ་ལ་གཏེར་དམན་ཤིང་བྱ་
ལ། གཏེར་ཆེན་མི་འགྱུར་རྗེ་རྒྱུ་ལས། ཞེས་དང་། ཞུན་བཟུ་ཤིས་ཀྱི་ཕྱིས་གཞུང་ལོ་རྒྱུ་ཤིང་
བ་ལས། རུས་མེས་དམན་པའི་ཤིང་བྱ་ལ། གཏེར་སྟོན་མི་འགྱུར་རྗེ་རྒྱུ་ལས། ཞེས་དང་། གཟེ་
སྤྱུལ་གྱི་ཕྱིས་གཞུང་ཀུན་གསལ་ནོར་བུའི་སྟོན་མེ་ལས། མེ་ཡིས་སྤེལ་བའི་ཤིང་བྱ་ལ། གསང་བདག་
རྣམས་ལོ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ལ། གཏེར་སྟོན་མི་འགྱུར་རྗེ་རྒྱུ་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་བྱུང་
བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་མོ་བྱ་ཡི་ལོ་ལོ་སྤེལ་བྱུག་ལྷ་བའི་ཚོས་བདུན་གྱི་ནམ་ལངས་ཡོས་ཀྱི་རུས་ཏེ་སྤྱི་
ལོ་1645ལོར་ལྷོ་ཁྱེད་ལ་སྤྱོད་པར་མ་སྤྱོད་ནས་པར་བཅད། ལྷོ་དབུལ་རྒྱ་དལ་འབབས་རིང་མོས་ཚུར་བཅད།

བར་ཆ་བའི་རྩ་སྐད་རིང་མོ་རྩ་རོམ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ས་ཡི་ཆར་རོམ་ལོ་རྩོད་ཞེས་པར། བོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྐ་མ་བྱང་རྒྱལ་འོད་ནས་གདུང་རབས་འགའ་ཡི་རྩེས་སུ་གདུང་སྐས་གཉིས་ཁམས་
 སུ་བྱོན། གཅིག་ཤར་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར། གཅིག་རོམ་སྒོམ་ར་གདོང་ཞེས་པར་
 བཞུགས་པའི་རྒྱུད་པ་ལས། སྐ་ལོ་སྐྱ་བའི་སྐུལ་པ་བྱང་མཁའ་སྐྱོད་དབང་པོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རེ་
 གྲན་པ། རྩ་སྐད་པའི་སྒོ་བ་མར་གྱུར་པ་མི་རབས་བརྒྱ་གཉིས་ལ་གཏོར་མ་མཐེབ་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག་མ་
 མཆོད་ཀྱང་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པས་བསྐྱུང་བར་གསུངས་པ། སྐང་ཆེན་འབྲིང་རིར་ལུས་མ་སྐང་
 མཁའ་སྐྱོད་དུ་གཤེགས་པ་དེ་ལ་སྐས་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱུད་བ་རོམ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་མི་རབས་
 བརྒྱ་པ་མགོན་པོ་ཆོ་བརྟན་དང་། ཡུམ་སེ་བྱང་སྐ་ཡི་རིགས་བྱང་ཤ་ཟན་རྒྱལ་པོ་སྐོམ་སྒེ་ནང་ཆེན་
 པའི་བཀའ་སྐོན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་གི་སུ་མོ་བསོད་ནམས་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་མཆོན་དཔེའི་པ་སྐྱོ་
 བཞད། རྒྱལ་དབང་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཐང་ཡིག་ལྱང་བསྟན་ལས། རྩོ་རྩེ་ནང་དམེ་དམ་ཞུགས་བྱེད་
 པའི་དུས་ཀྱི་གཙུག་གི་སྐ་མཆོད་སྐྱེ་ཡི་དཔོན་དུ་ཁྱུང་། མཐུ་དང་ནང་འབྲུགས་དུག་ནད་དར་བའི་
 ཡུལ་ཀྱི་རྩེ་མཆོག་རང་བྱོན་སྐྱེ་འབྱམས་ཞེས་བྱའི་གནས་ཀྱི་གཡས་ཀྱི་བྲག་དཀར་སེལ་གནམ་
 མཆོང་གཏེར་མི་བཞག་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བསྟན་ནས་བྱང་། གཏེར་སྐོན་མི་འཁྱུར་རྩོ་རྩེ་
 ཞེས་བྱ་འབྱང་། ཞེས་དང་། རྩ་རྩེ་ཡི་ཤེས་བྱུང་གཤམ་གྱི་གཏེར་ལྱང་ལས། ད་ལྟའི་ཤུད་སུ་དཔལ་
 སེང་ཁྱོད་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་སྐྱིང་པོ་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་འདི་སྐྱོད་དེ་ནས་སྐྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ཉང་ཆོས་
 དབང་། མཐའ་དམག་དབུས་འཁྱུར་དུག་སྐྱོད་དུས་ཀྱི་མདོ་ཁམས་ན་བུན་རྩོད་དང་ཉེ་བའི་སར་
 རྩོ་རྩེའི་མཆོན་འདོན་ཟབ་གཏེར་ཁ་བྱང་འདོན་ཞེས་དང་། རྩ་སྐད་པའི་གཏེར་ལྱང་ལས། རྩོ་
 རྩེའི་མིང་འདོན་རོམ་གྱི་ཕྱགས་ནས་འབྱང་། ཞེས་གཏེར་ལྱང་མང་པོ་ནས་དངོས་སུ་ལྱང་གིས་
 ཟིན་ཞིང་ཁོང་གི་མཛད་པ་འོག་དུ་འཆད་འཁྱུར་ལྟར་རི་བཞིན་འབྲུལ་མེད་དུ་བསྟན་ཏོ།

གསུང་ངག་སྐྱེ་ཙམ་ནས་ང་ཤར་ཀུམ་ཐོག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐ་མ་རྒྱལ་བྱིམས་རྩོ་རྩེ་ཡིན་ཞེས་
 ཤར་ཀུམ་ཐོག་དགོན་གྱི་ཆགས་ལུགས་དང་། སྐ་མ་རྩམས་གྱི་མཆོན་སོགས་གསུངས་པས་དོན་ལ་
 འབྲུལ་ཞིག་དབང་དུག་རྒྱ་མཆོ་དང་། སྐྱ་སྐྱ་རི་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་སྐོན་གནས་རྩེས་དུན་

མང་པོ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

ལུས་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་གི་འཕྲུལ་འཁོར་དང་ཕྱག་རྒྱ་གར་སྟབས་མཛད་པ་སོགས་རྟགས་མཚན་བྱང་པར་ཅན་མངལ། དགུང་ལོ་ལྷུ་སོན་དུས་གཙུང་ཆོས་སྦྱོང་རྒྱ་མཚོ་འབྲངས་པས་སྒྲུལ་སྦྱ་ཞང་པོའི་རྩེ་བསྐྱལ། གུ་རུ་སློ་ལྷན་མཚོག་སྟེད་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བསྟན་ཏེ་སྟོག་བསྐྱབས། ཡི་དམ་གྱིས་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། ལྷ་འདྲེའི་སྟོག་སྦྱིང་ཕྱལ་བ་སོགས་རྒྱུད་དུའི་དུས་ནས་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་ཆོགས་བྱུང་བ་ཨ་ཁྱེ་ཁ་བཅན་ཆེ་བས་བཀག། ཉིན་ཞིག་རི་རྩེར་བྱོན་པས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཨ་ཁྱེ་སྟེས་མཚམས་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་རི་བྲག་སོགས་ཀྱིས་མ་བཞིབས་པར་གཟིགས་པ་དང་། མི་ལམ་དུ་ཡང་དཔལ་རི་སྒྲ་མ་ཚང་དུ་སོང་ཞེས་པའི་ལྟངས་བསྟན་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་འདོད་སྟོམ་པ་ཆུ་ལ་གདུང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་། ཨ་ཁྱེ་ལ་སྐྱག་ནས་དེར་ཕེབས་དགོས་ཀྱང་གསུང་མ་ཅུས་པར་ཐུགས་འཆོར་བསགས་པས་སྦྱ་ལུས་ཀྱང་རིད་པར་གྱུར།

དགུང་གྲངས་བརྒྱ་པར་སྒྲ་མ་ཚོས་དབང་གི་བཀའ་བསྐྱལ་ལྟར་ཆགས་མེད་ཀྱིས་སྦྱ་བདག་ཞབས་སྦྱི་གཉིས་ཀ་མཛད་དེ་དཔལ་རི་རྩེར་ཕེབས། ཁོང་གིས་སྦྱ་ལུས་བྱིན་འབེབས་མང་དུ་མཛད་པས་སྤར་སྦྱ་གྲིབ་བཞེས་པ་ཡང་སངས། མཚན་མི་འཕྱུར་དོ་རྗེར་གསོལ། དེ་ནས་གཏིར་སྟོན་ཆོས་བདག་དང་འཕྲད་པས་སྦྱེ་བ་ཉིས་བརྒྱ་ཅམ་རེ་དུན། འོད་དཔག་མེད་དང་ཨོ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེས་ཞལ་གཟིགས། གཞན་སེམས་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་དུ་ཤར།

རྗེ་ཀམ་ཆགས་མེད་ལས་རྒྱ་སྤྱིང་པའི་གཏིར་བྱོན་ཐུགས་སྦྱབ་ཡང་སྦྱིང་འདུས་པའི་དབང་གི་རྫོགས་ཆེན་མཚོག་དབང་སྟོར་གསུམ་དང་། ཆོ་སྦྱབ་གསང་འདུས་ཀྱི་སྟོན་བཅས་བུམ་དབང་དང་། གཏོར་དབང་དང་། མཚོག་དབང་དང་། གུ་དྲག་མེ་རྒྱུད་འབྱེལ་བའི་སྟོན་བཅས་དབང་ཆེན་དོ་རྗེའི་ཕྱིང་བ་དང་། དོན་དབང་བསྐྱུས་པ་གཏོར་དབང་དང་བཅས་པ་དང་། མཚོག་དབང་སྟོར་གསུམ་དྲེགས་པའི་སྟོག་དབང་དང་བཅས་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་བུམ་དབང་དང་། སངས་རྒྱས་སྦྱོང་དབང་དང་། གཏོར་དབང་དང་། མཚོག་དབང་

གསུམ་དང་། ཉ་མགིན་གསང་བ་འདུས་པའི་བུམ་དབང་དང་། ལྷ་ག་མུ་འདུལ་གྱི་སྒྲིག་དབང་
དང་། གཏོར་དབང་དང་། དེ་དག་གི་པོད་ལྷང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཟབ་ཆོས་ཞི་ཁྱོད་དགོངས་པ་
རང་གྲོལ་གྱི་ལྷ་དབང་དང་། གཏོར་དབང་དང་། མཆོག་དབང་གསུམ་དང་། པོད་ལྷང་ཡོངས་
རྫོགས་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མཁའ་འགྲོ་སྒྲིང་ཐིག་གི་དབང་དང་པོད་ལྷང་ཡོངས་རྫོགས་དང་།
ཉང་གི་ཉ་ནག་ལྷགས་རལ་གྱི་སྒྲིག་དབང་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དང་། རྒྱབ་གཞུང་པོད་ལྷང་
དང་བཅས་པ་དང་། གཏོར་མགོན་འབར་མའི་དབང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རྫོགས་གྱི་དབང་
རྒྱས་པ་དང་། རྟོན་དབང་འབྲིང་པོ་དང་། འདོན་ཆའི་ལྷང་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོ་སྐྱབ་ཉི་ཟླ་ཁ་
སྒྲུར་གྱི་དབང་ལྷང་དང་། རྒྱའི་ཆོ་སྐྱབ་རྟོར་བྲེང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། འཇའ་ཆོན་ཡང་ཟབ་
དགོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་གྱི་དབང་ལྷང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྒྱའི་ཕུར་པ་ཡང་གསང་བླ་མེད་གྱི་
ཆོས་སྒྲོར་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བྱང་བདག་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱི་ཆོ་དབང་མདའ་འཕེལ་མ་
དང་། ཁྱོ་ཆུའི་དུག་དབང་མདོ་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ལྷང་དང་། གཤིན་རྗེ་ཀིང་ཀང་ནག་པོའི་
དབང་ལྷང་རྒྱུད་རྒྱབ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་མེ་ཡི་སྤུ་གྱིའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་། ཡང་
བཞྌག་པ་ལམ་དུག་གི་ནག་མོ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་ཤན་པ་དམར་ནག་དང་། གཟའ་བདུད་དུག་གི་
སྤུ་གྱི་དང་། ཤན་པ་སྒྲིག་རྒྱབ་ནག་མོ་དང་། དམ་ཅན་མགར་བ་དམར་ནག་སོགས་བསྟན་སྤྱང་
དུག་སྤགས་གྱི་རྒྱབ་སྒྲོར་ནམས་ལེགས་པར་གསལ།

རྒྱའི་ཆོ་སྐྱབ་གསང་འདུས་དང་། ཐུགས་རྒྱབ་མཆོད་བྲིང་། བཟླ་འོད་འབར་ལ་སོགས་
པ་རྒྱབ་འཕྲིན་གྱི་རིགས་དུ་མའི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བསྐྱབས། གཞན་ཡིག་རིས་
དང་། འཁོར་ལོ་དང་། བྲིས་འབྱར་གྱི་རི་མོ་དང་། གཏོར་བཟོ་མདོས་བྲན་དང་། སྤྱིན་སྤིག་གི་སྤྱག་
ལེན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཚ་དང་། འཕོ་འདེབས་གྱི་བྱང་བྱ་དང་། རྒྱབ་ཆེན་དང་རྒྱབ་ཕན་
གྱི་ལག་ལེན་དང་། ཆོས་སྒྲོར་འཁོད་ཐད་གྱི་མན་ངག་དང་། བསད་པ་ལས་གྱི་རྒྱུད་འཁོར་དང་།
ཚ་རྒྱུད་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་གསང་སྤགས་རྟིང་མའི་ལུགས་གྱི་མན་ངག་མང་པོ་མཐའ་ཆོད་པར་
རྒྱུངས་ཤིང་། བསྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་ངེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིང་། ས་བདག་གི་ཐེབས་བཞྌག་

དང་། གནས་སྤྱོད་གི་ཡི་གེ་དང་། རབ་གནས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལ་སོགས་པ་རྩི་རྩི་བ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་
འདི་མི་མཁུན་ཟེར་བ་གང་ཡང་མེད་པར་བསྐྱབས་པས་གཞན་གྱིས་ཡོ་རྒྱར་སྤྱོད་དགོས་པ་དེ་
སྤྱུལ་སྤྱུས་ཞག་འགའ་ཡིས་སྤྱོད་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་བྱུང་ངོ་།།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ཤིང་ལྷག་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལྷ་བའི་ཆོས་དགུ་ནས་ཆོས་བདག་
ཡོངས་འཛིན་ཀམ་ཆགས་མེད་དང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་མཆོམས་ལ་ལོ་གསུམ་བཞུགས། དེ་ཡང་ཐོག་
མར་རྩ་སྤྱིང་པའི་ཆོས་སྤྱོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱབ་པ་ལ་བཞུགས་པས་མགོན་ཁང་དུ་བཀའ་སྤྱང་
བྱབ་འཇུག་ཆེན་པོས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན། ཆོས་བརྒྱའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ལམ་དུ་ཆོ་དཔག་མེད་
པས་ཆོ་དབང་བསྐྱར་ཅིང་། དམ་ཅན་མགར་བ་དམར་པོ་དང་། མགོན་དཀར་དུར་ཁྲོད་བདག་
པོ་རྣམས་གྱིས་ཞལ་བསྟན། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱབ་ཁང་གི་སྐོས་སྤྱོད་ནས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་ཆོ་
དབང་བསྐྱར་བའི་རྣལ་ལམ་བྱུང་བ་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་རབ་འབྱམས་གྱིས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་།
སྤྱབ་ཐབས་ལས་ཆོགས་རྒྱ་མཆོའི་གཏེར་ཁ་བརྗོད། ལྷ་དེའི་ཆོས་བཅོ་ལྷར་ལྷ་འཛིན་ཡོད་ཅེས་
མཁའ་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱགས་པ་ལ་སྤྱུལ་སྤྱུས་ལྷ་འཛིན་མེད་པའི་ཐབས་བྱ་ཞེས་རྒྱུད་དབུ་མར་
སྤྱོད་བས་ལྷ་འཛིན་བྱོལ་བ་སོགས་བྱབ་ཏུགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན། གཏེར་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས་ཡི་གེ་པ་བྱས་ཏེ་གཏེར་སྤྱབ་མཉམ་པོར་མཛད། བྱང་པར་དུ་ཐུགས་རྩི་
ཆེན་པོ་འགྲོ་འདུལ་གྱིས་ཞལ་བསྟན། ཅ་རྒྱུད་གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། རྩོགས་ཆེན་
སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་རྣམས་དམིགས་སུ་རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་མཆོམས་མ་
ཆད་པར་གནང་། གཏེར་ཆོས་བཀའ་པོད་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཆགས་མེད་ལ་རིམ་བཞིན་གནང་ངོ་།།

དེ་ནས་རྩོགས་ཆེན་པསྒྲ་རིག་འཛིན་དང་། ལྷ་མ་འཕྲིན་ལས་གསུམ་རྩ་བའི་ཆོས་བདག་
ཡིན་པས་རིམ་པར་སྤྱེལ། ལྷག་པའི་ལྷ་རབ་འབྱམས་གྱིས་ཞལ་གཟིགས་དང་། མ་དང་མཁའ་
འགྲོའི་ལྷ་བསྟན་དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་། ལྷ་སྤྱིན་སྤྱི་བརྒྱུད་གྱིས་སྤོག་སྤྱོད་སྤུལ་བ་སོགས་རྒྱན་
པར་བྱུང་། གཏེར་ཆེན་རྩ་སྤྱིང་པའི་མཁུར་འབུམ་པོ་ཏེ་གཟིགས་པས་རྒྱན་བྱས་ཏེ་རྩ་སྤྱིང་པ་
མ་མཛལ་བ་ལ་སྤྱོད་ཆབ་བསིལ་བས་ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས་རྩ་སྤྱིང་པའི་བཀའ་འབུམ་རྒྱབ་

ཏུ་ཁྱུ་ལ་པ་བླ་བཀའ་ཐང་དང་། གུ་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ལ་སྒྲོར་བ་མཛོད་དང་རྒྱ་སྤྱིང་པ་མངལ་
འོང་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་མཛོད་པས་ལུབ་མོར་རྣལ་ལམ་ཏུ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱའི་གཏེར་
ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་གནང་། མཚོག་དབང་གོང་མ་ཡང་
ཆགས་ལམ་ལྟར་ཏུ་བསྐྱར། སྤྱིར་ནངས་ཉི་ཤར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་སྤྱིང་པས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་
དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱའི་སྤྱི་སྤྱི་བ་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་ཐབས་གནང་བས་རྗེ་འདི་
ལ་རྒྱ་སྤྱིང་པའི་གཏེར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མངལ་ལ། དེ་སྤྱིར་མཁས་
གྲུབ་རྒྱ་གཙ་སྤྱིས་ཀྱང་རྗེ་འདི་ལས་རྒྱའི་ཚོས་སྒྲོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ།

འབྲུམ་རྫོང་གནས་དང་། སྤོམ་ནེའི་གནས་དང་། བ་བུན་རྫོང་དང་། སྤྱི་འབྲུམས་གནས་
དང་། སེ་རྗེ་གནམ་མཚོང་དང་། ཏྲ་རྣ་དང་། སྤྱི་རྫོང་ཕུག་མོའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཆེན་ཏུ་
མའི་གནས་སྤོ་སྤོས་ཤིང་། ས་གནད་ཀྱི་གཏེར་ཞབས་བསྐྱམས། གནས་ཆེན་དེ་དག་གི་གནས་ཡིག་
ཀྱང་མཛོད་དོ།

ཆགས་མེད་ཀྱིས་མཚམས་སྤྱར་ཏེ་སྤོམ་ནེའི་གནས་སུ་ཁྱག་འཕྱང་བདུད་འདུལ་རྩོ་རྗེ་
དང་ཞལ་འཕྱད་བྱས། བདུད་འདུལ་རྩོ་རྗེས་དབྱེས་ཚོར་ཚད་མེད་ངང་སྤོས་རོལ་སེར་སྤྱིང་གིས་
དགའ་སྤོས་བསུས། དར་ཕྱག་ཅེ་སྤོང་མཛོད། གཏེར་ཆེན་བདུད་འདུལ་རྩོ་རྗེས། གུ་ཏུ་པ་བླ་སེའི་སྤྱི་
སྤྱི། ཀ་དག་རྒྱལ་པོ་གདོད་མའི་གཞི་རྫོགས་པ། །ལྷན་གྲུབ་རིག་ཅལ་སྤྱི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །རྒྱལ་
བཟླན་ཉིན་བྱེད་རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་དབང་། །སྤྱི་བ་རྒྱ་མཚོར་རྩོ་རྗེའི་བཟླན་བཞུགས་གསོལ། །
ས་གསུམ་ཡོངས་གྲགས་རིག་འཛིན་རྩོ་རྗེའི་མཚན། །ལྷ་ངན་རི་དྲགས་མཐའ་དག་དཔུང་གཞོམ་
སྤྱིར། །མི་ཤིགས་སྤྱི་བཟླན་ཐིག་ལེ་འོད་ཀྱི་སྤྱིར། །འཕྱར་མེད་རྩོ་རྗེའི་གདན་ལ་བཟླན་བཞུགས་
གསོལ། །གྲགས་ལྷན་ཀྱན་ཏུ་བཟུང་པོའི་རྣམ་རོལ་ལས། །ཡེ་ཡིན་ངང་རྫོགས་གདོད་མའི་དབྱིངས་
དག་པ། །སྤྱིང་ཞིའི་མགོན་པོ་རིག་འཛིན་སྤྱི་བའི་སྤྱི། །མཛོད་འཕྱིན་ནམ་མཁའི་མཐའ་མཉམ་
འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་རིག་འཛིན་མི་འཕྱར་རྩོ་རྗེ་ཉིད། །ངེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ངེས་
ཤེས་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་བཟླན་བཞུགས་རྩོ་རྗེའི་རྒྱ་མདུད་འདི། །རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བདུད་འདུལ་རྩོ་

རྒྱུ་ལྟུང་། ཁྱེད་པའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་ལྟུང་ལོ།

བདུད་འདུལ་རྩོམ་གདན་ཁོང་དང་མཉམ་པ་བཞེགས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་རྟ་
དང་ཁྲབ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བ་དགུ་ཆེན་དང་། གཏེར་ཆོས་ས་གཏེར་པོད་བཞི་གཏད་དེ་ཆོས་
བདག་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ། སར་ལ་གནམ་ཆོས་དབང་སྣ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཅིག་དང་ཡབ་སྐུ་གྱི་
ཆོས་སྐལ་པོ་ཏི་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལུང་གནང་བས་བདུད་འདུལ་རྩོམ་མཆུལ་དུ་པད་ལྷ་གོས་
བེམ་དང་། གདན་དམར། དབང་བུམ། ར། ཆོགས་དུང་སོགས་གངས་སྣ་ཉེར་གཅིག་གི་མཆུལ་ལྟུང་།
གནམ་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་པ་བ་བྱི་ཆོ་བདག་ལ་བསྐྱར་ཅིག་ཅིས་གསུངས་པ་སོགས་གཏེར་སྟོན་
གཉིས་ཀྱི་དེ་ལྟར་གཏེར་ཆོས་པན་ཚུན་གསན་རེས་གནང་སྟེ་ཐུགས་སྣང་གཅིག་འདྲིས་སུ་གྱུར་རྟོ།

དེ་ནས་བཅད་རྒྱ་བྱས་ནས་ལོ་གསུམ་ལ་བཞུགས། ས་སྟོགས་དང་གཟིམ་ཁང་ལ་འཇའ་
ཟེར་གྱིས་བྱབ། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དགུ་པར་ཀམ་ཐོག་དགོན་དུ་བྱོན། ཀམ་ཐོག་བྱང་པ་དང་། རྒྱ་སངས་
རྒྱས་བཀྲ་ཤིས། ཀམ་ཐོག་སྐྱ་སྐྱེ། རྒྱ་བན་མ་ཁི་ལྟས་འཛོ། རྒྱ་སངས་རྒྱས་རྩོམ་རྒྱེ། ལྷག་ལྷ་པལ་ལོ་གོས།
རྒྱ་ཆོས་རྒྱུང་རྒྱ་མཆོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུག་དང་བསུ་བ་མཛད། ལྷ་སྐྱོབ་འདུས་
པའི་ཆོགས་ལ་རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་བྲིད་ཆེན་ལན་གཉིས་དང་། གཏུམ་མོའི་བྲིད་དང་། ཟབ་ལམ་འཕོ་
བ་སོགས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གནང་།

དེ་བཞིན་དུ་འདམ་ཐོག་དགོན་དང་། མཐུལ་མངའ་དགོན། ལྷགས་ར་དགོན། དམེ་ཤོད་
དགོན། ཀྱི་ལེ་ཐང་། ལྷ་འབྲང་མཐོ། རྩ་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་། ཏྲོར་པོ་འདེར་ཤོད་ལྷ་ཁང་། ལ་ཏི་
སྐར་ཆེན་ཐུབ་ཁུར་དགོན་རྣམས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་སུ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། སྟེ་དགེ་ཆོས་རྒྱལ་བྱམས་པ་ཐུན་ཆོགས་དང་། ཀུན་དགའ་ཐུན་ཆོགས་
གཉིས་ཀྱིས་གདན་ཞུས་ལྟར་པོ་བྲང་དུ་བྱོན། སྟོན་པོ་དང་། ལྷ་ཆེན། བརྟན་མོ། བྲི་དཔོན། རྟོང་
དཔོན། བརྒྱ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་ཁ་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་ཤིང་། དངོས་ཟོག་གྲ་ལོ་པའི་འདུལ་
ཆེན་བཏོགས། རྒྱགས་སངས་སུ་ཕེབས། དང་པོ་གནས་རྒྱལ་དུ་ལྷ་མ་བརྒྱ་ལྷག་གི་ཐུགས་ཆེན་
གསང་འདུས་བུམ་སྐྱབ་འཛོགས་པ་དང་། རྒྱགས་སངས་ཉིན་སྟེང་གི་གནས་སྟོ་བྱིས་ནས་ཡི་གེར་

བཀོད། རིམ་པར་འབྲི་རྒྱུ་དེ་ས་པ་རྣམས་ཁམས་སོགས་ཀྱིས་གདན་ཞུས་ལྟར་དེ་ནམས་སུ་ཆོས་
བཀའ་མང་པོ་གསུངས། སུབ་ཁུར་དགོན་དུ་སྤྲོ་མ་བརྒྱ་དང་གྲུ་པ་བདུན་བརྒྱ་ལྟ་གིས་བདུད་ཚི་
བུམ་རྒྱབ་མཛད། རིལ་བུ་འཕུར་བ་དང་། རྩི་བཟང་འཕུལ་བ་སོགས་ཉམས་མཚན་ལེགས་པའི་
དཔལ་དུ་ཤར། གཙོ་བོ་སྤྱོད་མཚམས་རྒྱུ་བར་བཞུགས། གནས་འདི་ནས་མཁའ་འགོ་མ་བཞི་ཡིས་
མི་ཡུལ་ནས་བཀྱར་སྤྱི་མི་བྱེད། དེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགོ་བེར་བའི་ཉམས་སྤང་དངོས་སུ་ཤར། གནས་
དེར་བྱོན་པས་དེ་ནི་ས་སྤྱོད་དང་རི་བོ་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བས་སྤྱི་གཡའ་བ། ཁྱོད་ཆེན་པོ་
བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁང་པ་ཆེན་པོར་དོ་རྩེ་པག་མོའི་མདུན་དུ་
སྤྲེགས་པ་དང་དུས་མཉམ། ལྷོ་སྤྱོད་ནས་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་གསལ་སྤང་དེར་བྱོན་ནས་བྱོད་
འདི་ན་ཅི་བྱེད་གསུངས། བདག་མཁའ་འགོ་ནམས་ཀྱིས་བསུ་མ་བྱས་ཏེ་འདིར་ཐོན་ཞུས་ཆོ། རྩི་
ཞེས་པའི་གསུང་སྤྱོད་དང་བཅས་མཁའ་འགོའི་ཆོགས་ནམས་དམ་ཆོག་གི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་
པར་བུ་འདི་རང་གནས་སུ་སྤྱོད་ཅིག་འགོ་བེར་དོན་བྱེད་དགོས་སོ་གསུངས། གཏེར་སྟོན་གྱི་སྤྱི་
བོར་དོ་རྩེ་བཞག་སྟེ་ལྟར་བར་སྤྱོད་གསུངས་པས་སྤར་ལྟར་བྱིར་བསྐྱལ་བའི་ཉམས་བྱུང་། ཨོ་རྒྱན་
པལ་ལ་དད་མོས་ཆད་མེད་པ་སྤྲེགས།

དེ་ནས་གྲུ་པ་བརྒྱ་ལྟ་ཅམ་དང་ལྟན་དུ་ཡང་འདུས་རྒྱབ་ཆེན་བཅུགས། མེ་ཏོག་གི་ཆར་
ས་དཀར་ཅམ་བབས། རྒྱབ་པའི་རིང་འཇའ་འོད་ཀྱི་གྱུར་འབྲིལ། གཏེར་ཆོས་ཐོག་མར་གྱུར་སུབ་
གདོང་ནས་ཆོགས་པ་ཉིས་སྟོང་ཡས་མས་ལ་གསུངས།

འདི་དུས་ཅམ་ན་ཆོས་བདག་གི་གཙོ་བོ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་འཕྲད་པ་
དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བདག་དུ་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ཁྲག་འཕུང་བདུད་འདུལ་དོ་རྩེ་དང་། ལྷགས་
སངས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཚེ་ལེ་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོ་བ་སྤགས་འཆང་སྤུལ་སྤྱ། ཀུ་ཐོག་
སངས་རྒྱས་དོ་རྩེ། བཀའ་བརྒྱུད་དུང་པ་རིན་པོ་ཆེ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྤུལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ།
གར་དབང་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན། འབྲས་ལྗོངས་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་འཛིགས་མེད། འབྲས་
ལྗོངས་མཁའ་སྤྱོད་དབང་པོ། ལུར་མང་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། སྤྲེགས་གཉན་དམ་པའི་དཔོན་པོ་

བྱུང་པ་རིན་པོ་ཆེ། འཇར་ཀམ་རྒྱ་མཚོ། འཕྱིན་ལས་དོན་ཡོད། ཡང་དག་མཐུ་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་
སྐྱེ་ཆེན་དང་། མཁས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་མཆིས་ལ། དེ་དག་ལས་རྒྱགས་སངས་གསེར་ལོ་སྟོན་
པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེའི་སྐྱེ་ཆ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནི་གཏིར་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕན་ཚུན་
ཆོས་བཀའ་གསན་རེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོབ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་སྟོན་ཟིན་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དག་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་
བྱུང་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚད་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྩོགས་ཆེན་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་
མར་འདུས་ཤིང་། ཞབས་སྒྱི་བོར་མ་བཀྱར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། འོག་མིན་ཀམ་བའི་དགེ་འདུན་
པ་ཡོངས་རྩོགས་སོགས་གཏིར་ཆོས་བཞེས་པའི་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤེལ་འདང་གངས་མེད་ཅིང་།
དེ་དུས་ཀྱི་ཁམས་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་ཆེ་དགུ་ནམས་ཀྱང་རྗེ་འདི་ལ་མ་འདུད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་དགུང་ན་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་དུས་ནས་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་གཞན་ལས་
ལྷུང་བའི་གཏིར་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་།
ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བྱེད་གསུང་། ཁོ་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ།
དེ་ནི་བྱང་སྟོང་བཀའ་ཡིན་ལྟ་བུ་གཞན། ཁོས་གསུངས་པའི་དོན་ཚད་བ་དང་། འདུལ་བ་དང་
མཐུན། མདོ་སྤེལ་ནས་མཛད་པའི་ཆོས་དང་མི་འགལ་ཞིང་། རྣམ་དག་རྟོན་པ་བཞི་དང་།
དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་གཏིར་ཟབ་མོ་དང་། སྟོན་དག་དང་། ཀུན་བཟང་འཁོར་ལོ།
ས་རིས། རྒྱ་རྩིས་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྟོར་སོགས་འཆོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་
བསྟན་བཅོས་དང་། དེའི་ཆ་ལག་དང་ཉེར་མཁོར་གྱུར་པའི་ལེགས་བཤད་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཕབ་པ་
ལ་མཚན་ན་དགུང་ན་འདི་འདྲའི་གཞོན་པའི་གཏིར་སྟོན་ཞིག་ལ་རྗེ་འདི་དང་འདྲ་བ་གངས་
ལྗོངས་སུ་མ་བྱོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།

འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་གྱིས་མ་ཐེག་པར་སྐྱེ་ཆེ་ཉུང་དུ་ལས་མ་བཞུགས་ཏེ།
རྒྱ་གཡ་གྲེས། དུས་མེ་ལྷག་ནག་ཟླའི་བཅུ་དྲུག་ཉིན། སྐྱེ་སྒྲུལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱུས་ཞེས་
གྲགས། ཁོས་གསུངས་པ་ལྟར་དགུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པ་རབ་དྲག་མེ་མོ་ལྷག་གི་ལོའི་ས་ག་ཟླ་

བའི་ཆོས་བརྒྱུག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1667 ལོར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་མེ་རྟོག་བཀྲམ་པ་ན་རྒྱལ་བ་མེ་
རྟོག་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཏུ་བྱོན་དགོས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དང་བཅས་སྤྱོད་གཤེགས་སོ། །
གདུང་རུས་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་བྱོན་ཅིང་། གདུང་རུས་ལས་བཟོས་པའི་རིལ་བུ་འཕེལ་བ་
སོགས་གྱི་ཉགས་བྱུང་ངོ་།

ཇི་འདིའི་ཞལ་སྤྱོད་ཀྱང་གོང་དུ་ཅི་རིགས་སྒྲོས་ཟིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི། བཀའ་བྱུང་ཀམ་
ཆགས་མེད་དང་། གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན། རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ། གཏེར་ཆེན་
བདུད་འདུལ་དོ་ཇེ། བྱུང་དབང་ཚོགས་ཆེན་པ་པུ་རིག་འཛིན། ས་སྤྱོད་བཙུགས་སྤྱོད་བཀྲ་ཤིས། རྒྱ་
བན་དཀོན་མཆོག་བཀྲ་ཤིས། སྤྱོད་ཐང་སྤྱོད་ཐང་བཟུལ་ལྟན་བྱུང། ཉག་སྤྱོད་པུ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
པུ་སྤྱོད་སྤྱོད། ཨ་ཁྱི་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ། ཀུ་ཐོག་སངས་རྒྱུ་བཀྲ་ཤིས། ཆོ་མཆོམས་སྤྱུལ་སྤྱོད་
བསྟན་པ་རྒྱ་མཆོ། ཆོ་རྒྱུལ་སྤྱོད་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས། འབྲོ་ཆོ་སངས་རྒྱུ་དོ་ཇེ་སོགས་མཐའ་ཡས་
པ་བྱོན་ཏོ། །ཇི་འདི་ལ་ས་གཏེར་བརྒྱ་ཅ་འདོན་པའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་ཆོ་མཐའ་མ་ཕྱིན་
པས་བཞེས་ལོང་མ་བྱུང་ལ། སྤྱུལ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་ཅ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་ཚོགས་བྱུང་
ནམ་མཁའ་ཆོས་དབང་སོགས་བྱོན་ནས་འཕྲིན་ལས་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡོངས་དགེ་མི་འབྱུང་དོ་
ཇི་ནི་ཁོང་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པར་གྲགས་སོ།

མཁའ་བྱུང་ཀམ་ཆགས་མེད།

ཅོག་རོ་སྤྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ནམ་འཕྲུལ་མཁའ་བྱུང་དབང་པོ་རྣམས་ཨ་ཁྱི་ཁམས་ཀམ་ཆགས་
མེད་ནི། ཕྱིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། དེ་ལ་མདས་དམན་ས་བྱ་ལོར། །བྱུང་མཆོག་ཀམ་
ཆགས་མེད་འབྲུངས། །ཞེས་དང་། ཕྱིས་གཞུང་ཞོར་བུའི་ཕྱིང་བ་ལས། དེ་ལ་མདས་སྤྱོད་ས་བྱ་
ལོར། །བྱུང་མཆོག་ཀམ་ཆགས་མེད་འབྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་བྱུང་བརྒྱ་པའི་ས་བྱ་སྟེ་
སྟེ་ལོ་1609 ལོར་དོམ་ཡུལ་རུང་བ་སྟོན་དུ་ཡབ་སྤྱོད་འཆང་ཨ་ཁུ་པུ་དབང་གྲགས་དང་། ཡུམ་
འབྲུ་ཡུ་བཟའ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲུངས། དཔུང་གངས་ལཱའི་རུས་ནས་སེམས་གྱི་

གནས་ལུགས་དང་བརྒྱུད་རིམ་སོགས་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་རྒྱས། རྗེ་འདི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྐུ་པོ། རྒྱལ་སྤྱས་སད་ན་ལེགས་མཛིང་ཡོན། ཅག་རོ་སྤྱི་རྒྱལ་མཚན། གཏེར་ཆེན་ཀམ་སྒྲིང་པ། མཚུར་སྤུ་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

དགུང་གྲངས་དྲུག་པར་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལ་སྤྱངས་པས་ཆོགས་མེད་རུ་བྱགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། མགུར་འབྲུམ་སོགས་བཟླགས་སྤུབ་པ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ནས་སྟོག་མཐར་བྱིན། ཡབ་ཨ་ཁུ་བསྐྱེད་དབང་གྲགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཀར་སྒྲིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། རྒྱའི་ཟབ་གཏེར་སོགས་རྟིང་མའི་ཆོས་སྟོར་པལ་ཆེར་གསན། འབྲུག་པ་རྟོགས་ལྡན་ལྟན་སྤུབ་རབ་རྒྱས་ལ་ཆགས་མེད་ཀྱི་མ་དང་པ་དོད་རྩེ་རུས་སྤྱག་དབང་ཁྱུས་པས། སྤྱག་དབང་ང་ལ་མ་ཁུ་སྤུ་ལ་ཁྱུས་གསུངས་པ་ནི་མཁས་སྤུབ་ཆེན་པོར་འོང་བའི་ལུང་བསྟན་རུ་ངེས་ལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་དང་བརྒྱ་གཅིག་ཅུ་ནས་གཏོ་ཆོག་ཁོ་ན་མ་འགྲིམས་པར་སྟོམ་པ་ཉམས་ལེན་ཀྱི་དབུ་བཅུམས། དགུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་པ་ལ་ཞལ་སྐྱ་སྐྱེ་དང་སི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཆོས་འབྲེལ་ཁ་ཤས་གསན། སྤྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཕྲ་ལྟ་ཤར་ལས་གསར་རྟིང་གི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཁོང་ལ་ཅི་ཡོད་ཆོང་སྤྱགས་སུ་གནང་། དགུང་གྲངས་བརྒྱ་གཅིག་པར་དཔལ་རི་ཅེར་སང་གདོང་མའི་སྐབ་འདྲེ་མནན་པ་སྟོན་རུ་སོང་ནས་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱབ་པ་ཁྲི་བ་གཅིག་ལ་སྟན་དོད་མ་ཡལ་བར་མཛད།

དེ་ནས་གོང་ཆོག་དང་སྤྱུ་མཚམས་རེས་མོས་མཛད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་བ་ཕྲ་ལྟ་ཤར་ལེགས་འབྲིང་བ་མཛད་དེ་མཚམས་མ་གཏོགས་གོང་ཆོག་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་ཡུལ་དེའི་རུད་བྱིམ་པལ་ཆེ་བའི་བྱིམ་རུ་མ་བྱིན་པ་མེད་པ་དང་། རྟ་ཞོར་ལུག་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ཡང་མང་པོ་ཐོབ། སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་སྤྱག་སྤྱིར་ཆིབས་རྟ་མེད་པར་ཞབས་ཐང་རུ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་ཆིབས་ཁ་བྲིད་ནས་ཐེབས་དགོས་པ་དང་། བྲིས་པོ་ཐེག་ཆོད་རྒྱབ་རུ་ཁུར་དགོས་པ་སོགས་སྤྱུ་ཆོགས་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་བཙོ་ལྷའི་བར་རུ་མཛད། སྟོབ་དཔོན་དེ་ལས་དྲུག་སྤྱགས་ཀྱི་ལས་རུ་མའི་མན་ངག་གསང་བ་མང་པོ་ཐོབ་ཅིང་། སྤྱབ་ཐབས་རུ་མའི་དཀའ་གནད་དྲིས་པས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པ་བྱུང་། མདོས་

དང་། གཏོ་ཚོགས། ས་དབྱེད། གཏོར་མའི་ལག་ལེན་མང་པོ་ཞིག་སློབ་དཔོན་དེ་ལས་སྤྱངས། སྤྲ་མ་
བཀྲ་ཤིས་ལས་སྐར་ཅིས་ཀྱི་དགུ་མཐའ་དང་། ལུ་བསྐྱུས་དང་། གཟའ་འཛིན་སོགས་བྱང་བར་
བསྐྱབས།

ཚེས་ལྷང་བྱང་པ་ཀུན་དགའ་ནམ་རྒྱལ་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་ཚངས་སྦྱོང་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་
སྒྲིམ་པ་བཞེས། མཚན་ཀམ་བསམ་གྲུབ་ཏུ་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་འཚོ་བ་གདན་གཅིག་ལ་ཆབ་
ལེན་པ་དང་། ལྷམ་ཕུད་པ་སོགས་མཛད་དེ་དུས་ཁྱིམས་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྤྱང་བའི་གོ་མིའི་དགེ་
བསྐྱེན་གྱི་བསྐྱབས་སྒྲིམ་ལ་གནས་པར་མཛད། རྗེ་དེ་ལས་སྤྱང་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲིམ་
ལྷང་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་དང་། ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་སྦྱོར་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་
ནམས་ཐོབ་ཅིང་། རྟོགས་འབྱུང་ཁྱུས་པས་རིག་པ་རང་ངོ་སྤྲད། དེ་ནས་ལྷ་རིས་སྤྱངས་ཏེ་ཐང་སྤྱ་
འགའ་ཡང་བྲིས།

དགུང་གངས་བརྩུ་དགུ་པར་དབྱུས་སྤྱོགས་སུ་གྲ་སར་ཐེབས། རྟོད་ལྷང་མཚུར་ཕྱར་རྗེ་ལྷ་
དམར་དྲུག་པ་གར་དབང་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་མཇལ། མཚུར་ཕྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྷ་
ཆེན་འཛམ་སྤྱིང་རྒྱན་གཅིག་གི་མདུན་རོལ་དུ་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་ལྷ་
དམར་དྲུག་པ་གར་དབང་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གས་རྟོ་རྗེ་དགའ་བ་དོན་ཀུན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
སྤྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་མཁན་པོ་དང་། ཟུར་རིའི་བྱང་བ་བདེ་མཚོག་གིས་
ལས་སློབ་དང་། དགེ་སློང་ཉི་མས་གསང་སྟོན་དང་། དགེ་སློང་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་དུས་གོ་བ་མཛད་
པའི་བྱང་དུ་སྤྲོ་དགེ་ཚུལ་དང་། ཕྱི་དྲོ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ལགས་པར་
བཞེས་པས་དགེ་ཚུལ་ལ་ཀམ་སློབ་ལམ་དང་། དགེ་སློང་ལ་ཀམ་ཆགས་མེད་ཅེས་པའི་མཚན་གྱི་
ཅོད་པན་གནང་ངོ་། རྗེ་བརྒྱུད་པའི་ལྷང་བསྐྱེན་ལྷར་མཁས་དབང་འདི་ཉིད་ཀམ་འི་སྤྱི་བཀོད་
པ་ཞིག་དུ་རིས་པར་དགོངས་ནས་ཀམ་ཆགས་མེད་ཅེས་པའི་མཚན་ཡང་གསོལ་བ་ཡིན་པར་
བཤད་དོ།

རྗེས་སུ་འབྲུག་གི་ལོར་རྗེ་ལྷ་དམར་པ་ཟ་དམ་དུ་ཐེབས་པའི་བྱང་ནས་ཟླ་ངོ་དྲུག་གི་ཕུན་

ལ་ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་སྤྱོད་ཀྱི་བྲིད་ཆེན་དང་། བདེ་མཆོག་དང་། བཀ་མོ་དང་། སྒྲོལ་དཀར་
དང་། སྒྲུན་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་དང་། གནས་བརྟན་ཆོག་དང་། ལྷུང་བཤགས་དང་། བཀའ་
གདམས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པ་དང་། འབྲི་བྱུང་དགོངས་གཅིག་དང་། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷ་དང་། སྤྱོད་
འབྲུག་དང་། སྒོ་སྤྱོད་ཆོག་བརྒྱད་མ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལྷུང་དང་། བཤད་བྲིད་ལེགས་པར་གསལ་ཏེ་
རིགས་བདག་ཏུ་བཀྱར། རྗེ་བྱུང་པའི་བཀའ་ལྟར་འཕན་ཡུལ་བ་དམ་ཀྱི་སྤྱ་སར་ཞུགས། བསྐྱས་སྤྱ་
ཆེ་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དང་། ཚད་མ་དང་། དབུ་པར་མཛོད་འདུལ་བཅས་གཞུང་ཆེན་པོ་ཏི་ལྷ་
དང་། དགོངས་གཅིག་དང་། རང་བརྟན་རྒྱུད་གསུམ་སོགས་མདོ་སྤྲུལ་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ཏུ་མར་
གསལ་སྤྱོད་གནང་བས་མཁྱེན་རྟོགས་ཀྱི་ཚལ་རྒྱས། གཞན་ཡང་འབྲུག་གི་ལོ་མཇུག་ཏུ་གཙང་
སྟོང་ཤེལ་དཀར་རྒྱུང་ཅེར་ལེབས། བསྐྱས་སྤྱ་དང་། གཞུང་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ཏུ་མ་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་
མཐར་སྒྲིན་མཛད། སྤྱལ་ལོ་འོ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ་ལ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་དགོ་འདུན་ཆོག་ཁྲི་ཉིས་
སྟོང་ཅམ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་རྒྱུད་དོན་ཀྱི་སྒོ་རྒྱགས་ལུལ་བས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། བྱུང་
པའི་སྤྱ་རྒྱན་ཞིག་སྒྲོབ་དཔོན་ཏུ་བསྟེན་ནས་བསྐྱས་སྤྱ་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་མཛད་
ཅིང་། བྱུང་རམས་པ་ཞིག་ལ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་ཚོད་ཚལ་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ངང་ནས་བསྟོ་
སྟེང་གནང་བས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་ཐོབ། སྤྱ་རྒྱན་ཀམ་རྣམ་རྒྱལ་ལས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་དང་། ལྷ་དམར་གོང་མའི་བཀའ་འདུལ་ཀྱི་ལུང་རྒྱས་
པར་གསལ། ཆོས་སྒོ་བ་ལུང་རིགས་ཉི་མ་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་ལུང་
གསལ་ཅིང་། ཏུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་ཡི་དམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ལ་མཛད་དོ།

སྤྱལ་སྤྱ་རིག་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལས་འཇའ་ཆོན་ཟབ་གཏིར་སྒྲོར་གསལ། སྤྱ་མ་མ་རྒྱན་ལས་
འཕོ་བའི་བྲིད་དང་། བ་རོ་ཆོས་དུག་གསལ། སྤྱ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་ཆགས་མེད་ལས་སྟོང་གསལ་ཀྱི་
དམ་ཅན་མགར་ནག་གི་སྤྱབ་སྒྲོར་དང་། གཤིན་རྗེ་ཀིང་ཀང་དམར་པོའི་ལུང་བཞེས། རྣམ་ཏུ་ཆོས་
མཛད་ལས་འབྲུལ་འཁོར་བསྐྱབས་ཤིང་། ཀུན་རིག་གི་རྗེས་གནང་གསལ། དཔོན་པོ་ཆོས་དུག་
ལས་ཀམ་སྐར་བྲིས་ཀྱི་བྱ་ཡིག་གཟབ་གཤམ་དང་། ལུ་བསྐྱབས། དགོ་སྟོང་ཡང་ཤེས་ལས་སྐར་

ཅིས་མཐའ་ཆོད་པར་སྦྱངས། རི་པོ་ཆེའི་རྩུང་རམས་པ་ཀུན་འཕེལ་ལས་སྒྲ་ཡི་གཞུང་འགྲེལ་མང་
པོ་དང་། དག་སྒྲོང་ཡང་ཤེས་ལས་མཆོམས་སྒྲོར་ལྟ་བུ་དང་། ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡི་གེ་བསྐབས། རྩུང་ཡིག་
སྒྲོ་གྲིས་ཤོར་ལྟ་བུ་དང་། རྩུང་རམས་པ་འགྲོ་སྒྲོང་ལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལས་མན་
ངག་ཟབ་ཆོས་གྲངས་མེད་པ་གསན། འོག་མིན་སྤྱིང་དང་། གསུང་རབ་སྤྱིང་། ར་བ་སྟོད་སྟོད།
དུགས་པོ་གྲུ་ཚར་ནམས་སུ་གྲུ་སྟོར་གནང་བས་མཁས་པའི་མཆོན་སྟན་རྒྱས། རྩེ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་
རྩུང་ཏུ་ཕྱག་མཚུབ་གཡོན་པ་མེར་བསྟོན་ནས་བྱང་སྟོམ་བྲངས། ལྷ་དམར་དུག་པའི་སྒྲ་གསུང་
མཐུན་ཏུ་ཡང་ཕྱག་སོར་སྟོན་མེར་སྤུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
འབྱུངས། རྩེ་མར་པའི་ཞལ་སྟོབ་བྲམ་མ་རྟོག་པ་སྟེ་རྟོག་ཆོས་སྒྲ་རྩི་རྩེའི་གདན་ས་སྤེལ་ཞིང་དང་།
དཔལ་བསམ་ཡས་དབུ་ཅེ་རིགས་གསུམ་སོགས་མཇུག།

ཨུ་པ་ལོའི་སྤྱིང་ཏུ་རྟ་མགིན་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྒྲ་དེར་མཇུག་བ་ན། བྱར་
དམར་མར་ཁྲུའི་ནང་ནས་བཏོན་པ་ལྟར་རྟ་མགིན་གྱི་ཤངས་ཅེ་ནས་མར་ཁྲུའི་ཐིག་པ་ས་ལ་
འཛགས་པའི་གཟིགས་སྤང་བྱུང་། དེ་ནས་བསམ་ཡས་མཆོམས་སྤྱད་དང་རྩེ་པག་མོ་གྲུ་པའི་གདན་
ས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ནགས་ཁྲོད་དང་། ཟངས་རི་མཁར་དམར་དང་། རྩེ་གདོང་དང་། དབུ་རི་བྲ་
འབྲུག་དབུས་ལྟ་ཁང་དང་། ཡར་རྒྱང་ཤེལ་གྱི་བྲག་ཕྱག་དང་། བཅོན་ཁང་གཡུ་ཡི་ལྟ་ཁང་སོགས་
གནས་རྟེན་མང་པོར་མཇུག་ཕེད། དབུས་ནས་ཁམས་སུ་ཕེབས་ལམ་ནས་འབྲི་གུང་རིན་
པོ་ཆེ་དང་འབྲི་གུང་གནས་དང་དབུ་རི་ལྟ་ཡི་ལྟ་ཁང་སོགས་ལ་གནས་མཇུག་མཇུག།

དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པར་སྐར་པ་ཡུལ་ཏུ་ལོག །ཨ་ཁུ་པ་སྒྲ་དབང་གཤམ་གྱིས་ཁོང་གི་
མཁར་ཅེའི་ལྟ་ཁང་ཏུ་བཞུགས་ན་འདྲུ་འཛི་མེད་པ། དཔེན་པ་ལ་རི་ཁྲོད་ཅིག་དང་འདྲ་གསུངས།
དཔོན་ཆུང་ཆོ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ལྟ་ཁང་འདི་ཁྲོད་གྱི་སྐལ་བར་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དེར་
བཞུགས་ཤིག་ཞུས། འོན་ཀྱང་པ་ཡུལ་ལ་བཞུགས་སྡིང་མ་འདོད་པར་རི་ཁྲོད་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་
པར་བཞེད་པ་ལ། གཙུག་སྤྱི་རྒྱུབ་སྟེ་ཏུ་བཞུགས་འདོད་ནའང་བྲམ་མ་རིག་རལ་གྱིས་ཁོང་དེར་
སྟོད་གྱིས་དོགས་ནས་ཁྲོ་ཚུལ་བསྟན་པས་མ་བཞུགས། མོ་ཡི་གཟིམ་ཁང་ཏུ་བཞུགས་པར་འདོད་

ཀྱང་བྱུང་མང་བའི་བཀའ་མེད་ན་འདུག་མི་ཚོག་ཟེར་བས་བཞུགས་སྟབས་མ་བདེ། ཉ་རོང་ནང་
དུ་བཞུགས་བཞིན་ཀྱང་རིན་ཆུལ་ཟེར་བས་བཀག་པས་དེར་ཡང་སྟབས་མ་བདེ། ས་སྐང་ཕྱི་བས་
སྒྲིམ་ཞེས་གནས་སུ་སྡོད་ཞུས་ཀྱང་ཨ་ཅུ་པ་སྤྱོད་དབང་གྲགས་ཀྱིས་བཀག་པས་མ་བཞུགས། ཐམ་
ཁའི་ཆུན་པོ་འགས་དེ་ནི་ཅུ་བཞུགས་ཞུས་ཀྱང་ཀམ་ཁའི་བན་དཔོན་འགའ་ཡིས་བཀག་པ་ཐོས་པས་
མ་བཞུགས། སྟོང་དཔོན་ཕྱི་བས་ཆུ་བར་གནས་སུ་སྡོད་གསུངས་ཀྱང་ཡང་རིན་ཆུལ་གྱིས་སྒྲོག་དུ་
བཀག་པས་དེར་མ་བཞུགས། ཆི་ལམ་དུ་ངོམ་གྱི་སྒྲོགས་སུ་བཞུགས་ན་ལགས་པའི་ལྷས་བྱུང་བས་
ངོམ་ཡུལ་དུ་ཐེབས། ལྷ་རི་བ་ཡིས་བཀག་པས་བཞུགས་སྟབས་མ་ལྟོ།

དེ་ནས་གནས་མདོ་དཔལ་རི་ཆེ་ཅུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་ལྟར་གྲན་བཞུགས་ཀྱིས་རི་
ཁྲིད་བཟུང་སྟེ་བྱ་ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་བཟང་བྱ་བཅུ་གསུམ་ཅན་ལ་སྐྱུ་མཚམས་བཅད་རྒྱ་དམ་
པོར་བཞུགས་ཤིང་། ཅ་གསུམ་ཆོས་སྦྱང་དང་བཅས་པའི་བསྟེན་སྦྱོར་བརྒྱ་ལས་བཟུལ་བ་
ཅན་སོ་སོར་རྟགས་ཐོན་མཛད། རོ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར། ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མས་ཞལ་
གཟིགས། ཆོས་སྦྱང་ཐམས་ཅད་བྲན་དུ་ཁོལ། བྱང་པར་དུ་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྒྲིན་པོ་ཞོན་པ་ཞིག་
གིས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་དོ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུ་བཞི་སྟུན་ལམ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་སྤྱག་རྗེགས་བྱང་འཇུག་གི་དམར་བྲིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་ཆོས་དང་
བཅས་པ་གྲན་ལ་པབ། བྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་མཇུག་གྲུབ་དུས་ཆོས་འདིའི་སྐོ་ནས་འགོ་བ་དུང་ཟུར་
བཙོ་བརྒྱད་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགོ་ཞེས་པའི་ཡུང་བསྟན་བྱུང་། རྗེ་ཉིད་གྱི་མ་ཡུམ་དང་། དཔོན་པོ་
དང་། གཉེར་བ་སོགས་ཀྱིས་གཙོའི་འགོ་བ་མང་པོ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་དྲངས། ལུན་མཚམས་
ནམས་སུ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྟོབ་ཆོགས་གྲངས་མེད་པ་ལ་དབང་དང་གདམས་ངག་ཚང་སྤྱགས་
སུ་གནང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་མེད་དུ་བསྐྱོར།

རྟ་ལོའི་ལོ་མཇུག་དུ་སྤུལ་སྐྱུ་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་ངོས་འཛིན་མཛད་ནས་བྲིར་བཀོད་ཅིང་
ཡོངས་འཛིན་གནང་། སྤུལ་སྐྱུའི་ཟབ་གཏེར་གནས་ཆོས་སྐོར་གྱི་ཡི་གེ་པ་མཛད། སྤུལ་སྐྱུ་ལས་
གནས་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཉེ་བརྒྱད་རྒྱའི་ཟབ་གཏེར་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་

དུ་གསན། གནམ་ཚོས་ཉེར་མཁོའི་སྒྲོར་སོགས་ཟབ་གཏིར་དུ་མར་ཚོག་གིགས་ལེགས་པོ་མཛད།
གནམ་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཚོས་བདག་གཙོ་བོར་མངའ་གསོལ། སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་སྤྲོད་གོལ་གྱི་
གདམས་པ་བར་མེད་དུ་བསྟུལ་བས་བྱུབ་མཐའ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་སྤྲ་འབྱུར་བཀའ་གཏིར་གྱི་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོར་སྤྱིང་བར་མཛད།

རི་ཚོས་མཆོམས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་དང་། གནམ་ཚོས་རྩོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཁང་
གི་བྲིད་ཆེན་དང་། སྤོས་ཟིན་གྱི་ཐུགས་ཆེན་དཔར་བྲིད་འགྲོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བྲིད་ཡིག་དང་།
རྒྱབ་པའི་ཟིན་བྲིས་དང་། འགྲེལ་བ་དང་། གཏོ་ཅིས་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། ཉམས་མགུར་དང་།
སྤྲ་ཚོགས་སྒྲོར་སོགས་གསུང་ཚོས་པོད་དགུ་བརྩུ་ཅམ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་དེང་སང་དངོས་སུ་
མཛལ་དུ་ཡོད་པ་པོད་ཆེན་ལྷ་བརྩུ་ང་ལྷ་བཞུགས་ལ། རྗེ་འདི་དང་པན་ཚུན་སྤྲོ་བ་ཡིན་པ་
གནམ་ཚོས་སྤུལ་སྤྱོ་མི་འབྱུར་དོ་རྗེ་དང་། རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་དང་། རུ་བ་བཙོན་འབྱུང་རྒྱ་
མཚོ་སོགས་སྤོབ་བརྒྱད་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལ་འགྲན་པ་བྱོན་རྟོ།།

དེ་ལྟར་སྤྱོ་ཆོ་དང་རྒྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ནས་དགུང་གངས་བདུན་རུ་བ་རབ་
དྲག་ས་རྩ་ལོའི་མཆུ་ཟླ་བའི་ཚོས་གཅིག་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1678 ལོར་གཞུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་ཚོས་དབྱིངས་
སུ་བསྐྱས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་སོ། སྤྱོ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས། གདུང་རྟེན་དུ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ལྷ་དང་། ཆེ་མཆོག་དང་། ཨོ་རྒྱན་དང་། སྤྱ་དྲག་དང་། དོ་རྗེ་
གོ་ལོད་དང་། བདེ་མཆོག་སོགས་གསར་རྟིང་གི་ལྷ་སྤྱོ་མང་པོ་རང་བྱོན་དང་། ཨོ་ཡིག་དང་ཨོ་
ཡིག་རང་བྱོན་དང་། དུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ་གྱིས་མཆོན་རྟགས་བརྒྱད་རང་བྱོན་དང་། གདུང་
རུས་པལ་ཆེར་ཤ་རྩི་རམ་དུ་བྱོན་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་གདུང་རྟེན་དང་རིང་བསྐལ་དཔག་དུ་
མེད་པ་བྱུང་ངོ་།།

བྱད་པ་ཚོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ།

འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འབྲུལ་རེ་ཁེ་ཚོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་འཕ་བྱད་པ་ཚོས་

ཉིད་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་རེ་ཁེ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྩུང་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལུང་བེན་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤུལ་སྤུ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་ཡང་བཟུང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤུལ་པ་ཡིན་པར་གྲགས། འབྲུལ་ཞིག་དབང་དྲག་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྤྲེལ་བྱུང་བཀའ་གཏིར་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གསན། རྒྱ་སྤྲོམ་སྤྲོན་པ་སེལ་ལས་བཀའ་མ་མདོ་སྤྱི་སེམས་གསུམ་དང་། གཏིར་མའི་སྐོར་བཀའ་དགོངས་ཕུར་གསུམ་དང་། ཕྱག་རྒྱུགས་ཀྱི་བྲིད་སྟོན་གསན། གཏིར་ཆེན་སྤོང་གསལ་སྤྲིང་པོ་ལས་ཁོང་གི་གཏིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་གཙོའི་སྤྱིན་གྲོལ་རྒྱ་ཆེར་གསན།

ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་དོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད་པས་རྟོགས་པའི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོར་གྱུར། ཤར་རྒྱལ་བ་ཀུན་པའི་སྤྲན་བརྒྱུད་འཛིན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར། བྱུང་པར་རུ་བཅ་མོ་གཙོད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཚོག་རུ་བཞེས། རྒྱ་ནག་སྤང་ཆེན་འབྲིང་རི་དང་། གནས་ཆེན་རི་བོ་ཅེ་ལུ་སྟོན་གནས་མང་པོར་གནས་སྐོར་རུ་ཐེབས་ཤིང་། ཟབ་མོ་གཙོད་ཀྱིས་གཙོའི་སྤྲིང་པོའི་སྤྱབ་པ་མང་རུ་མཛད། སྤུལ་ལྡན་གྱི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད། རྒྱ་ནག་ནས་སྤྲེད་གཡེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོང་པ་མང་པོ་དང་མཉམ་རུ་ཡར་ཐེབས་པའི་ལམ་བར་རུ་དགོང་ཐུན་གཙོད་ཀྱི་ལུས་སྤྱན་ཆག་མེད་མཛད་པས། ཆོང་བ་རྣམས་སྤྲན་ནས་ལོག་ལྟ་སྤྲུང་འདེབས་བྱས་པ་ལ། རུབ་གཅིག་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་བྲག་པན་ཚུན་རུ་བསྐྱར་ཞིང་། སེེ་སྤྲེལ་དྲག་པོ་ཞིག་གསུངས་ནས་ཐུག་གིས་བྲག་ཆེན་ཞིག་སྤྲེལ་བཅད་པ་ལྟར་འཕངས་པས་དེར་ཡོད་ཀྱན་ངོ་མཆར་ཞིང་དད་པར་གྱུར། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཀྱན་རུ་རྒྱ་ནག་བྲག་གཙོད་པ་ཞེས་མཆོན་སྤྲན་གྱི་དབྱར་རྩིས་ཡོངས་སུ་བྱལ། རྒྱལ་འགོང་དམ་སྤྱིའི་རིགས་མང་པོ་ཟབ་མོ་གཙོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོར་ནས་དམ་ལ་བཏགས་པ་སྟོན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་འགྲོ་དོན་དཔག་མེད་མཛད། སྤྲེལ་མའི་བཀའ་བཞེན་དཔལ་འབར་རེ་ཁེ་དགོན་རུ་ཕྱག་རྒྱུགས་ཀྱི་གདམས་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྤྲན་པ་བསྐྱེད་པས་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་སྟོན་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྤོབ་མང་རུ་བྱུང་ངོ་།

མཐར་དགོངས་པ་རྒྱུགས་ཁར་སྤྲེལ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཉིད་ཀྱི་གདུང་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་རུར་ཁྲོད་

བསེལ་བའི་ཚལ་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བར་ཉེ་གནས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་འབྲུག་ཚུལ་
ཁྱེས་པས། རྗེ་ཉིད་རི་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཅིག་དུ་ཐེབས་ཉེ་གཙུག་གི་ཡུས་སྤྱིན་གསུངས་
ཤིང་སྐྱེ་གཤེགས། དེ་མ་ཐག་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་བྱ་མོད་ཡུས་དུང་ལྟར་དཀར་བ་ཞིག་གིས་སྐྱ་
གདུང་ཚོས་ནས་སོང་བའི་ངོ་མཆར་བྱང་བར་བཤད་དོ།

གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆན།

ལྷ་ཆེན་ས་ར་ཉའི་རྣམ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་གསེར་ལོ་
སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆན་ནི། སྐྱ་མཆོའི་བྱང་ཆུབ་སེལྤེ་དང་། དམར་འབམ་དགེ་འདུན་སེལྤེ་དང་། བྱ་
ཁྲ་གསང་བདག་སེལྤེ་དང་། སྟོང་སྤྲད་གཙུག་པ་སེལྤེ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་སེལྤེའི་མཆན་
ཅན་བཞི་དང་། ཟུང་འཕྲུག་མཁའ་སྟོན་ལྷ་པོ་པའི་རིན་ཆེན་རྩ་བ་སོགས་སྤྲུགས་ཏིང་མའི་ལྷ་བ་
ཐོབ་རིམ་པར་བྱོན་པའི་གནས་སྤེ་དགའི་མངའ་འོག་སྐྱེས་སངས་དང་ཉེ་བའི་ཁང་ར་དབྱིག་
ཡུལ་དུ་བྱ་བྲང་ཞེས་པར་རབ་བྱང་བར་པའི་སྟོན་ཅན་ན་འཕྲུངས། དཔལ་ཡུལ་གྱི་ཁ་གམ་ཟེར་
བར་འཕྲུངས་ཤིང་འཕྲུངས་དུས་ས་ཞིང་གི་ནང་གསེར་མདོག་གི་ལོ་མའི་སྟོངས་སུ་གྱུར་པའི་དུས་
སུ་འཕྲུངས་པས་མཆན་ལ་གསེར་ལོ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ཞེས་རག་མགོ་མཆོག་སྤྲུལ་གྱིས་མཛད་
པའི་སྤྲར་ཆང་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཤད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་དུང་ནས་
མདོ་སྐྱེ་སེམས་གསུམ་གྱི་མན་ངག་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱི་དབང་ལྷང་བྲིད་གསུམ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་
བྱུང་གསན་བསམ་མཛད།

ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་རྩོད་ཀོན་མཆོག་སེལྤེ་དང་། རྒྱལ་ཐང་བཟླན་པ་སེལྤེ་དང་། དཔལ་
འབར་དུང་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་ལས་སྤྲར་ཆང་ལྷགས་གྱི་ལྷན་ཆེན་དང་། ཆོས་དྲུག་དང་།
རྗེ་གསེར་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། ཡང་ཉེ་ནས་པོ་གསེར་གྱི་འབྲུ་གཅིག་སོགས་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་
དང་མན་ངག་གི་ཉམས་བྲིད་མཐའ་དག་གསན། གདམས་ངག་ལ་སྟོན་འདོགས་ཆོད། ཆོས་བརྒྱུད་
གྱི་རྟོག་པ་སྤངས། འདྲུ་འཛིན་གཡེང་བ་བཅད་དེ་དབེན་གནས་ལྷན་འགགས་དགོན་དང་། ལྷགས་

སངས་སོགས་དབེན་གནས་མང་པོར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་མཛད་དེ་ཟབ་ལམ་སྤྱིར་པོའི་ནལ་
འབྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པས་གདམས་ངག་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་དེ། ལྷག་ཆེན་རོ་གཅིག་གི་
རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་སྤང་རིས་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཀུན་བཟང་གདོད་
མའི་རྒྱལ་ཐབས་ལ་དབང་བསྐྱར། གཟུང་འཛིན་འབྲལ་རྟོག་གི་འབྲུ་བ་ནང་ནས་ཞིག་པས་འབྲལ་
ཞིག་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྟན་འབར། གྲུབ་བརྒྱའི་སྤྱི་མེས་བྲམ་བེ་ཆེན་པོ་དཔལ་སྤྲ་ར་ཏ་
མདའ་བསྐྱར་ཞབས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རི་པ་དང་། པརྟེ་ཏ་ཤུ་པའི་སྤྲལ་པའི་རོལ་གར་དུ་
ལུང་གིས་བྲིན། སློབ་མ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་སོ་སོར་བྱིས་ཏེ་དབང་
ལུང་དང་ཟབ་བྲིད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཡུན་རིང་བསྐྱོར་ཏེ་སློབ་ཆོགས་བསྐྱེད་པས་སློབ་མའི་ཆོགས་
གངས་མེད་འཕེལ་ཞིང་། ལྷགས་སྤྲམ་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་།
རྒྱགས་སངས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་གཞན་དོན་རྒྱས་པའི་རྩི་རྗེ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱོན་ཏོ།

རྗེ་འདི་སྐྱ་ཆེ་ཏ་ཅང་རིང་པོར་བཞུགས། མཐར་རྒྱགས་སངས་སུ་སྐྱ་གཤེགས་ཤིང་། སྐྱ་
གདུང་མཆོད་རྟེན་ཡང་སྤར་རྒྱགས་སངས་སུ་བཞེངས་པ་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་
བཞུགས་ཀྱང་། བོད་དུས་འབྱུར་གྱི་དུས་སུ་ཆོས་ལ་ཡིད་གནག་པ་ཡིད་བསྐྱབ་གྱི་པོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་
གཏོར་ཞིང་བསྐྱགས་པས་ད་ལྟ་མི་བཞུགས་སོ།

རྒྱགས་སངས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན།

རྟོགས་པའི་དབང་ལྷག་མངའ་བདག་རྒྱགས་སངས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་ནི། བདུད་འདུལ་
རྩི་རྗེའི་གཏོར་ལུང་ལས། ད་ལྟའི་སྐྱ་ཡི་དབང་པོ་ཁྱེད་མ་འོངས་འབྲི་རྒྱུད་སྒྲིགས་སུ་སྤར་
ཡའི་མིང་ཅན་བཙོན་འགྲུས་ལུན་། སྤལ་ལུན་དེ་ལ་གཏད་རྒྱ་བྱིན་། ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་
འཁོན་སྐྱ་དབང་སྤང་བའི་རྣམ་འབྲལ་དུ་གྲགས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་འབྲལ་
ཞིག་རྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས། འབྲལ་ཞིག་རྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལས། རབ་
བྱུང་གི་བསྐྱབ་པ་བཞེས་ཤིང་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་ཟབ་ཆོས་ཞི་ཁྱོ་

དགོངས་པ་རང་གོལ་གྱི་དབང་ལུང་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བརྩ་བརྩན་དང་། རྫོ་རྫོ་སྤྱིང་
པའི་སྤྱོང་གསལ་འབར་མ་ཉི་མའི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་རང་བྱུང་རང་ཤར་དང་། ཡང་ཉི་ནག་པོའི་
སྤྱིན་ཁྲིད་སོགས་གསན། མན་ངག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་རང་ངོ་འཕྲོད།

དཔལ་འབར་བྱུང་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་ལས། མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུམ་གྱི་སྤྱིན་གོལ་ཐམས་
ཅད་དང་། རྣམ་འཛོམས་ཁྲོ་དཀར་ནག་དང་། གུ་བྱ་ཆོས་དབང་གི་ཐུགས་ཆེན་ཡང་འདུས་དང་།
བྱང་གཏིར་རྫོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་མཚན་ལྡན་ཏུ་ཡ་གེ་ཏུ་ལས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱིན་བརྒྱུད་
དང་། མཁའ་འགྲོ་སྤྱིང་ཐིག་དང་། རྩ་སྤྱིང་པའི་འདུས་པ་སྒྲོར་བཞི་དང་། ཐུགས་རྒྱབ་ཞི་དྲག་
དང་། ལུས་པ་ཡང་གསང་བླ་མེད་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། ཞིག་སྤྱིང་བླ་མ་རྒྱལ་བ་ཀུན་
འདུས་དང་། བདེ་མཚོག་འཁོར་ལོ་དང་། ཐུགས་ཆེན་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་དང་། ཐུགས་དམ་ཟབ་
པ་སྒྲོར་བརྩན་དང་། བླ་མ་དྲག་པོ་གནམ་ལྷགས་མེ་འཁོར་དང་། ཐུག་རྩོར་གཏུམ་པོ་དང་། ལྷ་ག་
སྤྱ་འདུལ་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གོལ་ཟབ་རྒྱས་སྤྱ་གསན། བྱུང་པར་སྤྱར་ཆང་
ལུགས་ཀྱི་ཐུག་ཆེན་དང་། ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་སྤྱོར་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན་ཁྲིད་བཞེས་པས་
རྫོགས་པའི་སྤྱོང་བརྩོལ་ཉེ་རྫོགས་ལྡན་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཐུག་ཏུ་གྱུར། སྤྱ་རྫོ་ཆོས་སྤྱོང་རྒྱ་མཚོ་
ལས། མ་ཁི་བཀའ་འབུམ་དང་། ལྷག་ར་ཆོ་མཚམས་སྤྱལ་སྤྱ་སྤྱན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་འཇའ་ཆོན་
ཆོས་སྒྲོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་བཀའ་འབུམ་བཅས་དང་།

གཏིར་ཆེན་མི་འགྱུར་རྫོ་རྫོ་ལས། གནམ་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་དང་། དུགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་
དང་། རྩ་ཉི་ཆོས་སྒྲོར་ཁ་ཤས་དང་། བརྩད་འདུལ་ཟབ་གཏིར་པལ་མོ་ཆེ་དང་། རོང་པོ་རིན་
ཆེན་རྫོ་རྫོ་ལས། ཉང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་དང་། སངས་སྤྱིང་བླ་མ་དགོངས་འདུས་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱིན་གོལ་དང་། གཙོད་བླ་ཞུ་ལྷ་རྒྱ་ཐ་ལས། བླ་མ་ཡང་ཉིག་དང་། དཔལ་རྫོ་བླ་མ་
དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ལས། པད་སྤྱིང་བླ་མ་ཞོར་བྱ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཀུན་བཟང་དགོངས་པ་
ཀུན་འདུས་དང་། ཆོ་ཁྲིད་རྫོ་རྫོའི་ཐེང་བ་སོགས་དབང་ལུང་དང་ཟབ་ཁྲིད་རྒྱ་ཆེར་བཞེས། དེ་
ལྟར་གསན་པ་མཐའ་དག་གསན་ལོ་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་བསམ་པས་སྤྱོ་འདོགས་བཅད། དཀའ་

སྤྱབ་དང་ཞི་བཅད་དྲག་པོས་ཅི་གཅིག་བསྐྱེལ་པས་སྤྲུགས་ཉམས་སུ་བཞེས། ཉམས་དང་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་དབྱར་མཆོ་ལྷར་རྒྱས། ལྷང་སེམས་འདྲེས་པའི་མངོན་རྟོགས་བརྟེས། ལས་བཞི་གང་
བཅམས་ཅི་བཞིན་གྱུ་བ། བཤོན་པོ་ཆོགས་བདག་སོགས་ཆོས་སྤྱང་ནམས་བྲན་རུ་ཁོལ་བས་སྤ་
སྤྱར་བསྐྱན་དག་མང་པོ་ལ་རུས་པའི་རྟོགས་བསྐྱན། བཤོན་སྤྱབ་བཅུགས་པའི་རྒྱན་དེང་སང་ཡང་
མ་ཉམས་པར་ཡོད་ལ། དེང་སང་དགོན་སྟོད་རུ་གྲགས་པ་དེར་བཤོན་ཁང་དང་། སྤྱབ་ཕྱི་བཏབ།
དབང་ལུང་དང་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱིས་སློབ་མ་བསྐྱེད་པས་སློབ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས། མི་འགྱུར་རྩི་
རྩི་མཆོད་སྤོང་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་། སྤྱ་རྟེན་གསེར་ཟངས་ལས་གྱུ་བའི་སྤྱ་མང་པོ་
དང་། མི་འགྱུར་རྩི་རྩི་སྤྱི་རབས་ཞལ་ཐང་བརྒྱད་པ་དང་། བདུད་འདུལ་རྩི་རྩི་དང་མི་འགྱུར་
རྩི་རྩི་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྩིས་ཡོད་པའི་འདྲ་ཞལ་ཐང་ཀ་དང་། སྤྱ་ཙཀ་རུ་མ་དང་། གསུང་
རྟེན་བཀའ་དགོངས་གཉིས་དང་། གནམ་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་གཏེར་ཆེན་གྱི་ཕྱག་ཐེལ་ཅན་དང་།
བདུད་འདུལ་རྩི་རྩི་གཏེར་ཆོས་དང་། ཅེ་ལའི་བཀའ་འདུམ་པོད་དྲག་དང་། འཇའ་ཆོན་ཆོས་
ཆོན་སོགས་གསུང་རབ་སྤྱིགས་བམ་མང་པོ་གསར་རུ་བཞེངས། བརྒྱད་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་རིག་
འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་། རིགས་དཔོན་རྩི་རྩི་ཀྱན་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་བསྐྱན་འཛིན་
གྱི་སྤྱིས་ཆེན་མང་རུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་མཐར་སྦྱིན་ནས་ངོ་མཆར་བའི་རྟོགས་མཆོན་
རུ་མ་དང་བཅས་གདོད་མའི་བཤོན་པོའི་ཞིང་རུ་གཤེགས་སོ། །སྤྱ་གཏུང་ཡང་སྤར་རུས་འགྱུར་
སྟོན་བར་རུ་རྒྱགས་སངས་སུ་བཞུགས་པ་ལགས་སོ།

གཞན་ཡང་སྤྱ་རྩི་ཆོས་སྤྱིར་རྒྱ་མཆོ་དང་། བར་བྱིས་དཔལ་ལོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། སོ་
མང་བ་རོང་བོ་རིན་ཆེན་རྩི་རྩི་དང་། མ་གཉན་ཡོན་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཨ་གྲོ་ནམ་མཁའ་ཆོས་གྱུ་བ་
དང་། རྒྱ་ར་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་དང་། གྱུ་བ་ཐོབ་ཀྱན་དགའ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་
འགོད་པར་འོས་ཤིང་བབས་མོད་རྣམ་ཐར་ལག་སོན་མ་བྱུང་ལ། བདག་ཅག་གིས་མཐོང་བའི་ཡི་
གོ་དག་ན་མཆོན་ཅམ་ལས་འགོད་ཆོག་པ་མ་མཐོང་བས་བྱ་ཐབས་ཟད་དེ་བྱུང་བ་བརྒྱུད་པ་
བཏང་སྟོམས་སུ་མི་འཛོག་སྤྱ་མེད་བྱུང་ངོ་།

འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན།

རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་ཆེན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི་ཞེས་པའི་ཡ་
གུལ་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྱི་ནམ་འཕུལ་འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་ནམ་ཡོངས་འཛིན་
སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕྱེ་ནི། འབྲི་གུང་སྦྱར་འཕྲུལ་ལས་བྱུང་བའི་
རིག་སྤྲུགས་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གོ་ལ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་གདུང་རབས་སོ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་།
ཁོང་ཉིད་རབ་དྲག་མེ་བྱི་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1636ལོར་སྤྱུ་འབྲུངས། རྗེ་འདི་ཉིད་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་
ཤེས་རབ་དང་དགུང་མཉམ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ལ། འཇང་སྒང་ཨ་འཕེན་དང་། ཨ་
འཕར་དང་། ཨ་འཕེལ་ཞེས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་གྲིས་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་འགའ་རེར་སྤྲང་ཡང་།
གཤིན་པོའི་ནམ་ཤེས་ཟངས་སྟེར་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཀྲལ་པ་ལ་འཕོ་བ་མཛད་པས་སྟོང་གི་རྩོ་རྗེ་
འཕངས་པའི་ངག་སྒྲོས་ལྟར་ན་ཨ་འཕེན་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

ཁོང་ནི་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྱི་ནམ་སྤུལ་དུ་གྲགས་ཤིང་སྟོན་གནས་རྗེས་
དཔྱད་དང་། གྲུབ་བརྟེས་དུ་མས་ལྷང་གིས་བསྤྲུགས་པའི་ནམ་པར་ཐར་པའང་དུ་མ་ཡོད་པར་
བཤད་ལ། དགུང་གངས་དྲུག་པ་ཅན་ལ་སྤྱི་ལྷན་པོ་གོ་ལ་རབ་སྤྲང་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་དགེ་
བསྟེན་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས། རྗེ་དེ་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་འབྲི་སྟོག་བསྐྱབ་པས་ཆོགས་
མེད་དུ་མཐུན། ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་ཀྲམ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་
མཐའ་དག་ལྷག་ལྷས་མེད་པར་གསན། བསྐྱབས་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྲུངས། གོ་ལ་
རབ་སྤྲང་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས། མཆོན་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ།

ཡོངས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སྤྲང་མི་ལམ་གྱིས་རྒྱུན་
བྱས་ཏེ་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་བྱོན། འབྲུལ་ཞིག་ཆེན་པོ་གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་ཞབས་པད་སྤྱི་
པོར་སྤྲངས་ཤིང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚུལ་གྱིས་གཙོའི་དབང་ལྷང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གསན། ཆོ་རབས་ལས་ཀྱི་སྤྲ་མ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་

འབྲུལ་ཞིག་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ཆོས་གསན་དུ་ཕེབས་པ་ལ་ཞལ་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོའི་ཤིང་རྟ་རིག་འཛིན་དགའ་རབ་དོ་རྗེའི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་མཇལ། ཐ་མལ་གྱི་རྟ་ག་
ཆོགས་དབྱིངས་སུ་འགགས། རྗེ་དེ་ལ་མི་སྤྱད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ། ཐུགས་ལ་རྗེ་འདི་ཆེ་
རབས་གཏུན་གྱི་སྤྲ་མར་བསྟེན་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པའི་དམ་བཅའ་མཛད། འབྲུལ་ཞིག་ཆེན་པོའི་མ་
འོངས་ལྷང་བསྟན་བཅས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་མ་འདི་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་
པས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་
ཞལ་བཞེས་ཐོབ།

དེ་ཕྱིར་དཔལ་ལྷན་པའི་ངག་རྒྱུན་དུ། སློབ་མའི་ཐོག་མ་འཇང་གི་བྱ་ཆེན་ལགས། བྱ་
དགོན་ཐོག་མ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤྱིང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད། འདི་དུས་ཀྱང་འབྲུལ་ཞིག་ཆེན་
པོ་ལས་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་མཉམ་དུ་འདུས་པ་མདོ་དབང་ཆེན་མོ་རྩ་བ་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པ་དང་། སྐུ་འཕྲུལ་ཞི་ཁྲོ་དང་། སེམས་སྡེ་ཨ་དོན་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དགོངས་པ་
ཟང་ཐལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་དག་གསན་པས་སྤྲོ་བ་ལྡན་མོང་གི་གསང་མཆོན་དུ་ཐུགས་
མཆོག་དོ་རྗེ་དྲག་པོ་རྩལ་དུ་གསོལ། དགོངས་ཟང་གི་རིག་པའི་རྩལ་དབང་སྐབས་སུ་རིག་པ་ཆོས་
རྒྱར་ངོ་འཕོང་དེ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་བཞོལ།

དེ་ནས་བཟུང་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཕྱིར་ཕེབས་ཏེ་ཞབས་ཏོག་སྤྲ་མེད་བསྐྱབས།
རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་དུ་གཏིར་ཆེན་མི་འབྱུར་དོ་རྗེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས། གནམ་ཆོས་
ཐུགས་ཀྱི་གཏིར་ཁ་སྟན་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་དབང་ལྷང་མན་ངག་དམར་བྲིད་དང་བཅས་པ་རྫོགས་
པར་གསན། དམ་པ་འདི་ཉིད་གནམ་ཆོས་ཟབ་མོའི་བརྒྱུད་འཛིན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོར་
ལྷང་བསྟན། གཏིར་རྗེས་བྱུང་འཕགས་དུ་མ་དང་། གནམ་ཆོས་པོད་བརྩུ་གསུམ་གཏིར་ཆེན་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་དངོས་དང་བྱ་ཡིག་དང་བཅས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱིག་པ་ར་ཙེ་རྣམས་གནང་ཞི།
གཏིར་སྟོན་ཆེན་པོའི་ཉམས་དང་མི་ལམ་དུ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་བྱ་སློབ་སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུའི་
དབུས་སུ་རྗེ་རང་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་ཆེན་བཞི་བྱང་བ་ལས་དྲག་པོ་མདོན་སྤྱོད་ཀྱི་བཀའ་བབ་དུ་

ཡང་ཡུང་བསྟན།

རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་ཅེའི་གདན་སར་ཕེབས་དུས་ཇི་འདི་ཉིད་ཕྱག་
ཕྱིར་ཕེབས། གདན་ས་དེ་ཉིད་དང་། ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྒྲུང་དུ་ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་
གནམ་ཚོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཚ་རྒྱུད་གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། བྲ་ཁང་དང་། ལུན་ཁང་། སྒྲ་སྦྱང་། མི་ལམ་སྦྱང་བ། ཞིང་
ཁམས་སྦྱང་བ་བཅས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་གྱི་མན་ངག་མཐའ་དག་
གསན་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱོམས། གཞན་ཡང་མདོ་སྤྲལས་ཀྱི་གདམས་པ་སྦྱི་དང་། སྤང་འགྱུར་
སེམས་སྦྱོང་མན་ངག་གི་སྡེའི་བཅའ་བྲིད་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན། དེ་ལ་སོགས་
པ་བཀའ་གཏེར་གྱི་སྟོན་བྱེད་བཅའ་མོ་མཐའ་ཡས་པ་བཞེས།

ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྒྲུང་དུ་ཤིང་འོ་སེའི་སྟོང་པོ་ཞིག་གི་རྩར་རྩེའི་སྦྱིལ་བུ་བཙས་ཏེ་སྦྱིབ་
སྦྱོང་དང་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་གཞི་དབྱིངས་ཀ་དག་བྲིགས་ཆོད་དང་། ལམ་སྤང་རྩལ་གྱུབ་
མོད་ཀྱལ་གྱི་ཉམས་རྩལ་འགོག་མེད་དུ་འཆར་ཏེ་སྟོ་འདས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་གྱུར།
སྟོབས་པའི་གཏེར་བརྒྱུད་ཁོང་ནས་གྲོལ། རི་བྲག་ལ་བཟང་ཐལ་དུ་བྱོན་པ་དང་། མཁའ་ལ་འཕྱར་
རུས་པ་དང་། ལྷགས་དང་རྩྭ་བ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱིས་བཞི་བ་དང་། མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་
ཡོན་ཏན་བརྟེན་པར་གྲགས། དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་ཚོས་སྤྱིང་གི་ཚོས་བྲིར་བཞུགས་ཤིང་། གྲུ་སར་
ནམས་ལ་སྟོན་འགྲོ་དང་། མདོ་སྤྲལས་ཀྱི་གདམས་པ་དུ་མའི་བྲིད་གནང་། ཚ་རྒྱུད་གི་འབྲུལ་
འཁོར་དང་གཏུམ་མོ་བསྐྱོམས་པས་དབུན་གྲང་རར་གྱི་དུས་སྟེ་ཤིང་སེ་བའི་སྟོང་པོ་ལ་ལྷང་སྦྱུག་
དང་མེ་ཏྲོག་བཞད་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་ལས་མེ་ཏྲོག་སྤྲོ་ཚོགས་འབྱུངས་པ་སོགས་ནང་
གི་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་མཚན་དུ་མ་བྱུང་།

རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་མཉམ་དུ་གནས་མདོར་ཕེབས། བཀའ་
རྟོན་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་མཁས་གྱུབ་དབང་པོ་ཇི་ཀླུ་ཆགས་མེད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་།
རྩྭ་སྤྱིང་པའི་བཅའ་གཏེར་དང་། རིག་འཛིན་ཆོད་ལྷུ་ཅན་གྱི་བཅའ་གཏེར་དང་། འཇའ་ཚོན་སྦྱིང་

པོའི་ཟབ་གཏེར་ནམས་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྱོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། རྟ་སྤྱིང་སྤོང་གསལ་སྤྱིང་
ཐིག་གི་ཟབ་བྲིད་དང་། ཐུགས་སྦྱབ་སྦྱ་གསུམ་སྦྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ཉམས་བྲིད་ནམས་
ཀྱང་ལེགས་པར་སྦྱངས།

རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་མཉམ་ཏུ་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས། རྗེ་ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས་རང་གི་དབྱ་ལྷ་
དང་། སྐམ་སྦྱར། ལྷང་བཟེད་བཅས་གནང་སྟེ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། ཕྱག་རྫོགས་
བྱང་འབྲུག་གི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་མེད་ཏུ་སྤེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོར་དབང་
བསྐྱར་གཟེངས་བསྟོད་དོ།

རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྷ་ཐོབ་དང་། སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
སྐལ་བཅས་གནང་སྟེ། ཏུ་ཆེན་བཞི་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ་བཅུགས་ཏེ་དཔལ་ཡུལ་
བའི་བསྟན་པ་སྟོགས་མེད་ཏུ་སྤེལ་དགོས་པའི་བཀའ་དང་ཡུང་བསྟན་གནང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་
འཇང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཏུ་དགོན་པ་ཐོབ་ལ་སྦྱབ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་
པ་ལྟར་སྤྱིར་རང་ཡུལ་ཏུ་ཐེབས། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་གོ་ལ་རབ་སྒྲུང་གི་གདན་ས་དེ་ཉིད་སྤྱི་
མས་ཡུང་བསྟན་པའི་གནས་ཉིད་ཏུ་གཟིགས་ཏེ་གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་པ་ནམས་ལ་
རབ་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་གནང་ཞིང་། དཔལ་ཡུལ་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་ཀྱི་གདམས་པ་ནམས་
གནང་བ་ལ། ལྷ་དཀར་ར་དམར་ཞེས་པའི་ལྷ་མཐུ་པོ་ཆེ་དེས་རང་གཟུགས་བསྟན་ཏེ་ཁྱོད་ས་
འདིར་མ་གནས་པར་འཇང་སྐང་ལྷ་རིའི་ཆེར་ཐེབས་དང་། དེའི་གཡས་སྟོགས་སུ་ཆུ་མིག་ཅིག་
ཡོད་པ་དེ་དགོན་ས་ཏུ་ཡུལ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ལྟར། རབ་དྲག་མེ་པོ་འབྲུག་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1676
ལོར་དགོན་པ་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་རིའི་ཆེ་ཏུ་སྟོན། དེ་ཡང་འཇང་སྐང་འོད་གསལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་རིའི་ཆེ་
ཞེས་པའི་མཆོན་གསར་བ་གསོལ། དགོན་མིང་ལ་འཇང་སྐང་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་ཞེས་
བཏགས། ལྷ་དེ་ཡིས་ཆུ་ཤིང་གི་མཐུན་ཆུན་བདག་གིས་སྦྱར་རོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ལྟར་དགོན་པ་
ས་དེར་སྟོན་མ་ཐག་ཏུ་དྲངས་གཙང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་ཀྱི་ཆུ་མིག་གསར་ཏུ་བརྗོད། གཙུག་

ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས།

འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། བཏོ་ཐུགས་སྤྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་དང་།
དཔལ་ཡུལ་བའི་སྐབ་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སྒྲོང་བ་བསམ་གཏན་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་
སྒོལ་བཅུགས། བྱི་བསྐབ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་བཞུགས་ཤིང་། ཅན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁོ་ལག་རྫོགས་པའི་
སྒོ་བ་ཆེན་ཅམས་གྱིས་གཙོའི་དགེ་འདུན་པ་དུ་མ་བྱུང་། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་
ལྟར་གྱི་གར་ཐིག་དབྱངས་རྩལ་དང་། གཏོར་བཟོ་འབྱུང་རྒྱུ་གི་སྒོལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐབ་འཕྲིན་
དུ་མ་བཅུགས། གནམ་ཆོས་སྒོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་
དང་། སྐུ་གསུམ་སྐབ་པ་ཆེན་པོའི་དམར་ཁྲིད་དང་། ཁྲ་ཁྲིད་དང་། ལུན་ཁྲིད་དང་། སྐུ་སྒྱུར་དང་།
མི་ལམ་སྒྱུར་བ་དང་། ཞིང་ཁམས་སྒྱུར་བ་སོགས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཕྱག་བཞེས་རི་བཞིན་གྱི་
སྤྱོན་གྲོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེ་བ་སྐུ་ཆེ་རྒྱལ་པོར་གནང་བས་ཤར་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའི་བརྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་དབྱར་མཚོ་ལྟར་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་གཞན་འགྲན་མེད་པ་སྟེ། སྐུ་ཆེའི་སྤྲད་དུ་སྐུ་
མོའི་རི་ཁྲོད་ཅེས་པའི་དཔེན་གནས་སུ་སྐབ་པ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་མཛད་མཐར། དགྲང་གངས་
དོན་དུག་པ་རབ་ཉི་ལྷགས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་རྟེ་སྤྱི་ལོ་1711ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་སོ།

གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སང་གོ།

རིག་འཛིན་ཀྲན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་བ་ཆེན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི་ཞེས་གྲགས་
པའི་ཡ་གྲུལ་གཏོར་སྟོན་དུ་མ་རྒྱ་ཞང་ཁྲོམ་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སང་གོའམ་གསེར་
སྟོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ནི། བཏོ་ཐུགས་གསེར་རྟེན་སྤྲད་གསེར་བ་ཞེས་འབོད་པའི་ཡུལ་གྱི་
གསེར་རོང་གི་གད་མགོ་ཞེས་པར་ཡབ་མཁའ་བ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ཨ་ལེ་སྤང་
ལྷང་བཟའ་ལོར་གཏོར་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཤིང་པོ་སྟེལ་གྱི་ལོ་རྟེ། སྤྱི་
ལོ་ 1644 ལོར་རོ་མཚར་བའི་ལྷས་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་རྒྱུང་དུའི་དུས་སུ་སང་གོ་སྤང་ཞེས་པའི་
མཚན་གསོལ། དགྲང་ལོ་ལྔའི་དུས་སུ་ཉང་སྟོད་ས་ཁྲུང་སྐབ་ཕྱག་དུ་མཁའ་འགོ་སང་གཏོར་མའི་

ཞལ་གཟིགས་བརྟེན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སླ་མ་འབྱུན་དཀར་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐུ་
མཐུན་ཏུ་འབྲི་སྟོན་དང་། ཆོས་སྟོན་སྐུ་འཕྱིན་ཆུང་མ་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ། དཔུང་གྲངས་བཅུ་གསུམ་
པར་པ་ཡབ་གྱིས་རང་གི་རིགས་རྒྱུད་མི་ཆད་པར་དམིགས་ནས་རྩ་བླ་གསལ་ཆོད་གི་བྱ་མོ་དཔལ་
པོ་བཟའ་ཆོ་དབང་རྩ་མོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་དགོས་པར་བསྟོན། རྗེ་ཉིད་སྐུ་ཆ་ན་འཆིའི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་འཁོར་བའི་སྐུ་གསལ་ལ་སྐུ་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོ་སྐྱེས་ཏེ། བྱིས་ཐབས་དེ་མི་འདོད་པར་
རབ་ཏུ་བྱུང་བར་པ་ལ་ཞུས་པས་པ་ཡིས་མ་གནང་། མ་ཡུམ་གྱིས་ཁྱོད་རང་ས་ཁྱུང་སླ་མའི་མཐུན་
ཏུ་བྲོས་ན་རྩོ་གོས་གྱི་མཐུན་ཆེན་བདག་གིས་བསྐྱབ་ཅེས་བསྐྱེད་བས། ལོ་དེའི་དཔུན་ཁར་བྲོས་ཏེ་
ས་ཁྱུང་སྐུ་ལྷན་ཏུ་སླ་མ་འབྱུན་དཀར་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱུང་བ་གཙུག་ལུང་ལྷན་
ཀྱུ་མཆོན་ཞེས་པའི་མཆོན་གསོལ། སྟོན་འགྲོ་གསན་ཅིང་འབྱུང་ལཱའི་གསོག་སྟོང་ནས་སྟོན་
འབྱུག་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཏུ་མ་ལ་བཅོན་འགྲུས་དྲག་པོའི་དཀའ་སྤྱད་གྱིས་ཐོས་བསམ་མཛད། དེ་
ནས་དཔུས་གཙང་གི་གནས་ཆེན་ཆུང་མ་སྐུ་མཇལ་སྟོར་ལ་ཐེབས། རྩོ་བླ་མཁར་ཆུ་དང་། བསམ་
ཡས་མཆིམས་ལུ་སོགས་སྐུ་ལྷན་ཏུ་པ་སླ་འབྱུང་གནས་དང་། རྗེ་འབངས་གྲུབ་ཆེན་ཆུང་མ་གྱི་ཞལ་
དངོས་སྐུ་མཇལ་ཞིང་རིག་པའི་རྩལ་དབང་དང་ལྷན་བསྟན་གནང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཉམས་སྤང་མང་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བྱིར་པ་ཡུལ་ཏུ་ཐེབས། ས་ཁྱུང་སླ་མའི་མཐུན་ཏུ་
ཐེབས་ནས་གདམས་པ་གསན་བཞིན་བཞུགས་སོ།

ས་ཁྱུང་སླ་མ་འབྱུན་དཀར་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཁམས་ཀུན་གྱི་རྩོག་རྩོ་རྗེ་གདན་ཏུ་གྲུ་སར་
བཏང་། དེ་ནས་གཙོད་སྐྱབས་ཞེས་པའི་གྲུ་བཞིག་དང་འགྲོགས་ནས་ཁམས་ཀུན་གྱི་བྱོན་
ཀུན་གྱི་རྩོ་རྗེ་གདན་ཏུ་སླེབས་ནས་གྲུ་སར་ཞུགས། ཀུན་གྱི་རྩོ་དགོན་སླ་མ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་
ཤིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ཏུ་མ་དང་། ལུན་མོང་རིག་
གནས་དང་། སྐུ་གསལ་སྟོན་མདོ་སྐུ་སེམས་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཐོས་བསམ་མཐར་བྱིན་མཛད།
ཁྱུང་པར་ཏུ་ཉིན་དགོན་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ལས་མདོ་སྐུ་སེམས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་བྲིད་དང་
སྐུ་གསལ་ནས་སྐྱིན་བྱེད་དང་། གྲོལ་བྱེད་གྱི་གདམས་པ་ལེགས་པར་གསན། ཀུན་གྱི་ལུགས་གྱི་གར་

ཐིག་དབྱངས་གསུམ་དང་། འབྲུད་རྒྱུ་བཅའ་བཞེས་ལ་སྦྱོར་བ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཛད། ཀུམ་ཐོག་དགོན་གྱི་ཆོག་ཆེན་དབྱུ་མཛད་དམ་བྱིངས་འདྲེན་པའི་ལས་སྒྲེ་ཡང་བཞེས། ས་སྦྱོར་སྒྲེ་དགེ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་དགེ་འདུན་པའི་ཆོག་ཆེན་དབྱུས་སུ་དབྱུ་མཛད་བྱས་ཏེ་སྐད་གདངས་མཐོན་པོས་དབྱངས་འདྲེན་པས་མཆོད་སྟེགས་གྱི་སྐུ་བརྟན་བསྐུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མཆིས།

གཞན་གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། རྩུང་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཆོད་དང་། པུའུ་བེའུ་ཆོ་ར། རྒྱ་བན་དགོན་མཆོག་བཀྲ་ཤིས། རིག་འཛིན་སྟོང་གསལ་སྟིང་པོ་སོགས་ཀྱང་སྐུ་མར་བསྟེན་ནས་པུའུ་སྟིང་པ་དང་། རྟོན་ལྷེམ། ཀར་སྟིང་། ཞང་ཁྲོམ། འཇའ་ཆོན་རྣམས་གྱི་ཆོས་སྟོར་སོགས་གྱི་སྟོན་བྲིད་ཕྱག་ལེན་ཞིབ་བྲིད་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཏོ། །བྱ་བལ་བ་རྟོགས་ལུན་ཞིག་གིས་ལྷུང་བསྟན་པ་ལྟར་སྐར་དབྱུས་གཙང་སོགས་ལ་མཇལ་སྟོར་དུ་ཕེབས། ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཆོད་ལས་སྐུན་རས་གཟིགས་བརྩུ་གཅིག་ཞལ་དང་། བཀའ་འགྲོའི་འབྲུམ་ལྷ་རྒྱ་གི་སྟོན་དབྱང་ཞེས་པའི་དབྱུ་ལྷ་དེ་གཏིར་ནས་སྐངས། སྟིང་ཕེབས་ནས་མཆོན་ལུན་སྟག་སྐུ་པུའུ་མ་ཏིའམ་སྟག་སྐུ་པུའུ་སྟོ་གོས་སྐུ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུམ་དང་། རྟིང་མའི་རྒྱུད་འབྲུམ། གསང་སྟིང་ཕྱོགས་བརྩའི་ལུན་སེམ། སྟོང་ཆེན་མཛོད་བདུན། གཡུང་རྒྱུ་གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་། ཡང་ཏིག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། རྩུང་མཆོད་རས་པའི་ཡང་ཏི་ནག་པོ་གསེར་གྱི་འབྲུ་གཅིག་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ། སྐུ་མ་དགོངས་འདུས་སོགས་གྱི་དབང་ལྷུང་བྲིད་གསུམ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏོ།

མི་ལམ་དུ་གྱུ་རུ་པུའུ་འབྱུང་གནས་གྱིས་ཁྱོད་དང་ཆོ་རབས་ལས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐུ་མ་ནི་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཟེར། ཁོང་ནི་ཨོ་རྒྱུན་དེ་དང་མཚུངས། ཁྱོད་སོང་ལ་དེ་ཉིད་སྐུ་མར་བསྟེན་ཅིག། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལོང་ཞེས་ལྷུང་བསྟན་གནང་། མནལ་སང་པ་ན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་མཆོན་དུན་པ་ཙམ་གྱིས་དད་པའི་སྐུ་ལོང་དབང་མེད་དུ་གཡོས་ཏེ་རྗེ་དེ་ཉིད་འཆོལ་བའི་འདུན་པ་འབྱུངས། དེ་ནས་ཆོ་རབས་ལས་གྱི་སྐུ་མ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་འཆོལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ། གསེར་ཞལ་མཇལ་བས་རབ་དགའ་ཆོད་མེད་

སྒྲིམ། འབས་རྩལ་སྤྱི་པོས་སྒྲངས་ཏེ་སྤྲོ་མར་བསྟེན། སྤྲུགས་ཕྱི་རྒྱུད་སྤེ་གསུམ་དང་། བྱུང་རྒྱུད་མདོ་
སྤྱི་མཐའ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པ་སྤེ་
རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་གང་བཞུགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གནང་བ་གསན།
རྗེ་མི་འགྱུར་དོ་རྗེའི་དུང་དུ་གནས་ཆོས་སོགས་དབང་ཡུང་མན་ངག་མང་དུ་ལྷུས་སོ།།

རྗེ་སྤྲོ་མ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་འབས་ཕྱིར་གནས་མདོར་ཐེབས། ཀམ་ཆགས་
མེད་ཀྱི་དུང་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། རྗེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དཔལ་
ཡུལ་ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྒྲང་དུ་བཞུགས་དུས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་བེ་ཤིང་གི་དུང་དུ་འཇག་སྤྱིལ་དུ་
འཆོ་བ་ཙང་ཞིའི་བརྒྱུད་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མདུན་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་ཀྱིས་གནས་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་
དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། རྗེ་གས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། རྗེ་གས་
ཆེན་རང་བྱུང་རང་ཤར་དང་། ཡང་ཏི་ནག་པོ་གསེར་གྱི་འབྲུ་གཅིག་དང་། གནས་ཆོས་དང་། རྟ་
སྤྲིང་དང་། ཀར་སྤྲིང་དང་། འཇའ་ཆོན་གྱི་ཟབ་གཏེར་གྱི་སྒྲིམ་བྱེད་དང་། ཟབ་བྲིད་སྟོན་ཐོབ་པ་
དང་མ་ཐོབ་པ་ནམས་ལེགས་པར་གསན། སྤྲུགས་དགོངས་ཆོས་སྤྱིར་དོ་སྟོན་པའི་རིགས་བདག་
སྤྲན་མོང་མ་ཡིན་པ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྗེ་གས་ཏེ་དགེ་
སྟོང་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་མཛད་དེ་ཕྱིས་སུ་མདོ་ཁམས་སྤྲད་དུ་དུར་སྤྱིག་འཛིན་
པའི་སྟོབ་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱུང་པར་བཀྲིས་སོ།།

ཉམས་སྤང་དུ་རང་གི་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཅེས་གསལ་པོར་དུན་པ་དང་། རྗེ་རིག་
འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་སྤྲོ་བ་དུ་སྤྱི་བ་བཞེས་ཚུལ་དང་། རྗེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་
ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྤྲུགས་སྤྱི་གཅན་འཛིན་ནས་དུང་མཆོ་རས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་བར་གྱི་ནམ་
ཐར་དུ་འཁོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བཞེས་པ་དུན་པར་གསུངས་ཤིང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་
བཟང་ཤེས་རབ་ལ། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་གཅན་འཛིན། བོད་ཡུལ་ཉེར་ལྷའི་དབུས་སུ་
རྒྱལ་མཆོག་དབྱངས། རི་ཁམས་མཆོམས་སུ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོར་གྲགས། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་

ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བརྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོབས། ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཤིང་གསོལ་འདེབས་ཉུང་རུ་དེ་རྗེ་འདི་ཉིད་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་འདུག་ལ། རྗེ་འདི་ཉིད་རང་གི་སྐྱེ་ཤིང་རགས་པ་ཙམ་ནི། རྗེ་ཉིད་གྱིས་ཕྱག་བྲིས་ཤོག་དྲིལ་ཞིག་སློབ་མ་སྟེ་དཔོན་རིག་འཛིན་ལ་གནང་བའི་དོན་ལྟར་ཞལ་སློབ་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་ནམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་སྐྱེ་ཏིག་འཕྲིང་མཛེས་ལྟར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་དཔལ་འབྱོར་དང་། གཞུབས་བན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། རུ་རྒྱའི་ཕུག་གི་བྱིས་བདག། གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་དུམ་རྒྱུ་ཞང་ཁོམ། གཏེར་སྟོན་དྲི་མེད་ཀུན་དགལ། རྒྱལ་རོང་རྒྱ་འཕྲོ་རྟགས་ལྟན། ཀོང་དཔོན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས། ཀོང་སྤྲེད་དགེ་མ་བསོད་ནམས་སློལ་མ། ཀོང་པོའི་ལྷེ་པ་ཆོས་སེམས་ཅན། ཆེ་སྤྲ་སྤང་བ་འབྱུག་པའི་ནལ་འབྱོར་པ། དུགས་སྒོམ་རྒྱལ་བྲིམས་སྤྲིང་པོ། བྲག་ནག་པ་དགེ་སློང་བརྟན་འཛིན་དཔལ། སངས་སྤྲིང་སྤྲས་མཆོག་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། རྩྭ་སྤྲིང་པའི་རྩ་སློབ་ཡི་གེ་པ་མ་པེ་རྟགས་ལྟན། ཀུ་ཐོག་བྲིའུ་རྒྱུང་བསོད་ནམས་དཔལ། ཉེ་གནས་རྒྱལ་བྲིམས་རིན་ཆེན། བསོད་ནམས་མཆོག་བཟང་། མཆོན་ལྟན་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན། གསེར་ལྷ་ཆེ་སྤྲ་མ་བཀའ་བརྒྱུ་པ། ས་སྐྱེ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་ནམས་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

དེ་དུས་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་ཆེན་བཞིའི་འདྲ་སྐྱེ་དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་སྤྲིང་གི་འདུ་ཁང་རྟིང་པར་ཡོད་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་སེང་གའི་འདྲ་འབག་ལས་བདུད་ཅི་འབབ་བཞིན་པ་མཇལ་དུ་ཡོད་པར་ཐོས་སོ། །ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྤང་དུ་བཞུགས་དུས་སུ་བཀའ་དགོངས་ཕུར་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྩྭ་སྤྲིང་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྲིང་པ་དང་། མི་འབྱུར་རྡོ་རྗེའི་གཏེར་ཁ་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱག་བྲིས་ཀྱང་མཛད། ཉམས་ལེན་གྱི་དོད་རྟགས་བྱང་པར་བ་ཐོབ་སྟེ། ཉེ་འོད་ཁོད་དུ་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་གིབ་མ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཉི་ཟེར་ལ་བཀའ་བ་དང་། མ་ཁི་བཏོན་པའི་སྤྲ་འབྱུང་བཞིའི་སྤྲ་ལས་མ་ཁི་རང་གྲག་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཐ་ན་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་དང་། གཟིམ་སྤྱིལ་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་ཁིའི་སྤྲ་བྱུང་བ་དང་། གཤིན་པོའི་ནམ་ཤེས་ཐར་བར་དྲངས་པའི་རྟགས་ཐོན་པ་སོགས་བྱུང་ངོ་།

རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་རྟེན་ཁྲོད་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་ཆོས་སྐལ་དུ་
སྤྱོད་ཅི་ཤོད་ས་གསུངས་པས། ཁོང་གིས་ཆོས་སྐལ་སྤངས་པ་ནི་མགོན་པོའི་རྒྱུད་ཡིག་ལ་ཁེལ་
དབང་གིས་མགོན་པོའི་བཀའ་བབས་ཤིང་མ་འོངས་པར་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་རྒྱས་སུ་ཡོང་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་དུ་གསུངས། རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་སློབ་ཆེན་བཞི་ལ་ཤིང་འབྲུ་
དུ་མངགས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་ཤིང་སྤྱོད་ཡལ་ག་དང་བཅས་བརྟུས་ནས་སྤུལ་བ་ལ། མ་
དགོན་དང་བྱ་དགོན་གཉིས་ཆར་དར་ཞིང་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གསུངས་ནས་
ཐུགས་དགུས་པ་གནང་། རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ཐུགས་སྒྲུབ་སློབ་ཆེན་བཞི་འཕན་གསུགས་རྒྱལ་
མཆན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བྲི་ལ་བཀོད། སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་མཆུལ་སྤུལ། པད་ལྷ་པན་མཐོང་
གྲོལ་དང་། ཆོས་གོས་སྤྱོད་ལ་གསོལ། དཔལ་ཡུལ་བའི་རང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཐུག་རྫོགས་བྱུང་
འབྲེལ་གྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏད་རྒྱ་མཛད། གཏུལ་བྱ་སྦྱོང་བའི་ངེས་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་
མངའ་གསོལ། མ་འོངས་པར་རང་རང་གི་པ་ཡུལ་ལམ་ཡུལ་གྱི་གཞན་དུ་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་
ཆོས་སྡེ་རེ་འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་ཡི་མེ་ཏྲག་དང་། ལུང་བརྟན་གནང་ངོ་།

དེ་རྗེས་གསེར་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ལམ་ཁར་སྦྱིན་བདག་སྡེ་དགེ་ཆོས་
རྒྱལ་ཆེན་པོས་གདན་ཞུས་ལྟར་སྡེ་དགེ་ལྷན་གྲུབ་སྦྱང་དུ་ཕེབས། ཆོས་མང་པོ་གསུངས། རྒྱལ་པོས་
ཆོས་གྱི་མཆུལ་དུ་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་ལོ་རྒྱུ་གྱོ་ལོ་པ་སྤུལ། ལྷ་ཕྱོད་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་
གསེར་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ལམ་བར་དུ་དཀར་མཛེས་གྱི་ཡུལ་དུ་སྡེ་དགེའི་ཡུལ་
གྱི་རྒྱལ་འགོང་གོ་བྱོང་མགོ་དང་། རྟེན་རྒྱལ་རྣམས་དམ་ལ་བཏགས། གསེར་རྟ་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་
ཆོས་མང་དུ་གསུངས། གཏུལ་བྱ་མང་པོ་སྦྱང་གནས་དང་། ཡིག་དྲུག་གི་བཞུས་ལུང་དང་། འཕྲོ་
ལུང་སོགས་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཡུལ་ལུང་ཀུན་དུ་རྫོན་རྒྱ་དང་ཇག་རྒྱ་བསྐྱམས། རྫོ་རྟེན་གསེར་
གསུམ་དང་རྒྱ་རོང་ཕྱོགས་གྱི་ཡུལ་མི་རྣམས་ཆོས་སྦྱོར་བཅུད། དམར་མཆོད་བྱེད་པའི་བོན་ཆོས་
རྣམས་བསྐྱབས། དགོན་ས་འཆོལ་དུ་བྱིན་པ་ན་ས་མིག་སྦྱང་དུ་བ་མོ་དཀར་པོ་ཞིག་ཉལ་བ་དང་།
བྱར་དུ་བ་ཇི་མོ་བྱད་མེད་ཅིག་གིས་བལ་སྦྱད་འཁེལ་བཞིན་ཡོད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་སེང་གེས་འདི་ན་

དགོན་པ་ཞིག་འདེབས་དགོས་གསུངས་ཆོ། བ་ཇི་ཀྱང་མོ་དེ་ཁྲོས། པར་རྩ་གྲོ་བཙོས་ཡོད་པ་
 རྣམས་གཏོར། བྱིས་དགོན་པ་ཁྲི་ཐོབ། འབྲམ་ཐོབ་ཟེར་ནས་སོང་བས་རྟེན་འབྲེལ་བྱང་པར་
 ཅན་འགྲིགས། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་མེ་མོ་འབྲུག་གི་ལོ་རྟེ་སྟེ་ལོ་1676ལོར་དབྱིང་ཟླ་གཉིས་
 པར་ས་སྤོང་དང་། ལས་བཞིའི་སྟེན་སྲིད་གི་སྒོ་ནས་ས་འདུལ་མཛད་དེ་གསེར་ལྷ་ཆེ་དགོན་པ་
 ཐོག་མར་བཏབ། སྤྱི་མའི་ལུང་བརྟན་བཞིན་གསང་སྤྲུགས་རབ་བརྟན་གླིང་ཞེས་པའི་མཆོན་
 གསོལ། ཤིང་རྩ་དཔལ་པོ་བཟའི་མོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་རྣམས་དང་། རྒྱ་ཤོད་ནས་དགོན་པའི་
 པར་རྩ་སྤྲེལས་པའི་ནས་ཁལ་ལྷག་ཅི་གང་རྟེ་འབྲུ་རིགས་གསོག་སའི་ཁང་མིག་གཅིག་གི་ཤོང་
 ཆོད་དགོན་པར་སྤུལ། བཟང་བྱ་གསུམ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལེགས་པར་
 གྲུབ་ནས་རབ་གནས་མཛད། རྫོ་སྟེ་གསེར་གསུམ་དང་རྒྱ་ཤོང་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་
 བརྟན་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བརྟུགས། རྫོ་ཉིད་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་གསོ་དགག་
 དབྱར་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་རྣམས་བརྟུགས་ཏེ་མདོ་སྤྲུགས་བྱུང་
 འབྲེལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་དམར་སེར་སྟོན་བཙོན་འདུས་པའི་སྡེ་གཙང་མ་བྱུང་ཞིང་།
 དགེ་འདུན་པ་རྟོང་གསུམ་ཅན་འདུས།

བྱང་པར་རྩ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ལྷན་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པ་ཆོས་གནམ་ཆོས་སྟོན་
 འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུང་དང་། རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་ཐོད་རྒྱལ་ཞག་བརྒྱའི་བྲིད་དང་།
 གསང་བའི་ཆོས་ཐུན་ཐུན་བྲིད་དང་། ཁྲ་བྲིད་དང་། སྒྲ་སྦྱོང་དང་། མི་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་བྲིད་
 དང་། ཞིང་ཁམས་ལྷ་སྦྱོང་རྣམས་དང་། ཐུག་རྫོགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྟེན་བྲིད་མ་ལུས་པ་དང་། ཡང་
 ཏི་ནག་པོ་གསེར་གྱི་འབྲུ་གཅིག་དང་། པར་དོ་བྱུག་བྲིད་དང་། ཆགས་མེད་ཐུགས་ཆེན་དམར་
 བྲིད་དང་། ཐུགས་སྦྱབ་ཡང་སྟེང་འདུས་པའི་སྦྱ་གསུམ་སྦྱབ་པ་རེ་རེ་ལ་ཟླ་སྦྱབ་སྟེན་བྲིད་སྦྱགས་
 མ་དང་། འདུས་པ་མདོ་དང་སྦྱ་འཕྲུལ་གྱི་བཤད་པ་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏོར་དང་། རྩ་གླིང་
 པའི་གཏོར་ཆོས་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཟབ་གཏོར་དང་། འཇའ་ཆོན་གཏོར་ཆོས་དང་། དཔོངས་
 འདུས་དང་། དགོངས་བྱུང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་དང་། མ་ཏིའི་སེང་ཏ་དང་། ཀར་

སྤྱིར་ཞི་ཁྱོ་སྐོག་གི་སྤྱིན་གྱི་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོད། ལོ་རྒྱུད་མར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རི་ཆོས་རྣམ་གསུམ་རེ་རེ་ལྷ་ཆོས་ལས་སྤོན་འགྲོའི་སྒོ་སྤྱོད་ལེགས་ཤོས་ཀྱི་གོ་བ་སྤྱོད་བ་དང་བཅས་པ་དང་། འཕྲོ་བ་སྤྱོད་པ་ཆོད་སྤོན་གྱི་ཉམས་སུ་ཆོད་སུག་ཏུ་འཇག་མ་བྱུག་པའི་དྲོད་ཆོད་དང་། ཅ་རྒྱུད་གཏུམ་མོའི་རུས་པ་གྲུབ་ཉམས་སུ་མཆོན་མོ་སྐར་འོད་གྱི་འོག་ཏུ་རྒྱ་རས་སྤོན་པ་སྤྱིན་རུས་པའི་ཆོད་དང་། རྩོགས་ཆེན་ལྷ་བའི་སྤྱོད་མ་རེ་རེ་གཅིག་བྲིད་ཀྱིས་རྩོགས་འབྲུལ་བྲིད་པའི་ཕྱག་བཞེས་གཙང་མ་བཅུགས་སོ།

ཆོས་སྤྱོད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་གསུམ་ཆོས་བླ་ཆོགས་སྤྱོད་ཆེན་མོ་སྐོག་སྤྱོད་འཕྲིན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱང་གཏེར་ཆེན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་མི་འབྱུར་དོ་རྗེ་དང་། མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་རྩ་གཡ་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་བ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བླ་རྒྱའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་བཅའ་བཞོ་འབྲུད་རྒྱུད་དང་། དབྱངས་རྟ་གར་ཐིག་རྣམས་རི་བཞིན་ལས་འོལ་ཆོད་གཟི་ལུམ་དང་། གཡམ་རྒྱུག་གཞན་སྤྱོད་རང་བཞོ་མི་ཆོག་པའི་ཕྱག་བཞེས་གཙང་མའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པས། སྤྱོད་ཆོགས་དང་ཁོང་གི་བསྟན་པས་གསེར་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་གསུམ་དང་། མགོ་ལོག་འབྲུམ་པ་ཁག་གསུམ། ལི་གཙང་ཁག་བཞི། རྒྱ་རོང་རྒྱལ་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་སྐོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེར་དར་ཏེ་མདོ་ཁམས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཏུ་གནས་ཉི་ལྷ་སེར་པོའི་གཏུགས་དོད་དེ་གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་པ་དང་། ས་པ་སྤྱོད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་བྲི་དེ་གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་པར་དབང་བའི་ཆོད་རྒྱུར་རྟོ།

རྗེ་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱ་འཕྲོ་རྩོགས་ལྷན་གྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡིན་ཕྱིར་མིག་ལྷང་སྤྱོད་ནག་དགོ་འབྲུན་རྒྱལ་མཆོན་ནས་བརྒྱུད་པའི་མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར་གྱི་སྤྱོད་པ་མཛད་པས་མགོན་པོ་བྲི་བཞིན་རྒྱ་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་དྲེགས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དབང་ཐོབ། དབུ་ཆོབ་དགོན་བརྒྱར་བཞེངས་དང་། མགོན་ཁང་སྤྱོད་གསོས་ཀྱིས་མགོན་པོའི་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་མེ་རོ་བསྐྱངས། གསེར་སྤྱོད་དགོ་བསྐྱོན་ཆེན་པོ་དོ་རྗེ་གངས་ལྷ་རྩལ་ལས་འབྲོང་རི་སྤྱོད་པོའི་རིའི་ཤར་འདབས་སུ་རྒྱུད་དཀར་འདྲ་བའི་ས་མིག་རྒྱ་ལབ་བཅས་གསར་བཅུགས་ཀྱིས་འབྲོང་རི་མཆོད་པའི་སྤྱོད་བཅུགས་སོ།

རྒྱལ་རོང་རྒྱལ་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་སྤྱོད་བཀྱར་བ་དང་། སྐོག་ཆ་

ཏར་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ནག་དང་དཔག་འཐབ་ལས་པམ་ནས་མཆོ་སྟོན་སྤྱུགས་ནས་སྤྱུ་ཏི་ཏའོ་
ཐེན་བྱ་བྱུང་ཐམ་མར་ཟེར་བ་བོད་ཁམས་སྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱེ་ནམས་དཔག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་
ཟེ་འདི་ཡི་སྤྱུགས་ཟེ་དང་། ལས་བཞི་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱལ་ཏི་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་
རྟོགས་ལྡན་སྤྱར་དྲངས་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་གནང་ངོ་།

རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པ་གོང་མ་ཁང་ཤེས་(康熙)སམ་བོད་
ནམས་ཀྱིས་བདེ་སྦྱིད་རྒྱལ་པོར་འབོད་པས་གོང་མའི་དབུ་སྤྲི་ཐོབ་སྤུལ། གསེར་འཐགས་ལས་
གྲུབ་པའི་གོས་ཆེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་རྒྱ་བོད་སོག་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་རྩབ་སྒྲིའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པའི་ཐོབ་ཏུགས་དང་། སྐྱ་རྟེན་སྤྱབ་པ་གངས་ཅན་མཆོ་དང་། ཆོ་
དཔག་མེད་དང་། གསུང་རྟེན་འབྲུམ་གསེར་བྲིས་རྒྱ་ནག་མ་དང་། དབུ་ལྷ་དང་། གསེར་གྱི་ཐམ་
ག་གཡུའི་སེང་གེ་ཅན་སོགས་དངོས་རྒྱ་ལོ་པ་སྤུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མཆིས་སོ།

མདོ་ཁམས་ཀྱི་རྟིང་མའི་སྤྲ་མ་ཁ་ཤས་ལ་རྒྱའི་གོང་མའི་དབུ་སྤྲི་ཡིན་པར་བཤད་ཆོ། རྒྱ་
མི་ཁ་ཅིག་དང་དགེ་ལྷགས་པའི་མཁས་མདོག་སྟོན་མཁན་ཁ་ཅིག་གིས་ཁས་མི་ལེན་ལ། རྒྱའི་ཡིག་
ཆར་འཁོད་པའང་ཁྱད་མོད། དབྱུད་ན་རྩས་སྤྱུ་རྒྱའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལག་ཆར་དགེ་ལྷགས་པ་
དང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་མཁོ་ཕྱིར་མདོན་གསལ་རུ་དགེ་ལྷགས་པ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲ་ཆེན་
འགའི་མཁུན་རོལ་རུ་རྟིང་མའི་སྤྱུས་ཆེན་རེ་བྱུང་རྒྱ་ནག་གི་ཕོ་བྲང་རུ་གདན་དྲངས་པ་དང་།
ཆོས་གསན་པ་སོགས་བསྐྱིས་མེད་ནའང་དགོས་མཁོའི་ཕྱིར་རུ་ཕོ་ཉ་བཏང་བ་དང་། སྟོན་ཆེན་
དཔག་དཔོན་འགའ་ཡིས་གདན་འདྲེན་བྱས་ཏི་གོང་བྱིར་འགའི་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་གཞུང་ཁག་གི་ས་
ཆོགས་སུ་ཐེབས། གོང་མས་གནང་བའི་ཐོབ་མིང་དང་ཐམ་ཀ་སོགས་བཞེས་ཡོད་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་
མེད་སྟམ་སྟེ། དེ་རྩས་སྤུལ་བའི་ཐམ་ཀ་སོགས་རྟེན་སྤྱུ་བརྒྱགས་པ་ལས་རྩས་འབྱུར་སྟོན་ལ་དངོས་
སུ་མཐོང་རུ་ཡོད་པ་དང་། རྟོན་བ་ཆོས་ཟེ་གོ་རྒྱལ་སྤྱེ་བྱེད་དང་། དཔལ་སྤྱངས་སི་རུ་སོགས་
ལ་ཚུལ་དེ་མཐུན་གྱི་ཐོབ་མིང་གནང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ།

དེས་ན་རབ་ཉི་ས་བྱི་ཉི་ལྱི་ལོ་1718ལོར་གོང་མ་ཁང་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱུས་དཔག་

དང་བཅས་པོད་ཏུ་མངགས། པོད་ནས་ཡི་ཐང་དང་། ཁམས་སྡེ་དག་གྲུལ་པོ་ནས་སྐྱུ་འབྲུམ་བར་
གྱི་མི་དཔོན་དང་སྤྲ་ཆེན་ནམས་དཔུང་བ་མཉམ་བསྐྱེད་གྱིས་རྒྱུ་དམག་དཔུང་གི་རྩ་མར་
འབྲས་ནས་རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བྱིར་འགོད་གྱི་ཁ་གཡར་ལ་བརྟེན་ནས་པོད་དབྱས་སྟོགས་
སྟེ་དམག་དྲངས་ཏེ་རྩལ་གར་བའི་སྟོབས་ཤུགས་མཐར་བསྐྱེད་ཅིང་སྡེ་སྲིད་སྟག་ཅེ་བ་ཀླད་པོ་ལོ་
ན་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཏུ་ལོན་པ་ཞིག་གཅིར་བྱར་བྱོམ་དབྱས་སྟེ་སྟོག་རྩ་བླངས་པའི་ཏུས་སྟེ་མདོ་
ཁམས་ཀྱི་སྤྲ་ཆེན་དག་རྩལ་དེའི་བྱོད་ཏུ་འབྲུག་གིར་རྩེ་གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སེམྱེ་འདི་ཉིད་ལའང་
སྟོན་པོ་དང་གསེར་ཡིག་པ་བཏང་སྟེ་རྒྱུ་ཤོང་མའི་དབྱ་བླའི་ཐོབ་སྤུལ་ཡོད་པ་གདོན་མི་བཟ་
སྟུམ་མོ།

འོན་ཀྱང་སྤྲ་བྱང་དང་། ནང་སོ་ཆེན་པོ་དང་། ཞིང་སོ་ཆེན་པོ་བདག་གིར་བསྐྱེད་ཏེ་ས་
ཞིང་འདེབས་པའི་བྲལ་འགེལ་བ་དང་། རྟ་དྲེལ་མཛོ་གསུམ་གསེར་སྐྱ་དང་གཡུ་སྤུལ་དབྱལ་
འབོལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐར་གཞི་ཆེན་པོ་འཁོར་གྱུ་སྟོབ་གཉེར་ཕྱག་གི་འཚང་ག་འབྲིགས་པ་ཅི་
ཡང་མེད་པར་གསོལ་བ་བསོད་སྟོམས་དང་། དད་བས་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱི་ཆོག་ཤེས་འཕགས་པའི་ཁོར་
ལ་བརྟེན་ཞིང་། ཕྱག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་དང་འཁར་གསལ་ཐོགས། རྒྱལ་ཏུ་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་
བགོས་པའི་དབྱ་རིགས་ཞབས་རྩེན་གྱི་དགེ་སྦྱོར་འབྲུལ་ལྡན་བྱ་བཏང་རི་བྱོད་གྱི་ནམ་པས་གསེར་
སྐྱད་དུ་ཁྱུང་སང་གའི་ཕྱག་པ་དང་། སྦྱིད་ཁོག་ཤེལ་ཕྱག་དོ་རྩེ་རྩོད་དང་། ཤར་རྩེ་ཆེན་སྟག་
བླའི་གནས་སོགས་སྟེ་བརྒྱད་ལེན་གྱི་སྟོན་སྐྱུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་མཛད་
པས། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་སྤྱང་རིས་མེད་གྱི་དགོངས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར། སྟོགས་མེད་གྱི་གདུལ་
བྱ་མང་པོ་རྩེས་སྟེ་བཟུང་། བཤད་སྐྱབ་གྱི་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་སྟན་སྟོགས་བརྒྱར་སྟེལ། མཁས་གྲུབ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་སྟོབ་མས་རྒྱ་བཞི་སྤྱང་དུག་ཏུ་བྲལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།

རྩེ་འདི་ཉིད་ལ་གསུང་ཆོས་ཞལ་གདམས་སྟགས་ཀྱི་སྟིང་ཁྱུ་སོགས་མང་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་
ད་ལྟ་ཏུས་དབང་གིས་འཐོར་བརྒྱགས་སྟེ་སང་བར་བཤད་དོ། །མཐར་སྐྱེད་པོན་པརྩ་འཕྲིན་ལས་
རྒྱལ་ཚབ་གྱི་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ་ནས་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཞལ་ཏ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་པར་བསྐྱེད།

དགུང་ལོ་གྲགས་པ་རབ་ཉི་མེ་རྟ་ལོ་འི་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1726ལ་ངོ་མཚར་
བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ། །རྗེ་འདིའི་འབྲུངས་ལོ་ལ་
རབ་དྲག་མེ་ལོས་ལ་འབྲུངས་ཟེར་བ་དང་། ས་ལོས་ལ་འབྲུངས་ཟེར་བ་དང་། འདས་ལོ་ཡང་རབ་
དྲག་མེ་སྤྱུ་ལོར་འདས་ཟེར་བ་དང་། རབ་ཉི་མེ་བྱིའི་ལོར་འདས་ཟེར་བ་བཅས་སྟ་ཆོགས་སྟ་
མོད། ལྟ་ཅེ་དགོན་པ་ནས་སྤང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གོང་ལྷར་བཤད་པས་དེ་དང་བསྟུན་པར་བགྱིས་
པའོ།

བྱག་སྐང་འབའ་ལྗིང་།

རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་གི་སློབ་ཆེན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི་ཞེས་
པའི་ཡ་བྱལ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བ་ཀྱ་ལའི་ནམ་སྤུལ་རྩོད་སྟོན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
མཆོའམ་བྱག་སྐང་འབའ་ལྗིང་ནི། རྗེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཆེན་བྱགས་སྤྲས་
ཀྱི་མཆོ་ནམ་གསུམ་དང་། དཔོན་པོ་ནམ་གསུམ་དང་། ཉོར་གྱི་བྱ་ཆེན་བཞི་ཞེས་པ་ནམས་ཡོད་
པ་ལས། ཡོངས་གྲགས་སུ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི་འམ་ཉོར་གྱི་བྱ་ཆེན་བཞི་ཞེས་པའི་ཡ་བྱལ་དེ་
ཡིན་ལ། མཚན་དངོས་རྩོད་སྟོན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་མཆོ་དང་། ལྷ་དྲགས་ཀྱི་མཚན་ལ་བྱག་སྐང་འབའ་
ལྗིང་ཞེས་འབོད་ལ། ཡི་གེ་དུ་མར་འབའ་ཉིང་དང་། འབའ་ལྗིང་དང་། འབའ་སྤིང་དང་། འབག་
འདང་། འབའ་དིང་ཞེས་བྲིས་པ་སྟ་ཆོགས་ཤིག་མཆིས།

ཁོང་ཉིད་ཁམས་ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་སྟེ་སྤྱང་ཆེན་མོའི་འགམ་རྩོགས་ལྷགས་མདོ་ཞེས་པ་བྱ་སྤྱི་
འབྲུངས། ཀྱལ་བའི་བརྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྤྲེལ་གྱི་
ཆོས་ལ་གསན་བསམ་སྒོམ་པ་གནང་། བྱད་པར་དུ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ཉི་མེ་ལོ་ཉེར་ལྷའི་ཡུན་ལ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྷ་མར་
བརྟེན་ནས། གནམ་ཆོས་དང་། རྩ་སྤྱིང་པའི་ཟབ་གཏིར་གྱིས་གཙོའི་མདོ་སྤྲེལ་བཀའ་གཏིར་
གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་སྦྱབ་པ་ལྷུར་ལེན་མཛད་པས་གྲུབ་

ཉགས་ལ་མངའ་དབང་འཕྱོར། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མེས་ལེར་མཁྱིན། བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་སྐྱབ་ལུས་པའི་
འཕྲིན་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱགས་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། སླ་མ་གྱུ་རྒྱ་པོའི་བཀའ་བབས།
རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་ཡི་དམ་ལ་གྱུ་རྒྱ་པོ་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ལ་མགོན་པོ་མ་ནིང་ནག་པོ་གཏང་
ཅིང་བསྐྱབས་པས། བཀའ་སྤྱང་སྐུ་གི་མཆེད་གསུམ་དང་། མགོན་པོ་མ་ནིང་ནག་པོ་བྲན་རྒྱུ་
འཁོལ་ཞིང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱགས་སྐྱུ་ཆེན་དམ་པར་གྱུར། བྱ་
བྲལ་སྟོ་གཅིག་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བཟུང་སྟེ་བརྒྱ་ལོ་དཔེན་ཁོང་རྒྱ་གཡུ་མེད་པར་གནས་ཤིང་
རྒྱུང་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་རྒྱ་སངས་ནས་ཤིང་ལྷག་པའི་སྤོང་པོ་ཞིག་གི་ཙམ་བཞུགས་པས་ཤིང་
དེ་ལ་རྗེས་སུ་ལྷག་སྤང་འབའ་ཤིང་གི་སྤང་ཤིང་རྒྱགས།

རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་སྤྱད་དཔེའི་ཁོད་ནས་བྱ་ཆེན་བཞི་ལ་པོ་ཉི་ཤེས་པོ་ག་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཁོང་གིས་མཁ་རག་སྒོར་གྱི་དཔེ་པོད་བྲངས་པ་དེའི་བརྒྱད་འཛིན་ཏུ་གྱུར། རིག་འཛིན་
 ཆེན་པོའི་བཀའ་བཞིན་དཔལ་ཡུལ་མ་ནིང་མགོན་ཁང་གི་མགོན་སླ་ཡང་ཡུན་རིང་ཏུ་མཛད།
 རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་གྱི་སླ་མཆན་ཏུ་ཐེ་དཔེར་བྱོན་པས་ཐེ་དཔེ་རྒྱལ་པོས་གྱུང་དཔུ་
 བླར་བཞེན་པར་ཡང་བཤད་དོ།

རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སློབ་མ་བྱ་ཆེན་བཞི་ཅུ་གྲགས་པ་སོ་སོར་
བརྟན་པའི་གཞི་མ་ཆོས་ཀྱི་ཐེ་ཆེན་པོ་རེ་འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་བྱུང་སྟེ་དགོན་ས་ལྟང་
བརྟན་པ་ལྟར་སྟེའི་བྱག་དགེ་སྐྱང་པོའི་སྐྱང་ཅུ་བྱག་སྐྱང་འོད་གསལ་ལྟུན་གྱི་བ་སྒྲིབ་ལྟག་བཏབ་
སྟེ་དཔལ་ལྷལ་རང་ལྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་འཕྲིན་ཅུས་མཆོད་ཅུ་མ་དང་། དཔལ་ལྷལ་ལྟགས་ཀྱི་རི་ཆོས་
གསུམ་དང་། བྱང་ཆོས་ལྷ་སོགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅུ་གསུམ་པས་དགེ་འདུན་པའི་
འདུ་བ་རྒྱས་ཤིང་བརྟན་པ་དང་རྒྱས་བྱུང་སྒྲིབ་བྱག་སྐྱང་དགོན་དེ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ལྷལ་བའི་
བརྟན་པའི་གཞི་མ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ།།

ཕྱག་སྐྱོད་འབའ་མྱོང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གསེར་དབལ་ཕྱལ་བྱུག་ཐར་ལོགས་དབལ་ཕྱལ་ཁག་
གསུམ་དང་། རྩོད་སྐྱོར་སྤྱད་དབང་ལྷག་ཁྱེ་ཙོར་ལྷ་རྩུ་ནང་དང་། ལུ་ར་ནང་མེ་ལྱལ་པོ་གསུམ་

གྱི་དབུ་མར་གྱུར་པས་གྲུ་རྒྱུན་ཡང་ལེགས་པར་འཕེལ་ཞིང་འདུས་པ་བྱུང་ལ། སོག་དམག་པོད་
ཁམས་སྟོགས་སུ་སླེབས་ཏེ་དམག་དཔོན་གཏུག་པ་ཅན་ཞིག་གིས་དགེ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོན་པ་རྣམས་མེར་བསྟེགས། རྒྱག་སྟོང་དུ་སོག་པོ་ལྟ་བུར་གྱི་དམག་ལས་
འཕྲོས་པའི་སོག་དམག་གིས་དམག་སྐར་བཏབ་ནས་སྤྲོ་མ་འབའ་ལྡིང་ལ་དམག་དཔོན་དེའི་
མདུན་དུ་ཤོག་ཅེས་འཕྲིན་འབྱོར། ཞལ་འཛོམས་ཆེ་སྤྲོ་མའི་གཟི་བརྒྱུད་མ་བཟོད་པར་སོག་པོའི་
དཔོན་གྱིས་དགོན་པ་ལ་གཞོད་མི་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱབས་ཤིང་སྤྲོ་མ་འབའ་ལྡིང་སོག་པོའི་དབུ་
མར་བཀྲུ།

གཏེར་སྟོན་ཨོ་རྒྱུན་གསང་སྟགས་སྤིང་པ་ཟེར་བས་གསེར་ཡུལ་གྱི་གཞི་བདག་ཟེལ་པོ་
ནས་བེ་ཏར་རྒྱལ་པོའི་སྤུལ་པ་ཆོས་རྒྱལ་གཡུ་ཤེང་ཅན་དམ་འོག་དུ་བཅུག་སྟེ་འབའ་ལྡིང་ལ་
གཏད་པས་རྒྱག་སྐར་དགོན་གྱི་དཀོར་སྤུང་དུ་བསྐྱོས། རྒྱག་སྐར་དགོན་ལྷག་བཏབ་ཅིང་གྲུ་ཆོང་
རྒྱས་པ་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱག་དོག་གིས་ཏེ་ཏོར་རྒྱལ་པོ་ལ་དབྱེན་སྦྱོར་བྱས་པས་ཏེ་ཏོར་རྒྱལ་པོས་
ཁྲིམས་ལ་སྦྱར་གྲབས་བྱས་པ་ལ་ཡི་དམ་གྱུ་དུ་དྲག་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ལྷག་ཤིང་རྒྱའི་ཤིང་བ་
ལས་མེ་འབར་བ་དང་། ཆེབས་ཏྲའི་སྤྲུག་ནས་མེ་ལྷེ་འབར་བས་ཏེ་ཏོར་རྒྱལ་པོའི་ཁང་པ་ཕྱི་
ནང་བསྟེག་ལ་ཁད་པ་དང་། ས་གཞི་ཤིག་ཤིག་གཡོ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པས། ཏེ་ཏོར་དཔོན་པོ་
བསྐྱགས་ནས་དབུ་མར་བཀྲུར་ཏེ་ཏོར་ཁོག་སྟོང་སྤང་གྱི་གྲུ་རྒྱུན་སྤུལ་བ་དང་། དགོན་པ་འདེབས་
པར་ཡིད་མ་རངས་པའི་སྤྲོ་མ་ཞིག་ཆོས་སྦྱོང་མགོན་པོ་ནག་པོའི་ཞལ་དུ་བསྟེན་པ་སོགས་གྱི་ལོ་
རྒྱུས་ངོ་མཆར་བ་དུ་མ་ཡོད་དོ། ཏོར་དགོན་སྟེ་བཅུ་གསུམ་ལ་རྟེན་གསུམ་དང་ཐེབས་བཞག་
བཅུ་གསུམ་བྱས་ཟེར་བ་སོགས་རྟེན་བཞེངས་ཐེབས་བཞག་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་དོ། མཐར་དགྲང་
ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་དུས་སུ་གཟུགས་སྦྱུའི་བཀོད་པ་དབྱིངས་སུ་བསྟུས་ནས་གཤེགས་ཤིང་། སྦྱ་གདུང་
གི་རྟེན་བཞེངས་པ་སོགས་འདས་རྗེས་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་རུས་དཔོན་གྱུ་དུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱབས་
སོ།།

རྗེ་འདིའི་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་ནི། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱིན་བཙུན་དབང་པོས། རོང་སྟོན་

ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་གདན་ས་ཤུག་སྐང་བླ་བྱང་བཏབ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱ་བླ་མ་ཤུག་རྒྱལ་མཚན། དེའི་
སྤྱལ་སྤྱ་གཙུག་ས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་ལྷང་གིས་ཟིན་པའི་རིག་འཛིན་པ་བླ་འདུས་
པ་ཚལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ནི། དེ་ལྟར་རོང་སྟོན་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྤྱིད་བླ་མ་ཤུག་
རྒྱལ་མཚན་དང་། དེའི་ཡང་སྤྱིད་གཏེར་ཆེན་པ་བླ་འདུས་ཚལ་དང་། དེའི་ཡང་སྤྱིད་པ་བླ་བྱང་རྒྱལ་
སྤྱིད་པ་དང་། དེའི་ཡང་སྤྱིད་མ་སྤྱལ་བྱུང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིན་པར་མཛད་ནོ།

འོན་ཀྱང་པ་བླ་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིད་པའི་སྒྲིམ་བྱེད་དུ་ཤུག་སྐང་འབའ་ལྡིང་མེད་པ་དང་། ཤུག་
སྐང་དགོན་པའི་གདན་རབས་སྤྱ་བླ་མ་ཤུག་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དམ་པ་སྤྱི་མ་བཞི་རོང་སྟོན་ལྷན་
གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིམ་བྱེད་ཡིན་པར་མ་བཤད་པ་ནི་རྒྱུད་མཚར་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ།

གཙང་མདའ་རྩོུ་ཐར།

རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོག་གི་སྟོབ་ཆེན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཡ་གྲུལ་པཎ་ཆེན་པུ་མ་ལ་མི་འདི་རྣམས་སྤྱལ་གཙང་མདའ་རྩོུ་ཐར་རམ་གོ་ལི་རྩོུ་ཐར་
ཐར་ནི། གོ་ལའི་བྱིས་རྒྱུད་དུ་སྤྱུ་འབྲུངས། སྤྱུ་ན་རྒྱུད་དུའི་དུས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་
དུ་བྱུང་། ཀམ་བདེ་ཆེན་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྤྱིན་གྲོལ་དུ་མ་གསན། དགྲུང་གྲངས་
བཙོ་ལྷ་པར་དཔལ་ལྷལ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིད་དུ་གྲུ་སར་བྱོན། རྩོུ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་
རབ་ལས་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། ཚ་རྒྱུད་དང་། རྩོུ་གས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་
རི་ཆོས་གསུམ་དང་། ལུ་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་དང་། སྤྱ་སྤྱིད་དང་། མི་ལམ་སྤྱིད་བ་དང་། ཞིང་
ཁམས་ལྷ་སྤྱིད་སོགས་ནང་ཆོས་ལྷ་དང་། རྩ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་
གཏེར་སོགས་དཔལ་ལྷལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོའི་བཀའ་མ་མདོ་སྤྱུ་སེམས་
གསུམ་དང་། རྩོུ་ཆེན་མཛོད་བདུན། རྩོུ་ཐིག་ཡ་བཞི། དགོངས་པ་བཟང་ཐལ། བླ་མ་དགོངས་
འདུས། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་དང་གསང་རྩོགས། ཀར་སྤྱིད་ཞི་ཁྲོ། པ་བླ་སྤྱིད་པའི་ཆོས་སྟོར།
སྟོན་གསུམ། རྩོུ་འདུག། དབུ་མ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

གདམས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གསན་ལོ་ཅམ་རུ་མ་བསྐྱར་བར་བརྟེན་ལྟ་རིའོད་གསལ་སྒྲུང་རྟེན་གྱི་ཤིང་
སྟོན་པའི་རྒྱང་རྟེན་བཟང་བྱ་རུ་མར་འཆོ་བ་གང་བྱུང་དེ་ཀས་ཆོག་པར་བཀྲིས་ཏེ་གདམས་དོན་
ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རྟོགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོར་གྱུར། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་
པས་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར།

ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་མ་ཡུམ་སྐྱེ་འདས་པའི་རུས་སུ་ཇི་རིག་འཛིན་གུན་བཟང་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་མ་ཡུམ་གྱི་ནམ་ཤེས་པོར་བའི་སྐབས་སུ་བཀྲལ་སྟེ་སྟེང་རུ་དོ་ཇི་བཞག་ཅིང་། ཇི་འདི་
སོགས་བྱ་ཆེན་བཞི་ལ་འཕོ་བ་གསུང་རྟེན་བཅུག་པར་ཇི་འདི་ཡིས་མཐ་སྐྱ་གསུངས་པ་དང་མཉམ་
རྟེན་དོ་ཇི་འཕགས་ཏེ་ནམ་མཁར་ཡལ། ཁང་པའི་གནམ་ཁེབས་ཐལ་མར་འཕགས་པར་བྱས་ཤིང་
ནམ་ཤེས་དག་ཞིང་རྟེན་སྒར་པས་དེ་ནས་བཟུང་མཆོན་ཡང་དོ་ཇི་ཐལ་ཞེས་འབོད་པ་བྱུང་ཆགས་
པས་དོ་ཇི་ཐར་ཞེས་གྲགས།

སྤྱིར་ཇི་འདིའི་མཆོན་ལ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་སྒྲུང་དབོན་པོ་
བསོད་ནམས་སྐྱབ་ཆོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྤྱིར་གི་ཆོས་འབྱུང་ལས། ཐུགས་ཀྱི་བྱ་
སྟོབ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གོ་ལུ་དོ་ཇི་ཐར་རམ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་མཁན་ཆེན་པཎ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། རྒྱལ་སྐང་རྩ་སྟོན་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་
མཆོ་དང་། གཙང་མདའ་གོ་ལི་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་མཆོན་ཅན་མང་པོ་
ཞིག་ཡོད་པར་ངས་སོ།

ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་རང་གི་ཐུགས་ཟིན་གྱི་སྟོབ་ཆེན་ནམས་ལས་འདེགས་པའི་ཀ་
ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་རུ་བསྒྲགས། ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཆ་བ་རུ་མངའ་གསོལ། ཇི་ཉིད་
ལས་དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་དང་། དགེ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་པ་བཞེས། དཔལ་ཕུལ་
པའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་ཞིག་འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་བསྩལ། ཟླ་དགེའི་བྲི་ཆེན་
སངས་རྒྱས་བཏུན་པས་དབུ་སྒར་བཀའ་བས་དེ་དང་ཡོན་མཛོད་རུ་གྱུར་ཅིང་ཁམས་སྤྱོད་སུ་
གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས། ཕྱིར་ཡབ་གཞིས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གཙང་མདའ་དགོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་

སོགས་ཉིན་གསུམ་མང་པོ་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། ཆོས་བརྒྱུད་
དཔལ་ལྷན་བར་བསྐྱར། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་གདུལ་བྱ་གྲངས་མང་བསྐྱངས། ས་དེའི་རྒྱེ་
ཉོར་གྱི་དཔོན་པོ་དང་ཡོན་མཚོ་དུ་གྱུར་པས་གྲུ་རྒྱ་འཕེལ་བའི་མཐུན་ཁྱེན་བསྐྱབས། རོ་ཁོག་
དང་། རྒྱལ་རོང་གི་ལྷན་གྱི་སོ་སོར་ཕེབས་ཏེ་དབང་ཆོས་གནང་ཞིང་ཆོས་སྡེ་བཏབ་པས་དཔལ་
ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་གཞན་དུ་དར་བ་ལ་འཕྲིན་ལས་སྤུལ་ཕྱིན་དུ་གྱུར། གཙང་མདའ་དགོན་པའི་
དགོན་ལག་ཀྱང་མང་པོར་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ།།

དེ་ནས་བཟུང་སྟོང་གྱི་གར་མན་དང་། སྤང་གྱི་ནག་ཡན་དང་། ཤར་རྒྱལ་རོང་རྒྱལ་ཁག་
བཙོ་བརྒྱུད་དང་། སྟོ་རོང་སྡེ་རྫོང་ཁག་ཉེར་ལྔ་དང་། ལུབ་སྡེ་ཆེན་མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ་དང་།
བྱང་འབྲོག་སྡེ་སྐོར་ནག་ཁག་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་གྱི་ཀྱན་དུ་སྤྲུལ་གཙང་མདའ་ཚང་གི་ཆོས་རྒྱུད་
དང་སྟོབ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་སོ།།

ཇི་འདི་པཌ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་འཁྲུག་ལསྤུལ་དང་། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་གྱི་རྣམ་
འཕྲུལ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཇི་འདིའི་སྤུལ་རྒྱུད་སྐྱེས་པའི་སྤུལ་སྤེང་དང་པོ་ཁོང་དང་། སྤུལ་སྤེང་
གཉིས་པ་གཙང་མདའ་ཀླུ་སྤྲུལ་གྲོལ་དང་། སྤུལ་སྤེང་གསུམ་པ་སྤུལ་སྤེང་ལྟོ་རྒྱུན་མདོ་སྤགས་དོན་
རྟོགས་དང་། སྤུལ་སྤེང་བཞི་བ་མཚོག་སྤུལ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་གར་དབང་འགོ་འདུལ་རྟོ་ཇི་
དང་། སྤུལ་སྤེང་ལྔ་བ་གཙང་མདའ་ཡང་སྤུལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིན་པར་རྟོ་སྤང་དཔོན་པོ་སྤུན་ཆོགས་
གྱིས་གསུངས་སོ།།

གཙུང་པ་བླ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ།

ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་སྤུ་ཡི་གཙུང་པོ་པ་བླ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཕྱི་དགའི་དཔལ་ལྷན་
ཨ་མཚོག་དུ་ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤུ་ཡི་གཙུང་དུ་སྤུ་འབྱུངས། འོ་བཟན་
དཔལ་གྱི་དབང་ལྷག་གི་སྤུ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་གནམ་ཆོས་སྟོན་
འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྟོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་བྲིད་གསན་ཅིང་འབྲུམ་ལྷའི་

གསོག་སྒྱུར་གནང་། བུ་ཆོས་ལུ་དང་། སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་པ་ནམས་སུ་བསྐྱམས་ཤིང་ཉམས་ཉོགས་
 གྱི་རྒྱལ་སྤུལ་གཅིན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་སྒྱུར་འབྱུག་དང་། དབུ་མ་དང་། རྩོམ་གསུམ་དང་།
 ཡང་ཏི་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བུ་དང་། ཡང་ཏི་ནག་པོ་གསེར་གྱི་འབྲུག་ཅིག་དང་། རྒྱལ་རྩོགས་བྱུང་
 འབྲེལ་གྱི་དམར་བྲིད་དང་། དཀོངས་པ་ཟང་ཐལ་ནམས་གྱི་ཟབ་བྲིད་དང་། གནམ་ཆོས་གཏིར་
 ཁ་དང་། རྩ་སྤྱིང་པའི་གཏིར་ཁ་དང་། འཇའ་ཆོན་གཏིར་ཁ་དང་། བད་སྤྱིང་གཏིར་ཁ་དང་།
 སངས་སྤྱིང་སྤྱེ་མ་དཀོངས་འདུས་དང་། ཉང་དང་ཆོས་དབང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་དང་།
 བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་མཐོངས་གསུམ་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་ནམས་རྩོགས་པར་གསན། རྩོམ་འཛིན་ཆེན་པོ་
 ལས་བསྟེན་པར་རྩོགས་ཏི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཉེན་ཅན་དུ་མཛད་པས་འདུལ་བྲིམས་གཙང་བའི་ཆད་
 དུ་གྲགས་ཤིང་། སྐྱ་ཆོ་སྤྱད་དུ་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྩོགས་གྱི་བསྐྱབ་པ་གནང་བས་དཔལ་ལྷན་
 བའི་འདུལ་བའི་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་པ་བྱུང་ངོ་།

གཞན་ཡང་གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། རྒྱལ་སངས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་དང་།
 གཏིར་སྟོན་སྤྱོད་གསལ་སྤྱིང་པོ་ནམས་ལས་ཀྱང་དབང་ལུང་ཟབ་བྲིད་ཤིན་དུ་མང་པོ་གསན། རྩོམ་
 རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཞབས་བྱུང་དུ་ནམ་པར་དཀར་བའི་མཛད་འབྲིན་དག་གི་ཁ་ལོ་བ་མཛད་
 དེ་དཔལ་ལྷན་ནམ་རྒྱལ་ཅེ་དང་། ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྤྱང་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས། ཉིན་མཆོན་ཀྱན་
 དུ་བཙོན་པ་དྲག་པོས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཞེན་སྤང་དབྱིངས་སུ་ཞིག། འོད་
 གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། ཆོས་ཟད་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་དུ་རང་གྲོལ་ཏི་རྩོགས་པ་
 མདོན་དུ་འབྱུངས། རྩོམ་འཛིན་ཆེན་པོ་ལྷེ་དགེ་ས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ཡོན་མཛད་དུ་འབྲེལ་བའི་
 དབང་གིས་རག་ཆབ་བསམ་གཏན་སྤྱིང་རྩོམ་ཡི་དཀོན་པར་སྤུལ་བས། གཙུང་པ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་
 རག་ཆབ་དཀོན་གྱི་གདན་ས་འཛིན་པ་པོར་བསྐྱོས། དེ་ནས་གདན་ས་དེར་སྤྱོད་ཏི་གནམ་ཆོས་
 གྱི་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ལྷན་བའི་ལུགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་ནམས་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་དབང་
 ལུང་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ལས་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་དང་ཆོས་ལྷེ་བསྐྱུངས་ཏི་རིག་
 འཛིན་ཆེན་པོའི་འབྲིན་ལས་ལ་སྤྱན་པའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཏི་འག་མིན་གྱི་གནས་སུ་

གཤེགས་སོ།།

ཉེ་གནས་བཟང་ཤིས་ཆེ་བརྟན།

ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཉེ་གནས་དབང་པོ་བཟང་ཤིས་ཆེ་བརྟན་ནི། ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤིས་རབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཉེ་གནས་བཟང་བྱ་རུ་མར་མཛད་དེ་རྟེན་བཀྱར་ཞབས་སྤྱོད་མེད་ལྷན། ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་གནས་ཆོས་སྒྲོན་འགྲོ་དང་། ཚ་རྒྱུད་དང་། ཇི་གས་ཆེན་སངས་རྒྱལ་ལག་འཆང་གི་བྲིད་གསན་ཅིང་འབྲུམ་ལཱའི་གསོག་སྦྱོང་གནང་། བྲ་ཁང་དང་། ལུན་ཁང་། སྤྱོད་ཁང་། མི་ལམ། ཞིང་སྦྱོང་སྟེ་ནང་ཆོས་ལྟ་དང་། ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་སྤྱབ་པ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམས་ཤིང་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཞད། ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་འདུལ་བ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་དང་། དབུ་མ་དང་། སྒྲོམ་གསུམ་དང་། མཛོད་བདུན་དང་། ཡང་ཏི་ནག་པོ་གསེར་གྱི་འབྲུ་གཅིག་དང་། ཡང་ཏི་ཡིད་བཞིན་ལོ་རྒྱུ་དང་། ལྷགས་ཇི་ཆེན་པོའི་དམར་བྲིད་དང་། ལྷག་ཇི་གས་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་དམར་བྲིད་དང་། དཀོངས་པ་བཟང་ཐལ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་གསན། གཞན་ཡང་། གནས་ཆོས་གཏིར་ཁ་དང་། ཀར་སྤིང་ཞི་བྲོའི་བསྐྱེད་ཇི་གས་དང་། བདུད་སྤོང་ཟབ་གཏིར་དང་། རྩ་སྤིང་པའི་གཏིར་ཁ་དང་། འཇའ་ཆོན་གཏིར་ཁ་དང་། པད་སྤིང་གཏིར་ཁ་དང་། སངས་སྤིང་སྤྲ་མ་དཀོངས་འདུས་དང་། ཉང་དང་ཆོས་དབང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གྲོལ་དང་། སྤོང་སྤིང་ཡ་བཞི་དང་། བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་མཐོངས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྣམས་ཇི་གས་པར་གསན།

ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱེན་པར་ཇི་གས་ཏི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྟེན་ཅན་རུ་མཛད་པས་འདུལ་བྲིམས་གཙང་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་ཞིབ། གཞན་ཡང་གཏིར་སྦྱོང་སྤོང་གསལ་སྤིང་པོ་དང་། གསེར་བ་སྤྲ་མ་ཡེ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་རྣམས་ལས་ཀྱང་དབང་ལྷན་གཞུང་བྲིད་རུ་མ་གསན། དཔལ་ལྷན་རྣམས་རྒྱལ་ཆེ་དང་། ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྤང་རྣམས་སུ་ཇི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཞབས་རྒྱུ་རུ་འབྲལ་མེད་རུ་བཞུགས་ཏེ། གཟིམ་གཡོག་དང་། ཉེར་མཁོ་ཅི་དགོས་སྤྱབ་པའི་ལག་གི་སྤྲ་དང་། ཐ་ན་མེ་

གཏོང་ཐལ་འཕོ་དང་། མུ་ལེན་རུལ་ཕྱག། བུད་ཤིང་མུད་ཅིང་ཞལ་ཟས་གཡོ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་
ཞབས་ཏྲིག་བསྐྱབས། ཞར་ལ་ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཙོན་པ་དྲག་པོས་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་
ཉམས་སུ་སྤངས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྟོག་ནང་དབྱིངས་སུ་ཞིག། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་
གནས་འབྱུར། འོད་གསལ་གྱི་སྤང་བ་འབྱམས་སུ་བཅད། རིག་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ལ་འབྱུངས།
སྤང་བ་བཞིའི་ཉམས་ཆལ་དབྱིངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་ཀ་དག་ཆོས་ཟད་ཆེན་པོའི་སྟོང་ཏུ་གྲོལ་བྱ་གྲོལ་
བྱེད་མེད་པའི་གྲོལ་བ་རང་ངོར་དག་པས་སྐྱ་གཤེགས་ཆོ་སྐྱ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཞེན་རྗེས་སྐྱ་གདུང་
གི་རུས་བྱ་ལས་གདུང་ཕྱ་མོ་ཏུ་མར་འཕེལ་ཞིང་། དེ་མོད་ཀྱི་རུས་པ་ཤེལ་ལྟར་དྲངས་པ་མྱི་ནང་
མི་སྤྱི་བ་པར་གསལ་ཞིང་ཁ་དོག་དཀར་བ་ལ་རིང་བསྐེལ་ཕྱ་མོ་ཏུ་མས་གཏམས་པ་དང་གྲུ་རུ་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་རང་བྱོན་གསལ་བར་ཡོད་པ་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཆར་སྟོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་
བཞད་དོ།

རྗེ་འདི་གཙང་པའ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་མདུན་ཏུ་ཕེབས་པ་ལ། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་
བསྟོ་བ་འགའ་མཛད། གནམ་ཆོས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་སྟོར་དེ་སྤྱིང་བ་ལ། པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས།
རྟིང་མ་ལའང་འཛིགས་བྱེད་ཡོད་དམ་དྲིས། ཁོང་གི་ཞལ་མཆར་ཏུ་རྟིང་མའི་འཛིགས་བྱེད་ནི།
དོན་དམ་གཞི་ཡི་འཛིགས་བྱེད་མཆན་མ་དང་ཞལ་ཕྱག་ཅན་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཡི་ནས་རང་ཉིད་
གཞུག་མ་གཞིའི་གནས་ལུགས་སྟོས་པ་དང་བུལ་བ་དེ་ཡིན་གྱི་རང་ལས་གཞན་པའི་ཞལ་དགྲ་
ཕྱག་སོ་གཉིས་ཞབས་བརྩུ་དྲུག་པ་མ་ཉེའི་མགོ་ལ་རྩ་རིང་པོ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་རྟོག་པས་
བཏགས་པའི་འཛིགས་བྱེད་དེ་མ་ཡིན་ཞུས་པས། པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། རྟིང་མ་ཆོས་རང་ཉིད་
འཛིགས་བྱེད་ཅིག་གིས་འཛིགས་བྱེད་ཅིག་བསྟོམ་པ་རང་འདུག། དེ་ཡིན་ན་ཡི་ནས་འཛིགས་བྱེད་
ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པས་ལམ་སྟོམ་པ་དོན་མེད་ཏུ་འབྱུང་རོ། །གསུངས་པས། ཉེ་གནས་ཆོ་བརྟན་གྱིས།
ལམ་བསྟོམ་པ་དོན་མེད་དེ་བྱིད་ཅག་ལ་བབ་སྟེ། མེད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་རྩ་ཙེ་ཅན་དེ་
བསྟོམ་པས་གྲོལ་ན་རི་བོང་རྩ་བསྟོམ་པས་གྲོལ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་ཐོབ། ཅས་ཞུས་པས་པའ་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་དབྱེས་པའི་ལ་རྒྱས་ཤིག་ཁོ་བོའི་གསོ་རིག་སྟོབ་དཔོན་འཛིགས་མེད་མཐུ་ལྟན་

དོ་རྗེས་གསུངས་སྤྱིར་ཡང་ཆོག་དོན་རིམ་བཞིན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་གྱིས་བརྒྱས་སོང་ངོ་།།

རྗེ་འདི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྐུ་མ་གཤེགས་པའི་སྔོན་ནས་གཤེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་པུ་
ལུན་གྱུབ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་གནས་དམ་པ་འདི་ཉིད་སྐུ་གཤེགས་པའི་དབང་གིས་ཉི་གནས་ནང་མར་
བཞུགས་པ་ཡིན་པར་རྗེ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བས་དགྲུང་ན་མཐོན་པོར་
མ་སྤྲིབས་པ་ནས་གཤེགས་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་མོ།།

གོ་འཛོ་རྒྱན་གྱུབ་རིག་འཛིན།

གོ་འཛོ་སྐུ་མ་གྱུབ་བརྟེན་ལུན་གྱུབ་རིག་འཛིན་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ནང་ཙམ་དུ་གོ་
འཛོ་མི་སྔོན་ཚང་ཞེས་གྲགས་པའི་བྱིམ་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འབྱུངས། སྐུ་རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་དམ་པའི་
རིགས་སང། གནས་མདོ་དཔལ་རི་ཆེར་མཁས་གྱུབ་ཀྱིས་ཆགས་མེད་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། རྗེ་དེ་
ཉིད་ལས་རྒྱུད་སྤེལ་གསར་རྟེན་གི་སྤྲིན་གྲོལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་སུ་
སྤངས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས། གོ་འཛོ་རྟོགས་ལུན་ལུན་
གྱུབ་རིག་འཛིན་ཞེས་གྲགས། གཏེར་ཆེན་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་ལས་གནམ་ཆོས་ཐུགས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་
སོགས་སྤྲིན་གྲོལ་གདམས་ཟབ་མང་དུ་གསན། རིག་འཛིན་འཇའ་ཆོན་སྟོང་པོ་དང་། ཉག་སྐྱ་པུ་
སྟོ་གོས། རྗེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་
བརྟེན་ཏེ་སྐུ་འགྱུར་རང་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་གཏེར་སྤྲིན་གྲོལ་དཔག་མེད་གསན།

ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་བརྟན་ལྟར་དགོན་པ་ཐུག་འདེབས་སུ་ཕེབས་པ་ན། དགོན་
པ་འདེབས་གནས་ཀྱི་ས་མིག་དེར་འཕྲི་བ་དཀར་པོ་ཞིག་གིས་ས་བྱས་པའི་ཤུལ་ནས་སྐབ་པའི་
དབང་པོའི་སྐུ་བརྟན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་མཚོག་དུ་དགེ་བར་གཟིགས་ནས་
སྐབ་དབང་བཀའ་ཤིས་འབྱུང་ཞེས་མཚན་གསོལ་ཏེ་དགོན་པའི་རྟེན་གཙོ་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་
བས་ད་ལྟོ་འདྲ་དགོན་པའི་རྟེན་གཙོ་དུ་བཞུགས། ས་དེར་རག་མགོ་དགོན་ཀུན་བཟང་འོད་གསལ་
སྟོང་ཐུག་བཏབ་སྟེ་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། རང་ཆོས་ལྟ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྐབ་པའི་རྒྱན་བཅུགས་

ཤིང་དཔལ་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྐྱབས་པས་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས་ལ་ཆོས་འཁོར་
ཡུན་རིང་བསྐྱོར། ཞར་ལ་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བཅུགས།

སྐྱ་ཆེ་འི་ལ་པོར་ཀུན་སྲང་བྱ་བ་ཏང་གི་ནམ་ཐར་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བཅོན་པས་ཀྱབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཏེ་སྐྱབ་ཁང་ལ་བཟང་ཐལ་དུ་ཤེབས་པ་དང་།
ཆུ་བོ་གསེར་ལྡན་ལ་རྩེ་འཕྲུལ་གྱིས་བཀལ་བ་སོགས་ངོ་མཆོར་བའི་ནམ་ཐར་དུ་མ་ཐུན་མོང་སྐྱ་
བོའི་སློ་ཡུལ་དུ་སྤང་བར་མཛད། སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་བཟང་མོས་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཐར་ལམ་ལ་
བཀོད་པར་མཛད་དོ།

གཙང་སླ་ཀམ་ཡེ་ཤེས།

མཁས་ཀྱབ་དབང་པོ་གཙང་སླ་ཀམ་ཡེ་ཤེས་རིག་འཛིན་བཞད་པ་རྩལ་ནི། གོས་རྩེ་
དཔོན་རབས་དང་པོ་རིག་འཛིན་བདུད་འདུལ་དབང་ལྷག་ལ་སྟོན་སྟོ་བྲག་ཀྱབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་
རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། དབང་དང་གདམས་ངག་བཟང་མོ་གནང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གདུང་རབས་ལྷ་པ་ན། ཀའི་
མཆོན་བྱུར་ཆགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ཕྱོན་ནས་སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། རབ་བྱང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནམ་གཞོན་ལྷགས་འབྲུག་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1640 ལ་
ཡབ་དཔོན་རབས་ལྷ་པ་གོས་རྩེ་དགེ་ལེགས་དཔལ་ལྡན་དང་། ཡུལ་ཁྱོ་བཟང་ལྷ་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་
སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། དགྲང་གངས་བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱེ་ཞང་སླ་མ་འགྱུར་མེད་ཆེ་མཆོག་གི་བྱང་དུ་ཡི་
གོ་འཕྲི་སྟོག་སོགས་བསྐྱབས་པས་རྩོལ་མེད་དུ་མཐུན་ནོ།

བགྲང་བྱ་བརྒྱ་དྲུག་པ་ལ་སྤེལས་ཆེ་རྒྱལ་རོང་ཆ་ཁོའི་གྲུ་པ་འགའ་དང་བཞེབས་ནས་
ཁམས་སྤེ་དགེ་སྟོགས་སུ་ཤེབས། མཁས་ཀྱབ་ཀམ་ཆགས་མེད་ཀྱི་སྐྱ་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཐུབ་
བསྟན་ཀམ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་མཆོན་གྱི་ཅོད་པན་གནང་། བཟོ་གོ་ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྐང་དུ་ཕྱོན།
རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཐུགས་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟེན་ནས་སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་
དང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་སོགས་ཆོས་ཆོན་མ་ལུས་པ་རྩོགས་པར་གསན། གསན་བསམ་གྱིས་

ཞུན་མཐར་བཅད་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་སྐབས། ས་ཡུལ་ནས་ཆབ་ཤོག་འབྱོར་ཏེ་མ་
ཡུམ་ལ་ནད་གཞི་དྲག་པོ་ཞིག་གིས་ཟིན་པས་མུར་དུ་ས་ཡུལ་དུ་བྱོན་པར་བསྐྱལ། སྤྱི་མའི་བཀའ་
གནང་ཐོབ། མ་ཡུམ་དང་འཕད་དུ་འོང་། ཟླ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡུན་ལ་མ་ཡུམ་ལ་སྒྲན་དབྱང་དང་སྤྱང་
བརྒྱུག་ཞབས་ཏོག་བསྟེན་བཀུར་སྤྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་བྱས། མ་ཡུམ་ལ་ལོ་གསུམ་ལ་དཔལ་ཡུལ་
དགོན་དུ་མཆོམས་བསྟེན་སྐབ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། ལོ་ལྔར་སྟོགས་ཀྱི་དད་ལྡན་ལ་མ་ཁིའི་དགོ་
བསྐྱལ་བྱེད་པའི་དམ་བཅས། མ་ཡུམ་ཆོ་དུས་ལས་འདས་པའི་ཞེ་དགུའི་དགོ་ཚ་དང་། རི་ལ་རྩོ་
དར་དང་། ས་ལ་སྒྲུ་རྩོ་རྩོ་ལ་ཡིག་དྲུག། ཡར་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ། མར་ཉམ་
ཐག་ལོང་སྤང་ལ་སྦྱོན་པ་སོགས་བསྐྱབས། མ་ཡི་བྱང་བྱ་སྤྱ་ཞང་སྤྱ་མ་འགྱུར་མེད་ཆེ་མཆོག་ལ་
གཏད།

སྤྱི་ཡང་ལྟ་རི་འོད་གསལ་སྤང་དུ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་དུང་དུ་ཕེབས། ལོ་གསུམ་
ལ་བསྟེན་སྐབ་ཀྱི་བཅད་རྒྱར་བཞུགས། ཉམས་དང་མི་ལམ་ནམས་སྤྱང་ཡི་དམ་ལྟག་པའི་ལྟས་
ཞལ་གཟིགས་དང་ལུང་བསྟན་གནང་། དག་པའི་སྤྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་
རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་བྱོན་ནས་དབང་བསྐྱར་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པ་སོགས་ནང་དང་
གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཆར་བ་ལ་དབང་བསྐྱར། ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་འབྲལ་བ་སྤྱི་མར་སྤུལ་བས་
ཐུགས་ཤིན་དུ་དམྱེས། རྒྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཐུག་བཞེས། གར་དབྱངས་ཐིག་གསུམ། བཅའ་
འབྱུང་རྒྱུད་གསུམ། མཆོད་བཞེས་བྲན་གསུམ། སྐབ་གཏོར་ཆོ་གའི་ཐུག་ལེན་སོགས་ཆོགས་མེད་དུ་
བསྐྱབས།

རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁོང་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཉིད་དུ་དབང་བསྐྱར།
རྒྱལ་བསྟན་སྟོགས་བརྩུར་སྤེལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གཏད་རྒྱ་དང་བཅས། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བྱིན་
ཅན་དང་། ཞོ་རྒྱན་པད་ལྷ་དང་། མ་བྱའི་སྒྲོ་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་
བྱ་ཆས་དང་། གིང་ཆེན་བརྩུ་དུག་གི་ཞལ་འབག་ཤིང་བརྟོན་ཅན་དང་། ཟངས་གསེར་ལས་གྲུབ་
པའི་གུ་དུ་མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞལ་འབག་དང་། རིའུ་རྒྱུད་ཤིང་བརྟོན་འབྲུག་རིས་མ་ཉེར་གཉིས་

བཅས་གནང་སྒྱིན་བསྐྱེལ་ཅིང་དབྱུགས་དབྱུང་གཟེངས་བསྟོད་དང་བཅས་མདོ་ཁམས་སྤང་དུ་
བསྟན་པ་སྤེལ་བར་བཏང་ངོ་།།

དེ་ནས་དབྱུགས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་གནས་མཇལ་དུ་ཕྱིན། རྣམ་འདྲིན་བཞི་པའི་
ཞལ་སྒྱིན་རྩོམ་གྱི་རྣམ་གསུམ་སོགས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་གནས་ཆེན་གནས་ཤུན་ཀྱན་ལ་
མཇལ་བསྐྱོར་དང་ཐུག་མཆོད་སྟོན་ལམ་སོགས་བཏབ། བྱད་པར་དུ་འཕགས་མཆོག་མིག་མི་
འཇུག་པའི་སྐྱེ་འཕྱུལ་ལྟར་བཅས་སྤྱིད་ཞིའི་གཙུག་ལོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་༡ ངག་
དབང་སྟོབ་བཟང་རྒྱ་མཆོའམ་རྩོམ་ཐོགས་མེད་རྩལ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྟེན་ནས། དག་སྤང་
ཐིག་ལའི་རྒྱ་ཅན་སོགས་ཆོས་ཆུན་ཉེར་ལྷའི་དབང་ལུང་སྤྱིན་སྤྱིད་བཅས་བསྐྱེལ་ཏེ། གསང་མཆོན་
རིག་འཛིན་བཞད་པ་རྩལ་ཞེས་གསོལ།

གཞན་ཡང་ས་དགེ་བཀའ་རྟིང་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྤྲ་མ་དུ་མའི་
ཞབས་རྩལ་སྤྱི་བོས་བསྟེན། རིག་པའི་གནས་ལྷ་ཀྱན་ལ་ཐོས་བསམ་བསྟོམས་པས་སྟོབ་འདོགས་
བཅད་པས་མཁྱེན་རབ་དགོངས་པའི་སྟོང་བཟོལ། བ་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་གཙང་ཡུལ་བཀྲ་དབྱུགས་
རི་ལ་སྐྱབ་པ་མཛད་པས། སྐྱབ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་ལྷས་ཞལ་
གཟིགས་ཏེ། མཆོག་ཐུན་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། གནས་དེ་ཉིད་ཆེ་མཆོག་དཔལ་དབྱུང་སྐྱབ་གནས་
སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ས་མགོ་ཐིག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་གི་བྲི་ལ་ཐེབས། དགེ་འདུན་ལྷ་འབངས་
དང་བཅས་པ་ལ་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་བསྐྱེལ། མཆོད་གོགས་རྒྱལ་རྩོད་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་
རྩོད་ཆོ་ཁོ་ཁག་གསུམ་ཏེ། གཟི་འགག་རྒྱལ་པོ་དང་། སོ་མང་རྒྱལ་པོ་དང་། ཅོག་ཅོ་རྒྱལ་པོ་
གསུམ་ཏེ་ཆོ་ཁོ་ཁག་གསུམ་དུ་གདན་དྲངས་པས། མངའ་རིས་དད་ལྡན་དགེ་འདུན་མི་སྐྱེ་པོ་མོ་
དང་བཅས་པ་ལ་ཐུགས་རྟེན་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་སྐྱབས་བདུད་རྩི་བུམ་པ་
གང་གིས་འཁོར་སྟོབ་བརྒྱ་ཐུག་མང་པོ་ལ་བྱབ་པར་མཛད་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མཆོན་དུ་
མ་བསྟན།

དེ་ནས་དད་ལྡན་སྒྱིན་པའི་བདག་པོ་ས་སྟོང་མི་ཡི་དབང་པོ་དེ་དག་གིས་མེ་ཏོག་ཆུང་

ཅུང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར། ཅོག་ཅེ་རྒྱལ་པོ་^①བསོད་ནམས་མགོན་པོ་དང་། གཟི་འགག་རྒྱལ་པོ་
ཆངས་དབང་གཟི་ལྡན་དང་། སོ་མང་མཆོག་ལྡན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྐབས་དུ་
གདན་དྲངས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉིན་དང་། བཙུག་ཆས་གོས་དར། གསེར་དབྱལ་གཡུ་བྱར་གྱི་
འབྲལ་བ་གྲུ་འོམ་པ་ལུལ། རྒྱལ་ཁག་གསུམ་པོས་མཉམ་དུ་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྐྱ་ལེན། གར་
ཅིད། ཉ་རྒྱལ། བཏེན་འཕེན། ཅལ་འགྲན། ཤགས་རྒྱག་བཅས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལུལ། རྒྱལ་རོང་ཁྲོ་
སྐྱབས་རྒྱལ་པོ་གཡུང་དྲུང་རབ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་མཆོད་གནས་སུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། ཁྲོ་རྒྱལ་གྱི་
ཆབ་འབངས་དགེ་འདུན་མི་སྐྱ་པོ་མོ་ཡོངས་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་དུ་དབང་ལུང་དང་། དགེ་སྤྲིག་གི་རྒྱ་
འབྲས་སྤང་སྤང་གི་བྲིད་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར། ཁྲོ་སྐྱབས་རྒྱལ་པོ་འི་
མངའ་འོག་དུ་གཏོགས་པའི་སྡེ་ཀུན་ས་མགོ་དགོན་པའི་ལྷ་འབངས་སུ་ལུལ། ས་དགོན་ལ་ཁྲོ་
སྐྱབས་རྒྱལ་པོ་འི་སླ་མ་ནང་སོ་གཅིག་གི་ཐོབ་ཆ་དང་། ཐོབ་རྟགས་ཐམ་ཀ་བཅས་གནང་། དེ་ནས་
བཟུང་ཁྲོ་སྐྱབས་རྒྱལ་པོ་འི་ནང་སོ་རྣམས་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པར་གྱུར། དེ་གསུམ་ནི་ཁྲོ་སྐྱབས་ནང་
སོ་དང་། ས་དགོན་ནང་སོ་དང་། ལྷ་ཅི་ནང་སོ་རྣམས་སོ།

ས་མགོ་དགོན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་སོག་དམག་གིས་གནོད་འཆོས་འདུ་ཁང་དང་།
ལྷ་ཤག་སོགས་གྲུང་རོ་ཁང་རྩལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཉམས་གསོས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
གནས་ཁང་སོགས་གསར་དུ་བཞེངས། རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་བའི་ཐུག་བཞེས་ཐུན་མེན་ནང་གི་ཆོས་
ཆོན། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྩོགས་ཆེན། ཁྲ་བྲིད། ཐུན་བྲིད། སྐྱ་སྦྱོང་། མི་ལམ་སྦྱོང་བ། ཞིང་ཁམས་
སྦྱོང་བ་དང་། སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་པ་སོགས་བཙུགས་ཤིང་དགེ་འདུན་པས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་
པས་སྐྱབ་བརྒྱུད་བརྟན་པའི་ཀ་ཆེན་མཁའ་ལ་བཏེགས་ཤིང་ས་མགོ་མདོ་སྤགས་དར་རྒྱས་གླིང་
ཞེས་མཆོན་གསར་བས་སྤྱད་པའི་ཆོས་སྡེ་དེ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཕྱིར་གཙང་ས་མགོ་དགོན་པ་འདི་ཉིད་
རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་བའི་དགོན་ལག་གྱུར་དཀར་པོའི་ཆོན་ཆེན་བཞེད་དང་། ཆོན་རྒྱུད་བརྒྱུད་ཅེས་

① ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ས་བོན་དུ་ཅོག་ཅེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་དག་གི་མཆོན་བྱུང་མོད། རྒྱལ་པོ་འདི་དག་ཁོང་དང་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་མིན་
དཔྱད་ཐབས་མ་བྱུང་བས་དེ་དག་དུས་མཉམ་འགྲིག་མིན་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ།

པ་ཡོད་པའི་ཚན་ཆུང་བརྒྱད་ཀྱི་གས་སུ་གྱུར་ཏོ།།

དེ་བཞིན་གནམ་ཆོས་དང་། རྩ་སྤྱོད་པའི་ཟབ་གཏོར་ནམས་ཀྱིས་གཙོའི་སྦྱབ་འཕྲིན་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཡང་དུ་མ་བཅུགས། དེ་ཡང་གདན་རབས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་བཀའ་གདམས་པ་དང་། དུགས་སོ་བཀའ་བརྒྱད་པ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་ཆོས་ལྡན་དང་དེ་ལ་དད་པའི་ལྷ་འབངས་ཡིན་མོད། གདན་རབས་དགུ་པ་སླ་མ་ཀམ་ཡེ་ཤེས་རིག་འཛིན་བཞད་པ་རྩལ་འདིའི་སྦྱ་དུས་ནས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་བའི་དགོན་ལག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།

གཙང་སླ་ཀམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་བདུད་ཅི་སྟན་གྱི་སྦྱབ་པ་འཚོགས་སྐབས་ཤིག་ལ་གྱི་བཅན་ཤ་བའི་མགོ་ཅན་གྱིས་སྒོ་འཚམས་པ་ལ། གཙང་སླ་ཀམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཟིར་ཏེ་རྡོ་རྗེ་མགོ་ལ་བཞག། ལྷེ་ལ་བདུད་ཅི་སྟན་ནས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱང་མར་བཀོད། དེ་བཞིན་གཙང་ལྷན་སྟོད་སྦྱང་བར་གསུམ་གྱི་གཉུག་གནས་ལྷན་གཞི་བདག་ནམས་དམ་འོག་དུ་བཅུག་ཅིང་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྦྱང་བར་བཀོད་པ་སོགས་ལྷ་འདྲེ་བཅན་དུ་ཁོལ་ཁིང་སྦྱང་སྤྱིད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་རྡོ་མཆར། ལྷགས་རྩམ་ཡང་ཆུ་འཁོར་པན་ཡོན་དང་། རྡོ་དར་པན་ཡོན་དང་། མ་འོངས་དུས་ཀྱི་འབྱུང་འབྱུར་ལུང་བསྟན་དང་། ཆོ་ག་སྦྱབ་འཕྲིན་དང་། སྟན་ངག་ཀྱན་བཟང་འཁོར་ལོ་རྡོ་མཆར་བ་དུ་མ་མཆིས་སོ། །མཐར་དཔོན་སྤྲས་ཨོ་རྒྱན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་ཆབ་དུ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་དགུང་གངས་ང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་བྱ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1693ལོར་རྡོ་མཆར་བའི་ལྷས་བཅས་སྦྱ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ།།

ལྷང་ཕྱག་དཀོན་མཆོག་མགོན།

རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྱུར་དཀར་མོའི་ཚན་ཆུང་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ལྷང་ཕྱག་སླ་མ་དཀོན་མཆོག་མགོན་ནི། རབ་དྲག་མེ་པག་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1647ལོར་མོད་སོ་ཅུ་སྦྱ་འབྱུངས། སྦྱ་ན་ཆུང་དུའི་དུས་སུ་རྩོད་བྱེ་དགོན་པར་ཆོགས་སུ་ཞུགས། དེས་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལྡན་དུ་མར་

ལྷ་སར་ཁྱལ་ས། དགུང་གངས་ཉེར་བཞི་པ་ལྷགས་ཀྱི་ལོར་སློན་སྤྱིང་གཏེར་ཆེན་འགྱུར་མེད་རྩོ་
རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་སློན་གྲོལ་སྤྱིང་བཏབ་པ་དང་རྒྱུ་ཁེལ་ཞིང་། དེར་ཕེབས་ནས་ལྷ་སར་ཁྱལ་ས། སློན་
གྲོལ་སྤྱིང་རྒྱུ་གཏེར་ཆེན་འགྱུར་མེད་རྩོ་རྩོ་ལས་མདོ་སྐད་ཀྱི་གཞུང་བྲིད་རྒྱུ་མ་དང་། ལྷ་ས་འགྱུར་
བཀའ་གཏེར་གྱི་སློན་གྲོལ་མང་པོ་གསན། ཟངས་རི་མཁར་དམར་གྱི་གནས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་མཛད།
རྒྱུང་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་ལས་ཟབ་མོ་གཙོད་གྱི་སློན་གྲོལ་མཐའ་དག་གསན།

དགུང་གངས་ཉེར་བརྒྱན་པ་ཆུ་སྤང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1673ལོར་སྤྱིར་རང་ལྷལ་རྒྱུ་ཕེབས་པའི་
ལམ་ནས་རྩོ་ཀམ་ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་རྒྱུ་བྱོན། གཙོད་གྱི་ཆོགས་ལས་རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་
སོགས་སློན་གྲོལ་ཟབ་བཀའ་ཅི་རིགས་གསན། སྐབས་དེར་རྩོ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་
གནས་མདོར་བྱོན་པ་དང་ཁེལ་བས་མཇལ་ཁ་ལྷས་ཤིང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཆེ་བར་གྱུར། རྩོ་ཉིད་
ལ་མི་སྤྱིང་པའི་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་དཔལ་ལྷལ་རྒྱུ་ཕེབས། རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ལས་རྒྱ་
དང་། གནམ་ཆོས་གྱི་ཟབ་གཏེར་སྟོར་དང་། རྩོ་གས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ལྷག་
རྩོ་གས་བྱུང་འདྲུག་གི་གདམས་པ་སོགས་སློན་གྲོལ་གྱི་ཟབ་བཀའ་མཐའ་ལས་པ་གསན་པས་རྩོ་
ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབ་ཆེན་བརྒྱུད་གྱི་ཡ་གྲུལ་རྒྱུ་བཟུགས། རྩོ་བེ་དགོན་རྒྱུ་བཟུགས་ཤིང་
སྤྱོད་པ་མཛད་པས་ཉམས་ཚུགས་ཀྱི་ལོན་ཏན་རྒྱས་ཤིང་མཁར་དང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་
པོར་གཤེགས། དེར་དགོན་པའི་མཁར་པོ་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕངས་མེད་རྒྱུ་བསྟོར།
སྐབས་དེར་ཨ་ཁོད་ལ་ཁའི་དགོན་དང་། རྒྱུ་སྤྱི་བ་གྱི་དགོན་དང་། རྩོ་མོ་དགོན་བཅས་དགོན་
ཁག་གསུམ་གྱི་འདུས་སྡེ་རྣམས་རྩོ་ཉིད་གྱི་ཆོས་འཁོར་སྟོར་སར་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་རྒྱུ་འདུས་
པས་རྩོ་འདིའི་མཚན་ལ་དགོན་གསུམ་མཁར་པོ་ཞེས་གྲགས།

འདུ་འཛིན་རྒྱས་ཤིང་འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་ཆོགས་བྱུང་བར་བརྟེན་དགོན་ཁག་གསུམ་པོའི་འདུས་
པ་རྣམས་སོ་སོར་གནས་སྤྱི་བཏང་སྟེ་གནས་གཞན་རྒྱུ་ཕེབས། མོད་པོའི་ཐང་འདུམ་ལ་རྒྱ་
སྤྱོད་རྒྱུ་འཇའ་སྤྱི་འདྲེས་མའི་ནམ་མཁའ་ནས་སྤྱང་ཆར་བབས་ཤིང་ཁྱུ་གྲུག་གིས་སྤྱི་
འབྱེན་པས་སྤྱང་བ་ལྷུ་ཏེ་དབྱུ་ལྷ་ཕུད་ནས་བྱང་ཐོས་སྤྱི་བརྒྱབས་པས་བྲག་ལ་འཛིན་པར་

བདེན་པ་ལྟར་ཞུ་ཡི་རྗེས་བྱུང་། དེ་དུས་ལྷག་རྗེ་ཞིག་དང་འབྲུང་། ལྷག་རྗེ་དེས་སླ་མ་ཁྱོད་ཆར་
བ་འདིའི་ཁྱོད་གང་དུ་འང་ཐེབས་མི་རུས། ཡ་གི་ན་བྲག་ཕྱག་ཅིག་ཡོད་པས་དེར་བཞུགས་མཛོད་
ཟེར་བས་བྲག་ཕྱག་དེར་སྦྱོར། དེར་བྲག་ངོས་སུ་གཡུང་དྲུང་གི་རི་མོ་དང་། བྲག་ལ་རྩུ་འབབས་པ་
གཟིགས་པས་གདན་ས་མཛོད་ན་བརྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དགོངས་ཏེ་ཐང་འབྲུམ་ལ་དེར་
བཞུགས། རྒྱབ་པ་མཛོད་ཅིང་ལུང་ཕྱག་དགོན་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ། དགོན་པ་ལས་རྒྱང་རིང་
བའི་འཇང་ཕྱག་ཅེས་པའི་རི་ངོས་ནགས་གསེབ་ནས་མཆོན་མོ་འོད་འཕྲོ་བ་མཐོང་། དེར་བལྟར་
སྦྱོར་པས་ཤིང་ཅན་དན་ལས་བྱུང་པའི་བྱ་རུ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་བརྟན་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་
འདུག། སྐྱབ་བརྟན་དེ་དག་དགོན་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་གདན་དྲངས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས།
རྒྱབ་འཕྲིན་དུས་མཆོད་ནམས་དཔལ་ཡུལ་དང་། སྦྱོར་སྤིང་གི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་བཅུགས། འདུས་
སྡེ་ནམས་ལ་མདོ་སྤྲལ་གྱི་གཞུང་ལྷགས་མང་པོའི་ལྷགས་བྲིད་དང་། བྲད་པར་དུ་གནམ་ཆོས་གྱི་
སྟོན་འགྲོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྗེས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་ནམས་གྱི་སྦྱོར་བྲིད་དང་།
གནམ་ཆོས་དང་། རྒྱའི་ཟབ་གཏེར་དང་། འཇའ་ཆོན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་། སྦྱོར་སྤིང་གི་གཏེར་
ཆོས་ནམས་འཆད་སྤེལ་མཛོད།

གཙོ་བོར་ཟབ་མོ་གཙོད་གྱི་གདམས་པས་སྦྱོར་གྲོལ་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོབ་མ་
ནམས་གཙོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྦྱར། སྐྱེ་ཆོ་སྦྱང་དུ་སྦྱིང་པོ་ནང་གི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་མཛོད་
ཅིང་སྤང་སེམས་འདྲེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས། ཀུ་ཤ་ཞེས་གཞི་བདག་ནག་སྦྱོགས་
པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྟོག་ལན་གསུམ་ལ་བརྒྱབས་ཀྱང་སྟོག་གིས་མ་རྩུགས་པར་སྟོག་རྩུ་མཆོ་རྩུང་
ཞིག་ཡོད་པ་དེར་འཕྲོས་པས་སྟོག་མཆོ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། ས་དེར་མཆོ་བདུན་བཞོལ་བར་
བགྱིས་ཤིང་མཆོ་ཞིག་ལས་བྱ་རུའི་སྐྱབ་བརྟན་དང་། མཆོ་ཞིག་ལས་དྲུང་དཀར་ཞིག་གཏེར་དུ་
བཞེས་པས་མཆོའུ་དེ་དག་ལ་སླ་མཆོར་གྲགས་པ་དང་། ཆེབས་དྲེལ་བཞོན་ནས་བྲག་གཡང་དུ་
འཕུར་བ་ལྟར་བྱོན་ནས་ཆེབས་དྲེལ་གྱི་རྒྱག་རྗེས་བྲག་ལ་བཞག་པ་ད་ལྟ་འང་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་
སྟགས་ངོ་མཆར་བའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བཛོད་དུ་ཡོད་དོ། །གནས་དེའི་བྲག་ངོས་ནས་གཏེར་དུ་

བཞེས་པའི་རུང་དཀར་སོགས་རྟེན་མང་ཐེབས་བཞག་གནང་། མཐར་དགུང་གྲངས་ར་བྱག་པ་
རབ་ཉི་ཅུ་རྩ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1702 ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱས་སོ།

དར་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན།

མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དར་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་ནི། རབ་བྲག་ས་སྐང་རྩེ་སྤྱི་ལོ་1649
ལོར་རྡོ་སྤྲད་དར་སྤྱོད་འབྱོར་འགོག་ཐང་གི་ཉེ་ཆར་ཡབ་ཟེ་ར་རྡོ་རྗེ་དང་། ཡུམ་འབོག་བཟའ་ཨ་
སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས། རྒྱུ་མིང་ལ་བདེན་སྟོབས་ཞེས་བཏགས། དགུང་གྲངས་བརྒྱད་
པར་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལ་སྤྱངས། དགུང་གྲངས་བཙ་བརྒྱད་པར་ཀུ་ཐོག་ཏུ་ཐེབས། རྒྱུས་ཆེན་རུ་མ་
ལས་མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུམ་སོགས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཟབ་བཀའ་མཐའ་ཡས་པར་སྒོས་
བསམ་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་སྐྱ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། རྗེ་དེ་ལས་བསྐྱུང་བྱ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་ལ་མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུམ་དང་།
རྩ་དང་། གནམ་ཆོས། དགོངས་འདུས། དགོངས་ཟང་། བཀའ་བརྒྱུད་ནམ་གསུམ། འཇའ་ཆོན་
ཆོས་སྒྲོར། སྤྱིད་འཇུག་དང་འདུལ་བ་སོགས་མདོ་སྒྲོར་རུ་མ། གཙུག་དང་། ཆགས་མེད་ཆོས་སྒྲོར་
སོགས་ཀྱིས་མཆོན་སྤྱོད་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་ཀྱི་སྤྲིན་གྲོལ་ཟབ་བྲིད་ནམས་གསན་ཅིང་སྒོམ་སྤྱོད་
གནད་སྤྲིན་མཛད།

རྗེ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་བསྐྱབ་པ་བཞེས་པས།
མཆོན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་རུ་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་སྤྱོད་ཆོ་རྒྱལ་པོར་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་ལྷུང་
གིས་མ་གོས་པའི་དགེ་སློང་ཆེན་པོའི་ངོ་པོར་བཞུགས། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་འདས་རྗེས་གསེར་
བ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ལས་སྤྲིན་གྲོལ་མན་ངག་གེགས་སེལ་པོགས་འདོན་དང་བཅས་པ་ལེགས་
པར་གསན་ཅིང་། ལྷ་བའི་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པར་མཛད་པས། རྗེ་འདི་དང་། གདོང་གུ་རུ་རྒྱལ་
མཆོན་དང་། རོང་སྟོན་པདྨ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཐོལ་མའི་ཤུག་རྒྱལ་མཆོན་དང་བཞི་ལ་གསེར་བ་
ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་སྒོ་བ་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ཐོགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞི་ཞེས་གྲགས་སོ། རྗེ་སྤྱོད་མའི་

བཀའ་ལྷན་བཞིན་རི་ཁྲོད་ངེས་མེད་རྩ་འགྲིམས་ཤིང་སྦྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བཅུགས། མཐར་ཡབ་གཞིས་དར་སྤྱོད་ལེགས།

དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་བ་རབ་ཉི་ཆུ་བྱ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1693ལོར་དར་སྤྱོད་སྟེ་མཁར་རྩ་དར་སྤྱོད་དགོན་པ་ལྷག་བཏབ་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་རྩ་བཞེངས། གདུལ་བྱ་དཔག་མེད་བསྐྱངས་པས་ལྷ་ཅེ་དགོན་པའི་དགོན་ལག་ཐིག་ནག་ཅན་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་རྩ་གྱུར་དོ།

འདྲི་སྟོན་རྩ་ཆུ་ཁ་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་མཛད་ཅིང་ཡུལ་དེར་དཔལ་ལྷན་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟེ། འོ་སྦྱབས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་སྒྲར་ལེགས་ཤིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་བཞིན་རྩ་དར་སྤྱོད་སྤྱད་བར་གསུམ་དང་། རྩ་མཐུང་། མང་སྤྱོད་ཆོད། རྟེན་གསེང་རྩི་ལན་ཆད་ལ་གདུལ་བྱ་རྒྱས་པས་ཡུལ་སྡེ་དེ་དག་ལྷ་འབངས་སུ་གྱུར། རབ་ཉི་ལྷགས་སྟག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1710ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ནང་རྟེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལེགས་གྲུབ་བྱང་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་དཔོན་པོ་སྟོང་གསལ་དར་སྤྱོད་དགོན་པའི་གདན་སའི་བྲི་ལ་མངའ་གསོལ། ཁོང་ཉིད་གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་རྩ་བྱོན་ནས་གནས་ཆོས་དང་། རྩལ་ཟབ་གཏོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་ལྷན་ཟབ་བྲིད་བཟང་བྱ་རྩ་མར་གནང་བས་བསྟན་རྒྱལ་ལ་འཕྲིན་ལས་འགན་མེད་བྱང་། ལྷ་ཅེ་དགོན་སོགས་དཔེ་ཁྲོད་རྩ་མར་སྦྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནས་ཆོ་དང་སྦྱབ་པ་མཉམ་པར་བཞུགས། གསུང་ཆོས་པོད་གཉིས་ཅམ་བཞུགས་ཀྱང་ད་ལྟ་འཛོམ་ཞིག་རྩ་སོང་བས་བསང་ཡིག་དང་། འདོན་ཆོག་སྟོར་རེ་བྱང་ལས་མི་སྤྱང་ངོ་།

མཐར་དགུང་གངས་གོ་ལྔ་བ་རབ་ཉི་ཆུ་ཕག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1743ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱས་སོ། རྩི་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་པ་ལྷ་ཅེ་པ་རྩ་རང་གོལ་དང་། གསུམ་པ་གཙང་བ་སྤྱོད་ལྷན་དང་། བཞི་པ་ཨ་པར་སྦྱལ་སྤྱོད་དབང་མགོན་པོ་རྣམས་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

མཁན་ཆེན་པཎ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

གྲུབ་ཆེན་སོག་པོ་ལྷ་དཔལ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་དཔལ་ལྷན་མཁན་ཆེན་པཎ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། དེ་ལ་མཚམས་སྦྱངས་ལྷགས་ཀྱི་ལོར། །མཁན་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་འབྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་བྱལ་ལྷགས་ཀྱི་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ 1660ལོར་དཔལ་ལྷན་མེད་སྤང་ཞེས་པར། རྒྱ་ནག་ར་བའི་གདུང་རིགས་ཏེ་ཇེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔོན་ཏུ་སྤྲུའབྲུངས། དགུང་གངས་བརྒྱུད་པར་འབྲི་སྟོག་ལ་སྦྱངས་པས་ཆོགས་མེད་ཏུ་མཁྱེན། དེ་སྔོན་དགུང་ལོ་བདུན་པ་ཅན་ལ་སྤྱལ་པའི་གཏེར་ཆེན་རིག་འཛིན་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ལས་གནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་སྟོན་གཏད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་གསན། དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པ་ཤིང་ཡོས་ལོ་ནས་བཟུང་སྤྱི་ལོ་ཁྱ་པོ་ཇེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་།

དགུང་གངས་ཏེ་ཤུ་པ་ས་ལྷག་ལོར་ཇེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། ཏེ་གནས་བཟུང་ཤེས་ཆོ་བརྟན་གྱིས་ལས་ཀྱི་སྟོན་དཔོན་མཛད་ཅིང་དད་པའི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་མཚན་པཎ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ། བསྐྱབ་སྟོན་མིག་འབྲས་བཞིན་ཏུ་བསྦྱངས་པས་བཅུན་པའི་ཚད་ཏུ་གྲགས།

སྤྱི་ཕེ་རིགས་སུ་ཇེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལས་བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུམ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་བྲིད་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྫོགས་དང་། སངས་སྤྱིང་སྤྱུ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། རྟག་ཤམ་ཡི་དམ་དགོངས་འདུས་དང་། བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། རྡོར་སྤྱིང་དང་། པཎ་སྤྱིང་པ་དང་། ཀར་སྤྱིང་དང་། རྩ་དང་། འཇའ་ཚོན་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། བདུད་འདུལ་དང་། སྟོང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཕྱི་ལའི་བཀའ་འབྲུམ་དང་། ཆགས་མེད་གསུང་རྟོག་པལ་ཆེར་དང་། གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་

འཆང་བཅས་རི་ཚོས་གསུམ་དང་། ཁྲ་ཁང་དང་། ལུན་ཁང་དང་། སྒྲ་ཚོས་དང་། མི་ལམ་སྒྱུར་བ་དང་། ཞིང་ཁམས་ལྔ་སྒྱུར་བཅས་ནང་ཚོས་ལཱ་བྱེད་སྟགས་སྒྲིན་གྲོལ་མཐའ་དག་བྱུམ་པ་གང་ཕྱི་ཚུལ་དུ་གསན། བཙུན་འབྲུག་དྲག་པོས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐོན་པོ་བཞེས།

བར་བྱིས་དཔལ་མོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སྟགས་ཡོངས་འཛིན་ཉེར་ལྔ་ཙམ་ལས་མདོ་མང་དང་། ཤེར་བྱིན་སྟགས་བཀའ་འབྱུང་པལ་ཆེར་དང་། རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་སྟགས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དགུང་གྲངས་སོ་ལྔ་པར་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་སྤྲུང་ཡང་གནམ་ཚོས་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་མན་ངག་སྟན་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་གཙུག་ལྷན་པའི་མཐའ་དག་གི་མཁས་པ་ལྟ་བུ་གནང་སྟེ་དོ་རྗེའི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་མངའ་གསོལ། ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱལ་སྟགས་ངེས་དོན་གྱི་གདམས་པས་སྟོབ་ཚོགས་བསྐྱུང་དགོས་པའི་བཀའ་ཅད་པན་བསྟུལ།

སྤྱིར་གཏིར་ཆེན་བདུད་འདུལ་དོ་རྗེའི་ཕུར་པའི་ལུང་བྱང་ལས། ལྷ་དཔལ་སྤྱུལ་པ་ཐུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་ཅན་མདོ་ཁམས་ཤར་ནས་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་འབྱུང་ཞེས་འབྲུལ་མེད་ལུང་གིས་བསྟུགས་པ་ལྟར་སྟག་པོ་ལྷ་དཔལ་གྱི་སྤྱུལ་པར་གྲགས་ཤིང་། དགུང་གྲངས་སོ་བརྒྱུད་པར་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས་འཕགས་པའི་གནས་བཟན་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ལུང་བསྟན་ཏེ་སོ་ཐར་འདུལ་བའི་སྟོམ་རྒྱུན་གནང་བའི་མཁས་པོར་མངའ་གསོལ། གནམ་ཚོས་དང་། རྩྭ་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་གཉིས་དང་། སངས་སྤྱིང་དགོངས་འདུས་སྟགས་ཟབ་གཏིར་པལ་ཆེ་བའི་བྱི་ནང་གི་བསྟེན་སྦྱབ་ཐེམ་པ་དང་། ཉགས་ཐོན་པར་མཛད། ལྷག་པའི་ལྷ་རབ་འབྲུམས་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས།

དགུང་གྲངས་སོ་དགུ་པར་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོས། ཀུ་ཐོག་ངེས་དོན་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་འདི། ཀའ་ལ་བབས་པ་དེ་ཡིས་འཛིན་དགོས་ཕྱིར། ཀའམ་ངག་མ་ཉན་གནས་འདིར་བྱིད་བཞུགས་ལ། རྩྭ་རྫོགས་འོད་གསལ་བྱིད་དང་སྟོམ་རྒྱུན་སྟགས། འཛིན་སྒྱུར་སྟེལ་བའི་ཐུགས་

བསྐྱེད་མ་གཡེལ་དང་། །ཆོ་སྦྱབ་མཐར་ཕྱིན་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་། །དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་
འབྱུང་བ་ཕྱི་མཐའ་གསལ། །ཞེས་སོགས་ཞལ་གདམས་ལྷན་བསྟན་དང་། །རྒྱའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
གསང་འདུས་དང་། །གནམ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་གཏད་དང་། །སྤེ་བདུན་གྱི་བཀའ་བསྐྱོད་བཅས་གནང་
སྟེ་རྗེ་འདི་ལ་བསྟན་པ་གཏད་ཅིང་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་དགོངས་རྒྱུ་གས་
བསྐྱབས། །དཔལ་ལྷན་དགོན་རུ་མདོ་སྐགས་བཀའ་གཏེར་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། །ཕྱག་རྒྱུ་གས་ཀྱི་
ཁྲིད་དང་། །སྦྱབ་འཕྲིན་ཆོ་གའི་ཕྱག་སྟོལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་བསྐྱུངས།

དགུང་གངས་ང་བཞི་པ་རབ་ཉི་ཆུ་སྦྱུལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1713ལོ་ནས་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བྱང་
རྒྱལ་ཆོས་སྤྱི་གི་གདན་སའི་ཁྱར་ཆེན་བཞེས། །རྒྱ་དང་། །གནམ་ཆོས་དང་། །འཇའ་ཆོན་ཟུང་
གཏེར་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་སྐོར་དང་། །ཕྱག་རྒྱུ་གས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྦྱོབ་
ཆོགས་ཀྱི་རེ་བ་སྐོར་བ་དང་། །རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པར་
མཛད། །ཕྱག་རྒྱུ་གས་འཕོར་ཆེན་བྱང་བ་རྒྱལ་གྱིས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྒྱལ་ལ་མཆོད་འདུལ་
དང་། །རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྤེར་བསྟེན་བཀྱར་དང་། །པད་འབྱུང་གི་སྦྱིས་
རབས་ཞལ་ཐང་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་དང་། །སྤྱན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཕོར་སྒྲོས་བསྐྱུངས་འོ་མཆོར་བ་དང་། །གསེར་གདུང་ཆེ་
འབྲིང་སོགས་རྟེན་གསུམ་མཐའ་ཡས་པ་བཞེངས་པའི་སྦྱོགས་སུ་གཏོང་བ་ལས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་
མཛད། །རུས་གསུམ་སྤྱི་བ་མེད་རུ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
མངལ།

བཅ་གོ་རི་ཁྲོད་རུ་རྒྱན་བཞུགས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱུ་གས་བྱུང་རུ་འཇུག་པའི་མན་ངག་གིས་སྦྱོབ་
ཆོགས་བསྐྱུངས་པས་རྒྱ་ནག་བྲག་སྐོ་ཡན་དང་། །རི་ཆབ་མན་གྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་ཞལ་སྦྱོབ་རུ་
གྱུར། །རྗེ་འདི་ལས་བསྟེན་པར་རྒྱུ་གས་པའི་སྦྱོབ་མ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དང་། །རྟེན་གས་པ་མཆོག་རུ་
གྱུར་ཅིང་གཞན་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་མཛད་རུས་པའི་སྤྱི་མ་བརྒྱ་ཅ་སོགས་སྦྱོབ་མ་ནམ་
མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྷར་བྱུང་། །མཁན་ཆེན་པལླ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་མཆོན་གྱི་སྟན་པ་དང་།

འཕྲིན་ལས་སྟོགས་མེད་ཏུ་རྒྱས།

སྤྱི་ཆོ་འི་ལ་པོར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བཅུ་བ་མཐའ་དག་མཆན་དོན་བཞིན་འབད་མེད་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཅིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། རྒྱལ་བས་དམན་པས་མེ་ལྷག་ལོར། །
མཁན་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགུང་གུངས་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་ཉི་
མེ་ལྷག་ལོའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་སྤྱི་ལོ་1727ལོར། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། བདག་ནི་ལོ་ན་
མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ད་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐར་སྦྱོང་བའི་དུས་ལ་
བབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཅ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་དང་། ཤར་སྟོགས་ནས་སྤྱོད་དང་
འོད་འཇུག་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་བཅས་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྟུས།
གདུང་ལྷགས་ལ་སྤུལ་ཆོ་ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་གྱིས་གང་བ་དང་། ལྷ་སྐྱ་དང་། ལུ་མ་པ་དང་།
ལྷོན་ཤིང་དང་འདྲ་བའི་སྤྱིན་ཤར་བ་དང་། གདུང་དུད་ལྷ་སྐྱ་དང་ཕྱག་མཆན་གྱི་ནམ་པར་གྱུར་
པ་སོགས་གདོད་མའི་མགོན་པོའི་སྟགས་སྟོང་དུ་གྲོལ་བའི་ཉགས་བྱུང་པར་བ་བྱུང་། གདུང་དང་
རིང་བསྐལ་མང་དུ་བྱོན་ཏེ་དེར་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཀུན་དང་། ལས་ཅན་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ནམ་
གྲོལ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་གོ་འཕང་ཆེན་པོ་ལ་དབུགས་དབྱུང་བར་མཛད་དོ།

རྒྱགས་སངས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་རྒྱགས་སངས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་
པའི་སྟོད་ཅམ་དུ་གྲུབ་ཐོབ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་
གསེར་ལོ་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་སྤྱིས་བྱ་བ་ལྷུང་བསྟན། འཕྲི་སྟོག་དང་
ཅིས་དཀར་ནག་ལ་སྦྱངས་པས་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། སྟོན་བཅོན་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་
མཆན་ལ་གཙུག་སྤུངས་ལས་མཆན་དབང་དྲག་དུ་གསོལ། རྒྱགས་ཆོག་པལ་ཆེར་དང་ཆོས་
སྦྱོང་ནམས་སྟགས་སུ་རྒྱུད། དཀྱིལ་འཁོར་གདངས་དབྱངས་རོལ་མོ་གཏོར་བཅོ་སོགས་བཤད་
རྒྱུ་ཕྱག་ལེན་སྤྲོ་བ་ནམས་སྦྱངས་པ་ལ་འཛིན་སྟོ་ཡངས་པས་སྟགས་ལ་ངེས་པར་གྱུར། རྗེ་དེ་

ཉིད་ལས་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ལོ་ཆོ་སྒྲུབ་གསང་འདུས་དང་། རིག་འཛིན་འཇའ་ཆོན་སྒྲིང་པོའི་གཏེར་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་དང་། དགོངས་པ་བཟང་ཐལ་དང་། བྱང་གཏེར་དྲག་མཐིང་དང་། ཆོ་སྒྲུབ་བཟང་དོན་མདའ་འཕེལ་མ་དང་། ཐུགས་ཆེན་ཡང་སྒྲིང་འདུས་པ་དང་། བདེ་ཆེན་སྒྲིང་པའི་མཁའ་འགྲོ་དགོངས་འདུས་དང་། ཡང་ཉི་ནག་པོ་གསེར་གྱི་འབྲུ་གཅིག་དང་། རྩོད་བྱ་བུལ་བའི་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཅིང་བསྐྱེམས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་ཞིང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་མཐུན།

གཏེར་ཆེན་རིག་འཛིན་མི་འགྱུར་རྩི་རྩེའི་མདུན་ནས། གནམ་ཆོས་ཐུགས་གཏེར་སྒྲན་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཆགས་མེད་བྲིད་འབྲེལ་ཆེན་པོ། ཆོས་འབྲུ་བདུན་པ་རྩ་རྒྱུད་སྒྲོར་གྱི་སྒྲིན་བྲིད་དང་། རྒྱུ་ལོ་ཆོ་གསང་། ལྷ་མ་ཞི་དྲག། ཉ་མགིན་གསང་འདུས། སུར་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་གསན་པས་བརྒྱད་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར། གནས་མདོ་དཔལ་རི་ཅེར་ཐེབས་ཉེ་སྒྲན་རས་གཟིགས་དངོས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆུང་ཆགས་མེད་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་ཆོགས་གསུམ་རིམ་ལོ་དུས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས། མཚན་རྩི་རྩེ་ཀུན་བཟང་རྒྱ་མཚོར་གསོལ། ཡི་གེ་རེར། རྩི་རྩེ་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས་མཚན་དེ་ལྟར་འབོད་པ་ཡང་ཡིན་མཆིལོ།

རྩི་ཆགས་མེད་ལས་བཟང་མོ་ལྷ་སྒྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་དང་། ཀར་སྒྲིང་ཞི་ཁྲོའི་དབང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་བསྐྱེགས་དང་ཆོ་གའི་ཆོག་བྲིགས། རྟ་སྒྲིང་སུར་བ་གསར་བསྐྱེགས། སྒྲིང་གསལ་སྒྲིང་ཐིག། དམ་ཆོས་སྒྲུལ་སྒྲིའི་སྒྲིང་ཐིག། འབྲི་བྱང་གྲོ་ལོད། སྒྲིན་གཏེར་རིག་འཛིན་ཐུགས་ཐིག། ཆོ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲིང་ཀུན་འདུས་སོགས་དང་། རི་ཆོས་ཐེམ་ཡོད་ཐེམ་མེད་དང་། རྩམ་ཐར་བཀའ་འདུམ་པལ་ཆེར་དང་། རྩོར་བྲང་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་གསན། གཏེར་སྒྲིན་ཆེན་པོ་དེ་སོ་བྱང་སྔགས་གསུམ་ཀའི་རྩ་བའི་ལྷ་མར་གྱུར། ཐུག་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བྲིད་བསྐྱེམས་པས་རྫོགས་པའི་བོགས་ཐོན་རྟོ།

རྩི་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞབས་རུལ་སྒྲི་བོས་བླངས་ཉེ་སྔ་འགྱུར་མདོ་སྒྲུ་

སེམས་གསུམ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གོང་འོག། ལྷ་མ་དགོངས་འདུལ། རྒྱའི་ཚེས་སྐོར་ཡོངས་
རྒྱུགས། གནམ་ཚེས་དགོངས་གཏེར་ཚེས་བཀའ་ཆ་ཆང་། རྒྱུགས་ཆེན་རང་བྱུང་རང་ཤར། རྩོམ་
ཐུང་བའི་དབང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྱོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་གཏད་ཀྱ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འབྱུར་རིན་པོ་
ཆའི་ལྷགས་ལྷང་ནམས་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འབུམ་དང་། ཉག་སྤྱག་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
བཀའ་འབུམ་དང་། འབྲུལ་ཞིག་དབང་དྲག་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འབུམ་བཅས་གསན་ཅིང་ཡུན་རིང་
དུ་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཟིན་སྤྲས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་རྟོ།

རིག་འཛིན་སྤྱོད་གསལ་སྤྱིང་པོའི་ཚེས་བདག་དུ་ལུང་གིས་ཟིན་པས་གཏེར་སྤྱོན་རང་
ལས་གཏེར་ཚེས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་གསན། སྤྱོད་ཐང་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཐང་གདལ་སྤྱོད་ཡོངས་ལས་
རྒྱུད་བརྩུ་བརྩུན་དང་། ཚོགས་ལས་རིན་ཆེན་ཐུང་བ་སོགས་ཀར་གཙོད་ཀྱི་སྐོར་དང་། ཐང་ཡིག་
སྤེལ་ནམས་དང་། ཆོ་མཆོམས་སྤྱུལ་སྤྱོད་བརྩུན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྤྱོད་ཚོགས་ལུམ་ཀྱི་དབང་དང་། ཁང་
ར་ལྷ་མ་ཚེས་སྤྱོད་ལས་ཀྱན་སྤྱོད་སྤྱིང་པོའི་རྩོམ་སེམས་སྤྱིང་ཐིག་དང་། ལྷ་མ་སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་
ལས། དྲི་མེད་ལྷན་པོའི་དོན་ཏིག་འགོ་བ་ཀྱན་གྲོལ་ཀྱི་ཚེས་སྐོར་དྲུག་ཆོན་བཙོ་ལྷ་ཡོངས་རྒྱུགས་
གསན།

གཞན་ཡང་ཀུ་ཐོག་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་དང་། བརྩུད་འདུལ་སྤྱོད་པ་པར་བརྒྱད་
འཛིན། རོང་པོ་རྩོམ་རྒྱལ། པར་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། གསེར་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས། ཨ་ལྷ་གྲུ་བ་སྤྱིང་
སོགས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཤིན་དུ་མང་པོ་ལས་སྤྱིང་མ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་མན་ངག་
གི་རྒྱན་པལ་མོ་ཆེ་གསན་པས་རོམས་པ་མེད་པར་མཛད་པས་མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་ཅིང་མདོ་སྤྱགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱལ་དུ་ཕྱིན། བསམ་བྱུང་གི་སྤྱོད་
འདོགས་བཅད་ཅིང་། དཔེན་པའི་རི་རོགས་ནམས་སྤྱི་ཡི་དམ་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་ཐུགས་དམ་
ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བས་རྩོམ་ཐུག་པའི་ལམ་ལས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མཛོད་དུ་གྱུར། དུར་
སྤྱིག་གི་ན་བཟའ་མཛོད་པས་བརྒྱན་ཏེ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཀྱི་བཅས་མཆོམས་ལས་མི་འདའ་བར་
མཛད་པས་སྤྱོད་བརྩུན་པའི་དཔེར་འོས་སུ་གྱུར།

གདན་ས་རྒྱལ་ས་སངས་གནས་མཆོག་ཏུ་སློན་གྲོལ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། བསྐྱེན་རྒྱུ་ཡན་ལག་བཞི་ལྟ་བུ་གྱི་རྒྱུ་ཆེན་བྱམ་རྒྱུ་མང་ཏུ་བཅུགས་ཏེ་འདུས་སྡེ་བསྐྱེད་སྤེལ་གྱི་ལྟ་སྒྲིམ་ཁ་འདོན་སྟོན་འདུས་བྱས་གྱི་དགེ་ཅ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབས། རྗེ་རིག་འཛིན་ཀླན་བཟང་ཤེས་རབ་གཤེགས་རྗེས་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུ་དཔོན་ཏུ་ཆོགས་རྒྱུ་རྗེས་སློབ་ལན་མང་དང་། དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་གནང་སྟེ་དཔོན་པ་ཡུན་རིང་བསྐྱེད་སྤེལ་མཛད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཟབ་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུན་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་སྦྱོང་གྱི་རིམ་པ་གསར་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་དང་། དབང་ཆོག་དང་། བྲིད་ཡིག་དང་། རྒྱུ་ཐབས་དང་། གསོལ་འདེབས་དང་། མན་ངག་ཞལ་གདམས་སྟོན་གསུང་ཚྭ་པོད་གཉིས་མཛད། རྗེ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོག་གྱི་སྐུ་གདུང་མཆོད་སྦྱོང་དང་། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོན་པའི་སྐུ་བརྟན་སྟོན་དང་། རྗེ་མ་རྒྱུད་འདུམ་དང་། རྗེ་གསེར་ཆེན་རྒྱུད་བཅུ་བདུན། རིག་འཛིན་ཡོངས་འདུས། མཛོད་བདུན། ཡ་བཞི། རྩ་སྤྱི་པའི་ཆོས་ཆོན་ཆ་ཆོང་། འཇའ་ཆོན་པོད་དུག། གནམ་ཆོས་དཔོངས་གཏོར། ཆགས་མེད་བཀའ་འདུམ། ལྷ་མ་དཔོངས་འདུས། དཔོངས་ཟང་། ཞིག་སྤྱིར་གཏོར་ཆོས་སྟོན་གསུང་རྟེན་བཀའ་གཏོར་གྱི་སྒྲིགས་བཅ་གཤར་བྱིས་ཁོ་ན་དུ་སྒྲིབ་རྒྱ་སྟོན་ལེན་བཞེས། དེ་ལ་སྟོན་པ་རྣམས་པར་དཀར་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ་རེ་ཞིག་ཞིང་ཁམས་སྲུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བརྟན་ཏོ།

གདོང་གྲུ་རྒྱུ་མཆོག་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོང་།

མཁས་ཤིང་བཅུན་པའི་དབང་ཕྱག་རྒྱུ་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གདོང་གྲུ་རྒྱལ་མཆོན་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་ཅམ་ཏུ་དར་ཁྱུག་སྟོང་མའི་ཚུ་ཡར་ཏུ་སྐྱེ་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་པ་ལ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུ་ཆོས་སྤྱིར་ཏུ་གྲ་སར་ཐེབས། རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀླན་བཟང་ཤེས་རབ་གྱི་ཞབས་ལ་གདུགས་ཏེ། གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུང་དང་། རྗེ་གསེར་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ནང་ཆོས་ལྷ་དང་། སྐུ་གསུམ་རྒྱུ་པའི་ཉམས་བྲིད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་བྲིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཆོད་དང་། ཐུག་རྗེ་གསེར་བྱུང་འཇུག་གི་

གདམས་པ་དང་། བདེ་སྐྱེ་སེམས་གསུམ་བཅས་དབང་ལུང་མན་ངག་གྱུ་ཆེན་པོ་གསན། ཀུམ་ཐོག་
དགོན་རུ་ཐེབས་ཏེ་སྤྲུལ་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན།

རབ་ཉི་ཤིང་པག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1695ལོར་བརྩ་གོ་རི་ཁྲོད་དམ་ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྐང་རུ་
གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སང་གེའམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་མཁན་པོ་དང་། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དགེ་སློང་
པལླ་ཐབས་མཁས་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱ་རུ་རྒྱལ་མཆན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་སྐྱོང་
བ་དགེ་སློང་པལླ་རྩི་མེད་སོགས་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
དགེ་སློང་གི་སྟོན་པ་བཞེས་པས་མཆན་གྱ་རུ་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་གསོལ་ཏོ།

དེའི་སྐབས་བྱེད་ནི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་པོ་ཞིག་ལས་རྟེན་པའི་གཟུངས་འཇུག་ཤོག་རྩིལ་ཞིག་
ལས། ལོ་ནི་ཤིང་མོ་པག་གི་ལོ། རུས་ནི་དབྱར་གྱི་རུས། ཟླ་བ་ནི་དབྱར་བྱང་གི་ཟླ་བ། ཆོས་གངས་ནི་
ཡར་ངོའི་ཆོས་གསུམ། རུས་ཆོད་ནི་ཉི་མའི་གུང་། སྟེས་བྱ་གཅིག་གི་རུས། གནས་ཆེན་ཀུམ་ཐོག་རྩི་
རྩེ་གདན་གྱི་ཉི་ལོགས་སུ་ཆུ་སྟོན་མོའི་གཡས་ཟུར་བཀྲ་ཤིས་པའི་གནས་བརྩ་གོ་ལྷ་རི་འོད་གསལ་
སྐང་དེར། དོན་གྱི་སྐང་རུ་མཆན་ནས་སློབ་ཏེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན།
སློབ་དཔོན་དགེ་སློང་པལླ་ཐབས་མཁས། གསང་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དགེ་སློང་གྱ་རུ་རྒྱལ་མཆན།
དད་པའི་དགེ་འདུན་ལས་གྲལ་ནི་དགེ་སློང་པལླ་རྩི་མེད་ཀྱིས་གཙོ་མཛད། མཁན་སློབ་དེ་ནམས་
ཀྱི་རུང་རུ་གྱ་རུ་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་བྱ་བ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
ཤེས་སོ།

རྩམ་ལྷའི་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ལས། ཤོག་རྩིལ་གཉིས་པ་ཞིག་ལས། ཁོང་ཡང་མེ་སྐང་
ལོར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་གསལ་བོར་ཡོད་པས་ལོ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བྱང་
ཞེས་དེ་ལ་དབྱད་པ་བཀྱིས་འདུག་མོད། དེ་ནི་དཔྱད་པ་པོ་རང་གི་འོར་བ་སྟེ། མཆོད་རྟེན་ལས་
བྱང་བའི་ཤོག་རྩིལ་སྤྲུལ་མ་ནི་སྟོན་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱ་རུ་རྒྱལ་མཆན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རུས་གོ་
བར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། ཤོག་རྩིལ་བྱི་མ་ནི་གྱ་རུ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད་པའི་རུང་
རུ་ཆོས་གོས་ཞེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རུས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་འདུག་པས་རུས་གོ་

དེ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུ་མོ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤོག་དྲིལ་བྱི་མ་དེ་ལས། བཀའ་པོ་གུ་རུ་རྒྱལ་མཆོན།
ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་པལ་རྒྱ་ཕྱོགས་བྱིས་ས། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་འདུལ་འཛིན་གྱི་དགོ་སློང་ངག་དབང་
བཀྲ་ཤིས། དད་པའི་དགོ་འདུན་རིག་འཛིན་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
མདུན་དུ་བདག་ཚོས་གོས་བསྟེན་པར་རྒྱགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ།

གུ་རུ་རྒྱལ་མཆོན་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་སྐྱ་གཤེགས་རྗེས་གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་
དུ་ཕེབས། གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་གུངས་མེད་པ་གསན། ཚོས་
བྲིད་དང་ཚོས་ཀྱི་བསྟོ་སྤྱིང་ཡང་མང་དུ་གནང་། དེ་ནས་ཡག་འཛོམ་རི་བྲོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐབ་པ་
ཉམས་ལེན་ཡུན་རིང་མཛད། དེ་རྒྱུ་མ་ཤུལ་མགོན་པོ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་དག་སྒྲའི་ནང་ཞེས་པར་
དགོན་པ་ཞིག་འདེབས་དགོས་པའི་འཕྲིན་བསྐྱར། འཕྲིན་ལན་དུ་དག་སྒྲའི་ནང་དགོན་ས་མི་ལེགས།
དེ་བས་བར་གདོང་རི་བྲོད་དུ་དགོན་པ་བཏབ་ན་ལེགས་པར་གསུངས། དེ་རྗེས་ཁོང་རང་དགུང་
ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་དུ་སྤེལས་པ་རབ་འདོད་ཆུ་སྤེལ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1752ལོར་མ་ཤུལ་མགོན་ལྷན་གྱི་
བའི་རྣམས་སྒྲར་ཕེབས་པ་ལ་མ་ཤུལ་མགོན་སངས་ནས་འབུལ་ཆེན་བཏེགས་ཏེ་དགོན་པ་འདེབས་
སྐུལ་བྱས་པས་རྗེ་སྤྱད་བར་གདོང་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ལུགས་བསྐྱངས་མཐར་
དགུང་ལོ་ཤིན་དུ་བསྐོས་དུས་སྐྱ་གཤེགས་སོ།

རྒྱ་ལོད་སྒྲ་མ་ཆེ་རིང་རྒྱབས།

རྟོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྗེས་དཀར་རྒྱ་ལོད་སྒྲ་མ་ཆེ་རིང་རྒྱབས་ནི། རྗེས་དཀར་རབ་
བརྟན་ཚང་ངམ་སྤྱིད་སྐྱ་རལ་བུ་ཚང་ཞེས་པའི་བྲིས་རྒྱུད་ལས་མཆེད་པའི་རྒྱ་ལོད་དམ་རྒྱུ་
མདའ་ཚང་ལ་འབྲངས། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་སྤགས་འཆང་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེས་པ་ཡབ་ལ་བྲིད་ཀྱི་ཁང་པའི་མདུན་གྱི་ཤར་སྟོགས་སུ་ས་གནད་ཅིག་ཡོད་པས་
དེར་རྗེ་འབུམ་ཞིག་ཞོག་དང་སྤྱད་ནས་བྲིད་ལ་སྒྲ་མ་སྤྱིས་ཆེན་དུ་མ་འབྲངས་པའི་བྲིས་རྒྱུད་དུ་
འཁྱུར་བར་ལུང་བསྟན། དེ་རི་བཞིན་བྲིས་ཀྱི་ཤར་སྟོགས་སུ་རྗེ་འབུམ་ཞིག་བཞེངས། དེའི་སྤྱི་ལོར་

ཁྱིམ་དེར་སླ་མ་འདི་ཉིད་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་བཟང་བཅས་འབྱུངས། སྐྱ་ན་ཆུང་རུས་ནས་མི་ལམ་
རུ་ཞིང་ཁམས་སུ་བཤོད་པ་དང་ལྟ་འདྲེ་མཐོང་བ་སོགས་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་མངའ་བ་ཞིག་ལགས།
སྐྱ་བསྐྱན་པའི་སྐབས་ཤིག་ལྟ་ཅི་སླ་མ་ཟེར་བའི་མཁུན་རུ་སྐྱབས་ཁྱུར་ཕྱིན་པས། སླ་མས་བྱིས་པ་
འདི་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་གི་ནམ་སྐུལ་ཡིན་པས་ཆོ་དབང་ཞིག་བསྐྱར་དགོས་གསུངས་ཏེ་ཆོ་
དབང་བསྐྱར། མཚན་ལ་ཆོ་རིང་སྐྱབས་ཞེས་བཏགས།

ཆུང་རུ་ནས་སློག་བསྐབས་པས་ཆོགས་མེད་རུ་སྤྱགས་སུ་ཆུད། མི་ལམ་རུ་ཆོས་སྦྱོར་ཞིག་
གིས་དཔལ་ཡུལ་ཞེས་པར་གྲ་སར་བྱོན་པར་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་བཞིན་ཐོག་མར་ཀུ་ཐོག་རུ་གྲ་
སར་བྱོན། འབྲུལ་ཞིག་སྟོན་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ལུང་ཟེན་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་དང་། རིག་འཛིན་
སྟོང་གསལ་སྟིང་པོ་སོགས་སླ་མར་བསྟེན་ཏེ་དབང་ལུང་ཟབ་བྲིད་རུ་མ་མཐོས། དེ་ནས་མཁས་
གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མེད་དང་། རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ནམ་གཉིས་མཉིས་པ་གསུམ་གྱིས་
སླ་མར་བསྟེན་ནས་དཔལ་ཡུལ་བའི་སྟོལ་གྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྟ་དང་། བྱག་རྫོགས་
ཆུ་པོ་གཅིག་འདྲེས་གྱི་གདམས་པ་སེམས་བྲིད་སླ་ལུང་དང་བཅས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་རུ་
གནང་བ་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར། རྗེ་རིག་འཛིན་
ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་གྱིས་ངེས་པ་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་རུ་མངའ་གསོལ་ཅིང་སྤྱགས་ཟེན་གྱི་བུ་ཆེན་
རུ་གྱུར།

རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྐྱ་གཤེགས་རྗེས་མཁན་ཆེན་པུ་ལྟན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སླ་མར་བསྟེན།
རང་ཡུལ་རུ་འབྱོན་ཁར་མཁན་ཆེན་པུ་ལྟན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བདག་གིས་དགོན་པ་གང་རུ་
བསྐྱུངས་ན་འགོ་དོན་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་ཁྱེས་ཆོ་མཁན་ཆེན་པའི་ཞལ་ནས། བྲིད་གྱི་གདན་
ས་ནི་མགོ་ལོག་གསེར་ལུང་གི་སྤྱད། ཁམས་གྱི་གནས་ཆེན་ལྷ་རིའི་ཉེ་འདབས། རྒྱལ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་
པག་མོའི་གནས་སུ་རི་རྒྱ་སྟག་འདྲ་བའི་གཡས་ཟུར། སེཁྱེ་འདྲ་བའི་གཡོན་ཟུར་རུ་ས་མིག་ཡོད་
པས་དེ་རུ་དགོན་པ་ཐོབ་ལ་མིང་ལ་འོད་གསལ་ལྟ་རི་དགོན་ཞེས་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན།
དེ་ནས་ཕྱིར་གསེར་ཡུལ་རུ་ཆེབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་སླ་མས་ལུང་བསྟན་པའི་ས་མིག་དེ་བཅའ་བས།

ཅུབ་སྐྱ་བླ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཤར་སྟོགས། ཤེལ་གྲུབ་དབང་ཆེན་དཔལ་ཐང་གི་ཐད་ཀ། རིག་ཅེས་ལྟར་
པའི་གཡས་སྟོགས་སུ་ས་མིག་དེ་རྟེན།

དེ་ནས་རྗེས་དཀར་ཤོ་རབ་རྒྱལ་པོས་མཐུན་ཁྱེན་ལེགས་པར་སྐྱར་ནས་སྟིག་གཤོང་གི་
དགོན་རྟེན་དེ་གནས་དེར་སྟོས་ཏེ་དགོན་པ་ཞིག་གསར་དུ་བཏབ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སྐྱབ་སྐྱ་
དང་། མགོན་ཁང་སོགས་བཞེངས། ནང་རྟེན་ལ་འབྲུམ་གསེར་གྱིས་དང་། གསེར་སྐྱ་ལྷ་ཆོགས་
དང་། ཆོས་སྦྱོང་ཆོ་གའི་སྐོར་གྱི་སྟེགས་བམ་ལྷ་ཆོགས་དང་། མཆོད་ཆས་ཆ་ཆང་སོགས་དགོན་པ་
ཞིག་ལ་མཁོ་བ་ཡོངས་རྫོགས་བཞེངས།

ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ནི་དཔལ་ལྷན་ལུགས་ལྟར་གནས་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་།
རྫོགས་ཆེན་ཏེ་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཁྲ་ཁང་དང་། ལུན་ཁང་དང་། ཇི་ལམ་དང་། སྐྱ་སྦྱོང་
དང་། འོད་གསལ་དང་། ཐུགས་སྐྱབ་སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པར་ཉམས་ལེན་གྱི་
གཙོ་བོ་མཇུག་པའི་སྟོལ་བཅུགས། གཏེར་ཆེན་རྒྱ་སྤྱིང་པ་དང་གནས་ཆོས་མི་འགྱུར་ངོ་རྒྱུ་
ཟབ་ཆོས་སྐོར་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བཤད་སྐྱབ་བཟང་པོའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱངས་
པས་དགོན་འདི་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ལྷན་པའི་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་དགོན་པར་བསྐྱར་ནོ།

མཐར་དབྱུང་གངས་བདུན་རྩེ་སྤྲད་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་དང་བཅས་
དགོངས་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ། །སྤྲ་མ་ཆོ་རིང་སྐྱབས་ཀྱི་དགོན་པ་གསར་སྟོས་སམ་
གསར་དུ་བཏབ་པའི་ས་དེ་ནི་ལྟར་དཀར་རྒྱ་ལྟར་གཤོང་ཆང་ཞེས་པའི་བྱིམ་བདག་ཕྱག་པོ་ཞིག་
གི་ལུག་བྱའི་ལྷས་ཡིན་ཕྱིར་ཡུལ་མིའི་ཁ་སྐད་ལ་ལུག་ལྷས་དགོན་དུ་གྲགས་པ་བྱུང་། དགོན་མིང་
དངོས་ནི་ལྷ་རི་འོད་གསལ་དགོན་དང་དཔལ་རི་འོད་གསལ་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་ཡང་ཟེར། དགོན་
པ་གསར་སྟོས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ཅམ་ཟེར་མོད། རྟོན་ལ་རབ་བྱུང་
བཅུ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་ཅམ་ཡས་མས་ཤིག་ན་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

གྲུབ་དབང་པ་རྩ་ཞོར་བ།

པཌ་ཆེན་པི་མ་ལ་མི་ཏའི་ནམ་འཕྲུལ་གྲུབ་དབང་པ་རྩ་ཞོར་བུ་ནི། གཏིར་ཆེན་རྩ་སྤྱིང་
པའི་གཏིར་ལུང་ལས། ཀུམ་ལོ་རྩ་ཞོར་བུའི་མིང་ཅན་འབྱུང་ཞེས་དང་། འཇའ་ཆོན་སྤྱིང་
པའི་མ་ནིང་ལུང་བྱང་ལས། ཀུམ་ལོ་རྩ་ཞོར་བུའི་མིང་ཞེས་པ་མཆན་ཤེས་རབ་སྤྱིང་རྩེ་ལྟན་
དབལ་མགོན་ཆོས་དང་འདི་འབྲུག་ནུ་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་ཏུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཞེས་དང་། སྤྲུལ་སྤྱི་
མི་འབྱུར་དོ་རྩེའི་གནམ་ཆོས་མ་ནིང་གི་ཆོས་བདག་ལུང་བྱང་ཏུ། པ་རྩ་མ་ཁེ་ཆེ་ལྱི་མིང་ཞེས་
སོགས་གཏིར་ལུང་ཏུ་མ་ནས་འབྲུལ་མེད་དོ་རྩེའི་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། རབ་དྲག་ས་ལྷག་སྤྱི་
སྤྱི་ལོ་1679ལོར་དབལ་ཡུལ་ཨ་མཆོག་གི་ཆག་རིལ་ཏུ་སྤྱི་འབྲུངས། མཆན་ལ་སྤྱི་འབྱི་ཞེས་
གསོལ། རྩེས་སྤྱི་ཡང་རྒྱུང་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོངས་གྲགས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་མ་ཞེས་འབོད་དོ།

དགྲུང་གྲངས་དགྲུ་པ་རབ་ཉི་མེ་ཡོས་ལོ་ནས་རྩེ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གནམ་ཆོས་སྤོན་འགོ་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་མོའི་དབང་སོགས་ཟབ་བཀའ་
ཏུ་མ་གསན། མཁན་ཆེན་པ་རྩ་ལྷན་གྲུབ་རྩ་མཆོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྐྱེད་རྩེ་གས་བཞེས་ཏེ་
དགེ་སྤྱོད་གི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པའི་རྩེན་ཅན་ཏུ་མཛད། དེ་ཉིད་ལས་གནམ་ཆོས་སྤོན་འགོ་
དང་། ཚ་རྒྱུད་དང་། རྩེ་གས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། འོད་གསལ་
ཐོད་ཀྱལ་ཟབ་མོའི་ཐུན་ཁང་དང་། ཁྲ་ཁང་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་དང་། མི་ལམ་སྤྱོད་བ་དང་། ཞིང་
ཁམས་ལྷ་སྤྱོད་སོགས་ནང་ཆོས་ལྷ་དང་། སྤྱི་འབྱུར་བཀའ་མ་མདོ་སྤྱི་སེམས་གསུམ་དང་། བཀའ་
བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རྩེ་གས་དང་། སངས་སྤྱིང་སྤྱི་མ་དགོངས་
འདུས་དང་། སྤྱི་གཤམ་ཡི་དམ་དགོངས་འདུས་དང་། རྩེ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཆོན་
དང་། བུད་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། བྱང་གཏིར་དགོངས་པ་ཟང་
ཐལ་སོགས་རྩེ་ཉིད་ལ་ཆོས་བཀའ་བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱའི་

① ཡི་གེ་ཏུ་མར་རྩེ་ཞེས་ཐོས་པ་ནི་ཡུལ་སྤྱི་ཏུ་ཤོར་བ་རྩེ་དོན་ལ་སྤྱི་འབྱི་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཚུལ་དུ་གསན། བྱང་པར་དུ་ཕྱག་རྒྱུ་གས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོར་ཉམས་བཞེས་
རྟོ་རུས་ཐུག་པ་མཛད་པས་ཀ་དག་ཁྱེད་ཆོད་དང་། ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀླུ་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་
བྱུང་། མདོ་ཐུགས་གི་ཆོས་ཚུལ་གང་ལའང་གསན་ཀྱང་ཤིན་དུ་ཆེ་ཞིང་། རུས་གསུམ་ཐོགས་མེད་དུ་
གཟིགས་པའི་མཁུན་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་བས་གྲུབ་དབང་
རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཆོན་གྱི་སྒྲན་པས་མདོ་ཁམས་ཡོངས་ལ་བྱབ་བོ།

གནས་གསར་བ་ཀྱང་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས་དང་། ཀམ་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱི་བསོད་
ནམས་ལྷེ་བཙན་སོགས་དམ་པ་འགའ་ལས་ཕན་ཚུན་ཆོས་བཀའ་དུ་མ་གསན་རེས་མཛད། དཔལ་
ལུལ་ནམ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་གདན་སའི་བྱུང་བཞེས་ཏེ་བཤད་སྐྱབ་གྱི་སློན་ནས་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པ། སྐྱབ་
ལྷ་གསར་འཇུགས་གྱིས་ལོ་གསུམ་ལ་མཆོམས་གྱི་བྱུག་རལ་སྤང་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་འབྲུལ་སྤོང་
བ་དང་། སློ་འདག་སྤྱར་དང་རྒྱ་མ་རྒྱགས་གྱིས་ངག་གི་སྤྱོད་བཅད་དེ་དཔལ་ལུལ་རིག་འཛིན་
གོང་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལྷར་ཕྱག་རྒྱུ་གས་གྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སློལ་ལེགས་
པར་བཅུགས།

ལྷེ་དགའི་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་གི་དབུ་ཁྲར་ཕེབས་སྐབས་ཤིག་ལ་སློན་སྤྱོད་ཕྱོད་
མེད་པར་སློལ་བྱུང་དུ་ས་ལུགས་རྟོ་རྟེན་ཕྱི་ལོ་ཆ་འཆམ་མཛད་ཆེ་ཞབས་ས་ལ་མ་རེག་པ་
སོགས་རོ་མཆར་བའི་ནམ་ཐར་གྱིས་དེར་ཡོད་ཀྱང་དང་པའི་གནས་ལ་བཀོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་
ས་རྒྱ་བདག་ཆེན་གྱིས་ཤར་སྤྱོད་སུ་གཟིགས་ཏེ། དེ་རིང་ཁམས་ཤར་གྱི་སྤྱོད་སུ་ས་ལ་གནས་
པའི་འཕགས་པ་ཞིག་གིས་རྟོ་རྟེན་ཕྱི་ལོ་གར་གྱིས་མཐོང་ཐོས་གྱི་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་ཐར་
བ་ལ་བཀོད་སྤོང་ཞེས་སྤྱོད་མེད་གཟིགས་པའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་རྟོ་
འདི་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིན་ཕྱི་ལོ་གར་འཆམས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།

རྒྱའི་གཏེར་བྱོན་ཐུགས་རྟོ་རྟེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་སློན་ནས་སྤྱོད་ཕྱོད་སློལ་གྱི་
བདུད་ཅི་ཆོས་སྤྱན་རིལ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སློལ་བཏོད་པས་གདུལ་བྱ་དང་འཕྲིན་ལས་ཤིན་དུ་རྒྱས་སོ། །
ས་ལུག་ལོར་བདུད་ཅི་སྤྱན་སྐྱབ་གནང་ཞི་སྤྱན་ཕུད་ཀ་པ་ལ་གང་དཔལ་སྤངས་སི་དུ་ཆོས་གྱི་

འབྱུང་གནས་སམ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་མཐུན་དུ་ཕྱལ་བར་པོ་ཉ་མངགས། སི་ཏུ་རིན་པོ་
ཆེ་ཐུགས་དགེས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་དགོན་དུ་མགོན་པོ་ཆོགས་བདག་དང་གཤིན་རྗེ་འཆར་ཀའི་སྐབ་
པ་འདོན་པར་བཅོལ་ལོ།

རབ་ཉི་ཤིང་གི་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1744ལོའི་ཁྲུམས་ཁྲའི་ཆོས་ཉེར་དུག་ལ་དཔལ་སྤངས་སི་ཏུ་ཆོས་
ཀྱི་འབྱུང་གནས་སླ་མ་ཀུན་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་རྒྱུ་ཞེ་དགའི་རྒྱུ་སླ་ལ་བརྟེན་གྱི་
ཁྲིའི་དུ་གདན་དྲངས། རྗེ་སི་ཏུ་འབས་བཟན་དུ་རྒྱ་སྤྱིང་པའི་ཆོ་སྐབ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒོ་
ནས་ཆོ་དབང་བརྒྱ་ཅ་གསུངས་པ་ཆོས་ཉེར་བརྒྱད་ལ་གྲུབ། ཀུན་མཁྱེན་སི་ཏུ་ཆོས་ཉེར་དགའི་
ཉིན་ཞེ་དགའི་ཉིན་གྲངས་རྒྱུ་པའི་བྱང་ཕྱ་བཞུགས། དེར་འཁོད་ནམས་ལ་རྟ་མགིན་གྱི་དབང་
གནང་བ་སྐྱེ་འབྱེད་སླ་མ་པ་སྤྱོད་པའི་ཁྲིའི་ཀྱིས་ཀྱང་གསན། ཞེ་དགའི་ཕེབས་པའི་འབྲུལ་བ་
དང་དབང་གནང་བའི་གཏང་རག་མཚུལ་གྱི་འབྲུལ་ཆེན་བཏེགས་སོ།

དེ་དུས་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་ལ་སླ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་སོགས་དགོས་པར་
གནང་སྐྱེལ་ཞུས་ཡོད་པ་ཡིན་ངེས་ཏེ། པ་སྤྱོད་པའི་ཁྲིའི་ལོ་དེའི་མ་ཁྲུང་ཁྲའི་ཁྲིའི་སྤྱི་
དཔལ་སྤངས་དགོན་དུ་བྱོན། སྤྱི་དུག་ཁྲའི་ཆོས་གཅིག་ནས་དབུ་བཅམས་ཏེ་དཔལ་སྤངས་སི་
ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སངས་སྤྱིང་སླ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་གི་རྟ་གོན་དང་ཅ་
བ་ཡན་ལག་གི་དབང་ཡོངས་རྒྱུ་དང་། གནས་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་དབང་རྒྱས་པ་བཅས་གནང་། ཆོས་
བརྒྱལ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གཏོར་དབང་རེ་གསན་ནས་ཕྱིར་གདན་སར་ཕེབས་སོ།

རབ་འདོད་ལྷགས་རྟ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1750ལོའི་ཁྲིའི་སྤྱི་ལོ་བར་དཔལ་སྤངས་སི་ཏུ་དབུས་ནས་
ཕྱིར་ཕེབས་པ་ལ་འཆམ་འདྲིར་ཕེབས་ཤིང་ཆོ་རྒྱས་ལ། ཁྲིའི་ལོ་དེར་ཁྲའི་བརྒྱད་པར་དཔལ་
སྤངས་སི་ཏུ་དང་། ཞེ་དགའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོལ་འཆམ་འདྲིར་སྐྱེས་སུ་བདུད་ཅི་སྤྱི་
སྐབ་ཀྱི་ཕུད་དེ་འབྲུལ་བར་པོ་ཉ་བཏང་ཞིང་། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས་དངོས་སྐྱེས་ཀྱི་འཕྲོར་ལན་ལ།
ཤིང་པག་ལོའི་རྒྱལ་ཁྲའི་བར་དཔལ་སྤངས་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་པ་ལྷན་སྤྱེ་དང་བཅས་པས་
གདན་དྲངས་ཤིང་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཙོའི་གྲ་ཆོང་གིས་འབྲུལ་བ་སྤྱི་མཐོ་བ་

བཀྲེགས་སོ། །སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་པར་ཆེ་བཞེན་དུང་ཡོན་འདོན་པར་བཅོལ། མེ་བྱི་ལོའི་ས་ག་ཟླ་བའི་
ཆོས་བདུན་ལ་འཇམ་ཐོག་ཏུ་དཔལ་སྤངས་སི་ཏུ་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད། ཆོས་བརྒྱད་ནས་རྗེ་
སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་ཏུ་གཏིར་ཆེན་རྒྱ་སྤྲིང་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་
སྒྲོན་མ་སྤྲིན་སྤྲིང་གི་ཐུག་བཞེས་ལྟར་བདུན་ཅི་ཕྱིར་གྲོལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་གྱི་སྤྲེལ་ཆེན་ཆོས་ཉེར་ལྟའི་
བར་མཛད་པས་ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་རིལ་བུ་རྒྱུ་མཆོག་ལ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བའི་རོ་མཆར་བྱུང་ངོ་། །ལོ་
དེའི་སྤྱོད་ཟུམ་ཆོས་དགུ་ལ་དཔལ་སྤངས་སུ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲེལ་མདུན་དུ་ཐེབས། སི་ཏུ་རིན་པོ་
ཆེས་ལྷེ་ལེན་ལེགས་པོ་ལྟས་ཏེ་གསོལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤུལ། ཕྱི་ཉིན་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་དམར་
བཅུ་བ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། ལྷ་མ་བསམ་འཕེལ་དང་། རྗེ་དཔོན་བསམ་གཏན་སོགས་འདུས་
པ་ཉུང་ཤས་ལ་རྒྱ་སྤྲིང་པའི་ཟབ་གཏིར་ཆེ་སྤྲེལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གནང་། ལུ་མོ་སི་
ཏུའི་མནལ་ལམ་དུ་སི་ཏུ་ཁོང་ཉིད་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཅིག་ལ་འཆོ་བཟུང་བ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཡང་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་དམར་བཅུ་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་མཉམ་པའི་སྤུལ་སྤྲེལ་སོགས་ལ་གནམ་ཆོས་ཆེ་དབང་དང་། འོད་དཔག་མེད་པའི་ཆ་
གའི་དབང་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ཉིད་གྱིས་གདན་ས་དེ་ཉིད་དུ་ལྷ་
དམར་བཅུ་བ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བ་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་འདུས་པ་ཉུང་ཤས་ལ་གཏིར་ཆེན་མི་
འཕྱར་ངོ་རྗེའི་ཟབ་གཏིར་གྱི་སྤྲིན་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་རྒྱུ་ཆོས་ཆེ་བར་གནང་བ་དང་། སི་ཏུ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནམ་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་གྱི་ལུང་དང་། རྒྱུའི་ཆེ་སྤྲེལ་གསང་བ་འདུས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་
བསྐྱུལ། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས་གསེར་རྩྭ་ཆད་དང་། དཔུལ་རྩྭ་ཆད་དང་། ཉེ་དུལ་དང་། གོས་ཆེན་
སོགས་མཉམ་གྱུ་རྩྭ་པའི་ཆོས་ཡོན་སྤུལ་ལོ། །གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་རབ་བྱུང་བ་བརྒྱ་
ཕྲག་གཉིས་ཅུ་མ་རྗེ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་སར་བཞེན་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེལ་པ་ལྷ་རྩ་བཏང་བར་
བཤད་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་དང་དཔལ་སྤངས་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་འཕྱར་གནས་གཉིས་ལྷ་
སྤྲེལ་ཏུ་འབྲེལ་དབང་གིས་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་དཔལ་ལྷུ་ལ་བའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ལན་
གཉིས་པ་དེ་ཆགས་ཤིང་རྒྱལ་དབང་ལྷ་དམར་བ་ཡང་སྤྲེལ་མར་གྱུར་པའི་གཞི་ཅུ་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཕྱིར་སི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་
 རྗེ་འདི་དོན་གྱི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བསྟགས་བརྗོད་གི་མེ་ཏྲག་ཡང་ཡང་འཕྲོར།
 རྟོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གདུལ་བྱ་སློབ་མའི་ཆོགས་ལ་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། རྣང་ཆོས་ལྷའི་
 ཁྲིད་སོགས་ཐུག་རྗེས་གི་གདམས་པ་དང་། རྩ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཆོན་རྣམས་གི་
 ཟབ་གཏོར་དང་། ཀར་སྤང་ཞི་ཁྲོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་དང་། དགོངས་ཟང་དང་། དགོངས་འདུས་
 གི་སྒྲིན་གྲོལ་སོགས་དབང་ཁྲིད་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་བསྟུལ། དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་པའི་བསྟན་
 པའི་ཁྱུང་ཆེན་བཏོགས་པ་དང་། སློབ་ཆོགས་བསྐྱངས་ཤིང་གཞན་དོན་མཛད་པ་གཞི་བྱས་པའི་
 ཁར་ཟབ་ཆོས་ཉམས་སུ་བྱངས་ཏེ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པ་སྟོམས་པར་མཛད་དོ།

རྗེ་འདི་ལས་གསུང་གི་བདུན་ཅི་བཞེས་པའི་ཞལ་སློབ་ནི། དཔལ་སྐྱངས་སི་རུ་པརྟེ་ཏ་
 ཀམ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གཙུག་ལག་ཆོས་གི་སྤང་བ་དང་། ཞུ་དམར་བཅུ་བ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་
 དང་། མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་དཔལ་ལྷན་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་དང་། འཇང་སྤང་དཔོན་པོ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེ་རྒྱལ་ལྷོ་ལྷོ། འཇང་སྤང་དཔོན་པོ་འཇིགས་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར། པཎ་ཆེན་སངས་
 རྒྱས་མཉན་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ། དཔལ་ལྷན་མཁས་གྲུབ་ཀམ་ལྷ་དབང་། རྟོགས་ལྷན་སྤྱོད་མ་ཀམ་དོན་
 དམ། བྲག་སྤང་མཁས་མཆོག་རྗེ་རྒྱལ་ཤིས་དང་། ཕྱིས་རིག་པ་ཞུ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་སར་
 བཞུགས་གི་སེམས་དཔལ་གྲངས་མེད་པ་བྱོན། མཐར་དབྱུང་གྲངས་དོན་དགུ་པ་རབ་འདོད་མེ་
 སྤང་ལོ་ཉི་ལྔ་ལོ་1757ལོར་རོ་མཚར་བའི་ལྷན་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་སོ།

རྗེ་འདི་ཉིད་གི་རྣམ་ཐར་ལག་སོན་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་འཁྱུངས་འདས་གི་ལོ་ཆོགས་
 གསལ་དག་ཆོད་པ་ཞིག་སྤྱོད་པར་དཀའ་ཞིང་འགལ་བའང་འགའ་ཞིག་སྤང་སྟེ། རྒྱ་སྤྱལ་པཎ་མཛོ་
 རྟོགས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། དྲག་པོས་དམན་པའི་
 ས་ལྷག་ལོར། མཁས་གྲུབ་པཎ་ལོ་རྒྱུ་བྱེད་བསྟན་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཞུ་བཀྲ་ཤིས་གི་ཕྱིས་
 གཞུང་ལོ་རྒྱུ་བྱེད་མཛོད་པའི་ས་མོ་ལྷག་གི་ལོ་དེ་ལ། རྟེན་འདྲན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། མཚན་
 ཅུམ་འཛིན་པས་སྤྱིད་པ་ཡི། ལམ་རིལ་གཟུང་པའི་མཐུ་མངའ་བ། མཁས་གྲུབ་པཎ་ལོ་རྒྱུ་བྱེད་

བལྟམས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སངས་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་
དཔལ་ལྷན་གདན་རབས་ཡོངས་འདུས་ཚློན་ཕྱིང་ལས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལྷག་ལ་
འབྱུངས། །ཞེས་དང་། དགུང་གྲངས་དོན་དགུར་ཁེལ་བ་ན། རོ་མཆར་བའི་རྟགས་དང་བཅས་ཏི་
དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་སོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་
དཔལ་དགེས་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དཔལ་ལྷན་གདན་རབས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བ་
ལས། རབ་བྱུང་ས་ལྷག་ལ་འབྱུངས། །ཞེས་དང་། དགུང་གྲངས་དོན་དགུར་བཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། སྐབས་རྗེ་གྲང་ཁང་སྤྱལ་སྤྱུ་བྱུ་བ་བཟུན་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཔལ་ལྷན་གདན་
རབས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་ལས། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་ལྷག་ལ་འབྱུངས། །ཞེས་དང་། དགུང་
གྲངས་དོན་དགུར་ཞི་དབྱིངས་སུ་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྗེ་འདི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་
པའི་ས་ལྷག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1679ལོར་འབྱུངས་ཤིང་། དགུང་གྲངས་དོན་དགུ་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་
པའི་མེ་སྤང་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1757ལོར་སྤྱི་གཤེགས་པར་ཁེལ་འདུག་པས་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བཀྲིས་ན་རྒྱང་
བས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་མོད། ཡོངས་འདུས་ཚློན་ཕྱིང་ལས། སྤྱི་རྒྱུད་བུའི་རྟལ་རྒྱལ་སངས་གནས་
སུ་རིག་འཛིན་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་གསེར་ཞལ་མཇལ་ཞིང་གནམ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་གཏང་ཐོབ། ཅེས་
དང་། ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་ལས། གནམ་ཆོས་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ། རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ། པཎ་
ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་དམ་པ་མང་རུ་བསྟེན། །ཞེས་པཎ་ནོར་བུས་གནམ་ཆོས་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་
ཞལ་འཆོ་བར་གསུངས་འདུག་པ་གང་ཞིག། དེ་ལྟར་ན་དགུང་སྟོང་ལྷག་ལོ་བ་ཡིན་ན་ས་ལྷག་
ལས་བཟང་བྱ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་བའི་མེ་ལྷག་ལོར་འབྱུངས་པར་མ་བྱས་ན་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་
ཞལ་མཇལ་ཚུལ་མེད་དེ། མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཀུན་བྱུང་སྟེན་པའི་འབྲུག་སྤྱི་ལས། ང་རང་
ལོ་གྲངས་ལྟ་དགུ་སྟེ། །ཞེས་རྣམ་ཐར་མཛད་པ་པོ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་དགུང་གྲངས་ང་དགུ་པ་
དང་། རུས་མེ་ལྷག་ནག་ཟླའི་བཅུ་དྲུག་ཉིན། །སྤྱི་ལྷན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེས་ཞེས་ཐོས། །ཞེས་མི་
འགྱུར་རྡོ་རྗེ་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་མེ་ལྷག་ལོར་སྤྱི་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

ཡང་ཡོངས་འདུས་ཚློན་ཕྱིང་རུ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་མཛད་པ་བཤད་

པའི་ཐད་ལས། མཁན་ཆེན་དག་དགའ་རིན་པོ་ཆེས། སྤུལ་གཞི་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ། ཆོས་སྒོན་མགར་
དམ་པ། རྒྱལ་སྤྲུལ་དམ་འཛིན་ལྟ་རྗེ། ལྟ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྗེ། གཏེར་ཆེན་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པ། གྲུབ་
དབང་པལ་ལྷོ་ལྟ་རྗེ། དོ་རྗེ་གྲུབ་ཀྱིས་བཟང་གཞན་པས། དེའི་ཡང་སྤྱིང་གྲུབ་ཆེན་སྤྲུལ་ཆོགས་འབྱུང་
གནས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཉིད་ཅེས་དོ་རྗེ་གྲུབ་ཀྱིས་བཟང་གཞན་པས་ནི་གྲུབ་
དབང་པལ་ལྷོ་ལྟ་རྗེ་གྱེ་བ་དང་། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་གྲུབ་ཆེན་སྤྲུལ་ཆོགས་འབྱུང་
གནས་ཀྱི་ཡང་སྤྱིང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེས་འདས་ལོ་ཡང་རབ་འདོད་མེ་སྤྱང་ལས་ལོ་བརྩ་
གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིང་བའི་རབ་ཉི་ཤིང་སྤྱང་ལོར་འདས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་
དོ་རྗེ་གྲུབ་ཀྱིས་བཟང་གཞན་པས་རབ་ཉི་ཤིང་སྤྱང་ལོ་དེར་འབྱུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་ཡང་
སྤྱིང་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་བདག་གིས་དར་ཐང་གདན་རབས་རྩི་མེད་གསེར་ཕྱིང་རུ་
འབྱུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་སྤྱིང་སྤྱིང་བཀྱིས་ཤིང་དོན་འདི་འདྲའི་དབྱང་པ་དེ་བྱས་ཡོད་པ་ཀྱན་
གྱིས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་འབྱུངས་ལོ་སྤྱིང་བཀྱིས་ན་འགྲིག་མེད་པ་ནི། དྲངས་ཟིན་
པའི་ལུང་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། གཞན་ཡང་མེ་ལྷག་ལོར་འབྱུངས་པ་ཡིན་རུ་འཆུག་ཀྱང་ལོ་དེའི་
ལྷོ་བ་གསུམ་པ་ནག་པ་ལྷོ་བར་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་སྤྱིང་གཤེགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་པལ་ལྷོ་ལྟ་རྗེ་ལོ་དེའི་
དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གང་རུང་རུ་འབྱུངས་པ་ཡིན་སྤྱིང་ན་སྤྱིང་གྲུབ་དམར་འབྱུང་ལྷོ་ལྟ་རྗེ་མིན་
ཅམ་གྱི་རུས་སུ་མཇལ་ཡོད་དགོས་པས་སྤྱིང་བའི་རུ་འཛོག་པ་ཤིན་རུ་དགོད་སྤོ་བའི་གནས་ཡིན་
ཕྱིར་འབྱུངས་ལོ་སྤྱིང་སྤྱིང་མི་རུང་བར་ས་ལྷག་ལོར་འབྱུངས་པ་དེ་རང་སོར་བཞག་སྤྱིང་མི་འགྱུར་དོ་
རྗེའི་སྤྱིང་མ་མིན་པ་མ་ཟད་ཞལ་ཡང་མ་ཟིན་པར་བྱས་ན་རུང་ཞིང་འཐད་དོ།

དེ་བཞིན་རུ་འདས་ལོ་སྤྱིང་བཀྱིས་ན་ནི་གཏན་ནས་མི་རུང་པ་སྤྱིང་ཟིན་གྱི་རབ་
འདོད་མེ་སྤྱང་ལོར་འདས་པ་བདེན་པ་མ་ལོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཅེས་གཞུང་ཡོངས་འདྲའི་སྤྱིང་མ་ལས།
དེ་ལ་ཕྱོགས་གྱིས་དམན་པ་ཡི། །མེ་སྤྱང་པལ་མ་ཉི་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དྲངས་ཟིན་
ལྟར་ཡོངས་འདྲའི་སྤྱིང་ཕྱིང་དང་། ལོར་སྤྱིང་ཕྱིང་བ་དང་། ལོར་སྤྱིང་དོ་ཤལ་གསུམ་ཀ་ལས་

དགྲུང་ལོ་དོན་དགྲུང་འདས་པར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ནམ་དག་ཡིན་པ་བདག་གིས་ད་གཟོད་
མཐོང་སྟེ། དཔལ་སྤངས་སི་རུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བའི་རང་ནམ་དྲི་བལ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་རུ་
གསལ་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། དྲི་བལ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལས། ཉེར་དྲུག་ལ་དཔལ་ལྷན་སྤྱུ་འབི་སླ་མ་
དང་མཇལ། ཞེས་དང་། སྤྱུ་འབི་སླ་མ་ཐེབས་པ་དང་འཕྲད། ཅེས་དང་། སྤྱུ་འབི་ལ་གནམ་ཆོས་ཆེ་
དབང་རྒྱས་པ་ཞུས། ཞེས་དང་། སྤྱུ་འབི་ཆོང་ཐེབས་སོང་། ཞེས་རབ་ཉི་ཤིང་སྤང་ལོ་རྩོ་གྲུབ་ཀྱི་
འཁྲུངས་ལོ་ལྷ་ལོ་ཤིང་གི་ལོ་སི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་འབི་སླ་མ་གྲུབ་དབང་པ་སྤྱོད་པ་བྱ་དང་
མཇལ་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱུ་འབི་སླ་མས་ཆེ་རྒྱས་སྤྱུལ། ཞེས་རབ་འདོད་ལྷགས་ཏྲ་
ལོར་བཞུགས་ཡོད་པ་གསལ་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དཔལ་ལྷན་སྤྱུ་འབི་སླ་མས་སྤྱོད་ཀྱི་
ཕྱད་དང་། དེད་ལ་མགོ་ཐོན་དང་མཆོག་སྤྱུལ་ལ་འཆོམ་འདྲི་འབྱུང་མི་འགྱུར་བར་ལན་བརྒྱུད་སྤྱུ་
ཞེས་རབ་འདོད་ལྷགས་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱུ་འབི་སླ་མ་དང་སྤྱུ་
མང་གིས་འབྱུང་འདོད་བསྟོན་སྤྱུ་ལ་འཆོམ་འདྲི་འབྱུང་མི་འགྱུར་བར་ལན་བརྒྱུད་སྤྱུ་
ཡོད་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱུ་འབི་སླ་མ་སོགས་དང་མཇལ། ཞེས་དང་། སྤྱུ་འབི་ཐེབས་
པར་གསོལ་སྟོན་ཞུས། ཞེས་དང་། སྤྱུ་འབི་ནས་རྟ་སྤྱིང་ཆེ་སྤྱུལ་གྱི་དབང་དང་། སྤྱུ་འབི་དང་།
དེད། བསམ་འཕེལ། ཀམ། བསམ་གཏན་ནམས་ལ་གནང་། ཞེས་དང་། སྤྱུ་འབི་ནས་གནམ་
ཆོས་ཆེ་དབང་དང་འོད་ཆོག་གི་དབང་ལྷན་རྒྱས་དང་མཉན་སྤྱུལ་དང་ཀམས་ཞུས། མཆོག་སྤྱུལ་
ནས་གནམ་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རིམ་པར་གསན། ཞེས་སྤྱུ་འབི་སླ་མ་གྲུབ་དབང་
པ་སྤྱོད་པ་བྱ་མེ་གྱི་ལོར་དུང་བཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྱིང་གི་སི་རུ་འི་
ནམ་ཐར་ཐད་དུ་འང་དེ་ལྟར་པལ་ཆེར་བྱུང་བ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྱིང་གི་ཞུ་དམར་བཅུ་
བ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་ནམ་ཐར་གྱི་ཐད་ལས། སྤྱུ་འབི་སླ་མ་ལ་རྟ་སྤྱིང་ཆེ་སྤྱུལ་གསང་འདུས་ཀྱི་
དབང་ཆེན་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཆོང་མ་གསན། ཞེས་རབ་འདོད་མེ་གྱི་ལོར་གསན་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུང་སྤྱུ་འབི་སླ་མ་གྲུབ་དབང་པ་སྤྱོད་པ་བྱ་རབ་འདོད་མེ་སྤང་ལོར་
སྤྱུ་གཤེགས་པ་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཉེན་སྟོབས་ལྷན་ཡོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སི་རུ་འི་རང་ནམ་ལས། སྤྱུ་

འཕེ་བླ་མ་གཤེགས་པའི་མཆོད་བསྐྱེད་དང་ཐུགས་གསོས་འབྱོར། ཞེས་རབ་འདོད་མི་སྤྲང་ལོར་
སྐྱེ་གཤེགས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་རྩོག་པར་ཀུན་ཀྱང་བཟང་གཞན་པར་གྱུ་དབང་པུ་ཞོར་བྱ་སྐྱེ་གཤེགས་ལོའི་
སྐྱེ་བཟང་བྱ་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་ཉི་ཤིང་སྤྲང་ལོར་སྐྱེ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་
ལྟར་སྐྱེ་གཤེགས་རྗེས་གྱི་སྐྱུལ་པའམ་སྐྱུལ་སྐྱེ་ཡིན་ཚུལ་ནི་གཏན་ནས་མེད་དོ། །དེས་ན་གོང་གི་སྐྱེ་
ཐེང་དེ་ནི་གྱུ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྩོག་པར་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་
ནི་གདོན་མི་ཟེམ།

སྤར་བདག་གིས་འབྱུངས་ལོ་བཞོད་པ་ཡང་ཡོངས་འདུས་སྐྱེ་ཐེང་དང་། ཞོར་བྱའི་དོ་
ཤལ་གཉིས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་མི་འགྱུར་རྩོམ་ཞེས་ཞུས་ཡོད་པའི་དབང་བྱ་བྱས་ཏེ་
བཞག་ཅིང་། འདས་ལོ་ལ་རྩོག་པར་གྱི་ཡང་སྤྲིད་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པར་བཞིས་ཏེ་སྐྱེ་སྐྱུར་གྱི་
འདས་ལོ་བཞོད་མོད། ད་ནི་དབྱུད་ན་ཚུར་མཐོང་སྐྱེ་བོའི་ནམ་གཞག་ལྟར་ན་ཐེ་ཆོས་དང་མི་
མཐུན་པར་ཤེས་ཏེ་ད་ལན་པུ་ཞོར་བྱ་མི་འགྱུར་རྩོམ་ཞེས་ཞུས་སྐྱེ་ཐེང་དང་རྩོག་པར་
གྱུ་དབང་གི་ཡང་སྤྲིད་དེ་མ་ཐག་པར་མི་འཐད་པ་འདི་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ཡན་ནི་རིག་འཛིན་
ཆེན་པོ་ཤུ་རྒྱའི་ཞབས་གྱི་དངོས་སྤྱོད་འགའི་ནམ་ཐར་བསུས་པ་ཅམ་རྟེན་པའི་གས་དག་ཡིན་ནོ།

ད་ནི་འདི་མན་ཆད་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཞབས་སྤྱོད་དངོས་མིན་པའི་སྤྱོད་བརྒྱུད་བྱུར་
པའི་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་བྱ་བྱོན་པའི་མཁས་ཤིང་གྱུ་དབང་པོ་དག་གི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པར་བྱ་གྱེ།

རྩོམ་པ་པོ་བའི་ཆེན་སྤྲིང་པ།

ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནའི་ཐུགས་སྐྱུལ་རྩོམ་པ་པོ་བའི་ཆེན་སྤྲིང་པ་ནི། རབ་དྲག་ཚུ་མོ་
ཡོས་གྱི་ལོ་རྟེ་སྐྱེ་ལོ་1663ལོར་མདོ་སྤྲང་གསེར་རྩོག་གཉིས་གྱི་མཆོམས་གོང་ཏི་བྱ་བའི་གྲོང་དུ་ཡབ་
དཀོན་མཆོག་དང་། ཡུམ་གཟུངས་ཐར་མ་གཉིས་གྱི་སྐས་སུ་དབྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བརྟུན་པོ་

རངས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱོད་འབྱུངས། མཆོན་ལ་ཤུག་ཐར་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་
གསུམ་པ་ནས་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་ནས་སྤྲོ་མ་དང་འགོ་དོན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁོ་ན་མཛད། སྤྲོ་
མ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་སོགས་ཆོགས་བཅད་མང་པོ་སྟོལ་བྱུང་དུ་གསུང་ཞིང་དབྱངས་
འཐེན། སྤྱོད་མོ་སྤྲུགས་སྤྱང་མའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བྱ་ཡིན་པར་ལྟར་
བསྟན་ཅིང་དད་གུས་སྤུལ།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་གསེས་ཞེས་པའི་བྱུང་དུ་བོད་ཡིག་གཟབ་
གཤམ་གཉིས་ཀྱི་མྱོག་དང་བྲིས་བསྐབས་པས་ཁྲ་བ་གསུམ་ནས་མྱོག་ངོ་རྒྱུད་ཆོད་ཅིང་འབྲི་ཤེས་
པར་བྱུང། རྟེན་མགོ་ཆོ་རྒྱལ་ཟེར་བ་ལས་ཀྱན་རིག་དང་། སྤྲོ་སྤྲི་ཆོ་ག་ལ་སྤྱངས་ཏེ་སྟོར་བྱང་།
འཁོར་བ་ལ་སྟོད་ཤས་དང་སེམས་ཅན་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲིབ། ཀུ་ཐོག་སྟོམ་གྲ་ལ་ཡུན་རིང་
བཞུགས་པ་སྤྲོ་མ་གཙོད་སྤྱབས་དང་། གསེར་བ་སྤྲོ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ལས་དབང་དང་། འཕོ་
ལྟངས་སོགས་གདམས་སྟན་འགའ་རེ་གསན།

དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པར་ཏེ་བོལ་དང་། ཀུ་ཐོག་གུ་ཐམས་ཆབ། རི་བོ་ཆེ། ཀོང་པོ་བྲག་གསུམ།
བྱ་ཆུ། ཆོ་ཀོང་ཆོ་འདྲ། ལྷ་རི། དུགས་ལྷ་སྤྲོ་པོ། འབྲུག་ཡར་ལྟངས་ཤེལ་བྲག། ལྷ་ས། བསམ་
ཡས་མཆིམས་སུ། སྤྲུགས་ཡང་རྫོང་ལ་སོགས་པའི་དབྱུས་གཙང་གི་གནས་ཤིན་དུ་མང་པོར་
བསྟོར་ཏེ་གནས་ཉེན་རྣམས་ལ་མཇལ་བྱས་དང་སྟོན་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་མཛད། ཉེན་སྤྲུགས་
པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། ཁྲ་བ་བརྒྱ་ཡིས་ཕྱིར་པ་ཡུལ་དུ་འཁོར།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ནས་གསེར་བ་སྤྲོ་མ་ཡེ་ཤེས་སངས་ཀའམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
མཁུན་དུ་ཕེབས། རབ་དུ་བྱུང་བས་པས་སྤྲོ་སྟོས་ཞེས་པའི་མཆོན་གསོལ། ཐོག་མར་ཆགས་མེད་རི་
ཆོས་དང་། དེ་ནས་གནས་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་དང་། རྩོགས་ཆེན་དང་། བསྐྱེད་
རྩོགས་གཞན་པ་སོགས་གདམས་པ་རྣམས་སྤྲོ་མ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟེན་ནས་གསན་ཅིང་
བསྟོམས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐབ་པས་རྒྱུད་བཞུགས། ཅ་རྒྱུད་དང་ཕྱག་རྩོགས་ཀྱི་གེགས་སེལ་
བོགས་འདོན་དང་། མན་ངག་ཞལ་ཤེས་སྟན་བརྒྱུད་ཞལ་བྲིད་བཅས་ཀྱི་ཆོགས་ཉམས་བཞེས་ལོ་

བདུན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པས་གྲུབ་པའི་མཆོན་མ་བརྟེས། གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོང་རུ་
གྱུར་ཅིང་གཞན་དང་མི་མཉམ་པ་བྱུང་བས། ཡེ་ཤེས་སེམས་སྒྲུ་མ་དབང་གསལ་བྱ་བ་ལ་ཤུག་
ཐར་འདི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ། ཉམས་རྟོགས་ཐོད་ཀྱལ་རུ་སྦྱིས་པ། གཞན་གྱིས་ལོ་རེར་
སྦྱོང་དགོས་དེ་སྒྲུ་རེས་ཆོག་པས་སྡོན་སྦྱངས་ཀྱི་ལས་འཕྲོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ངེས། ང་དང་རྒྱན་
འགྲོགས་གྱིས་གདམས་ངག་འཕྲོ་ལུས་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་ན་འགྲོ་དོན་རྒྱས་པའི་སྒྲུ་མ་ཞིག་འོང་
ཞེས་བསམས་བརྗོད་གནང་ངོ་།

དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་མེ་ལོས་ལོར་རི་ཁྲོད་རུ་འགྲིག་འགལ་ཡང་རུ་མ་བྱུང་བས་ཐུགས་
ཀུན་པ་དང་། ས་དང་ཁུ་བོ་ནམས་ཤི། དེ་དག་ལ་སྒྲུ་མ་བདུན་ཅམ་དྲངས་ནས་འཕོ་ལྷང་སོགས་
ཆོས་ཀྱི་བགྱི་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཞེ་དགུ་བསྐྱབས། ས་འབྲུག་ལོར་སྒྲུ་མ་གཙོད་སྐྱབས་དང་། ཡེ་ཤེས་
སེང་གེ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་རུ་གྲུ་བ་སྟོང་པ་ལྟ་ག་དང་མཉམ་རུ་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་གྱི་དབང་
དང་། རྩོམ་གསུམ་གྱི་གཞུང་བྲིད་རྒྱས་པ་གསན། དེ་ནས་རི་ཁྲོད་རུ་མཆོམས་ཁང་ལ་རྩ་དང་ཐིག་
ནག་སོགས་གྱིས་བརྒྱན། ཉིན་མོ་རུ་བ་དང་། མཆོན་མོ་མེ་འོད་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་འབྲུལ་བཅད་ནས་
སྐྱབ་པ་མཛད། ཟས་སྤབ་པས་རྒྱང་སེམས་ཟས་སུ་བོས། ལུས་གནད་གཙུན། དུན་རིག་གཉུག་མའི་
རྒྱན་བསྐྱངས། དབྱར་གནས་པ་དང་གསོ་སྦྱོང་ནམས་ཀྱང་ཆག་མེད་དང་། གདུགས་ཆོད་ཟས་
གཅིག་གིས་ཆོག་པར་བགྱིས། གནམ་ཆོས་རྩ་རྒྱང་གཏུམ་མོ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་གོས་རས་རྒྱང་སྤབ་པ་
དང་། འཕྲུལ་འཁོར་ནམས་གནད་རུ་འཕྱོང་བ་བྱུང་ངོ་།

དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ནས་གཏིར་གྱི་ལྷང་བསྐྱན་ཐོབ་ཅིང་ཁ་བྱང་ཐུག་རུ་སོན་པ་ལྟར་གསང་
ཐབས་གྱིས་རྒྱལ་མོ་ཤིང་གི་རོང་རུ་ཕེབས། གནས་ཆེན་དཔུ་རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་འབྲུམ་འདུས་ཀྱི་པ་མི་
ནས་སྒྲོང་གསལ་མཁའ་འགྲོ་སྒྲིང་ཐིག་བཀའ་སྤྱང་སྟོག་བདུད་ཀྱི་སྒྲིར་བཅས་སྒྱུན་དྲངས་ཏེ་
གསང་རྒྱས་བཏབ། དེ་ནས་སྒྲུ་མའི་མདུན་རུ་གཏིར་སྟོན་སྒྲོང་གསལ་སྒྲིང་པོ་མཇལ་རུ་འགྲོ་
དགོས་པ་དང་། གཏིར་གྱི་ལས་འཕྲོ་སང་པ་དང་། རྟེན་དཀར་པོ་བྱ་འདོད་པ་ནམས་ཁྱུས་པས། སྒྲུ་
མས་གནང་ཡང་། ཁོང་གི་མདུན་རུ་བསྐྱང་ན་མཐུན་ཞིན་ཅི་དགོས་ཁོང་གིས་གནང་ཆོག་པའི་

བཀའ་བྱུང་། དེ་རུས་གསེར་ཕྱེད་དཔོན་པོ་མགོན་པོ་སྐུ་བས་ཟེར་བས་ཁྱོད་པ་ཡི་རུས་ནས་གཡོག་
དང་བཅས་དར་གན་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་རུ་འགྲོ་མི་ཆོག། སྤྲེའུ་མའི་གདན་སར་བཞུགས་དགོས་ཞེས་
སྒྲོན་པོ་གཉིས་མངགས་ནས་འཕྲིན་ཡིག་འབྱོར། དུལ་མིས་ཀྱང་བཤོལ་ཞིང་ཁ་ཟེར་སྤྲོ་ཆོགས་བྱུང་།
ས་སྐུལ་ལྷའི་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་མ་ཆུན་དང་། ཁོལ་པོ་གཉིས་བཅས་རང་དུལ་
རྒྱུ་རུ་བསྐྱར་ནས་ཕེབས། རྗེས་དཀར་ཤོ་རབ་རྒྱལ་པོས་ཞབས་ཏྲོག་ཕུལ་ཞིང་མོལ་མཆིད་མཛད།
དགེ་ཅེ་སྤྲེའུ་མ་ཆོས་འཕེལ་རུང་རུ་ཞག་གསུམ་བཞུགས། རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་པའི་གཏམ་སོགས་
དང་མཁོ་ཆས་ཡོ་བྱད་ཕན་བྱ་གནང་།

དགུང་ལོ་ཉིལ་བརྒྱན་པར་ཀུའོག་རུ་རིག་འཛིན་གྲོང་གསལ་སྤྱིང་པོའི་སྐུན་སྤར་ཕེབས་
པས་སྒྲོན་རབས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རུ་མར་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་དབྱགས་དབྱུང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གདམས་པ་དང་བྱིན་རྒྱབས་བསྐུལ་ནས་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་རུ་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་གྲོང་གསལ་
སྤྱིང་པོས་སྤྲེའུ་མ་ཨ་ལུ་ཕྱེད་ཟེར་བ་ལ་འཕྲིན་ཡིག་བརྒྱུད་ཏེ་འབའ་རོང་རུ་མངགས་པས་དེར་
ཕེབས། གཤིན་པོའི་གནས་འདྲེན་འཕོ་འདེབས་དང་། རྒྱུན་སྒྲོག་གྲོང་ཆོག་མཛད། རེས་འགར་
གུ་རུ་དྲག་པོ་སོགས་ལྷག་ལྷ་རུ་མའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་མཛད་དེ་ལྷ་བ་བརྒྱན་རེར་མཆོམས་སྒོ་གཏན་
ནས་བཞུགས། དེ་རུས་སྤྲེའུ་མ་ཨ་ལུ་ཕྱེད་ཀྱི་གྲ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས། རྗེ་འདི་ལ་ཁ་བཏང་སྟེ། མི་འདི་ཡིས་
སྒྲོན་པ་བྱེད་སྤྱད་མི་ཤེས་འདུག། རང་རེའི་སྤྲེའུ་མའི་ཕྱག་གཡོག་མི་སྐྱབ་པར་ཤོད་ཁང་རུ་ཕྱགས་
ཐོག་བཏགས་པ་བཞིན་རུ་ཁང་ཕྱག་རུ་སྤོང་འདུག། རང་རེའི་སྤྲེའུ་མའི་མདུན་ནས་སྒྲོབ་སྒྲོང་མི་
བྱེད་པར་ཁོ་རང་གིས་མི་ཤེས་ཤེས་མདོག་གིས་རང་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་བྱེད་བྱིན་འདུག། དུལ་
ལུགས་ཀྱང་མི་བཅོས་ཡི་གེ་མི་འབྲི་བར་དག་ཐོབ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཡི་གེར་འབྲུ་བཅོས་མང་པོས་
ལྷད་པ་དང་། སྤྱང་པོ་ཁོ་རང་དམན་སར་མི་སྤོང་པར་དབང་ཆས་གཡར་ནས་དབང་སྐྱར་བྱེད་
རུ་འགྲོ་ཟེར་ནས་སྤྲེའུ་མ་བྱུང་ངོ་།

དགུང་ལོ་ལྷུ་མ་རུ་བར་གཏོར་ཆེན་ལྷག་ཤམ་རྩོ་རྗེ་གནས་ཆེན་གཙང་གྲོ་བཙན་རིར་
གཏོར་བཞེས་པར་ཕེབས་པ་ལྷག་སྤྲེའུ་མ་ལྷ་ལོ་རུས་གདན་དྲངས་པ་དང་མཇལ་ནས་ལྷག་སྤྲེའུ་

པ་ལྷ་ལོ་རྩ་དང་། ལྷག་ལྷ་ཀུན་བཟང་བྱལ་བཅུ་ལྷན་གྱལ་དང་། ལྷ་ཆུབ་ལྷ་ལྷན་ལྷན་དང་།
མཉམ་དུ་གཏོར་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏོར་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་ཅིང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འབྲེས་
སུ་གྱུར། ལྷ་པར་དུ་ཏ་ལྷ་པ་ལྷ་ལོ་རྩ་དང་བྲག་དམར་པ་ཀུན་བཟང་བྱལ་བཅུ་ལྷན་གྱལ་
ལྷན་ལས་ལྷན་བརྒྱད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསལ། རང་གཏོར་མཁའ་
འགོ་སློང་ཐིག་ཀྱང་གསང་བྱ་གྲོལ་ཞིང་གནས་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་པས་དམ་པ་དེ་གཉིས་
ལ་སློན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་ཐོག་མར་གནང་། དེ་ལྟོགས་སུ་འགོ་དོན་འཕྲིན་ལས་རིམ་གྱིས་རྒྱས།

དེ་ནས་ལུང་བྱང་ལྷ་རྩེ་ལྷ་བྲག་རི་ལྷ་མཁའ་ནས་མཁའ་འགོ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་དང་།
བཅན་རི་རྩོལ་བྲག་ནས་བཀའ་འདུས་སློང་པོའི་སྐོར་ལྷན་གྱི་ལྷན་དྲུངས་ཤིང་པལ་ཆེར་
གཏན་ལ་པལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་གཏོར་ཁའི་གཙོ་བོ་རི་བོ་པལ་ཞལ་ནས་མཁའ་འགོ་དགོངས་འདུས་
བཞེས་དགོས་པ་ཐུག་དུ་མ་འབྱོར་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་ཀོང་བོ་སུ་ཆུའི་ལྷ་ཁང་ནས་ཐུགས་རྩེ་
ཆེན་པོའི་ཟབ་གཏོར་ཡོད་པའང་མ་ཐོན་པར་སྤང་།

དགྲ་གངས་སོ་བཞི་བར་མགོ་རྩ་དགོན་བཏབ། རྩོལ་དང་གསེར་ཡུལ་གྱི་སློན་བདག་དག་
གིས་ཡོངས་སྤྱོད་ཅི་དགོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ་བཞེངས། སེལེའི་བྲག་དང་། མགོར་
རྒྱ་རི་བཅན་ལྷན་སུ་མཆོད་རྟེན་རེ་ཡང་བཞེངས། སྤྱི་ཆེའི་སྤྱད་དུ་གདན་སའི་གཙོ་བོ་བཅན་
རིའི་གནས་ནང་དུ་མཇུག་དོ།

གཏོར་ཆོས་ནི་གཙོ་བོ་གཏོར་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོབ་དང་སྤྱི་ཡི་ཆོ་བུར་གྱུར་པ་ཀུ་ཐོག་
རིག་འཛིན་ཆོ་དབང་ལོ་རྩ་གསལ་ནས་ལྷན་འབྲུག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱད་འཕྲིན་ལས་ཤིང་རྟ་དང་།
དཔའ་པོའི་སྤྱལ་སྤྱི་རྩོལ་གཙུག་ལག་དགའ་བ་སོགས་དང་། མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ལྷན་གྲོལ་
ཀྱི་རྒྱལ་སྤེལ་བ་ད་ལྷ་འང་ཅི་རིགས་བཞུགས་པར་ཀོང་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། གདན་ས་
དངོས་ལ་སྤྱོད་བརྒྱད་བར་མ་ཆད་པ་བྱོན་ནས་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བར་མཇུག། ཀོང་སྤྱལ་གྱིས། མདོ་
ཁམས་སུ་བྱོན་པའི་གཏོར་རྟེན་ཞིག་ལ་གཏོར་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སུལ་དུ་བྱུང་བས་ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་
པ་དག་གིས་རྟོགས་པས་ཤེས་ལ། ཞེས་བསྐྱུགས་བརྗོད་མཇུག་འདུག་གོ། ཤིན་དུ་གདུལ་དགའ་

བའི་དཔུ་ཚོད་ཀྱི་སྒྲིམ་པོའི་སྒྲིམ་སྐུ་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་གྱི་འགྲོ་དོན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་
མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱལ་པའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྐུ་བསྐྱུས་སོ།།

གཏིར་ཆེན་འདི་ཡི་སྒྲིམ་སྐུ་པ་སྤྲོད་དབང་རྒྱལ་ནི། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོར་གྱུར་
པས། སྒྲིམ་སྐུ་གཏིར་ཆེན་སྐུ་མཆོད་ཀྱིས་སྤྲོ་མར་བསྐྱེན་པས་རོང་སྟོན་གྱི་གཏིར་ཆོས་རྣམས་
སྒྲིམ་སྐུ་མཆོད་ལ་སྤེལ་བ་དང་། དེའི་གཙུང་ཆོས་རྒྱུད་དཔལ་ལྡན་ཡང་རྟེན་ཆོས་ལ་མཁས་
ཤིང་གྲུབ་པའི་རྟགས་མདོན་གྱུར་མངའ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷ་དམར་བཅུ་པ་དང་། དཔལ་སྤྱངས་སི་
ཏུ་བསྐྱེན་པའི་ཉིན་བྱེད་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡབ་ཀྱི་གཏིར་ཆོས་གསན་པར་བཤད་དོ།།

གཏིར་སྟོན་བཟང་པོ་དོན་རྒྱུ།

གཡག་རྒྱལ་གཏིར་སྟོན་བཟང་པོ་དོན་རྒྱུ་ནི། རབ་ཉི་ཤིང་པག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1695ལོར་ཁམས་རེ་
ཁེ་རུ་གཡག་རྒྱལ་ཁང་སར་ཚད་རུ། ཡབ་གོ་འཛོ་སྤྲ་མ་མགོན་ནམ་པ་སྤྲོ་མཁུན་བཅེའི་སྐུ་སྐུ་
འབྱུངས། རྣམ་ཐར་ལ་ལར་རྒྱུ་འདི་རབ་ཉི་ཤིང་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1735ལོར་འབྱུངས་པར་བཤད་པ་
ནི། རུང་མ་དག་པར་སྤངས་སྟེ། རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཏིར་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་དོན་གཉིས་དཔག་
བསམ་སྟོན་ཤིང་རུ། བདག་རྣལ་འབྱོར་བཟང་པོ་དོན་རྒྱུ་རང་ལོ་སྟེ་གསུམ་མེ་ལྷག་ཅེས་དང་། ཡང་།
དག་སྤངས་གསང་བའི་སྟོར་གྱི་ཉམས་མཁུར་སྐུ་སྤིང་རྣ་བའི་དགའ་རྒྱན་གྱི་མཚུགས་བྱུང་རུ། ཞེས་
རྣལ་འབྱོར་པ་འོད་གསལ་དོན་རྒྱུ་རང་ལོ་བཞི་བཅུ་ནས་ཞེ་གཉིས་འབྱུག་ལོའི་དབྱར་ལྗེའི་ནང་
ཅམ་རུ་མཆོན་མ་བཟང་དན་ཅི་རིགས་བརྟེན་ཅམ་རུ་ལྷ་རི་ལྷན་གྲུབ་དཔལ་རིར་དོན་རྒྱུ་གཞོན་
ཅུའི་ཕུར་སྐྱབ་སྐུ་སྐུ་གང་ཤར་ལྷག་པར་བྱིས་སོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་།
རག་མགོ་མཆོག་སྤྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་དབྱེལ་ར་འོད་གསལ་སྤིང་གི་ཆོས་འབྱུང་མཆོན་མོ་རུ།
གཏིར་སྟོན་བཟང་པོ་དོན་རྒྱུ་ཡབ་ཀྱི་སྐུ་མིང་གོ་འཛོ་སྤྲ་མ་མགོན་དང་ཆོས་མིང་པ་སྤྲོ་མཁུན་བཅེ་
ཞེས་ཆགས་མེད་ཡབ་སྐུ་གྱི་སྟོན་མར་གྱུར་ཅིང་། བདུད་འདུལ་དང་སྟོང་གསལ་སྟགས་ལས་
ཀྱང་ཆོས་ཅི་རིགས་སྟོན། དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པོ་འོང་བའི་ལུང་བསྟན་གནང་བ་གྲོ་ལོད་

ཆོག་བསྐྱེགས་ཡིག་ཅུང་ན་གསལ་བ་དེའི་སྒྲུབ་སྟེ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་
འགལ་ལོ།

རྒྱུ་འདིའི་མཆོག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། གཏིར་སྟོན་བཟང་པོ་དོ་རྒྱུ་དང་། གཡག་རྒྱལ་གཏིར་
སྟོན་དང་། རིག་འཛིན་འོད་གསལ་དོ་རྒྱུ་སོགས་མང་ཏུ་མཆིས་མོད། ཡོངས་གྲགས་ལ་བཟང་པོ་
དོ་རྒྱུ་འཕོད་དོ། །འབྱུག་ཏུ་སྒྲ་མ་པ་སྒྲ་གུ་ཏུ་དང་། དུལ་ར་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་
དང་། སྤུང་ཁྱེད་དོ་རྒྱུ་པོ་དང་། ཁམས་སྤུལ་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་སོགས་བཤེས་གཉེན་
མང་པོ་ལས་སྤྱེ་འགྱུར་བཀའ་གཏིར་གི་ཆོས་བཀའ་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་ཏུ་གནས་ཆོས་དང་རྒྱུ་
ཟབ་གཏིར་སོགས་དཔལ་ལྷན་ལུགས་གི་སྒྲིན་གྲོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། དཔེན་པའི་
གནས་མཆོག་མང་པོར་སྒྱུབ་པ་མཛད། གདམས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཉམས་སྟེ་བསྟར་བས་
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས། འོད་གསལ་དག་པའི་སྤང་ངོར་ཟངས་མདོག་དཔལ་གི་རི་བོར་ཐེབས་
ཤིང་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་མཇལ། དབང་བཞིའི་ཚུ་བོ་བསྟུར། སྟོན་ལམ་གི་གཏད་རྒྱ་སད།
ཟབ་གཏིར་ཅི་རིགས་བཞེས།

སྤྱིར་དུལ་ར་སྒྲ་མ་རྟོགས་ལུན་རྒྱལ་པོས་འཕགས་མའི་སྒྱུ་བརྟན་བཅས་འཕགས་མའི་
ལས་མཐའ་ཞུ་བསྟུལ་གིས་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྟོན་ལས་ཡངས་པར་བྱས་ཤིང་། ཆོས་ལོར་གི་གཏིར་
ཁ་གྲངས་མེད་པ་བཏོན། ཆོས་གི་བདག་པོ་ཆ་རི་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་དང་། དུལ་ར་པ་སྒྲ་
བཙོན་འགྱུར་སོགས་གིས་ཟབ་གཏིར་སྤེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟུབས། དུལ་ར་དགོན་ཏུ་
གདན་ས་མཛད། མཁའ་འགྲོའི་སྟོན་བརྒྱུད་དགོངས་གཏིར་སྟོང་གསལ་གི་ཆོས་སྤེལ་འཆི་མེད་ཆོ་
སྒྱུབ་རང་ལུས་བུམ་བཞེན་དང་། ཐུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གསང་བ་ཡང་སྟིང་གི་སྟོར་དང་། སངས་རྒྱས་
དགོངས་འདུས་འགྲོ་བ་ཀུན་སྟོན་གི་ཆོས་སྤེལ་འོད་དཔག་མེད་གི་སྒྱུབ་སྟོར་དང་། དམ་ཆོས་པ་སྒྲ་
སྟིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྤེལ་མ་དྲག་པོ་གི་ལ་ཡ་དང་། དྲག་སྒྱུབ་དོ་རྒྱུ་ཐིགས་པའི་སྟོར་དང་། རྟོགས་
པ་ཆེན་པོ་ཟབ་དོན་སྟིང་ཐིག་གི་སྟོར་དང་། གསང་སྒྱུབ་ཐུགས་གི་སྟིང་ཁྲག་གི་སྟོར་དང་། ཡང་
གསང་མཁའ་འགྲོའི་སྟིང་ཁྲག་གི་སྟོར་དང་། ཟབ་ཆོས་གསང་བ་སྟིང་ཐིག་དང་། སྟོན་བརྒྱུད་ཆོས་

སྐོར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས་ཟབ་གཏིར་པོད་བརྒྱུད་དང་། རྣམ་ཐར་མགུར་ཆོགས་ཀྱི་སྐོར་
པོད་གཅིག་དང་། གཏིར་འབྱུང་རྣམ་ཐར་རམ་ལམ་ཡིག་དག་སྤངས་སྐོར་པོད་གཅིག་བཅས་གསུང་
འབུམ་པོད་བརྩ་ཅམ་བཞུགས། གདུལ་བྱ་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས།

ཡི་གེ་ལ་ལར་རྗེ་འདི་རབ་ཡིད་མེ་ཡོས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1807 ལོར་འདས་པར་བཤད་པ་ལས། ལོ་
རྒྱུས་ཁྱུངས་དག་མ་རྟེན་ཀྱང་། ཞོང་གི་འཁྱུངས་ལོའི་དབྱུང་པས་དཔོག་ན་འདས་ལོ་འདི་མ་དག་
པར་མངོན་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིག་འཛིན་འོད་གསལ་རྩི་རྗེའི་འདའ་ཀ་བཞི་པའི་
གདམས་ཀུན་གྲོལ་ལྡེ་མིག་བྱ་སྒྲོབ་སྒྲོལ་གྱི་པར་རྒྱས་བྱེད་དུ། དུས་སྤེལ་ལོ་དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི།
ཆོས་ཉི་ཤུའི་འདའ་ཀའི་གདམས་པ་ཡིན། །ཞལ་ཁ་ཆེམས་ཐ་མ་ལེན་བཞི། །སྤངས་འོད་གསལ་རྩི་
རྗེས་འཕུལ་དུ་སྤྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྩལ་ལ་གཞིགས་ན་སྤེལ་གྱི་ལོ་ཞིག་ལ་འདས་པར་མངོན་
པ་ཅམ་ལས་རྩི་བཞིན་མི་གསལ་བས། ཞིབ་གསལ་དུ་བརྒྱུད་པར་རྩི་མི་ཐོགས་སོ།

སྤྱིད་པོ་སྤྱུལ་སྤྱ་ཆེ་བསམ་ནོར་བུ།

འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱིད་པོ་སྤྱུལ་སྤྱ་ཆེ་བསམ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ནི། རབ་བྱུང་བརྩ་
གཉིས་པར་གོ་འཛོལ་པོ་ལྟོང་གི་ཆེ་བསམ་ཆང་དུ་སྤྱུ་འཁྱུངས། རྗེ་འདིའི་མཆོན་ལ་ཡབ་མིང་
དང་འབེལ་ཏེ་ཆེ་བསམ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ཞེས་གསལ། བྱུང་དབང་པལ་ནོར་བུས་སྤྱུལ་སྤྱ་འཇམ་
དབྱངས་ཀྱི་ཡང་སྤྱིད་དུ་ངོས་བཟུང་། པལ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོད་དང་། བྱུང་དབང་པལ་ནོར་བུ་རྣམ་
གཉིས་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ་སྤྱིན་གྲོལ་གདམས་པའི་བདུད་ཅི་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་
བྱོའི་རྩལ་དུ་གསལ།

སྤྱ་རྒྱུད་དུ་ནས་ཉམས་ཐག་དུད་འགྲོའི་རིགས་ལ་བཅེ་ཞིང་། སྤྱ་ཆེ་གང་པོར་དཀར་ཟས་
ཁོ་ན་ལས་དམར་ཟས་ཀྱི་བཞེས་པ་གཏན་ནས་མི་གནང་། ནོར་ནག་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་ཆེ་ཐར་དུ་
བཏང་སྟེ་ཨ་ནག་འཕྱོག་ལྡེ་དུ་གཞན་ལ་སྤྱོད་བརྩུག། སྤྱིད་པོ་དགོན་གྱི་གདན་སའི་བྲི་ལ་བཞུགས་
ཏེ་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཅིང་ཕྱག་རྩོགས་བྱང་འཇུག་གི་བསྟན་པ་བཤད་སྤྱུབ་ཀྱིས་

བསྐྱུངས། གྲུབ་དབང་པདྨ་ལོ་ལྷ་མཁུན་ནས་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་ཏེ་སྐྱེ་
ཆེར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མིག་འབྱས་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ཤིང་བསྐྱུན་ཅ་འདུལ་བའི་ཕྱག་
བཞེས་དང་། ཉམས་ལེན་མཛད་དེ་སྦྱིད་པོ་དགོན་པ་རབ་བྱུང་དུར་སྤྱིག་གི་ཕྱིས་གང་བའི་ཆོས་
ཕྱེ་གཙང་སང་དུ་བཀོད། སྐབ་ཁང་བསམ་གཏན་སྤྱིང་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་ལྷགས་ཀྱི་
ཆོས་ཆོན་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབ་ལྷ་བཅུགས། གཤམ་ཆེན་ཀམ་བཟ་ཤིས་རྒྱ་ནག་གི་དབུ་
སྒར་ཐེབས་པའི་སྐྱ་མཆན་དུ་བྱོན་པར་ཡང་གྲགས་ལ། མདོ་ཁམས་གཏེར་འབྲིན་ཆེན་པོ་རིག་
འཛིན་རྟག་ཤམ་རུས་ལྷན་རྡོ་རྗེའི་བྱགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས་ཤིང་། སྐྱ་སྤང་དུ་རྟག་ཤམ་ཀྱི་
རི་མོ་ཡོད་པ་དང་། མདོན་ཤེས་དང་རྩ་འཕྲུལ་སྐྱ་ཆོགས་རྒྱུང་དུ་ནས་ལྷན་སྦྱོས་སུ་མངའ་བ་ཞིག་གོ།
སྐྱ་ཆོར་སྤང་བ་བསམ་གཏན་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཛད་དེ་སྐབ་པ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནས་དུས་
འདའ་བར་བྱས་པས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། གཤམ་བྱ་ཆར་གཙང་རྗེས་འཛིན་
ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་དབང་འབྱོར། ལྷ་འདྲེ་བྱན་དུ་ཁོལ་ཞིང་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད་དུ་
གྲུབ་པའི་སྦྱིས་ཆེན་དམ་པ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ།

འཇང་སྐང་ཚུལ་བྲིམས་རྫོང་།

ཐོབ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆེ་བ་འཇང་སྐང་དཔོན་པོ་ཚུལ་བྲིམས་རྫོང་ནི། རབ་ཉི་ལྷགས་
ཡོས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1711ལོར་འཇང་སྐང་ཡབ་ཆར་དུ་འཇང་སྐང་ཨ་འཕེན་ཀྱི་གཙུང་པོའི་སྲས་ཀྱི་སྲས་
སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། དེ་ཡང་ལྷགས་འཆང་གོ་ལའི་གཙུང་རབས་སོ་བཞི་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། རྒྱུང་
དུའི་དུས་ནས་འབྲི་སྟོག་དང་བྱུན་མོང་རིག་གནས་སོགས་ལ་མཁས་པར་སྤྱུངས། དཔལ་ལྷན་རྣམ་
རྒྱལ་སྤྱིང་དུ་སྤྱ་སར་ཐེབས། གྲུབ་དབང་པདྨ་ལོ་ལྷ་མཁུན་ཏེ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས།
སྐྱ་འབྱུར་བཀའ་གཏེར་ཀྱི་མན་ངག་སྤྱིན་གྲོལ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ལྷན་བའི་
མན་ངག་སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་དག་དང་། ཕྱག་རྫོགས་རྩུང་འབྲེལ་ཀྱི་མན་ངག་རྫོགས་པར་གསན།
ཐོས་དོན་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱུར་བས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མཆན་མདོན་དུ་ཐོན། འཇང་སྐང་དགོན་དུ་

ཐེབས་ཏི་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནམ་པར་དཀར་བས་བསྟན་པ་འཕེལ་བྱས་སུ་བཏང་།

དགྲུང་གངས་ལུ་བཅུ་པ་ཅམ་ལ་མདོ་མང་དགོན་དང་། གཙང་ར་ཉོར་དགོན་ཕུག་
བཏབ། རྒྱལ་དབང་དཔལ་ལྷན་པའི་རང་ལུགས་གཙང་མ་བཅུགས། སྐུ་དཔོན་འཇིགས་མིང་ཚུལ་
ཁྲིམས་འོད་ཟེར་རམ་གྲུབ་དབང་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་མདོ་མང་དང་། འཇང་སྐང་གཉིས་ཀའི་གདན་
ཁྲི་དང་། གཙུང་དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་འཕན་རྩ་ཉོར་དགོན་པའི་གདན་ཁྲིར་མངའ་གསོལ།

དགྲུང་གངས་རེ་གཅིག་པ་རབ་འདོད་ལྷགས་ཡོས་ཏི་སྤྱི་ལོ་1771ལོར། རྒྱ་ནག་གོང་མ་
ཆན་ལུང་གིས་རྒྱ་ཆེན་རབ་བཟན་རྒྱལ་པོའི་འབྲུག་བྱིང་ཞི་འཇགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཔལ་ལྷན་མཁན་
ཆེན་ཀམ་བག་གིས་རྒྱ་ལུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཆོ་ཇེ་འདི་ཉིད་སླ་མཆན་དུ་བྱོན། རྒྱ་དཔོན་གྱི་ཕོ་
བྱང་དུ་ཡི་དམ་རྟ་མགིན་ནག་པོ་དང་། སུར་པ་རྩོ་ཇེ་གཞོན་ཅུའི་དབང་དང་ལྷགས་ལུང་གནང་།
གོང་མས་ཏི་ཕྱི་ཆེན་མོའི་གསེར་ཡིག་གི་འཇའ་ས་དང་། བྱང་སྒྲོགས་སྦྱོང་བའི་རྩོ་ཐོག་ཐུའི་གོ་
གནས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་དང་། ཐམ་ཀ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལྷ། ཐམ་ཀ་ནམས་སུ་རྒྱ་ཡིག་དང་འཇང་སྐང་
ཨ་འཕེན་མཚོན་བྱེད་བོད་ཡིག་གི་ཨ་ཡིག་བྲིས་པ་དང་། གོས་ཆེན་གྱི་སྤྱིང་དུ་གསེར་ཡིག་བྲིས་པ་
དང་། ཤོག་ཐོག་དུ་སྐྱག་ཆས་བྲིས་པའི་ཐོབ་ཡིག་མི་འདྲ་བ་སྤྲ་གསུམ་བཞི་དང་། གོས་ཆེན་འབྲུག་
རིས་མའི་ཐོབ་གོས། འབྲུག་གི་མཐའ་རིས་ཅན་གྱི་གསེར་གྱི་བྱུང་ལྷ། གསེར་ཁྲི་དང་མ་བྱའི་
གདུགས། ལུ་མེན་གྱི་རྟོག། རིན་པོ་ཆའི་སླ་རེ། གཟིའི་བྲ་བྱེད་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། གསེར་དབུལ་
སླ་མའི་སྒྲོས་པོར། ཟངས་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲོག་བྱམས། གསེར་སྐང་དང་གསེར་སྒྲབ། ཐོབ་
ལྷགས་དང་། གཡང་འི་ཐོང་བ་དང་གཡང་འི་དཀར་ཡོལ། སྐྱགས་ཆལ་དང་སིལ་སྟན།
འབྲུག་རིས་བཞོས་མའི་ར། གོས་ཆེན་བཟོ་འག་སྤྲ་ཆོགས་སོགས་ཞོར་སྤྲ་ཕོན་ཆེན་པོའི་འབུལ་བ་
སུལ། ཐོབ་དཔང་དང་ཞོར་རྩལ་དེ་དག་བོད་དུས་འགྱུར་གྱི་སྟོན་བར་དུ་དགོན་པར་དངོས་སུ་
ཡོད་པར་མཐོང་མཁན་གྱི་གྲྭ་བཤེས་ད་ལྟའང་བདོག་པར་བཤད་དོ།

རྒྱལ་རོང་གི་ལུལ་གྱུ་དུ་མའི་ས་དབང་ནམས་ཀྱིས་གཙུག་དུ་བཀྱར་ཏི་ལུལ་ཐེ་ལྷ་
འབངས་སུ་སུལ་བས། འབྲོང་རྩོད་བག་གིས་ཆོས་སྤྱིང་དང་། རྒྱ་དཔལ་སྤྲ་ཆོགས་སྤྱིང་། ཅ་ཏི་

བསམ་གཏན་སྲིད་། ཉ་མཁས་བདེ་ཆེན་སྲིད་། དབང་གོ་བསྟན་འཕེལ་སྲིད་། འབྲམ་ཁུར་བསམ་གཏན་སྲིད་། རྩ་སྤྱི་རྩ་བཤད་སྟབ་འཕེལ་རྒྱས་སྲིད་། རྩི་འགག་ལོར་བུའི་སྲིད་། ཅ་མོ་བྱང་རྩལ་སྲིད་། སེར་རིལ་དགོན། སྒོན་ཏོ་དགོན། སྤར་རྒྱུ་དགོན། བག་བྱི་དགོན་སོགས་དགོན་པ་མང་པོ་ཕྱག་བཏབ་ནས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་བའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བཅུགས།

རྩི་འདི་ལ་ཆན་ལུང་གི་བཀའ་ཡིས་བདག་ཀྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་གནང་ཡོད་པ་ནི་རྩུན་མེད་ཡིན་ཏེ། ཆན་ལུང་གི་བཀའ་ལྟར་རྒྱ་ཡི་དམག་དཔོན་འགའ་ཡིས་རབ་འདོད་ཤིང་རྩི་ལོར་དཔལ་སྤངས་སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱལ་རྩོད་ཏུ་གདན་དྲངས་པའི་ལམ་བར་ཏུ་སྤྱོད་བསྤངས་པའི་མདུན་ཏུ་འཇང་སྤང་རྒྱལ་བྱིས་ཤིང་རྩི་ཕེབས་པ་དང་། དགོན་པར་རིམ་གྱོ་བཙལ་བ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སི་ཏུའི་རང་རྣམ་ལས། རྩུག་སྤང་པ་དང་འཇང་སྤང་རྒྱལ་རྩོད་ཕེབས། རྒྱལ་རྩོད་ཆང་ལ་དདུལ་སྤང་སྤུལ་བྱ། རྩུག་སྤང་ལ་དདུལ་སྤང་ཉི་ཤུ་སོགས་ཆོག་ཡོན་ལུལ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ཤིང་རྩི་ཕེབས་ཆོ་རྒྱལ་གསང་འདུས་སྟབ་པའི་ཡོན་དདུལ་སྤང་བྱུ། ཞེས་གསུངས་པ་དེས་དེ་ཏུས་སི་ཏུ་དང་མཉམ་ཏུ་སྤྲོ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་གསལ་ཡིན་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་མང་གཏོར་ཆེན་གྱི་རང་རྣམ་ཆོགས་བཅད་མ་ལས། དེད་སྤྱོད་སྤང་དང་པོའི་ཁུ་བོ་དེ། འཇང་རིགས་དཔོན་རྒྱལ་བྱིས་ཤིང་རྩི་ཕེབས། རྒྱ་གོང་མ་ཆན་ལུང་རྒྱལ་པོ་ཡི། དདུའི་མཆོད་གནས་བྱས་པས་བདག་ཀྱིས་ཆེ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་དེས་ན་དེ་ཏུས་ཆན་ལུང་གིས་སི་ཏུ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་ཆེན་གཡལ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁ་ལོན་ཆེད་ཏུ་རིམ་གྱོ་སོགས་སྤྱོད་པའི་གཡལ་ཏེ་གདན་འདྲེན་བྱས་ཡོད་པ་མདོན་གསལ་ཡིན་ཕྱིར་དདུ་སྤྲོད་དངོས་སུ་བཀྱར་བ་དང་དོ་འཕྲད་མེད་ནའང་དདུ་སྤྲོད་ཐོབ་དང་འབྲལ་བ་གྱུ་ལོན་པ་བསྟུལ་ཡོད་པ་ནི་རྩུན་མེད་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།

རྩི་འདིའི་སྤྱོད་ཏུས་སུ་འཇང་སྤང་ཏུ་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གྲུ་སར་ཕེབས་པའི་དགོ་འདུན་པ་རྩོད་སྤྱོད་ལས་བཀལ་བ་ཅམ་རེ་འདུས་པར་བཤད་ལ། གཙང་མདའ་དགོན་དང་། ལྷ་ཆེ་དགོན། རྩུག་སྤང་དགོན། སྒོ་ཆེན་དགོན། མདོ་མང་དགོན། ལྷ་ཏོར་དགོན་རྣམས་ལ་གོང་མས་གནང་བའི་

ཐོབ་དང་ཕྱག་རྒྱས་རྣམས་སོ་སོར་བཞོས་ཏེ་ཕ་འབབ་ཀྱི་སྐལ་བར་བྱིན། སྤྱི་ཆེད་སྤྲད་ཏེ་མཚམས་བསྟེན་སྦྱབ་ཁོ་ན་མཛད། དགུང་གངས་རེ་བརྒྱད་པ་རབ་འདོད་ས་བྱི་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1778ལོར་གཞུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་སོ།།

འཇར་སྐང་འཇིགས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་འོད་ཟེར།

བཅུན་པའི་དབང་ཕྱག་འཇར་སྐང་དཔོན་པོ་འཇིགས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་འོད་ཟེར་ནི། རབ་ཏུ་མེ་བྱ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1717 ལོར་འཇར་སྐང་ཡབ་གཞིས་སུ་དཔོན་པོ་ཚུལ་བྲིམས་རྫོ་རྗེའི་གཙུང་བོའི་སྐུ་སྤྱི་འབྲུངས། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་གྱི་རང་རྣམ་ཆོགས་བཅད་མ་ལས། སྐུ་གཙུང་རབས་སུ་མ་ཙུ་སོ་ལྔ་ན། རྟེན་རབ་བྱུང་སྤྱི་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས། ཁྲི་སྤྱི་ལོ་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་ཡིན། །རྫོ་གྲུབ་ཆེན་ཀྱན་བཟང་གཞན་པན་གྱིས། རམ་ཞོག་ཆགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་སྤྱལ་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་ར་གོ་ལའི་རིགས་ཀྱི་གཙུང་རབས་སོ་ལྔ་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཀླུ་ཆགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། རྒྱུང་བུའི་བུ་ནས་འཇར་སྐང་དཔོན་ཏེ་ཆོགས་སུ་ཞུགས། འཇར་དཔོན་ཚུལ་བྲིམས་རྫོ་རྗེ་ལས་རབ་བྱུང་། མཚན་འཇིགས་མེད་ཚུལ་བྲིམས་འོད་ཟེར་ཞེས་གསོལ། སྤྱི་ལོ་འཇར་སྐང་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་དང་། ཚུལ་བྲིམས་རྫོ་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ལས་མདོ་སྐྱུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་སོན།

དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱ་སར་བྱོན། གྲུབ་དབང་པལ་ལྷན་པོར་བུའི་ཞབས་ལ་གཞུགས་ཏེ་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། ཚ་རྒྱུད་དང་། རྟོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ནང་ཆོས་ལྟ་དང་། སྐྱུགས་ཆེན་དམར་བྲིད་དང་། ཕྱག་རྟོགས་ཟུང་འཇུག་སོགས་ཀྱི་བཟུང་བྲིད་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྒྱུའི་བཟུང་བྲིད་དང་། འཇར་ཆོན་བཟུང་བྲིད་དང་། ཀར་སྤྱི་ཞི་ཁྲོའི་བསྐྱེད་རྟོགས་དབང་བཅས་དང་། དཔོངས་འབྲུས་དང་། དཔོངས་བཟང་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་ལྷན་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བཀའ་མ་ལུས་པ་མཐར་ཆགས་སུ་གསན་པས་དབང་ལྷན་མན་རག་བརྒྱུད་པའི་མཛོད་བྱ་བྱུར། གྲུབ་དབང་པལ་ལྷན་པོར་བུ་ལས་བསྟེན་པར་རྟོགས་

པ་དག་སྤྱོད་གི་དངོས་པོར་བསྐྱབས། མཚན་སྦྱོར་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་འཇར་སྐར་ཨ་འཕེན་ནམ་
ཡོངས་འཛིན་སྦྱོར་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཚན་འདྲེས་པར་བགྱིས་ཏེ་མཚན་དེ་གསོལ།

དེ་ཕྱིར་གཏེར་ཆེན་གྱི་རང་རྣམ་ལས། རྟེན་རབ་བྱུང་སྦྱོར་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས། །དེ་ད་སྐྱེ་ཕྱིར་
ཐོག་མ་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་མཚན་ལ་སྦྱོར་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཀྱང་འབོད་པ་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ཆེར་འདུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབས་པའི་ལྟ་དང་མིའི་མཚོད་སྤོང་གི་བསྟན་
ཚུ་འདུལ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་གཙང་མ་འཛིན་པའི་དག་སྤྱོད་ཆེན་པོར་གྱུར།

ཀུན་གྲོག་དང་། དཔལ་ལྷན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་དགོན་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་
ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་
པ་གསན། མི་མེད་དབེན་པའི་རི་ངོགས་སུ་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་ནས་འོད་གསལ་
རྒྱལ་པ་ཆེན་པོས་གཙོའི་སྦྱིང་པོ་ནང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་བས་འོད་གསལ་ཉམས་ཀྱི་སྤྲང་
བ་འབྱམས་སུ་ཁྲམས་པར་གྱུར། འཇར་སྐར་དགོན་དུ་གདན་སའི་ཁྱུང་བཞེས་ཏེ་རི་ཆོས་གསུམ་
སོགས་དཔལ་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། ཡི་གེ་དུ་མར་མདོ་
མང་དགོན་པ་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པར་བཤད་ལ། མདོར་ན་འཇར་སྐར་དང་བྱ་དགོན་
མདོ་མང་དགོན་གཉིས་ཀའི་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་ཁྱུང་བགྲང་བྱ་དུ་མར་བཞེས།

དེ་ཡང་མདོ་མང་དགོན་པ་འདེབས་དུས། །ཁོང་གི་ཁྱུང་བོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཞིང་།
ཁྱུང་པར་དུ་འཇར་དཔོན་རྒྱལ་བྲིམས་རྩོམས། འདི་ནས་ཤར་ཉེ་ལི་ཡི་ཡུལ། །སྐར་བཞི་དགའ་བ་
འབྲིལ་འདྲའི་ཞོལ། །རི་དྲུང་དཀར་འདྲ་བའི་གཡས་ཀྱི་ཕྱོགས། །སྐར་འབྲུག་འཕྱོག་ཉ་མོ་འབྲུག་
འདྲའི་གཡོན། །ས་མདའ་སྒྲོ་འདྲ་བའི་ལྗེབས་ཐོག་ན། །ཞེས་དགོན་ས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ལི་གཙང་
དུ་ཕེབས། གནམ་མཚོ་ཆང་ཟེར་བའི་མཚོར་ས་དེ་དགོན་ས་རུ་གཟིགས། དུང་བྲིམ་དེས་སྤྲ་མ་ལ་
ཞོ་དྲངས་ཤིང་དགོན་ས་ལུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིགས།

ས་དེར་ཟླ་བ་གསུམ་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྟེན་མཚམས་མཛད་པས་རྣལ་ལམ་དུ་མི་
དཀར་པོ་ཞིག་གིས་འབྲས་དཀར་སྤེར་ཁང་འཕྲོར་བ་མིས་པས་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དགོན་ས་བྱིན་

གྲིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོན་མར་བཟུང་སྟེ་ཕུར་བ་རྩོམ་གཞིན་ཅུའི་སྐབ་པ་བདུན་ཕྱག་གཅིག་ལ་
མཛད་དེ་ས་འདུལ་དང་། ས་བསྐྱང་དང་། ས་ཆོག་རྣམས་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་
མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1759ལོར་མདོ་མང་དགོན་པ་བཏབ་ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ལེགས་
པར་བཞེངས་བྱུང་པ་ན། རྟོན་པ་གཙོ་ལོར་དང་། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་དང་། ཉ་མགིན་དང་།
ཕུར་བ་དང་། ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་དང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་བཅས་
ཀྱི་ནང་རྟེན་བཞེངས། འཇང་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩོམ་རྩིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཀྱི་དཔེ་པོ་ནང་རྟེན་རྩ་གནང་། འཇང་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩོམ་གདན་
བྲངས་ཏི་རབ་གནས་མཛད་སྐུལ་ཞུས་པས། རྟེན་ལ་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་དབྱུག་གྲང་ངར་ལ་ས་
གཞིར་བྲོད་བབས། དབྱུག་རྩལ་དེར་མེ་རྟོག་དཀར་པོ་རྩ་མ་བཞད། ཁ་བ་མེ་རྟོག་གི་དབྱིབས་ཅན་
འདབ་མ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་བ་དང་། བརྒྱད་པ་སོགས་བབས། ཉ་མགིན་ཀྱི་སྐུ་ལས་མེ་རྟོག་
འཕྲོས་པ་དང་། ཐུགས་ཆེན་གྲིས་ཞལ་འཇུག་པ་སོགས་རྟགས་ངོ་མཆོར་བ་རྩ་མ་མཐུན་སྤང་རྩ་
བྱུང་ངོ་།།

དཔལ་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བྲིད་གནང་ཞིང་དེའི་ཆོས་སློལ་
བཅུགས། གྲ་བ་བཞི་བཅུ་ཅུ་འདུས་པ་ལ་རབ་བྱུང་སྟོམ་ཁྲིམས་གཙང་མ་དང་། སྦྱོང་པ་སྤྱི་བ་
སྦྱོང་ཁོ་ན་གནང་བའི་སློལ་བཅུགས། བཞུགས་ཤག་གྲང་ཤིང་དང་རྩ་ཡི་སྦྱིལ་བྱ་དང་། ས་ཕུག་
གད་ཕུག་ཅུ་ལས་སྦོས་པ་ཆེན་པོ་དང་། བཟང་པོ་མཛེས་པོ་གང་ཡང་མི་སྐྱོན་པའི་བཀའ་བྱུང་།
རྩལ་མཆོད་གྲང་དབྱར་རྩལ་བདེ་ཆེན་ཞིང་སྐབ་ཉིན་ལྟ་དང་། དབྱར་གནས་འདུས་པ་སོ་སོའི་
རང་ཤག་ནས་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྟོན་རྩལ་ཐུགས་ཆེན་བུམ་སྐུ་ཞག་བདུན་དང་། ལོ་མཆོམས་
སྐུ་ཕུར་བའི་གཏོར་སྐུ་ཅུ་ལས་གཞན་མེད་པར་རྩལ་རྟག་རྩ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་མཛད་པའི་
ཕྱག་བཞིས་བཅུགས།

མཐར་དགོན་པ་འདེབས་ལོ་ནས་བཟང་བྱ་ཉེར་དུག་གི་ངོ་མཚོར་བ་དབྱང་གྲངས་རེ་
བརྒྱད་པ་ལ་ཞལ་སློབ་ཨ་འཛི་ཆོས་ལོ་དང་། རྒྱ་ལྷན་པ་ལོ་གཉིས་ལ། འདི་ནས་མེ་རྟོག་ལོ་ཤར་ཆོ། །

ལྷ་བཅུན་ནམ་མཁའ་འཛིགས་མེད་ཀྱི། སྐྱེ་མཐའ་དཔལ་པོ་སྟག་ཤམ་ཅན། །ལྷགས་ལ་ཨ་ཡིག་
རང་བྱུང་དང་། །གདོང་ལ་སྤྲོ་བས་མཆོན་པ་ཞིག། །གདོལ་བ་པོ་མོའི་རིགས་རྒྱུད་ལས། །ཏྲེ་ཉོར་
སྤྲེད་ཀྱི་སྟོགས་སུ་བལྟམས། །བསྟན་འདིར་སྟན་པའི་ལས་འཕྲོ་ཡོད། །ཅེས་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་གང་དུ་སྐྱེ་
བའི་ལུང་བསྟན་ཀྱི་ཤོག་དྲིལ་གནང་ཞིང་། སྐྱ་ཆས་ནོར་ཇུས་ཡོད་དོ་ཙག་སྤྲོད་དག་གནང་སྟེ། ཞི་
ཁྱོ་ཐོས་སྟོལ་དང་བར་དོའི་རྩ་ཆོག་གསུངས་སྤལ་རྩེ་མིད་ལའི་མགུར་འབུམ་དང་གནས་ལུགས་
མཛོད་ཀྱི་སྟེགས་བམ་དབུ་ཐོག་དུ་བཞག་སྟེ་ཐུགས་སྟོན་བྱུང་། ཆོས་གོས་སྒྲུ་སྐྱེ་ལ་གསོལ།
ཐུག་མཉམ་བཞག་གི་ངང་ནས་རབ་འདོད་ཤིང་འབྱུག་སྟེ་སྐྱེ་ལོ་1784ལོར་གཟུགས་སྐྱེའི་བཞོད་
པ་བསྐྱས་ཏེ་དགོངས་པ་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེའི་གྲོང་དུ་གཤེགས་སོ། །གཤེགས་དུས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་
འཇའ་སྤྲིན་གྱིས་གང་བ་དང་། གདུང་ཁང་གི་མཐར་མེ་ཏོག་མདོག་སྤྲོ་ཆོགས་ཅན་བཞད་པ་དང་།
རིགས་ལྷའི་གདུང་དང་རང་བསྟེལ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་མཆར་རབ་དུ་བཞད་དོ།

རྩེ་འདི་ཉིད་ནི་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་ཀྱི་སྐྱ་སྤང་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་སྤང་གཉིས་
པ་མདོ་མང་སྐྱ་ཆེན་ཀྱན་བཟང་ནམ་རྒྱལ་དང་། སྐྱ་སྤང་གསུམ་པ་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་རྩེ་
བདེ་ཆེན་སྤིང་པ་དང་། སྐྱ་སྤང་བཞི་བ་ནི་མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྐུལ་སྐྱ་ཀྱན་བཟང་འཛིགས་
མེད་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་རྩེ་རྩེ་དང་། མདོ་མང་འབྲས་ལྗོངས་སྐུལ་སྐྱ་བསྐྱ་བསྟན་འཛིན་དབང་
ཐུག་གམ་ཀམ་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཡིན་ནོ།

མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་ཤིས།

དཔལ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ་ཀམ་བག་ཤིས་སམ་མཁས་གྲུབ་ཀམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། རྒྱ་
སྐུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛོད་པའི་ཕྱིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་སྤྲིས་ས་སྤེལ་
ལོར། །རྒྱལ་ཀྱན་སྐྱེ་གཟུགས་འདུས་པའི་དཔལ། །འདྲིན་མཆོག་ཀམ་མཁྱ་བལྟམས། །ཞིས་གསུངས་
པ་ལྟར། རབ་ཉི་ས་སྤེལ་ཏེ་སྐྱེ་ལོ་1728ལོར་དཔལ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོའི་ཀྱན་བཟང་
ཤིས་རབ་ཀྱི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་ལུས་བག་ཤིས་མཆོའི་སྤྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། དེ་ཡང་རྩེ་འདིའི་ལུས་

གཉིད་རུ་ཡོལ་བའི་གཟིམ་ལམ་རུ་མི་དཀར་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་མིས། གཟིམ་སང་ཆོ་ལྷ་གཡག་
དཀར་པོ་ཞིག་དཀར་འཛོང་བྲག་ལ་ཐིམ་པར་མཐོང་། རྗེས་སུ་ལུས་སྐྱམ་པར་གྱུར་པས་ལུས་ཀྱི་
དགོངས་པར་ཕ་མེད་པའི་བྱ་འདི་མི་མ་ཡིན་ཞིག་ཡིན་ངེས་དགོངས་ཏེ་ངོ་ཆོ་ཞིང་ཡིད་ལྷག་པ་
བྱུང་ནས་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་གཡང་ལས་ལྷེབས་ཀྱང་བེར་ལ། འོན་ལ་བྱ་སྐྱམ་པའི་རུས་ཤིག་མ་ལུས་
ཤིང་བྱན་རུ་སོང་བས་བྲག་ངོས་ཤིག་ནས་གཡང་ལ་ལྷུངས། དེའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་བྲགས་ལ་ཕྱ་བྱ་བཟླག་
འགོ་སྐྱམ་པ་སོགས་སྐྱག་སྒྲུང་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། སྐྱ་བྲག་ལུས་ནས་གསུང་བྱོན་ཏེ། ཡ་མ་མ་
སྐྱགས་ཤིག། ང་སྐྱོན་མེད། ཨོ་མ་ཁི་པ་རྩེ་རྩྱུ་ཞེས་གསུངས། ལུས་ངོ་ཞིག་གི་སྤྱིང་རུ་སྐྱོན་མེད་པར་
ལྷུངས་ཤིང་མ་ལུས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་ངོའི་ངོས་སུ་དོད་པ་ད་ལྟ་འང་མཇལ་རུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།

དེ་ཕྱིར་རྗེ་འདིའི་ཡབ་ནི་ས་ཆ་དེའི་གནས་བདག་ལྷ་བཙན་རྒྱལ་བ་དཀར་འཛོང་ཡིན་
ཕྱིར་མི་དང་མི་མིན་གཉིས་བཤོས་པའི་སྐས་སུ་གསལ། རྗེ་འདིའི་སྐུ་ཡི་ཕྱིང་བ་ནི། གསང་བདག་
ངོ་རྗེ་ཆོས་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་པོ་དང་། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་རྩྱ་ན་དང་། རྒྱུད་སྤྲུང་པལ་གྱི་
སེངྒེ་དང་། རི་བོ་དཔལ་འབར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དང་། སྤྱིན་སྤྱིང་གཏེར་ཆེན་འབྱུར་མེད་ངོ་རྗེ་
དང་། དགའ་ལྷན་གྱི་པ་དང་། ཡོངས་འཛོན་དག་དབང་མཆོག་ལྷན་དང་། གཏེར་ཆེན་བདུད་
འབྲུལ་ངོ་རྗེ་དང་། གནམ་ཆོས་མི་འབྱུར་ངོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུལ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོར་རྗེ་རང་ཉིད་གྱིས་སྒོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། གཏེར་ཆེན་བདུད་འབྲུལ་ངོ་
རྗེའི་གཏེར་ལུང་ལས། ཁོ་བོ་ཤུད་སྤྱི་གསུང་སྐུལ་ནི། མ་འོངས་ཀུམ་ཐོག་ཉེ་བ་རུ། མཁྱའི་མིང་
ཅན་སྐབ་བརྒྱུད་བརྟན་པ་འཇུག་། ཅེས་དང་། འཇལ་ཆོན་གཏེར་ལུང་ལས། འབྲི་རྒྱའི་རྒྱུད་ནས་
ཀའའི་མིང་ཅན་འབྱུང་། ཞེས་འབྲུལ་མེད་ངོ་རྗེའི་ལུང་གིས་བསྐྱགས་པར་མཇོང་པའི་སྐྱེས་ཆེན་
ཞིག་གོ།

སྐྱ་ན་རྒྱུང་བའི་རུས་ནས་བྱུང་དབང་པ་རྩ་མོར་སྤྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་
གཙུག་སྤུང་སྤུལ་ཏེ་སྐབས་གསུམ་འཛོན་པའི་དགེ་བརྟེན་དང་། ཆོགས་སྐུ་མ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མཐོས། གནམ་ཆོས་སྒོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། རྗེས་

ཆེན་སངས་རྒྱལ་ལག་འཆང་གི་དངོས་གཞིའི་བྲིད་འོད་གསལ་ཐོད་ཀྱི་གདམས་པ་བཅས་སྤྱི་
ནང་གི་ཆོས་ཐུན་བརྒྱད་དང་། སྤྱི་འབྱུང་བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་མཐོན་གསུམ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་།
རྩྭ་དང་། འཇའ་ཆོན་སོགས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ནམ་གཉིས་དང་། སངས་སྤྱིང་
དགོངས་འདུས་དང་། མ་ཉིའི་སེང་ཉ་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། བྱང་གཏིར་དགོངས་པ་བཟང་
ཐལ་སོགས་དཔལ་ལྷན་གདན་རབས་གོང་མ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་མན་ངག་ཡོངས་རྫོགས་
ཀྱིས་གཙོའི་ཆོས་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པ་བྱམ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་དུ་གསན། ཐུགས་ཉམས་སྤྱི་བརྒྱར་
བས་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་ཆེན་པོ་བརྟེན། གྲུབ་དབང་པལ་ལྷན་པའི་ཐུགས་སྤྱི་
གཙོ་བོར་གྱུར།

ཀམ་ལྷ་ནག་བརྒྱ་གསུམ་པ་བརྒྱད་འདུལ་རྩི་རྩེ་དང་། དཔལ་སྤྱངས་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་
གནས་དང་། ལྷ་དམར་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནམས་ལས་ཀྱང་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྐོར་དུ་མ་
སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་གདམས་ངག་མང་པོ་གསན། རྩེ་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀམ་བརྒྱད་འདུལ་
རྩི་རྩེ་དང་། ལྷ་དམར་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནམས་ཀྱིས་རྩེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་གསེར་བྲིས་མངའ་གསོལ་ཏེ་དཔལ་ལྷན་གདན་རབས་བཞི་པར་བསྐྱོས།

སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལས་བརྟེན་པར་རྫོགས་པས་མཚན་ལ་ཀམ་ཆོས་དཔལ་
བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དཔྱང་གྲངས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ཤིང་ཕག་ལོར་དཔལ་སྤྱངས་སི་ཏུའི་མཐུན་དུ་
མཇལ་བར་ཐེབས། ཏྲ་བྲེལ་མང་པོའི་འདུལ་བ་བཏིགས། ཐུགས་འབྱུག་ལོར་རག་ཆབ་དགོན་དུ་
ཐེབས་པའི་ཞར་ལ་དཔལ་སྤྱངས་སི་ཏུ་མཇལ་ཏེ་དབྱུ་ལྷ་བསྐྱོན་པ་དང་། འདུལ་བ་ཆེན་པོ་ལྟལ།
སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས་དབང་ཁ་ཤས་གནང་བ་གསན། སྐོ་འདག་སྤྱར་དང་ཆུ་མ་བྲུག་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་
ཁང་གསར་བ་ཞིག་བཞེངས་པ་ལ་སྤྱི་བ་ཁང་འོག་མར་གྲགས། སྤྱི་བ་ཆོགས་འདུས་པ་ནམས་ལ་
བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་མཐོན་གསུམ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྩྭའི་ཟབ་གཏིར་སྐོར་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་
དང་། བྱང་པར་དུ་ཐུགས་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུལ་བས་སྐབས་དེའི་མདོ་ཁམས་
ཐུགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཆེན་ནམས་ལ་རྩེ་འདིའི་སྤྱི་བ་མར་མ་གྱུར་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་མཇེད་འཕྲིན་སྤྱི་བ་མེད་

ཀུས་ལ། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བརྒྱུད་ཅི་བཞེས་པའི་ཞལ་སྒྲོབ་ལ་རྩོམ་གྲུབ་ཀྱི་འཛིགས་མེད་
འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་དང་། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷ་དབང་དང་། འབྲུལ་ཞིག་ཀྱི་དོན་དམ་སོགས་
སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུ་བྱོན། རྗེ་འདི་སྤང་སེམས་འདྲེས་པའི་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡིན་གཤིས་རྩོམ་
ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་བསྟན་པའི་ནམ་པར་ཐར་བ་ཡང་དུ་མ་མངའོ།

ཆུ་ཆེན་རབ་བརྟན་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱ་ནག་གི་གོང་མ་ཆན་ལུང་(乾隆)གི་དམག་གིས་
གཡུལ་འབྲུགས་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་སྟོབས་ཤུགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དུ་བོད་ཀྱི་སྤྲ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་
ནག་གིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་གས་སུ་དཔལ་སྤངས་སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བས་རོ་
སྦྱར་མཛད་པ་ལྟར་རྗེ་འདི་དགྲང་གངས་ཞེ་བཞི་པ་རབ་འདོད་ལྷགས་ཡོས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1771ལོར་རྒྱ་
ནག་གོང་མ་ཆན་ལུང་གི་བཀའ་ལྟར་རྒྱ་ནག་གི་མཐའ་དམག་གཡུལ་དུ་འདྲེན་གྱི་དམག་གི་དམག་
དཔོན་ཨང་གཉིས་པ་ལིན་ལུས་(温福将军)ཀྱིས་ཁྱིམ་འདྲེན་གྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལྟར་
དམག་སྐར་སི་ཁྲོན་སྤྱི་ཁྲོན་(四川总督)ཁང་དུ་གདན་དྲངས། རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པ་
ལ་ཐེབས་ན་ལེགས་མིན་ལུང་བསྟན་ཞུས་པ་ལ་ཁོང་གིས་མ་མགོན་གཡུལ་མདོས་ཀྱི་དཔེ་གནང་
སྟེ་ཐེབས་ན་ལེགས་པའི་བཀའ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་དམག་སྟོགས་ལ་རིམ་གྱོ་མཛད་སྐུལ་
ཞུས་པས་མ་མགོན་གཡུལ་མདོས་འཕངས་ཤིང་རིམ་གྱོ་མཛད། རབ་འདོད་ཤིང་རྟ་ལོར་སྤྱར་
ཡང་རྒྱ་ནག་གི་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་གང་ཅ་ཨ་ཀུས་(章佳·阿桂)ཀྱིས་
དཔལ་སྤངས་སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་དུ་གདན་དྲངས།

སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་དུ་བྱོན། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་བར་དུ་སྐྱེ་འདས།
དཔལ་ལྷལ་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་དང་། འཇང་སྐང་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྩོམ་སོགས་སི་ཁྲོན་སྤྱི་ཁྲོན་དམག་སྐར་
དུ་ཐེབས། རྒྱུ་དམག་ཤོག་ལ་སྤང་མཐུད་བཏགས་པས་མཐུད་པ་རྣམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤིགས་
ཤིག་འབྲུལ་བའི་ལྷས་རོ་མཆར་བ་བྱུང་། མ་མགོན་གཡུལ་མདོས་འཕངས་པས་ཆུ་ཆེན་དང་།
བཙན་སྤྱར་ལྷ་འོད་བརྒྱགས་ཏེ་གོང་ཞིང་བརྒྱ་ལྷག་རྒྱ་ལོག་གིས་འབྱོར་བའི་རྒྱུན་སོགས་རྒྱུད་པའི་
རྒྱུན་འགའ་བྱུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་དམག་ཤོག་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དུ་དར་མཁའ་ལ་བསྐྱེདས་

པས་གཏིར་ལུང་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱལ་རྩི་མི་ལོ་བཅུ་གསུམ་འབྲུགས་ཤིང་། མཐར་ནི་སྤྲུགས་པ་རུས་པ་
ཅན་གྱིས་བདུལ་ཤིང་། ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་དེའི་ཐོག་ཏུ་བབས་ཤིང་མངོན་དུ་གྱུར། རྒྱ་དམག་གཡུལ་
ལས་རྒྱལ་བའི་གཏང་རག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་ཀྱིས་བརྒྱད་
དེ་གོང་མའི་དབུ་སྒྲའི་ཐོབ་གནང་། ཐོབ་མིང་གི་གསེར་ཡིག་དང་། སྐམ་ཚུང་ནང་ཆོད་བརྒྱད་
པའི་ནང་དུ་གསེར་ཐམ་དང་། དབུལ་ཐམ་དང་། བ་སོའི་ཐམ་ཀ་དང་། གཡང་ཏིའི་ཐམ་ཀ་སོགས་
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཐམ་ཀ་བརྒྱད་དང་། གོས་དར་ལ་རྒྱ་ཡིག་གིས་བྲིས་པའི་ཆེ་བརྗོད་དང་།
གོང་མའི་དབུ་སྒྲའི་ཐོབ་མཆིས་པ་མདོ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུ་བོ་ཀུན་ལ་ཤེས་སུ་འཇུག་པའི་གསེར་ཡིག་
དང་། གསེར་དབུལ་དར་ཟབ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབྲུལ་བ་དང་། ལོ་རེ་བཞིན་རྒྱུལ་
ནས་འབྲས་ཞིང་གི་གསོལ་རས་འབྲུལ་བའི་ཁ་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་བཅས་གནང་བས། མཛེད་འཕྲིན་
དང་སྟན་ཀླགས་རྒྱས་ཤིང་། དཔལ་ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་ཕན་པའི་དགེ་ལེགས་ཡར་ལྷུང་
འཕེལ་བར་གྱུར་ཏོ།

རྒྱ་ནག་ནས་ཡར་ཕེབས་ལམ་ནས་དར་ཆེ་མདོར་ཡུལ་རྫོང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ།
ཀུན་ཐོག་དགོན་དུ་གོས་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་གསེར་སྦྱང་གྱིས་འཐགས་པའི་མཆོད་ཡོལ་ལེགས་པོའི་
ཉིན་འཛོག་མཛེད་དོ། །མཐར་དགྲུང་གྲངས་རེ་གསུམ་པ་རབ་འདོད་ལྷགས་བྱི་ལོའི་བྲམས་སྟོད་
ཟླ་བའི་ཆོས་བཅུ་ཉེ་སྟེ་ལོ་1790 ལོར་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་དང་བཅས་གཟུགས་སྦྱུང་བའོད་པ་ཆོས་
དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་སོ།

རྗེ་འདིའི་འདས་ལོ་ཡང་གདན་རབས་ཡོངས་འདུའི་སྡོན་སྤངས་དང་། གདན་རབས་ནོར་
བུའི་སྤངས་བ་གཉིས་ཀར་དགྲུང་གྲངས་རེ་གསུམ་པར་འདས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡོངས་འདུའི་
སྡོན་མཛོས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་ལས། དགྲུང་གྲངས་དུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ལྷགས་བྱི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་
ཆོས་བཅུའི་ཉིན་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལྟར་བྱས་ཏེ་དེ་
ལྟར་ལྷགས་བྱི་ལ་འདས་པ་འདི་ལྟར་བགྱིས་མོད། ཕྱིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། མཆོ་མེས་
སྤི་བའི་ལྷགས་ཕག་ལོར། རྗེ་བཙུན་ཀམ་མཁྱ་གཤེགས། ཞེས་གསུངས་པ་དག་ན་དགྲུང་གྲངས་རེ་

བཞི་པ་ལྷགས་པག་ལོར་སྐྱེ་འདས་པ་ཡིན་འདུག་གོ།

ཁ་ཅིག་གིས་རྗེ་འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་དབུ་བླའི་ཐོབ་གནང་བེར་བ་མི་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དབུ་བླ་ཞེས་པ་ཆན་ལུང་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་སློབ་དཔོན་ནམ་བུ་མར་འདོད་ནས་ཆན་ལུང་གི་བླ་མ་ཡིན་བེར་བ་ཅི་རིགས་མཆིས། རྗེ་འདི་ཆན་ལུང་ལ་དབང་ཆོས་གནང་ཚུང་བའི་བླ་མ་ནི་མིན་ཡང་། དབུ་བླ་གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་དབུ་བླའི་ཐོབ་གནང་བ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། སློན་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་རུ་ཐམ་ཀ་དེ་དག་དང་། ཐོབ་མིང་རྣམས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། གོས་དར་ལ་རྒྱ་ཡིག་གིས་པའི་དབུང་ཡིག་དེ་དག་སློན་དཔལ་ཡུལ་དགོན་པའི་ཆོས་བརྟུན་རུས་སུ་འདུ་ཁང་ཆེགས་གཉིས་པའི་རྒྱང་མཐོང་ནས་ཐུར་རུ་དབུང་ནས་བཤམས་པ་བདག་གི་རིགས་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་མགར་སྟོང་སྐུ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་དངོས་སུ་གཟིགས་ཞེས་བདག་ལ་གསུངས་ཚུང་བས་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་མེད་གི་སི་རུའི་རྣམ་ཐར་ཐད་ལས། ཡིད་ལྟར་རུ་དཔལ་སྤངས་ནས་སྐར་མ་གཞིས་འབྱོར་བ་དང་། སྐར་དཔལ་ཡུལ་བ་དཔོན་སློབ་བཅས་འབྱོར་བས་སྐར་ཕྱོགས་གཅིག་རུ་བསྐྱམས། ཞེས་སི་རུ་རྒྱ་ལ་ཐེབས་ཆིས་ཀྱི་ལམ་བར་ཡིད་ལྟར་ནས་དཔལ་ཡུལ་བའི་སྐར་དེ་ཁོང་གི་སྐར་དང་གཅིག་རུ་བསྐྱེདས་པར་བཤད་པའི་དཔལ་ཡུལ་བའི་སྐར་བ་དེ་དེ་རུས་ཀྱི་ཐ་བས་ཤིས་ལས་གོ་ས་གཞན་མེད་པ་དང་། ཀྱི་ཐ་བས་ཤིས་དེ་རུས་སི་རུ་དང་ལྷན་རུ་ཐེབས་ཀྱིན་ཡོད་པ་གསལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སི་རུའི་རང་རྣམ་ལས། དཔལ་ཡུལ་ཀྱི་ཐ་བས་ཤིས་ནས་ངེད་ལ་རྣམ་འཛོམས་བྱས་བྱས། ཞེས་སི་རུ་རྒྱ་ལ་ཐེབས་ལམ་རུ་སྐྱེ་བསྐྱེདས་རུས་ཀྱི་ཐ་བས་ཤིས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་བྱབས་བྱས་མཛད་པར་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་ཀྱི་ཐ་བས་ཤིས་སི་རུ་དང་མཉམ་རུ་ཐེབས་བཞིན་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་སི་རུའི་རང་རྣམ་གྱི་མཆོག་ཐུང་འབེ་ལོ་རྩེ་བ་ཆོ་དབང་ཀུན་བྱབ་ཀྱིས་བསྐྱེདས་པ་ལས། དཔལ་ཡུལ་བླ་ལྷ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཉིན་ལྟར་རུ་མཆོད་འབུལ་བྱས་གསོལ་བྱས། ཞེས་པས་སྐྱེ་གཤེགས་པའི་གདུང་མདུན་རུ་དཔལ་ཡུལ་བའི་བླ་ལྷ་རྣམས་སྐར་ནས་ཡོད་པ་ལས་

གསར་དུ་གདན་དྲངས་པའམ་གདུང་མཇལ་དུ་བྱོན་པ་མིན་པ་ཟུར་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དེ་
ལས། ཞོང་མ་ཆེན་པོའི་དབྱེའི་སྤྱི་མཆོད་མཛད་དགོས་པ་དང་འདི་བའི་གདན་ས་དགོན་ལག་
ཆོས་རྒྱུད་རྣམས་ལ་བྱུན་མོང་མིན་པའི་གོང་མའི་སྤྱི་རིམ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱེར་བདག་གནང་བ་ཡིན་
པས་གཞན་འགྲན་མེད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གསེར་ཡིག་དང་། ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་དེ་ལ་དབྱུད་ན་དེ་
དུས་སི་དུ་མེད་ཀྱང་འབེལ་ལ་རེ་བ་བརྟོན་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་གོང་མ་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་ཆོའི་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཞིག་ལ་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན། སི་དུ་འདས་ཀྱང་སྤྱི་ཆེན་གཞན་པ་
རྣམས་རྒྱའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲགས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་བཏང་མེད་པ་ཤེས་སོ། །དེས་ན་ཀམ་བག་ཤིས་གདན་
དྲངས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ།

དེ་ཡང་ཐོབ་སྐྱིན་པའི་ལས་དེ་དམག་དཔོན་འགའ་རེས་དྲན་ནས་བྱས་པ་ཞིག་མིན་པར་
གོང་མ་ཆེན་ལུང་རང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་ཏེ། སི་དུའི་རྣམ་ཐར་མཇུག་ལུང་
དེ་ལས། ཞོང་མ་ཆེན་པོས་པས་རྒྱལ་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་བརྟན་ཞིང་བརྩིད་ཆགས་པས།
རབ་བརྟན་གྱི་ངན་ཁྲམ་གྱ་རྒྱའི་གཡོ་བ་བཅོམ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཡི་ཅང་ཁུན་(将
军)རྣམས་དང་གོང་མའི་ལུང་གིས་དམག་མི་རྣམས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་དང་། དམག་ཐོག་དུ་ཤི་བའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་རྩིས་སུ་བབྱང་བ་དང་། རབ་བརྟན་སྟེང་དུ་དབྱང་ཆེན་གྱི་ལས་ཀ་ལམ་དུ་འགྲོ་
བའི་རྒྱབ་རྟེན་ལ་སྐྱུན་འདྲེན་གྱི་བང་མི་དང་བཀའ་ཤོག་དང་། རྩེ་དགེར་ཡང་སྐྱེ་ཞབས་མངགས་
ཡོང་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་ཆ་དྲག་ཅན་ཐེབས་པས། ཞེས་བྲིས་པ་དང་། བཛོ་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་
མའི་རྣམ་ཐར་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ལས། ཞོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་མངགས་དམག་དཔོན་
མན་ཅང་རྩན་དང་། ཆོན་ཅན་རྩ་རིན་གཉིས་ནས་གསེར་ཡིག་འཇའ་ས་མངོན་མཐོས་གཟེངས་
སུ་བསྟོད་པའི་འབྲུ་དོན། ཕྱིན་ཆད་སི་ཁྲོན་ཆིང་ཐུ་དུའི་གཙང་ཐུ་རིམ་འཁོད་ནས་དཔལ་དགོན་
གཙོས་རྩིང་མའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཞབས་འབྱུར་བཀུར་སྟེ་གང་ལེགས་ཐོག་གྲ་རྒྱན་
སྤར་ཐོབ་རིགས་ཀྱང་བཀག་འགོག་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་གསལ་གནང་། ཞེས་ཀམ་བག་ཤིས་ལ་
གོང་མ་ཆེན་པོས་ཐོབ་སྟོན་པར་མངགས་པའི་ཚུལ་དང་། གསེར་ཡིག་འབྲུལ་མཁན་གྱི་མིང་ཡང་

དངོས་སུ་ཐོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་ཡས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
འདི་རུས་སྤྲ་ཆེན་ནམས་རང་ཉིད་འགོ་མ་འདོད་ཀྱང་རྒྱུ་ལྷན་ལང་རུ་འགོ་དགོས་པ་ནི་
དྲངས་མ་ཐག་པའི་བཀའ་ཤོག་ཆོ་དྲག་ཅན་ཕེབས་པས། ཞེས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ།།

རྒྱ་མི་ཤེས་མདོག་ཅན་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་མི་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་འབྲུགས་ཞེས་པའང་མི་
འགྲིག་སྟེ། བསྐང་བྱ་ལྷ་ལས་མ་འབྲུགས་ཞེས་དམག་དཔོན་མིན་སྐྱེས་ཀྱིས་དམག་དྲངས་ལོ་ནས་
ཐ་མ་རབ་བརྟན་རྒྱལ་པོ་ཕམ་ལོ་བར་ལ་བརྩིས་འདུག་ཡོད། དོན་ལ་གོང་མ་ཆན་ལུང་དང་རབ་
བརྟན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་དམག་འབྲུག་དེ་རབ་ཉི་ཤིང་སྤང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1745ལོ་ནས་མགོ་བརྩམས་
པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་དེར་ཆན་ལུང་གི་དམག་གིས་མི་ཁྲོན་ས་ཆའི་ཟིང་ཆ་ཆེ་བ་ནམས་མནན་ཞིང་རྒྱ་
ཆེན་དང་བཙན་ལྷར་དམག་དྲངས། དེ་ནས་འགལ་བ་རྫོང་ར་ཅན་ལངས་ཏེ། རབ་འདོད་མེ་ཡོས་
ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1747ལོར་རབ་བརྟན་ཀྱི་དམག་དར་མདོའི་ལྷགས་ལ་རུ་དྲངས་པའི་ཁ་གཏོན་རུ་རྒྱ་
ནག་གིས་དམག་སུམ་བྲི་རྒྱ་ཆེན་རུ་བཏང་ཡོད། ཐ་མ་དམག་མ་འབྲུག་པས་གོང་མས་ཉམན་སི་
སྤྱི་རྟག་(陕四总督)ཁང་གི་དམག་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཀྱང་ཀྱང་སི་(张广泗)ལ་སྟོན་ཆད་བཅད། སྤྱི་ལོ་
1749ལོར་སྤྲར་དམག་བཏང་བས་རྒྱ་ཆེན་ཀྱིས་འབྲུག་མཚམས་བཞག། མི་བྲི་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1766
ལོར་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་ཁུར་ཐེ་(阿尔泰)ཡིས་ས་གནས་རྒྱལ་པོ་དགུ་ལ་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་
རྒྱ་ཆེན་ལ་དམག་བརྒྱབས། བཙན་ལྷ་རྒྱལ་པོ་ཆོ་དབང་དང་རྒྱ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་ཆ་བུ་བསོད་ནམས་
འོར་བུ་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཆེན་དམག་ལ་ཁོ་ལ་བ་བགྱིས་པས་ཆེན་དམག་ཕམ་པར་བཏང་། སྤྱི་ལོ་
1771ལ་ཨ་ཁུར་ཐེ་ཡི་གོ་གནས་བརྩིས་ཤིང་མིན་སྐྱེན་དམག་དཔོན་ལ་བསྐོས་ཏེ་རྒྱ་ཆེན་ལ་
དམག་དྲངས་ཏེ་ཆེས་ཆེ་བའི་གཡུལ་འབྲུགས། སྤྱི་ལོ་1773 ལོར་མིན་སྐྱེན་གཡུལ་རུ་བསད་པས་ཨ་
ཀུས་དམག་དཔོན་ལ་བསྐོས་ཏེ་དམག་འབྲུགས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ།

དེ་ནས་རིམ་པར་འཐབས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1776ལ་གཞོན་ཆན་ལུང་གི་དམག་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་
ཏེ་རྒྱ་ཆེན་རབ་བརྟན་རྒྱལ་པོ་ཕམ་པར་བཏང་བ་ཡིན་ལ། མི་གངས་བྲི་ཁ་ཤས་ལས་མེད་པའི་རྒྱ་
ཆེན་དང་བཙན་ལྷའི་སྤེལ་ཆོ་རྒྱུང་རུ་དེ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རུ་རྒྱ་ནག་གི་དམག་མི་འབུམ་དྲུག་བཏང་

དགོས་བྱུང་བ་དང་། དམག་མི་ཆེག་སྤྱི་ཙམ་ཤི་ཞིང་། དབུལ་དཀར་སྤང་བྱེ་བ་བརྟན་གྱི་དམག་
ཀྱགས་དང་མཚོན་རྒྱུ་འགོ་གོན་གཏོང་དགོས་བྱུང་བས་གཡུལ་འབྲུག་འདི་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་
སྤྱི་ཆེས་ཁྱོད་རྒྱུ་ཆེ་བའི་གཡུལ་འབྲུག་ཅིག་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

དར་སྤྱོད་བསམ་གཏན་སྟོང་པོ།

གཉགས་རྩེ་ན་ཀྱུ་མ་རའི་རྣམ་འཕྲུལ་གཏེར་ཆེན་བསམ་གཏན་སྟོང་པོ་འཕམ་བསམ་གཏན་
སྟོང་པོ་ནི། རབ་ཉི་རྒྱུ་བྱི་ལོ་འི་སྤུལ་ལྷའི་ཆོས་བརྟན་སྟེ་སྟེ་ལོ་1732 ལ་རྩོ་སྤྱད་དར་སྤྱོད་བདེ་ཐང་གོང་
དུ་ཨ་འཕྲོག་ཆང་ལ་སྤྱོད་འབྲུངས། དག་སྟོས་ལ་བསྐབ་སྟོས་གཙང་ཞིང་ཆོས་ལ་བཙོན་པའི་བཙུན་
མ་ཞིག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲུངས་པས། བཙུན་མ་དེས་ང་ལ་ཆོ་གང་བོར་སྤྱོད་པ་ཞིག་དང་འགོགས་མ་
ཁྱོད་བ་ལ་བྱ་སྤྱོད་བ་འདི་ལྟ་འདྲའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་ལྟས་ངན་ཡིན་སྟེ་ནས་བྱིས་པ་ས་འོག་དུ་སྤྱོད།
སྤྱོད་ཉིན་བྱིས་པ་ས་ཐོག་དུ་བྱུང་ནས་རྩོ་རྩོ་སྤྱོད་ཀྱང་བཅས་བཞུགས་པ་མཐོང་། དེ་ནས་རྒྱུར་
འཕངས་པས་རྒྱུར་དུ་མ་འབྱེར་བར་རྒྱ་བོའི་ལྟོག་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྱེར་བས་རྩོ་མཚར་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱོད་
བསྐྱེདས་ཤིང་། མིང་རྒྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏགས་པར་གྲགས་སོ།

སྤྱོད་རྒྱུར་དུའི་དུས་ནས་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་ཕེབས་ཏེ་བྱུབ་དབང་པལ་ལྟོ་ལོར་བྱ་
སོགས་བཞེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུང་དང་། རྩོགས་ཆེན་སངས་
རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། རང་ཆོས་རྣམ་ལུ་ཟབ་བྲིད་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་དང་། རྒྱའི་
གཏེར་ཆོས་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། ཀར་སྤྱོད་ཞི་ཁྱོ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ལྷགས་གྱི་ཆོས་
རྒྱལ་ཡོངས་རྩོགས་གསན་ཅིང་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གཙང་གི་གནས་རྣམས་ལ་མཇལ་སྟོར་དུ་
ཕེབས། གཙང་ས་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་གྲོལ་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་གཏེར་ཡང་ལོ་ཤས་མཇེད། བ་ཡུལ་དུ་
ཕེབས་ཏེ་རྩོ་སྤྱོད་ལྷག་ཆེན་དང་། རྩོ་སྤྱོད་ལྷག་རྒྱུར་སོགས་སྤྱོད་གཏུལ་བྱ་ཡུན་རིང་བསྐྱེདས།

དགུང་གངས་ཉི་ཤུ་པ་རབ་འདོད་ལྷགས་ལྷག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1751ནས་བགྲང་བྱ་ལུ་རིང་ལ་
རྒྱལ་མོ་དམུ་རྩོ་གནས་སྤྱོད་མཚམས་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས། ཉམས་སྤྱོད་ལ་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོས་ཞལ་

གཟིགས་ཤིང་། ཅ་གསུམ་དོ་རྩེ་དྲག་གཏུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར། གཏིར་སྟོན་བསམ་གཏན་སྟིང་པོ་
ཞེས་པའི་མཆོན་གསོལ། ཕྱིན་རྒྱབས་ལུང་བསྟན་གནང་བས་གཉགས་རྒྱ་ན་གྲུ་མ་རའི་སྒྲིམ་
བཞེས་པ་ཡང་ས་ལེར་དཀ། ལྷ་འདྲི་བཅན་དུ་ཁོལ། མི་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་གཏིར་གྱི་གསང་བྱ་མཛད།
དགུང་གངས་ཉེར་བཞི་བ་ཤིང་མོ་པག་གི་ལོ་ལ་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་སྤིང་དུ་ཅ་གསུམ་དོ་རྩེ་
དྲག་གཏུམ་གྱི་གཏིར་ཁ་ཡི་གེར་པབ་པ་དང་། བ་ཐང་ཤིང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ནས་མཆོ་རྒྱལ་
རྒྱལ་ཐབས་པབ་སྟེ་ཟབ་གཏིར་གྱི་བརྗོད་སྟེ་སྟེ། དགུང་གངས་ཉེར་ལྔ་བ་མེ་བྱི་ལོར་བཀའ་ཐང་
ལེའུ་ཉེར་ལྔ་མ་གཏིར་ནས་བཞེས་པས་མཆོན་ལྷ་སྤྱིར་བརྒྱུད་པ་དྲུག་ལྔ་གྱི་གཏིར་ཆོས་མང་པོ་
སྟུན་དངས་སོ།།

དགུང་གངས་ཉེར་དྲུག་བཞེས་པ་མེ་སྤང་ལོར་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲ་མས། ས་དབྱིབས་སྤྲ་ང་
འདྲ་བའི་གནས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་གདན་ས་ཡོད་གསུངས་པ་དེ་འཆོལ་དུ་བྱོན། སྟེག་གི་བརྗོད་དོན་ཐང་
དུ་སྤྱིབས་དུས་དབྱི་སྟིང་དགུ་སྤྲ་མི་མགོན་དཀར་པོ་དངོས་སུ་བསྟུ་བར་འོང་། དེ་རུབ་ངེས་ལེགས་
ཟམ་ཁར་བཞུགས། གཟིམ་ལམ་དུ་སྤྲ་མས་ཁྱོད་ཀྱི་གདན་ས་པ་གེལ། ཞེས་ལུང་བསྟན། ཟུའི་པར་
ངོས་ཀྱི་ངེས་ལེགས་དབེན་ཁྱོད་དེ་གདན་ས་ཡིན་པ་ཤེས། བཞུགས་གནས་དེར་དོ་ཡི་མཆོལ་
གསུམ་བཙུགས་པས་ས་དེར་མཆོལ་ལྷས་ཞེས་མིང་ཆགས། ངེས་ལེགས་བསམ་གཏན་སྤིང་རྟེན་
བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་དུ་བཏབ་སྟེ་དེར་གདན་ས་མཛད་དོ།།

དགུང་གངས་སོ་བརྒྱུད་པར་གཟའ་མཆོག་རྩ་དུ་ལའི་ལུང་བསྟན་བཞིན་དར་སྤྱེ་འགྱོར་
མགོ་ཐང་གི་སྟེ་གཞུང་དུ་རབ་འདོད་ས་སྤང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1769ལོར་དར་སྤྱེ་དགོན་སར་བསམ་གཏན་
ནོར་བུའི་སྤིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས། སྟོན་གྱི་དགོན་རྟིང་གི་ཕྱག་བཞེས་སྤྲར་
གསོ་གནང་ཞིང་དོ་སྟོད་སྤྲད་དང་འཇི་རོང་སོགས་སུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་ཏེ་སྟོགས་མེད་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་བསྐྱངས། གཏིར་ཆོས་ལ་ཅ་གསུམ་དོ་རྩེ་དྲག་གཏུམ་དང་། ཕྱག་དོར་རྒྱལ་ཐབས་དང་། བཀའ་
ཐང་ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད་ཅན་དང་། ཉེར་ལྔ་ཅན་དང་། བརྒྱ་ཅ་བརྒྱུད་ཅན་རྣམས་དང་། མགོན་པོ་
ཟངས་མཆུ་ཅན་གྱི་སྟོར་དང་། ངན་སོང་སྤྱོད་ཡིག་དང་། ལུང་བསྟན་ཞལ་གདམས་སོགས་པོད་

བརྩ་གསུམ་ཙམ་ཕབ་ཀྱང་། དེང་སང་པོད་ཆེན་གཉིས་ལས་མཇལ་དུ་མི་སྤང་བར་བཤད་དོ།

ཨ་ལྷ་ར་འཇའ་ཆོན་ཡེ་ཤེས་དང་། རིག་འཛིན་གར་དབང་ཆོས་རྒྱལ། པལྭ་ལྷན་གྲུབ་
སོགས་ཐུགས་སྤྲུལ་ཞལ་སློབ་ཀྱང་མཁས་ལ་རྟོགས་པ་ལྡན་པ་མང་དུ་བྱོན། དགུང་གྲངས་བརྟན་
ཏུ་བཞེས་པ་རབ་འདོད་ལྷགས་བྱ་སྟེ་སྟེ་ལ་1801ལོར་གཙང་ཡིད་དྲངས་དགོན་དུ་དགོངས་པ་
ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་ཤིང་། རྗེ་འདིའི་དབུ་ཐོད་དེང་སང་ཡང་དགོན་དེའི་ནང་ཉེན་དུ་བཞུགས་
སོ། །གཏིར་ཆེན་འདི་ཉིད་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐུལ་སྐུ་བཞི་བྱོན་པར་བཤད་མོད་འོག་
དུ་དར་སྐུ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་འཆད་པ་ལས་འདིར་མི་སྤོའོ།

མཁས་བྱབ་ཀྱང་ལྷ་དབང་།

མཁས་བྱབ་ཆེན་པོ་རྗེ་དཔོན་ཀམ་ལྷ་དབང་ངམ་རྫོང་ནང་སྤྱ་མ་དགོན་མཆོག་ནི།
དཔལ་ཡུལ་ཨ་མཆོག་དུ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་དཔོན་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས། སྐུ་ན་རྒྱུད་དུའི་དུས་
ནས་དམ་པའི་རིགས་སང། མཁས་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཞབས་པད་གཙུག་དུ་བཀྱར་ཏི་དཔལ་
ཡུལ་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ལྷ་སོགས་ཐུག་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་པ་དང་། བཀའ་
མ་མདོ་སྐུ་སེམས་གསུམ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྩྭ་སོགས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་
རྩམ་གཉིས་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། དགོངས་ཟང་དང་། མ་ཉིའི་སང་ཏ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་
རིག་འཛིན་གོང་མ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་གསན། ཅེ་གཅིག་དུ་ཐུགས་
ཉམས་སུ་བཞེས་པས་མཁས་བྱབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས།

སི་དུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་མཆོན་ཀམ་ལྷ་དབང་ཞེས་
གསོལ། གདན་སའི་ཁུར་བཞེས་ཏི་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོས་སློབ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་
བསྐྱུངས། སྐུ་ཆེའི་སྤང་དུ་ཀུན་སྤང་བྱ་བཏང་གི་རྩམ་ཐར་རྩྭ་སྤངས་ཤིང་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་
པོའི་གཟིམ་སྐུལ་རྫོང་ནང་ཅེར་རྒྱན་བཞུགས་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་
མཛད། མཆོན་ཨ་འབེ་སྤྱ་མ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། གཞན་སེམས་སྤྱིབ་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་དང་སྐུལ་

བརྒྱུར་སྤྲོ་ཚོགས་མཛད་པ་སོགས་སྤང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཏུ་འདྲེས་པའི་བྱུང་ཆོས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་
མངའ། སྒྲིམ་མེད་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་སྤྲོ་ཆོ་དང་སྤྲོ་བ་པ་སྒྲིམས་པར་མཛད་ནས་དགོངས་པ་ཞི་
བར་གཤེགས་སོ། །རྗེ་འདི་དང་། རྟོགས་ལྡན་ཀམ་དོན་དམ་ཅན་གཉིས་དང་རུས་མཉམ་ཏུ་
མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་ཤིས་ཀྱི་དཔོན་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཨ་བསམ་དང་དབང་
ཕྱག་གཉིས་ཀྱང་བྱོན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་ཕྱག་རྗེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞག་གོ།

འབྲུལ་ཞིག་ཀམ་དོན་དམ།

རྟོགས་པ་མཚོག་ལྡན་ཀྱི་ནལ་འབྱེར་བ་དཔེ་མར་སྤྲོ་མ་འབྲུལ་ཞིག་ཀམ་དོན་དམ་ནི།
དཔེ་མར་རུ་སྤྲོ་འབྲུངས། མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་ཤིས་ཀྱི་ཞབས་པད་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་ཏེ། གནམ་
ཆོས་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་སྒོན་འགྲོ་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་།
དངོས་གཞིའི་བྲིད་དང་། ཡང་གསང་ལྷན་གྱུ་བ་ཐོད་རྒྱལ་ཀྱི་གདམས་པ་ནང་ཆོས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་དང་། ཕྱག་རྫོགས་བྱུང་འབྲུག་གི་མན་ངག་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་བྲིད་འགྲོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་
དང་། བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུམ་དང་། རྩ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། འཇའ་ཆོན་དང་།
ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། མ་ཏིའི་སེང་ཏ་དང་། བཀའ་དགོངས་སོགས་རང་ལྷགས་ཀྱི་སྤྲོ་གྲོལ་
ཡོངས་རྫོགས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་རུ་གསན།

སི་རུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་མཚན་ཀམ་དོན་དམ་ཞེས་
གསོལ། དེ་ལས་བཀའ་གཏེར་གསར་རྟེན་གི་དབང་ལྱང་མན་ངག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསན། ཕྱག་
རྫོགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོར་ཉམས་བཞེས་རྟོགས་ཕྱག་པ་མཛད། གཟུང་འཛིན་ཀྱི་མཐུད་པ་
འཁྲོལ་ཅིང་གདོད་མའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོར་གཤེགས་པས་རྟོགས་ལྡན་ཀམ་དོན་དམ་དང་འབྲུལ་
ཞིག་ཀམ་དོན་དམ་ཞེས་པའི་མཚན་སྟན་ཀྱི་དབྱར་རས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱལ། འོག་མིན་ཨོ་རྒྱན་
སྤྲོ་གྲོལ་སྤིང་གི་རྟོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་དཔོན་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་ལྡན་དཔལ་ལྷུ་རུ་བྱོན་པའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་སྤྲོ་འབྲུལ་
ཞི་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་སྤྲོང་བཙོན་གནང་སྟེ་དགོན་འདིར་སྤྲོ་འབྱུར་བཀའ་མའི་རྒྱུ་མཚོད་

གྱི་རྒྱན་བཅུགས། དཔལ་ཡུལ་རང་ལྷགས་གྱི་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་བཞེས་མཐའ་དག་ལ་རང་
བྱན་རྒྱུད་པས་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་སྒོལ་དང་སྤྲིན་སྒོལ་གྱི་གདམས་པའི་བརྒྱད་འཛིན་ཆེན་པོར་གྱུར།
འདུས་སྒྲིབ་རང་ལྷགས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྲིན་སྒོལ་གྱི་གདམས་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། བྱད་པར་རྫོགས་
ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ཕྱག་རྫོགས་བྱུང་འཇུག་སོགས་སེམས་སྤྱོད་གྱི་སྤྲིན་ཁྲིད་ཟབ་
མོའི་སྐོར་ནམས་སྒོལ་ཆོགས་ལ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བས་དཔལ་ཡུལ་སྐབ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་མངའ་
བདག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། རང་ལྷགས་གྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་སྒྲིག་མཐུད་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ།

སྤྱི་ཆེ་འི་པོར་ཀུན་སྤང་བྱ་བ་ཏང་གི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས། རྒྱང་ཆེན་ནམ་གྱུར་
ལ་ཤིང་ལོའི་རིབ་མ་ནམས་འཐོར་འགྲོ་བའི་གཟིམ་སྤྱིལ་ཞིག་གི་ནང་ཏུ་རྒྱན་བཞུགས་མཛད།
སྒོལ་མ་ནམས་གྱིས་གཟིམ་ཤག་སྤྲ་བརྟན་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཁྲུས་པ་ལ་དེ་འདྲའི་རྟག་བརྟན་གྱི་
རྣམ་པ་དགོས་དོན་མེད་ཅེས་ཞལ་བཞེས་མི་གནང་། རྒྱན་ཏུ་མི་རྟག་པའི་རང་མཆོང་བརྗོད་པའི་
གསུང་ཁོ་ན་བྱོན་ཅིང་། མཆོན་མོ་མེ་མི་གསོ་བ་དང་། གསོལ་པོར་སྐབས་ནས་འཛིག་པ་སོགས་
བཀའ་གདམས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་དྲི་མ་མེད་པ་བསྐྱངས། སྤྱིང་པོ་ནང་གི་སྐབ་པས་དུས་འདུལ་
བར་མཛད། ཡི་དམ་ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མས་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། བ་རོལ་པོ་གཞན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་
མཁྱེན་པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་སོགས་མེད་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་ཤིག་བྲག་
གཡབ་རྒྱལ་པོས་སྤྱགས་བཅུམས་པ་ལ་མར་མེ་འོད་འབར་བ་ཞིག་ལས་སྤྱི་གཟུགས་མ་མཐོང་
བས་གཞོད་པའི་བསམ་སྒྱུར་ཞི་བར་མཛད་པ་སོགས་སྤྱི་བོ་པལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མངའོ།

ཀུམ་ཐོག་དགེ་ཅེ་པ་རྩི་ཏ་འགྱུར་མེད་ཆེ་དབང་མཆོག་གྲུབ་དང་མཇལ་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་
གསན། དགེ་ཅེས་ཆོས་པ་ལ་བྱོད་འདྲ་ཁོ་ན་གྱུར་ན་དེ་ཀས་ཆོག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་དཀའ་
ཞེས་དོན་གྱི་བསྟན་སྒྲིབ་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་གནང་ངོ་། །རྩི་འདི་ཡང་རྣམ་སྤྱིང་གི་གདན་ས་སྤྱིང་བའི་
གདན་རབས་གྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་ད་ལྟ་ནི་བཤད་མི་འདུག་གོ།

མཐར་དགྲུང་གྲངས་བརྒྱ་དང་གསུམ་ཡས་མས་ཅན་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་

བསྐྱུས་པར་གྲགས་སོ། །རྗེ་འདི་ཡི་ཡང་སྤྱིད་ནི་སྐུ་ཆེན་ཀམ་འབྱུར་མེད་གྱིས་ངོས་བཟུང་གིས་གདན་སར་བཀོད་མོད་མཆན་ལ་ཅི་ཟེར་དང་། གནས་གང་དུ་འབྱུངས་དང་། མཛད་པ་ཅི་གནང་སོགས་ནི་ས་འོག་གི་གཏིར་དུ་ལྷུང་འདུག་ལ། མདོ་སྐྱུ་ཆེན་གྱི་ཉི་མའི་ནམ་ཐར་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ལས། སྤྲ་ཆར་སྤྲ་ཆན་ཀམ་དོན་དམ་སྒྲིམ་ཆེན་ཉམས་ཁྲིད་སྦྱར་བའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་དུ་དགོངས་ནས་སྤྱལ་སྤྱུ་བདག་མཛད་མོད། བསྐྱུ་དགོན་ལ་གཟུགས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཡང་གང་ཟག་གི་ཆོད་བཟུང་ག་ལ་རུས། ཞེས་གསུངས་པས་དོན་ལ་སྦྱོད་པ་འཆོལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་རོལ་བ་ཆེན་པོ་མཛད་མཁན་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་ངས་སོ།

རྗེ་བླ་མ་ཆུན་ཀླུ་མ་བཟང་གཞན་པན།

ཀྱལ་སྐས་ལྟ་རྗེ་དང་གཏིར་ཆེན་སངས་རྒྱལ་སྤྱིར་བ་བྱུང་གི་ནམ་འཕྲུལ་དོ་གྲུབ་ཆེན་ཀླུ་བཟང་གཞན་པན་ནམ་འཛིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་ནི། རབ་ཉི་ཤིང་སྤང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1745ལོར་ཡབ་སྤྱིར་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་པོ་ཆུང་ཚོན་ཁོ་དང་། ཡུམ་སྤྱིད་མོ་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་སྤྱུ་འབྱུངས། དགྲུང་གྲངས་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ནས་སྤྱུ་གོང་མའི་བག་ཆགས་སད་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་བཞི་ཙམ་ནས་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་འཆར་ཆ་ངེས་མེད་དུ་མཐོང་བ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཆེ་བ་སོགས་དམ་པའི་བྱུང་ཆོས་མང་དུ་མངའ།

དགྲུང་གྲངས་བརྟུན་པར་སྤྱི་ཡི་བྱུ་པོ་ལས་སྒོག་བསྐྱབས་པས་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། དགྲུང་གྲངས་བརྟུན་པ་ནས་ཉམས་ཆོས་ངོ་མཆར་བ་དུ་མ་མཛད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙས་མ་མ་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པས་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཅི་ཐོགས་མཛད། དེ་སྐབས་ནམས་སུ་ཉམས་དང་མི་ལམ་དུ་སྤྱོད་ཐོར་ཅོག་དུ་བཅིངས་ཤིང་། རས་གོས་གཟན་སོགས་རྒྱུ་ཆས་ཅན་གྱི་ནལ་འབྱོར་བ་ཞིག་གིས་རི་ཆེ་ཞིག་དུ་བྲིད་དེ་གཏིར་ཁ་དུ་མ་གཏད་པ་སོགས་མ་ངེས་པའི་ཉམས་སྤང་དུ་མ་བྱུང་། འདི་སྐོར་ཙམ་ལ་ཀུ་ཐོག་པའི་སྤྲ་མཆན་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ལས་རྒྱ་སྤྱིར་པའི་ཟབ་གཏིར་གྱི་དབང་ལུང་གསན། དགྲུང་གྲངས་བརྟུན་གསུམ་ཙམ་ནས་ལྟ་

ས་དང་ཇོ་བོའི་མཚན་སྟན་གསན་ཆེན་གྱིས་དབུས་ཚྭ་གས་སུ་ཕེབས་འདོད་བྱང་ཡང་སྐྱ་ན་ཆུང་བས་ཕེབས་མ་རུས། སྐྱ་ཡི་ཨ་མའི་ཆའི་འཕེན་པ་རྫོགས་སར་སི་རུའི་ཆབ་རྒྱུ་ཆབ་ཆ་ཀམ་ངེས་ལེགས་བསྟན་འཛིན་གདན་དྲངས་པ་ལ་ཁོང་གི་རྩིས་སུ་འབྲང་ནས་ཆོས་ཤིག་ཐོབ་པའི་རེ་བ་ཆེ་ཆུལ་ཞུས་པར་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡང་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མ་གནང་བས་བཤོལ། སྤྱིས་སུ་ཞང་པོ་གནུབས་བྱར་སྤྲོ་མའི་བཀའ་བཞེན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་ཆེན་དགོན་རུ་གྱུ་སར་བྱོན་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཐོབ།

དགུང་གངས་བརྒྱུ་བཞི་པ་རབ་འདོད་ས་སྟག་ལོའི་སྟོན་མཁུག་ཅམ་ལ་སྒྲོ་ཆེན་དགོན་རུ་བྱོན། བགང་བྱ་ངོ་མཐོང་ལྗེའི་ཡུན་ལ་སྒྲོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞབས་པད་གཙུག་རྒྱུ་བཀྱར་ཏེ་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བཞེས། བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། རྩེ་དེ་ལས་གནས་ཆོས་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་སོགས་ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས་མཉམ་རུ་བསྒྲོམས་པའི་བྱག་སྒོལ་ལྟར་གསན། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རབ་འབར་དང་། རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་ཐོད་ཀལ་བྲིད་གྱི་དོན་རྩ་ཉི་མ་མེར་བྲིད་དང་། ཟླ་བ་དཀར་བྲིད་དང་། མར་མེ་དམར་བྲིད་དང་། ལྷན་པ་ནག་བྲིད་བཞིའི་བྲིད་གསན་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲོམས་པ་དང་། སྤྲར་བྲ་ཁང་ཞག་བདུན་རུ་དོན་བདུན་དང་། ལྷན་ཁང་ཞག་དོན་བདུན་དང་། སྤྲ་སྤྲོང་ཞག་སུམ་རུ་དང་། མི་ལམ་སྤྲོང་བ་ཞག་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཞིང་ཁམས་སྤྲོང་བ་སོགས་རི་ཆོས་གསུམ་དང་ནང་ཆོས་ལྗེའི་གདམས་བྲིད་ཡོངས་རྫོགས་དང་། པརྟེ་ཏེ་ཨ་བྱུ་ཀླ་རའི་ལུགས་གྱི་དབང་དོན་རྩེ་ཕྱིང་བ་དང་། གནམ་ཆོས་བདེ་ཆེན་ཞིང་ཆོག་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་དང་། བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མ་བཅས་གྱི་སྤྲིན་གྲོལ་གསན།

དགུང་གངས་བཙོ་བརྒྱུད་པའི་རུས་སུ་སྒྲོ་ཆེན་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སྐྱ་གཤེགས་པས་སྒྲོ་ཆེན་དགོན་རུ་མ་བཞུགས་པར་པ་ཡུལ་རུ་ཕེབས། བགང་བྱ་གཉིས་ཅམ་ལ་གྲོང་ཆོག་སོགས་མཛད། དགུང་གངས་ཉེར་གཅིག་པ་ཤིང་བྱ་ལོར་དབུས་ཚྭ་གས་སུ་ཕེབས་པའི་ལམ་སྐབས་སུ་དཔལ་སྤངས་དགོན་རུ་སི་རུ་ཆོས་གྱི་འབྱུང་གནས་ལས་བསམ་པ་ལྷན་གྱུབ་མའི་སྒྲོན་ལམ་

སོགས་ཆོས་འབྲེལ་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུ་གསལ། རིམ་བཞིན་ཁམས་རི་པོ་ཆེ་བརྒྱུད་དེ་སྤྲོ་བ་ལ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་
བྱུང་གསོད་ཀྱིས་དྲགས་པོ་དགོན་དུ་ཕེབས། མཉམ་མེད་སྐུ་པོ་བ་སྤྲོ་ཕྱིར་བཞི་བ་མི་པམ་ཆོས་
ཀྱི་དབང་པོར་མཇལ་ཏེ་མཆོད་སྤྲོ་བ་མཆིས་པ་རྣམས་ཁོང་ལ་ཕྱལ། རྗེ་དེ་ལས་དགེ་བསྟན་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་བཞེས། མཆོན་བསོད་ནམས་ཆོས་ལྡན་དུ་གསོལ། རྗེ་དེ་ལས་འཇའ་ཆོན་དགོན་མཆོག་སྤྱི་
འདུས་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་མང་དུ་གསལ། ཁོང་གིས་བཀའ་ཡིས་བསྐྱེད་བ་ལྟར་དྲགས་པོ་བཟང་པོ་
རྩི་རྩེ་དངོས་སྤྱོད་གྲུབ་ཆེན་དམ་ཆོས་དབང་ཕྱག་ལས་རྗེ་སྐུ་པོ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོའི་
བྲིད་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་དང་། ཆོས་བཞི་དང་། དྲགས་པོའི་ཐར་རྒྱུན་དང་། ཆོས་སྦྱོར་རབ་
གསལ་དང་། དགོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་དང་། དྲགས་ལྷགས་དང་འཇའ་ཆོན་ལྷགས་ཀྱི་འཕོ་ལུང་
སོགས་གསལ་ཅིང་། གདམས་ངག་གི་ལྷན་མཐར་བཅད།

བར་སྐབས་རྣམས་སུ་ཁོང་སྦྱོང་མཁའ་འགྲོའི་གནས་མཆོག་དཔལ་ཀྱི་སྤྱོད་རིམ་གནས་སྐྱོར་
དང་། དཔུས་ཀྱི་ཡར་ལུང་གནས་གསུམ་སོགས་དང་། ཀོང་པོའི་ལྷལ་ཀྱི་བྱ་རྒྱ་གཏིར་ཀྱི་ལྟ་ཁང་
སོགས་སུ་གནས་མཇལ་དུ་བྱོན་ཅིང་གནས་འབྲེལ་མཛད་པས་ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས་ཞལ་གཟིགས་པ་
སོགས་དག་པའི་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་། དྲགས་པོའི་འོད་གསལ་ཕྱག་དང་། རུས་མཁྱེན་ཕྱག་
སོགས་སུ་སྤྲོད་པ་མཛད་དེ་བཟང་བྱ་གསུམ་ཅུ་ལ་བཞུགས།

དེ་ནས་ཁམས་སྤྱོད་སུ་ཕེབས། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་གཉིས་པ་འགྱུར་མེད་ཀྱན་བཟང་
རྣམ་རྒྱལ་ལས་མཁའ་འགྲོ་སྟོང་ཐིག་གི་བྲིད་སྤྱིན་ལྷགས་ལྟར་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞེ་ཁྲོའི་དབང་རྒྱས་
འབྱིར་བསྐྱེད་གསུམ་དང་། བྱུང་པར་ཀྱི་མཆོག་དབང་གསུམ་དང་། བཏགས་གྲོལ་དབང་སོགས་
ཞེ་ཁྲོའི་སྐྱོར་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་དབང་ལྟ་བུ་པའི་གསལ་ཡིག་ལྟར་དང་། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་
གཤེགས་ཀྱན་འདུས་དང་། བྱ་དྲག་མེ་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་དང་། མ་ཏིའི་སང་ཏ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་
དང་། ཞེ་དྲག་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཀྱི་བསྟན་ཡིག་སྤྱང་བརྒྱུད་གི་ཅན་ལས་བྱང་རྒྱུན་བྲིར་དང་།
བྱུང་དབང་དང་། བྱུང་གི་གདོན་བཀྲོལ་བཅས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་གསལ་ཅིང་། དགེ་བསྟན་ཀྱི་སྒྲོམ་
པ་བཞེས་པས་མཆོན་ཀྱན་བཟང་གཞན་པར་དུ་གསོལ། རྫོགས་ཆེན་དགོན་དུ་རྗེ་དཔོན་པལ་ཀྱན་

གྲོལ་ནམ་རྒྱལ་ལས་ཆེ་སྤྱབ་བདུད་བཞི་ནམ་རྒྱལ་གྱི་དབང་སོགས་དང་། འཛིང་སྟག་མོ་དགོན་རྩ་
ཉི་གྲགས་སྤུལ་སྤྱུ་པ་བླ་ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ལས་སངས་རྒྱུ་རྟོག་དབང་གསལ།

དེ་ནས་ཀུམ་ཐོག་དགོན་རྩ་འཕྱོར་ཡང་ཆོས་སོགས་མ་ཞུས་པར་དཔལ་ལྷན་ནམ་རྒྱལ་བྱང་
ཆུབ་ཆོས་སྤྱིང་རྩ་ཐེབས། རྗེ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་སྤྱུ་བསྟན་པའི་འབྲུལ་འཛེམས་དང་འབྲུང་པས་དགོན་
པར་མ་ཚུད་པར་ཞག་ཤས་ཐྱི་རོལ་རྩ་ཐུགས་སྒྲིའི་ངང་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། དེ་ནས་དགོན་པར་
ཚུད་ཀྱང་རྒྱུན་སྤྱི་མང་གིས་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་ལས་གདམས་ངག་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པར་བགྲང་བྱ་
གསུམ་ལ་ལུས། དེ་རྩལ་དཔལ་ལྷན་དགོན་རྩ་ཐུན་ཁང་ལན་ཉེར་གཅིག་ལ་བཞུགས། རྗེ་ཀམ་བཀྲ་
ཤིས་ལས་གནམ་ཆོས་བདེ་ཆེན་ཞིང་ཆོག་གི་དབང་ལྱང་ཆ་ཆང་དང་། སྤར་པ་ཡང་གསང་བླ་
མེད་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་སོགས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསལ། ཀུམ་ཐོག་རྩ་དགེ་ཅེ་སྤུལ་སྤྱུ་ལས་སྤྱིར་
རིལ་སྤྱབ་གྱི་དབང་དང་། བྱ་དྲག་ཡེ་ཤེས་རབ་འབར་དང་། སྤྱུ་གསུམ་ཆོ་ག་དང་། གསང་བདག་
བཅས་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་གསལ། དྲི་མེད་ཞིང་རྒྱུང་མགོན་པོ་ལས་བདུད་འདུལ་སྤར་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་
སྤྱོན་ལམ་གཏད་རྒྱ་བཅས་གསལ། སྤྱུ་ཆས་རུང་ཅམ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡབ་ལུམ་གཉིས་ཆེ་
རྩལ་བྱས་པའི་དགེ་ཅུར་བཏབ། འདི་སྐབས་ཅམ་ལ་ཁུ་བོས་ལན་གཅིག་པ་ལྷན་རྩ་མ་ཐེབས་
ཐབས་མེད་གྱི་དབུ་མནའ་བཞེས་པའི་ཐུག་ཡིག་འཕྱོར་སྤྱབས་ཡབ་གཞིས་སྤྱུ་ཐེབས། དགྲང་
གངས་སོ་གསུམ་བར་རྩ་ཡབ་གཞིས་སྤྱུ་བཞུགས། སྐབས་དེར་ཡང་བསོ་ཐོག་གནས་ལ་རི་སྒྲོར་
བརྒྱ་ཅ་སོགས་ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་རྒྱུང་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

སྤར་རྫོགས་ཆེན་དགོན་རྩ་ཐེབས་ཏེ་རྫོགས་སྤུལ་གསུམ་པ་རེས་དོན་བསྟན་འཛིན་
བཟང་པོ་ལས་སྤྱིར་མཁའ་འགོ་ཡང་ཏིག་དང་། སྤར་མ་ཡང་ཏིག་དང་། བྱང་གཏིར་རྟ་ནག་
དང་། བཀའ་བརྒྱུད་རང་བྱུང་རང་ཤར་དང་། མངའ་རིས་བཀའ་བརྒྱུད་རིག་འཛིན་ཡོངས་འདུས་
དང་། ཉི་གྲགས་གཏིར་བྱོན་ཅ་གསུམ་གསང་བ་སྤྱིར་ཐེག་བཅས་གྱི་དབང་ལྱང་ཆ་ཆང་དང་།
མཁའ་འགོ་སྤྱིར་ཐེག་གི་བྲིད་དང་། བི་མ་སྤྱིར་ཐེག་དང་། རྒྱུད་བརྩུ་བདུན་དང་། སྤྱིང་ཆེན་
མཛོད་བདུན་དང་། ཆོས་དབང་བཀའ་བརྒྱུད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། པད་སྤྱིང་སྤར་མ་

ནོར་བུ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བད་སྒྲིང་ཕྱག་རྡོར་དང་། ཆོ་སྦྱབ་རྡོར་ཕྱེད་དང་། རྒྱུ་འེ་ཕུར་པ་ཡང་གསང་སྤྲི་མེད་དང་། དྲང་སྤྱོད་བྱང་བུ་མེ་འབར་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་ལྷུང་དང་། ལས་འབྲེལ་རྩལ་གྱི་གཟུང་དབང་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་འགའི་སློག་གཏད་དང་། ཕྱིན་རྒྱལ་ས་བཀའ་བསྐྱོ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན།

དཔོན་སྒྲོབ་ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་གྱི་ཡང་སྤྱིད་དཔོན་སྒྲོབ་པ་སྤྲོ་གསང་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་ལས་སྤྲུམ་ཕྱིར་ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོའི་དབང་རྒྱས་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་སྒྲིང་ཐིག་གི་བྲིད་གཞུང་ཉར་གྱི་བུན་མོང་དང་བྲུད་པར་གྱི་སྒོན་འགོ་དང་། བུན་མིན་འཁོར་འདས་རུ་ཤན་ནས་བཟུང་དངོས་གཞིའི་བྲིད་རྒྱུགས་པར་གསན། དེའི་སྒོན་འགོའི་སྒོ་ནས་སྦྱབས་འགོ་འབྱུང་དང་། ཕྱག་འབྱུང་དང་། ཡིག་བརྒྱ་འབྱུང་བཅས་གྲུབ་པར་མཛད། ལོ་དེའི་བུམ་སྦྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་ལྷན་རུ་བྱོན་སྐབས་སུ་ཞབས་བསྐྱེད་ཏེ་འགོ་དཀའ་བའི་ཆད་དུ་བྱིན། དགེ་ཆེ་མེད་ལྟལ་གྱི་ལྷ་རྗེ་ཞིག་ལ་སྒོན་དབྱེད་ཞུས་པར་བྲིད་ཀྱི་སྦྱན་གཞི་འདི་དྲིག་སྟོད་རུ་འཕྱུར་བ་རེད་འདུག །གནས་སྐོར་རུ་བྱོན་མི་རུང་། ཅི་ནས་ཀྱང་སྒོན་དབྱེད་རིམ་གྱི་གཉིས་ཆར་མ་བྱས་ན་སྦྱོ་སློག་ལ་ཉེན་ཆད་མ་ཆེ་ཚུལ་ཞུས་ཀྱང་མ་གསན་པར་མཇལ་སྐོར་རུ་ཕེབས་པས་ཡུན་གྱིས་སྦྱན་གཞི་རྗེ་བདེར་བྱིན། ལྷ་ཡེ་ཕྱག་དང་། བྱང་ཏྲ་ན། བྱང་པོ་རི་ཆེ་རུག། ཁམས་སྤང་ལེབ་དགོན་སོགས་སུ་བྱོན། སྤོ་བྱང་ཐོག་ལ་བཀལ་བའི་རི་སྤྲད་ཕྱག་པ་ཞིག་རུ་ཞག་གཉིས་བཞུགས། དུགས་པོར་ཕེབས། ཡང་བསྐྱར་སྐམ་པོ་སྦྱལ་སྦྱུའི་ཞལ་མཇལ། དེ་ལས་བདེ་མཚོག་ལྷ་ལྷའི་དབང་ཆེན་དང་། དུགས་པོའི་བཀའ་འབྱུང་དང་། མགོན་པོ་གྱི་གྲག་ཅན་གྱི་བཀའ་གཏད་ནམས་གསན། དུགས་པོ་རུ་མཁས་གྲུབ་ཚུལ་བྲིམས་དཔལ་འབར་ལས་དུགས་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྒོན་འགོ་ཆོས་རྒྱག་གི་བྲིད་གཞུང་སྤར་གསན་པ་ནམས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་དང་། གེགས་སེལ་བོགས་འདོན། དམར་བྲིད་བཅས་དང་། མགོན་པོ་གྱི་གྲག་ཅན་གྱི་དབང་དང་། རྒྱག་ཤད་སློག་གཏད་སོགས་གསན།

དེ་ནས་དུགས་སྟོད་དུགས་པོ་བཤད་སྦྱབ་སྤྱིང་དང་། ཆེ་ཐང་དང་། ཁྲ་འབྲུག། ཆོ་རྒྱ་བུམ་པ། ཡར་ལྷུང་ཤེལ་བྲག། བཅོན་ཐང་གཡུའི་ལྷ་ཁང་། རས་རྒྱུང་ཕྱག་པ། དགོན་ཐང་ཕྱག་

པ། བོ་བྱང་ཡུམ་བུ་གྲ་མཁར། ཉག་སྒྱུན་བུམ་པ་ནམས་མངལ་ནས་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས། དེ་
ནས་སྒྲིན་སྒྲིང་དང་། རྩོམ་བྲག་སོགས་མངལ་ཏེ་ལྷ་སར་རྩོམ་ཅིན་པོ་ཆེར་ཕྱག་དང་སྒྲོར་བ་
མཛད། གཙང་སྒྲིགས་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་སོགས་དགོན་གནས་མང་པོར་གནས་མངལ་དང་སྒྲོར་
ཕྱག་མཛད། གཙང་ས་སྐྱ་དགོན་དུ་ས་སྐྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུས་ལས་ཕྱག་རྩོམ་འབྱུང་འདུལ་གྱི་སྒྲིན་
བྱེད་དང་། ས་སྐྱ་ལྷ་ཞབས་མཁན་པོ་ཅིན་པོ་ཆེ་ལས་ས་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་རིག་དང་། རྩོམ་ལྷགས་
མཁའ་སྐྱོད་མའི་དབང་དང་། ངག་དབང་ཆོས་འབྱོར་ལས་ས་སྐྱ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་སྐོ་གོས་
ཀྱི་ཆོག་ཁྲིགས་ལྟར་གྱི་རྩ་མགིན་ཡང་གསང་ལྷ་དགའི་དབང་དྲིགས་པ་ལྷ་ལྷའི་སྒོག་གཏད་
བཅས་དང་། སེངྒེ་སྒྲ་དང་། ལྷ་དབང་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིན་གྲོལ་སོགས་གསན།

སྒྲོད་ལུང་མཚུར་སུ་རུ་ཀམ་བདུད་འདུལ་རྩོམ་ལས་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བཞེས་པས་
མཚན་ཀམ་དབང་དྲག་དུ་གསོལ། ལྷ་སར་༡ གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་
གསེར་ཞལ་མངལ་ཞིང་ཆོས་འབྲེལ་སྐན་སུ་གསན། དེ་ནས་ཕྱིར་ཁམས་སུ་བྱོན། རྩོགས་ཆེན་
གངས་ཁྲོད་གོང་མ་དང་། གཤིན་རྩེའི་ཕྱག་པ་ནམས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་བཞུགས། གངས་ཁྲོད་གོང་
མར་བཞུགས་དུས་མདོན་སུམ་དུ་མིང་ནས་འབོད་པ་དང་། སྒོ་བརྒྱུངས་པ་སོགས་བྱུང་ཡང་རོ་
སྒྲོམས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་དགོངས་པར་བཞུགས་པས་ཅི་ཡང་མ་གཞོད་དོ།

དགོན་མཚོག་སྐྱི་འདུས་ཀྱི་ཞི་དྲག་སང་གསུམ་དང་། ཆོ་སྐྱབ་དང་། དུགས་ལྷགས་བདེ་
མཚོག་ལྷ་ལྷ་དང་། རྩལ་ཞི་གུ་རུ་དྲག་པོ་དང་། སུར་པ་ཡང་གསང་སྒྲ་མེད་དང་། གནམ་ཆོས་བདེ་
ཆེན་ཞིང་ཆོག་དང་། ཉི་གྲགས་རྩ་གསུམ་གསང་བ་སྒྲིང་ཐིག་དང་། དུགས་པོའི་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། ལྷ་
མོ་རིག་བྱེད་མ་སོགས་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་མང་པོའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་
དང་། ལྷན་གྱུབ་ཐོད་ཀལ་སོགས་སྒྲིང་པོ་ནང་གི་སྐྱབ་པར་ཉམས་བཞེས་བགྲང་བྱ་བདུན་ལ་
མཛད། ཉམས་དང་མི་ལམ་སྐྱ་ཆོགས་པ་བྱུང་ཡང་རིག་གདངས་རྩོན་པའི་དབྱིངས་སུ་མ་བཅོས་
པར་བཞག་པས་འབྲུལ་བ་རང་སར་ཞིག །འོད་གསལ་དག་པའི་སྤང་རྩོམ་སྒྲ་མ་དང་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་
པོ་དབྱེར་མེད་པས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་དངོས་གྱུབ་ཐོབ་པ་སོགས་དག་པའི་སྤང་བ་མང་དུ་བྱུང་།

བཅད་རྒྱ་ཅུང་ཡངས་པའི་སྐབས་སུ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་གསུངས།

ཉིན་ཞིག་རྫོགས་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་ཡོན་ཏན་མཛོད་
ཀྱི་ཙ་བ་ཞིག་བསྐྱར་ཏེ་འདི་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཞིབ་མོ་ཐོངས་ཞེས་པའི་ཆ་བཅས་འབྱོར་བ་ལྟར་ཡོན་
ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལ་དཔེ་གཟིགས་ཞིབ་དུ་མཛོད་པས་ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོར་བཙས་མིན་
ཀྱི་དད་པ་འབྱུངས། ཐུགས་ལ་ག་རེ་བླ་མ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཇུག་རྒྱུ་འདི་སྐལ་བ་ལྡན་ན་རྒྱ་གར་
དུ་བསྐྱོད་དགོས་ཀྱང་མི་འགྲོ་རེ་ཞེས་ཐུགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་མཛོད། སྤྱི་མཆོམས་ལས་གྲོལ་རྗེས་
རྫོགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་པ་ཞུས་པས་བཀའ་འཁྲོལ་བར་མ་བཟད་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་
གཏེར་སྐོར་ཀྱི་དབང་ལུང་གི་རྒྱན་ལེགས་པོ་བཞེས་ཏེ་རྫོགས་ཆེན་སྤྱུལ་སྤྱོད་གིས་ཀྱང་གསན་
བཞེད་པས་སྤྱིས་ནས་གདན་འདྲེན་དགོས་ཚུལ་ཀྱི་ཞལ་བཀོད་ཀྱང་གནང་ངོ་།

གལ་ག་ཟེ་དགོན་དུ་རྒྱ་རོང་སྤྱུལ་སྤྱོད་ལས་ཙ་གསུམ་གསང་བ་སྦྱིང་ཐིག་གི་ཁྲིད་དང་། ཉི་
གཤམ་བདེ་མཆོག་གི་དབང་རྒྱས་པ་དང་། ཙ་གསུམ་གསང་བ་སྦྱིང་ཐིག་གི་དབང་དང་། དྲེགས་
པ་ཟེལ་གཞོན་ཀྱི་དབང་བསྐྱུས་དང་། ཡག་མོ་རིགས་ལྡ་དང་། འཇམ་དབྱངས་དང་། རྩོམ་སེམས་
བཅས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་ཆ་ཆོང་དང་། ལྟ་མོ་སྤྲེལ་བདག་འབར་མའི་ལུང་དང་། གདན་རབས་རིམ་
བྱོན་ཀྱི་གསལ་འདེབས་གང་ཡོད་ཀྱི་ལུང་སོགས་གསན། བླ་མ་བསྟན་འཛིན་ལས་ཀྱང་ག་མེ་
འབྲིལ་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། ཤ་བྱིས་དགེ་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་དོན་ཡོད་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཟ་
ལམ་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་སོགས་དང་། ཞེ་ཆེན་སྤྱུལ་སྤྱོད་རིག་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲིན་སྤྱིང་
དག་དམར་དང་། རྩོམ་སེམས་གཏེར་ཁ་གོང་འོག་གི་དུར་ཁྲོད་ལྟ་མོ་སྒྲིན་སྤྱིང་ལྟ་ཆེན་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་དང་། ཞེ་ཆེན་གདན་ཚབ་ལས་གསར་ལུགས་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་ཅུའི་སྒྲིན་གྲོལ་དང་།
རེ་སྐོང་བླ་མ་ལས་སྤྱོད་སྤེལ་རྗེ་རྗེ་བཟ་པའི་སྒྲིན་གྲོལ་དང་། ཀུ་ཐོག་ཐུག་ཆ་སྤྱུལ་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་གསུམ་
ཆོ་གའི་དབང་བསྐྱུས་སོགས་ཀྱང་གསན་ཏོ།

དགུང་གུངས་ཞེ་གཅིག་པ་རབ་འདོད་ཤིང་སྤྱུལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1785ལོར་རྫོགས་སྤྱུལ་རིན་པོ་
ཆེའི་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱུམས་ཏེ་དབུས་སྤྱོགས་སུ་ཞབས་བྱུང་བཏིགས། ལྟ་ལྟ་རྩོད་ཀྱི་རྣམ་གཉིས་ལ་

སྒྲུབ་ཤིང་དང་། མར་མེ་བརྒྱ། ལྷག་སྒྲོར་སོགས་མཛད་དེ་ལྷོ་ཁ་ཏུ་ཕེབས། ཐེ་བ་ཤུ་ཤུའི་ཕོ་བྲང་ཏུ་
ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་སྤྱིང་པ་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཏུ་ཕེབས། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་མདང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་དང་འཕྲད་པ་མིས་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཤིང་
དགུས་ཆོར་དཔག་མེད་མཛད། དེར་རྫོགས་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞུ་ཤོག་ལུལ་ཏེ་ཁོང་གི་དུས་རྒྱུས་
ཆེན་ཏུ་བྱོན་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། ང་རང་ལོ་ན་བཅུས་པས་ས་ཆུ་ལོག་
མིན་ཏུ་བྱིན་ན་ཆེའི་བར་ཆད་ཏུ་འཁྱུར་འགོ། དེ་བས་ཁྱོད་ལ་གདམས་ངག་ཆ་ཆང་སྤྱིན་ཆོག་ཅེས་
གསུངས།

རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་སྤྱིང་པ་ལས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུབ་རིག་འཛིན་འདུས་པས་གཙོའི་
དགོངས་གཏེར་སྒྲོར་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སངས་སྤྱིང་སྒྲ་མ་དགོངས་འདུས་
ཀྱི་དབང་ཆེན་དང་། འཕྲང་པོ་གཏེར་སྒྲོན་གྱི་གྲོལ་ཏིག་དགོངས་པ་རང་གྲོལ་དང་། ལྷགས་ཆེན་
དང་། ཉ་མགོན་ཆུམས་ཀྱི་དབང་ལྷང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྲོམ་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་ཚ་
འགྲེལ་དང་། སྒྲོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། ཁྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་དང་། ཤིང་རྩ་རྩམ་གསུམ་
དང་། སྒྲོང་ཆེན་པའི་དགོ་བ་གསུམ་གྱི་དོན་ཁྲིད་དང་། རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་གྱི་རྫོགས་སྒྲོར་སོགས་
ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་ལྷག་བཞེས་དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་ཤོད་ཚུལ་ཏུ་གསལ། རྟིང་རྒྱུད་ཁ་སྒྲོང་དག་
རྩ་སྒྲོན་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ས་གསལ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བཀའ་གཏེར་གྱི་གདམས་
པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་བཞེས་ཤིང་སྒྲ་སྒྲོབ་དགོངས་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཐུང་། རྗེ་གྲུབ་ལ་ཡང་
གཏེར་འདོན་སྐལ་མཆིས་པའི་ལྷང་གནང་ངོ་།

དེ་ནས་མེ་རྩ་ལོར་ཕྱིར་མདོ་ཁམས་སུ་ཕེབས། འབར་ཆུང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཀའ་
བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་པོད་དགྲ་དང་། འདོད་འཛོའི་བུམ་བཟང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་ཆ་
ཆང་དང་། ལུས་རྒྱས་པ་སྤྲིགས་བམ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བརྒྱ་རོལ་བསྐལ་བཟང་བཅས་དང་། ལོ་
རམས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་ཆེན་དབང་སོགས་གསལ། དེ་ནས་ཕྱིར་རྫོགས་ཆེན་ཏུ་བྱོན། རྫོགས་སྤྱུལ་
རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བཞིན་ཡབ་གཞིས་སུ་ཏྲིག་ཙམ་ཕེབས། མགོ་ལོག་སྤྱོགས་ཀྱི་ལུལ་གྱི་སྒྲོད་སྒྲུང་

མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་ཆོས་དང་དམ་ཁྲས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། རྩོམ་པ་ལྷན་པ་སྐབས་དཔོན་མོ་ཨ་སྤྱོད་བཟའ་ཡིས་ལྷན་པ་འདིར་དགོན་པ་ཞིག་འདེབས་དགོས་ཡང་ཡང་ཁུས་པའི་དོར་བྱག་ཆེན་ལྷག་མགོར་མོ་བཞག་སྟེ་རྩོགས་ཆེན་རྩེ་ལེབས་རྩིས་འབྱོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། རྩོགས་ཆེན་རྩེ་ལེབས་ཏེ་ལྷག་རྩིས་པལ་ཆེར་སྤྱོད་དག་མཛད། རྩོགས་སྤྱལ་དང་། དཔོན་སྤྱོད་ཚང་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཆེན་སྟོང་ཐིག་གི་ཆོས་སྟོར་གྱི་ལུང་རྒྱན་སྤྱལ།

ས་སྤྱེལ་ལོར་སྤྱར་བསམ་ཡས་སྤྱོགས་སྤྱ་ལེབས། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་སྤྱིང་པ་སྟེ་བ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་བའི་སར་བཞུགས་པའི་བྱུང་རྩེ་ལྷན་པས་ལྷགས་བཅེ་ཆོད་མེད་མཛད། བསམ་ཡས་ལ་རབ་གནས་དང་། ཏྲ་མགིན་སྤྱིང་རྩེ་ལྷན་སྤྱབ་མཛད་པའི་གལ་རྩེ་བཞུགས། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་ཞབས་འབྲིང་པ་མཛད་དེ་ཆོ་རིང་ལྷོངས་སྤྱ་ལེབས། དེར་རྩེ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱ་མ་ལས་སྤྱིན་གྲོལ་ཟབ་བྲིད་གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན་ཏེ་འོད་གསལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་རིམ་པ་རྩམས་རྩོགས་པར་ཁུས་ཤིང་ལྷ་སྟོན་གྱི་ཁུན་མཐར་བཅད་པས་འོད་གསལ་རང་སྤྱང་རིས་མེད་དོན་དམ་དྲི་བལ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བའི་ས་ཟིན་ཏེ་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཆོབ་རྩེ་ལྷར་ཏོ།

ཅེ་ལེ་སྤྱ་ཆོགས་རང་གྲོལ་གྱི་ཡང་སྤྱིང་སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་རྩེ་མ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་བྱུང་རྩེ་ཆོང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་སོགས་གྱི་ལུང་གསན་པར་ལེབས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་སྤྱན་གྱིས་མི་གསལ་ཚུལ་མཛད་དེ་རྩེ་འདི་ལ་ལུང་རྒྱན་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་ལེབས་པ་ལྟར་འདུས་པ་རྩམས་ལ་རྩེ་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་དང་། སྤྱོད་ཆེན་མཛོད་བདུན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་བཀའ་གཉེར་ཡོངས་རྩོགས་གནང་། ཅེ་ལེའི་ཡང་སྤྱིང་ལས་ཚུར་སངས་སྤྱིང་ལྷར་པ་དང་། ཞིག་སྤྱིང་དམག་བརྒྱུག་ཉེར་ལྷ་དང་། ལྷགས་ཆེན་འཁོར་བ་དོང་སྤྱུག་རྩམས་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། ཆོས་དབང་སངས་རྒྱུ་མཉམ་སྤྱོད་གྱི་ལུང་གསན། སྟོན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་ལས་ལྷར་པ་འབྲུམ་ནག་དང་། མགར་ནག་བཀའ་མ་དང་། སྤྱ་རྩྭ་རྩིའི་གསུང་རྒྱལ་ཆེན་སྤྱ་ལེའི་གསོལ་ཆོག་སོགས་གསན།

བལ་པོ་གོ་ཤིང་དམག་གི་འཛིགས་པ་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་ཡས་དབུ་ཅེ་རིམ་གསུམ་
 ཏུ་ཅ་གསུམ་ཆོས་སྤྱོད་ནམས་ལ་མཛུལ་དང་། བསང་གཏོར་དང་འཕྲིན་བཙུལ་སྤྲོ་མེད་མཛད་
 པས་དཀོར་མཛོད་སྤྱིང་དུ་བེ་ཏར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུ་གསོལ་གྱིས་རྩེ་ལ་དབུ་བསྐྱར་བ་དང་། བསམ་
 ཡས་པ་ནམས་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཏན་པོ་རིའི་ཅེར་ལྟ་བསང་མཛད་ཅིང་། ལྟ་སྤྲིན་དམ་འདོགས་
 དང་། མགོན་པོ་ཆོགས་བདག་གི་གསོལ་ཁ་བརྒྱ་ཆར་བཏང་ཞིང་ཕྱི་དོ་གཏོར་མ་རྩལ་སྤྱུགས་སུ་
 འཕངས། དེའི་དུས་རྩལ་སྤྱུགས་ནས་སྤྲིན་ནག་དང་རྒྱང་ནག་འཕྲུབ་མ་ཆེན་པོ་འོང་བ་ཕྱིར་དེངས་
 པས་དམག་བརྒྱུག་པའི་ལྟས་བཟང་ཤར། ཡུལ་གཞན་ནས་མཐོང་བ་ནི་དེའི་དུས་སུ་བསམ་ཡས་
 ནས་དུད་སྤྲིན་ནག་པོ་བྱ་ལྷུང་གི་ནམ་པ་ཅན་དག་སྤྱུགས་སུ་སོང་བའི་ལྟས་བྱང་བར་བཤད། བེ་
 དཀར་གྱི་གསོལ་འབག་ལ་གཟན་ལྷག་གིས་བྲབ། སྤྲན་ཤལ་སྤྱུགས་ཏེ་ཐ་ཆོག་བསྐྱུགས། བྲག་
 དམར་ཀེའུ་ཆང་དང་། གསང་ཆེན་མེ་ཏོག་ལྷག་དང་། སྤྱོད་ཆེན་གཟིམ་ལྷག་ནམས་སུ་ཆོགས་
 བརྒྱ་དང་། མཁའ་འགྲོའི་སྤྲིན་བསྐྱེད་འབྱུལ། མཛུལ་སོགས་སུལ། གཙང་ཆུ་བརྒྱལ་ནས་ཀུན་
 མཁུན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་མདུན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དེ་ཚུལ་ཞུས་པས་ལེགས་སའི་བསྐྱེད་
 བཛོད་གནང་ངོ་།།

སྤྲ་ཕྱིར་ཀུན་མཁུན་གཉིས་པ་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་བྱང་དུ་ཐེངས་བཞི་ལ་བྱོན། ཕེབས་
 ཐེངས་རྩེས་མར་རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ནས་ཀུན་མཁུན་གཉིས་པ་གང་གི་གསུང་སྒྲོར་བཀའ་གཏོར་
 ནམས་ལས་སྤར་མ་ཐོབ་པ་ནམས་དང་། བསྐྱེད་ཆོགས་ཀྱི་དོགས་སེལ་སོགས་གསན་ཏེ་མན་ངག་
 གི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོངས་སུ་ཆོད་པར་མཛད། དཔོན་སྒྲོབ་འབྲལ་ཁར་རྩེ་ཀུན་མཁུན་སྤྲ་མས་འབྱུང་
 འགྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་ཞལ་གདམས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷུང་པར་དུ་ཞལ་ནས། ངའི་
 བཀའ་གཏོར་གྱི་ཆོས་འདི་ནམས་རང་རེ་དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སྐལ་ཡིན་ཏེ། དབྱིངས་ཀྱི་
 མཁའ་འགྲོས་དང་པོ་གཏོར་ཤོག་གཏད་ཆེ་བཀའ་བབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་སྤྲས་ཆོས་ཀྱི་
 སྐལ་དུ་གདམས་ཞེས་དང་། གནད་བྱང་ལས་ཀྱང་། ལྟ་སྤྲིན་སྤྱལ་པས་ཆོས་སྒྲོ་འབྱེད་ཅེར་བ་
 དེར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་བདེ་སྤེལ་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱངས་ཤིག་དང་།

ང་དང་ཁྱོད་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱ་མེད་དོ། །ཞེས་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཆོས་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ་
ཅིང་འཇིགས་མེད་འཕྱིན་ལས་འོད་ཟེར་ཞེས་པའི་མཆོན་གྱི་ཅོད་པན་བསྟུལ། དཔོན་སློབ་འབྲལ་
མི་མོད་པའི་གཏུང་བ་དང་བཅས་སྒྲིབ་པེབས། ལྷ་ས་ནས་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གིས་གདན་
དྲངས། བོད་གཞུང་གི་རིམ་གྲོར་ཕྱར་བའི་སྒྱིན་སྒྲིག་འབྲུམ་དང་། གཏོར་རྒྱུག་བོར་དང་། མཁའ་
འགྲོའི་སྒྱིན་སྒྲིག་འབྲུམ་དང་། སང་གཏོར་མའི་སྤྱང་རྒྱུག་ནམས་གནང་། གཞུང་ས་ནས་བསྐྱེན་
བཀྲར་འབྲལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱལ། རྩོམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་མཐུན་ཏུ་
མཆོད་སྒྲིན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲིམ་སོ།

ལོ་རྒྱུས་འགར་ལྷ་སར་རྩོམ་དང་མཉམ་པའི་མདོས་ཕྱག་ཡ་གཅིག་གིས་བཏེགས་ཏེ་
འཕངས་ནས་གོ་ཚའི་དམག་དཔུང་བརྒྱུག་པར་མཛད་པར་བཤད་པའང་མཆིས། གང་ལྟར་ཡང་
དེ་ནས་བཟུང་རྩེ་ཉིད་ལ་བྱུབ་ཆེན་ཞེས་པའི་མཆོན་དེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

རྩོགས་ཆེན་ཏུ་པེབས། ལམ་སྐབས་སུ་རྩོགས་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གཤེགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
གསན་པས་ཕྱགས་འཆར་ཆད་མེད་མཛད། ཡོངས་ཤར་ཕྱི་བ་ནམས་དང་། ཏྲ་པ་འགྲོང་རུ་བཅས་
ཀྱིས་ཁྲོམ་དབང་ཞིག་ལྷས་པར་ཕྱགས་ཆེན་སྐུ་གསལ་རང་གོལ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་བསྟུལ། གཞི་བདག་
གཏུག་པ་ཅན་དམ་ལ་བཏེགས་ཤིང་། བུམ་གཏོར་འཛོག་པ་སོགས་སྣོད་བཅུད་དགེ་བའི་འཕྱིན་
ལས་མཛད། རྩེ་དགེ་རྒྱལ་པོའི་དབྱུ་ལྷར་པེབས། དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་གཏོར་བརྒྱུག་མཛད་པ་
སོགས་ལམ་སྐབས་ནམས་སུ་མི་དང་མི་མིན་གྱི་འགྲོ་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་དོ།

རྒྱ་སྤང་ལོར་བྲག་དཀར་སྤེལ་རྫོང་ཏུ་རིག་འདུས་དང་། མཁའ་འགྲོ་ལྷུ་མ་བཀའ་དང་།
དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེན་སྐུབ་དང་། ཤིང་ལྷག་ལོར་ཕྱར་པའི་བསྐྱེན་སྐུབ་དང་། ཞི་
སྒྲིག་འབྲུམ་དང་དྲག་སྒྲིག་བཅས་མཛད། སྒོ་མེ་རུ་སྒོ་མེ་ཆོས་རྩེ་སོགས་ལ་སྤྱོད་སྒྲིང་དང་། མཛོད་
བཅུན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་བསྟུལ། སྒོ་མེ་ཆོས་རྩེ་ལས་རྩེ་རྩེ་མཁྱིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པ་དང་།
ཕྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་སོགས་གསན། བོད་སོག་གི་ཕྱི་ཁ་ཤས་
ལ་ཆོས་དང་དམ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་ཆེར་བཞག །ཤིར་ཆེར་མེ་ཆུན་རྩེ་ནང་དཔོན་པོའི་གཏུང་

རྒྱུད་ཆད་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུན་སེལ་གྱི་ཡུང་བསྟན་སོགས་གནང་ཞིང་། ལྷི་ལོར་དཔོན་མོར་གྱིས་པ་ཞིག་
 བཅས་པ་སྒྲུང་དུ་ཅིག་ལ་བཅོལ་ཡང་སྤྱིས་གཞོད་པར་བརྟམས་པ་ཟེན་དོན་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 འདུལ་བར་མཛད། སོག་པོ་དཔོན་ཆེན་ངག་དབང་དར་རྒྱས་སམ་སོག་པོ་ངག་དབང་ཚས་རྒྱལ་
 གྱི་དབུ་བྲུང་བྱོན། དཔོན་འཁོར་ལ་སློང་ཆེན་སྟིང་ཐིག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་གནང་། ར་སག་རྩོ་
 བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་རིམ་གྱོ་རྒྱབ་བསྐྱལ་ལྟར་མཛད་པ་དང་། ཤིང་བཟའ་
 རིན་པོ་ཆེས་ལྷས་ངོར་རྩ་རྒྱ་དཔོན་དུ་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་གི་རྒྱབ་པ་མཛད་དོ།

གཞན་ཡང་སྡེ་སྤྱི་ཀུན་ཏུ་སྡེ་དགེ་ས་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷགས་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཅོག་ཅོ་
 མོགས་རྒྱལ་པོ་དང་གི་རྒྱལ་པོ་འགའ་དང་། ཨ་སྤྱོད་དཔོན་པོ་མོགས་མི་དབང་མང་པོས་དབྱ་བླར་
 བེབས། བཤོ་ལོག་དང་སྡེ་དགེའི་བར་གྱི་འཁོན་ཆེན་བརྩམས་པ་མོགས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་
 བརྒྱངས། ཟླ་ལྷིང་ཨན་རྟན་གྱི་ཁེངས་པ་ས་ལ་བརྟེན་པས་རྒྱ་ནག་གོང་མར་ཁོང་གི་ཡོན་ཏན་
 ལྷུས་ཤིང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ལམ་ཆགས་ན་ལེགས་ཚུལ་ལྷུས། ཟླ་ལྷིང་དུ་བེབས་ན་གོང་མའི་བཀའ་
 ལན་ཡོད་ཚུལ་ལྷུས་པ་མོགས་ཀྱིས་ཞབས་སྤྱི་པོར་བླངས་སོ།

དགྲུང་གངས་ང་སྒྲ་པ་རབ་འདོད་ས་ལྷག་མེད་ས་ག་ཟླ་བའི་ནང་ཉེ་ཁྱི་ལོ་1799ལོར་
ལྷག་ཆེན་ལྷག་མགོ་རྩ་རྩོག་ཆེན་དགོན་པ་ལྷག་བཏབ། རིམ་བཞིན་གདན་ས་གཉིས་པ་བྲག་
ཆེན་པ་རྩ་བཀོད་དང་། གསུམ་པ་གཙང་ཆེན་དངོས་གྲུབ་དཔལ་འབར་སྤྱིང་གཉིས་གྲང་ལྷག་
བཏབ། རྩོགས་སྤྱལ་བཞི་པ་མི་འབྱུར་ནམ་མཁའི་རྩོ་རྩེ་ཡར་ལྷང་གདན་སར་ཐེབས་པ་ལ་སྤོང་
ཆེན་མཛོད་བརྟན་དང་། ལུར་པ་ཡང་གསང་སྒྲ་མེད་དང་། རྩོམ་གསུམ་སོགས་དང་། ཉི་ཤུགས་
ཆོས་སྐྱོར་དང་། འཛིགས་སྤྱིང་གསུང་སྐྱོར་འགའ་དང་། རྩིང་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་མང་
རུ་བསྐྱལ་ཏེ་ལྷགས་རྒྱུད་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་མཐའ་དག་ཅིག་ཆར་རུ་སྟོས། ག་ལག་དགོན་
རུ་ཀམ་ཐོག་དགེ་ཆེ་སྤྱལ་སྤྱུས་གཙོའི་འདུས་པ་ནམས་ལ་གཏེར་ཆེན་རྩྭ་སྤྱིང་པའི་ཟབ་གཏེར་གྱི་
སྤྱིན་གྲོལ་བསྐྱལ། བའོ་མཁྱེན་བཟེ་ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་ཡང་སྤྱིང་རུ་
དོས་བཟུང་ཉེ་སྤྱུ་བདག་མཛོད། དབང་ཆོས་གནང་བ་སོགས་སྤྱུ་སྤྱིར་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྤོབ་མ་

ནམས་ལ་རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྱུང་དང་། རྟིང་ཐིག་གོང་འོག་གཉིས་དང་། རྟིང་ཆེན་མཛོད་བརྟན་
དང་། འཇིགས་སྤྱིང་གསུང་ཆོགས་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འཁོར་
བསྐོར། གསུང་ཆོས་ལ་ཡོན་ཏན་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་འབྱེལ་སོགས་པོད་བརྩ་ཅམ་བཞུགས།

གསུང་གི་བརྟན་ཅི་བཞེས་པའི་ཞལ་སློབ་གཙོ་བོ་རྣམས་སྤྱུལ་བཞི་པ་མི་འགྱུར་ནམ་
མཁའ་དོ་རྩེ་དང་། མདོ་མཁུན་བཙེ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་སྟེ་དོ་རྩེའི་གདུང་མཆོག་གཉིས་དང་། ཁང་རྟ་
འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་དོ་རྩེ་དང་། རྒྱང་ལུང་རས་པ་དམ་ཆོག་དོ་རྩེ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་
པན་མཐའ་ཡས་སམ་རང་བྱུང་རིག་པའི་དོ་རྩེ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སྟོབས་ལྡན་དོ་རྩེ་སྟེ་དོ་རྩེའི་
གདུང་བཞི་དང་། འཇིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྲུ་དང་། འབར་ཆུང་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་དང་།
འཇིགས་མེད་དོ་མཆར་རྒྱ་མཆོ་དང་། དགེ་ཅེ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་དང་། སོག་པོ་ངག་དབང་ཆོས་
རྒྱལ་དང་། རྣམས་ཆེན་དཔོན་སློབ་གསུམ་པ་དང་། ཀམ་ཐོག་སི་རྩ་དང་། ཀམ་ཐོག་དགེ་ཅེ་སྤྱུལ་སྤྱི་
སོགས་དང་། རོར་ཆེན་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་འཆི་མེད་དང་། རྒྱང་ལུང་གྲུབ་ཀྱི་དཔལ་ཆེན་
ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་སོགས་ནམ་མཁའ་མཆོན་ཅན་བརྩ་གསུམ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་འཛིན་
པ་བརྒྱ་ཅེ་སོགས་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་ནམས་ཀྱིས་གཙོའི་སློབ་བརྒྱུད་གངས་མེད་པ་
ཕྱོད།

མཐར་དགུང་གངས་དོན་བརྟན་པ་རབ་ཡིད་ལྷགས་སྤྱུལ་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཁྲ་བའི་ཆོས་
བརྩ་གསུམ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1821ལོར་དོ་མཆར་བའི་རྟགས་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་
བསྐྱུས། གདུང་ཞུགས་ལ་ལུལ་བས་གདུང་ཆེན་ལྷ་དང་། རིང་སྤེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཕྱོད་ཏོ། །
རྩེ་འདི་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྟིང་ཐིག་པའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པར་གྲགས་ལ། རྣམས་ཆེན་དགོན་པས་
རྣམས་ཆེན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་རྩ་ཕྱོད་པར་བཤད་པ་ཡང་དོན་ལ་གནས་པ་ནམ་ཐར་གྱིས་ཤེས་སོ། །

དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་རྩ་ཕྱོད་པར་མ་གྲགས་པས་མང་པོ་ཞིག་ཁྱུང་ལང་སྤྱིད་མོད།
ཐོག་མར་སློ་ཆེན་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ལས་དཔལ་ལྷན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱི་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གསན་ཅིང་ཉམས་སུ་བླངས་པས་དཔལ་ལྷན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབང་

གིས་ཁོང་ཉིད་ལའང་དཔལ་ཡུལ་བའི་སྟོགས་ལ་དགའ་དད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། བཀྲ་ཤིས་སྤྱོད་མར་བསྟེན་ཞིང་དཔལ་ཡུལ་རྣམས་སྤྱོད་བཀྲ་བྱ་ཏུ་མར་བཞུགས་པས་དཔལ་ཡུལ་བ་ཡིན་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་ན་དོན་མཐུན་གྱི་ཚོལ་བ་འཇུག་མི་སྲིད་ལ། ཁོང་ཉིད་ལ་དཔལ་ཡུལ་བའི་སྟོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་དད་ཞེན་ཆེ་བ་ནི། རང་རྣམས་ལས། རྩི་མེད་ཞིང་སྦྱོར་མགོན་པོ་སྤྱོད་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་ཐོས་པས་མཇུག་ལ་མ་ཕྱིན། གཞན་དེ་གར་ཕྱིན་ན་མགོ་ལོག་པ་ཚོས་དཔལ་ཡུལ་ཏུ་མི་མངགས་སྒྲིམ་པའི་ཚོངས་ཞེན་ཡིད་ལ་བཅངས་ཏེ་སྤྱོད་ལ་ཡང་མ་འཕྲད་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་དཔལ་ཡུལ་ཏུ་བསྟེགས་སོ། །ཞེས་ཀུམ་ཐོག་ན་པ་ཡུལ་གཅིག་པའི་མགོ་ལོག་པ་མང་བས་དེ་ཚོར་འཕྲད་ན་ཀུམ་ཐོག་ཏུ་བཟུང་ནས་དཔལ་ཡུལ་ཏུ་མི་གཏོང་བ་ལ་དོགས་ནས་ཀུམ་ཐོག་ཏུ་མཇུག་ཀྱང་མ་མཛད་པར་གསང་སྤྱོད་ཀྱིས་དཔལ་ཡུལ་ཏུ་བྱོན་པར་གསུངས་པ་དེས་དཔལ་ཡུལ་ལ་མོས་ཞེན་ཆེ་བ་དང་དེར་ཐེབས་འདོད་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་དང་། ཚོས་རྒྱུད་གཞན་ཏུ་འཇུག་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་ཡུལ་ཏུ་བཞུགས་ཏུས་ལའང་གཞན་ཏུ་ཕྱིན་ཡང་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་དཔལ་ཡུལ་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་པ་དེས་ཀྱང་དཔལ་ཡུལ་ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་ལོ་བའི་ཕྱིར་རོ།

འོན་ཀྱང་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་རྒྱུད་ལས་ཀྱབ་ཐོབ་གྱི་སྟོན་པ་འབར་ཏེ་ཚོས་རྒྱུད་འདིའི་བསྟན་པ་སྦྱོར་བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཅུང་མ་འགྲིག་པར་སྤངས་ཏེ། རང་རྣམས་ལས། དེ་ཡང་འདུལ་གྱི་རི་ཁྲིད་ཏུ་དགའ་སྟོན་དང་བཅས་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་དེར་དགོན་བདག་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཐོ་འཚལ་བའི་འགྲུལ་འཛོམས་ཀྱིས་སྟོན་ར་ལ་ཐོགས་ཏེ་ཞག་ཁ་ཤས་ཤིག་དགོན་ནང་ཏུ་འོང་མ་བཅུག་པར་མེས་སྤྱོད་ཚད་མེད་བྱས། ཞེས་ཐོག་མར་དགོན་ཏུ་མ་ཚུད་པ་དང་། ཡང་རང་རྣམས་ལས། དེ་ནས་བཟུང་ཏེ་དབང་བྱིད་ལྷང་གསུམ་ཨེ་ཐོབ་གྱི་རེ་བ་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་ནས་ལོ་ཤས་སོང་། ཞེས་ཚོས་མ་ཐོབ་པར་ལོ་མང་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱང་ཡིད་ཆོམ་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཉི་ཏུ་བན་ཆན་གྱིས་མནའ་དོར་ནས་ཕྱིར་བོས་པས་བཞུགས་བསྐལ་མ་ལྟན་པའི་ཆེན་ཏུ་མ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ད་ལན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ལ་བསམ་ནས་དཔལ་ཡུལ་བའི་

ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་པོའི་གྲུབ་ཐོབ་མཆོག་འདི་ཉིད་སྐར་དཔལ་ལྷན་པའི་གྲུབ་ཏུ་བཞོན་པའོ།

མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་ཉི་མ།

མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཆོག་གཙང་དགེ་སྤྱོད་ཨོ་རྒྱན་ཉི་མ་ནི། ས་སྐང་ལོར་མཆོག་ཚང་
དཀར་ལྷན་སྟོན་མའི་མཆོག་ཚང་ཅིས་པ་ཚང་ཏུ་རྩེ་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་དང་
གདུང་རིགས་གཅིག་པར་སྦྲུལ་བྱུང་ས། འབྲུངས་ལོ་འདི་ཡང་རབ་ཉི་ས་སྐང་སྟེ་སྦྱི་ལོ་1709 ལོ་
དང་། རབ་འདོད་ས་སྐང་སྟེ་སྦྱི་ལོ་1769ལོ་གང་རུང་རུ་ངེས་ལ། གཙུབས་བྱུང་ཨོ་རྒྱན་དང་། སང་
སང་ཨོ་རྒྱན་གཉིས་དང་རུས་བསྒྲིག་ན་སྒྲ་མ་དག་ལ། རྩོ་གྲུབ་རང་རྣམ་ཏུ་གསལ་བའི་མཆོག་
གཙང་ཁྲ་མ་ཨོ་རྒྱན་ལྷན་གྲུབ་ཅེས་པ་དེ་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་ཡིན་ན་སྦྱི་མ་དེ་དག་པར་མངོན་
ནོ།

དཀྲུས་ལ་འབྱུག་སྟེ། ཁོང་སྦྲུལ་བྱུངས་རུས་སྒྲིམ་རུ་བྱི་བཟང་འབྲུལ་བ་དང་། འཇའ་
ཤར་བ་དང་། མེ་ཏོག་བཞད་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རུ་མ་བྱུང་ཞིང་། སྦྲུལ་བྱུང་རུ་སྟག་ཤམ་གྱི་རི་མོ་
བཟུ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། རིག་འཛིན་བདུད་འདུལ་རྩོ་རྩེའི་ཤན་པའི་ལྷང་བསྟན་ལས། རྒྱ་
བོ་གསེར་ལྷན་འབྲེལ་བའི་གཡས་བྱུང་རུ་ས་སྐང་ལོ་བ་ཨོ་རྒྱན་མིང་ཅན་འབྱུང་རུ་གསང་སྟགས་
བསྟན་པའི་དགོན་པ་གསར་རུ་བཞེངས་རུ་སྐས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོན་མོའི་སྐར་ཅམ་འབྱུང་རུ་
ཞེས་འབྲུངས་ལྷན་དང་། དགུང་སྟོང་། མཚན་དང་། འཕྲིན་ལས་དང་། སྟོབ་རྒྱུད་སོགས་འབྲུལ་
མེད་ལྷང་གིས་གསལ་པོར་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་ལ། ཁོང་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཡོངས་
གྲགས་སུ་མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་དང་། མཆོག་དགེ་ཨོ་རྒྱན་ཉི་མ་ཞེས་འབོད། གཞན་ཡང་མཆོག་
ཚང་ཁྲ་མ་ཨོ་རྒྱན་ལྷན་གྲུབ་ཅེས་འབོད་པ་འདྲའོ།

སྦྲུལ་བྱུང་ནས་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། མཆོག་གཙང་དགོན་རུ་གྲ་སར་ཞུགས།
དཔོན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལས་དཔལ་ལྷན་པའི་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་གསན་ཅིང་འབྲུམ་
ལཱའི་གསོག་སྦྱོང་མཛད། དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤྱིར་རུ་གྲ་སར་ཕེབས་ཏེ་མཁན་ཆེན་

ཀམ་བག་ཤིས་དང་། རྟོགས་ལྡན་ཀམ་དོན་དམ་ལས་གནས་ཆོས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། བྱང་
 ཆོས་ལྡན་དང་། སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་པ་སོགས་དཔལ་ལྷན་བའི་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ཡོད་དོ་ཅག་ལ་ཐོས་
 བསམ་སྒོམ་པ་མཐར་ཐུན་མཛད། རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་དང་པད་ལྷ་ཐོབ། རྩོམ་ཀམ་དོན་དམ་ལས་
 བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པས་དགེ་སྤྱོད་རྩལ་བྱིམས་གཙང་བའི་རྟེན་ཅན་དུ་སྐྱ་ཆོར་བལྟགས་པས་
 མཆོག་གཙང་དགེ་སྤྱོད་ཨོ་རྒྱན་ཉི་མ་ཞེས་གྲགས། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་ཐུན་མོང་
 གི་རིག་པའི་གནས་ཀྱན་དང་། ཐུན་མིན་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པས་
 ཆོས་ལ་བྱང་ཞིང་། མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མདོན་པར་མཐོ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་མཆོག་གཙང་དགེ་སྤྱོད་སྤྲ་མ་ཨོ་རྒྱན་ཉི་མ་ཞེས་མཆོན་སྟན་གྱི་གྲགས་
 པ་ཚྭ་གསུམ་མེད་དུ་རྒྱས། རྩོམ་གྱིས་རྩོམ་ཆེན་དཔོན་གཙང་ཆེན་དངོས་གྱུ་དཔལ་འབར་
 སྤྱིང་གསར་འདེབས་གནང་སྐབས་མཆོག་གཙང་སྤྲ་མ་ཨོ་རྒྱན་ལྷན་གྱུ་ཁོང་ཕེབས་ཏེ་ས་བདག་
 དབང་ཆེན་སྡེ་དགུ་དང་། བྱང་གཏེར་སྤར་བ་དང་། ཆགས་མེད་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ས་དབྱེད་
 བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ས་འདུལ་མཛད། ཁོང་གི་ཆོས་དཀར་ནག་དང་། ས་དབྱེད་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་
 པའི་ཆོད་དུ་གྲགས། གསེར་རྟ་སྟོད་སྟོད་དང་། རྟི་ལྷན་སོགས་ལྷན་ཁམས་སོ་སོར་ཕེབས་ཏེ་དབང་
 ལུང་དང་། གཤིན་དགའི་ཆོས་ཀྱི་འགོ་དོན་མཛད་པས་ཡོན་མཛོད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་དད་འབངས་
 རྒྱས་ཤིང་གདན་འདྲེན་དང་ཆོས་ལྷན་བའི་འདུ་བའང་རབ་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ།

གསེར་རྟའི་ཨ་སྐྱབས་སྐྱ་རྒྱབ་ཟེར་བ་ཤི་བས། འཕོ་འདེབས་ལ་བྱོན་ནས་འཕོ་རྟ་མ་
 བཞེས་པར་སྐྱགས་ལྷན་གྱི་མཐའི་སྐྱ་རྒྱང་ཞིག་ཡོད་པ་བསྐྱངས་ཏེ་མཆོག་ཆང་རྒྱ་གར་ཆང་ལ་
 མགོ་སྐྱར་གནང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ལྷ་འབངས་དར་བའི་མཐུན་རྒྱུ་དུ་གྱུར། ཁོང་ཕེབས་པའི་
 ལམ་བར་གསེར་རྟའི་དོམ་ཆེན་ལྷན་ཤར་སྐྱག་པར་སྐེབས་དུས་རྒྱ་གར་ཆང་གི་བྱ་བྱིས་པ་གསུམ་
 ཅེ་བཞིན་པ་དང་འཕྲད་པས། མཆོག་དགེ་སྤྱོད་མའི་སྐྱགས་བཞེད་ལ་དཔོན་པ་ས་འདི་ཚྭ་གསུམ་སྐྱ་
 གནས་སྒྲོམ་ན་བསྐྱེན་པ་དང་གྲྭ་ཆང་རྒྱས་མིན་བརྟག་པར་བྱ་དགོངས་ཏེ། བྱིས་པ་གསུམ་ལ་ཁྱོད་
 ཅག་སྐྱ་ཆང་གི་ཡིན། མིང་ལ་ཅི་ཟེར། ས་ཆ་འདིའི་མིང་ལ་ཅི་འཕོད་ཅེས་དྲིས་པས། བྱིས་པ་ཞིག་

གིས་དེད་ཅག་མཆོག་ཚང་རྒྱ་གར་ཚང་གི་ཡིན། འདི་མིང་ལ་གསང་སྐྱགས་དར་རྒྱས་ཟེར། ས་
འདི་འདྲི་མིང་ལ་ཨ་ཕྱག་ཏུ་འབོད། ཅེས་ལན་བཏབ་པས། རྒྱ་གར་ཚང་གི་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་བསྟན་
པའི་ཚུ་མགོ་རྒྱ་གར་ནས་དབུ་བརྟེན་པས་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། བྱིས་པའི་མིང་ལ་
གསང་སྐྱགས་དར་རྒྱས་ཞེས་ཟེར་བས། གསང་སྐྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། ས་མིང་ལ་ཨ་ཕྱག་ཅེས་འབོད་པས་ཨ་ནི་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་མཆོན་གྱི་ཡི་གེ་
ཡིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་འགྲིགས་པར་གྲགས་སོ།

དེ་ནས་བྱིས་པས་བསུས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཚང་དུ་ཕེབས། སྤྱི་ཚེ་དེ་དེ་ཚང་ལ་གནང་། མ་འོངས་
པར་སྤྱི་ཆོ་འདི་འོག་ནས་གྱེས་པའི་བྱིས་རྒྱུད་ཡོད་ཚད་དུ་འདྲི་ལུང་དགོན་པའི་ལྷ་འབངས་བྱ་
དགོས་པའི་གསུང་བསྟུལ། བྱ་རྒྱུད་བ་གསང་སྐྱགས་དར་རྒྱས་ལྷ་བར་ལུལ་བས། དཔོན་རབས་
གཉིས་པར་དཔོན་པོ་དར་རྒྱས་ཟེར་བ་ཞིག་བྱོན་ནས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་གནང་བར་བཤད་
པའང་ཁོང་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

སྟེ་འདྲི་ཉི་མ་ལུང་དུ་དུས་ལུན་རིང་པོ་མ་འགོར་བར་མཆོག་དགེ་སླ་མ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་
ཐུགས་ལ། དུ་འདྲི་ཉི་མ་ལུང་དགོན་པ་ལྷ་སྤེ་སོ་སོ་དང་བར་ཐག་རིང་བས་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་དཀའ་
བ་དང་། སྤྱི་ལྷ་རྣམས་བྱོན་སྟབས་མི་བདེ་བ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ལུལ་སྐྱེད་དུ་མ་དང་། ལུང་པར་
དུ་ཉམས་དང་མི་ལམ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མས་བསྐྱེད་ཏེ། དགོན་ས་གནས་སྟོན་ན་དགེ་འདུན་
པའི་འདུ་བ་རྒྱས་པ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤེ་ཚུགས་པ་དང་། བསྟན་པའི་མངའ་ཐང་དར་བ་
སོགས་ལ་དགོངས་ནས། དགོན་ས་གནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཅ་ཀ་དུ་མ་དེུ་དཀར་པོ་ཞིག་ལ་བཀལ་
ཏེ། སྟེ་ཁོག་དང་། སྟེ་ཚུ་སོགས་བཀལ་ཏེ་བྱ་གསང་གི་ཁ་ལམ་བརྒྱུད་ནས་བྱང་གི་རྒྱ་མདོ་དུ་
དགོན་ས་གཟིགས་པར་ཕེབས།

ལམ་བར་ནས་སེང་སེང་ཁྱུག་ལུལ་ཁྱུག་གྱུ་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཀྱས་ལས་གྱེས་པའི་ཁྱུག་ལུལ་
འབར་བཟའ་བུ་བདུན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཆོ་བ་གསེར་འོད་ཀྱི་བྱ་རྟག་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་
དེ། བྱང་གི་རྟག་ལུང་ལ་ཁར་ཐུགས་འཆོས་ནས་ཡོད་པ་དང་འཕྲད། སྤྱི་མ་ཁོང་གིས་ཐུགས་རྩི་

དེར། ཁྱོད་གྱི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར། ས་ཆ་འདིའི་མིང་ལ་ཅི་འཕོད། ཁྱོད་གྱིས་འདིར་ཅི་ཞིག་བྱ་བ་ཞིན་
ཡོད་དེས་པས། སྟག་རྒྱལ་གྱིས་ཁོ་ཡི་མིང་ལ་སང་སང་སྟག་རྒྱལ་ཟེར་ཞིང་། ས་འདིའི་མིང་ལ་སྟག་
ལུང་ཞེས་འཕོད། བདག་གིས་འདིར་སྟགས་འཆོ་ཞོར་དུ་བསྐལ་བཟང་གི་དོ་འབྱམ་ཞིག་བཞེངས་
བཞིན་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་དང་། ཁལ་ཏྲ་རྟུ་དཀར་པོ་དེའང་དེར་ཉལ་བས་སླ་མའི་སྟགས་
ལ་ཉེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་དགོངས་ཏེ་རུབ་དེར་དེ་དུ་བཞུགས། རུབ་དེར་གཟིམ་ལམ་དུ་གནས་
དེར་ཁོང་གིས་སྟག་སྟགས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་ཞིག་བསྐྱེངས་པ་མིས། དེ་ནི་བདུད་འདུལ་དོ་རྗེའི་
གཏེར་ལུང་ལས། འདི་ནས་ཤར་སྟོད་རི་བཀ་ལུང་པ་ལུང་། རྒྱུས་བྱ་བྱིད་གྱི་དགོན་གནས་བཞེན་
པ་ནུང་། བསྟན་འཛིན་རྒྱུས་བྱ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུར་འབྱུང་། འདུས་སྡེ་རྒྱ་སྟག་ངར་མའི་རི་མོ་བཀ་ལུང་། སྟག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇའ་ལུས་ཐོབ་པ་མང་། སྟག་གསུམ་རྒྱལ་མཆན་ཉེན་འབྲེལ་འཛོམས་པ་ནུང་། རྒྱུས་
བྱ་བྱིད་གྱི་དགོན་གནས་དེ་དུ་ལགས་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་སྟག་རྒྱལ་དང་། ས་སྟག་ལུང་
དང་། སྟག་སྟགས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་བཅས་སྟག་གསུམ་འཛོམས་པས་ཉེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་
དགོངས་ཏེ་ས་དེར་དུའི་ཉི་ལུང་དགོན་སྟོན་ཏེ་དགོན་པ་གསར་འདེབས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གཙུག་ལག་
ཁང་སོགས་བཞེངས།

དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་ལུན་རིང་མཛད་མཐར་གོས་རྩ་མང་སྡེ་བའི་དཔོན་པོ་
ཆོས་རྒྱལ་འདས་པའི་དུར་ས་ལ་གཟིགས་པར་སྟོའི་སེར་རྒྱུལ་གཡག་མགོ་ཐང་ཟེར་བར་བྱོན་པ་
ཆེབས་པས་བརྟུངས་པས། སྐྱ་སྐྱུང་གི་རྒྱུན་དེ་ལ་བཞེན་ནས་དགོངས་པ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ།

སྐྱ་གཤེགས་ཁར་དགོན་པའི་སླ་གྲ་ཆེ་གས་ནས་གོས་རྩ་སྡེ་བ་ལ་སླ་མའི་སྐྱ་རྒྱུན་གྱི་གྱོད་
བཤགས་ཆེན་པོ་ལེན་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ། སླ་མའི་ཞལ་ནས། གོས་རྩ་མང་སྡེ་བར་དགྲ་
གྱོད་གང་ཡང་བྱ་མི་རུང་། ལོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ནས་ང་རང་གིས་དོན་དེ་ཐག་གཅོད་གསུངས། སླ་
མ་སྐྱ་རྒྱུན་དེས་གཤེགས་པས། རྩལ་ལུས་རྣམས་གྱིས་ཁོང་གི་ཞལ་གསུང་དེའི་དོན་ཅི་ཡིན་མ་
རྟོགས་པར་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ངང་དུ་ལུས། དེ་ནས་བགྲང་བྱ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་གོས་རྩ་མང་སྡེ་བར་
གོས་རྩ་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས་པ་གཏེར་ཆེན་གར་དབང་རང་

གྲོལ་སྤྱིང་པ་སྐྱེ་འབྱུངས། རྟག་ལུང་དཔོན་པོ་པལ་ཡང་དག་དང་། དཔོན་པོ་བསྟན་འཛིན་དར་
རྒྱས་སོགས་གྲུབ་བརྟེན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་རུ་མས་ལུང་གིས་མཆོག་དགེ་ལོ་རྒྱན་གྱི་ཡང་སྤྱིད་རུ་ངོས་
འཛིན་གནང་སྟེ་རྟག་ལུང་དཔོན་རུ་རྗེ་པོང་མའི་བྲི་ལ་མངའ་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་རྟག་ལུང་
དཔོན་དང་གོས་ཚ་སྟེ་བའི་བར་གྱི་སྤྱི་མ་གཤེགས་རྒྱན་གྱི་ཚོད་སྤྱིང་དེ་རང་སར་ཞི་བར་གྱུར་པར་
བཤད་དོ།

རྗེ་འདིའི་ཡང་སྤྱིད་ནི། གོས་ཚ་སྐྱུལ་སྐྱེ་མདོ་སྐགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལགས་ལ། རྟག་ལུང་
དཔོན་པོ་མཁའ་སྤྱོད་གིས་གོས་ཚ་གཏེར་ཆེན་གར་དབང་རང་གྲོལ་སྤྱིང་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་རུ་ངོས་
འཛིན་དང་སྐྱེ་བདག་གནང་སྟེ་རྟག་ལུང་དཔོན་རུ་བྲི་ལ་མངའ་གསོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་
བཤད་དོ། །དེས་ན་སྐྱེ་སྤྱིང་དང་པོ་མཆོག་དགེ་ལོ་རྒྱན་ཉི་མ་དང་། གཉིས་པ་གོས་ཚ་དཔོན་སྐྱུལ་
ལམ་གོས་ཚ་གཏེར་ཆེན་གར་དབང་རང་གྲོལ་སྤྱིང་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་གོས་ཚ་སྐྱུལ་སྐྱེ་མདོ་
སྐགས་བསྟན་པའི་ཉི་མའོ།

ལྟ་འབྲང་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱལ།

རྟོགས་པ་མཆོག་ལྟན་གྱི་རྣལ་འབྱེར་བ་ལྟ་འབྲང་གྲུབ་དབང་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོའམ་རིག་འཛིན་པལ་དབང་རྒྱལ་ནི། རབ་འདོད་ཤིང་ཏ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1774 ལོར་དཔོན་རྟོད་གཡུལ་
འཕོལ་རུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་བཅས་སྐྱེ་འབྱུངས། རོར་མཁན་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱུང་ལ་གཙུག་
ལུང་སྐུལ་བས་མཆོན་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ་ཅིང་། མ་འོངས་བསྟན་འགོ་ལ་སྤྱན་
པར་ལུང་བསྟན། སྐྱེ་ན་ཆུང་བུའི་བུས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟོགས་མཆོན་མང་རུ་མངའ། དཔལ་ས་སྤྱི་
གདན་ས་ཨེ་ཤི་ཆོས་ལྟན་རུ་ཐར་ཅེ་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་འཆི་མེད་ལས་རབ་བྱུང་དང་བརྟེན་
རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས། རྗེ་དེ་ལས་གསུང་དག་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་མན་
དག་བཅས་ཟབ་བཀའ་མང་རུ་གསན། དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱིང་རུ་ཕེབས། དཔོན་པོ་
དབང་ལྷག་དང་། རྟོགས་ལྟན་ཀམ་དོན་དམ་སོགས་ལས་རྩ་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་གཏེར་

སོགས་དཔལ་ལྷན་ལྷགས་ཀྱི་ཟབ་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན། གཏིར་སྟོན་བསམ་གཏན་སྤིང་པའི་ཆོས་
བདག་རྒྱ་མངའ་གསོལ་བ་ལྟར་ཟབ་སྒྲིབ་མཛོད་ལཱི་སྒྲིབ་གྲོལ་མན་ངག་བཅས་སྟོན་བརྒྱུད་རྒྱ་
གསན། ཅེ་གཅིག་རྒྱ་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། དགོངས་པའི་
སྤྱིང་བཅོལ། སོ་རོག་བྲག་ནས་ད་ལྟ་ལྟ་འབྲང་རྩལ་མོད་རྒྱ་གསལ་པ་འདིའི་རྩལ་མོད་ཐོག་མར་
གཏིར་རྒྱ་བཞེས་པ་སོགས་ཟབ་མོ་གཏིར་གྱི་སྟོན་ནས་འགྲོ་དོན་མང་རྒྱ་མཛོད་མོད་དེ་ཅུམ་ལས་མི་
སྟོོོ།

ལྟ་འབྲང་དགོན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དབུ་ཅེ་སྤྱབ་སྤིང་དང་། ཆོས་བརྒྱའི་ལྟ་ཁང་
དང་། མགོན་ཁང་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མང་པོ་ལྟ་སྤྱོད་དམ་ཆོག་དོ་རྩལ་ཡོན་བདག་མཛོད་
དེ་གསར་རྒྱ་བཞེངས། རྟེན་གསུམ་ལ་འོད་དཔག་མེད་པའི་ཞིང་སྤྱབ་ཀྱི་སྟོན་ནས་རབ་གནས་ཀྱི་མེ་
ཏོག་འཐོར་སྐབས་ལྟ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཨ་མི་རྟེ་མའི་བཟླས་པ་གསུངས་པ་སོགས་བྱུང་ཆོས་
མང་རྒྱ་མངའ། དེག་འཛིན་ཟིལ་གཙོན་དོ་རྩལ་ཟབ་གཏིར་གྱི་སྤྱབ་པ་མཛོད་པས་ཁྲོས་མའི་ཞལ་
གཟིགས་པ་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་གནས་སུ་བྱོན་པ་སོགས་དག་པའི་སྤྱང་བ་གྲངས་
མེད་བྱུང་། གདོན་བཞེགས་འདུལ་བ་སོགས་སྤྱང་སྤིང་ཟིལ་གྱིས་གཙོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་
པ་མངའ། དབུ་ཅེ་སྤྱབ་སྤིང་རྒྱ་བཞུགས་ཀྱིས་སྤྱབ་གྲུབ་ནམས་ལ་སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་
གཞི་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བྲིད་སོགས་སྒྲིབ་གྲོལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲིབ་བས་
གསུང་གི་བརྒྱུད་ཅེ་བཞེས་པའི་ཞལ་སྤྱོད་འཇའ་ལྷན་སུ་གཤེགས་པ་མང་རྒྱ་བྱོན། གསུང་ཆོས་ལ་
སྤྱོད་འཇུག་བརྒྱུས་དོན་དོན་གསལ་མེ་ཡོང་དང་། སྤྱོད་འཇུག་གི་དོན་བྲིད་སྟོན་རིམ་བརྒྱས་པ་
སོགས་གཞུང་བཤད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། གཏམ་ཆོགས་དང་། ཉམས་མགུར་དང་། ཞལ་གདམས་དང་།
སྤྱབ་སྒྲིབ་སོགས་མང་རྒྱ་བཞུགས་སོ།

ཁང་རྟ་འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་དོ་རྩལ།

མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་ཁང་རྟ་འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་དོ་རྩལ་ནི། རབ་འདོད་ས་བྱ་སྟེ་སྤྱི་

ལོ་1789ལོར་གསེར་རོང་སྟིག་སྤྲེད་གྱི་ཁང་ན་ཞེས་པའི་གྲོང་པ་དེར་རྗེས་དཀར་གྱི་རུས་སུ་
འབྲུངས། རྒྱུད་རྒྱུ་རུས་ནས་གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་རུ་ཆོས་སྒྲོལ་བྱུགས་ཏེ་ལྷ་ཅེ་པ་སྤྱོད་རྗེ་ལས་རབ་
རྒྱ་བྱུང་། གནས་ཆོས་སྒོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྗེས་ཆེན་ཏེ་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། བུ་
ཆོས་ལྷ་དང་། སྤྱོད་གསུམ་སྤྱོད་པ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་པའི་ལུགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་རྗེས་
གསན་ཅིང་ཉམས་སུ་བླངས། རྗེ་གྲུབ་ཆུན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་
པོས་བསྟེན་ཏེ་གསང་བ་སྟོང་ཐིག་གི་དབང་ལུང་མན་ངག་གཞུང་བྲིད་མཐའ་དག་དང་། མདོ་སྤྱོད་
སེམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་གཞུང་བྲིད་རྣམས་སུམ་པ་གང་ཤོད་ཚུལ་རུ་གསན། གཞན་རྒྱ་རོང་
ནས་མཁའ་ཆོ་དབང་མཆོག་གྲུབ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གྱི་སྤྱོད་མ་རུ་མ་ལས་མདོ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་
རྒྱ་མཆོ་ལྷ་སུ་གསན་སྦྱོང་མཛད།

འབྲུངས་ཡུལ་གསེར་རྟའི་ཁང་ན་ནས་ཡིན་ཕྱིར་ཁང་ན་འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་ཟེར་
བ་དང་། ཁམས་སྤེ་དགེ་རྒྱལ་པོའི་དབུ་བླར་བཞུགས་པས་ཁམས་སྤེ་འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་
ཟེར་བ་དང་། རྗེ་གྲུབ་དགོན་རུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་པས་རྗེ་སྤྱོད་འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་ཡང་ཟེར།
མཆོན་དངོས་འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་རྗེ་རྗེ་དང་། གཞོན་ཅུ་འཇིགས་མེད་ཆོས་གྱི་སྒོ་གྲོས་དང་།
སྤྱོད་མེད་རྗེ་རྗེ་ཡང་ཟེར་ལ། རེབ་སྒྲོང་ནས་རྗེ་གྲུབ་གྱི་ཞལ་སྒྲོབ་རྗེ་རྗེའི་གཏུང་བཞིའི་གས་ཡིན་
ཞིང་མཆོན་ལ་གཞོན་ཅུ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཞེས་འབོད་པར་འདོད་དོ།

གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་པའི་གདན་སའི་བྲིས་ཐེབས། ལོ་ཁ་ཤས་ལ་དབང་བྲིད་མན་ངག་
མང་པོ་གནང་སྟེ་འདུས་སྤེ་བསྐྱུངས། དགོན་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་ཐེབས་ནས་བཤད་སྐྱབ་གྱི་སྒོ་
ནས་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྟན་པ་སྤེལ། སྤྱིན་སྟིག་གི་རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་མཛད་པའི་རུས་ཤིག་ལ་ཕྱག་
མཚུབ་མེ་ཐབ་རྒྱ་གཏད་པ་ཅུ་གྱིས་མེ་རང་འབར་བའི་གྲུབ་རྟགས་བསྟན་པར་བཤད། དེ་རུས་
ལྷ་ཅེ་མཁྱེན་བཅེ་འོད་ཟེར་དང་། བུ་མཁའ་རིན་ཆེན་དང་། བུ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཀམ་
འོད་ཟེར་སོགས་ཞལ་སྒྲོབ་ཀྱང་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་བར་བཤད་དོ།

རྗེ་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་མདོ་སྤྲེད་བྱང་རྒྱུད་རུ་སྟོང་ཐིག་གི་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་བཀའ་བྱུང་

བ་ལྟར། བར་སྐབས་ནས་རེབ་སྐོང་དང་། བ་ཡན་དང་། དགུ་རོང་དང་། གཅན་ཆ་དང་། བྱི་
ཁ་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་གདུལ་བྱ་དང་སྟོན་གྲགས་རབ་རྩ་རྒྱས། མག་
སར་པརྩི་ཏ་ཀྱན་བཟང་སྟོབས་ལྡན་དབང་པོ་དང་། ཨ་ལག་རྟ་མགིན་ནམ་ལྷགས་སྟོན་དོ་རྩེ་
བདུད་འདུལ་དང་། གཙུང་བོ་ཁམས་སླ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྟོབ་ཆེན་མང་པོ་འདུས། ཀོ་ལྷ་
ཐེ་ཀ་རིང་རྩ་ཀམ་ལྷ་སྟེང་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་བཏབ་སྟེ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་པ་
མཛད་པས་སྟོབ་ཆོགས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟར་འདུས་ཤིང་རྩས་ཐུང་ཞིག་ལ་དགོན་པ་རབ་
རྩ་རྒྱས་པས་དགེ་ལྷགས་པ་འགའི་སེམས་ལ་སྤག་དོག་གི་བྱུག་རྩ་ལངས་ཏེ་སེམས་ངན་གྱི་རྒྱུང་
སྤན་གཡོས་པ་ལ་རོང་བོ་ནང་སོ་དང་། སོག་པོ་ཆིང་ལང་དང་། མ་ཆི་ཆང་གསུམ་གྱིས་དགེ་
ལྷགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱབ་བསྐྱོར་ནས་རྒྱ་ནག་ཆེན་གོང་མ་ལ་སྤ་མ་བསྐྱལ་བས་རྒྱ་ནག་གི་དམག་
མངགས་ཏེ་དགོན་པ་རྩ་བ་ནས་བཞིགས། ཁོང་ཉིད་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བཙོན་ལ་འབྱེར།

རྩེས་སུ་མག་སར་པརྩི་ཏ་ཀྱན་བཟང་སྟོབས་ལྡན་དབང་པོ་དང་། ལྷགས་སྟོན་དོ་རྩེ་
བདུད་འདུལ་དང་། གཙུང་བོ་ཁམས་སླ་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྟོབ་ཆེན་ནམས་རྒྱ་ནག་པེ་
ཅིན་རྩ་ཕེབས། མག་སར་སྐྱུག་ཐོགས་དབང་པོས་བྱབ་རྟགས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་སྣ་
ཆོགས་གྱིས་རྒྱའི་བཙོན་ར་ལས་ཐར་བར་བཞུགས། དེ་རྩས་ཀྱང་བཙོན་གྲོགས་བཙོན་པ་སུམ་བརྒྱ་
ཁོང་གིས་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས་བཙོན་ར་ལས་ཐར་བར་བྱས་པར་བཤད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གོང་མས་
བོད་ཡུལ་དང་། རེབ་གོང་རྩ་ཕེབས་མི་ཆོག་པ་དང་། སྐྱེ་འདས་ཀྱང་ཡང་སྤིང་འཆོལ་མི་ཆོག་པ་
ལ་སོགས་པའི་བཀའ་བྲིམས་མང་པོ་བཞག་པས་བོད་རྩ་ཕེབས་མ་རྩས་པར་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྐྱུགས། དེ་
ཡང་རྒྱའི་བྱང་སྟོགས་བྱེ་མའི་སྤིང་ཞིག་རྩ་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་བཞུགས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཉི་རྩ་
དགོན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ཏེ་བཞུགས་ཟེར་བ་དང་། ཉི་ཉོང་རྩ་ཕེབས་སང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་
བཤད་སྟོལ་སྣ་ཆོགས་མཆིས་སོ།

ད་ལྟ་ཞིབ་འཆོལ་བཞིས་པས་ཡང་ཉི་དང་། ནང་སོག་དང་། ཉི་ཉོང་གསུམ་ཀ་ན་རྩས་
རབས་དེར་བོད་ཀྱི་སླ་མ་ཞིག་ཕེབས་ཏེ་དགོན་པ་བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་མཆིས་ཤིང་། སླ་མ་

དེ་ཁང་ན་ཆང་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་པ་ཞིག་འདུག་ཅིས་སྐྱེས་འཆར་ཁྱི་ཆེན་གྱིས་བདག་ལ་གསུངས།
ཁོང་གི་ལེགས་བཤད་ཀྱང་མང་པོ་མཆིས་མོད་དཔེ་འཁོར་དུ་སོང་བ་དང་དེབ་གཅིག་ཅུ་པ་
ཉལ་བ་ཞུགས། ཡང་སྤྱད་ཅིག་ཤོག་དུ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟ་ཞིག་བྱོན་པར་བཤད་དོ།

གསེར་ལྷ་ཅེ་ནས་རྩེ་འདི་གསེར་བ་ཡེ་ཤེས་སེང་གའི་ཡང་སྤྱད་སྐྱེ་འབྱེང་གཉིས་པ་དང་།
སྐྱེ་འབྱེང་གསུམ་པ་གཤུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་མོད་དེ་ཉལ་ཡིན་
པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཅུ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེལ་སྐྱེ་ངོས་འཛིན་གྱི་ལྷགས་ཉལ་བའི་སྐྱེས་ནས་ཡང་
སྤྱད་དུ་ངོས་བཟུང་སྤྱེ་བྲིས་བཞུགས་ཅིང་མཆོག་གསལ་སོགས་བྲིས་པ་ནི་མིན་པར་མཛོན་ཅོ།

སྐྱེས་རབ་གཏེར་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟན་སྤྱོད་པ།

གྲུབ་ཆེན་བྱེད་ཆུང་ལོ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྱུང་གསེར་བ་གཏེར་ཀན་རྒྱུ་ལྟན་སྤྱོད་པའམ་
རྒྱུ་ལྟན་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དཔུ་ཆ་སྤྱོད་ཡི་རིགས་ཀྱི་མི་དབང་ཞིག་གི་ཤོད་དུ་གནས་
བཟུང་བ་ལས་དུད་བྲིས་ཞིག་གསེར་རྒྱུ་ཁོག་གི་མིག་གནས་ནང་དུ་གཞི་ཆགས་པ་ལ་སྐྱེས་རབ་
གོང་ངམ་དཀྱིལ་རིབ་དུ་འབོད་པ་དེར་ཡབ་གཤུང་དུང་སྤྱོད་ཆོགས་དང་། ལུ་མ་ར་བཟའ་ལ་
འབྱུང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་སུ་རབ་འདོད་ལྷགས་མོ་ལག་གི་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོ་1791ལོར་སྐྱེ་འབྱུངས། ཆུང་
དུའི་དུས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཞུགས། གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན། ལྷ་ཅེ་དགོན་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་དུ་མ་ལས་གནས་ཆོས་སྤྱོད་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུང་དང་། རྒྱུ་ལྟན་ཆེན་སངས་རྒྱུ་ལག་འཆང་
དང་། བུ་ཆོས་ལྷ་དང་། སྐྱེ་གསུམ་སྐྱེ་བ་ལ་གསན་བསྐྱོམས་ཀྱིས་ལྷ་ཅེ་དགོན་པའི་སྐྱེ་བའང་
དུ་བཟང་བྱ་དུ་མར་བཞུགས། དེ་ཉལ་སྐྱེ་བའང་དུ་འཇའ་ཆོན་དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
མཛོད་དུས་ཤིག་ལ་ལས་བྱུང་སྐྱེ་འདེན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་ཟེར་གྱི་ཤོད་ནས་གྲུ་པ་སྤྱོད་འབྱུང་གནས་
ཀྱི་སྐྱེ་ཞིག་བྱུང་སྤྱེ་རང་གི་མིག་ལ་ཐིམ་པའི་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལྷགས་
འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་རྒྱུ་ལྟན་པ་འབྱུངས། སྐྱེ་བ་སྤྱོད་པའི་བག་ཆགས་སད། ཟབ་མོ་གཏེར་གྱི་ལས་

འཕྲོ་ཉིད། ལྷ་པ་བ་བརྟ་དང་དཔེ་ཆར་ཤར།

དེ་ནས་གཏིར་སྟོན་འབྲུལ་ཞིག་གི་སྒྱུད་པ་མཛད་པས་ལྷ་ཆེ་དགོན་པའི་འགྲིག་དང་མ་
མཐུན་པར་ཆོས་སྡེ་ནས་གནས་དབྱུང་བཀྲིས། དགོན་པ་དང་ཁ་བྲལ། བྱོན་ཁར་དགོན་པའི་མཐུན་
ཐད་གྱི་སྤང་རྩེ་ཡིས་བརྟག་ནས་པ་བོང་བཞོལ་བ་དང་། ཉགས་རི་སྤང་རིར་གྱུར་དུས་བདག་སྤར་
དགོན་འདིར་ལན་གཅིག་འོང་གསུངས་ཏེ་ཡུལ་ངེས་མེད་དུ་འགྲིམས་ནས་སྐབ་པ་ཉམས་ལེན་
མཛད། དཔལ་ལུལ་ཀམ་ལྷ་དབང་དང་། ཀམ་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་རྣམ་གཉིས་
ལས་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ལུལ་བའི་ལྷགས་གྱི་དབང་ལུང་ཟབ་བྲིད་ཤིན་དུ་མང་པོ་
གསན། ཆེ་བོས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དཔལ་བོ་ལས་རབ་རྩལ་ལས་ཀྱང་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན།

གཞུབས་བྱར་སྤྲ་མ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་ལས། གནམ་ཆོས་གྱི་གྲ་དག་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་
གྱི་དབང་སོགས་གནམ་ཆོས་གྱི་ཆོས་ཚན་དུ་མ་དང་། རྒྱའི་གཏིར་ཆོས་སྒྲིབ་གྱི་དབང་དང་། མཚོ་
ཕུ་གྲུབ་ཆེན་ལས་སྒྲོང་གསལ་གྱི་ཟབ་གཏིར་དང་། རོལ་ལམ་གྱི་སྤྲ་མ་ཞིག་ལས་བདེ་ཆེན་སྤིང་
པའི་ཟབ་གཏིར་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། འབག་གོད་བཀའ་བཅུ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་
མོའི་ལྷགས་ལུང་དང་། ས་སྒྱའི་རྗེ་བཅུན་མ་རྟ་མགིན་དབང་མོ་ལས་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་དང་། ཉག་
སྤྲ་པསྤྲ་བདུད་འདུལ་ལས་དམ་ཆོས་མཁའ་བྲུབ་རང་གྲོལ་གྱི་དབང་བཀའ་ཡོངས་རྫོགས་གསན།
རྗེ་དེ་ལ་ཕར་ཡང་དབང་བཀའ་མང་པོ་གནང་།

གཞོན་པའི་དུས་ནས་ཉེན་དཀར་ཆས་མཛད། གཞི་ཆེན་སྤྲ་མ་མདོ་སྤགས་བསྟན་འཛིན་
དང་། ཆེ་བོས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གཉིས་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་འཁོར་གདོང་གཏིར་སྟོན་གྱི་
སྤིང་མོ་སྒྲོལ་མ་ཟེར་བ་རིག་མར་བཞེས། སྤས་ཆེ་བ་པསྤྲ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། འབྲིང་བ་ཆེ་
དབང་རིག་འཛིན་དང་། རྩང་བ་པསྤྲ་འོད་ཟེར་དང་། སྤས་མོ་མཁའ་སྒྱུད་མ་དང་མིང་སྤིང་བཞི་
འབྲུངས། གསེར་འབྲོང་རི་སྤྲུག་པོ་དང་། རྒྱལ་མོ་དཔུ་འོ། གཙང་ཤིས་རྩོམ་ཆེ་གྲོ་ལོད། སྤོ་བོ་མ་ཀྱ་
ལུང་། བཅན་རི་བཀྲ། གནས་ཆེན་པསྤྲ་བཀོད། རྩ་ཡུལ་གནས་ཆེན་གངས་ར། རྩ་ཡུལ་རི་རབ་
ཕག་ཞལ་སོགས་གནས་ཆེན་དུ་མ་ནས་ཆོ་སྐབ་འཆི་མེད་སྟོག་མཐུད་དང་། གྲོ་ལོད་དང་། བཀའ་

བརྒྱུད་སོགས་ས་གཏིར་གྱི་ཟབ་གཏིར་པོད་ཏི་བཅུ་ཕྱག་ཙམ་གཏིར་ནས་བཏོན། ན་ཡུ་བཟའ་བསོད་ནམས་དབང་མོ་ཁབ་རུ་བཞེས་པ་ལ་སྤྲས་འཕྱར་མེད་ཆོ་དབང་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤྲས་མོ་ཞིག་འབྲུངས་སོ།།

བྲག་གཡལ་སླ་མ་སྤྱི་མེད་རྒྱག་པའི་དབུ་མར་བཞུགས་ཏེ་བྲག་གཡལ་རུ་དབང་ཆོས་མང་པོ་གནང་། གོ་འཛེའི་ཡུལ་རུ་འགོ་དོན་ཆེན་པོ་མཛད། གོ་འཛེ་དབུལ་ར་དགོན་དང་། བཞེ་ཆེན་དང་། གཙང་སར་དགོན་རུ་གདན་ས་མཛད་དེ་རང་གཏིར་གྱི་སྤྲིན་གྲོལ་གྱིས་གཙོའི་ཆོས་དང་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་བསྟུལ། སྤྱི་ཆེའི་སྤྲད་ཙམ་ལ་གསེར་རྟར་བྱོན། དཔལ་ཡུལ་བའི་ལུགས་འཛིན་གྱི་ཆོས་སྡེ་རུ་མས་གདན་ཞུས་གྱིས་ཆོས་བཀའ་ཞུས། གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པས་དར་གཏུགས་སྤོས་རོལ་གྱིས་ཆེབས་བསུ་ཕུལ་ཏེ་དགོན་པའི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་གསེར་བྲིར་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེར་རིག་འཛིན་བྱིན་འབེབས་གསུངས་པའི་གས་སུ་བཞུགས། དག་པའི་སྤྲང་བ་ལ་གཞུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་ན་སྤོམ་བྱ་ཞིག་བསྐྱམས་པ་དེ་གཏིར་སྟོན་ལ་སྟོན་ཙམ་བཞིས་ཏེ་སྤྲར་འབྱེར་བའི་ཉམས་སྤྲང་བྱུང་ངོ་།།

སྤར་གསེར་ཁོག་ནས་བྲལ་ཁའི་གསུང་ལྟར་རྒྱབ་རི་ལྷ་ཚོད་ཀྱི་རི་ཡི་ནགས་ལ་མེ་ཤོར་ནས་སྤང་རིར་སོང་། སྤང་ཐང་ཤུ་འོད་གྱིས་ཟོས་ཏེ་པ་པོང་བྱུང་བས་མངོན་ཤེས་ལ་འཇུར་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཀྱན་ཀྱང་དད་པར་ཐུར། ལྷ་ཅེ་མཁྱིན་བཅེ་དང་པན་རྩུན་ཟབ་ཆོས་གསན་རེས་བཞིས། གྲུ་བ་མང་པོ་སྤེབས་ཏེ་ཉིན་རུ་མར་རྟོགས་འབུལ་ཞུས་ཤིང་ལྷ་བའི་ཕུ་ཐག་བཅད་པས་སྤྲིས་སུ་དགོན་དེར་རྟོགས་ལྷན་ཤིན་རུ་མང་པོ་བྱུང་བར་བཤད་ངོ་།།

གཏིར་སྤྲས་འཕྱར་མེད་ཆོ་དབང་རྒྱ་མཚོ་ཀྱང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྷན་མཐུན་རུ་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་ཞུ་རུ་བཞག་སྟེ་གཏིར་སྟོན་རྒྱལ་མོ་དཔུ་རྟོར་ཐེབས། རི་དེར་རྩོུ་ཕུར་བའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མང་པོ་བཞུགས་པ་གཟིགས་ནས་ཉམས་ལུར་བ་བྱུང་ངོ་།།

མཐར་གོ་འཛེའི་ཡུལ་རུ་ཐེབས་ཏེ་གཙང་སར་གདན་ས་མཛད་ཅིས་ལ་ཆོས་བདག་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་སྤྱི་གཤེགས་པས་གཏིར་སྟོན་གྱི་ཞལ་ནས་ད་ནི་བདག་ཀྱང་སྟོད་པ་ལ་

དགོས་པ་མེད་གསུངས་ཏེ་དགུངས་གངས་བརྒྱད་ཅུ་བ་རབ་ཆོས་ལྷགས་ན་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1870ལོར་
དགོངས་པ་མི་ཤིགས་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱས་སོ།

གཏེར་སྟོན་འདི་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཏུ་བྱོན་ཞིང་། སྟན་ཀྱགས་དང་འཕྲིན་ལས་
རྒྱས་ཤིང་། བྱིའུ་རྒྱུད་ལོ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། རིག་འཛིན་བརྟུང་འདུལ་དོ་རྗེའི་ཡང་སྤྱིད་
དང་། བརྟུང་འདུལ་དོ་རྗེ་དང་། སྟན་ཤམ་རྩས་ལུན་དོ་རྗེ་དང་། རོང་སྟོན་བདེ་ཆེན་གླིང་པ་
རྣམས་ཀྱི་གཏེར་ཞབས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་འབྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཆོས་འདི་མ་ཞུས་བྱ་
བ་མེད་པའི་གསལ་བྱ་དང་མཁུན་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། གཏེར་ཆོས་དང་ཚོམ་ཆོས་རྣམས་
ཀྱང་ཆོག་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐིག་ལས་བརྩུར་བ་མེད་པ་ཤ་སྟག་ལགས་པར་
བཤད་མོད་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པའི་ཡི་གེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་ལ། གཏེར་སྟོན་འདིའི་ཞལ་སྟོབ་ལ་ཤུག་
སྤང་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པལླ་འདུས་ཙལ་དང་། ལྷགས་སྤུལ་རོལ་བའི་དོ་རྗེ་དང་། གཙང་མར་
སྤུལ་སྤྱོད་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་མོད་རི་བཞིན་བརྗོད་
པར་རོ་མི་ཐོགས་སོ།

ཁྱུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་མོས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་

ས་སྤྱོད་སྤྱོད་འཆང་ཀྱན་དགའ་སྟོན་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཁྱུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་མོས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་
ནི། རྒྱལ་མོ་ཆོ་བའི་རོང་གི་ཁྱུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ཤིང་གི་མངའ་ཁོངས་སྟོན་ཏེ་ཡུལ་སྟོན་པན་བཏགས་
སྟོང་ཏུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་བཟང་བྱ་བཞི་བཅུ་ཡས་མས་སུ་སྤྱོད་འབྱུངས། རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་
ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྟོན་ཞུགས། དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱི་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ལོ་
མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དང་། རྟོགས་ལུན་ཀྱི་དོན་དམ་གཉིས་ལས་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་དང་།
ཙུང་དང་། རྟོགས་ཆེན་མོས་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ལོ་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོགས་དང་།
ལམ་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོགས་དང་། རྟོགས་དང་།
བསྟོན་པས་གཞུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བ་དབྱིངས་སུ་ཞིག། རིག་སྟོན་གི་སྤྱོད་པའི་རང་ལམ་ཟིན།

ཚོལ་མེད་གྱི་མཉམ་བཞག་རང་ཤྱགས་ཀྱིས་བྱུང་སྟེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་ས་ལ་དབང་བར་གྱུར།

རྗེ་ཀམ་འགྱུར་མེད་ལས་གྱུར། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏིར་དང་། རྩ་སྒྲིང་པའི་གཏིར་ཁ་དང་། འཇའ་ཆོན་ཆོས་སྐྱོར་དང་། དཤོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། སྤྲ་མ་དཤོངས་འདུས་དང་། བཀའ་མའི་ཆོས་ཆོན་དང་། མཛོད་བརྟན་དང་། ཡ་བཞི་ནམས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་དབང་དང་། སྒོལ་བྱེད་ལུང་གི་རིམ་པ་མཐའ་དག་གསན། དཔལ་ལྷན་སྐྱབ་ཁང་དུ་སྐྱབ་གསུམ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟ་སྒྲིང་སྤར་བ་ཡང་གསང་སྤྲ་མེད་སོགས་ཀྱི་དུས་གངས་ཉགས་ཀྱི་བསྟེན་པར་འབྲོལ་བར་མཛད། རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་གྱི་གོ་ས་དང་། ལྷ་ཐོབ་དང་། དུམ་པའི་ཐོབ་སོགས་ལེགས་པར་བཞེས། ཀམ་ལྷ་དབང་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྗེགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། སྐྱ་ཆོར་ཡི་དམ་རྗེ་རྗེ་སྤར་བ་ལ་མཛད་པས་སྟོད་ལས་བྱང་རྒྱབ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དབང་འབྱོར་ཏེ་རང་དོན་དངོས་གྲུབ་སྤྲུལ་སྟེ་ཆོགས་པ་བསྟེན་ཏེ་རྗེ་རྗེ་སྤར་བའི་ནལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོར་གྱུར། སྤང་ལས་དག་བཞེགས་བསྐྱལ་བའི་སྟོན་ནས་ཐུགས་རྗེས་གཞན་སྟོལ་བའི་རུས་རྩལ་རྒྱས་པས་བརྟན་པའི་དག་པོ་དང་དཔུ་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྤྲ་བཀོང་བ་དང་ལྷ་འདྲེའི་རྒྱ་ལམ་བཅད་དེ་འོག་མིན་ཀམ་ཏེ་ཅུའི་ཐུགས་ཀར་བསྟེམས།

དཔལ་ལྷན་ནམ་རྒྱལ་སྒྲིང་དུ་ཆོས་བཅུའི་གོས་ཐང་ཆེན་མོ་གྱུ་ཅུ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་དང་། གྱུ་ཅུ་མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་འཆོམ་དུབ་མ་ཆེན་པོ་དང་། མ་བྱའི་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་བཅས་ཐེབས་འཛོག་བགྱིས་པ་སོགས་སྤྲ་བྱིར་ཟང་བེང་གི་མཆོད་པས་ཞབས་ཏོག་ཆེན་པོ་བསྐྱབས། རྒྱ་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་གི་ཆབ་དུ་རྒྱལ་རོང་དུ་སྤྲ་མཆོན་ཡི་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་འཆོམ་འདྲིར་ཐེབས་པའི་ཐུག་དུ་དབུལ་རིལ་ཆོད་བཞི་དང་། མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུ་གདུགས་བརྒྱུད་དང་། དར་ཟབ་གོས་ཆེན་སོགས་དངོས་རྩལ་པོན་ཆེན་པོའི་ཐེབས་འཛོག་བསྐྱར་རོ།

དགུང་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་ཙམ་ལ་སྤེབས་པ་རབ་ཆོས་མེ་ཡོས་ཡོ་སྟེ་སྟེ་ཡོ་1867ལོར་དཤོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས། གདུང་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱུད་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། དབུ་ཐོད་

ནམ་མཁར་འཕུར་བ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱེ་ཆེན་པོ་སྤྱིར་བ་དང་། འོད་དམར་པོ་ཕྱབ་
ཅམ་ཞིག་རྒྱབ་སྟོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་དལ་དལ་གྱིས་ཡར་བཏེགས་ཏེ་མི་སྤང་བར་གྱུར་པ་
ནམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་བའི་རྟགས་དེ་དག་དེར་འདུས་པའི་ཆོགས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐུན་སྦྲུང་དུ་མངོན་
སུམ་ལ་མཐོང་བ་བྱུང་ངོ་།།

རྗེ་འདི་གྲང་ཁང་མཆོག་སྤུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་སྐྱེ་ཐོག་དང་པོ་ལགས་ཤིང་། རྗེ་འདིའི་ཡང་
སྤྱད་དེ་མ་ཐག་པ་སྐྱེ་ཐིང་གཉིས་པ་ནི་གྲང་ཁང་སྤུལ་སྐྱེ་པ་བླ་ཐེག་མཆོག་བསྟན་འཛིན་དང་། སྐྱེ་
ཐིང་གསུམ་པ་ནི་གྲང་ཁང་སྤུལ་སྐྱེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྐྱེ་ཐིང་བཞི་བ་
ནི་བདག་ཅག་གི་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་གྲང་ཁང་སྤུལ་སྐྱེ་ཕྱབ་བསྟན་འཇམ་དབྱངས་བཤད་སྐྱབ་
བྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞབས་པད་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་དོ།།

ཀམ་འབྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན།

མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་དཔལ་ཡུལ་སྐྱེ་ཆེན་ཀམ་འབྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་ནི། རྒྱ་
སྤུལ་གྱི་ཅིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། དེ་ལ་མེས་དམན་ཤིང་སྟག་ལོར། རྗེ་བཙུན་ཀམ་
འབྱུར་མེད་བསྟན་ལས། ཞེས་དང་། གཟེ་འགག་སྤུལ་སྐྱེའི་ཅིས་ཡིག་ཀུན་གསལ་ལོར་བུའི་སྟོན་མེ་
ལས། རི་མཆོས་དམན་པའི་ཤིང་སྟག་ལ། རྣམ་འདྲེན་ཀམ་འབྱུར་མེད་འབྲུངས། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རབ་འདོད་ཤིང་སྟག་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1794ལོར་ཆེ་ཤོད་ཀྱི་ཆེ་ཆུ་སྒང་ཁང་ལེབ་ཅིས་པར་ཡབ་
དོན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་སྦྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་སྐྱེ་འབྲུངས། འདི་སྐབས་སུ་དཔལ་ཡུལ་
བའི་གྲུ་བ་ཞིག་དབུས་མངལ་ལ་ཐེབས་ཏེ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་བ་བདུད་འདུལ་གྲགས་པ་རྫོ་རྗེ་
མངལ་བས་རྗེ་ཀམ་བས་ད་ལྟ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་པའི་བསྟན་པ་ག་འདྲ་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་གནང་བ་
ལ་དེར་སང་མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་ཤིས་སྐྱེ་གཤེགས་ཤིང་ཡང་སྤུལ་འབྲུངས་མེད་པའི་དབང་གིས་
དགོན་པ་རྩེ་བུ་ཉམས་དམའ་ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་དབང་ཀམ་པས་མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་ཤིས་
ཀྱི་ཡང་སྤྱད་ངོས་འཛིན་མཛད་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་དཔལ་སྤུངས་དགོན་ལ་ཀམ་བག་ཤིས་ཀྱི་

ཡང་སྲིད་རྒྱུར་དུ་ཅད་གཙོད་དང་། དཔལ་ལྷལ་དགོན་པའི་བསྟན་པ་དང་བཅའ་ཁྲིམས་མོགས་ལ་གཟེགས་རྒྱུར་གནད་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སློང་ལྷག་ངེས་བྲིས་ཏེ་གནང་།

དེ་ནས་དཔལ་སྤངས་དགོན་ནས་ཁྱར་བཞེས་ཏེ་ཡང་སྲིད་ཅད་གཙོད་བྱས་པས་རྒྱལ་
དབང་ཀམ་པ་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེ་དང་། ས་སྐྱའི་འགོ་མགོན་དབང་མཁུན་ལྷིང་པོ་དང་། སི་ཏུ་བསྐྱེ་
ཉིན་བྱེད་དང་། བདུད་འདུལ་རྒྱལ་སྐྱེས་པསྐྱེ་དབང་རྒྱལ་ཆམས་ཀྱི་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་དཔོངས་པ་
གཅིག་བབས་ཀྱི་སྟེང་དུ། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་འཛི་སྐར་རྡོ་རྗེ་དྲག་པོ་འཕྲིན་ལས་ཆམ་རྒྱལ་གྱིས།
ཆུ་པོ་གསེར་ལྗན་ལས་ཉིན་ལམ་གཅིག་བཀལ་བའི་གཏེར་རྩུང་ཞེས་པའི་ཆུ་པོ་ཞིག་ན་ཡབ་ལ་
དོན་གྲུབ་དང་ཡུམ་ལ་བསོད་ནམས་ཞེས་འབོད་པའི་སྐྱེས་ཤིང་སྟག་ལོ་བ་བརྒྱ་ལ་སྟག་ཤམ་གྱི་རི་
མོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གསལ་བར་ཡུང་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་སྤངས་དགོན་དུ་གསེར་བྱིར་
མངའ་གསོལ།

དེ་ནས་རྗེ་ཤོང་མའི་གདན་ས་དཔལ་ཡུལ་ནས་སྤྱིང་དུ་ཞབས་སོར་བཞོད་ཅིང་མི་
འཇིགས་གདོང་བ་ལྟ་བུ་བཏེགས་པའི་ཚོས་ཁྲི་ལ་དབང་བསྟུར། རྗེ་འདི་ཉིད་ནི། བདུད་འདུལ་
རྩོམ་རྩི་དམ་ཚོས་སྤྲུལ་སྤྱི་སྤྱིང་ཐིག་ལས། སྤྱི་སང་ཉའི་ནམ་འཕྲུལ་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་པུ་
ཡུལ་ནི་ཉིང་ངམ་ཤོད་ཅིས་བྱ་བ་རུ་ སྤང་སྤྲོངས་ཤིང་ཚལ་རི་ཞོལ་རུ་ ཀམ་འཕྱར་མེད་ཅིས་
པའི་སྐྱེས་བུ་འབྱུང་ུ་ མཆན་གཤམ་མཉུན་རྒྱལ་ནམས་སུ་སྤྲེལ་ག་བརྒྱན་ སྐྱེས་མཆོག་འགྲོ་
འདུལ་དེ་ལ་གཏད་རྒྱ་གྱིས་ མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་ཚོམ་བྱར་བཅས་ སྐྱེ་བ་ལྟ་འདས་མདོན་
དགའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་ ཞེས་རིག་འཛིན་སྤྱི་སང་ཉའི་ནམ་འཕྲུལ་དུ་འབྲུལ་མེད་ལྷང་གིས་
བསྟུགས་ཤིང་ཟིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་མཁས་བྱལ་གཉིས་ལྡན་དག་སྤྱོད་རྩོམ་རྩི་འཛིན་པའི་རོ་
བོར་བྱོན་པ་ཞིག་ལགས་ཤིང་། གསང་སྟགས་བཀའ་ཡི་རྩུད་པ་པོ་བྱང་སེམས་རྩོམ་རྩི་ཚོས་སོགས་
ཤོང་དུ་ཀམ་བཟ་ཤིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་བར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱང་རྗེ་འདི་ཡི་སྐྱེ་སྤྱིང་ཡིན་པ་སྟོས་མ་
དགོས་སོ།།

ལྷ་གསུམ་པོར་བྱེད་ཀྱིས་ཁྲི་འཕྲུལ་ལྟར་ཐུག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་ཡི་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་པོ་ལྷོ་ལ་

དང་། ཆོས་སྤྱོད་ཆོ་གའི་སྤྱོད་འཕྲིན་ནམས་བྱང་བར་བསྐྱབས། ཡོངས་འཛིན་དེ་ལས་དཔལ་ཕྱུ་
བའི་སྤྱོད་མ་གོང་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་ཕྱག་ལེན་དང་། རྒྱུ་དབྱངས་རྟ། བཅའ་འབྱུང་
ཐིག་རྒྱལ་ནམས་ལེགས་པར་སྐྱབས། ཡོངས་འཛིན་དེ་ཉིད་སྤྱོད་མཆན་རྒྱུ་དཔལ་དགོན་གཞུང་ནས་
བསྐྱོས་པས་སྤྱོད་ཆོ་སྤྱོད་རྒྱུ་འབྲལ་མེད་རྒྱུ་འགྲོགས་ཤིང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་
བཅིང་བའི་སྤྱོད་དཔོན་རྒྱུར། གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་གཙུག་
གི་ལོ་རྒྱུ་བརྒྱུ་ཉེ་གནས་ཆོས་སྤྱོད་འགྲོ་དང་། གཏུམ་མོ་དང་། རྩོགས་ཆེན་བྲིགས་ཐོད་གྱི་
གདམས་པ་དང་། གནས་ཆོས་དང་། རྒྱུ་ལེ་ཟུང་གཏིང་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། དགོངས་
ཟང་དང་། འཇའ་ཆོན་དང་། ཀར་སྤྱོད་ཞི་ཁྲོ་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྤྱོད་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་
རྩོགས་དང་། བདེར་འདུས་དང་། ཡ་བཞི་དང་། མཛོད་བརྒྱུན་སོགས་དཔལ་ཕྱུ་འདིར་ཆོས་
རྒྱུད་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་བཀའ་གཏིང་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་གཞུང་བྲིད་ནམས་བུམ་པ་གང་ཕྱོད་
ཚུལ་རྒྱུ་གསན། རྩོགས་ལྟན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་དོན་ལས་སངས་རྒྱུས་ལག་འཆང་དང་། ཕྱག་རྩོགས་བྱུང་
འདུག་དང་། ཐུགས་ཆེན་དམར་བྲིད་དང་། རང་ཆོས་ལཱ་བྲིད་དང་། སྤྱོད་གསུམ་སྤྱོད་པའི་བྲིད་
སོགས་ཉམས་བྲིད་གྱི་སྐོར་ཡང་རྒྱུ་མ་བཞེས།

དཔལ་སྤྱོད་སེ་རྒྱུ་པ་སྤྱོད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་ལས་བསྐྱོན་པར་རྩོགས་ཤིང་རྒྱུ་གི་
རྒྱལ་མཆན་ཕྱག་རྒྱུ་བཞེས་པའི་དགེ་སྤྱོད་རྣོ་རྣོ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། གསེར་ལྷ་ཅེ་བ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་
པ་ལས་ཁམས་ལྷགས་མདོ་དབང་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གསན་པས། གསང་མཆན་
རིག་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོ་ཞེས་པའི་ཅོད་པན་གནང་། ཀ་ཐོག་ཉིན་དགོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་ལ་
རྣོ་རྣོ་པོ་ལས་བརྒྱུད་འདུལ་གྱི་ཟུང་གཏིང་ཡོངས་རྩོགས་དང་། རྩོ་ཁ་སྤྱོད་པ་འཛིགས་མེད་
རྒྱལ་བའི་རྒྱུ་གྱུ་དང་། རྩོགས་ཆེན་བཞི་བ་མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་རྣོ་རྣོ་ལས་སྤྱོད་ཆེན་སྤྱོད་ཐིག་གི་
དབང་ལུང་གཞུང་བྲིད་མཐའ་དག་གསན་ནས་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཀྱིས་དགོན་འདིར་སྤྱོད་
ཆེན་སྤྱོད་ཐིག་གི་དབང་བྲིད་ཆོག་འཕྲིན་གྱི་ཕྱག་བཞེས་བཙུགས། སྤྱོད་གང་པོར་པལ་ཆེར་སྤྱོད་
མཆོམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཚུགས་བཟུང་བས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་སྤྱོད་རིས་མེད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་

དབང་འཕྱོར། བྱ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ལུག་ལོ་ནམ་བྱུང་ལ་བདུད་ཅི་སྒྲན་སྒྱབ་ཆེན་
མོ་འཇུགས་དགོས་པའི་ལུང་བསྟན་གནང་བས་ལུག་ལོ་ནམ་བྱུང་ལ་སྒྲན་སྒྱབ་བྱེད་སྒོལ་བཅུགས།

མྱེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཅེ་བ་དཔོན་པོ་ཆོས་ལོའི་གྲོད་འདུམ་པའི་དོན་རུ་མ་སྟོད་རུ་ཐེབས།
དེ་རུས་རྩ་སྟོད་རྣམས་སུ་འགོ་དོན་ཅི་རིགས་མཛད། མྱེ་དགེའི་ལྷང་ར་རུ་བུམ་སྒྱབ་ཀྱི་དབུ་མར་
ལོ་རེ་བཞིན་གདན་འདྲེན་བྱུང་བས་དེར་ཐེབས་ཏེ་མྱེ་དགེ་ས་སྒྲོང་ཆེན་མོའི་འདོད་དོན་གྱལ་
པར་མཛད་པ་སོགས་ཁམས་སྒྲོགས་ཀྱི་མི་དབང་རུ་མའི་དབུ་རུ་བཀྱར་བས་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པའི་
གྲོགས་སུ་གྱུར།

བདུད་འདུལ་རྫོང་ཆེའི་ཟབ་གཏེར་སྤར་བའི་ཆོས་བདག་རུ་ལུང་གིས་ཟིན་དབང་གིས་
དེའི་སྒྱབ་ཐབས་ལ་བསྟེན་ནས་བསྟེན་སྒྱབ་མཛད་པས་སྤར་བའི་ལྷ་ཆོགས་བདུན་ཅུ་ཙུ་ལས་ཞལ་
གཟིགས་པ་སོགས་ཞལ་གཟིགས་ལུང་བསྟན་ཀྱི་དག་སྤང་མཐའ་ཡས། གཞན་སེམས་མཁྱེན་པ་
སོགས་མངོན་ཤེས་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད། གདོན་གྱིས་ཉིན་པ་ལ་དགོངས་པ་གཏད་ཅམ་གྱིས་ཞི་
བ་དང་། ལུག་གིས་རྫོང་ཆེ་འཕངས་པ་ཁང་ཆོད་རུ་མར་ཟང་ཐལ་རུ་སོང་བ་དང་། གཏེར་ལྷང་ཚུ་
ཁྱེད་ལ་ཞལ་ཐེས་ཆེས་བཞག་པ་སོགས་གྱལ་པའི་རྟགས་མཆོན་ཡང་རུ་མ་མངའ། རྫོགས་པ་
ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་སྒྲོང་རུ་གྱུར་པས་གསུང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་སྒྲིམ།

ཀུམ་ཐོག་ཉིན་དགོན་མཆོག་སྤུལ་གཞན་པན་རྫོང་ཆེས་ཁྱུས་ངོར་གནམ་ཆོས་དགོངས་
གཏེར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་དང་། བཀའ་འབུམ་ཁ་སྒོང་གི་ལུང་དང་། ཆེག་བརྒྱུད་དབང་
ལུང་གཤིན་རྫོང་སྒོར་སོགས་གནང་བ་དང་། རྫོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་འབྲང་དཔལ་ལྷན་
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་སྤུལ་རྣམས་ལ་གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་གྱི་དབང་ལུང་བཀའ་གཏད་ཆ་ཆོང་
དང་། རྩ་སྒྲིང་པའི་གཏེར་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཆ་ཆོང་གནང་བས་མཆོན་དབང་དང་ཟབ་བྲིད་
གཞུང་བཤད་མཐའ་ཡས་པ་གནང་བས་སྒྲོབ་ཆོགས་མང་པོ་པརྩའི་མཆོ་ལ་ངང་བ་བཞིན་རུ་
འདུས། བྱུང་པར་རུ་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་སོགས་དགོན་དེར་བཞུགས་པའི་རང་
ལུགས་ཀྱི་གསེར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཉན་གྱིས་དཔལ་ལུལ་སྒྱབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་

ཕྱོགས་མེད་དུ་སྤེལ། བྱ་རུ་ཚེས་དབང་གི་དག་སྤང་ཚེས་བཅུ་ཉི་ཤུ་སྟོན་ཞུ་ནག་མ་རྒྱལ་ཁབ་
ཆེན་པོ་སྟེ་གདོང་ཆེད་ལྷགས་དཔལ་སྤངས་སི་རུ་ཚེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཅུགས་པའི་ཕྱག་
བཞེས་ལྟར་ཕོད་ཁ་དང་། ཞལ་འབག། ཟ་འོག་གི་འཆམ་བེར། སྟོད་ཁེབས་སོགས་ཡོ་བྱད་དངོས་
པོ་གྲུ་ལོ་མ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚེས་བཅུ་ཉི་ཤུ་མཆོད་རྒྱས་པའི་སྟོན་དང་། ལྷགས་བྱ་ལྟ་ཁང་གི་
སྟོང་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབ་དང་གཞི་ར་སོགས་བཅུགས།

གཞན་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟེགས་བམ་དང་། པར་ཤིང་དང་། སྐྱ་གཟུགས་སོགས་རྟེན་
གསུམ་མཐའ་ཡས་པ་བཞེངས། རྒྱལ་རྩེད་དང་། ཉོར་སྟོད་སྤྲད་དང་། མགོ་ལྷག་དང་། གོ་འཛོ་
དང་། སྟེ་དགེ་སོགས་ཡུལ་གྱ་རུ་མར་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་སྟེ་ཟབ་ཚེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་པངས་མེད་དུ་
གནང་། ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པ་འདུས་ཆོད་དགེ་སྟེགས་སུ་བཏང་།

རབ་ཡིད་ལྷགས་ཁྱི་ལོར་མགོ་ལྷག་ཨ་སྤྱོད་ཁང་རྒན་དུ་ཕེབས། ཁང་རྒན་དཔོན་པོ་དག་
དབང་བསྟན་འཛིན་དང་། དཔོན་མོ་རྗེས་བཟའ་འོད་ཟེར་ཚེས་སྟོན་གྱིས་ཁྱས་ངོར་དཔལ་ཡུལ་
དར་ཐང་དགོན་པ་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་ས་གཟིགས་དང་། ས་འདུལ་དང་། དགེ་འདུན་པའི་
མཆོན་ཐོ་འགོད་དང་། དགོན་པའི་ཐོག་མའི་འགྲིག་དང་ཕྱག་བཞེས་རྣམས་བཅུགས། རྗེས་དཀར་
ལྷ་མ་མགོན་པོ་བསམ་གྱུ་བ་རྒྱལ་ཆབ་དུ་མངའ་གསོལ། རྗེས་ནས་ཕེབས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས་པའི་ལྷགས་འདུན་ཞལ་བཞེས་མཛད། རྒྱལ་རྩེད་ནས་ཀྱུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱི་
པ་ལྷ་མཛོད་ལྷགས་བསྟན་འཛིན་དང་། རྩ་རྒྱུད་ནས་དཔོན་པོ་དབང་ཕྱག་གི་ཡང་སྤྱིད་རིག་འཛིན་
འཛིགས་མེད་རང་གོལ་དང་། རྟོགས་ལྷན་ཀླུ་དོན་དམ་གྱི་ཡང་སྤྱིད་གསུམ་ངོས་འཛིན་གནང་
ནས་དགོན་པར་ཚེས་བྲིར་མངའ་གསོལ་རྟོ།།

ཆེས་ཡིག་ཀྱུན་གསལ་ནོར་བུའི་སྟོན་མེ་ལས། གཟུགས་མིག་དམན་པའི་ལྷགས་པག་ལོར། །
ཀླུ་འགྱུར་མེད་དག་ཞིང་གཤེགས། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐར་དགུང་གྲངས་ང་བརྒྱད་པ་
རབ་ཡིད་ལྷགས་པག་ལོའི་སྟོན་རྒྱུད་ཚེས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཉིན་གུང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1851ལོར་དགོངས་པ་
འོད་གསལ་མི་ཤིགས་གཙུག་མའི་གཞི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་ཤིང་སྤྱི་གདུང་སྤྱི་གང་ཅམ་ལས་མ་

ལྷན་པར་འོད་དུ་བྱ། རྒྱ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་
ནས་གསེར་གདུང་ཆེན་མོ་ཐོག་ཚད་གཉིས་ཅན་ལྷ་ཁང་དང་བཅས་པ་བཞེངས་སོ།།

གཞུང་གི་བདུད་ཚི་མྱེང་བའི་ཞལ་སྒྲོབ་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱལ་པ་བླ་མ་དོ་མཁས་པ་སྟན་འཛིན་དང་།
དཔོན་སྤྱལ་ཕྱི་ལ་འཛིན་འཇིགས་མེད་རང་ལྟོལ། རྒྱ་སྤྱལ་གཏེར་ཆེན་པ་བླ་འདུས་ཙམ། ཁང་རྩ་
འཇིགས་མེད་སྤྱལ་བཟང་དོ་རྩེ། རྒྱ་ཁ་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། ཀུ་མོག་ཉིན་དཔོན་མཆོག་སྤྱལ་
གཞན་པ་དོ་རྩེ། བླ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། ལྷ་འབྲང་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་སྤྱལ་
མོགས་རང་དཔོན་དང་། དཔལ་སྤྱངས། ཀུ་མོག། རྩོགས་ཆེན་རྣམས་སྤྱ་མཐའ་ཡས་སོ།

རྩེ་འདི་མཁའ་ཆེན་ཀམ་བཀ་ཤིས་ཀྱི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་སྤྱིར་ཀམ་སྤྱི་ཆེན་ཞེས་གྲགས་ཤིང་།
དེ་ནས་བཟུང་སྤྱིས་ཀྱི་སྤྱི་རབས་རིམ་བྱོན་ལ་ཀམ་སྤྱི་ཆེན་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ལ། ཀམ་འབྱུར་མེད་
ཀྱི་ཡང་སྤྱིད་དེ་མ་ཐག་པ་ནི་རྩེ་ཚྭ་མདོ་སྤྲེལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། དེའི་ཡང་སྤྱིད་ཀམ་ཐེག་
མཆོག་སྤྱིར་པོ་དྲི་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེའི་ཡང་སྤྱིད་ད་ལྟ་ཞལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་སྤྱི་ཆེན་
སྤྱི་ལ་སྤྱི་ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་བྱིས་མ་ནོར་བུ་འོད་ཟེར་གྲུག་བྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ་འོ།།

ལྷ་མཆན་པེ་ཤེས་དང་ལ་འབྱོར།

རྟོགས་ལྡན་ནལ་འབྱོར་དམ་པ་རྒྱ་སྐལ་སླ་མཆན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་ནི། དཔལ་ལྷལ་
 ཏུ་རབ་བྱང་བརྩ་བའི་བའི་སྟོང་ཏུ་སྐྱེ་འབྱུངས། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷ་དབང་དང་། རྟོགས་ལྡན་ཀྱི་
 དོན་དམ་གཉིས་ལས་གནས་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཚ་རྒྱང་དང་། རྟོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་
 འཆང་དང་། བྲ་ཁང་དང་། ལུག་ཁང་དང་། མི་ལམ་དང་། རྒྱ་སྐྱོང་དང་། ཞིང་ཁམས་སྐྱོང་བ་
 སོགས་ནང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་གསལ་ཏེ་བསྐྱེམས་པས་རྟོགས་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོར་
 བྱུང་། རྗེ་ཀམ་འབྱུར་མེད་ལས་བསྐྱེན་པར་རྟོགས་ཤིང་། གནས་ཆོས་ཟབ་གཏིར་དང་། རྩ་གླིང་
 པའི་གཏིར་ཁ་དང་། འཇའ་ཆོན་ཆོས་སྟོར་དང་། དཀོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། སླ་མ་དཀོངས་
 འདུས་དང་། བཀའ་མའི་ཆོས་ཆན་དང་། མཛོད་བདུན་དང་། ཡ་བའི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་དབང་

དང་། གོལ་བྱེད་ལུང་གི་རིམ་པ་མཐའ་དག་གསན། དཔལ་ལྷན་སྐབ་ཁང་རུ་སྐྱེ་གསུམ་སྐབ་པ་
དང་། ཀར་སྒྲིང་ཞི་ཁྱོད་དང་། ཐུགས་སྐབ་གསང་འདུས་སོགས་ཀྱི་རུས་གྲངས་ཉགས་ཀྱི་བསྟེན་པར་
འབྱོལ་བར་མཛད། རྩི་རྩོམ་དཔོན་གྱི་གོ་ས་དང་། ལྷ་ཐོབ་དང་། ལུས་པའི་ཐོབ་ཆམས་ལེགས་
པར་བཞེས། རྒྱ་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་པ་སྤྲོ་མདོ་སྐགས་བསྟན་འཛིན་ལས་ཀྱང་གནམ་ཆོས་དང་། རྩུ་
སྒྲིང་པའི་ཟབ་གཏིར་སོགས་མན་ངག་ཟབ་བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན། རྩི་རྒྱ་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་པ་སྤྲོ་
མདོ་སྐགས་བསྟན་འཛིན་ལ་དག་ཡིག་ངག་སྟོན་དང་། ཡིག་བསྐྱར་རྣམ་བཞག་རྣམས་བསྐྱབས་
པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་། འཇའ་ཆོན་གྱི་ཟབ་གཏིར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། སངས་སྒྲིང་
འོར་བུ་སྟོར་གསུམ་སོགས་ཉེར་མཁོའི་དབང་ལུང་གཞུང་བྲིད་རུ་མ་གནང་བའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པས།
འདི་ནི་སྤྲོ་མ་ཆེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་རྩིས་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
སྐྱེས་ཆེན་རུ་མའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲིང་རུ་འོད་དཔག་མེད་པས་གཙོའི་ཟངས་གསེར་ལས་བཟོས་
པའི་གསེར་སྐྱ་བརྒྱ་གསུམ་སོགས་ཉེན་བཞེངས་ཐེབས་འཛིན་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པས། རྩི་རྒྱ་
སྐུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས། སྒྲིང་དམ་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་དོན་ལ་ཐུགས་གཞིག་ཆེ་བས་ཕྱག་རྩིས་རྣམས་
གཏོང་སྟོ་གཙང་བྲལ་ལ་བཞེན་ནས་སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་ཆེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཕྱག་རྩིས་བདོག་ཚད་དཔལ་ལྷན་དགོན་པར་ཉེན་དང་དགོ་འདུན་པའི་ཞལ་ཐེབས་སུ་
འགྲོ་ངེས་མཛད་པ་ལས་རང་གི་ཆེད་རུ་བསྐལ་བ་ཁབ་ཅན་མི་མཛད་པ་དང་། རྩི་ཀླུ་འགྱུར་
མེད་དང་། རྒྱ་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ཆེན་མཛད་དེ་དབང་སྐྱར་དང་། ལུང་སྤྲེལ།
སྐབ་པའི་རྩི་རྩོམ་དཔོན། གཤེན་པོའི་སྤྲོ་མ་ཆོག། ཆོ་ལུན་གྱི་སྤྱང་གཏོ། སྤྲོ་མ་སོ་སོའི་ཞབས་རིམ།
ཐ་ན་དགོན་པའི་སྤྲོ་མ་ཆོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁྱར་བཞེས་ཏེ་རྩི་སྤྲོ་མ་རྣམ་པ་དང་།
དགོན་པ་འདུས་ཐེ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ཏོག་མཛད་པ་དང་། དགོན་པའི་ལས་རིགས་ལུས་
ཤེད་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་རིགས་དང་། ཀླང་ཤེད་ཀྱིས་བཟོད་དགོས་པ་ཡོད་དོ་ཙམ་འདི་མ་སྐབ་བྱ་
བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཆོད་ཀྱིས་སྐྱ་ངལ་དང་འོ་བརྒྱལ་ལ་མ་འཛོམས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་།

དཔེར་ན་རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་རྩེ་དུ་ཕེབས་ཏུས་ཤིག་ལ་འབྱུངས་ལུལ་རྒྱ་ཁ་ནས་ཁྱ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གདན་ཞུས་ལ་ས་རྩེ་རྒྱུ་ཅིང་བཤོད་པ་དཀའ་ཕྱིར་མ་ཐེབས་པའི་སྐུ་ཆོབ་དུ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་ཐེབས་པ་ལྟ་བུ་རྩེ་རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོ་བ་ཡན་ཆད་མཛད་པ་ཡིན་པས་ནམ་རྒྱལ་སྤིང་དང་། རྩེ་ཀམ་འབྱུར་མེད་སྐུ་སྤྱི་དང་། རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེར་སྐུ་བྱིན་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྤྱལ་གྱི་ནམ་ཐར་ལས། དཔལ་ལྷན་བསྟན་དགོན་ལ་ལྷག་བསམ་མཆོག་དུ་དཀར་ཞིང་ཞབས་འདེགས་སྟོ་དུ་མ་ནས་ཆེ་བ་མཚུངས་བྲལ་སྤྱི་མཆན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྩེ་དེ་ཉིད་རབ་ཆོས་ལྷགས་ལུག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1871ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས། དགོངས་རྩོགས་རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱར་བཞེས་ཏེ་བཟོ་གོ་དང་། རྩམ་སྤིང་ཏེ་དགོན་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་པ་བརྒྱ་སྟོར་རེས་ཞག་ཞེ་དབྱུ་ལ་ཆོ་ག་དང་གསུང་རབ་བཏོན་པ་དང་། ཞེ་དབྱུ་རྩོགས་པའི་དུས་སུ་དཔོན་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་རང་གོལ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྲོ་ན་རཀ་དོང་སྤྱག་གི་སྐྱབ་ཆེན་དང་། གནམ་ཆོས་བདེ་ཆེན་ཞིང་སྐྱབ་སྐྱབ་ཆེན་བཏོན་ཏེ་རིག་འཇིན་གྱི་ས་ཐོབ་པའི་མཐུན་ཁྱེན་སྤྱར། སྟེ་དགེ་དགོན་ཆེན་དུ་སྟོང་ཆོག་དང་། ཀམ་ཐོག་བྱི་མེད་ཞིང་སྟོང་སྤྱལ་སྤྱི་དང་། ཁམས་སྤྱལ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་དུ་བྱང་བྱ་དང་བསྟོན་ཏེ་སྤྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།

རྩེ་འདིའི་ཡང་སྤྱིད་དེ་མ་ཐག་པ་སྐྱ་ཕྱིང་གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་གྲགས་སུ་དར་ཐང་དགོན་གྱི་སྐུ་རོད་སྐུ་ཆེན་པ་སྤྱི་བསམ་བྱུང་བའི་རྩེ་དང་། སྐུ་ཕྱིང་གསུམ་པ་ནི་སྐུ་རོད་ཡང་སྤྱལ་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་དང་། སྐུ་ཕྱིང་བཞི་བ་ནི་ད་ལྟ་ཞལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་སྤྱལ་སྐུ་མི་འབྲུག་མགོན་པོ་འོ།

རག་སྤྱལ་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྐྱབ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ནམ་ཐར་དུ་དར་ཐང་མཆོག་སྤྱལ་སོགས་སྤྱལ་སྐུ་བཞི་ནམ་སྤིང་དུ་དུས་གཅིག་ལ་བྱིར་བཏོད་ཅིང་། དར་ཐང་དུ་སྤྱལ་སྐུ་གཉིས་དང་། རྩམ་སྤིང་དུ་སྤྱལ་སྐུ་གཉིས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གས་སུ་དཔལ་འབྱོར་

དང་། བསམ་གྲུབ་སོ་སོར་ཕྱིས་ནས་དཔལ་འབྱོར་ནམ་གླིང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་ཅིག་ཤོས་
སུ་བཞག་འདུག་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་པ་འདྲ་ལ། དར་ཐང་ནས་སྤྱ་རྒྱན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲུལ་སྒྲུ་དེ་
བཞིའི་གཅིག་རས་དཔོན་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཡིན་ཟེར་ཡང་། དེ་ནི་ནོར་བ་ལས་ཀྱང་ནོར་བ་རྩམ་པོ་ཆེ་སྟེ།
ཁོ་སོས་སྤར་ནས་དར་ཐང་གདན་རབས་སུ་དབྱེད་པ་བྱས་ཟེན་རྟོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲུལ་སྒྲུ་བཞི་ལས་
དར་ཐང་མཆོག་སྒྲུལ་དང་། རྒྱ་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆོད་དང་། དཔལ་འབྱོར་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྤོང་པ་བླ་བསམ་གྲུབ་
གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་གཅིག་པོ་དེ་སྒྲུ་ཡིན་བདག་གིས་ནི་སྒྲུ་མི་རྣམས་པས་དཔལ་ལྷན་
བའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བཤད་བཞིན་པའི་རེ་བ་འཆའོ།

རྒྱུ་དཔལ་རེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་སངས་སངས་སྒྲུལ་སྒྲུ་སྟོ་བཟང་རེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་འཕམ་པ་བླ་ཆེ་
དབང་བསྟན་འཛིན་ནི། རབ་འདོད་ཀྱན་དགའ་ཞེས་པ་ཤིང་སྟག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1794ལོར་གསེར་རྟའི་
བྲག་ཆེན་ཡར་ལུང་དུ་སྒྲུ་འབྱུངས། གཏམ་ལོ་ཅམ་ནས་ང་རང་སངས་སངས་ལོ་རྒྱུན་ཡིན་སོགས་
སྟོན་གོམས་བག་ཆགས་སད་པའི་གསུང་དུ་མ་བྱུང་། དགུང་ལོ་གསུམ་ཅམ་ན་སྒྲུ་གོང་མའི་ཉི་
གནས་ཆོས་ལྟན་དཀར་བསོད་དུ་སྟེབས་པ་ན་སྒྲུ་གོང་མའི་ཉི་གནས་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་སྒྲུ་
གོང་མའི་ཚུལ་མང་པོའི་གཏམ་སྟེང་མཛད་པས་ཆོས་ལྟན་ངོ་མཚར་ཞིང་སྒྲུ་གོང་མ་སངས་སངས་ལོ་
རྒྱུན་རིག་འཛིན་གྱི་ཡང་སྟེང་དུ་ཡིད་ཆེས། རྒྱུ་དཔལ་དུས་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་སྒྱུངས་པས་ཆོགས་
མེད་དུ་མཐུན། དགུང་གྲངས་དྲུག་པར་རྒྱུ་དཔལ་དཔོན་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་གསེར་བྱིར་
མངའ་གསོལ། སྟོ་བཟང་རེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་འཕམ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པའི་མཆོན་
གསོལ། དེ་ཕྱིར་རྗེ་འདི་རྒྱུ་དཔལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་ཐེང་གཉིས་པ་ལགས་སོ།

ཕྱག་སྦྱང་ཤུག་རྒྱལ་མཆོན་དང་། རྟོ་གྲུབ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འདྲ་ཟེར་སོགས་
སྟོ་མ་དུ་མ་ལས་སྟོན་གྲོལ་མན་ངག་གི་རྒྱན་མང་པོ་མཐོས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་རབ་ཡིད་ཆུ་
སྟེལ་ཉི་སྟེ་ལོ་1812ལོར་དབུས་ལྷ་ལྟན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད། དེ་སྐབས་རྟོ་གྲུབ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་

འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱིས། བྱིད་གྱིས་མདོ་ཁམས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་ཐུགས་རྗེས་མི་འདོར་བར་ལྷུང་རྟེ་
རང་ཡུལ་ལ་སྤྱིར་ཐེབས་དགོས་ཞེས་པའི་བཀའ་ནན་མོ་གནང་། དེ་རུས་སྤྱོད་མའི་ཉེ་གནས་
དང་བཅས་བྲག་ཆེན་ཡར་ལུང་གི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་བྱོན་པས། རྩོམ་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ཆ་མ་ཆོགས་
གཉིས་དབང་མོར་ཆོ་རིང་མའི་མདའ་དར་ཞིག་གཏད་དེ་བྱིད་གྱིས་ཁང་སྤོང་ནས་ཐུག་ཡུལ་སྤྱོད་
ཆེན་གྱིས་སྤྱིར་ཞེ་གཟིགས་ལྟོས། གལ་ཏེ་གཟིགས་ན་མདའ་དར་འདི་ལན་གསུམ་གཡུགས་གསུངས།
སྤྱོད་ཆེན་དཔོན་གཡོག་ལ་ཆེར་སླེབས་ཆོ་ཞལ་སྤྱིར་སྤྱོད་ཆ་ནས་སྤྱོད་ཆ་ལ་གསོས་པས། རྩོམ་གྱི་སྤྱོད་
ཆ་མས་མདའ་དར་ལན་གསུམ་རྟེ་གཡུགས། ཚུལ་དེ་རྩོམ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་པས་རྟེན་འབྲེལ་
ཤིན་རྟེ་བཟང་། ཁོང་གི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་ཤར་བྱས་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སྤྱིར་བྱོན་འོང་གསུངས་
ཏེ་ཐུགས་སྒྲོ་མཛད་པའི་ངག་སྒྲོས་མཆིས།

དེ་རུས་སངས་རྒྱལ་ངས་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། ང་ནི་རང་ཡུལ་རྟེ་
གཏན་ནས་སྤྱིར་མི་འོང་འདོད་ཀྱང་ད་ནི་རྩོམ་རིན་པོ་ཆེས་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་དབང་གིས་
སྤྱིར་མི་འོང་ཐབས་མེད་བྱུང་སོང་གསུངས། ཡར་ལུང་གཙང་པོའི་ཁར་སླེབས་ཆོ་སྤྱོད་གཟན་གྱི་
གཤོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཆུ་ལ་བྱིངས་པ་མེད་པར་བྱོན་ཅིང་ན་བཟའ་ཆག་ལྷམ་སོགས་ལ་སྤྱོད་
ཐིག་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཁམས་པ་རྒྱ་འཕུར་སྤྲ་མ་ཞེས་མཆོན་སྟན་གྱི་དབྱར་རྩེ་ལྡིར། བསམ་
ཡས་སུ་དཀོར་སྤང་རྒྱལ་པོ་བེ་ཏར་གྱིས་མཇལ་དར་སྤུལ་བ་སོགས་རྒྱ་འཕུལ་ཡ་མ་བྱུང་གིས་འགྲོ་
སྒོ་ཆོས་ལ་བརྒྱུར། ལྟོ་ག་གནམ་རྒྱལ་པོ་དང་། དེ་རུས་ཀྱི་ལྷོ་གདོང་དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་
གནས་སུ་བཀྱར་ཞིང་དབུས་གཙང་རྟེ་འགྲོ་དོན་རྒྱས།

སི་རྟེ་པ་སྤྱོད་ཉིན་བྱིད་དབང་པོ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་ཐེག་མཆོག་རྩོམ་ཆེ་དང་། འབྲུག་
ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་དང་། ཞབས་དཀར་ཆོགས་རྒྱུག་རང་གྲོལ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་མང་རྟེ་
བསྟན་ནས་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མང་པོའི་སྤྱོད་ཆུ་ལ་གཞུང་བྲིད་བྱངས་མེད་པ་གསན་
ཏེ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཆ་དེ་ལ། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པ་རབ་ཡིད་ས་རྟག་རྟེ་
སྤྱོད་ཆ་ 1818 ལོར་ཀམ་པ་བརྟུ་བཞི་བ་ཐེག་མཆོག་རྩོམ་ཆེས་སྤུལ་སྤྱོད་ཆུ་ལ་འབྱུར་དོ་རྩོམ་སྤྱོད་ཆུ་

སྤྱལ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་མཛད། འདི་སྐོར་ནས་ཟབ་མོ་གཏིར་གྱི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་ས་གཏིར་
དང་། རྩིས་གཏིར་དང་། དགོངས་གཏིར་གྱི་སྐོར་འཕར་ཡངས་པོར་སྤྱེས།

དེ་ཡང་དགྲུང་ལོ་ཉིར་བརྒྱད་པ་ལྷགས་སྤྱལ་ལོར་ཡི་དམ་དབང་ཆེན་ཡོངས་འདུས་གྱི་
འཕྲིན་སྤྱབ་དགོངས་གཏིར་དུ་བཞེས་ནས་ལོ་ལྷུར་གསང་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་ཉིར་དགྲུ་པ་
རྒྱ་རྩ་ལོར་གནས་མཆོག་ལྷ་རི་ཏ་རུ་གནས་མཛུལ་དུ་ཕེབས། ལྷ་རི་གཡུ་མཆོའི་མགྲུལ་ནས་དབང་
ཆེན་ཡོངས་འདུས་གྱི་ཆོས་སྐོར་དགོངས་གཏིར་ལས་ཕབ་སྟེ་ཡང་གསང་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། དགྲུང་
ལོ་སྤུམ་རུ་པ་རྒྱ་ལྷག་ལོར་བརྟན་སྤྱང་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱབ་ཐབས་གནས་མཆོག་ལྷ་རི་ཏ་ནས་གཏིར་དུ་
བཞེས་ཤིང་རེ་ཞིག་གསང་རྒྱ་དམ་པོར་བྱས་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ཤིང་བྱ་ལོར་རྟོད་
གངས་རི་ཉི་མེར་གནས་མཛུལ་དུ་ཕེབས། ལོ་དེའི་ལྷ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དྲུག་ཉིན་གནས་
ཆེན་གངས་དཀར་ཉི་མེའི་མགྲུལ་ནས་ཞི་སྤྱབ་རིན་ཆེན་ཀྲན་འདུས་གྱི་ལོ་ལྷུར་གསང་རྒྱ་བཀྲོལ་
ནས་ཡི་གེར་ཕབ་པ་དང་། དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་མེ་བྱི་ལོའི་མཆོ་ལྷའི་ཆོས་བརྒྱ་བརྟན་ལ་གནས་
མཆོག་གངས་དཀར་ཉི་མེ་ནས་བརྟན་སྤྱང་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱབ་ཐབས་གྱི་གསང་རྒྱ་བཀྲོལ་བ་དང་
བསང་མཆོད་ཡིད་བཞིན་སྤྲིན་ཆེན་གཉིས་ཤོག་སེར་ལས་ཕབ་བོ།

ཡང་ལོ་དེའི་མཇུག་མགོ་ལྷ་བའི་ཆོས་ཉིར་བརྒྱད་ལ་སྐོ་བོ་སྤྲུལ་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་
སྟིང་པོའི་སྤྱས་འཇམ་དཔལ་དགྲུ་འདུལ་ལམ་ཐེག་མཆོག་སེང་གེ་ཞེས་འབོད་པ་གཞུང་དྲང་ཞིང་
དཔལ་མཛདས་སྐོ་སྟོབས་ཅན་དང་། ཡབ་ལས་ལྷག་པར་ནི་སྤྱལ་ལམ་བལ་བོའི་ཡུལ་སྤྱི་ལ་བཀའ་
བྱུང་གཏོང་བ་སོགས་གྱི་ཐུན་མིན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཆེ་བ་དང་། བོད་ལའང་ཤུགས་རྒྱེན་ཆེ་བ་ཅན་
ཞིག་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་བཀའ་ཡིས་བསྐྱལ་བ་བཞིན་ཟབ་དོན་གཙང་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་སྐོ་བོ་
དགེ་དཀར་གྱི་དབེན་གནས་སུ་དགོངས་གཏིར་དུ་བཞེས་སོ།

འབྲུག་དང་། བལ་ཡུལ་དང་། རྒྱ་གར་དང་། བོད་གྱི་སྐོ་བོ་རྒྱལ་ཕན་སོགས་སུ་ཕེབས་
ནས་གདུལ་བྱ་དཔག་མེད་བསྐྱངས་ཤིང་ཆེ་དགྲུ་ཀྲན་གྱི་དབྱུ་མར་གྱུར། དེ་དུས་གྱི་བལ་ཡུལ་གོ་རྟ་
རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས་ཉི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་པས་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་བྱས་

ཤིང་། ཅན་རྒྱལ་སྤྱི་ལས་བཟོས་པའི་སྟོན་པ་ཤུ་བྱུ་བའི་སྐྱ་དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་བྱུ་གི་སྐྱ་དང་། བྱ་རུ་པ་བླ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྤྱང་བརྟན་བཅས་ཆོས་ཡོན་མཛུལ་རུ་ཕྱུལ། འགྲོ་མགོན་ཞབས་དཀར་བས་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་ལ་ཞིག་གསོ་མཛད་པའི་བྱུ་མཛད་པ་ཡང་མཛད། རྟོ་འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོ་བརྟན་འཛིན་འབྲུག་སྐྱ་^①ཡིས་འབྲུག་ཡུལ་རུ་གདན་དྲངས་ཏི་དབུ་བླར་བཀྱར། ཟབ་ཆོས་ལུས་ཤིང་། ཡང་ཅན་རྒྱལ་སྤྱི་ལས་བཟོས་པའི་བྱ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་གྱི་སྐྱ་བརྟན་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྱི་ལས་སྐྱ་དང་། སངས་རྒྱས་རབས་བརྟན་གྱི་སྐྱ་བརྟན་དང་། ཉེ་བའི་སྐུ་ཆེན་བརྒྱུད་དང་། རྒྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྐྱ་སོགས་འབྲུལ་བ་བྱ་ཅོམ་པས་མཆོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་རུ་གནས་གཟིགས་ལ་ཤེས། དཔལ་རྒྱ་རོ་བའི་གདན་ས་ཕུ་ལ་ཏ་རིའི་དགོན་པར་སློབ་ཆོགས་རུ་མར་སྤྱིན་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། ཆོས་ཡོན་རུ་བཟོ་རྒྱལ་བི་ཤུ་ཀམ་འི་བྱུ་བཟོ་རྟོ་གླིམ་ལས་བྱུ་བའི་སྟོན་པ་དགྲང་ལོ་བརྒྱུད་པའི་ཆོད་གྱི་སྐྱ་བརྟན་མགིན་པར་རུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ་དང་། རྒྱགས་དཀར་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་བྱ་གང་བ་དང་། གདན་ལ་ལོར་བྱ་གཏ་ཏ་ཀ་ཡིས་བརྒྱན་པ་དང་། ཞལ་ལ་རྩ་རྒྱ་རྒྱ་གསེར་བྱགས་པ་ཅན་དང་། པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོའི་ཆོགས་རུང་ཆ་ཡི་ཅིག་ཤོས་ལ་རྩོམ་པའི་སྐྱ་རང་བྱོན་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་ཨ་ཡིག་རང་བྱོན་ཡོད་པ་ཅན་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་ས་སྤྱང་གི་མཆེ་བ་དང་། བྱུ་འཁར་རྩོམ་གྱི་ཤིང་སྐྱུས་སོགས་ནོར་སྤྲ་བྱུང་འཕགས་ཤིན་རུ་མང་པོ་ཕྱུལ་ལོ།

དགྲང་ལོ་དབུ་པ་ས་བྱ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1849 ལོར་མངའ་རིས་ཕུ་རུང་འཁོར་ཆགས་དགོན་རུ་བྱོན། འཁོར་ཆགས་རྩོམ་རྩམ་གསུམ་མཛུལ་ཞིང་བྱུ་མཆོན་ཞིག་གསོ་མཛད་པའི་རྩལ་ཡང་། འཁོར་ཆགས་རྩོམ་རྩམ་གསུམ་གྱི་བྱུང་རབས་ལས། གསུང་བརྟན་པ་འབྱོན་ཚུལ། མདོ་ཁམས་

① རུང་དཀར་དགོན་པས་སྤྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་རུ་རྩེ་འདི་འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོ་བརྟན་འཛིན་འབྲུག་སྐྱ་ཡིས་འབྲུག་ཡུལ་རུ་གདན་དྲངས་པར་བཤད་ལ། དེ་དག་ནི་བརྟན་འཛིན་འབྲུག་སྐྱ་ (丹增·竺克达 Tendzin Drugdra) ཕྱི་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། བརྟན་འཛིན་འབྲུག་སྐྱ་ཐུ་མ་ནི། བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་རུ་སྟེ་ལོ་1656 ནས་སྟེ་ལོ་1667ལོ་བར་སྤྱི་བཟུང་བར་བཤད་པ་དག་ནི་རྩེ་འདི་དང་རུས་མཉམ་ཚུལ་མེད་པ་དང་། བརྟན་འཛིན་འབྲུག་སྐྱ་ཕྱི་མ་ནི་སྟེ་ལོ་1819ལོ་ནས་སྟེ་ལོ་1823ལོ་བར་རུ་སྤྱི་བཟུང་ཡིན་འདུག་པས་རྩེ་འདི་དབུས་ཁུ་བཞུགས་ཡོད་པའི་རུས་དང་མཉམ་པས་འདི་འཐད་སྟུམ་མོ།

ཤར་སྟོགས་ཀྱི་སང་ཚངས་སྤུལ་སྤྱོད་བཟང་ངེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཞེས་ཡངས་སུ་གྲགས་པའི་
མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོང་ཤས་དང་། གྲུབ་བརྟེས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྗེས་སུ་སྦྱང་བའི་
ཕྱིར་ཀྱལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་ཉེན་ལ་ཕྱག་མཆོད་མཛད་པ་དང་། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་བདུན་ཅི་བཞེས་པ།
གནས་ལུལ་ཀྱི་དཔལ་པོ་དང་རྒྱུ་ནམས་དབང་དུ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཐེབས་ཤིང་། ལྷག་པར་རྩོ་བོ་
དངུལ་སྤྱོད་མཆོད་གསུམ་མཇལ་བའི་དུས་ཕྱག་དང་པོར་མཛད་ནས་བཟུང་དངོས་སམ་ཉམས་ཀྱི་
སྟོང་ནས་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉོར་གྱིས་བཅོམ་པའི་རྩོ་བོ་དབྱུས་མའི་ཕྱག་མཆོན་ཉམས་གསོ་གསར་
བཞེངས་དགོས་པའི་རྟགས་མཆོན་རིམ་བཞིན་བྱུང་བ་ལྟར། རིན་ཆེན་གསེར་དངུལ་སྤེལ་མའི་
ཕྱག་མཆོན་པད་རལ་སྤྲེགས་བམ་ནམས་བཞེངས་རྒྱའི་དབྱུ་བཙམས་ནས་ཞག་ཤས་ཀྱི་དུས་ཤིག་
ལ་མནལ་དང་འོད་གསལ་འདྲེས་པའི་ངང་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་འཇལ་འོད་གྱུར་ཁང་འབྲིལ་
བའི་དབྱུས་ན་ཉེན་གྱི་གཙོ་བོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དེ་ངོས་ཟིན་པོ་
གཟིགས་བྱུང་བར་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་མཛད་པས་རྩོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཞིང་སྦྱང་བེ་རྩེར་མདངས་
འཛིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མཁའ་འགྲོའི་བདེ་སྟོན་གྱིས་མ་འོངས་གནས་འགྱུར་
སྦྱབ་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ཡུང་བསྟན་ཡང་གསལ་བར་གནང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཞན་ཡང་གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་དབང་ཡུང་རྟོགས་རྒྱ་མཆོད་དང་། དེ་མོ་སྤྱོད་
ཐེང་བདུན་པ་ཉོ་ཐོག་སུ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཆོད་དང་། སྟོས་ཟིན་གྱི་སྟོ་བོ་ལུས་ཆོས་རྒྱལ་འཇམ་
དཔལ་དག་འདུལ་དང་། དེའི་སྤྲུལ་ཀྱན་དགའ་ལོར་སུ་སོགས་གྱིས་དབྱུ་ལྷར་བསྟེན་པས་འགྲོ་
དོན་མཐའ་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏོ།

དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ཤིང་སྟག་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1854ལོར་ཕྱིར་རང་ལུལ་གསེར་ཐལ་དུ་ཆེབས་
བསྐྱུར་གནང་སྟེ། གོང་སྟོས་ཀྱི་འབྲུག་པ་རྒྱལ་པོས་ལུལ་བའི་ཉེན་གསུམ་རིན་ཐང་དང་བུལ་བ་
ཅན་སྤུལ་སྟོང་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོན་པ་འཁོར་གནས་བཅུ་ཅན་དང་། བྱང་སེམས་མཆོད་བརྒྱད།
གྲུ་རུ་མཆོན་བརྒྱད། སངས་རྒྱས་རབས་བདུན། བཅུ་གཅིག་ཞལ། སངས་རྒྱས་སྟོང་སྤྱོད་སྤྱང་
གི་རང་བསྐལ་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དང་། གཟི་བྱིམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩོ་བོ་མི་ཆོད་མ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔལ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ཆེམས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙྰལ་ཁ་པའི་དབུ་ལྷ། མི་འགྱུར་དཔལ་སྒྲོལ་གྱི་ཞལ་
འདོན་སོགས་རྟེན་རྫས་དང་ལོ་རྒྱུད་འཕགས་མང་པོ་བསྐྱམས་ནས་གདན་སར་ཕེབས། རྟེན་
དཀར་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་མཛད། སྒྲོབ་ཆོགས་ལ་སྤྲིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དཔག་མེད་བསྐྱོར།

དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་མེ་སྤུལ་ཉི་ཤུ་ལོ་1857ལོར་གྲུ་པ་བཅུ་དྲུག་གདན་ས་ཆེན་པོ་འོག་
མིན་མཚུར་སྤུ་དགོན་དུ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་ཐེག་མཆོག་དྲོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་ཆོས་
བཅུའི་གར་འཆམ་ཆེན་མོ་སྤངས་ཤིང་། རྒྱལ་པ་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཅུ་ཆེན་མོ་བཅུགས་ཉི་ལྔ་གས་སྤྱབ་
ཡང་སྤྲིང་འདུས་པའི་གཞུང་བསྐྱེདས། གསང་འདུས་ལེའུ་བརྒྱད་མ་འཆམ་ཡིག་དང་བཅས་པ་སི་
དུ་བཟླ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་ཆོག་སྤྲིག་གི་ཆོ་གས་ཟུར་བརྒྱན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་བཅུའི་གར་
འཆམ་གསར་དུ་བཅུགས་པ་དང་། ལྷ་དམར་ལྷ་པ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་མཛད་པའི་ཞིང་
སྤྱོད་གསོལ་མཆོད་དཔལ་བོ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཆོ་གའི་འཆམ་སོགས་ཀྱང་ལེགས་
པར་བཅུགས། སྐབས་དེར་ཨ་ཕོ་སླ་མ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཆོས་བཅུའི་དབུ་སྒར་དྲངས་ཀྱང་
མ་བྱོན།

དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པ་ཚུ་བྱི་ཉི་ཤུ་ལོ་1862ལོར་ཨ་ཕོ་སླ་མ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཀྱིས་
གདན་དྲངས་པ་ལྟར་སྤུག་དགོན་དུ་བྱོན་ནས་རང་གཉེར་གཙོ་བོ་བཀའ་དབང་དང་རང་རྣམ་
གསེར་ལྷན་མའི་ལུང་གནང་སྟེ། ཞལ་ནས་སྤར་ངེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུའི་དབུ་སྒར་བྱིད་བྱོན་མ་ཐུབ།
དེ་རྗེས་དཔོན་སླ་མཁས་གྲུབ་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་བྲིད་གསུངས་དུས་ཀྱང་བྱིད་བྱོན་མ་ཐུབ། རྗེས་
མར་ང་རང་འཆི་དུས་མ་བྱོན་ཆོ་བདག་ལ་ངོ་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་བཀའ་ནན་མོ་གསུངས་ནས་
བྱོན། སང་སྤུལ་ངེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགུང་ལོ་དོན་ལྷ་པ་ས་འབྲུག་སྤེ་སྤེ་ལོ་1868ལོར་ཨ་ཕོ་སླ་
མས་ཁོང་རང་གི་གཟིམ་ཁང་གིས་འཁོར་ཁང་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ནས་འཁོར་ཁང་བརྟེན་གས་
ཉི་མའི་ལུས་ཆད་ཅམ་ལོངས་པ་དང་། སང་སྤུལ་ངེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དེར་ཕེབས། ཁོང་གི་
ཞལ་ནས་འཁོར་ལོ་འདིར་བཞེངས་མི་ཉན་ཡུལ་སྤེ་ལའང་གནོད། ཐང་དཀར་མའི་རྩོ་རིང་དྲུང་

དུ་བཞེངས་དགོས་གསུངས་ནས་དེར་བྱོན་ཅིང་། རྫོང་རིང་ནས་གོམ་པ་ཉེར་གཅིག་གི་མཚམས་སུ་
ས་འདུལ་མཛད་དེ་འདིར་ཉེན་གསུམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་འོང་། འཁོར་ལོ་འདི་མི་རབས་
བདུན་ལ་ཆག་འཛིག་མི་འགོ། གནས་འདི་དཔལ་ཙ་རིའི་གནས་སྤྱན་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་
གི་གནས་ཤིག་ཡིན་ལ། སྤྱིས་སུ་གནས་སྒོ་ཡང་བྱེ་འོང་། གནས་སྒོ་བྱེ་དུས་སྤྱ་མ་གཏོར་སྟོན་མང་
པོ་བྱོན་འོང་། དེད་རང་ཡང་ཡོད་གསུངས་ཤིང་ལུང་བསྟན་ཏོ།

མཐར་དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་ཆོས་ལྷགས་ལུག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1871ལོར་སྤོང་ར་འབོས་
ཆེན་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཨ་ཕོ་སྤྱ་མ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་གདན་དྲངས། སྟོན་གྱི་ཞལ་ཆེམས་
ལྟར་བྱོན་དགོས་པར་བསྐྱལ། ཨ་ཕོ་སྤྱ་མ་སྟེ་འཁོར་བཞི་དང་བཅས་བྱོན་ནས་ཞག་གཉིས་བཞུགས།
ཨ་ཕོ་སྤྱ་མས་སང་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེར་བདེ་ཆེན་ཞིང་དབང་བསྐྱར། སང་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས། ད་ང་
འདས་ན་དགའ་ཡང་བཀའ་སྤྱང་གིས་མི་གཏོང་བར་འདུག་གསུངས། ཨ་ཕོ་སྤྱ་མས་ཁོམ་པ་ཡང་
མང་པོ་འདུས་པ་ལའང་བདེ་ཆེན་ཞིང་དབང་བསྐྱར། སང་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་འཁོར་
རྣམས་ལ་ཨ་ཕོ་སྤྱ་མ་འདི་ཀུན་སྤངས་བྱ་བལ་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་འདུལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་
སྤུལ་དགོས། དེ་རྗེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་གཏོང་ཚུལ་ལ་དུང་དཀར་དགོན་པ་རང་གིས་ཤེས་གསུངས་
ནས་དབུལ་བ་ལ། སྟེ་གསུང་བྱགས་ཉེན་དང་། མཚོད་སྐམ་བྱུང་གཅིག། གསེར་དབུལ་གྱི་མཚོད་
ཆ་ཡོངས་རྫོགས། རྫོང་དྲིལ། ཏཱ་བླ་སྟོན་པོར། གསོལ་ཞུ། ཆིབས་པ་སྐྱ་སྤྱབ་དང་བཅས་པ།
དབུ་ལྷ། ཉམ་གཟན། དབུལ་སྤང་ལྷ་བཅུ། ཆིབས་རྩལ་དེལ་གཉིས། གཟིམ་གུར། ཐབ་ཆ། སྐར་
ཆས་ཡོངས་རྫོགས་སོགས་འདུལ་བ་བྱ་ནོམ་པ་སྤུལ། དེ་ནས་ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྟེ་
འབྲུངས་པའི་དུས་ཆེས་ཁྱད་པར་ཅན་ལོ་དེའི་རྩོན་ལྷ་བ་སྟེ་སྤེལ་ལྷའི་ཆོས་བཅུའི་ཉི་ཤར་འབྲུག་གི་
དུས་སུ་སྟེ་རྣམ་སྤང་ཆོས་བདུན་གྱི་ངང་ནས་དགོངས་པ་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱིངས་སུ་རེ་ཞིག་བསྐྱས་སོ།

རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་གསུང་ཆོས་ལ། སྤྱ་མ་རིག་འཛིན་འདུས་པ་དང་། ཡི་དམ་དབང་ཆེན་ཏྲ་
མགིན། བཀའ་འགོ་རྫོང་རྗེ་པག་མོ། གཙོད་སྟོར། བར་སྤྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། བསང་གསོལ་སྟོར། རང་
རྣམ་གསེར་ལྷན་མ། གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ་སོགས་པོད་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་ད་ལྟ་པོད་

གཅིག་ཅུ་ལས་གཞན་དུས་འགྱུར་སྐབས་པོར་བརྒྱུ་ཏེ།

རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ།

མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་དཔོན་སྤུལ་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྡེ་ནི། བྱང་ཟླ་ཆུ་ཁའི་མགོ་ཆ་འབྲོག་སྡེར་ལ་ཤུལ་གྱི་རིགས་སུ་རབ་ཡིད་ས་པོ་འབྲུག་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1808ལོར་སྤྱུ་འབྲུངས། གདན་རབས་ཡོངས་འདུས་སྡོན་སྡེར་དང་། མོར་བུའི་སྡེར་བ་སོགས་སུ་རྩི་འདི་ལྷགས་འབྲུག་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1820ལོར་འབྲུངས་པར་བཤད་པས་བདག་གིས་སྤར་དར་ཐང་གདན་རབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བྲིས་མོད། རྒྱ་སྤུལ་པ་ལྷ་མཛོད་སྤགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཆེས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ལས། རང་བཞིན་དམན་པའི་ས་འབྲུག་ལོར། །ཀྱུ་མཁའ་འཛིན་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་འབྲུངས། །ཞེས་ས་འབྲུག་ལོར་འབྲུངས་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱགས་སངས་གནས་རྒྱབ་སྤུལ་སྤྱུ་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྒྱགས་སངས་ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཆར་མོར་བུའི་མེ་ལོང་དུ་ས་འབྲུག་ལོར་འབྲུངས་པར་བཞུགས་པ་དེ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ལེགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་མཐོང་བས་ད་ལན་འདིར་ས་འབྲུག་དུ་འབྲུངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

རྩི་ཆེ་ཆུང་འགྱུར་མེད་གྱིས་མཁན་ཆེན་ཆུང་བཀྲ་ཤིས་གྱི་དཔོན་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་སྤུལ་སྤྱུར་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་དཔལ་ཕྱུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་དུ་གསེར་བྲིས་མངའ་གསོལ། དེ་ལྟར་དཔོན་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་སྤུལ་སྤྱུར་ངོས་བཟུང་མོད་དོན་ལ་གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཏ་དང་། ལྷ་ནམ་རྩི་རྩི་བདུད་འཛོམ། རྒྱལ་མོ་བ་གཡུ་སྒྲ་སྟིང་པོ། པ་ལྷ་མཁའ་བཟེ། པ་ལྷ་རིག་འཛིན་རྣམས་གྱི་སྤྱུ་སྤུལ་ལགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསོལ་འདེབས་ལས། ཨོ་སྤྱི། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སྟོན་པའི་དབང་། །མཉམ་མེད་གྲུབ་པའི་སྤྱི་མེས་ས་ར་ཏ། །པ་ལྷ་འཕྲིན་ཆུབས་རྩི་རྩི་བདུད་འཛོམ་དང་། །གཡུ་སྒྲ་སྟིང་པོ་རྩི་གས་ཆེན་བསྟན་པ་རྩིང་། །སྤྱིགས་དུས་པ་ལྷ་མཁའ་བཟེ་པ་ལྷ་རིག་འདུ་ལོར་ལོའི་མགོན་བཟུང་སྤྱི་མ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དཔལ་ཡུལ་རུ་ཕེབས་པ་ནས་རྗེ་ཀམ་འགྱུར་མེད་ལས་གནས་ཚོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཚ་
རྒྱུད་དང་། རྒྱུགས་ཆེན་ཏེ་རི་ཚོས་གསུམ་དང་། བུ་ཚོས་རྣམ་ལུ་དང་། གནས་ཚོས་དང་། རྟ་
སྒྲིང་དང་། འཇའ་ཚོན་གྱི་ཟབ་གཏིར་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། དགོངས་ཟང་དང་། བཀའ་
བརྒྱད་གོང་འོག་དང་། བཞུགས་སེམས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་ཚན་རྣམས་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་སྟོན་གྲོལ་མན་ངག་གཞུང་བཤད་ཤིན་རུ་མང་པོ་གསལ། དགེ་ཅེ་པ་རྩི་ཏ་འགྱུར་མེད་ཆེ་
དབང་མཆོག་གྲུབ་ལས། བརྟ་སྟོན་དང་། སྟན་ངག་དང་། སྐར་ཅིས་དང་། བཀ་ཅིས་དང་། སྒྲ་
དང་། གསོ་རིག་དང་། ཚད་མ་དང་། སྟོད་འཇུག་དང་། རྩོམ་གསུམ་དང་། བྱམས་ཚོས་སྟེ་ལུ་དང་།
དབུ་མ་དང་། བཞོན་པ་མཛོད་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྟོང་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱངས།

འཇིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་ཕྱ་གྲུ་ལས་ཀྱང་ཐུན་མོང་སྟོན་འགྲོ་ནས་རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོའི་བར་
གྱི་ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་གསལ་བསམ་རྒྱུགས་པར་མཛད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོང་བདོལ། གང་
གསལ་གྱི་ཟབ་དོན་ཡིད་དཔྱད་རུ་མ་ལུས་པར་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་སྲུབ་ཞེས་པས་ས་ལམ་གྱི་
རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་གཤེགས། བཞོན་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་རུ་གསལ། ལྟ་འདྲེ་བཙན་རུ་ཁོལ། གཞི་བདག་
མང་པོས་དངོས་གཟུགས་བསྟན་ནས་བཀའ་བཞིན་བསྟུབ་པའི་ཐ་ཆོག་བྲངས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་
དང་མཁས་པ་དང་བཅུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ལ་དབང་འབྱོར་རོ།

དཔལ་སྦྱངས་སི་རུ་པ་བླ་ཉིན་བྱེད་ལས་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པས་མཆོན་ཀམ་བསྟན་
འཛིན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསོལ། སྦྱ་ཆོར་རུར་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་དགེ་སྟོང་ཆེན་པོ་
ལྟ་དང་མའི་མཆོད་སྟོང་རུ་བཞུགས། སྦྱ་ཆོར་སྟོད་རུ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་ཚོས་སྒྲིང་གི་བསྟན་
པའི་ཁྱར་བཞེས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་འཆད་ཉན་ཅི་རིགས་མཛད། སྦྱ་ཆོར་སྟོད་རུ་རྒྱགས་སངས་ལྷ་
གམ་དབང་ཐུག་རུ་སྦྱབ་པ་ཡུན་རིང་མཛད། རྒྱགས་སངས་གྲུབ་ཐོབ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྦྱེ་བ་
ཡིན་པའི་བག་ཆགས་སད་ཅིང་། ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མཛད་སྟོད་རུ་མ་དང་། ཁོང་རྒྱགས་སངས་
སྲུབ་ཞུགས་རུས་གྱི་ཚུལ་རུ་མ་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་བཙན་ཚུལ་ཞལ་སྟོབ་ཀན་པ་རྣམས་ལ་གསུང་
འཕྲོས་གནང་། བྲག་ལས་སྐར་མེད་གྱི་རྒྱ་བདོལ་ཏེ་བརྟུང་རྒྱ་ལྟ་འདྲེས་བསྟུབས། ཐུན་མོང་རིག་

པའི་གནས་རུ་མ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་དང་། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་དང་། བཅོམ་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་
པ་ཡུན་རིང་མཛད། གནམ་ཆོས་སྡོན་འགྲོ་དང་། ཚ་རྒྱུད་དང་། རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་
འཆང་དང་། ཐུགས་ཆེན་དམར་བྲིད་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་བྲིད་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྟ་སྤྱིང་
ཟབ་གཏོར་གྱིས་གཙོ་བོ་དབང་ལུང་རྒྱ་ཆེ་བ་གནང་ངོ་།

ས་ངན་དང་། སྤྱར་ཁམས་དང་། གཙང་གཤིས་རྩོུ་མོ་ཡོད་སོགས་གནས་ངེས་མེད་
ཀྱན་རུ་བྱོན་ཏེ་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་ཆེན་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གནང་བས་སྦྱགས་ཀྱན་ནས་
སློབ་ཆོགས་དབྱར་མཆོ་ལྟར་འདུས། རི་བྲོད་དང་། ཆོས་སྡེ་རུ་མར་སྦྱོང་འཇུག་དང་། བྱམས་
ཆོས་སྡེ་ལྟ་དང་། བཅོམ་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་བཅུགས་པ་ད་ལྟ་འང་བཞུགས་པར་བཤད་ལ།
བྲུང་པར་རུ་སྦྱོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་གི་སྟན་བརྒྱུད་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་མངའ་བས་
འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རིག་རོ་སྦྱོང་པའི་སེམས་བྲིད་གནང་བས་སྦྱགས་ཀྱན་ནས་སེམས་
བྲིད་ལྷ་མཁན་མང་རུ་བྱུང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་སྦྱགས་འདིར་དེ་རུས་སེམས་བྲིད་ཀྱི་བྲུངས་
གཏུགས་ཡུལ་རུ་བྱུར་པས་སྟན་གྲགས་ཆེ་བར་བཤད་དེ། གདན་རབས་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བ་ལས། དེ་
རུས་སྦྱགས་འདིར་སེམས་བྲིད་ལ་རེ་བ་བྱེད་ཆོད་འདི་ལ་གཏུགས་པ་ཞིག་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྩོུ་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྡོམ་གསུམ་བརྟན་པའི་སྡོམ་མེ་ལ་མཆོག་འགྲེལ་དང་། ཡུལ་
ལྟའི་བསང་ཡིག་དང་། ཞལ་གདམས་སོགས་གསུང་ཆོས་ཆོག་སྟན་བརྩེད་དང་དོན་བཟང་ལ་
ཟབ་པ་ཁོ་ནར་རྒྱུར་པའང་འགའ་རེ་མཛད་པ་ཡོད་པར་བཤད་མོད་ད་ལྟ་མཐོང་བའི་ཡུལ་
ལས་འདས་སོ། །མཁས་པ་ཡིན་པ་ནི་གོང་རུ་རྒྱ་སྤུལ་གྱི་གསུང་བྲངས་པ་ལས་ཀྱན་མཁྱེན་ཞེས་
བྱུང་བ་དེས་ཀྱང་ཤེས་སོ།

རྒྱགས་སངས་དགོན་གྱི་གདན་སའི་བྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། འདུས་སྡེ་ལ་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་
སྡོམ་གྲོལ་མན་ངག་གཞུང་བྲིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་གནང་ཞིང་། དཔལ་ཡུལ་བ་ལས་བརྒྱུད་པའི་
སྡོམ་གྱི་ཐུག་བཞེས་ཀྱི་ལམ་བཟང་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་གནས་ལ་སྤྱུར་ཏེ། སྤུ་ཕྱིར་སྦྱོང་གྲོལ་བུམ་སྤྱུབ་
དང་། ཡོ་རྒྱའི་རུས་མཆོད་ཉམས་གསོ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུད་དང་། གསར་འཇུག་བཅས་མཛད་དེ་

སྐྱབ་པའི་རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་ཡང་རྒྱན་དུ་མཛད། དབང་ཁྲིད་ལུང་གི་རིམ་པས་ཐ་ན་རྒྱགས་སངས་
དང་། རྒྱགས་གཞན་རྣམས་ནས་འདུས་པའི་དད་ལྡན་ལྟ་འབངས་དང་བཅས་པའི་རེ་འདོད་
ཡོངས་སུ་སློང་བ་སོགས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་བསྟུ་དངོས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་
བའི་དོན་གཞན་འགྲན་མེད་པ་མཛད་དོ།

རྒྱགས་སངས་དགོན་དུ་གསེར་ཟངས་ལས་བཟོས་པའི་སྟོན་པ་ཤུག་ལྷབ་པའི་སྤང་བརྟན་
མདའ་ཚད་དང་། མཐོང་གྲོལ་བྱང་རྩབ་མཚད་སྟོང་ཐོག་ཚད་མ་དང་། གསེར་སྐྱ་ཆེ་རྒྱང་གངས་
མང་བཅས་ནང་རྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་མི་འགྱུར་བཟླ་ཤིས་འོད་འབར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་
དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་དང་། དགོན་སྟོང་མི་འགྱུར་རྩོམ་སྐྱོབ་གདུང་ལྟ་ཁང་
ཞིག་གསོ་ལན་གཉིས་ལ་མཛད་ཅིང་། རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྱུང་དང་། བཀའ་དགོངས་གཤམ་བྲིས་དང་།
སྡེ་སྤར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆ་གཉིས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་གྱི་སྤྲིགས་བམ་བརྒྱ་
ཤུག་ལྟག་སོགས་སྐྱ་གསུང་ལྷགས་རྟེན་རབ་དུ་མང་པོ་བཞེངས་སོ།

རྒྱགས་སངས་ནས་དཔལ་ཡུལ་དུ་ལན་མང་ཕེབས་ཏེ་རྩོར་སེམས་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོར་རབ་
གནས་མཛད་པ་དང་། སྟོལ་མ་ཉེར་གཅིག་ཆེ་ལེགས་གྱི་ཐང་ཀ་བཞེངས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་
གསང་རྩོགས་གྱི་ལུང་དང་དབང་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གནང་བ་དང་། བསྟན་དོན་དུ་རྒྱ་སྤུལ་རིན་
པོ་ཆེར་གསུང་མོལ་སྟོབ་སྟོན་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱགས་སངས་དགོན་དུ་གདན་
དྲངས་ཏེ་ཁོང་གིས་གསར་བཞེངས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་རབ་གནས་གནང་
བར་བསྐྱལ་བ་སོགས་སྤྲོ་སྤྲོ་ལྷགས་ནང་ཤིན་དུ་མཐུན་འོ།

ཞལ་སྟོབ་ལ་ཡང་རྒྱ་སྤུལ་པ་ལྷ་མདོ་སྤགས་བསྟན་འཛིན་དང་། རྟག་སྤང་པ་ལྷ་འདུས་
ཅུལ་ ལྟ་སྤུལ་པ་ལྷ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན། གཟི་སྤུལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་གྱི་སྤང་བ།
ཞུན་མདོ་སྤགས་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་སོགས་ཀུན་དཔལ་གཉིས་གྱི་སྤྲོ་ཆེན་དུ་མ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གྱི་
སྟོབ་ཆོགས་མང་པོ་བྱོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགྲང་
གངས་རེ་དུག་པ་རབ་ཆོས་རྒྱ་བུ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1873 ལོར་པ་ལྷ་འོད་དུ་གཤེགས་སོ།

ཐུགས་སངས་དགོན་པའི་གདན་རབས་སུ་དབྱང་ལོ་རེ་གསུམ་པ་རབ་ཆོས་ལྷགས་རྟ་
ལོར་སྐྱ་གཤེགས་པར་བཤད་མོད། དོན་ལ་རྩ་བུ་ལོར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་
མའི་རྣམ་ཐར་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ལས། ཐུགས་སངས་ནས་སྐབས་མགོན་དཔོན་སྤུལ་རིན་
པོ་ཆེ་བསྐྱན་ཁམས་ཁྱི་བར་བཀའ་དབང་ཅི་རིགས་འབུལ་བར་མཛད། ཅེས་དང་། དཔོན་སྤུལ་
དམ་པ་ཉིད་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། ཞེས་མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དབྱང་ལོ་ཉི་ཤུ་པའི་
དུས་སུ་གཤེགས་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག། དེ་ཡིན་ན་རྩ་བུ་ལོར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རབ་ཡིད་ཤིང་སྐྱག་ལོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བདག་གིས་སྤྱི་ལོར་རྟེན་གདན་རབས་འབྲི་དུས་རྗེ་འདི་དཔལ་ལྷན་པའི་བླ་བརྒྱུད་
དུ་ཡོད་པ་དང་། དར་ཐང་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་གདན་རབས་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བུའི་ཕྱིང་བ་ལས། སྐྱ་ཆེ་སྟོད་ལ་དཔལ་ལྷན་བསྐྱན་པའི་ཁྱུང་འཛོན་ཅིང་ཞེས་གདན་ས་བསྐྱབས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདན་རབས་སུ་བཤད་མོད། རྗེས་སུ་གདན་རབས་
གིས་པ་རྣམས་སྤྱི་གདན་རབས་ཀྱི་བླ་མའི་གསུང་སྤུལ་ཐེད་པ་མ་ཟད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མི་འདུག།
རྣམ་རྒྱལ་སྤྱི་གི་མཁན་པོ་རེས་དེ་སྤྱི་རེད། ཐོས་ཀྱང་མ་ཕྱོང་ཞེས་མ་རངས་པའི་ཚུལ་བསྐྱན་པ་
དང་། འགའ་རེས་རྗེ་རྒྱ་སྤུལ་སོགས་དང་ཐུགས་ནང་མ་མཐུན་པས་གདན་སར་མ་བཞུགས་ལ།
རྣམ་སྤྱི་གི་བླ་མ་རྣམས་རྗེ་འདི་ལ་མི་མོས་ཟེར། བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཡི་གེ་ལྟར་ན་རྒྱ་སྤུལ་
སོགས་དང་ཐུགས་ནང་མ་མཐུན་ཟེར་བ་ནི་གཞི་མེད་ཀྱི་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་སྟུང་། རྒྱ་སྤུལ་རིན་
པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལས། དེ་ནས་དགོངས་རྗེས་གཏོང་སྟོ་མཆོད་འབུལ་གྱི་
བྱེ་བྲག་རྣམས་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་དང་། དཔོན་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བླ་མཆན་དཔལ་འབྱོར་
གསུམ་ནས་གཅིག་ཁག་གཅིག་འཛོག་རེས་ཐེད་པར་ཐུལ་ཕྱིན་གནང་རིགས་ནི། ཞེས་རྗེ་ཀམ་
འབྱུར་ཐེད་སྐྱ་གཤེགས་དུས་དཔོན་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་རྗེས་སྐབ་གོགས་མཛད་པ་དང་།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདིའི་སྐབས་ཤིག་དཔོན་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤེད་གཤེད་ཆོ་མཆོམས་བཞུགས་དགོས་
པ་དང་། ཞེས་ཆོ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ་ལས་འགའ་བ་བྱུང་ནས་གདན་ས་མ་བཟུང་བའི་ཚུལ་

ཟུར་ཅམ་མེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུགས་སངས་དགོན་དུ་ཕེབས་
བཞུགས་མཛད་བཞེད་ལ། རྗེ་ཉིད་དང་། ལྷ་མཆན་གཉིས་ཀས་འདིར་བཞུགས་ན་གང་ཅི་ནས་
གནད་དོན་ཆེ་ལྷགས་ཁྱབ་མཛད་ཀྱང་། ཡོན་བདག་ཨ་མགོན་བཀྲ་ཤིས་དང་ནང་ལྷགས་ལྟ་བུའི་
གྲོས་བསྟུན་བྱུང་གཤིས་བཤོལ་མེད་ཕེབས་སྐྱེ་གནང་། ཞེས་སྤྲུགས་སངས་དགོན་དུ་ཕེབས་དུས་
བཤོལ་བཏབ་པ་དང་། གྲོས་དང་བསྟུན་པ་བྱུང་བར་བཤད་པས་འགལ་བ་བྱུང་ན་བཤོལ་
འདེབས་པ་དང་། གྲོས་དང་བསྟུན་པ་བྱུང་བའི་ཚུལ་མེད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕྱིས་སུ་རྗེ་འདི་ཉིད་སྤྲུགས་སངས་སུ་བཞུགས་ཡོད་དུས་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་དུ་ལན་མང་
ཕེབས་ཡོད་དེ། རྒྱ་སྤྱལ་ནམ་ཐར་ལས། དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུགས་སངས་ཡར་འཆག་ཕེབས་བྱུང་
བར་དོར་སེམས་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོར་རབ་གནས་ཁྱབ་སྤྲུལ་མཛད། ཅེས་དང་། དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་
ཆེས་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་ཆེ་ལེགས། ཞེས་སྒྲོལ་མའི་ཐང་ཀ་དཔལ་དགོན་དུ་རྟེན་འཛིག་གནང་
བར་བཤད་པ་དང་། དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྷན་དུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་གསང་
ཚྭ་གས་ཀྱི་ལུང་དང་དབང་འགའ་རེ་གནང་། བསྟུན་དོན་གྱི་གསུང་མོལ་མཛད་པ་གསན། ཞེས་
དཔལ་ལྷན་དུ་ལན་མང་ཕེབས་ཤིང་སྤར་བཞིན་ཆོས་ཁྱེས་པ་དང་ཞལ་བཀོད་ཅི་གསུངས་གསན་
པར་བཤད་པས་འགལ་བ་ཡོད་ན་དབང་ཁྱེས་ནས་ཞལ་བཀོད་གསན་མི་སྲིད་པ་དང་།

ཡང་ནམ་ཐར་ལས། སྤྲུགས་སངས་དགོན་དུ་ཕེབས། དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས་གསར་
བཞེངས་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་པ་ནམས་ལ་ཙ་གསུམ་ལྟ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་དབབ་ཅིང་རབ་དུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་རྒྱས་གནང་། ཞེས་དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་
སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་པར་སྤྲུགས་སངས་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ནང་རྟེན་ལ་རབ་གནས་སུ་
གདན་དྲངས་ཡོད་པ་དེས་སྤྲུགས་ནང་ཤིན་དུ་གཤིན་པ་ཤེས་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནམ་ཐར་ལས།
ཞེ་དགུ་རྗེ་གས་བསྟུན་སྤྲུགས་སངས་ནས་དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཁྱེས་དང་། ཞེས་ལྷ་མཆན་
ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་སྤྱེ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྗེ་གས་ལ་དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་གས་ལྷར་
གདན་དྲངས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་ལ། ད་དུང་ལྷ་སྒྲོབ་སྤྲུགས་མཐུན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གཅིག་

ནི། རྣམ་ཐར་ལས། རག་ཉོར་སྤྱལ་སྤྱུ་ནས་ཞུས་ཏེ་དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིགས་མེད་རང་
སྤྱོད་མཐུན་ནས། སྤྲིན་སྤྲིང་གཏེར་ཆེན་ཡབ་སྤྲས་ནས་རྩོག་བ་རིན་པོ་ཆེར་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་
བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དུསྟེ་དགུའི་བཟླག་ལུང་དང་། དབང་གི་མདོ་བྱང་ཆེན་མོ་ལྟར་
མཁའ་སྟོང་ཡངས་པའི་ཆོག་བསྒྲིགས་སྟེང་ནས་སྤྲིན་བྱེད་སྤྲིང་གཤར་ལུགས་དང་དྲེགས་པའི་
སྟོག་གཏད་བཅས་གསན། ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་མ་བསྟན་ནས་སྤྲར་སྟོང་བའི་
གང་ཟག་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྤྲིར་ཐུགས་དགོངས་མ་མཐུན་ཟེར་བ་ནི་མི་བདེན་པར་ངེས་སོ།

གཞན་ཡང་མདོ་སྤྲེགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ལས། དགུན་
འབྱུ་བསོད་སྟོ་ཀྱ་སྟོགས་སུ་ཐེབས་བསྟན་རྒྱགས་སངས་ནས་སྤྱབས་མགོན་དཔོན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་
བསྟན་ཁམས་སྤྱི་བར་བཀའ་དབང་ཅི་རིགས་འབུལ་བར་མཛད། ཅེས་དང་། དཔོན་སྤྱལ་དམ་
པ་ཉིད་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ནས། གདུང་བསྟེགས་དང་མཆོད་འབུལ་
སོགས་གང་དགོས་གནང་། ཞེས་སྤྱ་གཤེགས་དུས་ཁོང་ཐེབས་ཏེ་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་
བསྤྱབས་པར་བཤད་པའི་སྤྲིར།

དེས་ན་སྤྲིང་སྟོགས་འདི་རག་སྟོས་སུ་སྤྲང་བ་དང་། རྣམ་སྤྲིང་ནས་གཅིགས་ཆེན་མི་བྱེད་
པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་རྩེ་འདི་ལ་མི་མོས་པའི་སྤྲག་དོག་ཅན་ཁ་ཅིག་གི་ཤན་ཤུགས་ཡིན་སྤྲིད་ལ།
གདན་ས་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷུལ་དུ་མ་མཛད་པར་རྒྱགས་སངས་དགོན་དུ་བཞུགས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་
རྒྱས་པ་དེ་མ་བཟོད་པ་དང་། སྟོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡོན་བདག་ཨ་མགོན་བཀྲ་ཤིས་ནས་ལྷ་ཚུགས་
ཀྱིས་རྒྱགས་སངས་སུ་གདན་དྲངས་སོང་བ་དང་། དཔལ་དགོན་ནས་བཞོལ་མ་ཐེབས་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་དགེ་འདུན་པའི་ཁྲོད་ན་མི་མོས་མཁན་བྱང་ཡོད་ངེས་པ་དེ་དག་གིས་སུ་ཙར་
དབྱངས་སུ་བྱེར་བ་ཙམ་དུ་བས་སོ་སྟུམ་མོ། །ལྷ་སྤྱལ་པལླ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ནི་རྩ་
བའི་ལྷ་མ་གཅིག་ཆོག་ལྟ་བུར་མཛད་པ་ནི་དར་ཐང་གི་རྒྱབ་འཕྲིན་ཡོད་དོ་ཙག་གི་ལྷ་བརྒྱུད་
གསོལ་འདེབས་སུ་རྩེ་འདི་ཡོད་པས་ཤེས་སོ།

ལེ་ཤ་ཤིན་ཆེན་ཕྱོད་བ།

མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་གར་མེ་ར་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བའམ་སྒྲུལ་སྒྲུ་རྒྱ་མ་ལ་
ནི། མེ་ར་དགོན་པའི་སྒྲ་འབངས་སྟེ་ཁོག་སྒྲ་ད་སྒྲུལ་ཤུལ་ཚེ་བཞིའི་ནང་ཆོན་ཨ་པོའི་མགོ་ལོག་
བཟང་ཚང་དུ་ཡབ་ཚས་འཁུམ་ཞེས་པའི་སྐུ་སྒྲུ་འབྱུངས། རྒྱུ་དུའི་དུས་ནས་ཀྱན་གྱིས་ཡ་
མཚན་དུ་བཙུ་བའི་གྱིས་པ་བྱང་འཕགས་ཤིག་དུ་གྲགས། རྒྱལ་སྐུ་དཔའ་པོ་མཐུ་སྟོབས་གྱིས། ཨ་
པོའི་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུར་དོས་བཟུང་སྟེ། ཁོང་རང་གི་གཏེར་ཁ་ཀྱང་དག་པ་སྒྲ་
དག་ཁོས་ཀྱི་སྟོན་མ་རིམ་གྱི་མང་པོ་བསྐྱབས་ཤིང་། མཚན་ལ་པ་སྒྲ་དག་པོ་རྩལ་ཞེས་གསེལ། ཁོང་
ནི་ཨ་པོའི་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་སྟེ་མེ་ར་རིན་ཆེན་སྒྲུ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་
འགས་ལ། མེ་ར་དགོན་དུ་ཚོས་ཁྱིམ་བཞོད། དགུང་ལོ་ལྔ་བ་ལ་ཁྱ་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཟེར་བས་
འཁྲིད་དེ་ཡར་ལུང་དུ་རྩོག་བྱས་ཀྱན་བཟང་གཞན་པན་མཁུན་དུ་སེབས། སྒྲ་ན་དེ་ཙམ་རྒྱུང་
དུས་ནས་རྩོག་ལས་སྟོང་ཐིག་མོང་འོག་གི་གདམས་པ་རྒྒྱགས་པར་གསན། རྩོག་གྱིས་ཁོ་པོའི་
སྒྲ་མ་ཞེས་བཙུ་གཟིགས་མཐོང་ཆེན་མཛད། རིག་པའི་རྩལ་དབང་ཞིག་བསྐྱར་བས་དེ་དུས་ནས་
རིག་སྟོང་གཞུག་མའི་རིག་པ་རང་ངོ་འཕྲོད།

སྐྱེ་ནས་སོན་པ་ན་དཔལ་ཡུལ་ནས་ཀླུ་སྒྲིང་དུ་སྐྱ་སར་ཕེབས་ཏེ། རྗེ་ཀམ་འབྲུར་མེད་
སོགས་བླ་མར་བསྟེན་ཏེ་རི་ཚོས་གསུམ་དང་། བར་ཚོས་ལྷ་དང་། སྐྱ་གསུམ་སྐྱུ་པ་པ་སོགས་དཔལ་
ཡུལ་བའི་སྐྱག་བཞེས་ལྟར་གྱི་མན་ངག་ཟབ་ཚོས་མཐའ་དག་གསན།

ཁྱད་པར་དུ་སྐྱགས་སངས་ལྷ་མ་ཚེ་དབང་གི་སྐུ་མདུན་དུ་ཐེབས་པ་ལ། སྐྱགས་སངས་ལྷ་
མ་ཚེ་དབང་གིས་རྩྭའི་སྐྱགས་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་བྱང་རིན་ཆེན་སྤེང་བར་གཟིགས་བཞིན་པའི་སྐབས་
དང་ཁེལ་བས། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས། དེ་རིང་རྟེན་འབྲེལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འགྲིགས་སྤང་བས་ཁྱེད་
ཀྱི་མཚན་ལ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ཞེས་པ་འདོགས་དགོས་ཞེས་མཚན་དེ་བསྐྱེལ་བས་དེ་ནས་བཟུང་
རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་། སྐྱལ་སྐྱ་རིན་སྤེང་དང་། སེ་ར་རིན་སྤེང་དང་། སྐྱལ་སྐྱ་རྩྭ་མ་ལྷ་ཞེས་

འཛོད་པ་བྱུང་། སྒྲིབ་ཐོག་དེ་ནས་སྒྲིབ་ཤིང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཚན་ལ་རིན་ཆེན་ཤིང་བའམ་རིན་ཤིང་
ཞེས་མཚན་དུ་ཆགས།

རྒྱགས་སངས་སླ་མ་ཆོ་དབང་ལས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་ཚན་ཡོངས་ལ་གསན་
བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་བ་དང་། བྱུང་པར་དུ་དཔལ་ལྷན་པའི་སྒྲིབ་བཞེས་ལྟར་གྱི་གསང་
སྐྱུ་གས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལེན་དང་། དབྱངས་རྟ་འདོན་སྒྲོལ་དང་། བཅའ་འབྲུག་རྒྱུང་
འཁྲོལ་དང་། གར་ཐིག་ལས་སྒྲིབ་སྐྱུ་གས་ལ་བྱང་རྒྱུ་པར་སྒྱུངས་པས་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་ལ་མཁས་
པའི་ཡང་ཆེར་སོན། སེ་ར་དཔོན་དུ་ཐེབས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཁྱུང་བཞེས། བཀའ་གཏིར་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་
དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཕྲིན་ཆོག་དག་གི་སྒྲིབ་ལེན་ཀྱན་རྒྱགས་སངས་སླ་མ་ཆོ་དབང་ལས་ཇི་ལྟར་
སྒྱུངས་པའི་ལྷགས་འབྲུལ་མེད་དེ་གསེར་ལྷན་དང་། སྒྲིབ་ཐོག་གི་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་ཀྱན་ལ་
སྒྲོལ་བས་སྒྲིབ་ཆོག་རྣམས་ལ་མཁས་ཤིང་ཁྱུངས་དག་པའི་ཆོད་དུ་གྲགས་ཤིང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྣམས་
ལའི་ཞལ་རྒྱན་ཞེས་འཛོད་པ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཆེ་སྒྲིབ་ཀྱན་ལ་ཆོག་ཆོག་བསྒྲིགས་དང་། གར་
དབྱངས་ཐིག་རོལ་གྱི་ལས་འགྲིག་ཟིན་ཟིན་སྐྱུ་གས་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་པའི་རིང་
ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་སེ་ར་དཔོན་པས་གཙོ་བོ་གསེར་སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིབ་ཀྱན་ལ་ཉམས་པ་
གཞི་ནས་བསྐྱངས་པས་སེ་རའི་རིན་ཤིང་གི་སྒྲིབ་བཞེས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་སྟེ། རིན་
ཤིང་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་མ་ལས། རྒྱགས་སངས་ཆོ་དབང་སླ་མ་ཞེས་བྱ་
བའི། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བརྟེན། རྩ་འབྱུར་རང་ལྷགས་སྒྲིབ་དང་བྱུང་དུ། འཕགས་
ཆེན་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་གྱི། སྒྲིབ་བཞེས་མན་ངག་རང་བཟོས་མ་བསྐྱུང་
པར། དེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་སྒྲིབ་སྐྱུ་གས་འདིར་སྒྲོལ་བར་མཛད། ཅིས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་རོ།

རྩ་དཔལ་སྒྲིབ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟོན་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དགེ་མང་སྒྲིབ་ཞབས་
རྒྱལ་སྐྱུ་གས་གཞན་པན་མཐའ་ཡས་ལས་འདུས་པ་མདོ་དབང་དང་། སྒྲིབ་འབྲུལ་ཞི་ཁྲོའི་དབང་དང་།
རྒྱུད་གསང་བ་སྒྲིབ་པོའི་གཞུང་བྲིད་གསན། རྩ་དཔལ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བསྐྱངས་པ་ལ་རྣམས་འཛོམས་
གྱི་གཞུངས་བྲས་དང་དབང་གནང་། ཇིས་སུ་རིན་ཤིང་གིས་མ་སླ་མ་བསམ་གཏན་ཟེར་བ་ལ་

དཔལ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེར་འཛམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱར་བ་ལ་དཔལ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེས་བདག་གི་ལྷ་
མ་ཡིན་ཞེས་འཛམ་རྒྱལ་མ་བཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཆིས།

གཞན་ཡང་ཤུག་སྒང་རིག་འཛིན་པསྒྲ་འདུས་ཙལ་དང་། གཞི་ཆེན་སྤྲུལ་སྤྱུ་བཤད་སྤྱབ་
བསྐྱར་པའི་ཉི་མ་རྣམས་ལས་དབང་ལྷང་ཟབ་བྲིད་མང་པོ་བཞེས། རྩེ་དེ་གཉིས་ལ་པར་ལའང་
སྤྲིན་གྲོལ་མང་དུ་གནང་ངོ་། །གནས་མདོ་ཆགས་མེད་སྤྲུལ་སྤྱུ་ཡིས་ཤུག་མཛོད་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་
ལ་ཆགས་མེད་ཀྱི་ཐོད་ཀྲར་དང་། དྲིལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ཞེས་པ་ཞིག་དང་། བ་བཟའ་རྣམས་བསྐྱར་
ཞིང་མཐོང་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཛོད། སེ་ར་དགོན་དུ་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། བླ་ཆོས་ལྷ་སོགས་
དཔལ་ལྷན་བའི་ལྷགས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་གནང་བས་མཆོན་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱར་བ་རིན་པོ་
ཆེ་བཤད་སྤྱུ་བ་ཀྱིས་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བས་རྩེ་འདིའི་སྤྱུ་
དུས་སུ་སེ་ར་དགོན་པའི་འདུས་སྤེལ་རྒྱས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ།།

ལོ་རེ་རེར་ལྷ་བ་དུག་ལ་སྤྱུ་མཆོམས་དམ་རྒྱ་ཁོ་ནས་སྤྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
གཞོལ་ཞིང་། མི་རྟག་པའི་ཉམས་ལེན་དང་གསུང་ཁོ་ན་མཛོད་པ་ལས་དགོར་ནག་ལ་རྩམས་པས་
གཡང་བ་གཏན་དུ་སྤངས་པ་སོགས་སྤྲུལ་བྱ་དམ་པའི་ངང་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཞིག་ལགས་
ཕྱིར། འོད་ཟེར་རྒྱ་མཆོའི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་མ་ལས། དཔལ་ལྷན་རྩོ་གྲུབ་སྤྱུ་ཕྱིང་གསུམ་པ་
དང་། གཞི་ཆེན་སྤྲུལ་སྤྱུ་ལ་སོགས་དམ་པ་འགས། ལྷ་མ་འདི་ཉིད་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞེས། །
བསྐྱུགས་བཞེད་མེ་ཏོག་འཐོར་བ་ཀུན་གྱིས་སྤྱིང་། །རབ་འབྱམས་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་བྱང་ཆུབ་
པས། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོ་ཞེས་དང་། །སྤྲུན་རས་གཟིགས་དབང་ཀམ་ཆགས་མེད་
དངོས། །ཡིན་ཞེས་སྟོག་པར་བྱེད་པའང་མང་དུ་ཐོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་དཔལ་ལྷན་རིན་
པོ་ཆེ་དང་། རྩོ་གྲུབ་སྤྱུ་ཕྱིང་གསུམ་པ་དང་། གཞི་ཆེན་སྤྲུལ་སྤྱུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱུགས་པ་བཞེད་
ཅིང་། རྩེ་ཀམ་ཆགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ།།

དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ལ་སོན་པའི་དུས་སུ་ད་ལོ་བདག་གི་ཆོ་ཚད་ཡིན་གསུངས་ནས་
ཡུལ་སྟོད་སྤང་གྱི་ཡོན་བདག་ཆེ་ཤོས་རྣམས་དང་། འཕྲོག་གི་ལྷ་བྱང་རྣམས་སུ་ཞག་རེ་རེར་

བཞུགས། སྟོན་ལམ་དང་ཕྱག་དབང་གནང་སྟེ་ད་པན་ཆད་བདག་ཅག་ངོ་མི་འཕྲད་གསུངས། དེ་
ནས་གདན་ས་སེར་དགོན་པར་ཕེབས་ཤིང་། ཁོ་ལོ་གཟའ་སྐར་སྟོད་སྟུར་ལེགས་པོ་ཞིག་ལ་འཆི་
དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱ་གཤེགས་རུས་ཀྱི་ཆོས་གྲངས་གཟའ་སྐར་བཅས་ངོས་བཟུང་ཞིང་འདས་
དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། ཞལ་ཆེམས་བཅས་ཉིན་དེར་སྐྱ་གཤེགས། དེ་ཆོ་སྒྲ་དང་། ས་གཡོས་པ་
སོགས་ཀྱི་འདས་ཉགས་བྱུང་བར་བཤད་དེ། རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་མ་ལས། སྐབས་ཞིག་གཟའ་
སྐར་འཕྲོད་སྟུར་བཟང་པོ་ལ། ཁོ་ལོ་གཤེགས་ཞེས་སྒྲས་པས་དེ་ཡི་ཡུན། །ལུས་འདི་ལྟ་ཡི་དགྱིར་
འཁོར་ཡིན་ཞེས་དང་། །འཆི་བ་ཆོས་སྐར་གྲོལ་བའི་ཚུལ་གསུངས་ནས། ཁེང་གི་ཉལ་སྐབས་ཚུལ་
གྱིས་གཟིམ་པ་ན། ཁྱུང་རྣམས་ནང་དུ་རྩལས་ནས་གཤེགས་པར་གྱུར། སྐྱ་དང་ས་གཡོས་ལ་
སོགས་དགེ་ལྷན་འགས། །འོད་གསལ་མ་བྱ་འཕྲོད་པ་འབྱུང་བར་དབག ཁེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཞལ་སྟོབ་ཀྱང་ཤུག་སྐར་རིག་འཛིན་པ་བླ་འདུས་ཆལ་དང་། གཞི་ཆེན་སྤུལ་སྐྱ་བཤད་སྐབ་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།

ཤུག་སྐར་བླ་འདུས་ཆལ།

ཤུག་སྐར་གཏིར་ཆེན་རིག་འཛིན་པ་བླ་འདུས་པ་ཆལ་ལམ་གྱ་རུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
ནི། རབ་ཡིད་ལྷགས་ཏེ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1810ལོར་ཡབ་བསོད་ནམས་ཤུན་ཆོགས་དང་། ཡུམ་བསོད་
ནམས་སྟོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྟེ་སྟོད་ཤུག་མདའ་རུ་འབྱུངས། བླ་མ་པ་བླ་འོ་རྩེ་ཞེས་པས་མཆོན་
ལ་གྱ་རུ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་གསོལ། དཔུང་ལོ་གསུམ་ནས་རིགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་ཅིང་། སྐྱེས་ཆེན་
འགའ་ཡིས་རོང་སྟོན་ཤུག་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཡང་སྤིད་རུ་ངོས་འཛིན་མཛད་ཅིང་ཤུག་སྐར་དགོན་
དུ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དཔུང་གྲངས་ལྔ་པར་སྟོག་བསྐྱབས་ཤིང་། དཔུང་ལོ་བདུན་པར་
འཇམ་དབྱངས་དམར་སེར་ཞག་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཡི་དམ་གྲུབ་པའི་མི་ཉགས་ངོ་མཆོར་བ་
དུ་མ་མིས། དཔུང་ལོ་བརྒྱད་པར་འཇའ་ཆོན་དགོན་མཆོག་སྟེ་འདུས་བསྐྱབས་པས་གྲུབ་པའི་
ཉགས་མཆོན་གྱི་མི་ལྷན་ཡ་མཆོན་པ་དུ་མ་བྱུང་། དཔུང་གྲངས་དཔུ་པར་གནམ་ཆོས་ཐོན་འགོ་

དང་། དགུང་ན་བཅུ་གཅིག་པར་གནས་ཚོས་ཙ་རྒྱུད་གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། དགུང་
ན་བཅུ་གཉིས་པར་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་བྲིད་གསན་ཅིང་རི་ཚོས་རྣམས་ལ་
རྒྱུད་ཤིང་བསྐྱོམས། བཀའ་དབང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལས་རི་མོ་དང་། ལུས་ཉགས་དག་གསུམ་
དང་། སྟན་པ་གསུམ་སྟན་མོང་རིག་གནས་དང་། རང་དོན་རིག་པའི་དཔེ་ཆའི་སྟོགས་ལ་གསན་
སྦྱོར་གནང་། དགུང་གངས་བཙེ་ལྷ་པ་ནས་ཤུག་སྒང་དགོན་པའི་བསྟན་པའི་ལས་ཁུར་ཤུག་ཏུ་
བཞེས་ཏེ་སྟོགས་སོ་སོར་གདུལ་བྱར་ཐེབས་ཤིང་། དབང་ལུང་ཟབ་བྲིད་དང་། ཉེན་བཞེངས་སྟེ་
འགྲེད་ཀྱིས་ཚོས་ཐེ་བརྒྱུད་ས་པས་ཤུག་སྒང་དགོན་པའི་གདན་རབས་བདུན་པའི་བྲི་ལ་དབང་
བསྟུར། དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་གཏིར་གྱི་བག་ཆགས་སད་པའི་མི་ལམ་དང་ཉམས་སྦྱང་
ཅི་རིགས་བྱུང་ངོ་།

ཤུག་སྒང་དགོན་ཏུ་བྲ་ཁང་དང་། ལུན་ཁང་སོགས་ནང་ཚོས་ལྷ་དང་། ཚོས་ལོངས་སྤུལ་
གསུམ་གྱི་སྐུ་གསུམ་རྒྱབ་པ་སོགས་ལ་བཞུགས་ཤིང་། ཤུག་སྒང་དང་། བསོ་ཐོག་གནས་སོགས་སུ་
སྐུ་མཚམས་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས་ནས་ཉམས་ལེན་མཐར་སྦྱིན་མཛད།

དགུང་གངས་ཉི་ཤུ་པར་དཔལ་ཕུལ་རྣམས་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུད་ཏུ་གྲ་སར་ཐེབས་ཏེ་སྐུ་
ཆེན་ཀམ་འབྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཞབས་རུལ་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་ཞིང་། རབ་བྱུང་གི་
བསྐབ་ཐོམ་བཞེས། ལོ་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ་བརྟུན་ཏེ་ཁོ་ཤོད་ཏུ་དཔལ་ཕུལ་ལུགས་གྱི་ཚོས་སྟན་མཐའ་
དག་གསན་ཅིང་བསྐྱོམས། གཏིར་ཆེན་རྩ་རྒྱུད་པའི་ཆེ་རྒྱབ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཁྲ་མཚམས་སུ་
བཞུགས་པ་ལ་ཆེ་གཏོར་ཅེར་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་མེད་ཆེན་གང་བ་ཞིག་གི་ཞལ་མཇལ་བ་དང་། ལྷ་
མ་སྐུ་གསུམ་རྒྱབ་པའི་སྤུལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་པའི་རུས་སུ་གཏིར་ཆེན་རྩ་རྒྱུད་པས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་
ཁོང་གི་ཚོས་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་ཉེ་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་པ་དང་། མངའ་བདག་ཉང་རལ་གྱི་
ཞལ་མཇལ་ཏེ་ཁོ་ཤོད་པའི་ལག་ལེན་བསྐྱབས་པ་དང་། ཡོ་རྒྱུ་ཆེན་པོས་ཉི་ཤར་ལ་ཞལ་
གཟིགས་ཏེ་བསམ་ལྟན་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་པའི་རང་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ཐོས་པས་དག་སྦྱང་ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ་དང་། དག་སྦྱང་ནམ་མཁའི་བརྟུང་རིས་དང་། དག་སྦྱང་མི་ཟད་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་ལོ་

སྟེ་དག་སྤང་སྟོར་གསུམ་ཟེར་བའི་ཟབ་གཏིར་བབས་ཤིང་དངོས་བྱུང་བཞིས། དགུང་གྲངས་སོ་གཉིས་པ་ལྷགས་སྐང་ལོར་སྐྱེ་ལ་སྦྱན་གཞི་དྲག་པོས་ལྷ་བ་གཉིས་མནར་བས་མིང་གི་ཅོད་པན་བཟང་པོ་བཅངས་པ་ཅམ་ལས་སྦྱེན་ཐེག་པའི་ཉམས་ལེན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཆོག་གསུམ་དང་སྐྱེ་མ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་པོ་བཏབ་པས་སྐྱེ་སྦྱན་སངས། དམ་ཆོས་གཤའ་མ་སྦྱབ་པའི་ཐུགས་ཅི་དང་སྦྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཐང་སྟོད་མི་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་གནང་ངོ་།།

དགུང་གྲངས་སོ་གསུམ་པ་རྒྱ་སྟག་ལོར་བསོ་ཐོག་གནས་སུ་རྗེ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷལ་དཔོན་སྐུ་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུད་རྩ་ཕེབས་ཏེ་སྦྱོན་གྲོལ་བརྟུང་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་བཞེས། བསོ་ཐོག་གནས་ཀྱི་ཕྱག་པར་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་སྦྱིང་པོ་ནང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་ཏེ་རག་སྦྱོར་བཅད་བཅས་སྦྱོར་མཆོམས་མཛད། ཅ་གསུམ་དྲིལ་སྦྱབ་ཀྱི་བཟུམས་པ་ཡང་ཆོད་འབྱོལ་གནང་། དེ་རྩས་གཏིར་ཆོས་འདྲ་བ་ཉམས་སྤང་རྒྱུད་བ་ནམས་སྤྲུལ་མར་གཟིགས་པར་སྐུ་བས་བྲིས་པ་ནམས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་སུ་འདུག་ཀྱང་བཀའ་རྒྱས་མ་བཏབ་པར་སྟོན་སྲ་ན་མི་ལེགས་པས་གསང་བ་དགོས་རྒྱུ་གདམས། ཆོག་དོན་ལེགས་ཀྱང་བྲི་བ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཉམས་སྦྱོང་འདི་དང་མཚུངས་མི་འདུག་ཅེས་སྐབས་འགར་བཀའ་ཡང་བཏུན། འོན་ཀྱང་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་དག་དབྱེ་ལ་བཞག་ཅིང་ལྷགས་ལྷུང་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཁོང་རང་གི་ཉམས་ཆོས་དག་གི་ལྷུང་སྐྱེ་མ་ལའང་སྐུལ།

རྒྱ་ཡོས་ལོར་ཕྱག་སྐང་རྩ་སྦྱོར་གསུམ་སྦྱབ་པའི་རྩོམ་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཁྲི་ལ་ཐོག་མར་བཞུགས། ཤིང་འབྲུག་ལོའི་མཆུ་ལྷའི་ཡར་ཆོས་བརྟུ་གསུམ་པར་བསོ་ཐོག་གནས་སུ་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་མཐུན་རྩ་ཕེབས། རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་གཅོད་བྲིད་དང་། གཅོད་དབང་སོགས་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྦྱབ་པ་ལ་བཙོན་པར་བཞེད་པས་གནས་གང་ལེགས་སྤྲུལ་མ་ལ་བྱས། རྗེ་དེ་ཡི་བཀའ་ལས་ཕྱག་གི་བྲག་སྒོའམ་གསང་བ་རྩོམ་ཆེའི་རྩོད་རྩོམས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་དེར་ཕེབས། སྦྱིལ་བུ་རྒྱུད་རྩ་ཞིག་བཙོས། དེར་ཅ་གསུམ་དྲིལ་སྦྱབ་དང་། གཅོད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སྦྱབ་པ་མཛད། དང་པོ་ཉམས་ཞེན་

རྒྱལ་ཅིང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྩལ་སྒྲིམ་ལ་གཅོས་མོད། ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྩལ་ཉམས་ཞེན་དང་།
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀ་དག་རྒྱུ་པའི་རིག་པར་སོང་ཞིང་། འགྲུ་བ་རང་སར་དག། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནང་ནས་རྒྱས། བདེ་གསལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་རང་ལ་གནས་བཅའ་བ་བྱང་། དག་པའི་
ཉམས་སྒྲུང་དང་། ཟབ་གཏེར་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་སྒར་ལས་ལྷག་པའི་ངོ་མཆར་བཞད་དོ།

ཤིང་སྐུལ་ལོའི་དབྱར་ཁར་སྤྲོ་མའི་བཀའ་ལྟར་ལི་གཙང་རྩ་དཀར་ལྗོངས་དང་། གསེར་རོང་
རྩ་ནས་ལྗོངས་མཛད་ཅིང་རོ་སྟོམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བསྐྱངས་ཏེ་རི་ཁྲོད་རྩ་སྒར་བཟང་བྱ་གཉིས་ལ་སྐྱ་
མཆོམས་མཛད། རི་ཁྲོད་དེར་རས་པ་གུ་རུ་རྩོ་རྩེ་ཐེབས་པའི་མདུན་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་
གཤེགས་འདུས་པའི་དབང་ལྱང་རྫོགས་པར་གསལ། སར་ལ་གཉལ་བ་བདེ་ལེགས་པའི་ཡི་གེའི་
འདུས་མདོ་དང་། རྟོག་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆ་ལྟར་གྱི་སེམས་སྡེ་ཨ་དོན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་གནང་།
ཆོས་ཡོན་རྩ་སྟོབ་དཔོན་སྟ་ཡ་རྟ་རའི་དབྱ་ཐོད་ཨ་ས་མ་རང་བྱོན་ཅན་ལྷག་རྩ་འབྱོར། ཤིང་སྐུལ་
ལོར་བསོ་ཐོག་གནས་སུ་འཇུག་ཆུལ་བྱིམས་རི་ཁྲོད་རྩ་ཐེབས། སྤྲོ་བྱིར་བཟང་བྱ་གསུམ་ལ་
བཞུགས་རིང་ལ་དེ་ལས་སེམས་རིག་ཤན་འབྱེད་སོགས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བའི་སྒྲོར་རྩ་མ་དང་།
ཀུ་ཐོག་དགེ་ཅེ་པའི་ཆེན་ནས་དགེ་མང་གཙང་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཅན་ལ་བརྒྱུད་པའི་བར་དོ་རྩལ་
ཁྲིད་དང་། དགེ་མང་གཙང་ཆུན་གྱི་དག་སྒྲུང་གཙང་ཁྲིད་དང་། སྤྲོ་ཐོག་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་
སྟོབ་ཡོངས་རྫོགས་གསལ། སར་འཇུག་ལ་གནས་ཆོས་དང་། རྟ་སྤྲོ་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀམ་
ཆགས་མེད་གསུང་ཆོས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྐྱ་
སེམས་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྱང་གནང་ངོ།

འདི་མཆོམས་སུ་རྩེ་འཇིགས་མེད་རང་སྟོལ་བྲག་མགོའི་ལྷམ་སྤྲོ་དགོན་རྩ་ཐེབས་པའི་
ལམ་བར་རྩ་ཁོང་གི་རྩུང་རྩ་ཐེབས་དགོས་ཞེས་སྟེ་བ་གཉིས་གདན་འདྲེན་རྩ་མངགས། དེར་
ཐེབས། སྤྲོ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱགས་ཤིན་རྩ་དབྱེས་པའི་ཆུལ་བསྟན། དེ་ཉིད་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་
མན་ངག་རྒྱ་ཆེ་བ་གསལ་ཏེ་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་ལྷན་མཐར་བཅད། སྤྲོ་མས་བསྟན་པ་འདྲིན་སྦྱོང་སྟོལ་
གསུམ་གྱི་པ་ཐོག་ཁོང་ལ་གཏད་ཅིང་སྐྱ་ཆོར་དཔེན་རི་བསྐྱང་དགོས་པའི་བཀའ་དང་། ཁོང་དང་

མ་འབྲུག་ན་རྩོ་བྱུ་བ་ཆན་དང་། རས་པ་དམ་ཆོག་རྩོ་རྩོ་ཞལ་སྒྲོ་བ་སྒྲ་མ་འཇིགས་མེད་རྩོ་རྩོ་ཞེས་མཁུན་རྩོ་གདམས་ངག་གི་མཐའ་ཆོད་ཅིག་གསུངས་ཏེ་ཉི་གཟུགས་དང་། བ་བཟའ་ལྷ་རིང་ཞིག་དང་། སྒྱ་ཆིངས་དང་། རྒྱལ་བྱིལ་རྣམས་གནང་སྟེ་སྤྱགས་བཅེ་ཆོད་མེད་མཛད་དོ།

དེ་ནས་སྤྱིར་རི་ཁྲོད་རྩོ་ཕེབས་ཏེ་འཆོ་བ་དཀར་ལྗོངས་འབྲུ་ལྗོངས་ཙམ་རེ་གནང་སྟེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་ལྟར་མི་མེད་དཔེན་པའི་རི་རོགས་སུ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱ་ཐག་ནང་ནས་ཆོད་པར་མཛད་ཅིང་བཟང་བྱ་ཏེ་བྱ་ལྷག་གི་ཡུན་ལ་རི་ཁྲོད་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ་སྒྱ་ཆོའི་འདུ་བྱེད་རྫོགས་པས་སྒྲུལ་སྒྲུ་སོགས་ཆེན་པོའི་གོ་ས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པས་འདའ་བ་ཁོང་ལྟ་བུ་དཀོན་སྤྱིར། བཀའ་བྱུང་དབང་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེས་དབང་པོའམ་པདྨ་འོད་གསལ་མཛོད་སྤྱགས་སྤྱིང་པའི་ཞལ་ནས། བཀའ་བྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྤྲུགས་འོས་སྒྱ་ཆོ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་བྱུང་། ཞེས་བསྤྲུགས་པ་ལྟར་མཛད་པའང་དེ་ལྟར་བྱུང་བའོ།

ལྷགས་བྱུ་ལོར་འབྲུ་ལྗོངས་ཀྱི་ཞར་ལ་ལྷམ་སྒྲ་རི་ཁྲོད་རྩོ་རས་པ་འཇིགས་མེད་རྩོ་རྩོ་ཞེས་མཁུན་རྩོ་ཕེབས། རྫོགས་པ་སྤུལ་བས། གནས་ལྷགས་ཀྱི་རོ་སྒྲོད་དང་། དཔེ་པོ་ཆོ་དྲིག་ཅན་དབྱུ་ལ་བཞག་སྟེ་སྒྲོན་ལམ་དང་གདམས་གཏོད་གནང་། དག་སྒྲུང་གི་ཆོས་སྟེ་རྣམས་མི་བསྐྱར་བར་འབྲི་དགོས་པར་བསྐྱུལ། འདི་སྒྲོར་ནས་ཟབ་གཏིར་དག་སྒྲུང་གི་ཆོས་ཀྱི་གཏིར་མཛོད་བཅོལ་བས། དཔལ་ལྷུལ་རྩོ་སྒྱ་ཆེན་ཀམ་འབྱུར་མེད་དང་། དཔོན་སྒྲུལ་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་རང་གོལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུན་སྤྱིར་དག་སྒྲུང་གི་ཆོས་རྣམས་གཟིགས་འཕེབས་ཁྱུས་པས། ད་རྩུང་གཞན་ལ་སྟེལ་མ་སྟེ། རང་གིས་ཉམས་ལེན་ལ་བཅོན་པར་གྱིས། བར་ཆད་སེལ་སྤྱིར་སྤྱིར་བ་རྩོ་རྩོ་གཞོན་རྩོ་བསྟེན་སྒྲུབ་ལ་འབད་དགོས། གཞན་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་ཞེས་བསྤྲུགས་བརྒྱུད་སྤྱགས་གཙོགས་ཆེན་པོ་གནང་ངོ།

དེ་བཞིན་རྩོ་མཆོམས་པ་གུ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་ཀྱང་ཆོས་བདག་ཡིན་པ་དང་། དག་སྒྲུང་གི་ཆོས་སྟེ་རྣམས་གཏིར་ཆོས་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཅན་རྩོ་བསྤྲུགས། སྒྲོ་མ་སྒྲ་མ་ལྷུལ་བྱིམས་མཐར་སྤྱིན་དང་། དབང་དྲག་གཉིས་ཀྱིས་གཏིར་ཆོས་ལས་སྤྱགས་རྩོ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་རྣམས་རྫོགས་ཆེན་

བཞི་པ་མི་འཇུག་ནམ་མཁའ་འོ་རྩེ་སྤྱན་སྒར་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས་ཏེ། གཏིར་ཆོས་ཡང་དག་
ཡིན་མིན་ཞུན་མཐར་གཙོད་པར་ཞུས་པས། ཟབ་གཏིར་ནམ་དག་ཡིན་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་།
དགོན་པ་ལ་བཀའ་ཤོག་ཐམ་ཅན་དང་། རྒྱུ་ཕྱིར་གསོལ་འདེབས་ནམས་གནང་སྟེ་ལེགས་ཚུལ་གྱི་
བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཡང་ཡང་གནང་ངོ་།།

ཤིང་གྱི་ལོར་གནས་མགོ་སྒྲ་མ་ནོར་བུ་འབྲུམ་གྱི་སྒྱུ་མཐུན་བྱ་ཐེབས། གཏིར་ཆོས་ནམས་
གྱི་དབང་ལུང་ཞུས་ཤིང་འབྲུལ་ཆེན་བཏེགས། སྒྲ་མ་དེས་ཆོས་དུང་འབྲུད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་
སྟེ། བསྟན་པ་མཐར་ཐུས་འོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིགས། འཇུ་སྒྲ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་གི་
གཏིར་ཆོས་འགའ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཤིང་དབང་ལུང་གཞན་ལ་སྤེལ་བའི་ཐུགས་གཅིགས་མཛད་
ངོ་།།

ཤིང་སྒྲང་ལོའི་དབྱར་ཁར་དཀར་ལྗོངས་གྱི་ཞར་ལ་རག་སྒྲོམ་བྱམས་པ་སྤིང་བྱ་ཐེབས། རག་
སྒྲོམ་སྒྲ་མའི་སྒྱུ་མཐུན་ནས་ཀུ་ཐོག་ཀྱན་དགའ་འབྲུམ་པའི་གཙོད་དབང་བརྒྱ་ཙ་དང་། ལོ་ཆེན་
གཙོད་དབང་དང་། ཚུ་མིག་བརྒྱ་ཙ་འགྲིམ་པའི་གདམས་པ་པཎ་ཆེན་དོན་ཡོད་རྩི་རྩེ་ལུགས་
ཟབ་ལམ་སྟན་བརྒྱད་མ་ཅིག་ཞི་དྲག་གི་གདམས་པ་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་དང་། ཀུ་ཐོག་
བསོད་ནམས་འབྲུམ་པའི་གཙོད་གཞུང་ལྷ་ཏིག་ཕྱིར་བ་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་དང་བཅས་པ་དང་།
གཙོད་གྱི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་དམ་ཆོག་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་པ་ནམས་ལེགས་པར་གསན།

དགྲུང་གངས་ཉེར་དགྲུ་མན་བྱ་རྒྱལ་བ་མཆོ་འབྲུངས་དབང་པོས་ཞལ་ལན་གསུམ་ལ་
གཟིགས་པ་དང་། མ་འོངས་སངས་རྒྱས་དགེ་བའི་སྟོབས་འཕེལ་ཞེས་པར་སངས་རྒྱས་པར་ལུང་
བསྟན། སྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་ཕྱིར་ཡང་། མཆོ་རྒྱས་རྩི་རྩེ་སྤྱལ་པ་གཙུགས་ཆེན་རྩེ། ཤུད་སྤྱ་ཆོས་གཤམ་དུ་མ་
རྒྱ་ཞང་ཁོམ་པ། ཤུ་རུ་ཆོས་དབང་རིག་འཛིན་འཇའ་ཆོན་སྤིང་། ཁྲི་འཇུར་རྩི་རྩེ་འཇུར་མེད་རྩི་
རྩེ་དང་། བསོད་ནམས་སྤིང་པ་པཎ་འདུས་པ་ཙལ། ཞེས་རྩེ་འདིའི་ཡང་སྤིད་དེ་མ་ཐག་པ་པཎ་
བྱང་རྒྱལ་སྤིང་པའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་དེས་སོ།།

གཏིར་ཆོས་ཀྱང་ཙ་གསུམ་པཎ་རྒྱལ་པོ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་དངོས་བྱུང་སྤིང་པོ་དང་།

ཕུར་བ་བརྟུང་བཞིའི་གཡུལ་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་ཆེན་ཕྱག་ན་པ་བླ་དང་། གཉེན་པོ་ལྷ་གསུམ་དང་།
ཁྲིམ་མའི་གཙོད་སྐྱབ་སོགས་བླ་ཚོགས་ཕྱགས་གསུམ་གྱིས་གཙོའི་ཟབ་གཏེར་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་
བཀའ་བབས་པས་པོ་ཏི་བཞི་བརྩུར་ཡོང་བ་བྱུང་ངོ་།།

དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཕྱི་པ་བླ་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཆོས་བརྩུ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་ཆེན་དང་།
རྒྱགས་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་ཆེན་གདན་ས་ཕྱག་སྒྲིང་དུ་གཏན་འཇགས་བཞུགས་ཡོད་པར་འཇམ་དབྱངས་
མཁུན་བཙུང་འདྲེལ་བའི་གསུངས། དེ་ལྟར་ཟབ་གཏེར་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་བབས་ཀྱང་སྐྱ་ཚུགས་
ཤིན་ཏུ་བརྩན་པ་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་དུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བའི་སྐྱ་ཡི་རྣམ་པར་
བཞུགས་པས། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཙུང་འདྲེལ་བའི་ཞལ་ནས། གང་ལྟར་རྗེ་འདི་ཉིད་རྟེན་
བསྐྱབ་གཙང་། ཞེས་གསུང་གིས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དགྲུང་ན་མཐོ་བའི་དུས་ཤིག་
བྱང་རོང་ཁྲོ་ཆུའི་བྲག་ནས་སྒྲོམ་བུ་དྲེལ་སྤྱིག་ཙམ་ཞིག་བཏོན་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་སྐྱབ་པ་འཆམ་དང་
བཅས་པའི་ལག་ལེན་རྒྱས་སྒྲོམ་ཆེ་བ་ཞིག་འབབས་སུ་ཡོད་པ། དགྲུང་ན་མཐོ་བས་ལག་ལེན་
འཐེབས་པ་མི་འོང་ཞེས་སྐར་གཏེར་དུ་སྐས་པས་གཏེར་སྐྱང་གིས་འཁྱེར་བའི་མཚན་མ་རྒྱང་
འཚུབ་ཆེན་པོས་བྲག་གི་གཏེར་སྒོ་བསྐྱམས་པའི་བར་དེར་སྐྱ་གཟན་གྱི་དུམ་བུ་ཞིག་ཤོར་བ་དང་།
གཏེར་སྒོ་ལ་ཨ་ཡིག་རང་བྱོན་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་མཆིས་པས་ས་གཏེར་ལ་ཡང་དབང་བའི་
གཏེར་སྒོན་ཞིག་ཏུ་མངོན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཟབ་གཏེར་འདོན་པའི་མངའ་བདག་དང་། སྐྱ་ཆོ་མྱིལ་པོར་མདོ་སྐྱགས་གྱི་གཞུང་
ལ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་འབྱུངས་ཏེ་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་
དབང་ཕྱག་དུ་གྱུར། བསྟན་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་མདོ་དུ་བྱུང་བ་གནང་བས་ཡང་འཇམ་དབྱངས་
མཁུན་བཙུང་འདྲེལ་བའི་ཞལ་ནས། ཉམས་རྟོགས་གྱི་གྲོང་བདོལ། དག་པའི་སྤྲང་བ་མཐའ་ཡས་
པ་ཤར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་མངའོ།།

གསུང་ཆོས་ལ་སྒྲོམ་ཟིན་ལྟར་ཙུ་གསུམ་པ་བླ་རྒྱལ་པོ་སོགས་པོད་བཞི་བརྩུ་ལྷག་ཡོད་པར་
གྲགས་ཀྱང་དེང་སྐབས་མཐོང་ཆོས་པོད་བརྩུ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་པ་ལས་གཞན་དག་པོད་

རུས་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྲེག་བྱེད་མའི་ཁ་ཟས་སུ་གྱུར་བར་ཤུག་སྐར་དགོན་པའི་གདན་རབས་
གྱི་ཡི་གེར་བཤད་ལ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཟེའི་དབང་པོས། ཡང་ཟབ་གྲུ་རུ་པ་བླ་ཆུལ་པོའི་
བསྟེན་སྦྱབ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་པུ་སྟི་གཅིག་གིས་མཆོན་གཏེར་གཞུང་ཆོག་སྤྲིག་བཀའ་འབུམ་
བཅས་པུ་སྟི་བཅུ་དྲུག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ།

ཆུལ་རོང་མགོ་ལོག་དང་། རྡོ་འཛིན་གསེར་སྟི་དང་། ཟླ་རྒྱུད་སྤེལ་གེ་སྤྲེག་ལུལ་གྲུ་
མར་དབང་བྲིད་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲེག་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱ་བསྐྱངས་པས་
ཤུག་སྐར་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞེས་མཆོན་སྟེན་དང་མཛད་པ་མཐའ་མེད་རྒྱས་པ་བྱུང་ངོ་།

རྒྱུན་འཛིན་གྱི་ཞལ་སྟོབ་ལ་ཡང་། རྟུགས་སྤྲེག་གཙུག་པོ་གསུམ་དང་། འགོ་དོན་སྟོ་འབྱེད་
ལྷ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་འཛིན་པ་བརྒྱུད་བེར་བ་རྣམས་ཡོད་པར་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཟེའི་
དབང་པོས་གསུངས་ལ། སང་སང་གྲ་གྲ་སྤུལ་སྤུལ་པ་བླ་འགོ་འདུལ་རྡོ་རྗེ་དང་། མགར་བ་གཏེར་
ཆེན་བདུད་འདུལ་དབང་ཕྱག་སྤྲིང་པ་དང་། གེ་རྒྱ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོད་དང་། གེ་འཕན་བྲམས་
པ་སྤུལ་སྤུལ་དང་། རྟུགས་སྤུལ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། གཙུག་སྟོན་རྣམ་པའི་གེ་སྤྲེག་སྤྲེག་ཆེན་
དམ་པ་མང་རུ་བྱོན་ཏོ།

དེ་ལྟར་བསྟེན་འགྲོའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གནང་མཐར་དབྱང་གངས་རེ་གསུམ་པ་རབ་
ཆོས་རྒྱ་སྤུལ་པོའི་སྟོན་རྒྱའི་ཆོས་གཅིག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1872ལ་གཞུགས་སྐྱེའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་
བསྐྱས་སོ། །རྗེ་འདིའི་ཡང་སྤྲིད་དེ་མ་ཐག་པ་ནི་པ་བླ་བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པའམ་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པའི་
གཏེར་ལ་དབང་ཞིང་རྟེན་རབ་བྱུང་གི་རོ་བོར་བཞུགས་པ་དེ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྣ་སྤུལ་ཆོས་གྱི་
ཉི་མ་སྟེ་གོང་རུ་འབའ་ལྡིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་རོ།

ཡུ་མོ་ལྷ་མ་བསྟེན་འཛིན་དར་རྒྱས།

འཕགས་མཆོག་སྤྲེན་རས་གཟིགས་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡུ་མོ་ལྷ་མ་བསྟེན་འཛིན་དར་རྒྱས་ནི།
རབ་ཡིད་ཤིང་པག་སྟེ་སྟེ་ལོ་1815ལོར་དབལ་ཤུག་གསེར་རྟེའི་འབུམ་ཤུལ་སྤེལ་བ་རུ་ཡབ་ཡུ་མོ་

མགོན་པོ་སྐུ་བས་དང་། དུམ་སངས་བཟའ་དཔལ་སྒོན་སྦྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་སྐུ་འབྱུངས། བྱུང་ལུང་རས་པ་དམ་ཆོག་རྩོམ་རིགས་བཟང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མེད་བ་སེར་པོ་ཞིག་གནང་། དགུང་གྲངས་དྲུག་པ་ལ་གྲ་ལག་དགོན་རུ་ཡོངས་འཛིན་རྩུན་གྲུབ་ལས་སློག་བསྐྱབས། ཐོག་མོད་དགོན་མཆོག་ནམ་རྒྱལ་སྤྱལ་སྐུ་ལས་སྐུ་བས་གསུམ་འཛིན་པའི་ཕྱོམ་པ་བྱུངས། ཀམ་ཆོས་འབྱུར་ཞེས་པའི་མཆོན་གསོལ།

ཀུམ་ཐོག་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་མགོན་པོ་ལས་སློང་གསལ་གྱི་ཟབ་གཏེར་གྱི་དབང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྲོའི་དབང་གསན། དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་དཔལ་ཕྱེལ་སྐུ་ཆེན་ཀམ་འབྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་ལས་དབང་བྲིད་འགའ་རེ་གསན། སྤོང་ཆོག་རུ་ཕེབས། ཤ་དྲངས་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་སྤིང་རྩེའི་སློས་ཤ་མ་བཞེས། དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཆོ་གང་པོར་དམར་ཟས་ཁམ་གང་མི་བཞེས་པར་གྱུར།

དགུང་ལོ་བཙུ་ལྔ་པར་གཞི་ཆེན་གྱ་རུ་བསྟན་འཛིན་ལ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་བས་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཞེས་པའི་མཆོན་གསོལ། གཙང་མདའ་སྤུལ་སྐུ་ཚྭ་མདོ་སྤྲལ་དོན་རྟོགས་ལས་སྐུ་བས་གསུམ་གྱི་ཕྱོམ་ཁྲུས་པ་ན་ཡང་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཞེས་པའི་མཆོན་གསོལ། ཕྱིས་སུ་རི་ཁྲོད་ཚྭ་བསྟན་འཛིན་ལས་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་འགོ་བ་ཀྱན་གྲོལ་གྱི་དབང་གསན་པའི་གསང་མཆོན་ལ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཞེས་གསོལ།

དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་གཙང་མདའ་དགོན་རུ་གྲ་སར་ཕེབས། གཙང་མདའ་སྤུལ་སྐུ་ཚྭ་མདོ་སྤྲལ་དོན་རྟོགས་ལས་གནམ་ཆོས་སྒོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྩོགས་ཆེན་གྱི་བྲིད་གསན། དེ་བཞིན་རུ་བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྩོགས་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུང་རྩོགས་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་རྩ་གྲྭ་སྤིང་པའི་ཟབ་གཏེར་གྱི་སྤྲིན་གྲོལ་གསན། དགུ་སྐུ་དང་ཟླ་སྐུ་སོགས་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་སྦྱོང་སྒོར་ནམས་ཆག་མེད་མཛད། དབྱངས་རོལ་བཅའ་བཟོ་དང་། ཐིག་རྩལ་མདོས་བྲན་བཟོ་དོན་དང་། ཆོ་གའི་ཕྱག་ལེན་ནམས་བྱང་རྒྱལ་པར་བསྐྱབས། མཆོ་མགོའི་སྤྱོ་མ་ཨོ་རྒྱན་འབུམ་ཞེས་པའི་ཆོ་མཆོམས་པ་ངེས་ཆོ་དབང་གནང་ཞིང་བར་དོའི་སྐུ་བས་མཇལ་འོང་གསུངས། སྤྱོ་མ་

གསང་སྤྲུགས་ལས་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། ཨོ་རྒྱན་དར་རྒྱས་ལས་གནམ་ཆོས་སྡོན་འགོ་དང་། ཁང་གདོང་གཏིར་ཆེན་ལས་བྱང་གཏིར་འགོ་བ་ཀྱན་གྲོལ་རྣམས་གསན། གཙང་མདའ་རུ་བགྱང་བྱ་ལ་བཞུགས། གཙང་མདའ་སྤུལ་སྤྱུ་ལྷན་མདོ་སྤྲུགས་དོན་རྟོགས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་སྤྱུ་ལུང་དང་རྟོག་བྱེད་གནང་སྟེ་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་རུ་མངའ་གསོལ།

དགུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་པར་པ་ལྷན་རུ་ཐེབས། དཔལ་དགེ་རྣམ་གྲོལ་ལས་སྤྲན་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི་ལ་བསྐྱབས། དེ་ནས་བཟུང་གསོ་བ་རིག་པའི་སྟོན་ནས་འགོ་དོན་མངོན། འབྲི་སེང་གེ་རྫོང་རུ་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དགེ་མང་གཙོད་པ་རིག་འཛིན་ཆོས་འཕེལ་བཟང་པོར་མངའ་ཏེ་ཆོ་རབས་ལས་ཀྱི་སྤྱུ་མར་བཀྱར། གཙོད་བྲིད་དང་། ཞི་ཁྲོ་འཕྲད་ཚད་རང་གྲོལ་ཀྱི་དབང་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྲུག་བསྐལ་རང་གྲོལ་ཀྱི་ལུང་གསན། མ་ཁི་རུང་ལྷུར་གཅིག་ལུགས་བཟླ་བྱ་བར་དམ་བཅས། རྗེ་འདིའི་སྤྱུ་མརུན་རུ་ལན་རུ་མར་ཐེབས་ཏེ། གཙོད་བྲིད་ལན་མང་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོའི་བར་དོ་རྒྱག་བྲིད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་དང་། མ་ཁི་བཀའ་འབུམ་དང་། ཉུང་གི་རྟ་མགིན་ལུགས་རལ་དང་། སྡོན་འགོ་དང་། ཚ་རྒྱུད་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྲིད་སོགས་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྟོག་མ་ལུས་པ་རང་འགགས་ཏེ་རིག་སྟོང་བརྫོད་བྲལ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རང་ངོར་དག་པས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཅ་བའི་སྤྱུ་མ་ཉག་གཅིག་རུ་གྱུར་ཅིང་། དཔལ་ས་ར་ཉའི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་མཐོང་ངོ་།

དགུང་ལོ་ཉིར་བཞི་པར་རྩ་བུ་མ་སྤྱུ་མ་འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་རྩུ་བྱ་ལས་སྤྱིང་ཐིག་སྡོན་འགོའི་བྲིད་དང་། དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་དབང་གསན་ཏོ། །རྫོགས་ཆེན་བཞི་བ་མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་རྟོ་རྟེ་ལས། སྡོན་འགོ་ཐར་ལམ་དཀར་པོ་རྒྱ་གཅིག་ལ་གསན། མ་འོངས་སྤྱུབ་གནས་གང་རུ་ལེགས་ཞུས་པ་ལ། རྫོགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། དལ་འབྱོར་ལོར་བྱ་སྟོན་གསུམ་བག་ཐེབ་ལྷལ། །རང་ལྷན་འོམ་བྱ་རོང་ལུག་འཕྲལ་ལུགས་དག། ཞེས་བཞུགས་གནས་ལུང་བསྟན། པད་ལྷ་དང་རྟོག་བྱེད་གནང་ངོ་།

རྗེས་སུ་ཡང་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིང་ཐིག་ཡ་བཞིའི་དབང་ལུང་རྫོགས་པ་དང་། ཉི་གྲགས་

གཏིང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་ཕྱིད་ཀ་དང་། གཤེན་རྗེ་དྲེགས་འཛོམ་དང་། དྲང་སྤྱང་ལྷག་ཏི་དང་།
ཆོགས་བདག་དང་། རྒྱའི་ཕུར་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་དབང་ལུང་ནམས་གསན།
རྒྱལ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ནམ་པར་དངོས་སུ་གཟིགས་སོ།

རྒྱལ་སྐུས་གཞན་པན་མཐའ་ཡས་ལས་སྤྱོད་སྒྲིང་སྒྲིང་འགྲོ་དང་། སྤྱོད་སྒྲིང་རྒྱུད་བྲིད་
དང་། གཙོད་བྲིད་དང་། རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་དབང་དང་། རྩ་དཔལ་
དགེ་སྤྱུལ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྡན་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་སྤྱོད་སྒྲིང་གཏྲོ་མ་བརྒྱ་ཆའི་ལུང་དང་།
མདོ་མཁྱེན་བཅེ་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་རྗེ་ལས་སྤྱོད་སྒྲིང་སྒྲིང་འགྲོའི་བྲིད་ལུང་དང་། རིག་འདུས་དང་།
དཔལ་འདུས་ཀྱི་དབང་དང་། དུར་བྲོད་རྩ་མོའི་ཆོག་འཛིན་ལུང་དང་། འཛིགས་མེད་དཔའ་པོ་རྩོམ་
ལས་སྒྲིང་འགྲོ་ཐར་ལམ་དཀར་པོ་དང་། བཀའ་འགྲོ་སྒྲིང་ཐིག་གི་སྒྲིང་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྒྱལ་
ཆེན་བཅས་པ་དང་། འདུས་པ་མདོ་དབང་དང་། བ་ཡན་སྤྱོད་སྒྲིང་ལས་རྒྱལ་ཆེན་རིན་
པོ་ཆེའི་སྒྲིན་པོ་ལྟ་མཁྱེན་བཅུའི་དབང་ལུང་དང་། རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་རིག་ལུན་སེལ་ཀྱི་སྒྲིན་
གྲོལ་ནམས་གསན་རོ།

གཞན་ཡང་དགེ་ཅེ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་བཟང་ལོ་རྒྱུད་དང་། དཔོན་པོ་མདོ་སྐྱེས་དང་། གཞི་ཆེན་
བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་དང་། འབའ་རེ་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱ་ལྷག་པ་སྤྱོད་དར་རྒྱས་དང་།
སྤང་ནག་སྤྱོད་མ་ཀྱན་དགའ་ལྷན་གྲུབ་དང་། འབྲུམ་ལྷག་ལོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཚམས་པ་བཟླ་ན་
འཕེལ་སྐྱེས་བཤེས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲིང་
མ་བཀའ་གཏིང་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་། དཔོན་བྲོད་ནམས་སུ་སྤྱོད་
ལྷགས་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ལྷགས་སྤྱང་ལ་གཏད། སྤྱང་ལྷགས་བྲག་ཁུང་སྐམ་པོ་ལ་གཏད་དེ།
གང་གསན་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་སུ་སྤངས་ཤིང་། གཙོ་པོ་ཀ་དག་བྲིགས་ཆོད་དང་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་
ཀྲལ་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་སྤྱོད་ཆོད་འདའ་བར་མཛད་པས་ཉམས་ཉེགས་ཀྱི་གཏིང་བཞོལ།
མདོན་ཤེས་དང་ལམ་རྟགས་མདོན་ཏུ་གྱུར། སྤྱོད་སྤྱོད་གནས་ལ་ནར་མར་བཞུགས་པས་སྤྱོད་
གནས་ཆ་ཆེན་བཞི་སྤྱོད་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་བཞུགས་ཤིང་། ལྷག་ལྷའི་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡང་སྤྱོད་

ཡུལ་ལས་འདས་པ་གནང་བས་མ་ཁི་རུང་ཡུར་བཞི་ལྷགས་བཞུས་མཛད་དོ།

དགུང་གངས་སོ་བརྒྱད་པ་རབ་ཡིད་ཆུ་བྱི་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1852ལོར་འོམ་རོང་གི་ཡུག་པ་
ཐོག་མར་བཞོས་ཏེ་གཟིམ་ཁང་བསྐྱུན། དཔལ་ལྷན་ལྷགས་ཀྱི་སྒོན་འགྲོ་སོགས་རི་ཆོས་གསུམ་
དང་། སྒྲིང་སྒྲིང་སྒོན་འགྲོ་དང་། བར་དོ་རྩལ་བྲིད་དང་། གཙོད་བྲིད་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
བྲིད་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྒྱའི་ཟབ་གཏོར་དང་། འཇའ་ཆོན་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་ཀྱིས་
གཙོའི་སྤྱི་འབྱུང་བཀའ་གཏོར་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་ནས་སློབ་ཆོགས་བསྐྱུངས་ཏེ་
དགུང་ལོ་ཞི་ལྷའི་བར་གནས་དེར་བཞུགས། དེ་ནས་ཡུལ་སྤེའི་སྤྱོད་ངན་སོགས་ཀྱིས་སྤྱགས་སུན་
ཏེ་སྒོག་བྲོས་ཀྱིས་ཟླའི་མོ་སྤེའི་ཡུག་པར་བྱོན་ནས་ཡུན་རིང་བཞུགས། དེ་ནས་ཡུལ་མིས་རེ་བྱས་
ལྟར་སྤྱིར་གདན་སར་ཕེབས།

དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་རབ་ཆོས་ས་འབྱུག་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1868ལོར་རུང་འཁོར་གསར་རུ་
བཞེངས། འཁོར་ཁང་འབྲུག་ལ་ཉེ་རུས་འཁོར་ཁང་བཞེངས་པས་གཟིམ་ཁང་གིས་འཁོར་ཁང་བྱ་
བར་བཅུམས་ཆོ་རུང་དཀར་སང་སང་སྤུལ་སྤྱི་ངེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་བྱོན་ཏེ་འཁོར་ཁང་ཐང་
དཀར་མའི་རྩོམ་རིང་རུ་བཞེངས་བཅུག་ཅིང་ཁོང་གིས་ས་འདུལ་མཛད། རྩོམ་བྱུང་ཆོན་འཛིགས་མེད་
སྤྱན་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཡུང་བསྐྱན་ལས། གནས་འདི་དང་ཉེ་བའི་རུབ་ཕྱོགས་སུ། །ལྟ་ཁ་སར་པ་
ཁོའི་སྤུལ་པ་འབྱུང་། །རྟོན་ཆེན་པོས་འགྲོ་རྩལ་བདེ་ལ་འགོད། །ཆོས་ཨ་ཏི་དང་ཡང་ཏིའི་བསྐྱན་པ་
དར། །དེར་འབྲེལ་ཚད་བདེ་ཆེན་ཞིང་རུ་འདྲིན། །ཞེས་ཡུང་བསྐྱན་པ་ལྟར་བྱིན་ཐུབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་
ཤིན་རུ་ཆེ་བའི་མ་ཁོའི་རུང་འཁོར་ཆེན་མོ་བཞེངས། རུང་འཁོར་དེ་ཆོས་བཅུ་ཉེར་ལྷ་སོགས་རུས་
ཆེན་ནམས་ལ་རང་འཁོར་བྱས་པའི་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་རྒྱུང་གསལ་རུ་མ་ནས་ཐོས་པར་བཤད། ལོ་
འདིར་ཐང་དཀར་མར་སྤུ་གུ་དཀོན་པ་སྤྱག་བཏབ། དཔལ་ལྷན་ལྷགས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་།
ཆོས་སྤྱོད་འཕྲིན་སྤྱབ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོལ་བཅུགས། སུན་མིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་འཇའ་ཡུས་རུལ་སུན་རུ་དེངས་པའི་སློབ་མཁའ་མང་པོ་བྱུང་ངོ་།

ཟླ་རྟེ་གསེར་གསུམ་དང་། རྩ་ཆུ་ཁ། རྩོམ་འཛི་སྤྱིར་གསུམ། རྩ་རོང་སྤེ་བཞི། རྩ་ནག་ཤོག་

གསུམ་སོགས་ཡུལ་གྱི་མང་པོ་ནས་མངལ་མཁན་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་བས་ཆོས་སྐུར་དེ་ལ་
ལྷ་ལྷན་གཉིས་པ་ཞེས་གྲགས། ཡུལ་མི་ནམས་ལ་དགེ་སྦྱབ་སྤྲིག་སྤོང་གི་སྦྱལ་མ་རྒྱ་ཆེར་གནང་
ཞིང་ཡུལ་སྡེའི་འཁོན་འབྲུག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྐྱམས། སྦྱ་ཆེ་ཤིལ་པོར་སྦྱན་ཡོན་ཁ་དར་ཅམ་ཡང་
མི་བཞེས་པར་སྦྱན་གནང་སྟེ་གསོ་བ་རིག་པའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་སློ་ནས་ནད་པ་མང་པོ་སྦྱག་བསྐྱལ་
ལས་གྲོལ་བར་མངོན། བད་ཀའ་ཅན་སོགས་ནད་པ་ཆོབས་ཆེན་ནམས་མདུན་ཏུ་འོང་ནས་གསོལ་
ལྷག་བཏུང་བ་དང་། ཞལ་མངལ་བ་ཅམ་གྱིས་ནད་གཞི་མེད་ཏུ་སོང་བ་ཏུ་མ་བྱུང་ངོ་།།

གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་དང་དཔོན་ཆེན་ནམས་ཀྱི་འདུ་བ་སྤྱན་བཞིན་ཏུ་
འབྲིགས་པ་སོགས་འཕྱིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་སོ། །དགྲང་གྲངས་དོན་དགྲ་བ་རབ་ཆོས་རྒྱ་ལ་ལོ་
ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་སྟེ་སྦྱི་ལོ་1893ལ་སྦྱང་གནས་ལ་བཞུགས་བཞིན་པའི་ངང་དགོངས་པ་
ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས། གདུང་དམར་གདུང་བྱས་ནས་རི་ཁྲོད་དེར་དད་ཅིན་ཏུ་བཞུགས་སུ་
གསོལ་བས་སྦྱ་གདུང་ལ་ཆོམས་དང་དབུ་ལྗོན་གསར་ཏུ་སྦྱེས་པ་དང་། སྦྱ་དམར་གདུང་དེ་ལ་མི་
སྤྲིག་ཅན་གྱིས་མངལ་ཆེ་སྦྱན་ཐུར་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་པ་ནམ་དག་གིས་མངལ་ཏུས་སྦྱན་
སྟེང་ཏུ་གཟིགས་པ་སོགས་སྦྱ་འདས་བཞུགས་ཀྱི་ཏུས་ཀྱན་ཏུ་མཆོན་སྟན་ཉི་ལྷ་བཞིན་མདོ་ཁམས་
ཡོངས་སུ་བྱལ། དམར་གདུང་དེ་ཏུས་འལྱར་གྱི་སྐབས་སུ་བཞིག་པས་ད་ལྟ་ནི་མངལ་བའི་ཞིང་ཏུ་
མི་བཞུགས་སོ།།

གསུང་གི་བཏུད་ཆེ་བཞེས་པའི་ཞལ་སློབ་ཀྱང་། རྒྱ་སྦྱལ་པ་བླ་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་
དང་། སྦྱ་ཆེན་སྦྱལ་སྦྱ་ཁྱོན་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཀམ་ཐོག་སྤྲུག་ཆ་སྦྱལ་སྦྱ། ཆོབ་ཆ་སྦྱབ་
བརྒྱད་སྦྱལ་སྦྱ། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆོབ་སྦྱལ་སྦྱ། འདས་རྒྱུང་སྦྱལ་སྦྱ་པ་བླ་འལྱར་མེད་གསང་སྤྲུགས་
བསྟན་འཛིན། སྤྱིང་རྗེ་བྱུང་སྦྱལ་སྦྱ་ཡུམ་ཆེན། སང་ཤུལ་དགེ་བསྟེན་སྦྱལ་སྦྱ། སེ་ར་འཛིགས་
དགའ་སྦྱལ་སྦྱ། རྗོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཁྱོན་ནམ་རྒྱལ། ར་ཉག་རྒྱལ་སྤྲུག་སོགས་ཐོབ་དང་གྲགས་
པས་ཆེ་བ་དང་། སྦྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆེ་བ་ཏུ་མ་བྱོན་ཏོ།།

ལྷ་ཙེ་མཁའ་མཁེ་འོད་ཟེར།

རྟོགས་ལྷན་དབང་པོ་ལྷ་ཙེ་མཁའ་མཁེ་འོད་ཟེར་ནི། ལྷ་ཙེ་གྲང་རྩ་ཆོང་གི་གཏུང་རྒྱུད་ཏུ་
འབྱུངས། སྐྱེ་ན་རྒྱུད་ཏུ་འོ་ཏུས་ནས་སྐྱོག་སྐྱོང་སྐྱེས་སྐྱེས་མེད་ཏུ་མཁའ་མཁེ། ཏུས་རྒྱུན་ཏུ་གྲུབ་
རྟོགས་ཐོམ་པ་སྐྱེས་སྐྱེ་བོ་གུན་དད་པའི་ས་ལ་སྐྱུར། ལྷ་ཙེ་དགོན་ཏུ་བཤེས་གཉེན་ཏུ་མ་ལས་
དཔལ་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། རང་ཆོས་ལྷ་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏོར་དང་། རྟ་
སྒྲིང་དང་། འཇའ་ཆོན་གྱི་ཟབ་གཏོར་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། དགོངས་ཟབ་སྐྱེས་དབང་
ལུང་ཟབ་བྲིད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོང་བ་མཐར་ཕྱིན་མཛད།

ཁང་རྟ་འཇིགས་མེད་སྐལ་བཟང་དང་། རྒྱ་སྐལ་པལླ་མདོ་ཐུགས་བསྟན་འཇིན་སྐྱེས་
མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་མདུན་ནས་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡོད་བཞི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
མཐར་ཕྱིན་མཛད། ལྷ་ཙེ་དགོན་པའི་གསེར་བྲིས་མངའ་གསོལ། བསྟན་དགོན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱུངས་
ཏི་དཔལ་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཆོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་ཟབ་བྲིད་མཐའ་ཡས་པ་གནད་།

ལྷ་ཙེ་དགོན་དེར་དེ་སྡོད་རང་རང་གི་གྲ་ཤག་ཏུ་ཆོས་ཐུན་བཅད་པ་ལས་མཆོམས་ཁང་
ལོགས་སུ་མེད་པ་ལ་རྗེ་འདི་ཡིས་མཆོམས་ཁང་གསང་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་སྒྲིང་ཞེས་པ་ཟུར་ཏུ་
བཞེངས། སྐྱུབ་ཁང་ཏུ་དམ་ཅན་དོ་རྗེ་ལོགས་པས་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། སྒྲོབ་མ་རེ་རེ་ལ་ཆིག་
བརྒྱུད་ཀྱི་རིག་དོ་སྒྲོད་པའི་གདམས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོབ་མ་བསྐྱུངས་པས་སྒྲོབ་མ་འཇའ་ལུས་པ་
བཅུ་གསུམ་བྱུང་བར་བཤད།

སྒྲོབ་མའི་གཙོ་བོ་སྐྱབས་མགོན་གྲང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྷན་དང་། ཀེ་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པ། རི་ཤུལ་ཡོན་ཏན་དཔལ་བཟང་། རྗེ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། ར་རྒྱལ་རྟོགས་ལྷན་པལླ་
ཕྱིན་པ། ཆོགས་སུ་སྤྲེལ་གཟི་འདུམ། བོ་ལི་དོ་རྗེ་དཔལ་བཟང་། རྒྱ་ལི་སྤྲེལ་ལྷན་གྲུབ། སྤོས་བྲ་
སྤྲེལ་གྲུ་ཏུ་དར་རྒྱས་སྐྱེས་རྟོགས་ལྷན་ནམ་མཁའི་ནལ་འབྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན། སྐྱེ་འདའ་
ཁར་ཡང་སྤྱིད་གང་ཏུ་བྱོན་དྲིས་པ་ལ། ཞལ་ཆེམས་སུ་ཁོང་གི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་ན་སྡོད་གནས་རྗེས་

དཔྱ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་ཉགས་ལ་ཐུག་མཛུབ་དུག་ཡོད་པ་ཞིག་འཛོལ་མི་དགོས་པར་འོང་བར་གསུངས། རྗེས་སུ་ཉ་ཅི་སྤྱལ་རྒྱུད་ཞེས་པ་རྗེ་དེའི་ཡང་སྤྲིད་དང་། ཡང་དེའི་ཡང་སྤྲིད་བཟུག་ལྷན་སྤྱལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་པར་བཤད་དོ།

འདས་རྒྱུད་སྤྱལ་སྤྱོད་གསང་སྤྲུག་པལྟན་འཛིན།

འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་མི་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཨ་པོའི་འདས་རྒྱུད་སྤྱལ་སྤྱོད་པ་ལྷན་འཁུར་མེད་གསང་སྤྲུག་པལྟན་འཛིན་ནི། རྟོ་ཁའི་སེ་ར་དགོན་གྱི་ཉེ་འགམ་རུ་སྤྱུ་འབྲུངས། སྤྱན་རྒྱུད་དུའི་དུས་ནས་སྤྱོད་གནས་རྗེས་སུ་དཔྱ་པ་སོགས་དམ་པའི་བྱུང་ཆོས་མངལ། འདས་འབྲུངས་པ་ལྷན་མཐར་ཐིག་གྱི་ཡང་སྤྲིད་རུ་ངོས་བཟུང་། ཨ་པོ་སྤྱོད་པ་ལྷན་འཛིན་དར་རྒྱས་གྱི་ཞབས་པད་སྤྱོད་པོར་བཀྲར་ཉེ་སྤྱོད་གྲོལ་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་ཕྱོད་ཚུལ་རུ་གསན། དུས་ལྷན་རིང་པོའི་བར་ལ་གནས་ངེས་མེད་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་གནས་མང་པོར་ཕྱོད་ཉེ་སྤྱོད་པ་མཛད། དབུ་ཅ་དགོན་རུ་ཕེབས་ཉེ་གདན་ས་མཛད། དགོན་པའི་ཁུར་བཞེས། ཟབ་བཀའ་མང་པོའི་སྤྱོད་གྲོལ་གྱི་བདུད་ཅི་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱལ་ཉེ་བསྐྱུང་པ་བསྐྱུངས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་གྱི་འཕུག་པ་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་སོ།

དེ་འཛིན་སྤྱར་གསུམ་དང་། མགོ་ལོག་ཁག་གསུམ། རྗེ་ཁོག་སྟོད་རྣམས་སུ་ཨ་པོའི་འདས་རྒྱུད་སྤྱལ་སྤྱོད་ཞེས་སྟན་གསུམ་རབ་རུ་ཆེ་ཞིང་། དོག་འབྲུར་ནའང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚད་གྱི་བཀྲ་བལྟ་དད་འདུན་ཆེ་བའི་ལྷན་ཞིག་ལགས་སོ།

མགར་སྟོང་གཏིར་ཆེན་སོགས་སྟོབ་མ་རིག་པ་འཛིན་པ་མཁས་དང་གྲུབ་པ་མང་རུ་ཕྱོན། རྗེ་འདི་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་མི་ཡི་རྣམ་པར་ཕྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཉེ། མགར་སྟོང་གཏིར་ཆེན་གྱི་རང་རྣམ་ལས། སྤྱར་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ཆེ་ཞེས་པའི་ལུང་བ་ཆེན་པོའི་མིང་བཏགས་པའི་ཕུ་ལ་འདས་འབྲུངས་པ་ལྷན་མཐར་ཐིག་གྱི་ཡང་སྤྱལ་ཞེས་སྟོས་བཏགས་པ། དོན་ལ་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་པ་པ་ལྷན་འཁུར་མེད་གསང་སྤྲུག་པལྟན་འཛིན་ཞེས་གསུངས་

པས་ན་རྗེ་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་། ཁོང་གི་སྐུ་གདུང་
དངུལ་གདུང་ཆེ་ཤོས་སྐྱེས་ལེགས་ཤིག་སྟེ་སེ་ར་དཔོན་པའི་འདུ་ཁང་ཏུ་བཞེངས་ཡོད་པ་དང་།
ཕྱིན་ཆུབས་དང་རྟེན་ཅ་ཆེན་ཏུ་བཀྱར་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བར་སོས་སོ། །དེ་ཙམ་ལས་ནམ་ཐར་ལག་
ཏུ་མ་སོན་པས་ཡིད་པངས་ཀྱང་བརྗོད་ཐབས་མ་ལྟོན་ནོ།།

རྗེ་མཆོད་སྐུ་ཆེན་པ་བླ་མ་ཁྱེན་བཙུན་འཕེའི་དབང་ལྷག།

དུགས་པོ་རྒྱ་འོད་གཞོན་ཅུའི་ནམ་འཕྲུལ་སྐུ་ཆེན་པ་བླ་མ་ཁྱེན་བཙུན་འཕེའི་དབང་ལྷག་ནི། རབ་
ཡིད་མེ་སྤང་སྟེ་སྐུ་ལ་1817 ལོར་སྐུ་འབྱུངས། རྗེ་དཔོན་ཤེས་རབ་དབང་ལྷག་གི་ཡང་སྐུ་ལ་ཏུ་ངོས་
བཟུང་། དཔལ་ལྷན་ནམ་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱིར་ཏུ་ཀམ་འབྱུར་མེད་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཞབས་ལ་
གདུགས་ཏེ། གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྗེ་གས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་།
ནང་ཆོས་ལྟ་དང་། སྐུ་གསུམ་སྦྱབ་པ་དང་། ལྷག་རྗེ་གས་རྒྱུད་འཇུག་དང་། ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
དམར་ཁྲིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཆོ་སོགས་དཔལ་ལྷན་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་ཆང་
སྐྱགས་སུ་གསན། བསྟོམས་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཅལ་རྒྱས།

བྱུང་པར་ཏུ་ལྟ་མཆོག་རྗེ་རྒྱུར་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ནས་བྱབ་པའི་ས་མཐོར་
གཤེགས། གནམ་ཆོས་དང་། རྩ་སྤྱིར་པའི་ཟབ་གཏེར་དང་། ཀར་སྤྱིར་སོས་གྲོལ་དང་། དཔོངས་
འདུས་དང་། དཔོངས་ཟང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ནམ་གསུམ་དང་། འཇའ་ཆོན་ཆོས་སྟོར་དང་།
སྟོང་ཐིག་ཡ་བཞི་དང་། མཛོད་ཆེན་བདུན་དང་། རྒྱུད་བཅུ་བདུན་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྐུ་སེམས་
གསུམ་དང་། རྟེན་རྒྱུད་པལ་མོ་ཆེ་སོགས་ཆོས་བཀའ་སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་ལས་པ་གསན་ཏེ་སྤྱིར་འབྱུར་
བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་བྱུར། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྗེ་གས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས།

གཞན་ཡང་དཔོན་སྐུ་ལ་འཇིགས་མེད་རང་གྲོལ་དང་། ལྷག་སྤང་པ་བླ་འདུས་ཅལ་སོགས་
བཤེས་གཉེན་ཏུ་མ་ལས་གདམས་པ་མང་ཏུ་གསན། སྐུ་ཆོ་རྒྱལ་བོར་མཆོམས་དང་བསྟེན་སྦྱབ་
མཛོད་ཅིང་། སྐུ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བཅུགས། ཞར་ལ་ལྷ་ལྷན་དཔོན་པོ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་

བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྒྲིབ་དགོན་གྱི་གསེར་ཁྲིར་བཞུགས། དཔལ་ལྷན་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་མན་ངག་ལྷག་
བཞེས་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་མེད་ཏུ་བསྐྱུངས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། མཇུག་འཕྲིན་གྱིས་
རྒྱལ་ཤོང་ཆོ་བ་ཁག་ལ། ལྷོ་ར་བཞི་སྐད་རྒྱལ། །རྩ་རོང་སྡེ་བཞི། མགོ་ལོག་ཁག་གསུམ་སོགས་སྒྲིགས་
ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་བྱུང། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ལ་བཞུགས་ཏེ་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་བསྐྱུས་ཚུལ་
བསྟན་ཏོ།

ག་ག་པ་བླ་འགྲོ་འདུལ་རྗེ་ཞེ།

གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་སངས་ལ་ག་ག་པ་བླ་འགྲོ་འདུལ་རྗེ་ཞེ་ནི། རྒྱལ་ཤོང་ཁོ་སྐྱབས་ལྷན་
ཀྱི་ག་ག་ཞེས་པའི་སའི་ཆར་ཡབ་གནས་རྒྱལ་འབྲུམ་ཞེས་པའི་སྐུ་གསེང་ལ་འཛིན་པ་ཞིག་དང་།
ལུམ་ཨ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལོ་1818 ལོར་སྐྱུ་འབྲུངས། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་
འབྲུངས་ལོ་ནི། ག་ག་དགོན་པ་དང་། སང་ནག་དགོན་པས་སྐྱུང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས་རབ་
བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཤིང་ལོ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལོ་1794 ལོར་འབྲུངས་པར་བྱས་འདུག་མོད། དེ་ནི་མགར་
བ་གཏེར་ཆེན་གྱི་རང་རྣམ་ཏུ་ཁོང་གིས་དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ཆེ་འདིའི་བྱུང་ཏུ་གཙུག་ལྷན་ལྷན་
བར་བཤད་པས། དེ་ཏུས་དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཡོད་པར་ཐལ་ལ། དེ་འདྲ་དགུང་ན་
མཐོན་པོར་སྐྱེ་བས་མེད་པ་ནི། དེ་ཆེས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་གྱིས་ཁོང་ལས་གདམས་ངག་གསན་པའི་
སྐོར་གྱི་བྱུང་བ་ལས་ཤེས་པ་དང་། ཆེ་འདི་ཤུག་སྐྱུང་པ་བླ་འདུལ་ཆུལ་གྱི་ཞལ་སྒྲོབ་དཀྱིལ་འཁོར་
འཛིན་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གས་ཡིན་པར་བཤད་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དབྱེད་ན་ལོ་ཆོགས་དེ་
རྣམ་དག་མིན་པ་མཐོང་ལ། ལྷག་ལོ་བར་བཤད་པ་དག་ན་སྒྲོས་མ་ཐག་པའི་རབ་ཡིད་ས་སྐྱེ་ཏུ་
འབྲུངས་པར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་མཐོང་ནས་བྲིས་པའོ།

དེ་ཡང་བྱུང་དཀར་དགོན་གྱིས་རྗོ་ཁོག་གི་བོ་ཆུང་ལ་བྱུང་བའི་བྲིས་ཞིག་ལ་བྲིས་པ་བྱུང་
པར་བ་ཞིག་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐོས་ནས་དེ་སངས་སངས་བླ་མ་དབང་ལྷག་གི་རྣམ་སྤྱུལ་ཡིན་མིན་རྟོགས་
ཆེན་བཞི་བ་མི་འགྱུར་རྣམས་མཁའི་རྗོ་ཆེ་ལ་ཞུས་པ་ན། བོ་ཆུང་ཟེར་བའི་བྲིས་པ་དེ། བྱུང་གི་སྤྱུལ་

སྐྱེ་མིན་གསུངས། སྤྲུལ་དབང་ཕྱག་གི་ཡང་སྲིད་གར་ཡོད་ལྟས་པ་ལ། ག་ཞེས་བྱ་བའི་ས་སྟོན་གས་
དེར། །ཞུ་དང་གནས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱ། །ཁྱེད་སྟག་གི་ལོ་བ་ཅན། །དབང་ཕྱག་སྐུལ་པ་དེ་ན་
གདལ། །ཞེས་སྐྱེ་ཕུལ་དང་ཡབ་ཕུམ་ལོ་རྩས་དང་བཅས་པ་གསལ་བོར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སྤྲུལ་
དབང་ཕྱག་གི་ཡང་སྐུལ་རྩ་ངོས་བཟུང་སྟེ་རྩུང་དཀར་དགོན་རྩ་བྱི་ལ་མངའ་གསོལ།

སྐྱེ་ན་ཕྱ་བའི་རྩས་ནས་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཆལ་འབར་བས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་ཆོགས་མེད་རྩ་
མཁྱེན། རྟོ་ལ་འབས་རྩེས་བཞག་པ་དང་། རྩ་འཇག་མའི་ཅེར་དཀྱིལ་ཀྱང་མཛད་པ་དང་། རྩོན་
གནས་རྩེས་སུ་བྱན་པ་དང་། རྩོག་གྱུར་གྱི་དོན་མཁྱེན་པའི་མདོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་མངའ་བས་
ཕུལ་མི་ཀུན་གྱིས་ཤིག་ཐོག་མཚུབ་བྱ་སྐུལ་སྐྱེ་དང་། རྩོགས་རྩས་ཀྱི་པད་འབྱུང་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་
སྤྲུལ་གས་ཀྱི་མཆོན་ནས་འབོད། སང་སྐུལ་རིག་འཛིན་དོ་རྩེ་དང་། རྩག་སྤང་གཏིར་ཆེན་པ་སྤྲུ་
འདུས་ཆལ་སོགས་ལས། མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྐྱེ་དང་། བྱང་པར་རྩ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་
ཕུལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྲིན་གྲོལ་མན་ངག་མཐའ་དག་གསན། བསྐྱེམས་པས་ཉམས་ལེན་མཐར་
ཆགས་སུ་མཛད་པས། རྩོགས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། གྲུ་འཁོར་དང་བཅས་དར་
མདོའི་སྟོན་ཀྱི་མཆོ་ཞིག་ལ་བུམ་གཏིར་འཛོག་པར་ཐེབས། དེར་སྤེབས་རྩས་སྟོ་བྱར་རྩ་གང་
ནས་བྱང་ཆ་མི་འཆལ་བའི་རྒྱའི་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་ཞིག་འོང་། ཁོ་མོས་བྱོད་ནི་ཟབ་མོའི་གཏིར་ལ་
དབང་། བདག་ནི་བྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོ་འདིའི་ཐབས་ཤོགས་ཡིན། མཆོ་འདིའི་ནང་གཏིར་གྱི་སྟོན་བྱ་
མཆིས། ད་ལེན་པའི་རྩས་ལ་བབ་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། བདག་རབ་རྩ་བྱང་བ་ཡིན་པས་ཐབས་ཤོགས་
ཤིག་དགོས་དོན་མེད། བྱོད་ཀྱི་གཏམ་དེ་བདེན་མིན་སུས་ཤེས་ཞེས་དང་ལེན་མ་མཛད།

འོན་ཀྱང་དེ་ནས་རྩས་མ་འགྱུང་བར་སྐྱེ་གཞོན་ཅམ་ནས་རྩོན་དཀར་པོར་གྱུར་པས། རྩུང་
དཀར་དགོན་ནས་གནས་དབྱུང་བཏང་། བྱོན་ཁར་མཐུན་རྩ་སྤྱེ་མར་སྤེར་ཁང་ཡོད་པ་འདུ་ཁང་
གི་སྟངས་ནས་ཕྱི་རོལ་རྩ་འཕངས་པ་རྩམ་སྤྱེ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཁོར་བར་སྤེར་མ་སར་ལྷུངས་ནས་
ཀྱི་ཡི་ཡི་འཁོར་བའི་གྲུབ་ཉགས་བསྟན། རྩུང་སྟོང་གཟུང་མཆོག་ཆེན་པོ་རྩ་རྩུ་ལའི་གསོབ་འབག་
ལ་གཟན་ལུགས་གཞུས་ནས་བྱོད་དམ་ཉམས་དང་ལྟན་རྩ་འདུག་རྒྱ་ཡིན་ནམ་དམ་ལྟན་དང་

ལྷན་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན། ང་དང་མཉམ་དུ་འགོ་ན་ད་འགོ་གསུངས། སྒྲིབ་ཅེས་པའི་ཡུང་བར་ཕྱག་པ་
ཞིག་དུ་བྱིན། ཕྱག་སྒྲིབ་ཤིང་སྤོང་ཞིག་ལ་གཟུང་ཡི་ཡིད་གཟུགས་ཆགས་པའི་རྟེན་བཅིས་ཏེ་གཟུང་
དེར་བསྟེམས། དེ་ནས་བཟུང་ཤིང་སྤོང་དེ་ལ་གཟུང་བྱེད་ཤིང་དང་། ཕྱག་པ་དེ་ལ་སྒྲིབ་གི་དྲང་སྤོང་
ཕྱག་ཅེས་མིང་ཆགས། ཆུན་པོའི་ཁ་དཔེར་དུང་དཀར་དགོན་ནས་པར་འགོ་འདུལ་དོ་རྗེས་རྒྱ་དུ་
ལ་བྲིད་སོང་བས་དུང་དཀར་དགོན་གྱིས་གཟུང་མཆོད་ཀྱང་མི་འཁོར་བར་སྤོང་ལ། ད་ལྟའང་
དབྱར་ཁར་སྒྲིབ་འབྱུགས་པའི་ཆོ་གཟུང་བྱེད་ཤིང་ནས་མེ་སྟག་མཆོད་པ་དངོས་སུ་མཐོང་དུ་ཡོད་
པ་དང་། གཟུང་བསྐྱབ་ན་འབྱུང་སྒྲིབ་པའི་གནས་ནི་སྒྲིབ་གི་དྲང་སྤོང་ཕྱག་ལས་ལྷག་པའི་བྱིན་
རྒྱལས་ཅན་ཆེ་བ་མདོ་ཁམས་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མེད་པར་བཤད་སྟོལ་ཡོད་དོ།

དུ་རྒྱུང་ཆགས་ལྱུང་སྤེལ་བའི་སྒྲིབ་ཆེན་ཞེས་པའི་ས་དེར་དགོན་ས་གཟིགས། ས་
འདུལ་དང་སྤོང་ཆོག་མཛད་དེ་ས་བཞོས་པ་ན་ས་འོག་ནས་དུང་དཀར་གཡས་འབྱེད་ཞིག་རྟེན།
གནས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་དང་། བདུད་འདུལ་མཆོད་རྟེན་དང་། དུང་
འཁོར་དགུ་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས་ཏེ། དགོན་པའི་མཆོན་ལ་གྲ་གྲ་ངེས་དོན་ཐེག་ཆེན་གླིང་
ཞེས་གསོལ། དཔལ་ལྷུལ་བའི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་དང་མཐུན་པའི་སྐྱབ་འཕྱིན་དང་།
དུས་མཆོད་ཀྱི་སྟོལ་ལེགས་པར་བཙུགས། འདུ་ཁང་བཞེངས་དུས་བཅེགས་འོག་མ་གྲུབ་པ་ན་སྐྱིན་
བདག་ནོར་རྟེན་གྱིས་གོ་མ་བཅོས་མ་གཞོང་བ་གང་དང་། རོ་བེའུ་གང་ཕུལ་བས། ཁོང་གིས་དེ་
རིང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ནས་བཞེས་ཕོར་དཀར་ཡོལ་རྟགས་བརྒྱུད་དེལ་གཅིག་གི་རིན་ཅན་
ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ལ་གོ་མ་སྐྱུགས་ཏེ་ཤེད་ཀྱི་ཕྱིགས་ངོས་ལ་བརྒྱབས། དཀར་ཡོལ་མ་ཆག་
ཅིང་གོ་མ་ཡང་འབྱུག་གཅིག་ས་ལ་མ་རྒྱུངས་པའི་གྲུབ་རྟགས་བསྟན། བཞེས་ཕོར་དེ་དུས་ཕྱིས་བར་
དུ་སྐྱིན་བདག་དེའི་གཡང་རྟེན་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་ནས་བཟུང་ཆགས་ལྱུང་ཤག་སྒྲིབ་དང་
གྲ་གྲ་ཆོང་གཉིས་སྒྲིབ་པ་དང་མི་དཔོན། གསེར་སྐྱུ་དང་རྒྱབ་ཡོལ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཡོན་མཆོད་དད་དམ་
ཟབ་མོར་གྱུར། བཞེངས་པའི་དུང་འཁོར་འགའ་ཡང་རང་འཁོར་བྱེད་པ་ཡང་བྱུང་། བདུད་འདུལ་
མཆོད་རྟེན་བཞེངས་དུས་ནང་དུ་དྲི་མེད་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞག་པ་ལ་དུས་ཕྱིས་རིག་

གནས་གསར་བརྗེ་ཡི་རྒྱུ་ལྟ་མཆོད་ཉིན་བཞིལ་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲོད་ཀྱི་མར་མེ་འབར་བཞིན་
ཡོད་པར་བཤད་དོ།

ཡང་དབེན་སྤྱོད་ལུལ་རི་ཁྲོད་ངེས་དོན་ཐོག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་ཞེས་པའི་རི་ཁྲོད་དང་། པད་
ཡག་དཔོན་མི་འབྱུར་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་གཉིས་ཀྱང་གསར་འདེབས་མཛད། རྒྱལ་སྤྱིར་དུ་ཐེབས་ནས་
གཏིར་ཆེན་པ་ལྷ་འདུས་ཆལ་གྱི་ཡང་སྤྱིད་པ་ལྷ་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པ་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ། རབ་
ཆོས་ཤིང་བྱ་ལ་ཉྱེ་སྤྱི་ལ་1885ལོར་རྒྱ་སྤྱིལ་པ་ལྷ་མདོ་སྤྱོད་པ་ལྷ་མདོ་ལྷ་མདོ་ལྷ་མདོ་ལྷ་མདོ་
དངས། རྒྱལ་སྤྱིར་ཡང་སྤྱིང་འདུས་པའི་དབང་ལུང་གནད་བ་གསལ། གསེར་སྤྱིང་བཅུ་བཞི་
དང་། དུལ་སྤྱིང་བཅུ་ཡིས་གཙོ་འདུལ་ཆེན་བཏེགས། དེའི་སྤྱི་ལ་མེ་བྱིའི་ལོར་རྒྱ་སྤྱིལ་རིན་པོ་
ཆེའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་བ་ལྷ་དཔལ་ལུལ་དར་ཐང་དཔོན་པའི་གྲ་རུའི་ཆོས་བཅུ་ཆེན་མོ་གྲ་
ཆང་ལྷ་བཅུ་འདུས་པའི་དབང་བཞུགས་མཛད། རྒྱ་སྤྱིལ་རིན་པོ་ཆེས་དུལ་བྱེ་ཆེན་གཅིག་སོགས་
འདུལ་ཆེན་བཏེགས་སོ།

རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱལ་དབང་ཨོ་རྒྱལ་པ་ལྷ་འདུས་ལྷ་མ་གཏད་རྒྱ་དང་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་
རྒྱུ་བབ་དཔོངས་གཏིར་དང་། དག་སྤྱིང་ཞལ་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱིར་དང་། ས་གཏིར་དང་། རྒྱས་
གཏིར་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་བཏོན། ལུང་བསྟན་དང་། རྒྱབ་ཆོགས་ཞལ་གདམས་སོགས་ཀྱི་གསུང་
ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་བཏོན། གཏིར་ཆོས་ནམས་པ་ལྷ་བཅུ་འདུལ་དབང་རྒྱལ་སྤྱིང་པས་ཡིག་མཁན་
མཛད་ནས་དཔེར་ཐབ་པར་བཤད་དོ།

མགོ་ལོག་དང་། རྗེ་གསེར་སྤྱི་གསུམ་སོགས་སྤྱི་དབང་ལུང་བྱིད་གསུམ་གྱི་བབ་རྒྱས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར། གུལ་བྱའི་ཐར་བའི་སྤྱི་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེས། ལྷ་ལྷ་སྤྱི་
མའི་ཆོགས་རབ་དུ་མང་པོ་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་མེད་དུ་རྒྱས་
སོ། རྒྱ་ཆེན་གནས་ལ་གངས་གསོས་དང་། གཉན་པོ་གཞུ་ཆེའི་གནས་སྤྱི་ལྷ་མོ་མི་བཅུ་བཅུ་བ་
སོགས་གནས་ངེས་མེད་དུ་མར་རྒྱབ་པ་ཉམས་ལེན་དང་སྤྱིང་མཉམ་རྗེས་བཅུ་པོའི་བརྒྱལ་
ཞུགས་མཛད་པས་གྲགས་པ་ཕྱོགས་མེད་དུ་བྱུང་ཤིང་ལྷ་ཆེན་དང་ས་དབང་མང་པོས་བཀྱར་རོ།

མགར་བ་གཏིར་སྟོན་པ་བླ་བུ་ད་འདུལ་དབང་ཕྱག་སྒྲིང་པ་དང་། སྐྱ་ནག་སྒྲ་མ་བཏུན་པའི་རྒྱལ་མཆོན། པད་ནག་ཆོ་མཆོམས་པ་པ་བླ་རིག་མཆོག་དོ་རྗེ། མགོ་ལོག་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་རབ་རྒྱས། ལྷགས་སྒྱལ་རོལ་བའི་དོ་རྗེ། པད་ནག་དཔོན་པོ་རིག་འཛིན་དོ་རྗེ། བཀའ་བའི་དགོ་སྟོང་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ། བླ་སྒྲ་མ་པ་བླ་སྟོ་གྲོས། ག་ག་དཔོན་པོ་མགོན་པོ་དབང་རྒྱལ་སོགས་སྟོབ་མ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་མང་དུ་བྱོན། གཏུང་རྒྱུད་ལ་རིགས་སྐྱེས་རིག་བཟང་དང་། པ་བླ་མ་དོ་སྐྱེས་བཏུན་འཛིན་དང་། སྐྱེས་མོ་ལ་བ་ཀྱི་སྟོལ་མ་ནམས་བྱུང་ངོ་།།

མཐར་དགུང་གངས་བུུན་ཅུ་ལྷག་ལ་སོན་དུས་སུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བཏུན་ཏོ། །དེའི་ཆོ་མཁའ་ལ་འཇའ་སྒྲིན་སྐྱ་ཆོགས་བྱུང་བ་དང་། རི་དུར་བ་དང་། སྐར་མཐོང་མ་ཕྱོང་བའི་མེ་ཏོག་འབྱུངས་པ་དང་། འཕེལ་གཏུང་དང་རིང་བསྐེལ་བྱུང་བ་སོགས་སྐྱེ་ནང་གསང་བའི་རྟགས་ངོ་མཆར་བ་བྱུང་ངོ་།།

རྗེ་འདིའི་འདས་ལོ་ཡང་ག་ག་དཔོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་རྒྱ་ཉ་ལོར་སྐྱ་གཤེགས་པ་དང་། པད་ནག་དཔོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ས་བོན་ལས་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་མེ་མོ་པག་གི་ལོ་རྒྱུ་སྐྱེ་ལོ་1887ལོར་འདས་པར་བཤད་མོད། འབྱུངས་ལོ་དེ་ཁོང་ཅག་གི་འདོད་པ་གཞིར་བཞག་ནང་སྐྱ་མའི་ལྷགས་ལ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་བར་འདས་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སྐྱེ་མའི་ལྷགས་ལྟར་ན་དགུང་གངས་གོ་བཞི་བར་འདས་པ་ཡིན་དགོས་སྐྱེར་གཉིས་ཀ་འཐད་དོ་སྐྱེ་མ་པ་མེད་དེ། སྐྱ་མ་ལྟར་ན་སྐྱ་གཤེགས་ནས་བཟང་བྱ་སོ་ལྔ་འདས་པའི་འཕྲོར་ཞལ་སྟོབ་མགར་སྟོང་གཏིར་སྟོན་འབྱུངས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྐྱེར་དང་། སྐྱེ་མ་ལྟར་ན་མགར་སྟོང་གཏིར་སྟོན་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པར་ཁམས་སྟོགས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མངགས་དུས་དེ་རབ་ཆོས་མེ་པག་ལོར་ཁེལ་བས་ལོ་སྟོད་ལ་དངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པ་གསལ་ཞིང་། ལོ་སྟོད་ལ་འདས་པ་ཡིན་ན་དེར་ཟད་མོད། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་འབྱུངས་བཅོན་པོ་མ་མཐོང་བའི་སྐྱེར་དང་། གོང་དུ་སྟོས་ཟིན་གྱི་དར་ཐང་དགོན་པའི་ཆོས་བཅུའི་དབུ་སྒྲར་ཕེབས་དུས་དགུང་ལོ་གོ་གསུམ་དུ་སོན་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་བགྲེས་པ་ཞིག་ཕེབས་སྐབ་པར་ཡང་དཀའ་ལ། དེ་དུས་དགུང་ན་དེ་འདྲ་བགྲེས་པའི་སྟོས་ཀྱང་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལོ་ཆོགས་དེ་དག་ནི་ནོར་བུ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དར་ཐང་དགོན་
པའི་ཆོས་བརྩའི་དབུ་མར་ཐེབས་པའི་གྲ་གྲ་སྒྱུལ་སྒྱུ་ཞེས་པ་གྲ་གྲ་པ་སྒྲ་འགྲོ་འདུལ་རྩོམ་ཆེ་མ་ཡིན་
ཞེ་ན། དེ་སྒོམ་གྱི་རྒྱ་སྒྱུལ་གདན་འདྲེན་མཁན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་དགོས་ལ། དཔུང་ན་གྲ་སྒྱུལ་ཨོ་
རྒྱན་ཉི་མ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

མེ་ར་སྒོ་འཛི་འཛིགས་དགའ་སྒྱུལ་སྒྱ།

རྟོགས་པའི་དབང་ལྷན་མེ་ར་སྒོ་འཛི་འཛིགས་དགའ་སྒྱུལ་སྒྱ་འཛིགས་མེད་དགའ་བའི་
རྩོམ་ཆེ་ནི། ཡབ་སྒོ་འཛི་ཆེ་བདག་དང་། དུམ་བུ་བཟའ་ཀམ་སྒྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྒྱུ་འབྱུངས།
ཆུང་དུའི་དུས་ནས་དམ་པའི་རིགས་སད་དེ་རྒྱད་བྱམས་སྟོང་རྩེས་བཟུན་པས་བྱིས་པ་བྱད་
འཕགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། ཡི་གེ་འབྲི་ལྟོག་སོགས་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། ཡ་བོའི་བྲ་མ་ཚུལ་
བྲིམས་སྟོ་སྟོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཤང་གསུམ་པ་རྩེ་གོང་མ་སྒྱུལ་སྒྱ་འཛིགས་མེད་དགའ་བའི་གོ་ཆའི་ཡང་སྲིད་
དུ་ངོས་བཟུང་སྟེ་མེ་ར་དགོན་པར་གསེར་བྲིས་མངའ་གསོལ་ཞིང་། མཚན་ལ་འཛིགས་མེད་
དགའ་བའི་རྩོམ་ཆེ་ཞེས་པ་གསོལ།

ཐོག་མར་མེ་ར་དགོན་དུ་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་ཚན་རྣམས་གསན་སྦྱང་གནང་། དེ་ནས་
དཔལ་ལྷན་མ་དགོན་རྣམས་སྒྲིང་དུ་གྲ་སར་བྱོན་ནས་རྩེ་ཀམ་འགྱུར་མེད་སོགས་ལས་མདོ་སྒྱ་
སེམས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ཆོས་ཚན་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རི་ཆོས་
གསུམ་དང་། རྣང་ཆོས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པར་གསན་བསམ་
མཐར་ཕྱིན་མཛད། གཙང་མདའི་ཀམ་སྒྲིན་གྲོལ་སོགས་སྒྲིས་ཆེན་མང་པོ་སྟེ་མར་བཞེན་ནས་
གདམས་ངག་ཞུན་མཐར་བཅད་པས། སྒྲིང་སྲིད་སེམས་སྒྲོ་བོ་ཤིས། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་
ངོ་འཕྲོད། མེ་ར་དགོན་དུ་ལོ་ངོ་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ་མཚམས་ཁང་གི་སྒོ་འདག་སྒྱུར་བྱས་ཏེ་
སྒྱུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བས་མཚོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དུ་མའི་
ཞལ་མཇལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་དང་དབུགས་དབྱུང་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཟངས་མདོག་

དཔལ་གྱི་རི་བོར་རིག་འཛིན་དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་གྲལ་དུ་རྒྱན་པར་ཐེབས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལོངས་སུ་སྦྱོད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱན་པར་རང་སྤང་དག་པའི་ས་སྦྱོད་ཀྱི་
ཞིང་དང་། ཉེ་བའི་ཞིང་ནམས་སུ་བྱོན་ནས་རྒྱ་སྤྲོ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་དང་།
ཤིང་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། མེ་ཏོག་སྤྲོ་ཆོགས་བསྐྱམས་འོང་ནས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་
དང་། ཤར་སྟོགས་བལྟ་ན་རྒྱག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སོང་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་སྤྲོན་ཨ་རུ་ར་ཆོན་པ་
མི་ཆོད་ཀྱི་ཁུ་རྩུར་ཅམ་བསྐྱམས་ནས་འོང་། དེ་མིག་གིས་མཐོང་ན་མིག་ནད་ཞི་ཞིང་། དྲི་ཡིས་
ཆོར་ན་སྤྲོ་ནད་ཞི་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རིག་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་གི་ནད་ཞི་བའི་ངོ་མཆར་རབ་དུ་
ཆེ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཡུལ་མི་ཀྱུན་གྱི་ངག་རྒྱན་དུ་སྒྲིང་ངོ་།

ཁོང་ཉིད་དངོས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་སྐུར་བཞེངས་པ་དང་། བམ་མཁའ་ལ་སྐྱེལ་གྲུང་བཅའ་བ་
དང་། དྲག་པོ་མངོན་སྦྱོད་ཀྱི་ལས་ལ་དབང་འཕྱོར་བ་བྱུང་ངོ་། ། ཇོ་སྤྲུལ་སྤྱི་ སྤོན་ཆོ་བ་དེ་གཤེགས་
སེམས་དཔལ་རིན་ཆེན་ཏོག །གསེར་ཐུབ་བྱུང་དུ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན། །ཤྲུག་ཐུབ་བྱུང་དུ་
དགེ་བཤེས་ཚུན་ཞེས། །སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །པརྒྱའི་བྱུང་དུ་རྒྱལ་
པོ་ཆོས་བཞེར་མཆོན། །བསྐྱབ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་དགོངས་པ་རང་དུ་གསལ། །གཏིར་སྟོན་དུས་
ཉིད་རྩྭ་ནག་མེ་འབར་ཆུལ། །ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་གཏིར་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ངོ་མ་རོང་
སྟོགས་སུ་དགེ་སྦྱོང་དཔལ་དགའི་མཆོན། །རི་བོ་བྱ་རྒྱང་བཅུན་པ་རྒྱལ་མཆོག་དབྱངས། །མདོ་
ཁམས་སྐས་ཡུལ་ཚུལ་བེམས་སྒོ་གྲོས་ཞེས། །སྟིགས་དུས་བྲམ་མ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རི་
ལྟར་དེ་དག་མ་དག་སྐྱེ་བའི་མཐར། །བསྔོ་སྟོན་མཐུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལྷག་བསམ་གྱིས། །བཏུན་
དང་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེ་སྤེལ་བའི་གཉེན། །འཇིགས་མེད་དགའ་བའི་རྩི་རྩེར་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཆེ་གཅིག་གུས་པས་སྦྱིང་ནས་གསོལ་བ་ཏུ་བས་མཐུས། །ངེས་འབྱུང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དང་ཡང་དག་
ལྟ། །བསྐྱབ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཕྱིན་དུག་རིམ་པ་གཉིས། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་མཐར་
ཕྱིན་ནས། །བཏུན་འགྲོའི་དོན་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས། །སྤྲོན་རས་གཟིགས་དང་འཕྲིན་ལས་
མཉམ་པར་ཤོག །ཅིས་པའི་སྐྱེས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལྟར་གྱི་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་མང་པོའི་ཚུལ་

སྒོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བྱུང་ངོ་།།

བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་བཏུལ། དེའི་ཚུལ་གྱི་
དཔེར་མཆོན་ཅམ་འདིར་ཞུ་ན། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བའི་མ་རུང་པ་སྟེ་བ་རྒྱལ་པོས་
ཁོང་ལ་གནོད་འཆོ་བྱས་པ་ལ། ཁོང་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱུ་རུ་དྲག་པོའི་སྒྱུར་མཐོང་བས་སྤྲུགས་མ་
ཆེད། ནངས་པར་ཁ་བ་བབས་འདུག་པ་ལ་ཁོའི་རྒྱུ་རྗེས་མཛོན་པ་དེའི་རྗེས་བསྟེགས་ནས་སོང་
ཆོ་རྒྱལ་རིའི་ཕྱི་ལོག་ནས་པ་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ཐིམ་སོང་བ་ལ། ཕྱག་གིས་པ་བོང་དེ་ཨ་ལུང་
ལྷར་སྤྲུག་ནས་ལྷགས་ཐག་ཞིག་ལ་བརྒྱུས་ཏེ་ཤིང་གིས་འཐེན་པས་རྒྱལ་འགོང་དེས་མ་བཟོད་པར་
སྟོག་སྟེང་སྤུལ། འཇིགས་དགའི་མཆོན་མོས་ས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆོ་མི་བྱེད་པའི་དམ་
བཅའ་སྤུལ་ཞིང་། ཁོང་གི་ཞལ་གསོལ་ཕོར་བུ་དེ་དམ་ཉགས་སུ་གནང་། ཁོང་དང་རྒྱལ་འགོང་
གཉིས་ཀྱིས་དགོན་པའི་མདུན་རིའི་ངོར་སྤྲ་ཤིང་འདེབས་པའི་གོས་མོལ་ལྷར་སྤྲ་ཤིང་མཉམ་སྦྲུས་
བྱུང་། འཇིགས་དགའི་སྤུལ་པ་རེ་བཞུགས་དུས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲ་ཤིང་གི་ལོ་འདབ་ཉམས་པ་དང་།
སྤྲ་གཤེགས་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་སྤྲ་ཤིང་རྒྱས་པ་སོགས་ད་ལྟའི་བར་དངོས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་ངོ་།།

ཡང་ལྷགས་ཤུལ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་མགོ་ལོག་དུག་ཤོག་ལྷགས་ཤུལ་ཆང་གི་མི་གཅིག་རྒྱལ་
པོར་གྱུར་ཏེ་ཉིན་བཞིན་དུང་བྱིས་དེས་མིས་དངོས་སུ་བཞག་པའི་བསད་མ་ཐག་པའི་སྟོག་ཆགས་
ཀྱི་ཤ་ཁྲག་དྲོན་མོ་གང་འདྲོད་རེ་བཟའ་བཏུང་མ་བྱས་ན་སྦྲུས་བྱིས་ཀྱི་མི་བཟ་རུ་འོང་བས། དུང་
ཆང་དེའི་སྟོགས་སུ་མི་གཞན་འགོ་དཀའ་བར་གྱུར། སྤྲ་མ་མང་པོར་ཞུས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་བྲལ།
འཇིགས་དགའ་མགོ་ལོག་ཏུ་ཐེབས་དུས་ཤིག་དེའི་ལོ་རྒྱུས་གསན་ཏེ། དུང་ཆང་དེར་བཞུགས་
ནས་ཞག་མལ་མཛད། མཆོན་མོར་རྒྱལ་འགོང་དེ་འོང་སྟེ་ཁྲག་ཕོར་བ་གང་བཞག་པ་དེ་འཐུང་
ཞིང་། ཤ་རྒྱམས་ཐོས། དེ་ཆོ་འཇིགས་དགའ་ཡིས་པཌ་ཤར་གཅིག་གིས་ཁོ་རང་མེ་མདའི་མདའ་
ཡི་ཁྲག་མ་ཞིག་ཏུ་བརྒྱག་སྟེ་དམ་ལ་བཏགས། ཕྱག་གི་རྩོད་དྲིལ་གཉིས་ལས་རྩོ་རྩེ་དམ་ཉགས་སུ་
གནང་། དྲིལ་བུ་ནི་ད་ལྟ་འདྲེ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། མདའ་ཁྲག་དེ་དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་དུ་
འཇིགས་དགའ་སྤྲ་ཐོང་རིམ་བྱོན་གྱི་གཟིམས་མལ་གྱི་འོག་ཏུ་བརྒྱག་ནས་ཡོད་པར་བཤད་ངོ་།།

ནངས་པར་གྱིས་ཚང་དེས་འཛིགས་དགའ་སྤུལ་སྤྱོད་གསོལ་བ་དྲངས། སྤེར་མ་མེད་
པས་སྤྲུག་ཆལ་ཡ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བས་ནམས་བཞག་སྟེ་མདུན་དུ་སྤུལ། ཁོང་གིས་སྤྲུག་ཆལ་
འདིའི་ཡ་གཅིག་དེ་ཡོད་དམ། འདི་བདག་ལ་སྤྱིན་པར་གྱིས། ཞ་ཁུ་བསོད་ཀྱན་དེད་གཉིས་ལ་
དགོན་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཆོས་བརྩུ་ཆོགས་དུས་མཁོ་གསུངས་པས། རོལ་མོ་དེ་ཁོང་ལ་སྤུལ། ཕྱིས་
སུ་སེ་ར་དགོན་དུ་ཡ་བྱང་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བའི་སྤྲུག་ཆལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད་
པའི་ངག་སྒྲོས་མཚར་བོ་ཞིག་ཀྱང་མཆིས། གཞན་ཡང་ཐེ་བོའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་རྒྱལ་འགོང་མང་པོ་
དམ་ལ་བཏགས་ཤིང་ཡུལ་ཁམས་སྤྱི་ལ་ཕན་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་གནང་བས། གསེར་རྟའི་
ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བགེགས་འདུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སེ་རའི་འཛིགས་དགའ་ཞེས་བྱུང་
ཏེ་དུ་གྲགས་སོ།།

ར་ཤག་གཏེར་སྟོན་ཟེར་བ་ཞིག་དང་ཁོང་ནམ་གཉིས་གྱིས་དྲག་པོ་ཡེ་ཤེས་རབ་འབར་གྱི་
སྤྱིན་སྟེག་མཛད། ར་ཤག་གྲུབ་ཐོབ་གྱིས། རྟེན་འབྲེལ་བཟང་། གྲུབ་ཐོབ་གཉིས་མཉམ་འཛོམས་
བྱུང་བ་ལ་རྟགས་ཤིག་ཡོད་ན་ལེགས་གསུངས་པས། འཛིགས་དགའ་ཡིས་ཡུངས་དཀར་གྱིས་ཐབ་
ལ་བྲབ་པས་སྤྱིན་སྟེག་གི་མེ་རང་འབར་དུ་སོང་། ར་ཤག་གཏེར་སྟོན་གྱིས་སྤྱིན་སྟེག་གི་རྩས་
བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་ནམས་གསེར་དངུལ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཏུ་བསྐྱར་བའི་ངག་སྒྲོས་ཡོད་པ་དང་།
ཤུ་དྲག་མེ་བྱུང་འབྲིལ་པའི་གཏོར་སྐབ་ཅིག་གསུངས་སྐབས་སུ། ཤུ་བ་དངུ་མཛད་ཀྱིས་ཁོང་ལ་
མངོན་ཤེས་ཡོད་ཟེར་པ་ཞི་བདེན་སྟུམ་ནས་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་རིགས་བདག་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་
གྱི་དངུ་ཐོག་ཏུ་བྱུང་བསྐྱེད། ར་སྐབས་སུ་འཛིགས་དགའ་ཚང་གིས་གསོལ་ར་མ་བཞེས་པར་ན་
བཟའ་ཡིས་དངུ་བཏུམས་ནས་བཞུགས། ཤུ་བ་ནམས་གྱིས་བྱིད་གྱིས་གསོལ་ར་མི་བཞེས་དོན་ཅི་
ཡིན་ཞུས་པས། སྤང་མཐའི་དངུ་གཙུག་ཏུ་བྱུང་གི་སྤེར་མོ་བྲག་ནས་དངུ་མྱུང་ཀྱང་ཕྱིར་ཐོན་བྱུང་
བས་ངའི་སེམས་མི་བདེ་བར་འདུག་ཅེས་ཤུ་བའི་ནམ་རྟོག་དེ་མཁྱེན་པའི་གསུང་བྱུང་། དངུ་
མཛད་ཀྱིས་བཟོད་གསོལ་སྤུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མཆིས། སེ་ར་དགོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་
སྟོབ་འབངས་དུ་མ་ལ། མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཚུལ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་

ཀྱལ་བ་དཔལ་ཡུལ་བའི་ཚོས་ཆོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་། རྒྱ་དང་། གནམ་ཚོས་དང་།
ཆགས་མེད་གྱི་གསུང་སྒྲོར་རྣམས་གྱི་དབང་ཡུང་བཅུ་བྲིད་སྟོགས་མེད་དུ་གནང་བས་དུས་འདུ
བར་མཛད་མཐར་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་བརྩུས་སོ།

ཀེ་རྒྱ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་མཚོ།

རྟོགས་པ་མཚོག་ལུན་གྱི་འབྲུལ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པ་ཀེ་རྒྱ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་མཚོ་ནི། འཕགས་
མཚོག་སྟགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤུང་ཆེན་ས་ར་ཏ་པ་དང་། ལང་གོ་ལོ་ལྷ་བ་དགོན་མཚོག་འབྱུང་
གནས་དང་། རྗེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པ་དང་། སྤུང་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་དང་། གཏེར་ཆེན་རྒྱ་
སྤིང་པ་དང་། གཏེར་ཆེན་སྟག་ཤམ་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་པར་རྣམ་ཐར་ལས་བཤད་ལ།
ཁོང་ཉིད་རབ་ཡིད་ཤིང་སྤེལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1824ལ་ཡབ་སྟོང་རིགས་ཀེ་རྒྱ་བསོད་ནམས་རྒྱས་དང་།
ཡུམ་སྒོ་བཟའ་ཨ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། ཁོན་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཁོང་ཞོ་ཞེས་པའི་མཚན་
གསོལ། རྒྱུ་དུས་ནས་ལ་ཤི་བས་མ་བྱ་གཉིས་དང་ཨ་ཕྱི་གསུམ་པོ་དབུལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པར་
གྱུར། སྤྱི་མ་གཤི་ཆེན་གྱི་དུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཉིད་དམ་པའི་རྣམ་འབྲུལ་ཞིག་ཡིན་
པས་ལྷ་ཅི་དགོན་དུ་གྲ་སར་སོང་གསུངས་པ་བཞིན་དེར་བྱོན་སྟོག་བསྐྱབ་བཞིན་བཞུགས། དགོན་
པར་སྤྱོད་མོ་དང་། གཏེར་མ་ལེན་པའི་གྲལ་དུ་སོང་ནས་འཚོ་བར་བྱས། ལྷ་ཅིའི་ནང་སོའི་གཡོག་
པོར་བསྐྱད། ཡི་གེ་ཅི་ཡང་མ་ཤིས། ཤིང་སྟན་དང་། ར་མ་དང་། བཞོན་མ་དང་། ཁལ་འདིད་
པ་མཛད། བཅའ་བཟོ་བསྐྱབས་པས་བྱང་རྒྱུ་པར་གྱུར།

པལྒ་མཁུན་བཅེ་འོད་ཟེར་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་བསྟན་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ་དགེ་བསྟོན་
བསྐྱབས། ཀམ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་མཚོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དེ་ནས་གྲང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་
ལུན་གྱི་སྤྱི་མཚན་མཛད་ནས་ལོ་འགར་འདས། མ་ཤི་ཞིང་ཨ་ཕྱི་དེ་ལ་གཡོག་བགྱིས། སྤིང་མོ་
བཟང་མོ་ཟེར་བ་ཁྱ་བོ་ལ་བཅོལ། དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་གནམ་ཚོས་སྟོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་།
རྫོགས་ཆེན་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་གསན་ནས་བསྟོམས། ནང་ཚོས་བྲ་ཁང་དང་། ལུན་ཁང་སོགས་

ལུ་ལ་བཞུགས། གྲོ་སྟོག་ནམ་བཞིས་གྲོ་སྒྱུངས་པས་འཁོར་བར་ཞེན་པ་སྟོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཏེ་སྤྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཉིན་མཆོན་བར་མེད་ཏུ་བཙོན་འབྲུས་
དྲག་པོས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་བསྐྱངས་པས་དག་མ་དག་གི་མཐོང་སྣང་སྣ་ཆོགས་དང་། སྟོན་གནས་
རྗེས་དྲན་དང་། ཡི་དམ་རྩོམ་གཞིན་ལུས་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་བྱུང་།

བར་མཆོམས་ནས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་མི་དང་མི་བཞིན་འགྲོགས་ཏེ་བརྟེན་ཡིག་དང་
གཉེར་ཡིག་སོ་ཏེ་སོགས་དཔག་མེད་གཏད་པའི་ཉམས་སྒྲུང་ན་ཡང་རྩུན་པར་དགོངས་ཏེ་
མཆོག་འཛིན་མ་མཛད། སྤྱི་མ་མཐུན་བཅེས་ཀྱང་གང་ཟག་སྟོན་ལུ་ཉིད་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་། རྩོ་
རྗེ་ཐེག་པའི་གསང་ལམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡི་རོ་སྟོན་རྣམས་གནང་། དབང་དང་གདམས་པ་རྒྱ་
མཆོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་མ་གནང་བ་གསན། རྗེ་དེ་ལས་རབ་བྱུང་གི་བསྐྱབ་པ་བཞེས། ལྷ་ཅེ་དགོན་པའི་
སྒྲུབ་ཀྱང་བགྱང་བྱ་གསུམ་ལ་བསྐོམས། སྟོང་གསུམ་ལག་མཐིལ་ཏུ་གཟིགས་པ་བྱུང་བས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྩུན་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱོ། སྤྱི་མ་ཆོས་གཤམ་ཞེས་ཀྱུན་གྱི་དད་པ་དང་
ཡིད་སྟོན་གྱི་གནས་སུ་བྱུང་། གྲོ་བུར་ཏུ་བསྒྱུངས་པས་ལྷ་སྟོན་དང་གཙོད་ཡིག་གཉིས་མ་གཏོགས་
རྒྱ་རྗེས་མེད་པས་དེ་གཉིས་གྱིས་འདོན་བཅོལ་བྱས། སྤྱི་མ་རྣམས་གྱིས་གཙོད་ཡིག་རྩེར་གནང་
སྟེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཏུ་བཞུགས་ཞུས་ཕུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྒྲུང་གཞི་དྲངས་ཤིང་སྤྱི་ཆེ་
བརྟན་པར་བྱུང་། བོ་རྗེ་སྤྱི་མ་ཆོས་ཉིད་དང་ཁོང་གཉིས་ལྟ་སར་བྱོན། མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལུན་ར་
སྒྲུང་གཙོད་པ་ཞེས་པར་མཇལ། གཙོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། བན་ཡོན་དང་། གནས་འབྲེལ་
ལུགས་ཀྱི་གཉན་ས་བཅད་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་བྲིད་གསན། དེ་ནས་གནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་གནས་
འབྲེལ་གཉན་ས་ཞག་གཅིག་ཅུ་ཡང་མ་བསྐྱར་བར་ཉམས་ལེན་བགྱིས། སྟོང་ཆོད་དང་ཆར་
ཆོད་རྣམས་མཐར་ཐུག་།

མར་དགོན་པར་སླེབས་པ་ནས་ཡང་བགྱང་བྱ་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱང་ལ་བཞུགས། དེ་ལྟར་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་ལོ་ཉི་ཤུ་སོང་མཆོམས་སུ་ཐོད་ཀླལ་སྟོང་ཐུན་ཁང་ཏུ་ལོ་གཅིག་ལ་
བཞུགས་ཆེ་ཉིན་མཆོན་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་སྒྲུང་འབྱམས་ལྟས་པ་བྱུང་བ་ན་རིག་པ་ཆོད་ཐེབས་ལ་ཐོན་

པ་ཡིན་ངེས་ཞེས་སྒྲ་མས་གསུང་གིས་བསྟགས་པ་བཞིན། བར་རྒྱང་བསྐྱེམས་ཆེ་ཕོ་བ་བུམ་ལྟ་བུར།
བདེ་དོད་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་རས་རྒྱང་ཐུབ་པ་དང་། དབུ་མར་རྒྱང་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཆངས་བུག་
ཏུ་དོད་རྒྱས་ཤིང་ཕྱིས་སུ་དབུ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལྷུངས་པ་ན་དེ་དག་འཇའ་ལྷུས་འཕོ་ཆེན་འབྱུབ་
པའི་རྟགས་ཡིན་པར་སྒྲ་མས་གསུངས། རྗེ་མཁྱེན་བཙེ་སྟུ་གཤེགས་ལ་ཉེ་ཆེ་མུ་ངན་མཛད་པས་
ཁྱོད་ཐུགས་ངལ་མ་མཛད། བདག་གིས་བཤད་པ་ནམས་ཉམས་ལེན་བྱས་པས་ད་བདག་དང་
དགོངས་པ་མཉམ་པོར་གྱུར་འདུག། བསྟན་འགྲོའི་དོན་སྦྱོང་རན་ཞེས་གསུང་གིས་དབུགས་དབྱུང་
གནང་། སྒྲ་མ་འདས་རྗེས་གསུང་མཛུགས་ལོ་མཆོམས་སྟོན་པར་དམ་བཅས་ལོ་གཅིག་ལ་
བཞུགས། གེ་རྒྱ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། གྲང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྷན་དང་། རི་ཤུལ་ཡོན་
ཏན་དཔལ་བཟང་དང་། བོ་རྗེ་ཆོས་ཉིད་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅེ་མཁྱེན་བཙེའི་ཐུགས་སྒྲས་བཞེས་
གྲགས་པ་སྟོབ་མ་མཆོག་གྱུར་བཞི་ཅུ་གྲགས་སོ།

ཤུག་སྐང་པ་སྒྲ་འདུས་ཆལ་གྱི་མཛུགས་ནས་ཟབ་ཕོ་གཙོད་གྱི་དབང་ལྷུང་གསན་ཏེ་ཉམས་
ལེན་མཛད། རྒྱ་ནག་སྤང་ཆེན་འབྱུང་རི་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་གྱི་རྒྱ་མིག་བརྒྱ་དང་ཆ་
བརྒྱད་འགྲིམས་ཆེ་ལྟོང་ཆད་རྣམས་མ་ཅིག་ལ་བསྟོན་གྱི་གསུང་རི་བཞིན་བྱུང་། རྒྱུས་རབ་གཏེར་
ཆེན་རྒྱས་ལྷན་བདུད་འདོམ་རྩོམ་རྗེའི་ཞབས་རྒྱུ་ནས་ཁོང་གི་གཏེར་གསར་གྲོ་ལོད་དབང་ཆེན་
གསན། ཁོང་གིས་འཇའ་ལྷུས་འབྱུབ་པར་ལྷུང་བསྟན། གནས་མཆོག་སྟུ་སྒྲའི་རི་ཁྲོད་དུ་ལོ་གསུམ་
སྟུབ་པ་མཛད་པས་ཉམས་སྤང་དུ་རྩ་ཡབ་སྤིང་ལ་བྱོན་ཏེ་ལོ་རྒྱུན་པ་སྒྲ་འབྱུང་གནས་མཇལ་བ་
དང་། དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོས་ཆོགས་འཁོར་གྱིས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་ཤར། གནས་དེ་
ཞིག་གསོ་མཛད། འཕགས་པ་ལོ་གི་ཤུ་རིའི་རྣམ་འབྲུལ་དོར་ཤུལ་སྒྲ་མ་པ་སྒྲ་བཟླ་ཤིས་ཟེར་བ་སྒྱེ་
ཐིང་ཉེ་ཤུ་རེ་མཁྱེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཁོང་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྟུལ་སྟུ་ཡིན་པར་གསུངས། ཤར་དུང་
རིར་རྩོམ་ཅིག་མོས་ཞལ་གཟེགས་པ་དང་། རྒྱལ་མོ་དམུ་དོར་ལོ་གཅིག་སྟུ་མཆོམས་མཛད། མདོ་
མཁྱེན་བཙེའི་སྒྲས་མཆོག་རིག་པའི་རལ་གྱི་རི་སྟུ་མཛུགས་སྤིང་ཐིག་གི་དབང་ལྷུང་དཔག་མེད་
གསན།

ཀ་ཀོང་སེངྒེ་ཡང་དགོན་ཏུ་ལོ་གསུམ་ལ་སྐྱབ་པ་མཛད་ཆོ་པ་སྤྱི་འབྱུང་གནས་དང་རྗེ་
འབངས་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སྒྲུབ་ལ་ཡང་ཡང་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་བརྗོད་པ་སྟོན་པ་བྱུང་། རྒྱུ་
སྐྱབས་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཇུག་ཆོ་ཆོགས་དང་མཆོད་པ་དཔག་མེད་མཛད་ནས་གསོལ་བ་
བཏབ་པས་ཉམས་དང་རྗེ་ལས་ཏུ་ཞལ་གཟིགས་དང་རང་ལ་ཐིམ་པའི་སྤྲུང་བ་བྱུང་། རྩམ་ཐང་
ཏུ་ཐེབས་པ་ན་གཙང་པའི་རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་དག་དབང་ཆོས་འཕགས་རྒྱ་མཆོ་དང་། དག་དབང་
ཆོས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཏུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་། སྦྱོར་དྲུག་སོགས་རྩོམ་དང་
པའི་བཀའ་ལྟར་དབང་གསུམ་གྲངས་མེད་གསན། ཆོས་རྗེ་དང་། གཙང་བ་ཀྱན་གྱིས་ཞབས་ཏྲིག་
མཛད་ཅིང་རྩོམ་པའི་སྤྱི་ལོ་མང་པོས་རྟོགས་འབྱུལ་དང་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་ནས་སྤྱི་མར་གྱུར་
ཅིང་ལྷ་ཅེ་གཙོད་པ་ཞེས་གྲགས།

འཛམ་ཐང་ཏུ་སྐྱབ་ཟུ་བཅུགས། ལྷ་ཅེ་དགོན་པའི་སྐྱབ་ཟུ་ཞིག་གསོ་མཛད། ཏུང་འཁོར་
དང་། མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས། ལྷ་ཅེ་དགོན་པའི་སྤྱི་བསྐྱོས་ཞེས་པར་བསྐྱོས་པས་ལྷུལ་གྱི་ཏུ་
མར་འབྱུལ་སྤྱད་ཏུ་ཐེབས། ཨ་སྦྱོང་གོང་མ་ཆང་ཏུ་ཕུར་སྐྱབ་མཛད་པས་སྐྱབ་གཏོར་ཐམས་ཅད་
ལ་མེ་ཏྲིག་ལག་མཐིལ་ཅམ་རེ་སྦྱེས། དཔྱན་གྲང་རར་ལ་ཡོན་ཆབ་ཆབ་རོམ་ཏུ་མ་སོང་བ་སོགས་
ཀྱི་རྟགས་བྱུང་། དཔྱང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ནས་བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་ལྷའི་བར་མི་ལམ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་སུ་དག་
ཅིང་ཉིན་མཆོན་གྱི་སྤྲུང་བ་ཆོས་སྦྱུང་རོལ་བར་ཤར། དཔྱུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཡང་དཔོན་གཡོག་
བརྒྱ་ཅམ་བཅས་བྱོན། སང་སང་གྲ་གྲ་པ་སྤྱི་འབྱུལ་རྗེ་རྗེ་དང་། ཨ་ལོ་སྤྱི་མ་བསྟན་འཛིན་དར་
རྒྱས། འདུས་ལྷུ་སྤྱི་མ་བསོད་ནམས་ཆོས་ལྷན་རྣམས་དང་མཇུག་ཏེ་སྤྱུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲིས་སུ་
གྱུར། རྒྱ་རོང་རྣམ་སྤྱི་ལ་ཀྱན་བཟང་ཐེག་མཆོག་རྗེ་རྗེ་མཇུག་ནས་རྟོགས་འབྱུལ་དང་དབང་ལྟར་
མང་པོ་གསན། རྩོང་གི་སྐྱ་རིམ་ཏུ་ཕུར་སྐྱབ་མཛད་པས་གཏོར་མ་རྣམས་ལ་མེ་ཏྲིག་སྤྱི་ཆོགས་
སྦྱེས། དམ་པ་བྱིད་ནི་རྗེ་རྗེ་གཞོན་ནུ་དངོས་ཡིན་པས་སུས་མཇུག་རན་སོང་མེད་ཅིས་བསྟུགས་པ་
བརྗོད།

རྩྱ་སྤྱིང་པའི་ཕུར་བ་ཡང་གསང་སྤྱི་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ནས་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་

ཡིན་འདུག་ལ། འཇམ་དབྱངས་ནམ་འཕྲུལ་མི་པམ་ནམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོར་མངལ་ཞིང་རྟོགས་འབྲུལ་
མཛད་པ་ན་གིན་ཏུ་ཐུགས་དགུས་ཏེ་བྲིད་གི་དགོངས་པར་བདག་གིས་ལན་མི་སློབས་གསུངས་
ཏེ་ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས་སྒྱུན་ཆབ་བསིལ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོར་མངལ་ནས་རྟོགས་
འབྲུལ་དང་དབང་ལུང་མང་པོ་གསན། སྤར་པའི་དབང་གནང་ཆེ་བྲིད་ཉིད་སྤར་པའི་ནལ་འབྱོར་
བ་ལྟ་དགོངས་སྤྱོད་གསུམ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད། སྤར་
ཐེབས་ཆེ་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྱུན་བཅུམ་ནས་རྟོགས་དགོངས་མཐར་ཕྱིན་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་
ཡང་ཡང་གསུངས། ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་མངལ་ནས་རྟོགས་པ་སྤུལ་ཞིང་ནལ་འབྱོར་
བཞིའི་ལེགས་བཤད་ལུས།

དཔལ་ལྷན་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྒྱ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་པའི་མདོ་སྤྲེལ་བསྟན་འཛིན་དང་།
ཀམ་སྒྱ་ཆེན་ཡང་སྤུལ་མདོ་སྤྲེལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ལྟ་སྤུལ་པའི་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་
བཟང་པོ་དང་། གཟི་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་བཞི་ཡིས་ཁོང་ལ་
མངལ་ཞིང་སྤྱིན་གྲོལ་གི་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། རྒྱ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས། རྟོགས་ལྡན་དེ་ཉིད་
རྟོགས་པ་ཁོང་བས་མཐོ། གསུངས་ནས་བསྟན་པའི་མངལ་བདག་ཏུ་གསོལ། ཡིད་ལྷུང་འབར་ཚུང་
ཏུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས། ཉག་གྲ་སངས་རྒྱལ་ཐོགས་མེད་གིས་བཏུད་དེ་སྤྱོད་དབང་ལུས། སྤྱོད་ལུང་ལུང་
རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མས་ཁྲིགས་ཆོད་དང་ཐོད་ཀྲལ་བཅས་ལུས་ཏེ་གྲ་མར་བཀྱར། རྟོགས་ཆེན་
སྟན་བརྒྱུད་གི་གདམས་པ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་མང་པོ་བྱུང་། ས་སྤྱའི་རྒྱལ་ཆབ་ཟེར་བའི་མདུན་ནས་
ཀྱེ་རྟོག་གི་དབང་སོགས་ས་སྤྱའི་ཆོས་ཆེན་སྟོར་གི་དབང་ལུང་མང་པོ་གསན། ཉི་མ་སྤེད་གེའི་རྒྱལ་
ཁམས་སུ་གེ་རྒྱ་ཆོས་གྲགས་ཞེས་སྟན་པའི་དབྱར་ར་ལྷིར་བས་བྱབ། དེ་ནས་ལྷགས་ནང་ཁུ་ལྷག་
དང་། རྟོ་ཁོག་རྒྱ་ར་དང་། རྒྱ་བུན་སོགས་སུ་བཞུགས་གིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་མཛད།

བྱད་པར་གདན་ས་འཛིན་ལྷན་ལྷན་ན་མོ་ཆེ་ཟེར་བར་ལོ་ཉི་ཤུར་བཞུགས། སྤར་རོང་
གནས་མདུན་ཞེས་པར་བཞུགས་ཏེ་དགོན་པ་ཞིག་འདེབས་ཅིས་ལ་འཛིན་རྒྱལ་གི་སྟོར་གི་གཏམ་
འགའ་གསན་པས་རྟོན་འབྲེལ་ལོག་དབང་གིས་དེར་མ་བཞུགས་པར་མ་སྟོད་ཆོས་བཟང་ལྟ་ལུང་

དུ་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས། དེར་སྐྱབ་བསྐྱུན་པའི་ཁྱེན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཐུབ་སྟེ་གང་ལའང་གཏད་སོ་མེད་པར་རིག་སྟོང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འབྱམས་ལྷན་པ་དང་། སྐྱུ་ལུས་རོ་ལྟར་བཀྲོས་སྒོམ་བྱས་ཏེ་དང་བྲལ་བ་དང་། ངག་གཏད་སོ་མེད་པར་གཏམ་ནམས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོ་བའི་ནམ་པར་གྱུར།

མཁས་པའི་དབང་པོ་འབའ་མདའ་ཐུབ་བསྐྱུན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཨ་རིག་མཁན་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ཚྭ་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་མང་པོས་སླ་མར་བཀྱར་བས། མི་བྱེད་དད་པའི་ལྟ་ལམ་ཡངས་པ་ན། ཁྱིན་རྒྱབས་གཟི་བརྒྱའི་རྒྱན་དཔྱད་འབྲིགས་པའི་དབུས། མི་འཇིགས་སེང་གི་པད་རླའི་གདན་ཉིད་དུ། ཁཛམ་ལྟ་ཆ་བའི་སླ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་། རྟོགས་ལྟ་བུ་དབང་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པའི་ཞབས། རྒྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་སྐྱུན་ནི་ནམ་མཁའ་གཟིགས། ཐུགས་ནི་སྒྲོས་བྲལ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར། བདེ་ཆེན་གཟི་འོད་ལུང་པོར་ལྷམ་མེར་བཞུགས། བཙེ་ཆེན་སྟིང་རྗེས་འགོ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས། ཁངས་རྒྱས་ཀྱན་དངོས་དཔལ་ལྟ་སླ་མ་ལ། དད་གུས་གདུང་བའི་ཡིད་གྱིས་ཐུག་འཆལ་འདུད། ཅེས་སོགས་ཆོག་དོན་ལུན་སྐྱུ་ཆོགས་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་འབའ་མདའ་ཚང་གིས་བྲིས་པའི་སླ་ནམ་ཞིག་ཀྱང་མཆིས་སོ།

གསུང་གི་བདུད་རྩི་བཞེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་། འབའ་མདའ་ཐུབ་བསྐྱུན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྟོ་སྤྱད་སྐྱུ་འབྲིང་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་ནམ་རྒྱལ། རྟོ་སྤྱད་ཡང་སྐྱུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ། དཔལ་ལྷལ་སྟོ་ཆེན་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འཇིག་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས། རྒྱགས་སངས་དཔལ་ཤེས་སྐྱུ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས། སྐྱར་རོང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ཤེས་རབ། རིགས་དཔོན་མཚོག་སྐྱུ་ལ་ཐུབ་བསྐྱུན་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ། སྐྱུ་སྤྱིང་མ་མཁའ་འགོ་རྣམ་བཟང་མོ་སོགས་ཞལ་སློབ་བཟང་ལ་མཁས་པ་མང་དུ་བྱོན།

མཛད་པ་ཐ་མ་བསྐྱུན་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ། སྐྱུ་སྤྱིང་མ་སོགས་སློབ་མ་འགའ་གནས་པ་སླ་བཞོད་དུ་མཇལ་བར་མངགས། ཁོང་ཉིད་ཨོ་སྒྲོང་གི་ཚྭ་གསུམ་སུ་ཕེབས། ཁ་སྟོད་ཉི་མ་ཞེས་པའི་ས་རུ་དགུང་ལོ་གྲ་ལྟ་བཞེས་པ་རབ་ཆོས་ས་སྤེལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1908ལ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུང་གཞི་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་

ཡུར་བ་རྩི་རྩེ་གཞོན་ཅུའི་སྐྱུར་བ་ཞེངས་ནས་དགོངས་པ་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ཞག་
བདུན་ལ་གསང་བྱ་མཛད། གདུང་བཞུས་ཆོ་འཇམ་གྱི་དྲི་བཟང་གིས་བྱབ་ཅིང་གདུང་ཅུས་ལས་
རིང་བསྐྱེལ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་དང་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱ་ཆོན་གང་བ་དང་། དུང་དཀར་
གཡས་འབྱིལ་ནམས་བྱང་དོ། །གཙང་བཟླ་གིས་ལྷན་པོའི་རྒྱལ་ཆབ་ཤར་ཅེ་ཨ་ལག་སོགས་ཨ་སྐྱོང་
གོང་མའི་མེར་སྡེ་ལྷ་བརྒྱས་མར་མེ་སོགས་མཆོད་རྩིས་རྒྱ་མཆོས་སྐྱ་གདུང་མཆོད་ཅིང་རྩིས་ཀྱི་བྱ་
བ་ནམས་སྐྱབ་པར་བཀྱིས་སོ།།

གྲང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྷན།

གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ལྟ་ཅེ་སྐྱབས་མགོན་གྲང་ཁང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྷན་ནི། རྒྱ་ཤོད་
གྲང་ཁང་དུ་ཡབ་ལྟ་ཅེ་གྲང་རའི་དོན་གྲུབ་ཟེར་བའི་སྤྲུལ་སྐྱ་འབྱུངས། རྒྱང་དུའི་དུས་སུ་ལྟ་ཅེ་
མཁྱེན་བཅེ་འོད་ཟེར་གྱིས་སུ་འདི་ཁོང་གི་ཆ་སུ་འཇམ་དཔལ་ཟེར་བ་གྲང་རའི་ཁྱིམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་
དང་བརྩེ་གསུངས་གྲང་མ་ཡུམ་གྱིས་བརྩེ་བར་མ་བྲ། ལྟ་ཅེ་མཁྱེན་བཅེ་འོད་ཟེར་ལས་གནམ་ཆོས་
སྡོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་དང་། རྩོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བྲིད་ཁ་
ཐམས་ཅད་དང་། ནང་ཆོས་ལྷ་དང་། སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་བྲིད་སོགས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྡིན་
གྲོལ་དབང་ལྱང་ཟབ་བྲིད་དང་། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏེར་དང་། རྟ་སྤྱིང་དང་། འཇམ་ཆོན་གྱི་
ཟབ་གཏེར་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། དགོངས་ཟང་། སྤྱོད་ཆེན་མཛོད་བདུན། སྟོང་ཐིག་ཡ་
བཞི། བཀའ་མ་མདོ་སྐྱ་སེམས་གསུམ་སོགས་ལེགས་པར་གསན། ལྟ་ཅེ་སྐྱབ་སྐྱ་ཅུ་སྐྱ་མཆོམས་དམ་
བཅའ་བརྟན་པོས་བགྲང་བྱ་དུ་མར་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པས་ཉམས་ལེན་གྱི་དོད་ཉགས་བྱང་
པར་ཅན་ཐོན་ཞིང་རྟོགས་པ་མཆོག་ལྷན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བར་གྱུར།

མཁྱེན་བཅེ་འོད་ཟེར་གྱིས་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྷན་འདི་ཉིད། རྩི་གྲུབ་ཀྱན་བཟང་གཞན་
པན་གྱིས། རྩི་གསེར་གཉིས་ཀྱི་ཁ་བར་ན། ཁིང་ཡང་སངས་རྒྱས་དོན་སངས་རྒྱས། །དཔལ་དང་
ལྷན་པའི་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་། །ཞེས་ལྱང་གིས་ཟིན་པའི་སྐྱེས་སུ་དེ་ཡིན་པར་མཁྱེན་ནས་ལྟ་ཅེ་དགོན་

པའི་གསེར་བྱིར་མངའ་གསལ། རྗེ་འདི་ནི་གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཏ་པ་དང་། པའ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ལྷ།
དགེ་སློང་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ། པ་ཅིག་དམ་པ་སངས་རྒྱལ། གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་
ནམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས། ལྷ་ཅེ་དགོན་པའི་བྱིར་བཞུགས་ཏེ་དཔལ་ལྷུལ་བའི་རང་ལྷགས་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་དབང་ལྷང་གཞུང་བྱིད་གངས་མེད་པ་གནང་སྟེ་འདུས་སྡེ་བསྐྱབས། རབ་ནང་གི་མོ་
ཞེས་པའི་ཡོན་བདག་དང་པ་ཅན་དེས་རྒྱ་རྒྱར་ཞིང་། གྲང་ཁང་རྒྱབས་མགོན་ཁོང་གིས་དབུ་
འཛིན་གྱིས་ལྷ་ཅེའི་དུང་འཁོར་ཐོག་མ་དེ་བཞེངས། དེ་ནས་ཡར་ཁ་རྒྱལ་རྒྱ་ཡིས་དུང་འཁོར་བཅུ་
དྲུག་བཞེངས་པ་དང་། ཁ་ལྷང་སྤྲ་མ་འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ་སོགས་གྱིས་མཐུན་སྦྲེན་ལ་བརྟེན་ནས་
དུང་འཁོར་དང་། མ་ཁི་དང་། སུལ་དགེ་སློང་གི་བྱ་བ་མང་པོ་དཀའ་སྤྱད་དུ་མའི་སྟོན་སྦྲེན་བཞེངས་
པ་སོགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་སོ།

དགོན་པར་བུམ་རྒྱལ་མང་པོ་འཛོགས་ཏེ་མྱོང་གྲོལ་རིལ་བུ་བརྒྱབས་པས་གཟུངས་ཐག་
ལས་རིལ་བུ་བབས་པ་དང་། དགོན་པ་ནས་ཚུ་འཕྱར་རི་ཁྲོད་བར་དུ་རིལ་བུ་འཕྱར་བའི་རོ་
མཆར་བྱུང་ངོ་། །སྐྱ་ཆེདི་དགྲིལ་ཅམ་ནས་ཚུ་འཕྱར་དཔེན་གནས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དམ་བཅའ་བརྟན་
པོས་སྐྱ་མཆམས་ལ་བཞུགས། ཆོགས་སུ་གཟི་འབྱམ་ཟེར་བའི་སློབ་མ་དེ་འབྲིད་ནས་གསང་སྟབས་
གྲིས་ལྟ་ས་ལ་སོགས་པའི་དབུས་གཙང་དུ་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས། ཉིན་མོ་ལྷང་སྟོང་དུ་བུན་བཅད།
མཆན་མོ་ལམ་ལ་ཆས། དབུས་སྟོགས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་རྩོགས་ལ་གནས་མཇལ་དང་། མཆོད་
འབུལ་དང་། སློན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཏེ། ལོ་གསུམ་གྲིས་སྤར་ཕེབས། མཆམས་ཁང་དུ་བཅད་རྒྱར་
བཞུགས་པས། ལྷ་མ་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་པ་ཡུལ་མི་སུས་ཀྱང་གོ་ཆོར་མ་བྱུང་།

དེ་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཆེ་ཆུང་ལ་ཤིང་བཟོ་ཞིག་གིས་ཐངས་གཅིག་མཇལ་བ་མ་གཏོགས་སུ་
ལ་ཡང་མཇལ་ཁ་མ་གནང་བར་སྤྱི་མཆོམས་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་སྤྱབ་པ་མཛད། མཆོམས་ཁང་
རུ་འཁོ་ཐེར་བའི་སྐར་ཁུང་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐར་ཡོལ་འོག་ནས་སློབ་མ་རེ་རེ་ལ་གདམས་པ་
གནང་། སློབ་མ་གཤུ་ཞིག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་རང་ཕྱོལ་དང་། ལྷ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་བྱ་མཆོ། ཁ་
ཡུང་བྲ་མ་འཇིགས་མེད་རྟོ་རྟེ། ལྷགས་སྤྱལ་རོལ་པའི་རྟོ་རྟེ། ཆོགས་སྤྱི་གཟི་འབྱུག་། སྤྱི་མདའ་

གཏིར་སྟོན་ཀམ། ཅུ་ཤུལ་སླ་མ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་སོགས་སྟོགས་ལྡན་གངས་ཀྱི་སྒྲིལ་བུ་མང་
དུ་བྱོན། ཚུ་ལེན་གྱིང་འཐུའི་མཆོམས་གཡོག་དེ་རྩོམ་ཨོ་ཆུན་ཆོས་སྟོན་ཟེར་བས་བསྐྱིས། མཐར་ཆུ་
འཐུར་རི་བྲོད་དུ་སྦྱ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ། དབུ་ཐོད་ནང་དུ་ཨོ་ཨུཾ་གསུམ་གྱི་ཡིག་འབྲུ་རང་
བྱུང་དུ་ཡོད་པ་དང་། རིང་བསྐལ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།

ཇི་འདི་ནམ་འདས་མ་ངེས་ལ། ཨོ་ཨོ་སླ་མ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་དབྱང་གངས་དོན་ལྡ་
བ་རབ་ཆོས་ས་སྒྲུང་སྟེ་སྦྱི་ལོ་1889ལོར་གྲུང་ཁང་སླ་མ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་ད་དུང་བཞུགས་
ཡོད་པ་ནི། ཨོ་ཨོ་སླ་མའི་ནམ་ཐར་ལས། གྲུང་ཁང་སླ་མ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྡན་མདུན་དུ་དབུལ་
སྒང་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ།

ཆུ་སྦྱུལ་པ་སླ་མ་དོ་སྟོན་གསུམ་བསྟན་འཛིན།

མདོ་སྟགས་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་ཀུན་གཟིགས་མ་རྩ་པ་རྩི་ཏ་ཆུ་སྦྱུལ་པ་སླ་
མ་དོ་སྟོན་གསུམ་བསྟན་འཛིན་ངེས་གསང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བའམ་འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་པའི་སློ་གྲོས་
དབྱངས་ཅན་དབྱེས་པའི་ལང་ཆོ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཚིས་ཡིག་ཀུན་གསལ་ནོར་བུའི་སྟོན་མེ་ལས། དེ་
ལ་མེ་ཕྱི་ལྷགས་སྟག་ལ། །བསྟན་འགྲོའི་ནམ་འདྲེན་གཅིག་གྱུར་པ། །པ་སླ་མ་དོ་སྟོན་གསུམ་བསྟན་འཛིན་
འབྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་ཡིད་ལྷགས་སྟག་ལོ་སྟེ་སྦྱི་ལོ་1830ལོར་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནའི་
གདུལ་ཞིང་རྒུལ་མོ་ཆོ་བའི་རོང་གི་ཆ་ཤས་རྒྱ་ཁ་སྟོ་ཏོའི་སྟོད་སྟོགས་པན་བཏགས་ར་ཆེས་གྲོང་བ་
ཞེས་པར་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་དང་བཅས་སྦྱུ་འབྲུངས། བྱིས་པའི་ཅིད་གྲུལ་དུ་རྒྱུང་ཁྲག་རེ་བཟུང་
ནས་མཚོན་ཚོན་པོའི་ཅེར་ཞབས་མཐེལ་བཞག་སྟེ་བཞེངས་ཅུས་པ་སོགས་རྒྱུང་དུ་ནས་དམ་པའི་
ཏྲགས་མཚན་དུ་མ་མངའ། དཔལ་ལྱུལ་ཀམ་འབྱུར་མེད་རྒུལ་རོང་དུ་སྟོག་མར་ཐེབས་སྐབས་ཡབ་
ཇི་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱུལ་སྦྱར་ངོས་འཛིན་མཛད། དབྱང་ལོ་བཅུ་པ་ལ་རྒྱ་ཁ་
ས་འདུ་པ་སླ་མོད་སྤྱིང་དུ་ཁྲ་བོ་སླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལས། གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་བྲིད་
གསན་པས། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སྟོགས་ཅི་བཅོས་མིན་ཤར།

སྤྱལ་པའི་གཏེར་ཆེན་གསང་སྤགས་སྤྱིང་པའི་ལུང་བསྟན་ལས། སྤལ་ལྷན་གཉིས་པ་ཀུ་
ཐོག་ལུབ་ཀྱི་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་མཁར་ཆེན་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ནི་མ་རྩ་ཙུ་འཁོར་མིང་ཅན་སྟིང་སྟོབས་
ལྷན་མདོ་སྤགས་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཀྱང་ཞེས་དོ་རྒྱུ་གཏེར་ལུང་གིས་ཟིན་པ་
དང་། གསང་སྤ་ཉེའུ་ཐོག་དང་། དཔལ་ལྷན་རྩ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་དང་། རོང་
སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་དང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཡིན་པ་
སོགས་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཁུན་པ་ཐོགས་མེད་དུ་ཤར། ཆོས་སྤྱིང་གིས་བྱ་ར་མཛད་
པའི་ཉགས་དང་བྱུང་པར་དུ་མ་མོ་ཨེ་ཀ་ཇ་ཏིས་འཕྲིན་ལས་སྤྱབ་པའི་ཉགས་མཛན་མང་དུ་བྱུང་།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་གྲུ་བ་འགའི་གྲོགས་དང་བཅས་དཔལ་ལྷན་དུ་ཕེབས། དགུང་
གངས་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆུ་སྟག་ལོ་ལོ་གསར་ལ་ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྤང་དུ་རྗེ་ཀམ་འབྱུར་མེད་གྱིས་
བང་མི་ཆེད་མངགས་གྱིས་བསུས་པ་ལྷར་དེར་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་ཀམ་འབྱུར་མེད་གྱི་གསེར་ཞལ་
མཇལ། སི་དུ་པ་ལྷ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་དང་། རྫོགས་ཆེན་མི་འབྱུར་ནམ་མཁའི་དོ་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་སྤྱིང་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྩ་མས་ཀྱི་བསྐྱེད་མེད་སྤྱགས་དཔོངས་གཅིག་བབས་གྱིས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་
བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་མ་འཕྲུལ་ཡིན་པར་ངོས་བཟུང་། སྤྱིང་རྗེ་དུང་པ་ལྷ་འགྲོ་འདུལ་ཆལ་གྱིས་
ཀམ་བཀྲ་ཤེས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཨ་བསམ་གྱི་ཡང་སྤྱིང་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་སོ།

དགུང་གངས་བརྒྱ་བཞི་པ་ཆུ་ལོས་ལོར་གསང་ཆེན་འོག་མིན་གཉིས་པ་ལྷ་རི་འོད་གསལ་
སྤང་དུ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ། བཀྲ་ཤེས་ཉགས་བརྒྱུད་དང་། རྫོགས་བརྒྱུད་
དང་། རྒྱལ་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བརྒྱན་སོགས་མཛོད་པའི་ཆོགས་དུ་མ་དང་། བཀྲ་ཤེས་པའི་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་བཅས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཡང་སྤྱལ་གྱི་མཛན་གསོལ། ལོ་དེར་གཏེར་ཆེན་རྩ་
སྤྱིང་པའི་ཟབ་ཆོས་སྤྱི་མ་སྤྱི་གསུམ་སྤྱབ་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་རྫོ་སྤྱབ་ལ་བཞུགས།

མཁས་བླ་མ་ཀམ་འབྱུར་མེད་གྱི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོས་བཀྲར་ཏེ། སྤྱི་སྤྱིང་རྗེ་དེ་ལས་གནམ་
ཆོས་རྫོགས་ཆེན་ལག་འཆང་གི་ཟབ་བྱིད་ལན་གཉིས་དང་། ཅ་རྒྱུད་། རྒྱུད་སྤྱི་འཕྲུལ་བྱ་བ་གསང་
བ་སྟིང་པོ། གསང་སྤྱིང་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་རོལ་མཆོ། བསྐྱེད་རིམ་བྱུང་འཇུག་སྟེ་མ། ཆགས་མེད་

རི་ཆོས་ཐེམ་ཡོད་ཐེམ་མེད། ཆགས་མེད་ཐུགས་ཆེན་དམར་བྲིད་འགྲོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
བྲིད་དང་། རྒྱུ་ལྷན་ཐུག་ཏེ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། གནས་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་ལན་གཉིས། སངས་
རྒྱུ་སྒྲིང་པའི་ནོར་བུ་སྒྲོར་གསུམ། ཆོ་སྦྱབ་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱར། བདུད་འདུལ་ཐབ་གཏེར་ཡོངས་རྫོགས།
ཀར་སྒྲིང་ཞི་ཁྲོ་བསྐྱེད་རྫོགས། མ་ཏི་རྒྱུ་ལྷན་མེད་གདོང་། ཉུང་གཏེར་བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་
ལན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། སུ་འཕོར་བའི་གསུང་འབྲུམ་དང་། ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དང་། མགོན་པོའི་གསོལ་པོད་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་ལུང་སོགས་ཐབ་བྲིད་དབང་
ལུང་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་ལྷན་གདན་ས་རང་དུ་རི་ཆོས་གསུམ་དང་། རྟ་སྒྲིང་སྒྲོང་གསལ་
སྒྲིང་ཐེག་ལས་བྱང་བའི་སྦྱ་སྦྱང་དང་། མི་ལམ་སྦྱང་བ་དང་། ཞིང་ཁམས་ལྷ་སྦྱང་སོགས་ནང་ཆོས་
ལྷ་དང་། ཆོས་ཡོངས་སྤུལ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱབ་པ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲིང་ཐེག་གི་གདམས་པ་
སོགས་ལ་ཐུན་སྒྲོམ་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་མཛད་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
འབྲུངས་ཤིང་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་དབང་འབྱོར། སྤྱ་མཆན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་
ལས་དག་ཡིག་ངག་སྒྲོན་དང་ཡིག་བསྐྱར་རྣམ་བཞག་སོགས་ཉེར་མཁོ་མང་པོ་དང་། སྤྱ་ཕྱི་ཅི་
རིགས་སུ་འཇའ་ཆོན་སྒྲིང་པོའི་ཐབ་གཏེར་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། སངས་སྒྲིང་ནོར་བུ་སྒྲོར་གསུམ་
དང་། ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་ཐར་དང་བཀའ་འབྲུམ་སྒྲོར་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལུང་དང་། ཀར་
གཙོད་ཀྱི་ལུང་དང་། བཀའ་མའི་རྣམ་འཛམས་ཁྲོ་དཀར་དང་ཁྲོ་ནག་གི་དབང་དང་། རྒྱ་སྤྲོམ་
པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་། ཀར་སྒྲིང་ཞི་ཁྲོ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལུང་གི་ཁ་སྒྲོང་རྣམས་ལེགས་
པར་གསན། ཁང་སར་བཀའ་ཤིས་ལས་གཟུང་ལྷ་ཉིན་ཞག་གི་རི་མོ་དང་། མཁས་མཆོག་མགོན་སྤྱང་
དང་བཤེས་གཉེན་དོན་མཚོག་རྣམ་གཉིས་ལས། སྐར་ཅིས་དང་། ཉག་ཅིས་གཉིས་དང་། རྫོགས་
ཆེན་ཀོང་ཆོ་དཔོན་པོ་རྒྱུ་རབ་བརྟན་ལས་སྐར་ཅིས་ཞག་གསུམ་རྣམ་དབྱེ་དང་། སུས་སྦྱོར་དང་།
དབྱངས་འཆར་འཁོར་ལོའི་ཐུག་བྲིད་དང་། སྤྱ་ཀ་ལ་པ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་པར་སྦྱངས། ཀུན་བཤད་
བཏགས་མིང་དུ་འཇམ་དབྱངས་བྱུབ་པའི་སྒོ་གྲོས་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་པའི་ལང་ཆོ་ཞེས་གསོལ།

ཁྱད་པར་རུ་དོ་རྩེ་རབ་བརྟན་ལས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐུ་པོའི་མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་
དང་། མན་ངག་སྤྱི་པའི་གཏེར་བྱིས་དང་། སྤགས་ཐེབ་སྤྱི་པ་གཟེར་ནག་པོ་དང་། སྐུ་ཐེ་ཐོ་ཐོ་
བཟང་འཁོར་ལོ་སོགས་གསལ་ཅིང་། ལག་ལེན་འོལ་སྤྱི་ཅམ་ལས་སྤྱངས་ལོང་མ་ལུན་པར་བཤད།
མཁས་གྲུབ་དམ་པ་དཔོན་སྤྱལ་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འབྲུས་པོད་
དགའི་ལུང་དང་། དབང་གི་མདོ་བྱང་ཆེན་པོ་མཁའ་སྲོང་ཡངས་པའི་ཆོག་བསྐྱེགས་ལྷིང་གཤར་
ལུགས་དང་། དྲིགས་པའི་སྲོག་དབང་བཅས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྒྱུགས་ཀྱི་དབང་ལུང་
བཅས་གསལ་གྲོ།

མེ་ལུག་ལོར་རྩེ་ཀམ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུ་ཅེར་
གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་དཔངས་མི་ཚད་གཉིས་དང་ཁོར་ཡུག་གི་མཐའ་འདོམ་ཉི་ཤུ་ཅམ་ཡོད་པ་
དང་། རྒྱགས་བཞིར་རྒྱ་སྤྱི་གྱི་མགོ་པོ་དང་། བྱ་འདབས་འོག་ཏུ་བདེ་གཤེགས་སོ་ལྷ་དང་། གནས་
བརྟན་བརྟུ་རྟུག་སོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་བརྟུ་ལྷག་ཅམ་འབྲུར་རུ་དོད་པ།
དབུས་སུ་གསེར་འབྲུ་དཔངས་མཐོ་བ་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་མ་ཀ་རའི་ཁ་ནས་དྲིལ་བུ་ཟླ་ཕྱེད་
ནོར་བུས་མཚན་པ་སོགས་བཟོ་རྩལ་ཁྱད་པར་རུ་འཕགས་པ་བཞེངས། དཔལ་སྤངས་སྐུ་བྱར་སི་
ཏུ་པལྟ་ཉིན་ཕྱེད་དབང་པོ་ལས་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཆེ་དབང་གསལ། མེ་ཤོད་བྱེ་ཐང་དང་།
གནས་ར་དང་། ཁང་ལེབ་དང་། སོག་མོ་དང་། མེ་རྒྱ་མགོ་དང་། འཇུ་ཚ་རྣམས་སུ་གདན་དྲངས་
པ་ལྟར་བྱོན་ཏེ་དབང་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱི་དགའི་རེ་བ་སྐོང་བར་མཛད།

དགུང་གངས་བརྟུ་དགུ་པ་ས་སྤེལ་ལོར་སུག་ལུགས་ཅིས་ཀྱི་ལག་ལེན་ལེགས་བཤད་
ཡོངས་འབྲུའི་སྤྱི་མ་བཅམས། སྤོས་ཟིན་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་རྣམས་ལ་གསེར་གསོལ། ཟངས་
མ་དང་གསེར་ཁྱུང་ཤས་ལྷག་མར་ལུས་པ་དེས་ལྟ་ཁང་གི་སྤེན་རྒྱན་བརྟུ་གཉིས་ལ་གྲུ་བུའི་སྤྱིང་
པོ་འབྲུར་དོད་དང་། སུམ་ཁང་སྤྱིང་རུ་རྒྱལ་མཚན་རྟིང་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་རྣམས་ལའང་གསེར་
གསོལ། དེའི་འགོ་གོན་ལ་ཟངས་ཁལ་ལྷ་བརྟུ་ལྷག་དང་། གསེར་ཞོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྟུ་དང་།
བཟོ་སྐར་དབུལ་དེལ་ཚད་བརྟུ་བརྟུན་སོགས་ཀྱི་གཏོར་སྐོ་མཛད། ས་བྱ་ལོར་སྐྱ་རྩེ་ཁམས་དབུས་

དགོན་ཏུ་བྱོན། འཇའ་ཚོན་དགོན་སྤྱི་མོ་ནས་རིལ་བུ་བུམ་སྐབ་ཀྱི་དབུ་བཞུགས་དང་། སྤྲེལ་མ་ཆེ་
དབང་གི་གཏུང་ཉེན་ལ་རབ་གནས་མཛད། ཁྱོམ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེར་འདུས་པ་ནམས་ལ་བུམ་དབང་
དང་རིལ་འབྱེད་མཛད། དབྱར་སྤང་ཏུ་ཀུ་ཐོག་ཚོག་སྤུལ་འཇིག་བྲལ་ཚེས་དབྱིངས་ནི་རྩེ་
དགོངས་རྩོགས་སུ་ཕེབས། འབུལ་བ་བྱུང་ཚད་རྗེ་ཀམ་འགྱུར་མེད་ལ་སྤུལ།

ལྷགས་བྱིའི་ནག་ཁྲུ་དཔལ་སྤངས་རི་ཁྲོད་ཏུ་ཕེབས། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་
སྤྱོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ལས། སྤྱོ་ཅན་པའི་འགྲེལ་བ་བརྩོན་ཀྱི་མཚོའི་གྲུ་གཟིངས་ལྟར་པོད་གསུམ་
དང་། ཐེབ་སྦྱོར་དང་། ལྷན་ངག་སོགས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོར་དང་། རྒྱུད་སྤྱིའི་འགྲེལ་བཤད་
དང་། གཞན་སྦྱོར་དབུ་མའི་ལྷ་བྲིད་སོགས་ཁྲུ་བ་བཅུ་ལ་སྤྱངས།

དགྲུང་གངས་ཉེར་གཉིས་པ་ལྷགས་པག་ལོར་བྱམས་མགོན་ཏའི་སི་ཏུ་པལྷ་ཉིན་བྱེད་
དབང་པོས་མཁན་པོ་དང་། ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཚོས་ལས་སྟོབ། འཆི་མེད་སྤུལ་སྤྱོས་གསང་
སྟོན། མགོན་པོ་སྤྲེལ་མས་ཏུས་གོ་བ། སྤྲེལ་མ་མགོན་དབང་གིས་ཁ་སྐོང་གོགས་དན་པ་མཛད་པའི་
དད་པའི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ། ཟུར་མང་ནམ་ཀྱལ་ཅེ་སྤུལ་སྤྱོད་དང་། འཛི་སྐར་
དཔལ་སྤུལ་གཉིས་དང་ཚོས་གོས་གཅིག་ཞབས་ཀྱིས་ཚོགས་གསུམ་རིམ་ཅོད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་
རྩོགས་པས་ཀམ་ཀུན་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་ཅོད་པན་གནང་། འཇམ་མགོན་
ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་བྱིས་སུ་འདུལ་བའི་ཐོམ་རྒྱུན་སྤུལ་དགོས་པའི་བཀའ་ཡི་ཅོད་པན་གཙུག་
ཏུ་བཅིངས་ཤིང་གོས་ལྷག་དམར་པོ་གསེར་རིས་ཅན་དང་། གཟན་ཤམ་སྤྱོས་ལེགས་ཆ་ཚང་
གནང་རོ།།

ལོ་དེའི་སྟོན་ཁྲུ་བར་རྗེ་ཀམ་འགྱུར་མེད་ཞིང་ཏུ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྩོགས་མཐའ་
དག་བསྐྱབས། དེ་ནས་གོ་འཛོའི་སྟོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རི་མགོ་དང་། རྩུ་དགོན་དང་། སྤྱོ་ནག་
དགོན་དང་། དུལ་ར་དགོན་དང་། ལྷ་སྟེང་རི་ཁྲོད་དང་། ལྷ་ག་དང་། རག་མགོ་དང་། ཚ་ཏུ་
དང་། རྒྱ་ར་དང་། སྤྱིལ་པོ་དང་། ལྷང་སྤུག་དང་། གསེར་ཏྲོག་དང་། སྤྱོ་ཐང་སོགས་དཔལ་ལྷུལ་
བའི་དགོན་པ་ནམས་སུ་ཕེབས་ཤིང་། ཚོས་འབྲེལ་དང་འབུལ་སྤྱད་མཛད། རི་པོ་དགེ་ལྷགས་

པའི་ལྷགས་འཛིན་འགོ་འདྲན་ལྷ་མའི་གདན་ཁྱུས་ལྟར་ལྟ་རྟེན་རབ་གནས་མཛད། བཞོ་བྱིམ་དང་།
བྲག་ནག། མིང་དཔོན་ཁང་སར། ལེན་མདའ། པ་ལ། སྤོན་རྒྱུད་། ཨ་དཀར། ཨ་ནག། རྩ་སྤོན།
རྒྱ་འབེས། ཚི་རོང་། མོད་པོ་སྐྱེས་སུ་ཐེབས་ཤིང་། སྤོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་ཞབས་
ཏོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤུལ།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལྷགས་པག་ལོ་དེར་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིང་གི་གདན་སའི་བྲི་
ལ་བཞུགས། དེ་ནས་གདན་སའི་ཁྱུར་བཞེས་ཏེ། རང་ལྷགས་ཀྱི་དབང་བྱིད་ལྱང་བཅས་ཀྱིས་གཙོ་
རྒྱུ་མ་བཀའ་གཏིར་དང་། ཚོས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དབང་ལྱང་གཞུང་བྱིད་མན་དག་མཐའ་ཡས་
པའི་བདུད་ཚིའི་གྲུ་ཆར་སྤྱི་བྱ་མར་ལན་མང་བྱ་བསྟེལ་བའི་དབུ་བཅམས། རྒྱ་བྱི་ལོར་ཀམ་
འགྱུར་མེད་ཀྱི་སྤང་བརྟན་དང་། གནས་བརྟན་གཙོ་འཁོར་གྱི་སྤྱི་སྤྱར། གནམ་ཚོས་དཔོངས་གཏིར་
དང་འཇའ་ཚོན་གཏིར་ཁའི་དབང་འགྲིག་དང་། ཚོགས་བསྐྱང་རྣམས་ཀྱི་ཤིང་པར་བསྐྱོས། རྩེ་
ཀམ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་གཏུང་རྟེན་གསེར་གཏུང་ཐོག་ཆོད་གཉིས་ཅན་བཞེངས། རྩེ་དགེ་ལྷང་རའི་
བུམ་སྤྱབ་དབུ་ལྷར་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་གསང་འདུས་ཀྱི་སྤྱབ་ཆེན་བསྐྱབས།
ལྷ་མ་བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ལྷ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་སངས་སྤྱིང་ལྷ་མ་དཔོངས་
འདུས་ཀྱི་གསེར་ཚོས་སྤྱོད་བཅུ་གསུམ་གྱི་ལྱང་དང་། དབང་ཆེ་པ་རྣམས་གསན། བྱིས་ལྷ་འགའི་
རེ་སྐོར་བྱ་བདུད་འདུལ་ཟབ་གཏིར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤོན་གྲོལ་གནང་། དཔལ་ཡུལ་རིས་སྐྱག་
ལྷ་མ་པལ་བཙོན་པ་ལས་བྱུང་ཉང་ལྷགས་ཀྱི་འདུས་མདོ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དབང་རྣམས་
གཉལ་བ་བདེ་ལེགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་དང་། སེམས་སྤེལ་དོན་བཙོན་བརྒྱུད་ཀྱི་རིག་པའི་རྩལ་
དབང་དང་། ལྷ་ལྷགས་ཡིག་ཆའི་ལྱང་དང་། བྱང་གཏིར་དཔོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། གཤེན་
རྩེ་བྲོ་ཀིང་གཉིས་དང་། ཉང་གཏིར་རྟ་ནག་དང་། བ་རི་ལོ་རྩེ་བའི་སང་གདོང་དང་། བཞོན་པའི་
སྐོར་དང་། གཏོ་མདོས་སྐྱེས་སྤོན་གྲོལ་མང་བྱ་གསན། ཤིང་སྤྱག་ལོར་སི་བྱ་པལ་ཉེན་བྱེད་
དབང་པོ་སྤྱི་གཤེགས་པའི་དཔོངས་རྫོགས་སུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཐེབས་ཤིང་། གཏུང་མདུན་
བྱ་མཚོད་འདུལ་དང་། རྩེ་འདུལ་བ་སྤུམ་ཆེན་བྱུང་ངོ་།

དཔལ་ལུལ་རྒྱ་གར་ལྟ་ཁང་གསར་རྒྱ་བཞེངས། རབ་ཆབ་དགོན་རྒྱ་སྤྱི་བུམ་རྒྱབ་
བཅུགས། ལྷ་མཆན་རྒྱ་ཁྱབ་ལས་ཁྱབ་བརྒྱུ་རྒྱུ་གནང་དང་། རྒྱ་ཆེ་མེད་པའི་དབང་གསན། མེ་
འབྲུག་ལོར་མེ་དགོ་ལྷ་རའི་བུམ་རྒྱབ་དབྱ་ལྷ་གདན་བྲངས། འབྲུལ་བ་སྤྲུལ་ཆེན་ལུལ། སྤྱི་རྒྱ་
བཟླ་ཤིས་རྒྱ་མཆོ་ལས་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་པོ་དང་དབྱ་དང་། ཐེམ་ཐེད་པོ་ཏི་
གཉིས་བཅས་ཀྱི་ལྷགས་ལྷང་དང་། ལྷག་ལྷ་ནས་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤིས་རབ་ལ་བརྒྱད་པའི་
རྒྱབ་ཆེན་དང་འབྲུལ་བའི་དབང་ཆེ་དབང་དང་བཅས་པ་གསན། སུ་ཆགས་ཐེད་རི་ཆོས་ཐེམ་
ཐེད་ཀྱི་དབང་ལྷང་གནང་། སྤྱི་རྒྱ་དགོན་རྒྱ་སྤྱི་བུམ་རྒྱབ་བཅུགས་པའི་དབྱ་ལྷ་མཛད། ལྷན་
བདག་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་སྤྲུལ་ཆེན་ལུལ་ལོ།

རབ་ཡིད་མེ་རྒྱལ་ལོར་རྒྱལ་རོང་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་བཞེད་ཀྱིས་སྤར་བཏིགས་ཏི། མེ་དགོ་
དང་། ཡིད་རྒྱང་ལྷ་བྱ་དགོན་སོགས་བརྒྱད་ནས་སྤྱི་ཁོག་སེ་ར་དགོན་དང་། རྒྱལ་བ་དགོན། ལྷག་
ལྷང་དགོན། གསེར་རྒྱང་དཀར་དགོན། གཅུབས་ལུར་དགོན། རྒྱ་སྤར་དགོན་རྣམས་སུ་ཐེབས།
འདོད་མོས་ལྷར་དབང་ཆོས་རྒྱ་མ་གནང་། གོ་འཕན་དཔོན་པོ་པལ་ཀྱན་བཟང་གིས་གདན་ཁྱུས་
ལྷར་མདོ་མང་དགོན་རྒྱ་ཐེབས་ཏི་འཇའ་ཆོན་ཆོས་སྤར་དང་གནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྷང་
གནང་། གཙང་མདའ་དགོན་རྒྱ་མཆོད་རྟེན་གསར་བར་རབ་གནས་དང་དབང་ལྷང་མང་པོ་
བསྐྱུལ། ལྷག་མགོ་དགོན་དང་། འཇའ་སྤར་དགོན། རག་རྟོར་དགོན། གཙང་སྤར་སེམྱེ་དགོན། ས་
མགོ་དགོན། ཀྱན་མཆར་དགོན་རྣམས་སུ་ཐེབས་ཏི་དབང་ལྷང་དང་སྤར་ཆོག། རྒྱ་འབྱེད་སོགས་
གནང་ཞིང་འབྲུལ་བ་ཡང་སྤྲུལ་ཆེན་འདུས།

གསེར་ལྷ་ཆེ་དགོན་རྒྱ་ཐེབས་ཏི་དབང་ལྷང་མང་པོ་དང་རྒྱ་གསེན་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་
འཆང་གི་སྤོན་དངོས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་བསྐྱུལ། ཁྱབ་བཟང་དགོན་དང་། དར་སྤར་དགོན། སྤོ་གདོང་
དགོན། དབྱ་ཅ་རྟེད། རྒྱ་སྤོན་དགོན། ལྷག་ལྷས་དགོན། ཤོ་རབ་ནང་། རྒྱ་སྤར་བཟླ་ཤིས་ཆོས་
སྤྱི་སོགས་སུ་དབང་ཆོས་རྒྱ་མ་བསྐྱུལ་ཏི་རྒྱ་རོང་རྒྱ་ཐེབས། དམ་རྩ་དང་། སོ་མང་། རྒྱ་སྤྱབས།
མ་ཞམ་རྒྱ་ས། གཟེ་འགག། རྒྱ་ཆུ། རྒྱ་སྤར་སོགས་རྒྱལ་རོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུལ་གྱི་པལ་ཆེར་ཞབས་

ཀྱིས་བཅག་ཅིང་དབང་ཆོས་སྐྱེས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་མཛད། གནས་བདག་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
མཆོད་སྟོན་ལ་རབ་གནས་མཛད། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་མི་མང་པོས་རྟེན་བཀྲའ་བཟུངས་ལྷན་ཞིང་ཆོས་
འབྲེལ་ཞུས། ལམ་བར་དུ་ཆོ་ཁོ་དགོན་དུ་ཕེབས། ཆོ་ཁོ་དགོན་པོ་དག་དབང་གྲགས་པའི་གདུང་
རྟེན་ལ་མཇལ་ཞིང་སྟོན་ལམ་བཏབ། འདུས་སྡེ་ལ་ཆོགས་རྟེན་སྤྲུལ། དམ་པ་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱེད་བརྒྱས་
སྟོན་ལྟར་པོ་བྲང་དུ་ཕེབས། ཆོ་རྒྱལ་བདུན་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་དབང་དང་འཆི་བསྐྱེད་གནང་། རྟོགས་
བཅུ་དགོན་དུ་ཕེབས་ཤིང་རྟེན་གསར་ལ་རབ་གནས་དང་འདུས་སྡེ་ལ་དབང་ལྷང་ཅི་རིགས་
གནང་། མ་ཞམ་རྒྱལ་སར་ཕེབས་ཏེ་པོ་བྲང་གསར་བཞེངས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་རབ་གནས་
མཛད། ཚུར་གསེར་དདུལ་རྟ་དེལ་གོས་དར་གྱི་འབྲུལ་བ་གྲུ་ལོ་མ་པ་སྤྲུལ། སྤྱ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་
གསེར་འབག་དང་། གསེར་དདུལ་གྱི་སྤྲིང་སྤྱ་སྐྱེས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དངོས་པོའི་འབྲུལ་བ་བྱང་།
རྒྱ་ནང་ཏཱ་ལོ་དབང་རྒྱལ་གྱི་གདན་ཞུས་ལྟར་རྟེན་གསར་རབ་གནས་དང་། ཞི་ཁྲོའི་གནས་འབྲེན་
དང་། ཁྲོམ་དབང་གནང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་མཇལ་མཁན་དུ་མ་བྱང་ཞིང་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱ་མང་པོ་
གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས། སོ་མང་རྒྱལ་ཁབ་དུ་ཕེབས། པོ་བྲང་ལོ་སྤྲིང་དུ་ཞག་དུ་མར་བཞུགས་
པས་རྒྱལ་སྟོན་གྱིས་ཞབས་ཏོག་སྤྲེལ་ཞུས།

ཁྲོ་རྒྱ་ས་སྟོན་དགོན་པའི་གདན་ཞུས་ལྟར་རྟ་ཐབ་སེར་སྤྲིང་གི་བསྐྱེད་བ་བཅས་ཞབས་སེར་
འཁོད། རྩ་སྤྲིང་པའི་བཟུངས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུན་བཞུགས་སོ་ཅག་གི་དབང་ལྷང་ཆ་ཆང་དང་། ཀར་
སྤྲིང་ཞི་ཁྲོ་བརྟེན་རྟོགས་ཀྱི་དབང་ལྷང་གནང་། ཁྲོ་རྒྱ་སྟོན་ཆེན་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུའི་གཙུག་ལྷན་བཞེས་
ཤིང་། ཆོས་བཅུ་གསར་འཕྱགས་ལ་རྟེན་ཕེབས་གནང་། ཁྲོ་རྒྱ་ལོ་འབག་དང་། རྟོ་སྤེ་སྐྱེས་ནས་
མཇལ་ཁ་ཆོས་འབྲེལ་ཞུ་མཁན་དང་། སྤྱ་རྒྱུན་དང་། མཆོད་འབྲུལ་བྱེད་མཁན་དཔག་དུ་མེད་པ་
བྱང་། དེ་ནས་ཁོ་སྤྲུང་བསམ་གཏན་སྤྲིང་དུ་སྤྱ་ཆང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དང་། ལྷན་སྡེར་ཁྲོམ་དབང་
གནང་། ཏཱ་ལོ་སྤྲིན་མཆོར། ཏཱ་ལོ་འབྲུལ། མ་ཁི་རྟོ། བན་རྟེ་སྐྱེས་མི་དྲག་མང་པོའི་གདན་འབྲེན་
ལྟར་ཕེབས་ཏེ་འདོད་ཆོས་ཅི་རིགས་བསྐྱེད་ལྟར་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྲིང་དུ་ཕེབས། མདོ་མཁྱེན་བཅེ་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་
དང་འཕྲད་ཅིང་། མཇལ་རྟེན་ལེགས་སྦྱོར་སྤྲུལ། སོ་མང་རྒྱལ་པོ་དང་། ཀམ་ཆོག་སྤྲེལ་དགོན་དང་།

ཡག་ཏོ་ཕུན་ཆོགས། བྱ་རྩི་ནང་སོ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ལྟར་དབང་ལྷང་གནང་།

ཨ་མཆོག་དང་རྩ་བ་བརྒྱད་སྟོ་ཁོག་ཁང་ཆན་རུ་ཐོག་རུ་ཕེབས། དཔོན་པོ་ངག་དབང་
བརྟན་འཛིན་ནས་དགའ་གུས་ཆོད་མེད་པའི་སྟོ་ནས་སྡེ་ལེན་ཞུས། ཕན་ཚུན་འཆོམ་འདྲིའི་སྒྲིས་
འབྲུལ་གནང་མཛད། དཔོན་པོ་ནས་དར་ཐང་གཞི་རྩ་བརྟན་ཆགས་ཞིག་འོང་དགོས་པས་ལྷུང་རུ་
དགོན་པ་འདེབས་བསྐྱལ་ཞུས་ཤིང་དར་ཐང་སོགས་དགོན་ས་གང་བདེར་ཆོག་པའི་དམ་བཅའ་
ལུལ།

སྐབ་ཐལ་མའི་སེར་སྡེས་གཙོའི་འདུས་པ་རྣམས་ལ་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱང་
དང་། རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་ཐོད་ཀླུ་རི་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་བྲིད་གནང་སྟེ་སྒྲིས་ཆད་
མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཚུགས་དགོས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱེལ། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷུལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་བཀའ་རུ་
མའི་དབང་ལྷང་གནང་བའི་སྟོ་ནས་དགོན་གཞི་ཅམ་བཅུགས་པས་དར་ཐང་དགོན་པའི་གདན་
རབས་གཉིས་པར་ལྷུང་། བར་བཞི་དང་། ལུག་ཡངས་རྣམས་ཀྱིས་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས། ཕན་
ཆེན་དགོན་དང་། རྫོ་གདོང་དགོན། ལུག་ཡང་དགོན། རྒྱ་གར་དགོན། ཕན་ནག་དགོན། ལྷིང་དཔོན་
སྐར། རོང་རྒྱས་སྟོ་དགོན་སོགས་སྤྱར་ཁོག་གི་དཔལ་ལྷུལ་བའི་དགོན་སྡེ་རྣམས་སུ་ཕེབས་ཤིང་།
ཆོས་འབྲེལ་ཅི་རིགས་གནང་། གཙུབས་ཟུར་དགོན་རུ་ཆོས་བཅུ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་རྟེན་ཐེབས་
མཛད། ཡིད་ལྷུང་ལྟ་བུ་དགོན་དང་། ཀུ་ཐོག་སོགས་བརྒྱད་དེ་ལྟ་རི་འོད་གསལ་སྐར་རུ་ཕེབས།

རྟ་ལོའི་དགུན་ཁར་བརྩ་གོ་རུ་དཔོན་སྟོབ་བརྒྱ་ཕྱག་ཅམ་གྱིས་དཔལ་ཆེན་རྩོ་རྩོ་གཞོན་
ལུའི་སྐབ་ཆེན་བཅུགས། ས་ལུག་གི་ལོར་བདུད་ཅི་སྟོན་སྐབ་མཛད། དཔལ་ལྷུལ་འདུ་ཁང་རུ་རས་
ཁྲའི་སྡེ་ཕུར་བརྒྱད་དང་། ཆོགས་གདན་རྩལ་པོའི་གཡོགས་གསར་བ་བརྒྱས། བརྩ་གོ་ལའང་འདུ་
ཁང་རུ་རོལ་མོ་སོགས་མཆོད་ཆས་དང་། ཆོགས་གདན་བརྩེ་བ་སོགས་གང་དགོས་གནང་། རག་
ཆབ་དགོན་རུ་ཕུགས་སྐབ་སྐབ་ཆེན་གྱི་ཁྲོམ་དབང་རིལ་འབྲེད་བཅས་དང་། དགོན་པར་རོལ་མོ་
སོགས་རྟེན་བཞག་མང་རུ་གནང་རོ་།

དཔལ་སྤངས་སི་རུའི་ཡང་སྤྱིད་པ་ལྷ་ཀྱན་བཟང་གི་མདུན་རུ་བྱོན་ཏེ་བྲི་འབྲུལ་མཛད།

རུས་གསུམ་སྐབ་མེད་རུ་གཟེགས་པའི་དམ་པ་འགའ་ཡིས་རྗེ་ཀམ་འགྱུར་མེད་གྱི་ཡང་སྤྱི་དུ་རིན་
 བོ་ཆེ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ལྟར་ཨ་ལོ་དེས་མགོ་ཚང་རུ་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྐགས་ཚས་གྱི་ཉི་མ་སྤྱི་
 བདག་མཛད། རྗེ་དགེ་ལྷན་ར་དགོན་རུ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་བཅུ་བཞི་པ་ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ་དང་
 མཉམ་རུ་བུམ་སྐབ་དབུ་བཞུགས་མཛད། གཏེར་ཆེན་མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་སྤྱིར་པ་ལས་ཁོང་གི་
 གཏེར་ཁ་སྐྱགས་སྐབ་བར་ཆད་ཀྱུན་སེལ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་གསན། གཏེར་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས་དཔལ་
 ཡུལ་རུ་བཀའ་མའི་སྐབ་མཆོད་ཅིག་འཆུག་ན་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀའི་སྐྱགས་གྱི་བསྟན་སྤྱིར་ལ་
 ལེགས་ཆ་འབྱུང་ཞེས་ལྟང་བསྟན། ཀམ་འགྱུར་མེད་གྱི་ཡང་སྤྱི་ལ་གདན་སར་གསེར་བྱིར་བཀོད་
 ཅིང་། རྒྱབ་ཆེན་སྟན་དབང་རིལ་འབྱེད་བཅས་མཛད་དེ་གོ་འཛོའི་སྤྱགས་སུ་ཕེབས། སེ་ཆ་དང་།
 སོག་རུ། སྤྱན་གཤམ་ཁྱི་རོང་། བྲག་གཡབ་རྣམས་སུ་ཕེབས་པས་འབུལ་བ་སྤམ་ཆེན་བྱུང་བ་དེས་རྣམ་
 རྒྱལ་སྤྱིར་རུ་རྡོར་སེམས་ལྟ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གསར་རུ་བཞེངས། ཀར་སྤྱིར་ཞི་ཁྲོའི་སྐབ་
 ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་ཁང་རབ་གནས་མཛད།

ལྷགས་བྱ་ལོའི་ལོ་མགོར་རྟིང་མ་བཀའ་མའི་སྐུབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་
 ལྟར་མཁས་དབང་དོ་རྩེ་རབ་བརྟན་ནམ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བཀའ་མའི་དགྲིལ་ལོར་
 བརྟན་དང་། ཚ་འཆམ་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་ནམས་ལེགས་པར་སྦྱངས། མཁས་དབང་དེ་ཉིད་ལས་
 རྩ་མི་རིགས་སུ་གསར་རྟིང་འགྲེལ་བ་སྤར་ཁབ་མ་གཤམས་པའི་མཆན་འགྲེལ་ཅན་དང་། ལྷགས་
 ཆེན་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ནམ་བཤད་དང་། རྟིང་རྒྱུད་དཀར་ཆག་དང་།
 དབྱུས་པ་དུ་བྱ་རིན་ཆེན་སེའྲེའི་གཏེར་བྱོན་དོ་རྩེ་གཙུག་ལག་གི་དྲག་སྤགས་ལེའུ་དྲག་ཅུ་ཙ་
 གསུམ་བཅས་ཀྱི་ལུང་གསན། ས་ག་རྩེ་བར་ཨ་མགོན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་གནང་བ་ལྟར་
 བཏོ་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་བཀའ་མའི་མཆོད་ཁག་བརྟན་ཙ་འཆམ་དང་བཅས་པ་
 བཙུགས་ཤིང་། དོར་སེམས་ལྟ་ཁང་ལ་ཡང་བསྐྱར་རབ་གནས་མཛད།

ཉག་ཤིང་གིས་དམག་ཟིང་བསྐྱངས་པས་ཉིང་ཁོག་དུ་ཕེབས། ས་རྒྱ་ལོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་
ཚུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་མངལ་ཞིང་ཆོས་འབྲེལ་ཅན་གསན། ཚུག་རོ་དཔོན་དུ་ཕེབས། གླུ་པས་བཞུགས་

ཤིང་རིག་གནས་སྒྲིང་མཁན་ནམས་ལ་སྟན་དག་སོགས་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོར་འགའ་གནང་། དགོན་པ་ལ་ཆོགས་ཐེབས་དང་། མང་ཇ་བསྟུལ། སྤྲ་མ་པ་སྤྲ་སྟོན་པ་ལས་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷགས་ལུང་ཆ་ཆང་གསན། མི་ཕྱག་དགོན་སོགས་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་འགའ་ལ་ཐེབས་ཤིང་། ཤིས་ཁོག་སྟོད་སྤྲད་ཏུ་འབྱུང་བཅོད་མཛད། དགུན་ཁར་སྒོ་ཆེན་སྤྲ་ཆན་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་བུམ་རྒྱུབ་ཆོགས་པའི་དབུ་བཞུགས་སུ་གདན་དྲངས། འབུལ་འོད་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ།

ཤིས་ཁོག་ཏུ་ཉག་རོང་ལྷགས་མདུད་སྤུལ་སྤྲུལ་ཁྱུས་རོར་གནམ་ཆོས་དབང་ལུང་ཡོངས་རྒྱལ་དང་། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྱོ་བསྐྱེད་རྒྱལ་གྱི་དབང་ལུང་གནང་། ཐུགས་ཐེབས་ཀྱི་འདུས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུས། མི་ཕྱག་དགོན་ཏུ་འབུམ་དག་འདོན་དང་། ཆོས་རྒྱུད་གི་བསྐྱང་གསོལ་དང་། བསམ་ལྷན་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་། སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་མ་འབུམ་ཕྲག་ལྷ་དང་། ཤིང་སྤིང་འབུམ་ཐེར་ཏུ་མ་དང་། བཀོན་པོའི་བསྐྱང་གསོལ་ནམས་དང་། དགེ་མཛུང་ཆང་གིས་སྟོན་བདག་ཁྱུས་པ་ལྟར་གསང་འདུས་རྒྱུབ་ཆེན་གྱི་དབུ་བཞུགས་མཛད་དེ་ཁྱོམ་དབང་རིལ་འགྱུད་བཅས་བསྟུལ། སྒོ་ཆེན་སྤུལ་སྤྲུལ་པ་སྤྲ་ཀུན་བཟང་འོད་ཟེར་མགོ་ལོག་ནས་ཐེབས་པས་ཞི་ཁྱོ་སྟོང་མཆོད་བཅུགས་པའི་ཆོགས་དབུར་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཐེབས། དགུན་ཏུས་སུ་བོད་གཞུང་གིས་ཉག་རོང་གི་དམག་པམ་པར་བྱས་པས་ཉག་དཔོན་མགོན་པོ་ནམ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱོད་ཉེན་དབུལ་སྤང་ལྷ་བཅུ་འབུལ་བའི་ཕོ་ཉ་ཡང་མདུན་ཏུ་བཏང་བྱུང་ངོ་།

ཤིང་བྱི་ལོར་བོད་དམག་གི་མདའ་དཔོན་ར་ཁ་ཤག་དང་། མཁན་པོ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆན། ཅེ་རྒྱུད་གྲགས་པ་བསམ་གྱུབ་ནམས་ཀྱིས་མཇལ་ཁ་དང་། བཀུར་སྟེ་སྤྲ་མེད་ཁྱུས། སྟོན་བདག་རྒྱུ་རིང་ཁུད་ནས་ཉིན་གྲངས་ཏུ་མར་གསུང་ཆོག་མང་པོ་མཛད། ཤིང་སྤིང་ལོར་རྗེ་དཔོན་སྤྲ་མ་ཀུན་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡང་སྤིང་ལྷ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་པ་སྤྲ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་དང་། སྤྲ་རྗེ་སྤྲ་མའི་ཡང་སྤིང་གཉིས་ནམ་རྒྱལ་སྤིང་ཏུ་གསེར་བྱིར་བཀོད། མེ་སྟག་ལོར་སྡེ་དགེ་ས་དབང་ཆེན་པོའི་ཡུམ་སྤྲུལ་སྤྲ་ཞང་དར་མདོ་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་པོའི་སར་འགོ་དགོས་པ་ལ་རྒྱ་སྤུལ་རིན་པོ་

ཆེ་དབུ་སྒྲར་ཕེབས་སྐུ་ལ་ཁྱུ་པ་ལྟར་ཡིད་ལྷུང་དུ་སྡེ་དགོ་ཡུམ་སྤྲས་ནམས་དང་ཞལ་འཛོམས། མྱེ་
དགེའི་བཅུན་མོ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་ཐུ་བྱག་ཆང་དང་། ཉོར་མདོ་སྦྱོན་ཆང་དང་། མི་ཐུག་
དགོན་དང་། དགོ་མདའ་ཆང་དང་། ཉུ་ནམས་སུ་ཕེབས། ཆེབས་བསུ་དང་འབུལ་ཆེན་བཀྲིགས་
མཁན་ཤིན་དུ་མང་པོ་བྱུང་། སར་དབང་ཆོས་སྤྲན་ཆོགས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད། ལམ་བར་དུ་འང་
ལྷགས་ལའི་ས་དབང་གིས་མངགས་པའི་ཕེབས་བསུ་རིམ་པ་མང་པོ་འབྱོར། འབའ་ལྷ་སྐང་དུ་
དར་མདོ་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་དངོས་སུ་གདན་དྲངས་པར་འབྱོར་ནས་ཐུག་དར་ཅེ་སྦྱོད་ཀྱིས་
འཆོམ་འབྲི་བཅས་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོས་བཀྲར། འབའ་ལྷ་སྐང་དགོན་དུ་ཇོ་པོ་སོགས་ལ་ཉེན་
མཇལ་མཐར་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གདན་འཇགས། ལྷགས་ལ་རྒྱལ་མོ་བགྲེས་
མོས་ཀྱང་བཀྲར་བསྐྱེ་ལེགས་པོ་མཛད། རྒྱལ་པོ་ཡུམ་སྤྲས་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོ་དབང་ལྷགས་ཀྱི་རི་
པོ་གནང་ཞིང་། རྩར་འབུལ་བ་ཀྱ་ལྷོ་པ་ལུལ། དེར་ཆོ་སྐྱབ་བདུན་སྐྱབ་དང་། མགོན་པོ་བདུན་
སྐྱབ་དང་། ཞི་ཁྲོ་གནས་བརྒྱ་ནམས་རྒྱལ་པོའི་འདོད་པ་ལྟར་གནང་། ལྷགས་ལའི་སྤྲས་མོ་དང་མ་
ཡུམ་སོགས་རྒྱ་ནག་སྤང་ཆེན་འགྲིང་རིར་མཇལ་སྒྲོར་དུ་སོང་བའི་རིམ་གྱོ་དང་གེགས་སེལ་གྱི་ཆོ་
ག་མང་པོ་ཡང་གསུངས། དར་མདོ་དོ་ཇེ་བྲག་དགོན་དུ་མང་ཇ་དང་། ཐེབས་འཛོག་ཁབ་གནས་
སོགས་འདོད་སློ་ལྟར་བསྐྱུལ།

དཔལ་ཡུལ་བའི་ལྷགས་འཛོན་ཡུལ་སྦྱོང་དགོན་དུ་རྒྱལ་པོར་སྤྲ་མ་གྱུ་རུ་རྩལ་བྲིམས་ཀྱིས་
གདན་ཁྱུ་ལྟར་གནས་ཉེན་རབ་གནས་དང་། རྒྱ་པོད་ཀྱི་ཁྲོམ་ཆོགས་ལ་ཁྲོམ་དབང་གནང་། རབ་
ཆོས་མེ་ཡོས་ལོར་ཡུལ་སྦྱོང་དགོན་པར་རྫོགས་ཆེན་སྦོན་འགྲོའི་ཁྲོ་བྲིད་གནང་། ལྷགས་ལ་རྒྱལ་
པོའི་པོ་བྲང་དུ་བྱང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་བརྩུ་གར་འཆམ་དང་བཅས་པ་གཟིགས་འབུལ་ལུལ་བར་
ཕེབས་ཤིང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་ནས་བསྐྱེན་བཀྲར་བྲལ་རྒྱས་ལུལ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁོང་ཉག་
གཅིག་ལས་དཔལ་ཡུལ་དགོན་པར་གཟིགས་མཁན་གཞན་མེད་ཕྱིར་ཡར་དཔལ་ཡུལ་དུ་མ་
ཕེབས་ན་མི་འགབ་རྩལ་གྱིས་དབུ་སྒྲར་ཡུན་རིང་གཏན་བཞུགས་མི་འོང་བར་གྲོས་བགྲིས་པས་
རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གནང་བ་བཀོལ་ནས་ཇ་དང་གོས་དར་དང་། དཔལ་སོགས་རྟེན་པ་དཔག་མེད་

ཕུལ། བཟ་ལེ་རྒྱལ་སར་ཕེབས་ནས་ཆེ་སྤྱབ་ཞག་བདུན་མཛད་ཅིང་རྒྱལ་སློན་རྣམས་ལ་ཆེ་དབང་གནང་། རྗེ་དགའི་རྒྱལ་མོ་ལྷགས་ལའི་སྤྱས་མོ་ནས་ཀྱང་འབུལ་བ་བཟང་པོ་ཕུལ། ལ་རྒྱ་ཁག་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ། སློན་རུ་བྱུང་བའི་འབུལ་བ་རྒྱ་འཁོར་རྒྱུག་སྟོང་སོགས་ཕྱག་རྒྱས་གཏོས་ཆེ་བ་རྣམས་ཁལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡར་དཔལ་ཡུལ་རུ་བཏང་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་མེ་ཡོས་གྲོ་ལྷན་ཟླ་བར་སྐར་བཏིགས་ཏེ་མི་ཉག་དང་། རྗེ་ཉོར་སོགས་བརྒྱད་དེ་ལྟ་རི་འོད་གསལ་སྐར་རུ་ཕེབས། ཁུ་བོ་རྒྱ་ཁ་སྤྲེལ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས། རྗེ་རྒྱུ་བའི་སྤྱབ་ཆེན་བཅུགས་པས་འགལ་རྒྱུ་ཞི་བའི་ཉགས་བྱུང་། བྱེས་ནས་བྱོན་པའི་སྤྱུལ་རུ་མ་དང་གསར་ལྷགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་ངོར་གནས་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཤིན་རུ་རྒྱས་པ་གནང་ངོ་།

ས་འབྲུག་ལོར་རྗེ་རྗེ་མེས་དཔའི་སྤྱབ་བརྟན་ཁྲི་རྒྱལ་ཡོལ་ཅན་གསེར་བྱག་པ་དང་། རྒྱན་དང་མཛོད་རྒྱས་བསྐྱར་བ་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་གཟུངས་འཇུག་ཆོད་ལྷན་ཕུལ་ཏེ་མཛོང་གོལ་རྗེ་རྗེ་མེས་དཔའི་སྤྱབ་ལྟ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ནས་སྐར་ལྟར་རྗེ་དགོ་ལྷང་རའི་བུམ་སྤྱབ་དབུ་ལྷུ་ཕེབས། ཁྲོ་རྒྱ་སྟོན་ཆེན་སྤུལ་སྤྱུ་དང་། རྗེ་སྤྱུང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྤྱིང་གི་དཔོན་སྤུལ་དང་། རག་ཉོར་སྤུལ་སྤྱུ་དང་། གཞུ་བས་ཟུར་སྤུལ་དཔོན་དང་། གོ་འཛོ་སྤུལ་པོ་སྤུལ་སྤྱུ་དང་། གོ་འཛོ་ཨ་ནག་སྤུལ་སྤྱུ་སོགས་ཕེབས་ཏེ་མཇལ་བ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་སྟོབས་ཀྱི་གདམས་པ་གནང་ཞིང་། ཁྲོ་རྒྱ་སྟོན་ཆེན་སྤུལ་སྤྱུ་དང་། ཆོས་སྤྱིང་སྤུལ་སྤྱུ་གཉིས་ལ་སྤྱུ་དང་ལྷན་དག་མཚུབ་བྲིད་མཛད།

ལྟ་ཅེ་དཔོན་པོ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བྱེས་གྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་ངོར་འཇའ་ཆོན་ཆོས་སྐར་ཀྱི་དབང་ཡུང་ཆ་ཆང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཆོགས་བདག་གི་སྤྱབ་སྟོར་ཀྱི་ཡུང་བཅས་བསྐྱུལ། དགུན་ཁར་རག་ཆབ་དགོན་རུ་བྱགས་ཆེན་གསང་འདུས་ཀྱི་སྤྱབ་ཆེན་བཅུགས་པས་ས་ལ་རྟོད་སྟོབས་རུ་བབས་ཤིང་འཇའ་རྒྱག་པའི་ཉགས་བྱུང་ངོ་།

ས་སྐྱལ་ལོར་འདུས་ཐེངས་ལྔ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། ལུར་ལུགས་འདུས་མདོའི་དབང་ཆེན་དང་། ལྷ་འབྲང་སྐྱལ་སྐྱེ་ནས་གཉིས་ལ་བཞེད་ཆོས་ཅི་རིགས་བཅས་བསྐྱལ། རྒྱལ་ཆེན་དོ་རྩེ་རབ་བརྟན་དཔོན་སློབ་བྱོན་པ་ལས་སྐྱབ་མཆོད་ཁག་གི་ཕྱག་ལེན་གྱི་མཇུག་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱབས། ལུགས་རྟ་ལོར་དཔལ་ལྷན་དགོན་ཆེན་ཏུ་བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཆེན་ཐོག་མར་བཅུགས་པས་སྐྱབ་ཁང་ཏུ་འཇའ་བྱག་པ་སོགས་རྟགས་མཆོན་ཀྱང་གྱི་མཐུན་སྦྲང་ཏུ་བྱལ་བ་བྱུང་། དཔོན་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ལྟར་རྒྱགས་སངས་གསང་སྐྱགས་ཆོས་སྤིང་ཏུ་ཕེབས་ཏི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བ་ལ་རབ་གནས་མཛད། ལྷ་མ་རིན་ཆེན་ལུན་ཆོགས་ལས་སྤིང་རྒྱུད་པོ་ཏི་ཉིར་ལྷ་དང་། མཛོད་བདུན་དང་། བཀའ་འགྲོ་ཡང་ཏིག་ནས་ཀྱི་ལུགས་ལུང་གསན། གནམ་བྲག་དགོན་ཏུ་བུ་སྐྱབ་གསར་འཇུགས་ཀྱི་ཕེབས་དང་། ལྷ་ཁང་གསར་བ་ལ་ཆོན་ཅི་བཏང་བ་དང་། རག་ཆབ་དགོན་ཏུ་ཆོགས་རྟེན་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་བཏང་། ཀམ་ཐོག་དགོན་ཏུ་ཕེབས་པས་ཞིང་སྤྱོད་སྐྱལ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགེ་ཅེ་སྐྱལ་སྐྱེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་མཇལ་ཁ་བྱས་ཤིང་། ལྷ་རྟེན་ནས་ལ་རབ་གནས་གནང་བར་བསྐྱལ་བ་ལྟར་མཛད།

ལུགས་ལུག་ལོར་གསེར་རྟ་ལྷ་མ་བསོད་ནམས་ནས་རྒྱལ་ཕེབས་པའི་སྐྱེ་མདུན་ཏུ་ཕྱག་ཆེན་མན་ངག་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཐེག་དགའི་སྤྱི་ཆིངས་དང་། སྐྱེ་འབྲུལ་པ་བྲིད་ནས་ཀྱི་ལུགས་ལུང་གསན། རྩེ་དེ་ལས་སྐྱེ་ཅི་རིགས་སུ་སློབ་སྤྱོད་བརྒྱ་ཅ་དང་། གསང་སྤིང་གི་འགྲེལ་བ་གཡུང་རྒྱུ་དང་། ལྷན་རྒྱུ་དང་། སློལ་རྒྱུ་ཁོག་ཕྱབ་བཅས་དང་། སློལ་གསུམ་ནས་ངེས་ཀྱི་ཅ་བའི་བྲིད་དང་། འགྲེལ་བ་དཔག་བསམ་སྟེ་མའི་ལུང་བཅས་གསན།

དགེ་མང་གསོལ་དཔོན་ལྷ་མ་པ་ལྷ་ལས་རྩོ་བོའི་ཆོས་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅ་ཆོས་ཆོན་བརྒྱ་དང་གསུམ་ཆ་ཆོང་དང་། ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལའི་སློལ་རིམ་དང་། བཀའ་མ་རོག་ལུང་དང་། རོང་ལུང་དང་། འབྲུམ་ནག་དང་། གཤེད་དམར་དང་། གཤེད་ནག་དང་། ཁ་ཐུན་ནས་ཀྱི་གཞུང་པོད་ཡིག་སྤིང་སྟོར་དང་། དོ་རྩེ་ཟམ་པ་ནས་ཀྱི་ལུང་དང་། བྱང་ས། བཀའ་གདམས་གསུང་སྟོན། ཆིག་ལབ་རིང་མོ། གསང་འགྲེལ་སྟོགས་བརྩའི་ཕུན་སེལ། སློབ་སྤྱོད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱུ། བཞུན་

བཅའི་གསུང་མགུར་པོད་རྒྱུད་། སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་ཀུན་བཟང་སྤྲུལ་མའི་ཞལ་ལྷུང་། གྲུབ་ཆེན་ཇ་
 ཉིར་གྱི་རྒྱུད་བྲིད། སྟོང་ཆེན་སྟོང་ཐིག་གི་ཁ་སྟོང་སྟོར། འཇིགས་སྤིང་བཀའ་འབྲུམ་ཡོངས་རྫོགས།
 སྟོ་སྟོང་ལེགས་བཤད་ཀུན་བརྟུས། སྟོན་སྤིང་ཆོས་སྟོང་སྟོར། ཕམ་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་
 མཚན་བརྗོད་འགྲེལ་བ། མི་ཉེའི་བྲིད་རྒྱུག་སྟོང་ཆེན་བཀའ་འབྲུམ་ཐོར་བུའི་སྟོར་ཆ་ཆང་བཅས་
 གྱི་ལུང་དང་། མངའ་རིས་སྤྲུལ་མ་ཀུན་དགའ་འཇམ་དབྱངས་ལས་དཔེ་ཆོས་རིན་སྤྲུངས་གཏམ་
 རྒྱུད་བཅས་པ་དང་། མན་དག་རིན་སྤྲུངས། སྟོ་བུའི་མན་དག་བརྒྱ་ཙུ་འབྲིང་པོ། ཇོ་ནང་ཀུན་
 ཉིང་དང་ཤ་ར་བའི་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ། རྣམས་པོའི་ཐར་རྒྱུན་སོགས་བཀའ་འབྲུམ་སྟོར། ས་ལུར་
 དང་། བེ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་བ། འབྲི་གུང་དགོངས་གཅིག་རྒྱལ་ཐང་ལུགས་གྱི་གཙོད་པོད། ལྷ་
 ཆེན་གྱི་སྤྱང་ཆོག་དང་བྱང་ཕྱོམ། གཡང་སྤྲུབས་ནོར་བུ་མཚོག་རྒྱལ་སྟོར་ཁ་ཤས། ལམ་འབྲས་སྲས་
 འོན་མ། པོད་སེར་ཆོས་ཆོན་ང་བཞི། པོད་དམར་ཆོས་ཆོན་དོན་ལྷ། ལམ་སྟོར་བྱི་མ་བརྒྱད། སྟོར་
 ཆེན་སྤང་རྒྱུད་གྱི་བྲིད་ཡིག་། སྟོ་དགའི་སྲར་མ་ལྟར་གྱི་ས་ལུགས་ཆོས་སྟོང་། རོང་སྟོན་པའི་ལུམ་
 འཕོ། མཁྱེན་བཅའི་དབང་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་པོད་ཆེན་གཉིས་གྱི་ལུང་སོགས་མང་ཏུ་གསལ།

གཟི་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་གྱི་སྤང་བ་རྣམས་རྒྱལ་སྤིང་ཏུ་གསེར་
 བྲིར་མངའ་གསོལ། རྗེ་ཆོས་གྱི་ཉི་མའི་སྤྱུ་མདུན་ཏུ་སྤྲུལ་བྱང་གི་རྒྱ་ནོར་ལྷག་རྣམས་ཡོད་དོ་ཅོག་ཅིས་
 འབྲུལ་གནང་། རྗེ་སར་ཏུ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་དབང་པོའི་མདུན་ཏུ་ཐེབས། རྗེ་
 སར་འདུས་སྤེར་ཆེ་ཆོག་གསུངས། རྗེ་མཁྱེན་བཅའི་དབང་པོའི་བཀའ་ལྟར་སྤིང་སྤུལ་གཤེགས་
 པའི་དགོངས་རྫོགས་གྱི་དབྱུ་སྤྲུལ་ཐེབས། རྗེ་སར་ཏུ་དགོན་མཚོག་སྤྱི་འདུས་གྱི་དབང་ལྷུང་
 གནང་ཞིང་། ལྷ་ཁང་གསར་རྟེན་ལ་རབ་གནས་མཛད། རྒྱ་སྤུལ་ལོར་རྫོགས་ཆེན་དགོན་གྱིས་
 རྫོགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་གསེར་གདུང་རབ་གནས་ལ་གདན་དྲངས། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སྟོབ་རིན་
 པོ་ཆེས་གཙོའི་འདུས་སྤྱི་ནས་བསྐྱུ་བའི་བཀོད་པ་རྒྱས་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་གསོལ་དཔོན་སྟོན་ལམ་
 གྱི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་བཞུགས། ཞག་ལྷ་ལ་གསེར་གདུང་རབ་གནས་དང་། འདུས་སྤེར་མང་འབྱེད་
 དང་། དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་མང་པོ་གནང་།

ཞེ་ཆེན་དགོན་ཏུ་ཕེབས། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་ལྷ་བ་འགྱུར་མེད་ཀྱན་བཟང་བསྟན་པའི་
རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གཙོའི་འདུས་སྡེ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་སྐྱབ་ཡང་སྙིང་འདུས་པའི་དབང་ལུང་རྒྱས་པ་
དང་། གཟའ་ཡུམ་གྱི་དབང་བཅས་གནང་། སྡེ་དགེ་རྒྱལ་པོས་ལྷན་པ་ལྟར་རྫོགས་ཆེན་ཏུ་དམ་
གངས་ཁྲོད་ཏུ་ཆར་སློང་དང་རི་ཁྲུས་མཛད། རྫོགས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ནས་ཐུག་མཛད་ལོར་བཟང་
གིས་འདུལ་བ་སྤྲུམ་ཆེན་ཡུལ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་པོ་སྟན་ཐུགས་གྱིས་ལྷན་པ་ལྟར་སྤྱི་སྤྱིའི་
བཤད་གྲུ་ལ་དབང་ཆོས་མང་པོ་གནང་ཞིང་། རྟེན་མཇལ་དང་མང་འབྱེད་མཛད། ལྷ་འབང་
དགོན་ཏུ་ཕེབས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར། སྤྲུམ་ཆེན་
སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ལས་ཆོ་དབང་ཞིག་ཀྱང་གསན།

གདན་ས་དཔལ་ཡུལ་ཏུ་རྗེ་ཆོས་གྱི་ཉི་མས་གཙོའི་འདུས་སྡེ་རྣམས་ལ་སྤྱི་འགྱུར་བཀའ་
མའི་དབང་ལུང་ཞིབ་རྒྱས་གནང་། སློ་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཆོ་དབང་ལོར་བྱ་དཔལ་ཡུལ་ཏུ་ཕེབས་པ་ལས་
རྗེ་དེའི་ཐུགས་གཏེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སློང་གྱི་དབང་ལུང་གསན།

མགོ་ལྷག་ནས་ཨ་སླྱུང་ཁང་ཆུན་དཔོན་མོ་རྗེས་ཆུན་མ་འཁོར་བཅས་འབྱོར་བ་ལ་
མཆོམས་ལས་བཞེངས་ཏེ་མཇལ་ཁ་གནང་། ཆོས་བརྒྱའི་གར་འཆམ་ཆེད་འཆམ་གྱིས་མཇལ་ཏུ་
བརྒྱལ། ལོ་རྗེས་མར་འགྱུ་ལྷག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་དར་ཐང་དགོན་པ་གཏན་འཇགས་ཨ་ཡོང་གི་བསྐྱི་བ་
ཐུག་ཏུ་བཞེས་པར་ཞལ་བཞེས་གནང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེའི་དབང་པོའི་བཀའ་ལུང་
ལྟར་རྒྱ་ཁ་གྲུབ་དབང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡང་སྤྱི་དོས་བཟུང་ཞིང་དཔལ་ཡུལ་གདན་སར་
མངའ་གསོལ། ཡུལ་སླྱུང་སྤྱོད་པ་གྲུ་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་ལྷན་པོར་མ་ཁི་བཀའ་འདུམ་དང་། ཆགས་
མེད་རྣམ་ཐར་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་བྲིད་རྣམས་གྱི་ལྷགས་ལུང་བསྟུལ།

ལྷ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་པ་སྤྲུམ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་དང་། རྫོང་འགག་སྤྱུལ་སྤྱི་འཇམ་
དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་གྱི་སྤྱང་བ་གཉིས་གྱིས་གཙོའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱུག་ཏུ་ལྷག་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
སྒྲིམ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་མ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་བསྟུལ།

ཆུ་བྱ་ལོའི་ས་ག་ཁྲ་བ་ནས་སློང་བུ་སློང་དང་། རོ་ཁོག་སོགས་བརྒྱུད་དེ་ཁང་ཆུན་ཏུ་

ཐོག་སྒྲིལ་མཆོད་ཁར་བྱོན། དར་ཐང་ཆོས་སྐར་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་བྲིད་དང་།
དབང་དང་རྒྱུ་མཁའ་ལྷན་གནང་། འཕྲོ་ལྷན་སོགས་གནང་། འབྲོ་མ་ནང་སྒྲིལ་སྐར་དང་། འདས་རྒྱུ་
སྐར་དང་། ལྷག་ཡངས་འབྲོག་སྒྲིལ་དང་། འབྲི་རོམ་དཔེ་སྒྲིལ་མའི་སྒྲིལ་དང་། བང་བ་དང་། ལ་བཟོད་
དང་། ལྷ་སྐར་དང་། དཔེ་མགར་དང་། ཡག་ནང་དང་། སྒྲ་ཆུ་དཔོན་མོ་དང་། ཐོ་ལྷ་པུ་སྒྲིལ་
གྱི་བྲིམ་རྣམས་སུ་ཐེབས་ཏེ་དབང་དང་ཆོས་འབྲེལ་རྒྱ་མ་གནང་།

ལྷགས་མའི་སྐར་དང་། སྐར་ནང་ས་འགོ་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་བཞུགས་གནས་རྣམས་སུ་
ཡང་ཐེབས་ཏེ་དབང་ཆོས་མང་པོ་གནང་། ཁྱེ་ཁོག་རྒྱ་ལ་ཕྱལ་སྐབས་ཐལ་མའི་འབྲོག་རྒྱུ་ཐེབས།
སྒྲ་ཆང་ལ་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་བྲིད་དང་། ཁྱེ་ཁོག་དབང་ལྷན་གནང་། ཉ་དགེ་དང་། ཡར་
ཐང་མས་གདན་དྲངས། རྩོ་ནང་དཔོན་རྒྱ་སྒྲ་མའི་གདན་ལྷན་ལྷར་སྒྲིལ་དབང་གནང་། དཔྱུ་ཆ་
དང་། ལ་དགལ། པད་ནག །དབང་སྟོད་རྣམས་སུ་ཡང་ཐེབས། ལ་སྒྲིང་ཁང་ཆུ་དཔོན་ཆང་
དང་། དཔོན་ཆུ་མ་རྒྱུ་བཟའི་དཔོན་བྲིམ་སོ་སོར་གདན་ལྷན་ལྷར་ཐེབས་ཤིང་ལྷན་དཀར་
དཔོན་རྒྱ་ཡང་ཐེབས། རྒྱུ་དཀར་ཤོ་རབ་དཔོན་སྐར་རྒྱ་ཐེབས། རྒྱུ་དཀར་སྒྲ་མ་མགོན་པོ་
བསམ་གྲུབ་ནས་གདན་ལྷན་གྱིས་ཨོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་མཆོན་རྩོ་རྩོ་ལོ་མཆོར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱལ།

སྒྲིལ་དཔོན་དང་། པན་ཆེན་དཔོན་དང་། མོ་གདོང་དཔོན་དང་། ཡོ་རྒྱལ་ལ་སོགས་
གྱིས་གདན་ལྷན་དབང་ཆོས་ཅི་རིགས་གནང་ཞིང་རྩོ་ཁོག་རྒྱ་ཐེབས། ལ་འདུས་ཤོག་བརྒྱད་
ལ་ཐེབས་ཏེ་སྒྲིལ་དབང་མཛད། མཆོད་པོ་དང་། དཔོན་གོང་མ་དང་། ཆོ་རྒྱལ་རྣམས་སུ་
ཐེབས་ནས་སྒྲིལ་དབང་བསྐྱར། ལ་འདུས་དཔོན་གོང་རྒྱ་དགེ་ལྷགས་པའི་ལྷགས་པ་སྒྲ་ཆང་བརྒྱ་
ཅུ་ལ་དབང་ལྷན་དང་། ཉེར་མཁོ་ཅི་རིགས་གནང་ནས་ཉིན་གཉིས་ལ་བཞུགས། ལ་འབྲུམ་
དང་། རོང་སྒྱུ་མགོ། །ཟངས་དཀར་མ་སོགས་བརྒྱད་དེ་རྒྱལ་རོང་རྒྱ་ཐེབས། སོ་མང་། རྩོང་འགག་
སོགས་གྱིས་ཆིབས་བསྐྱར་རྩོ་ཐང་རྒྱས་ཆེན་པོས་བསྐྱར་བ་མཛད། རྩོང་འགག་པོ་བྱང་རྒྱ་ཆོ་རྒྱལ་
ཞག་བདུན་དང་རྒྱལ་བའི་འཆི་བསྐྱར་དང་། དེར་ཤིང་བྲིད་ལོ་གསར་རྒྱ་ཆོས་པའི་ལོ་སར་ལ་རོལ་
ཞིང་། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོ་རྒྱལ་གསང་འདུས་གྱི་དབང་ཆེན་གནང་ཞིང་། བཀའ་བརྒྱད་

ཁམ་མདོས་དང་། སང་གདོང་དང་། མགོན་པོའི་སྐྱབ་ཆོག་གསུངས་ཏེ་རིམ་གྱི་བསྐྱབས། རྒྱལ་
པོས་གསེར་དཔུལ་དང་མཆོད་ཆ། སྐྱ་ཆས་སོགས་དངོས་པོ་གྲུ་ལྗོན་པའི་འབྲུལ་བ་སྤུལ།

དེ་ནས་རྒྱ་བར་དགོན་ཏུ་ཕེབས། སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དང་ཁེལ་བས་འདུས་སྡེ་
བཞི་བརྒྱ་ཅུ་ཙམ་ལ་མང་འབྱེད་དང་། ཐེབས་འཛོག་དང་། ལྷ་ཁང་དག་ལ་བྲུས་གསོལ་དང་རབ་
གནས་གནང་། ཅོག་ཅེ་པ་སྤྲེལ་ཅན་དང་། འཕོ་གྱི་ཤོག་ལྷ་བརྒྱུད་དེ་ཐ་ལ་ཡུ་ཡི་དགོན་པར་རབ་
གནས་མཛད། དམ་པ་རྒྱལ་པོའི་ངོར་ཐུགས་སྐྱབ་ཡང་སྤྲིང་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཆེན་ཞག་བདུན་
དང་། སྟོབས་བརྒྱ་དགོན་ཏུ་རྒྱལ་ཆོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་མྱོང་
གྲོལ་བྱམ་སྐྱབ་མཛད། རྒྱ་ཆེན་དང་བཙན་ལྷ་ཡན་གྱི་རྒྱལ་རོང་གི་ཡུལ་གྱུ་ཏུ་མ་ནས་མངལ་
མཁན་སའི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པ་ལྷ་བྱ་བྱང་བས། རྫོང་ཆོགས་སྟོང་སྤག་མང་པོར་བྱམ་དབང་དང་
རིལ་འབྱེད་གནང་། གསེར་དཔུལ་དར་ཟབ་གྱི་འབྲུལ་བ་སྤུལ་མཐོ་བ་བྱང་། རྒྱལ་ནང་ང་ཤེ་མེ་
དང་། རྫོང་སྐྱབས་ནམས་སྤྲུ་ཡང་ཐེབས་ནས་དབང་ཆོས་ཅི་རིགས་གནང་།

སྤྲེལ་ཅེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས། གཡུང་བྱང་པོན་ལུགས་འཛིན་པ་འབར་ཁམས་དགོན་
པས་གསོལ་འདྲེན་དང་འབྲུལ་བ་སྤུལ། ཅོག་ཅེ་རྒྱལ་སྒོན་ལ་ཆོ་སྐྱབ་གསང་འདུས་གྱི་དབང་ཆེན་
བསྐྱར། སོ་མང་ཀུ་མཆོག་དགོན་ཏུ་སྟོང་ཆེན་སྤྲིང་ཐིག་གི་ཆོགས་བརྒྱ་ཉིན་བདུན་ལ་བཏང་ཞིང་།
རྫོང་ཆོགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྲུག་བསྐུལ་རང་གྲོལ་གྱི་དབང་དང་། ཆགས་མེད་ལུགས་གྱི་སྐྱུང་
གནས་གྱི་དབང་གནང་། གྲུ་པ་སྤུལ་རྒྱ་ཅུ་ཙམ་ལ་རབ་བྱང་དང་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས། སི་ཏུ་དགོན་
དང་། རྫོང་སྐྱབས་མ་གཏན་དགོན། སྤྱིན་མཆིར་རྒྱ་རོ། ཅུ་མ་ལྷེ། ཤ་གོ་ལོ། མ་ཁི་རྟོ། ས་སྤྱི།
ནག་ཉེ་སོགས་རྒྱ་རོ་ཁག་ཏུ་ཕེབས། རྒྱ་ཁ་རྩོ་ཏེ་རྒྱ་གདན་ལྷ་མཁན་བྱང་ཡང་ལམ་འཕྲང་རྩལ་ཆེ་
བས་བཤོལ། བསམ་གཏན་དགོན་ཏུ་དབང་ལྷང་ཅི་རིགས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བདུན་རྒྱ་ཅུ་ཙམ་ལ་རབ་
བྱང་དང་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས། གྲུ་ཆོང་གིས་དཔུལ་སྤང་བརྒྱ་ལྷག་སོགས་འབྲུལ་ཆེན་བཏིགས།
རྫོང་སྐྱབས་སྟོང་དགོན་ཏུ་ཕེབས། རྫོང་མཆོག་སྤུལ་ནས་ཆིབས་བསྐྱུས་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱས། ཞི་ཁྲོ་
ཆོགས་ཆེན་འདུས་པའི་རྩ་དབང་དང་། ཡན་ལག་ཐེག་རིམ་གྱི་དབང་རྒྱས་པ་དང་། ལྷང་དང་།

ཀྱ་ཆེན་སྤྱོད་སྤོལ་ལྟར་གྱི་སེམས་བརྒྱུད་འཕོག་ཆོག་གནང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུན་ཆོག་སྤྲོ་མ་དང་། ཀྱ་ཁྱུང་
དགེ་སྤྱོད་ལྷན་གྲུབ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་གདན་དྲངས། སྤྱི་མཆོད་མོ་དབང་ལྷན་སེམས་དང་། ང་ལྟ་
དཔོན་འཁོར་རྣམས་ལ་དབང་དང་རྩིས་གནང་དང་། དུལ་སྤེལ་ཁྲིམ་དབང་གནང་། བདེ་ཆེན་
སྤྱིང་ལོ་འབག་གྱ་ཚང་གིས་འབུལ་བ་ཆེན་པོ་བསྟུན་ཤིང་། བསྟུན་བྱ་དུ་མས་རབ་བྱུང་དང་
བསྟེན་རྩིས་ལྷན། དེ་ནས་ལྟ་རྒྱལ་སྤྱིང་དུ་ཕེབས། རྒྱ་རོ་ནམ་མཁའ་དང་ཆོ་དབང་གཉིས་གྱིས་
རྒྱལ་བསྟུ་དང་འབུལ་ཆེན་སྤུལ། དཔེ་རྒྱལ་པོའི་དཔོན་མོ་འདས་པའི་སྤྱོད་སྤོལ་སྤྲོ་ཕེབས། ཐོས་གྲོལ་
གྱི་སྤྱོད་སྤོལ་གནས་འདྲིན་དང་འཕོ་བ་མཛད། དཔེ་སྤྱོད་མོ་བ་སྤུན་དར་ནས་གདན་དྲངས། དེར་
ཕེབས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་གྱི་དབང་ལྱང་བྲིད་བཅས་གནང་།

སྤྱོད་སྤོལ་ཁར་ཁར་ཀྱན་དུ་ཐོག་དུ་ཕེབས། དཔོན་ཚང་ལ་འདོད་ཆོས་ཅི་དགོས་གནང་།
ཨ་སྤྱོད་གོང་མ་ཚང་དང་། དར་ཁོག་ཨ་སྤྱོད་འཛིང་གི་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་ཐོག་འཕོག་དུ་ཨ་སྤྱོད་སྤོལ་
སྤྱོད་མ། ཨ་ཕོའི་སྤྱོད་བྱང་། ར་སྤྱོད་། ལྷ་ཐལ་མ་བརྒྱུད་དེ་བརྒྱ་གོ་སྤྱོད་བྱང་དུ་ཕེབས། རྩི་འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་བཙུའི་དབང་པོའི་ཞལ་བཀོད་ལྟར་དཔལ་ལྷན་དཀོན་ཆེན་དུ་དབྱར་གནས་
འཇུགས་པའི་མཁའ་པོར་གསེར་རྟ་མཁའ་པོ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་བསྟུས།

ཤིང་པག་ལོར་གྱ་ཚང་ལ་བཀའ་གདམས་རྟིང་མའི་སྤྱོད་གྱི་དཔེ་བུ་ཁ་ཤས་དང་། སྤྱོད་
ཆེན་མཛོད་བདུན་གྱི་ལྱང་གནང་། ཀྱ་ཁ་གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡང་སྤྱོད་གྱང་ཁང་
སྤུལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཐོག་མཆོག་བསྟེན་འཛིན་རྣམ་སྤྱོད་དཀོན་ཆེན་དུ་གསེར་བྲིས་མངའ་གསོལ་ཞིང་བྲི་
འབུལ་རྒྱས་སྤྱོད་མཛད། སྤྱོད་དགེ་ལྷན་རའི་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་དཀོན་དུ་གདན་ལྷན་
ལྟར་ཕེབས། སྤྱོད་མ་དེར་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་སྤོལ་སྤྲོ་ཕེབས་རྒྱ་མཆོད་
གདུང་རྟེན་ལ་རབ་གནས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་དབང་ཆེན་ཡོངས་རྩིས་དང་། ཁྲིམ་ཆོག་སྤྱོད་
ཉིས་སྤྱོད་ཅམ་ལ་མཆོག་སྤྱོད་ཤེས་སྤུག་པ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཁྲིམ་དབང་མཛད། དཔལ་ལྷན་དཀོན་ཆེན་
དུ་འདུས་སྤྱོད་ཡོངས་ནས་ཞི་བོ་ཐོས་གྲོལ་ཆེན་མོའི་སྤྱོད་ཆེན་བཅུགས། མདོ་སྤྱོད་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་
དང་། རྩིང་འགག་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཆོག་སྤྱོད་ཕེབས་པ་ལ་མཇུག་རྒྱ་ཆེན་

པོའི་འབྲུལ་བ་བསྟུངས། གཙང་མདའ་སྒྲུལ་སྒྱུ་དཔོན་པོ་དང་། རྒྱལ་སྐང་དཔོན་སྒྲུལ། སེ་ར་བསོད་
སྒྲུལ། སྒྲི་ཆེན་དཔོན་པོ། ཡ་མོ་སྒྲ་མ་སྒྲུབ་མཆོག་སོགས་སྒྲ་ཆེན་རུ་མས་མཇལ་བ་ལ་བཞེད་མཁོ་
ཅི་དགོས་གནང་། གདན་ས་ཉིད་རུ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་བྲིད་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་
འདུས་ཐེམ་མེད་དང་། སྒྲིང་ཆེན་སྒྲིང་ཐིག་དང་། འཇའ་ཆོན་ཟབ་གཏེར་སྐོར་དང་བཀའ་འབྲུམ་
བཅས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྩོགས་པོད་བཞི་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་བྲིང་རྣམས་ཀྱི་
ལུང་བཅས་གསུངས།

བསྟན་དགོན་གྱི་རིམ་གྲོར་གྲུ་དྲག་མེ་རྒྱང་འབྲིལ་བའི་སྒྲུབ་ཆེན་བཅུགས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་འབྱུར་ཆེན་མོ་གསུང་སྒྲོག་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱང་བཅས་མཛད། རྩོགས་ཆེན་ལུ་པ་
བྱུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དང་། ཟེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་པ་བླ་རྣམས་རྒྱལ་གཉིས་གསེར་བྲིར་མངའ་གསོལ་
བ་ལ་དདུལ་དང་། ཉ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་ལེགས་སྦྱིས་བསྐྱར། མེ་བྱི་ལོར་མགོ་ལོག་གི་ཡོན་བདག་
འགས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་གདན་ས་ཉིད་རུ་དགེ་འདུན་པ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ལ་སྦྱང་གནས་དང་། རལྷ་
སྒྲིང་པའི་ཆོས་ཆོན་གྱི་ལུང་གནང་། འདི་ལོར་ལྷ་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་པ་བླ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་
ལས་སྦྱིས་རབས་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་དང་། ཐང་ཡིག་སྡེ་ལྟ་དང་། དབང་དྲག་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་
འབྲུམ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་གསན། དགེ་ཚུལ་སྒྲིང་བཞི་བཅུ་ཙམ་བསྐྱབས།

རྒྱལ་སྐང་དཔོན་པོ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ངོར་རྟ་སྒྲིང་ཟབ་གཏེར་གྱི་དབང་ལུང་ཆ་
ཆང་དང་། ཀར་སྒྲིང་ཞི་ཁྲོའི་སྒྲིན་བྱེད་དང་། འཇའ་ཆོན་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་
དང་། བདུད་འབྲུལ་དོ་རྗེའི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་སྒྲོལ་གྱི་
བྱང་སྒྲོམ་འཕོག་ཆོག་རྣམས་གནང་ངོ་།

གཙང་མདའ་སྒྲུལ་དཔོན་དང་། སེ་ར་བསོད་ཀྱན་སྒྲུལ་སྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱས་ངོར་གནམ་
ཆོས་ཟབ་མོའི་དབང་ལུང་ཆ་ཆང་དང་། སྒྲ་མ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲིན་བྱེད་གནང་། མདོ་
སྒྲགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་གནང་ཞིང་། པོད་ལྗོངས་སྦྱི་བྱུབ་བཀའ་སྟོན་
ཕུན་རབ་པ་དབུས་སུ་ཐེབས་པ་ལ་ཐེབས་རྗེས་བསྐྱབས།

རྒྱུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་འཆི་མེད་བསྟན་གཉིས་གཡུང་རྒྱུད་སྤྱིར་པའི་ཞབས་རྒྱལ་གཙུག་རྒྱུ་
 བསྟན་ཏི་ཟླ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུན་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་བ་དབང་ཆེན་མོ་སྟོན་རྒྱ་སོང་བའི་སྟོན་ནས་རིན་
 ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྟོན་གྲོལ་རྒྱལ་བརྟེན་དང་བཅས་པ་གསལ། གཞན་ཡང་རྗེ་དེ་ལས་
 མར་ལུགས་དབྱེས་རྟོག་། རྟོག་པའི་ལྷག་བཞེས་ལྟར་གྱི་ཀུན་རིག་བསྟན་པ་ཁ་བསྐྱར་བཅས་དང་།
 བརྟེན་གཉིས་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་རྟོ་རྗེའི་བཀའ་རྒྱལ། རྟོག་འགྲེལ་གཞུང་མེད་རྟོ་རྗེའི་གསལ་
 འབྲེད་ཀྱི་བཤད་ལུང་། ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཟབ་དོན་སྤྱད་བྱེད། རྣམ་ཤེས་དང་ཡི་ཤེས་
 འབྲེད་པའི་བསྟན་བཅས་རང་བྱུང་དགོངས་རྒྱལ། སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅས་རྣམ་འགྲེལ་
 རང་བྱུང་དགོངས་གསལ། རྟོག་རྒྱལ་བྱིད་ཡིག་ཟབ་ལམ་ཉིང་ཁྱ། རྗེས་གནང་གཅིག་ཤེས་ཀུན་
 གྲོལ་གྱི་ཆོས་རྒྱུད་སྟོན་མེད་གི་དབང་དང་། ལས་འགྲེལ་རྩལ་གྱི་ལྷག་རྟོག་དྲེགས་འདུལ་དང་།
 གཉེན་པོ་ལྷ་གསུམ་གྱི་གཞུང་པོད་དང་། བྱ་བཏང་གར་དབང་རྟོ་རྗེའི་ཟབ་ཏིག་དང་། མཚོག་
 སྤྱིར་ཟབ་བདུན་དང་། སུར་པ་ལྷགས་བྱང་མའི་སྟོར་དང་། སྟིང་ཐིག་ཡ་བཞིའི་དབང་དང་།
 གཤིན་རྗེ་ལྷགས་འདྲ་དང་། ལྷགས་ཐིག་དང་། མངའ་རིས་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། རིག་འཛིན་ཡོངས་
 འདུས་དང་། རྟོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་སོགས་བྱང་གཏེར་ཡོངས་རྟོགས་དང་། པད་སྤྱིར་
 ཀུན་བཟང་དགོངས་པ་ཀུན་འདུས་དང་ཆོ་སྤྱི་བ་དང་། མ་ཏི་རྒྱའི་སེང་གདོང་དང་། རྟོག་དབང་
 སུར་བ་སྤྱི་གི་དང་། རྩ་གསུམ་དགོངས་འདུས་གྱི་དབང་ལུང་རྣམས་དང་། མེ་སྤང་ནག་པ་ཟླ་བའི་
 ཉ་ལ་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་རུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་། ཁྱོ་རྒྱལ་རྟོ་རྗེ་ལྷགས་གྱི་གཏོར་དབང་དང་།
 རྟོག་རྒྱལ་གི་བྱིད་ཡིག་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་གྱི་ཉམས་བྱིད་རྣམས་གསལ་ཏི།

གཏེར་མཛོད་ཀྱི་དབང་གསན་རྒྱུ་རྩེ་གོང་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ལམ་དུ། དཔལ་
ལུལ་རྒྱ་རྒྱལ་ནས་གསེར་གྱི་ཉག་ཐག་ཅིག་སྤུལ་ནས་བྱས་པས་བཀྲར་བ་ལ། གསེར་ཐག་དེ་ཕར་རྒྱ་
རྒྱལ་གྱི་མཁུལ་ལ་བསྐོན་ཞིང་རྒྱ་རྒྱལ་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་གཉིས་ལ་བསྟན་པའི་གཉེར་གཏད་དང་
གིས་པ་བཛོད་པ་རྣམས། ཕྱིས་རྒྱ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེས་གཏེར་མཛོད་ལན་གསུམ་ལ་གནང་འདུག་པའི་

ཉིན་འབྲེལ་ཡིན་རྒྱུ་ཀོང་སྤྱེལ་རང་ནམ་ཏུ་གསལ་ཡོ།།

རྒྱ་སྤྱེལ་རིན་པོ་ཆེས་མཁས་བཙུན་པ་བླ་དོན་ཡོད་ལས་ཏུས་འཁོར་བརྟུས་རྒྱལ་དང་།
འབྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དང་། སྤྱིར་ར་བའི་མཆན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཡུང་དང་། བུ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་དོན་
བརྟུས་དོན་སྟགས་པོད་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་གསན། གནས་ནང་དཔལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སླ་མ་
རིག་འཛིན་གྱི་སྟོས་བཀའ་དང་། བཤམ་པོ་ཀུན་བཟང་བསོད་ནམས་ལས་གཤིན་རྗེ་གདོང་བྱག་
དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་གཞུང་པོད་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་སྤྱེལ་དཔལ་གྱི་
རྩི་རྗེ་ལས་མ་མོ་སྤང་ཤར་གྱི་སྟོར་པོད་དང་། ཉང་གི་མཁའ་འགོ་ཆེན་མོ་དང་། སངས་སྤྱིང་ཕུར་
རྒྱལ་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཙུ་ཆ་འབྲེལ་བརྟུས་དོན་བཅས་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཡེ་
ཤེས་སྤྱིང་པོའི་འབྲེལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཡུང་དང་། དཔལ་སྤངས་སླ་མ་བཀའ་ཤིས་འོད་ཟེར་ལས་ཐུགས་
རྒྱལ་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གྱི་སྟོར་པོད་དང་། ཀོང་སྤྱེལ་གསུང་ཉེ་སྤྱས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཆོད་ཆོག་ནམས་
གསན།

ཟེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་མཆོག་སྤྱེལ་ལྷ་པ་འགྱུར་མེད་ཀུན་བཟང་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་
དང་། ཟེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆབ་འགྱུར་མེད་པ་བླ་ནམ་རྒྱལ། སྤྱིང་རྗེ་བྱང་སྤྱེལ་སྤྱི་ནམས་ཀྱིས་ཞུས་ངོར་དེ་
དག་ལ་ཞི་ཁྲོ་བརྒྱུད་རྫོགས་ཀྱི་ལྷགས་ཡུང་དང་། འཕྲད་ཆད་རང་གྲོལ་གྱི་དབང་ཆེན་དང་། རྟ་
སྤྱིང་ཕུར་པ་ཡང་གསང་སྤྱི་མེད་ཀྱི་དབང་རྒྱས་པ་དང་། དོན་དབང་དང་། གཏོར་དབང་དང་།
གཞུང་པོད་ཀྱི་ཡུང་དང་། ཆོ་རྒྱལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་དང་། དོན་དབང་དང་། བཀའ་
བརྒྱུད་རྫོང་འཕྲང་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྫོགས་སུ་སྟོན་བཞི་དང་། ཆགས་མེད་མདོས་པོད་ཀྱི་
ཡུང་ནམས་བརྟུལ། དཔལ་སྤངས་དཔོན་སྤྱེལ་ཀམ་བརྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གཏིར་མཛོད་
ཤིང་པར་བཞེངས་པའི་ཐུགས་བཞེད་ལ་དངོས་རྣམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐེབས་བཞག་གནང་། དཔལ་
ཡུལ་དཔོན་ཏུ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཏུང་ཉིན་གཟུངས་འཇུག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་
བཞེངས་གྲུབ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསང་འདུས་ཀྱི་བུ་སྤྱེལ་དང་། དྲི་མེད་ནམ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་
གཤིས་སྟོན་རབ་གནས་ཆད་ལྷན་མཛད། འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་རྫོ་སྤྱུ་དང་། བཅ་གོ་རི་ཁྲོད་ཏུ་ལྷ་

ཁང་དང་། རྟེན་གཙོ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཅས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སྒྲོའི་ར་བ་ལས་འདས་པ་
བཞེངས། མདོ་མང་ལྷ་མ་པ་ལྷ་བཟླ་འཛིན་གྱི་དོར་བཀའ་མའི་དབང་ལུང་གནང་། ཐུགས་
འབྲུག་ལོར་ཐུགས་སངས་ཀྱི་ཆོ་དཔལ་གྱིས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྐལ་བཟང་
དགའ་སྟོན་བཅམས་བྱུང་གྱི་གནང་སྐྱེས་སུ་རྟ་སྤྱིང་ཕུར་པ་ཡང་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བཞི་
རྒྱས་པ་དང་། དོན་དབང་དང་། ཕུར་སྐྱེད་གི་བཀའ་གཏང་དང་། མཐའ་རྟེན་གཏོར་དབང་བཅས་
གནང་། མགོ་ལྷག་ནས་ས་མགོ་དཔོན་པོ་དང་། དར་སྟོང་ཨོ་རྒྱན་བསམ་བྱུང་བྱོན་ནས་ཁྱེས་པ་
ཉར་ཞི་ཁྱོད་བསྐྱེད་རྒྱུ་གྱི་ལྷགས་ལུང་དང་། དབང་རྒྱས་པ་འཕྲད་ཆོད་རང་གྲོལ་དང་། འབྲིང་
པོ་འགོ་བྱུག་རང་གྲོལ་དང་། བཏགས་གྲོལ་གྱི་དབང་བཅས་གནང་།

ཐུགས་སྐུལ་ལོར་སོ་མང་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་ཉར་སྟོན་པ་ལོངས་སྟོང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱིང་
བརྟན་ཐོག་ཆོད་གཉིས་པ་བཞེངས་པའི་ཞལ་བཀོད་མཛད། མགོ་ལྷག་ནས་ཁང་ཀན་དཔོན་མོ་
རྗེས་ཀྱན་མ་དང་། དམེ་སྤྱོད་མ་མཁྱེན་བཅེ་ནས་དཔལ་ལྷན་དར་ཐང་དཀོན་ལེགས་རྒྱས་ཤིག་
གསར་འདེབས་མཛད་པའི་སྟན་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཉར་སྟོན་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཟི་སྐུལ་རིན་པོ་
ཆེ་རྣམས་གཉིས་མགོ་ལྷག་ཏུ་བཏང་། གཙང་སྤྱོད་སྤྱོད་མའོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱེད་དོར་བཀའ་
བརྒྱད་གསང་རྒྱུ་དང་། སྐྱེ་འཕྲུལ་ཞི་ཁྱོད་ ཐོས་གྲོལ་ཆེན་མོ། རྒྱུ་ཆེན་དཀོངས་པ་ཟང་
ཐལ། བདུད་འདུལ་བྱུག་མོ། མགོན་པོའི་སྟོད་བར་ལོག་གསུམ་གྱི་ཆ་རྣམས་གྱི་དབང་དང་། གང་
སྟོ་མའི་རིག་གཏང་དང་། སྟོ་སྟོང་བརྒྱ་ཅ་དང་། སྟན་བརྒྱད་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་རྣམས་གནང་།
རྒྱ་རྟ་ལོར་ཐུགས་སངས་གནས་སུ་རྒྱུད་གསང་བ་སྤྱིང་པོའི་བཤད་རྒྱུན་བཅུགས།

གྲང་ཁང་སྐུལ་སྐྱེས་གཙོའི་འདུས་མང་ལ་ལྷ་བ་བྱུག་ཏུ་རྟ་སྤྱིང་ཆོས་ཆོན་ཡོངས་རྒྱུ་
དང་། ཞི་ཁྱོད་བསྐྱེད་རྒྱུ་ས། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རྒྱུ་ས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་བྲིད་དང་།
རྒྱ་ཆེན་སྟོད་སྟོལ་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་སྟོལ་གྱི་སེམས་ཕྱོལ། གསང་བ་སྤྱིང་པོའི་རྒྱུད་བཤད། སྟོད་
འབྲུག་དང་། སྟོལ་གསུམ་སོགས་དབང་ལུང་ཆོས་བྲིད་གངས་མེད་པ་མཛད། བསྐྱེད་བྱུ་བདུན་ཅུ་
ཅམ་ལ་དགོ་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་རྒྱུ་གྱི་སྟོལ་པ་གནང་ངོ་།

ཆུ་ལུག་ལོར་རྫོང་ཤོད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པར་འངམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་
མདུན་དུ་ཕེབས། རྗེ་དེ་ལས་ཚོས་དབང་སླ་མ་གསང་འདུས་དང་། རྒྱགས་ཆེན་ཡང་འདུས་དང་།
རྗེ་རྗེ་བདུད་ཅི་དང་། ཅ་གསུམ་དྲིལ་སྦྱབ་དང་། སླ་མ་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་དབང་བྲིད་དང་།
ཡང་གཏེར་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཉི་མ་སེལླའི་གཏེར་བྱོན་པ་སྤྲ་རྒྱལ་པོའི་དབང་རྒྱས་འཁྲིང་བསྐྱས་
གསུམ་དང་། པལླ་གྲི་ལ་ཡ་དང་། གཡག་འཕྱར་སྟོན་མོའི་སྦྲེལ་མ་དང་། རོང་བོམ་པའི་རིག་བྲེད་
མ་དང་། སླ་མ་ཡང་འདུས་དང་། ཚོས་སྦྱོང་དགོངས་འདུས་དང་། རྒྱགས་སྤྱང་མའི་བཀའ་གཏད་
དང་། རྒྱགས་སྤྱང་གི་རྒྱུད་བཀའ་རྒྱ་ཅན་དང་། རྒྱག་ཤམ་ཡི་དམ་དགོངས་འདུས་དང་། ཀམ་
དབང་ལུག་རྗེ་རྗེའི་ཞི་ཕྱིང་དང་། ཁྱོ་ཕྱིང་དང་། རྗེ་རྒྱུང་སླ་མ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། རྗེ་འངམ་
མགོན་རང་གི་བཟུང་གཏེར་སྟོར་ཕལ་ཆེ་བའི་སྤྲིན་གྲོལ་དང་། གཏེར་མཛོད་ཁ་སྟོང་སོགས་ཚོས་
བཀའ་མང་དུ་གསན།

གྲོ་བཞིན་ཁྲ་བར་དཔལ་ལུལ་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས། རྟ་བསྟུ་དང་སེར་སྤྱིང་གིས་
བསྟུ་བ་རྒྱས་སྦྲོས་ལུལ། ཁང་ཆན་དཔོན་མོ་རྗེས་ཆན་མས་དགའ་སྦྲོ་ཆད་མེད་པའི་སྟོན་སྐུ་དཔལ་
སྤང་ཉེར་ལྷ་དང་། གཡང་འི་བཞེས་པོར་གྱི་ལེགས་སྦྱོར་བཅས་ཨ་སྦྱོང་སླ་མ་ཐུབ་བསྟན་ཆེད་
མངགས་ཀྱིས་མདུན་སར་འཁྱོར།

ཁྲ་དེའི་ཆོས་བཙུ་ལྷ་ནས་འདུས་པ་ཉིས་བརྒྱ་ཅམ་ལ་གནམ་ཚོས་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་
གི་རྗེས་གནང་དང་། བྱ་རུ་ཞི་བའི་དབང་ལུང་གིས་ཚོས་གྱི་སྟོ་ཆེན་ཐོག་མར་བྱེས། དེ་ནས་གནམ་
ཚོས་གྱི་སྤྲིན་བྲེད་ཆ་ཆང་དང་། ཞི་ཁྱོ་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་
པའི་དབང་ཆེན་སོགས་གནང་སྟེ་མཐའ་འཁོབ་ལུན་པའི་སྤྱིང་རུ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་སྤྲ། སྟོ་
ཆེན་མཆོག་སྤུལ་དང་། དཔོན་པོ་རིག་མཆོག །དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་ཡོངས་གྲགས། འཇིགས་
དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་ཞུས་ལྟར་སྟོ་ཆེན་ཚོས་སྤྲ་དུ་ཕེབས། ཐོས་གྲོལ་ཆེན་མོའི་གནས་འབྲེན་
ཉིན་གཅིག་ལ་གསུངས།

དར་ཐང་དགོན་དུ་སྦྲུ་མཚམས་ལ་བཞུགས། དཔུན་དུས་སུ་རྒྱལ་རོང་ནས་གདན་འབྲེན་

ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྲིའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོ་མང་ནོར་བུའི་སྤྱིང་རུ་ཕེབས། ཀམ་མཆོག་དགོན་རུ་གསང་འདུས་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོ། མ་ཉིའི་སེང་གདོང་ནམས་ཀྱི་དབང་ལྷང་གནང་། ཤིང་སྤེལ་ལོར་ཀམ་མཆོག་དགོན་གྱི་འདུ་ཁང་དང་ཉེན་གསུམ་ལ་རབ་གནས་མཛད། རྩ་མྱོ་སོགས་ཁྲོ་ཁྲུའི་ལྷལ་དང་། སོ་མང་། ཅག་ཅེ། དམ་པ་ནམས་སུ་ཕེབས། སྟོབས་བརྩ་དགོན་རུ་ཁྲོ་མ་དབང་གནང་ཞིང་སིཿ་བྱམ་རྒྱབ་བཅུགས། རྩོང་འགག་ཕོ་བྲང་དང་། རྩ་འཕོ་ནོར་བུ་སྤྱིང་ནམས་སུ་ཕེབས་ཤིང་དབང་ཆོས་མང་པོ་གནང་། ར་སྤྱད་དམེ་རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོན་པོ་མོ་བ་སུན་དོར་སོགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས། དུལ་དཀར་གྱིས་བྲིས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རུམ་པ་སུམ་བརྒྱ་ལྟག་འབུལ་མཁན་བྱུང་ངོ་།

ཤིང་སྤེལ་ལོའི་བྲུམས་སྟོང་ཁྲོ་བའི་ཆོས་གཅིག་ལ་གདན་ས་དར་ཐང་རུ་ཕེབས། འདུས་པ་ཉིས་བརྒྱལ་རྟ་སྤྱིང་ཆོས་ཚན་གྱི་དབང་ལྷང་ཆ་ཚང་གནང་ཞིང་། རྩགས་རྩེ་ཆེན་པོ་གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱབ་ཆེན་མཛད། སྤྱིན་རྒྱལ་ཁྲོ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་བཀའ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་རྒྱབ་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟ་གོན་བཅས་ལི་ཁོག་མདོ་མང་དགོན་རུ་མདོ་མང་དཔོན་པོ་གཤེགས་པ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཞུས་དོར་རིན་ཆེན་གཉེར་མཛོད་ཆེན་མོའི་དབང་བྲིད་ལྷང་དང་བཅས་པ་ཁྲོ་བའིའི་ལུན་ལ་གནང་། དེར་ཡང་ཤིང་བྱ་ལོའི་ལོ་སར་གྱི་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འདས་མཆོད་ལ་ཆོགས་འཁོར་རྒྱས་སྟོས་དང་། དགེ་ཚུལ་སྟོང་ལྷ་བརྩ་ལྟག་བསྐྱབས། གཉེར་མཛོད་རྩོགས་ནས་གཙང་སྤྱད་སེང་གེ་དགོན་རུ་བདུད་འདུལ་ཕྱར་པའི་དབང་ལྷང་གནང་། ས་མགོ་སྤྱུ་མ་བཟང་གཤེགས་ཀྱིས་སྤྱ་ཙར་དགེ་ཚུལ་སྟོང་བདུན་ཅུ་ཙམ་བསྐྱབས། རྩ་བརྩ་ཕྱག་ཙམ་གྱི་འབུལ་བ་བྱུང་། རག་ཉོར་དགོན་རུ་རྩོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་བྲིད་གསུངས། ལྷ་ཅེ་དགོན་རུ་ཕེབས། འདུས་པ་མདོ་དབང་ཆེན་མོ་ལྷང་དང་བཅས་པ་ཉིན་བརྩ་ཕྱག་ལ་བསྐྱུལ། དགེ་ཚུལ་སྟོང་བརྒྱ་ལྟག་བསྐྱབས། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྟོང་ཡང་མཛད། སེང་ཆང་གྲ་གྲ་སྤར་རུ་རྩགས་རྒྱབ་ཡང་སྟོང་འདུས་པའི་དབང་ལྷང་གནང་།

སྟོན་ཁྲོ་བའི་ཆོས་བརྩལ་དར་ཐང་རུ་ཕེབས། བད་ནག་སྤྱུ་མ་བཙོད་རབ་ཀྱི་དོར་ཆོ་

དབང་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་དང་། གསར་རྒྱུ་གས་ཀྱི་དབང་ལྷང་གནང་འབྲལ་སྐྱ་
མཆོམས་སུ་བཞུགས། མགོ་རྒྱ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱབ་ལྷུ་གསར་གསར་བཞུགས་པ་སྐྱབ་པོ་བཅུ་གཉིས་ལ་
བྲིད་དང་ཉིར་མཁོའི་ལྷང་གནང་། སྐྱབ་ཁང་དུ་ཕྱག་ནས་འཕྲོད། དགོན་པ་སྤྱིའི་འདུས་པ་བརྒྱ་
ལྷག་ལ་གནས་ཆོས་སྒོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྒྱུ་ཆེན་གྱི་བྲིད་གནང་ནས་རི་ཆོས་གསུམ་
ཀྱི་དབུ་བཅུགས། མེ་བྲི་ལོའི་ལོ་སར་གྱི་ཆོས་གསུམ་ལ་འདུས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་འདུས་ཏེ་ཆོས་བཅུ་
བཅུགས། དབུ་བཞུགས་སུ་སང་སང་གྲ་གྲ་མཆོག་སྐྱལ་བཟླ་འགོ་འདུལ་དོ་རྩེ་ཕྱོན་པ་ལ་དབུལ་བེ་
ཆེན་གྱི་འདུལ་བ་བསྟུབས། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྐྱབ་པོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ལ་སྐྱ་མ་ཆོས་སྤྱི་སྐྱབ་པའི་
སྐྱབ་པ་བཅུགས།

ནག་རྒྱའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ་དབུ་བཅུགས་ཏེ་དར་ཐང་དགོན་དུ་གཏིར་མཛོད་ཆེན་པོའི་
དབང་བྲིད་ལྷང་བཅས་རྒྱ་བཞིའི་ཡུན་ལ་གནང་། བྱང་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ཐོག་ཚད་ལྷ་ལོགས་རྟེན་
མང་བཞེངས། དཔུན་དུས་སུ་ལྷ་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ལ་རི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐུན་གནང་། མེ་པག་
ལོའི་ལོ་སར་ཆོས་ལྷར་སྐྱབ་པོ་བདུན་ཅུ་ལྷག་སྐྱ་མ་སྐྱལ་སྤྱི་སྐྱབ་པར་བཞུགས་པ་ལ་སྐྱབ་དབང་
རྒྱས་པ་བསྟུལ། ནག་རྒྱའི་ཡར་ཆོས་ལ་ཆོས་བཅུ་ཆེན་མོ་འདུས་པ་ལྷ་བརྒྱ་འདུས་གིང་འཆམ་དང་
བཅས་པ་མཛོད། གཏིར་སྟོན་འཇའ་ཆོན་སྟོང་པོའི་གཏིར་ཆོས་བཀའ་འདུམ་རྣམ་ཐར་དང་
བཅས་པའི་དབང་ལྷང་ཆ་ཚད་གནང་། འདི་དུས་དར་ཐང་དགོན་པ་གསར་འདེབས་ལ་ལྷག་
བསམ་དང་ལག་རྒྱུ་ལྷུ་དུ་ཕྱིན་པ་ཅན་ཁང་ཁན་དཔོན་མོ་རྒྱུ་བཟའ་འོད་ཟེར་ཆོས་སྟོན་ཆེ་
ཕྱི་མར་བཞུད་པའི་གསོན་དབང་དང་། འཕོ་འདེབས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱ་མཛོད་དེ་རྒྱུ་བཟའ་བདེ་ཆེན་
ཞིང་དུ་བསྐྱལ། འདུ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་ལ་རབ་གནས་རྟེན་གསུམ་དང་། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་
སྤྱོད་སྟོན་ལེགས་པར་མཛོད།

ལྷགས་མོ་སྐྱལ་སྤྱི་སྐྱར་དུ་ཐེབས། ཐུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་དམར་བྲིད་དང་། ཆགས་ཐེད་རི་
ཆོས་ཀྱི་ལྷགས་ལྷང་བསྟུལ། དར་ཐང་དུ་དགོ་འདུན་པ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཅམ་ལ་སྒོན་འགོ་དང་།
ཅ་རྒྱུད་དང་། རྒྱུ་ཆེན་དང་། མི་ལམ་དང་། སྐྱ་སྤྱོད་དང་། ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་བ་དང་། ཞིང་

སྐྱབ་ནམས་ཀྱི་བྲིད་དང་། རྒྱལ་ཁྲི་བའི་མར་ངོར་བཀའ་བརྒྱད་དང་། སེང་གའོང་། ཀེ་ཀང་།
འཇིགས་བྱེད། མགོན་པོ་ཆོགས་བདག་བཅས་སྐྱབ་ཁག་ལྔའི་སྐོ་ནས་དགྲ་གཏོར་གསར་དུ་
བཅུགས། ས་བྱིའི་ལོ་སར་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཉིན་སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོ་ནས་ཉི་མ་
མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སྐོ་ལ་བཅུགས། སྐྱབ་པོ་བདུན་ཅུ་ཅམ་ལ་སྤྲ་མ་ལོངས་སྤྱི་སྐྱབ་པར་བཞུགས་པ་ལ་
གཏོར་དབང་གནང་། འདུ་ཁང་དུ་ཀ་འཕན་དང་། གནམ་ཡོལ། བྱི་མུར། རྒྱལ་མཆོན་ནམས་གོས་
ཆེན་བཟང་པོ་ལས་བཟོས་པ་དང་། གནས་བཟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཞལ་ཐང་ལེགས་པོ་བཞེངས། འདི་
ལོའི་ཆོས་བཅུར་ཁྲོམ་པ་སྟོང་སྟག་གསུམ་ལྷག་འདུས་པ་ལ་ཁྲོམ་དབང་མཛད། བྲ་ཆང་ལ་སངས་
སྤྱིང་དགོངས་འདུས་གསེར་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆང་གནང་ཞིང་། ལྷང་དགྲ་ཅམ་ལས་མགྱིན་པ་
བསྐྱེདས་པས་ཆོས་མཆོམས་འཛོག་དགོས་བྱུང་ཞིང་། མཇུག་མ་གྲུབ་པ་ནི་བྱི་མཐའ་གཟིགས་པའི་
ཉིན་འབྲེལ་ཡིན་པར་གཟི་སྤྱལ་པས་གསུངས་སོ།།

ཁང་རྒན་དཔོན་པོ་ཨོ་རྒྱན་ནས་སྐྱ་ནང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོ་དབང་དང་། གཡང་
འགྲགས་ཁྱས་ཤིང་རྟ་བདུན་སོགས་འདུལ་ཆེན་བཏེགས། དར་ཐང་དགོན་པ་དཔྱལ་བའི་མིག་
བཞིན་གཅིས་སྤྲས་དང་། ཞབས་ཏོག་སྟོང་མེད་བསྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཤུལ། རྟ་ནམས་ལས་ལྷང་
དཀར་དགོན་དུ་རྟ་གཉིས་དང་། དར་ཐང་དུ་རྟ་གསུམ་རིམ་གྲོ་གསུངས་པའི་ཡོན་དུ་གནང་ངོ་།།

ལོ་དེའི་གོ་བཞིན་ཁྲི་བར་སྐར་བཏེགས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་དགོན་ཆེན་སྐྱོགས་སུ་ཤེབས། ཨོ་
སྐོ་སྤྲ་མས་མཆོད་རྟེན་གསར་བཞེངས་ལ་རབ་གནས་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེའི་དབང་
པོར་དདུལ་བེ་ཆེན་ཀྱི་རྒྱ་འདུལ་བཏེགས། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ལས་
ཅ་གསུམ་བདེར་འདུས་ཀྱི་དབང་དང་། གཏོར་ཆེན་དོ་རྗེ་སྤྱིང་པའི་པ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་སྟོང་ཡངས་
གཉིས་གསན། འདི་དུས་གཟིམ་ལམ་དུ་སྐྱ་ཡི་ཤུན་པ་བུད་པ་དང་། སྐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱགས་
ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་རིང་འབར་བ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་ངོ་།།

སྤྱིར་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ལས། སྐོ་ལ་གཉིས་བྱང་སྤྲོམ་
དང་། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ། བཤེས་སྤྱིངས། དདུ་མ་རིན་ཆེན་སྤོང་བ་ནམས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་དང་།

སྤྲུལ་བཀའ་མའི་རྒྱུད་སྤེའི་དགྱིལ་འཁོར་སུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དང་ལུང་། གསང་སྤྱིང་
འགྲེལ་པ་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། དཀོན་མཆོག་འགྲེལ། ཆོས་གཤམས་སྤྱི་དོན། ཡོན་ཏན་
མཛོད་ཚུ་འགྲེལ། དག་པའ་ལེགས་བཤད་རོལ་མཆོ། རྒྱ་འབྲུལ་པ་བྲིད། རྒྱུད་ལུགས་སུར་བ་སོགས་
ཀྱི་གཞུང་བྲིད་དང་། མཁྱེན་བཙེ་པོད་དགུ་དང་། ཆོས་དབང་སྤྲུལ་གསང་འདུས། འཇམ་དཔལ་
དཔའ་བོ་གཅིག་གྲུབ་སོགས་འཇམ་དབྱངས་དང་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲོར་གྱི་རིག་གཏད། སྤྱི་
བརྒྱུག་འཁོར་ལོ་འབར་བའི་སྒྲོར་དང་། སྒྲིན་སྤྱིང་བདེ་གཤེགས་ཀྱུན་འདུས་ཀྱི་དབང་གི་རྣམ་
བཤད། ཐོགས་མེད་བཀའ་འདུམ། སྒྲིན་སྤྱིང་རྡོར་སེམས་ཀྱི་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་དང་། ཉང་
གཏེར་ཁྲོས་ནག ། ཁྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག ། ཆོས་དབང་གི་ཡང་དག་སྤྱིང་པོ་དང་། སུར་བ་སྤྱི་གི་ ཅ་
མགིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤེང་བ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། གྲུབ་རྒྱལ་ཆོ་དབང་བྲིད་
བཅས། འཕྲང་པོ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱི་བཀའ་འདུམ་དང་། འཕྲང་པོའི་ཟབ་གཏེར་གྲོལ་ཏིག་
དགོངས་པ་རང་གྲོལ་ཡོངས་རྫོགས། མཆོག་གྱུར་སྤྱིང་པའི་ཐུགས་སྦྱབ་རྣམ་གཉིས་དང་། མ་མོ་
མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོ། ཡང་གཏེར་ཚ་གསུམ་དྲིལ་སྦྱབ། དགོངས་གཏེར་འཕགས་མའི་སྤྱིང་ཏིག་
རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་ཆ་ཆང་དང་། རྡོར་སྤྱིང་གཏེར་བྱོན་པ་རྒྱུད་ལྟ་བ་སྤྱིང་ཡངས་དང་། རྡོར་ནང་
བྲིད་བརྒྱ་དང་། དཔལ་ལོ་ལུགས་ཀྱི་སྦྱང་ཆོག་གི་རྗེས་གནང་ལོ་ཆེན་ཡིག་ཆ་ལྟར་གྱི་ལུང་བཅས།
ལྟ་ཏི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དབང་བྲིད་ལུང་དང་བཅས་པ་དང་། གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་
ལྟ་བུ་དགུའི་དབང་ཆེན་དང་། ཡང་ཏིག་གཅིས་སྒྲོན་དང་ཀྱུན་བཟང་དགོངས་པ་ཀྱུན་འདུས་
ཀྱི་བྲིད་དང་། འཇའ་ཆོན་དཀོན་སྤྱིའི་དབང་ལུང་དང་། བྲིད་ཡིག་གསར་སྤྱིང་གྱུང་སྒྲོས་བྲིད་རྒྱས་
པ་སོགས་སྦྱབ་རྒྱུད་ཤིང་ཅ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་བཀའ་གཏེར་གྱི་སྒྲིན་
གྲོལ་ཟབ་བྲིད་མཐའ་ཡས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་རྩལ་དུ་གསན་པས་རྗེ་དེ་ལས་དབང་ཆོས་ཀྱི་མན་
ངག་ནོད་པའི་ཞལ་སྒྲོབ་མཆོག་གྱུར་ཏུ་གཤམས་ཤིང་གྲུབ་པ་ལྟར་ལ། དེར་མ་ཟད་རྗེ་འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་བཙེའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་འདི་ལས་གདམས་པ་ཞུ་བའི་ཞལ་སྒྲོབ་ཡིན་པའི་
རྩལ་ནི། གོང་སྒྲོས་གོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་དབང་གནང་བའི་དུས་སུ་རྗེ་མཁྱེན་

[illegible]

དེ་ཕྱིར་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅའི་དབང་པོས། འདིར་ཡང་དཔལ་ལྷན་གྱི་སྤྱལ་རྩི་རྒྱ་
འཛང་ཕེབས་པོས་ནས་ཚས་དབང་བཀའ་དྲིན་མང་པོ་ཐོབ། ཅས་རྩི་རྒྱ་འཛང་གི་མཚན་སྒྲུབ་
ནས་བརྗོད་པར་སྤྲུགས་སངས་མཁན་པོ་སྤྱི་ཤེར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་རྩི་འདུག་པ་ལྟར་པོ།

གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བདུད་འདུལ་གཏིར་ཁའི་སྤྲིན་གྲོལ་ཡོངས་
རྫོགས་ནི་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་པ་ལྷན་གར་དབང་མཐའ་ཡས་གྱིས་ཀྱང་འཇམ་
དབྱངས་མཐུན་བཅའི་དབང་པོ་དང་མཉམ་དུ་གསན་པས་རྗེ་ཀོང་སྐུལ་ཡང་སློབ་མར་གྱུར་པས་
འཇམ་མགོན་མཐུན་ཀོང་ནམ་གཉིས་གྱི་དབང་ལྷ་ཡུལ་གྱི་སྐུ་མར་གྱུར་ཏོ།།

དཔྱུས་ལ་འཇུག་སྟེ། རྫོང་སར་དེ་ཉིད་རུ་ཀུ་ཐོག་སི་རུ་གསུམ་པ་ཚོས་ཀྱི་བྱ་མཆོ་དང་།
ཐག་གཡབ་གདོད་ཐོག་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཐོགས་དོན་གཞིར་ཅན་ཁ་གས་ཀྱིས་ལྷས་ངོར་བཏུད་འཇུག་རྩོད་

ཇི་ལྟར་གཏིར་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དང་། མངའ་བདག་ཉང་གི་ལོ་སྤྱིའི་དབང་དང་། ལྷ་མ་དམར་
བྲིད་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཆེན་མོ་དང་། ཆོས་དབང་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྲུང་དང་། ཞིག་སྤྱིང་ཐུགས་
ཆེན་འཁོར་བ་ཀུན་སྦྱོལ་ནམས་ཀྱི་དབང་ལུང་གནང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་
མདུན་དུ་དབུལ་སྤང་བརྒྱ་སྟགས་མཚུལ་གྱི་འབྲུལ་བ་གྲ་ལོ་པ་ལུལ། ཚུར་ཡང་རྗེ་མཁྱིལ་ཀོང་
ནམ་གཉིས་ནས་དབང་ཡོན་མཚུལ་དང་། རྒྱལ་རྒྱས་གྲ་ལོ་པའི་འབྲུལ་བ་གནང་། དཔལ་ལྷན་
དུ་ཕེབས། ལྷ་རི་འོད་གསལ་སྤང་དུ་བཞུགས། མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། དབུལ་ར་སྤྱུལ་
སྦྱ་སྟགས་ལ་བདུད་འབྲུལ་རྩོ་ཇི་ལྟར་གཏིར་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་
མ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་དང་། ཐོས་གྲོལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དབང་ནམས་གནང་། འཇམ་
མགོན་ཀོང་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གདམས་ངག་མཛོད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲིན་བྱེད་དབང་དང་།
གྲོལ་བྱེད་བྲིད་དང་། རྒྱལ་བཞེན་ལུང་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་དང་། དེར་མ་འདུས་པའི་མི་ཏུ་བྲིད་
དུག་སྟགས་གསན་རྟོ།།

བན་གོ་རི་བྲིད་དུ་མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སྟགས་དོན་གཉིར་ཅན་དུ་མ་ལ་རིག་འཛིན་
གདུང་སྦྱབ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་རང་ཤར་སྟགས་བྱང་གཏིར་ཆ་ཆང་དང་། སྤྱིང་ཐུག་ལ་བཞེས་
དབང་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་པོད་དག། ཐེམ་ཐེད་པོད་གཉིས་དང་བཅས་པ་དང་།
ཁམས་ལུགས་འདུས་པ་མདོ་དབང་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱའི་ཟབ་གཏིར་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་
གཏིར་ནམས་ས་སྤང་ལོ་མཆུག་ནས་ལྷག་ས་ག་ལྷ་བའི་བར་དུ་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཉོང་
སྦྱ་ལེགས་གྲུབ་ལ་རབ་གནས་མཛད། རྒྱགས་སངས་དཔོན་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་བྲིས་བཀོད་དང་། ལྷ་
དགའི་ལྷང་རའི་བུམ་སྦྱབ་ནམས་སུ་ཕེབས། གདན་ས་ཉིད་དུ་གྲུང་ཁང་སྤྱུལ་སྦྱ་སྟགས་ལ་ཐོད་
ཀལ་གྱི་བྲིད་གནང་། ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་པ་འབྲུམ་གྱི་ཤིང་པར་སྦྱོས་གཙང་བཞེངས། རྩོ་ནང་ལུགས་ཀྱི་
གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཅུའི་སྤྲིན་སྦྱ་གསར་བཞེངས་དང་། སི་དུ་པམ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་གདུང་ཉིན་
སྟགས་བཞེངས་སོ།།

སྤྱིར་རྗེ་འདི་ཉིད་སྦྱ་ཚུགས་ཤིན་དུ་བཅུན་པའི་ཤུགས་དགའི་སྤྱོད་ཏུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་

འཛིན་པ་ལ། རུས་རྟག་པར་ཐུགས་ཀྱིས་གཤེལ་བ་མེད་པའི་སློན་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་
བསྟེན་བསྐྱབ་གནང་བས་བསྐྱེད་ཚྭ་གས་ཀྱི་གདེང་ཚད་མཐོན་པོར་གཤེགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
ལྷགས་བསྟེན་རུང་ཐུར་ཅམ་ཟིན་སྐབས་མི་ལམ་རུ་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་གྱི་ཕོ་བྲང་རུ་བྱོན་པས།
འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་ནས་ཐུགས་བཞེད་མཐར་ཐིམ་པའི་ལུང་བསྟན་
ཐོབ། དེ་བཞིན་རུ་དག་པའི་སྤང་ངོར་བྲངས་མདོག་དཔལ་རིར་བྱོན་པས། གྲུ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་
ཀམ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་མཇལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་བདུན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འཐོབ་
པའི་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པས། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས། སྐྱེ་བ་བདུན་ནས་བྱང་ཆུབ་ལུང་
བསྟན་ཐོབ། ཀམ་ཀུན་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཁྱེས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་
མཛད་པ་ལགས། དེ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་གཟིགས་སྤང་མཐའ་ཡས་པ་མངའ། གསེར་དདུལ་
ཐུག་རྗེས་རྣམས་དངོས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། ཚས་སྦྱང་བྲུ་རུ་ཁོལ་བ། གཞན་སེམས་སོགས་སྟོག་
གྱུར་རྣམས་སྤིབ་མེད་རུ་གཟིགས་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་བཟོད་ལས་འདས།

མཐར་དགྲུང་གྲངས་རེ་གསུམ་པ་རབ་ཆེས་ཆུ་འབྱུག་ལོའི་སྟོན་ལྷའི་ཆེས་ཉེར་གཅིག་སྟེ་
སྟེ་ལོ་1892ལོར་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་བསུས་ཏེ་དཔལ་རི་པ་སྤྱོད་རུ་གཤེགས། ལྷ་སྤུལ་པ་སྤྱོད་
གར་དབང་བསྟན་འཛིན་དང་། གཟི་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྗེ་མདོ་ལྷགས་ཚས་ཀྱི་ཉི་མ་རྣམས་
ཀྱིས་དགོངས་ཚྭ་གས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབས་ཤིང་། སྐྱེ་དམར་གདུང་དང་། སྐྱེ་གདུང་གཟུངས་
འཇུག་དང་བཅས་པ་གྲུབ་ནས་གཟི་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེ་གདུང་གི་དཀར་ཆག་ཅིག་ཀྱང་མཛད་དོ།

གསུང་གི་བདུད་ཅི་བཞེས་པའི་ཞལ་སྟོབ་གཙོ་བོ་རྗེ་པ་སྤྱོད་ལོད་གསལ་མདོ་ལྷགས་སྤིང་
པའམ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱིན་བཟེའི་དབང་པོ་དང་། ཀོང་སྤུལ་པ་སྤྱོད་གར་དབང་སྟོ་གྲོས་མཐའ་
ཡས། སྐྱེ་རྩ་མ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་སྤུལ་པ་སྤྱོད་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་སོགས་སྤྱོད་གཞི་
མཐུན་མང་པོ་དང་། རྗེ་ཨོ་རྒྱལ་མདོ་ལྷགས་ཚས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། གཟི་སྤུལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་
རབ་ཚས་ཀྱི་སྤྱང་བ། ཀུ་ཐོག་སི་རུ་ཚས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་ལྷ་པ་པ་སྤྱོད་ཐེག་མཚག་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་གསུམ་པ་ཨོ་རྒྱལ་རང་བྱུང་རྩོ་རྗེ་ཆོ་དབང་གྲུབ་པ་

ཅུལ། དེའི་སྤྱལ་སྤྱ་རྒྱལ་ཚབ་བཞི་པ་འགྱུར་མེད་པ་རྣམས་རྒྱལ། རྩོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་བཞི་བ་
འཇིགས་མེད་ཆོས་དབྱིངས་འོད་གསལ། གཙང་བ་བྱུབ་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན། རྒྱལ་སྤང་
དཔོན་པོ་པ་རྣམས་མཐུ་སྟོབས་མགོན་པོ། རོ་སྤང་སྤྱ་རྒྱུང་ཨོ་རྒྱུན་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྣམས་རྒྱལ།
མདོ་མང་དཔོན་པོ་གྲགས་པ་བསྟན་འཛིན་སོགས་རྒྱལ་བསྟན་བཤད་སྦྱབ་ཀྱིས་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་
ཆེན་མཁས་བྱུབ་གྲངས་མེད་པ་བྱོན།

གསུང་ཆོས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་དང་། སྦྱབ་ཐབས། སྟན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་པོད་ཁ་ཤས་ཡོད་
མོད་ད་ལྟ་ནི་སྦྱབ་ཆོག་དང་དབང་ཆོག་འགའ་དང་། ཅིས་གཞུང་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་དང་། ཀུན་
བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱ་བསྟོད་ཀུན་འཁོར་དང་། གཉན་པོ་གཡུ་ཅེ་ལྷང་གུའི་གསོལ་ཆོག་དང་།
ཐོས་གྲོལ་བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྐོང་སྤྱལ་པའི་རོལ་གར་ལ་སོགས་པ་ཁུང་ཤས་ལས་དཔེ་འཛོར་དུ་
སོང་ངོ་།།

རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྱིད་རྒྱ་སྤྱལ་སྤྱ་མོད་དུ་གྲགས་པ་ནི། འཛི་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་རབ་ཆོས་རྒྱ་
མོ་སྤྱལ་གྱི་ལོའི་མཆུ་ཟླའི་དཀྱིལ་ཅམ་ལ་སྤྱ་འབྲངས། ལྟ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རྣམས་
གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་། ས་པག་ལོའི་སོས་ཀར་རྣམས་
རྒྱལ་བྱང་རྒྱུ་སྤྱིད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་བརྩའི་བུམ་སྦྱབ་ཀྱི་དུས་སུ་གསེར་བྲིས་མངའ་གསོལ།
རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་དང་དབང་ལྱང་དུ་མ་གསན་ཏེ་སྤྱ་ཡོན་ལ་སྦྱངས་
པ་སོགས་སྤར་ཁོ་བོས་དར་ཐང་གདན་རབས་སུ་ཏོག་ཅམ་བྲིས་པ་དེ་ལས་རྣམས་ཐར་སྟག་པོ་ལག་
སོན་མ་བྱུང་བས་སྤྱོ་མི་ལུས་སོ།།

གཙང་བ་བྱུབ་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན།

བྱུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དཔལ་ས་ར་ཏ་དང་ཞལ་མི་གཉིས་པ་གཙང་བ་བྱུབ་ཆེན་བྱམས་
པ་ཆོས་འཛིན་ནི། རབ་ཡིད་རྒྱ་སྟག་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1842ལོར་མཆོ་ཆེན་པོ་ཁྱི་ཤོག་རྒྱལ་མོའི་ཉེ་འགམ་
ཨ་རིག་ནག་ཚང་སྟེ་བར་ཡབ་རིག་སྟགས་འཛིན་པ་ནག་ཚང་བྱུབ་ཆེན་བྲི་མང་བའམ་རིག་

འཛིན་པ་སྒྲོ་དོ་རྗེ་དང་། ཡུལ་གཡུང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུ་འབྱུངས། ཡབ་རྗེ་ལས་དབང་དང་གདམས་ཁྲིད་འགའ་ཡང་གསན། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིང་མོ་ཞིག་དང་ཁོང་མ་བུ་གསུམ་པ་ཡིས་བསྐྱར་བས་དབུལ་བྱིས་དུ་གྱུར། གྲུབ་ཆེན་ཞང་པོའི་གམ་དུ་སོང་སྟེ་ཡུག་རྗེ་བྱས། ཞང་པོས་དབྱིད་ཀར་ལུ་གྲུ་རྒྱུ་དག་གསོད་བརྒྱག་པས་ལུ་གྲུ་གསོད་མ་འདོད་པར་བྲོས། བན་ཆན་ཞིག་ལས་ཡི་གེ་བསྐྱབས་པས་འབྲི་སྟོག་ཆོགས་མེད་དུ་བྱུགས་སུ་རྒྱུད། གསར་མའི་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟོར་བྱང་། སྟོང་ཆོག་ལ་སོང་སྟེ་མ་བུ་གསུམ་གྱི་ཁ་གསོ་ཐབས་ལ་འབད། འདི་དུས་དབུལ་ཞིང་ན་བཟའ་ངན་པས་གྲུ་བ་དང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་བཅོས་བྱས། མཆན་མོ་གཟིམ་ཆོ་སྟན་གཟིམ་གོས་སུ་གོན་ནས་ཉལ་དགོས་པ་ལན་མང་བྱང་། གཡུང་ལོ་རུ་ནག་མའི་ཞི་ལུ་ཞེས་འཕྲ་བ་བྱང་།

དེ་ནས་མ་དང་སྒྲིང་མོ་གཉིས་ཀ་སྐྱགས་འཆང་ཀྲམ་ཞེས་པའི་གཡོག་མོར་བསྐྱད། གྲུབ་ཆེན་རྩ་རྒྱ་དགོན་དུ་གྲུ་སར་ཞུགས། དགེ་བཤེས་རེ་བྱུང་ལས་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་ཆད་མར་སྦྱངས། ཤིང་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་འབྲེལ་ཐན་བུ་ཞུས། དེ་ནས་སྦྱུ་ལ་སྦྱང་གཞིས་ཟིན། རྒྱུང་ནད་ནི་སྟོན་གོམ་སད་པའི་རྣང་བ་དོས་མ་ཟིན་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཀྱིས། རེས་འགར་ལུས་ཀྱི་རྟོད་སྦྱང་དང་ཚ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་སྦྱ་ཞི་བ་དང་། སྟོ་པོའི་རྣམ་པ་དཔག་དུ་མེད་པས་སྦྱང་དང་གར་ཆེ་བས་སྟོད་མི་རྒྱུགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། རེས་སྦྱི་རོལ་གྱི་རྣང་བ་ཐམས་ཅད་འཇའ་དང་འོད་ཐིག་དང་། ལྟ་སྦྱ་ཞི་དག་དུ་གནས་ཀྱི་པའི་རྣང་བ་རྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་དགའ་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སྦྱེས་ནས་མཆོང་རྒྱགས་དང་ཀྱ་ཙེ་སོགས་སྦྱོ་སྦྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟ་བུ་གནང་བས་སྦྱན་ཅིས་ཀྱི་རིམ་གྱོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཕན་པ་མ་བྱང་། དེ་སྦྱགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་དུ་མར་དགོངས་བརྟག་ཞུས་པས། རྒྱལ་འགོང་ཞིག་གིས་བརྟམས་པ་ཡིན་པས་གསུར་དང་ཆང་བུ་སོགས་བསྟོས་ན་ཕན་པ་ཆེ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན།

པ་མཐའ་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དབུས་སྦྱགས་སུ་ཐེབས་པ་དང་མཇལ། གཙོད་དབང་སོགས་དབང་ཆོས་འགའ་གསན་ཅིང་ནད་ལ་ཕན་ཐབས་ཞུས་པས་གཙོད་ཆོགས་ཨ་མ་བརྒྱ་སྟོར་

གྱི་སྐོ་ནས་བྱིན་རྒྱལ་མཛད། ས་མཐའ་ཚང་ཕྱིར་ཕེབས་ལམ་དུ་ཡང་མཛལ་བས། བྱོད་ལ་ངོ་
སྦྱོད་ཅིག་དགོས་མོད་ཁོང་མི་ཁོམ། ཆོ་རབས་ལས་གྱི་སྒྲ་མ་དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྐྱུལ་ཡིན་པས་དེར་
སོང་ཞེས་ལུང་བསྟན། འགའ་རེས་བཤད་ན་སྒྲ་མ་ཞིག་གིས་བྱོད་རང་ཆ་ཆེན་གངས་རི་སྐོར་དུ་
སོང་ན་ནད་དེ་ལ་ཕན་པའམ་དོན་ཆེན་ཞིག་འབྱུང་ངེས་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཟེར། གང་ལྟར་
ཡང་ཆ་ཆེན་གངས་རིར་མཛལ་སྐོར་དུ་ཕེབས་པས། དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྐྱུལ་པས་མདོ་སྐྱེས་བསྟན་
འཛིན་དང་འཕད། ལྷང་བ་རང་ལྷང་དུ་ངོ་སྤྲད། དེ་ཡང་དམིགས་མེད་འོད་གསལ་སྦྱོང་བ་ཆེན་
པོར་ངོ་སྤྲད་པས་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཀ་དག་རིག་པ་ཉག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཏེ་
གདོད་མའི་རྒྱལ་ཐབས་ཆེན་པོར་དབང་འབྱོར་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོར་གྱུར། གནམ་ཆོས་རྫོགས་
རིམ་གཏུམ་མོ་བདེ་བྱོད་རང་འབར་གྱི་བྲིད་ཁ་བཏབ་པས། འག་བདུན་ནས་རྒྱུད་སྤྱི་ནང་བསྐྱེས་
ཏེ་འབས་ས་ལ་མི་རེག་པར་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་དུ་གསེགས་ནས་ལུང་བ་ཉིན་སྤྱི་ལ་བྱོན་
བཞུད་མཛད་པས་རྒྱ་སྐྱུལ་རིན་པོ་ཆེས་གྲུབ་ཐོབ་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་ཅད་
ཕན་གསོལ།

རྒྱ་སྐྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་རྗེས་སྟེག་སྟེ་ཁམས་སུ་ཕེབས་འདོད་ལ། རྒྱ་སྐྱུལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་
པ་ལྟར་མ་ཚུའི་རྒྱུད་དུ་ཕེབས། གཙང་སྐོར་གྱུ་ཁ་སྟེ་བ་ནས་ངོ་རྗེ་ཕག་མོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་
པའི་མཁའ་འགོ་མ་མི་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁྲོམ་ཐོག་བཟའ་རིན་ཆེན་སྦྱིད་དང་ཕད། འབྲི་ངོམ་ཞེས་
པའི་མདོར་གདན་ས་མཛད། འགོ་དོན་སྟོགས་མེད་དུ་བྱལ། སྐུ་ཆེའི་སྦྱང་ཅམ་ལ་སྐྱ་གསར་དཔོན་
པོ་རིན་ཆེན་མགོན་པོ་དང་ཡོན་མཛོད་དུ་གྱུར་བས། མདོ་སྐྱེས་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་དཀའ་
གནད་གྲོལ་བའི་མཁྱེན་རབ་གྱི་རྩལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ་བས་འདི་སྟོགས་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་
མཁས་ཟེར་ཆད་དང་སྐྱེས་ཆེན་ཡིན་ཟེར་ཆད་པལ་ཆེར་པས་འདི་རྗེས་བྱུང་བ་དང་བ་བཞིན་དུ་འདུས།

གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱི་ལངས་ནས་སུ་རྒྱབ་ཆད་པ་དང་།
དགས་མནར་བ་དང་། རག་པས་གཙོས་པ། རྒྱལ་བོའི་ཆད་པས་གཟིར་བ། བན་བོན་གྱི་དམོད་
བྱད་གཏོང་བས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གྱིས་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་ཆོ་ཕུག་དབང་དང་། ལྷང་མཐུད།

ལྷགས་མཆིལ། གསོལ་ཟན། སྐྱ་ཆབ། ན་བཟལ། དབུ་ཕྱོན། ཕྱག་འབེབ་གནང་བ་དང་། ཐ་ན་ཤིང་
བུ་དང་རྗེའུ། རྩལ་སོགས་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་གནང་བ་དང་། ལྷགས་གཏད་པ་ཙམ་དང་།
གསུང་འཕྲིན་དང་སྤྱིང་ཡིག་སོགས་ཀྱིས་འབྲལ་བྱིན་དེ་དག་བསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་
ཁོ་ན་ཡང་སློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྤྱོས།

མ་ལྷུང་ཆེན་མོར་བྱ་བཞིན་དུ་འཕྱར་བ་དང་། རྩག་བོང་བ་ནག་པོ་ཁ་ཟས་སུ་གསོལ་བ་
དང་། ཕྱག་གིས་ཚུ་བཅུས་ཏེ་ལྟ་བཤོས་དང་། བུམ་པ་དང་། མི་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིབས་སོགས་བཅོས་
པ་དང་། ཆང་བཞེས་ཏེ་སྲིན་མཚུབ་ཀྱི་ཅེ་ནས་ཕྱིར་ཕྱུངས་པ་དང་། ཆང་གི་དྲི་དང་རོ་རྩས་གཞན་
དུ་བསྐྱར་བ་དང་། སེར་བ་ཕྱག་སོར་གྱིས་བྲིད་པ་དང་། བུད་ཤིང་རྒྱང་སྤྱིང་འབྱུང་ཅིང་ཞིང་
ལྷགས་བརྒྱབས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། ལུན་ནག་གི་ཁྲོད་དུ་ཕྱག་སོར་གྱི་ཅེ་ལས་འོད་སློ་བ་དང་། ས་
རྩོ་འབྲས་ཆན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་རི་མོའི་བ་མོ་ལས་འོ་མ་
བཞོས་པའི་རྣམ་ཐར་དང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་སྤང་སྤྱིང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དཔུ་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་བསྟན་པས་འགོ་བ་མཐའ་
ཡས་པ་དད་པའི་ཞིང་ས་ལ་བཀོད་ཅིང་ཐར་བའི་སློ་ཆེན་ཕྱེས།

བསད་པ་གསོ་རྩས་པའི་བྱ་བ་རྟགས་ལ་མཚན་པ་བསྟན་རྩས་མོད་དོན་མེད་དུ་སེམས་
ཅན་གཅིག་གི་སློག་ལའང་རྟོལ་མི་སྤྱིང་ཅིང་། དབྱར་དུས་སུ་འབྱུ་སྲིན་བསད་ཀྱིས་དོགས་ནས་རྟ་
བྲེས་ལ་བྱོན་མི་སྤྱིང་པ་དང་། བྱ་བ་རྟགས་ངོམ་པ་སོགས་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་མེད་ཆེ་རྒྱན་
པར་གོམ་པ་དལ་བུ་དང་མིག་གཏའ་ཤིང་གང་ཙམ་པལ་སྟེ་བྱོན་པ་དང་། ཆར་གོས་དཀར་པོ་
དང་ནག་པོའི་མདོག་ཅན་ཞིག་བཞེས་ནས་ང་ནག་ཆང་བྱི་མང་མའི་སྤང་བུ་འཁོར་བ་རུ་ལོག་གི་
ས་མཚམས་སུ་འདུག་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེན་ཞེས་པའི་མིང་སྟན་པོ་དེ་དགོས་དོན་མི་འདུག་གསུངས་
ནས་དམན་སར་བཞུགས་པ་སོགས་བཙམ་ལྷན་ཐུབ་པའི་དབང་པོས། རྩལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་
སོར་ཐར་བ་ཡི། རྩལ་བྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལ། ལྷགས་པ་བྲིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོ་
ག་སྤངས། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་པའི་བདེན་གསུང་བསྐྱབ་པའི་རི་མོ་

ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བ་པའི་དབང་པོ་མཆོག་གཅིག་གོ།

འདས་པ་ལ་སྐྱེ་ཆོགས་སུ་བཤད་མོད་དགུང་གངས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཡོན་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་
པག་ཉེ་ཁྱི་ལོ་1947ལོར་སྐུ་འདས་པ་ཡིན་པ་དག་གམ་སྟུམ་མོ། །ཤུབ་ཆེན་འབྲངས་འདས་ཀྱི་ལོ་
ཆོགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་དེ་བདག་གིས་བྲིས་པའི་ཤུབ་ཆེན་གཏུང་རབས་དང་བཅས་པའི་བྱང་བརྗོད་
ཉི་མའི་སྤང་བར་གསལ་བས་དེར་ལྟོས་ཤིག། མཚན་ཀྱི་སྐྱ་ཆེན་པའ་ཆེན་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སྐུ་
མེད་དུ་བ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྐུལ་བྱུང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཁྲ་བ།
ཆོགས་སྐུལ་ལྷ་བ་བྱུང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྩི་རྩེ། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་དྲུག་པ་སྤང་མཛད་བྱུབ་པའི་རྩི་
རྩེ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་མེད་དྲུག་པ་བྱུང་བསྟན་པསྐུལ་བཟང་དབང་ལུག། ཀའི་རིན་པོ་
ཆེ་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། ཨ་མཆོག་སྐུལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱིན་རབ་རྒྱ་མཆོ། འཇམ་ཐང་ཆོས་
རྩེ་སྐུ་ཆེན། འཇམ་ཐང་སྐུང་བ་མ་འདས་སྐུལ་སྐུ་ལ་ལོགས་པའི་སྐྱ་ཆེན་ཀྱི་གཤམ་པ་མཐོ་བ་མང་
པོས་འཕྲིན་ལས་ཡན་ཆད་ནས་སྐུཔས་འཇུག་ལྷས་ཤིང་ལོགས་ཉེས་ཀྱི་ལྷང་བསྟན་མ་ལྷས་མཁན་
མེད་པ་ལྟ་བུར་བྱུར་ཏོ།།

ཡུལ་སྐྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡུལ་སྐྱུ་རྒྱུ་

དན་ལས་ཀྱི་པ་མཆོག་དབྱངས་ཀྱི་ནམ་འབྲུལ་ལྷགས་སྒྲུལ་རོལ་པའི་རྩོམ་པ་རྒྱ་
 དགའ་བའི་རྩོམ་པ་། བྱེད་ཆུང་ལོ་ལྔའི་ནམ་འབྲུལ་གར་དབང་ཅུས་ལྷན་སྤྱིར་པའི་གཏོར་ལྷང་
 ལས། ལྷ་རོང་གི་དཔལ་པོ་ཀམ་སྤྱིར་། འུས་ཀྱང་པ་བཞེས་པའི་སྒྲན་གཅིག་ལ། འཁྱེད་པོ་གི་
 གསང་མཛོད་ནས་སྤེལ་ཏེ། འཕྲོ་ཀྱན་གྱིས་འབྱང་ན་སྒྲན་གྱི་ཁྱུང་ཁྱུང་། འཕྲོ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཞལ་རུ་མི་
 དང་ཏེ། འུས་ཉི་ཤུའི་བྱང་ཆོགས་སྤྱང་ཟེལ་མཆོག་ཁུང་ལེན་ཤེས་ཆོ་གྱུ་བྱུ་མཁའ་ལ་སྒྲིགས།
 དེ་ཤེས་ལྷན་ཆོས་ལོ་བར་གྱིས་ཤིག་ཨང་། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། ར་ཁོག་པ་ཐང་རྒྱ་མོ་སྤྱར་གྱི་
 ལག ཁེས་སྤྱར་རོལ་ཆེན་མོའི་ལག་བཟང་རྒྱག་གི་ཡ་གྲུལ། ར་ཁོག་པ་ཏ་རྒྱག་མོའི་ར་སྟོང་རྩོང་
 ཞར་དཔོན་གྱི་ཕྱེ་ཁོངས་ཞར་དེ་གྲོང་བ་རུ་ཡབ་ལྷགས་མོ་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱག་དང་། ལྷན་གསལ་

བཟའ་སྒྲོལ་མ་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་རབ་ཡིད་མེ་ལྷག་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1847ལོར་སྐུ་འབྱུང་ས། དགུང་
གྲངས་གསུམ་པར་སློ་མང་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་གཤམ་པ་ལས་སྐབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་
བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མཛོད་སློ་མང་དགོན་དུ་གྲ་འབྲུལ་བཏིགས།

དེ་ཡང་མགོ་ལྷག་དུ་གསེར་བ་ནས་འོང་བའི་ལྷགས་མོའི་སེན་རིང་ཞེས་པའི་སྐམས་པ་
རུས་ལྷན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། རྒྱལ་འགོང་གཏུག་པ་ཅན་ཞིག་དང་འབྲུང་པས། དེ་ལ་ཆེད་དམིགས་
ཀྱིས་གྲུ་བྱ་བྲག་པོའི་བསྟེན་པ་དུང་ཕུར་བཏོན། དེ་ནས་རྒྱལ་འགོང་དེ་འདུལ་བར་བཅམས་པ་ན་
བསྐྱེད་རིམ་གྱ་ལོ་སྤྲོད་ཞེན་གྱི་ལྷར་ཤོར་ནས་རྒྱལ་འགོང་མ་ཐུལ། དེ་ནས་རྒྱལ་འགོང་དེ་ལྷས་
དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་ཏེ་གཞོན་པ་བཅམས། ལྷགས་མོ་སེན་རིང་ལྷ་ཐུག་སྟེ་རྩེ་འངམ་
དབྱངས་མཐུན་བཅེའི་དབང་པོ་ལ་སྐབས་ཞུས་པས། ཁོང་གིས་ནམ་ཞིག་ན་ཁྱོད་རྒྱལ་འགོང་
འདིའི་དབང་དུ་འགྲོ་ངེས་པས། ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ཞིག་རྩ་ཡུལ་དུ་
འབྱུང་། དེ་ལ་སྐབས་བསྟེན་ན་རྒྱེན་ངན་དེ་སེལ་ཐུབ། ཅེས་ལྟངས་བཏྲན། རྩོ་གྲུབ་ཆེན་སྐྱེས་
གཉིས་པ་སྐུ་བར་ཐུན་ཆོགས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་། སེན་རིང་ལ་ཁྱོད་འཆི་རྩེས་སེམས་ཅན་
དུང་ཕུར་དུ་མའི་སྒྲིག་འཕྲོག་པའི་རྒྱལ་འགོང་ཞིག་དུ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པའི་ཐབས་
ཞུས་པས། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གོང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་
སྤྱི་གཙུག་དུ་སྐྱེ་ལྷང་གྲུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་འབྱུང་། དེས་སྐྱོབ་ངེས་ཞེས་ལྟངས་བཏྲན།

དེ་ནས་སེན་རིང་གིས་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་དེ་བཅའ་བས་
སྐུ་སྐྱེ་ཞལ་གྲུ་གསུམ་པ། དབུ་སྐྱེ་སེར་པོ་ལ་སྤྱི་གཙུག་དུ་སྐྱེ་ལྷང་ཁུ་ཉག་མ་འགའ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཆེད། རྩེ་འདི་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་དང་། གཏེར་ཆེན་ཀམ་སྤྱིང་པ། འཛི་རོང་ཨ་སྐྱེས་
གཏེར་སྟོན་གསང་སྐམས་སྤྱིང་པ། རྩེ་སྐྱེ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ལགས་
ཤིང་། རྩེ་སྐྱེ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་ཞེས་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལྷ་འདྲེ་དབང་དུ་འདུས་པ་ཞིག་ཕྱོན་
པ་དེའི་ཡང་སྐུ་ལ་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

སྐྱེ་ཆུང་དུ་ནས་ལྷགས་མོའི་སེན་རིང་གིས་སྐུ་བདག་བགྱིས་ཏེ་ཐོག་མར་སེན་རིང་ཁོ་རང་

སྔོན་གནས་མིག་ཡངས་འགྲོག་སྡེ་ཏུ་གདན་དྲངས། དེ་ནས་གསེར་བའི་ལྷགས་མོའི་གོང་ཁྱིམ་ཏུ་
ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་སྦྱངས། མཐར་ཕྱིན་ཅམ་ནས་གསེར་ལྷ་ཙེ་དགོན་ཏུ་གྲུ་སར་བྱོན། ལྷ་ཙེ་སྦྱབས་
མགོན་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྷན་ལས། གནམ་ཆོས་སྔོན་འགྲོའི་བྲིད་གསན་ཅིང་འབྲམ་ལྡེའི་གསོག་
སྦྱང་མཛད། གཞན་ཡང་གནམ་ཆོས་རྩ་རྒྱུད་དང་། རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཁར་རྣམས་ཀྱི་
བྲིད་དང་། ནང་ཆོས་ལྡེའི་ཉམས་བྲིད་རྣམས་གསན་པ་དང་། སྦྱ་གསུམ་སྦྱབ་པ་དང་། སྦྱབ་གྲུ་
བཞུགས་ཏེ་ཉམས་ལེན་གནད་སྤྲིན་མཛད། སྦྱེས་རབ་གཏེར་ཆེན་ལུས་ལྡན་སྤིང་པའམ་ལུས་ལྡན་
ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་རང་གཏེར་གྲོ་ལོད་དང་། ཆོ་སྦྱབ་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རས་རྒྱུད་སྟན་བརྒྱུད་དང་། ལྷ་རྡོའི་ཆོས་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིན་གྲོ་ལྷོ་རྫོགས་
པར་གནང་།

དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་རབ་ཡིད་ཟད་པ་མེ་སྟག་ལོར་གནས་མཆོག་མཁའ་སྦྱོད་རྫོང་ཏུ་
བཞུགས་པ་ལ་དབྱར་ལྷ་ཐ་རྒྱུད་གི་མར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱ་མཁའ་འགོ་འདུ་བའི་ཏུས་བཟང་ལ་
ཉམས་ཀྱི་སྤྲིང་བར་མཁའ་འགོ་མ་ཏུས་པའི་རྒྱན་ཅན་ཞིག་གིས་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་གྱིས་བྲིས་
པའི་རྒྱ་ཡིག། ཨ་ཏི་ས་མ་ཏི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་བདུན་དང་། གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་།
ཡུམ་བྱང་། ཏུས་བྱང་། ལྷང་བསྟན། ཞལ་གདམས། གཏད་རྒྱའི་ཡི་གེ་རྣམས་གནང་བའི་སྤྲིང་བ་
བྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏེར་གྱི་གཏད་རྒྱ་གྲོ་ཏེ་རབ་ཆོས་མེ་ཡོས་ལོར་གནས་མཆོག་རྒྱལ་མོ་
དམུ་རྫོའི་སང་གའི་བྲག་ཕུག་ཏུ་རྟ་མགིན་ནག་པོ་ལྷགས་རལ་ཅན་གྱི་སྦྱབ་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་
པ་གཏེར་ནས་བཏོན། དེ་རྗེས་སྦྱི་སྦྱབ་ཟབ་གསང་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་དང་། ནང་སྦྱབ་ཟབ་གསང་
མཁའ་འགྲོའི་སྤྲིང་ཁྲག་དང་། གསང་སྦྱབ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྲིང་ཐིག་ཅེས་པའི་གཏེར་ཆོས་ཟབ་མོ་
རྣམས་བབས། ཡི་གེ་རྒྱབ་ལ་འཁུར་ནས་བྱོན་པ་ལ་སྦྱིགས་བམ་རྣམས་སྤྲིང་ལ་ཐིམ་པའི་སྤྲིང་བ་
བྱང་། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེས་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་དག་སྤྲིང་སྦྱོགས་མེད་ཏུ་ཤར། རིག་གདངས་
འོད་གསལ་དགོངས་པའི་རྩལ་ཆེན་རྫོགས། མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་ཉགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་
མཐུ་ཐོབ། ཟབ་གཏེར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་དབང་བརྒྱུར་བས་གཏེར་ཆོས་རྟ་མགིན་ནག་

པོ་དེ་ཡུལ་གྱི་རུ་མར་དར་ཞིང་། ད་ལྟོ་འདྲ་གདན་ས་རྩོམ་རྩུབ་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་མ་ཆད་
པར་བཞུགས།

ཤུག་སྐང་དགོན་རུ་གྲ་སར་ཐེབས། ཤུག་སྐང་པ་བླ་འདུས་ཙུལ་གྱི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་པོས་
སྒྲངས་ཏེ། རྗེ་དེའི་གཏེར་གསར་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་ཡོངས་རྫོགས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་རུ་གསན།
གཞན་གནམ་ཆོས་སོགས་དབང་ལུང་དམར་བྲིད་རུ་མ་བཞེས། གནས་ངེས་མེད་ཀྱི་རི་བྲོད་རུ་མ་
འགྲིམས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་རུ་གཞོལ། བར་སྐབས་སྤྱོད་སྤྱད་ཅམ་ནས་རྩོམ་ཆེན་དགོན་
རུ་ཐེབས། རྩོམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱད་གསུམ་པ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སྤྱོད་མར་བསྟན་ཏེ། འཛིགས་
སྤྱོད་གསུང་ཆོས་དང་། སྤྱོད་ཐིག་ལ་བཞི་སོགས་ཟབ་མོ་སྤྱོད་ཐིག་གི་ཆོས་སྒྲོར་གྱི་དབང་ལུང་མན་
ངག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་གསན། རིག་འཛིན་འདུས་པའི་རྒྱལ་ཐབས་སྤྱི་སྤྱོད་གི་དབང་མཐོས་
སྐབས་སྤྱོད་གསལ་རིག་པའི་རང་ངོ་སྤྱོད་ལས་སྟག་པའི་ཙུལ་མཛོན་རུ་གྱུར་པ་དང་། རྩོམ་
རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་གསལ་བསལ་བའི་ཉེན་འབྲེལ་མཛོན་པས་རྩོམ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་གསལ་བཞེད་
ཐུགས་གཅིགས་ཆེན་པོ་གནང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་བཀའ་གཏེར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་བྲིད་མན་ངག་
ཟབ་ཆོས་མཐའ་ལས་པར་ཡང་སྤྱོད་སོ།།

གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་རུ་མ་ལས་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་། སྟན་ངག་མཛོན་
བཞེད། ཕྱིས་དཀར་ནག། གསོ་དབྱེད། མདོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་རུ་མར་ཐོས་བསམ་མཛོན་པས་
གང་གསན་ལ་རང་བྱུང་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། རྩོམ་རྩུབ་བཞུགས་རུ་མ་ཡིན་ནམ་
སྟམ་དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་པ་བླ་མདོ་སྟོགས་བསྟན་འཛིན་སྐར་རུ་གདན་དྲངས་ཤིང་།
མཁས་བྱུང་ཀླུ་ཆགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་བྲིད་འགྲོ་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཆགས་
མེད་རི་ཆོས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་གསན་ཏོ།།

རུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེན་རིང་གི་གཤེད་མ་རྒྱལ་འགོང་བརྒྱལ་ཞིང་། སེན་རིང་རྒྱལ་
བསེན་རུ་སྤྱོད་བའི་སྒོ་བཀག། འཛིན་པ་ལུག་ལྟས་རྒྱལ་པོ་དང་། ར་བའི་རྩོར་ཞར་རྒྱལ་ངན་དང་།
གཤོང་བའི་རྒྱལ་འགོང་སོགས་ཤི་འདྲི་མང་པོ་དམ་ལ་བཏགས། ཆོས་སྦྱོང་དང་། རྩོམ་བྱུང་བུ་རུ་

ཁོལ། ལྷ་འདྲེས་བཀའ་ལ་ཉན། བསྟན་དག་མངོན་སྲོད་ཀྱིས་བསྐྱེད། མ་འོངས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ལུང་
བསྟན་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་བྱུང་བས། མཆོག་དམན་བར་མའི་འགྲོ་བ་དུ་མས་ཞབས་སྒྱི་བོར་སྤངས་ཏེ་
དབང་ཆོས་མན་ངག་ཁྱས་པ་གྲངས་མེད། མགོ་ལོག་ཁག་གསུམ་དང་། གསེར་སྟེ་རྩོ་གསུམ། སྤར་
འཛི་རོང་གསུམ། རྒྱལ་མོ་ཆ་བ་ཁག་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོན་ཆེན་དང་། བྱིས་བདག་
འབྱོར་ཅན་དང་། ལྷ་མ་མཐོན་པོ་དང་། རྣགས་པ་གཉན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞབས་ལ་བརྟུང་
པས་ཡུལ་གྱ་དེ་དག་ཁོང་གི་གདུལ་བྱར་བྱུར་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས།

སྒྱ་ཆེ་ཁྲིལ་བོར་དབེན་པའི་རིར་བཞེན། རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བཅུགས། རྒྱལ་བོས་གོས་
གྲོན། འདྲོད་ཡོན་རྩ་བཞིན་དོར། ཆོག་ཤེས་ཀྱི་འཕགས་ལོར་བཞེན། ཀྱན་སྤངས་བྱ་བཏང་གི་
བརྒྱལ་ཁྱགས་ལ་གནས། སྒྱ་ཆེ་སྤང་དུ་ལྷགས་མོའི་ནེུ་ལེ་དང་། རྩོ་རྩེའི་རྩོང་གི་གནས་མཆོག་ཏུ་
གཟིམ་སྒྱིལ་བསྐྱུན་ནས་བཞུགས་ཤིང་། ཆོས་སྡེ་འདིའི་འདུས་སྡེའི་ཆོགས་དང་། རྩོགས་ཀྱི་སློབ་མ་
མཐའ་ཡས་པ་ལ་དབང་དང་གདམས་ངག་གནང་བཞིན་བཞུགས་པས་ལྷགས་མོ་སྒྱལ་སྒྱའི་སྤར་
ཁ་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་ངོ་།།

གསུང་ཆོས་ཀྱང་གཏེར་ཆོས་དང་། རྩོམ་ཆོས་བསྐྱེད་པ་དུས་ཀྱི་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ཅུ་མ་
མཆིས་ལ། གསུང་གི་བདུད་རྩི་བཞེས་པའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་ནི། གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་
རང་གྲོལ་དང་། ཨ་སྒྲིལ་གཏེར་སྟོན་མཁའ་སྲོད་སྤྱིང་པ་དང་། ཨར་སྤྱང་མཁན་ཆེན་སྟོ་བཟང་རྩོ་
རྩེ་དང་། ས་སྒྱའི་ཆོས་རྩེ་སྒྱལ་སྤྱི་ངག་གི་དབང་པོ་དང་། ཨ་འཛི་བྲ་མ་པ་སྤྱི་བསྟན་འཛིན་དང་།
བ་ལེ་མཁན་པོ་དཔོན་པོ་ཀྱན་བཟང་བསྟན་འཕེལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དམ་པའི་
སྒྲིམ་བུ་མང་དུ་བྱོན་ཏོ། །དུང་གངས་རེ་དུལ་པ་ཤིང་ཡོས་ལོའི་ཁྱབ་དང་པོའི་ཆོས་གཉིས་ཏེ་སྒྱི་
ལོ་ 1915 ལོར་དགོངས་པ་འོད་གསལ་མི་ཤིགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེད་ཏེ་དཔལ་རི་པ་སྤྱི་འོད་
དུ་གཤེགས་སོ།།

ཉུང་ལྡན་པ་ལྟ་བུར་དབང་བཅུན་འཛིན།

འཕགས་མཆོག་སྐྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ནམ་འབྲུལ་ལྟ་སྒྲུལ་པ་སྒྲ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་
བཟང་པོ་ནི། ཚེས་ཡིག་ཀྱན་གསལ་ནོར་བུའི་སྒྲོན་མེ་ལས། གཟུགས་སྐྱུངས་ཡོངས་འཛིན་ཚུ་པོ་
བྱིར། །འདྲེན་མཆོག་པ་སྒྲ་གར་དབང་བསྟན་མས། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོངས་འཛིན་ཞིས་པ་རབ་
ཡིད་ཚུ་བྱི་ལོ་སྟེ་སྐྱི་ལོ་1852ལོར་ལྷ་འབྲང་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དཔོན་རིགས་སུ་ཁམས་སྡེ་
དཔེའི་ཡུལ་གྱ་ཅ་སྐྱུ་འབྲུངས། རྒྱལ་དབང་ཀམ་བརྟ་བཞི་པ་དང་། རྩོགས་ཆེན་བཞི་པས་ངོས་
འཛིན་དང་མཐུན་པར་རྒྱ་སྒྲུལ་པ་སྒྲ་མདོ་སྒྲགས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་འབྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་
གཟིགས་པས་རྗེ་དཔོན་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཁྲ་མ་ཀྱན་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡང་སྤྱད་དུ་ངོས་
འཛིན་གནང་སྟེ་དགུང་ལོ་བརྒྱ་བཞི་པ་ཤིང་སྤང་ལོར་གདན་ས་ནམ་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱིང་དུ་གདན་
དྲངས་ཤིང་ཆོས་གྱི་ཁྱི་འཕང་མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ།

[illegible]

དུ་གཏིར་ལུང་དུ་མ་ནས་འབྲུལ་མེད་གྱི་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་ཞིག་ལགས་སོ།།

སྒྱུ་ན་རྒྱུད་དུའི་དུས་ནས་སྒྱུ་ཡི་ཞང་པོ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་དང་དགེ་ཆན་བྱང་ཆུབ་གཤམ་པ་རྣམ་གཉིས་སྟོག་གི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བརྟེན་ནས་འབྲི་སྟོག་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས། དམ་པའི་རིགས་སད་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྟོང་གིས་འབྱུག་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐུགས་ཆེ་བཅས་མིན་སྒྲིམ་ཏེ་རྒྱ་སྤུལ་པསྒྲ་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་གཙུག་གི་ནོར་བུར་བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་དགེ་ཆུལ་གྱི་བསྐྱབ་ཕྱོམ་བཞེས།

རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་སྤུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་། སྟན་དག །མདོན་བརྗོད། སྒྲ་ཀླ་ཅན། ཐེབ་སྦྱོར། ཅིས་དཀར་ནག་རྣམས་སྦྱངས། གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། དངོས་གཞི་རྣམས་ཆེན་ཁྲིགས་ཐོད་གྱི་བྲིད་དང་། གཏུམ་མའི་ཟབ་བྲིད་དང་། མི་ལམ། བྲ་བྲིད། ཐུན་བྲིད། སྒྲ་སྦྱོར་། ཞིང་ཁམས་ལྷ་སྦྱོར་རྣམས་གྱི་ཐོང་བྲིད་དང་། ཆགས་མེད་བྲིད་འགེལ་དང་། ཐུགས་ཆེན་དམར་བྲིད་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འབྲུམ་དང་། སྤར་ཆང་བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་ཐར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་པ་རྣམས་གྱི་ལུང་དང་། གནམ་ཆོས་གྱི་དབང་ལུང་ཆ་ཆང་རྒྱས་པ་དང་། རྣམས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྲོ་བསྐྱེད་རྣམས། རྟ་སྤིང་ཟབ་གཏིར་དབང་ལུང་ཆ་ཆང་། སྤུམ་དགོངས་འདུས་དབང་ལུང་། མཛོད་བདུན་ལྡན་ལུང་། སྟོང་ཆེན་སྟོང་ཐིག། བཀའ་རྒྱུད་གསེར་ཐོང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་སྟོགས་སྤྲ་འགྱུར་བཀའ་གཏིར་མཐའ་ཡས་པ་དང་། བྱང་སྟོན་དང་། འདུལ་བ། མདོན་པ་གོང་འོག་གི་བྲིད་བཅས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད།

དགྲུང་གངས་ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱ་བྱ་ལོར་གཟི་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་གོས་གཅིག་ཞབས་སྤྲ་རྗེ་རྒྱ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་པསྒྲ་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་ལས་བསྟེན་པར་རྣམས་ཏེ་དགེ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་སོ།།

དཔོན་སྤུལ་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་ལས། བཀའ་བརྒྱུད་གསང་རྣམས་གྱི་ལུང་དང་། འཇའ་ཆོན་ཟབ་གཏིར་ཆ་ཆང་གི་དབང་ལུང་། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྲོའི་དབང་སྟོགས་དབང་ལུང་མང་།

རུ་གསན། གསེར་ཐལ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་ལས། རྩོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་
མངོན་མཛོད། མདོ་སྡེ་རྒྱུ། དབུ་མའི་སྐོར་སོགས་གཞུང་ལུགས་གྲངས་མང་དང་། མཁས་པ་རྗེ་
རབ་བརྟན་ལས། ཟུར་ལུགས་འབྲུས་མདོ་ཙ་དབང་དང་། གསང་སྟིང་སྤྱི་དོན་གསང་བདག་ཞལ་
ལུང་དང་། དགོངས་རྒྱན་གྱི་བྲིད་དང་། སྤྱི་འབྱུར་བཀའ་མའི་འཆམ་དང་དབྱངས་རྒྱུ། ཕྱག་
ལེན་བཅའ་ཁ། ཐིག་དང་རུལ་ཚོན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་བ་མཐར་ཕྱིན་མཛོད་པས་རྒྱུད་སྡེའི་ཕྱག་ལེན་
ལ་མཁས་པའི་ཚད་རུ་གསལ། སྤྱི་གསུམ་སྤྱབ་པ་དང་། ལྷག་ལྟའི་བརྟེན་སྤྱབ་སོགས་ཚད་རུ་ཕྱིན་
པར་མཛོད། ཀོང་སྤྱལ་ཀམ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས་རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་སོགས་
སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཚྱོད་བྲལ་སྤྱལ་པའི་གཏིར་ཆེན་པདྨ་འོད་གསལ་མདོ་སྤྱུགས་སྤྱིང་
པ་ལས་བྱང་རྩོམ་དང་། གཏིར་གསར་སྐོར་སོགས་བྲལ་ཆོས་མན་ངག་གྲངས་ལས་འདས་པ་
གསན་སྤྱོད་སྐོར་སྤྱབ་མཛོད་པས་ཉམས་ཉེགས་འབྲུངས་ཤིང་ཉེགས་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་
ཕྱག་རུ་གྱུར། རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིང་རུ་བགྲང་བྱ་རུ་མར་ཁྲོ་འཆམ་དང་བཀའ་མའི་ཙ་འཆམ་སོགས་གྱི་
འཆམ་དཔོན་མཛོད།

མདོ་སྤྱུགས་ཆོས་གྱི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ལས། ལྷ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས་
བརྟན་དགོན་མགོ་འཛིན་དགོས་རྒྱ་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་དགེ་ས་རྒྱོང་ཆེན་པོའི་
བཀའ་བསྐུལ་པ་ལྟར་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིང་གི་བརྟན་བདག་གི་ཆོས་ཁྲིའི་ཐུགས་ཁུར་ལོ་ལྟར་བཞེས། ལྷ་
རི་འོད་གསལ་སྤྱང་རུ་ཐུབ་སྤྱི་ཐོག་ཚད་མ་གཅིག་ཆེན་གཙོར་བྱས་ཤིང་ལོགས་རིས་སུ་གསེར་ཁོ་
ནས་བྲིས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྤྱི་ནང་ཆེན་ཅན་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོ་གསར་བཞེངས་
དང་། གསང་སྟིང་གི་འགྲེལ་པ་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཆོས་གསལ་སྤྱི་དོན་དང་། རྩོམ་
གསུམ་འགྲེལ་བ་དཔག་བསམ་སྟེ་མ་སོགས་གསུང་རབ་རུ་མའི་པར་ཤིང་བཞེངས། རག་ཆབ་
བསམ་གཏན་སྤྱིང་རུ་རུས་མཚོད་ཆོས་བརྩེ་ཆེན་མོ་གསར་འཇུག་གི་དབུ་འཛིན་གནང་། ལི་
གཙང་དང་། རྗེ་གསེར། ཉར་སྟེ། གོ་འཛོ་རྣམས་སུ་འབུལ་སྤྱད་དང་། དབང་དང་འཕོ་ལུང་
སོགས་གྲིས་འགོ་དོན་མཛོད། ཁང་སར་གཟིམ་ཁང་གསར་སྤྱོད་མཛོད། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྤྱུགས་ཆོས་

ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་སློབ་ཆོགས་དུ་མར་རང་ལུགས་ཀྱི་ནང་ཆོས་སོགས་ཟབ་བྲིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ངོ་།།

དེ་ནས་ཤ་རྩུན་ཟེར་བའི་དཔལ་དགོན་ཀྱི་ཡོན་བདག་ཅིག་གིས་ལྷ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
ལོག་སྤྱབ་བཀྱིས་རྒྱུན་གྱིས་བསྟན་དགོན་ཀྱི་ཁུར་མི་བཞེས་པར་དབུ་མནའ་བཞེས་ཤིང་། མདོ་
སྐད་སྐད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་གདན་སར་བཀོད་ནས་ཀྱུན་སྤངས་བྱ་བཏང་གི་རྣམ་པས་རྒྱགས་སངས་
གནས་སོགས་དབེན་ཁྲོད་རྣམས་སུ་སྤྱབ་པ་ལ་གཞིལ། དེ་ནས་བཟང་བྱ་གཉིས་སོང་མཆོམས་ཀྱི་
རུབ་གཅིག་གཟིམ་ལམ་དུ་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་འཁོར་མཆོན་བརྒྱད་བཅས་གདན་འདྲེན་བྱེད་
བའི་གྲལ་དུ་འབྱོང་གཡག་དར་སྤྲོས་བརྒྱན་པ་མང་པོ་གཤམ་བ་ཆིས་པ་སོགས་དར་ཐང་དགོན་
པ་ལེགས་གྲུབ་དང་ཆོས་བརྒྱ་ཚུགས་པའི་ལྷས་བཟང་བྱུང་བ་དང་། དེ་སྐབས་ཅམ་ལ་རྒྱ་སྤྱལ་
རིན་པོ་ཆེས་རྩི་འདི་ལ། སྤར་སྤྱ་ཆེན་ཀམ་འཕྱར་མེད་མགོ་ལོག་སྤྱགས་སུ་ཐེབས་སྐབས་ཁང་ཆུན་
དཔོན་པོ་ངག་དབང་གིས་ཁྱས་ངོར་དར་ཐང་དགོན་པ་གསར་འདེབས་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་གནང་
ཡོད་ཚུལ་དང་། དེ་རྩིས་རྒྱ་སྤྱལ་ཁོང་ཉིད་ཀྱང་ལན་གངས་དུ་མར་ཐེབས་ནས་དཔོན་པོ་ངག་
དབང་དང་། དཔོན་མོ་རྩིས་ཆུན་མའི་ཁྱ་བསྐྱལ་བཞིན་ཞལ་བཞེས་གནང་ཞིང་སྤྱིན་གྲོལ་ཀྱི་
གདམས་པ་སྤེལ་ཚུལ་དང་། དེ་ཕྱིན་རྩི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་གདན་སར་བཀོད་ཀྱང་
གདུལ་བྱ་དུས་ལ་མ་བབས་པས་དགོངས་བཞེད་ལྟར་གཞི་གཅིག་དུ་ཆོས་སྤེ་གཏན་འཇགས་སུ་
མ་ཚུགས་པས། ད་ལན་སྤར་ཡང་ཁང་ཆུན་རྒྱལ་སློན་ནས་ཁྱ་བ་ནན་ཏན་འཕྱོར་ཕྱིར། བྲིད་ཀྱིས་
དར་ཐང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས་ནས་བསྟན་པ་སྦྱོང་དགོས་ཞེས་པའི་བཀའ་ནན་
བྱུང་སྟེ་དར་ཐང་དགོན་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ།

དགུང་གངས་སུ་མ་རུ་པ་རབ་ཆོས་ལྷགས་སྤྱལ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1881ལོར་གཟི་འགག་སྤྱལ་སྤྱ་
འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་འབྲངས་ལུལ་ནས་གདན་འདྲེན་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་
དཔལ་ལྷན་རྣམས་སྤྲིང་ནས་དར་ཐང་སྤྱགས་སུ་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་བཞིན་གསེར་ཐལ་སྟོད་སྤྲང་
དུ་འབུལ་སྤྱད་མཛད་པས་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་སྤམ་ཆེན་ཀྱི་རྟེན་བཀྱར་བྱུང་།

རྒྱ་པོ་རྟའི་ལོར་དར་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་

དང་། རྩོམ་དང་། རྩུབ་གྲ་དང་། བཅོམས་གྲ་དང་། མ་ ཁིའི་འཁོར་ཆེན། གཟུངས་སྒྲགས་ཀྱི་
དུང་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་སོགས་བཞེངས། འདུཾ་ཁང་དེ་ཡང་ཀ་གདུང་སོགས་ཀྱི་ཤིང་དང་ཕྱི་རྩོམ་
ནམས་སྤྱོད་དོས་ཀྱིས་སྤྱག་ལས་གནང་སྟེ་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་ཆོན་རིས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་
བྱུང་ཅིང་། ཀ་བ་རིང་བོ་ཁོང་གཅིག་སྤྱས་ཁྱུང་བ་དང་། ཀ་རིང་བཏེགས་ཏེ་ཀ་གདན་སྟོ་བཅུག་
པ་དང་། རྒྱུང་གྲགས་ཅན་གྱི་ལམ་ནས་རྩོམ་བོང་ཆེན་པོ་འཁྱུར་འོང་བ་སོགས་རྩུ་འཕྱུལ་སྤྱོད་ཆོགས་
ཀྱིས་བཞེངས་པས་རྩུ་འཕྱུལ་ལྷ་ཁང་ཞེས་གྲགས་སོ།

རི་ཆོས་གསུམ་དང་། རྩུང་ཆོས་ལྷ། རྩུ་གསུམ་ཆོས་སྤྱོད་ཆོགས་རྩུབ་ཀྱི་ཟླ་རྩུབ། དགུན་བཅའ་
ཆེན་མོ། ཞིང་རྩུབ། ལོ་མཆུག་དགུ་གཏོར་སོགས་དཔལ་ལྷན་ནམ་རྒྱལ་སྤྱིང་གི་སྤྱག་བཞེས་རི་ལྷ་
བ་བཞིན་དུ་བཅུགས།

སྤྱ་སྤྱི་ལན་མང་དུ་སྤྱག་རྩོགས་ཀྱི་ཚུང་བྲིད་དང་། དབང་ལུང་རྒྱན་དཀོན་རིགས་མང་པོ།
དབང་རྩོམ་ཞེས་ཤིང་བ། འཇའ་ཆོན། ཀམ་སྤྱིང་པའི་ཞི་ཁྲོ་བསྐྱེད་རྩོགས། རྟ་སྤྱིང་སྤྱར་བ་དང་།
ཆོ་གསང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རྩོགས། གནམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུང་སོགས་དབང་ལུང་གཞུང་བྲིད་
མཐའ་ཡས་པ་གནང་བས་དགེ་འདུན་སྟོང་སྤྱག་ཅན་འདུས་པ་སོགས་མཛད་འཕྲིན་ནམ་པར་
དག་པའི་ལྷ་མིག་གིས་ལྷན་འདྲིའི་རྩུ་དགུ་མ་ལུས་པའི་ནམ་གྲོལ་གྱི་སྟོ་འཕར་ཡངས་པོར་སྤྱེས་
ཤིང་། དུར་སྤྱིག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་འདུས་པའི་སྟེ་ཆེན་པོ་མཁས་ཤིང་བྱུང་བ་བརྟེས་པའི་
རྩུས་ཆེན་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་དར་ཐང་མདོ་སྤྱགས་བཤད་རྩུབ་ཆོས་འཁོར་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ཞེས་
པ་འདི་ཉིད་བྱུང་བའོ།

ཀུཾ་ཐོག་དཀོན་པའི་རྒྱབ་རི་རྩོམ་གཉན་ཟེར་བ་ཁོང་གི་སྤྱོད་རྩོགས་ནས་འོང་བ་དར་
ཐང་དཀོན་པའི་རྒྱབ་རིར་བཅུན་པས་དགེ་བརྟེན་ཞོར་བདག་བརྟན་པ་གསལ་བྱེད་དུ་གྲགས།
རྒྱགས་སངས་གནས་བདག་བྲག་ཁྲོ་འབར་འབྲིད་འོང་སྟེ་དར་ཐང་གི་བྲག་ཁྲོ་འབར་དུ་བཅུན་པ་
དང་། མ་ཆེན་སྟོན་ར་དང་། གཉན་པོ་གཡུ་ཅེ་ནམས་ཀྱང་བརྟན་དུ་བཀོལ་བས་གསེར་དཔལ་དང་།
གོས་སྤྱགས་ཐེར་མའི་འཕྱུལ་བ་བསྟོབས་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་འདྲེ་བརྟན་དུ་བཀོལ། ཤིང་།

སྒྲིམ་ལོར་རྟ་ལྷུང་སྒྲིམ་འགོན་པ་དབང་མཐུན་རི་ཞོལ་དུ་སྟོན། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྒྱལ་གྲུ་
དུང་ལོར། བྱམས་ཆེན་གྱི་གསེར་སྒྲིམ་ཆོད་གཉིས་ཅན་གྱིས་གཙོ་སྒྲིམ་གསུང་བྲགས་གྱི་ཉེན་
གངས་མེད་པ་གསར་བཞེངས་དང་། དབང་ལྷུང་ཟབ་བྲིད་གྱི་ཆོས་ལོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ་རི་
ཆོས་གསུམ་དང་སྒྲིམ་གསུམ་ལྷ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཆོས་རྒྱལ་ཉམས་པ་སྤྲོད་གསོ་དང་། རྒྱལ་གྲུ་འོ་ནང་ཆོས་
དང་དུས་མཆོད་ཆོས་བཅུ། དག་སྤྲང་གར་འཆམ། དགུན་བཅའ་ཆེན་མོ་སྐྱེས་གསར་འཛུགས་
མཛད་དེ་ཆོས་སྟེ་ཉམས་པ་མང་ནས་གསོས་པས་རྒྱ་མཐའ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤྲོད་གི་གདན་སའི་
བདག་པོ་མཛད་དོ།

འདི་ལོའི་བྲུམས་སྟོད་ལྷ་བར་རྒྱ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཐང་དུ་ཐེགས་བསྟུ་དང་། ར་ལྷའི་
ཆོས་སྟོར་སྒྲིམ་གྲོལ་གསུང་བསྒྲུལ་མཛད། རྒྱ་རྒྱལ་དབུ་བཞུགས་གྱིས་དར་ཐང་ཆོས་བཅུ་འཆམ་
དང་བཅས་པའི་དབུ་ཐོག་མར་བཅུགས། རྒྱ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེས་དར་ཐང་དུ་གཏོར་མཛོད་གྱི་
དབང་ལྷུང་གནང་བའི་མཐུན་རྒྱུན་བསྒྲུབས། རྒྱ་འབྲུག་ལོར་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་སྤྲོད་དུ་རྒྱ་རྒྱལ་
རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིམ་གཤེགས་པའི་དཔོངས་རྒྱུགས་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་བསྒྲུབས། གཟི་འགག་རྒྱལ་སྒྲིམ་
གཤེགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དབུང་གངས་ཞེ་གསུམ་པར་སྤྲོད་ཡང་གདན་སའི་འཁྱུར་བཞེས་ཏེ་དབུང་
ལོ་དུག་རྒྱུའི་བར་དབང་ལྷུང་ཟབ་བྲིད་ཉེན་བཞེངས་དང་ཆོས་སྟེ་ཐའ་བྲིམས་སྐྱེས་ལ་
གཟིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བས་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཁོང་ལས་ལྷག་པ་མ་
བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་ཅོག་ཅེ་དང་། ཁྱོ་རྒྱལ་གཟི་འགག་སོ་མང་། དམ་པ་སྐྱེས་རྒྱ་རྒྱུད་གི་
ལྷན་གྱི་དུ་མར་ཞབས་གྱིས་བཅག་ནས་སྒྲིམ་གྲོལ་གྱི་ཆོས་ལོར་མཐའ་ཡས་པས་ལྷན་དེ་དག་གི་
སྒྲིམ་པོ་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོ་ཆེ་དད་པའི་ཞིང་ས་ལ་བསྒྱུར་ཏེ་འབྲེལ་ཆོད་ཐར་ལམ་དུ་བཀོད་
པས་དཔོན་ལག་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་ལྷན་སྟེ་གྲུ་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་།
དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་སྟེ་རྒྱམས་ལ་ཕྱག་རྒྱས་གྱི་གནང་སྒྲིམ་དང་ཉམས་པ་བསྒྲུར་
གསོས་དང་། བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་སྟོལ་དང་བཅའ་བྲིམས་སྐྱེས་གང་ལ་གང་དཔོས་གྱི་འཕྲིན་ལས་

སྒྲིའི་ར་བ་ལས་འདས་པ་གནང་། མ་ཇག་གི་དམག་གིས་མགོ་ལོག་ལ་གཅོས་རུས་ཁོང་བཅོན་རུ་
བབྱང་ཞིང་། གྱི་ལྷང་བབྱའ་དང་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་སྒྲེལ་བ་སོགས་བྱས། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་སྤྱགས་
རྒྱུ་མ་ཆུ་ཉིན་ཚུན་ཆད་ལ་གནོད་པ་འཕྲལ་རུ་ཞི་བ་བྱུང་ངོ་།།

དགྲུང་གངས་རྒྱལ་ཅུའི་རུས་སུ་སྤྲོད་སྤྲོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཐང་གདན་སའི་ཁྱར་
འཛིན་རུ་བསྐོས་ཏེ་འདུས་པ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ལ་ཀར་སྒྲིང་ཞི་ཁྱོའི་རིགས་རྒྱལ་གནས་སྤྱོད་གི་ཆོ་ག་
ཞག་རུ་མར་མཛད་བཅུག། མཆོད་འབུལ་དང་སྤྲོ་འབྱེད་ཐེབས་བཞག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་སྤྱག་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྟོང་དག་མཛད་དེ་གཡུ་ཅེའི་སྤྱག་མོའི་ཡང་རྫོང་རུ་བགྲང་བྱ་རུ་མར་སྤྲོ་
མཆོམས་ཀྱིས་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་དོན་གསུམ་ཙམ་ནས་སྤྲོ་ནམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་རུ་ཐེབས་
ཏེ་སྤྲོ་ཁང་གོང་འོག་གཅིག་རུ་བསྐོས་ནས་སྤྲོ་ལེགས་ཀྱི་སྤྲོ་ཁང་གསར་རུ་བཅོས། ཉེར་
མཁོའི་ལོ་བྱང་མཐའ་དག་བསྐྱབ། ལོ་རེ་བཞིན་རུ་སྤྲོ་བ་ལྷ་དེར་བསམ་གཏན་པ་ཡོད་དོ་ཅག་ལ་
འབྲུ་ཁལ་རུ་མའི་གསོལ་རྟེན་ཀྱི་ཐེབས་བཞག། རབ་ཆོས་ཤིང་སྤྲང་ལོ་ནས་བགྲང་བྱ་གསུམ་ཙམ་
ལ་ཁོང་ཉིད་མཆོམས་ཁང་དེར་བཞུགས་ཏེ་གུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་སྤྱགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོང་
འདུས་པའི་སྐོ་ནས་ཡི་གེ་རྒྱལ་པ་རུང་སྤྲོ་གཅིག་ལྷགས་བསྐྱུས་གནང་། དེ་ནས་སྤྲོ་རྟེན་ཆེན་
དང་། གདོང་རེ་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོ་སྟོས་གཉིས་གདན་འདྲེན་རུ་ཐེབས་ཏེ་རབ་རྒྱལ་ས་
སྤྲོ་ལོར་གདན་ས་དར་ཐང་དགོན་པར་ཐེབས། ལོ་དེའི་ཆོས་བཅུ་ཆེན་མོར་གྲུ་ཆོང་ཡུལ་
འབངས་དང་བཅས་ལ་སྤྱགས་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་སྟོན་དབང་གནང་། རྟེན་འདུས་རིལ་བུ་སྤྱག་འབྱེད་
མཛད། དར་ཐང་རུ་བྱོན་པ་ནས་རི་སྟོད་ཐར་བ་ཅེར་རྒྱན་བཞུགས་མཛད།

འདི་རུས་སུ་རྒྱལ་རོང་རྒྱལ་ཁག་ལྷས་གདན་འདྲེན་ཀྱི་ཞུ་བ་བྱུང་བར། ལོ་ན་བཞིས་པས་
ང་རང་འོང་མི་རྩུ། ཆོས་གངས་འདི་ལ་སྟོད་ཆ་བ་ཁག་ལྷའི་སྤྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཁོ་བོའི་སྤྱགས་སུ་
ཐལ་མོ་སྤྲོར་ལ་དད་པ་ལེགས་པོས་གསོལ་བ་སྟོབ་དང་ངས་འདི་ནས་དབང་བསྐྱར། ང་དེར་སྟོན་
པ་དང་བྱུང་མེད་གསུངས། དེ་ནས་སྤྲོ་ཁྲེན་པ་སྤྲོ་ལོག་སྟེ་ཆ་བ་ཁག་ལྷར་ཞལ་གསུང་དེ་
བསྐྱུགས། རུས་ཆོས་ལ་བབས་ཉིན། འདི་ནས་སྤྱགས་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་གནང་བས། ཉིན་

དེར་རྒྱལ་རྩེ་ཆ་བཤུག་ལྷའི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་གསུང་སྐད་དང་། ར་མའི་སྤྱོད་ལྷུང་ལྷུང་རུ་སྐྱོ་པ་
བྱུང་། རྗེ་འདི་ཉིད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཞིང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ཉོགས་མཐོ་ལ།
ཚུལ་གྲིམས་གཙང་ཞིང་གྲུབ་པའི་མཛད་སྟོན་རུ་མ་མངའ་བས་རྗོལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་
སོགས་གྲུབ་པའི་མཛད་སྟོན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་།

གཙང་བ་གྲུབ་ཆུན་གྱིས་གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྗོལ་རྗེའི་ནམ་འཕྲུལ་རུ་གསུངས་ལ། དར་
ཐང་དགོན་པར་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྤྱལ་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་གས་སུ་
ཡང་ཕྱག་རྗོད་ཀྱི་སྤྱལ་པར་གྲགས་ལ། ཁོང་གིས་སྤྱོད་གང་པོར་འཕགས་པ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་
དམ་རུ་བཟུང་ནས་གཟུངས་སྤགས་ཡི་གེ་དྲུག་མ་རུང་ཕྱར་རུ་མ་ལྷགས་བསྐྱུང་མཛད་པ་དང་།
ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཅེ་གཅིག་རུ་ཕྱགས་བཙོན་གནང་བས་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྤང་བ་
མཛོན་རུ་བྱས་སོ།

མཐར་དགུང་གངས་གྲུ་བཞི་པ་རབ་རྒྱལ་ཤིང་ཕག་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1935ལོར་སྐུ་ནམ་སྤང་
ཆོས་བདུན་གྱི་ངང་ནས་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སློང་རུ་གཤེགས། དགུན་རུས་སུ་ས་
གཞིར་བྱོད་བབས་ཤིང་ལྷུང་ཕྱག་དང་མེ་ཉོག་བཞད། ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་གྱིས་གང་ཞིང་ས་
གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་མཚར་གྱི་སྤང་བས་གདུལ་བྱའི་དད་པའི་པཱོ་དབང་མེད་རུ་རྒྱས། གདུགས་
བདུན་ཕྱག་བདུན་གྱི་མཐར་སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཞེན་པས། ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་གྱིས་གང་ཞིང་
སྐུ་གདུང་ཁྱ་གང་ཅམ་དེ་རིང་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པ་དང་། ལས་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་རུ་མཐོང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ངོ་།

དམ་པ་འདིའི་ཞལ་སྟོབ་གཙོ་བོ་ནི། རྗེ་མདོ་སྤགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། གཟི་སྤྱལ་འཇམ་
དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ། སྤྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་
ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བ། སྤྱ་རོད་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་པུལ་བསམ་གྲུབ་རྗོལ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔོན་པའི་
དག་བཟང་། རྒྱ་བོས་དཔོན་པོ་པུལ་བསམ་གྲུབ་རྗོལ། རུང་དཀར་སྤྱལ་སྐུ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ།
གདུང་ངེ་མཁན་པོ་འཛིགས་མེད་དགོན་མཆོག་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་པོ་དཔག་རུ་མེད་པ་

ཕྱོན་རྟོ།

ཇི་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གོང་མ་ཇི་དཔོན་སྤྱི་མ་ཀྱན་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་རྟོགས་ལྡན་ནལ་
འབྱོར་བ་ཇི་རིག་འཛིན་ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལགས་ཤིང་། ཇི་
འདིའི་ཡང་སྤྲིད་དེ་མ་ཐག་པ་ནི་ཇི་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་སུ་འབྱུངས་པ་སྤྱལ་སྐྱེ་ལྡན་གྱུ་བ་རྒྱ་
མཚོ་དང་། སྐྱེ་སྤང་གསུམ་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་མཚོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་
བསྟན་གར་དབང་ཉིན་བྱེད་བཤད་སྐྱབ་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞབས་པད་བརྟན་པར་
བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ལྷ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་སྐྱེ་འདའ་ཁར་སྤྱལ་སྐྱེ་ས་ཐག་ཉེ་ས་ཞིག་དུ་
འོང་། འོན་ཀྱང་མིང་མངོན་གསལ་དུ་མ་བཏགས་ན་ལེགས་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ལྷན་གྱུ་བ་རྒྱ་
མཚོ་ལ་མཚན་མངོན་གསལ་དུ་གསོལ་བས་སྐྱེ་ཆོ་མཐར་མ་ཕྱིན་ལ། དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་སྤང་གསུམ་པ་
འདི་ལ་ཆུང་དུའི་དུས་སུ་སྤྱི་མ་སྤྲིད་ཡིན་དར་ཐང་མཚོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས་མངོན་
གསལ་དུ་མཚན་མ་གསོལ་བ་ནི་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ལགས་ཤིང་། ད་ནི་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་
བརྟན་ཞིང་སྐྱེ་ཆོ་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་ངོ་པོར་བཞུགས་བཞིན་པ་དང་བཞུགས་ངེས་
པའོ།

ཨ་རྒྱན་མདོ་སྤྲེགས་ཚེས་ཀྱི་ཉི་མ།

ཡུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་ཇི་ཨ་རྒྱན་མདོ་སྤྲེགས་ཚེས་ཀྱི་ཉི་མའམ་
ཀམ་ཀྱན་བཟང་བདེ་ཆེན་གསང་སྤྲེགས་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི། ཕྱིས་ཡིག་ཀྱན་གསལ་ལོར་དུའི་སྤོན་
མེ་ལས། མིག་གིས་སྤྲི་བའི་ཤིང་སྤྲེག་ལ། །མཚོག་སྤྱལ་ཨ་རྒྱན་ཉི་མ་བལྟམས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རབ་ཡིད་ཤིང་སྤྲེག་ལོའི་ནག་པ་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཉེར་གཅིག་གི་ཉི་ཤར་གྱི་དུས་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1854
ལོར་སྤེལ་དགེ་ཨ་ལོ་ཁ་རྟེང་དུ་ཡབ་སྤེལ་དགེའི་སྤོན་ཆེན་བཀའ་ཤིས་དབང་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་ལྷན་
བཟང་ཆོ་རིང་ཆོས་མཚོ་རྒྱུད་གི་སྤྲེག་སྤྱེ་དང་འཇའ་འོད་ཀྱི་ལྷས་དང་བཅས་སྐྱེ་འབྱུངས།
དཔལ་སྤྲུངས་དཔོན་སྤྱལ་ཀམ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཚན་ཀམ་སྐྱབ་རྒྱུད་དུ་གསོལ།

འབྲུངས་ཉལ་ལོ་མཆོར་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དཔལ་སྤྲུངས་སི་ཏུའི་སྤྱལ་སྤྱི་ཡོན་པའི་ལབ་
སྤྱིང་ཞིར། སྤྱི་ཡོན་པོ་ཆོ་དབང་དོ་རྗེས་ཁྱོད་སྤྱུའི་སྤྱལ་སྤྱི་ཡོན་ཞེས་བྱིས་པ་ལ་བཞིགས་པས།
བྱིས་པས་ང་དཔལ་ལྷན་སྤྱལ་སྤྱི་ཡོན་ཞེས་གསུངས། སྤྱི་གོང་མ་སྤྱི་ཆེན་ཀམ་འགྱུར་མེད་གཤེགས་
ཁར། ང་ཡི་སྤྱལ་པ་ཁ་ཡི་སྤྱིང་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་པའི་ཤོག་དྲིལ་གནང་བ་ལྟར་སྤྱི་ཆེན་ཀམ་འགྱུར་
མེད་གི་ཡང་སྤྱིང་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པར་བསམ་ནས་སྤྱི་ཆེན་ཡི་ཤེས་དཔལ་འགྱུར་སྤྱི་མཐུན་ཏུ་
མཆོན་གསོལ་ལ་ཐེབས་པ་ལ་ཁོང་གི་སྤྱག་སྤྱིང་གི་བཅུ་ཆད་གི་ནང་ཏུ་སྤྱི་གོང་མས་གནང་བའི་
གཡུ་རྒྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདི་བདག་གི་ཡིན་ཞེས་ངོས་བཟུང་བས་སྤྱལ་སྤྱི་འབྲུལ་མེད་ཏུ་ཡིད་
ཆེས།

དེ་ཆོ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེའི་དབང་པོའི་དག་པའི་སྤྱང་ངོར་ཨ་ལོ་ཁར་དཔལ་པོ་
མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་གིས་མཆོད་སྤྱིན་སྤྱོད་བཞིན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་རྒྱ་གོས་དཀར་ཅན་ཞིག་
གིས་འདི་ན་དཔལ་ལྷན་ཀམ་འགྱུར་མེད་བལྟམས་ཡོད་པས་ནང་རྒྱུད་སྤྱི་གསུམ་གི་བལྟན་པ་ལ་
སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལུང་བལྟན་གནང་བའི་གཟིགས་པ་བྱུང་བས་ཀམ་འགྱུར་མེད་གི་ཡང་
སྤྱིང་ཡིན་ངེས་མོད། ཀམ་བཅུ་བཞི་པ་ཐེག་མཆོག་དོ་རྗེ་དང་། རྗེ་གསེབ་ཆེན་བཞི་བ་མི་འགྱུར་ནམ་
མཁའི་དོ་རྗེ་ལ་དྲིས་ན་ལེགས་པར་གསུངས། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ལ་དྲིས་པས་ཁོང་ལྷན་པ་གཉིས་
དང་། རྗེ་མཁྱེན་བཅེའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གི་སྤྱགས་དགོངས་གཅིག་བབས་
གིས་སྤྱི་ཆེན་ཀམ་འགྱུར་མེད་གི་ཡང་སྤྱིང་ཏུ་ངོས་འཛིན་མཛད། རེ་ཞིག་དཔལ་སྤྲུངས་སྤྱབ་ཁང་
དང་། འདན་ཁོག་དང་། ལུ་པོ་སྤྱི་མའི་རྩུ་བཞུགས།

དགུང་གངས་རྒྱག་པ་ལ་ལྷང་རའི་བུ་སྤྱལ་ཏུ་ཐེབས་པས་ཀམ་ཐེག་མཆོག་དོ་རྗེའི་
གསེར་ཞལ་མཇལ་ཞིང་། གཙུག་སྤྱུང་སྤྱལ་ཞིང་ཆངས་སྤྱོད་དགེ་བསྐྱེད་གི་སྤྱོམ་པ་བཞེས་པས།
མཆོན་ཀམ་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་གསང་སྤྱགས་ཆོས་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསོལ། ལྷགས་བཙམས་གིས་
ཞབས་བཟླ་གསོལ་འདེབས་དང་བྱིན་རྟེན་བསྟུལ། གཏེར་ཆེན་མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་པས་
སྤྱགས་ཆེན་འཁོར་བ་དོང་སྤྱག་གི་དབང་དང་། ཆོ་དབང་གནང་ཞིང་བཞེས་པོར་ཆང་གིས་

བཀའ་བ་ཞིག་གནང་བས་སྤུལ་ཆུང་གིས་ལྷག་མེད་ཏུ་བརྟུང་བས་འདི་ཉིད་གདམས་ངག་ལྷག་
མེད་ཏུ་འཐུང་རུས་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་ལུང་བསྟན། ཁོང་གི་གཏེར་རྩིས་ཤེས་གྱི་མེ་ལོང་ཞིག་ཀྱང་
གནང་། འཇམ་མགོན་ཡོན་ཏན་ཆུ་མཚོར་མཇལ་བས་ཆོ་དབང་དང་བསམ་ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་
བསྟུལ།

དགུང་གངས་རྒྱལ་པ་ལ་ཆུ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུང་ངོས་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་གདན་ས་
ནམ་རྒྱལ་སྤིང་ཏུ་འདུས་པ་ལྟ་བུར་དབུས་སུ་གདོང་ལུས་བཏེགས་པའི་བྲི་ལ་མངའ་གསོལ། རྗེ་
མཁྱིལ་བཙུན་པ་ཆེད་དབང་པོས་བརྟན་བཞུགས་ཤིས་བརྗོད་གྱི་ལྷགས་ཚོམ་གནང་ཞིང་། ཁམས་སྡེ་
དགེའི་སྤྱོད་ཀྱི་དཔོན་ཆེན་དང་སྤྱོད་ཆེན་མང་པོས་བྲི་ལུལ་བཏེགས། བར་གོ་རི་ཁྲོད་གཟིམ་
སྤྱིལ་བདེ་ལྷན་འཆི་མེད་བཀོད་པ་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་སྒྲོག་དང་། རྒྱལ་རིས་ནམས་སྤྱངས། ཁང་ནང་སྤྱོད་
མ་བཀྲ་ཤིས་སྤུན་ཆོགས་དང་། སྤྱོད་མ་དབང་རྒྱལ་གཉིས་ལས་སྐར་རྩིས་དང་། ལྷག་རྩིས་མཐར་
ཕྱིན་པར་སྤྱངས། སྤྱོད་མ་ཀམ་རབ་བརྟན་དང་། སྤྱོད་མ་ལྷན་གྲུབ་དང་། སྤྱོད་མཆན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་
འབྱོར་ནམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཉེར་མཁོ་མང་པོའི་ལུང་གསན། རྗེགས་ཆེན་རྩི་རྗེ་རབ་
བརྟན་ལས་བཀའ་མའི་གར་འཆམ་དང་། དབྱངས་རྩི་དང་། རྒྱལ་འཐུང་ཙ་འཆམ་དང་། རྒྱུད་
གསང་བ་སྤྱིང་པོའི་འགྲེལ་བ་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། སྤྱོད་མ་གསང་བདག་ཞལ་ལུང་
སོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མང་པོ་གསན། དཔལ་ཕུལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་སྤྱོད་མང་པོའི་ཐིག་
རྒྱལ་ཕྱག་ལེན་དབྱངས་རྩི་ནམས་ཞིབ་པར་སྤྱངས།

ཆུ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གནམ་ཆོས་རྗེགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་བྲིད་ཡིག་
འབྲིང་པོ་ལྟར་ཞིབ་རྒྱས་སུ་གསན་ཅིང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་མཚན་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་
ཉི་མ་ཞེས་གསོལ། རྗེ་དེ་ལས་རྗེགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྲོ་བསྐྱེད་
རྗེགས། རྒྱ་སྤིང་པའི་གཏེར་ཆོས་མཐའ་དག་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་ཐོད་ཀྲལ་དང་གཏུམ་མོ། མི་
ལམ། ཁྲ་བྲིད། ལུན་བྲིད། སྤྱོད་སྤྱོད་། ཞིང་ཁམས་ལྟ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་དམར་བྲིད་དང་། གཞན་ཡང་
གནམ་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རྗེགས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་ལུང་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་རྗེགས་བྱུང་

འཇུག་གི་བྲིད་དང་། ཆགས་མེད་བྲིད་འགྲེལ་ཆེ་ཆུང་། བཀ་ཤིས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འབུམ། སྤྲུལ་ཆོང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་པ་འབུམ་ཀྱི་ལུང་རྣམས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་གཉིས། དཀོངས་འདུལ་ཡོངས་རྫོགས། སངས་སྤྱིང་ལོ་རྒྱུ་སྐོར་གསུམ། བྱང་གཏིར་དང་། འཇའ་ཚོན། བདུད་འདུལ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་ཡོངས་རྫོགས། སྤྱིང་ཐིག་ཡ་བཞི། ཆགས་མེད་རི་ཆོས་ཐེམ་མེད་ཀྱི་དབང་ལུང་། མངའ་བདག་ཉང་གི་ཆོས་སྡེ་ཅི་རིགས་དང་། བཀའ་གདམས་ལྟ་བུ་བྲིད། བཀའ་མ་དབུས་དང་ཁམས་ལུགས་ཀྱི་མདོ་དབང་། རྒྱ་འབྲུལ་དང་སེམས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཡོད་དོ་ཅག་དང་། གསང་སྟོང་། མཛོད་བདུན། ཐུགས་ཆེན་དམར་བྲིད། སུ་ཏྲོ་བའི་དཔེ་ཆོས་སོགས་བཀའ་གདམས་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་གཞུང་བྲིད་སོགས་བཀའ་གཏིར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལན་གངས་དུ་མར་གསན་ཏེ་ཐུགས་སྦྱོང་གནང་།

དགུང་གངས་བཙོ་ལྷ་པར་རྒྱ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བཞིན་གོ་འཛོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུང་རྒྱུད་ལ་ཐེབས། འབུལ་བ་བྱུང་དོ་ཅག་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་ལ་སྤྲུལ་ནས་རྗེ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པའི་ཐེབས་སུ་གྱུར། དགུང་གངས་བཙོ་བདུན་པར་སྡེ་དགེ་དང་། མགོ་ལོག་གི་ཁྱོད་དོན་དུ་རྟེན་ཐོག་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཁྱོད་འདུམ་མཛད། འདི་དུས་ཨ་ཁོ་སྤྲུལ་བཞུན་འཛིན་དར་རྒྱས་ལས་སྤྱིང་གནས་ཆོ་གའི་ལུང་གསན་ཅིང་། པར་ལའང་དབང་ཆོས་གནང་། ཨ་པོ་དང་། འབུམ་ཤུལ་རྣམས་སུ་ཐེབས་པས་འབུལ་བ་སྤྲུལ་མཐོ་བྱུང་། རྫོགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མི་འཇུག་ནས་མཁའི་རྩོམ་མཇུག་མཇུག་ཞེས་མཇུག་ཞིང་། ཆོ་དབང་གསན། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སྟོབ་སྤྲུལ་སྤྱོད་དང་། ཀུམ་ཐོག་དགེ་སྤྲུལ་རྣམས་དང་འཕྲད་པས་ཐུགས་ནང་གཤིན་པར་གྱུར།

དགུང་གངས་བཙོ་བརྒྱུད་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱིའི་གི་གདན་སའི་ཁྱུང་བཞེས། དབྱར་དགུན་ཀྱི་དུས་མཚོན་དབུ་འཛིན་དང་། སྟོན་འགྲོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་གི་བྲིད་དང་། དབང་ལུང་ཅི་རིགས་གནང་དོ། །དགུང་གངས་བཙོ་དགུ་པར་རྗེ་རྒྱ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལྟ་སྤྲུལ་དང་། གཟི་སྤྲུལ་དང་། ཁོང་རྣམ་པ་གསུམ་པོས་ལྟན་དུ་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྟོན་པ་མཐོན་པས་ཁོང་གི་མཚན་ལ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སྤྱོད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་ཁོས་པ་གསོལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་

མོ་ལྟ་སྟོལ་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྟོད་སྟོལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྟོལ་གྱི་རྒྱུན་ཡང་བཞེས་སོ། །གསེར་ཐལ་
ལ་ཤུལ་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་ནམ་རྒྱལ་ནམ་གླིང་དུ་ཐེབས་པ་ལས། སྟོལ་གསུམ་ནམ་ངེས་དང་།
མདོ་སྟགས་སྟོན་ལམ་འགྲེལ་བ། སྟོད་འཇུག་ཆེན་མོ། མདོན་པ་མཛོད། མདོ་སྟེ་རྒྱ། དབུ་མ་
སྟགས་གཞུང་བཤད་དུ་མར་ཐོས་བསམ་མཛད།

དགུང་གངས་ཉེར་གཅིག་པ་ཤིང་བྱིའི་ལོར་རྗེ་ཆུ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ཀུན་བཟང་བརྟན་
འཛིན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤུ་ནས་མཁན་པོ་དང་། དགེ་སློང་ཀམ་རབ་བརྟན་གྱིས་ལས་སློབ་
དང་། ཀམ་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་གསང་སྟོན་དང་། ཀམ་བཟང་སློང་གིས་རུས་གོ་བ་དང་། ཀམ་འཕྲིན་
ལས་གྱིས་ཁ་སློང་གོགས་དན་པ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་བའི་དབྱུས་སུ་བསྟེན་པར་
རྫོགས། དེ་ནས་བཟུང་སྐྱ་ཆོ་མིལ་པོར་འདུལ་བའི་ཀུན་སྨྱོད་གཙང་ཁིང་། སྐུ་ལྷས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་དྲི་ངད་ལྡང་བ་སོགས་སྟིགས་རུས་འདིར་བྱོན་པར་དཀའ་བའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་
པ་ཆེན་པོར་གྱུར། འདི་སྟོར་ནས་སྟོགས་ཀུན་རུ་དཀའ་སྟོམ་སོགས་འབྱུང་སྐྱུད་ཀྱི་ཆེད་རུ་བྱོན་
ཁིང་དབང་ཚས་ཀྱང་མང་པོ་གནད་།

ལྷ་སྐྱུལ་པ་རྒྱ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་འཇམ་ཚེན་ཟབ་གཏིར་ཆ་ཚང་གི་
 དབང་ལྷང་གསན། རྒྱགས་སངས་མཁན་པོ་པ་རྒྱ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ལས་ཡ་བཞི་དང་། མཛོད་
 བརྟན་ནམས་གསན་ཞིང་ཐུགས་སྦྱོང་རྫོང་ལྷ་སྐྱུལ་པ་གནང་བས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་བཞེས་
 ཤིང་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་སྐོར་འདྲགས་མ་ལྷས་པ་ཚོད་དེ་མདོ་སྐགས་བྱུང་མཐའ་བྱ་མཚའི་ས་རོལ་ཏུ་
 ཟུག།

དགུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པ་རབ་ཚེས་མེ་ཁྱིའི་ལོ་མེ་ཁྱིའི་ལོ་1876 ལོར་རྒྱ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆའི་
བཀའ་ལྟར། མགོ་ལོག་དར་ཐང་འདིར་བྱོན་ཏེ། གདན་ས་འདིའི་བསྟན་བདག་གསུམ་པའི་སྐུར་
བཞེས་ནས་དབང་ལྱང་དུ་མ་གནང་། བཅའ་ཁྲིམས་དང་། རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ལ་དཔལ་ཡུལ་པའི་
སྐུག་བཞེས་ཅི་བཞིན་མཛུབ་བྲིད་མཛད་ཅིང་། ད་ལྟའི་སྐོ་ཆེན་ནང་སའི་ས་དེར་ལྟ་ཁང་རྒྱུང་བུ་
ལྟར་སྐྱའི་ནང་ཉེན་ཅན་ཞིག་བཞེངས། སྐོ་བ་ཚོགས་ཀྱང་དུ་མ་འདུས།

འོན་ཀྱང་དཔོན་པོ་རག་དབང་སྐུ་འདས་ཟིན་པའི་སྐུ་གིས་དར་མང་འདི་ཁང་ཀླ་
 དཔོན་བྱིས་གི་ལྷག་གི་གཟན་ས་ཡིན་ཞེས་བྱུང་མཐའི་ཞེན་འཛིན་ཅན་གི་མི་བསྐྱུན་དབང་ཆེན་
 འགས་འཕྲོག་ཚེད་བསྐྱངས་པས། ཆོས་སྐར་སྐར་གིས་ཐང་དང་། ཡག་གི་ཆོས་བྲི་ཐང་། ལྷ་ཡོན་
 ཡར་ཆ། རྫིའི་ཤོག་ཐང་ནམས་སྤྱུ་བྱེས་སྐར་གི་ཚུལ་དུ་སྟོ་སྟོད་མང་ད། སྐུ་ལ་སྐྱུན་གཞི་ཆདས་ཆེན་
 བཞེས་པས་ཁྲ་བ་དུག་ཅམ་ལ་སྐུ་ཡིས་ཚུགས་ཟིན་དཀའ་བ་བཅས་བྱུང་འཕྲལ་རྡོ་སྦྱང་བཀྲ་གིས་
 ཆོས་སྤྱིང་དང་། ལྷ་ཅི་དགོན། སྟོ་ཆེན་དགོན། མཆོག་གཙང་དགོན། སེ་ར་དགོན། སང་སང་དུང་
 དཀར་དགོན། གཙང་མདའ་དགོན། རྡོ་སྦྱང་རྟག་བརྟན་དགོན། གཡུ་ཐོག་སོགས་དགོན་སྟེ་མང་
 པོས་ཞབས་རིམ་བསྐྱབས། རྡོ་སྦྱང་སྐུ་རྩུང་དང་། གཙུབས་བྱུར་སྐུ་ལ་སྐུ་ནམས་ཐེབས་ཏེ་སང་
 གདོང་དང་། གདོན་གྲོལ་སོགས་ཞབས་རིམ་མང་པོ་བསྐྱབས། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་མང་སྤང་
 བས་མཐར་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས་རྒྱ་བཤོལ་ནས་ལོ་རོ་མཐོང་གཉིས་ཅམ་ལ་བཞུགས་
 ཏེ་ཕྱིར་ནམ་རྒྱལ་སྤྱིང་དུ་ཐེབས། མགོ་ལྷག་དང་། རྡོ་གསེར་གི་ཕྱོགས་ནས་རྟེན་པ་ཡོད་རྡོ་ཅོག་
 དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་སྤྱིང་གི་མཆོད་ཐེབས་དང་། ཆོས་བརྩའི་བྱུང་མོ་ཆེའི་རྒྱ་རུ་བཏང་།

ཁག་འཐུང་ཅ་ལུ་འཐུ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱེན་ཚད་འཁྱོལ་བར་མཛད་དེ་བགྲང་བུ་བདུན་ལ་སྒྱུ་
འཐུལ་ཁྲོ་པོའི་ཚ་འཆམ་གྱི་འཆམ་དཔོན་མཛད། བད་གོ་རི་ཁྲོད་དུ་གཟི་འགག་སྒྱུལ་སྒྱུ་དང་།
ཁྱང་ཁང་སྒྱུལ་སྒྱ། རྒྱག་སྐང་སྒྱུལ་སྒྱ། གཙང་མདའ་སྒྱུལ་སྒྱ་སོགས་ལ་བྲེ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་
དབང་ཆེན་གནང་ཞིང་། སྒྱང་མ་བཅན་ཚོད་ཆེན་པོ་ཐུགས་དགེས་པའི་རྟགས་མཚན་བྱང་། ལྷང་
ར་བུམ་སྒྱབ་ཀྱི་དབུ་བྲང་ཕེབས། ས་སྒྱོད་མེ་དག་རྒྱལ་པོ་འཆི་མེད་རྟག་པའི་རོ་རྩེ་ལུམ་སྐས་
འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱེན་བཀྱར་ལུལ་ཞིང་དབང་ལྷས། རྫོང་སར་དུ་རྩེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་
བཟེའི་དབང་པོའི་གསེར་ཞལ་མཇལ་ཏེ་བརྒྱ་འཐུལ་བཏེགས། རྫོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་
ལོའི་རྩེས་གནང་དང་། འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་དང་དམར་སེར་གྱི་རྩེས་གནང་དང་། སངས་
རྒྱས་སྤིང་པའི་ཟབ་གཏེར་དགོངས་འདུས་དབང་ཆེན་དང་། སྤྱིན་སྤིང་གཏེར་ཚོས་སྒྲོར་ཡོངས་
རྫོགས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་ལུ་ཅུ་ཞི་དྲག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དང་། གཏེར་གསར་ཡང་།

དག་དང་། ཐུགས་སྐྱབ་ཞི་དྲག་དང་། ལམ་རིམ་ཡི་ཤེས་སྒྲིང་པོའི་འབྲེལ་བཤད་དང་། ཐུགས་སྐྱབ་
བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་གྱི་དབང་རྒྱས་པ་རྣམས་དང་། མཆོག་གྱུར་སྤྱིང་པའི་གཏིར་གསར་དང་།
མཁྱིན་བཅའི་པོད་དགུ། སེམས་སྡེ་ཉང་ལུགས། རྩོམ་ཟུང་པ། མན་ངག་སྡེ་བཀའ་རྒྱ་ཅན། འཆི་
མེད་འཕགས་མའི་སྒྲིང་ཏིག །སྤྲེལ་བསྟན་གཉིས་སྒྲོར་གསུམ། དྲི་མེད་ཀྱན་དགའི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ།
ཆུ་བཅུན་སྒྲིང་ཐིག །སྤྱོད་སྒྲིང་རིག་འདུས་སོགས་དབང་བྲིད་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རྩོམ་ཉིད་
ལས་སྒྲོལ་གཉིས་བྱང་སྤྲོལ་གྱི་སྤྲོལ་པ་བཞེས་པས་མཆོན་ཐིག་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་སྤྱོད་གྲོས་ཚས་
གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ།

རྩོམ་པོད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པར་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་པ་བླ་མ་དབང་སྤྱོད་གྲོས་
མཐའ་ཡས་གྱི་ཞབས་རུལ་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་ཏི། གཏིར་གསར་བསམ་ལྷན་གྱི་དབང་རྒྱས་པ་དང་།
དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་གྱི་དབང་བྲིད་དང་། ཆ་གསུམ་དགོངས་འདུས་གྱི་དབང་བསྐྱུས་པ་དང་།
རྩོགས་ཆེན་རྒྱ་སྒྲོར་དང་། ཆགས་མེད་ལུགས་གྱི་དགེ་འདུན་འདུ་ཆོག་གི་དབང་ལྷང་བཀའ་རྒྱ་མ་
ཚོ་དབང་བཅས་དང་། ལམ་ཟབ་ལེན་བདུན་མའི་ལྷགས་ལྷང་བཅས་གསན། དགོངས་ཟང་གི་
སྐབས་སུ་གསར་མཆོན་སྤྱོད་ཆེན་འོད་གསལ་ནམ་མཁའི་རྩོམ་ཞེས་གསོལ། ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་
ཆེས་སངས་རྒྱས་གྱི་རིང་བསྐལ་དང་། གསར་སྤྱིང་གི་བྱིན་ཉེན་མང་པོ་གནང་ནས་བསྟན་དགོན་
སྤྱོད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་། རྩོམ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱིན་བཅའི་དབང་པོས་དཔལ་ལྷུལ་བསྟན་
དགོན་སྤྱོད་བལ། ཁི་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་བྱིན། སྤྱོད་དང་པམ་ཁ་རང་གིས་སྤངས་ནས་གཡོ་
མེད་དྲང་པོས་བསྟན་པ་བསྐྱུང་ན་ནམ་ཞིག་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྤྱོད་སྤངས་མས་སྤོང་གོགས་བྱེད་ངེས་
པའི་ཞལ་ཆེན་བསྟུལ།

དགྲང་གངས་ཉེར་དགུ་པར་རྩོམ་པོད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པར་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོངས་འདུས་སྐྱབ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་
པོའི་སྤྱིན་བྱེད་ལྷང་དང་རྒྱབ་བཞེན་བྲིད་བཅས་གསན། དགྲང་གངས་སུམ་ཅུ་པར་གོ་འཛོའི་
ཐོགས་སུ་འབུལ་སྤྱད་དང་། ཀམ་ཐོག་དགོན་ཏུ་ཆོག་སྤུལ་གཤེགས་པའི་ཐུགས་དམ་དགོལ་བར་

ཐེབས།

དགུང་གྲངས་སོ་གཅིག་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པས་རབ་བྱུང་དང་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་པ་གནང་བའི་མཁན་པོ་མཛད། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའི་དབང་ལྷ་
བ་རྒྱལ་ལ་གནང་ཞིང་། རྒྱལ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་བརྟན་ཐོག་ཆད་དང་། མཆོག་བྱུང་གཉིས་མི་
ཆོད། གནས་བརྟན་བརྒྱུ་རྒྱལ་མདའ་ཆོད། ཞབས་འབྲིང་གཉིས། རྒྱལ་ཆེན་སྡེ་བཞི། མཆོད་རྟེན་
མདའ་ཆོད་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས། རྒྱལ་དབང་ཁང་དུ་རྩ་སྤྲིང་པའི་ཟབ་གཏེར་གྱི་
ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་དང་དགོངས་འདུས་སོགས་སྐབ་སྡེའི་ལྷ་ཅི་རིགས་དང་། ཆོ་
དཔག་མེད་སྟོང་སྐུ་དང་། བདེ་ཆེན་ཞིང་བཀོད་དང་། རྒྱགས་སྐབ་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་གྱི་ལྷ་
ཆོགས་དང་། ཆོས་རྒྱུད་དུ་མའི་ཐང་སྐུ་བྱུང་མཆོར་བཞེངས། རི་ཁྲོད་དུ་བྱམས་མགོན་དང་། མར་
མེ་མཛད་དང་། ཀྱན་དུ་བཟང་པོའི་སྐུ་བརྟན་ལུས་ཆད་རེ་དང་། གཞུང་ར་བཞེངས། ཀམ་བཙོ་ལྷ་
པ་མཁའ་བྱུང་རྗེ་རྗེ་མཛལ་ཏེ་རྒྱགས་སྐབ་བསམ་པ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དབང་གསན་ཅིང་། དཔལ་
སྤངས་དགོན་པའི་ཆོས་བརྒྱའི་གར་འཆམ་མཉམ་དུ་གཟིགས།

མདོ་མང་སྐུལ་སྐྱའི་རོར་བདུད་འདུལ་ཟབ་གཏེར་གྱི་དབང་ལྷང་དང་། རྒྱག་སྤང་སྐུལ་
སྐྱའི་རོར་སྐུ་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་ལྷང་གནང་། ཨ་འཛོམ་སྐུལ་སྐུ་རྣམ་གཉིས་དང་། རྒྱགས་
སངས་སྐུལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོའི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ལ་གནས་ཆོས་དབང་ལྷང་གཉིས་
དང་། མ་ཏིའི་སང་གདོང་། ཁམས་བྱོན་མགོན་པོ། འཇའ་ཆོན་ཟབ་གཏེར་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྷང་
དང་། ཀྱན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་འབྲུམ་གྱི་ལྷགས་ལྷང་། སྡོམ་གསུམ་བརྟན་པའི་སྟོན་མའི་
བཤད་བྲིད་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་གནང་ཞིང་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་མང་པོ་བསྐྱབས། དགུང་
གྲངས་ཞེ་གཉིས་པ་ཤིང་ལྷག་ལོར་སྤར་པ་སྐབ་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ས་རིན་ཆེན་གཏེར་
མཛོད་ཆེན་མོའི་དབང་བྲིད་རྫོགས་པར་གནང་། འདི་དུས་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་ལྷང་ཕལ་ཆེ་བ་
རྒྱགས་སངས་དཔལ་ལེ་སྐུལ་སྐུ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

བདེ་གོའི་གསུང་རབ་ལྷ་ཁང་དུ་གསུང་རབ་དུ་མ་དང་། སྐུ་མ་ལྷ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་

པ་ལེགས་པར་བཞེངས། མེ་སྤྲེལ་ལོར་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགྲོ་འདུལ་དཔལ་པོ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་སངས་
སྤྱེལ་བས་དུས་ལམ་བར་དུ་བརྟེན་གྱི་འཁོར་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། བྱིན་མོད་དབྱིངས་རིག་བྱུང་
འབྲུག་གི་ཉེ་བརྒྱད་གསལ། མེ་བྱ་ལོར་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལྟར་གཏིར་
སྟོན་ཨོ་རྒྱལ་རིན་ཆེན་སྤྲིང་པ་དཔལ་ལྷན་དགོན་ཆེན་དུ་ཕེབས་པ་ལ་སྤྱི་ལེན་བཟང་པོ་དང་།
གཏིར་ཆོས་འབེབས་པའི་བསྐྱེད་མ་གནང་། འཇང་སྒྲིང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་མཆན་འཛིགས་མེད་ཟླ་བཀའ་
དང་། སྤྱི་ཆེན་དཔོན་པོ་དང་། གཏིར་སྟོན་རིན་ཆེན་སྤྲིང་པ་རྣམས་ལ་གནམ་ཆོས་དང་། ཀར་
སྤྲིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། རྩུ་སྤྲིང་པའི་ཟབ་གཏིར་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་གནང་། གཏིར་སྟོན་ལས་གཏིར་
གསར་བྱས་སྤྲེལ་ཀྱི་དབང་ལུང་གསལ། གོ་འཛོལ་པོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་འོར་གནམ་ཆོས་དང་། རྩུ་འི་
ཟབ་གཏིར་དང་། ཀར་སྤྲིང་ཞི་ཁྲོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་གནང་།

ས་ཁྱིའི་ལོར་རག་ཆབ་དགོན་དུ་གནམ་ཆོས་དང་། རྩུ། འཇམ་ཆོན། བདུད་འདུལ་
རྣམས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་དང་། མ་ཉིའི་སངས་ཏ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་དང་། གདན་ས་དཔལ་ལྷན་
དུ་མདོ་མང་དང་། ར་ཉོར་དང་། གཙང་སྤྲད་སོགས་ནས་འོང་བའི་སྤྲེལ་དུ་མར་འདུས་པ་
མདོ་དབང་ཁམས་ལྷགས་དང་། སྤྱི་འཕྲུལ་ཞི་ཁྲོ་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྩུ་འི་ཟབ་གཏིར་
དང་། ཀར་སྤྲིང་ཞི་ཁྲོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཁྲིའི་ལུང་བཅས་གནང་། རབ་ཆོས་ས་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་1898
ལོར་དར་ཐང་དུ་ཕེབས། གནམ་ཆོས་དང་། རྩུ་དང་། འཇམ་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་དང་།
ཀར་སྤྲིང་ཞི་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་གནང་ཞིང་། རབ་བྱུང་དགེ་ལྡན་དང་བསྟོན་རྩོགས་མང་དུ་
བསྐྱབས། འདུ་ཁང་གི་སྤྲིང་དུ་གསེར་གྱི་གཞུང་ལུས་ཆད་དང་། དཔུལ་གྱི་སྤྲོས་པོར་སྤྲོས་གཙང་
དང་། སྤྱི་གསུང་བྱས་ཉེན་མང་པོ་གནང་། ལྷ་སྤྲེལ་རིན་པོ་ཆེས་བསྐྱེད་འོར་རྩེ་མདའ་བདེ་ཆེན་
དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དབང་ཆོས་ཅི་རིགས་གནང་ཞིང་། ཉེན་གསུམ་ལ་རབ་གནས་མཛད།

རྒྱ་སྤྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲིང་དང་། གཟི་འགག་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཡང་སྤྲིང་དང་། ལྷ་མཆན་ཡེ་
ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡང་སྤྲིང་དང་། བསམ་བྱུང་ཡང་སྤྲིང་བཅས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བཞི་འོར་འཛོལ་སྤྱི་
ཡོན་གནང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ས་ཕག་ལོར་དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་སྤྲིང་དུ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་དེ་བཞི་ལྷ་སྤྲེལ་རིན་

བོ་ཆེ་དང་ཁོང་ན་མ་གཉིས་ནས་བྲི་གསོལ་མཛད། ལྷ་སྤྱལ་པ་བླ་གར་དབང་བསྟན་འཛིན་ལས།
 འཇལ་ཚུན་སྟིང་པོའི་པོད་དུག་དང་། ཀུམ་མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་ལས། རྫོགས་ཆེན་ལྷ་
 བ་སྟོང་ཡངས་དང་། གཏེར་མཛོད་ཁ་སྟོང་དང་། བྱལ་རྗེའི་རྗེས་གནང་བཅས་དང་། ལྷགས་
 སངས་ཀམ་ཆོ་དཔལ་ལས་ལམ་རིམ་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོའི་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྲིད་
 དང་། ལྷགས་སངས་པ་བླ་ན་མ་རྒྱལ་ལས་ཆགས་མེད་གཏོ་མདོས་སྟོར་པོད་གསུམ་གྱི་ལྷང་དང་།
 ཀུམ་མཁན་རྗེ་དཔོན་པ་བླ་རྒྱལ་མཚན་ལས་སྟིང་མ་རྒྱད་འབྲུམ་གྱི་ལྷང་རྒྱན་གསན་ཅིང་། སར་ལ་
 མདོ་དབང་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་ལྷལ་བས་ཀུམ་མཁན་ལྷ་རབས་པའི་བསྟན་རྒྱན་ལ་སྟན་ཡོན་སྟོན་
 མེད་པར་གྱུར།

འབེ་ལོ་རྩེ་བའི་རྒྱལ་རྒྱུར་གྲགས་པ་མཁས་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཚྲི་ལ་ལས་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་འགྲུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལྷང་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ལྷགས་མཛོད་ཆ་ཚང་། གདམས་ངག་
མཛོད་ཆ་ཚང་། རྒྱབ་ཐབས་ཀུན་བརྟུས་ལས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དབང་སྟོར། མར་ལྷགས་ཀྱི་རྩོར་
དབང་ཆེན་སྟོ་སྟོར་དོན་བརྟུན་མའི་བྲིད། བྱང་རྒྱལ་ལས་སྟོན། རས་རྒྱང་ཆོ་དབང་། གཏེར་བརྒྱའི་
རྣམ་ཐར་དང་། འཇམ་མགོན་ཆོག་རྒྱིག་ཉལ་གྱི་རྟ་སྤྱིང་ལུར་པ་དང་། རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་
ཕལ་ཆེ་བ་དང་བཅས་གསན། ཐར་ལ་གསང་སྟིང་རྒྱུ་དོན་གསང་བདག་ཞལ་ལྷང་དང་། གསང་
བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། རྩོམ་གསུམ་བསྟན་པའི་རྩོན་མེ། ཆང་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེས་པའི་རབ་
རྣམས་ཀྱི་ལྷང་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་སྟོལ་གྱི་བྱང་རྩོམ་གནང་ངོ་། །རྒྱ་ཡོས་ལོར་རྒྱ་ཕིབ་བྲག་དཀར་དུ་
འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཚོས་འབྲེལ་གསན་རེས་མཛད།

ཤིང་འབྲུག་ལོང་ཨ་འཛོམ་ཚོས་སྐར་དུ་ཐེབས། གྲུབ་དབང་སླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རང་གྲོལ་
ལས་སླ་མ་ཡང་ཉིག་དང་། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། སྤིང་ཐིག་ཚ་གསུམ་དང་། ཀྱུན་འབུམ་
གཙོད་གཞུང་ནམས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་། བྱིས་ཚོད་དབྱིངས་རིག་བྱུང་འཇུག་གི་ཉེ་བརྒྱད་དང་བཅས་
པ་གསན། འབྲུལ་ཞིག་རིག་འཛོལ་སླ་མས་རྗེ་འདི་རྟོགས་པ་མཐོ་བའི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཡང་ཡང་
གནང་། ཨ་འཛོམ་སྐར་དུ་ཆེ་དབང་དང་། གནམ་ཚོས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཞིང་དབང་གནང་རོ།།

གཏིར་སྟོན་རིན་ཆེན་གླིང་པ་ལས་གཏིར་གསར་ཐུགས་ཆེན་མོ་མཛོན་ལྷོ་གས་འདུས་
པ་དང་། གཤིན་རྗེ་ཆོ་བདག་། སྟོན་མོ། གུན་རིག་མི་འབྲུགས་པ། ཡང་ལུང་། ཡང་དག་ཁྱ་མགོན་
སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་གསན་ཏེ་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉིན་བརྩ་
བྲག་མང་པོའི་ཞབས་པད་སྦྱོ་བོས་མཛོན་དེ་མཛོན་སྟེགས་ཀྱི་གདམས་བྲིད་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ལས་
པ་གསན་སྦྱོར་སྟོན་སྦྱབ་མཛོན་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གླིང་གི་གདན་སའི་ཁྱུང་བཞེས་པ་ནས་
རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོན་ཆེན་མོ་ལན་གཉིས་དང་། གནས་ཆོས་ལན་བརྩ་གསུམ་གྱིས་མཛོན་བཀའ་
གཏིར་གྱི་དབང་ལུང་མཐའ་ལས་པ་དང་། གསང་སྟོང་དང་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་གཞུང་
བྲིད་དང་རབ་བྱུང་དང་བསྟོན་ལྷོ་གས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གནང་བ་སོགས་གཞུང་བྲིད་མན་དག་སྟོང་ར་
བ་ལས་འདས་པ་གནང་ནས་སྟོན་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་འདུས་ཤིང་སྤྱོད་འབྱུང་བཀའ་གཏིར་གྱི་
བསྟན་པ་ལ་སྦྱོར་བྱ་མཛོན་པའི་མཛོན་རྗེས་བཞག། བཀའ་མའི་པར་ཤིང་ཡོངས་ལྷོ་གས་བཞེངས་
པའི་དབྱ་བཙམས་པས་མཛོན་རྣམ་དཀར་རྟེན་བཞེངས་དང་གཞན་དོན་མཛོན་པའི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་དཔག་བྱ་མཛོན། ཅ་གསུམ་ཆོས་སྤྱང་དང་བཅས་པའི་བསྟོན་སྦྱབ་དང་སྟོན་མཛོན་གྱི་
རྣམ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་བཙོན་དྲག་པོ་གནང་བས། སྦྱོར་རྟེན་རིམ་བུ་འཕེལ་བ་དང་། གཞུངས་ཐག་
གི་རྒྱུད་ནས་རིམ་བུ་མདུན་བཅས་པ་དང་། མོད་ཆང་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། དྲག་པོའི་ལས་
སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་མདུན་ཕྱོག་གི་སྟོང་བསྟན་དགའི་ཤ་ཁྲག་དངོས་སུ་འབྱིལ་བ་སོགས་རྟགས་
མཛོན་བཙོན་ལས་འདས། རི་བྲག་ཁང་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་སྦྱོར་པར་སྦྱ་གཞུགས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་
བ་དང་། འབྱུང་འབྱུང་དང་གཞན་སེམས་མཁྱེན་པ་སོགས་མཛོན་ཤེས་ལ་ཐོགས་པ་མཛོན་པ་དང་།
བྲག་ལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པ་དང་། ཞལ་གཟིགས་ལུང་བསྟན་གངས་མཛོན་གྱང་འདུལ་འཛིན་ཡིན་
པས་ཇི་བཞིན་མི་མཛོན་ནོ།

མཐར་དགུང་གངས་ང་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་ཆོས་མེ་རྟ་ལོའི་ནག་པ་ལྷ་བའི་ཆོས་ཉེར་
བཞེའི་ཉི་ཤར་གྱི་དུས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1906 ལོར་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་དུ་ཐུགས་ཟག་མཛོན་འོད་གསལ་
གྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་སོ། །༡༩༩༩ལོ་ཏེ་དང་། གཏིར་ཆེན་རིན་ཆེན་གླིང་པ། དཔལ་སྤྱངས་གསང་

[illegible]

རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་བཞེས་པའི་ཞལ་སྒྲོབ་གཙོ་བོ་ནི། འཇམ་མགོན་མི་
 བཟ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོ་རྩེ་དང་། ཡ་མོ་སྒྲ་མ་བརྟན་འཛིན་དར་རྒྱས། ལྷ་
 རྒྱལ་པ་རྒྱ་གར་དབང་བརྟན་འཛིན། གཟི་རྒྱལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ། གྲུབ་
 དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ། དར་ཐང་མཆོག་རྒྱལ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོ་རྩེ།
 བྱང་ཁང་རྒྱལ་སྐུ་པ་རྒྱ་ཐེག་མཆོག་བརྟན་འཛིན། ར་མགོ་མཆོག་རྒྱལ་བྱབ་བརྟན་བཤད་རྒྱབ་རྒྱ་
 མཆོ། ལྷགས་སངས་ཆེ་རྒྱལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས། གཏེར་རྟོན་རིན་ཆེན་གླིང་པ། ལྷགས་
 སངས་མཁན་པོ་པ་རྒྱ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། སྤོང་རྒྱལ་སྐུ་པ་རྒྱ་བསམ་གྲུབ་དོ་རྩེ། ལྷག་སྤང་རྒྱལ་
 སྐུ་མི་འཕྱར་དོ་རྩེ། གསེར་པ་གཏེར་གྲས་འཕྱར་མེད་ཆེ་དབང་རྒྱ་མཆོ། མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་དོ་
 རྩེ་བདེ་ཆེན་གླིང་པ། རྩོད་གསར་མཁྱེན་བཙེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་བཞེས་ཀྱི་
 རྒྱུས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་ཕྱོན་དོ།

གཤིས་ལྷན་པ་རྒྱུ་མ་དབྱེང་ས་ཅིས་རྩལ་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་།

མདོ་སྨད་གསུམ་པོ་འབྱུངས་སྐུ་པའི་དབང་པོ་གཟི་འགག་མཆོག་སྐུལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་
རབ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ལྷོ་གོས་རྒྱས་པའི་ཐེན། རབ་ཡིད་ཤིང་པོ་སྐྱུ་གི་པོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1854 ལོར་ལོ་
ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ནའི་གཏུལ་ཞིང་། སྐད་གཉིས་སྐུ་པའི་དབང་པོ་ལོ་རྒྱུ་བ་གཏུ་སྤྱི་ལོ་ལོ་གསུམ་
འཕགས་ཆེན་རྒྱ་མའི་སྐུ་འཕྱུལ་གྱི་རི་མོ་ངོམ་པའི་གནས་མཆོག་རྒྱལ་མོ་ཆོ་བ་རྟོག་གི་ཆར། གཟི་
འགག་ཕྱལ་རྒྱ་ལ་རྒྱང་ཆོང་ཞེས་པའི་བྱིམ་རྒྱུལ་པའི་བརྒྱ་བཞད། དེ་ཡང་གཟི་འགག་རྒྱལ་བྱིམ་
རྒྱ་ལ་མོ་ཆུང་རྒྱ་གཏུམ་ལོབ་ཅམ་ནས་མངོན་ཤེས་དང་ལྷུ་རྒྱུས་སོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་

འབྲུངས་ཀྱང་སྐྱ་ཆེ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱན་ཅམ་ལ་སྐྱ་གཤེགས། གཏུང་ཞུགས་
ལ་ལྷན་བས་འཇའ་འོད་དང་གཏུང་དྲུད་ཤར་གྱིས་ཨ་རྒྱང་ཆོང་གི་ཁང་བར་སོང་བས་ཡང་སྤྲོད་
ཕྱི་མ་དེར་འབྲུངས་པའི་མཆན་མ་བྱུང་། ལུ་མོ་དེ་དོ་མཆར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གཏུང་དྲུད་དེ་
ལྟར་སོང་བ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཀུའོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་གཟི་འགག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལ་གཟི་རྒྱལ་གྱིས་
དེའི་ཚུལ་ཞུས་པས། ལུ་མོ་དེ་མཆོ་རྒྱལ་གྱི་ནམ་འཕྲུལ་ཡིན་ཞིང་རྗེ་འདི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྲོད་ཡིན་
པར་ཀུའོག་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས་དོས་བབྱང་། དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་གཏེར་ཆེན་གསང་སྤྲུགས་སྤྲིང་པའི་
ཆོས་བདག་ལྷང་བྱང་ལས། གཟི་རྒྱལ་རྒྱང་དུ་ནམ་སྤྲིང་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་ཅེ་། ཞེས་བསྐྱེད་ཅིང་རྗེ་འདི་
ལྷང་གིས་བསྤྲུགས་པའི་དོན་མདོན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་གཟི་འགག་རྒྱལ་པོས་ཁོང་ཆོང་གི་མཆོ་རྒྱལ་
སྤྲུལ་པའི་ལུ་མོ་དེའི་ཡང་སྤྲོད་ཡིན་པའི་ཞེན་ཆགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྐྱ་ཡིན་ཞེས་བསྐྲུགས་ཤིང་སྐྱ་
བདག་བགྱིས།

རྒྱ་སྤྲུལ་པསྤྲོ་མདོ་སྤྲུགས་བསྐྱན་འཛིན་རབ་ཡིད་མེ་སྤྲུལ་ལོར་རྒྱལ་རྩོད་དུ་ཕེབས་པ་སྤྲུལ་
སྐྱ་དགུང་ལོ་བཞི་བའི་དུས་སུ་དཔལ་ལྷན་ཀམ་ལྷ་དབང་གི་ཡང་སྤྲོད་དུ་དོས་འཛིན་གནང་།
དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཞིག་གིས་ལྷ་ལྷན་སེ་ར་རྗེ་བཅུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ནམ་
འཕྲུལ་དང་། སེ་ར་ཤར་ཆེ་གྲགས་པ་བསྐྱན་དར་རམ་ཆོས་རྗེ་དག་དབང་བསྐྱན་དར་པའི་ཡང་
སྤྲོད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ནས་སེ་རར་གྲ་སར་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་བཀའ་སྤྲུལ་བྱུང་། དགུང་གྲངས་
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་པལ་ཆེར་དགུ་དང་བཅུ་ཅམ་ཞིག་ལ་གྲ་བ་འགའ་དང་བཅས་སྒྲིག་ཏུ་བློས་ཏེ་
དཔལ་ལྷན་དུ་གྲ་སར་ཞབས་ཐང་ལ་ཕེབས། དེར་སྒྲིག་སྦྱོང་བ་སོགས་པལ་ཆེར་བགྱང་བྱ་གཅིག་
མ་ཟིན་ཅམ་ལས་མ་བཞུགས་ཀྱང་། པལ་ཆེར་རྒྱ་སྤྲུལ་གདན་སར་མི་བཞུགས་པའི་དུས་ཤིག་དང་
ཁེལ་ལམ་སྤྲུལ། ཞབས་སྤྱི་ལེགས་པོ་དང་དབུ་འཛིན་བྱེད་མཁན་མ་མཆིས་པར་སྤྱིར་གཟི་འགག་
དུ་ཕེབས།

དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ཅམ་ལ་འབྲུངས་ལྷན་ནས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྲིང་དུ་གྲ་སར་
ཕེབས། རྒྱལ་རྩོད་ཆོ་བ་ཁང་ཆོན་དུ་ཞུགས་ཏེ་བསྐྱུས་གྲ་དང་། སྒོ་རྟགས་སྤྲུངས། ཞར་ལ་འབྲུངས་

ཡུལ་གཅིག་པ་བྲག་ཅོག་དགེ་བཤེས་ཟེར་བ་ལས་ཚེས་དཀར་ནག་དང་། ལྷན་ཉག་དང་། ལྷན་དག་དང་། ཆོད་མ་དང་། སར་སྒྲིན་སོགས་ལྷ་སེར་གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པས་ནམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་གྲགས་པ་འབར། ལྷ་སར་བགྱང་བྱ་བའི་ཅམ་ལ་བཞུགས་ནས་རང་ཡུལ་རྒྱ་རོང་རྫོང་འགག་ཏུ་སྤྱོད་པེབས། རབ་ཆོས་ས་འབྲུག་ལོའི་སྟོན་རུས་སུ་རྒྱུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་གི་རྒྱུད་གས་པ་བླ་བས་མ་གྱུར་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཟེ་སྒྲུལ་གདན་འདྲན་རུ་རྫོང་འགག་ལ་མངགས། རྒྱུལ་སྒྲུ་དབྱས་པེབས་གྱིས་བཤོལ་བས་ས་འབྲུག་ལོར་དཔལ་ཡུལ་རུ་པེབས་མ་རུས། ལྷགས་རྟ་ལོར་སྤར་སྒྲུལ་སྒྲུ་གདན་འདྲན་རུ་བཏང་བས་དབྱང་ལོ་བཅུ་བརྒྱན་པ་ལྷགས་རྟ་ལོར་གཟོད་ནམ་རྒྱལ་སྤྱིར་རུ་པེབས། ཆིབས་བསྟུ་རིམ་པ་མང་པོ་དང་སེར་སྤྱང་དབྱངས་རོལ་གྱིས་བསྟུས་ཏེ་ནམ་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱིར་གི་གདན་སར་བཞུགས་སུ་གསོལ། རྒྱལ་རོང་སྦྱགས་ནས་སྒྲེལ་མ་གཏོས་ཆེ་བ་མཉམ་རུ་སྤྱེབས་པ་དག་ལ་རྒྱ་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་དང་དངོས་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་སྒྲིམ་གྱ་ལོ་མ་པས་ཆོམ་པར་མཛད་དོ།

ལོ་དེར་རྒྱ་སྒྲུལ་པ་བླ་མ་དོ་སྒྲགས་བརྟན་འཛིན་གྱི་ཞབས་རུལ་སྒྱི་པོས་བླངས་ཏེ། རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཁྲོ་བོ་རོ་ཟའི་རྩ་རྒྱུད་གི་སྒྲིན་བྲིད་བཞེས། ལྷ་སྤྱི་ཅི་རིགས་སུ་རྒྱ་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། ལྷན་ཉག་དང་། གསོ་རིག་ལྷན་དངགས་མེ་ལོང་ལ། ལྷ་ཀླ་ཅན་དབྱངས་གསུམ། ཐེབས་སྦྱོར་སོགས་རིག་གནས་སྒྲོར་དང་། ཆོད་མ་དང་། སར་སྒྲིན། མཛོན་པ། རྒྱུད་ལྷ། མཛོད་རྒྱ། འབྲེད་ནམ་གཉིས། དབྱ་ལ། འདུལ་བ་སོགས་གཞུང་བྲིད་རུ་མ་དང་། རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་། ལྷགས་ཆེན་དམར་བྲིད། སྤྱིང་ཐིག་ཆོས་སྒྲོར། མ་ཁི་བཀའ་འབུམ། མཛོད་བརྒྱན་ལྷགས་ལུང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་དང་གསང་རྫོགས། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཐེང་། རྟ་སྤྱིང་གཏེར་ཁའི་དབང་ལུང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོ། བརྒྱུད་འདུལ་ཟབ་གཏེར་གྱི་དབང་ལུང་། གནམ་ཆོས་གཏེར་ཁའི་དབང་ལུང་ཆ་ཆང་། དགོངས་ཟང་། སུ་ཏོ་པའི་དཔེ་ཆོས་སོགས་མཛོད་སྒྲགས་བཀའ་གཏེར་གྱི་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་སྦྱོར་ཉམས་བཞེས་སྟོད་མེད་མཛད་པས་མཁས་དང་རྫོགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་སྦྱགས་ཀུན་ཏུ་མཁས་པའི་མཆོན་སྟན་རྒྱས་

ཤིང་མཁས་གྲུབ་ཏུ་མས་བསྟགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཕྲོར།

དགྲུང་གངས་བཙུང་བ་ལྷགས་ལྷག་ལོར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མྱིང་ཏུ་གསེར་བྲིས་
བཀོད་ཅིང་དཔལ་ལྷན་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བར་རྒྱ་སྟུལ་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགེ་ལྡན་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱང་། ལོ་དེར་རྗེ་རྒྱ་
སྟུལ་ལས་སྤྲེལ་འགྱུར་བཀའ་མའི་སྒྲིན་གྲོལ་གཉིས་ཀ་རྣམས་པར་གསན་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་སྟུལ་
དང་། རྒྱ་ཆེན་སྟོད་སྟུལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་སྟོན་པ་ལེགས་པར་བཞེས་སོ། །གསེར་ཐལ་སྤྲེལ་
མཁས་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མྱིང་ཏུ་ཐེབས་པའི་མདུན་ལས། སྟོན་
གསུམ་རྒྱུ་མྱིང་ཏུ་སྟོད་འཇུག། མདོ་རྒྱལ། མདོ་མཛོད། མདོ་སྟགས་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བའི་
ཞིབ་བྲིད་དང་། མར་མའི་རྒྱུ་མྱིང་ཏུ་ཐེབས་གསན་ཏེ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་
ཡང་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་ཆེན་མན་ངག་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཐེག་དགུའི་སྒྲི་ཆིངས་དང་། གསང་བདག་
དཀོངས་རྒྱུ་དང་ཞལ་ལྷང་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྟོང་གི་འགྲེལ་པ་མང་པོ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་སྤྲེལ་
བྲིད་རྒྱུ་མྱིང་ཏུ་གསན་བསམ་གནང་བས་གསན་པ་རྒྱུ་མྱིང་ཏུ་རང་བྱུང་རྒྱུ་དང་པར་གྱུར།

དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་དཔལ་གདོང་རྒྱ་བྱ་ལོར་རྒྱ་སྟུལ་པསྤྲེལ་མདོ་སྟགས་བསྟན་འཛིན་ངེས་
གསང་ཆོས་གྱི་སྟོང་བའི་ཞལ་སྤྲེལ་ནས་བསྟན་པར་རྣམས་པ་དགེ་སྟོང་གི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
བཞེས། ལོ་དེའི་དབྱར་ཏུས་སུ་རྒྱུ་མྱིང་ཏུ་དབྱར་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ་གནང་། ཆོས་
བྲིམས་དང་སྟོན་གསུམ་གྱི་གཞུང་བཤད་བསྟུལ་ཅིང་རྒྱུ་མྱིང་ཏུ་ཐེབས་པ་ལྷགས་ཚུལ་མཛད། ལོ་
དེ་ནས་བཟུང་བཟང་བྱ་མང་པོར་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མྱིང་ཏུ་རྒྱལ་ཆོས་སྟོང་གི་དབྱར་གནས་གྱི་
མཁན་པོ་འམ་གནས་གྱི་སྟོན་པ་དཔོན་གནང་ནས་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བཞེས་ཞིབ་
རྒྱུ་སྟུ་བཏང་ཞིང་། འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཏུ་མའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་རོ།

དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་གཉིས་པར་བརྗོད་པོ་འཕྲོད་ཏུ་རྗེ་རྒྱ་སྟུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། ལྷ་སྟུལ་དང་།
མདོ་སྟགས་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་དང་། གྲུང་ཁང་མཚོག་སྟུལ་དང་། གཙང་ཆེན་སྟུལ་སྟུ་དང་། རྒྱ་སྟུང་
སྟུལ་སྟུ་སོགས་དང་མཉམ་ཏུ་སངས་སྟོང་སྤྲེལ་དཀོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་ལྷང་རྣམས་པར་གསན།

དཔོན་སྤྱལ་འཛིགས་མེད་རང་གྲོལ་ལས་ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྱོད་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་དབང་ལུང་མན་
ངག་མང་པོ་དང་། ལྷ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། འཇའ་ཆོན་ཆོས་སྐྱོར་སོགས་གསན། གདན་ས་དེ་ཉིད་
རུ་སྐྱ་གསུམ་སྐྱབ་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་དང་། རཏ་ལུར། ཐུགས་ཆེན་གསང་འདུས། བྱ་དྲག་མི་
འབྲིལ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་ཆེན་སོགས་སྐྱབ་ཆེན་རུ་མ་དང་། ལྷ་རབ་འབྲམས་
ཀྱི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ནམ་དག་དང་བསྐྱེན་པ་གངས་ཚད་འཁྲོལ་བ་མཛད་དོ།

ཀོང་སྤྱལ་པ་བླ་གར་དབང་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གདུགས་ཏེ་རིན་ཆེན་གཏེར་
མཛད་ཆེན་མོའི་དབང་ལུང་རྫོགས་པར་གསན། གཞན་ཡང་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེའི་
དབང་པོ་དང་། ཡོ་རྒྱལ་མདོ་སྤྲལ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། མཁས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ། རྒྱགས་སངས་
ཀམ་ཆོ་དཔལ། རྒྱགས་སངས་མཁན་པོ་པ་བླ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་རུ་མ་ལས་
གཞུང་བྲིད་དབང་ལུང་མན་ངག་གངས་མེད་པ་གསན་སྦྱོང་གནང་བས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་
ཆགས་སོགས་མེད་པའི་མཁས་པར་གྱུར་པས་གཟི་འགག་པ་རྩི་ཏེ་ཞེས་གསལ། དེ་ཡང་བདག་གིས་
འུར་བསྟོད་ཙམ་ནི་མིན་ཏེ། རྒྱགས་སངས་ཀམ་ཆོ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་མདོ་སྤྲལ་ཆོས་ཀྱི་
ཉི་མའི་ནམ་ཐར་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ལས། རྗེ་སྤྱ་མ་མཆོག་གི་ཐུགས་བཞེད་གསར་འབྱུངས་
ལས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྲས་དམ་པ་ལྷ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ། པ་རྩི་ཏེ་གཟི་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ཁང་
མཆོག་སྤྱལ་བཅས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཟི་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡིས་ཡུལ་གྱ་མང་པོར་དབང་ཆོས་འཆད་སྤེལ་དང་། གདན་
སར་རྫོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་མང་པོ་མཛད། ལོ་རུ་མར་ནམ་རྒྱལ་སྤྱིང་རུ་རིག་གནས་དང་འདུལ་
བ། རྒྱུད་གསང་བ་སྤྱིང་པོས་གཙོའི་མདོ་སྤྲལ་གྱི་གཞུང་བཤད་མཐའ་ཡས་པ་གནང་སྟེ་སློབ་
ཆོགས་མང་རུ་བསྐྱུངས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྫོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐུག་རྗེས་འགན་ཁྲ་མེད་པ་
བཞག། གོ་འཛོ་སྤྲལ་སྤྱུ་ཆེད་ཐེབས་འདུལ་སྤྱད་མཛད་དེ་རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་སྐྱ་བཞེངས་
པའི་ཞབས་འདེགས་སྤྱ་བངས་སྟོང་སྤྲག་ལྷག་སྤུལ། གསེར་བངས་ཀྱི་བྱམས་སྐྱ་ཐོག་ཚད་མ་སྤྱིས་
རྩི་མདའ་དགོན་རུ་ལྷ་སྤྱལ་ཆོང་ནས་གནང་བ་དེ་དང་། བཟང་སྤྱད་འཇམ་གསུམ་དང་། ཐར་

མདོ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནམས་ཀྱི་པར་ཤིང་དང་། ཁྲིམ་ཐལ་རུ་འབྲལ་སྤྱད་རུ་ཕེབས་ཏེ་རྟ་པོ་
སུམ་ཅུ་ལྟག་རྟེན་པ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་པར་ཡོན་ཞལ་འདེབས་སུ་གནང་ངོ་།།

རབ་ཚོས་ལྷགས་སྤྱུལ་ལོར་པ་ཡུལ་རྒྱལ་རོང་རུ་ཕེབས་ཏེ་ཟབ་ཚོས་མཐའ་ཡས་པ་གནང་
ནས་སྤྱོ་བོ་རུ་མའི་སློ་ཁ་ཚོས་སྤྱགས་སུ་བསྟུར། རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བྱང་བ་ལྟར་ལྷགས་
སྤྱུལ་ལོ་ནས་མགོ་ལོག་རུ་ཕེབས། རྒྱ་རྟ་ལོར་ལྷ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དར་ཐང་དགོན་རུ་འདུ་ཁང་
བཞེངས་པའི་ཕྱག་རོགས་མཛད་དེ། ཁང་གསར་དང་། ལུ་ར་དང་། ཕྱག་རྩུང་དང་། ལ་བན་
སོགས་དང་། རྒྱལ་རོང་གི་ཡུལ་གྱ་རུ་མར་འབྲལ་སྤྱད་མཛད་པས་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་དཔག་
རུ་མེད་པའི་བརྟེན་བཀྱར་བྱང་བ་དར་ཐང་རུ་གནང་། རྒྱལ་རོང་འབྲོང་རྫོང་ང་རོ་གྲུ་པས་ཁྱས་
ངོར་དེར་འབྲོང་རྫོང་ལ་གཟུགས་དགོན་སྡེ་གསར་བཏབ་བྱས་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གསར་
བཞེངས་དང་དཔལ་ཡུལ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཟབ་ཚོས་རུ་མ་གནང་ཞིང་། ཕྱག་བཞེས་ནམ་དག་གི་
རྒྱན་བཅུགས།

རྒྱ་ལྷག་ལོར་རྒྱ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཐང་རུ་ཕེབས་པ་རྟ་བསྟུ་དང་། སེར་སྤྱིང་གིས་
བསུས། དེ་ཉིད་ལས་གནམ་ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྲོ་བསྐྱེད་རྫོགས། ཕྱགས་ཆེན་
གསང་འདུས་དབང་ཆེན་སོགས་དང་། མེ་བྱི་ལོར་གདན་ས་དར་དགོན་རང་རུ་གཏེར་མཛོད་
ཆེན་མོའི་དབང་བྲིད་ལུང་གསུམ་རྫོགས་པར་གསན། མཇུག་གི་མཛུལ་བཤད་པ་དང་བརྟན་
གསོལ་དང་འབྲལ་ཆེན་ལུལ། ས་བྱི་ལོར་དགོངས་འདུས་གསེར་ཚོས་ཀྱི་རྩ་དབང་དང་ལུང་གསན།
སྤྱབས་མགོན་རྒྱ་སྤྱལ་སྡེ་དགེར་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱི་ཕེབས་རྫོངས་ཁྱས་ཤིང་འབྲལ་མི་ཕོད་པའི་ངང་
རྒྱལ་བྱང་མཛད།

ལོ་དེར་དར་ཐང་སྤྱབ་གྲུར་བསྟེན་སྤྱབ་གནང་ཞིང་། ཐུན་བར་ནམས་སུ་ཅིས་མགོ་གསར་
སྟོ་མཛད་ནས་སྐར་ཅིས་ཀྱན་གསལ་ལོར་བུའི་སྟོན་མེ་དང་། སྟན་ངག་དཔེ་བཛོད་དབྱངས་ཅན་
དབྱེས་པའི་རོལ་མཚོ་ལྷགས་རྩམ་གནང་། འདིར་གདན་སའི་བདག་པོའི་ཁྱུར་བཞེས་ཏེ་རི་ཚོས་
གསུམ་ཀྱི་བྲིད་དང་། སུམ་རྟགས། སྟན་ངག། སྐར་ཅིས། འབྱུང་ཅིས། རྟོམ་གསུམ། གསང་སྟིང་

སོགས་མདོ་སྐྱེལ་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་བཤད་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་མ་གནང་བས་དར་
ཐང་རང་རྒྱ་ཡང་རྒྱ་ར་འཛིགས་མེད་སློ་གོས་དང་། ལྷ་ར་བྱབ་དབང་སོགས་སློབ་མ་རྣམ་དབྱེད་
ཅན་ཡང་མང་རྒྱ་འདུས། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྒྱུ་གི་ཕྱི་མ་པ་སྐྱ་སྤྱིར་ལན་མང་བསྐྱེལ་ཅིང་
དར་ཐང་དགོན་པའི་གདན་རབས་ལྷ་བའི་བྲི་ལ་བཞུགས། རྒྱ་འབྲུག་ལོར་རྒྱ་སྤྱེལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་
འབྲུགས་པའི་སྐྱེད་སྤྱེལ་གི་བང་ཆེན་འཕྱོར་བས་ཆེབས་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་ཞག་བཅུས་བར་
གོ་རིམ་བྱོར་རྒྱ་བྱོན། བརྟན་གསོལ་དང་སྐུ་ཡི་རིམ་གྱོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལུ། སྐུ་གཤེགས་པའི་རྒྱུ་གི་
དགོངས་རྒྱུ་ལྷ་ལྷ་དང་ལེན་གྱིས་དངོས་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་མཆོད་གཏོང་སྐྱེད། རྒྱ་སྤྱེལ་ས་ག་
ལྷ་བའི་ཆོས་ཉིར་ལྷ་ལ་སྐུ་དམར་གདུང་མཆོད་སྤོང་གསར་བྱུང་ལ་རྒྱུ་ཆོས་གི་ཉི་མ་དང་། ལྷ་སྤྱེལ་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་གདུང་རབ་གནས་ལུ། སྐུ་གདུང་དཀར་ཆག་དང་རྒྱ་སྤྱེལ་
སྐུ་ཆེ་སྐྱེད་གི་རྣམ་ཐར་ལྷགས་ཆོས་མཛད།

དེ་ནས་ལོ་དེའི་ཉོར་ལྷ་ལྷ་བར་སྐར་བཏེགས་ཏེ་ལྷ་སྤྱེལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་རྒྱ་དར་
ཐང་རྒྱ་ཕེབས། ཕེབས་ཁར་མགུལ་ཆམ་བཞེས་པས་བསྐྱེདས། ཀམ་སྐུ་ཆེན་ཡང་སྤྱེལ་ནས་བཤོལ་
ཡང་། ཆམ་རིམས་ལ་སྐྱོན་མི་འོང་པའི་ཕྱིས་སྐར་བཏེགས། ལམ་བར་རྒྱ་གཞི་ཆབས་རྒྱུ་
ཆེར་སོང་སྤྱི་གོང་ལ་ཁད་པ་བྱུང་བས་རྒྱུང་ཤོད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པར་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྱེལ་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་རྒྱ་ཕེབས། ཀོང་སྤྱེལ་རིན་པོ་ཆེར་དདུལ་སོགས་འདུལ་བ་བཟང་པོ་ལུ།
འཇམ་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལས། ཆོ་དབང་དང་། གསར་ཆོག་ཆོས་བཅུའི་བླ་སྤྱེལ་གི་དབང་ལུང་བྲིད་
གསུམ་དང་། ཟབ་ལམ་ལེན་བདུན་མ་དང་། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མའི་སློམ་ལུང་དང་། ཀོང་སྤྱེལ་
གི་གསོ་སྦྱོང་ཆོ་གའི་ལུང་གསལ། ཀོང་སྤྱེལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དངོས་གིས་སྐྱེད་དབྱེད་མཛད་དེ་གསོལ་
སྐྱེད་གནང་། ཁོང་གི་བཀའ་བསྐྱེལ་ལྷ་ར་དཔལ་སྤྱེདས་དང་རྒྱུང་གསར་སོགས་དགོན་པ་མང་
པོས་ཞབས་བརྟན་གི་རིམ་གྱོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེདས། དཔལ་སྤྱེདས་ལྷ་རྒྱུ་སོགས་འཆོ་བྱེད་མང་པོས་
སྐྱེད་དབྱེད་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུ་བ་སྤྱི་ལོ་1893ལོ་ཉི་ཤེས་ཆོས་རྒྱ་སྤྱེལ་
ལོའི་རྒྱ་སྤྱེད་ལྷ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་དགའ་བ་གཉིས་པར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེས་སོ།

འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛོ་གཅིག་བཅིབས་ཏེ་རི་རྩེར་ཕེབས་ཤིང་ས་གཞིགས་མཛད་ནས་རྫོང་ཤོད་ཀྱི་རྒྱུ་རིམ་རྩིས་ཤིག་ཏུ་སྤྱོད་གསུང་ཞུགས་ལ་སྤུལ། དཔོངས་རྫོགས་ཞག་ཚད་བར་འཇམ་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སར་ནས་བསྐྱབས། དེའི་ཚུལ་ནི་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་ལས། ཟླ་བ་ལྷ་བའི་ཆོས་གསར་དུ་དཔལ་ལྷན་སྤུལ་དང་རྫོང་འགག་སྤུལ་སྤྱོད་རྣམ་གཉིས་འགྲུ་ལྷག་དཔོན་གསར་དུ་ཕེབས་ཞོར་ཆེད་འབྱོན་མཛད་ནས་འབུལ་ཆེན་གནད་བར་གསང་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ལུང་བྲིད་བཅས། ཟབ་ལམ་ལེའུ་བདུན་ལུང་བྱས། རྫོང་སྤུལ་སྤྱོད་གཞི་མི་འདུག་པས་རེ་ཞིག་བཟླ་དཔུང་ཆེད་བཞུགས། གསོལ་སྤྱོད་སྤྱོད་རིམ་རྩིས་སེལ་དབང་ཀ་སོགས་གང་དུག་མཛད་སོང་ཡང་སྤྱོད་གཞི་བད་ཀན་ཆ་བ་རིམས་ལྷོས་ཞི་བར་གཤེགས། དཔོངས་རྫོགས་ཉེན་རྒྱ་ཆེར་གནད་བས་གསོལ་དཔོངས་མ་རྫོགས་པར་འདོན་བྱ་ཅི་རུས་བསྐྱབས། ཞེས་གསུངས་སོ།

འདི་རུས་རྗེ་མདོ་ལྷགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡང་དེར་ཕེབས་ཏེ་སྤྱོད་གཞི་རྩིས་ཤིང་རིམ་གྱི་བསྐྱབས། ལྷ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་སྤུལ་སྤྱོད་ཞབས་བཟླ་ལ་གསོན་དགུང་ཤིག་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། ཞོང་གི་བཀའ་ལྟར་བརྟེན་གྱི་རྩོད་དུ་གསོན་དགུང་ཞེ་དགུ་བཟུང་། དེ་འབྲལ་སྤྱོད་གཤེགས་པས་ཡང་ལྷ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བྱང་བ་ལྟར། དཔོངས་རྫོགས་ཞེ་དགུ་བཟུང་། འབྲལ་ཐོགས་ལ་བྱང་བསྐྱོད་གནས་འདྲེན་དང་། གསོལ་འདེབས། མཆོད་བསྟོ། སྤྱོད་གནས་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་སོགས་བསྐྱབས་ཤིང་། དབུ་འཛིན་དེ་རྗེ་མདོ་ལྷགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ཟླ་མཆན་མཁྱེན་རབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པར་བཤད་དོ། །བསྤྱོད་རྩིས་ནི་སྤྱོད་དུག་ཡིན་ཞེས་བདུན་ཀྱིས་ཁ་བརྒྱམས་པ་མང་པོས་ཁྱེད་མོད་དེ་མ་ཡིན་པར་བད་ཀན་ཆ་རིམས་ལ་བསྟོངས་པས་གཤེགས་པ་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་འདི་ཡིས་རྟོགས་སོ།

རྗེ་གཞི་སྤུལ་པའི་གསུང་གི་ལེགས་བཤད་ལྷགས་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོར་ལ། མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་མོ་དང་། སྐར་རྩིས་ཀྱི་སྤྱོད་འགོ་ནས་རྒྱ་རྩིས་བར་ཀྱི་གཞུང་རྒྱས་པ་ཉིན་བྱེད་སྤྱོད་བའི་བྱ་ཡིག་ཀུན་གསལ་ཞོར་བུའི་སྤྱོད་མེ་དང་། སྤྱོད་དག་དཔེ་བཛོད་དབྱངས་ཅན་དཔྱེས་པའི་རོལ་

མཆོ་དང་། འདུལ་བའི་ཚུལ་ཤིང་གི་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐར་སྐལ་
བཟང་ན་བའི་བཅུད་ལེན་དང་། རྒྱ་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟང་ལོར་ལོ་དང་། བརྟ་གོའི་སྤྱོད་པ་
ལྷ་ཁང་གི་དཀར་ཆག་སོགས་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིང་བརྗོད་བྱ་བའི་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་བསྟོན་བཅས་
ངོ་མཆར་བ་དུ་མ་ཡོད་མོད་གཏུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་ད་ལྟ་ས་སྟོང་དུ་མངལ་རྒྱ་
དགོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་འདུག་གོ།

རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ཚོམ་ཞིག་ལ། བཟུམ་རབ་ཆོས་ཀྱི་དངོས་བྲལ་ནམ་དག་མཐའ། །
སྤང་བཞིན་སྟོང་པས་བདེན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །དག་པ་འབྲུལ་བྲལ་ཐུན་པའི་སྲིད་ལམ་
འདས། །ཟབ་གསལ་བདེ་ཆེན་ལམ་མཆོག་རབ་བརྟེས་དཔལ། །ཞེས་ལྷགས་འབྱུང་རི་ལྟ་བ་
གཟེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོན་ཅིང་དེ་ལ་བསྟུགས་པ་དང་། དཔལ་བརྟེས་རབ་མཆོག་ལམ་ཆེན་
བདེ་གསལ་ཟབ། །འདས་ལམ་སྲིད་པའི་ཐུན་བྲལ་འབྲུལ་པ་དག །དབྱིངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེན་
པས་སྟོང་བཞིན་སྤང་། །མཐའ་དག་ནམ་བྲལ་དངོས་ཀྱི་ཆོས་རབ་མཐུན། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལྷགས་
སྟོན་དུ་བསྟུགས་ན་རི་སྟོང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོན་ཅིང་དེ་ལ་བསྟུགས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་
བརྗོད་བྱ་བའི་སྤྱོད་རག་སྤྱོད་བར་སྟོན་པ་པལ་གྱིས་ཐོན་དཀའ་བའི་ཡིད་དབང་ནམ་པར་
འཕྲོག་པའི་བྱ་དཀའ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བཙུམས་པ་ལ་བྱང་བས་ནི་བྱོན་པར་དཀའ་
བའི་སྤྱོད་རག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་། གངས་ལྗོངས་དང་སྤྱོད་འབྱུར་བའི་ཁྲོད་ཅས་ཁ་ཕོ་
མི་སྟོན་མོད། དཔལ་ལྷུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་འདི་འདྲའི་སྤྱོད་རག་པ་བྱོན་མ་ཕྱོང་བའི་ཆོད་དུ་
བཞུགས་སོ།

རྗེ་འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་སྐད་དག་དུ་གཟི་སྤྱུལ་ལམ་གཟི་འགག་སྤྱུལ་སྤྱོད་དང་། རྗོང་སྤྱུལ་
ལམ་རྗོང་འགག་སྤྱུལ་སྤྱོད་དང་། རྗོང་སྤྱུལ་ལམ་རྗོང་འགག་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ནི་འབྲུངས་
ལུལ་གྱི་མིང་ལ་གཟི་འགག་དང་། རྗོང་འགག་དང་། རྗོང་འགག་ཅས་འབྲི་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་མང་
པོ་བྱུང་བས་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ཐ་དད་དུ་བསམ་ན་ནི་ནོར་རོ། །རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པོར་མ་ནི།
དཔལ་ལྷུལ་རྗོང་ནང་ལྷ་མ་ཀམ་ལྟ་དབང་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་འདིའི་ཡང་སྤྱུལ་དེ་མ་ཐག་པ་ནི། དཔལ་

ཡུལ་དར་ཐང་མཆོག་སྤུལ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྩོམ་ཆེ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རོལ་མོ་ཡིན་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་བའི་གདན་སའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སེ་ར་རྩོམ་ཅན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། སེ་ར་གྲགས་པ་བསྟན་དར་བའི་ཡང་སྤྲིད་ཡིན་པ་ནི་མཁས་གྲུབ་གཞན་གྱིས་འབྲུལ་མེད་མཁྱེན་པས་ངོས་བཟུང་བའོ།

ཐུགས་སངས་ཀྱི་ཆེ་དཔལ།

གཡུ་སྤྱོད་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཁས་དབང་ཀམ་ཆོ་དབང་དཔལ་ལྷན་ནམ་རྒྱལ་སྤུལ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སློ་གྲོས་རྒྱས་པའི་མེ་མི། གྲོང་ཉིན་རྟོགས་ལྡན་ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གཙུང་དུ་ཐུགས་སངས་སུ་སྤྱོད་འབྲུངས། ཐུགས་སངས་ནས་དཔལ་ལྷན་བའི་ལུགས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་གསལ་ཏེ་འབྲུམ་ལཱའི་གསོག་སྤྱོད་མཛད། རྒྱ་སྤུལ་པ་བླ་མ་འདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་ལས་དཔལ་ལྷན་བའི་ཆོས་ཆོན་རྣམས་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྟ་སྤྱིང་དང་། འཇམ་ཆོན་དང་། དཔོངས་འབྲུམ་གྱི་ཟབ་གཏེར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་དག་གསལ། ལུམ་རྟགས་དང་། ལྷན་ངག་དང་། སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་ཅིས་རྣམས་བྱང་བར་བསྐྱབས། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དབྱུ་མ་དང་། སྤྱོད་འབྲུག་དང་། མངོན་པ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མང་པོར་སྤོས་བསམ་མཛད་པས་མཁས་པའི་དབང་ལྷག་དུ་གྱུར། རྩོམ་ཆེ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་དབང་པོ་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ལས་སྤྱོད་འབྲུར་བཀའ་མ་དང་། གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོས་གཙོའི་སྤྱོད་འབྲུར་བཀའ་གཏེར་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་ཟབ་བྲིད་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་། རྩོམ་ཆེ་དབྱངས་དང་། ས་དཔེའི་ཆོས་རྒྱུད་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསལ། མདོ་སྤྲུགས་སྤྱོད་དང་བྱུང་པར་དུ་ཐ་སྤྲིད་རིག་གནས་ལ་མཁས་ཤིང་ཡིག་བྲིས་ཤིན་དུ་ལེགས་པའི་མཆོག་དང་སྤུལ་དུ་གྲགས་སོ།

རྩོམ་ཆེ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅའི་དབང་པོས་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ན་གང་དུ་བྱོན་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྤྱོད་སྤྱིང་པོའི་སྤུལ་པ་རེ་བྱོན་པ་ཡིན་ཕྱིར་དུ་ལན་འཇམ་མགོན་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་བེ་རོའི་སྤུལ་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གཡུ་སྤྱོད་སྤྱིང་པོའི་བྱོན་པ་ཡིན་ངེས་ཕྱིར་རིན་ཆེན་

གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྤར་ཁྱུ་དག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཡུང་བསྟན་ཏེ་གཏིར་མཛོད་སྤར་གྱི་ཁྱུ་
དག་པར་བསྐོས། དཔལ་སྤངས་སི་རུ་པ་བླ་དབང་མཆོག་རྒྱལ་པོ་དང་། བཀའ་དབང་བཟ་ཤེས་
ཆོས་འཕེལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་རུ་མ་ལས་ཀྱང་དབང་ཡུང་ཟབ་བྲིད་ཤིན་རུ་མང་པོ་གསལ། རྒྱ་
རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱགས་སངས་དགོན་འདིར་གསང་སྟོང་རྒྱུད་བཤད་གྱི་རྟེན་ཐེབས་འཛོག་
བཅས་འདུས་སྟེར་གསང་སྟོང་གི་རྒྱུད་འཆད་པ་པོར་བསྐོས། གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་གྱི་
བཤད་པ་ལོ་ཤས་མཛད་མོད་རྟེན་སྒྲགས་འཆང་དཀར་ཆས་ཅན་རུ་བཞུགས་དབང་གིས་རྒྱགས་
སངས་ནས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་མ་རྒྱས་སོ།

རྒྱགས་སངས་དགོན་འབར་སྤག་སོགས་དཔེན་རི་རུ་མར་སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་བཞུགས།
ལམ་རིམ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་བ་ཞིག་བཙམས་ཤིང་དཔལ་ཡུལ་སྐྱ་ཆེན་མདོ་སྒྲགས་ཆོས་གྱི་
ཉི་མ་ལ་ཞག་བརྒྱད་གྱི་ཁོངས་སུ་དེ་ཉིད་ལྷགས་བྲིད་མཛད། མདོ་སྒྲགས་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་བླ་མར་
བསྟེན་ཏེ་དགོངས་འདུས་དང་། གཏིར་མཛོད་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྐྱོ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་
ཡས་པ་གསལ། ལམ་རིམ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་རྒྱ་ཀ་དེ་དང་། སྟོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་དང་། རྒྱ་
རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་ནམ་ཐར་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་དང་། མདོ་སྒྲགས་ཆོས་གྱི་ཉི་མའི་ནམ་ཐར་
པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་སོགས་བསྟན་བཅས་དང་། ཆོ་གའི་ཆོག་སྒྲིག་མང་པོ་མཛད། ཕྱིས་སྐྱ་ན་
བགྲེས་རུས་དཔལ་སྤངས་སུ་ཐེབས་ནས་གཞུང་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་ལོ་མང་
མཛད་མཐར་དགྲུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་ཅམ་རུ་སོན་རུས་སྐྱ་གཤེགས་སོ། །གསུང་གི་བདུད་རྩི་
བཞེས་པའི་ཞལ་སྟོབ་ཀྱང་དཔལ་ཡུལ་སྐྱ་ཆེན་མདོ་སྒྲགས་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་དང་། རྒྱགས་སངས་
དཔལ་བེ་སྐལ་སྐྱ་འཛིགས་མེད་ཆོས་གྱི་སྟོ་གྲོས་དང་། བཀའ་བྱུང་དབང་པོ་པ་བླ་ཤེས་རབ་བཟང་
པོ་སོགས་གྲགས་ཅན་མང་རུ་བྱོན་ཏོ།

མགར་སྟོང་གཏིར་ཆེན་པ་བླ་སྟོང་ཡངས་རྒྱ་མཆོ།

ཚུད་བྲལ་སྐལ་པའི་གཏིར་སྟོན་མགར་བ་གཏིར་ཆེན་པ་བླ་བདུད་འདུལ་དབང་སྤྱག་

སྤྱིར་པའམ་ཁྲག་འཁྱུང་ལས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ། བརྟུང་འདུལ་ཤོན་པའི་ལུང་བསྟན་ལས། སྤྱིར་གསལ་
སྤྱིལ་པ་སྤྱིར་གི་མིང་ཅན་ནི། མེ་སྤྱིལ་ལོ་པ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ནས་འབྱུང་། ཟབ་གཏེར་འབྱིན་ཅིང་
རྩོགས་ཆེན་བསྟན་པ་སྤྱིར་། འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་ལྷགས་ཁམས་འགོ་བ་འདུལ་། ཞེས་དང་། ཁྲོམ་
ཐལ་གྱུབ་ཐོབ་རྒྱལ་བ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་རྟ་མགིན་ཆོས་བདག་ལུང་བྱང་ལས། ལང་གོའི་སྤྱིལ་པ་དོ་
རྒྱུའི་མིང་། མེ་སྤྱིལ་ལོ་པ་ཤར་ནས་འབྱུང་། ཟབ་ཆོས་སྤྱིར་བཞིའི་གཏེར་ཁ་འབྱེད་། ཅེས་དང་།
ཁྲག་འཁྱུང་བརྟུང་འཛོམ་སྤྱིར་པའི་གཏེར་ལུང་ལས། དཔལ་མཆོ་སྤྱིལ་དོ་རྒྱུའི་ནལ་འབྱོར་དབྱིད་
ཁོང་སྤྱགས་བཅུན་སྤྱིར་གི་མིང་འཛོན་པ་། བཀུལ་སྤྱིལ་བ་ཆེན་པོའི་ཐིག་པ་ཡོད་། དཔལ་དེ་ལ་
གསང་བ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་། ཅེས་སྤྱགས་འབྲུལ་མེད་དོ་རྒྱུའི་ལུང་གིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་ཡང་ཡང་
བསྤྱགས་པ་ལྟར། རབ་ཡིད་མེ་སྤྱིལ་ཏེ་སྤྱིལ་ལོ་1857ལོར་མགོ་ལོག་སྤྱིར་ཤོད་རོང་པད་ནག་རྒྱུ་ཡབ་
ལྷགས་མོ་ལྷགས་དར་འབྲུམ་གྱི་མི་རབས་ལྷ་བ་མགར་བ་སྤྱན་པ་ཐོགས་མེད་དང་། ཡུམ་རོང་
བཟའ་བདེ་ཆེན་སྤྱིལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིལ་སྤྱིལ་འབྱུངས། འབྱུངས་མ་ཐག་རྒྱ་སྤྱིར་པའི་ཉེས་
དམིགས་ལ་སྤྱག་པའི་སྤྱིལ་ཞག་གསུམ་རྒྱ་སྤྱིར་མ་སྤྱིལ། ཁང་བྱིམ་རྒྱ་སྤྱིལ་མའི་རང་སྤྱིལ་གྱགས་
པས་སྤྱིལ་བཅོད་ནམས་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་རྟ་མགིན་གྱི་སྤྱིལ་པར་ལུང་བསྟན།

དེ་ཡང་རྒྱུའི་ལང་གོ་ལོ་སྤྱིལ་བ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྱིལ་བ་བཅུ་བརྟུན་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་ལ། གཏེར་སྤོན་ཉིད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ལས་སྤྱིལ་བྱང་བྱང་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་
ལུང་གསལ་བའི་སྤོན་མེ་ལས། སྤོན་ཆེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་། ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོའུ་འགལ་བུ་
དེ་རྒྱེས་པའི་ཆེན་ཆེན་གྱགས་དང་། དོན་ཡོད་དོ་རྒྱུའི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་། བོད་ཡུལ་སྤྱིལ་བསྤྱིར་བེ་རོ་ཅེ་
ལང་གོ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་གཉིས་། ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའི་ཞབས་བྱང་འཁོད་། འབྱུར་མེད་དོ་
རྒྱུའི་རྒྱ་སྤྱིར་། ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་སྤྱག་ཤམ་དོར་། བོན་སྤོན་ལྷ་འབྲུམ་བྱང་རྒྱུབ་སྤྱིར་། སྤྱིར་ཆེན་
རབ་འབྱུམས་རྒྱལ་དབང་ལུ་། བྱང་རྒྱུབ་ལྷ་གུ་ཞི་བ་བཟང་། ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མེད་གཞན་པན་
མཐའ་། གཞན་ཡང་དོ་རྒྱུའི་ཐར་འབྲུམ་དང་། བྱི་གྲ་བྱང་རྒྱུབ་སྤྱིར་དང་ནི། བྱ་བྱང་མཆོག་གྱུར་
རྒྱུ་སྤྱིལ་། རྩོགས་ལྡན་འགོ་བའི་མགོན་ལ་སྤྱིལ་། བཅུ་བརྟུན་བར་རྒྱ་སྤྱིལ་བ་བཅུད་། ཅེས་གསུངས་

པ་ལྟར། དག་བཅོམ་ཆེན་པོ་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་། དག་བཅོམ་མེད་འགལ་གྱི་བྱ། ཉེ་གནས་དབང་པོ་
ཀུན་དགའ་པོ། སྲིན་པོ་སློ་གྲོས་ཐབས་ལྡན། མི་ཡི་བྱིའུ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བྱེད། བདེ་བྱེད་བྱ་ཆུང་། དག་
བསྟེན་ཉམ་ཏུ། དག་བསྟེན་ཞི་བའི་གོ་ཆ། བྱལ་ཐོབ་དྲིལ་བྱ་པ། པཎ་ཆེན་ཟླ་བ་གཤམ་པ། སློབ་
དཔོན་དོན་ཡོད་དོན་རྗེ། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཙ་ན། ལང་གོ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས། ལྟ་བུན་སྟོ་རྟོ་ར་
ངོ། ཨ་ཡ་བོན་པོ་ལྟ་འབྱུང་། གཏེར་སྟོན་དབྱ་ཏུ་སྟོན་ཤུག། ས་སྐྱ་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
མཆོན། བྱ་ཏུ་ཆོས་དབང་གི་རིགས་སྲས་པུ་དབང་ཆེན། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀམ་རང་བྱུང་དོན་རྗེ།
ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས། བཤམ་བྱལ་འབྱུར་མེད་དོན་རྗེ། འགྲོ་འདུལ་རྩ་སྤྱིང་པ། ཆག་
བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པ། སྐུལ་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་རང་གོལ། བྱང་མགོ་གཏེར་ཆེན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། རྒྱལ་
དབང་ལྟ་པ་དོན་རྗེ་ཐོགས་མེད་ཅལ། རིག་འཛིན་སྟག་ཤམ་དོན་རྗེ། བྱང་ཆུབ་ཐུ་བྱ། བཤམ་པ་ཞི་བ་
བཟང་པོ། རྟོགས་ལྡན་དོན་རྗེ་ཐར་འབྱུང་། བྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སྤྱིད། བྱ་བྱང་བ་རྩོམ་སྤྱིའམ་འོད་ཟེར་
དཔལ། རྟོགས་ལྡན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ། གཏེར་ཆེན་སྟོང་གསལ་སྤྱིང་པོ། ཨ་མཁར་རྟོགས་ལྡན་
ཀམ་འཕྲིན་ལས། ཆེ་བོས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དཔལ་པོ་ལས་རབ་ཅལ་ལམ་ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མེད་
ཅལ། རྒྱལ་སྲས་གཞན་པན་མཐའ་ཡས་ནམས་ཀྱི་སྐུལ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།

རྗེ་འདི་ཆུང་བུའི་བྱ་ཀྱི་མཆོན་ནི་ཕྱག་ལེ་ཞེས་འཛོད། དབྱང་ལོ་དབྱ་པ་ལ་གཙོད་པ་
ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་པུ་བདུད་འདུལ་ཞེས་པའི་མཆོན་དང་ལོ་ཉེར་ལུའི་བྱ་སུ་རྟོགས་
ཆེན་ཏུ་དམ་བྱ་སར་སོང་ཞེས་ལུང་བསྟན། པད་ནག་ཆོ་མཆོམས་པ་པུ་རིག་མཆོག་ལས་སྟོག་
བསྐྱབ། དབྱང་གངས་བཅུ་པ་ལ་སང་སང་གྲ་གྲ་པུ་འགྲོ་འདུལ་དོན་རྗེ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་
པའི་དག་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་པའི་སྟོ་བཟང་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པའི་མཆོན་གསལ།
ཤུག་སྤང་གཏེར་ཆེན་པུ་འདུལ་པ་ཅལ་གྱི་ཞབས་རུལ་སྐྱི་བོས་བསྟེན་ཏེ་ཁོང་གི་ཟབ་གཏེར་
གསར་བའི་སྒྲིན་བྱེད་མཐའ་དག་གསན། པུ་སྟོང་ཡངས་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པའི་མཆོན་གྱི་མེ་ཏྲ་ག་
འཛོར། ཟླ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཐུགས་ཆེན་དམར་བྲིད་འགྲོ་དོན་རྒྱ་མཆོའི་སྟོན་འགྲོ་
སྐྱངས། ཁྱི་ཀའི་དག་བཤེས་སྤང་མཛད་དོན་རྗེ་ལས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྐྱབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་

རིམ་ཆེན་མོ། སྒྲིང་འཇུག། ལམ་རིམ་བརྩམས་དོན། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད།
ཕྱག་རྒྱལ་པ་དང་ལྷ་མོའི་སྒོག་དབང་ནམས་གསན།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་པར་འདས་འབྱུངས་པ་བླ་མ་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཡང་སྲིད་པ་བླ་འགྱུར་མེད་
གསང་སྔགས་བརྟན་འཛིན་ལས་སྒྲིང་ཐིག་ཙུ་གསུམ་གྱི་དབང་དང་། བྱང་གཏེར་ཕྱགས་ཆེན་གྱི་
དབང་། ཉ་ཁྱུང་འབར་བའི་དབང་། སྤུང་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་དབང་། གཙུང་དབང་བརྒྱ་ཙུ། གནམ་
ཆོས་སྒོན་འགོ། ཙུང་གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་ནམས་གསན་ཅིང་བསྐྱོམས་པས་དགུན་
ཁར་རས་རྒྱང་ཐུབ་པའི་བདེ་དྲོད་འབར། དགུང་ལོ་བཙུ་ལྷ་པར་ཆེ་མཚམས་པ་པ་བླ་རིག་མཚོག་
ལས་གསེར་ལོ་སྒོན་པ་རྒྱལ་མཚན་ནས་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་རྒྱུ་ལས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་ཡོངས་
རྒྱུ་གསན། དགུང་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་པར་ཨ་སྒྲིང་ཡར་ཐང་དགོན་རྒྱ་གཙང་བ་དག་དབང་ཆོས་
འཕགས་ལས་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་ཙུ་དང་། རྟོག་ཕྱིང་ནམས་གྱི་དབང་དང་། སྒྲིང་རྒྱལ་གི་བརྩམས་ཁྲིད་
གསན།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་བརྟན་པར་ཆེ་རབས་ལས་གྱི་སྤྲ་མ་སངས་ལྷ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་པ་བླ་འགོ་
འདུལ་རྟོ་རྟེན་ཞབས་པད་གཙུག་རྒྱ་བཀྱར་བས། སེམས་རྟོ་མཚུབ་ཁྲིད་གྱི་གདམས་དག་དང་།
གནམ་ཆོས་རྟོ་རྟེན་ཆོག་ཀྱང་དང་རྒྱུད་སྒྲིང་གསལ་འབར་མ་སྒྲགས་ནས་གནང་བ་དང་། ཕྱགས་
སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དང་། གནམ་ཆོས་ཆོས་སྒྲིང་ཡོངས་གྱི་བཀའ་གཏང་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེ་
གཤེགས་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་གནང་། དགུང་གྲངས་བཙུ་ལྷ་པར་མཁས་མཚོག་འོད་གསལ་
རང་གྲོལ་ལས། སྒྲིན་ཕྱགས་གཙུང་ཁྲིད་རྒྱུ་པ་གསན་པ་དང་། ཆོས་སྒྲིང་སྤྲ་མ་རིག་གྲོལ་ལས་
ཡིག་རིས་བྱང་བར་བསྐྱབས། སྤྲ་མ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་ཆོས་དབྱིངས་
མཛོད་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་གསན། སྤྲ་རི་སྤྲ་མ་པ་བླ་དབང་རྒྱལ་ལས་མཁས་སྤྲུལ་ཀམ་ཆགས་མེད་ཕྱགས་
གྱི་གཙུང་ཁྲིད་དང་མི་ལམ་ལྱུང་བརྟན་གྱི་ཁྲིད་སྔགས་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་དང་། ཀུ་ཐོག་ཚོག་ཆ་
སྤུལ་སྤུལ་ལས་སྒྲིང་གསལ་གྱི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་སྔགས་ལྱུང་ནམས་དང་། རྒྱལ་
སྤང་དཔོན་པོ་མཐུ་སྟོབས་ལས་སྤང་འགྱུར་བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་སེམས་གསུམ་ཆ་ཆོང་གསན།

དགྲུང་ལོ་ཆུང་དུའི་རུས་ནས་དག་སྤང་ཞལ་གཟིགས་དང་། དངོས་དང་མི་ལམ་ལུང་
བསྟན་དང་། གཏེར་ཆོས་མང་པོའི་གཏད་རྒྱ་སད། དགྲུང་གངས་ཉེར་བཞིའི་རྟོར་རྒྱ་དང་པོའི་
ཆོས་བརྒྱལ་ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཨ་ལྷོ་རའི་ཆ་བྱད་ཅན་ཞིག་གཟིམ་ཁང་དུ་འོང་ནས་བེལ་བའི་སྒྲིམ་
བྱ་དང་། མ་རྒྱུད་འབྲུམ་གྱི་སྒྲ་དོ། ཤོག་མེར་ཆོག་བདུན་དང་། བཟོ་གུ་རུ་རྣམས་གནང་ནས་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིབ་པར་བསྟན་དེ་མི་རྣམས་བར་གྱུར། སྒོ་མང་ཨ་ལྷོའི་གནས་ནས་མཁའ་
འགྲོའི་གསང་མཛོད་ཆེན་མོ་གཏེར་ནས་བཏོན།

ཕྱིས་དགྲུང་གངས་ཞེ་ལུ་བ་ལྷགས་སྒྲུལ་ལོའི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆོས་གསུམ་ཉིན་སྒོ་མང་ཨ་
ལྷོའི་གནས་ནས་དོ་སྒྲིམ་ཡི་གེ་ཨ་ཁྱི་རྒྱ་ཅན་དང་དམ་ཇས་ཆོས་སྒྲུབ། ཨ་སྒོ་མ། དི་མའི་སྟན་བརྒྱུད་
རྩོགས་ཆེན་མན་ངག་ཡང་བརྒྱད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། ཨོ་རྒྱུན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་གཏེར་
ནས་བཏོན། དོ་སྒྲིམ་ཞལ་ཕྱིས་པའི་ནང་དུ་རྩམ་བྱ་ཆུ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཨོ་རྒྱུན་མཆོ་སྒྲིམ་དོ་
རྩེའི་སྒྲུ་དང་། རིག་འཛིན་སྟིང་ཐིག། དབང་ཆེན་སྟིང་ཐིག། མཁའ་འགྲོ་སྟིང་ཐིག་སྟེ་སྟིང་ཐིག་སྟོར་
གསུམ་གྱི་ཤོག་དྲིལ་རྣམས་འདུག་པ་བཞེས། མགར་སྟོར་ནས་དོ་ཆ་རྒྱལ་པོས་བརྒྱམས་པའམ་སྒྲི་
བ་ཡིན་ཞེས་དང་། གཏེར་སྟོན་མིན་ཞེས་དང་། གཏེར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ལྷ་ཆེན་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་
པས། ཕྱི་རོལ་བའམ་རྒྱལ་འགོང་གིས་བརྒྱམས་པའི་ཆོས་ཡིན་སྟིང་གྱི་པར་འི་ཟབ་གཏེར་ལ་དེ་འདྲ་
འོང་དོན་མེད་ཅེས་གཤེ་སྒྲུར་ངན་སྒྲུས་མང་དུ་བྱས། སང་སང་གྲ་གྲ་པར་འགྲོ་འདུལ་དོ་རྩེས།
གཏེར་ཆོས་རྣམས་བྱིར་ཤོག་གསུངས། གཏེར་ཆོས་དང་གཏེར་རྩས་རྣམས་སྒྲ་མའི་སྒྲུ་མཐུན་དུ་
ལུལ་བས། རྟ་སྟིང་སྒྲགས་སྒྲུབ་སྒོ་ནས་ཆོགས་འཁོར་དང་ཆོས་སྦྱང་གི་གཏོར་འབུལ་བཏང་
ཞིང་། གཏེར་སྟོན་ཚད་ལྷན་དུ་བསྟོད་བསྟེགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཕྲོར།

དགྲུང་གངས་སོ་གཅིག་པ་མེ་མག་ལོར་གྲ་གྲ་པར་འགྲོ་འདུལ་དོ་རྩེས་ཁྲོད་ངས་གཏེར་
སྟོན་དུ་བསྟེགས་པས་མི་འོང་། ཁམས་སྟོགས་སུ་ཞབས་དྲུང་མཁྱིན་བཙེ་རིན་པོ་ཆའི་མཐུན་དུ་
སོང་ལ་གཏེར་སྟོན་གྱི་ལུ་ཐག་ཆོད་ཅེས་བཀའ་བསྟུལ། དེ་ནས་ཆོ་རབས་ལས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྒྱ་རོང་
ནམ་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆའི་དྲུང་དུ་བྱོན་དགོས་ཞེས་ལྷས་ལུང་བསྟན། རྒྱ་རོང་དུ་ཕེབས། བམ་སྒྲུལ་རིན་

པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་ཐེག་མཆོག་རྩོམ་མེད་སྤྱི་ལོ་བཟུང་གིས་བསྟུན་ཏེ་བྲི་མཐོན་པོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་
ཞིང་ཟས་སྡེ་མང་པོའི་སྟོན་མོ་དྲངས་ཤིང་བཅེ་གཟིགས་བཅི་མཐོང་ཆེན་པོ་གནང་། ཆེ་པོས་རིག་
འཛིན་ཆེན་མོ་ཡིན་པའི་སྟོན་གནས་དྲན། ཉམ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེས་གཏིར་སྟོན་འབྲུལ་མེད་དང་ཆེ་
པོས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ནམ་སྤྱུལ་དུ་བསྟུགས་བརྗོད་མཛད་ནས་སྡེ་འབྱུར་བཀའ་གཏིར་གྱི་
སྟོན་བྱེད་མན་ངག་མང་པོ་གནང་། གཡའ་མ་ལུང་དང་། རུ་དམ་སྤྱག་སོགས་ནས་ཟབ་གཏིར་
མང་པོ་བཏོན།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེའི་དབང་པོ་པཎ་འོད་གསལ་མདོ་སྟགས་སྤིང་པའི་ཞབས་
དྲུང་དུ་བྱོན། གཏིར་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱན་ལམ་དུ་གཟིགས་འབེབས་སུ་སྤུལ་ཞིང་། སྟོན་གྱི་རིང་
དུ་ཞིག་ཤིང་གི་མདུན་ཙག་གི་སྟེང་དུ་འཇམ་པ་ལ་ཁབ་བཞིན་དུ་བཅུགས་པས་གྲུབ་ཐོབ་དང་
གཏིར་སྟོན་ཆོད་ལྷན་ཡིན་ཞིང་བདུད་འདུལ་ཤན་ལུང་ནས་གཏིར་སྟོན་ཆོད་ལྷན་དུ་ཟིན་ཚུལ་
དང་། གཏིར་ཆོས་ནམས་རྒྱལ་དབང་པཎ་ཀླ་རའི་ཟབ་གཏིར་འབྲུལ་མེད་གྱི་བསྟུགས་བརྗོད་གྱི་
མེ་ཏོག་འཛོམས། དབང་དང་གདམས་ངག་མང་པོ་གནང་ནས་སྤྱགས་གྱིས་དགྲེས་བཅེ་གནང་།

འཇམ་མགོན་སློ་བྲོས་མཐའ་ཡས་གྱི་སྐུ་དྲུང་དུ་བྱོན་པས། གཏིར་སྟོན་ཆོད་མ་དང་གཏིར་
ཆོས་འབྲུལ་མེད་གྱི་བསྟོད་བསྟུགས་བཅས་སྡེ་འབྱུར་བཀའ་གཏིར་གྱི་ཟབ་ཆོས་གྲངས་མེད་པ་
གནང་། ཁྱོམ་ཐལ་གྲུབ་ཐོབ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་མདོ་སྟགས་གྱི་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་གསན་ཞིང་ཁམས་སྟོགས་སུ་ལོ་བདུན་ལ་བཞུགས། རྒྱ་རྒྱལ་སྟོན་ར་ནས་ཟབ་ཆོས་པཎ་
སྟེང་ཐིག་བཏོན། མཁའ་སྟོད་མའི་ཆོས་སྟོར་དང་། སྐུ་གསུམ་རང་གྲོལ་སོགས་ཟབ་པ་སྟོར་བཞི་
ལེགས་པར་ཕབ། དར་ཐང་མཆོག་སྤྱུལ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་རྩོམ་ཆེ་དང་། སྤིང་སྤྱུལ་པཎ་ལུང་
རྟོགས་རྒྱ་མཆོ་སོགས་གྱིས་གཏིར་ཆོས་གྱི་དབང་བྲིད་ཡོངས་རྫོགས་གསན་པས་ཆོས་བདག་དུ་
གྱུར། དར་ཐང་དགོན་དུ་ཆོས་བྲིད་སྟོན་བྱེད་ལན་གྲངས་དུ་མར་གནང་ཞིང་། དམ་སྤྱི་འདུལ་
མནན་དང་། གཏིར་བརྗོད་སྤྱང་རིམ་སོགས་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཆོད་མེད་པས་བསྐྱེད་མདོ་མདོ་རྩོ་
མང་ཨ་ཤའི་གནས་དང་། གཉན་པོ་གཡུ་ཅི། རྒྱ་ཆེན་སྟོན་ར། བསོ་ཐོག་གནས། རྫོགས་ཆེན་གངས་

ཁོད་སོགས་གནས་ཆེན་དུ་མ་ནས་ས་གཏིར་ཤིན་དུ་མང་པོ་བཞེས། དགོངས་གཏིར་དང་། དག་སྐྱེད་གཏིར་དང་། སྒོན་ལམ་གཏད་རྒྱུ་དབང་གིས་ཕྱག་དུ་སོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་ཞལ་ཕྱིས་པས་དུས་ཀྱི་སྐོར་གཉིས་བྱུང་ངོ་།

མཐར་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་པའི་གཟུངས་མའི་མཚོག་གྱུར་དབྱས་བཟའ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་ཉིད་བདེ་སྦྱོང་དབང་མོ་རིག་མར་བཞེས་རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུག་པ་དང་། ཁོད་གི་རིགས་བདག་ཆོ་མཚམས་པ་པལ་རིག་མཚོག་ཞིང་ཁམས་སུ་གཤེགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྩུང་བསྟན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དགྲུང་ལོང་བཞི་པ་རབ་ཆོས་ལྷགས་བྱི་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1910ལོར་གཟུགས་སྐྱེའི་བཀོད་པ་དབྱིངས་སུ་བསྟུས་ཏེ་དཔལ་རི་པལ་འོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་གཤེགས་སོ།

སྐར་ཁོ་བོས་དར་ཐང་གདན་རབས་སུ་རྩེ་འདི་ལྷགས་ཐག་ལོར་འདས་པར་བྱས་ལ། རྒྱ་མཚོན་ཞལ་སྒྲོབ་འཇའ་བ་བླ་མས་བྱིས་པའི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་མ་ལས་དགྲུང་གྲངས་ང་ལྟ་ཞེས་བྱིས་པ་ཁྱུངས་སུ་བྱས་ཏེ། དེར་ལྷགས་བྱི་ཞེས་པ་དབང་མི་བཅོན་པར་བྱས་མོད། ད་ལན་དབྱས་བཟའ་མཁའ་འགྲོའི་རྣམ་ཐར་དང་བསྟན་ནས་ལྷགས་བྱི་ལོར་སྐྱེ་འདས་པ་འདི་དག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

རྩེ་འདིའི་ཞལ་སྒྲོབ་གཙོ་བོ་ནི། དཔལ་ཡུལ་མཚོག་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་དོ་རྩེ་དང་། སྒྲིང་སྐུ་པལ་ལྷུང་ཉོགས་རྒྱ་མཚོ། ཨར་སྐྱུང་མཁའ་པོ་འགྱུར་མེད་འཕྲིན་ལས། འཇའ་བ་བླ་མ་དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར། ལྷག་ལྷུང་བླ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་པལ་འགྱུར་མེད་མདོ་སྐགས་བསྟན་འཛིན། སྐྱ་སྐུ་པལ་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་མཁའ་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་ཆེན་དུ་མ་བྱོན་ཏོ། །གཏིར་ཆེན་འདིའི་སྐྱེའི་སྐུ་ལ་རྒྱལ་སྐུ་པལ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་སྐུ་འཛིགས་མེད་དཀོན་མཚོག་དང་། རྒྱལ་སྐུ་ནམ་མཁའ་དོ་རྩེ་ཟེར་བ་གསུམ་བྱུང་མོད་སྐུ་མ་ལས་བྱི་མ་གཉིས་གོ་ཚད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ངོ་།

གཏིར་ཆེན་འདིའི་ཡང་སྤྱིད་དེ་མ་ཐག་པ་ནི་བདག་གི་རིགས་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་མཆོ་སྤྱི་རྣམ་ཀུན་ཡིན་ལ། གཙང་སྐོར་སྐུ་སྐྱེ་ལོད་གསུང་སྐུ་དང་། རྒྱལ་སྐུ་པལ་ཆོ་

དབང་ཡང་རྗེ་འདིའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པར་གྲགས་མོད་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་ལོ་ལོ་བཟུང་བ་
ཡིན་ནི་མ་དེས་ལ་ཁོང་རང་ནམས་ལ་གཏེར་ཁ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཐུགས་དང་གསུང་ཞེས་
བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མོ།

ཙམ་ལྟེང་མདོ་སྤྱལ།

གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་ཙམ་ལྟེང་མདོ་སྤྱལ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ངེས་གསང་སྟོང་པོ་ནི།
རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་དུ་ཙམ་ལྟེང་འུ་རུ་གོང་པ་རུ་ཡབ་མི་ཐུབ་ཀ་ལྷ་སྤྱོད་བྱང་གི་གྲུབ་
བརྟེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་ཨོ་རྒྱན་གར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྱུངས། དེ་ཡང་ཡབ་ཨོ་རྒྱན་གར་ཞེས་པ་དེས་ཙམ་
ལྟེང་དུ་བྱོན་དགོས་གསུངས་ནས་ཆེ་ཟེར་བའི་ལུང་པའི་ནང་སྤྱོད་བྱ་དེ་རིང་ཆེ་ཤིང་ནགས་
ཚལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཁི་འདོན་གྱིན་འདུག། ད་ང་འགྲོ་རན་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཕྱིར་ཀ་ལྷ་སྤྱོད་
བྱང་དུ་བྱོན་ནས་གཤེགས་པ་དང་། འབྲུམ་ཞིག་བཞེངས་ནས་རབ་གནས་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བཞུགས་
པས། འགའ་རེས་ཀྱ་རེའི་ཚུལ་དུ་དཔལ་ཆ་ལོ་རྩ་པ་བྱོན་དགོས་ཟེར་བས། ཨོ་རྒྱན་གར་གྱིས་ཆ་ལོ་
བྱོན་ཐུབ་པར་ཞལ་བཞེས་གནང་། རབ་གནས་ཀྱི་ཉིན་དེར་སྤྱོད་བྱ་མཐུན་རི་སྤྱོད་ཞེས་པའི་
རི་ཆེ་ནས་བྱ་ཆོད་ཅིག་འཕྱར་འོང་སྟེ་ཁང་ཐོག་དུ་གོ་བ་མཉེད་སའི་རྩོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་
པའི་ཐོག་དུ་ཕྱིད་ཡོར་ཡོར་དུ་བབས་པས་རྩོམ་བྱ་ཆོད་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་དངོས་སྤྱོད་བ་སོགས་
གྲུབ་པའི་ནམ་ཐར་བྱང་པར་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ལ། བྱ་ཆོད་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་ཡོད་
པའི་རྩོམ་ཆེན་དེ་ནི་དུས་ཕྱིས་བར་དུ་ཀ་ལྷ་ཚང་གི་ཁང་ཐོག་ན་ཡོད་ལ། མཇལ་སྤྱོད་བའི་རྒྱས་པོ་
མང་པོ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ།

མདོ་སྤྱལ་ཚང་ནི་སྤྱོད་བྱ་ལྟེང་དུས་ནས་ཙམ་ལྟེང་དགོན་དུ་ཚོགས་སྤྱོད་ཞུགས། དཔལ་
ཕུལ་བའི་སྤྱོད་པ་མང་པོ་བཞེན་ཏེ་གདམས་ངག་རྒྱུགས་པར་གསན། འཁོར་གདོང་གཏེར་ཆེན་ཅུས་
ལྷན་འགྲོ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཨོ་རྒྱས་སྤྱོད་པ་བཞེན་འཇོན་དར་རྒྱས་ནམས་དང་དུས་མཉམ་ཞིང་།
པན་ཚུན་ཚོས་འབྲེལ་ཡང་གསན་རེས་མཛད། བྱང་པར་དུ་མི་ཉག་གི་ཁྱོ་བྱུར་རྩམ་བཟོ་འཕྲོ་

བྱུང་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྩུ་མར་བསྟན་ཏེ་སྤྱེ་འགྱུར་གྱི་ཟབ་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རྒྱུ་དྲུའི་དུས་
ནས་མཁུན་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུ་བྱུང་ཞིང་ལུ་མི་ཀུན་གྱི་སྦྱིད་སྤྱུག་ལེགས་ཉེས་ཐམས་
ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་མངོན་ཤེས་མངའ་ཞིང་། ཟབ་མོ་གཏིར་གྱི་ལས་འཕྲོ་སད་
དེ་རྩི་རྩུ་ལའི་སྤྱེ་གསུང་འབྱོན་མ་དང་། དཔལ་ཉེ་རུ་ཀའི་སྤྱེ་སོགས་རྣམས་གཏིར་དུ་མ་བཏོན།
གཞན་ཡང་ཟབ་ཆོས་གཏིར་ཁ་དུ་མ་བཏོན། རྒྱལ་ཁམས་སྤྱི་ལའང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་
ཆེ་བ་ལྡེབ་གངས་དགུ་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་པར་གྲགས་མོད། དུས་དབང་གིས་ད་ལྟ་མ་སྤྱི་ཅམ་ཡང་
མེད་པར་བཤད་དོ། །ད་ལྟ་ཡོད་པ་ནི་ལུང་བསྟན་ཉི་མ་རང་ཤར་དང་། ལུང་བེན་སྟོན་མེ་སོགས་
ལུང་བསྟན་བསྟུས་པ་འགའ་དང་། པན་བཀའ་ཡི་ཐང་ཡིག་ཆེ་རྒྱུད་དུ་མ་དང་། ཆོས་རྒྱུད་གི་
གསོལ་མཆོད་དང་། ལོ་ལྟོན་མའི་སྤྱབ་པ་སོགས་གཏིར་ཆོས་ཀྱང་ཉུང་ཅམ་ལས་མི་བཞུགས་སོ།

ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་པན་ཀླ་རས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་གདམས་ངག་གནང་བ་
སོགས་ཨོ་རྒྱན་པན་མི་དང་མི་ལབ་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་ལྷ་དུ་མའི་ཞལ་
གཟིགས་ལུང་བསྟན་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དུས་གསུམ་སྤྱིབ་མེད་དུ་མཁུན་པའི་མངོན་
མཁུན་ཆགས་ཐོགས་དང་བུལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་བྱབ་པས་པན་འི་རྒྱལ་ཆབ་སྤུལ་པའི་
གཏིར་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ནང་ནས་ཆོད་མེད་
ཡོངས་གྲགས་སུ་ཤིན་དུ་ཡིད་ཆེས་རུང་བ་ནི་ཅོག་སྤྱོད་མདོ་སྤུལ་གྱི་ལུང་བསྟན་འདྲ་བ་ད་ཕྱོག་
བྱུང་མ་ཕྱོད་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཆོས་རྩེ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འཇིགས་མེད་སུན་ཆོགས་འབྱུང་
གནས་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པར་ཐོས་སོ།

དགུང་གངས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ལ་དར་མདོ་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་པོའི་དབུ་བླར་གྱུར་ཏེ་
དབང་ལུང་དུ་མ་དང་རིམ་གྱོ་མཛད། དེར་བཞུགས་དུས་སུ་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་པོའི་དོར་བསྐུལ་བའི་
མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དང་། གཞན་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱུར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་འགའ་རེ་དེང་
སང་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དར་མདོ་སོགས་མི་ཉག་གི་ལུལ་གྱུ་དུ་མར་ཆོས་འཁོར་ཡུན་རིང་
བསྐོར། མ་འོངས་ལུང་བསྟན་དང་བྱབ་རྟགས་དོ་མཆོར་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པས་ལུལ་ཁམས་

དང་པའི་ཞིང་ས་དང་། གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྤྲོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་བཀོད་པར་མཛད། གདུལ་བྱ་དང་།
འཕྲིན་ལས་དང་། རྟོན་གྲགས་རྒྱས་ཤིང་། ལྷགས་ལའི་གཡང་སྒོམ་དུ་མར་མེ་བདུན་སྤར་བ་མི་ལོ་
བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་མར་མེ་མ་གཟིམས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྐྱེ་
ཆེ་སྤང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་སྤང་གི་ཤར་སྟོང་། ཤར་བཞག་བའི་མདུན་ཞོལ་གསེར་རྩ་དང་བཟང་ས་རྩ་
འདྲེས་པའི་ཤ་མ་ལང་དུ་སྐྱབ་གནས་མཛད་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་བཞུགས། མཐར་གནས་དེར་
དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས། སྐྱེ་གཤེགས་དུས་མཆོ་ཕུ་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་
གྱིས་ཐུགས་དམ་དགོལ་བ་དང་གདུང་ཞུགས་འབྲུལ་སོགས་མཛད། དེང་སང་ཡང་གནས་དེ་ན་
ལྷ་ཁང་རྩུང་དུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་དོ།

སྤྲམ་འདིའི་མཆོན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཅོག་སྟེང་མདོ་སྐུལ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། སྐྱེས་ཆེན་
མང་པོའི་ཞལ་ནས་ཅོག་སྟེང་མདོ་སྐུལ་དར་ཅེ་མདོ་རུ་ཐེབས་པ་ནི་བོད་ཁམས་སྤྱིའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་
ཆེད་དུ་མཐའ་དམག་བརྒྱུག་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་མར་
བྱོན་ཐུབ་ན་བརྟན་འགྲོའི་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།

གཏེར་སྐྱུ་འབྱུང་མེད་ཆེ་དབང་རྒྱ་མཆོ།

གསེར་བ་གཏེར་སྐྱུ་འབྱུང་མེད་ཆེ་དབང་རྒྱ་མཆོའམ་འཆི་མེད་སྤར་མཛད་དོ་རྗེ་ནི།
རིག་འཛིན་བདུད་འདུལ་དོ་རྗེའི་གཏེར་ལྷང་ལས། དོ་གནས་མདུན་དུ་ཆེ་ཡི་མིང་ཅན་འབྱུང་ཅེ་
ཞེས་འབྲུལ་མེད་དུ་བསྐྱུགས་པ་ལྟར། རབ་ཡིད་ས་ཏྲ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1858ལོར་ཡབ་གསེར་བ་གཏེར་
སྟོན་རུས་ལྷན་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཡུམ་སྤྱི་བཟའ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་
སྐས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། ཡབ་རྗེས་འབྲིད་ནས་གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་དུ་ཤྲ་སར་ཞུགས་ཏེ་གྲང་ཁང་
སངས་རྒྱས་དཔལ་ལྷན་ལས་གནས་ཆོས་སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་དང་། ཅ་རྒྱུང་དང་། རྗེས་ཆེན་རྣམས་
གསན།

མཁོ་ཆེན་དགོན་དུ་གསེར་བྲིར་མངའ་གསོལ། ཕུ་རྒྱུང་སྤྲམ་འབྱུང་མེད་ཐོས་བསམ་ལས་

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་དབང་དང་། ཡབ་རྗེ་གཏིར་ཀན་ལས་ཁོང་གི་གཏིར་
ཆོས་སྒྲོར་དང་། བདེ་ཆེན་སྤིང་པ་དང་། རྟག་ཤམ་རྩོམ་ཆེད་ཟབ་གཏིར་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་གྲོལ་གསན།
ཐུག་བཞེས་ནམས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད། དགུང་གྲངས་བཅུ་གསུམ་པར་ཡབ་རྗེ་གཏིར་རྟོན་
སྐུ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྒྱུ་གས་བསྐྱབས། ཡོངས་འཛིན་རྩོམ་ཀྱི་བཟང་བཟླ་དར་སྐོས་སྐུ་
འཁོར་འགའ་དང་ལྟན་ཏུ་དཔུས་སྒྲིབ་སྐུ་སྒྲར་བཏིགས། སྒྲིབ་སྤིང་བྲི་ཆེན་འཕྱར་མེད་ཡིད་
བཞིན་དབང་རྒྱལ་ལས་སྒྲིབ་སྤིང་གཏིར་གསར་ནམས་ཀྱི་དབང་དང་། དགེ་སྦྱོང་སྒྲིབ་པ་ལས་
དེད་ལྷགས་ལྟང་གསན། མཁན་པོ་ཀྱན་དགའ་རྩལ་བྲིམས་རྩོམ་ལས་རབ་ཏུ་བྱང་བས་མཆོན་
འཕྱར་མེད་འཇམ་དབྱངས་རྩལ་བྲིམས་ཞེས་གསོལ། ཟུར་མཁར་གཏིར་རྟོན་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་
ཡང་སྤིང་ཟུར་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་བྲིད་དང་།
སྤིང་ཐིག་ཡ་བཞིའི་སྒྲིབ་གྲོལ་དང་། སྒྲིབ་སྤིང་རྗེ་བཅུན་མ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་ལས་འདོད་འཛིན་
ལུས་བཟང་གི་སྒྲིབ་གྲོལ་བཅས་གསན། མངའ་རི་ཆོས་རྗེ་ཀྱན་དགའ་འཇམ་དབྱངས་ལས་སྐྱབ་
ཐབས་ཀྱི་འདུས་དང་། རྒྱུད་སྤེའི་སྒྲོར་གྱི་དབང་ཆེན་སུམ་སྒྲོར་སྐོས་གསན། སྒྲོ་གཏིར་དབང་
པོ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་སྤེའི་དབང་ཆེན་སུམ་སྒྲོར་གསན་ཏོ།

བྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་པཎ་ཆེན་གྱིས་གདན་དྲངས་པའི་ཐུག་ཕྱིར་དབུ་མཛད་ཏུ་
ཐེབས། ས་ཟླའི་སྐྱབ་མཆོད་སྐབས་ཏུ་ཆོད་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཏུའི་ཡུན་ལ་འདུས་མདོའི་སྐྱབ་ཐབས་
དཀྱིལ་ཆོག་བཅས་ཐུགས་ལ་བཟུང་བས་སྒྲོ་འཛིན་ཆེ་བའི་ཆོད་ཏུ་གྲགས། སྒྲིབ་སྤིང་ཏུ་བཞུགས་
ཏུས་སུ་མཁོ་ཆེན་དགོན་ཏུ་བཀའ་མའི་སྐྱབ་མཆོད་འཇུག་བཞེད་གྱིས་སྐྱབ་འཕྲིན་ཆོ་གའི་ཐུག་
བཞེས་ནམས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྐྱངས་ཏེ་ཕྱིར་ཐེབས། མཁོ་ཆེན་དམ་པ་སྤྱོད་མ་ཆོས་གྲགས་ལས་
འདུས་པ་མདོ་དབང་ཆེན་མོ་གསན། མཁོ་ཆེན་ཏུ་འདུས་མདོ་དང་། སྐུ་འཕྱལ་ཞི་བྲོ་དང་། སངས་
རྒྱུ་མཉམ་སྦྱོར་དང་། ཡང་དག་དང་། དོང་སྐྱུག་པུ་བརྒྱ་ལྟན་དང་། ཆ་གསུམ་དང་། ལྟང་
ལྷགས་ཆོ་དཔག་མེད་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབ་མཆོད་བཅུགས། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་
བཟེའི་དབང་པོ་ལས་ཁོང་གི་གཏིར་ཁ་འཆི་མེད་འཕགས་མའི་སྤིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྒྲོར་དང་།

བཀའ་འདུས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཚོག་སྒྲིང་གཤིན་རྗེ་ལོགས་སྒྲིན་གྲོལ་མང་དུ་གསན། འཇམ་
མགོན་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འཇའ་ཚན་ཚོས་སྒྲོར་གྱི་དབང་འཇམ་མགོན་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་
བྲིགས་ལྟར་དང་། ཅེ་ལེའི་དབང་ཚོག་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་ལོགས་ཚོས་བཀའ་མང་དུ་གསན།
རྗེ་གས་ཆེན་དཔོན་སྒྲོབ་བཞི་པ་འཇིགས་མེད་ཚོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་ལས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
འགྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་དང་། བཀའ་པོ་པ་ལྷ་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྤྲེལ་འགྱུར་བཀའ་མའི་
དབང་ཆ་ཚང་དང་། འཇིགས་སྒྲིང་པོད་དགུ་དང་། རྒྱལ་འོང་ཀུན་བཟང་ཐེག་མཚོག་དོ་རྗེ་ལས་
འདུས་པ་མདོ་དབང་དང་། དཔལ་སྤུངས་སྒྲ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་འཕེལ་ལས་འཁོན་ལུགས་ཡང་
ལུང་དང་། རྗེ་བྱ་ཆའི་གསུང་ཐོར་བྱ་དང་། བང་བཟག་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ལྷོ་ཀ་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་
ཁབ་ལོགས་དང་། སྒོ་སྒྲ་པ་ལྷ་སྒོ་སྒོས་ལས་བདུད་འདུལ་དང་ཡབ་རྗེ་གཏེར་ཅན་གྱི་ཉི་བརྒྱད་
འདྲེས་པ་བཅས་གསན།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱིལ་བཅའི་དབང་པོ་དང་། ཀྱོང་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གསང་སྤྱགས་
 སྒྲིང་པ་སོགས་སྒྲིམ་ཆེན་རུ་མས་སྤྱགས་པ་དཀར་ཆས་ཅན་གྱི་ལམ་རུ་བྱགས་ན་ལེགས་ཚུལ་གྱི་
 བཟང་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་རྟེན་གོས་དཀར་མུང་ལོ་ཅན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་། རྩ་ཡུལ་རི་རབ་པག་
 ཞལ་སོགས་སུ་གནས་འབྲེལ་དང་བསྟེན་སྦྱབ་མཛད་དེ་བཟང་བྱ་རུ་མར་བཞུགས། དེ་ནས་མཁོ་
 ཆེན་རུ་ཕེབས། བྱང་དཀར་བསྟན་འཛིན་ལོ་རྩལ་པག་འ་བརྒྱད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་
 སྒྲིན་གྲོལ་གསན། རྩེ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྤྱགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའི་
 དབང་བྲིད་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཁ་སྐོང་གི་ཡུང་ནམས་དང་། རྒྱགས་སངས་ཆོ་སྤྱལ་འཛིགས་མེད་
 ཆོས་ཀྱི་གྲོ་གྲོས་ལས་དེར་མ་འདུས་པའི་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་ཡུང་ནམས་གསན། ཨ་བྱམས་རི་བྲོད་རུ་
 མཁོ་ཆེན་དང་རག་ཆབ་ཀྱི་འདུས་པ་འགའ་ལ་བཀའ་མའི་དབང་ཡུང་བསྟུལ།

སི་རུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་སྤུ་སྤྱིར་སངས་སྤྱིར་དཔོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་ལྷང་དང་།
བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་དབང་ཆེན་དང་། མཆོག་སྤྱིར་ཟབ་གཏིར་ཡོངས་རྒྱལ་དང་། མཁྱིམ་
བཞེའི་སྤྱིར་པོ་སྤྱོར་ལྟ་དང་། ལྷ་པོ་ཐོབ་བཀའ་བརྒྱད་དང་། འཕགས་མའི་སྤྱིར་བྱིས་དང་། སི་མའི་

ལྷ་རྒྱུ་དང་། འོད་གསལ་སྤྱིང་ཐིག་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་ཅི་རིགས་གསན། སར་ལའང་སྤྱིན་སྤྱིང་གཏིར་ཆེན་གྱི་བཀའ་འབྲུམ་དང་། བདེ་ཆེན་སྤྱིང་པ་དང་། བཟང་པོ་རྩོ་རྩེ་དང་། ཡབ་རྩེ་གཏིར་ཆེན་ཆུང་སྤྱིང་གཏིར་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་ལུ། ཀུ་ཐོག་སི་རུ་རིན་པོ་ཆེས་ཀུ་ཐོག་དགོན་ལག་ལྷས་འཆོ་དགོན་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་གནང་བ་ལྟར་དེར་བཞུགས་གནས་མཛད།

ཆུ་སྤང་ལོར་མཁོ་ཆེན་རུ་འདུས་པ་མང་པོར་ཟླ་བརྒྱུད་གྱི་ཡུན་ལ་རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། འཇའ་ཆོན་ཟབ་གཏིར་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་གསུངས། དདུལ་སྤུལ་གཞན་པར་རྒྱ་མཚོ་ལས་གཏིར་སྟོན་བཟང་པོ་རྩོ་རྩེའི་ཟབ་གཏིར་གྱི་དབང་དང་། དཔོན་པོ་བསོད་དཔལ་ལས་དེའི་ལྷགས་ལྷང་གསན། ས་བྱ་ལོར་མཁོ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟོབས་ལྷན་ལས་སྤར་རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་རུ་མ་བཞུགས་པར་གསར་རུ་བསྟན་པ་དག་གི་དབང་དང་། སྤྱབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་དེའི་ལྷགས་ལྷང་གསན། གཏིར་མཛོད་གྱི་རྩ་གསུམ་ཁག་གི་བསྟེན་རྒྱུ་མཛད། ཉང་ཆེན་སྤྱི་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དོར་བདུད་འདུལ་ཟབ་གཏིར་གྱི་ལྷང་དང་། གདོང་སྤྱོ་ཆོས་རྩེ་པན་བདེར་གཡུ་ཐོག་སྤྱིང་ཐིག་གི་སྤྱིན་གྲོལ་ཆ་ཆང་བསྟུལ།

ལྷགས་བྱི་ལོར་རིགས་སྤྱི་མཁུན་བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོ་གྲོས་ཀྱིས་གཙོའི་འདུས་པ་ཉུང་རུ་ཅམ་ལ་ཟླ་བརྒྱུད་གྱི་ཡུན་ལ་བཀའ་མ་མདོ་རྒྱུ་དང་། ཉང་རྒྱ་དོང་སྤྱི་གས་དང་། སོ་ལྷགས་ཡང་དག་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོའི་དབང་བྲིད་ལྷང་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་མདོ་བྱང་དང་། མཆོག་སྤྱིང་གཏིར་གསར་ཡོངས་རྫོགས་དང་། སྤྱིན་གཏིར་རྩ་བའི་གཞུང་པོད་ཆུང་སྤྱིང་གཏིར་གྱི་ལྷང་བཅས་བསྟུལ། ཆུ་བྱི་ལོར་མཁོ་ཆེན་ལེགས་དགོན་རུ་འདུས་པ་མང་པོར་སངས་སྤྱིང་དགོངས་འདུས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་མདོ་བྱང་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་བསྟུལ། སྤྱི་བས་འདིར་སྤྱོ་མ་ཤེར་བཟང་ལས་བྱུང་གཏིར་དགོངས་པ་བཟང་ཐལ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔལ་པོ་རྩོ་རྩེའི་དགོངས་གཏིར་གྱི་ལོད་གྱི་སྤྱིན་གྲོལ་སོགས་གསན།

གཞན་ཡང་གདན་ས་མཁོ་ཆེན་དང་། ཀུ་ཐོག་དང་། དདུལ་ར་དགོན་དང་། སྤར་ཐང་སོགས་གོ་འཛོ་སྟོད་སྤྱི་དང་། བྲག་གཡལ་སྤྱི་གས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཤིན་རུ་མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་

སྟེ་བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་དང་། ཀོང་རྒྱལ་བཀའ་འབྲུམ་དང་། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་དང་། སངས་
སྒྲིབ་དགོངས་འདུས་དང་། བཀའ་བརྒྱད་བདེར་འདུས་དང་། བདུད་འདུལ་ཟབ་གཏིར་སོགས་
སྟོན་གྲོལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱར་ཞིང་། འཕྲིན་ལས་གྱི་འཇུག་པ་དཔག་མེད་རྒྱས། ལར་རྩེ་
འདི་གྲུབ་ཉགས་དང་། མདོན་ཤེས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དོན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་
ཞིང་། གཏུག་པའི་ལྷ་འདྲེ་མང་པོ་བཀའ་དམ་ལ་བཞག་པ་དང་། གཞི་བདག་དཀར་ཕྱོགས་རྒྱུང་
བ་རྣམས་ལ་དབང་ཆོས་གྱི་འབྲེལ་བ་གནང་བ་སོགས་མི་དང་མི་མིན་གྱི་འགོ་དོན་སླ་ན་མེད་པ་
བརྒྱུད་སྤྲོད།

རྩེ་འདི་དང་པན་ཚུན་སླ་སྟོབ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱད་དང་། རྒྱགས་སངས་སླ་མ་ཤེར་
བཟང་སོགས་དང་། གསུང་གི་བདུད་ཅི་བཞེས་པའི་ཞལ་སྟོབ་ར་མགོ་མཆོག་རྒྱལ་ཐུབ་བཟླ་ན་
བཤད་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོ་དང་། གོ་འཛོར་བྲིད་སླ་མ་བྱང་ཚུབ་དོ་རྩེ་དང་། རིགས་སྤྲུལ་དམ་པ་རྣམས་
སར་མཁྱེན་བཅེ་ཆོས་གྱི་སྟོན་གྲོལ་དང་། སྤྲུལ་འཆི་མེད་དོ་རྩེ་སོགས་དམ་པའི་སྟེན་བྱ་མང་ཏུ་བྱོན།
དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཆོ་འཕྲི་པོར་དམ་ཆོས་གསན་སྟེལ་དང་། རྟིང་པོ་ནང་གི་རྒྱལ་པས་དུས་འདུལ་བར་
མཛོད་དེ། མཐར་དགྲུང་གངས་ང་བརྒྱད་པ་རབ་ཆོས་ཤིང་ཡོས་ལོའི་མཆུ་ཁྲ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ་
རྒྱུ་ལོ་1915ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས། གཏུང་རྩེ་རྒྱུང་ཏུ་སྦྱོན་པ་དང་། གཏུང་ཞུགས་
འདུལ་གྱི་དུས་སུ་གཏུང་ཁང་རྟིང་གི་ནམ་མཁར་འཇའ་འོད་ལྷུ་མ་པོ་ཤར་བ་སོགས་ས་ལམ་གྱི་
གྲོལ་ཉགས་ཁྱད་པར་བ་ཏུ་མ་བྱུང་ངོ་།

རྩེ་འདི་གསེར་བ་གཏིར་ཆན་གྱི་སྤྲུལ་ཡིན་ཕྱིར་གྲུ་ས་ཆོས་རྒྱན་གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་ཏུ་
གཏོགས་པ་དང་། རྒྱུང་ཏུའི་དུས་སུ་གསེར་ལྷ་ཅེ་དགོན་ཏུ་གྲུ་སར་ཞུགས་ཏེ་གྲུང་ཁང་སངས་རྒྱས་
དཔལ་ལྷན་ལས་གནམ་ཆོས་གྱི་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་གསན་པ་དང་། ཁོང་ཉིད་གྲུང་དཔལ་ལྷན་
བའི་མོས་ཞེན་གྱིས་རྩེ་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་ལས་དབང་ལྷུང་ཏུ་མ་གསན་པ་སོགས་གྱིས་འདིར་དཔལ་
ལྷན་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཏུ་བཞག་པའོ།

ཨྱུག་ལ་སངས་མཁའ་པོ་བརྒྱ་ལྟེན་བཟང་།

མཁམས་ཀྱི་བ་དབང་པོ་སྐུགས་སངས་མཁན་ཆེན་པལ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ནི། རབ་ཡིད་
 ཤིང་གི་སྟེ་སྟེ་ལོ་1864 ལོར་སྟེ་དགེ་ལྷ་སེ་དཔལ་ལྷོ་སྐུགས་ཤིང་དུ། ལ་ཁྱེ་ར་རྩེ་བཙོ་བརྒྱད་དང་།
 རྩོམ་མེད་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ཁེས་སྐུགས་ནག་རྩས་ལྷན་རྒྱན་མ་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་
 རིགས་རྒྱད། ཡབ་སྐུ་རིགས་ཆོ་དབང་ཆོས་འཕེལ་དང་། ཡུམ་དམར་ཡག་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུས་སྐུ་
 རྒྱ་འབྲངས། མཚན་ལ་མགོན་པོ་ཁེས་གསོལ། རྒྱ་ན་རྩེ་དཔེ་དུས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་རིགས་སད་
 པའི་བྱང་ཆོས་དུ་མ་མངལ། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ཆོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། ལྷ་པོ་སྐུ་རྒྱན་ཆོ་འབྲུམ་གྱིས་
 བྲིད་དེ་སྐུགས་སངས་གསང་སྐུགས་ཆོས་སྤིང་དུ་ཆོགས་སྐུ་བྱགས། དཔལ་ཡུལ་ཡུགས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་
 དང་། ཞི་དྲག་གི་ཆོ་ག་དུ་མའི་ཡུག་ལེན་ཞིབ་པར་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་དཔལ་ཡུལ་
 རྣམ་རྒྱལ་སྤིང་གི་སྦྱབ་ཁང་དུ་བཟང་བྱ་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ། གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 དངོས་གཞི་བྲིགས་ཆོད་དང་། མོད་ཀལ་གྱི་སྤྲིན་བྲིད་དང་། ནང་ཆོས་རྣམ་ལྷ་གུ་ཅུ་ཞི་དྲག་ཁགའ་
 བརྒྱད། དཔོངས་འདུས། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྲོ། བདེ་ཆེན་ཞིང་སྦྱབ་སྐུགས་དཔལ་ཡུལ་ཡུགས་ཀྱི་སྤྲིན་
 སྟོལ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་ཕྱོད་ཚུལ་དུ་གསན། ཡི་དམ་དེ་དག་གི་བསྟེན་སྦྱབ་ཆོད་འཁྲོལ་
 གནད་།

ཀྱ་སྐྱལ་པན་མདོ་སྒྲགས་བརྟན་འཛིན་ལས་རབ་ཏུ་བྱང་ཁིང་དག་ཚུལ་གྱི་སྡེ་པ་བཞིས་
 པས་མཆོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོར་གསོལ། སྐྱལ་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྡེ་པ་ཁྲུས་པས་མཆོན་
 ཀྱལ་སྐས་མཐུ་སྟོབས་ཉི་མ་ཞེས་གསོལ། རྫོགས་ཆེན་རྩི་སང་ཆོས་ལྷན་ཕྱོད། བཅད་པོ་ཚུལ་བྲིམས་
 འོར་བུ་དང་། རྟོ་རུ་མཇུག་པོ་འཕྱར་མེད་སྐལ་ལྷན་ཀྱ་མཆོ་ལས་སྐུམ་རྟགས་དང་། ལྷན་དག་མེ་
 ཡོང་མ། སྐར་ཕྱིས། ས་རིས། ཡིད་བཞིན་མཛོད། ཡོན་ཏན་མཛོད། སྡེ་གསུམ་ནམ་ངེས། སྨྱོད་
 འཇུག་། དབུ་མ་འཇུག་པ། དབུ་མ་རྒྱ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ནམས་ལ་གསན་སྨྱོད་རྟོ་རུས་ཐུག་པ་
 གནང་། བཅད་ཆེན་པན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་གཞུང་བཤད་མན་དག་རྟུ་མ་གསན་ཅིང་། དཀའ་གནང་

ཀྱི་དོགས་གཙོད་མང་དུ་བྱས། བཀའ་པོ་སློ་གསལ་ལས་གསང་སྟོང་སྤྱི་དོན་ལེགས་བཤད་རོལ་
མཆོ་དང་། གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། གསང་བདག་ཞལ་ལྷང་ནམས་ལ་ཞིབ་པར་སྦྱངས།

རྩ་སྟོང་དུ་དཔལ་སྦྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས། སྟོང་
འཇུག་ལེ་བཞིའི་བྲིད་དང་། བདེ་སྟོན་ཀྱི་བྲིད་དང་། སེམས་རིག་ཤུན་འབྲེད་ཀྱི་དོགས་གཙོད་
གསན། རྩ་སེར་བྱལ་དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསྐྱུས་གྲྭ་དང་། རྟགས་རིགས་ལ་སྦྱངས་པས་ཚྱོད་པ་ལ་
བྱང་ཚུབ་པར་བྱུང། དཔལ་སྦྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལྟར་རྒྱལ་རོང་ནམ་སྦྱུལ་ཀྱན་བཟང་ཐེག་
མཆོག་རྩི་རྩེའི་མདུན་དུ་རྩྭ་གས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མའི་ཟབ་བྲིད་རྩྭ་གས་པར་གསན། འཇམ་
མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་ལྷགས་བྲིད་ཡོངས་རྩྭ་གས་དང་། དདུལ་ཚུ་
འདུལ་བའི་ཐུག་བྲིད་ནམས་ཞིབ་པར་སྦྱངས། དགེ་མང་དཔོན་པོ་བསྟན་འཛིན་ཞོར་བྱ་དང་། ལུ་
ར་སྦྱུལ་སྦྱ་པ་སྒྲ་བདེ་ཆེན་ལས་ཀྱང་ཆོས་འབྲེལ་མང་པོ་གསན།

དགེ་མང་ཡང་སྦྱུལ་བྱབ་བསྟན་དགུས་པའི་ཉིན་བྲེད་ལས་སྒྲ་མ་ཡང་ཏིག་གི་སྟོན་བྲེད་
དང་། སེམས་སྡེ་ཨོ་དོན་བཙོ་བརྒྱད་ནམས་ཀྱི་སྟོན་བྲེད་གསན་ཅིང་། རྩ་དེ་ལས་བསྟོན་པར་
རྩྭ་གས། རྩ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུའི་དབང་པོར་མཇལ་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་མང་པོ་གསན། དཔལ་
ལུལ་ནམ་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་ཆོས་སྤྲིད་དུ་རྩ་རྒྱ་སྦྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། ལྷ་དུག་གི་ཡུན་ལ་རྩ་དང་།
འཇལ་ཆོན་དང་། བདུད་འདུལ་ཟབ་གཏོར་ནམས་ཀྱི་སྟོན་བྲེད་ཆ་ཆང་དང་། ཞི་ཁྲོ་བསྐྱེད་རྩྭ་གས་
དང་། གཤིན་རྩི་ཁྲོ་ཆུ་དང་། ཀི་ཀང་དམར་ནག་དང་། བཀའ་བརྒྱད་གསང་རྩྭ་གས་དང་། བཀའ་
བརྒྱད་བདེར་འདུས་དང་། ཆགས་མེད་ནམ་ཐར་དང་། ཐུགས་ཆེན་དམར་བྲིད་དང་། སྟོན་ལྷུག་
དཔག་བསམ་སྟེ་མ་དང་། སྟོང་འཇུག་དདུལ་ཚུའི་རྟེན་ཀ་དང་། བེ་བུམ་སྟོན་མོ་དང་། དཔེ་ཆོས་
རིན་སྦྱངས་དང་། གཏམ་རྒྱུད་རིན་སྦྱངས་དང་། མན་ངག་རིན་སྦྱངས་དང་། ལེགས་བཤད་ཀྱན་
འདུས་དང་། ཆིག་ལབ་རིང་མོ་དང་། སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་ནམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་དང་། སྦྱ་འཕྲུལ་
ཞི་ཁྲོའི་དབང་དང་། གསང་སྟོང་གི་རྒྱུད་བཤད་བཅས་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་གྲངས་མེད་པ་གསན།

ཤ་ཐང་ཆོ་བརྟན་སྒྲ་མའམ་རྩོར་སྟོབ་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ལས། ཐེག་དང་རུལ་ཆོན།

དབྱངས་དང་རོལ་མོ་སྟགས་དཔལ་ལྷན་བའི་ཕྱག་བཞེས་རི་བཞིན་སྤྱངས། རྟོགས་ཆེན་དགོན་རྒྱ་
རྟོགས་ཆེན་དཔོན་སྟོབ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱེད་བཞི་བ་འཇིགས་མེད་ཆོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་ལས་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་ཡོངས་རྟོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་དང་། མཛོད་བརྒྱན་གྱི་ལུང་གསན།
རྟོགས་ཆེན་རྒྱ་ལུང་བ་དང་། མཛོད་ལ་སྤྱངས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགྲོ་ལུང་དཔལ་བོ་རྩ་རྒྱུ་
སྤྱེད་མཁུན་རྒྱ་ཕེབས། རྟོན་འགྲོ་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོར་རྒྱ་མ་དང་། རྩ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
གཏེར་གསར་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་ལྷག་ལུས་མེད་པར་གསན། འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཏེར་སྟོན་རིན་
ཆེན་སྤྱིང་པས་རྒྱུངས་དཔལ་གྱི་སེལེའི་སྤྱལ་པར་ལུང་གིས་བསྟགས་སོ།།

དགྲུང་གྲངས་སོ་གཅིག་པ་རབ་ཆོས་ཤིང་རྟ་ལོར་དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱིང་རྒྱ་རྩེ་
ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་གནམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་ཕྱག་ལེན་རྒྱས་འབྱིང་གཉིས་དང་
ལྷགས་ལུང་ཡོངས་རྟོགས་དང་། མ་ཏིའི་མེད་གདོང་། བཀའ་བརྒྱུད་རང་ཤར། ཁམས་བྱོན་ཆོགས་
བདག །རྒྱ་དང་འཇའ་ཆོན་གྱི་དབང་ལུང་ལེགས་པར་གསན། ཕྱི་ལོ་ཤིང་ལྷག་ལོའི་དབྱར་ཁར་
སྤྱར་ཡང་རྩེ་དེ་ཉིད་ལས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྒྲིན་བྱེད་རྟོགས་པར་གསན། གཏེར་
མཛོད་ཀྱི་ལུང་རྣམས་རྒྱགས་སངས་དཔལ་བེ་སྤྱལ་སྤྱའམ་ཆེ་སྤྱལ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་
ལས་ལེགས་པར་གསན། དཔལ་ལྷན་དགོན་རྒྱ་ཡོན་ཏན་མཛོད་དང་། རྩོམ་རྒྱུ་དཔག་བསམ་སྟེ་
མ། སྟོད་འཇུག་བཅས་ཀྱི་བྲིད་གནང་། མདོ་རྒྱལ་ལེ་མདའི་ན་ཆེན་རྒྱ་ཆོས་སྐར་གྱི་གཞི་བཟུང་།
ཀུམ་ཐོག་རྩ་ཀ་སྤྱལ་སྤྱུ་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དེར་ཕེབས་པ་ལས་མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཏིག་དང་། སྤྱ་མ་
ཡང་ཏིག །སེམས་སྤེ་ཨ་དོན་བཅོ་བརྒྱད། སྟོང་སྤེ་རྩ་རྩེ་བཅ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དང་། སྟོང་གསལ་
རྩ་རྩེ་སྤྱིང་པོའི་བྲིད་ཡིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་བྲིད་ཆ་ཆང་གསན། གོ་འཛོ་དཔལ་ར་
དགོན་རྒྱ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་ཡོངས་རྟོགས་དང་། བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་
དང་། སྟོད་འཇུག་གི་བྲིད་གནང་།

གོ་འཛོ་སྟོད་པོ་དགོན་རྒྱ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་ཡོངས་
རྟོགས་དང་། རྩོམ་གསུམ་གྱི་བྲིད་དང་། སྤྱུ་འབྲུལ་ཞི་བྲིའི་དབང་དང་། གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་དང་།

མན་ངག་ལྷན་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་གནང་། དཔལ་ལྷན་དུ་ཀུ་མོག་རྗེ་དཔོན་པན་ཀྱལ་
མཆན་ལས་སྤྱེ་འབྱུར་རྒྱུད་འབྲུམ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷགས་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་ཞུས། རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་
བདུད་འབྲུལ་མཆོད་རྟེན་དང་། གསེར་ཟངས་ལས་བྱུབ་པའི་སྤྱོད་བརྟན་བཞེངས་པ་ལ་གཟུངས་
འབྲུལ་དང་གཟུངས་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱག་གོགས་མཛད་ཅིང་། སྤྱོད་མ་ཡང་ཉིག་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཡང་
ཉིག་གི་དབང་དང་། ཡ་བཞིའི་ལྷགས་ལུང་ནམས་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མར་གནང་། སྤྱོད་ལུང་ལུང་
རྟོགས་བརྟན་པའི་ཉི་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྲིད་ཅི་རིགས་གསན།
ཤིང་འབྲུག་ལོར་རག་མགོ་དགོན་དུ་སྤོན་འགྲོ་ཐར་ལམ་རབ་གསལ་དང་། སྤྱོད་འབྲུག་ཁྲོད་ཆེན་
སྒྲིང་ཐིག་། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ། སྤྱོད་མ་ཡང་ཉིག་། རྒྱུ་ལོ་ཆོ་གསང་ཐུགས་གསུམ། ལུ་དྲག་། ལུར་
བ། ཆགས་མེད་ཐུགས་ཆེན་དམར་བྲིད། ཁྲོད་ཆེན་མཛོད་བདུན། དལ་གསོ་སྒྲོར་གསུམ། གསང་
འགྲེལ་སྒྲོགས་བཅུའི་ཐུན་སེལ་བཅས་ཀྱི་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲོར།
ཤིང་སྤུལ་ལོར་སྤྱོད་འབྲུག་ཞི་བྲོའི་དབང་དང་། སྤྱེ་འབྱུར་རྒྱུད་འབྲུམ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷགས་ལུང་གནང་
ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་དུ་མར་རབ་བྱུང་གི་སྤོམ་པ་གནང་།

རག་མགོ་དགོན་དུ་དབྱར་གནས་གསར་འཛུགས་དང་། དེའི་གསོལ་ཐེབས་རྒྱ་ཆེར་གནང་།
རག་མགོ་དགོན་དུ་སྤྱོད་ཆོ་གཏན་དུ་བཞུགས་པར་ཞུས་ཀྱང་ཁོང་གི་མ་ཡུམ་གྱིས་བུད་མེད་ནམས་
ཐུགས་རྗེས་མ་འདྲོར་ཞུས་པའི་ཞལ་ཆེམས་ལྷར་མི་སྤྱོད་པོ་མོ་ནམས་རྗེས་སུ་འདྲིན་དགོས་པས་
འདི་ལྷར་འབྲུག་ན་མི་འགའ་གསུངས་ནས་དགོན་དེར་མ་བཞུགས། མེ་རྟ་ལོར་གཏེར་སྟོན་རིན་
ཆེན་སྤྱིང་པའི་མདུན་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་གསར་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་དང་། ཐུགས་སྦྱབ་ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། དགའ་རབ་སྒྲིང་ཉིག་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲེལ་ཚད་རང་གྲོལ་
སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་པལ་ཆེ་བའི་སྤོན་གྲོལ་ལེགས་པར་གསན། མེ་ལུག་ལོར་གོ་འདྲི་
འབྲུག་ཅུའི་ལྷ་སྒྲིང་དགོན་དུ་མཁའ་འགྲོ་ཡང་ཉིག་དང་། གནམ་ཆོས་སྤོན་འགྲོ། གཏེར་གསར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་ཤིང་སྤར་བཞེངས།

དགོན་ས་ལུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཆོས་ས་སྤེལ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1908ལོར་མདོ་དྲུག་མཁའ་

ལེགས་སྤྱོད་ཏུ་ཅོག་སྐར་ཕྱབ་ཅིང་། རི་ཁྲོད་ཀྱི་གཞི་བཅིང་སྟེ་མཁར་ལེགས་དགོན་པ་བཏབ། ལོ་
དེར་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོའི་ལྷ་ཆོས་རྫོགས་པར་གསུངས། ས་བྱའི་ཉོར་ལྷ་དང་པོར་གདན་ས་དེ་
ཉིད་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་
མའི་ལུང་དང་། གཏེར་གསར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་དང་། སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་ལན་ཏུ་མ་བཅས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར། རྒྱ་སྤང་ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་ལེགས་པར་བཞེངས་ཤིང་།
དགོན་གནས་གཏན་ཆགས་སུ་མཛད་པའི་ཐུགས་འདུན་མངའ་ཡང་། སྤྱི་ཆོ་མཐར་མ་སྤྱོད་པར་
རྒྱལ་ལྷའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་གནང་ཞིང་། རབ་ཆོས་ཤིང་སྟག་ལོའི་མཆོ་ལྷའི་ཆོས་
གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་1914ལོར་འཇའ་འོད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཁེངས་པའི་རྟགས་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས། གདུང་རུས་ལ་རིང་བསྐལ་གྱིས་གཏམས་ཤིང་གདུང་ལྷོ་རྣམས་རྒྱགས་
སངས་གནས་མདུན་ཏུ་འགྱོར་ཆོ་འཇའ་འོད་ཤར་ཞིང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་ངོ་མཆར་བ་བབས་པའི་
རྟགས་བྱུང་ངོ་།

རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ཆོ་སྤྱོད་ཏུ་རྟོན་དཀར་ཆས་མཛད་པའི་མཆོན་ལས་རབ་ངོ་རྗེ་ཟེར།
ཁོང་ནི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་དང་། རྗེ་མཁྱེན་གོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཏེར་མཛོད་
ཀྱི་དབང་གནང་རུས་སྤྱི་ཆེན་མང་པོས་གཤིན་རྗེ་ཆོ་བདག་གི་རྩ་བོར་མ་ཐེབས་པ་ལ། ཤེར་
བཟང་གིས་ཐོངས་ཤིག་གསུངས་པས། ཁོང་གིས་འཕངས་པ་ན་རྩ་བོར་ཐེབས་ཏེ་ཏུ་བ་སྟོ་ཕུར་
གྱིས་སོང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་། དཔལ་ལྷུལ་ཏུ་མནན་པ་ཞིག་ལ་
ཕག་ཐོད་དགོས་པ་མ་རྟེན་ཆོ། མདུན་རིའི་གྲོང་འདབས་སུ་ཕག་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་རྗེ་འདི་ཡིས་
སྤྱིགས་མཚུབ་གཏད་པ་ཅམ་གྱི་ཕག་པ་དེ་ས་ལ་འདུལ་སོང་བ་སོགས་བསད་གསའི་བརྒྱལ་
ཞུགས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལགས་ཕྱིར་རྗེ་མདོ་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། རག་མགོ་
མཆོག་རྒྱལ་ཕྱབ་བསྟན་བཤད་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་ལོ་རྒྱལ་སྤྱི་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས། ལོ་
འཛོ་ར་བྲིད་སྤྱི་མ་ཉག་སྤྱི་བྱང་རྒྱུ་ལྷོ་རྗེ་སོགས་སྤྱི་ཆེན་སྟན་གསུང་དང་མཛད་པ་ཆེ་བ་ཏུ་
མའི་སྤྱི་མར་གྱུར་ཏོ། རྗེ་འདིའི་ཡང་སྤྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་མཁར་ལེགས་

སྤྱལ་སྤྱུ་པ་སྤྱ་ཀུན་བཟང་རང་གྲོལ་ལོ།

ཕྱེ་ཆོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན།

མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་ཕྱེ་ཆོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་ནི། ཕྱེ་ཆོ་མཁན་ཆེན་
བདེ་ཆེན་མཆོག་གི་སྤྱུ་མཆེད་ཨ་རྒྱུང་སྤེལ་དག་ཅིས་པའི་སྤྱུ་སྤྱུ་འབྱུངས། རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་
རིགས་སད་ཅིང་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་ཀྱི་དག་སྤྱང་
འབྱུངས། ལུ་བོ་སྤྱུ་མ་བདེ་མཆོག་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལེགས་པར་སྤྱུངས། རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་
དཔལ་ལྷན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་དག་གསན་སྟོང་མཛད། ལྷ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀར་
སྤྱིང་ཞི་བོ་དང་གནམ་ཆོས་རི་ཆོས་གསུམ་ལས་རྫོགས་ཆེན་སོགས་དབང་བྲིད་མང་པོ་མཛོམས། རྩོ་
གྲུབ་དཔོན་དུ་གྲུ་སར་ལུགས་ནས་རྩོ་གྲུབ་ཀུན་བཟང་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལས་དབང་
ཆོས་མང་པོ་གསན།

འཇའ་བ་མདོ་སྤགས་རྒྱ་མཆོ་ལས། རྗེའི་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུང་དང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ།
སྤགས་རིམ་སྟན་བརྒྱུད། རིམ་ལུའི་ཟབ་བྲིད། སྟོང་འཇུག་དར་ལྷིག། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན།
འཇུག་ལྷིག་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལྷིག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་དང་། བསྟན་པའི་ཉི་མ་
སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས། རྩོ་གསུམ་རྣམ་ངེས་རྩ་འགྲེལ། གསང་སྟིང་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་
པ་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན། སྤྱི་དོན་མཛོད་ལྡེ། སྤྱོད་སྤྱུ་བཅུའི་སྤྱུ་སེལ། ཡོན་ཏན་མཛོད་རྩ་
འགྲེལ། ངལ་གསོ་སྟོར་གསུམ། ཡིད་བཞིན་མཛོད་རྩ་འགྲེལ། ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་རྩ་འགྲེལ། རྫོགས་
ཆེན་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ། ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མ། སྟོང་ཆེན་སྟིང་ཐིག་སོགས་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་
མཆོ་ལྷ་བྱུར་གསན་སྟོང་རྩོ་དུས་སྤྱུ་པ་གནང་བས་མཁན་པོའི་མཆོན་ཐོབ་བཞེས། ཡོངས་གྲགས་
སུ་ཕྱེ་ཆོ་མཁན་རྒྱུང་དུ་གྲགས།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཟེའི་དབང་པོ་དང་། འཇམ་མགོན་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་དང་།
མདོ་སྤགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ཀུན་ཐོག་སི་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་དང་། སྤྱིང་སྤྱལ་པ་སྤྱ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་

མཆོ་སོགས་ལས་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་གཞུང་བཤད་རུ་མ་གསན། དར་ཐང་དགོན་གྱི་མཁན་
ཁྱིལ་དབང་བསྟུར་ནས་སྐབས་མགོན་མཆོག་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོའི་འདུས་པ་ཡོངས་ལ་བགྱང་
བྱ་རུ་མར་སྦྱོད་འཇུག་དང་། རྩོམ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་བླ་སོགས་བྱམས་ཆོས་ཐེ་ལྷ་དང་། དབུ་མདོན་
འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བྲིད་དང་། བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའི་སྐད་ཀྱི་ལུང་དང་། རྟིང་ཐིག་རུམ་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་སོགས་མདོ་སྐད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་ཟབ་ཆོས་མང་རུ་གནང་། རྩོམ་རིམ་བྲོད་
རུ་ཡང་རྟིང་ཐིག་སྒྲིན་འགྲོའི་བྲིད་དང་། རུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལུང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་
བསྟུལ། ཀུན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ཐེངས་ནས་མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ་སོགས་མཁས་པ་རུ་མ་ལ་རྩེ་ཙྰ་ཁ་
པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། སྐད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། རིམ་ལུའི་ཟབ་བྲིད་དང་། སྦྱོད་འཇུག་དར་
ལྷིག་དང་། རྩམ་བཤད་རྟིང་རྒྱན་དང་། ཙྰ་ཤེས་ལྷིག་ཆེན་དང་། འཇུག་ལྷིག་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་དང་། ཤེར་ལེན་ལྷིག་སོགས་གཞུང་བྲིད་མང་པོ་ཡུན་རིང་རུ་གནང་བས་ཁམས་སྦྱོགས་
སྤྱ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེ། མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོའི་རྩམ་ཐར་རུ་མགོ་ལོག་བསོད་ནམས་
དཔལ་ལྷན་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ལགས་སོ།།

རབ་ཆོས་ས་རྩ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1918ལོར་དར་ཐང་དགོན་འདིར་དབྱར་རྩལ་ཆེན་མོ་ལ་གནས་
པའི་སྟོལ་ཐོག་མར་བཅུགས་པའི་མཁན་པོ་གནང་། ལོ་རེ་བཞིན་རུ་རྩོམ་གསུམ་རྩམ་ངེས་ཀྱི་
འཆད་ཉན་བྱེད་དགོས་པའི་སྟོལ་བཅུགས། རབ་བྱུང་དགེ་རྩལ་དང་བསྟེན་རྩལ་གྱི་བསྟུན་རྩལ་
གནང་ནས་འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་བཞེས་གོང་འཕེལ་རུ་བཏང་། ཡག་གི་ཆོས་ཁྲི་ཐང་གི་
ཉེ་འདབས་རི་ཞོལ་རུ་རྩེ་མཁུན་བཙུའི་དབང་པོ་དང་དཔལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་རྟེན་བྱང་
འཕགས་བྱུང་གཅིག་བཞེངས། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་རྩམ་ཐར་མང་རུ་བྱུང་བ་མང་ཞིང་། མཐར་
དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྤྱ་བསྐྱུས་ཆོ་ཡང་སྐྱ་གདུང་རིང་བསྐེལ་གྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པ་སོགས་ས་
ལམ་མཐོན་པོར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་མཆོན་རུ་མ་མངའོ།།

ཞལ་སྟོབ་གཙོ་བོ་ནི། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་ངམ་པདྨ་ལས་འབྲེལ་རྩལ་
དང་། ཀུན་གྱི་ཕྱི་ལོ་རྩམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ། སྐབས་མགོན་མཆོག་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་

དགྲེས་པའི་རྩི་རྩེ། སྤྲོ་རོད་སྤྲོ་ཆེན་པོ་སྤྲོ་བསམ་གྱུ་བ། གཏུང་དེ་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་དགོན་
མཆོག། ཨར་སྤྲོང་མཁན་པོ་སྤྲོ་བཟང་རྩི་རྩེ་སོགས་སྤྲོས་ཆེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རུ་མ་བྱོན་ཏོ།

སྤྲོ་ཆེན་འཇིག་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་བྱོས།

རྩི་གས་པའི་དབང་ལྷན་སྤྲོ་ཆེན་འཇིག་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་བྱོས་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་
ནང་རུ་སྤྲོ་འབྱུངས། རྒྱུང་རུས་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་དང་འདོན་ཆ་ཆོས་སྤྱོད་བྱང་བར་བསྐྱབ། སྤྲོ་
ཆེན་རོག་ཟ་སྤྲོལ་སྤྲོའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་མཆོན་གསལ་ཏེ་སྤྲོ་ཆེན་དགོན་རུ་ཆོས་བྲིས་བཀོད། བཤེས་
གཉེན་རུ་མའི་ཞབས་རུལ་སྤྲོ་བོས་བསྟེན་ནས་དཔལ་ལྷན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་དབང་བྲིད་
མཐའ་དག་གསན་ཏེ་ཐུགས་དམ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་བ་མཛད། རྩ་དཔལ་སྤྲོལ་ཨོ་ཀྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་
དབང་པོ་ལས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་རུ་མ་དང་། ཟབ་གསང་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་
སོགས་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པར་སྤྲོངས། མགོ་ལོག་གི་དགོན་སྡེ་ཆེ་སྤྲོ་རུ་མར་ཞབས་
ཀྱིས་བཅག་སྟེ་དབང་བྲིད་ལྷན་རུ་མ་གནང་། དཔེན་པའི་རི་བྲོད་ཀྱན་རུ་བསྐྱོམས་པས་གྱུབ་
པའི་ས་མཐོར་གཤེགས།

སྤྲོ་ཆེན་དཀྱིལ་ཅན་ལ་དར་ཐང་རུ་ཕེབས། ལྷ་སྤྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དབང་ལྷན་ཟབ་ཆོས་
རུ་མ་གསན། དར་ཐང་ཆོས་སྡེར་སྤྲོ་བྱེད་ལྷན་བྲིད་མང་པོ་ཡང་གནང་། ལྷན་སྡེ་གོང་ལོག་ཀྱན་
ལ་ཞིང་བྲིད་དང་། མ་ཁི་དང་། སྤྲོ་བས་འགྲོའི་ཆོས་ཆོགས་དང་། འགྲོ་བྲིད་དང་སྤྲོང་གནས་གནང་
བ་དང་གཤིན་པོའི་སྤྲོས་ཆོག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་བསྤྲོངས། སྤྲོ་ཁོག་རུ་པའ་ཆེན་དགོན་ཨོ་
ཏི་བསམ་གཏན་སྤྲོ་བྱེད་ཉམས་གསོས་དང་། སྤྲོ་མང་དགོན་གནས་སྤྲོར་དང་། ལུག་ཡངས་ལྷན་ལྷན་
དགོན་ལུག་འདེབས་མཛད་དེ་དཔལ་ལྷན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བྲིད་དང་ལུག་བཞེས་ནམས་
བཅུགས། གཡག་རྩ་རི་བྲོད་རུ་རྩ་དཔལ་དགེ་སྤྲོལ་སྤྲོ་ཨོ་ཀྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་
དངོས་སྤྲོ་བ་ཐང་བ་སྤྲོ་མ་ཚུལ་བྲིམས་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲོ་གཏུང་གསར་བཞེངས་དང་། སྤྲོ་འགྲོ་དང་།
ཞིང་བྲིད་དང་། སྤྲོང་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། ཀར་སྤྲོ་ཞི་བྲོའི་སྤྲོ་བ་མཆོད་ནམས་ལོ་ལྟར་ཆད་མེད་

ཀྱི་རྒྱུན་བཅུགས། ཨ་སྦྱོང་དཔོན་རྒྱུད་ཤི་བའི་སྐུ་ལྷན་ཨ་སྦྱོང་གི་ཕུ་སྐུལ་སྦྱོང་དང་། དཔོན་ཆུང་ཨ་
རྒྱུན་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལ་མེདས། རྒྱུན་དེ་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱུ་ལབ་མས་བཞེས། དཔོན་རྒྱུད་གི་
སྒྲིག་གཙོ་ཀྱི་གཤེད་མ་དེ་རྒྱལ་བཞུགས་གསར་སྦྱོར་རྒྱ་སྐྱུགས་བན་ཆུན་ཡིན་པར་སྐུལ་སྦྱོང་ཉིད་
གྱིས་དབུས་བཟའ་མཁའ་འགྲོ་ལ་གསུངས་འདུག། དེ་ནས་རབ་ཆོས་ས་ལྷག་ལོའི་དཔོ་ལྷའི་ཆོས་
བདུན་ཏེ་སྦྱི་ལོ་ 1919 ལོར་དར་ཐང་དགོན་ཏུ་སྦྱོང་གཤེགས། སྦྱོང་འདས་པའི་ཆོ་ཡང་མཁུལ་ཕུར་
ཕྱག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྤྲིགས་མཚུབ་བཅས་ཡར་བཞེངས་བཞིན་ཞལ་བྱང་སྦྱོགས་སུ་བྱ་ནས་གྲོངས་
པ་དང་། འཇའ་ཤར་ཞིང་། སྦྱོང་གས་པ་དང་། བར་སྦྱང་སྦྱོང་པ་ནས་ཅང་ཏེུ་དང་། སྦྱིང་བུའི་སྦྱོང་
གས་པ་དང་། གདུང་རུས་ལ་ཞི་བ་དྲོ་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཆེན་གང་བ་དང་། ཁྲོ་བོ་རྟ་མགིན་ཕུར་
མཚུག་ཅན་ལེབ་སོར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། རིང་བསྐལ་མང་པོ་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཆོར་བའི་
ཉགས་བྱུང་ངོ་།

རྗེ་འདིའི་ཡང་སྐུལ་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་དབུས་བཟའ་མཁའ་འགྲོའི་སྐུ་སྦྱོང་འཁྱུངས་བྱུང་
ཞལ་མ་འཆོ་བར་རྒྱུད་ཏུ་ནས་གཤེགས་པ་དབུས་བཟའ་མཁའ་འགྲོའི་རྣམ་ཐར་ཏུ་གསལ། སྦྱོང་གོག་
མ་སྦྱོང་ཆེན་ཨོ་རྒྱུན་བསོད་ནམས་དང་། སྦྱོང་ཕྱིང་གཉིས་པ་ཐ་ཤུལ་རོག་ཟ་སྐུལ་སྦྱོང་མ་སྦྱོང་ཆེན་ཡང་
སྐུལ་དང་། སྦྱོང་ཕྱིང་གསུམ་པ་ཁོང་ཉིད་དང་། སྦྱོང་ཕྱིང་བཞི་བ་ཁང་ཆུན་སྦྱོང་ཆེན་སྐུལ་སྦྱོང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོང་
གོས་དང་། སྦྱོང་ཕྱིང་ལྷ་བ་སྐུལ་སྦྱོང་ཕྱིང་བསྐྱུན་རྒྱ་མཆོ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཨ་ཉ་མཁན་པོ་རིག་ལོ་
དང་། མིག་ཡངས་ཆུད་པ་མཁན་པོ་ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱོང་ཆེན་འཇིག་བྲལ་ཆོས་
ཀྱི་སྦྱོང་གོས་ཀྱི་ཡང་སྦྱོང་ཡིན་པའི་བཤད་སྒྲོལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།

གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་རང་གོལ།

འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྟ་གཡུ་ཁོག་བྱ་བལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་རང་གོལ་
མཆོག་ནི། སྦྱར་རོལ་ཆེན་མོའི་ལག་བཟང་དུག་གི་ཡ་གུལ། གཡུ་རྟ་མོ་འཕྲེད་ཉལ་སྦྱར་གྱི་ལག །
ཅས་འབོད་པའི་གཡུ་ཁོག་གི་རྒྱ་དབར་ཏ་རྩེའི་གནས་འགམ་ཏུ། རབ་ཆོས་རྒྱ་པོ་སྦྱེལ་གྱི་ལོ་རྟེ་སྦྱེ་

ལོ་1872ལོར་ཡབ་བྱི་ཤུལ་བཀྲ་ཚེ་དང་། དུམ་ཨ་འཛི་བཟའ་བ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས།
མཚན་པ་སྐྱོ་རྩི་རྩེར་གསལ། སྐྱེ་ནར་གཞོན་དུས་ཡབ་དུམ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་ཉེ་ཆུན་ལོ་ཞིག་ལ་དུ་
སྐལ་དུ་བྱིན། ལུགས་རྩི་དང་། རྩི་བསལ། འབྲི་བཞེ་སོགས་འབྲོག་ལས་མཛད། ཨ་ཙར་ས་ལའི་རྣམ་
འཁུལ་ཉོར་སྐྱེ་གཞན་སུ་འོད་ཟེར་གྱིས་དམ་པའི་སྐྱེས་སུ་ཞིག་དུ་མཁུན་ནས་སློག་བསྐྱབས།
གདམས་ངག་འགའ་ཡང་གནང་། ལོ་གསར་རྟ་དང་མེ་མདའ་ཅན། སློང་པ་ཤོད་ཅིང་རྩལ་པས་
དུལ་མི་ཀུན་ཞེན་ལོག་པར་བསྐྱིས།

དགུང་གངས་བཙུང་པར་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ཡིག་གི་ངེས་འབྱུང་བཙུང་མིན་གྱིས་
 ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཏེ། གཤམ་མཁར་དགོན་ཏུ་གཞན་པན་འོད་ཟེར་གྱི་མདུན་ཏུ་སོང་། སྤྱ་སར་འཕོ་
 དགོས་པས་གང་ཏུ་བཟང་བར་དྲིས། ལྷ་མས་ཁྱོད་གྱིས་ཆ་ལུགས་བསྐྱར་ནས་འདིར་ཤོག། ལམ་
 རྩོན་བྱེད་གསུངས། དེ་ནས་རྟ་དང་མེ་མདའ་སོགས་མེད་པར་བྱས། བྱིས་པའི་ཆ་ལུགས་དོར། བྱ་
 བུལ་བའི་རྩྱུད་པ་མཛད་ནས་གཤམ་མཁར་དགོན་ཏུ་ཕེབས། དགོན་པའི་སྒོར་ལམ་ཏུ་ཕེབས་ཏུས་
 རྒྱ་ལྷ་མོ་ཆོ་ངོང་ཟེར་བས་འདིར་ཕེབས་ཤོག་གསུངས། ཐུག་ན་འཇམ་དཔལ་མཚན་བཛྲོད་གྱི་ཡི་
 གེ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་ལ་བརྟོན་བརྟུག་པའི་ཟོལ་གྱིས་ལྷགས་ལུང་བསྐྱེད། ཐུག་ཏུ་མ་ཞིག་གནང་རྟེ་
 ལཱ་བཅོས་གསུངས། རྟོར་ལྷ་གཞན་པན་འོད་ཟེར་གྱིས་རྩ་ཆེ་དགོན་ཏུ་གུང་ཁང་རྒྱབས་མགོན་
 མདུན་ཏུ་སོང་ཞེས་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་གུང་བསྐྱར། དེ་ནས་རྩ་ཆེ་དགོན་པའི་སྤྱ་པ་ཞིག་དང་། གཤམ་
 སྤྱ་ཤེས་དོར་དང་མཉམ་ཏུ་རྩ་ཆེ་དགོན་ཏུ་ཕེབས།

ཆུ་འཕྱར་རི་ཁྲོད་དུ་གྱུར་ཁང་རྒྱལ་མཐོན་སངས་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་དང་མངཉ། གྱུར་
ཁང་སངས་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་གྱིས་ཐུགས་དགུས་པའི་སློན་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་། སློན་འགྲོ་ཀྱན་བཟང་
ལྷ་མའི་ཞལ་ལྟར་དང་། གནམ་ཚོས་སློན་འགྲོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྗེས་ཆེན་སངས་རྒྱལ་ལག་
འཆང་དང་། གནམ་ཚོས་ཟབ་གཏེར་དང་། རྒྱའི་ཟབ་གཏེར་འགའ་ལོགས་དཔལ་ལྷལ་ལུགས་གྱི་
སློན་གྲོལ་ཟབ་བཀའ་མང་པོ་གནང་བ་གསལ། བསྐང་བྱ་དུ་མར་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་གྱི་དུང་དུ་རྒྱུབ་
ཁང་དུ་བཞུགས་ནས་གདམས་ངག་རྣམས་ཤུམ་པ་གང་ཕྱི་ཚུལ་དུ་གསལ། རི་ཁྲོད་གྱི་ཉེ་འགམ་

བྲག་ཙ་ན་བཞུགས་ཏེ་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོས་ཐོས་བསམ་དང་། སྒྲིམ་བྱེད་ཏེ་བཅུག་པས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་ཉམས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་ཏེ་བྱུང་། ར་ཉོར་སྤྱ་ཆེན་གྱི་མཐུན་ཏེ་རབ་ཏེ་བྱུང་བར་བཏང་བས་དེ་ལས་རབ་ཏེ་བྱུང་། ལྷགས་སྤྱལ་རྩལ་པའི་དོ་རྩེ་ལྷ་ཙེ་དགོན་ཏེ་ཕེབས་པ་ལས་ཁོང་གི་གཏེར་གསར་རྟ་ནག་ལྷགས་རལ་ཙན་གྱི་དབང་གསན་ཅིང་ལྷ་སྤྱལ་མཛད། གཏེར་སྟོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་གསར་རྩམས་གྱི་དབང་ལུང་དང་། རྩེགས་ཆེན་མན་ངག་གི་རྒྱུན་གང་བཞུགས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསན། ལྷགས་སྤྱལ་གྱི་བཀའ་ལྟར་དོ་གྲུབ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་མཐུན་སར་རྩེགས་ཆེན་ལྷ་བར་ཕེབས། དོ་གྲུབ་ཀྱིས་གདམས་པ་འགའ་གནང་།

གསེར་སྟོད་ཏེ་ལྷགས་གོང་བདུད་འཛོམ་སྤྱིང་པའི་སྤྱ་མཐུན་ཏེ་ཕེབས་ནས་གདམས་ངག་ལྷས། གཏེར་ཆེན་གྱིས་ཆོ་རབས་ལས་གྱི་སྤྱ་མ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགྲོ་འདུལ་དཔའ་པོ་དོ་རྩེ་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན་ནས་དེར་བཏང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྱ་མར་བསྟེན། བཟང་བྱ་ཏེ་མར་སྤྱིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྟོར་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་དང་། ལྷ་བཅུན་སྤྱིང་ཐིག་དང་། དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་སོགས་སྤྱ་འབྱུར་བཀའ་གཏེར་གསར་སྤྱིང་གི་ཆོས་སྟོར་རྩམས་བུམ་པ་གང་འོད་ཚུལ་ཏེ་གནང་བ་གསན་ཅིང་སྤྱངས། བཅས་དང་གྲུབ་པའི་གོ་སར་གཤེགས་ཏེ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པའི་ལྷ་བ་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་དང་། གདམས་ངག་བཤད་པའི་བཀའ་བབ་ཏེ་བྱུང་། མཚན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རང་གོལ་ཞེས་གསོལ། སྤྱ་མའི་སྤྱས་མོ་ཡུམ་ཏེ་བཞེས་དགོས་པར་བསྟོས་ཀྱང་མ་གསན་པར་སྤྱ་ཆོར་རབ་བྱུང་སྟོན་གཙང་གི་དོ་བོར་བཞུགས། འོན་ཀྱང་སྤྱ་མའི་ཐུགས་དགོངས་མ་འབྲུབ་གསུངས་ནས་སྤྱ་ཆོར་ཆ་ལྷགས་སྤྱགས་ཆས་མཛད་དོ།

སྤྱི་ཡུལ་སྤྱ་མ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལས་ཀྱང་འོད་གསལ་སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་ལྷག་ལུས་མེད་པར་གསན། གནས་ངེས་མེད་ཏེ་བྱ་བལ་སྟོ་གཅིག་པའི་བརྒྱལ་བཞུགས་བཟུང་སྟེ་སྤྱལ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད། སྤྱ་མའི་བཀའ་ཡིས་གདན་ས་གཅིག་ཏེ་སྤྱལ་ལ་བཙོན་པ་དང་གདམས་ངག་གིས་སྟོན་མ་རྩེས་སྤྱ་བྱུངས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་ཡག་གི་སྤྱང་ཏེ་གདན་སའི་རྟོན་འབྲེལ་འགྲིགས་ཤིང་སྟོན་མ་རྩེས་སྤྱ་འཛོན་པའི་དབུ་བཅུགས། སྤྱིང་ཐིག་སྟོན་འགྲོ་ནས་

ཐུན་མེན་ཐོན་འགོ་བྱུང་གནས་འགོ་གསུམ་དང་། དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་
ཆལ་དང་། ཀ་དག་ཁྱིམ་ཆོད་ཀྱི་གདམས་ངག་བར་གྱི་བཞག་ཐབས་དང་། ཤན་འབྱེད། རོ་སྤྱོད།
གཞགས་སེལ་བོགས་འདོན་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་། ལྷ་
སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། གང་ཟག་དབང་
པོའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པས་གདམས་ངག་གནང་བས་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ནས་སློབ་
ཆོགས་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཕྱིང་བ་ལྷ་བྱ་བྱོན། སློབ་མ་པལ་ཆེ་བ་ཆེ་དང་སྐབ་པ་མཉམ་པ་དང་། རྒྱ་ལོར་
དང་འདི་རྣང་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་གསེར་བྱེ་ཐང་ལ་བཀྲམ་པ་ལྷ་བྱ་བྱུང་ཞིང་། མཛད་
འཕྱིན་དང་མཆོག་ལྷན་ཉི་ལྔས་གར་བྱབ་ཏུ་བྱབ་པ་བྱུང་ངོ་།།

རྗེ་འདི་པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏ་དང་། བྱུང་ཆེན་ཤ་བ་རི་དང་། རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྐྱ་སྒྲིང་པོའི་
རྣམ་འཕྱུལ་ཏུ་གྲགས་ཤིང་བྱུང་ལ། ཞལ་མཇལ་ཆད་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྟོག་མེད་གྱི་ལྷ་བ་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེ་བར་གྲགས་ཤིང་སྒྲིགས་མའི་དུས་སུ་བྱོན་པར་དཀའ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །སློབ་མའི་གཙོ་བོ་གྲོང་སྟོད་སླ་མ་ཡུར་པ་དང་། དགྲ་ནང་སླ་མ་འཇིགས་
མེད་རང་གྲོལ། གྲུ་ལག་མཁན་པོ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར། བོད་སྐུལ་མདོ་སྐྱགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རྩོ་
བྱུང་བཞི་བ་འཇིགས་མེད་ཐུབ་བསྟན་འཕྱིན་ལས་དཔལ་བཟང་། ཀམ་ཐོག་མཁན་ཆེན་ལུས་ལྷན།
རྒྱུང་གནས་སླ་མ་རིན་ཆེན་དར་རྒྱས། མཁན་ཆེན་འཇིགས་མེད་ཐུན་ཆོགས་འབྱུང་གནས། མཁན་
ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་བྱུང་བཅད། ལྷ་ཅི་སླ་མ་ཐར་པ་རྒྱལ་མཆོན། འཇི་རོང་སླ་མ་མཆོག་ལྷན་སོགས་
སོ།།

དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་ཅུ་གྲ་གཅིག་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་འབྲུག་ལོའི་ཆོ་འཕྱུལ་ལྷ་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་
ཉེར་གཉིས་ཉི་ལྗེ་1952ལོར་སྐུ་ལྱས་སེང་གེ་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་སྐུ་ཕྱུང་ན་ལས་འདས་སོ། །
དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཞལ་སློབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྩོ་བྱུང་སྐུ་ཕྱིང་བཞི་བ་དང་། ལྷ་ཅི་སླ་མ་
ཐར་པ་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་སློབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་། ཡང་སྤྱིད་ཀྱང་བཅའ་ནས་གདན་
སར་བཀོད་ངོ་།།

བསོད་ནམས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོག་མཆོག་རང་བྱོལ།

མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་མེ་ར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོག་མཆོག་རང་བྱོལ་ལས་ཆོ་དབང་རིག་
འཛིན་ནི། དུལ་གསེར་རྟ་རུ་དབལ་ཤུལ་བཀའ་སྡོད་ཀྱི་སྤྱོད་དབལ་ཤུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ནམས་རྩོ་
རྩོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྱུངས། འབྱུངས་ཤུལ་སྤྱོད་མ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞི་པ་སྤྱོད་ཨ་པོའི་བསོད་ནམས་
སྤྱོད་བཞི་པ་ལགས་ཤིང་། རྒྱུ་རྩའི་རྩལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་དེ་དམན་པ་ཉམ་
ཐག་ནམས་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་དམ་པའི་རྟགས་མཆོན་མངལ། དེ་ཉིད་ལྟ་དང་
དང་སྤྱོད་མས་ལྱང་བསྟན་ལ་འགྲོ་ལ་སྤྱོད་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྱང་བསྟན་པས་བསོད་
ནམས་གོང་མ་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་གི་ཡང་སྤྱོད་རུ་ངོས་བཟུང་སྤྱོད་མེ་ར་དགོན་རུ་སྤྱོད་གོང་མའི་
གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ།

དཔལ་ལྷན་མ་དགོན་དང་། གཙང་མངའ་དགོན་རུ་གྲ་སར་ཐེབས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མདོ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་ལས་རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་བའི་ལུགས་ཀྱི་རི་
ཆོས་གསུམ་སོགས་ཆོས་ཆེན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་ཤིང་བསྐྱོམས་
པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས། ཆེུ་གཏེར་གཏེར་སྤྱོད་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་དང་། མཁྱེན་སྤྱོད་
འཛམ་གླིང་དབང་རྒྱལ་གཉིས་ཐུན་མེན་ཀྱི་རྩ་བའི་སྤྱོད་མར་བསྟེན་ཏེ་བདུད་འཛམ་གླིང་པའི་ཟབ་
གཏེར་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་གྲོལ་རྫོགས་པར་གསན། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། མི་ཡི་ཤ་རྩལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
ཐུན་མེན་ཀྱི་སྤྱོད་མ་གཏེར་སྤྱོད་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་དང་མཁྱེན་སྤྱོད་འཛམ་གླིང་དབང་རྒྱལ་གཉིས་
ལས་མེད་ཀྱང་གསུངས། འཕགས་པ་སྤྱོད་རས་གཟིགས་དང་། ཨོ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གུ་རུ་པ་སྤྱོད་འབྱུང་
གནས་སོགས་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟ་རུ་མས་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་
གདམས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་མང་པོ་བསྟུལ། རྒྱུད་སྤྱོད་དབང་རུ་འབྱུངས་ཤིང་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱིས་གྲུས་འབྱུང་
ལྷ་བ་བྱུང་བས། དབྱུས་སུ་བྱོན་རུས་ཡར་ལྟ་ཤམ་པོས་བསྟུ་བ་དང་གདན་འདྲེན་བྱས་པ་དང་།
ཁོང་རང་ལྷན་རུ་ཐེབས་སྤྱོད་ཡར་ལྟ་ཤམ་པོ་ཁོང་དང་འབྲལ་མ་པོད་པར་རྩིས་སུ་འབྲངས་ཏེ་

འོང་པས་སེ་ར་དགོན་པའི་རྒྱལ་རི་ལ་གནས་བཅས་ཡོད་པར་བཤད། ཟབ་མོ་གཏིར་གྱི་ལས་འཕྲོ་
སད་དེ་གནས་ཆོས་མཐུང་དམར་གྱི་སྒྱལ་པ་དང་། གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་འོར་རྒྱལ་སོགས་དག་སྤང་
གི་ཆོས་སྡེ་དང་། དགོངས་གཏིར་དང་རྣམས་གཏིར་ལ་སོགས་གཏིར་ཆོས་མང་པོ་ཕབ། འོན་ཀྱང་ད་
ལྟ་རྒྱལ་པས་མངལ་དུ་ཡོད་པ་རེ་བྱུང་ལས་མ་མཆིས་པར་བཤད་དོ།

རབ་ཆོས་ས་གྲི་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1898 ལོར་སེ་ར་དགོན་པ་སྤྱི་སྤང་སེ་ར་དགོན་ལུང་ཐང་ནས་སྤྱི་
ལུང་ཆོས་ཁྲིའི་ལ་ཁར་གནས་སྤོས་ཏེ། སོག་སྤྱལ་འཇིགས་དགའ་དང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དགོན་
པའི་འདུ་ཁང་སོགས་ཉེན་དང་བཉེན་པར་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས། སྤྱི་ལུང་དཔལ་ལྷན་སེ་
ར་ཨོ་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་སྤྱི་དགོན་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོའི་ཁྱུང་བཞེས་ནས་མདོ་སྤྱི་སེམས་
གསུམ་དང་། རྒྱ་དང་། གནས་ཆོས་དང་། མཁས་བློ་ལྡན་ཆུང་ཆུང་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་
གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་རྒྱ་སྤྱི་ལོ་ནང་གི་གསར་སྤྱལ་ཟབ་མོ་བཀའ་གཏིར་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལུང་
མན་ངག་གི་བྲིད་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ཆོས་སྤྱི་ཆེན་པོ་དེ་ཡི་བཤད་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བ་དབྱར་མཆོ་འཕྱར་བ་
ལྟར་བྱུང་སྤྱི་ལུང་ཉོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་གྱུར།

ཁྱུང་པར་དུ་ཁོང་གི་བདུད་འཛོམས་སྤྱི་ལོ་པ་ཡབ་སྤྱལ་གྱི་ནང་སྤྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ལོ་མ་དང་
ཆོས་བདག་ཡིན་སྤྱི་ལོ་བདུད་འཛོམས་སྤྱི་ལོ་པ་ཡབ་སྤྱལ་གྱི་གཏིར་མཇུག་སྤྱི་ལོ་མཁན་དབྱུང་བཟའ་
མཁའ་འགྲོ་ཆོས་ཉིད་བདེ་སྤྱི་ལོ་དབང་མོ་སེ་ར་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རི་བོད་དུ་བཞུགས་སུ་
གསོལ། བདུད་འཛོམས་སྤྱི་ལོ་པ་ཡབ་སྤྱལ་གྱི་ཟབ་གཏིར་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་སྤྱི་ལོ་སྤྱལ་ཁྱུང་། མཁའ་འགྲོ་
མ་དེར་ཡུན་རིང་བཞུགས་པས་སེ་ར་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བྲགས། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཆོས་རང་
སྤྱི་ལོ་ཀྱིས་གཏིར་ཆེན་བདུད་འཛོམས་སྤྱི་ལོ་པའི་ཟབ་གཏིར་ཁོས་མ་ནག་མོ་དང་། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་གི་རྒྱལ་
སྤྱི་གསར་དུ་བཞུགས། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་གིས་གཏིར་སྤྱི་ལོ་མཁའ་ཁྱུང་གྱི་ཡང་སྤྱི་ལོ་ལོ་མཁའ་ཁྱུང་རིག་
འཛོན་ཀྱི་བཟུང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་། གཏིར་སྤྱི་ལོ་མེད་གྱི་ཡང་སྤྱི་ལོ་སེ་ར་ཡང་སྤྱི་ལོ་པ་ལྷ་
སྤྱི་ལོ་ཡངས་གཉིས་ངོས་འཛོན་གནང་སྤྱི་ལོ་སེ་ར་དགོན་དུ་བྲིས་བཀོད་ཅིང་དགོན་པའི་བཤད་རྒྱལ་
གྱི་ཁྱུང་ཆེན་ཕྱག་དུ་གཏད་དོ། རབ་རྒྱལ་ཤིང་ཕག་སྤྱི་ལོ་1935 ལོར་སྤྱི་ལོ་གཤེགས་སོ། ཞལ་སྤྱི་ལོ་

ལ་དགུས་བཟའ་མཁའ་འགོ་མ་ཆོས་ཉིད་བདེ་སྦྱོང་དབང་མོ་དང་། རིན་ཕྱིར་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཟེར་བྱ་
མཆོ་དང་། སེ་ར་ཡང་སྤྲུལ་བསྐྱོད་ཡངས་སོགས་སྒྲིམ་ཆེན་དུ་མ་བྱོན་ཏོ།།

ཤུག་སྐར་སྤྲུལ་སྤྱོད་མི་འབྱུར་རྩོམ་ཆེ།

གྲུབ་པའི་དབང་ཤུག་ཤུག་སྐར་སྤྲུལ་སྤྱོད་མི་འབྱུར་རྩོམ་ཆེ་འཕམ་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པ་ནི།
རབ་ཆོས་ཆུ་བྱ་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1873ལོར་ནོ་ཡོན་བཀྲ་ཤིས་རི་བཀྲ་དང་། ཨ་ཁྱེ་གཡལ་རིའི་ཉེ་ཞོལ་
བོང་སྟག་སྟོད་མའི་རབ་དཀར་ཐང་དུ་ཡུམ་མཁའ་འགོའི་རྣམ་འབྲུལ་གདུགས་དཀར་སྦྱིད་ཀྱི་
སྲས་སྤྱོད་འབྱུངས། དེ་ཡང་བྱ་མོ་དེ་གདའ་ཆང་ཟེར་བ་ལ་པ་མས་གཉེན་སྦྱོང་གི་སྟོལ་ལྟར་
མནའ་མར་བྱིན། བག་མར་སྤྲུལ་བའི་ལམ་བར་དུ་བྱིས་པ་ཞིག་བཅས་པས་བྱ་མོ་རང་ཉིད་མཐུན་
ས་ལ་མནའ་མར་བསྐྱུལ་ཞིང་བྱིས་པ་དམར་འབྱུར་དེ་སྤྱི་ལོ་ཞང་པོས་སྤྱིར་ཡུམ་གཞིས་སྤྲངས།
མཐུན་ས་གདའ་ཆང་གི་མག་པ་ལ་ཡུས་འབྲང་མ་སྦྱོང་བས་བྱིས་པ་དེའི་པ་སྤྱི་ལོ་ཞང་པོ་
སོགས་བྱིས་དྲིས་པ་ལ། བྱ་མོས་མི་ཡི་པ་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་དུ་མ་རྟེན། རོན་ལ་གདུགས་
དཀར་སྦྱིད་ཆ་ཆེན་གངས་སྒོར་ལ་འགོ་བའི་ལམ་བར་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བབས་པས་གངས་ཆེན་
གཤོག་མ་རུས་པར་ཞག་མལ་བཀྱིས་པའི་རུབ་མོར་མོའི་ཆེ་ལམ་དུ་མི་ཕོ་གོས་དཀར་གྱོན་ཞིང་རྟ་
དཀར་བཞོན་པ་ཞིག་འོང་སྟེ་མོ་ལ་གཡུ་སྟོན་མིག་དགུ་བ་ཞིག་གནང་ཞིང་། ཡུས་ལ་དགའ་
མགུར་སྦྱོད་པར་ཆིས། སྤྱི་ལོ་ནངས་པར་གཡུ་མིག་དགུ་བ་དེ་དངོས་སྤྱོད་མགོར་ཡོད་པ་བྱུང་།
དེ་ནས་མ་འགྱུར་བར་སྤྲུལ་ཆགས་པས། ཡབ་ནི་ཡུལ་ལྟ་ཨ་ཁྱེ་ཆ་རྒྱལ་སྟོན་ར་ཡིན་སྤྲིད་པ་ལས་
གཞན་མེད་པར་བཤད། དེ་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པ་ཁོང་ཉིད་ཆ་ཆེན་སྟོན་རའི་སྤྱོད་པར་
གྲགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཁོང་དང་སྦྱེ་བྱིང་སྤྱི་མ་བཅས་ལ་ཆ་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཐོགས་པ་ཡང་
བྱུང་ངོ་།།

དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ག་ག་སྤྲུལ་སྤྱོད་པསྐྱེད་འདུལ་རྩོམ་ཆེ་དང་། པསྐྱེད་མཐུ་
སྟོབས་མགོན་པོ་རྣམས་བྱིས་ཤུག་སྐར་གཏིར་ཆེན་པསྐྱེད་འདུས་ཅལ་གྱི་ཡང་སྤྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་

གནང་། དགུང་གྲངས་བརྟན་པར་ཤུག་སྐང་འོད་གསལ་ལྷན་གྲུབ་སྤྱིར་དུ་གསེར་ཁྱིམ་མངའ་གསོལ། སྐྱ་ན་རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་སྟོག་བསྐྱབས། ཡི་གེ་མི་མཁུན་པ་དང་། མཛད་སྟོན་རྒྱུ་རེག་གི་ནམ་པ་རྒྱུང་ཆེ་ཚུལ་བསྟན་པས་ལ་ལར་གཏིར་ཆེན་གྱི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱང་། དེ་དུས་གྲུབ་ཉགས་སྡེ་ཆོགས་བསྟན་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བཞོན། དགུང་གྲངས་བརྟན་གསུམ་པར་ཤུག་གནས་རི་ཁྲོད་དུ་དཔལ་ཆེན་རྩོམ་གཞིན་ཅུའི་བསྟན་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པས་བསྐྱེད་རྩོགས་གྱི་ལམ་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་སད་དེ་དགོངས་པའི་སྟོང་རྩོམ་ནས་ཟབ་གཏིར་གྱི་སྟོན་ཆེན་ལྟེན། འོད་གསལ་དག་པའི་སྐང་རོར་རྩ་ཡབ་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིར་ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོའི་དུང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཟབ་གཏིར་མན་ངག་གི་སྤྱིན་གྲོལ་གསན་ཅིང་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བྱང་། སྐྱ་ཆེ་སྟོན་སྤྱང་དུ་ཕབ་པའི་གཏིར་ཆོས་གྱི་སྟོར་ལ་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྩེའི་སྟོར་སོགས་པོད་བཞི་ཅམ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ།

དཔལ་ལྷན་དུ་གྲྭ་སར་བྱོན་ནས་རྒྱ་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་པ་སྤྲོ་མདོ་སྐགས་བསྟན་འཛིན་དང་། རྩོམ་རྒྱུན་མདོ་སྐགས་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་ནམས་སྤྱ་མར་བསྟན་ཏེ་རབ་དུ་བྱང་ཞིང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྟ་སྤྱིར་ཟབ་གཏིར་གྱིས་གཙོའི་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་བརྟན་ཅི་གྲངས་མེད་པ་བཞེས། བསྟོམས་པས་ཉམས་རྩོགས་གྱི་སྟོང་བརྩོལ། མདོན་ཤེས་སོགས་མེད་དུ་འཆར། རྩོམ་ལྷན་ཞབས་གྱི་རྩོམ་བཞག་པ་སོགས་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་ཉགས་སྟོན་གསུམ་ལ་བྱང་སྟེ་རིག་འཛིན་གོང་མའི་གཤེགས་ལྷན་ཟེན་ཏོ།

ཤུག་སྐང་དགོན་དུ་ས་སྤྱི་ཆོས་བརྟན་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་། དེ་སྐབས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་དང་རོ་མཆར་བའི་དྲི་ངད་ལྷང་བ་སོགས་བྱུང་ཆོས་མང་དུ་བྱང་། ཤུག་སྐང་དགོན་པའི་གདན་རབས་དགུ་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང་། བསྟན་པའི་ཁྱུར་བཞེས། དབང་ལུང་ཟབ་ཁྲིད་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོར་ཞིང་། ལོ་ལྷའི་ཡུན་ལ་འདྲུ་ཁང་གསར་བཞེངས་དང་། དེའི་ཕྱི་ནང་གི་མཛེས་རྒྱུ་ལོ་བྱུང་སོགས་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས། བརྟན་སྟོང་གཉིས་གྱི་གཏིར་ཁའི་ཡིག་ཆ་གསར་བཞེངས་སོགས་ནམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་སྤྱ་མེད་བསྐྱེད། དཔོན་པོ་མཐུ་སྟོབས་གྱི་

སྤྱལ་སྤྱི་རིག་པའི་ཁྱུ་ལྷན་དང་། རྒྱུ་གཅེས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱི་རིག་འཛིན་འཇམ་དཔལ་གཉིས་ངོས་འཛིན་
ཁྱིེ་འདོན་ལེགས་པར་མཛད། རྒྱ་ཡུལ་གྱི་པ་ཡུལ་སྤྱོད་དང་། མགོ་ལོག་དང་། གསེར་སྤྱོད་སྤྱོད་
དང་། ལེ་སྟེ་ཤིས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱུ་སོ་སོར་ཐེབས་ཏེ་བརྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་ལྷ་
མེད་གནད་།

ཡལ་གཞིས་ཐོང་སྟག་གི་དབུ་མའི་མདོར་རྩས་འཁོར་དགོན་གསར་འདེབས་མཛད།
རྗེས་དཀར་ཤོ་རབ་དཔོན་ཚང་གི་སྤྱས་མོ་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐབས་གྲོགས་སྤྱ་
ལྷུར་ན་རྟེན་འབྲེལ་དང་འགོ་དོན་ཆེ་ཞིང་། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གསུམ་ལ་འཆོ་བའི་སྤྱ་ཆེ་ལ་
པན་པའི་ལུང་བྱང་བཞུགས་ཀྱང་། སྤྱས་མོ་དེ་གྲོ་འཚལ་བས་དངོས་སྤྱ་མ་ཐེབས་པར་གསེར་གྱི་
མཚུབ་རྒྱས་ཤིག་གཏིར་སྟོན་ལ་སྤྱལ་བ་འཁོར་སྤྱོད་ནས་ཀྱིས་སྤྱ་མཚུབ་རྩ་མ་སྤྱལ་བ་སོགས་
ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུག་དབང་གིས་སྤྱ་ཆེ་མཐར་མ་བྱིན་པར་རྩུག་གི་རྒྱལ་མཚན་སྤྱ་ལ་
མཛེས་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་རྟེན་གྱི་ངང་ནས་དགུང་གྲངས་ཞེ་དགུ་པ་རབ་ཆོས་ལྷགས་བྱ་
ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1921ལོར་ཤུག་གནས་རི་ཁྲོད་རྩ་གཞུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྤྱ་བརྒྱས་སོ། །
སྤྱ་གཤེགས་སྤྱལ་གྱི་རྟེན་ཞག་མང་པོར་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེ་མའི་ཆར་བབས་ཤིང་། སྤྱ་ཆེན་པོ་
གྲགས་པ་དང་། སྤྱ་གདུང་ཡང་བྱིས་པའི་ལུས་ཚད་ཅུ་ལས་མ་ལུས་ཤིང་། གདུང་ལྷགས་འདུལ་
བྱེད་སྤྱལ་ནས་མཁའ་ལ་འཇའ་ཆོན་གྱིས་གང་བ་དང་། གདུང་ལ་རིང་བསྐལ་ངོ་མཚར་ཅན་
འབྱུངས་པ་སོགས་ལམ་ཉགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མདོན་རྩ་ལྷུར་བའི་ཉགས་མཚན་བྱད་པར་རྩ་
འཕགས་པ་བྱོན་ཏོ།

ཁྱེ་ལྷུང་ཐོབ་རྩི་རྩི་དོན་གྱི་བྱེད་པ།

ཅོད་མེད་ཀྱི་གྱུ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཁྱེ་ལྷུང་ཐོབ་རྩི་རྩི་དོན་གྱི་བྱེད་པ། ཉོར་བྲག་མགོའི་ཁྱེ་
གར་ཐང་གི་ནགས་རི་ཚལ་རྩ་སྤྱ་འབྱུངས། རྒྱུང་བའི་རྩས་ནས་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འབྱུག་གི་སྤྱོད་
པ་ལ་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱོད་པ། གནས་དབེན་པ་ལ་སྤྱལ་དགེས་པ་སོགས་དམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་ལྷན་

མིན་མངལ། མདོ་མང་དགོན་རུ་མདོ་མང་སྤྱི་ཆེན་ཀྱན་བཟང་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་པོས་
བཀྱར་ཏེ་གནས་ཆོས་སྡོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྩོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་
གདམས་ཁྲིད་རྩོགས་པར་གསན་ཅིང་བསྐྱམས་པས་འོད་གསལ་རང་སྤང་རིས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
མངོན་རུ་གྱུར། ཡ་ཤེན་སྤྲ་མ་ཆོས་ཉིད་འོད་ཟེར་ལས་ཀྱང་སྡོན་འགོ་དང་རྩོགས་ཆེན་སྤྱི་པོས་མན་
ངག་མང་པོ་གསན། ཉག་རྩོད་མཆོ་ཕུ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གདམས་ངག་ཁྱེན་
མཐར་བཅད། གནས་ངེས་མེད་རུ་སྒྲིང་པོ་ནང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་ཅིང་ཀྱན་སྤངས་བྱ་
བཏང་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བཟུང་། རྒྱ་རྩེ་རུ་སྒྲོད་པ་ཞེས་པའི་ཡུལ་རུ་ས་སུག་ཅིག་རུ་སྤྱོད་གཅེར་བྱས་
ཉིན་མཆོན་མེད་པར་སྤྱག་འཆལ་ཏེ་སྤྲིབ་སྤྱོད་ལ་འབད་པས་བྱིས་པ་ནམས་ཀྱིས་ས་དང་རྩོད་ཡིས་
སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱི་པོས་བྱས།

འདི་ཅུམ་ནས་རིག་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་སྤྱོན་པ་ལྟ་བུས་རུས་འདའ་ཞིང་སྤྱོད་
འབྱུང་སྤང་རུ་ཡུན་རིང་བཞུགས། མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་ཀྱི་གསལ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་
ནགས་རི་བྱ་བལ་བའམ་རྒྱ་རྩེ་གྲུབ་ཐོབ་ཅེས་པའི་མཆོན་སྟན་ཡུལ་གྱི་ཀྱན་རུ་བྱལ། ཁམས་དང་།
རྒྱལ་རྩོད་། མགོ་ལོག །རྩ་བ་སྤྱི་པོས་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རུ་མ་ནས་མཇལ་མཁན་གྱི་གཏུལ་བྱ་
དཔག་མེད་འདུས། སྤྱོད་པས་ལ་མཆོན་མི་བྱུག་པ་དང་། མངོན་ཤེས་སྤྱོད་པ་མེད་མངའ་བ་དང་།
གཏམ་གང་ཤར་རུ་སྤྱོད་པ་དང་། ས་རྒྱལ་ཐལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཞལ་བས་སུ་གསོལ་བ་དང་། གསེར་དཔུལ་
གཡུ་བྱར་གྱི་འབྱུལ་བ་ཅི་བྱང་ས་རྩོད་ལྟར་གཏོར་ཅིང་བརྒྱུད་ནས་ཐལ་རུལ་རུ་བཟོ་བ་དང་།
ཉིན་མཆོན་མེད་པར་སྤྱོད་གཅེར་བྱར་བཞུགས་པ་དང་། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་རྩ་ཁམས་
ཡི་གེའི་སྤྱོད་རུ་དེངས་པས་གདམས་ངག་གི་ཆོས་ཚུལ་རང་བཟོལ་བ་སྤྱི་པོས་གསེར་དང་པོད་བ་
མཉམ་ཞིང་། དཔུལ་བ་དང་ཞིང་ཁམས་མཉམ་པའི་མཉམ་ཉིད་རོལ་པ་ཆེན་པོའི་གདིང་ཐོབ་
པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཉག་རྩོད་སྤྲ་མ་རྒྱལ་མཆོན་ཟེར་བས་བྲིད་ཀྱི་སྤྲ་མ་སུ་ཡིན་ཞུས་
པས། ང་ཡི་སྤྲ་མ་ཆོས་སྤྱོད་རྩོད་འཆང་ཡིན་གསུངས། ད་ལྟ་བཞུགས་ན་བདག་གིས་མཇལ་དགོས་
ཞུས་ཆོ། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། རིག་སྤྱོད་ཟེར་ཐལ་རྩོད་པ་འདི། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་མ་ཡིན། །འདི་

དང་བྱིད་གཉིས་མངལ་གྱུར་ན། །ཁྲ་མ་གཞན་ནས་འཕྲོལ་མི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱན་
དུ་ཁོང་གི་ཁྲ་མ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རྟོག་ལོ་ཞེས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་
སྐད་གསེང་མཐོན་པོས་འབོད་པ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་དུང་ལྷུང་དུ་མ་ལྷགས་བཞུས་སུ་གྲུབ་པར་
གྲགས་ཤིང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བཞུས་ཁོ་ནའི་ལམ་ནས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཅིག་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །འདི་ཡང་དོན་ལ་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་
ཡིན་ནོ།

མཐར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་སྐྱ་གཤེགས་ཤིང་། སྐྱ་དམར་གདུང་དུ་སྐྱ་
འབྲུམ་སྐང་ལ་བཞུགས་མོད། བོད་དུས་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་མི་བསུན་མང་པོས་དམར་གདུང་དེ་
བཤེག་པས། བྱག་ལག་ཙམ་ལྷུང་དུ་ལྷུས་པ་ནང་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ་གདུང་རྟེན་ཞིག་བཞེངས་པ་སྐྱ་
འབྲུམ་སྐང་དུ་ད་ལྟའང་དངོས་སུ་མངལ་དུ་ཡོད་དོ།

ཁྱེ་སྐྱབས་དགེ་བཤེས་པ་ལྷ་ཀུན་བཟང་།

སྐྱ་བའི་དབང་པོ་ཁྱེ་སྐྱབས་དགེ་བཤེས་པ་ལྷ་ཀུན་བཟང་ནི། རྒྱལ་རོང་ཁྱེ་སྐྱབས་ཀྱི་ར་
གཟིའི་རོང་སྤེར་རབ་ཆོས་མེ་བྱིའི་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1876ལོར་སྐྱ་འབྲུངས། འདི་ལ་རྒྱལ་རོང་དགེ་བཤེས་
ཞེས་གྲང་གྲགས། རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་དམ་པའི་རིགས་སད་ཅིང་། སྟོག་ཚུལ་མེད་དུ་མཁྱེན། སེ་
འབྲས་དང་། རྟོག་སོགས་དབྱུས་སྟོགས་སུ་གྲ་སར་བྱོན། ཚད་མ་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱ། དབུ་
མ། འདུལ་བ། མདོད་སོགས་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་ཐོས་བསམ་མཛད། རྩེ་དཔལ་སྤུལ་ཞུན་འཛིགས་
མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཞལ་སྟོབ་རང་སྟག་གི་གས་རྒྱལ་རོང་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་
པས་གཙོ་བོ་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་མཛད་
པས་ནམ་དཔྱོད་ལྷན་དུ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དུ་གྱུར། གསར་རྟིང་གི་དགོན་སྡེ་ནམས་སུ་གྲ་སྟོར་
ཚོད་པ་མཛད་དེ་ལྷང་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་བཞེས་པས་རྒྱལ་རོང་དགེ་བཤེས་ཞེས་མཁས་པའི་སྟན་
གྲགས་སྟོགས་ཀུན་ཁྱབ། དེའི་དབང་གིས་ཕྱག་དོག་ཅན་གྱི་གང་ཟག་འགས་སྐྱ་སྟོག་ལ་བསྟོན་པའི་

གནོད་པ་བརྩམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་དོ།

དཔལ་ཡུལ་རྣམ་ཀླུ་སྒྲིང་དུ་ཐེབས། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་ནང་རྒྱུད་ཡོ་ག་མྱེ་གསུམ་གྱི་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་མཐའ་དག་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་དཔལ་ཡུལ་བཤད་ཟུ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་ལྷན་པོའི་མཁན་རབས་བཞི་པར་མངའ་གསོལ། འཆད་ཚད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་བཤད་ཟུ་དེར་སློབ་ཆོགས་བསྐྱེད་ཤིང་། སྤྱི་ན་མེད་པའི་ཡུང་རིགས་ཀྱི་སྒོལ་བཅུགས། རང་ཡུལ་ཉམ་ཐག་གི་གནས་སུ་དམ་ཆོས་ཀྱི་སློན་མེ་སྤར་བའི་བྱིར་དུ། ཉིད་ཀྱི་མཁན་ཆབ་ལ་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མངའ་གསོལ། སྤྱི་མ་ཕན་བདེ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་གཟི་རི་དགོན་དུ་བྱོན་ཏེ། པོད་གྱུ་ཞེས་པའི་ས་དེར་ལོ་ཤས་བཞུགས་ཤིང་། དམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། རྒྱལ་མོ་དཔུ་རྡོ་དུ་བྱོན་པ་ལ་ཡུལ་མིའི་བཤོལ་བཏབ་པས་སྟེ་ལམ་བྲག་དཀར་སྟོད་དུ་རི་ཁྲོད་བཟུང་། མཁན་པོ་པཎྜ་གར་དབང་གིས་གཙོའི་དགེ་འདུན་པའི་ཕྱེ་ལ་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཁྲིད་དུ་མ་དང་། གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་དང་། རྡོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་། སྤྱི་གསུམ་རྒྱབ་པ་ཆེན་མོ་དང་། རྟ་སྒྲིང་ཟབ་གཏེར་དང་། སྒྲིང་ཆེན་མཛོད་བདུན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཡུང་གནང་།

གཟི་རི་དགོན་གྱི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ་ལོ་རེ་བཞིན་དུ་གྲུ་ཆང་ལ་དབང་ཆོས་དང་ཡུལ་འབངས་ལ་ཞིང་དབང་དང་། སྤྱི་གནས་ཀྱི་ཡུང་དང་། སློ་ལྷག་རྣམ་བཞིའི་ལྷགས་ཁྲིད་བསྐྱུལ། ཡོ་རྒྱུ་མདོ་སྤྱགས་བསམ་གཏན་སྒྲིང་དང་། སུ་དུམ་དགོན་དང་། བསུ་ཡོ་བདེ་ཆེན་དགོན་རྣམས་སུ་སྤྱི་གསུམ་རྒྱབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་འཇོད་མེད་དུ་ཕབ། མཐར་དགུང་གངས་བདུན་ཅུ་ཙམ་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མའི་ཆོགས་རྣམས་བསུ་མར་ཐེབས་བྱུང་གསུངས་ཏེ་རོ་མཆར་བའི་རྟགས་དང་བཅས་སྐྱུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་སོ།

རྗེ་འདིའི་གསུང་ཆོས་ལ་ཡང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སློན་ལམ་དང་། རྒྱལ་རོང་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་། དམ་ཆོག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་དང་། དམ་ཆོག་བསུས་དོན་པཎྜ་རྒྱ་གའི་ཕྱིང་བ་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་སློན་ལམ་དང་། དཔལ་རིའི་འཕོ་བ་

སོགས་རྒྱ་མ་མཆིས་པར་བཤད་དོ། །ཞལ་སྒྲོབ་ལ་ཡང་དཔལ་ལྷན་མཁན་ཀན་འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩེ་
དང་། མཁན་ཆེན་པུ་གར་དབང་དང་། སྐུ་སྐུ་བྱུ་བཏུན་དང་། བ་ལེ་སྒྲ་མ་མདོ་སྐགས་དང་།
སྐུ་སྐུ་མདོ་སྐགས་སོགས་རྒྱལ་བཏུན་བཤད་རྒྱུ་གིས་འཛིན་པའི་མཁན་ཆེན་རྒྱ་མ་བྱོན་ཏོ།

གདོང་ངེ་མཁན་པོ་འཛིགས་མེད་དཀོན་མཆོག།

སྤེ་སྤྲོད་འཛིན་པའི་དབང་པོ་གདོང་ངེ་མཁན་པོ་འཛིགས་མེད་དཀོན་མཆོག་བཟང་
པོ་འཇམ་ཚུལ་བྲིམས་སྒྲོ་གྲོས་ནི། ཨ་སྒྲོང་ཁང་ཀན་གྱི་འབྲོག་སྤེར། རབ་ཆོས་མེ་བྱིའི་ལོ་སྤེ་སྐུ་ལོ་1876
ལོར་ཡབ་གདོང་ངེ་སྐུ་ལོ་དང་ཡུམ་ཆ་ཁོ་བཟའ་བསོད་ནམས་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སྐུ་སྐུ་བཏུན་མས།
དགུང་ལོ་དགུ་པ་ལ་རྒྱ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་མཇལ་ཞིང་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་མ་ཁྲུས། དེ་ནས་ལྷ་སྐུ་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྐུ་བས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྤོམ་པ་བཞེས། མཆོན་འཛིགས་མེད་
དཀོན་མཆོག་བཟང་པོར་གསོལ། སྤེ་ཆོ་མཁན་པོ་བདེ་མཆོག་ལས་གནམ་ཆོས་སྤོན་འགྲོ་དང་།
གཏུམ་མོ་དང་། རྩོགས་ཆེན་སངས་རྒྱུ་ལག་འཆང་སོགས་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་རྒྱ་མར་
གསན་སྒྲོམ་མཛད། གཟི་འགག་སྐུ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་བ་ལས་ཀྱང་གཞུང་
ལྷགས་མང་པོ་གསན། དགུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་པ་ལ་དབང་མདའི་སྤྲོད་སྐུ་པུ་ལྷང་རྟོགས་རྒྱ་མཆོ་
ལས་སྐུ་བས་འགྲོའི་བྲིད་སོགས་གཞུང་རྒྱ་མར་གསན་སྤྲོད་གནང་།

དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུ་པ་ལ་རྩི་གྲུབ་དཀོན་གསང་ཆེན་དངོས་གྲུབ་དཔལ་འབར་སྤྲོད་རྒྱ་
སར་ཁྲུགས། མགར་བ་མཁན་པོ་འཛིགས་མེད་འོད་གསལ་ལས་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་དངོས་པོ་
ཡང་དག་པར་མཐོས། མཆོན་ཚུལ་བྲིམས་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་གསོལ། མཁན་ཆེན་དེ་དང་སྐུ་ལྷན་མཁན་
པོ་དཀོན་མཆོག་མེ་ཏོག་དང་། ཨ་བྲེ་མཁན་པོ་པུ་དམ་ཆོས་རྣམས་ལས་སྤྲོད་འཇུག་དང་། ཆོད་
མ་དང་། དུ་པར་མཛོད་འདུལ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མདོ་རྒྱན་དང་། འབྲེད་རྣམ་གཉིས་དང་། རྩེའི་
ལམ་སྐགས་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་ཚ་འགྲེལ་དང་། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཚ་འགྲེལ་དང་། དཔལ་
གསང་བ་སྤྲོད་པོ་ཚ་འགྲེལ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་ཐིག་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲ་

མ་སོགས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཆོས་མང་པོར་གསན་བསམ་བཟང་བྱ་དུ་མར་མཛད།
མཚན་མོ་ཟླ་འོད་དང་སྟོན་ཐུར་གྱི་མེ་འོད་ཡན་ལ་དཔེ་གཟིགས་མཛད་ཅིང་། ཐ་ན་ཆུ་ལེན་ཇ་
བསྐྱེལ་སོགས་ཀྱི་རུས་ལ་ཡང་སློ་འཛིན་སྦྱར་སྦྱང་མཛད་དེ་གུས་ཏྲག་གི་བཙུན་པ་དྲག་པོ་གནང་
བས་སྦྱང་འཇུག་ཆུ་ལེན་དང་དབུ་མ་ཇ་རུང་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས། གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་
དཀའ་གནད་ཀྱི་སློ་འདོགས་ཆོད་ནས་མཁས་པར་གྱུར།

སྤྱི་ལུ་མཁན་པོ་སློ་བཟང་ཀུན་ཀྱང་ལས་ཆོགས་ཕྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས།
རྟོ་གྲུབ་ཆེན་ཀུན་བཟང་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དང་མགར་བ་མཁན་པོ་འཛིགས་མེད་
འོད་གསལ་ནམ་གཉིས་ལས་སྤྲ་འབྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་ཆོས་ལྟེ་བཙུན་སྟིང་ཐིག་དང་
མན་ངག་སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་པོའི་ཕྱིང་བྲིད་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་ཤོད་ཚུལ་དུ་གསན་ནས་སྟོན་
སྦྱང་མཛད་པས་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཚུལ་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཐུགས་
རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གོ་བའི་སློ་གྲོས་
ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ལ་སྦྱེ་བོས་དཔོན་པོ་དང་རྩེ་འདི་ནམ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྟོ་གྲུབ་མཁན་ཆེན་ནམ་
བཞིའི་སློབ་རྒྱུད་དུ་བྱོན་མ་ཕྱིང་ཞེས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དེར་རྒྱུང་ལྷར་དུ་གྲགས། མདོ་སྤྲུག་མཁས་
པའི་དབང་པོ་རྟེ་ལུག་དུག་ཆ་སྤུལ་སྦྱ་ངག་གི་དབང་པོ་ལས་ས་རྒྱའི་ཆོས་སྟོར་དུ་མ་སོགས་
གསར་རྟིང་གི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་འབྲང་མཛད་དེ་ཁམས་སྟོགས་སུ་ཕེབས། འཇུ་མི་པམ་སྟོགས་ལས་
ནམ་རྒྱལ་ཡོལ་བ་ཕྱི་ནང་དུ་མཇུག་ནས། ཆོས་བཀའ་དང་དབང་ལྱང་ཁ་ཤས་གསན་ཞིང་། དུག་
ཆ་སྤུལ་སྦྱ་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་བཞུགས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཡང་ལུལ། རང་
དགོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྡེ་ཆོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་ལས། སྦྱང་འཇུག་དང་། སྟོན་རྟེན་གྱི་
དང་། བུམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་དང་། དབུ་མ་དོན་འདུལ་བ་དང་། བཀའ་འབྱུར་རོ་ཙག་གི་ལྷགས་ལྱང་
དང་། སྟིང་ཐིག་དུམ་གཉིས་སོགས་གཞུང་བཤད་སྟོན་གྲོལ་དུ་མ་གསན། གཞན་ཡང་དགུང་
གངས་ཉེར་གསུམ་པར་རྩེ་མདོ་སྤྲུག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྱོད་དང་། གནམ་ཆོས། རྩྭ་

སྤྱིར་པའི་ཆོས་ཆེན་རྣམས་གསལ།

དགྲུང་ལོ་ཞི་བཞི་པ་ལ་ཁམས་སྡེ་དགེ་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱིར་དུ་གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་
པ་ལས་རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་དང་། བྱང་གཏིར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ། དགོངས་འདུས། འཇའ་
ཆོན། བཀའ་བརྒྱད། མདོ་སྒྲུ་སེམས་གསུམ་སོགས་བཀའ་གཏིར་གྱི་མན་ངག་སྤྱིན་བྱེད་མཐའ་ལས་
པ་གསལ། དགྲུང་གྲངས་ཞི་དགུ་པ་ལ་སྦྱབས་མགོན་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་ཆོས་གྱི་
ཟླ་བའི་ཞབས་ལས། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོ་གསལ། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཅི་རིགས་སུ་རྩེ་དེ་
ཉིད་ལས་གནས་ཆོས་དང་། རྩ་དང་། འཇའ་ཆོན་དང་། གཏིར་ཁ་གོང་འོག་གི་བཀའ་བརྒྱད་
སོགས་སྤྱི་འབྱུར་བཀའ་གཏིར་གྱི་ཟབ་ཆོས་སྤྱིན་གྲོལ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཞུས། གཞན་ཡང་ཀུ་ཐོག་སི་དུ་
ཆོས་གྱི་རྒྱ་མཆོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་མདོ་སྤྱུགས་བཀའ་གཏིར་གྱི་མན་ངག་དབང་
ལུང་གྲངས་མེད་པ་གསལ། སྡེ་ཆོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་གྱི་རྩེས་སུ་དར་ཐང་དགོན་
པའི་དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོའི་མཁན་ཁྲི་ལ་དབང་བསྐྱུར། གོང་སྤྱུགས་སེར་གཟུགས་འཛིན་པ་མང་
པོས་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཕྱག་སྟོལ་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ཐན་ལྟས་སུ་བཟུང་ནས་གྲོལ་བ་དང་།
ཁྲིམས་མེད་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ནན་དུར་གྱིས་ཕྱིར་དབྱང་མཛོད། སྦྱབས་མགོན་མཆོག་
སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་འདུལ་བའི་ཕྱག་སྟོལ་གཙང་མའི་རྒྱན་བཟུང་སྟེ་གསོ་དགག་
དབྱར་གསུམ་གྱི་ཕྱག་སྟོལ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་དགོངས་པ་དང་བཟུར་བ་མེད་པ་བཅུགས།

རབ་རྒྱལ་མེ་བྱའི་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1936 ལོར་དར་ཐང་བཤད་གྲུའི་ཁང་ཆོན་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་
ནས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་ཐོག་མའི་མཁན་པོ་མཛོད་ནས་བཤད་བྱ་བཅུ་བཞི་ཙམ་ལ་གཞུང་བྲིད་
གནང་། བཤད་གྲུའི་མཁན་ཁྲི་ལས་བཟུར་རྩེས་ཀྱང་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྟོབ་མ་མང་པོར་རྩོགས་
པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་བྲིད་སོགས་ཆོས་བྲིད་དབང་ལུང་དུ་མ་གནང་བས་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྟོབ་ཆོགས་
མང་དུ་འཕེལ། དར་ཐང་དགོན་འདིའི་བསྟན་བདག་གཉིས་པའི་ཁུར་བཞེས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་
པན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྦྱབས་པས་དར་ཐང་གདོང་ངེ་མཁན་པོ་ཞེས་མཆོན་དང་སྟན་གསལ་རྒྱས།
བཀའ་བསྟན་དུང་འཁོར་ཆེན་མོ་སོགས་ཉེན་གསུམ་ཡང་མང་པོ་བཞེངས། རྩོད་ཁྲི་དར་མང་

པོའི་དགེ་བསྐྱེད་དང་། གྲ་ཚང་ལ་སྦྱ་འབྱེད་མང་པོ་ལན་མང་གནང་། སྦྱ་ཆོ་སྦྱད་ཏུ་འོད་གསལ་
རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་བརྩོན་གནང་བས་ས་ལམ་གྱི་རྩོགས་པ་མཐོན་པོར་
སླེབས། འབྲུང་འབྲུར་མཁུན་པ་སོགས་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ཏུ་མ་མངའོ། །གསུང་ལས་སྦྱིས་པའི་
སློབ་མ་ཡང་ཕྱེ་སྦྱོད་འཛིན་པའི་མཁན་པོ་དང་། ས་ལམ་བརྟེས་པའི་སྦྱ་སྦྱུལ་སོགས་མཁས་པ་
དང་བཟང་པོ་མང་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །དགུང་གངས་ཀྱི་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱིའི་ལོར་དུག་ཆེན་སུམ་
མདོར་རྒྱུ་ཁྱི་ལྷ་ཏུ་གཟུགས་སྦྱ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་མོ།

མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་རྩི་རྩེ་བདེ་ཆེན་སྤིང་བ།

ཚུད་བཤམ་དུས་བབས་ཀྱི་གཏེར་འབྱེན་ཆེན་པོ་མདོ་མང་གཏེར་ཆེན་རྩི་རྩེ་བདེ་ཆེན་སྤིང་
པ་ནི། རབ་ཆོས་ཤིང་མོ་ཕག་གི་ལོ་སྟེ་སྦྱི་ལོ་1875ལོར་ཉེ་ཏྲར་བྲག་མགོའི་འུ་རྩོ་མཁར་ཞེས་པའི་
གྲོང་ཕྱེར་རིགས་སྐྱུགས་འཆང་བ་ཆེན་པོ་གོ་ལ་རྩོན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདུང་རིགས་སུ། ཡབ་ནམ་
མཁའ་འཇིགས་མེད་དང་། ཡུམ་རིན་ཆེན་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་བཅས་སྦྱ་
འབྲུངས། རྩེ་འདིའི་འབྲུངས་ལོ་ནི་མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྦུལ་སྦྱས་ཤིང་ཕག་ལོར་འབྲུངས་པར་
བཤད་པ་དང་། མདོ་མང་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་བྱབ་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་མེ་སྤང་ལོར་
འབྲུངས་པར་འཐད་ཚུལ་དབྱེད་པ་མཛད་འདུག་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྲ་མ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུངས་
ཡོད་ཏེ། གཏེར་ཆེན་རང་གི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད་མ་ལས། ལོ་ཤིང་པོ་བྱི་བ་ཤར་བའི་ཆོ། ཁྱི་ང་
རང་བགྲང་བྱ་ལྷ་བརྩུར་སླེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རབ་ཆོས་ཤིང་ཕག་ལོར་འབྲུངས་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་ཆོས་ཚུ་ཕག་ལ་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་དང་ཤིང་བྱི་ལ་ལྷ་བརྩུ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་བྱི་ལོར་དགུང་གངས་ལྷ་བརྩུར་སླེབས་པར་གསུངས་པ་དང་འགྲིག་པའི་
ཕྱིར་རོ།

ཕྱི་མའི་སྦྱབ་བྱེད་ནི། མཁན་པོ་ཁོང་གིས། གཏེར་ཆེན་གྱི་རང་རྣམ་ལས། ལོ་ཤིང་སྤང་ཏྲར་
ཟླ་གསུམ་པ་ཡི། ཆོས་གཅིག་གི་སྦྲ་རྒྱུ་ཐུན་གསེང་ལ། ཞེས་པ་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུའི་དུས་ཀྱི་སྦྱ་

གོགས་ཀྱི་ལོ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། བྱ་རུའི་ནམ་ཐར་བདེ་ཆེན་གསང་ལམ་ཟེར་བ་ལས། སྤང་གི་ལོ་པ་
བརྒྱ་གཡོན་སྒྲེ་བས་བརྒྱན་ཞོ་རྒྱུ་བདེ་ཆེན་སྤྲིང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་གཉིས་ལ་
བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྷ་བའི་མེ་སྤང་ལོ་བ་ཡིན་པར་འཐད་པར་བརྟུབས་འདུག་མོད། དེ་ལ་
གཏིར་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྩ་སྟབ་བྱེད་ཁ་གསལ་གཞན་ཡོད་མེད་ཆ་མ་འཆོལ་ལོ།

གཞན་ཡང་མེ་བྱི་བ་ལོ་བ་ཡིན་པའི་སྟབ་བྱེད་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཏིར་ཆེན་གྱི་རང་ནམ་
ཆོགས་བཅད་མ་ལས། བདག་རང་ལོ་ཉེར་གཅིག་མེ་སྤེལ་ལ། ཞེས་དང་། གཏིར་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་
དཔལ་རིར་བཞོད་པའི་དག་སྤང་ངོ་མཆར་རྒྱ་མཆོ་ལས། བདག་རྩོ་རྒྱུ་བདེ་ཆེན་སྤྲིང་པར་འབོད་
པ་དེ་ཉིད་རང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ཤིང་འབྲུག་ལོའི་བྱི་བ་ཆེ་བའི་ཉེར་ལྷ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་དབྱེད་
ན་རབ་ཆོས་མེ་བྱི་ལོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་མེ་བྱི་ལོ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རང་ནམ་དང་།
དག་སྤང་ངོ་མཆར་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ཀར་དངོས་སུ་གསལ་བར་ཐོན་པའི་སྟབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་།
མཁན་པོ་ཉེ་པས། དཔལ་རིར་བཞོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། རང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ཤིང་འབྲུག་གི་ལོ་
ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་དྲངས་འདུག་པས་སྟབ་བྱེད་མང་ཕྱིར་དེ་འཐད་པར་བཟུང་རིགས་ནའང་། ལོ་
ཤིང་ཕོ་བྱི་བ་ཤར་བའི་ཆོ། ཁྱི་ང་རང་བཟང་བྱ་ལྷ་བཅུར་སྟེབས། ཞེས་པ་དེས་ཞེ་དགུའི་དགུང་
གོགས་བཀལ་ནས་ལྷ་བཅུར་སྟེབས་པ་ནི་ཐུགས་ལ་གསལ་བར་ཡོད་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ན་གཡང་
ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཤིང་ཕག་རྩ་འབྲུངས་པ་འཐད་དམ་སྟུམ་མོ།

རྩོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་ཕྱིང་ནི། དག་བཙོམ་ཆེན་པོ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན། པཎ་ཆེན་བི་མ་ལ་མི་ཏ།
ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། སོག་པོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། འཕགས་ལྷལ་གྱུ་བ་ཐོབ་ཕག་ཚང་བ།
དཔལ་ཀམ་པ་རུས་གསུམ་མཁུན་པ། ཀུན་མཁུན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར། འབྲས་ལྗོངས་རྩོགས་ཆེན་པ་
ལྷ་བཅུན་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད། ཀམ་དགུ་བ་དབང་ལྷུག་རྩོ་རྒྱུ། མཁས་གྱུ་ཀམ་ཆགས་མེད།
འཇང་དཔོན་འཇིགས་མེད་རྩལ་བྱིམས་འོད་ཟེར་རམ་འཇང་སྤང་སྟོན་པ་རྒྱ་མཆོ། སྟབ་ཆེན་ཀུན་
བཟང་ནམ་རྒྱལ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཞེས་པའི་ངོ་ཐོར་སངས་རྒྱས་པར་རང་ནམ་ལས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་

དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཕྱིར་ཉེར་ལཱའི་མཇུག་མ་དེ་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་སྤྱིར་པས་གསུངས་པར་བཤད་དོ།

དེ་ཡང་གཏེར་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་རང་རྣམ་ལས། སྐབས་སྤྲོ་མ་མཁྱེན་བཅེའི་དབང་པོ་དང་། །
སྟོང་ས་སྐྱའི་རིགས་བྱོན་དག་སྤྱོད་མ། །མཚན་སྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དབང་མོ་སོགས། །ས་སྟོང་སྤྲང་
སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་ཡིས། །མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ང་རང་ལུང་གིས་ཟིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་བཅེའི་དབང་པོ་དང་། །ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་མ་སྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དབང་མོ་རྣམ་
གཉིས་ཀྱིས་གཙོའི་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་མདོ་མང་སྐྱེ་ཆེན་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཡང་སྤྱིད་ཏུ་
ལུང་གིས་བསྟགས། །མདོ་མང་སྤྲོ་མ་གྲགས་པ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྐྱེ་གཏེར་མཛད་དེ་མདོ་མང་
དགོན་ཏུ་གསེར་སྤྱིར་མངའ་གསོལ། དེས་ན་མདོ་མང་དགོན་པའི་གདན་སྤྱི་བཟུང་བའི་དབང་ཏུ་
བཏང་ན་ནི་རྗེ་འདིའི་སྐྱེ་ཕྱིར་ནི། །རང་རྣམ་ལས། སྤྱི་གསུང་རབས་སུ་མ་ཅུ་སོ་ལྔ་ན། །རྟེན་རབ་
བྱུང་སྐྱེན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས། །དེད་སྐྱེ་ཕྱིར་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉོར་འཛི་བྲག་ཅིས་པའི་
ཁྱིམ་གཞིའི་བྱ། །དེ་མཚོག་སྐལ་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན། །དེའི་སྐྱེ་ཕྱིར་གསུམ་པ་ང་རང་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྐྱེ་ཕྱིར་དང་པོ་འཇང་དཔོན་འཛིགས་མེད་ཚུལ་ཁྱིམ་འོད་ཟེར་རམ་
འཇང་སྤང་སྐྱེན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། །སྐྱེ་ཕྱིར་གཉིས་པ་མདོ་མང་སྐྱེ་ཆེན་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དང་།
སྐྱེ་ཕྱིར་གསུམ་པ་གཏེར་ཆེན་ཁོང་ཉིད་དང་། །སྐྱེ་ཕྱིར་བཞི་བ་མདོ་མང་གཡང་ཐང་སྐལ་སྐྱེ་རིན་
པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པ་གོང་ཏུ་སྟོན་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།

དགུང་ལོ་ལྔ་བ་ལ་ཞང་པོ་ལས་ཡི་གེའི་སྤྱི་མོ་ཀ་མད་སྐྱུངས། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་བཙུན་
ཅམ་བཞེན་ནས་སྟོག་བསྟུབས་ནའང་སྟོག་ལགས་པོ་ཞིག་མ་མཁྱེན་པས་ཁོང་ཡང་ཡིད་ཆད་ཅིང་།
ཀུན་གྱིས་སྟོག་མི་ཤེས་པའི་སེམས་བྲལ་བཞིས། དེ་ཏུས་རྣལ་འབྱོར་བ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་
ཟེར་བས་སྐལ་སྐྱེ་འདི་ཡིས་སྟོག་མ་བྱང་ཡང་ནམ་ཞིག་ན་ཐུགས་ནས་ཆོས་གཏེར་བརྗོད་འོང་།
འདི་ལྟོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཆབ་དངོས་ལགས། །གཞན་ཆོས་ཤེས་ཀྱིན་མི་འདུག་གསུངས་ནས་མ་
འོངས་ལུང་བསྟན།

དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཏུས་སུ་དཔལ་རི་པོ་དགེ་ལུགས་པའི་ལུགས་འཛིན་གེའུ་ཆོང་སྟོ་

བཟང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མདུན་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེགས་པར་ཞུས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་། ཆོས་འབྲེལ་དུ་མ་གསན་པས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྒྱབས་ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་མདོ་མང་དགོན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བསྒྱབས་ཤིང་བསྟེན་པ་བྱེ་བ་ཐེམས་པའི་དུས་སུ་མནལ་ལམ་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཡིས་འདིར་ཤོག་ཟེར་བ་གསན་པས་དེར་ཐེབས་པས་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐུ་ཞིག་འོད་གོར་རེར་མཇུག། སྐུགས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་དེར་འབྱུངས། དེ་ནས་བཟུང་མཁུན་རབ་ཀྱི་ལྷོང་བརྗོད་ཏེ་གཞུང་ཆེ་སྤྱ་གང་ལ་ཡང་སོགས་པ་མེད་པར་གྱུར། ཕྱིས་སུ་བསྟེན་པར་རྗོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཀུའུ་ཚང་སྟོ་བཟང་ཡར་རྒྱས་ལས་བཞེས།

དགུང་ལོ་ཆུང་དུ་ཆིབས་ན་ཐུབ་ཅུ་ནས་དགུང་ལོ་ཉིར་གཉིས་བར་དུ་འབྲུལ་སྤྱད་སྐུས་ཆོག་མཛད་དེ་མདོ་མང་དགོན་པའི་གདན་སའི་བྲི་ལ་བཞུགས། དགུང་གངས་བརྒྱབ་པའི་པ་ས་པོ་བྱི་བའི་ལོའི་གོ་ལྷན་ཟླ་བར་སྐར་བཏེགས་ཏེ་རྫོང་སར་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ཅེར་ཐེབས། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཙུན་དབང་པོ་མཇུག། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རུལ་སྐུ་པོར་སྤངས་ཏེ་གཏིར་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལྷ་མའི་ཚ་གསུམ་དྲིལ་སྒྱབ་དང་། ཆོ་དབང་སོགས་ཟབ་བཀའ་དུ་མ་གསན། མཁུན་བཙུན་དབང་པོས་གུ་རུ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་སྐུ་བརྟན་ཞིག་གནང་སྟེ་དེ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་འོང་གསུངས་པ་དང་། རྫོང་ཤོད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པར་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་སྟོ་གོས་མཐའ་ཡས་ལས་གདམས་ངག་མཛད་དང་། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛད་ཀྱི་དབང་ལུང་སོགས་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ཟབ་ཆོས་གངས་མང་པོ་གསན།

དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་སྤིང་དུ་རྗེ་རྒྱ་སྐུལ་པ་ལྷ་མདོ་སྐུགས་བརྟན་འཛིན་གྱི་ཞབས་རུལ་སྐུ་པོས་སྤངས་ཏེ་ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྱོ་བསྐྱེད་རྗོགས་དང་། རོ་པོའི་ཆོས་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅ་དང་། ཆགས་མེད་གཏོ་ཆོགས་པོད་བཞི་དང་། ཆགས་མེད་རི་ཆོས་སོགས་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན། རྗེ་ཨོ་རྒྱུན་མདོ་སྐུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་བྱིན་དང་། རྗོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་དྲོད་རང་འབར་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་དང་། འཇའ་ཆོན་པོད་རྒྱག་དང་། བདུད་འདུལ་ཟབ་གཏིར་པོད་བདུན་དང་། རྟ་སྤིང་གཏིར་ཁ་དང་། པད་སྤིང་གཏིར་

ཁ་དང་། ཀམ་སྒྲིང་པའི་ཟབ་ཚེས་སྒྲོར་དང་། སངས་སྒྲིང་སྒྲ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། སྤ་འགྱུར་
བཀའ་མའི་སྒྲུབ་སྒྲེ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་མཐའ་དག་གསན། དབུ་ལ་པད་ལྷ་དང་། སྒྲུ་ལ་ཚེས་གོས་
དང་། ཕྱག་ལ་བུམ་པ་དང་། རུང་དང་། བོ་ཏི་གཏད་དེ་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྱམས་པའི་
དབང་གནང་ཞིང་ངེས་དོན་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ།

གཞན་ཡང་རྟིང་མ་དང་། ས་སྒྲུ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་པ་དང་། དགེ་ལྷགས་པའི་བཤེས་
གཉེན་རུ་མའི་རུང་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་དང་། རྟིང་མ་རྒྱད་འབུམ་
དང་། རྟིང་ཐིག་ཡ་བཞི་དང་། གཏིར་ཁ་གསར་རྟིང་གི་ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་གསན་བཞེས་
མཛད། མདོ་ཁམས་ཀྱི་གནས་ཆེན་རུ་མར་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་སྟེ་རྟིང་པོའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉམས་ལེན་
མཛད་པས་རྟོགས་པའི་སྒྲོང་བཞོལ། ས་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་གོང་འཕེལ་རུ་གྱུར་ཅིང་། མདོན་ཤེས་སྒྲིབ་
མེད་རུ་འབྱུངས་པ་སོགས་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དབང་ལྷག་རུ་གྱུར།

ཟབ་མོ་གཏིར་གྱི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་དབྱང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་མེ་སྒྲེལ་ལོར་གནས་དཀར་
མོ་སྟག་ཚང་བསམ་གྲུབ་རུ་རྒྱལ་དབང་ལོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱལ་ཐབས་སྤྱི་བྱུག་གི་
དབང་བཞི་རྣམས་པར་བསྐྱར་བའི་ཉམས་སྤངས་བྱུང་སྟེ། ཟབ་ཚེས་དགོངས་པ་འདུས་པའི་གཏིར་
ཞལ་བྱེས་ཤིང་ས་གཏིར་གྱི་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་བཞེས། ས་བྱིའི་ལོར་ཀ་ཀོན་སེཌ་ཡང་རྫོང་རུ་བེ་རོའི་
ཚོ་སྒྲུབ་དང་། རྒྱ་སྟག་ལོར་སྟེ་ལམ་དབང་གི་མཚོ་མོ་ནས་རྩོ་རྩེ་ཕུར་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། ཤིང་
སྒྲུལ་ལོར་བསོ་རྟོག་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ནས་ཟབ་ཚེས་པལླ་རྟིང་ཐིག་དང་། ལྷགས་བྱིའི་ལོར་
ཤར་གཉན་པོ་གཡུ་ཅེའི་རྩོ་ལྷགས་མཚོད་རྟེན་ཡང་རྫོང་ངམ་ཁེ་མི་འགྱུར་རྩོ་རྩེའི་ཕུག་པ་ནས་
གཤེན་རྩེའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། མེ་འབྱུག་ལོར་ཉོར་ཡུལ་ཟལ་ལུང་སྟག་ཚང་གསར་ཕུག་ནས་དམ་
ཚོས་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་དང་། ས་རྟ་ལོར་སྤྱིད་རྩོད་བསམ་གྲུབ་བདེ་ཆེན་ནས་ཟབ་མོ་གཏིར་གྱི་
ཁ་བྱང་དང་། ས་ལྷག་ལོར་ཐོད་ཅོག་ནོར་བུ་སྒྲུབ་གསུམ་ནས་བྱ་རུའི་སྒྲུ་ཚབ་ནོར་སྒྲུབ་དང་། ཤིང་
བྱིའི་ལོར་ལྷ་རོང་ཨེ་བྲག་ནས་བྱ་རུ་དྲག་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། ཤིང་སྒྲང་ལོར་འདན་ཡུལ་པལླའི་
རི་བོ་ནས་རྟ་མགིན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། ལོ་དེའི་ལྷ་བ་བཞི་བའི་ཚོས་བཅུར་རུ་དམ་གངས་ཁྲོད་

ནས་བཀའ་བརྒྱུད་འདུས་པ་དང་། ལོ་དེའི་རྒྱལ་ཁྲིའི་ཆོས་བརྒྱུ་ལ་འཁོས་ནས་སྤངས་བྲག་ནས་བེ་
རོའི་ཐུགས་ཐིག་དང་། མེ་སྟག་ལོའི་མགོ་ཁྲིའི་ཆོས་བརྒྱུ་གཅིག་ནས་སྒྲགས་མཁར་ཆེན་གནས་ཀྱི་
བྲག་རིའི་ཁོང་གསེང་ནས་མཆོ་རྒྱལ་གསང་ནས་དང་དབུ་ཕྱོན་དང་། ཆོས་ཉི་ཤུའི་མཆོན་མོར་
སྒྲགས་མདའ་མཆོ་རྒྱལ་སྤྱི་མཆོ་ནས་མཆོ་རྒྱལ་ཟབ་ཏིག་དང་། སྐུ་བརྟན་བཏོན་པ་སོགས་ཟབ་
གཏིར་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱས།

སྐུ་ཆེའི་སྟོང་ཅམ་ལ་རེས་དབེན་རིར་འགྲིམ་ཞིང་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་དང་།
རེས་མདོ་མང་དགོན་གྱི་གདན་གྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་སོགས་གང་ལ་གང་
འདུལ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། དགྲུང་གུངས་ལྷ་བརྒྱུ་ཅམ་ནས་སྟག་ལུང་དང་། འབྲི་
གུང་། བསམ་ཡས། ཡར་ལུང་སོགས་དབུས་སྟོགས་ཀྱི་གནས་ཆེན་རུ་མ་དང་། རྒྱ་གར་དང་། བལ་
པོ། སྤུང་ལུ་འབྲས་མོ་ལྗོངས་སོགས་གནས་རེས་མེད་རུ་བྱོན་ཏེ་སྐྱབ་པ་དང་ཟབ་གཏིར་གསར་
བའི་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་ཆོས་ཆར་པ་བུ་སྟེ་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རིག་འཛིན་གྱི་ཞིང་རུ་དྲངས་པའི་
འཕྲིན་ལས་བསྐྱུངས་སོ།།

དེ་སྟོན་རྗེ་སྟོང་རུ་ཕེབས་རུས་ཤིག་ལ་འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་རུ་མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་བཀའ་རུ་མའི་དཀའ་གནད་ལ་དྲི་བ་དྲི་ལན་དང་གདམས་ངག་ཞུན་མཐར་བཅད།
མི་པམ་རིན་པོ་ཆེས་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐུ་དང་པོ་ཏི་དབུ་ལ་བཞག་སྟེ་དགོངས་རྒྱུད་རྟོགས་པས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ཡང་སྤུང་ལུ་འབྲས་མོ་ལྗོངས་ཀྱི་གནས་སྟོན་ཐེངས་གསུམ་པ་འབྲེད་པའི་
ལུང་བརྟན་དང་ཉམས་སྤངས་བྱུང་བ་ལྟར་རབ་ཆོས་ཤིང་གྱི་ལོའི་རྒྱ་སྟོང་ཁྲི་བར་ལི་ཁོག་ནས་སྤར་
བཏིགས་ཏེ་སྟོང་སྟོགས་སུ་ཕེབས། ལམ་བར་རུ་དཀར་མཛེས་ཨ་མུབ་ལྷ་དཀར་དཔོན་ཆོང་གུ་རུ་
ཙྰ་གསུམ་མོར་ལྟའི་ཆོས་སྐྱོར་གྱི་ཆོས་བདག་རུ་ལུང་གིས་ཟིན་པས་ཁྲི་བ་ཕྱེད་ཅམ་ལ་དེར་
བཞུགས་ཏེ་ཆོས་དེའི་སྤྲིན་གྲོལ་ཡོངས་རྫོགས་བཀའ་གཏད་མཛད། ཕྱི་དགའི་སྤྲིང་ཆོང་རྒྱལ་པོས་
གདན་ཞུས་ལྟར་དེར་ཕེབས་ཏེ་སྤྲིང་ཆོང་རྒྱལ་པོ་ནི་ཁོང་གི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའི་སྟོན་མ་གསུམ་གྱི་
ཡ་གྲུལ་རུ་ལུང་གིས་ཟིན་ཕྱིར་གུ་རུའི་ཐུགས་སྐྱབ་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་གྱི་ཆོས་བདག་རུ་བསྐྱུངས་

ཏི་ཆོས་དེ་དང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་མང་པོ་ལེགས་པར་གནང་ཞིང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་དེར་བཞུགས།
དེ་ནས་རྫོགས་ཆེན་ལྷ་བ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྗེས་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་རྫོགས་ཆེན་
དགོན་རུ་བྱོན། དེར་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་བཞུགས། རྫོགས་ཆེན་ལྷ་བ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གྲུ་བུ་དོ་
རྗེ་གོ་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་གྱི་ཆོས་བདག་རུ་ལུང་གིས་ཟིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིན་གྲོལ་ཡོངས་རྫོགས་
ཕུལ། རྫོགས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་དབང་བཀའ་འགའ་རེ་གསན་པ་སོགས་སྤྲུགས་ཡིད་གཅིག་
འདྲེས་སུ་གྱུར་ཏི་རྫོགས་ཆེན་ལྷ་བ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སློབ་མར་གྱུར། སྤོན་རུ་མཁན་ཆེན་
གཞན་དགའ་རིན་པོ་ཆེ་མུར་པའི་ཆོས་བདག་དོ་རྗེའི་ལྷགས་ལྷན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་རུ་གྱུར་པས་
ཆོས་སྐྱོར་དེ་ཉིད་གཏད་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་གཏོར་གྱི་བདག་པོ་ཙུ་བའི་སློབ་མ་བརྟུ་གསུམ་དང་།
ཡལ་ག་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་ཉེར་ལ། འབྲས་བུ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་། མཁྱིལ་པའི་
སྤྲུན་ལྷན་ནམ་ལྷ་དང་། དོ་རྗེའི་ལྷགས་ལྷན་ནམ་པ་གསུམ་། དཀྱིལ་འཁོར་འཛིན་པའི་བདག་
པོ་བརྟུད་། ལས་ཅན་ཆོས་བདག་བརྟུ་བྲག་ལ་། ཟབ་གཏོར་ཆོས་འདི་གཏད་ཆུ་བྲས་། ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་ངོ་།

དེ་ནས་འདན་ལུལ་པ་ཐུག་ཏུ་ཟླ་བ་ཤས་སྐྱབ་པ་མཛད། རག་ཤུལ་ཨ་ལུམ་དགོན་རུ་
ཟླ་བ་ལྷ་ལ་བཞུགས་ཏི་ཁོང་གི་གཏོར་ཆོས་པ་ཐུག་སྟེང་ཐིག་གི་སྐྱབ་པ་དང་ཆོས་བརྟུན་གར་འཆམ་
བཅས་བརྟུགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཟབ་རྒྱས་བསྟུལ། ཁྲོམ་ཆོགས་འདུས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱིས་
ཆོམ་པར་མཛད། ལྷག་ལུང་དགོན་རུ་ལྷག་ལུང་ཅེ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོའི་འབྲི་ལྷག་ཀར་འབྲུག་
གི་སྤྲུལ་འདུས་པ་རུ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དང་། འབྲི་གུང་དགོན་རུ་དགེ་འདུན་པའི་འདུས་པ་
ཤིན་རུ་མང་པོ་ལ་རིན་ཆེན་གཏོར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྤྲིན་བྱེད་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བཀའ་བརྟུད་
པའི་ཆོས་སྐྱོར་རུ་མའི་སྤྲིན་གྲོལ་གནང་ངོ་།

དེ་ནས་སྟོ་བྲག་སོགས་གནས་ཆེན་རུ་མར་གནས་འབྲེལ་བཞག་ཅིང་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་
པོ་བཀྲ་ཤིས་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏི་སྤྲས་ལུལ་འབྲས་མོ་ལྗོངས་ཀྱི་གནས་སྐོ་གསུམ་པ་
བྲེས་ཤིང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོས་གཏོར་སྟོན་གྱི་ཞབས་སྤྱི་པོར་སྤངས་ཏི་དབང་ཆོས་ཞུས་ཤིང་།

འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་ལྷེ་དང་སྐྱབ་ཁང་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅིས་ཏེ་ལྷེ་མིག་རྣམས་གཏེར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱ་གཏད་དེ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་མ་དང་། བརྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་མཛད་དེ་དམ་ཆོས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོས་གཙོའི་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་གསར་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པས་འབྲས་ལྷལ་གྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད།

རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་དང་། དྲ་ཁོད་ལུང་པོའི་རི་སོགས་གནས་རྟེན་རྣམས་ལ་མངལ་ཕྱག་རྒྱ་ཕེབས། དེ་ནས་ཉེ་གནས་ཕྱག་མཛོད་པད་འཁོར་དང་། མདོ་མང་སོག་སྐུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིར་བོད་ལྷལ་མདོ་མང་དགོན་རྒྱ་བྱོན་དགོས་པའི་རེ་བ་ནན་མོ་ཁྱས་མཐར་གཏེར་སྟོན་ཕེབས་བཞེད་མེད་པ་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་ལྷལ་འབངས་བཅས་པ་ལ་གཏེར་སྟོན་མི་བཞུགས་པ་ལ་འདོད་པ་མེད་བཞིན་ཆེབས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་བོད་རྒྱ་ཕེབས། གཙང་ས་རྒྱ་དགོན་དང་ཁད་ཉེ་བའི་ས་ཞིག་རྒྱ་སྤེབས་རྒྱས་དེར་ཞག་མལ་བཀྲིས། བང་བར་གཏེར་སྟོན་གྱི་དབུ་བསྐྱངས། དགུང་གྲངས་ང་བཞི་བ་རབ་རྒྱལ་ས་འབྲུག་ལོའི་ཁྲམས་སྟོད་ལྷ་བའི་ཆོས་བརྩ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1928ལོར་ས་གཡོ་བ་དང་། འཇའ་འོད་གཟིམ་གྱུར་ལ་ཟུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱས་ཏེ་དཔལ་རི་པ་ལྷ་འོད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་རྒྱ་གཤེགས་སོ།

དེ་ནས་མདའ་དཔོན་ཁྱུང་རམ་པ་སོགས་སྐྱོན་བདག་རྣམས་སྤེབས་ཏེ་གདུང་ལྷ་སར་དྲངས། དེར་ཞུགས་ལ་བཞུས་ཤིང་དགོངས་རྫོགས་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱབས། དེ་ནས་ཕྱག་མཛོད་པད་འཁོར་དང་། སོག་སྐུལ་གཉིས་ཀྱིས་གཏེར་སྟོན་གྱི་གཏེར་རྫས་དང་། གཏེར་ཆོས་རྣམས་དང་། མཆོད་ཆ་ཆ་ཆ་དང་། བ་བཟའ་ཆ་ཆ་དང་། དྲེུ་གཅིག་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་རྫས་ཡོད་དོ་ཅིག་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་། རྗོ་ཁང་། བསམ་ཡས། སྤྱིན་སྤྱིང་། རྗོར་བུ། རྟག་ལུང་། འབྲི་གུང་། མཚུར་ཕུ། ས་རྒྱ། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ་སོགས་དབུས་གཙང་གི་འདུས་སྡེ་གནས་ཆེན་རྣམས་ལ་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་རྩེར་མཆོད་འབུལ་ཆོས་བཅོལ་བཀྲིས། ཡོན་བདག་འགའ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏེར་ཆོས་རྣམས་སྤར་རྒྱ་བཏབ། འབྲས་ལྗོངས་དང་། འབྲུག་ལྷལ་དང་། ཁུ་རུ་རོང་དང་། རྟ་སྟོ་

ལ་རྒྱལ་མང་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་མའི་དགོན་པ་དུ་མར་གཏིར་སྟོན་གྱི་གཏིར་ཆོས་གསར་བའི་
རྒྱལ་མཆོད་གསར་དུ་བཅུགས་པ་སོགས་གཏིར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོག་བསྐྱེད་སོ།།

གཏིར་སྟོན་འདི་ནང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོ་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་བ་
དང་། རྟོན་དུར་རྒྱུག་གི་སྐུ་སྐྱེད་བཞེས་པའི་དགེ་སློང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པས་མཇུག་
ཆོད་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་མི་དད་པ་དང་མི་འདུད་པ་མེད་པས། ཐེགས་ཆོད་ཀྱི་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་
དང་། དཔོན་ཆེན་དང་། མི་དྲག་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་སྤྱོད་བོར་བཀུར་བ་དང་ཟབ་གཏིར་གསན་པ་
གྲངས་མེད་པ་ཡོད་ལ། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་བདག་སློབ་མའི་ཆོགས་ཀྱང་རྫོགས་སྤྱུལ་
ལྷ་བ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྩེ་དང་། བཅུན་ཆེན་གཞན་དགའ་རིན་པོ་ཆེ། ཨ་ལག་གཟན་དཀར་
བ་པ་བླ་དངོས་གྲུབ་རོལ་བའི་དོ་རྩེ། རྟོག་ལུང་ཅེ་སྤྱུལ་རག་དབང་དཔལ་ལྷན། རྟོག་ལུང་མ་རིན་
པོ་ཆེ་ཐེག་མཆོག་འཇིགས་མེད་དཔལ་བོ་དོ་རྩེ། མདོ་མང་སྤྱོད་མ་གཤམ་པ་བསྟན་འཛིན། སྟོ་འཛི་
གཏིར་སྟོན་ཡི་ཤེས་འབྱུང་གནས། རྒྱ་འཕགས་སྤྱོད་མ་གྱུ་ལི་གྱན་བཟང་ཡི་ཤེས་སོགས་སྤྱོད་ཆེན་
དམ་པ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱོན་ཏོ།།

ཆུ་སྐྱེད་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱོད་དབྱངས།

རྟོན་རག་སྤྱོད་བའི་དབང་པོ་ཆུ་སྐྱེད་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱོད་དབྱངས་ནི། དཔེ་ཡག་ལི་
སྐར་དུ་སྤྱོད་འབྱུངས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་བའི་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་
ཆོས་སྤེལ་ཨེ་མེད་མདོ་སྤྱོད་ཐེག་མཆོག་བཤད་སྤྱོད་དར་རྒྱས་སྤྱོད་དུ་ཆོགས་ལ་ཞུགས། ཡོངས་
གཤམ་སྤྱོད་ཆུ་མགུར་སྤྱོད་མཐའ་ཆུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོད་ཆེན་ཐེན་ལ། རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་སྟོན་སྤྱོད་ཀྱི་བག་
ཆགས་སད་ཅིང་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་འབར། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་དང་། ཆོས་སྤྱོད་འཕྲིན་རྒྱལ་གྱི་རག་
འདོན་སོགས་ལ་འབད་རྩིས་ལ་མ་དགོས་པར་སོགས་མེད་དུ་བྱང་རྒྱལ་པར་གྱུར། བཀའ་དགོངས་
ཡུར་གསུམ་དང་། བེད་གདོང་གྱུ་དྲག་སོགས་རྟེན་མའི་རྒྱལ་ཐབས་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོ་ལ་བྱང་བས་

སྐྱབ་མཆོད་དང་ཤོད་ཆོག་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སློ་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ལས་ཡི་གའི་དཔེ་ལ་
གཟིགས་མི་དགོས་པར་གྲགས། དཔལ་ལྷན་བའི་སྐྱག་བཞེས་ལྷར་གྱི་གཏོར་བཙོ་འབྱུང་རྒྱུ་དང་།
དབྱངས་ཏྲ་སྐྱག་ལེན་དང་། གར་ཐིག་རྩལ་ཆོན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར།

ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་ཐུལ་རྒྱ་མཆོད་དང་། ཀོང་
སྐུལ་པ་སྤྲ་གར་དབང་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་དང་། རྒྱ་སྐུལ་པ་སྤྲ་མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་
ལས། ལུ་ཏྲ་གས་དང་། ལྷན་ངག། མདོན་བརྗོད། སྤྲ་ཀ་ལུ་པ་དང་ཅན་བ། ཐེབ་སྦྱོར། སྤྲ་ཆིས།
འབྱུང་ཆིས། ལྷ་རིས་རི་མོ། ཆོ་ཡི་རིག་པ་བཅས་སྟན་མོང་རིག་པའི་གནས་ཆེ་སྤྲ་ཀུན་ལ་སྐྱངས་
པས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པར་གྱུར། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀུ་ཐོག་
མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམས་ལས་སྦྱོད་འབྱུག་དང་། ཐོས་གསུམ། དབྱ་མ། མཛོད་སོགས་
མདོ་སྤྲུགས་གྱི་གཞུང་ཆེན་མང་པོར་སྐྱངས། ཞུན་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་ལས་གནམ་ཆོས་སྦྱོན་
འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྒྱུགས་ཆེན་སོགས་དཔལ་ལྷན་བའི་སྐྱག་བཞེས་ལྷར་གྱི་གདམས་ངག་
སྦྱིན་གྲོལ་མཐའ་དག་གསན།

སྒྲིམ་བེན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེན་དེ་དག་དང་། རྒྱུ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེའི་དབང་པོ་དང་།
ཀྱབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་རྣམས་ལས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འབྱུར་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
སློང་ཆེན་མཛོད་བདུན། ལྷིང་ཐིག་ཡ་བཞི། མཛོད་ཆེན་རྣམ་ལྷ། རྟིང་མ་རྒྱུད་འབྱུམ། རྒྱུགས་པ་
ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཆེན་བཅུ་བདུན། རོང་ཐོམ་བཀའ་འབྱུམ། དཔལ་སྐུལ་བཀའ་འབྱུམ། མི་པམ་གསུང་
འབྱུམ་སོགས་གྱི་སྤྲུགས་ལུང་དང་། སྤྲ་འབྱུར་བཀའ་མ་དང་། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད། བཀའ་
བརྒྱུད་སྤྲུགས་མཛོད། སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་བདུས། གནམ་ཆོས་ཟབ་གཏིར། འཇའ་ཆོན་གཏིར་ཁ།
རྒྱའི་གཏིར་ཁ། བདུད་སློང་ཟབ་གཏིར། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་གསུམ། སྤྲ་མ་དགོངས་འདུས།
དགོངས་པ་ཟང་ཐལ། ཀར་སྤིང་ཞི་ཁྱོ། མ་ཏིའི་མེང་གདོང་། ཁམས་བྱོན་མགོན་པོ་སོགས་གྱི་སྦྱིན་
བྱེད་དབང་དང་། གྲོལ་བྱེད་ལུང་གི་རིམ་པ་དུ་མ་གསན་པས་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཤིང་ཏྲ་བརྒྱུད་གྱི་དབང་
ལུང་གདམས་བྲིད་རྣམས་མ་གསན་པ་མེད་པའི་བཀའ་གཏིར་གྱི་བརྒྱུད་པའི་མཛོད་ཆེན་པོ་དང་།

མན་ངག་གི་སྒོལ་ཕྱགས་ལྟ་བུར་ཕྱུར་པའི་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

ཁྱད་པར་དུ་ཡི་དམ་ལྷག་པའི་ལྟ་བུ་མའི་བསྟེན་སྒྲིབ་མཛད་པས་གངས་ཚད་ཉགས་ཀྱི་
བསྟེན་པ་རྫོགས་པའི་ཁར་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྷགས་བསྟེན་དུང་ཕྱུར་སོགས་སུ་ཁོང་བ་བསྐྱས་པས་སྒྲ་མ་
ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་སྟེ་ཆ་གསུམ་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྱག་ཕྱུར་བ་དང་། ཉ་མགིན། སང་གདོང་། ཕྱག་རྩོད།
གཤིན་རྗེ། ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ཆོ་དཔག་མེད། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སོགས་ལྟ་སོ་སོའི་བསྟེན་སྒྲིབ་
ཚད་དུ་འབྱོལ་བས་བཀའ་གཏིར་སྦྱི་དང་རྒྱད་ལྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟེན་སྒྲིབ་ཆ་ཚང་རེར་འབྲེལ་
མ་བཞག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཕྱུར། ཁྱད་པར་དུ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟེན་པ་དུང་ཕྱུར་གཅིག་བསྟེན་
པས་ཉགས་ཐོན་ཏེ་ཡི་དམ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེལ་བས། དྲག་པོ་
མངོན་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ལ་དབང་འབྱོར། ཕྱག་སྟོན་མཚུབ་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟ་ཐང་ལ་འབྲེལ་
བ་དང་། ཡུལ་སྡེའི་ཞིང་པ་ལ་སེར་བ་བསྐྱངས་པས་བགྲང་བྱ་དུ་མར་སེར་འབྲུ་རྟོག་གཅིག་སར་
རྒྱང་མ་བརྒྱག་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་། སྟགས་རྒྱས་ཁྱད་པར་བ་བསྟེན་པའི་གྲགས་པ་འབར་
བས་ས་སྦྱོང་ལྡེ་དགེ་རྒྱལ་པོས་དབྱའི་མཚོད་གནས་སུ་བཀྱར་ཏེ་ལོ་རེ་རེའི་སྤྱང་རིམ་མཛད་པ་
པོར་གདན་དྲངས་སོ།

དཔལ་སྤྱངས་དགོན་དང་། དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་སོགས་སུ་དྲག་པོ་མངོན་སྦྱོང་གི་ལས་
མནན་གཏད་འཕང་གསུམ་དང་། དམོད་འདེབས་ཚོད་གཏོང་དང་ཐ་ན་གཏོ་མདོས་ཡན་གང་
དགོས་ལ་ཁོང་གདན་འདྲིན་ཞུ་སྒོལ་ཆགས་ཤིང་། སྟགས་པ་རྒྱས་ལྡན་ཟེར་བ་ནི་ཆུ་ཁྲ་ཆོ་བརྟན་
འདྲ་བ་དགོས་ཞེས་བསྟགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱུར་ནོ། །ཁོང་གི་སྒྲིབ་གནས་དཔེ་མར་ལི་སྐང་
ལུང་པ་ཅ་སྒྲིབ་ཕྱག་གཅིག་ཡོད་པའི་བྲག་ཕྱག་རོས་ལ་མཚན་མོ་གཟིམ་སྤངས་ཏེ་བསྟོམས་པས་
དབུ་བརྟེན་པའི་གནས་དེར་ལུས་ཀྱི་ཆོ་དྲིག་སོར་གང་ཙམ་ཆགས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།

ཨེ་ཤྲི་དགོན་གྱི་ཆོགས་བཞུགས་རྩོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་ཁྱར་བགྲང་བྱ་དུ་མར་བཞེས་
པ་དང་། ཨེ་ཤྲི་དགོན་དུ་གྱ་ཅུ་པ་སྤྱེ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཟང་གསེར་གྱི་སྒྲིབ་རྟེན་མཐོ་ཚད་ཅན་སྟོང་
སྒྲིབ་གཞུངས་འཇུག་ཚད་ལྡན་ན་བཟའ་ཞལ་གསེར་ཅན་སྤྱས་ལེགས་བཞེངས། རིན་ཆེན་གཏིར་

མཛོད་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པའི་གསུང་འབྲུམ་སོགས་པོད་བརྒྱ་ལྟག་རྟེན་འཛོག་དང་། དཔལ་
སྤངས་དགོན་རྒྱ་གསུང་འབྲུམ་སྒྲོར་པོད་བརྒྱ་ལྟག་དང་། གནམ་བྲག་དགོན་རྒྱ་དེ་ལྟར་དང་། དེ་
ལ་སོགས་པའི་དགོན་མེ་རྒྱ་མར་གསུང་འབྲུམ་སྒྲོར་སོགས་གསུང་རབ་གྲངས་མང་རྟེན་འཛོག་
གནང་བར་བཤད་དོ།

སྟན་ངག་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་གཞིའི་རྩིས་སུ་རྒྱུ་པའི་འདེགས་འཛོག་སྤྱོད་ཏེ་
ས་གསུམ་གྲུབ་པའི་འཁོར་བསྐྱར་ཆེན་པོ་སྤྱོད་དཔོན་གྱ་རྒྱ་པུ་རྒྱལ་པོ་ལ་རྣམ་ཐར་གྱི་ལམ་ནས་
བསྐྱེད་པའི་འཆི་མེད་མཆོ་འབྲུངས་རྒྱལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་དོ་མཚར་རྒྱ་མཆོའི་འཇིངས་སྐུ་
ཞེས་པ་རིག་འཛོན་ཆེན་པོ་གྲུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཆོས་ཟད་གདོད་མའི་ལྷོང་རྒྱ་ཟད་པ་དང་མི་སྤྱོད་
བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་རྒྱ་བརྟེས་པའི་གནས་སྤྱན་སྤྱུང་ཆོགས་པ་བརྟེན་པོ་ལྟ་རི་འོད་གསལ་
སྤང་ག་ལ་བ་དེར་གསར་རྒྱ་བཅམས་པ་ནི་དེ་སྤྱི་བྱུང་མ་ལྟོང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ཅིག་རྒྱ་དེར་
རྒྱས་མཁས་དབང་རྒྱ་མས་བསྐྱེད་བརྗོད་གྱི་མེ་རྟོག་འཐོར་བཞིན་མཆིས་ལ། རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་
ལེགས་ཤིང་ཆོག་སྟན་པའི་གཞི་ཡི་སྤྱོད་། དེ་སྤྱི་བྱ་རིན་པོ་ཆའི་བརྟོད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རྒྱ་མ་ཞིག་མཆིས་མོད། སྟན་ངག་མེ་ལོང་མའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་པའི་རྒྱན་གྱིས་
སྤྱོད་པའི་གྱ་རྒྱའི་བརྟོད་པ་ནི་གངས་རིའི་སྤྱོངས་འདིར་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ།

དེས་ན་འདི་འདྲའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞིག་བྱོན་པ་ནི་རང་རེ་དཔལ་ལྷན་པའི་རྒྱན་རྒྱ་
གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། རྟོགས་བརྗོད་འདི་ལྷགས་བྱ་ལོའི་རྒྱལ་ལྷ་བ་ནས་བྲིས་ཤིང་
ནག་པ་ལྷ་བར་མཚུག་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་དེ་ཡང་དོ་མཚར་ཏེ། ལྷེབ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་དོན་བཞི་
མཆིས་པའི་སྟན་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་ལྷ་གཉིས་ལྟག་ནས་བཅམས་བེན་པས་རྒྱས་སྤང་བར་སྟན་ངག་
དེ་འདྲ་བྲིས་པའི་བྲད་ཆོས་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་ཆོས་ཁ་ཤས་ཡོད་ཚུལ་
འདུག་ཀྱང་ད་ལྟ་ནི་གྱ་རྒྱའི་རྟོགས་བརྗོད་དེ་སྤྱོད་དགེ་པར་ཁང་ཆོས་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་རྒྱ་སྤྱོད་
མོའི་རྒྱས་ནས་ཤིང་པར་ལ་འཁོད་པ་ད་ལྟ་འང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་མངལ་
བར་དགོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་འདུག་གོ།

ཁོང་ནི་མཛད་འཕྲིན་མཐར་ཕྱིན་ནས་དགུང་གངས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རུས་རབ་བྱུང་
བཅུ་རྒྱུ་པའི་ལྷགས་འབྲུག་ལོ་རྒྱུ་ལོ་1940ལོ་ཡས་མས་ཅམ་པར་ལི་སྐང་སྐབ་གནས་བྲག་
ཕུག་ཏུ་སྐྱེ་བར་གཤེགས་སོ། །དེ་ཡང་བཤད་སློབ་ལ་དཔེ་མར་ལུང་པ་ལ་འགོས་ནད་ཀྱིས་མི་
མང་པོ་ཤི་བས་ནད་ངན་དེའི་རྒྱན་གཙང་པའི་ཆེད་ཏུ་འགོས་ནད་ཀྱིས་གཤེགས་པའི་ཚུལ་མཛད་
ཅིང་། ཁོང་གཤེགས་མ་ཐག་ནས་ནད་ངན་དེ་རྒྱན་ཆད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་དོ། །མཁན་ཆེན་ངག་གི་
དབང་པོས་སྐྱེ་སྤང་ཞིག་བྱས་པའི་ནང་ཏུ་རྩ་སྐྱ་སྐྱེ་བ་འདིའི་ཕྱི་མར་སྐགས་པ་རུས་ལྷན་ཞིག་ཏུ་
སྐྱེ་བ་བཞེས་དགོས་པ་དང་། དེ་བརྗེས་ནས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིར་གྱུ་ཏུ་པ་བླའི་བྱགས་ཀར་
ཐེམ་འགྲོ་ཞེས་པའི་བྱག་བྲིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།

གཏེར་སྟོན་རིན་ཆེན་སྤྲིང་པ།

གཏེར་ཆེན་པ་བླ་སྤྲིང་པའི་རྣམ་འབྲུལ་གཏེར་སྟོན་རིན་ཆེན་སྤྲིང་པ་ནི། པ་བླ་བཀའ་ཐང་
གི་ས་རྟགས་གཏེར་གྱི་འབྲུང་རུས་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལས། དབུས་པའི་འདུན་མ་གཅིག་རྒྱུ་ས་ཤོར་
སྐག་ཏུ་དམ་ཉམས་བརྒྱད་སྐྱུལ་བསྟན་པ་རྒྱས་ཡུན་རིང་མཁྱིན་ཐང་གོ་རོ་བྲག་གི་གཏེར་ཁ་འདི་
མི་བཞག་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བསྟན་ནས་བྱུང་ཏུ་གཏེར་སྟོན་རིན་ཆེན་སྤྲིང་པ་ཞེས་བྱ་འབྲུང་ཏུ་
ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པར་གཏེར་སྟོན་རང་གི་གཏེར་ལུང་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་སློ་
གྲོས་མཐའ་ཡས་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔའ་པོ་རྩོ་རྩོ་སྐགས་ཀྱིས་གསུངས་ལ།
སྤྲིང་རྟིང་མ་སྤྲིའི་ཆོས་འབྲུང་རྣམས་སྤྲིང་འདིས་བསྟན་པའི་རིན་ཆེན་སྤྲིང་པ་ནི་ལོ་རོ་དཀར་
པོའི་ཆོ་གོང་ཏུ་འབྲུངས་པའི་རིན་ཆེན་སྤྲིང་པའམ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་ཞེས་
བྲགས་པ་དེ་ཡིན་པར་ངོས་བཟུང་འདུག་ལ། གཏེར་སྟོན་དེས་ཀྱང་འབྲི་ཐང་གོ་རོ་བྲག་ནས་
འཇམ་དཔལ་རྒྱ་གར་ལྷའི་ཆོས་སྟོར་གཏེར་ནས་སྐྱུ་དྲངས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྐུལ་རྒྱུད་ནི་
བཀའ་བརྒྱུད་པའི་མཁན་ཆེན་དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་སྤང་བའི་སྐྱེ་སྤང་དག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་
གཅིག་གིས་གཏེར་སྟོན་མཆོན་དང་གཏེར་གནས་འདྲ་བ་སྐྱེ་གཉིས་རེ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་སྤྲིད་

པས་འགལ་བར་ནི་མི་སེམས་སོ།།

རྗེ་འདི་རབ་ཆོས་མེ་སྒྲུང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1877 ལོར་གསེར་ཁོག་དུ་ཡབ་སྟོ་འཛིན་ཀུན་བཟང་དང་།
ཡུམ་གྱ་རུ་སྟོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་སུ་ངོ་མཆོར་བའི་ལྷས་བཅས་སྐྱེ་འབྱུངས། མཆོན་ལ་མགོན་པོ་
བཟླ་ཤིས་ཞེས་གསོལ། རྗེ་འདི་མ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཁྲག་འཁུང་བདུད་འཛོམ་
སྒྲིང་པར་དགོངས་བརྟགས་ཞུས་པས། སྐྱེས་བུ་བྱུང་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན། སྐྱ་ན་རྒྱུང་
དུའི་དུས་ནས་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་གཙོ་བོ་ལྷག་པའི་ལྷ་རབ་འབྱུངས་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དེ་པོ་སོགས་བྱུང་ཆོས་དུ་མ་མང་ལ།

གཙང་སྒྲུང་སེངྒེ་དགོན་དུ་ཆོགས་སུ་ཞུགས། མཆོན་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་
གསོལ། ལྷ་མ་རྟོགས་ལྷན་པ་ལ་གཙུག་ལུང་སྤུལ་བས་མཆོན་བསོད་ནམས་ཆོས་འཛིན་ཞེས་
གསོལ། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་དང་། དཔལ་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོང་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྒྱུངས།
གནམ་ཆོས་སྟོན་འགོ་དང་། ཅ་རྒྱུང་དང་། རྗེས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རི་ཆོས་
གསུམ་གྱི་ཚྭ་བྲིད་གསན།

དགྲུང་གངས་བརྩུ་གསུམ་པ་ལ་སྐྱེ་ཡི་གཅེན་པོ་བླ་མ་དྲི་མེད་དང་མཉམ་དུ་ཁམས་
ཚྭ་གས་བརྒྱུད་དབྱས་ཚྭ་གས་སུ་གནས་སྟོར་ལ་ཕེབས། ལམ་བར་ནས་རྫོང་སར་དུ་རྗེ་འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་བཙུན་དབང་པོ་པལ་ལོད་གསལ་མདོ་སྒྲགས་སྒྲིང་པར་མཇུག། བྱོང་ཆོའི་གས་ན་
གཏིར་སྟོན་ཞིག་ཡོད་པ་སུ་ཡིན་གསུངས། ཁོང་གིས་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དེ་པོ་ཚུལ་འགའ་
ཞུས་ཤིང་ཤོག་སེར་སྤུལ་བས་དགྲེས་ཚུལ་ཆོད་མེད་མཛད་ཅིང་། མོན་ཡུལ་དུ་བྱོན་ན་ལགས་པར་
ལུང་བསྟན། བཟང་བུ་གཉིས་ལ་དབྱས་མཇུག་མཛད། བསམ་ཡས་མཆོད་རྟེན་དམར་པོའི་བྱུང་དུ་
དག་པའི་སྤྲང་ངོར་ཉང་རལ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་
འདུས་པའི་དབང་བཞི་རྗེས་པར་བསྐྱར་ཞིང་མཆོན་ལ་དཔལ་འབྲིན་ལས་འགོ་འདུལ་ཅལ་
ཞེས་གསོལ་བ་སོགས་དག་སྤྲང་དཔག་མེད་བྱུང་ཞིང་ཕྱིར་པ་ཡུལ་དུ་ལོག།

ཆུ་འབྱུག་ལོར་སྐར་མ་ཡུམ་དང་། གཅེན་པོ་སྟོབས་དབང་དང་། མགོ་ལྷག་གི་གནས་

སྒྲོ་བ་མང་པོའི་འཁོར་དང་བཅས་དབུས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤངས་གཉིས་པར་ཕེབས། བཅོན་མང་སྒོ་
བཞི་ནས་གཏིར་ཁ་མང་པོའི་ཁ་བྱང་དང་། ལྷང་བསྟན་རྟེན། སྒོ་བོ་ག་གནམ་པ་སོགས་སྡེ་དཔོན་
འགའ་ཡིས་ཞབས་ཏྲིག་དང་བསྟེན་བཀྱར་ཅི་རིགས་སྤྲུལ། གནས་ཆེན་ནམས་སྤྱུ་བ་པ་མཛད།
ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར། གཏིར་གྱི་ལྷང་བྱང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། སྒོ་བོ་རྒྱ་ལའི་སྤྱ་གདོང་ནས་
གཤིན་རྗེ་ཀིང་བདུད་མཆེད་ལྡ་དང་། ཟུར་མཁར་རྡོ་ཡི་མཆོད་རྟེན་ནས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
བསམ་ཡས་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་ནས་འཇམ་དཔལ་ནག་པོ་དང་། ལྷ་རྒྱ་ཁང་ནས་རྟ་མགིན་ནག་
པོ་དང་། སྒྲུ་པོ་ལྷ་རྒྱ་མཁར་ནས་གཤིན་རྗེ་དང་། འབྲི་མང་ཀོ་རོ་བྲག་ནས་ཡང་ཕྱར་དང་། བྲག་
མཁར་རྒྱ་ནས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱགས་སྤྱུ་བ་སྤྱ་མེད་དོན་རྡོགས་འདུས་པ་དང་། མོན་བུམ་
མང་ནས་པུ་སྤྱིང་ཏིག་སོགས་གཏིར་ཁ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྤྱོད་བྱངས།

གསེར་ལྷ་ཅེ་སྤྱུ་ལྷ་སྤྱ་མཁུན་བཅེའི་ཞལ་སྒོ་བ་འཁྲུལ་ཞིག་ཡོན་ཏན་དཔལ་བཟང་དང་།
པད་སྤྱིང་གསུང་སྤྱུ་ལྡ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤྱོད་གསར་དཔོན་སྒོ་བ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
གྲོགས་དན་མཛད་པས་སྒྲོ་མོན་དང་། དབུ་གཡོར་དང་། ལྷ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱུ་འགྲོ་དོན་ཤིན་ཏུ་
རྒྱས། དད་ལྷན་ནམས་ལ་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་ཅི་རིགས་བསྟུལ། ལྷུ་གྲུ་ཅེ་སྤྱུ་བ་གནས་སྤྱ་
མཆོད་འབྲུལ་གནས་འབྲེལ་དང་། ལྷང་པར་དུ་བུམ་མང་མོན་ལྷུ་གྲུ་སྤྱུ་བ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
གནས་འབྲེལ་དང་། བསྟེན་སྤྱུ་བ་ཆོགས་མཆོད་མང་དུ་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་ལྷ་ལྷན་
དུ་ཕེབས། རྡོ་བོའི་དུང་དུ་སྤྱག་མཆོད་མཛད། ཀོང་སྟོང་དྲི་མེད་ལ་ཁར་པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པས་ཞལ་
གཟིགས་ཏེ་གདམས་ངག་གནང་བ་དང་། འབྲོག་ལྷང་དགའ་བ་ལྷང་དུ་མཆོད་རྟེན་བདེ་བྱེད་
བཅེགས་པའི་དུང་དུ་འཕགས་བོད་ཀྱི་རིག་འཛིན་མང་པོས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གདམས་ངག་
མང་པོ་གསན་པའི་སྤྱང་བས་མཆོན་དག་སྤྱང་དང་ལྷང་བསྟན་མང་པོ་བྱང་། སྒོ་བོར་རྡོ་ལ་
ཞབས་རྗེས་བཞག་ཅིང་གྲུ་དུའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཀྱང་བཞེངས། ཁམས་སྤྱ་ཕེབས་ཏེ་སྡེ་དགེ་ཨ་ལོ་ཁ་
སྤྱིང་དུ་མཁན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར་དང་མཇལ་ནས་གདམས་པ་མང་པོ་གསན།

དགུང་གྲངས་བཅུ་དགུ་པར་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྱུ་གྱི་དུང་དུ་བྱོན། གཏིར་གྱི་ལས་འབྲོ་

སད་ཚུལ་ཞུས་ཤིང་གཏིར་སྒྲོམ་ཤོག་མེར་སོགས་སྤྱན་བསྟར་ཡུལ་བས་ལེགས་སའི་དབྱུགས་
དབྱུང་དང་བཅས་ཆོད་མའི་གཏིར་སྟོན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཀོང་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས། བྱིད་དཔལ་
ཡུལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་ཡིན་ཕྱིར་དཔལ་ཡུལ་བས་གཏིར་རྟིང་ལས་གཏིར་གསར་ལ་སྤྱགས་
དག་ཆེན་པོ་མི་མཛད་ནའང་དེར་ཐེབས་ཞེས་འཕྲིན་ཡིག་བཅས་དཔལ་ཡུལ་དུ་བཏང་།

དེ་ནས་དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་དུ་ཐེབས། རྗེ་ཙོ་རྒྱན་མདོ་སྤགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་
མའི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་ཐོར་སྤངས་ཏེ་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་གནས་ཆོས་དང་། རྩ་དང་། འཇའ་ཆོན་དང་།
བདུད་འདུལ་ནམས་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་དང་། རྗེ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་འདུམ་
དང་། གཏིར་སྟོན་མ་ཏི་རྩའི་མེད་གདོང་དང་། མཆོག་སྒྲིང་སྤྱགས་སྤྱབ་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་
དང་། བསམ་ལྷན་དང་། སྤྱགས་སྤྱབ་ནམ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྤྲིན་གྲོལ་ནམས་བགྲང་བྱ་གསུམ་ཀྱི་
ཡུན་ལ་གསན་པ་དང་། སྤྱི་ཆེན་ཉིད་གཏིར་སྟོན་འདིའི་ཆོས་བདག་དུ་མངའ་གསོལ་བ་ལྟར་
གཏིར་ཆོས་ནམས་ཡི་གེར་དབབ་པའི་གྲོགས་དན་མཛད། མངའ་རིས་པའི་ཆེན་དང་། རིག་
འཛིན་འཇའ་ཆོན་སྒྲིང་པོ་ལྟར་ཉེན་རབ་བྱུང་གི་གཏིར་སྟོན་མཛད་དེ་དཔལ་ཡུལ་དགོན་ཆེན་དུ་
གཏན་བཞུགས་མཛད་ན་ལེགས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་བསྩལ་རྟོ། །སྟོང་ར་ཅམ་མདོ་དང་སྤྱགས་སངས་
སོགས་སུ་ཐེབས་ཏེ་མི་གྲི་ཤི་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་བཅད། བྲག་མཁར་ཆུ་ནས་བདུད་ཚི་ཆོས་སྤྲན་དང་
ཕ་ཐེན་གྱི་རྩོ་རྗེ་སྤྱ་གང་བ་ཞིག་གཏིར་ནས་བཏོན། ཏྲ་མགྲིན་གསང་འདུས་ཀྱི་ལྷེར་སྤྱ་གཉིས་
བཞེངས་ཏེ་བརྩ་གོ་རི་ཁྲོད་དང་། དཔལ་ཡུལ་དགོན་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ།

གཙང་སྤྲད་སེམྱེ་དགོན་གྱི་ཉི་ཆར་ལྷ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་ཀྱང་འགྲོ་དོན་མ་བྱུང་བར་ལོག་
ལྷ་དང་སྒོ་སྤྲར་བྱེད་མཁན་བྱུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱགས་སུ་ཏེ་གཞན་དུ་ཐེབས། ཉོར་བྲག་དཀར་
སྤྱལ་སྤྱི་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། དབྱང་ལོ་ཉེར་བདུན་པ་རྒྱ་ཡོས་ལོར་ཨ་འཛོམ་ཆོས་སྤྲར་དུ་བྱོན།
འབྲུག་པ་འགྲོ་འདུལ་དཔའ་པོ་རྩོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཀུར། ཁོང་གིས་ཆོད་མའི་གཏིར་
སྟོན་དུ་བསྤྱགས་ཏེ་ཟབ་གཏིར་འཕྲིན་པའི་བསྤུལ་མ་མཛད། དི་མ་སྒྲིང་ཐིག་དང་། སངས་རྒྱས་
མཉམ་སྦྱོར་དང་། ཁྲ་འབྲུག་གཏིར་མའི་སྤྲན་སྤྲ་དང་། ཀུན་རིག་དང་། མི་འབྲུག་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱབ་

ཐབས་དང་། རྫོགས་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་སྒྲིམ་མེད་རང་གྲོལ་སོགས་གཏིར་ཆོས་ཆོས་ཆོན་བཞི་
བཅུ་ཙམ་པལ། དགྲུང་གངས་སོ་གཅིག་པར་གྲུ་གྲུ་རྫོགས་ལྡན་ཤུག་སྤྱི་མཐུན་དུ་ཐེབས་ཤིང་
དབང་ཆོས་གསན། ལྷ་བྲག་གི་གཏིར་བཞེས། མར་ཐེབས་ཏི་ཡིད་ལྷུང་ལྷ་མཆོ་ནས་སྒྲོལ་མའི་སྤྱི་
ཆེ་བ་གཅིག་གཏིར་ནས་བཏོན། འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་དུ་རྩོམ་སྤྱི་ཆག་གི་གནས་དེ་སྤྱི་
རི་ཏུ་ལྷ་ཐོའི་གནས་ཆེན་དུ་ངོས་བཟུང་ཞིང་གནས་ཡིག་མཛད་པ་སོགས་འདི་སྐོར་རྣམས་གཏིར་
ཀྱང་མང་དུ་བཞེས་ཤིང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགྲོ་འདུལ་དཔལ་པོ་རྩོམ་ལས་སྤྱིང་ཐོག་ཡ་བཞི་
དང་། གསང་མཛོད་ཡང་རྫོགས་དང་། བྱང་གཏིར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། ལྷ་མ་ཡང་ཏིག་
དང་། རྫོགས་ཆེན་རྩོམ་སྤྱིང་ཏིག་དང་། ཆིག་ཆོད་ཀྱན་གྲོལ་དང་། ལྷེ་བཅུན་སྤྱིང་ཏིག་དང་།
མཁའ་འགྲོ་གསང་འདུས་དང་། ཀྱན་དགའ་འབྲུམ་པའི་གཙུག་བྱིད་དང་། མན་ངག་མཛོད་དང་།
དོ་ཏུ་མཛོད་དང་། བྱིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མ་དང་། རང་གཏིར་ཡང་ཏིག་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱར་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་། བྱད་པར་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གསང་བྱིད་
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསན་ཏི་སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་རྫོགས་མེད་རིག་པའི་
རྒྱལ་ཐབས་བྱིན་ཏོ།

སྤྱི་ཕྱི་ཅི་རིགས་སུ་འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་སྤོ་གྲོས་མཐའ་ལས་ལས་འཇའ་ཆོན་དཀོན་
མཆོག་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་སོགས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་དང་། རྫོགས་སྤུལ་ལྷ་པ་ཐུབ་བཏུན་ཆོས་ཀྱི་
རྩོམ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་དང་། མཁའ་པོ་བསོད་ཆོས་ལས་ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་དང་།
ཡིད་བཞིན་མཛོད་དང་། དོན་བྱིད་སྐོར་གསུམ་དང་། ལྷ་མ་ཡང་ཏིག་དང་། ལྷེ་གསུམ་རྣམ་ངེས་
དང་། སྤྱོད་འཇུག་དང་། དབུ་མའི་སྐོར་ཆོན་པ་འགའ་དང་། ཀ་རི་ཀླ་དང་། བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་
དང་། བྱུ་ལས་རབ་རྩལ་གྱི་ཟབ་གཏིར་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་མང་པོ་གསན། འཇུ་མི་པམ་འཇམ་
དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཆོས་འབྲེལ་ཅི་རིགས་དང་། གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་
འདུས་པ་ལས་སངས་སྤྱིང་སྤྱི་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་ཆ་ཆོད་གསན། མཁའ་ཆེན་ངག་
དབང་དཔལ་བཟང་ལས་སྤྱོད་ཆེན་མཛོད་བཏུན་དང་། དལ་གསོ་སྐོར་གསུམ་སོགས་དང་། ལྷ་མ་

ཀུན་བཟང་དཔལ་འབྱོར་ལས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷགས་ལུང་གསན།

མཁན་པོ་སྟོབས་ལྷན་ལས་སྦྱོར་འབྲུག་དང་། རྩོད་མགོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསོ་
བྱེད་སྒྲན་གྱི་སྒྲོར་དང་། སྟན་ཤུལ་ཨ་གྲགས་ལས་སྐར་ཅིས་གྱི་སྒྲོར་སོགས་དམ་པ་མང་པོ་ལས་
སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ཟབ་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སུན་མོང་རིག་གནས་དང་། བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་
བཀའ་གྲངས་མང་གསན་སྦྱོར་མཛད། བེ་རྩ་ལོར་རག་ཆབ་དང་། ཉོར་པོ་སོགས་སུ་དགེ་བསྐྱེལ་
མང་པོ་དང་། ཀུམ་ལོ་ཁྱེད་མཛའ་སྒྲོར་ལ་ཕེབས། བདེ་གོ་རི་ཁྲོད་དུ་རྩེ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་
ཉི་མ་དང་མཛའ་ཞིང་གཏེར་གསར་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་འགའ་ཞིག་སྤུལ། དཔལ་ལྷུལ་དགོན་ཆེན་དུ་ཆོ་
དབང་དང་། སྒྲན་སྒྲུབ་སྒྲིན་གྲོལ་སོགས་བསྐྱེལ། རྒྱགས་སངས་དགོན་དུ་འདུས་སྡེ་དང་དད་
འབངས་ལ་དབང་ཆོས་མང་པོ་དང་། དགེ་བསྐྱེལ་སྤྲོ་ཆོགས་མཛད། བདེ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སྤྱོ་
གཤེགས་པར་དགོངས་རྒྱུ་མཛོད་འབྲུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ངོ་།

ས་སྤྱེལ་ལོ་ནས་བཟང་བྱ་ལ་རྩོགས་ཆེན་གངས་ཁྲོད་དུ་སྐྱབ་པ་མཛད། ཨ་འདྲོ་མ་
འབྲུག་པ་ཡབ་སྐུ་དང་། བྱེད་པར་དུ་རྒྱལ་སྐུ་འགྱུར་མེད་དོ་རྩེར་གཏེར་ཆོས་རྣམས་བཀའ་
གཏད་མཛད། དེ་ནས་གོ་འདྲོ་དང་བྲག་གཡལ་གྱི་སྤྱོད་སུ་ཕེབས། སུར་ཐང་ལྷ་ཁང་བསྐྱར་གསོ་
དང་། ལ་གདོང་དགོན་པ་བྱག་བཏབ། ལྷང་ལྷ་དགོན་སོགས་ལྷུལ་གྱུ་མང་པོར་འཇའ་ཆོན་དགོན་
མཚོག་སྤྱོད་འདུས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་རྒྱས་པ་དང་། ཁྲོམ་དབང་དང་། སྒོན་འགྲོ་ཆོས་སུན་དང་། སྐྱབས་
སྒོམ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྒོམ་དང་། འཕོ་བའི་གདམས་པ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་བསྐྱེལ།
ཉག་སྐྱབ་བྱང་རྒྱལ་རྩོ་རྩེ་སོགས་ལ་རང་གཏེར་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་རྣམས་གནང་། ལྷུལ་མི་རྣམས་ལ་དགེ་
སྐྱབ་སྤྱིག་སྤྱོད་གི་སྐྱེལ་མ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་དང་། ཨ་མི་དེ་ལ་རྒྱུར་གྱིས་གཙོའི་དུང་སྐྱབ་མང་
པོའི་རྒྱན་ཚུགས་པ་སོགས་འགྲོ་དོན་ཤིན་དུ་རྒྱས། སྤུལ་པའི་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོར་ཀུན་གྱིས་ཚུད་
མེད་དུ་བཀྱར། བྱག་རྩལ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་དཔལ་ཞི་རྒྱུ་ཀྱི་དགོན་པ་རྣམས་སུ་བྱག་འབྱེད་དང་།
རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་སྤྱོད་སུ་སྤུལ་ཏེ་རྒྱུང་ཅམ་ཡང་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་མཛད། རྩེ་འདི་ལ་གཏེར་ཆོས་
པོད་ཉི་ཤུ་ལྷག་བཞུགས་ཤིང་། རྩེ་འདི་ལས་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་བདུད་ཅི་བཞེས་མཁན་མཁན་ཆེན་ངག་

དབང་དཔལ་བཟང་དང་། རྗེ་ཨོ་ཀྱན་མདོ་སྤགས་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་
འདུལ་དཔལ་ལོ་དོ་རྗེ་སོགས་ཉིད་ཀྱི་སླ་མ་འགའ་དང་། ཉག་སླ་བྱང་ཆུབ་དོ་རྗེ་དང་། རྟུགས་
སངས་མཁན་ཆེན་པུ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། རག་མགོ་མཆོག་སྤུལ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བཏྲན་
བཤད་སྤྱབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྦྱིས་བྱ་མང་དུ་བྱོན་ཏོ།

མཐར་དགུང་གངས་བཞི་བརྩ་པ་རབ་ཚོས་མེ་འབྲུག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1916ལོའི་མགོ་ཟླ་བར་
མཁྱིས་པ་ཁྲ་ཡ་ལྟ་བུའི་སྟན་གཞི་ཞིག་བཞེས་པ་ལ་རྒྱན་བཞག་སྟེ་འབས་རིམ་དང་། གསོ་དབྱང་
གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕན་པར། ལོ་དེའི་རྒྱལ་ཟླ་བའི་ཚོས་ཉིར་ལྟ་ལ་དོ་མཚར་བའི་ལྟས་དང་བཅས་
དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས། གདུང་ཞུགས་ལ་ཐུལ་བས་གདུང་རུས་ལས་རིང་བསྐལ་
འབྱུངས་པ་སོགས་གོལ་ཉགས་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།

རག་མགོ་མཆོག་སྤུལ་ཐུབ་བཏྲན་བཤད་སྤྱབ་རྒྱ་མཚོ།

འདུལ་འཛོམ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རག་མགོ་མཆོག་སྤུལ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བཏྲན་
བཤད་སྤྱབ་རྒྱ་མཚོ་ནི། རབ་ཚོས་ས་ཡོས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1879ལོར། གོ་འཛོམ་ཨ་ནག་དུ་རྟོགས་ལྷན་ལྷན་
བྱུང་རིག་འཛོམ་ཀྱི་དཔོན་རིགས་སུ་ཡབ་མི་སྟོན་པུ་དབང་དྲག་དང་། དུམ་ལྷན་བྱུང་མཚོ་
གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱུ་འབྱུངས། སྤྱི་ཆུང་བུའི་དུས་ནས་ཀྱང་མོས་གུས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཐུགས་རྒྱད་ལ་ལྟན་སྦྱིས་སུ་མངའ་བ་སོགས་དམ་པའི་རིགས་སད་པའི་བྱང་ཚོས་དུ་མ་ལྟན། ཨོ་
ཀྱན་མདོ་སྤགས་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མས་རག་དགོན་ཀྱི་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་པུ་བྱ་བུའི་ཡང་སྤྱིད་དུ་
ངོས་བཟུང་ཞིང་རག་མགོ་དགོན་དུ་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ། རྗེ་འདི་ཀམ་ཆགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་
འབྲུལ་ཡིན་པར་ཡང་བཤད། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་དང་། ལུང་དང་། ལུ་སོགས་ཡིག་རིགས་མང་པོ་
དང་། ཚིས་དང་། གསོ་དབྱང་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་པལ་ཆེར་སྦྱོང་བ་མཐར་ཕྱིན་མཛད།

དགུང་གངས་བཅོ་ལྔ་ཅམ་ནས་དཔལ་ཕུལ་དུ་ཕེབས། རྗེ་ཨོ་ཀྱན་མདོ་སྤགས་ཚོས་ཀྱི་ཉི་
མ་སླ་མར་བཞེན། སྤྱི་ལོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྗེས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། གནམ་

ཆོས་སྒྲིབ་འགྲོ་དང་། ཙ་རྒྱུད་དང་། རྩོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆར་སོགས་རི་ཆོས་གསུམ་
དང་། ལུན་ཁང་དང་། བྲ་ཁང་དང་། སྤྱ་སྤྱོད་དང་། མི་ལམ་སྤྱོད་བ་དང་། ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་བ་
སོགས་ནང་ཆོས་ལཱའི་བྲིད་སོགས་གསལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བླེ་བཅུན་སྒྲིང་ཐིག་དང་། གནམ་
ཆོས་དང་། རྩ་རྒྱལ་གྱི་ཟབ་གཏེར་དང་། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྒྲིབ་བྲེད་སོགས་
བཀའ་གཏེར་སྤྱི་དང་། བྱི་བྲག་དཔལ་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གྲོལ་ཡོངས་རྩོགས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་
ཚུལ་དུ་གསན། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ལས་ཆོས་འབྲེལ་ཅི་རིགས་གསན་པས་
ཁོང་གིས་བསྟན་འགྲོར་སྒྲིབ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་མཛད།

གྲུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་བཀའ་མའི་ཆོས་སྐོར་པལ་ཆེར་དང་།
གནམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་བྲིད་སོགས་སྒྲིབ་གྲོལ་མང་དུ་གསན། བྲུང་པར་དུ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགྲོ་
འདུལ་དཔལ་པོ་རྣེ་རྒྱུ་རིག་འཛིན་སྤྱི་ཆོགས་རང་གྲོལ་ལས་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། ཐི་མ་
སྒྲིང་ཐིག་དང་། པ་ལྷའི་སྒྲིང་ཐིག་དང་། སྤོང་སྒྲིང་སྒྲོལ་འགྲོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མའི་ཟབ་བྲིད་དང་།
རྩེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་གསར་ལས་ལོ་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་དགོངས་གཏེར་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་དབང་
ལུང་དང་། བྲུང་པར་དུ་བྲིད་ཡིག་དང་སྟན་བརྒྱུད་ཟབ་བྲིད་སོགས་སྒྲིབ་གྲོལ་པལ་ཆེ་བ་བུམ་པ་
གང་བྱོའི་ཚུལ་གྱིས་གསན།

གཏེར་སྒྲིབ་རིན་ཆེན་གྲིང་པ་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་གསར་པོ་དེ་ཤི་ཤིའི་སྒྲིབ་གྲོལ་སོགས་
ཟབ་བཀའ་མང་པོ་དང་། མཁྱིན་བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་ལས་གདམས་ངག་མཛོད་དང་། རྒྱལ་དབང་
ལཱ་བའི་དག་སྤྱང་རྒྱ་ཅན་ཉེར་ལཱ་དང་། སྤྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཏུས་ཀྱི་སྒྲིབ་གྲོལ་སོགས་དང་། བཀའ་
ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་ལས་ཡང་གསང་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སྟན་བརྒྱུད་དང་
བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་འཕྱར་མེད་རྣེ་རྣེ་ལས་སྒྲིང་ཐིག་ཡ་བཞིས་གཙོའི་སྒྲིབ་གྲོལ་ཤིན་དུ་
མང་པོ་དང་། རྒྱགས་སངས་མཁན་ཆེན་པ་ལྷ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ལས་སྤྱོད་འཕྲུག་དང་། མཛོན་པ་
མཛོད། རྩོམ་གསུམ། གསང་སྒྲིང་། བུམས་ཆོས་སྤེལ་སོགས་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་
མཛད། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཕྱར་རིན་པོ་ཆའི་ལུགས་ལུང་ཡང་གསན། རག་མགོ་དགོན་གྱི་སྤྱི་མ་

ཀུན་བཟང་སློ་གྲོས་དང་། རྩོགས་ཆེན་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་ལྷན་གྲགས། མཁན་པོ་གཞན་པན་
ལེགས་གྲུབ་སོགས་ལས། གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྟིང་པོ། ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་ནམས་བཅས་རྩོགས་པར་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་པས་མང་ཐོས་ལྷུང་གི་
གཏེར་མཛོད་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཆལ་འབར། གྲུབ་པའི་ས་མཐོར་གཤེགས།

རག་མགོ་དགོན་གྱི་གདན་སའི་ཁུར་བཞེས་ཤིང་འདུས་ཐེ་དང་དད་འབངས་ལ་སྟེན་
གྲོལ་གྱི་ཆོས་ཆར་དཔག་མེད་དང་། གཞན་ཡང་། རྩོང་སར་མཁྱེན་བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་ལ་གནམ་
ཆོས་དང་རྒྱའི་ཆོས་སྒྲོར་ཡོངས་རྩོགས་དང་། རྒྱུད་གསང་བ་སྟིང་པོའི་བཀའ་སློལ་བྱུར་བ་ཡབ་
སྲས་ནས་མཁྱེན་བཅེ་གོང་མར་ཉེ་བརྒྱུད་དུ་བབས་པ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྤུལ་དང་། མཁན་ཆེན་
ཤེར་བཟང་ལས་གསན་པའི་བཤད་རྒྱུན་གནང་བས་མཛོན། དུལ་གྱི་མང་པོར་བྱབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱར་བས། གསུང་གི་བདུད་རྩི་བཞེས་པའི་ཞལ་སློབ་ཀྱང་སློས་ཟིན་གྱི་མཁྱེན་
བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་དང་། ཨ་འཛོམ་རྒྱལ་སྲས་འཕྱར་མེད་དོ་རྗེ་སྤྱུ་མཆེད་དང་། ཀམ་ཐེག་མཆོག་
སྟིང་པོ་དང་། རག་དགོན་སྤྱུ་རྩུང་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་ནམ་རྒྱལ་དང་། མཁར་ལེགས་སྤུལ་
སྤྱུ་པཎྜ་ཀུན་བཟང་རང་གྲོལ་དང་། ལུར་མང་ཀམ་མི་འཕྱར་དང་། མི་ཉག་ཅེ་ལེ་སྤྱུབས་མགོན་
སོགས་མཁས་གྲུབ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུར་བྱོན། གསུང་ཆོས་པོད་བཞི་ཙམ་བཞུགས།
མཐར་དགྲུང་གངས་གོ་བཞི་པ་རབ་རྒྱལ་རྒྱ་བྱིའི་སྟོན་ལྷའི་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་སྤྱི་ལོ་1972ལོར་དོ་
མཚར་བའི་ལྷན་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བཟུས་སོ།

རྒྱགས་སངས་ཆེ་སྤུལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས།

མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་རྒྱགས་སངས་དཔལ་ལེ་སྤུལ་སྤུལ་ཆེ་སྤུལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་
སློ་གྲོས་ནི། གྲུང་འགོ་ཆང་ཞེས་པའི་བྱིམ་དུ་རབ་བྱུང་བཙེ་ལུ་པའི་དབྱར་སྤྱུ་འབྱངས། རྗེ་རྒྱ་སྤུལ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས་ཨ་དམ་མཁར་སར་ཆོ་དབང་སྤྱུ་མའི་
ཡང་སྤྱིད་དུ་དོས་བཟུང་། ཨ་དམ་མཁར་སར་ཆོ་དབང་སྤྱུ་མ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེན་ཀམ་འཕྱར་མེད་

དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲོབ་ཏུ་བྱུར་པའི་རྟོགས་ལྡན་ཆེན་པོ། དུལ་མི་
ཀུན་གྱིས་ཆིས་པོ་ཆེར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་གྱིར་རྟུགས་སངས་ཆེ་
དབང་སྐུལ་སྐུ་དང་། བསྐྱུས་པའི་མཚན་ལ་ཆེ་སྐུལ་ཞེས་འབོད་པ་དང་། དཔལ་བེ་སྐུལ་སྐུ་ཡང་
ཟེར། དེ་ནི་རྟུགས་སངས་གདན་རབས་དྲང་སྲོང་ཆུན་པོའི་བདེན་གཏམ་ལས། རབ་བྱུང་བཙུ་ལྔ་
པའི་དཔའ་བོ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ལོར་མཚན་དཔེའི་པར་བཞད། ཅེས་བྲིས་འདུག། དེ་ལྟར་ན་སྐུལ་
སྐུ་དེས་དབྱང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྩས་སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་བཞེས་པར་ཐལ་བས་གཞོད་དེ། རྒྱ་སྐུལ་
སྐུ་སྒྲིང་ནམ་ཐར་སྐལ་བཟང་ན་བའི་བཅུད་ལེན་ལས། འཇང་སྒྲིང་སྐུལ་སྐུ། རྟུགས་སངས་ཆེ་
དབང་སྐུལ་སྐུ་བཅས་དགེ་ཚུལ་བཅུ་དྲུག །དགེ་སྲོང་ཉི་ཤུ་བསྐྱབས། ཞེས་རབ་བྱུང་བཙུ་ལྔ་པའི་
ལྷགས་སྐུལ་ལོར་རྟུགས་སངས་ཆེ་དབང་སྐུལ་སྐུ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གནང་བར་བཤད་
འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་ལ་མ་མཐའ་ལོ་
བདུན་ལོན་དགོས་པས་ལོ་ན་གཉིས་པའི་རྩས་སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་ཟེར་བ་གནས་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་རྒྱ་སྐུལ་སྐུ་སྒྲོད་ནམ་ཐར་ལས། དགོན་ནང་ཆེ་དབང་སྐུ་མས་གཙོའི་གདན་
འདྲེན་ཞུ་མཁན་འགའ་རེ་སར་ཕེབས། ཞེས་རབ་ཆེས་ལྷགས་ཏེ་ལོར་རྒྱ་སྐུལ་རྟུགས་སངས་སུ་
ཕེབས་རྩས་ཆེ་དབང་སྐུ་མའི་སར་ཕེབས་པར་བཤད་པས་དེ་རྩས་ཆེ་དབང་སྐུ་མ་ཞལ་བཞུགས་
ཡོད་པ་ཤེས་ཕྱིར། རྗེ་འདི་དགེ་ཚུལ་སྐུ་བ་ལོ་ནས་ཡར་དེད་བཟང་བྱ་བདུན་གྱི་ཡར་སྡོན་རུ་
འཁྱུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྟུགས་སངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེར་བཤད་པ་དེ་ནི་མི་འགྲིག་པར་ཤེས་པར་
བྱལ།

གང་ལྟར་ཡང་ཆེ་སྐུལ་གྱིས་རྗེ་རྒྱ་སྐུལ་པལླ་མདོ་སྐྱགས་བསྟན་འཛིན་ལས་གནམ་ཆོས་
ཟབ་གཏིར་ཆ་ཆོང་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་བདེར་འདུས་པོད་དག། གཤེན་རྗེ་ཁྲོ་ཆུ། ཀྱང་ཀྱང་།
འཇའ་ཆོན་ཆེ་སྐྱབ། རྟ་སྤྱིང་ཏེ་དམར། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོའི་སྤྱིན་བྱེད་འཕྲད་ཆོད་རང་གྲོལ་སྐྱགས་
དབང་ལུང་མན་ངག་རུ་མ་གསན་པ་དང་། ལྷགས་སྐུལ་ལོར་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་བྱང་

སེམས་སྒོལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་སོ།།

རྗེ་ཚུན་མདོ་སྤགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་སྒྲིམ་འགྲོ་དང་། ཚ་རྒྱུད་དང་། རྗེ་གས་ཆེན་རྣམས་
ཀྱི་བྲིད་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྟ་སྤྱིང་ཟབ་གཏིར་དང་། འཇའ་ཆོན་གཏིར་ཁ་དང་། ཀར་སྤྱིང་
ཞི་བྲོ་དང་། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྤྱིན་བྱེད་སྤགས་ཆོས་བཀའ་གྲངས་མེད་པ་གསན།
བསྟེན་རྗེ་གས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས། ཤིང་ལྷག་ལོར་རྗེ་ཚུན་མདོ་སྤགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་གཏིར་
མཛོད་ཀྱི་དབང་དང་བྲིད་གསན་ཅིང་། ཆོ་སྤྱལ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་པ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་གཏིར་
མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་ལྷང་བསྟུལ། ཨ་འདྲོམ་འབྲུག་པ་འགྲོ་འདུལ་དཔའ་བོ་དོ་རྗེ་ལས་སྤྱིང་ཐིག་སྒྲིམ་
འགྲོ་ནས་དངོས་གཞི་མན་ངག་རྗེ་གས་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་བྲིད་ཡོངས་རྗེ་གས་བུམ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་
དུ་གསན་ཅིང་བསྟོམས་པས་འོད་གསལ་རང་བྱུང་གི་རིག་པའི་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས། དེ་
ཉིད་ཀྱི་གཏིར་གསར་ཡོངས་རྗེ་གས་ཀྱི་དབང་ལྷང་ཟབ་བྲིད་ཀྱིས་གཙོའི་བཀའ་གཏིར་ཀྱི་སྤྱིན་
སྒོལ་མཐའ་ལས་པ་གསན། རྗེ་འགྲོ་འདུལ་སྤྱི་མ་ལ་སྒྲོབ་མ་བཀའ་བབས་བཞི་ཡོད་པའི་གས་ལས་
རྒྱུ་པའི་བཀའ་བབས་དཔལ་བེ་ཆོ་སྤྱལ་འདི་དང་། གུ་གུ་རྟོགས་ལྷན་ལྷག་ལྷི་གཉིས་ཞེས་བསྟོད་
བསྤགས་སྟན་པའི་རོལ་མོ་འབྲུམ་དུ་འཁྲོལ་བ་ཀྱན་ལ་རྒྱུད་ལྷར་དུ་གསལ།

རྗེ་གས་ཆེན་དཔོན་སྒྲོབ་སྤྱི་ཕྱིར་བཞི་བ་འཇིགས་མེད་ཆོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་ལས་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་འབྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལྷང་ཡོངས་རྗེ་གས་གསན། རྗེ་འདིས་དམིགས་གསལ་
རྒྱགས་སངས་དགོན་པའི་ཁ་འཇིན་མ་མཛོད་ཀྱང་ལྷ་གསར་ཁང་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་གསར་བཟོ་ལྷ་བུ་
མཛོད། རྗེ་དགའི་གཟིམ་རྒྱུད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་རྟོན་གཏོར་སྤུལ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་། རྗེ་བོའི་
སྤྱི་ལི་མ་སྤྱི་ལེགས་མདའ་ཚད་དང་། རྒྱ་ནག་ལི་མའི་བདེ་གཤེགས་སོ་ལྷ་དང་། གསུང་རྟོན་
བཀའ་འབྱུར་རྣམས་སྤྱི་ཉེ་དགོན་འདིར་རྟོན་འཇོག་གནང་བ་དང་། རི་བྲོད་ཐིག་ཆེ་འོད་གསལ་
སྤྱིང་གསར་དུ་བཏབ་ནས་དེར་རྒྱན་བཞུགས་མཛོད། དཔལ་ལྷན་དཔོན་ཆེན་ཀྱི་ཀམ་སྤྱི་ཆེན་སྤྱི་
བང་ནས་སྤྱི་ཚབ་དུ་བཏང་བ་ལྷར་འབྲུ་བསོད་མཛོད་དེ་རྟོན་ཚད་སྤྱི་བང་ལ་སྤྱལ།

འགྲུ་རེ་རྣམ་རྒྱལ་དགོན་པའི་བྲིས་བཞུགས། དབང་ལྷང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བ་དང་། ལྷང་

པར་རྩ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན་གྲིང་གནང་སྟེ་སློབ་མ་བསྐྱུངས་པས་སློབ་ཆོགས་
མང་པོ་འདུས། སྤྱིན་སྤྱིང་རྒྱལ་སྤྱོད་རིན་ཆེན་ནམ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་པར་ཞལ་བཞེས་གནང་།
པལ་ཤེལ་ཕྱག་རྩ་ཆེ་ཡི་སྤྱབ་པ་མཛད་པས་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་གྱིས་ཞལ་མངོན་སུམ་རྩ་
གཟིགས། དེ་ལྟར་སྤྱི་འདུལ་སྟོན་གཙང་ཞིང་། བང་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ལ།
གསང་བ་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོ་བས་ཀུན་གྱིས་ཆེ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་
ཡུལ་རྩ་བྱུར། རྒྱའི་ཕྱགས་སྤྱབ་གྱི་སློ་ནས་བདུད་ཅི་སྤྱན་སྤྱབ་ཅིག་བཅུགས་པའི་རྩེས་ཐོག་རྩ་
རབ་ཆོས་ས་མོ་ལྷག་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1919ལོར་སྤྱ་གཤེགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱ་གཤེགས་པ་དེ་རྒྱགས་སངས་
གདན་རབས་ལས་བཤད་ལ། ཡང་དག་ཡིན་མིན་ཆ་མ་འཚལ་ལོ།

རིན་ཕྱིང་རྒྱལ་སྤྱ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ།

མཁས་པའི་དབང་པོ་སེར་རིན་ཕྱིང་རྒྱལ་སྤྱ་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཡབ་མགོ་སེར་རྩ་
དང་། ཡུམ་སློ་བཟའ་འབྲུག་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱ་རབ་ཆོས་རྒྱ་ཏ་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1882ལོར་མགོ་
མཚོག་ཕྱེ་བར་སྤྱ་འབྲུངས། སྤྱ་གོང་མ་སྤྱ་འདའ་ཁར་འབྲུག་སྤྱིད་ལ་འདི་ངའི་མ་ཡིན་གསུངས་
ཏི་ཞལ་འདོན་གྱི་ཡི་གེ་དང་། ཕྱག་འཁོར་དེ་གནང་བ་དང་། རྩེ་འདི་སྤྱ་ན་རྒྱུང་བ་གཏམ་ལོབ་
ཅམ་ནས་རིན་ཕྱིང་གི་སྤྱ་བྱང་ལ་ང་བྱིད་ཆང་གི་ཡིན་ཞེས་དང་། རིན་ཕྱིང་གི་བཞུགས་གནས་
སོགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་སྤྱ་བདག་ཀུན་གྱིས་རིན་ཕྱིང་གི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་པར་
དོགས་ནས་ཤུག་སྤྱང་ཡང་སྤྱལ་པལྱ་བྱང་རྒྱུ་སྤྱིང་པ་དང་། སྤྱ་མ་གཏེར་སྟོན་བདུད་འཛིན་སྤྱིང་
པར་ཕྱགས་བཟྱག་ཞུས་པ་ལ། རྩེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེར་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བའི་ཡང་སྤྱིད་རྩ་ངོས་
བཟུང་སྟེ་ན་བཟའ་གསོལ། དཔུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་ཡི་གེ་དཀར་ནག་གི་སློག་བསྐྱབས་ཤིང་ཆོས་
སྤྱིད་ཆོ་ག་ནམས་སྤྱངས་པས་ཆོགས་མེད་རྩ་མཁྱེན། ཤུག་སྤྱང་ཡང་སྤྱལ་པལྱ་བྱང་རྒྱུ་སྤྱིང་པའི་
མདུན་རྩ་སྤྱ་ཕྱད་ཕྱལ་བས་མཚན་ལ་འཛིགས་མེད་སློ་གྲོས་ཞེས་གསོལ།

དཔུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་སེར་བསོད་ནམས་སྤྱལ་སྤྱ་རྩ་ཆོགས་རང་གྲོལ་ལས་གནམ་ཆོས་

སྟོན་འགོ་གསན་ཅིང་འབྲམ་ལྷ་གསོག་སྦྱོང་བྱས། མ་ཁི་ས་ཡ་གཅིག་ལྷགས་བཞུས་མཛད། ལོ་དེར་
སེ་ར་བསོད་ཀན་སྤྱལ་སྤྱ་ཡིས་རིན་ཐེང་གི་ཡང་སྤྱི་མཆོན་དངོས་སུ་གསོལ། བོད་ཡིག་གཟབ་
གཤམ་གྱི་བྲིས་དང་། རི་མོ་དང་། རོ་ཁྲོ་དང་། ཤིང་ཁྲོ་དང་། སྤྱང་འཁོར་འབྲི་ཐབས་དང་།
སྤྱགས་གྱི་བཟླག་ཐབས་དང་། བཅའ་བཞོ་དང་། འབྲུང་རྩུང་དགོལ་གསུམ་དང་། དབྱངས་རྟ་ལྷག་
ལེན་དང་། གར་ཐིག་འཆམ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱངས་པས་དེ་དག་ལ་མཁས་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་
བརྒྱ་བཞི་བར་སེ་ར་བསོད་ཀན་སྤྱལ་སྤྱ་ལས་གནམ་ཆོས་རྩུང་གི་བྲིད་དང་། དགུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་
པར་གནམ་ཆོས་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་བྲིད་གསན། རྩུང་ལ་སྦྱངས་རྟགས་
བཟང་པོ་སྟོན་ཅིང་ལོ་གི་ཤུ་རའི་སྤྱགས་མང་ལྷགས་བཞུས་མཛད་པ་དང་། རྫོགས་ཆེན་སྐབས་
བོད་ཀྱི་འཆར་ཆ་བཟང་ཤོས་སྟོན་ཅིང་ཨོ་ཨྲུཾ་ཨྲུཾ་འབྲམ་ཐེར་བསགས་སོ།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱན་པར་བསོད་ཀན་སྤྱལ་སྤྱ་རྩུ་ཆོགས་རང་གོལ་གྱི་སྤྱ་མདུན་ནས་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཤིང་དཔལ་ལྷན་ལྷགས་གྱི་སྤྱ་ལུང་དང་། སྤྱིང་ཐིག་ལ་བཞི་དང་། རྒྱའི་
ཟབ་གཏིར་གྱི་དབང་ལུང་དང་། ཁྲ་ཁང་དང་། སྤྱ་སྦྱོང་། མི་སྦྱོང་། ཞིང་སྦྱོང་སོགས་ལུན་ཁང་མ་
གཏོགས་པའི་ནང་ཆོས་རྣམས་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་གོལ་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁྲོའི་སྤྱིན་གོལ་
སོགས་དཔལ་ལྷན་བའི་ལྷགས་གྱི་ཟབ་བཀའ་རྣམས་པལ་ཆེར་རྫོགས་པར་བྱས། སེ་ར་དགོན་རྩུ་
དབྱར་གནས་ཐོག་མར་ཁས་སྤྱངས་སོ།

ཨ་འཛི་མཁན་པོའི་མདུན་ནས་ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་དང་། སོ་ཐར་ཆོག་འགྲེལ་དང་།
སྟོན་པའི་མཛད་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་བྲིད་གསན། སེ་ར་དགོན་ནས་མ་ཉེས་ཁ་ཡོག་གི་རྩོད་ཟིང་
རྩུང་བྱང་བའི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་དགོན་པར་མ་བཞུགས་པར་མཁན་ལེབ་དགོན་རྩུ་ཐེབས། སྤྱ་མ་མཐུ་
དཔལ་ལས་གདམས་པ་མང་པོ་གསན་ཏེ་བཟང་བྱ་གཅིག་ལ་བཞུགས། དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་པར་
ཆེའུ་གཏིར་ཁྲག་འཐུང་བརྒྱད་འཛོམ་སྤྱིང་པའི་མདུན་རྩུ་ཐེབས། ཞལ་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་
སྤྱང་འགགས། དད་པ་དབང་མེད་རྩུ་རྒྱུས་ཏེ་རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོས་བཀྱར་ཏེ་རྫོགས་
ཆེན་སྤྱང་སྦྱོང་དང་བོད་ཀྱི་དང་། གཙོད་བྲིད་རྣམས་གསན། དགུང་ལོ་བརྒྱ་དགུ་བར་སེ་ར་

དགོན་རུ་དབྱར་ཚུལ་ལ་བཞུགས་ཏེ་སླ་མ་དབང་མཆོག་ལས། རྒྱུད་འཇུག་གི་བྲིད་ལན་གཉིས་
དང་། རྒྱབས་འགོ་དང་། རྒྱབ་མཐའ་རིན་མེད་དང་། ས་ལྷགས་ཀྱན་རིག་གི་དབང་བཅས་ཞུས།
དགུན་ཁར་སླར་ཆེུ་གཏེར་ཁྲག་འཕྱང་བརྟུང་འཛེམ་སྤྱིང་པའི་མདུན་རུ་ཕེབས། ཐོད་ཆལ་
ཆོགས་བཅད་མ་དང་། ཁྲིས་མའི་ཐོད་ཆལ་དང་། གཙོད་བྲིད་དང་། རྒྱང་རྒྱུང་སོགས་གཏེར་ཆེན་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་གཏེར་རུ་མའི་དབང་ལྱང་ཟབ་བྲིད་མང་རུ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་ཕྱིར་སེ་
ར་དགོན་རུ་ཕེབས། རོ་ཆ་དཔོན་པོ་ལས་རྙིང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་། བདེ་སྟོན་དང་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་
ལེན་ཀྱི་བྲིད་དང་། སླ་མ་བདེ་འཕྱང་ལས་སྟོན་གསུམ་དང་། བདེ་སྟོན་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་ཀྱི་
བྲིད་དང་། རྒྱ་འཕྲུལ་ཀྱི་སྟོན་བསྐྱང་གི་མཛུབ་བྲིད་དང་། སླ་མ་མཁྱེན་བཟང་ལས་སྤྲུལ་རྟགས་
ལ་སྦྱངས་སོ།།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་སྤྲག་ཆེའི་དཔོན་པོ་གང་ཤར་རང་གོལ་ཀྱི་མདུན་ནས་སྤྱོད་
གསལ་སྟོན་འགོ་དང་། བར་དོ་རྒྱག་བྲིད་གསན་པ་དང་། སླ་མ་རྟོག་ལོ་ལས་རྙིང་ཐིག་དང་། སྟོན་
སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ཅ་དང་། སྤྱོད་གསལ་དང་། ཀར་སྤྱིང་ཞི་ཁོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོའི་རྙིང་
མའི་ལྷགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཐིག་ཅ་ཐམས་ཅད་དང་། མཆོད་རྟེན་ཆ་བརྒྱད་ཁང་བུ་བཅེགས་
པ་དང་བཅས་པའི་ཐིག་ཅ་རྣམས་སྦྱངས། ར་བྱ་འོད་འཕྲོས་ལས། སྟོན་ཆགས་ཀྱི་གཞུགས་རིས་
དང་། ལྷའི་ཐིག་ཅ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱངས་སོ།།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པར་ཆེུ་གཏེར་ཁྲག་འཕྱང་བརྟུང་འཛེམ་སྤྱིང་པ་དང་། སླ་མ་
དབང་ལོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་བཀོད་ལྟར་རྟོག་ཆེན་སྐར་རུ་ཕེབས། རྒྱ་ཤུལ་མཁན་པོ་དགོན་
མཆོག་མེ་ཏོག་ལས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་བྲིད་དང་། རྟགས་རིགས་སྟོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་དང་། ཡ་
ཐུ་མཁན་པོ་དམ་ཆོས་ལས་སྟོ་རྒྱུང་གི་ཆོས་སྐར་དང་། སེར་ཤུལ་མཁན་པོ་ངག་དབང་ལས་རྒྱལ་
སྤྲུལ་ལག་ལེན་དང་། བཀར་བ་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་འོད་གསལ་ལས་སྟོན་གསུམ་ཀྱི་བྲིད་དང་།
མངའ་རིས་པཎ་ཆེན་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཀྱི་ལུང་གསན། རྟོག་ཆེན་འཇིགས་མེད་བསྐྱན་པའི་ཉི་མ་
ལས། རྙིང་ཐིག་སྟོན་འགོའི་བྲིད་དང་། འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་གསན། རོ་

གྲུབ་ཆེན་གྱིས་དངོས་སྤྱོད་འགའ་གནང་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་དང་། ལྷ་མ་ཚོན་པ་སྤྲོད་དང་། ཡི་
དམ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟུལ།

དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་རག་སྟོམ་བྱམས་པ་སྤྲིང་དུ་ལྷ་མ་རག་དབང་ལས་སུམ་རྟགས་
དང་། སྤྱན་གྱི་རྒྱུད་བཞི་དང་། དེའུ་དམར་གྱི་ཤེལ་གོང་ཕྱེད་དང་། བཀ་ཅིས་བརྒྱ་འཕོར་ཆེ་རྒྱུད་
དང་། བེ་དཀར་བཅས་རྫོགས་པར་སྤྱངས། ལྷ་མ་མེད་བཟང་ལས་སྐར་ཅིས་གྱི་གཞུང་དུ་མར་
སྤྱངས། མགོ་ལོག་དབང་མདའ་རྩ་སྤྲིང་སྤུལ་པ་སྤྲོད་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོད་མཐུན་དུ་ཟླ་གཅིག་ལ་
བཞུགས། མགར་སྤོང་གཏེར་ཆེན་གྱི་མཐུན་དུ་ལུང་བསྟན་ཞུས་ཤིང་བྱང་སྟོགས་སུ་བྱོན། དེ་དུས་
མི་ལམ་དུ་དག་པའི་སྤྲང་བ་མང་པོ་འཆར་ཞིང་གྲུ་རུའི་ཆོག་བཟུན་སྤྱན་འདྲན་འབྱམ་ཐེར་
གཉིས་ལྷགས་བསྐྱུས་མཛད། སྟོ་ལེ་བལ་འོན་རི་ཁྲོད་དུ་རྩ་རྒྱུད་དགེ་བཤེས་རྩལ་བྲིམས་སུན་
ཆོགས་ལས་བྱང་རྒྱབ་ལམ་རིམ་དང་། བཅུད་ལེན་གྱི་སྐར་མང་པོ་ཞུས།

དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་རྩི་ཆ་རི་ཁྲོད་དུ་རྩེ་ལྷ་དམར་པ་རྩི་ཏ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོའི་མཐུན་དུ་ཕེབས། སུན་མིན་གྱི་ལྷ་མར་བསྟེན་ནས་རྩེ་དེ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ལམ་གཙོ་
རྣམ་གསུམ་དང་། ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་རྒྱས་བསྟུས་དུ་མ། རྒྱབས་འགོ་སྟོ་སྟོང་ཆོག་བརྒྱད་མ་དང་
དོན་བཟུན་མ། ལྷ་བྲིད་དུན་པ་བཞི་ལྷན་རྣམས་གྱི་བྲིད་དང་། གསང་འདུས་འཕགས་ལྷགས་གྱི་
དབང་དང་། བདེ་མཆོག་། འཛིགས་བྱེད། རྩ་མགིན་ཡང་གསང་། རྩོར་དབྱིངས། ཀུན་རིག་། གསང་
བདག་འཕོར་ཆེན། སྤུབ་པ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཀོད། མི་འབྲུག་པ་ལྷ་དགུ། ཆོ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ།
དཔལ་མོའི་ཐུགས་ཆེན། ཐུགས་ཆེན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། གདུགས་དཀར་ལྷ་མང་གི་དབང་སོགས་
སྤྱན་བྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དཔེན་ས་བ་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་གྱི་གསུང་འབྱམ་དང་། མཁས་གྲུབ་
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱི་གསུང་འབྱམ་དང་། རྩང་སྤྱོད་ལོ་རྩེར་གྱི་གསུང་འབྱམ་ལ་སོགས་པའི་
དབང་ལུང་བྱང་བྲིད་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

ཁ་སྐར་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་བསྟུས་སྤྱོད་དང་། སྟོ་རྟགས་སོགས་
གཞུང་ཆེན་དུ་མ་དང་། དབང་ལུང་རྩིས་གནང་བཅས་དཔག་དུ་མེད་པ་གསན་པ་དང་། རྩེ་དེ་

དང་། ལྷ་བྱང་དགེ་བཤེས་ཚུ་ལ་གྲིམས་དང་། སྐུ་འབྱམ་ཉར་ཆེན་དགེ་བཤེས་རབ་འབྱམས་པ་ཡི་
ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱས་ཚོས་གྲགས་དང་། དཔྱ་དགེའི་ཐུབ་བསྟན་རྣམས་ལས་
སློ་ཉགས་དང་། ས་ལམ་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་འགྲེལ། དྲང་ངེས་ལེགས་སྟོང་། སར་ཕྱིན། དབུ་མ། མཛོད།
འདུལ་བ་རྣམས་སྦྱོང་བའི་གཞུང་ཙ་བ་ཡན་ལག་བཅས་ལ་སྟོན་བསམ་དོ་རྩས་ཐུག་པ་གནང་
བའི་མཁས་པའི་གོ་སར་དབང་འབྱོར། བྱ་བཏང་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་
ཆེན་པོའི་ལྷགས་ལུང་དང་། རྩེ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ལས་བསྟན་འགྱུར་ལུང་བཞུགས་
སོ་ཙག་དང་། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབྱམ་གྱི་ལུང་དང་། གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་
ལས་སློ་རིག་པ་ལ་སྦྱངས་པས་ཚངས་སྟངས་དགའ་བའི་ལང་ཚོ་ཞེས་པའི་ཀུན་བཤད་གྱི་མཚན་
གསོལ།

དེ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྣགས་རིག་གནས་དང་
བཅས་པར་སྦྱོང་བ་གནང་སྟེ་རྟེན་རྒྱུ་འབྱུང་བྱ་བའི་ཐུག་ཅུ་ཙམ་ལ་བཞུགས། ལྷ་དམར་
རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལྟར་རེབ་སྐོང་ལུར་སོགས་དང་། ཀུ་ལུར་ལུར་སོགས་སོགས་སྣགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཞབས་ཕྱི་མཐུན་རྒྱུ་སྒྲུ་མེད་བསྐྱབས། རྟེན་རྒྱུ་འབྱུང་གསོ་སྦྱོང་དང་། དབྱར་གནས་གྱི་
མཁན་པོའི་བྲི་ལ་བཀྱང་བྱ་གཅིག་ལ་བཞུགས་ནས་སྐུ་འགྱེད་གཏོང་སྟེ་བཟང་པོ་བསྐྱབས། དགྲང་
གངས་ཞེ་གསུམ་པར་བྲི་ལིང་དང་། སོག་པོ་དང་། བོང་སྟག་སོགས་ལུལ་ཏུ་མར་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་
བསྟོར། དགྲང་གངས་ཞེ་བཞི་བ་རབ་ཆོས་ཤིང་སྤྱང་ལོར་ཕྱིར་པ་ལུལ་ཏུ་ཕེབས། བསོད་ཆན་སྦྱུལ་
སྐུ་སྟོ་ཆོགས་རང་གྲོལ་གྱི་སྐུ་མཐུན་ཏུ་མཇུག། ཁོང་གི་མཚམས་ཁང་ཏུ་བཀྱང་བྱ་བཞི་ལ་སྐུ་
མཚམས་མཛོད་དེ་ཉམས་ལེན་མཛོད།

དེ་ནས་བསོད་ཆན་སྦྱུལ་སྐུ་ཡིས་ཁོང་དཔེ་བྲིད་མཁན་པོ་དང་དགོན་པའི་བདག་པོར་
བསྟོས་པས་སོག་མར་ཀུན་བཟང་སྒྲུ་མའི་ཞལ་ལུང་དང་། སྦྱོང་འཇུག། སྟོན་གསུམ། འདུལ་བ་མདོ་
ཙ། མཚོ་རྒྱུ་གྲང་ཐང་འདུལ་སྟོན། གནམ་ཆེངས་སོགས་འབྲིད་དེ་གསོ་སྦྱོང་བཅུགས། རབ་བྱང་
དང་བསྟོན་རྩོགས་གྱི་སྟོན་པ་གནང་། སྤར་དོ་གྲུབ་དགོན་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་མཁན་ཆེན་དགོན་མཚོག་

མེ་ཏོག་ལས་གསང་སྟོང་སྟེ་དོན་མཛོད་ལྡེ་དང་། གསང་བདག་ཞལ་ལྷན་རྒྱུད་ཅ་བ་དང་བཅས་
པའི་བྲིད་དང་། བཅའ་པོ་གང་ནམ་ལས་གསང་བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། རྒྱལ་པོ་བཅུ་ལྔ་
སེལ་གྱི་བཤད་ལྷན་དང་། མཛོད་དཔོན་དག་དབང་ལས་རྒྱ་འབྲུལ་ཞི་ཁྲོའི་ཕྱག་ལེན་དང་། སྒྲོས་
བསྐྱེད་སོགས་རྒྱུད་སྤྱོད་། སེ་ར་དཔོན་དུ་ཐེབས་ཏེ་བསོད་ཀན་ལས་རྒྱ་འབྲུལ་ཞི་ཁྲོའི་སྒྲིན་བྱེད་
གསན་ནས་གསང་སྟོང་གི་འགྲེལ་བ་དུ་མའི་ལྷགས་བྲིད་གནང་།

རྒྱལ་སྤྱོད་བསོད་ཀན་ལས་མགོན་པོའི་བསྐྱེད་དབང་དང་། ཆེན་ལེ་གཏེར་ཆེན་གྱི་གསུང་
གནས་ལྷགས་རང་བྱུང་གི་རྒྱུད་དང་། དྲི་མེད་ཀྱི་གསུང་ཡང་ཏི་ནག་པོ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱེ་ཀ་ལྟར་
དང་། སྤྱོད་པོ་བསོད་མཐར་ལས་ངལ་གསོ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་ཅ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པོ་དང་། དེས་
སྒྲོན་དང་། སྒྲོམ་རྒྱལ་གྱི་དྲིས་ལན་ནམས་དང་། དབང་མདའི་གྲུང་རྒྱལ་དོན་གྲུབ་རྩི་རྩེ་ལས་
ལོ་ཆེན་གཞི་གསུམ་གྱི་བཤད་ལྷན་དང་། ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་ཀྱི་ཅ་བའི་བཤད་ལྷན་དང་། རྩི་
གྲུབ་གཟུངས་ནམ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་བཞི་དང་། གྲུང་རྒྱལ་རང་གིས་མཛོད་པའི་
གཟུངས་ནམ་ཟིན་གྲིས་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེ་དང་། རྩི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དང་། བཅའ་དག་
ལྟ་སྤངས་ནམས་ཀྱི་བྲིད་ལྷན་དང་། བཅའ་པོ་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཁྱེ་ཀ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་
གྱི་ཅ་བ་དང་། གསང་སྟོང་སྟེ་དོན་འོད་གསལ་སྟོང་པོ་དང་། སྟོང་ཐུན་སེང་གའི་ང་རོ་དང་། ཤེར་
འགྲེལ་གེ་ཏ་ཀ་དང་། གནས་ལྷགས་རྩི་གས་ཆེན་རྩི་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་། སྟོང་ཐུན་ཅ་གསུམ་གྱིས་
གཙོའི་སྟོང་ཐུན་འོག་མའི་ཆོས་སྒྲོར་པལ་ཆེར་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་གསུང་རབ་ལས་ལམ་གཙོའི་བྲིད་
དང་། འཇིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་གི་དབང་གསན། པར་རྒྱན་འབྲུག་གཉིས་དང་ལེགས་བཤད་
སྟོང་པོའི་བཤད་ལྷན་དང་། བྱམས་ཆོས་སྤེལ་ལྷན་ལྷན་ལ། གཏེར་སྤྱོད་རྩི་རྩེ་དག་འབྲུལ་ལས་
ཤེས་རིག་རྩི་རྩེ་རྩི་པོའི་རྒྱུད་ཕྱག་རྒྱུད་དག་ལོའི་ཁྱེ་ཀ་ལྟར་དང་། ས་གཏེར་སྒྲོན་འགྲོ་གསང་
བྲིད་ཐོད་ཀྱལ་ཁ་གསལ་བཅས་དང་། གཏེར་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བདེ་སྒྲོན་དང་། གཏེར་
ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པོ་གསོལ་འདེབས་སོགས་དང་། ཨ་པར་གཏེར་ཆེན་གསང་བདག་ཆོས་དབྱིངས་རྩི་
རྩེ་ལས་ཁོང་གི་རང་གཏེར་སྒྲོལ་དཀར་ཆོ་སྤྱོད་དང་། བཀའ་ཐང་ཆོགས་བཅད་མ་སོགས་གསན།

མགར་ཁྲོད་རྒྱལ་ཁྲིམ་པ་རྒྱ་ནམ་རྒྱལ།

གྲུབ་ཐོབ་དམ་པ་མགར་ཁྲོད་རྒྱལ་ཁྲིམ་པ་རྒྱ་ནམ་རྒྱལ་ནི། རབ་ཆོས་ཚུ་པོ་རྟ་ཡི་ལོ་སྟེ་སྟེ་
ལོ་1882ལོར་ཡབ་མགར་བ་གཏེར་ཆེན་པ་རྒྱ་བདུད་འདུལ་དབང་ལྷག་སྤྱིང་པ་དང་། ཡུམ་དག་
ཆོས་སྟོལ་མའི་སྤྲས་སུ་འབྱུངས། རྒྱལ་རོང་ནམ་སྤུལ་ཀུན་བཟང་ཐེག་མཆོག་དོ་རྗེ་དང་། འཇམ་
དབྱངས་མཁུན་བཟེའི་དབང་པོ་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ཤུག་སྤང་ར་སྟོན་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་ནམ་
འཕྲུལ་ཡིན་པར་གསུངས། ཡབ་རྗེ་གཏེར་ཆེན་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་སྤྱངས་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སྤྲོ་
བར་གྱུར་པས་མ་བསྐྱབས་པར་མཁུན་ཞེས་ཀུན་གྱིས་སྤྱིང་། རྒྱུང་རྒྱ་ནམ་གྱིས་པ་པལ་བའི་བསམ་
སྟོན་ལས་འདས་ཤིང་དམ་པའི་རིགས་སད་པས་གཟིགས་སྤང་དང་མཆོན་རྟགས་དོ་མཆར་བ་རུ་
མ་མངའ།

ཡབ་རྗེ་གཏེར་ཆེན་ལས་ཡབ་གཏེར་གྱིས་གཙོའི་བཀའ་གཏེར་གྱི་སྤྲིན་བྱེད་མན་དག་
མཐའ་ཡས་པར་གསན་སྟོང་མཛད། ཆོ་མཆོམས་པ་པ་རྒྱ་རིག་མཆོག་སོགས་ལས་དཔལ་ལྷན་
ལྷགས་གྱི་སྟོན་འགྲོ་དང་། རྟོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་དང་། ཅ་རྒྱུང་དང་། ལྷག་ཆེན་
སོགས་གྱི་ཟབ་བྲིད་གངས་མེད་པར་གསན་སྟོང་སྟོན་སྤྱབ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་བས་རྟོགས་པ་
མཆོག་ལྷན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པར་གྱུར། སྤྲོ་ནག་ལྷ་མ་གསང་སྤགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་།
སྟག་ལྷང་ལྷ་མ་ཡོངས་འཛིན་པ་རྒྱ་འགྱུར་མེད་མདོ་སྤགས་བསྟན་འཛིན་སོགས་ལས། གནམ་ཆོས་
སྟོན་འགྲོ་དང་། ཅ་རྒྱུང་དང་། རྟོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་བཅས་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་
དབང་ལྷང་ཟབ་བྲིད་མང་པོ་གསན། ཟབ་མོ་གཏེར་གྱི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་ཟབ་གཏེར་རུ་མ་བཏོན།
ལྷག་ལྷ་རུ་མས་ཞལ་གཟིགས། སྟོན་གནས་དྲན་པ་དང་། གཞན་སེམས་དང་འབྱུང་འགྱུར་མཁུན་
པ་སོགས་མདོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་རུ་ཤར། ཁ་ཆར་སེར་བ་འབེབས་གཙོད་དང་། རྒྱུང་གནོན། མེ་
ཞི། བད་སེལ། གདོན་འདུལ། དྲག་པོ་མདོན་སྟོན་གྱི་ལས་སོགས་ལས་བཞི་ཐོགས་མེད་རུ་གྲུབ།
དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱི་

དབང་བྱིད་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

རབ་རྒྱལ་ཚུ་ཆེལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1932ལོར་ཡབ་རྩེ་མགར་བ་གཏེར་ཆེན་གྱི་ལྷང་བསྟན་བཞིན་
 བད་ཡག་དགོན་རྒྱལ་སྤེལ་ས་ཆེན་མེ་རྟག་ཆོས་གསར་རྒྱུ་བཅུགས་པ་དང་། འབྲུམ་ཡག་རྒྱ་
 ར་ཡ་དགོན་གསར་སྟགས་རྒྱལ་སྤེལ་སྤྱིང་ལྷག་བཏབ། སྤ་སྤྱི་ཅི་རིགས་སུ་སྟོབ་ཆོགས་མང་པོར་རིག་
 འཛིན་འབྲུམ་པ་དང་། སྤྱ་གསུམ་རྒྱལ་པ་དང་། ཡབ་རྩེ་གཏེར་ཆེན་གྱི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་དང་། རྩེ་
 ཉིད་གྱི་རང་གཏེར་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟོར།

བྱ་བལ་སངས་རྒྱལ་དོ་རྩེ་དང་། མིང་རྒྱལ་རིག་འཛིན་འཇའ་ལུས་དོ་རྩེ། ཨ་ཤ་ལྷ་མ་ཚས་
མཛོད། ཨ་ཤ་ལྷ་མ་ལྷོ་བཟང་དོ་རྩེ། མགར་ལྷོང་གསུང་རྒྱལ་ལྷོད། བད་ནག་ཚས་ལྷ། དཔོན་
རྒྱལ་བཞུན་པའི་དབང་ལྷག། ཨ་ཉ་མཁན་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཚུལ་བྱིས་ས་སོགས་སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་
ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་འདུས། གཏེར་སྟོན་གྲུབ་ཐོབ་གྱི་སྟན་པ་སྦྱགས་ཀྱན་ཏུ་བྱལ། འདི་ཉིད་གྱི་སྦྱ་
སྐས་པ་ལྷ་ཆོ་དབང་དང་། སྦྱ་ཆོ་རྒྱལ་སྦྱ་མདོ་སྦྱགས་ཉི་མ་སོགས་གྲུབ་རིགས་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་
གདུང་རྒྱུད་ཀྱང་རྩལ་བྱ་རྒྱ་གསེར་གྱི་མཚོད་ཕྱོད་ལྷ་བྱ་བྱ་མ་བྱོན། མཐར་དགུང་གངས་རེ་དགུ་
པ་རབ་རྒྱལ་ལྷགས་སྟག་སྟེ། སྦྱི་ལོ་1950ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས། དེའི་ཆོ་ནམ་
མཁའ་གཡའ་དག་པ་དང་། འཇའ་ལོད་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་རྒྱལ་འབྱིལ་སོགས་ཤར་བ་དང་། གདུང་
ལས་རང་བསྐལ་སྐྱ་ལྷ་བྱུང་བ་དང་། ལྷགས་ལྷགས་སྦྱན་གསུམ་མེས་མ་ཆོགས་པ་སོགས་གྲོལ་
རྟགས་དོ་མཚར་བ་བྱུང་དོ་།

ལྷ་བ་དབང་ཤིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ།

གྲུབ་དབང་པད་མོར་གཉིས་པ་པ་ལྷ་ཀུན་བཟང་བསྟན་འཛིན་མོར་བུའམ་རིག་འཛིན་
དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ནི། རབ་ཆོས་མེ་པག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1887ལོར་པེ་ཡག་དམར་ལྷ་ཚང་དུ་ངོ་མཆར་
བའི་ལྷས་བཅས་སྤྱི་འབྲུངས། རྗེ་ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་མནལ་ལམ་དུ་སྤྱི་གདུང་བར་
ཁང་དུ་རྫོང་ནང་བླ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་ཞིག་གིས་འདིར་གྲུབ་དབང་པད་མོར་བུ་བཞུགས་

འདུག་ཟེར་བ་ལ། སར་བལྟས་པས་སྐྱ་གདུང་མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་མགོའི་ནང་དུ་བྱུང་དབང་པ་སྒྲ་
ལོ་བུ་དབུ་དཀར་མིང་དེ་བ་བཞུགས་འདུག་པ་མཇུག། སར་བབས་ཏེ་ཚུར་ཚར་བྱོན་ཆོ་བྱིས་པ་
ཚུང་བུ་ཞིག་དུ་བྱུར་པར་མིས་པ་དང་། སྐྱ་གོང་མ་བྱུང་དབང་པ་སྒྲ་ལོ་བུ་འདུལ་ཁའི་ལུང་
བསྟན་དུ་གཟིམ་སྦྱིལ་ཚའི་ཤུག་སྤོང་ལ་ཐོག་གྱ་སྦྱིན་དུས་སྐྱ་གདུང་ས་འདིར་ངའི་སྦྱོ་བ་ཞིག་འོང་
གསུངས་པ་དྲན། གཟིམ་སྦྱིལ་ཏེ་འཁོར་གྱི་ཤུག་སྤོང་ལ་ཐོག་གྱ་བྱུང་ནས་ལོ་ཤས་ལོན་པའི་དུས་
རྟགས་དང་མཐུན་པ་བྱུང་བས། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྤྲ་ཆེན་དུ་མར་དགོངས་
བརྟག་ཞུས་པས་དེ་དག་གིས་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་དུ་རྗེ་འདི་ཉིད་བྱུང་དབང་པ་སྒྲ་ལོ་བུ་
ཡང་སྤྱིད་དུ་ངོས་བཟུང་།

དེ་ཡང་རྗེ་འདིའི་སྦྱུའི་སྦྱེ་ཕྱིང་ནི། གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྟོ་རྗེ་དང་། ཆོས་སློན་མགར་སྟོང་
བཅན་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་དམ་འཛིན་རྟོ་རྗེ་དང་། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྟོ་རྗེ་དང་། གཏེར་ཆེན་སངས་
རྒྱས་སྤྱིང་པ་དང་། བྱུང་དབང་པ་སྒྲ་ལོ་བུ་དང་། རྟོ་བྱུང་ཆུན་ཀུན་བཟང་གཞན་པན་ནམ་
འཛིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་དང་། དེའི་ཡང་སྤྱིད་རྟོ་བྱུང་སྐྱ་བར་རམ་བྱུང་ཆེན་ལུན་
ཆོགས་འབྱུང་གནས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོས་བསྟགས། དགུང་
གངས་བདུན་པ་ཚུ་སྤྱུལ་ལོར་དཔལ་ལྷན་དུ་གདུན་དྲངས་ཤིང་། ཤིང་རྟའི་ལོར་མི་འཛིགས་གདོང་
ལའི་ཁྱི་ལ་མངའ་གསོལ། སྦྱིར་རྗེ་འདི་དཔལ་ལྷན་གདུན་སའི་བྱུང་དབང་སྤྱུལ་རབས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་བྱུང་དབང་སྐྱ་ཕྱིང་གཉིས་པའོ།

དགུང་གངས་དགུ་པ་ནས་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བཀྲའས་པ་
སོགས་ཐ་མལ་ལས་འདས་པའི་བྱུང་ཆོས་མང་དུ་མངའ། ཡོངས་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་
ལས་ཡི་གའི་སྟོག་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ཆོ་གའི་སྟོར་རྣམས་བསྟན་པས། སྤྲུལ་བཅུན་དོན་བྱུང་བཟླ་ཤིས་
ལས་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་དབུ་མེད་དང་། གཟུང་གཤར་དང་། ལུ་མཆུ་སོགས་ཀྱི་བྲིས་སྦྱངས། རྗེ་
ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བས་མཆོན་པ་སྤྲ་ཀུན་བཟང་བསྟན་འཛིན་ལོ་བུ་ཞེས་གསོལ། རྗེ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་ནས་གནམ་ཆོས་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་སྟོན་འགྲོའི་བྲིད་

དང་། གཏུམ་མོ་བདེ་བྱོད་རང་འབར་དང་། དངོས་གཞི་བྲིགས་ཐོད་གསུམ་དང་། ནང་ཆོས་ནམ་
ལུ་དང་བཅས་པ་དང་། འདུས་མདོ་ཁམས་དབུས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོ་དང་། སྐྱེ་འཕྲུལ་གསང་
སྟོང་སོགས་བཀའ་མའི་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱན་བཞུགས་ཆོད་དང་། འཇའ་ཆོན་དང་། རན་སྒྲིང་པ་དང་།
གནམ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཟབ་གཏེར་དང་། སངས་སྒྲིང་དགོངས་འདུས་དང་། བཀའ་བརྒྱད་ནམ་
གཉིས་དང་། ཀར་སྒྲིང་ཞི་ཁྲོ་དང་། བྱང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དང་། མ་ཏིའི་སང་གདོང་
དང་། ཁམས་བྱོན་མགོན་པོ་ཆོགས་བདག་སོགས་རང་ལྷགས་ཀྱི་གསེར་ཆོས་ཡོད་དོ་ཙག་དང་།
རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། གསང་སྟོང་སྐྱེ་དོན་གསང་བདག་ཞལ་ལྷུང་དང་། གསང་
བདག་དགོངས་རྒྱན་དང་། སྟོན་གསུམ་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་སྟོལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
སྟོན་པ་སོགས་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསན།

དཔལ་སྤྱངས་མཁས་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་ལས་བཀའ་འགྱུར་ལྷགས་ལྷུང་དང་།
མར་ལྷགས་ཀྱི་དོར་གྱི་དབང་ཆེན་དང་། སྐབ་ཐབས་ཀྱན་བདུས་ལས་འཇམ་དབྱངས་སྐབ་སྒྲོར་
དང་། རས་རྒྱུང་ཆེ་སྐབ་དང་། གཏེར་བརྒྱའི་ནམ་ཐར་དང་། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། བྱང་
རྒྱལ་ལམ་སྟོན་དང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚོམ་པལ་ཆེར་དང་། བཀའ་བརྒྱད་སྐགས་མཛོད་
སོགས་གསན། རྒྱགས་སངས་དཔལ་ལེ་སྐུ་ལྷ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་སམ་རྒྱགས་སངས་
ཆེ་སྐུ་ལས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་ལྷུང་དང་། རྒྱགས་སངས་མཁན་ཆེན་པཎ་ཤེས་
རབ་བཟང་པོ་ལས་སྟོང་ཐིག་ཡ་བཞིའི་སྟོན་གྲོལ་དང་། སྟོང་ཆེན་མཛོད་བདུན་སོགས་གསན།

དགྲུང་གྲངས་བཅུ་བདུན་པ་རྒྱ་ཡོས་ལོར་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་སྐབས་བྲག་
དཀར་དུ་འརྱ་མི་པམ་འཇམ་དབྱངས་ནམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོར་མཇུག། དེ་ལས་འཇམ་དཔལ་ཞི་བ་
དང་དྲག་པོ་ཆེ་བདག་ནག་པོའི་སྟོན་བྱེད་སོགས་གསན། མི་པམ་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་
ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་བསྟན་པ་བཤད་སྐབ་ཀྱིས་འཇིན་དགོས་པའི་བཀའི་མེ་ཏྲག་
བསྐྱུལ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུ་ལྷ་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ལས་མཚག་སྒྲིང་ཐུགས་སྐབ་བར་ཆད་ཀྱན་
སེལ་གྱི་སྟོན་བྱེད་གསན། སྐ་ཕྱི་ཅི་རིགས་སུ་གནས་རྒྱལ་འཆོ་མཛོད་དོན་གྲུབ་ལས་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་

སྒྲོར་དང་། ཀུམ་ཐོག་དགེ་ཆ་སྤྲོ་མ་མཁྱེན་རབ་ཞོར་བྱ་ལས་ཅིས་དཀར་ནག་དང་། ས་དབྱེད་སྒྲོ་
ཆོག་གི་སྒྲོར་དང་། དཔལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱེད་ཆོ་དབང་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྤྲོ་གྲོ་ལ་པ་དང་། ཅུ་སྤྲོ་
བསོད་ནམས་ཆོ་བརྟན་ལས་སྤྲོ་བ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོ་བ་དག་གི་བརྟན་བཅོས་མེ་ལོང་མ་
སོགས་སྤྲོ་བ་དག་སྤྲོ་ཆོག་ས་དང་། ཤ་ཐང་ཆོ་བརྟན་སྤྲོ་མ་དང་དིས་སྤྲོ་མ་དོ་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་དར་
རྒྱུ་གཉིས་ལས་དཔལ་ཡུལ་རང་ལྷགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལག་ལེན་དང་། ཆོ་གའི་གདངས་
དབྱེད་སྤྲོ་དང་འབྱེད་དགྱིལ་རྒྱུ་སྤྲོ་དང་། ཀུམ་ཐོག་བྱིངས་འབྱེད་ཆེན་མོ་ཆོངས་པན་དང་། གྱོ་ཁར་
དབྱེད་མཛེད་གྲགས་མཚོག་དང་། བྲག་ནག་དབྱེད་མཛེད་ཀྱན་བཟང་མཐུ་སྤྲོ་བས་རྒྱུ་སྤྲོ་ལས་སྤྲོ་
སྤྲོ་དང་། ཁམས་དབྱེད་ལྷགས་གྱི་གདངས་དབྱེད་སྤྲོ་ལེན་རྒྱུ་སྤྲོ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཐིག་རྒྱལ་ལག་ལེན་བཅས་མཛོང་བ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲོ་བ་ཞེས་མ་ལུས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་
དབྱེད་གདངས་ཉི་ཤུ་པ་མེ་རྩ་ལོར་རྒྱེ་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་སྤྲོ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྒྱུ་སྤྲོ་མཚོད་འབྱེད་
བསྤྲོ་བས། འོད་གསལ་དག་པའི་སྤྲོ་དོར་རྒྱེ་ཆོས་གྱི་ཉི་མས་ཞལ་གཟིགས། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་
གཤེགས་འདུས་པའི་སྤྲོ་བ་ལྷགས་ལྷང་ཞག་གསུམ་ཅན་ལ་གསུངས་ཤིང་སྤྲོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་
དབྱེད་མི་སྤྲོ་བ་པར་བྱིན་གྱིས་བསྤྲོ་བས་པ་དང་། ཀུམ་ཐོག་སི་རུས་ཀྱང་རྒྱེ་ཆོས་གྱི་ཉི་མའི་སྤྲོ་བས་
རྒྱུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱེ་འདི་ལ་འཕོས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྤྲོ་བས་པར་མཛེད་དོ།

དཔལ་ཡུལ་གདན་སའི་ཁྱེད་བཞེས། རང་ལྷགས་གྱི་ཆོ་གའི་སྤྲོ་བ་ལེན་དང་། གར་ཐིག་
དབྱེད་སྤྲོ་བ་དང་། བཅའ་རྒྱུད་འབྱེད་སྤྲོ་བ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་གཤེགས་
གཉིར་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་
མ་སོང་བའི་རྒྱུ་དང་ཁྱེད་སྤྲོ་བ་ལེན་པ་ཉམས་གསོ་དང་དར་རྒྱས་མཛེད། རྒྱེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་
སོགས་གྱི་སྤྲོ་བ་ཞེས་གཙོ་བོར་བཟུང་དང་ཡིག་རྒྱུད་དག་ལ་ཁྱེད་སྤྲོ་བ་དགོས་པ་ལས་རང་བཟོ་
མི་རུང་བའི་གསུང་ནན་ཏན་གནང་། མི་པམ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་གསུང་བཞེན་བསྤྲོ་བ་བཤད་
དང་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་
ཞལ་དང་། མཁན་ཆེན་དག་དབང་དཔལ་བཟང་རྒྱུ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་འབྱེད་

དང་། ཚད་མ་དང་། སར་ཕྱིན་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། འབྲེད་ནམ་གཉིས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་
དང་། དབྱ་མ་རིགས་ཆོགས་རྒྱག་དང་། བཞི་འཇུག་གཉིས་དང་། མདོན་པ་གོང་འོག་དང་།
གསང་སྟོང་ཙ་འགྲེལ་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་ཙ་འགྲེལ་དང་། སྟོང་ཆེན་མཛོད་བརྟན་དང་།
མདོ་འགྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་སོགས་བཀའ་པོད་ལྷ་དང་། སྐགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་འཇུག་ལྷགས་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་
ཉེ་བར་གསན་སྦྱོང་དོ་རྒྱས་ཐུག་པ་མཛད།

ཁྱད་པར་དུ་མཁན་ཆེན་དག་དབང་དཔལ་བཟང་ལས་རྫོགས་ཆེན་སྟོང་ཐིག་གི་མན་
དག་སྟན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལྷག་ལྷན་མེད་པར་གསན་ཅིང་། བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྟོང་
གི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བཞེས། མཆོན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་གསོལ། ཀུམ་ཐོག་མཁན་
པོ་ཨ་ལྷོ་བས་སམ་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་འོད་ཟེར་ལས་མདོ་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་དང་། རིན་
ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྟོན་གྲོལ་ཆ་ཚང་གསན། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགྲོ་འདུལ་དཔལ་པོ་
དོ་རྗེ་ལས་སྟོང་ཆེན་སྟོང་ཐིག་གི་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་དག་སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་
བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན། ཀུམ་ཐོག་གི་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་གདམས་དག་མཛོད་སོགས་
སྟོན་གྲོལ་མང་པོ་གསན། རྗེ་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་། དེའི་ལག་
ལེན་གསན་ནས་བསྐྱབས། ཤ་ཐང་ཆོ་བརྟན་སྒྲ་མ་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་
སོགས་སྐུབ་འཕྱིན་དུ་མའི་ལུང་གསན།

གཞན་ཡང་། སི་རུ་པ་སྤྲ་དབང་མཆོག་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་སྤྲུལ་པ་སྤྲ་གར་དབང་བསྟན་
འཛིན་དང་། ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཚབ་འབྲུར་མེད་པ་སྤྲ་ནམ་རྒྱལ་དང་། ཀུམ་ཐོག་རྗེ་དཔོན་པ་སྤྲ་རྒྱལ་
མཆོན་དང་། གཏིར་སྟོན་ཨོ་རྒྱུན་རིན་ཆེན་སྤྱིང་པ་དང་། རྒྱགས་སངས་སྒྲ་མ་ཀམ་ཆོ་དཔལ་
དང་། ཀུམ་ཐོག་རབ་སྒྲ་མ་གནས་བརྟན་བྱམས་པ་མཐའ་ཡས་དང་། མཁན་ཀན་འཇམ་དཔལ་དོ་
རྗེ་དང་། རྗེ་ཐོག་རབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། པ་སྤྲ་ཐིག་མཆོག་དང་། འཇམ་དཔལ་སྟོ་གོས་དང་། པ་སྤྲ་
བདེ་ཆེན་དང་། བཀྲ་ཐོག་འོད་ཟེར་དང་། རྗེ་མེད་འོད་ཟེར་དང་། འཕྱིན་ལས་དབང་བརྒྱར་
དང་། པ་སྤྲ་ནམ་རྒྱལ་སོགས་བཤེས་གཉེན་ཤིན་རུ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྐགས་བཀའ་གཏིར་གྱི་

གཞུང་དང་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་མཆོ་ལྷ་བྱ་གསན་པས་བཀའ་གཏིར་གདམས་ངག་གྱི་མཆོའི་མཛོད་དུ་
གྱུར། སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རྟོགས་པའི་བོགས་ཐོན། འོད་གསལ་རྩི་རྩིང་པོའི་དགོངས་
པའི་ཅལ་རྩིགས། རིག་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར།

དེ་ནས་གདན་ས་དཔལ་ལྷན་དུ་རྟེན་གསུམ་མཐའ་ཡས་པ་བཞེངས་ཤིང་སློབ་ཆོགས་
བསྐྱེད་ཀྱང་། འདུས་པ་རྣམས་ལ་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་དང་། རྩིགས་ཆེན་སངས་རྒྱུ་
ལག་འཆང་དང་། སྟོང་ཆེན་སྟོང་ཐིག་གི་མན་ངག་སྟན་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་བྲིད་དང་། གནམ་
ཆོས་དང་། རྩུ་དང་། འཇའ་ཆོན་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། འདུས་མདོ་
སོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གནང་། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྤྱིན་གྲོལ་
ཐོག་མར་གསུངས་སྐབས་སྟོན་དུ་རྩོམ་སེམས་སྦྱབ་པ་མཛོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ལྷ་བའི་སྐབས་སུ་
མནལ་ལམ་དུ་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁར་རྩ་ཞིག་གི་ནང་དུ་དུང་དཀར་ལྷ་
བཞག་ནས་གནང་བ་མིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་དཔལ་ལྷན་དང་། གོ་འཛོ་སྦྱིད་པོ་དགོན་པ་
དང་། རྒྱ་ར་དགོན་པ་སོགས་སུ་སྤྱི་ཕྱིར་རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོ་ལན་བཞི་དང་། མཁན་
ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་ལ་གཏིར་མཛོད་ལས་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་རྒྱན་མ་བཞུགས་པ་དག་གི་
དབང་ལྷང་ལྷན་བ་བཅས་ཁྱོད་གཏིར་མཛོད་ལན་ལྷ་གསུངས། བཀའ་མའང་གྲངས་དེ་ཅུ་དང་།
བྱང་གཏིར་དགོངས་ཟང་དང་། འབྲང་པོའི་གཏིར་ཆོས་དང་། རྩོམ་སྤྱིང་དང་། སང་སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་
ཟབ་གཏིར་གྱིས་གཙོའི་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་སྟན་ངག་ནས་བརྒྱུད་འོད་གསལ་རྩི་རྩིང་
མོའི་ཐིག་པའི་བར་དུ་རྩི་རང་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་ཡོངས་རྩིགས་པར་ཐེངས་རེ་གཉིས་མ་
གསུངས་པ་མེད་པ་ལྷ་བའི་འཕྲིན་ལས་དང་སློབ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱས་ཤིང་། དཔལ་ལྷན་
གྱི་འདུས་སྡེའང་སྤར་ལས་ལྷག་པར་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ།

བརྩ་གོ་རིམ་འོད་དུ་ལྷ་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་དང་། གཟིམ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
གསར་དུ་བཞེངས། སྤར་གྱི་སྦྱབ་འཕྲིན་ཉམས་པ་རྣམས་སྤར་གསོ་དང་། ཡི་དམ་དཔལ་ཆེན་
འདུས་པའི་སྦྱབ་པ་ཉིན་བརྒྱུ་མ་དང་། སྤྱགས་ཆེན་སྤྱག་བསྐལ་རང་གྲོལ་གྱི་བདུན་སྦྱབ་དང་།

ཆེན་མིང་ལུགས་ལྟར་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གསར་ཏུ་བཅུགས། བྱང་པར་ཏུ་གཏིར་སྟོན་
 གསར་སྒྲགས་སྤྱིར་པའི་གཏིར་ལྟར་ལས། དཔལ་ལུལ་སྒྲུབ་པའི་སྡེ་ལ་བཤད་གྲ་འབྱུང་། ལྷན་མེད་
 བདེ་ཆོས་མང་པོ་དར་ནས་འོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་ཉིད་དགུང་གྲངས་སོ་དྲུག་བཞེས་
 པ་ཚུམྱི་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1922ལོར། དཔལ་ལུལ་ནམ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིར་གི་བཤད་གྲ་མོས་བསམ་ནོར་
 དུའི་ལྷན་པོ་བཅུགས་ཏེ། འདུ་ཁང་དང་། གྲྲ་ཤག་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་ཏུ་
 བཞེངས། མཁན་ཆེན་དམ་པ་ངག་གི་དབང་པོ་མོག་མའི་འཆད་ཉན་གྱི་མཁན་པོར་གདན་དྲངས་
 ཏེ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཏུ་མ་གསུང་བསྐྱལ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་དཔོན་མཛད། སློབ་
 གཉེར་བ་དགེ་འདུན་ལྷ་བཅུ་ཙམ་ལ་གསོལ་སོག་བསྐྱལ། ལོ་རེ་བཞེན་འཇམ་དཔལ་བདུན་སྒྲུབ་
 དང་། ཡང་དག་སྒྲུབ་མཆོད་དང་། ལེགས་ལུན་ཆོ་སྒྲུབ་དང་། ཆོས་བཅུ་ཉེར་ལུའི་ཆོགས་བསྐྱང་
 དང་། ཉ་སྟོང་གསོ་སྦྱོང་དང་། དབྱར་དགག་གི་ལག་ལེན་དང་། དགུ་གཏོར་བཅས་ཀྱི་སྟོལ་
 བཅུགས།

དེ་རྗེས་གྲུབ་དབང་ཉིད་ཀྱིས་མཁན་རབས་གཉིས་པའི་ལུང་བཞེས་ཏེ་རྒྱན་མཁྱེན་རོང་
 ལྟོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཙོར་འཛིན་ཀྱིས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་སྟགས་བྲིད་དང་།
 མྱིན་གྲོལ་རུ་མ་བསྟུལ། གོ་འཛོ་རྒྱ་ནག་དགོན་པ་སྟག་བཏབ་ཅིང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་རུ་ཁང་
 བང་འདྲེ་འདུལ་སྟུལ་སྟེ་བཤད་སྟབ་རྒྱ་མཚོ་མངའ་གསོལ། མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་ཤིས་སོགས་ཞལ་
 ལྟོབ་དམ་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་ཡུལ་རང་ལྷགས་འཛིན་པའི་ཚོས་ལྷེ་རུ་མ་གསར་འདེབས་ཀྱི་
 བཀའ་བསྟུལ་མཛད་པ་སོགས་ཡུལ་གྱ་མང་པོར་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་བའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
 མཚན་སྐྱེད་བར་མཛད།

རག་ཆབ་དགོན་དང་། བརྟ་པོ་རི་ཁྲོད་གྱིས་གཙོའི་དཔལ་ལུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་མང་པོར་
 ཉེན་བཞེངས་དང་། ཐེབས་བཞག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བ་སོགས་སྤྱད་ཇུས་ཐམས་ཅད་སྤོང་དག་
 དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་དུས་འདས། རྒྱ་ཆེན་ཀམ་ཐེག་མཆོག་གླིང་པོར་གདན་ས་གཏང་
 དེ་ཀུན་སྤངས་བྱ་བ་ཏང་གི་ཚུལ་གྱིས་གདན་ས་གོང་མ་བརྟ་པོ་རི་ཁྲོད་དང་། གནས་མཆོག་

མཁར་ཆུ་བྱག་སོགས་དབེན་ཁྲོད་ནམས་སུ་སྡིང་པོ་ནང་གི་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆན་བཅུགས། སྐྱབ་
མཆོད་དང་སྡིན་གྲོལ་གྱི་རྒྱན་སྤེལ་བའི་དུས་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྱགས་དམ་བཅད་རྒྱ་ཁོ་ནར་
བཞུགས། ཡིག་དྲུག་དུང་ཕུར་དང་། དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་བསྟེན་པ་དུང་ཕུར་གྱིས་གཙོའི་ལྷག་
པའི་ལྷ་རབ་འབྱམས་གྱི་བསྟེན་ཆོད་མང་པོ་ལྷགས་བཞུས་མཛད། ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོས་ཞལ་
གཟིགས་པ་སོགས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་མངལ། མདོ་སྤྱགས་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་
དང་། སྐྱབ་འཕྲིན་ཆོ་གའི་ཕྱག་བཞེས་གྱི་ཟིན་བྲིས་སོགས་གསུང་འབྲུམ་པོད་བཅུ་གཅིག་ཅམ་
བཞུགས།

མཁར་ཆུ་བྱག་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཤིག་ནས་སྐུ་སྤྲེམ་པའི་རྒྱལ་བསྟན། རིམ་གྱིས་རྒྱན་གཞི་
རི་མེ་རུ་སོང་ནས་མོ་ཅིས་གྱི་སྐུ་དཔུང་དང་སྤྲན་བཅོས་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་པན་པར། དགུང་
གངས་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་སྤེལ་ལོའི་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཆོས་གསུམ་སྟེ་སྐུ་ལོ་1932ལོར་མཁན་
ཆེན་ངག་གི་དབང་པོའི་གདན་ས་སྐྱོ་ཤུལ་ལམ་སྟན་ཤུལ་སྟོན་པ་ལྟར་དུ་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་
ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྟུས། སྐུ་ཆེན་ཀམ་ཐེག་མཆོག་སྡིང་པོ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་འཐུས་མེད་དོ་རྗེ་ནམ་
གཉིས་གྱིས་སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་སྤུལ་བས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་སོགས་དོ་མཆར་བའི་ལྷས་
བཟང་པོ་དང་། གདུང་ལས་རིང་བསྐལ་འབྲུངས་པ་སོགས་ས་ལམ་གྱི་གྲོལ་ཉགས་མང་དུ་བྱུང་ངོ་།

རྗེ་འདི་དང་པན་རྒྱན་སྤྱོད་དུ་ཐུར་པ། མཁན་ཆེན་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་དང་།
གཏིར་སྟོན་རིན་ཆེན་སྡིང་པོ་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔལ་པོ་རྗེ་སོགས་དང་།
གསུང་གི་བདུད་ཅི་བཞེས་པའི་ཞལ་སྟོབ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། དཔལ་ལྷལ་མཆོག་སྐུལ་དོ་རྗེ་འཆང་སྐྱབ་
བསྟན་འཛིགས་མེད་ཆོས་གྱི་ཟླ་བ་དང་། རག་མགོ་མཆོག་སྐུལ་བཤད་སྐྱབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། རྩོང་
ནང་སྤྲ་མ་ཀུན་བཟང་འཐུར་མེད་དང་། གནམ་མོ་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་དང་། འདུ་རྒྱུང་
མཁན་པོ་མགོན་པོའམ་གནས་བཟན་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། བྱང་ཁང་སྐུལ་སྐུ་དཀོན་
མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་དང་། ཁང་ནང་འདྲེ་འདུལ་སྤྲ་མཁམ་ཁོང་ནང་སྐུལ་སྐུ་བཤད་
སྐྱབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། སྤྲ་རོད་སྐུ་ཆེན་པསྐྱབ་བསམ་གྱུ་བ་དོ་རྗེ་དང་། གད་ཞབས་སྐུལ་སྐུ་ཆོངས་

དབྱངས་སྒོ་ཤོས་དང་། རྩེ་སྐྱེ་སྐྱུལ་སྐྱུ་འཇམ་དབྱངས་དང་། དར་ཐང་རྟ་བ་སྤྲ་མ་འཕྱར་མེད་རྩི་རྩེ་
དང་། དཔལ་ལྷན་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩེ་སོགས་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་
གྲིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དང་། གཞན་ཡང་རྟོགས་ལྡན་ལྷན་འབྱོར་དབང་པོ་དང་།
བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་བ་ཆོགས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ཉུ་བྱ་བྱོན་ཏོ།

ཐ་རྩོད་སྐྱེ་ཆེན་པ་བླ་བསམ་གྲུབ་རྩི་རྩེ།

གྲུབ་མཆོག་འདུལ་འཛིན་དབང་པོ་སྐྱ་རྩོད་སྐྱེ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་པ་བླ་བསམ་གྲུབ་རྩི་རྩེ་ནི།
རབ་ཆོས་མེ་མག་ལ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1887ལོར་ཨ་སྤྱིང་ཁང་ཆུ་ཕྱེ་བ་རུ་སྐྱ་རྩོད་ཅེས་པའི་རུས་ལས་
ཡབ་སྐུགས་འཆང་དཀར་ཆས་ཅན་སྐྱ་རྩོད་དཀོན་མཆོག་རྟག་བརྟན་དང་། ཡུམ་རྩེ་བཅུན་ལྷན་
འབྱོར་མའི་སྐྱུལ་པ་སྟོ་བཟའ་བདེ་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས། རྩེ་མདོ་སྐུགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་
དང་། གཟི་སྐྱུལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་། ལྷ་སྐྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་
དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤིང་གི་སྤྲ་མཆན་ཡི་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་ཡང་སྤིང་རུ་ངོས་
འཛིན་གནང་སྟེ་དར་ཐང་རུ་བྱིར་བཀོད། ར་སྤྲ་རང་གྲོལ་དང་། རྩི་སྤྲ་བསྟན་དགའ་གཉིས་ཡོངས་
འཛིན་རུ་བསྟན་ཏེ་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལེགས་པར་བྱུངས།

དགྲུང་གངས་བཅུ་གསུམ་པར་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྤིང་རུ་ཆོས་བྱིར་མངའ་གསོལ་ཞིང་།
རི་ཆོས་གསུམ་དང་། སྐྱབ་གྲུར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་ཐམས་ཅད་གསན་སྦྱོང་སྟོམ་
སྐྱབ་མཛད། རྩེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་གསུམ་དང་། རྩེ་མདོ་ཟབ་གཏེར་དང་།
གནམ་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྲིན་གྲོལ་རྒྱལ་བརྟེན་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གསན་ཅིང་
རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་མཛོས་སོ།

ལྷ་སྐྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་བྱིང་མཐའ་དག་དང་། དབང་རྩི་རྩེ་བཤེས་བཤེས་
ཀར་སྤིང་ཞི་བྱོ། གནམ་ཆོས་དང་རྩེ། འཇའ་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་སྐོར་ཡོངས་རྩོགས་སོགས་
མདོ་སྐུགས་ཀྱི་གཞུང་བྱིང་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གསན་སྦྱོང་གནང་བས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་

ལྷན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཏུ་གྱུར། ཀུམ་མཆོ་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས། དགོངས་འདུས་སོགས་བཀའ་གཏིང་གི་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན་ཅིང་བསྟེན་པར་རྒྱུགས། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་རིན་ཆེན་གཏིང་མཛོད་དང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་རྒྱབ་བརྟེན་དང་བཅས་པ་གསན།

དྲོ་གྲུབ་ཆེན་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལས་མན་ངག་སྟོང་ཐིག་ཆེན་མོའི་སྒྲིན་བྱེད་ཟབ་བྲིད་མཐའ་དག་གསན་ཅིང་བསྟོམས་པས་རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྟོམ་གྱི་གདིང་ཆོད་མཐོན་པོར་གཤེགས། ལོ་དང་ལྷ་བར་བསྟེན་སྒྲུབ་ཉམས་བཞེས་ཁོ་ན་མཛོད་པས་ལྷག་པའི་ལྷས་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། གནམ་ཆོས་ཕྱག་རྒྱུ་དྲོ་གྱི་བསྟེན་སྒྲུབ་གནང་སྐབས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་དྲོ་རྩེ་བྱུ་གང་བ་ཞིག་མཐུན་ཕྱོག་གི་སྟེང་དུ་བབས་པ་དང་། དྲེལ་ཁལ་ས་ལ་གཏོར་ཏེ་ཕྱག་དྲིལ་ཁ་སྒྱུར་བ་ཕྱག་འཇུག་གིས་རང་སར་བཅོས་པ་དང་། ཐོག་དབུ་སྟེང་དུ་ཕྱག་པ་མ་གཞོད་པར་ཐོག་ཆུ་མན་བ་གཟན་དུ་བབུང་ནས་ས་ལ་འཕོས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བ་དུ་མ་མང་ལོ།

དགྲུང་གངས་ཉིང་ལྷ་ནས་ལྷ་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལྟར་དར་ཐང་གདན་སའི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ། དབང་བྲིད་འཆད་སྟེལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཅེགས་གཉིས་ཅན་ནང་རྟེན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་སྟན་ཐོག་ཆོད་དང་། མཆོག་བྱུང་དང་བདེ་གཤེགས་སོ་ལྷའི་སྒྲུབ་སྟན། བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོ་དང་བསྟན་འགྱུར་ཆེན་མོ། གཏིང་མཛོད་ནམས་ཀྱིས་གཙོའི་སྒྲུབ་གསུང་གི་རྟེན་དུ་མ་དང་། ཡིག་བརྒྱའི་དུང་འཁོར་ཆེན་མོ། ནང་སོ་གོང་མ་སོགས་ལེགས་བཞེངས་མཛོད་ཅིང་དར་ཐང་དགོན་པའི་གདན་རབས་དྲུག་པར་གྱུར། ཁོང་ནི་དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ན་གཞོན་པའི་དུས་སུ་བསྟན་བདག་གི་བྲི་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་པའི་བསྟན་བདག་གི་བྲི་ལ་བཀུར་ཞིང་། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་བདག་གཙོ་བོའི་ཁུར་བཞེས་པས་གདན་རབས་སུ་བགྲང་བ་ལགས་སོ།

དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ནས་རོང་ཡོ་སྟག་རྟེ་མདའ་དགོན་གྱི་གདན་སའི་ཁུར་འཛིན་བགྲང་བྱ་བཅུ་ལྷག་ལ་གནང་སྟེ། ཆོས་བརྒྱའི་གར་འཆམ་ཆེན་མོའི་དབུ་བཙུགས། རི་ཆོས་གསུམ་དང་། མཆོམས་གྲུའི་ནང་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་དང་། རང་ལྷགས་ཀྱི་བཀའ་གཏིང་ཕལ་ཆེར་གྱི་

སྒྲིབ་བྱེད་དང་། ཁྱིམ་པ་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཁྱོམ་དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པའི་
 མོ་ནས་དགོན་དེ་བསྐྱུངས། རབ་རྒྱལ་མེ་སྤང་སྟེ་སྟེ་ལོ་1937ལོར་ངོ་མཆོར་བའི་ལྷས་དང་བཅས་
 གཞུགས་སྐྱེ་ཞི་བ་ཆོས་སྐུའི་གྲོང་ཁུ་བསྐྱུས་སོ། རྗེ་འདིའི་ཡང་སྲིད་ནི་སྤྱོད་ཡང་སྲིད་ནས་མཁའ་
 འཛིགས་མེད་དེ། དེ་རྒྱལ་ལོག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།

१७५. प्र. २. अ. ३. सू. ४.

མཁམས་བཅུན་དབང་པོ་སྐུགས་སངས་གནས་རྒྱལ་སྐུ་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོ་
ནི། རབ་ཆོས་མེ་པག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1887ལ་ཡབ་སྐུགས་སངས་གནས་རྒྱལ་སྐུགས་འཆང་ལྷ་རྩེ་དོན་
རྒྱལ་དང་། ཡུམ་སྐུ་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྲེལ་ཀུན་བཟང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གཙུང་ཏུ་འབྱུངས།
གཙུབས་ཆེན་སྐུལ་པ་ཀུན་དགའི་ལུང་བསྟན་ལས། མདོ་སྨྱད་གནས་ཀྱི་དགོན་པ་ནུ་ཟབ་གཏོར་
ཆོས་ལ་འོངས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་སམ་ནི་སྒོ་གྲོས་མཆོན་མི་མེན་དམག་དབྱང་བསྐྱོག་པ་ཡི་
པལ་གསུང་གི་སྐུལ་པ་འབྱུང་ཞེས་དང་། གཏོར་ཆེན་བདུད་འདུལ་རྩི་རྩེའི་ཟབ་གཏོར་དགོངས་
པ་ཡོངས་འདུས་ལས། ད་ལྟའི་ཁྱེད་ཆུང་ལོ་ལྔ་ཁྱོད་མ་འོངས་ཀུན་མཁོ་ལྷུ་པ་སྐྱོགས་སུ་རྒྱུ་ལི་
མིང་ཅན་མདོ་སྐུགས་བཞད་སྐྱོག་ཅེས་འབྱུང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤིང་
པའི་རྟ་མགིན་ལུང་བསྟན་ལས། ད་ལྟའི་ཡར་འབྲོག་དྲག་ཆལ་རྩི་རྩེ་ཁྱོད་མ་འོངས་ཁམས་ཡུལ་
སྒོ་གྲོས་མིང་ཅན་འབྱུང་ཞེས་གཏོར་ལུང་མང་པོ་ནས་ཟིན་པར་བཤད་ལ། ཀུན་མཁོ་གསེར་ཏུ་པར་
ཏུ་ཨོ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོ་དང་། ཨ་འཛོམ་འགོ་འདུལ་དཔལ་པོ་རྩི་རྩེས་སྐུགས་སངས་རྩི་རྩེ་ཀུན་
བཟང་རྒྱལ་མཆོའི་སྐུ་སྤྱི་ཏུ་དོས་བཟུང་། རིག་འཛོན་འཇའ་ཆོན་སྤྱིང་པོ་དང་། རྒྱང་ཏུ་གཡུ་ཡི་མེ་
ཏོག་དང་། ས་སྐྱུའི་མཁམས་པ་གཡག་སྐྱུག་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་ཏུ་མའི་སྐུ་བ་
ཡིན་པ་སྟོན་གནས་རྩེས་དྲན་ཏུ་མཆིས་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་སྐྱེས་རབ་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་མཆིས་པར་
བཤད་དོ། །ཐོག་མར་གཡུ་སྐྱུའི་རྣམ་འཛུལ་གྲོང་ཉིན་ཀའ་ཆོ་དཔལ་ལས་ཡི་གེའི་བྲིས་རིས་དང་།
སུམ་རྟགས་དང་། སྐྱོན་ངག་སྦྱངས། ཡབ་རྩེ་ལས་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་ཆ་ལག་ལག་ལེན་མུང་བྱིང་།

དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་སྦྱངས་པས་དཔལ་ལྷན་ཆེ་ཡི་རིག་པ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོར་གྱུར་རྟོ།།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་བརྒྱན་པ་ལ་ཀུམ་ལོག་དགོན་དུ་གྲུ་སར་ཐེབས་ཏེ་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན།
ཀུམ་ལོག་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཀའ་མ་མདོ་རྒྱ་ལེན་གསུམ་དང་། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་
ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་དང་། མདོ་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་དུ་མར་སྦྱངས། བྱད་པར་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
གནས་ལུགས་རོ་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་གསན་ཅིང་ཁོང་ཉིད་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྤྲ་མ་ཉག་གཅིག་
དུ་བཟུང་། རྗེ་དེ་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཏེ་དགེ་སྤྲོད་གི་རྟེན་ཅན་དུ་མཛད་དོ།།

འཇམ་མགོན་མི་པམ་པའི་ཞལ་སྤྱོད་མཁན་ཆེན་ཀུན་བཟང་ཆོས་གྲགས་སམ་ཀུན་
བཟང་དཔལ་ལྷན་ལས། ཚད་མ་དང་། པར་བྱིན། དབྱ་མ། འདུལ་བ། མཛོད། རྒྱུད་སྤྲ་སྤགས་
གཞུང་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གྱི་གཞུང་བཤད་མང་པོར་སྦྱངས། མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་འམ་མཁན་
ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ་ལས། མདོ་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཁོ་ན་ལྟ་བུ་ལས་བཀའ་བ་གསན་པ་
དང་། སྤྲ་འགྱུར་བཀའ་གཏིར་གྱིས་གཙོའི་གསར་རྟོག་གི་དབང་ལུང་ཟབ་བྲིད་དུ་མ་མགོས་ཤིང་།
རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་རང་རོ་སྤྲོད་པའི་སྤྲ་མ་མཚོག་གཅིག་དུ་གྱུར་རྟོ།།

གཞན་ཡང་ཨ་འཛོམ་འགྲོ་འདུལ་དཔལ་པོ་རྡོ་རྗེ་ལས་རྟིང་ཐིག་སྐྱར་དང་། བྱང་སྤྲོམ་
དང་། སྤོན་འགྲོའི་བྲིད་ལན་གསུམ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་རོ་སྤྲོད་དང་། བཀའ་
གཏིར་གྱི་དབང་ལུང་གངས་མང་གསན། ཨོ་རྒྱན་མདོ་སྤགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་གནམ་ཆོས་དང་།
རྩ་གླིང་པའི་ཟབ་གཏིར་དང་། ཀར་གླིང་ཞི་ཁོ་སྤགས་དབང་དང་ལྷགས་ལུང་མང་པོ་དང་།
སེམས་ཉིད་རང་རོ་སྤྲོད་པའི་ཐུན་མིན་གྱི་གདམས་པ་ཡང་གསན་པ་དང་། མཁན་ཆེན་རྒྱལ་
མཚན་འོད་ཟེར་རམ་མཁན་པོ་ཨ་སྟོབས་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ། རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཀྱི་ལུང་
ཡོངས་རྫོགས་དང་། སྤྲ་འགྱུར་བཀའ་མའི་སྤོན་བྱེད་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྟོང་གསལ་ཆོས་སྐྱར་
དང་། རྟོང་ཆེན་རྟིང་ཐིག་གི་དབང་བྲིད་དང་། འཇིགས་རྟིང་བཀའ་འབྲུམ་ལ་སྤགས་པའི་དབང་
ལུང་མང་པོ་དང་། སེམས་དོན་གྱི་བྲིད་བཅས་གསན་པ་དང་། གྲུབ་དབང་པད་མོར་གཉིས་པ་
སྤུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་པོ་ལས། བཀའ་རྒྱུད་སྤགས་མཛོད་ཀྱི་སྤོན་གྲོལ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྟ་

སྤྱིར་ཟབ་ཆོས་དང་། སྤྱིར་ཐིག་མ་མགོན་གྱི་བཀའ་བཏང་དང་། རོང་ཐོམ་པ་བླ་མཁའ་འགྲོ་དང་།
མི་པམ་པའི་གེ་སར་གྱི་སྟོན་གཏད་སོགས་དབང་ལུང་མང་པོ་གསན་པ་དང་། སྒྲ་ཀླ་ལ་པ་ཐེབ་
སྦྱོར་དང་བཅས་པར་སྦྱངས། དཔལ་སྦྱངས་མཁས་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་ལས། རྒྱལ་བའི་
བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷགས་ལུང་དང་། འཇམ་མགོན་མཐུན་ཀོང་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་
གྱི་ཡི་གེས་གཙོའི་ལེགས་བཤད་རུ་མའི་ལྷགས་ལུང་གསན་ཏོ།

གཞན་ཡང་རྫོང་གསར་མཐུན་བཅེ་ཆོས་གྱི་སློ་བློས་དང་། ཀམ་མཁའ་བྱབ་དོ་རྗེ། གཏེར་
ཆེན་ལས་རབ་དོ་རྗེའམ་པ་བླ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། གཏེར་སྟོན་རིན་ཆེན་སྤྱིར་པ། མཁན་པོ་རིག་
འཛིན་འོད་ཟེར་སོགས་དམ་པ་རུ་མ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་བཞེན་ཏེ་སྤྱིན་གྲོལ་མན་ངག་མཐའ་
ཡས་པ་གསན་པས་མདོ་སྟགས་གདམས་པའི་གཏེར་མཛོད་ཆེན་པོར་གྱུར། སྦྱ་ན་ཕྱ་བའི་རུས་
ནས་བྱམས་སྤྱིར་རྗེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། གཟིགས་སྤང་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་
པའི་མདོན་ཤེས་ལྷན་སྦྱོས་སུ་མངའ་ཞིང་། མི་བགྲོད་མི་རུས་པའི་རི་བྲག་སོགས་ལ་སྦྱ་ཆེད་གྱི་
ཚུལ་རུ་བྱོན་པ་དང་། ཤོག་སེར་བཏོན་པ་སོགས་མཛད།

ཀུམ་ཐོག་སི་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱ་འཁོར་རུ་ཞུགས་ཏེ་ཁོང་གི་ཞབས་འབྲང་བ་མཛད་ནས་
དབུས་མངལ་ལ་ཕེབས། ཀམ་དགོན་ཆེན་དང་། མི་འགྱུར་དོ་རྗེའི་འབྲངས་ཡུལ། གནས་མདོ་
དཔལ་རི་རྩེ། རི་བོ་ཆེ། ཁྲ་འཇིག་ལྷ་ཁང་སོགས་ལ་རྟེན་མངལ་མཆོད་འབུལ་གྱིས་རིམ་པར་
བསྐྱོད་ནས། ཡར་ལུང་དང་། ཆེ་རིང་ལྗོངས། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་། མཆིམས་ཤུ། གཡའ་
མ་ལུང་། བྲག་དམར་མགྲིན་བཟང་། སྒྲགས་མདའ། སྒྲགས་ཡང་རྫོང་། གངས་རི་ཐོད་དཀར།
དཔལ་ཆེན་ཆུ་བོ་རི། དོ་རྗེ་བྲག། སྤྱིན་གྲོལ་སྤྱིར་། ལྷོ་བྲག། ལྷ་ལྷན་རོ་པོ་རྣམ་གསུམ། སེར་
འབྲས་དགའ་གསུམ། པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ། ལྷགས་པོ་རི། རྒྱལ་ཆེའི་དཔལ་འཁོར་མཆོད་རྟེན། ལྷ་ལུ་
དགོན། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ། ལྷ་ར་ཐང་སྤར་ཁང་ཆེན་མོ། རོར་ཨེ་ཤི་ཆོས་ཤེ། སྟོད་ལུང་མཚུར་ཤུ་
རྣམས་མངལ། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་པའ་ཆེན་རིམ་བྱོན་གྱི་གསེར་གདུང་རྣམས་མངལ། གནས་རྒྱལ་
སྦྱལ་སྦྱ་དང་། སི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་དཔོན་སློབ་གསུམ་གྱིས་གཟིམ་ཤག་རུ་པའ་ཆེན་དགུ་བ་ཆེན་

པོར་མཇལ་ཁ་ཞིབ་པར་ཁྲུས་ཤིང་གསུང་སྒྲིང་ཁྱ་གནང་མཛད།

དཔལ་ས་སྐྱར་ཕེབས་ནས་ནང་རྟེན་རྣམས་མཇལ་ཞིང་། མདོ་འགྲེལ་ཐུན་པའི་གོ་ཆ་
དང་། རྟིང་རྒྱུད་དཀར་ཆག་སོགས་ཡི་གེ་དགོས་རིགས་རྣམས་སི་རུ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱགས་སངས་
གནས་རྒྱལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མཐོན་པོ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོན་ཐབས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆོལ་
ཐེངས་གཅིག་གིས་དཔེ་ཆ་རྣམས་ལོན་ཞིང་། ཁྱད་པར་རུ་མདོ་འགྲེལ་ཐུན་པའི་གོ་ཆ་མཁའ་འགྲོ་
གཏད་རྒྱུ་ཚུལ་རུ་སྐྱག་རུ་འཕྱོར་བ་སི་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱག་ལ་ཕུལ་བས་སི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱགས་
དགུས་ཤིང་གཟེངས་བསྟོད་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མཆིས། སྟོད་ལུང་མཚུར་ཕུ་རུ་རྟིང་རྒྱུད་ཀྱི་
ལྷགས་ལུང་གསུངས། རྟོ་བག་ལྷ་ལུང་རུ་རྟིང་རྒྱུད་དཔེ་རུ་མ་བཞི་བཅུ་བཞུགས་པ་དཔེ་གཡར་
ཀྱིས་ལྷ་ལྷན་རུ་འབྲི་རྒྱུའི་སྐྱགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འབྲི་བཤུས་བྱས་ཤིང་། དཔེ་རྒྱན་མ་དག་པ་ཆེ་བ་ལ་
སྐྱེ་སྐྱེ་ཀུན་བཟང་དང་། གནས་རྒྱལ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱ་དག་མཛད།

ལྷ་ལྷན་རུ་ཁྲི་བ་ཁ་ཤས་བཞུགས་ཕུན་ལ་གོང་ས་ལྷ་བས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཅུ་
གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་ཞལ་ལན་གཉིས་ལ་མཇལ་ཞིང་ཆོས་འབྲེལ་གསན། སེ་ར་
དགོན་རུ་དགེ་བཤེས་ཁ་ཤས་དང་ཆོས་ཀྱི་བཤོ་སྒྲིང་བྱས་པས། སེ་རའི་མཁན་པོ་ཞིག་གིས་གཟིམ་
ཤག་རུ་གདན་འདྲན་མཛད་པ་སོགས་གྲུས་བཀྱར་ཆེན་པོ་མཛད། འབྲོག་རི་པོ་དགེ་ལྷན་དང་། རྒྱ་
མ་གཡུ་སྐང་། སྤ་རུ་དགོན་རྣམས་སུ་ཕེབས་ཤིང་། དགེ་ལྷན་པའི་སྤ་མ་དང་དགེ་སྦྱོང་འགའ་ལ་
སྟོན་འགྲོ་ཀུན་བཟང་སྤ་མའི་ཞལ་ལུང་གི་བྲིད་ཟླ་གཅིག་ལ་གསུངས། དེ་སྐྱགས་ཀྱི་སེར་རྒྱ་མང་
པོར་འཕོ་བྲིད་དང་། སེམས་བྲིད་སོགས་རང་འདོད་ལྟར་གསུངས། ཉང་པོ་སྟོད་སྦྱང་དང་། ལོང་
པོ་དང་། གོང་པོ་བཅས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འདུས་པ་ཆོས་དད་ཅན་ཀུན་ལ་སྐྱགས་ཇེ་ཆེན་པོའི་དབང་
དང་། འཕོ་ལུང་དང་། རྒྱལ་ས་སྤུང་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་ཀྱིས་རེ་བ་བསྐྱངས་སོ། །
རིག་འཛིན་འཇའ་ཚོན་སྟིང་པོའི་གདན་ས་དང་། ཅེ་ལའི་གདན་ས་བདེ་ཆེན་དགོན་རུ་གདན་
དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས། སྟོང་ཆེན་སྟིང་ཐིག་གི་དབང་ལུང་དང་། རྟ་སྒྲིང་ཐུར་བའི་དབང་དང་།
སྟོན་འགྲེལ་དཔག་བསམ་སྟེ་མའི་བཤད་པ་རྒྱས་པར་གནང་། ལུལ་དེའི་རྟོག་འཛིན་སྟོབ་དཔོན་

གྲིས་བཞེན་བཀུར་དང་། བདེ་ཆེན་དགོན་དེར་གཏན་བཞགས་མཛད་པའི་རེ་བ་ཕུལ། ཉང་པོ་
སྟོད་སྟོད་ཀྱི་སྒྲིང་མ་མ་ཟད་དགོ་ལྷན་པའི་རང་ལྷགས་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་རྣམས་གྲིས་ཀྱང་སྒྲ་
མར་བཀུར་ཤིང་རྟེན་བཀུར་བྱས་སོ།

སྒྲིང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གདུང་འབྲུམ་ལས་བྱོན་པའི་རིང་བསྐལ་དང་། རྩོམ་སྒྲིང་
པས་གདན་དྲངས་པའི་གུ་རུའི་སྐྱེ་ཆ་བ་བྱིན་ལྷན་དང་། གུ་ཕུལ་བདེ་ཆེན་སྒྲིང་པས་གཙང་རྩོམ་
ཁ་རག་ནས་སྐྱབ་དྲངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆའི་ལྷ་སྒྲིན་དམ་འདོགས་ཀྱི་རྩོམ་དང་། གུབ་
པའི་དབང་ཕྱག་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོས་བསམ་ཡས་ནས་སྐྱབ་དྲངས་པའི་རྟ་ཞལ་ཅན་གྱི་ཕུར་པ་
དྲེགས་པ་སྒྲིང་འབྲིན་སོགས་རྟེན་བྱིན་ཆུབས་ཅན་རུ་མ་ཕྱག་རུ་རྟེན་དོ།

ཀུམ་ཐོག་སི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྩེ་འདི་ཉིད་ཐུགས་ཅིས་ཤིན་རུ་ཆེ། སི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོབ་
མ་རྒྱ་དཀར་ནག་པོད་སོག་པོ་བཅས་ནས་འོང་བའི་མཁས་གྲུབ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་ཡོད་
ཀྱང་ཐུགས་སྒྲས་སུ་ཆེན་མཆོག་རུ་གྱུར་པ་ནི་མཁུན་བཙེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་དང་། མཁན་ཆེན་ངག་
དབང་དཔལ་བཟང་། གནས་རྒྱལ་སྐྱེ་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ། མཁན་ཆེན་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྷན།
མཁན་པོ་རུས་ལྷན་མཁུན་བཙེ་སྟོ་གྲོས་རྣམས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དོན་ལ་གནས་སོ། །དགྲང་
གངས་བརྒྱ་བཞི་པ་ནས་སྟོན་འགོ་དགོན་མཆོག་སྐྱི་འདུས་དང་། སྒྲིང་སྒྲིང་དང་། ལྷ་བཙུན་སྒྲིང་
ཐིག་བཅས་ཀྱི་སྟོ་ནས་འབྲུམ་ལྷ་བསགས་པ་དང་། སྒྲ་མ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་སྟོར་རུ་མ། ཆོ་སྐྱབ།
འཇམ་དབྱངས། རྟ་མགིན། ཕུར་པ་སོགས་ལྷག་ལྷ་གངས་བརྒྱ་ལས་བཀལ་བའི་བཞེན་སྐྱབ་
གངས་འགོ་རྟགས་ཐོན་གྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱན་རུ་ཡང་ཡི་དམ་མང་པོའི་ལྷགས་བཞེན་ཆད་
མེད་མཛད་དོ།

རྒྱགས་སངས་དགོན་གྱི་གདན་སའི་ཁྱར་བཞེས་ཏེ་བཟང་བྱ་རྒྱག་ལ་དབྱར་གནས་ཀྱི་
གནས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་མཛད་དེ་འདུལ་བ་དང་། སྟོམ་གསུམ་དང་། དབྱ་མ་སོགས་གཞུང་བཤད་
གནང་། གནམ་ཆོས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་གྱི་བྲིད་སྦྱོང་དང་། གཏེར་མཛོད་དང་། འཇའ་ཆོན་ཟབ་
གཏེར་གྱི་དབང་ལུང་སོགས་སྒྲིན་གྲོལ་མན་ངག་ཤིན་རུ་མང་པོ་གསུངས། དེ་ལྟར་ལོ་བརྒྱད་ལ་

ཐུགས་སངས་ཀྱི་གདན་སར་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཤིང་ཐུགས་སངས་འདུ་ཁང་ཉིང་གི་གསེར་ཁང་དུ་རྒྱལ་བའི་རྟེན་གསུམ་གྱིས་ཕྱར་བྱར་བཀའ་བ་སོགས་འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་ཆེན་གནང་། འདུས་སྡེ་སློབ་འབངས་དང་བཅས་པ་ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་ལ་བཀོད་ཅིང་། བཅའ་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྟུང་ཆོགས་པ་བཟོས་ཏེ་དགོན་སྡེ་ཡར་རྒྱས་སུ་བཏང་ཞིང་། རྒྱན་པར་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཐོན་འགྲོའི་གསོག་སྦྱོང་ནས་ཉམས་ཁྲིད་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་འགྲོ་ངེས་ཀྱིས་རྒྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་བཙོན་པ་ཅན་དུ་བཀོད་དོ།

རབ་ཆོས་མེ་ལྷག་ལོར་རྡོར་སེམས་རྒྱབ་ཆེན་རྗེ་རྒྱས་སུ་མཛད། བཀའ་མའི་རྒྱབ་མཆོད་ཁག་ལྔ་གསར་དུ་བཅུགས་ཤིང་། རྒྱབ་པ་དག་དང་། དབྱར་གནས་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་བའི་གཏོང་སྟོ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་འཇགས་མཛད། རྒྱགས་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བརྟུང་སྦྱོང་དང་། རྟན་ངག་དང་། ཕྱིས་དཀར་ནག་དང་། ཡིག་རིས་སོགས་རིག་གནས་རྣམས་ཆོགས་དང་དབང་ལུང་མང་པོ་བསྟུལ། རབ་རྒྱལ་ས་འབྲུག་ལོར་གནས་རྒྱབ་ཁང་རྟིང་གསར་བཟོ་དང་། གསེར་ཁང་དང་། མགོན་ཁང་བཞེངས་ནས་དེར་བཞུགས། མིང་ལ་རྒྱབ་སྡེ་པ་བླ་འོད་སྤྲིང་ངམ་པ་བླ་འོད་གསལ་གསང་སྟགས་ཆོས་སྤྲིང་དུ་བཏགས་ཤིང་། ལཱ་གྱི་རི་ཁྲོད་རྟིང་པའི་གདན་ས་དེ་བསྐྱངས། གནས་རྒྱབ་དུ་རྒྱབ་མཆོད་ཀྱི་སྟོར་ལྷག་ལྟ་དུ་མའི་རྒྱབ་ཆེན་དང་། རྒྱང་གནས་དང་། ལྷ་རེ་བཞེན་གྱི་དུས་མཆོད་ཆག་མེད་མཛད་པའི་སྟོལ་བཅུགས། ལོ་བཞིའི་ཡུན་ལ་བཀའ་འཁྱུར་དང་། བསྟན་འཁྱུར་དང་། ཀོང་རྒྱལ་པའི་མཛོད་ཆེན་ལྟ་དང་། གསར་རྟིང་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་དབང་སླ་མ་དུ་མའི་བཀའ་འབུམ་པལ་ཆེ་བ་དང་། གསོ་རིག་རྒྱད་བཞི་དང་། བེའུ་རྩ་དཀར་ཐོན་སོགས་སྟན་ཕྱིས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་སུ་ཏི་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་བཞེངས་པ་དང་། ཟངས་གསེར་གྱི་སྦྱ་བརྟན་ཆེ་ཆུང་གངས་མང་པོ་དང་། མཆོད་རྟེན་དུ་མ་དང་། གསེར་དབྲལ་ལས་བཟོས་པའི་སླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་རྟེན་ལ་སོགས་པ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཤིན་དུ་མང་པོ་བཞེངས། རྗེས་སུ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། དངོས་རྩིས་ཡོད་ཆོད་ཐུགས་སངས་དགོན་དུ་གནང་ངོ་།

རྗེ་འདི་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་རུས་ཕྱིས་རྒྱགས་སངས་གནས་སུ་ཐ་སྟངས་རིག་གནས་ཀྱི་
མཛོད་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་རྒྱགས་སངས་ཀྱི་ཆོ་དཔལ་དང་། རྗེ་འདི་ནམ་གཉིས་ཀྱི་བདག་
ཀྱན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ངེས་སྟེ། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སློབ་ཀྱང་དབུས་གཙང་དང་། ཉང་གོང་ལོང་
གསུམ། སྤར་ཁམས། གོ་འདྲོ། བྲག་གཡབ། སྤེ་དགེ་སོགས་ཡུལ་གྱུ་རུ་མ་ནས་འདུས་པ་ཤིན་ཏུ་
མང་། གསུང་ཆོས་སུ་ཉྱེ་གསུམ་བཞུགས། གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་གཡུ་ཐོག་གཉིས་པ་ཞེས་
པའི་མཆོན་གྱི་གཤམ་པས་བྲབ་པ་དང་། འགོ་བ་ནད་པ་ལ་ཕན་པའི་སྤྲན་བྱིན་ནད་གསོའི་འཕྲིན་
ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་གནང་བས་དེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་གཞན་དོན་མཛོད་པ་བརྒྱུད་པའི་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་བྱུང་ངོ་། །དབྱང་གངས་རེ་བྱུག་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་འབྲུག་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1952 ལོར་སྐུ་འདས་སོ།

གྲོ་ཁེ་རྟོགས་ལྡན་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ལོ་རྒྱུས་

འཇའ་ལུས་པ་ཆེན་མོ་གྲོ་ཁེ་རྟོགས་ལྡན་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ལོ་རྒྱུས་ནི། རབ་ཆེས་
ལྷགས་ལྷག་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1890 ལོར་འཛོ་མདའི་གྲོ་ཁེ་ཆང་རུ་ཡབ་བཀྲ་དོན་དང་། ཡུམ་བོ་རྒྱུ་གཉིས་
ཀྱི་སྐས་སུ་སྐུ་འབྱུངས། སྐུ་ན་རྒྱུང་བའི་རུས་སུ་བྱིས་རུ་བཞུགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མཛོད།
དབྱང་གངས་བཙོ་བརྒྱད་པར་དབུས་མཇལ་རུ་ཕེབས། ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཆོའི་འགམ་ནས་བྱ་
རོག་ཅིག་གིས་ཤ་དང་བཅས་པའི་མི་རྒྱུད་ཞིག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་རུ་འཕངས་པ་དངོས་གྲུབ་རུ་
གཟིགས་ཏེ་ཕྱག་རུ་བསྐྱམས་ནས་གཙོད་རྒྱུ་མཛོད། སྐམ་ཐོག་གྱུ་ཁར་ཕོ་བྲང་གི་གྱང་རྒྱུང་ལ་
བྱོན་སྐབས་གྱང་ཁ་ནས་རྒྱུང་བ་ལ་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད། དཔལ་འབྱོར་སྤྲ་མ་བཀྲ་
ཤིས་འདྲ་བེར་གྱིས་ཆོས་སྒོར་མ་ཞུགས་ན་མི་ཕན་ཚུལ་གྱི་བཀའ་གནང་། ཁོང་ཆེན་གནམ་བྲག་གི་
དབུ་ཅེའི་མདུན་དོས་རྗེ་ཀམ་པའི་ལྷུང་གནས་ཀྱི་གཡས་རྒྱར་བྲག་སྐྱབས་ཤིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་
རུ། བཀྲང་བྱ་བདུན་གྱི་ཡུན་ལ་དཀའ་བ་ཆད་མེད་པ་སྤྱད་དེ་ཐ་མལ་བའི་རག་མི་སྤྲ་བའི་སྒོ་ནས་
མི་སྤྱི་རྒྱུར་ཕྱུར་གཅིག་ལྷགས་བསྐྱུས་གནང་། སྐབས་རེར་གསོལ་ཟས་ལུ་འབྲུ་ཉེ་ཁྱུང་མ་བཙོས་
སྐམས་སོགས་ལ་མཛོད། སྐབས་རྒྱགས་གཏར་ནས་མ་རྟེན་དེ་ནོར་གྱི་ཕྱི་བ་ཡང་བཞེས་དགོས་བྱུང་།

བར་བཤད། དགེ་འབྲང་རུ་ཆུ་འཕུར་སླ་མ་ལས་ཟླ་ཤས་རིང་སྒྲིན་གྲོལ་ཅི་རིགས་གསན།

དེ་ཙམ་ནས་གསང་སྟབས་ཀྱིས་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགྲོ་འདུལ་དཔལ་པོ་རྗེ་རྗེ་རྒྱུ་རྒྱུ་
བྱོན། དུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ལྡན་པོར་སོང་ཞེས་ལབ། རྗེ་ཨ་འཛོམ་རིན་པོ་ཆེས་བགྲང་བྱ་
གཅིག་ཙམ་ལ་ཚས་འབྲེལ་མ་གནང་བས། ད་ལས་འབྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ངེས། སླ་མ་གཞན་ཞིག་
འཚོལ་རུ་འགྲོ་སྟམ་སྟེ་ཨ་འཛོམ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་རྟུན་རུ་སོང་། སླ་མས་གཙོད་དབང་ཞིག་གནང་
གྲབ་མཛད་འདུག་པ་དང་ཁེལ། ཚས་ལྷ་ཚོག་གམ་ལྷས་པས་དེ་རིང་མགོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྱོད་ཡིན་
དབང་ལོས་ཐོབ་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཡིད་མ་ཆེས། དབང་བསྐྱར་བའི་རུས་ལ་བབས་པ་ན་མཆོད་
རྟུ་གདན་ཁ་གང་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྟེང་རུ་སྔོན་བཅུག་སྟེ་ཟབ་མོ་གཙོད་གྱི་དབང་གནང་བ་དང་།
དེ་ནས་རྟོགས་ཆེན་གསང་བ་སྟོང་ཐིག་གི་སྟོར་གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱའི་ཚུལ་རུ་
གནང་བ་གསན།

ཨ་འཛོམ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྱོད་འབྲི་གཉན་འདོང་ཟེར་བའི་གནས་རི་བྱད་པར་བ་དེར་སོང་
ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྒྲགས་ནས་སྟག་འབུམ་ཐེར་བརྒྱ་འཚོལ་དང་འོང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་པ་
བཞིན་གནས་དེར་དཀའ་སྤྱད་སྟག་རུས་ཆེན་པོས་བགྲང་བྱ་གསུམ་ལྟག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྟག་
སྟེལ་མར་འཚོལ་བས་སྟག་དང་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་ས་ཡ་གཅིག་གྲུབ་པ་བྱུང་། སྐྱབ་རྒྱགས་ཆད་དེ་
ཟུ་གས་རྒྱུང་བརྒྱལ་རུ་སོང་། ཟུ་གས་འཆི་བར་དོགས་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ་ཟས་འཚོལ་རུ་འགྲོ་བར་
བཅམས། སྟོར་བྱད་རུས་སེམས་ལ་ཟས་སྦྱིར་འཆི་ན་སླ་མར་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་འགྲོ། དེ་
བས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྟག་མ་འབྲུབ་པར་འཆི་ཡང་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་མེད་སྟམ་ནས་ཟས་
འཚོལ་རུ་མ་ཐེབས། དེ་རུས་ཆུ་ཕ་རི་ནས་གོ་ཁེ་རྟོགས་ལྡན་འཆི་བ་ལ་ཉེ། ཀུན་གྱི་རྒྱགས་སྟེ་
སྟེལ་ཅིག་ཟེར་བ་དུལ་མི་དག་གིས་ཐོས་ཏེ་སྐྱབ་རྒྱགས་སུལ། སྟག་དང་སྐྱབས་འགྲོ་གྲུབ་ཙམ་ནས་
སླ་མའི་དགོངས་བརྒྱུད་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ཆད་རྗེ་འདི་ལ་འཕོས་ཏེ། རིག་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ངོ་འཕྲོད་ནས་རྟོགས་པའི་དབང་སྟག་ཆེན་པོར་གྱུར།

རབ་བརྟན་དགོན་ལྟག་མཁར་ཁྲའི་སྐྱབ་ཁང་རུ་བགྲང་བྱ་གསུམ་དང་། གཉན་འདོང་

དཔལ་རི་པད་མཁར་རུ་བགྱང་བྱ་ལྷ་ལྷག་ལ་བཞུགས་ཏེ་བཟོ་བྱ་རུའི་བཟུངས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས།
འགྲོ་བ་ནད་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་བཅས་པ་དང་། རྒྱུན་དཔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་རྒྱུན་དཔལ་བསྐྱོག་པའི་
རིམ་གྲོར་གཅོད་གཅོ་བོར་མཛད་ཅིང་། རྒྱུན་རུ་སྤྱིར་གོས་རི་གསོལ་ནས་བྱོན་པས་གཅོད་པ་
དཀར་རིལ་ཞེས་གྲགས། དཀར་མཛོད་གདོད་རུ་སྐྱབ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་ཕུག་རྩོར་གྱི་བསྐྱེད་པ་རུང་
ཕུར་གཅིག་ལྷགས་བཟུངས་གྲུབ་པར་མཛད། དགུང་གྲངས་ཞི་གསུམ་པར་ཨ་འཛོམ་རུ་བཞུགས་
སྐབས་ཤིག་ལ་པ་ཡབ་སྐུ་ལམ་རུ་སོང་བ་མཁྱེན་ཏེ་ཉིན་གཅིག་གིས་སྐམ་ཐོག་རུ་ཕེབས་པ་དང་།
དེར་རྒྱ་མིས་ཉིད་ལ་མེ་མདས་མང་རུ་བརྒྱབས་ཀྱང་མཚོན་གྱིས་མ་ཚུགས་པ་དང་། གཉན་འདོང་
རུ་ཡོད་རུས་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་གཞན་རུ་ཕེབས་པ་མཁྱེན་ཏེ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཨ་
འཛོམ་རུ་ཕེབས་པ་དང་། བྲག་གཟར་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱོན་པ་དང་། ཡང་ཉིན་ཞིག་གནམ་
ལྷགས་ཐོག་གིས་གཟིར་བར་ཐོག་རྒྱ་ན་བཟའི་ནང་རུ་བསྐྱུས་པ་སོགས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་
དང་། རུས་གསུམ་སྤྱིབ་མེད་རུ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་མངའ།

ལྷུང་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བས་བྲམ་མའི་སྐུ་ཆས་རྣམས་བརྐྱས་ནས་འོང་བ་ལ་གཅན་གཟན་སྟག་
ཅིག་གིས་རྗེས་དེད་འོང་བ་སོགས་རྒྱག་པ་སོགས་ཁོང་ལ་གཅོས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟག་
གཟིག་གིས་དེད་པ་དངོས་སུ་བྱུང་བས་སྟག་བྲམ་མ་ཞེས་གྲགས། ལྷེ་དགེར་ལྷ་སྤྱོད་ཆོ་དབང་བརྒྱད་
འདུལ་གྱི་དབུ་བྲམ་བྱོན་སྐབས་རྩ་སྟོད་གཅིག་གིས་ཉིན་མོ་གསོལ་རྩ་དང་མཚན་མོ་ཆབ་རྟོག་
མཛད་པ་སོགས་གཙང་སྤྱིའི་རྣམ་རྟོག་དང་བུལ་བའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་བསྐྱུངས།

ལྷེ་དགེ་བྱ་རྩོད་ཚང་གིས་གདན་འདྲེན་སྤྱིབས་པ་ལྟར་ཡིད་ལྷུང་ལྷ་རུ་སྐར་རུ་ཕེབས། ལྷ་
བསྐྱུ་མཛད་སྐབས་ལྷ་ལུག་གིས་ཆོལ་སྐྱ་དང་བཅས་རྒྱ་ནང་རུ་བསྐྱལ་བར་བྱས་པས་དེར་ཡོད་
ཀུན་དད་པའི་གནས་ལ་བཀོད་ཅིང་། རྗེ་འབངས་ཀྱི་རེ་བ་ནན་གྱིས་བཏོན་པ་བཞིན་བྱ་རྩོད་ཚང་
གི་དབུ་བྲམ་མཛད་དེ་ལྷ་རུ་སྐར་རུ་བཞུགས་ནས་སྤྱི་དགའི་རེ་བ་ཚུལ་བཞིན་སྐོང་བར་མཛད།
ཀམ་སྐུ་ཆེན་ཐེག་མཆོག་སྤྱིར་པོས་ཁེང་ཆེན་གནམ་བྲག་དགོན་གྱི་གདན་ས་སྤྱིར་དགོས་པའི་
བཀའ་བསྐྱེལ། དེར་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱང་གསུངས། སྐམ་ཐོག་ར་འདན་བྲག་བཅད་ནས་འགྲོ་ལམ་

བཅོས། དེ་དུས་རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐེན་བའི་བྲག་གཏོར་ཐུབ་པའི་གད་རྣམ་ཤིག་ཀྱང་བཅོས་སོ།།

གནམ་སྤིང་ཁའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཞལ་ནས་ཁྲག་མང་པོ་ཐོན་པར། འདི་ནི་གདམས་ངག་ཁྲག་སྐྱག་པ་ལྟར་གྱིས་ཐེན་བའི་བརྗེ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་མཁན་པོ་ཆོ་འགྱུར་ལ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཆིག་བརྒྱད་དུ་བསྐུལ་རྟོ།།

དགུང་གྲངས་རེ་དགུ་པ་རབ་རྒྱལ་ས་བྱི་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1958ལོར་དུས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་བྱི་ལུན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཞིང་སྤྱི་ངལ་འོ་བརྒྱལ་མང་པོ་སྤྱི་ཉམས་སུ་བཞེས། དེའི་སྐབས་སུ་འང་སྤྱི་ནང་བཟང་ཐལ་དུ་བྱོན་པ་སོགས་སྤྱི་བོ་པལ་བའི་སློབ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་དང་། མ་འོངས་སྡོན་གཟིགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཅི་གསུང་གིས་གནད་དུ་ཁེལ་བ་སོགས་བྱུང་། དེ་ཙམ་ནས་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་གྲོད་པ་བཤལ་རིམས་ངན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་བཙོན་པ་མང་པོ་ཤི་ཞིང་ཡམས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཆད་པས། དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱན་གཙང་སྤྱིར། རྫོང་ཉིད་གྱིས་བཤལ་ཡམས་བཞེས་ཏེ་དགོངས་པ་འོད་གསལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས། རྫོང་འདི་དང་མཉམ་དུ་ཙུལ་བསོད་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བཤལ་ཡམས་བཞེས་ཏེ་སྤྱི་གཤེགས་པས། དེ་ནས་བཟུང་ནད་པ་རྣམས་སངས་དྲག་དུ་སོང་སྟེ་བཤལ་ཡམས་ཀྱི་རྒྱན་ཆད་པར་གྱུར་རྟོ།།

སྤྱིར་ནངས་རྫོང་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་གདུང་ཡིད་ལྷུང་བཅའ་ཆེན་གྱི་ལྷག་ངོས་མི་ཆད་ལ་ནས་འཕངས་སྐབས་རྟོགས་ལྡན་གྱི་གདུང་རྫོང་དུ་སོང་འདུག་ཅིང་། དེའི་མཚན་མོར་ཙུལ་བསོད་ནམས་རིག་ལྡན་དང་། རོང་ཆེན་གཅེས་དགའ་གཉིས་ཀ་གདུང་བདག་དུ་སོང་ཆོ་ཙུལ་བསོད་རྒྱལ་གྱི་གདུང་ལས་རྟོགས་ལྡན་གྱི་གདུང་ནི་སྤྱི་ལོ་ཙམ་ལས་མ་ལྷག་པར་འཇའ་ལུས་སུ་དེང་བེན་པས། བསོད་རྒྱལ་གྱི་གདུང་དེ་ཨ་ཁོད་ལ་ཁར་དུར་བཏབ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །སྤྱིར་རྫོང་འདིས་རི་ཁྲོད་དུ་སྐྱབ་པ་མཐར་སྤྱིན་ན་འཇའ་ལུས་འཕོ་ཆེན་འགྲུབ་ངེས་པར་ཉག་སྤྱི་བྱང་རྒྱལ་རྫོང་ཆེ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མོད། བར་སྐབས་ནས་བྱ་ཁྲོད་ཆང་གི་དབུ་སྤྱིར་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བའི་རྒྱན་གྱིས་འཕོ་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་རྒྱ་དེ་རྟོན་འབྲེལ་མཐའ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་འཇའ་ལུས་རྒྱལ་ལྡན་དུ་དེངས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ།།

དབྱུང་བཟའ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་ཉིད་བདེ་སྒྱུར་དབང་ལོ།

དབྱུང་བཟའ་མཁའ་འགོ་མ་ཆོས་ཉིད་བདེ་སྦྱོར་དབང་མོའམ་ཀུན་བཟང་བདེ་བའི་རྩོ་
 རྩོ་ནི། གཏེར་སྟོན་པ་རྒྱ་སྤྱིང་པའི་ཟབ་ཆོས་སྤྱིང་བྱང་དམར་པོ་ལས། མ་འོངས་དུས་བབས་ལྟ་ལྟ་
 ཆོས་སྤྱིང་དུ་ རྩོ་རྩོ་པག་མོའི་རྣམ་འབྲུལ་བདེ་བའི་མཆོན་ རྩོ་འབྲུག་ལོ་བ་སྤྱི་མགིན་སྤྱིང་ཁ་དུ་
 བློ་དང་རྩོ་རི་ནི་སའི་རི་མོ་ཤར་ ཟབ་གཏེར་གཉིས་འདྲམས་གདུལ་བྱ་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོར་ ཞེས་
 དང་། མགར་སྦོང་གཏེར་ཆེན་དཔའ་པོ་ལས་རབ་རྩོ་རྩོ་གཏེར་ལྟང་ལས། མཆོ་རྒྱལ་སྤྱུལ་པ་རྩོ་
 རིའི་མིང་ འབྲུག་ལོ་སྤྱིང་དབྱུང་བློ་ཀྱིས་མཆོན་ ལྟ་ལྟ་རུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནས་འོང་ དེ་འབྲུང་ཆོ་
 ཆོས་བསྟན་པ་རྒྱས་ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རབ་ཆོས་རྩོ་འབྲུག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1892 ལོར་དབྱུང་སྤྱོད་པ་
 ལྟ་ས་ར་ས་འབྲུལ་སྤྱང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རུབ་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལོ་མཐའ་དུ་རྒྱ་ར་ཁ་ཤག་གི་སྤྱོད་པ་
 དུ། ཡབ་མི་དབང་ལྟ་སྤྱོད་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། ཡུམ་གཞུབས་བཟའ་ཆོ་རིང་ཆོས་འཛོམ་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མོར་རོ་མཆོར་བའི་ལྟ་ས་བཅས་སྤྱི་འབྲུངས། ལྟ་ས་ལྟང་མ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱུལ་བཟང་
 ཆོས་སྦྱོན་ཞེས་པའི་མཆོན་གསོལ། གཅེས་མིང་ལ་ཀུན་དགའ་དབང་མོར་བཏགས། སྤྱོད་པ་རྩོ་
 དུའི་དུས་ནས་སྟོན་གནས་རྩོ་སྤྱོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་སྤྱོད་པ་བཏགས་པ་དང་།
 སྤྱོད་པ་པལ་བའི་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཐར་རོལ།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་པ་ལ་ནང་ཁྲོན་ཆོ་རིང་བཟ་ཤིས་དང་། བཟ་ཤིས་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་པ་
ཡབ་ར་ཁ་ཤག་དཔོན་ལ་ཀུན་དགའ་དབང་མོ་ལ་དཔོན་ཐོབ་སྤྱད་དགོས་པར་བྱས་པས། རྒྱ་ཤོག
དཔོན་ཁག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲོན་ནང་ཁྲོན་གྲུལ་ཅུ་དང་། བོད་སྤེའི་རྩོད་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་
བཀའ་གྲོས་ཀྱིས་གདན་ས་འཛིན་པ་པོར་བསྐོས། འོན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་
ནས་ལོག་སྟེ་དཔོན་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱུང་དེ་བྱ་མོ་ན་ཆོད་དེ་འདྲ་རྒྱུང་བྱའི་དུས་ནས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་
བཞེན་དུ་དོར། དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལ་སྟག་ཡུང་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཞེ་ཁྲོ་ཁྲོམ་དགྲུག་གི་དབང་
གནང་བ་གསན། མ་རིན་པོ་ཆེས་རང་གི་གསང་ཡུལ་ཡིན་པའི་མཆོད་གསེལ་བས་ཁོང་གི་སྤྱོད་

གཤམ་སེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་འགྲིགས། བོད་ཀྱི་ནང་སློན་ཤར་ཁྲ་ཚང་དང་། རྫོང་རིང་ཚང་
དང་། ཟུར་ཁང་ཚང་གསུམ་གྱིས་མནའ་མར་སློམས་ཏེ་འབྲུངས་བྱིས་དུ་ནོར་རྩལ་དུ་མ་སྤུལ་ནས་
བསྐྱངས་ཀྱང་པ་མས་མ་གནང་། དེ་ནས་སྦྱིད་ལུང་གོང་ཆེན་ཟེར་བ་རྒྱ་མཐོང་དཔོན་པོ་གཏུ་ཏ་ལོ་
ཡེལ་བྱ་གཅིག་ཡོད་པ་རབ་དུ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་པ་མས་མ་གནང་ཞིང་། ཁོ་རང་གི་ཡིད་ལ་
འཐད་པའི་བྱ་མོ་ཞིག་མནའ་མར་བསུ་བར་ཁས་སྤངས་པས་བྱ་དེས་རྒྱ་ར་ཁ་ཤག་གི་སྤྲས་མོ་ཀུན་
དགའ་དབང་མོ་དེ་མནའ་མར་ལོན་ན་བྱིས་ཐབས་བྱེད་དེ་མིན་མི་བྱ་ཞེས་ཁས་སྤངས།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པར་སྦྱིད་གོང་དཔོན་ཚང་གི་གསེར་དངུལ་སོགས་རྒྱ་ནོར་མང་པོ་
ར་ཁ་ཤག་དུ་སྤུལ་ནས་གཉེན་སྦྲིད་དངོས་སུ་བྱས། དེ་དུས་མ་ཡུམ་གྱིས་བྱ་མོ་འདི་སྦྱེ་བོ་བྱིས་ཐབ་
པ་ཞིག་ལ་མི་དབང་བ་འདྲ། འདིའི་བྱ་སྦྱོད་ལ་བརྟགས་ན་ཡིད་མི་ཆེས་ལུས་ཆོ། སྦྱིད་གོང་སྦྱེ་བ་
ནས་གལ་ཏེ་བྱ་མོ་མ་གནང་ན་ངེད་ཕྱི་བྱི་སྦྱེ། བྱང་སྦྱེ་སུམ་སྦྱོང་། ཏོ་ར་སྦྱོང་སྦྱེ་པོ་དེ་ཉིད་མིང་
མེད་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་མི་བསྐྱར་ངེས་ཅན་ཡིན་ཞེས་ལབ། དེ་ནས་མོ་རང་གི་སེམས་ལ་སྤྲུག་
བསྐལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་ཉལ་དུད་དང་། རྒྱ་རག་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་དཀར་ཡོལ་འབྲིང་པོ་
གང་ཅམ་བཞེས་ཤིང་། རང་སློག་གཙོད་པའི་སྦྱོར་བ་བཙམས། ཆང་དུག་གི་སྦྱོར་བས་བརྒྱལ་བ་ན་
རིགས་ལྷའི་ཞིང་ཁམས་དང་། ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་དང་། མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་མཇལ་
ཞིང་། ཞལ་གདམས་གནང་བའི་དག་སྤང་མང་པོ་བྱུང་། ལུང་གོང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་མཆོན་དུ་ཐེབས་
ཤིང་། ཆོགས་འཁོར་སྤུལ་ཏེ་གྲུབ་ཐོབ་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་བརྒྱན་ཅུ་དོན་ལྷའི་སྦྱ་གཤམ་བསལ།
གྲུབ་ཐོབ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཡིག་སློབ་པར་བསྐྱལ་ནས་ཁོང་གིས་ཀ་ཁ་ཐོག་མར་བསྐྱབས་ཤིང་།
ཆོ་དབང་དང་ཆོ་འགྲུགས་གནང་ངོ་།

མཁའ་འགོ་རང་གི་མིང་པོ་ཆེ་བ་དགེ་བཤེས་སློ་གྲོས་ཞེས་པ་འབྲས་སྤངས་སྤྲུག་རྒྱ་ར་
ཁམ་མཆོན་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱང་དུ་ཞག་བཞུགས་གནང་བའི་གཟིམ་ལམ་དུ་དཔལ་འཁོར་ལོ་
བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རྫོང་རིང་མག་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་མཇལ་ཞིང་། དབང་
བསྐྱར་བའི་གཟིམ་ལམ་ཡང་བྱུང་། དེ་ནས་རྩོགས་རིམ་ལ་རང་ཤུགས་གྱིས་གོམས་པའི་རྟོགས་པ་

རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་གིང་། རྒྱུད་སྒྱུར་ལ་རྒྱན་དུ་འབད། དགྲུང་གྲངས་བཅུ་གསུམ་པར་མ་ཡུམ་ལ་ནད་
དྲག་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཆོ་དུས་ལས་འདས། དེ་ལ་སེམས་ཁུལ་དང་བག་ལ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཐུགས་
ཁུལ་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་སྟེ་སྐྱེ་ལ་རྒྱན་གཞི་མྱེ་མོ་བཞེས།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པར་ལྷུང་གྲོང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་མདུན་དུ་ཐེབས། མ་དྲིན་མོ་ཆེ་འདས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལུས་ཆོ། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། མདང་ང་རང་གི་མི་ལམ་དུ་བྱ་རྒྱལ་བྱུང་གི་སྤུ་
གུ་ཞིག་གཤོག་ཆལ་རྒྱས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་གྲུབས་བྱེད་འདུག་པ་དེར་བདག་གིས་ལམ་སྟོན་
བྱས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་སྤྱིན་མེད་པ་ལ་སྤྱིན་ནག་སྟོ་བྱར་དུ་གཡོ་བ་མིས་པས། དེ་ནི་བདག་
གིས་བྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱ་བ་དང་། སྤྱིན་ནག་གཡོ་བ་དེ་བར་ཆད་ཆེ་བའི་ལྷན་སྤྱེད་འདུག་མོད།
གཞན་ལ་ཆོག་གཅིག་ལབ་མི་རུང་གསུངས། འཇམ་སྤིང་སྤྱི་བསང་གི་དུས་སྤྱི་བྲི་ཐོག་དུ་བཞུགས་
སྤྱེད་གསོལ་ཞིང་། དཔོན་མོ་ཆང་ཞེས་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བས་སྤྲད་འཆོང་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྤུ་
བའི་སེམས་ཁུལ་མཛད། འདི་སྐབས་ནས་ས་ཡལ་གྱིས་བཅུན་མོ་ཞིག་ཁབ་དུ་བསྐྱུས་པའི་མོ་རང་
པ་བྱིམ་དུ་བཞུགས་མ་འདོད་པར་ཨ་ཇོ་ཞང་བོའི་བྱིམ་དུ་སྐྱོས།

དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་པར་རྫོགས་ཆེན་དཔལ་དགེ་སྤྱེལ་སྤྱེད་ཟེར་བའི་སྐར་བ་ཞིག་ཐོན་ཏེ་ཨ་
ཇོ་ཆང་ལ་གནས་ཆང་གཡར་ནས་བཞུགས། སྐར་བའི་བྲོད་དུ་བླ་མ་དབུ་ལ་རལ་བ་ཅན་ཞིག་
འདུག་པ་མཇལ་མ་ཐག་དུ་མིག་ནས་མཆི་མ་འཕྱགས། ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱེད་གཡོས། སྤང་བ་གནས་གྱུར་
ནས་བླ་མ་ཐོར་ཅོག་ཅན་དེའི་མཆོན་ལ་ཅི་བེར་དྲིས་པས། གཏེར་ཆེན་བདུད་འཇོམ་དོ་རྩེའི་སྤྱེད་
སྤྱེས་ཆེ་བ་སྤྱེལ་སྤྱེད་དྲི་མེད་འོད་བེར་ལྷུ་བ་དེ་ཡིན་པར་གོ། །དེ་ནས་སྤྱེལ་སྤྱེད་དྲི་མེད་ཀྱི་གམ་དུ་
ཐེབས་འདོད་ནོན་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་། དངོས་སྤྱེད་མདུན་དུ་འགྲོ་མ་ཐོད་པར་ཉི་མ་རེ་བཞེན་
སྤྱེལ་སྤྱེད་དྲི་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ལ་བརྟགས་དགོས་པའི་དུང་སེམས་དང་དད་པ་འདྲེས་མས་
བཞུགས་མི་ཚུགས་པ་བྱུང་། སྤྱེལ་སྤྱེད་དྲི་མེད་འཁོར་བཅས་ལྟོ་གནས་སྤྱོད་པས། སྤུ་མ་དང་བལ་
བ་ལྟ་བུའི་དུང་སེམས་ཀྱིས་ཉི་མ་རེ་བཞེན་ཐུགས་དེ་སྤྱོགས་སྤྱེད་གཡོ་བ་བྱུང་ངོ་།

དེ་ནས་ལྷུང་གྲོང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ་བྱུ་རུའི་ཐྱིང་བ་དང་གསེར་གྱི་གདུ་བྱ་

སོགས་ཕུལ། འོ་རྒྱལ་ཞིབ་པར་ཞུས། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱིས་ཁམས་སྟོགས་ཀྱི་བླ་མ་དེ་ཆེ་རབས་ལས་ཀྱི་
སྟོབ་དཔོན་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། གཅིག་སྟོགས་གཅིག་གིས་ཀྱིས། བརྟན་པ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞེས་ལུང་བརྟན། དྲི་མེད་འཁོར་བཅས་ཕྱིར་ལྟ་སར་ཐེབས་
དུས་མདུན་དུ་མཇུག་ཁ་དང་ཆེ་དབང་ཞིག་ཀྱང་ཞུས། འོད་འབར་དང་། བཅུན་མ་འཇིགས་སྟོན་
ཟེར་བ་ལ་ཁམས་སྟོགས་ཀྱི་ས་རྒྱལ་ཡུལ་སྟོལ་དང་། རྩོགས་ཆེན་འཆད་རུས་པ་བཞུགས་མིན་གྱི་
ཚུལ་དྲིས། དེ་ནས་དྲི་མེད་འཁོར་བཅས་ཕྱིར་ཐེབས་པའི་སྐུ་རྗེས་བསྟེགས་ཏེ་མཆོན་མོའི་དུས་སུ་
སྟོག་བྲོས་ཀྱིས་ཁམས་སྟོགས་སུ་ཐེབས།

དེ་ཡང་མཆོན་མོའི་དུས་སུ་གཡོག་མོ་གཉིས་ལ་ཆང་སྤུད་ནས་སྟོ་ཁང་དུ་ཉལ་བཅུག །སྐུ་
དྲག་གི་སུ་མོའི་རྒྱན་ཆས་ཐམས་ཅད་ཤུད་དེ་ནང་དུ་རང་གི་གོས་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་ལ་སྟེང་དུ་གཡོག་
མོའི་ཕྱགས་ལྷ་གསར་བ་དེ་སྟོན། དེ་སྟོན་པ་ཡབ་ཀྱིས་གནང་བའི་ཀ་ར་དང་ཤིང་རྟོག་རྣམས་
ལམ་རྒྱགས་སུ་བཟུང་། དེ་མིན་བདོག་རྒྱའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱིར་བར་པོ་བྲང་གི་ར་བ་
བཅེགས་གཅིག་པའི་ཁ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་མཆོང་སྟེ་བྲོས། སྟོད་ལུང་མཚུར་ཤུའི་མདོ་ནས་དྲི་མེད་གྱི་
སྐར་རྗེས་ཟིན།

དེ་ནས་སྐར་བ་དང་འགྲོགས་ཏེ་འོང་བ་ལ་ལམ་བར་དུ་ཕན་ཚུན་སྐད་བརྗེ་མ་འཕྲོད།
སྐར་དེའི་བཅུན་མ་འཇིགས་སྟོན་སོགས་མང་པོས་སྟོན་མ་རེད་ཅེས་སྟངས། རི་ཆེ་ཞིག་ན་ཕུག་པ་
ཞིག་འདུག་པའི་ནང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་དབུ་སྐའི་ཕྱེད་ཙམ་བེགས་ནས་དེར་གཏེར་དུ་སྤྲས། ཡུལ་སྟོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་འོངས་སྟོད་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ། བཀུལ་རྒྱན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟམ་ཡུའི་ནང་
དུ་སྤྲས། ཉིན་ཞག་མང་པོར་ཟས་སྟོམ་མ་རྟེན་པས་ཆུ་འབྲུག་འཐུང་ཞིང་། ཀ་ར་དང་ཤིང་རྟོག་
རྣམས་གསོལ་ཞིང་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད། འགྲོག་ཞེ་ཞིག་དུ་སྤྲང་ཟས་སྟོང་བ་ལ་སྤྲང་ཁྲག་མེད་
པས་ལྟམ་ཡུའི་ནང་དུ་སྤྲས། ཀུན་གྱིས་སྟོན་མ་ཞེས་ཏབ་བགད་ཀྱིས་འཕྲུ་བ་བྱུང་། ཟན་མོ་ཞིག་
གིས་སྟོན་མ་མིན། སྤྲང་སར་རེད་ཟེར་ནས་ཁོ་མོ་ལ་ཁྲག་མ་ཞིག་ཀྱང་བྱིན། སུ་མོ་མཛོས་མ་
གཟུགས་བྱད་ལེགས་པས་བྱི་ཁ་ནས་ཐར་རུང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ནས་ཐར་དཀའ་བར་

གདའ་བེར། རྒྱ་སྤྲོད་མེད་པས་རྩམ་པ་སྐྱུ་བོར་བོས་པས་མགིན་པ་ལ་ཐོགས་ནས་སྐྱག་ལོག་བྱེད་པ་
བྱུང་། ཇི་མེད་ཀྱི་སྐར་ནས་ཏྲ་ཤུལ་འཇིགས་བསམ་དང་། པན་ཆེན་བེར་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྐར་ནང་
རུ་འོང་མི་ཆོག་བེར་ནས་བཀག། །བྱུང་པར་རུ་པན་ཆེན་གྱིས་བོས་འབེན་རུ་མི་འཛོག་ན་བེར་ནས་
མེ་མདའ་གཏད་པ་སོགས་བྱས། སྐུ་ལ་སྐྱུ་ཇི་མེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡུལ་ལ་བྱིར་སོང་དང་མིང་པོ་སོགས་
ཀྱིས་བཀའ་མི་བཀྲོན་པའི་བྱིར་རུ་ཁོང་ཅག་གིས་འཕྲིན་ཡིག་བསྐྱར་ཆོག་བེར་ནས་དར་དང་རྟེན་
འདུས། སྐྱུང་མདུད་སོགས་བྱིན་ཀྱང་མ་ཉན།

སྐར་ཁའི་སྟོང་དཔོན་བཟང་མོ་དང་། ཨ་སྐྱབས་ལྷེ་བཙན་བེར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ར་ཆ་མོ་
རེ་བྱུང་པ་མ་གཏོགས་སྐར་ཁག་གི་མི་སྲུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ངོ་མི་སྟོན་ཞིང་ལན་མི་ཉྱེར། ཉིན་
མོ་གཅིག་ཤུར་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ། མཚན་མོ་སྐར་དང་མི་རིང་བའི་ས་རུ་ཉལ། ལམ་རུ་ར་
བསྐྱོལ་སྟོང་ལ་ཀན་མོ་ཞིག་གིས་རྩ་མ་ལོང་བུ་གཉིས་ཅན་ཞིག་བྱིན། ཀན་མོ་དེ་ལ་ར་རི་ལྟར་
བསྐྱོལ་དྲིས་ཆོ། མོ་ན་རེ། རོ་གསུམ་གྱི་སྟེང་རུ་རྩ་མ་འདི་འཆུག། བར་རུ་རྩ་སྐྱུག། ར་ནང་རུ་ཐོབ་
ལ་མེ་སྟེང་རུ་བཞག་ན་ར་འཁོལ་འོང་བེར་བས་ཀན་མོས་བསྐྱབས་པ་ལྟར་བྱས། ཁོང་རང་ཡུལ་རུ་
བཞུགས་རུས་སྐྱུ་དྲག་གི་བྱ་མོར་སོང་གཤིས་བས་གཡོ་བསྐྱོལ་མ་ཕྱོང་ལ། ཅན་དན་དཀར་དམར་
གྱི་བདུག་ཤུག་མ་གཏོགས་མེ་དང་རུ་བ་ལ་འཕྲད་མ་ཕྱོང་བས་རུ་བ་སྐྱུན་ལ་ཕོག་ནས་ལོང་འགོ་
བ་ལྟ་བུའི་ན་བྱུག་བྱུང་། རྩ་མ་འདི་ལན་པ་རེད་སྟུམ་ནས་རྩ་མ་རྩོ་ལ་བརྒྱབས་པས་རུ་མ་བྱ་
གཉིས་སུ་ཆག །དེ་ནས་རུ་མ་ཕོག་ཆེ་བའི་ནང་རུ་ར་བསྐྱོལ། རྩལ་དེ་བཙན་མ་འཇིགས་སྟོན་
ཀྱིས་མཐོང་བས་བརས་ང་རྒྱུང་བ་ཞིག་དང་། མེ་ལྷགས་ཤིག་དང་། རོར་ནག་གི་ཁུ་ལྷུ་ཡིས་བཙོས་
པའི་ལྷ་བ་གསར་བ་ཞིག་གཡར།

གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་ཐང་རུ་སྤེབས་རུས་གང་ལྷགས་ཀྱིས་འབྲགས་ནས་མ་བཟོད་པར་
བྱི་ཤུལ་རབ་གསལ་ཞེས་པ་ལ་བྱི་རུ་བཞི་ཡིས་སྟོག་པ་རྟིང་བ་ཞིག་ཉོས། སྟོག་པ་དེ་མན་བས་པས་
གཉིད་གཡེར་ཞིང་ལུས་ལ་བཟུགས་ལྡང་བ་དང་། མགོ་ལུས་ཐམས་ཅད་ནད་ཀྱིས་བྱིན། བར་མོ་
འགོ་བར་དཀའ་ནའང་རང་གཅིག་ཤུར་ལྷག་གིས་དོགས་ཏེ་སྐར་བའི་རྗེས་བསྐྱེད་པ། བཙན་མ་

འཇིགས་སྒྲོན་གྱིས་ཚུལ་དེ་ཤེས་ནས་སྤྱལ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་མཁུན་དུ་བྲིད་ནས་ནམ་འཛམས་བྱབ་
ཁྲུས་དང་། གཙོད་དང་། ཆོ་འབྲུགས་ཁྲུས། སྤྱལ་སྤྱི་ཞལ་ནས་ཟས་གོས་ལ་འཛོམ་དགོས་པ་འདྲ།
མཁའ་འགོ་འབྲུགས་པས་འབྲུགས་བསྐྱང་རེ་གལ་ཆེ་གསུངས། རོ་མོ་འཇིགས་སྒྲོན་གྱིས་འབྲུགས་
བསྐྱང་བྲིད་གྱིས་གསུངས་ཤིག་ཁྲུས་པས་ཁོང་གིས་འབྲུགས་བསྐྱང་མཛད་པས་ནད་ལས་གྲོལ།
འདམ་ཤོད་དུ་སླེབས་ཆོ་སྟོགས་པས་རྒྱང་མི་ཟེན། ལྷགས་པས་འཆི་འགོ་བ་ཁད་བྱས་པའི་ཁྱེན་
གྱིས་སྤང་བ་གནས་འགྱུར་ཏེ་ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོའི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་བའི་དག་སྤང་
བྱང་། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷུས་པོ་འགྲེལ་ནས་བརྒྱལ་འདུག །དེ་དུས་སྐར་ཁག་དེའི་མི་གཉིས་གྱིས་
ཏྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ལ་རོ་ལྟར་བཅིངས་ནས་འོང་བ་ཡིན་འདུག་གོ།

སྤྲེལ་དར་ལོ་ཟེར་བས་ཚག་འགག་ཅིག་གནང་བ་དང་། སྤྱལ་སྤྱི་མེད་གྱིས་ཕུར་ཚུང་
གཉིས་དང་། མགོན་ལྷན་ཟེར་བས་ལྷམ་དང་། བཅུན་མ་འཇིགས་སྒྲོན་གྱིས་ལྷ་དང་ལྷ་བ་ནམས་
ཕྱིན་པས་གྲང་ལྷགས་ལ་མན་པ་བྱང་། དེ་ཅུབ་གཉིད་གཡེལ་ཞིང་ལྷུས་པོ་ཤིང་ལོ་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་
པ་ལྟར་འདར་བ་དང་། མགོ་ལྷུས་ཐམས་ཅད་མ་རུ་སོང་། དེ་ནས་མ་ལས་ཁྲག་བཟུར་བས་གར་
སོང་དུ་རི་དྲགས་ཆས་མ་ལྟར་ཁྲག་རྒྱུས་དོད་པ་དང་། མ་དག་ལ་བཟུགས་ལངས་ནས་བཟོད་དུ་
མེད་པ་བྱང་། ལམ་དུ་མཁུར་སྟན་མོ་འགའ་རེ་སྤངས་པས་སྟོང་དཔོན་བཟང་མོས་ཐོས་ཏེ་ཁོང་ལ་
ཅུང་དགའ་མོས་གྱིས་མ་སྟན་དང་བཟའ་བཅའ་འགའ་རེ་སྤྲུལ། སྐར་བ་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་དེ་འོང་
བའི་སྤང་ཟས་སྟོང་ལྷལ་མ་རྟེན་པར་ལྷ་གིས་གདུང་སྟེ་རྩ་མཛོ་མོ་ཅུ་ཤིང་ཟེར་བ་དང་། ས་དཀར་
སེར་གྱི་ཁྲ་བ་སོགས་བཞེས་དགོས་བྱང་། ལམ་བར་དུ་སྤང་འབྱུར་མཐོ་བ་རེར་འཕྲད་ན་སྐར་བ་
བྱས་ནས་འོང་བ་ལས་རྒྱང་པས་བརྒྱལ་མི་ཅུས་པའི་ཆོད་གྱིས་ལྷུས་བྱངས་བཟང་པར་གྱུར། ལམ་དུ་
ཞོ་སྟོང་གང་དང་། ཏྲ་སྟོག་གསར་བ་དང་། རོར་འདོགས་ཐུག་བཅས་རྟེན་པས་ཞོ་དེས་སྤྱལ་པ་མན་
པ་བྱང་།

སྟེ་རྒྱའི་རྒྱ་ནག་མ་ཁི་རུ་སླེབས་དུས་སྤང་ཟས་སྟོང་དུ་ཕྱིན་པས་བན་ཁན་ཞིག་གིས་བྲིད་
མཁའ་སྟོད་མའི་ནམ་འཕྲུལ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། ང་རང་གི་མི་ལམ་བཟང་པོ་ཞིག་མིས་སོང་ཟེར་

ནས་ཕྱག་འཛུལ་ཞིང་ཕྱག་དབང་བྲངས། གསེལ་ཟས་ཅི་དགོས་ཤུལ། བཀའ་འགྲོ་ཐུགས་ཐིག་གི་
ཆོས་སྐོར་མཁའ་སྟོན་མའི་སྤྱད་ཐབས་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཕབ་ནས་བན་ཆན་དེ་ལ་ཤུལ། བན་
ཆན་གྱིས་དབང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཆ་ཆང་ཕབ་དགོས་ཞུས་པ་ལ་མ་འོངས་ང་རང་ལྟ་སར་འོང་
དུས་ཕབ་ཅེས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་སྟོགས་སུ་བསྒྲིགས།

དེ་ནས་སྐར་བ་རྒྱ་རིང་ཞེས་པའི་ས་ཆར་སླེབས་དུས་ཡུལ་དེའི་མི་མང་པོ་འོངས་ནས་
སྐར་ཁག་དེའི་མི་རྣམས་སོ་སོར་བསུས། དྲི་མེད་ཟླ་ཆང་སྐར་དུ་བསུས། མཁའ་འགྲོ་གཅིག་ཕུ་ཤུལ་
དུ་ཡུས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་སྟེ། མི་རྟག་རྒྱ་མའི་གོང་བྱིར་འདིར། །བསམ་ཞིང་བསམ་ན་རྒྱུ་བ་འཕེལ། །
དབྱར་གསུམ་སྒྲིམ་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས། །ད་ལྟ་མི་རྣམས་རྩ་རྒྱར་སོང་། །ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དབུས་
རོགས་རྣམས། །མདང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད། །ཆོ་སྟོད་པ་མའི་གཅེས་ཐུག་ང་། །དཔོན་གྱི་
ལྷས་མོ་རྣམས་མཐོ་མ། །ད་ལྟ་ཤུལ་དུ་བྱི་འབྲུམ་བཞིན། །ཉེ་རིང་ཀུན་གྱིས་བསྐྱར་ལ་ལྟོས། །ཞེས་པའི་
མགུར་སྒྲུ་བྲངས། དེ་ནས་ཡང་དྲི་མེད་སྐར་དུ་སོང་། རྟོང་དཔོན་བཟང་མོ་དང་། ལྷ་བཅན་དང་།
ལྷ་མ་དར་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཉེ་སྤུལ་སྤུལ་ཞུས་པས་ལྷ་བྲང་གི་ཁང་ཤོད་དུ་སྟོང་ཆོག་ཟེར་
བས་དེར་བཞུགས། ཨ་རྒྱལ་སྤུལ་སྤུལ་ཟེར་བས་དབུས་མོ་ལྷ་བྲང་དུ་སྟོང་མི་ཆོག །དྲི་མེད་གྱི་རིག་
མ་ཨ་རྒྱུང་བཟང་ལ་ཕོག་ཐུག་བཟོ་འགྲོ་ཟེར་བས། འོད་འབར་ཟེར་བས་གོགས་བྱས་ཉེ་གདོང་
སྐོར་ཨ་བརྟན་ཆང་གི་གཡོག་མོར་སོང་།

རྩོ་མོ་ཚུལ་སྟོན་ཟེར་བ་དང་ལྟན་དུ་གཏིར་སྐར་དུ་ཕེབས། དེ་དུས་ཨ་རྒྱུང་བཟང་ལྷ་བྲང་
དུ་སླེབས་འདུག་པས་དྲི་མེད་མདུན་དུ་ཕེབས་མ་སྟོབས། འོད་འབར་མངགས་ཉེ་ཆོས་ཤིག་གསུང་
བར་ཞུས་པ་ན། ཐོག་མར་སྟོན་འགྲོ་ནས་འབྱུང་ལྷ་གསོག་དགོས། རིམ་གྱིས་རྣམས་སྟོང་དང་། ཐོད་
ཆལ་ཐོབ་འོང་གསུངས། སྤུལ་སྤུལ་ལྟ་ཆེན་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་འགྲོ་གསུངས། མཁའ་འགྲོ་མ་སྟོན་
འགྲོའི་ཆོས་གལ་དུ་བཞུགས་ནས་ཆོག་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྟོགས་པས་རྒྱ་ཁ་རོང་བཞིའི་མི་
འདི་སྟོ་རྩལ་བཟང་ཞེས་སྟོང་བ་བྱུང་། །ཁ་བ་དང་གང་ལྟགས་ལ་མ་འདྲོམས་པར་འབྱུང་ལྷ་
བསགས་པས་ཉིན་ཞག་བརྒྱ་བརྒྱན་གྱིས་ཐུག་འབྱུང་རེ་འགྲོ་ངེས་མཛད། །རྟ་ཤུལ་གྱི་བན་རྒྱུང་

ནམས་ཀྱིས་དབུ་ཐོག་ནས་རྟོག་པས་མཐུན། རྩོན་ལ་རྩ་བླགས། ཁོང་ཚོའི་ལྷན་ལྷ་དང་། དཀོན་གསེབ་ཀྱི་རྩ་ཉོག་བསྐྱས་ནས་རྒྱབ་དུ་བཀའ། བྱི་ལུང་དང་མིའི་ཕྱི་ས་ཐུར་མས་བཟུང་སྟེ་དབུ་ཐོག་དང་། མཐུན་དུ་བཞག་ནས་བྱི་རེད། གཙང་བཙོག་མི་འདུག་ཟེར་བའི་བརྟན་བཙོས་ཆད་མེད་པ་བྱས།

དེ་ནས་དགྲ་ལོ་བཅུ་བཅུན་པར་སྐར་ཨ་བརྟན་ཆད་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཐུགས་རྩི་དང་། རྩེ་བ་བསྐྱ་བ་སོགས་འཕྲོག་ལས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ནས་ཡུན་རིང་དེར་བཞུགས། དེར་བཞུགས་དུས་མགར་བ་གཏིར་ཆེན་བཅུད་འདུལ་དབང་ཐུག་སྤིང་པས་སྟོང་སྟོར་སྟོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་ལོ་ཉར་མངགས་ཏེ། མཁའ་འགྲོའི་མཐུན་དུ་འཕྲིན་ཡིག་བསྐྱར་བ་འབྱོར། འཕྲིན་ཡིག་དུ། གཏིར་ལུང་ལས། མཚོ་རྒྱལ་སྤུལ་པ་རྒྱ་རེའི་མིང་ཅེ། འབྲུག་ལོ་སྟོང་དབུས་བོ་གྱིས་མཚན་ཅེ། ལྷ་ལྷན་ལུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་འོང་ཅེ། དེ་འཕྲད་ཆོ་ཆོས་བསྟན་པ་རྒྱས་ཅེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་ནི་ཁོང་གི་ཐབས་གྲོགས་སུ་མཁའ་འགྲོས་ལུང་བསྟན་ཡོད་ཚུལ་གྱིས་འདུག།

དེ་ནི་མཁའ་འགྲོ་རང་གི་གཏིར་གྱི་ཁ་བྱང་དང་མཐུན་པས་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་མགར་སྟོང་གཏིར་ཆེན་གྱི་ཞབས་བྱང་དུ་ཐེབས་པར་ཐག་བཅད། དེ་དུས་མགར་སྟོང་གཏིར་ཆེན་གྱི་རིག་མ་ཡག་ཤུལ་བཟའ་ཟེར་བས་བྱོད་ངེད་ཀྱི་བྱར་ལ་འོང་དགོས་དོན་མེད། འོང་ཆོ་དབུས་མོ་ལ་འདི་བྱས་འདུག་ཟེར་བའི་ཁ་རྟགས་ལག་རྟགས་ཤིག་འཛོག་ངེས་ཡིན་ཟེར་བའི་སྐད་འབྱོར།

དགྲ་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་པར་སྦྱིད་ལུང་སྤུལ་སྤྱེ་ཞེས་མོ་རང་དང་པ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེའི་མཐུན་དུ་བྱོན་ཏེ་མགར་སྟོང་གཏིར་སྟོན་གྱི་འཕྲིན་སོགས་ཞུས་པས། སྤུལ་སྤྱེའི་ཞལ་ནས། ཡག་བཟའི་ཆོག་ངན་ལ་དབྱེད་ན་སྐྱ་མ་སྤྱེ་འདས་པའི་ཉེན་ཆེ་སོགས་གསུངས་ནས་མཁའ་འགྲོ་སྦྱིད་ལུང་སྤུལ་སྤྱེའི་སྤྱེ་གམ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས། དགྲ་ལོ་བཅུ་དགྲ་པ་ལ་སྐར་ཡང་མགར་བ་གཏིར་ཆེན་གྱི་འཕྲིན་ཡིག་འབྱོར་ཏེ། ལུ་ཅག་གཉིས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་བྱ་ཐབས་བྲལ་ཡང་། བྱོད་འདི་གར་ཐེབས་ན་སྤུལ་སྤྱེ་དྲི་མེད་དང་བྱོད་གཉིས་བདག་གི་

གཏིང་ཆོས་ཀྱི་མཐུག་སྐྱོད་པ་ལ་དབང་བས་གདམས་གཏད་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་འདུག།

དེ་ནས་སྐྱིད་ལུང་སྤུལ་སྤྱོད་བྱུང་དུ་གཏིང་སྟོན་གྱི་མདུན་སར་སོང་ལ། ཅི་གསུང་སྤྱབས་ཤིག་ཅེས་དེར་ཐེབས་པར་བསྐྱལ། དེ་ནས་ཆུན་མོ་ཆོས་སྐྱིད་ཟེར་བ་དང་འགྲོགས་ཏི་གཏིང་སྟོན་འཆོལ་དུ་ཐེབས། སྤྱར་གྱི་སྤྱིང་འབྱུང་དུ་སྤྱོད་པ་འདི་རུབ་མོར་ཆི་ལམ་ལ་མགར་བ་གཏིང་སྟོན་སྟོ་རུབ་མཆོམས་སུ་མཁའ་འགོ་མ་མང་པོས་བསུས་ཏི་འགོ་བ་ཞིག་ཆིས་པས་སྤྱ་མ་མི་བཞུགས་པར་མཐུན། བངས་པར་སྤྱ་མའི་སྐར་དུ་སྤྱོད་པ་ཀྱང་ཡག་བཟའ་མའི་གཡོག་མོ་གཉིས་ཀྱིས་མཁའ་འགོའི་མདུན་དུ་ཐོམ་སྟོང་བསྟན་ཅིང་། ཐལ་བ་གཏིང་ནས་ཏེན་འབྲེལ་ལོག་པའི་སྤྱོགས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱོར་བ་བཅམས། གཏིང་སྟོན་གྱི་མདུན་དུ་ཐེབས་མ་བཅུག་པར་སྐར་མཐའ་དུ་ཞག་མལ་མཛད།

དེ་དུས་གཏིང་སྟོན་སྤྱ་བསྐྱེད་ནས་གཤེགས་པ་ལ་ཉེ་འདུག་པས། སྤྱོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་ཁྱེན་སྤྱར་ཏི་དཔོ་ཟླ་བའི་ཆོས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་ཉི་ཤར་ལ་གཏིང་སྟོན་གྱི་མདུན་དུ་ཐེབས་ཤིང་ཞལ་དངོས་སུ་མཇལ་ཏི་ཕྱག་ཕུལ། གཏིང་སྟོན་གྱིས་ཞལ་འཇུག་པའི་ངང་ནས་མཁའ་འགོ་ལ་དར་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་གནང་ཞིང་། ཕྱག་གཡས་པ་མཁའ་འགོའི་ཕྱག་གཡོན་ལ་བཟུང་ནས་སྤྱན་ནམ་མཁའར་རྟིག་གེར་གཟུགས་ནས་བཞུགས། མཁའ་འགོ་ཡིད་རབ་དུ་སྤྱོད་སྟེ་སྤྱ་མའི་སྤྱ་ལ་དབྱ་གཏུགས་ནས། གྱེ་མ་གྱེ་རུད་བདག་ཅག་འགོ་བའི་མགོན། རིག་འཛིན་བདུད་འདུལ་དབང་ཕྱག་སྤྱིང་པ་དགོངས། སྤྱིགས་མའི་འགོ་སྤྱོད་བསམ་སྤྱོད་ལོག་གཏམ་ལ། སྤྱགས་སུན་མཛད་ནས་གཟུགས་སྤྱ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས། དཔལ་རིའི་ཞིང་དུ་ཡིབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ལགས། །བདག་ཅག་འགོ་བའི་སྤྱབས་གནས་སུ་ལ་ཞུ། །ཁོ་མོ་བདག་གི་རྒྱུག་བསུལ་སུ་ཡིས་སྤྱོབ། །ཟབ་གཏིང་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གང་གིས་བྱེད། །ལས་ངན་སེམས་ཅན་རེ་སྟོས་སུ་ལ་བཅའ། གྱེ་མ་གྱེ་མ་འགོ་འདུལ་སྤྱགས་རྗེ་ཅན། །བདག་ཅག་ཡལ་བར་མ་དོར་རྗེས་སུ་བྱུངས། །གཟུགས་སྤྱ་ཉིན་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་མི་བསྐྱ་བར། །བསྟན་དང་འགོ་བའི་དཔལ་དུ་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །གལ་ཏེ་མི་མཛོན་དཔལ་རིར་ཡིབ་འགོ་ན། །སྤྱོད་མན་བདག་ནི་སྤྱགས་ནས་མི་འདོར་བར། །དུས་ཀྱན་རྗེས་

བཟུང་སྒྲིན་གྱི་ལ་དབུགས་དབྱུང་མཛོད། བྱི་མ་དཔལ་རི་པ་སྒྲ་འོད་སྒྲིང་ནས། རྟོན་འཁོར་དབྱེར་
མེད་དགོངས་པ་མངོན་གྱུར་མཛོད། བཅས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཐུགས་དགོངས་དབྱེར་མེད་ཏུ་
བསྐྱེས་ནས་དབང་བཞི་བླངས།

གཏིར་རྟོན་གྱིས་ཐུག་ལག་མཁའ་འགྲོའི་ཐུག་ལ་འཇུ་བ་བཏང་ནས་ཞལ་འཇུ་མ་མཛོད་
པའི་མོད་ལ། དགོ་འདུན་པས་ཚོགས་འཁོར་བགྱིས་པའི་དྲང་བ་གཏིར་རྟོན་ལ་འབུལ་ཏུ་སྒྲིབས་
པས་ཚོགས་ཆང་ཐིགས་པ་ཞིག་གཏིར་རྟོན་གྱི་ལྷགས་ཐོག་ཏུ་དྲངས་མ་ཐག གཏིར་རྟོན་གྱིས་
ཐུག་གཡས་གྱིས་སྒྲིགས་མཇུག་དང་། གཡོན་མཉམ་བཞག་མཛོད་དེ་སྒྲུན་མཁའ་དབྱིངས་སུ་
གཟིགས་པའི་ངང་གཟུགས་སྒྲུབ་བཞུགས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེས་སོ།

ཞག་བདུན་འདས་པའི་ཐོ་རེངས་མཁའ་འགྲོའི་མི་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་ནམ་
མཁའ་འཇའ་འོད་གྱི་སྒྲིང་ནས་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་གྱི་དབུས་སུ་གཏིར་རྟོན་བདུད་
འདུལ་དབང་ཐུག་སྒྲིང་པ་དེ་ཉིད། སྒྲ་དགོ་སྒྲིང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཞལ་འཇུ་མས་པའི་ངང་བཞུགས་
པ་མཇུག་བས་མཁའ་འགྲོས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་གར། གཏིར་ཆེན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ལ། བདག་ནི་གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། དྲང་རྒྱུ་བར་ཏུ་འབུལ་མེད་མཛོད། བཅས་གསོལ་བ་
བཏབ་པས་གཏིར་རྟོན་གྱི་ཞལ་ནས། སྐལ་ལྷན་མ། འུ་ཅག་འཇིག་རྟེན་འདིར་དངོས་ཞལ་མཇུག་
བ་མ་བྱུང་ཡང་། ད་ལན་འདིར་འཕྲད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་སོགས་གསུངས་ནས་ཉིད་གྱི་ཟབ་གཏིར་
ཁྲོས་མའི་དབང་དང་། དབང་ཁ་ཤས་གནང་སྟེ་ལྷང་བསྟན་དང་། བསྐྱེད་བྱ་མང་པོ་མཛོད་པ་
དང་། མཁའ་འགྲོས་ལུས་འདི་བརྗེས་མ་ཐག་སྐྱེས་པ་ཞིག་གི་ལུས་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་ལགས་
ཞུས་ཆོ། རྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྒྲིང་གི་དུས་སུ། ཁྱོད་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ནམ་མཁའ་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་
བར་གྱུར་ནས་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་བ་
བཞེས་ཏེ་རྟོན་ལམ་གྱི་རྟོགས་གྱིས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་སུ་ཏུ་མའི་སྐྱ་ཆེའི་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་།
དངོས་གྲུབ་སྒྲོལ་བའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་པའི་ལུས་རྟེན་ལས་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་རྟེན་
འདི་ལྷག་པ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པར་ལུས་རྟེན་འདི་ལྷར་བསྐྱུངས་དགོས་པའི་ཞལ་གདམས་

གནང་བ་སོགས་འདས་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་སྤང་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་ངོ་།།

དེ་དུས་མཁའ་འགྲོ་མལ་སར་ལུས་བརྒྱལ་བ་ལྟར་གྱུར་པས་གཏིར་སྟོན་གྱི་འཁོར་རྣམས་
ཀྱིས་སྒྲན་པ་ཐོས་ཏེ་སྐྱེ་སྟོང་ལ་མེ་བཙའ་བཞག་པ་སོགས་བྱས་འདུག །དེ་ནས་འཁོར་གདོང་
མགོན་དབང་གིས་མགར་བ་གཏིར་ཆེན་གྱི་གདན་སར་བཞུགས་ཏེ་གཏིར་མཆུག་བསྐྱེད་དགོས་
པའི་བཀའ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མགར་བ་གཏིར་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་སྤྲུལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་པ་སྤྲོ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་
གཟུངས་མར་གྱུར། དེ་དུས་ས་གཏིར་དང་། དགོངས་གཏིར་དང་། དག་སྤང་གི་གཏིར་གྱི་བཀའ་
བབས་ཏེ་ཆོས་གཏིར་མང་པོ་བཏོན་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཡུལ་མིའི་སྒྲོལ་ལ་ཞེན་ནས་
གཏིར་བཞེས་པ་བཀག་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁ་རལ་ནས་མཁའ་འགྲོ་རང་གི་གཏིར་ཆོས་
དང་། མགར་བ་གཏིར་ཆེན་གྱི་གཏིར་མཆུག་སྐྱེད་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་རྒྱས་པ་ནི་ཡིད་
ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཞིག་གོ།

མཁའ་འགྲོ་ལ་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སྤྲོ་མ་དང་གོགས་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་གཏིར་སྤྲུལ་དྲི་
མེད་ཀྱི་སྟོགས་ལ་ཐུགས་ཞེན་ཆེ་བས་འབྲེལ་འདྲིས་རྒྱ་དུ་མཛད་པ་དང་། མཐའ་མ་སྤུལ་སྤྲུལ་དྲི་
མེད་ཀྱིས་མགར་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་ཡི་གེ་བསྐྱར་ཏེ་སྤུལ་སྤྲུལ་མཁུན་སྤུལ་གྱི་སྤྲུལ་གཤམས་སེལ་བའི་ཕྱིར་
དུ་དྲི་མེད་ཁོང་གིས་ཡུམ་བཀའ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའི་ཆེ་སྤྱབ་ཟླ་གཅིག་ལ་གནང་དགོས་པས། དེའི་
ཐབས་གོགས་སུ་མཁའ་འགྲོ་འདི་ཁོ་རང་གི་མཆུན་དུ་གཏོང་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱལ་སྤྲུལ་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་ཏེ་མཁའ་འགྲོ་དྲི་མེད་ཀྱི་མཆུན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་བཟུང་དྲི་མེད་ཀྱི་
རིག་མར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་དང་པན་རྩྭ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མི་དང་སྟོ་བསྐྱུན་པའི་ལབ་སྤྱིང་མང་
པོའི་མཐར་མགར་གཏིར་གྱི་གདུང་རྒྱུད་དག་དང་སོ་སོར་གྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྩེལ་མཁའ་འགྲོའི་
རང་རྣམ་ན་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་སྟོ་ཆེན་འཛིག་བལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གོས་གཉན་པོ་གཡུ་ཅེའི་གནས་
མཆུན་མཆུན་ལྟང་བར་མ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་དུ་ཐེབས། ཆོས་གསན། དབྱངས་ཅན་མའི་སྐྱེ་དང་།
གྲུ་རུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱུང་སེམས་དང་། མཁའ་འགྲོའི་སྤྲོ་རྟོ་རྣམས་གཏིར་ནས་བཞེས་ཏེ་མཁའ་འགྲོ་

ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་གྱི་དབུ་སྒྲ་ཉག་མ་བཅས་སྟོ་ཆེན་ལ་ཕུལ། ཆོགས་འཁོར་མཛད། བཤའ་འགྲོ་
ཉམས་ཁུར་ནས་སྟོས་མེད་དོན་གྱི་དབང་བཞི་དང་། མཆོ་རྒྱལ་གསང་དབང་ཤེས་རབ་རྩ་འབྱེད་
དོ་སྟོན་དང་བཅས་པ་སྟོ་ཆེན་སྐུ་ལ་བསྐྱར། བཞུགས་གུར་དུ་དྲི་བཟང་གིས་བྱབ་པ་དང་།
ནམ་མཁར་འཇའ་ཆོན་ཤར་བ་དང་། རོ་མཆར་བའི་སྒྲ་གསལ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་མཐོང་ཆོས་སྐུ་
བྱང་དོ། །སྟོ་ཆེན་སྐུ་ལ་སྐུའི་མདུན་དུ་སྤྲི་ཕྱིར་ལན་མང་དུ་ཐེབས་པ་དང་། སྟོ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་
དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞལ་ཏ་ཡན་གྱིས་མཁའ་འགྲོ་འདི་ཉིད་ལ་ཐུགས་གཅིགས་ཆེན་པོ་གནང་
འདུག་པ་མཁའ་འགྲོའི་རང་རྣམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

དགུང་ལོ་སྐུ་མ་རུ་པ་ལ་སྤྲི་མ་སྟོ་ཆེན་འཇིག་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གོས་སྐུ་དྲན་པའི་སྟོ་བའི་
གདུང་འབོད་མཛད་པས་འོད་གསལ་ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་གུར་རྒྱ་ཆེ་
བའི་དབུས་སྐུ་སྟོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འདུལ་བ་འཇིན་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། བྱང་
ཕྱོགས་ཤམས་ལའི་ཞིང་དུ་བྲིད་དེ་ཞིང་སྤང་གི་བཀོད་པ་རོ་མཆར་བ་གཟིགས་པའི་འདས་རྗེས་
ཀྱང་བྱང་དོ།

དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་ཨ་འཛོམ་སྐར་ནས་གདན་འདྲེན་གྱི་བང་མི་འབྱོར་བ་ལྟར་དེར་
ཐེབས། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགྲོ་འདུལ་དཔའ་པོ་རྟོ་རྗེས་མཁའ་འགྲོ་ཀྱན་དགའ་འབུམ་གྱི་རྣམ་
འཕྲུལ་ཡིན་པ་དང་། གཏེར་སྟོན་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་བསྐྱུགས། ཨ་འཛོམ་ལས་ཀྱན་མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་
པའི་གསུང་སྟོར་གསན་པ་དང་། བྲག་དུང་ར་ནས་ཐུགས་ཐིག་ཟབ་སྟོར་མཁའ་འགྲོ་དགོངས་པ་
འདུས་པའི་ཟབ་གཏེར་བཏོན། མཁའ་འགྲོ་རང་གི་གཏེར་ཁ་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་ལས་
ཕག་མོའི་ཆོས་སྟོར་གྱི་ལུང་དེ་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་ཀན་དང་། རྒྱལ་སྐྱས་འབྱུར་མེད་རྟོ་རྗེ་ལ་གནང་དོ།

གཏེར་སྐྱས་དྲི་མེད་ཀྱི་ཞབས་དུང་དུ། བདུད་འཛོམ་གོང་མའི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་རྫོགས་
དང་། གཏེར་སྐྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་སྟོར་གྱི་སྟོན་གྲོལ་མཐའ་དག་དང་། ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་དང་།
ཡ་བཞི་སོགས་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱོས་སྐུ་གསན་ཅིང་།
གཏེར་སྐྱས་དྲི་མེད་ཀྱི་རིག་མའི་རྩལ་བཞེས། རང་གཏེར་ཟབ་ཆོས་དུ་མའི་བཀའ་བབས་ཏེ་གཏེར་

རྒྱལ་ཉམས་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པར་དྲི་མེད་ཀྱི་རིག་མ་ཨ་རྒྱུད་བཟའ་ཡིས་
དབུས་མོ་མ་བྱ་གཉིས་གཏེར་སྟོན་གྱི་སྒྲ་བྱང་གི་ཐོབ་བསྐྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་ཅེས་བཞིགས་མོ་
དང་། རྒྱུད་ཆོག་འབར་ཞིང་ཟིང་ཆ་བསྐྱེད་པ་དང་། དབུས་བཟའི་སྲས་པོ་འགྱུར་མེད་དོ་རྩེ་ཆོ་
ལས་འདས་པ་དང་། གཏེར་སྲས་དྲི་མེད་རྒྱ་གཤེགས་པས་དགོངས་རྒྱུ་ཅམ་ནས་གཏེར་
སྒར་དང་བྲལ་ནས་སྟེ་ལུང་སེར་དགོན་པར་ཕེབས། ཨ་པོའི་སེར་དགོན་གྱི་ཡང་དབེན་རྩ་
བཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་པ་མཛད། བདུད་འཛོམ་དང་། དྲི་མེད་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་དང་། མཁའ་འགྲོ་རང་གི་
གཏེར་ཁ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དབང་ལུང་མན་ངག་རྒྱ་ཆེ་བ་གནང་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་
བསྐྱོར། གསང་ལུང་དགོན་དང་། གཡག་རྩ་རི་ཁྲོད་རྣམས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དམ་ཆོས་གནང་ཞིང་འགྲོ་
དོན་ཅི་རིགས་མཛད།

སྤྱིར་མ་ཆེན་གངས་རི་དང་། གཉན་པོ་གཡུ་ཅི་དང་། རྫོང་གི་གནས་ཆེན་དང་། བསོ་
ཐོག་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་དང་། གསེར་འབྲོང་རི་རྒྱུག་པོ་སོགས་གནས་ཆེན་རྩ་མ་ནས་ས་
གཏེར་ཤིན་རྩ་མང་པོ་བཏོན། དགོངས་གཏེར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་དང་། དག་སྒྲུང་གི་
ཆོས་སྐོར་གྲངས་མེད་པ་ཕབ་པ་དང་། བདུད་འཛོམ་ཡབ་སྲས་དང་། མགར་བ་གཏེར་ཆེན་གྱི་
གཏེར་མཚུག་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མཛད། བསོད་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཆོགས་རང་གྲོལ་ལས་ཀྱང་སྤྲིན་
གྲོལ་མན་ངག་ཤིན་རྩ་མང་པོ་གསན། རྩ་ལུ་རྩ་སྤུལ་སྤྱུ་དང་། གཏེར་སྲས་ལྷ་ཆེན་སྟོབས་རྒྱལ་
དང་། སྟོ་ཆེན་འཇིག་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གོས་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་བཀའ་མང་རྩ་གསན། བསོད་སྤུལ་
སྤྱི་ཆོགས་རང་གྲོལ་སྤྱི་གཤེགས་པས་དེར་མ་བཞུགས་པར་སྤྱིར་གཏེར་སྒར་རྩ་བྱོན། དོར་དག་
ལས་ཆེའུ་གཏེར་གྱི་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་ཀྱི་འདོན་རྩ་དབྱངས་དང་། བཅའ་བཟོ་འབྱུང་ཆོགས་དང་།
རོལ་རྩུང་ཕྱག་ལེན་དང་། གར་ཐིག་སོགས་མཐའ་ཆོད་པར་སྤྱེད།

དེ་ནས་དགུང་གྲངས་ཞེ་ལྷ་བར་ཆོས་བདག་ཉག་རོང་ཁྲ་རྒྱ་སྒྲ་མ་བྱ་བྲལ་བ་ཤེས་རབ་
འོད་ཟེར་གྱི་རྩ་བོ་སྤུག་མཁའ་འགྲོ་ཡང་རྫོང་རྩ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་དེར་ཕེབས། ཆེའུ་གཏེར་
ཁྲོས་མ་དང་། རིག་འབྱུས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་དང་། བསྐྱེད་རྒྱུས་རྣམས་ཞིབ་པར་བྲིད། དམག་འབྲུག་

གི་དབང་གིས་རྩ་ཁྲིམ་དང་། སྡི་སྡོད་དང་། ལྷ་ཡུལ་ནམས་སུ་ཚོས་སྒར་སྡོམ། ཅང་སྒར་དང་། ལྷ་
ལག་དཔོན་སོགས་སུ་ཕེབས་ནས་དགྲུང་གངས་ཞེ་བདུན་པ་ས་སྟག་ལོར་གཏེར་སྤྲོས་དྲི་མེད་གི་
ཡང་སྤྲོད་ལ་སོགས་པའི་འདུས་པ་རུ་མ་ལ་བདུད་འཛོམ་གཏེར་གསར་དང་། དྲི་མེད་གི་གཏེར་ཁ་
དང་། མཁའ་འགོ་ཉིད་གི་གཏེར་གསར་ནམས་གི་དབང་ལུང་གནང་། དེ་ནས་སྡོད་སྟོགས་སུ་
ཕེབས། དགྲུང་གངས་ཞེ་བརྒྱད་པར་ཁམས་རི་བོ་ཆེར་ཕེབས། དེ་ནས་སྟག་ལུང་མ་ཐང་རི་བོ་ཆེའི་
གདན་སར་སྐྱབས་མགོན་ཞབས་རྒྱུད་གིས་བསྟེན་བཀུར་གིས་བདུད་འཛོམ་གཏེར་གསར་དང་།
དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གི་གཏེར་ཁ་དང་། མཁའ་འགོ་ཉིད་གི་ཟབ་གཏེར་ནམས་གི་དབང་ལུང་ལེགས་
པར་བསྟུལ། དགྲུང་གངས་ཞེ་དགུ་པར་སྤོ་ཞེ་བྲག་དཀར་ཨོ་རྒྱུ་ཚོས་རྫོང་རུ་སྐྱབ་པར་མཛད།
དེར་བྲག་ལ་ཞབས་རྗེས་བཞག་པའི་བྱུང་ཏྲགས་རོམ། ས་མདོ་བྲག་ཤིས་འབྲིལ་རུ་སྡོམ་ཟེན་
གཏེར་ཁ་གསུམ་གི་སྡིན་གྲོལ་རྫོགས་པར་གནང་།

དེ་ནས་སྐྱབས་རྒྱུད་ས་པས་དཔལ་རི་བོ་ཆེའི་སྤྱ་བྲང་རུ་ཕེབས། དེར་རབ་རྒྱལ་ལྷགས་འབྲུག་
ལོའི་སྡོན་ལྷའི་དམར་སྟོགས་རྫོགས་པ་དང་པོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1940 ལོར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་དང་།
འཇའ་ཤར་བ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་དང་། སྤྲ་བྲག་པ་དང་། ས་གཡོ་བའི་ལྷས་བཅས་དགོངས་པ་
ཚོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱས་སོ། །གདུང་རུས་ལ་ཤུ་རི་རྩ་མ་ཅུ་དང་། སྐྱུ་ལ་གཅིག་སྤྲད་དང་
བཅས་ནམ་མཁའ་ཡར་བ་སོགས་གི་ཏྲགས་བྱུང་། ཉེ་གནས་ཚུལ་བྲིམས་རྫོང་དང་། རིགས་གི་
སྤྲོ་མོ་ཚོས་དབྱིངས་སྡོལ་མ་གཉིས་གིས་གསེར་གི་པ་ཏ་དང་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཚོགས་གི་ཕ་རྒྱུ་ཅན་
གི་གདུང་རྟེན་བཞེངས་པ་སོགས་བྲས་སོ།

མཁའ་འགོ་འདི་ཉིད་གི་སྤྲ་མ་ནམས་ལས་གཏེར་སྤྲོས་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་དང་། སྡོ་ཆེན་
སྐུ་སྐྱེ་འཇིག་བྲལ་ཚོས་གི་སྤོ་གྲོས་དང་། ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་འགོ་འདུལ་དཔལ་བོ་རྫོང་དང་།
བསོད་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་རང་གྲོལ་སོགས་ལ་པར་ལའང་རང་གི་གཏེར་གསར་གི་སྡིན་
གྲོལ་ཅི་རིགས་གནང་ཞིང་སྤོ་མར་གྱུར་པ་དང་། ཞལ་སྤོ་ལ་ཟབ་གཏེར་ཡོངས་གི་བཀའ་
བབས་ཨ་བསེ་བྱ་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་རྫོང་དང་། ཀུམ་ཐོག་ཕྱག་ཚུ་སྐུ་སྐྱེ་པ་ལྷ་འཕྱིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་

དང་། རི་པོ་ཆེའི་རྒྱབས་མགོན་ལབས་བྱང་སྤྱལ་སྤྱོད་དང་། སེ་རའི་འཛིགས་དགའ་སྤྱལ་སྤྱོད་དང་།
ཁྲ་སྤྱོད་སྤྱོད་མེས་རབ་འོད་ཟེར་དང་། རྩོ་ནང་གཙང་བའི་སེ་བྱང་སྤྱལ་སྤྱོད་པ་བྲོ་དབང་བྲག་དང་།
ཉེ་ཉོར་གདོང་ཐོག་སྤྱལ་སྤྱོད་ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཡ་བསེ་མཁན་པོ་ལོ་རྩ་
དབང་རྒྱལ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་ངོ་།།

མཁའ་འགྲོ་ཆེན་མོ་འདི་དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་ལ་མ་
གྲགས་ཤིང་། དཔལ་ལྷན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཉམས་བཞེས་འདི་མཛད་དང་། འདི་ལྟར་བསྐྱབས་ཞེས་
ལབ་ཏུ་མེད་མོད། གཏེར་ཆེན་སྤྱོད་མེས་རབ་རྩོ་རྩེ་ལ་ཆོ་འདིར་གཏམ་ཆོག་གཅིག་ཙམ་ལབ་
པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ནའང་གཏེར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོ་རབས་ཏུ་མར་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་འབྲེལ་བའི་
རྩོ་རྩེའི་གཟུངས་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྐྱེད་མེད་རྩོ་རྩེས་ལྷང་གིས་ཟིན་པ་དང་། སྒོ་ཆེན་འཛིག་བྲལ་ཆོས་
གྱི་སྒོ་གྲོས་གྱི་ཞལ་སྒོ་བ་ནང་འདྲིས་ཆེ་ཤོས་ལགས་པ་དང་། སྤྱིས་སྤྱོད་པ་དང་ནག་དགོན་གཏོགས་གྱིས་
རྒྱལ་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཏུ་ཡུན་རིང་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་པད་ནག་དགོན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
མང་པོ་ཁོང་ལ་དད་འདུན་ཆེ་བ་སོགས་གྱིས་ད་ལན་པད་ནག་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ས་པོན་ཏུ་
བྱིས་ཏེ་བསྐྱབས་འོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་སྤྱོད་ཆེན་དམ་པའི་གས་སྤྱོད་བཀོད་པའོ།།

ཡར་སྤྱང་མཁན་ཆེན་སྤྱོད་བཟང་རྩོ་རྩེ།

མདོ་སྤྱགས་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་བའི་དབང་པོ་ཡར་སྤྱང་མཁན་ཆེན་སྤྱོད་བཟང་རྩོ་རྩེ་ནི། རབ་
ཆོས་རྒྱུ་མོ་སྤྱལ་གྱི་ལོ་རྟེ་སྤྱོད་ལོ་1893ལོར་ཡ་སྤྱོད་ཁང་ཆུན་གྱི་ཆེ་སྒོར་ཏུ་ར་མ་སྤེ་བར་སྤོ་ཁོག་ཏུ།
ཡབ་ཡར་སྤྱང་རྩོ་ལོ་དང་། ཡུམ་ཆོས་སྤྱོད་མཁའ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་སྤྱོད་རྩོ་བཟང་སྤྱོད་
ལུ་གཉིས་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོ་མཆོར་བའི་ལྟས་དང་བཅས་སྤྱོད་འབྱུངས། དཔུང་ལོ་སྤྱོད་བའི་ཏུས་ནས་ཁུ་པོ་
ཡར་སྤྱོད་འཛིགས་མེད་བཟང་པོའི་བྱང་ནས་སྤོག་སྤྱོད་སྤྱོད། ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་དང་། ཆོ་ག་ཏུ་མ་
ཆོགས་མེད་ཏུ་མཁྱེན། དབྱ་ཅན་དང་། དབྱ་མེད། གཟུང་གཤམ། ལྷུ། ལྷུ་སོགས་ཡིག་བྲིས་
བྱང་བར་སྤྱོད་སྤྱོད། ཁང་ཆུན་དབྱས་སྤྱོད་དཀའ་ཆེན་པའི་བྱང་ནས་རྒྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགོ་

བསྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་མཛོད་སྟོང་བཟང་དོ་རྩེ་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་འཕྱོང་།

དགུང་གྲངས་བརྟན་པ་ལ་ཁུ་བོ་ནས་བྲིད་དེ་རན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཚན་དབྱིངས་གྱི་རྩལ་གར་ལྷགས་སྤུལ་རྩལ་བའི་དོ་རྩེའི་སྤྱོད་མཐུན་དུ་ཐེབས་པས། སྤྱོད་དབང་དར་སྤྱོད་མའི་ཡང་སྤྱིད་དུ་རོས་བཟུང་། ཁོང་གི་གཏེར་བྱོན་ཏྲ་ནག་ལྷགས་རལ་ཅན་གྱི་བཀའ་གཏད་གནང་། མགར་བ་གཏེར་སྟོན་པ་སྤྱོད་ཡངས་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་བརྟན་འདུལ་དབང་ཕྱག་སྤྱིང་པའི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོས་བཀྱར་ཏེ། སྟོན་འགྲོའི་ཚོས་བྲིད་སོགས་དང་། གཏེར་ཆེན་དེ་ཉིད་གྱི་གཏེར་ཚོས་གྱི་དབང་ལུང་ཟབ་བྲིད་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན།

དགུང་གྲངས་བཙོ་ལུ་པ་ཅམ་ལ་གཏེར་སྟོན་གྱི་བཀའ་ལྟར་སྤྱེའུ་ལི་སྤྱོད་མ་དཔལ་དབྱངས་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཞེས། ཐུབ་བསྟན་འཇུག་མེད་འཕྱིན་ལས་རབ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་ཅོད་པན་གནང་། མཁས་དབང་སྡེ་ཚོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་ལས། སྤྱིད་འཇུག་དང་། དབྱུ་མ། དུམས་ཚོས་སྡེ་ལྷ། འདུལ་བ། སྤྱོད་རྒྱུ་དཔག་སྟེ། ཡོན་ཏན་མཛོད་ཅ་འགྲེལ་སོགས་མདོ་སྟགས་གྱི་གཞུང་བྲིད་ཚོས་བཀའ་དུ་མར་སོས་བསམ་མཛད། གཟི་འགག་དྲི་མེད་ལས་སྐར་ཅིས་གཟའ་ལྷ་དང་བཅས་པ་དང་། རྩེས་དཀར་ལྷ་བཟོ་པ་སྤྱོད་དབང་ཆེན་ལས་ལྷ་རིས་ཚོན་གྱི་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་སྤྱུངས།

དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་ཀུ་ཕོག་སི་རུ་ཚོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། རྒྱ་ཆེན་སྤྱིད་པའི་སྟོལ་གྱི་བྱང་སྟོན་དང་། སྤྱོད་མ་དགོངས་འདུས་གྱི་སྟོན་བྱེད་སོགས་ཚོས་བཀའ་དུ་མ་གསན། དགུང་གྲངས་ཉེར་བཞི་པར་རྫོགས་ཐུབ་དགོན་གཙང་ཆེན་དངོས་ཐུབ་དཔལ་འབར་སྤྱིང་དུ་གྲ་སར་ཁྱགས། མཁས་ཐུབ་དབང་པོ་སྤྱོད་ལྷ་མཁན་པོ་དཀོན་མཚན་མེ་ཏོག་ལས། པར་ཕྱིན་ནམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་དང་། འདུལ་བ་མཚོ་མཆན། རྒྱུད་གསང་བ་སྟོང་པོའི་སྤྱི་དོན་མཛོད་གྱི་ལྷེ་མིག། ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་ཆེན་པའི་གནས་ལྷགས་མཛོད་སོགས་དང་། མགར་བ་མཁན་པོ་འཛིགས་མེད་འོད་གསལ་ལས། སྤྱིད་འཇུག་དང་། རྒྱན་དང་འཇུག་པ། སྤྱི་དོན་མཛོད་ལྷེ། ཡོན་ཏན་མཛོད་གྱི་རྫོགས་ཆེན་སྟོར། སྟོང་ཐིག་ཅ་གསུམ་གྱི་བྲིད། བསྟན་པའི་ཉི་མའི་རྫོགས་གསར་བྲིགས་ཐོད་གྱི་

བྱུང་བ་རྒྱུ་སོགས་དང་། ཡ་ཐུ་མཁན་པོ་པུ་དམ་ཆོས་ལས། བཤེས་སྤྱིང་། སྒྲིམ་གསུམ། ཕར་ཕྱིན་
རྒྱལ་ས་དང་། སེར་ཤུལ་མཁན་པོ་དག་དབང་དང་སྐུ་སྐུ་པུ་རྩོ་རྩོ་ལས་སྐུ་འཕྱུལ་ཞི་ཁྲོའི་
དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་གཞུང་བཤད་མཐའ་ཡས་པར་བགྱང་བྱ་མང་པོར་གསན་སྦྱོང་ཉག་
འགྲུས་མཛད་པས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་པུ་མཛོན་པར་བཞད།

རྩོ་གྲུབ་ཀྱི་བཟང་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་སྐུ་བྱུང་བྱུ་ཕྱི་སྐུ་བ་བླ་མའི་ནལ་
འཕྱོར་གྱི་བྱིད་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆའི་ལྷགས་མཆན་དང་། ཉན་སྐྱབ་རིག་འཛིན་འདུས་པའི་རྒྱལ་
ཐབས་སྐྱི་སྐྱག་གི་དབང་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་པའི་རྩལ་དབང་དང་། སྤྱིང་ཐིག་རྩ་
གསུམ་དང་ཕྱར་པའི་དབང་དང་། སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་དང་། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྦྱོང་པའི་སྒྲོན་
ལམ་དང་། དཔལ་རིའི་སྒྲོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་གསན། མདོ་སྐགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་སྒྲོར་ལ་
དོགས་གཙུག་ཀྱང་མང་དུ་ཞུས། འདི་དུས་རྩོ་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་ཕུ་སྐྱ་དྲག་པོ་ཞིག་འཕངས་པས།
ཡར་སྐྱུང་ཚང་གི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་ཆོགས་ཐད་ཀར་གཏོར་ཏེ། ཀ་དག་གཞུག་མའི་རིག་རོ་
རྩོན་ཆར་དུ་མཐོང་། དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཆོ་རྩིལ་པོར་འོད་གསལ་རིག་པ་རྒྱུད་དེད་ཀྱི་ཉི་ལམ་
བསྐྱུངས་པས་ཆོས་ཉིད་ཟད་སར་འབྱོལ་བ་བྱུང་རོ། །རྩོ་གྲུབ་སྐྱབ་གྲུ་ལོ་གཅིག་ལ་སྐུ་མཆོམས་
སུ་བཞུགས། སྤྱིང་ཐིག་རྩ་གསུམ་གྱི་བསྟོན་པ་འདུམ་ཕྲག་དུ་མ་བཏང་ནས་བསྟོན་སྐྱབ་ཚད་དུ་
ཕྱིན་ཏོ།

དགྲུང་གྲངས་སོ་དྲུག་པ་ནས་ལོ་གསུམ་ལ་དར་ཐང་དགོན་གྱི་དབྱར་ཚུལ་ཆེན་མོའི་
མཁན་པོ་གནད་། མདོ་སྐགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲོར། དགྲུང་ལོ་སོ་དགུ་པ་ལ་ཡ་མཆོག་
མཆོན་ཉིད་དགོན་འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་སེང་སྤྱིང་དུ་ཕེབས། འཛིན་གྲུ་ཕར་ཕྱིན་གཞུང་གསར་ནས་
ཞུགས། དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟོན་ནས་ཕར་ཕྱིན་ནས་དབུ་མའི་འཛིན་གྲུ་
རྩོགས་པའི་བར་དུ་སྐྱུངས་པས་མགོ་ལོག་སྒོ་རིས་ཞེས་མཁན་པའི་མཆོན་སྟན་རྒྱས། བསང་ཁོག་
འཛིགས་མེད་ཚང་ལས། ལུ་ཏ་བརྒྱ་རྩ་དང་། བདེ་མཆོག་རབ་འབྱམས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་ཡོངས་
རྩོགས་གསན། ཡ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཀྱང་དབང་དང་གདམས་དག་དུ་མ་

གསན། ཁོང་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ཡིག་པ་ཡང་མཛད། བཀའ་སྤྱོད་སྤུལ་སྤྱོད་ལས་དབྱངས་ཅན་སྤྱོད་མདོའི་རི་
མོ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱངས། བརྩ་སྤྱོད་ཀྱི་བཀྲགས་མིང་དུ་ཟླ་སྤྱོད་དགེས་པའི་ལང་ཚོ་ཞེས་པ་གནང་།
སྤྱོད་ཚུགས་བཅུན་པའི་ཚད་དུ་བཅི་ཞིང་ཨ་མཚན་རིན་པོ་ཆེས་རབ་བྱུང་དང་བཅིན་རྫོགས་
གནང་བའི་ལས་གྲུལ་པ་ཡང་རྒྱན་པར་མཛད།

སྤྱོད་བྱ་ཤིས་འབྱུང་དུ་ཕེབས། བཀའ་དབང་དཔུ་དགེའི་བྱུང་བཅུན་ལས་མཆིམས་
མཛད་ཆེན་མོའི་བྲིད་རྒྱན་དང་། གཞུང་ལུགས་མང་པོར་སྤྱངས་ཤིང་དཀའ་གནད་དོགས་གཅོད་
ཀྱི་ཞུ་བ་ལན་མང་ཕུལ་བས་མདོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་སྤྱོད་བ་ལ་མི་འཇིགས་
པའི་སྤྱོད་པ་རྟེན། སྤྱོད་པ་མགོན་འཇིགས་མེད་ཚས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལས། གནམ་ཚས་དང་། རྟ་སྤྱོད་།
འཇའ་ཚོན། དགོངས་ཟང་། ཞི་ཁྲོ་བསྐྱེད་རྫོགས། བཀའ་བརྒྱུད་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་
གསན། དབྱས་གཅོད་དུ་ཕེབས། ཚས་སྤྱོད་མར་མཚོད་འབྲུལ་དང་སྤྱོད་འབྱེད་ཕུལ། བསམ་ཡས་
བྲག་དམར་མགོན་བཟང་དུ་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མཛད་ཚུལ་དང་ཉེ་གནས་སོགས་སྤྱོད་གནས་
མང་པོ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་མེད་དུ་གསལ། གཡུ་ཆེའི་རྩོ་ར་དང་པོའི་ལྟ་ལུང་ཕུག་པ་དང་། མཚོད་ཉེན་
ཡང་རྫོང་ངམ་མཛོ་མོའི་གནས་སྤྱོད་པ་ལ་གཞིལ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་མཛད། རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཐིག་སྤྱོད་འགྲོའི་བྲིད་དང་པར་སྤྱོད་ཀྱི་བཤད་པ་གནང་།

དཔྱུང་གངས་ང་བརྒྱུད་པར་དར་ཐང་བཤད་སྤྱོད་མཛོ་བསམ་སྤྱོད་གི་མཁན་
བྲིར་ཕེབས། བཤད་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ཡུན་ལ་སྤྱོད་འཇུག་དང་། པར་སྤྱོད་ཆོད་མ། འབྲུལ་བ། མཆིམས་
མཛོད་སོགས་གཞུང་བྲིད་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། ཞར་ལ་སྤྱོད་འཇུག་གི་འབྲེལ་ཆེན་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་པོད་ཆེན་གཉིས་བཅུམས། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སིཿདུང་ཕུར་གཅིག་ལྷགས་
བཞུས་གནང་། དཔྱུང་གངས་རེ་དུག་པར་བོད་དུས་འབྲུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་འཛི་རྒྱའི་ན་མདའི་བྲི་
ལུན་དུ་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ལ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། བཅོན་ལས་ཐར་རྗེས་གསང་ལུང་དགོན་དུ་བཤད་
བྱ་བཞི་ལ་བཞུགས། དཔྱུང་གངས་བདུན་ཅུ་པ་རྒྱ་སྤྱོད་ཡོར་རང་དགོན་དུ་ཚས་སྤྱོད་གསར་སྤྱོད་ཀྱི་
དབྱ་འཛིན་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། དབང་ལུང་ཚས་བྲིད་དང་། སྤྱོད་འབྱེད་མང་ཇ་ལན་མང་གནང་།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོས་སྐུལ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་བཅོམ་པའི་དུས་སུ་ཁང་མིག་ཆུང་དུ་ཞིག་དུ་
བཞུགས་ཏེ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས། ཉམས་ཉེས་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད་དུར་སྤྲིག་གི་གོས་བརྗེ་
བ་དང་། ཡོ་བྱད་བྱིན་རྒྱབས་དང་། བྱི་དྲོའི་ཞལ་ཟས་སྤང་བ་སོགས་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་སྤྲ་
མོ་ཙམ་ཡང་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་དགོས་མ་བྱུང་། རྟོག་དུ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་རབ་བྱུང་
དང་བསྟེན་རྒྱུ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་། དབང་ལྷང་ཆོས་ཁྲིད་མཐའ་ཡས་པ་གནང་ནས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་སྟོག་
སྟེ་དང་། བྱེ་བྲག་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་སྒྲུབ་སྟོག་མི་ཉམས་པའི་མཛད་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་སལ་
བས་འགྲན་དུ་མི་བཟོད་པ་གནང་ངོ་།།

གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་རྒྱུ་པ་གསེ་བའི་རྒྱུ་དགོངས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ལ་སྒོག་ཏུ་སྦྱོར་
 ཏུང་ཕྱུར་ཏུ་མའི་དགེ་བསྐྱེད་དང་། གནས་ཆེན་གཉན་པོ་གཡུ་ཅེའི་རྩ་ཁྲོད་ཏུ་གྱུ་རུ་བསྐྱེད་ཤོག་
 སྐྱེ་ཏུང་ཕྱུར་ཏུ་མ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་སྤྲུལ། དབྱང་གངས་གྱུ་རུག་པ་ཅམ་ནས་གསུང་བྱོན་པ་
 དང་ཞལ་བས་གྱི་བྱ་བ་སོགས་ཡེ་མི་མཛད་པར་བཞུགས་པ་ལ། ཉེ་གནས་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་
 བ་བཞེས་པ་ཏོག་ཅམ་རེ་བཞེས་པ་དང་། མཇལ་མི་རྣམས་ལ་དཔལ་རིའི་སྦྱོན་ལམ་རེ་ཉེ་གནས་
 གྱིས་བཏོན་པའི་རྩིས་སྒྲིམ་གྱིས་གནང་བས་འདི་རྣང་གི་རྟོག་ཆོགས་མཐའ་དག་དབྱིངས་སུ་ཞིག་
 རྟེ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་དགོངས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་ནས་ཉིན་མཆོན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་བྱ་ཚུལ་
 བཤམ་བའི་ངང་ལ་གནས་པ་བྱུང་ངོ་།།

དགུང་གངས་ཤོ་གཅིག་པ་རབ་རྒྱལ་ཆུ་ཕག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1983ལོར་དགོངས་པ་མི་ཤིགས་
 ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུང་ཏེ་གཟུགས་སྤྱི་ལོ་བར་གཤེགས་སོ། །ལེགས་བཤད་ལྷགས་
 ཚུལ་གྱི་སྐོར་ཡང་། སྒྲོས་ཟིན་ལྟར་སྤྱོད་འབྲུག་ཆེན་པོའི་ནམ་བཤད་པོ་ཏེ་གཉིས་དང་། སུར་བ་
 ཡང་གསང་བླ་མེད་གྱི་སྤྱི་དོན་སྒྲུང་ཀར་པོ། དགག་དབྱེའི་ཚོད་ཡིག་སྣ་སྤྱི། རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྟོད་
 པ་མོགས་བསྟོད་ཚོགས་ཞལ་གདམས་གྱི་སྐོར་མོགས་གཞུང་འབྲུམ་སྤྱི་བཞི་ཙམ་མཛད་དོ།

གཤུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞབ་སྒོའ་ཀྱི་གཙོ་བོ་དག་མེ་མཁན་ཆེན་ལྟོ་བཟང་ཤེས་རབ་དང་།
རྩོམ་སྐྲུན་ལྷན་ཁྲུག་བཅུན་བཟང་སྐྱེས་པ་མཚོ། ལྷན་སྐྲུན་བོ་མེ་ལྷན་བཅུན་གཟ་དབང་ཉིན་

བྱེད། ཚ་ཁོ་མཁན་པོ་སློ་བཟང་བསམ་གཏན། གདུང་ངེ་མཁན་པོ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོ། ཞི་ལི་
མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ། ཨ་ཉ་མཁན་པོ་རིག་འཛིན་བསོད་ནམས། ཨ་ཉ་མཁན་པོ་སློ་
བཟང་ཚུལ་བྲིམས། ཡུ་པ་མཁན་པོ་ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཚོ། མགས་བ་མཁན་པོ་སློ་བཟང་ཚུལ་
བྲིམས། དགེ་ཅེ་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་བཟང་པོ་འམ་སྐལ་བཟང་དར་རྒྱས་སོགས་
མཁས་བཙུན་དམ་པ་རུ་མ་བྱོན་ཏོ།

ཨ་སྤྱིས་གཏེར་སྟོན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྤྱོད་སྤྱིང་པ།

འགོ་འདུལ་དུས་བབས་ཀྱི་གཏེར་འབྲིན་ཆེན་པོ་ཨ་སྤྱིས་གཏེར་སྟོན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྤྱོད་
སྤྱིང་པ་ནི། རབ་ཆོས་རྒྱ་ལུ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1893ལོར་མགོ་ལོག་མིག་ཡངས་སྡེ་བར་གཏེར་ཆེན་
སངས་རྒྱས་བླ་མའི་ཡང་གྲིད་ཨ་སྤྱིས་གཏེར་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་གསང་སྤགས་སྤྱིང་པའི་གདུང་རིགས་རྩི་
མ་མེད་པ་ཡབ་ཨ་སྤྱིས་ལྷ་རྒྱས་དང་། དུམ་དོམ་བཟའ་རིག་སྦྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་འབྱུངས།
རྒྱུ་མེད་ལ་པ་བླ་མཐུ་སྟོབས་ཞེས་གསོལ། རྒྱུ་དུས་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་དང་། བཅ་སྟོད་དང་།
སྟན་ངག་དང་། ཅིས་དཀར་ནག་དང་། གསོ་དབྱུང་ནམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་པར་སྦྱངས། མིག་ཡངས་
དགོན་པའི་བླ་མ་ཞིག་ལས་དཔལ་ཡུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རི་ཆོས་གསུམ་སོགས་དབང་ལུང་མན་
ངག་མང་པོ་གསན།

དགུང་གངས་ཉི་ཤུའི་སྟོར་ཅམ་ལ་རིག་མ་བཞེས་ཏེ་རྟེན་དཀར་ཆས་མཛད་པས་མིག་
ཡངས་མེར་སྡེ་ནས་གནས་དབྱུང་བཀྲིས། དེ་ནས་ཁམས་སྟོགས་སུ་ཕེབས། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་
ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་འགོ་འདུལ་དཔའ་བོ་དོ་རྩེའི་ཞབས་རུལ་སྟེ་བོར་བྱངས་ཏེ། རྟིང་
ཐིག་སྟོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞི་འོད་གསལ་སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་མོའི་བར་དང་། ཁོང་གི་བཟུང་གཏེར་
གསར་བའི་སྟོན་གྲོལ་ནམས་བྱམ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་རུ་གསན་ཅིང་གདམས་ངག་གི་ཁྱེན་མཐར་
བཅད་པས་འོད་གསལ་རང་སྤང་རིས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། འདི་དུས་གཡུ་ཁོག་
བྱ་བུལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་ཡང་ཨ་འཛོམ་འབྲུག་པའི་མདུན་རུ་བཞུགས་པས་ཁོང་ནམ་

གཉིས་ཆོས་གྲོགས་ཡིན་པའི་ངག་སྒྲོས་ཡོད་ལ། རྗེས་སུ་རྗེ་འདིས་གཏིང་བཞེས་པ་གཡུ་ཁོག་བྱ་
བྲལ་བས་གསན་པས་ཨ་ལོགས་ཆོ། ཡ་གི་འུ་སྐྱ་ཆོས་གཏིང་ཆོས་བྱི་བཞིན་འདུག་ཟེར་བ་ཐོས།
ཨ་སྐྱ་སྐབ་ལྷག་དེད་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མི་ཐོན་གོ། ཅིས་གསུངས་པ་སྒྲོབ་མ་འགའ་ཡིས་ཐོས་པར་
བཤད་དོ།

གཞན་ཡང་ཉག་ལྷ་བསོད་རྒྱལ་ལམ་གཏིང་ཆེན་ལས་རབ་སྒྲིང་པ་ལྷ་མར་བཞེན་ཏེ་མདོ་
སྐགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་སྤྱི་དང་། སྤྱ་འབྱུར་བཀའ་གཏིང་གསར་སྒྲིང་དང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་གཏིང་
གསར་བའི་ཆོས་སྒྲོར་སོགས་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་གྲངས་མེད་པ་གསན། དུང་དུ་བཞུགས་ལུན་
ལ་གདམས་པའི་སྒྲོ་འདྲགས་བཅད། དྲག་པོ་མདོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ལ་དབང་འབྱོར། མདོན་ཤེས་
དང་། ལམ་རྟགས་ཀྱི་རུས་པ་དུ་མ་ཐོབ། ཟབ་མོ་གཏིང་གི་ལས་འབྲོ་སད་དེ་ཟབ་གཏིང་རྒྱ་མཚོའི་
སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱས། རྫོ་རྗེ་གོ་ལོད་ཀྱི་འཕྲིན་སྐབ་བཀའ་འདུས་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྫོགས་པ་
ཆེན་པོ་དགའ་རབ་སྒྲིང་ཐིག་དང་། སྟན་བརྒྱུད་དྲ་རྒྱའི་གསང་གཏམ་དང་། དག་སྤང་མཁའ་
མཉམ་རང་གྲོལ་སོགས་པོད་བཅུ་ལྷག་བཞི་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་པར་གྲགས་ནའང་དུས་འབྱུར་གྱི་
དབང་གིས་འཐོར་བས་ད་ལྟ་ཟབ་གཏིང་པོ་ཏི་བདུན་བཞུགས།

དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྐུལ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་རྫོ་རྗེས་བསྐུལ་དོར་ཡག་གི་ཆོས་ཁྱི་
ཐང་དུ་གཏིང་གསར་གྱི་སྤྲིན་གྲོལ་ཆ་ཆང་གནང་བས་གཏིང་སྟོན་གྱི་མཚན་སྟན་དང་གཏིང་ཆོས་
ཀྱི་འགོ་དོན་སྟོགས་སུ་རྒྱས་པའི་སྒོ་ཆེན་བྱས་ཏེ་སྟོགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོབ་ཆོགས་དུ་མ་འདུས། སྤྱར་གྱི་
འབྲུག་མོའི་སྤྱག་གམ་སྤྱར་གྱི་བྱུང་ཆེན་ཆང་དུ་གདན་ས་མཛད་དེ་རང་གཏིང་གི་ཆོས་འཁོར་
ལུན་རིང་བསྐོར་ཞིང་ཟབ་གསང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུལ།

དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་རྫོ་རྗེས། གསང་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ཆོས་དང་རིག་གནས་ཀྱན་མཁྱེན་གྱི་གཏིང་སྟོན་ལ་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྤྱོད་སྒྲིང་
པ་ལྟ་དུ་དཀོན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྫོགས་ཆེན་དགའ་རབ་སྒྲིང་ཐིག་གི་བྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་ཨ་
ཀྲ་ལྷ་མ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བདུད་འཛིན་འཛིག་བྲལ་ཡི་ཤེས་རྫོ་རྗེར་གཟིགས་འདུལ་ཞུས་པས།

དེང་སང་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་གཏེར་ཆེན་ཞིག་འདུག་གམ་གསུངས་ནས་བརྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་ཏོག་
མངོན་པར་འཛོར་བ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་བསྐྱེད་ཤིང་གཙུག་དུ་བཀྲམ། དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་
གཞོན་ནུའི་གནས་མཆོག་གཉན་པོ་གཡུ་ཅེའི་རག་གའི་དམར་ནག་རྟའི་མཚོ་ཁར་སྐྱབ་པ་ལ་
བཞུགས་ཏེ་གཏེར་སྐྱབ་ཡུན་རིང་མཛད། གཡུ་ཅེའི་ཁྱི་མི་འབྱུར་རྡོ་རྗེའི་བྲག་གམ་མཚོད་རྟེན་
ཡངས་རྫོང་དང་། སྒོ་མང་ཨ་ཤའི་གནས། སྤར་ཤོད་ཨ་ད་རོང་གི་བྲག་དང་། སྤར་འབྲུམ་ཡག་
སྤང་ནམས་སུ་བཞུགས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་དང་ཟབ་གཏེར་བཏོན་ཅིང་གཏེར་སྐྱབ་མཛད།
མགོ་ལོག་རོང་སྤྱགས་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དུ་མུག་ཡང་སོགས་སུ་སྤྱི་ནམས་སུ་བདེ་ཆེན་
ཞིང་དབང་དང་། ཞིང་བྲིད་དང་། སྟོན་འགྲོ་དང་། བར་དོ་བྱུག་བྲིད་དང་། ཞི་ཁྲོའི་དབང་
སོགས་ཟབ་ཆོས་དུ་མའི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད། རྟེན་སྤར་བར་སྤང་དུ་འཕྱར་བས་སྤར་ཅེ་ནས་མེ་
འབར་བ་དང་། ཁྲོམ་དབང་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བུམ་པ་བར་སྤང་རྟེན་མེད་དུ་བཞག་པ་སོགས་
གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཡང་ཐུན་མོང་གསུལ་བུའི་སྤང་རོར་བསྟན་པ་གངས་མེད་དོ།

འབྲུམ་ཡག་སྤང་དུ་སྐལ་ལྷན་འདུས་པའི་ཆོགས་ལ་རང་གཏེར་གསར་བའི་སྤྱིན་གྲོལ་
བདུད་ཅེའི་རྒྱ་མཚོ་གནང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། དགྲུང་ལོ་ཞེ་
བདུན་པ་རབ་རྒྱལ་ས་ཡོས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1939ལོར་གཟུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་བསྐྱེད་སོ། །འདི་དུས་སུ་
གཏེར་སྟོན་ནས་དབང་གནང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྟོ་བུར་དུ་ཐུག་གིས་༡ གྲིལ་ནམས་འཁྲོལ་
མཚམས་བཞག་སྟེ་སྤྱན་ནམ་མཁར་རྟིག་གེར་གཟིགས། ཅུང་ཙམ་ནས་ཁྲོད་མི་མིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཁའ་འགོ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་བག་ལེབས་སུ་བཞུགས་ལ་དབང་ལུས་ཤིག། འཇིག་རྟེན་ཤ་བཟ་མ་མའི་
རིགས་ཤིག་ཡིན་ན་འདི་དུ་མ་འདུག་པར་སོང་ཞིག། བྱེར་ཅིག་གསུངས། དེ་ནས་སྤྱི་ཅུང་ལྷེམ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་གཤེགས་པས་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་མཚུག་ཀྱང་མ་སྤྱིན་པར་ངག་སྒྲོས་ལས་ཐོས། དེ་ནི་གཏེར་
སྟོན་བཟང་ཡང་དུས་རྒྱུན་དང་སྟོབ་མའི་དམ་ཆོག་གི་དབང་གིས་མཁའ་འགོ་བདག་གི་དབང་
དུ་མ་འདུས་པར་བདག་མཁའ་འགོའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ཆད་འདྲ་ཡིན་སྲིད་ལ། སྟོབ་མ་
དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ཞིག་གིས་དམ་བསྐྱེད་པས་གཞོན་པ་ཡིན་ཞེས་བེར་བའི་ངག་སྒྲོས་ཀྱང་

མཆིས་སོ།།

གཤེར་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་བདག་དང་གསུང་གི་བདུན་ཚི་བཞེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་། དཔལ་
ལུལ་དར་ཐང་མཆོག་སྤུལ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་དོ་རྩེ་དང་། བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཨ་བསེ་བྱ་
བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་དོ་རྩེ། བདག་གི་རིགས་བདག་མགར་སྐྱོང་གཤེར་སྤུལ་དོ་རྩེ་འཆང་། ཨ་གྲ་སྤ་
མ་གཟུ་ཆོས་འཕེལ། དགོན་པ་སྤུལ་སྤྱི་ལྟར་གསལ་དོ་རྩེ། དགོན་པ་སྤུལ་སྤྱི་དོ་མཆར་དོ་རྩེ། རྒྱ་
བོས་དཔོན་པོ་བསམ་བྱུང་དོ་རྩེ། འདྲ་སྤུལ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། ཞི་ལུ་སྤུལ་སྤྱི་གཡུ་སྤ་
སྒྲིང་པོ། ཁམ་གཙང་འཆོ་བྱེད་གར་དབང་འགོ་འདུལ་སྤིང་པ། རིགས་སྤུལ་བསོད་རྒྱལ་སྤུལ་པའི་
སྤྱི་སོགས་བསྟན་པ་བཤད་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་ཤིང་འགོ་བའི་འདྲེན་པར་གྱུར་པའི་སྤུལ་ཆེན་མང་
དུ་བྱོན་ཏོ།།

དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་དོ་རྩེ།

རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མི་ཡི་ཤ་རྒྱུགས་སུ་བྱོན་པའི་སྤྱི་གས་དུས་ཀྱི་འདུལ་
འཇིན་ཉེ་བ་འཁོར་གཉིས་པ་དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་དོ་རྩེ་
དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་རོལ་མོ་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་བཙེ་རུས་གསུམ་གྱི་
རང་གཟུགས་འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་རྣམ་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། དག་དང་མ་
དག་གི་འདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་དོར་སྤྱི་བའི་སྤྱི་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཁྲི་སྤྱང་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་
པ་རྣམས་ལས་སྤྱི་སྤུལ་དགྲ་གཅན་འཇིན་དང་། དགྲ་བཙམ་ཀུན་དགའ་པོ་དང་། བྱང་སེམས་དོ་
རྩེ་ཆོས་དང་། གཞོན་རུ་བདེ་བའི་རོལ་ངས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འབྱམས་པ་འོད་དང་།
སློབ་དཔོན་ཡུའ་དེ་མ་དང་། ཡིག་མཁན་ཨ་ཅུ་ས་ལེ་དང་། རྩ་ལོ་སྤྱི་བ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་།
རྩ་ཡབ་སྤིང་པ་རུས་སྤྱི་བའི་དོ་རྩེ་དང་། གཞུབས་བན་ནམ་མཁའི་སྤིང་པོ་དང་། རྒྱལ་སྤུལ་
ལུ་བྱི་བཙན་པོ་དང་། རོ་པོ་རྩེ་ཨ་ཉི་ཤ་དང་། རྒྱགས་ཟམ་པ་ཐང་སྤྱིང་རྒྱལ་པོ་དང་། གར་དབང་
ཞིག་པོ་སྤིང་པ་དང་། སྤྱི་ལྷན་བདེ་ཆེན་སྤིང་པ་དང་། རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་སྤྱི་བཟང་གསུམ་པ་དང་།

ཅོང་ཁ་པའི་དངོས་སློབ་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སེ་ར་རྩེ་བཅུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཚན་དང་། སེ་ར་མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཚངས་དབྱངས་དོ་རྩེ་དང་། སྤེ་
 སྤྱི་མི་དབང་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཛིགས་བྱེད་ནལ་འབྱོར་རྩལ་བྱིས་པ་དོ་རྩེ་དང་། དཔལ་
 ལྷན་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷ་དབང་དང་། རྒྱ་སྤྱལ་པ་སྤྱོད་མཛུགས་བསྟན་འཛིན་དང་། གཟི་འགག་
 མཚོག་སྤྱལ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་རྣལ་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་དུ་མའི་སྤྱི་
 སྤྱི་གི་རོལ་མོ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱལ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་མཐར།
 རོང་སྟོན་པ་སྤྱོད་བཞེ་ཆེན་སྤྱི་པའི་མ་འོངས་ལྷང་བསྟན་ལས། མགོན་ཆོ་བོའི་སྤྱལ་པ་ཅང་ཤེས་
 ལོར་ལྷན་རྒྱལ་རྒྱལ་མོ་རོང་དུ་སྤྱོད་བསྟན་ནས་ལས་ལྷན་མཛུགས་ཆོས་ལ་འགོད་ཤིང་དེར་
 འབྲེལ་ཚད་རྩ་ཡབ་སྤྱི་དུ་འདྲེན་ཞེས་དང་། དོ་གྲུབ་ཆེན་བྱང་རྩལ་དོ་རྩེའི་འབྱུང་འབྱུར་ལྷང་
 བསྟན་ལས། འཇམ་དབྱངས་སྤྱལ་པ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་འབྱུང་། གསང་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
 སྟོན་མེས་ཤིང་། ཞེས་དང་། མགར་སྤྱོད་གཏེར་སྟོན་བདུད་འདུལ་དབང་སྤྱལ་སྤྱི་པའི་གཏེར་ལྷང་
 ལས། གནས་རྒྱལ་མོའི་གཞུང་ཆར་ཀྱན་དགའ་དཔལ་ལྷན་པ་བཞེ་བའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་
 འཛིན་ལྷན་གཞོན་པ་གསར་འཆར་ལྷན་ལྷན་དུ་ཆོས་སྤྱོད་གོལ་བདུད་ཅིའི་ཆར་བ་བསྤྱི་ལྷན་ཞེས་
 སོགས་འབྲུལ་མཛད་དོ་རྩེའི་ལྷང་གིས་ཡང་ཡང་བསྤྱོད་པ་ལྟར། རྒྱལ་རོང་གི་རྒྱ་ཁ་སྟོན་ཀྱི་
 ཀྱས་མི་ཏེ་ལོ་ཡེ་བྱིས་ཆར་ཞེས་པར་བོད་ཀྱི་རིགས་སུ་ལོ་ཡེ་སེལ་འབྱུང་དང་། ལྷན་རོ་གྲ་ནོ་^①
 བྱིས་ཆར་གི་བུ་མོ་ལྷ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་བུ་ཡབ་ལོ་ཏེ་ཐེན་ཤིབྱའམ་མཁུན་ཤེས་མིག་དན་དང་། ལྷན་
 སྤྱོད་ཐར་རམ་བསམ་ཡག་བུ་མོ་ནམ་རྒྱལ་^②གཉིས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་རབ་ཆོས་ཤིང་ལོ་
 ཏེ་ཡེ་ལོ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་1894 ལོར་སྤྱོད་འབྱུངས།

① ལྷན་རོ་གྲ་ནོ།

② ལྷ་མཚོའི་པ་བྱིས་ལ་ལྷན་རོ་གྲ་ནོ་ཞེས་བྱིས་པ་དང་། མཚོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆའི་མ་ལྷན་ཀྱི་མིང་ལའང་བསམ་ཡག་བུ་མོ་ནམ་རྒྱལ་ཞེས་
 བྱིས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་འཇམ་འཇམ་ནས་སྟོག་པའི་འཇམ་ལོགས་སུ་ཐོན་པའི་རྩལ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷན་རོ་གྲ་ནོ་ཞེས་པ་དང་བྱིས་པ་ལ་བསམ་ཡག་བུ་མོ་
 རྒྱལ་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ།

འབྲུངས་མ་ཐག་མ་ཡུམ་རུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རུ་གྱུར་ཅིང་མ་རོ་དང་མཉམ་རུ་སྤྱར་སྐུ་མ་
ནང་རུ་བཞག་ཀྱང་མུ་གེས་མ་སྤོངས་པ་མ་ཟད་མི་གདོང་བཞི་བ་ཞིག་གིས་པང་རུ་བཏགས་ཏེ་
གཉོར་བ་སོགས་ངོ་མཚར་གྱི་དགེ་མཚན་རུ་མ་བཞད། མགར་སྤོང་གཏེར་ཆེན་དང་། འཇམ་
མགོན་ཀོང་སྤུལ་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་དཔལ་ཡུལ་གཟི་
འགག་སྤུལ་སྤྱི་ཡང་སྤིད་རུ་ངོས་བཟུང་བ་ལྟར་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་རོང་རུ་ཐེབས་ཏེ་གཟི་
འགག་སྤུལ་སྤྱི་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བའི་ཡང་སྤིད་ཀྱི་མཚན་གསལ། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་ནས། ཡབ་རྩེ་འགྲོ་བའི་སླ་མ་གཏེར་ཆེན་རྩེ། །ལུང་བྱང་མཁའ་འགྲོའི་ཞལ་གདམས་ལས་
བྱུང་མཚན། །ངག་དབང་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངག་
དབང་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྷན་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་སྤུལ། དགུང་ལོ་གསུམ་པར་དགོན་
འདིར་སྤྱན་དྲངས། དེ་ཆོ་ཆེབས་གོང་མ་ཐུབ་པས་རྒྱ་ཁ་ཆོ་དབང་ཞེས་པས་སྤྱག་མའི་སྤོ་བོ་ཞིག་
གི་ནང་རུ་དབྱུ་ལ་སྤུགས་ཀྱི་ཞུ་མོ་པོག་ལི་ཞིག་གསལ་ཞིང་རྒྱང་ཐང་རུ་ལ་ལུང་བརྒྱལ་ཏེ་ཁྱུར་
ནས་དར་ཐང་རུ་བསྐྱལ།

དགུང་གངས་ལྷ་བ་ལ་དར་ཐང་རུ་རྩེ་མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་གཙུག་ཕུད་སྤུལ་ནས་
སྤྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟན་གྱི་བསྐྱབ་ཁྱིམས་བཞེས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་
པའི་སྒྲོར་ཞུགས་ཤིང་གནམ་ཆོས་དང་རྒྱའི་ཟབ་གཏེར་ཆ་ཆང་དང་། ཀམ་སྤིང་བའི་ཞི་ཁྲོ་
སོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྲོལ་མཐའ་དག་གནང་བ་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་རུ་བཞེས། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ས་
པག་ལོའི་སོས་ཁར་སྤེ་དགེར་འཇམ་མགོན་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་རུ་མཇལ་ཁ་ཆོས་
འབྲེལ་ཞུས། ལོ་དེར་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤིང་རུ་གསེར་བྲིས་མངའ་གསལ། ཁང་ནང་སླ་མ་
བཟླ་ཤིས་སྤྱན་ཆོགས་ཡོངས་འཛིན་རུ་བསྟན་ཏེ་སྤོག་བསྐྱབས་པས་ཆོགས་མེད་རུ་ཐུགས་སྤྱ་རྒྱུད།
དཔལ་ཡུལ་རང་ལུགས་ཀྱི་གར་ཐིག་དབྱངས་རོལ་དང་གཏོར་མའི་མཚུབ་བྲིད་སོགས་བརྒྱུད་
པའི་ཐུག་སྤོལ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱོད་བ་མཐར་ཕྱིན་མཛད།

དགུང་གངས་དགུ་བ་ལ་རུས་མཚན་ཆོས་བརྩ་ཆེན་མོའི་བྲི་འཛིན་མཛད་དེ་ཁྲོམ་ཆོགས་

སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་དབྱས་སུ་ཞི་ཁྲོའི་དབང་ཆེན་གནང་། གསེ་རིག་པ་ཐུབ་དབང་ལས་ཅིས་
དཀར་ནག་དང་། ལྷ་མ་རྟགས་དག་གསུམ་དང་། རྒྱ་ར་འཛིགས་མེད་སྒོ་གྲོས་ལས་སྒྲ་དང་། ལྷན་
ངག་དང་། སྟོང་འཇུག་དང་། རྩོམ་གསུམ་སོགས་མདོ་སྣགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ཆེ་སྤྱད་མར་ཐུགས་སྟོང་གནང་བས་མཁུན་རྟགས་ཀྱི་མེ་ཏྲག་བཞད། ལྷ་སྤྱལ་པ་བླ་མ་དབང་
བསྟན་འཛིན་གཙུག་གི་ནོར་བུར་བསྟེན་ནས་དཔལ་ལྷན་རང་རྒྱུ་གི་སྟོན་འགྲོ་དང་། གཏུམ་
མོའི་མྱོང་བྲིད་དང་། གནམ་ཆོས་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཛང་དང་། ཕྱག་ཆེན་སོགས་
གསེར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད་དོ་ཅག་ལ་གསན་སྟོང་མཐར་ཕྱིན་གནང་བས་སྤྱབ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་
མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར། དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྷ་པ་ལ་མགར་བ་གཏིར་ཆེན་པ་བླ་བདུད་འདུལ་དབང་
ཕྱག་སྤིང་པས་ཁོང་གི་གཏིར་ཆོས་འཇམ་དཔལ་ཆོས་སྒྲོར་དང་ཟབ་གཏིར་སྤིང་ཐིག་སྒྲོར་གསུམ་
ཀྱི་ཆོས་བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ་ཏེ། གཏིར་གསར་ཆ་ཆང་གི་དབང་ལུང་མན་ངག་མཐའ་དག་
ལུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གནང་ཞིང་། འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་དོ་རྩེ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་
རོལ་མོ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཀྱི་མེ་ཏྲག་འཛོར།

མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་སྟེ་ཆོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་
བཀའ་འབྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་དང་། སྟོང་འཇུག་དང་། རྩོམ་གསུམ་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་
ཙུ་འགྲེལ་དང་། འདུལ་བ་མདོ་ཙུ་དང་། མདོ་མཛོད་དང་། རྒྱུད་སྤྱི་མ་སོགས་བྱམས་ཆོས་སྟེ་
ལྷ་དང་། དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་སོགས་མདོ་སྣགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་གསན་སྟོང་
བགྲང་བྱ་མང་པོར་གནང་ཞིང་། མི་དཀར་པོ་གོས་དཀར་གྱོན་པ་དབྱུ་སྒྲ་འབྲིལ་ལེར་ཡོད་པ་
ཤུབས་ཁྲ་བཏགས་པ་ཞིག་གིས་ཤེལ་གྱི་རལ་གྲིས་ཐུགས་ཀར་དྲག་བསྟེན་འགའ་བྱས་པའི་སྤང་བ་
ཞིག་ཤར་བ་ནས་མཁུན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་
ལྟོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ་མཁས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོར་གྱུར།

དགྲུང་གངས་ཉེར་གཉིས་པ་ཤིང་ཡོས་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་1915ལ་ཀུན་མཁུན་མི་པམ་ཕྱོགས་
ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་སྒོ་བ་ཀམ་ཐོག་སི་ཏུ་སྤྱི་ཕྱིང་གསུམ་པ་མ་རྩུ་པ་རྩེ་ཏ་ཨོ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོའི་

བྱུང་བ་དཔལ་ལྷན་ཞི་འཛོའི་ཕྱོག་རྒྱ་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་བསྟན་པའི་ཅ་བ་དམ་ཆོས་
འདུལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས། རྒྱལ་བསྟན་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཁྲ་བ་བཤད་
རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་རབ་བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཀྱི་ཙོད་པན་གནང་། རྗེ་དེ་ཉིད་
ལས། རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་པའི་སྒྲོལ་ལྟར་གྱི་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་ཕྱོག་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པའི་ཟབ་གཏེར་
དགོངས་འདུས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིན་གྲོལ་མཐའ་དག་གསན། རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྱམས་
ཀྱི་དབང་གི་སྐབས་སུ་བྱི་མཐོན་པོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་
རྒྱལ་ཆོབ་ཏུ་མངའ་གསོལ།

དགྲུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པ་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱིང་བེབས་ཏེ། པཌ་ཆེན་པི་མ་
ལ་མི་ཏ་རུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་མཁས་དབང་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་བྱོན་པ་དཔལ་ལྷན་གྲུབ་དབང་
རྒྱལ་སྤྱི་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའམ་རྒྱལ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཞབས་རུལ་གཙུག་ཏུ་
བཀའ་ཏེ་བཤད་བྱ་ལྡེ་ཙམ་ལ་ཕྱག་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་བྲིད་ཆ་ཆང་དང་སྤྱིང་ཐིག་སྟན་བརྒྱུད་
ཆེན་མོ་སོགས་ཟབ་བྲིད་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་གསན་སྦྱོང་མཐར་སྦྱིན་གནང་ཞིང་ཉམས་ཉོགས་ཀྱི་མེ་
ཏོག་བཞད་པས་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲས་གཅིག་ཤུར་གྱུར། དགྲུང་གངས་ཉེར་བྱག་
པ་ས་ལྷག་ལོར་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་པོ་བཀའ་རྒྱའི་སྒྲོར་དང་བཅས་པའི་
དབང་ལྷང་ཁྲ་བྱག་ལ་གསན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱུང་གཏེར་དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་ཡོངས་
རྫོགས་དང་། དགོངས་འདུས་དང་། འཇའ་ཆོན་ཟབ་གཏེར་ཆ་ཆང་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་མདོ་
བྱང་ཆེན་མོ་དང་། ཁམས་ལྷགས་མདོ་སྐུ་སོགས་སྤྲེལ་བཀའ་གཏེར་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་རྒྱལ་བརྟེན་
དང་བཅས་པ་བུམ་པ་གང་བྱའི་ཚུལ་རུ་བཞུགས།

མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོ་པརྱ་ལས་འབྲེལ་རྩལ་ལས་རྫོགས་ཆེན་མན་ངག་སྟན་
བརྒྱུད་ཆེན་མོ་བུམ་པ་གང་བྱའི་ཚུལ་རུ་མཛོས་པས་རིག་སྟོང་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལ་
དབང་འབྱོར། གཞན་ཡང་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་སྤྱིང་ཐིག་ཡ་བཞི་དང་། འཛིགས་སྤྱིང་རུམ་གཉིས་དང་།
ཆུ་བཙུན་སྤྱིང་ཐིག་སོགས་དབང་ལྷང་མན་ངག་རུ་མ་གསན། དགྲུང་གངས་སུམ་རུ་པ་ལ་རྗོ་གྲུབ་

སྤྱི་ཤུལ་མཁན་པོ་དགོན་མཆོག་མེ་ཉོག་དར་ཐང་དུ་གདན་དྲངས་པའི་དྲུང་ནས་དགུང་གྲངས་སོ་
ལྷའི་བར་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། སར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་སྟིང་རྒྱན་དང་། ལེགས་
བཤད་གསེར་བྲིང་དང་། འཇུག་རྟེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་
པོ་དང་། སྤྱི་ཤུལ་གསང་བ་སྟིང་པོའི་སྤྱི་དོན་མཛོད་ཀྱི་ལྟེ་མིག་དང་། གསང་འགྲེལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
བཅུའི་ཐུན་སེལ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བྲིད་ལ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་མཛད། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པས་ཞུ་སེར་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལ་ཐུགས་ངེས་དང་དགེས་ཚུར་
གནང་། སྤྱི་ཆེར་ལེགས་བཤད་གསེར་བྲིང་དང་། འཇུག་རྟེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། སྟོང་
ཆེན་མཛོད་བདུན་ཀྱི་དཔེ་པོད་རྣམས་སྤྱི་ལུས་དང་འབྲལ་མེད་དུ་འཆང་བར་མཛད།

པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཁྲ་དགེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས་ལས་དྲིལ་ལུགས་
མཁའ་སྟོན་མའི་དབང་དང་། གསང་འདུས་དང་། ཀྱེ་དོར་དང་། འཇིགས་བྱེད་དང་། ཀུན་རིག་
སོགས་གསང་འགྲུར་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟེ་དུ་མའི་སྤྱི་གོལ་རྒྱལ་བཏེན་དང་བཅས་པ་གསན་པས། གསང་
མཆོན་སྤང་མཛད་དོ་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཙུལ། ཞེས་པ་གནང་ཞིང་སྤྱི་བ་མཐོ་བའི་བསྐྲགས་བཞོད་ཀྱང་
གནང་།

གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཉ་དངོས་བྱོན་གཙང་བ་གྲུབ་ཀྱན་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན་གྱིས། ཁོང་གི་སྤྱི་
མ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆའི་ཡང་སྤུལ་འཕྲུལ་མེད་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་གྱིས་གྲུས་བཀྱར་
བཅེ་གཟིགས་སྤྱི་ན་མེད་པ་གནང་སྟེ། འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་རིག་པ་ཅར་ཕོག་
དུ་ངོ་སྤྲོད་ནས་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ལ་ཨ་སྤྱིས་གཏིར་ཆེན་ཨོ་
རྒྱན་མཁའ་སྟོན་སྤྱིང་པ་སྤྱི་མར་བསྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏིར་གསར་ཆ་ཆང་གི་དབང་ལྱང་
གདམས་བྲིད་མ་ལུས་པ་གསན།

དེ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས། བཀའ་
གདམས། ལམ་འབྲས། ཞི་ཤངས། བཀའ་བརྒྱུད། གཙོད་ལྷན་སོགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མན་ངག་
མཐའ་ཡས་པ་གསན། སྤྱི་ཆེ་རྒྱལ་པོར་བཀའ་གཏིར་གསར་རྟིང་ཀུན་ལ་བསྟེན་སྤྱི་བ་ཉམས་བཞེས་

ཆོད་མེད་པ་མཛད་པས། ལྷག་པའི་ལྷ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཉགས་
མཆན་མངོན་སྲུང་དུ་ཐོན་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་པ་སོགས་བརྗོད་
ཀྱིས་མི་ལང་མོད་ཐུགས་སྐྱམ་པས་རི་བཞིན་མི་དཔོག། སྐྱ་ཚུགས་ཤིན་ཏུ་བཅུན་ཞིང་། འདུལ་ལུང་
སྡེ་བཞི་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དང་། སྐགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་
སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་
ཉེས་ལུང་སྤྲ་མོ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གོས་མ་སྦྱང་བར་གྲགས་ལ། བྱད་པར་དུ་འདུལ་བ་ནས་བཤད་ཆོད་
དང་མཐུན་པར་སྤང་དོར་རྣམས་ཐུག་ཐོག་དུ་བཀལ་ནས་སྤྲོན་བཞི་བྱིན་ལེན་དང་བྱིན་རྒྱལས་
མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན། ཐ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་དང་བྱོན་བཞུད་གང་གི་སྐབས་ཡིན་ཡང་
གཡས་གཡོན་སྐྱ་རྒྱལ་རྣམས་སུ་སྐྱ་གཡོ་བ་དང་སྐྱ་རྒྱུད་བོར་གཟིགས་པ་དང་། མ་བརྟགས་པའི་
ངག་གི་ཅ་ཙ་སོགས་ཡི་ནས་མི་མཛད་པར་སྐྱ་གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་པབ་སྟེ་གོམ་པ་དལ་
ལུས་བྱོན་པ་སོགས་སྦྱོད་ལམ་ཞི་དུལ་ཁོ་ན་གནང་བས། ཀུན་གྱིས་དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྐུ་གསེར་
སྐྱ་ཇ་གསོལ་ཡིན་ཞེས་འབོད་པ་བྱུང་།

སྐྱ་ལུས་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དྲི་ངད་བཟང་པོ་རྒྱན་པར་འབྱུལ་ཞིང་། ཐ་ན་ན་བཟའ་དང་།
བཞུགས་གདན། ཆེབས་སྐ། གསོལ་ཕོར། མཆིལ་སྣོད་ཡན་ཆད་དང་། གཟིམ་ཤག་དང་། བྱོན་
པའི་ཉེ་འཁོར་རྒྱན་ཆད་ལ་དྲི་བཟང་གིས་བྱབ་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་དད་པའི་སྣོད་དབང་མེད་དུ་
འབྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྟན་པ་སྦྱོགས་ཀུན་དུ་བྱབ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་སེམས་དབང་ཚོན་གྱི་
ཉགས་སུ་སྐྱ་ལུས་ལ་རུལ་རུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་། ཤིག་དང་། སྤྱིན་བྱ་རྣམས་སྐྱ་ཆོ་གང་བོར་བྱང་མ་
སྦྱང་བར་ཉེ་གནས་སོགས་ཀུན་ལ་རྒྱང་ལྷར་དུ་གྲགས། ཆོས་སྦྱོང་བྲན་དུ་ཁོལ་ཞིང་། རི་རྒྱ་སོགས་
ལ་གནས་པའི་དཀར་སྦོགས་སྦྱོང་བའི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་སྦྱིང་སུལ་ཞིང་གདོང་སྟོགས་
བྱེད་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་འགོང་དང་ཤི་འདྲི་མང་པོ་ཞི་བའི་དམ་འོག་དུ་བཅུག་སྟེ་
གཞན་གནོད་ཀྱི་རྒྱན་བཅད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཆོད་མེད།

དགྲུང་ལོ་དགྲུ་པ་ནས་རི་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་ལུང་དང་བཅས་པ་ལོ་རེ་བཞིན་དུ་

རྒྱལ་པོ་གནང་། དགུང་གྲངས་ཉི་ལྔ་པ་ལ་དར་ཐང་དུ་དབྱར་ཚུལ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་ལ་གསར་དུ་བཅུགས་ཤིང་། གདུགས་ཚོད་དང་། མར་མེ་སོགས་ཀྱི་ཐེབས་བཞག་དང་། མཚོད་རྩིས་ཡོ་བྱད་ཅི་དགོས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་གནང་།

དགུང་གྲངས་སོ་གཅིག་པ་རབ་ཆོས་ཤིང་པོ་བྱི་བའི་ལོ་རྟེ་བྱི་ལོ་1924ལོར་དར་ཐང་དུ་རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཆེན་མོའི་སྤྱི་བྱེད་བྲིད་བཅས་ཟླ་བྱག་ལ་གནང་། དགུང་གྲངས་སོ་གཅིག་པ་འདི་སྐོར་ནས་གདན་སའི་བྲི་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དབུ་བཅུགས། གསེར་ཁང་ཆེན་མོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་སྐྱ་གསུང་བྱགས་རྟེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲུད་དང་དགེ་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་པས་དར་ཐང་དགོན་པའི་གདན་རབས་བདུན་པའི་བྲི་ལ་དབང་བསྐྱར། རྒྱལ་མོང་དང་། གསེར་རྟེ་རྩི་མར་དང་། མགོ་ལོག་སོགས་ལྷལ་གྱུ་དུ་མར་ཐེབས་ཏེ་དབང་ལྷང་སོགས་གང་ལ་གང་དགོས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བས་གྲ་འབྲུལ་བཏིགས་པ་དང་དགོན་མགོ་གཏད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་བས་གྲ་འབྲུལ་གྱི་གྲངས་ཀ་རྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ལ་ཟིན་པ་བྱུང་ངོ་།

དཔལ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཁམས་ཕྱག་ཕྱིང་གི་དམག་གིས་རྟེན་གསུམ་ལ་གནོད་ཆོ་བྱུང་བ་རྣམས་སྒར་གསོས་ཤིང་། རྟེན་གསུམ་བཞེངས་ཤིང་རབ་གནས་དང་། གྲ་འབྲུད་དང་། དབང་བྲིད་དུ་མ་གནང་ནས་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་། རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་ཆོས་སྤྱི་གི་བསྟན་བདག་གདན་རབས་ཀྱི་བདག་པོའི་བྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ་དབང་ཆོས་ཟབ་བཀའ་དུ་མ་གནང་ངོ་།

བྱི་ལོ་1937ལོ་རྟེ་མེ་སྐྱང་ལོར་ཀུན་གཟིགས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྩ་ཆེན་སྐྱ་ཕྱིང་དགུ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རྒྱ་ནག་ནས་ཡར་ཐེབས་ལམ་དུ་མཇུག་ཁ་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས། པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བྱགས་དབྱེས་པའི་ཞལ་ཏེ་དང་གསུང་སྤྱིང་མང་དུ་མཛད་ནས། སོག་མེར་གན་མཁན་པོའི་གོ་མིང་དང་། གསེར་ཡིག་གསེར་ཐམ་དང་། སོག་ཆས་ཀྱི་ལྷ་བ་འབྲུག་རིས་སྒོ་བཞི་ཆལ་གྱི་ཕྱག་ཐམ་ཅན་དང་། ཆབ་མདོ་ཡན་ནས་ལྷ་གི་རྟ་ཁལ་གྱིས་སྦྱིལ་བསུ་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་

བཅས་གནང་སྟེ་བཀུར་བཅོ་ཆད་མེད་མཛད། ཁོང་གི་བཞུགས་སྐར་ནང་དུ་ཡང་ཆེབས་ཏྲ་འཛིབ་
པ་དང་། བྱུར་ལ་གསེར་རྟག་འཕྲུག་པ་དང་། གདུགས་དང་སྐར་སྒྲིང་དང་། སྐར་གསལ་སོགས་
ཅི་འདོད་བྱེད་ཆོག་པའི་བཀའ་གནང་བསྟུལ། བྱུང་མཐའ་ལ་མཁས་ཚུལ་གྱི་བསྟུགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་
རྟག་འཕྲུག་། དགོན་པ་རྒྱལ་པའ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་དགོན་པར་སྤུལ་བས་དངུལ་ཤོ་སྟོང་
ཕྲག་གཅིག་གི་ཕྱག་སྒྲིམ་གནང་། པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བྱིད་ཀྱིས་སྤྱོད་གང་པོར་སྤྱུ་ལུས་ལ་འཆང་
བའི་བྱིན་རྟེན་ཞིག་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་ལྟོག་མ་རུས་པར། སྤྱོད་གང་པོར་འཆང་བའི་
ཕྱག་དྲིལ་དེ་ཁོང་ལ་སྤུལ། ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་བྱུང་བས། སྤྱོད་ཆེན་འཆང་
བའི་ཉིང་ཉིང་ཤག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྤུལ། དེ་ནས་སྤྱོད་མོ་སོར་འབྲལ་སྐབས་ཀྱང་པའ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེས་འབྲལ་མི་མོད་པའི་རྣམ་པའི་སྟོན་ནས་དབུ་ཐོད་གདུགས་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱང་འབྲལ་བ་མེད་པའི་
ཐུགས་སྟོན་གནང་ངོ་།།

ཐུགས་སྤུལ་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1941ལོར་ལྷ་ལྷན་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཕེབས། ཆབ་མདོ་ཡན་ནས་
འུ་ལག་གིས་སྤྱིལ་བསུ་བྱས་ཤིང་བྱད་པར་དུ་ནག་ཚུའི་མངའ་ཁོངས་འདམ་འོ་མའི་ཐང་བར་དུ་
སེ་རའི་ཆ་བ་ཁམ་ཆེན་གྱི་བསུ་མ་དང་འཆོམ་འདྲི་བ་སྤྲིབས། སེ་ར་དགོན་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཆེབས་
བསུ་སོགས་བཀུར་བཅོ་ཆད་མེད་བྱས། ཕར་ཡང་ཟླ་ཆང་ལ་སྤྱོད་འབྱེད་དང་མང་ཇ་རྣམས་གཞན་
དང་མི་མཉམ་པར་བྱད་འཕགས་སུ་སྤུལ། ཐོད་གཞུང་དང་སེ་ར་དགོན་ནས་སེ་ར་མཁན་པོའི་གོ་
མིང་དང་འཇའ་ས་སྤུལ།

དེ་ནས་རྫོ་ཤླག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྟེན་དང་གནས་མཆོག་དུ་མར་མཇལ་ཏེ། ཆོས་
འཁོར་གསུམ་དང་། སེ་ར། འབྲས་སྤངས། དགའ་ལྡན། རྒྱུད་ཟླ་སྟོང་སྟེང་། ས་སྤྱོད་ལྷ་ལྷ། བྱ་
ཤིས་ལྷན་པོ། སྟོང་ལུང་མཚུར་སྤྱོད་བསམ་ཡས། རྫོང་བྲག། སྤྱིན་སྒྲིང་། འཕྲོང་རྒྱས་དཔལ་རི་
སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཕལ་ཆེར་ལ་མང་ཇ་ཕྱག་འབྱེད་གནང་། བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས་
སྐབས་དགོར་མཛོད་སྒྲིང་ནས་གནོད་སྤྱིན་ཅིའུ་དམར་པོས་ཞལ་མདོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས། ཁོང་
གི་སྟོབ་རྒྱུད་དང་བསྟན་པ་ཚུལ་བཞིན་བསུང་བར་ཁས་སྤྲང་གི་དམ་བཅའ་སྤུལ།

རྒྱ་ལོ་ 1943 ལོ་ རྟེན་ཆུ་ཡུག་ལོར་མདོ་ཁམས་སྤྱོད་གས་སུ་ཆེབས་པ་བརྒྱུར་གནང་། ཁམས་
 དཔལ་ཡུལ་ནམ་རྒྱལ་སྤྱིར་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད། བདག་ཅག་གི་བྱུང་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་
 བྱུང་བདག་ཡང་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་བརྟན་འཇིགས་མེད་ལེགས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དབྱངས་
 མཆོག་གིས་གཙོའི་འདུས་པ་སུམ་བརྒྱ་ལྟག་ལ་རིན་ཆེན་གཏེར་མངོན་ཆེན་མོའི་སྒྲིན་གྲོལ་ཟླ་
 བཞིའི་ཡུན་ལ་གནང་། བརྟེན་གྱི་བྱུང་བདག་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣམ་ཅད་ཡང་སྤྱིར་འཇམ་
 དཔལ་སྒོ་གྲོས་སོགས་ལ་གནམ་ཆོས་སྟོན་འགྲོའི་བྱིད་དང་། མཆོག་སྐུ་ལ་ནམ་གཉིས་དང་ཀུའོག་
 མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་འགྱུར་ལྷན་སོགས་འདུས་པ་ཁ་ཤས་ལ་གཏེར་མངོན་བཀའ་རྒྱུ་མོར་
 དང་། གཉོས་སྟོན་ཡིག་ཆ་ལྟར་གྱི་བཀའ་མའི་སྒྲིན་སྒྲུའི་དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གནང་།
 བདག་ཅག་གི་རིགས་བདག་སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱུང་བདག་ཡང་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
 མི་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་བྱི་འཕང་དུ་བཀོད་དེ་རྒྱལ་དབང་དཔལ་ཡུལ་པའི་བརྟན་པའི་བདག་པོར་
 མངའ་གསོལ།

[illegible]

གནམ་ཆོས་ཟབ་མོའི་སྤྲིན་བྱེད་བསྐྱར་ལྷགས་འབྲིང་པོའི་ལྷགས་ལྟར་རྫོགས་པར་བསྐྱར་རོ།།

དེ་ནས་ཉང་རལ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་གཏེར་བྱོན་བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་གཤེགས་འདུས་ཆེན་གྱི་དབང་འབྲིང་པ་སྤྲོ་ཤེལ་ལྷག་ལྟར་དང་། བྱ་རུ་ཆོས་དབང་གི་གཏེར་བྱོན་བཀའ་བརྒྱུད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་དབང་ཆེན་དང་། རྒྱལ་རོང་གཏེར་སྟོན་རྒྱ་འཕོ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་གཏེར་བྱོན་མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏེར་བཀའ་གཏེར་བྱུང་འཇུག་གི་དབང་དང་། གཏེར་ཆེན་པ་སྤྲོ་སྤྲིང་པའི་ལྷག་རྩོར་དྲེགས་པ་ཀྱན་འདུལ་གྱི་དབང་དང་། མ་ཉི་རྒྱའི་ཟབ་གཏེར་སེང་གདོང་བདུད་འདུལ་དྲག་མོའི་དབང་དང་། བཙུག་གྱུར་བདེ་ཆེན་སྤྲིང་པའི་ལྷགས་ཆེན་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག་དང་། འཇིགས་མེད་སྤྲིང་པའི་ནང་རྒྱབ་རིག་འཛིན་འདུས་པ་དང་། དྲག་པོ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་དང་། དུམ་ཀ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་དང་། ཡང་གསང་སྤྲོ་མའི་རྒྱབ་པ་ཐིག་ལའི་རྒྱ་ཅན་ནམས་གྱི་སྤྲིན་བྱེད་ལེགས་པར་བསྐྱར་རོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཆེ་བྱིལ་པོར་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་། ཞར་ལ་ལྷགས་དམ་ཉམས་བཞེས་དང་དཔེ་གཟིགས་ཚད་མེད་གནང་། སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་རྒྱན་སྤེལ་བ་དང་། བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་དམ་པའི་སྐྱེ་སྤྲུལ་མང་པོ་བྲིར་བཀོད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་བཅུམས་པ་སོགས་བཤད་སྐྱབ་དང་ལས་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱེ་ཆེ་འདའ་བར་མཛད། གསུང་གི་བདུད་ཚི་བཞེས་པའི་ལྷགས་སྤྲོ་པ་མའི་ཆོགས་ཀྱང་གྲུབ་དབང་འཇིགས་མེད་སྤྲུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་ཆོས་གྱི་སྤྲོ་དབྱངས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རག་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་སྤྲུབ་བསྟན་བཤད་སྤྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཀམ་ཐེག་མཚོག་སྤྲིང་པོ་དྲི་མེད་ཡོངས་གྲུབ། ཀུ་ཐོག་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་འབྱོར་ལྡན་གནས་བརྟན་དུལ་བའི་སྤྲོ་མཁན་པོ་མཁྱེན་བཅེ་སྟོ་གྲོས། བདོ་རིན་པོ་ཆེ་བྱིལ་གཞོན་དགུས་པ་རྩོ་རྩེ། དཔལ་ལྷན་ཆགས་མེད་སྤྲུལ་སྐྱེ་ཀྱན་བཟང་རྩོ་རྩེ། རྫོང་ནང་སྤྲུལ་སྐྱེ་འཇམ་དཔལ་སྟོ་གྲོས། སྤྲོ་བོས་དཔོན་པོ་པ་སྤྲོ་བསམ་གྲུབ་རྩོ་རྩེ། གདོང་ངེ་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་དཀོན་མཚོག། ཡར་སྐྱུང་མཁན་པོ་སྟོ་བཟང་རྩོ་རྩེ། བདག་གི་སྤྲོ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་དངོས་མགར་སྟོང་འཇམ་དཔལ་ཆོས་གྱི་གྲགས་པ། བཙུག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུབ་བསྟན་གར་དབང་ཉིན་བྱེད་སོགས་མཁས་གྲུབ་གྱི་དབང་པོ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱོན།

དགྲུང་གྲངས་རེ་ལྷ་པ་རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱིའི་ལོར་པོད་རུས་འབྱུར་གྱི་དབང་གིས་གསའི་བྱག་ཆེན་
སྤུལ་མདོར་གྱི་ཐུན་རུ་ཕེབས། སྤྲན་ཆོར་མང་རུ་བྱས་བྱང་བ་ལ་བསྟེན། གདོང་རེ་མཁན་པོ་
འཇིགས་མེད་དགོན་མཆོག་གིས་བཞུགས་པའི་བསྐལ་པ་མ་ལུན་ཆོ་ཞིང་ཁམས་སུ་ཐུགས་
དགོངས་གཏད་རན་ལ་བསྟན་པའི་རྫོགས་ལུན་སྤར་དར་ཆོ་ཡང་སྤུལ་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་གསོས་སུ་
འབྱོན་དགོས་པའི་ཁྱབ་ཕུལ་བ་ཞལ་བཞེས་གནང་སྟེ། ལོ་དེའི་རྟོར་ཟླ་དགུ་པའི་དམར་ཚུགས་
རྫོགས་པ་གཉིས་པ་རྒྱ་འདུས་པའི་རུས་བཟང་ལ་སྤུལ་སྤྱང་བྱག་ཅི་ཡང་མེད་པར་འོད་སྤྲ་
ཆོགས་གྱི་ལྷས་དང་བཅས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།

ཟུ་ཕུག་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ལེགས་བྱའ།

མཁས་པའི་དབང་པོ་ཟུ་ཕུག་མཁན་ཆེན་གཞན་ཕན་ལེགས་བྱའ་བམ་མཁན་པོ་དོན་
བྱའ་ཆོ་རིང་ནི། རབ་ཆོས་མེ་སྤེལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1896ལོར་སྤར་ཤོད་གོ་འཛོ་ཨ་ནག་འབྲས་ལེ་གོང་རུ།
ཡབ་རྒྱ་བླ་ནམ་རྒྱལ་དང་། དུམ་ཨར་རྒྱུང་བཟའ་དབང་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤུལ་སྤྱང་འབྲངས། རྒྱུང་
མིང་ལ་དོན་བྱའ་ཆོ་རིང་ཞེས་གསོལ་ཞིང་། བསྐྱུས་མིང་ལ་དོན་ཆོ་ཞེས་འབོད། ཆོ་རབས་རུ་མར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱ་སྤྱང་དང་། ཁྱི་དང་བྱི་ལ་དང་། བཤའ་ལྷག་
སོགས་ཉམ་ཐག་པའི་རུད་འགོ་ལ་བྱམས་དང་བཙེ་བ་མ་བཅོས་པར་སྦྱེ་བ་དང་། གོས་རུར་སྤྱིག་
ལ་དབྱེས་པ་དང་། རོ་ཆོ་བྲིལ་འཛོམ་ཆེ་བ་དང་། རུད་མེད་ལ་གཏམ་སྤྱེ་བའི་སྟོབས་པ་རྒྱུང་བ་
སོགས་རྒྱུང་རུའི་རུས་ནས་དམ་པའི་རིགས་སད། དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་སྦྱིད་པོ་མཆོག་སྤུལ་རིན་
པོ་ཆེར་གཙུག་ཕུད་ཕུལ། དགྲུང་གྲངས་བརྒྱད་པ་ཅམ་ལ་ཐང་རྒྱའི་རྩུང་རམས་པའི་བླ་བྲང་རུ་
བསྐྱལ། རྩུང་རམས་པ་རྒྱལ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྤྱེ་གཉེར་མཛད། དེར་བགྲང་བྱ་གཅིག་
ལྷག་ལ་སྟོག་སྤྱངས་པས་ཆོགས་མེད་རུ་མཁྱེན། རྒྱལ་བཀའ་ཆེན་མོའི་སྟོག་འདོན་རུ་ཕེབས་པས་
བཙུན་རྒྱུང་ཡིག་རྩལ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་སྟོག་འདོན་ལ་མཁས་པའི་ཆོད་རུ་ཡོངས་ལ་གྲགས།
དགྲུང་གྲངས་བཙུ་པ་ནས་དགྲུང་གྲངས་བཙོ་ལྷ་པར་སྦྱིད་པོ་དགོན་རུ་གྲ་སར་ཞུགས་ཏེ་གསང་

འདུས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་ཏུ་བཞུགས། གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་མེས་དཀར་ནག་གྲང་
བྱང་ཚུབ་པར་སྐྱབས་སོ།

དགྲང་གྲངས་བཅུ་བརྒྱན་པར་སྦྱོད་འཇུག་གི་བྲིད་གསན་པས་བཅས་མིན་ངེས་འབྱུང་
དྲག་པོས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ཏེ་ཆོ་དང་སྐྱབ་པ་སྒྲུམས་པའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་ཅིང་སྦྱོན་ལམ་བཏབ།
འོན་ཀྱང་སྒྲ་བྲང་ལ་དགོངས་འཁྲོལ་ཞུ་མ་པོད་པར་གསང་སྒྲབས་ཀྱིས་རྗེ་དཔེ་བྱང་ཏུ་ཆོས་ཕྱིར་
བྲོས། སྒྲ་བྲང་གིས་དེ་ཚུལ་གསན་ནས་རྗེས་བཅད་དེ་བྲོད་དེ་ཅམ་སེམས་ཐག་ཆོད་ན་བྲོས་ག་ལ་
དགོས་ཞེས་ཉོ་གོས་ཀྱི་མཐུན་ཆུན་བཟང་པོ་བཅས་གནང་ངོ་།

དེ་ནས་དཔལ་སྐྱབས་སུ་གྲ་སར་ཐེབས། རྒྱ་སྐོང་མཁན་ཆེན་གཞན་པན་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་
ལས་སྐྱ་ཕྱིར་རབ་བྱང་དང་བསྐྱེན་རྗོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་བཞེས་པས་མཆོན་གཞན་པན་ལེགས་གྲུབ་
ཏུ་གསོལ། དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་གནང་བཀག་གི་བསྐྱབ་པ་ཕྲ་མོ་ཅམ་ལའང་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་
པར་མཛད་པས་བཅུན་པའི་ཆད་ཏུ་ཕྱིན་ཅིང་སྒྲིགས་དུས་འདུལ་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་གཙུག་ནོར་ཏུ་
གྱུར། མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ལས་གསང་འགྲེལ་སྒྲིགས་བཅུའི་ཐུན་སེལ་དང་། གསང་སྒྲིང་མཆན་
འགྲེལ་ཉི་ལྔའི་སྤང་བ། ངལ་གསོ་སྐོར་གསུམ། གནས་ལུགས་མཛོད། ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་བཅས་
མདོ་སྐྱུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་ཏུ་གསན། བྱང་པར་ཏུ་སྦྱོད་འཇུག་གི་ལྷགས་བྲིད་གསན་སྐབས་
བྱང་ཕྱོམ་བཞེས་པས་མཆོན་རྒྱལ་སྤྱས་དམ་ཆོས་ནོར་བུ་ཞེས་གསོལ།

དགྲང་གྲངས་ཉེར་གསུམ་པ་ས་རྩ་ལོར་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའ་དེ་ཉིད་མཁྱེན་བཙེ་
ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་རྒྱུ་སར་བཤད་གྲ་འཇུག་པར་བྱོན་སྐབས་རྗེ་འདི་ཡང་མཉམ་
ཏུ་བྱོན། མཁན་ཆེན་ལས་སྒོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་དང་། ཆད་མ་རིགས་གཏིར་དང་། གཞུང་ཆེན་
བཅུ་གསུམ་གྱིས་གཙོའི་མདོ་སྐྱུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་བསམ་དོ་རུས་ཐུག་པ་
མཛད་པས་མཁས་པའི་སྒྲན་གྲགས་རྒྱས། མཁན་ཆེན་དེ་ཉིད་ལས་རྗོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱོང་བྲིད་
ཡོངས་རྗོགས་གསན་པས་རིག་སྒྲིང་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རང་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་། རྒྱབ་རྒྱུད་
གོང་མའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་གྱུར། མཁྱེན་བཙེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་སྦྱིན་གྲོལ་

དུ་མ་གསན།

སྐར་མཁན་ཆེན་གྱི་ཕྱག་སྤྱོད་རྫོགས་ཆེན་དུ་བྱོན་ནས་སྤྲིན་གྲོལ་མན་ངག་མང་དུ་གསན།
རྫོགས་ཆེན་མཁན་པོ་མཁས་གྲུབ་ངག་དབང་ལོ་སྤྱོད་དང་། ཡ་བུ་ལྷ་སྐར་སོགས་ལས་གསང་སྤྱོད་
ཞིབ་སྦྱང་མཛད། རྫོགས་དུ་བྱོན་ནས་མཁན་ཆེན་ཀྱན་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལས་དམ་ཆོས་གྱི་
བདུད་ཅི་བཞེས་ཤིང་ཐོས་པའི་སྦྱོར་འདོགས་བཅད། བསྐྱམས་པས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་རྟོགས་
པའི་ཚལ་ཆེན་རྒྱས་ཏེ་བརྒྱད་པའི་སྤྱུལ་ཟེན། མཁན་ཆེན་གཞན་དགའ་རིན་པོ་ཆེར་རྟོགས་
འབྱུང་ཞུས་པས་ད་གོ་ཚད་ཆར་འདུག་གསུངས་ཏེ་དགྲེས་ཆོར་དཔག་མེད་མཛད།

སྐབས་འདི་ཙམ་ན་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱགས་གཞན་དུ་གདན་འདྲེན་
མཁན་མང་དུ་བྱུང་བས། ཁོང་ཕེབས་ཐབས་བྲལ་སྤྱོད་མཁན་གསར་མང་པོ་ཞིག་གཏོང་དགོངས་
པ་ལ། གཞན་ཕན་ལེགས་བཤད་གང་དུ་ཕེབས་ན་ལེགས་པར་རྫོགས་ཆེན་གསང་སྤྱོད་ལྷ་ཁང་དུ་
མ་མགོན་གསོལ་ཁ་གྲངས་མང་བསགས་ནས་བརྟག་བྲིལ་འཕངས་པས་གོ་རམས་པའི་གདན་ས་
རྟ་ནག་ཐུབ་བརྟན་གྱི་བཤད་གྲུང་ཕེབས་ན་ལེགས་པའི་བརྟག་པ་བབས། མཁན་ཆེན་པའི་བཀའ་
བཞིན་གཙང་རྟ་ནག་ཐུབ་བརྟན་ནམ་རྒྱལ་སྤྱོད་དུ་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོར་བྱོན། བྱོན་ཁར་སྤྱུལ་
དུ་མ་ཡུམ་ལ་བྱུག་ཙམ་ཞལ་འཕྲད་དུ་ཕེབས། ལམ་སྐབས་སུ་ཐང་རྒྱའི་བྲ་བྲ་དུ་ཕེབས་
པར་དགོན་དེར་གཏན་བཞགས་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་། ཡབ་གཞིས་སུ་
ཏོག་ཙམ་ཕེབས་ནས་མ་ཡུམ་དང་མཛལ། སྤྱོད་པོ་དགོན་དུ་བྱུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་
ལས་རིན་ཆེན་གཏོར་མཛོད་གྱི་སྤྲིན་བྱེད་གསན། མ་མོ་ཚོད་གཏོང་གི་དབྱར་སྤེབས་མཚམས་སུ་
མཁན་ཆེན་གཞན་དགའ་རིན་བཀའ་བཞིན་གཙང་རྟ་ནག་དགོན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ལ་སོན་པས་གྲུབ་
དབང་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་དགོངས་ཞུས་པར། བྱིད་སྤྱོད་མའི་བཀའ་ལྟར་བྱོན་ན་ལེགས། གཏོར་
མཛོད་ཕྱིས་སུ་ཐོབ་འོང་ངེས་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཐུར་གཙང་རྟ་ནག་དགོན་དུ་བཤད་གྲུའི་
མཁན་པོར་བྱོན། དེར་བཞུང་བྱ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་འགྲོ་ཀྱན་བཟང་སྤྱོད་མའི་ཞལ་ལྷང་གིས་དབྱ་
བྲངས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་བརྟ་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་བཤད་བྲིད་གནང་།

དེ་ནས་སློག་ཏུ་བྱོས་ཏེ་དབུས་གཙང་སློགས་ཀྱི་རྟེན་དང་གནས་ནམས་ལ་མཇལ་སྟོར་
དང་བསྟེན་སྦྱབ་མཛད། ས་སྒྲིའི་ཆོས་སྡེ་ནས་གོང་མ་ཆེན་པོས་སྡེ་ལེན་དང་སྦྱ་ཡི་རིམ་གྱོ་མང་པོ་
བསྦྱབས། འབྲས་སྤངས་སོགས་ཆོས་སྡེ་དུ་མར་གྲུ་སྟོར་གནང་བས་རྟིང་མ་ལ་ཡང་དཔེ་ཆར་
མཁས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་འདུག་ཅེས་མཁས་པའི་ཚད་དུ་སྤྱིང་ཞིང་གོ་རམས་པ་རྒྱུད་བ་ཞེས་
སྟན་གྲགས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས། གངས་ཏི་སེ་སོགས་སྦྱབ་གནས་མང་པོར་བསྟེན་སྦྱབ་དང་། རྟོན་པའི་
གནས་ཆེན་བཞི་དང་། མཚོ་པདྨ་ཅན་དང་། མཚོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་སོགས་རྒྱ་བལ་གྱི་གནས་
ཆེན་ཁག་ལ་མཇལ་ལྷག་མཛད། རྒྱ་མིག་བརྒྱ་ཅར་གཉན་ས་བཅད་པས་རྟོགས་པའི་བོགས་ཐོན།
རྗེ་བཙན་མི་ལའི་སྦྱབ་གནས་བྲག་དཀར་རྟ་སོ་རུ་བྱགས་སྦྱབ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་བསྟེན་སྦྱབ་
མཛད། ལས་ཅན་གྱི་སློབ་བྱ་འགར་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་ཆོས་འཁོར་ཀྱང་
བསྟོར་ཏེ་ཡུན་རིང་བལྟགས།

དེ་ཙམ་ནས་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའ་གནས་དེར་སྦྱ་དངོས་སུ་བྱོན་པའི་ཉམས་སྤང་
བྱུང་བས་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་གཤེགས་པའི་རྩལ་མཁུན་པ་དང་། མ་ཡུམ་གྱིས་
ལྷུང་དུ་ཡབ་གཞིས་སུ་མ་བྱོན་ཐབས་མེད་ཡིན་རྩལ་གྱི་ཕྱག་ཡིག་འབྱོར་བས་བྱིར་བྱོན། དཔལ་
སྤངས་སུ་ཐེབས་སྐབས་དུང་ཉིན་ཆོ་དབང་སྤྲ་མ་ལས་མཁན་ཆེན་གྱི་གདུང་རུས་དང་། རིང་
བསྐལ་སོགས་བསྐྱམས་ཏེ་ཡབ་གཞིས་སུ་ཏོག་ཙམ་ཐེབས། ལྷུང་སྤྲ་མ་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའ་
རིན་པོ་ཆེས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་དེ་འཛོལ་བྱིར་གོ་འཛོལ་ལུང་དུ་བྱོན།

དགུང་གངས་སོ་གསུམ་པ་རབ་རྒྱལ་ས་འབྲུག་རྟེ་རྒྱུ་ལོ་1928ལོའི་མཇུག་ཙམ་ལ་སྦྱ་བྱག་
གནས་སུ་བྱོན། གནས་འདི་རྗེ་སྤྲ་མ་མཁན་ཆེན་གཞན་དགས་ལུང་བསྟན་པའི་སྦྱབ་གནས་སུ་
ཐུགས་ཀྱི་རེས་པ་འབྲུངས་ཏེ་གཏན་བཞགས་ཀྱིས་སྤྱིང་པོ་ནང་གི་ཆོས་ལ་ཉམས་བཞེས་མཛད།
བགྲང་བྱ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་སྤྱིན་གྱོལ་གསན་བཞེས་ཀྱི་ཆེད་ཡུལ་གཞན་དུ་ཐེབས་པ་མ་
གཏོགས་དུས་རྒྱུན་སྦྱ་བྱག་དགོན་གནས་དང་། རྟེ་ལུང་རི་ཁྲོད་དང་། རྫོང་བེ་བཅས་སུ་བཞགས་
ནས་བསྟེན་སྦྱབ་དང་། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་ཉམས་ལེན་མཛད་ཅིང་སྦྱ་མཚམས་

སུ་དཔེ་གཟིགས་ཁོ་ན་མཛད།

དགུང་གངས་མོ་བཞི་པར་གོ་འདྲི་སྒྲུབ་རྒྱུ་དཔོན་ཆེད་དུ་མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་
པོའི་གསེར་ཞལ་ཐོག་མར་མཇལ། དེ་ཉིད་ལས་གཙོད་ཡུལ་ཡུམ་ཆེན་ཞལ་ལྷང་གི་དབང་དང་།
མཁན་ཆེན་པའི་དགོངས་གཏེར་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་དང་། རྩི་རྩི་གོ་ལོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། རྒྱུད་
དབང་རྩི་རྩིའི་བྱེད་བ་བཅས་གསལ། གོ་ལོད་ཀྱི་དབང་གསུང་སྐབས་མཁན་ཆེན་པའི་ཞལ་ནས་
ལོ་གཅིག་གི་རིང་བསྟེན་ཆེད་ཞོག་ལ་དེ་རྩིས་ང་སར་ཤོག་དང་ཆོས་ཅི་དགོས་སྟེར་གསུངས་པ་
ཉར་སྒྲུ་སྒྲུག་ཏུ་བགྱང་བྱ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་གོ་ལོད་ཀྱི་བསྟེན་སྦྱབ་མཛད།

དེ་ནས་སྒྲོ་ཡུལ་སྒྲོན་པ་ལྷང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བགྱང་བྱ་གཅིག་ཅམ་ལ་མཁན་ཆེན་ངག་གི་
དབང་པོ་ལས་སྒྲར་སྒྲིང་ཐིག་ལ་བཞི་དང་། སྒྲོང་ཆེན་མཛོད་བརྟན་དང་། བཀའ་མ་མདོ་སྒྲུ་
སེམས་གསུམ་དང་། རྩིགས་པ་ཆེན་པོའི་སྟན་བརྒྱུད་བཀའ་རྒྱ་དང་བཅས་འོད་གསལ་སྒྲིང་ཐིག་
གི་གདམས་པ་མན་ངག་སྟན་བརྒྱུད་དང་སྒྲིབ་གོ་ལོད་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་བྱམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་
དུ་གསལ། ཉག་སྒྲ་བྱང་རྒྱུ་རྩི་རྩི་ལས་ཁོང་གི་གཏེར་ཆོས་འགའི་སྒྲིབ་གོ་ལོད་གསལ་པས་ཆོས་
བདག་ཏུ་མངའ་གསོལ། འདྲི་སྒྲུབ་སྒྲུགས་སྒྲུས་ལས་རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། ཡང་རྒྱ་གར་དཔལ་ལྷ་
སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་སྒྲིབ་གོ་ལོད་གསལ་ཅིང་གདམས་པའི་ལྷན་མཐར་བཅད། རྒྱ་སྒྲུག་
ཏུ་བྱོན་ནས་བགྱང་བྱ་གསུམ་ལ་དེའི་སྦྱབ་པ་མཛད། དགུང་གངས་ཞེ་ལྷ་པར་མཁོ་ཆེན་བཤད་
སྦྱབ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་དུ་གཏེར་སྒྲུས་འཆི་མེད་ལས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་དབང་བྲིད་དང་། སྒོ་
སྒྲ་པ་སྒྲ་སྒོ་གོས་ཀྱི་ཡང་སྒྲིད་ལས་དེའི་ལྷགས་ལྷང་གསལ། མཁོ་ཆེན་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར་
ལས་མི་པམ་གསུང་འབྲུམ་པལ་ཆེར་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་འགའི་ལྷགས་ལྷང་གསལ།
སྒྲར་སྒྲུ་སྒྲུག་ཏུ་བགྱང་བྱ་གསུམ་ལ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་སྟག་ལྷ་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་བསྟེན་
མཆོམས་ལ་བཞུགས། དེ་ཅམ་ནས་མ་ཡུམ་གོངས་པའི་དགུང་ཞག་རྩིགས་པར་མཛད། དགུང་
གངས་ང་ལྷ་བར་རྒྱ་ར་དགོན་དུ་འདུ་རྒྱུ་མཁན་ཆེན་མགོན་པོ་ལས་སངས་སྒྲིང་དགོངས་འདུས་
ཀྱི་སྒྲིབ་གོ་ལོད་ཆ་ཆེད་གསལ། གཏེར་སྒྲུས་འཆི་མེད་མཁོ་འབྲོག་ཏུ་བྱོན་པའི་དྲུང་ནས་རིག་འདུས་

དང་། དུམ་ཀའི་སྒྲིབ་བྱེད་གསལ།

གཞན་ཡང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཅན་དུ་བྱུང་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་སྒྲིབ་ཟུར་གཏིར་མཛོད་པོད་སྤུམ་ཅུ་ལྷག་གི་དབང་དང་། སྒྲིབ་ཐིག་གཏིར་པོད་ཆ་ཆར་དང་། སྤྲུལ་གྲུ་མ་ལས་སྒྲིབ་ཐིག་ཅ་རྒྱུད་གི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། རྒྱུགས་སྤུལ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྗེ་དང་། སི་དུ་པམ་དབང་མཆོག་གྲུལ་པོ་དང་། ཞེ་ཆེན་ཀོང་སྤུལ་པམ་དྲི་མེད་ལེགས་པའི་སྒོ་བྲོས་དང་། སྤྲུལ་དགའི་མཁན་ཆེན་བསམ་གཏན་སྒོ་བྲོས་དང་། སྤུ་མོ་སྐར་གྱི་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་བདེ་བའི་ཉི་མའམ་འགྱུར་མེད་པན་བདེའི་འོད་ཟེར་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ལས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་མང་དུ་གསལ།

སྤུ་ཕུག་དཔོན་གྱི་གདན་སའི་ཁྱུང་བཞེས་ཏེ་སྒྲིབ་གྲོལ་དུ་མ་དང་། རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སེམས་བྲིད་ཀྱིས་སྒྲོབ་ཆོགས་མང་དུ་བསྐྱུངས། གོ་འཛོ་རྒྱུད་པོ་དཔོན་སོགས་སྤུ་སྒྲོབ་ཆོགས་གངས་མང་པོ་ལ་འོད་གསལ་རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གིས་གཙོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་བས་གདན་ས་འདིའི་བདག་པོ་ལྟ་བུའི་སྤུ་མར་གྱུར། མཁན་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོས་གནས་བརྟན་བ་ཀྱ་ལའི་སྤུལ་པར་གསུངས།

གསུང་གི་བརྒྱུད་ཆེ་བཞེས་པའི་ཞལ་སྒྲོབ་ཀྱང་། རྒྱུང་སར་མཁན་པོ་པམ་དམ་ཆོས་དང་། སྤུལ་སྤུ་བདེ་དགའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རག་མགོ་མཆོག་སྤུལ་བཤད་སྤུབ་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཉག་སྤུ་བྱང་རྒྱུ་དོན་རྗེའི་སྤུས་མོ་ཨ་ཏ་ལྟ་མོ་དང་། ཆེའི་མན་བྱ་བལ་བ་ཨ་ཁྱེ་སངས་རྒྱས་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་བྱོན། དུས་འགྱུར་གྱི་སྐབས་སྤུའང་གསང་བའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་དབང་སྤུལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། མན་ངག་གི་གདམས་བྲིད་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤུལ། དཔྱང་གངས་དོན་ལྟ་བུར་སྤུ་ཕུག་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་རིར་ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུག་སྒོལ་ལྟར་གཏིར་སྒྲིབ་རྒྱུ་མོ་སྤུན་མའི་ཟབ་གཏིར་མཁའ་འགྲོ་གསང་བ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུར་ཁྲོད་བསྐྱབས་ཤིང་། གཤིན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་གར་བྱ་སྒྲིབ་ཆོག་པར་མཛད། དཔྱང་གངས་དོན་བརྒྱུད་ཅམ་ལ་སྤུ་གེགས་ཀྱི་ཐོག་དུ་ཁེལ་ཡང་ཆེ་སྤུབ་རྒྱན་བྱིར་ཆག་མེད་མཛད་པས་

སྐྱ་གེགས་ལས་གྲོལ། དེ་ཙམ་ནས་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་ནམས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཏུ་རེ་བས་
བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཕྱག་ཏུ་འཕྲོད་ངེས་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ཚོང་སར་མཁན་ཆེན་མཆིན་རབ་སེལེའི་བྱང་ཏུ་བསྐྱར།

དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་ཐོག་འབམ་གྱི་སྐྱོན་གཞི་བཞེས་ཆུན་གྱིས་སྐྱོན་དཔྱད་གྱིས་དྲག་སྐྱོད་
མ་བྱང་བར། དགུང་གངས་གྲ་གཅིག་པ་རབ་རྒྱལ་མེ་འབྲུག་ལོའི་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ཏེ་
སྐྱེ་ལོ་1976ལོར་སྐྱ་གཤེགས། སྐབས་དེར་རུབ་སྟོགས་ནས་སྐྱ་གཤེགས་པ་དང་། བམ་མཁའ་གཡའ་
དག་ཅིང་འཇའ་འོད་ངོ་མཚར་ཅན་ཤར་བ་དང་། གདུང་ལས་བདུད་ཅི་དང་རིང་བསྐལ་བབས་
པ་སོགས་སྐྱོན་མིན་གྱི་གྲོལ་རྟགས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་ངོ་།

སྐྱེ་བོས་དཔོན་པོ་པར་བསམ་གྲུབ།

ངེས་དོན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་སྐྱེ་བོས་དཔོན་པོ་པར་བསམ་གྲུབ་དོ་རྗེའམ་སྒོ་
བཟང་ནམ་དག་ནི། དོ་གྲུབ་ཆེན་ཀྱན་བཟང་གཞན་ཕན་གྱི་མ་འོངས་ལྷང་བསྟན་ལས། བེ་རོའི་
སྐུ་ལ་པ་སྐྱར་ཁམས་སྟོགས་ནས་འབྱུང་། །ཡུལ་ཁམས་སྐུ་ལ་དགེ་བའི་ལྷས་བཟང་འཆར། །ཞེས་
དང་། བྲག་འཕྱང་བདུད་འཛོམ་སྤིང་པའི་གཏེར་ལྷང་ལས། ཤིང་ནགས་ཚལ་རྒྱས་པའི་འདབས་
ཞོལ་ཏུ་ དཔལ་སྤྱ་རྩ་ཉ་སྟེའི་སྐུ་ལ་པའི་གར་ །ཁོང་ནལ་འཕྱོར་དོ་རྗེའི་མིང་ཅན་དེའི་ དཔྱང་
གཡས་པར་སྐེ་བའི་ཐིགས་པ་ཤར་ དཔལ་དེ་ལ་གྲོ་ཡོད་སྐྱབ་སྐོར་སྐོར་ །ཅེས་བསྐྱེ་མིང་དོ་རྗེའི་
ལྷང་གིས་བསྐྱགས་པ་ལྷར་རབ་ཆོས་མེ་སྐེལ་ལོ་སྟེ་སྐྱེ་ལོ་1896ལོར་མགོ་ལོག་སྐྱར་ཤོད་རྩི་མདའ་
རྩ་འཕྲོངས་སྐྱེ་བོས་གྲོང་བར་ཀམ་ལུ་དམར་བདུན་པའི་དཔོན་བརྒྱད་ཡབ་སྐྱེ་བོས་དཔོན་པོ་
བསོད་མགོན་དང་། ཡུམ་ལྷར་བཟའ་སྐྱ་ཅོས་གཉིས་གྱི་སྐས་སྐྱ་སྐྱ་བལྟམས།

བཙས་མ་ཐག་མའི་རུ་ཞོ་གསོལ་ཏུ་མ་ཉན་པར་ཞག་མང་པོར་བཞུགས། པ་མ་གཉིས་
གྱིས་དོ་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་སྐྱ་བྱང་ཏུ་བྱེར་བས་སྤེམས་ཀྱི་སྤེར་ཁ་བསྐྱིགས་ནས་བཙས་སྟོན་
མཛད། བམ་འཛོམས་གཟུངས་སྐྱས་དང་ཕྱག་དབང་སྐྱང་མདུད་གནང་ཞིང་། བྱིས་པ་འདི་མཁོལ་

མ་བརྩལ་པར་རྒྱན་དུ་རྣམ་འཛུགས་གཟུངས་ཁྲུས་ཀྱིས་ཤིག་གསུངས། དེ་ནས་རྣམ་འཛུགས་གཟུངས་ཁྲུས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲ་མཆོད་རྒྱན་བཞག་བྱས་ཏེ། དབས་ཁྲུས་བྱས་པས་ནད་དང་མཐོལ་གྱི་བ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བས་མཆོད་ལ་རྣམ་འཛུགས་ཐར་ཞེས་གསལ། དེ་ཕྱིར་སྒྲིམ་སྐྱོན་རྣམ་ལི་ཡང་ཟེར། ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་སྟོག་གསལ་དག་ལྟར་བའི་ཆོད་དུ་བརྩི། དགྲང་ལོ་བརྩ་གཅིག་པ་ལ་རི་ཤུལ་སྒྲ་མ་དགེ་དཔལ་ལས་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་དང་། སྒྲ་མ་སྒྲ་བཟང་ལས་སྟོན་འགྲོའི་གདམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསལ།

དགྲང་གངས་བརྩ་གཉིས་པར་བྲག་དཀར་སྦུལ་སྦྱ་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་བསྟན་འཛིན་སྟན་གསལ་མདུན་དུ་ཆོས་བྲོས་ལ་བྱོན། བཀའ་འཁྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་དང་ཆོས་བྲིད་ཤན་བུ་ཞུས་མཆོམས་ནས་པ་ཡབ་ནས་ཕྱིར་བཅན་གྱིས་བྲིད། དགྲང་ལོ་བརྩ་གསུམ་པར་རྩོ་བྱལ་དགོན་དུ་གྲ་སར་ཕེབས། བཤེས་སྤྱིང་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལ་སྦྱོང་བ་མཛད་དེ་ཆོགས་རྒྱགས་ལུལ་བས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་གསལ་པ་རྒྱས། མགར་བ་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་འོད་གསལ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྟུན་པ་མཐོས། རྩོ་བྱལ་སྦྱ་སྟོ་བཟང་གསུམ་པ་ཀུན་བཟང་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཐུན་མེན་གྱི་སྒྲ་མར་བསྟན་ཏེ། རྟིང་ཐིག་སྟོན་འགྲོ་དང་། ཚ་རྒྱུད་། ལྷེ་བཅུན་རྟིང་ཐིག། གསང་རྟིང་སོགས་གྱི་ཟབ་བྲིད་དང་། རྟིང་ཐིག་ཚ་གསུམ་དང་། སྦྱ་འཕྲུལ་ཞི་བྲོ་སོགས་བཀའ་གཏེར་གྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་མ་གསལ། ཚ་གསུམ་གྱི་བསྟན་སྦྱབ་ལོ་གསུམ་ལ་མཛད། དེ་ནས་མགར་བ་མཁན་པོ་འཇིགས་མེད་འོད་གསལ་དང་། ལྷེ་ཤུལ་མཁན་པོ་དགོན་མཆོག་སྟོན་མ། ལ་ལྷེ་མཁན་པོ་པམ་དམ་ཆོས་རྣམས་ལས། ལུམ་ཉགས་སྟན་ཅིས་དང་། སྟོ་ཉགས། བསྟུས་གྲ། ཆོད་མ། སར་བྱིན། དཔུ་མ། མཛོད་འདུལ། གསང་སྟགས་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྲག་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ལྷེ་འཕྲུལ་བྲ་བའི་རྒྱུད་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ། མཛོད་བདུན། དལ་གསོ་སྟོར་གསུམ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། རྟིང་མའི་ལམ་རིམ་ཡོན་ཏན་མཛོད་སོགས་རྒྱ་བོད་སྒྲ་ཕྱིར་མདོ་སྟགས་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུར་བགྲང་བྱ་དུ་མར་འཆོ་བ་ཟན་ནག་དང་སྟོ་ལུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་འོད་ཡན་ཆད་ལ་དཔེ་གཟིགས་མཛད་པའི་སྟོ་ནས་བཙོན་པ་དྲག་པོས་གསལ་སྦྱོང་རྩོ་བྲུས་ལྷག་པ་གནང་བས་གཞུང་ལུགས་གྱི་

དཀའ་གནད་མ་ལུས་པའི་མདུད་པ་གྲོལ་ནས་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་སྤྲོ་བ་ལ་གཞན་
དྲིང་མི་འཛོག་པའི་མཁུན་དཔྱིད་འབར་ཞིང་མཁས་པའི་སྟན་པ་རྒྱས།

ཨ་ཁྱེ་མཁན་པོ་པན་དམ་ཆོས་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་ཤིང་སྤྲུལ་སྟེགས་ཏེ། ཨ་རིའི་
ནགས། མཆིག་ཐང་པན་འི་ཆལ། རྩེ་མེད་གད་ཐོག་ནམས་སུ་མཆོམས་དང་སྦྱབ་པ་མཛད། ཉག་
རོང་གཏིར་ཆེན་ལས་རབ་སྒྲིང་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་གཏིར་སོགས་བཀའ་གཏིར་གྱི་དབང་
ཁྲིད་མན་ངག་མང་པོ་གསན།

དགུང་གངས་ཉིར་དགུ་པ་ཤིང་བྱིའི་ལོར་དར་ཐང་དུ་སྦྱབས་མགོན་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་
པའི་རྩོམ་ལས་རིན་ཆེན་གཏིར་མཛོད་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་ཡོངས་རྫོགས་དང་། གད་ཞབས་ཆངས་
དབྱངས་སྟོ་གོས་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་གསན། མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྤེ་
སྤྱིར་གནམ་ཆོས་དང་། རྒྱ། འཇའ་ཆོན། དགོངས་འདུས་སོགས་དང་། རྒྱ་འཕྲུལ་དང་། རྩེ་བཙུན་
སྟོང་ཐིག་དང་། མཛོད་བདུན་སོགས་བཀའ་གཏིར་གྱི་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། དར་ཐང་དུ་
མཆོམས་གྲར་ལོ་གཅིག་ལ་སྤྲུལ་མཆོམས་སུ་བཞུགས། རྟ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་རང་ལྷགས་ཀྱི་
ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན། རྩེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་རྟེ་མདའ་དགོན་གྱི་གདན་ས་བ་མཛད།

གཞན་ཡང་མ་ཁི་སྒྲ་མ་པན་སི་རྩི་དང་། ཨ་སྤྲེས་གཏིར་སྟོན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྤྱོད་སྒྲིང་པ།
གཙང་བ་གྲུབ་ཆེན་བྱམས་པ་ཆོས་འཛིན། ཨ་པང་གཏིར་ཆེན་དཔལ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་རྩོམ་ཞེ། ཨོ་
རྒྱན་མི་འགྱུར་ལས་འཕྲོ་སྒྲིང་པའམ་གཏིར་སྤྲོས་རྩོམ་ཞེ་དག་འདུལ། རྩོང་གཏིར་ཀུན་བཟང་ཉི་མ།
གཏིར་སྤྲོས་བསོད་ནམས་ལྡེ་བཙན། མཆིག་གཏིར་པན་དབང་ཆེན། རྩོམ་སྤྲུལ་ཐིང་བཞི་པ་
སྦྱབ་བསྟན་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་། རྩོམ་སྤུལ་རིག་འཛིན་འཇའ་ལུས་རྩོམ་ཞེ། བོ་འཛོར་བྲིད་སྒྲ་
མཁའ་ཉག་སྤྲུང་རྒྱུ་རྩོམ་ཞེ། ཁོ་འཕེས་དཔོན་པོ་མཐུ་སྟོབས། བྱ་སྤྲུང་འཛིན་བཟང་པོ། ཡག་
ཤུལ་མཁན་པོ་སྟོ་གོས། འབེ་ཆ་སྒྲ་མ་ཚུལ་བྲིམས་འོད་ཟེར། བཟ་ཤུལ་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་མཁས་
གྲུབ། ཞི་ལི་སྤུལ་སྤྲུ་གཡུ་སྤྲུ་སྟོང་པོ་སོགས་ལས་མདོ་སྤྲུགས་བཀའ་གཏིར་གྱི་སྟོན་བྱེད་གཞུང་བྲིད་
མན་ངག་གངས་ལས་འདས་པ་གསན། གསན་པ་དེ་ཡང་གསན་ལོ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་སྤྲུགས་

ཉམས་སྤྱོད་བཞེས་པས་རྟོགས་པའི་གདེང་ཚད་མཐོན་པོར་སྒྲིབས།

དགུང་གངས་ཞེ་ལུ་བར་དབྱས་སྤྱོད་པས། རྩོམ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོའི་གནས་ཉེན་དུ་
མར་མཇལ་ཕྱག་མཛད། ཡར་ལུང་དུ་ཕྱིབས་ཆེ་ཡར་ལུང་གྲུ་ར་འདྲ་མའི་སྤྱོད་མཐུན་དུ་ཕྱག་
དང་མཇལ་དར་སྤེལ་ནས་སྒྲིམ་ལམ་བཏབ་པས་གྲུ་རའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱིས་དངོས་སྤྱོད་གཞིགས་པ་
བྱུང་། ཕད་བཀོད་བདུད་འཛོམས་སྤྱིང་པ་འཛིག་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་རྩོམ་དང་། རྩོམ་གསེབ་རྩོམ་བཅུན་མ་
ལས་ཆོས་འབྲེལ་ཡང་མང་པོ་གསན། རྩོམ་ལུན་བཅུན་ཁང་ཡོད་དོ་ཅོག་དུ་སྤྱོད་ཆེ་གསེབ་
འབག་ལ་སྤྱོད་མཐུན་གཏད་དེ་གྲུ་ར་དྲག་པོའི་རིགས་སྤྱོད་བཞུགས། དེ་ནི་བཅུན་འགྲོའི་བདེ་
སྤྱོད་ལ་གཞོད་པའི་ཤི་འདྲའི་གདུག་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་དགོངས་པས་གཞིར་བ་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག་
མོད་གྲུ་འཁོར་རྩོམ་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་མཐུན་གཏད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་།

དགུང་གངས་ཞེ་བདུན་པ་ལ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ན་ཐུ་རྒྱ་དགོངས་པ་རྩོགས་པས་རྩོ་
མདའ་དགོན་གྱི་གདན་སའི་གཙོ་བོའི་ཁྱུང་བཞེས་ཏེ་དགོན་པའི་ནང་བྱིས་དང་། ཉེན་བཞེས་
ཆོས་འཆད་གྱི་བཀྱི་བ་རྩོམ་པོའི་སྤྱོད་ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་བཞུངས་པས་སྤྱོད་ཆོགས་དབྱར་མཆོ་ལྟར་
རྩོམ། མཆོན་ཉིད་གྲུ་ཆང་གསར་དུ་དབྱ་བཅུགས། དབྱར་རྩོམ་དང་གསོ་སྤྱོད་སོགས་འདུལ་བའི་
ཕྱག་བཞེས་རྩོམ་དག་གི་སྤྱོད་རྩོམ་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་། རྩོམ་དགོན་དུ་ཡང་རྩོམ་གསར་བ་
སྤྱོད་པོའི་བཤད་པ་སོགས་འཆད་ཉན་མང་པོ་གནང་།

དགུང་གངས་ང་བརྒྱུད་པ་རྩོམ་ལོར་དར་ཐང་བཤད་གྲུ། གསར་སྤྱོད་བྱིད་པའི་
མཁན་པོར་ཆེད་དུ་སྤྱོད་མཐོན་མཆོག་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར། དར་ཐང་དགོན་
གྱི་བཤད་གྲུའི་མཁན་བྱིད་མང་གསོལ། བཤད་བྱ་གཅིག་ཅུ་ལ་གསར་བ་སྤྱོད་པོའི་བྱིད་སོགས་
གཞུང་བཤད་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གནང་ནས་མདོ་རྩོམ་སྤྱོད་བསམ་སྤྱོད་གི་གསེར་བྱིད་དབང་བཞུར་
ཏེ་ལས་སྤྱོད་མཁན་པོའི་སྤྱོད་ཁྱུང་བཞེས། མཆོག་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེས་བསྤྱོད་པོའི་དང་འདུལ་བ་
རྩོམ་གནང་། ཤིང་རྩོམ་སྤྱོད་མཐོན་མཆོག་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་རྩོམ་མདའ་དགོན་དུ་གདན་
དྲངས་ཤིང་། གནས་ཆོས་དང་། རྩོམ་ཟབ་གཏིར་ཡོངས་རྩོགས་གྲུ་མང་ལ་གནང་བ་གསན། རྩོམ་

འདི་རྒྱུད་གསང་བ་སྟིང་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་བྲིད་རྒྱས་པ་ལན་ཉི་ཤུ་ལྟག་གནང་ཞིང་། རྒྱུད་འདི་ལ་མཁས་པའི་སྟོབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་བསྟུན། འཕགས་པ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། སྟུན་རས་གཟིགས་གྱིས་ཞལ་གཟིགས། རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མ་དང་། བཙུན་ལྷན་འདས་སྟུན་པའི་རྒྱལ་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྟགས་མཚན་མང་དུ་མངའ། གཞན་སེམས་དང་། འབྱུང་འགྱུར། སྟོན་གནས་སོགས་མཁུན་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་མོད་སྟགས་སྐམ་པས་རི་བཞིན་མི་དཔོག། སྐར་བ་རྒྱ་ནག་མཁན་སྟུལ་ཐུབ་བསྟན་བསྐལ་བཟང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་སྟེ་བྲོས་དབོན་པོས་ལྟ་བ་འཆད་པ་སུ་རམ་གྱི་རོ་ལྷོས་ཐོང་ནས་མངར་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་ཉམས་ཐོང་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ནས་འཆད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟེ་བྲོས་དབོན་པོས་རྟོགས་འདུག་ཅེས་བསྟགས་བརྗོད་མཛད།

གཞན་ཡང་སྟབས་མགོན་མ་ཁི་སྒ་མ་དང་། ཨ་པང་གཏིར་ཆེན། གཙང་བ་གྲུབ་ཆེན་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་གནད་ལ་མཁས་ཤིང་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོ་བའི་བསྟགས་བརྗོད་གནང་། ཨ་སྟེས་གཏིར་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་སྟོན་གྲིང་པ། རྗོང་གཏིར་ཀུན་བཟང་ཉི་མ། གཏིར་སྤུལ་བསོད་ནམས་ལྷུ་བཙན། ཉག་སྒྲ་བྱང་ཆུབ་དོ་རྗེ། མཆིག་གཏིར་པུལ་དབང་ཆེན། གཏིར་སྤུལ་དོ་རྗེ་དབྱ་འདུལ། སྟུལ་སྟུ་གཤུ་སྟེང་པོ་སོགས་གྲུ་ཅུ་པུལ་ཟབ་གཏིར་འབྱིན་པའི་གྲུབ་ཐོབ་དུ་མས་གསང་གཏིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྟགས་པའི་མེ་རྟོག་འཛོམས། ཉག་སྒྲ་བྱང་ཆུབ་དོ་རྗེས་ལོ་ཆེན་བེ་རོའི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། རྟགས་རྒྱུང་མཁའ་འགོ་མ་ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་སྟོལ་མས་འཕགས་མཚན་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་བསྟགས། ཕྱི་སོ་ཐར་གྱི་བསྐྱབ་བྲིམས་གཙང་ཞིང་ནང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གདེང་ཚད་མཐོ་བས་སྤར་ཤོད་ཆུ་བོའི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་མ་ཐོང་བ་ལྟ་བུའི་དམ་པ་མཚན་ཏུ་གྲགས་ཤིང་། མཛད་འཕྲིན་སྟགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པས་རྩ་སྤྲད་ཆེའུ་རྒྱལ་པོ་དཔལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་རབ་བརྟན་དང་། ཨ་སྟོང་ཁང་ཀན་གྱི་ས་དབང་ཆེན་པོ་དབང་ཆེན་ལྟ་རྒྱལ་སོགས་སྟོབས་གྱིས་ཆེ་བ་དུ་མས་གཙུག་ཏུ་བཀྲའ།

གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་གནང་བའི་ལེགས་བཤད་ལྷགས་ཚུམ་ཡང་། དཔལ་དོ་རྗེ་སེམས་

མེད་བདེ་བ་ལ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛོད་སྤྱི། །པལ་རྒྱ་བ་བདུད་ཅི་ཉ། །ཉི་རུལ་གནམ་སྟོང་གསང་བར་ཏེ། །གཙུག་ཏོར་ལོ་རྒྱུ་དེ་དག་གོ། །ཞེས་རྒྱུ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་རྟགས་ཤངས་གཡས་གཡོན་ནས་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་བབས། །གདུང་ཞུགས་ལ་ཞེན་པས་ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་གང་ཞིང་། ལྷགས་ལྷགས་སྒྱུན་གསུམ་དང་རིང་བསྐལ་དུ་མ་བྱུང་། །གདུང་ཐལ་རྒྱུ་གཤེགས་ཤུལ་དུ་འང་འཇའ་ཐེག་རྒྱུ་པོ་མཐིང་ག་དབུས་དཀར་ཤས་ཆེ་བ་མང་པོ་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱན་པར་འཆར་བ་སོགས་བཞེད་ལས་འདས་པའི་ངོ་མཆར་གྱི་ཡུང་པོའི་འདས་རྟགས་གྱི་མེ་ཏོག་བཞད་དོ།

དུང་དཀར་སྤྱལ་སྤྱེ་རེས་དོན་རྒྱ་མཆོ།

གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་དུང་དཀར་སངས་སངས་སྤྱལ་སྤྱེ་རེས་དོན་རྒྱ་མཆོའམ་རྗེ་བྲག་འཁྱུང་རོལ་པའི་དོ་རྗེ་ནི། རབ་ཆོས་ས་པག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1899 ལོར་ཡབ་རྒྱལ་སྤྱུས་གར་དབང་དང་། ཡུམ་སྟོ་བཟའ་གནས་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུས་སྤྱེ་འཁྱུངས། ཡབ་ཀྱི་དུང་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་སྤྱུངས་པས་ཆོགས་མེད་དུ་ལྷགས་སྤྱུ་རྒྱུད། དགུང་གངས་བརྒྱུད་པ་མེ་རྟ་ལོར་ལྷ་སྤྱུས་བསོད་ནམས་ལོར་བྱས་སངས་སྤྱལ་རེས་དོན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཡང་སྤྱི་དུ་ངོས་བཟུང་སྟེ་དུང་དཀར་དགོན་དུ་བྲིས་བཀོད། དེ་ཕྱིར་རྗེ་འདི་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱེ་ཕྱིར་གསུམ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་སངས་མོ་རྒྱན་རིག་འཛིན་སྤྱེ་ཐོག་དང་པོར་འཛོག་ཆེ་རྗེ་འདི་སྤྱེ་ཕྱིར་བཞི་བར་གྱུར་ཏེ། ཁོང་གི་སྟོན་དུ་དུང་དཀར་སྤྱལ་སྤྱེ་ཞིག་བྲིས་བཀོད་པ་སྤྱེ་ན་རྒྱུང་དུ་ནས་གཤེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དགུང་ལོ་བརྒྱ་དྲུག་པ་ཤིང་སྟག་གི་ལོར་དཔལ་ལྷན་དར་ཐང་དགོན་དུ་ཕེབས་ནས་ལྷ་སྤྱལ་དོ་རྗེ་འཆང་པལྒྱ་གར་དབང་བརྟན་འཛིན་གཙུག་གི་ལོ་རྒྱུ་བསྟན་ཏེ་གནམ་ཆོས་རྫོགས་ཆེན་སྟོན་འགོ་ནས་དངོས་གཞི་བྲིགས་ཆོད་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་བྲིད་དང་། གདུམ་མའི་ཟབ་བྲིད་དང་། མི་ལམ་དང་། བྲིད་དང་། ལུན་བྲིད་དང་། སྤྱེ་བྲིད་དང་། ཡང་ཟབ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལག་ལེན་ཞིང་ཁམས་ལྷ་སྤྱེ་གི་སྤྱེ་བྲིད་དང་། ལྷགས་ཆེན་དམར་བྲིད་འགོ་དོན་རྒྱ་མཆོ་བཅས་

གསན་ཅིང་ལོ་མཆོམས་དམ་པོར་བཞུགས་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ། དེ་ཆོ་སྤྲོན་གྱི་
ལས་འཕྲོ་སད་ནས། ཆོས་ཅན་མ་དག་པའི་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲོད་
རུ་གྲོལ་ནས་དག་པ་སྦྱ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་པར་འབྱམས་སུ་ལྷུས་ཏེ་སྦྱ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཞིང་
ཁམས་ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོ་པར་འོད་གྱི་ཕོ་བྲང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་མ་
འདྲེས་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་དཔལ་རིའི་མཐོང་སྤྲོད་རུ་གསལ་བར་བཤད་དོ།

དེ་རྗེས་ལོ་གཉིས་གྱི་རིང་ལ་གནམ་ཆོས་དབང་ལྷང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྒྱུ་འཕྲུལ་
གཏེར་གྱི་དབང་ལྷང་ཆ་ཆོད་དང་། འཇའ་ཆོན་དང་། ལྷ་མ་དགོངས་འདུས་དང་། ཀར་སྤིང་
ཞི་ཁྲོ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཆེན་མོ་དང་། གཏེར་ཁ་གོང་འོག་གི་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་གྱི་དབང་ལྷང་
གདམས་བྲིད་མ་ལུས་པ་གསན། དཔལ་ལྷན་མཆོག་སྦྱལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་
ཆོས་གྱི་ཁྲི་བའི་ཞབས་རྒྱུད་ནས་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་དབང་ལྷང་བྲིད་གསུམ་
མཐའ་ལས་པ་གསན། བྲག་དཀར་སྦྱལ་སྦྱེ་རྗེ་བཙུན་ལྷོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་བསྟན་འཛིན་སྟན་
གསལ་ལས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷང་རྒྱུན་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་རུ་གསན།

གཞན་ཡང་ཉལ་བྱལ་སྦྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། རུང་དཀར་དཔོན་པོ་པར་རྩོད་རྗེ།
གནས་མགོའི་དཔོན་པོ་ཨོ་རྒྱུན་དབང་རྒྱལ། རྒྱལ་ལུམ་རྩོད་རྗེ་པག་མོའི་རྣམ་རྩལ་མཁའ་འགྲོ་མ་
ཤེར་སྦྱན་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་རུ་བསྟེན་ཏེ་མན་ངག་ཉམས་སུ་ལྷུངས་པས་མཁས་གྲུབ་
གཉིས་ལྷན་གྱི་གོ་སར་གཤེགས། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་མཐུད་གསུང་རྩོད་རྗེའི་རོ་
བོར་ཡོངས་སུ་གྲོལ་ཏེ་གསལ་དག་སྟན་གསུམ་ལྷན་པའི་གསུང་མཆོག་སྦྱ་དབྱངས་རྒྱག་འགྱུར་
གྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལྷང་ཡང་ཉིན་བརྒྱུད་རེས་གསུང་བེན་པར་མཛད།
སྦྱ་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལྷང་ལན་གངས་ཉེར་ལྷར་གསུངས་པར་བཤད།

མདོ་ཁམས་ཅ་རི་ཏུ་རྫོང་གནས་དཔལ་གྱི་གནས་སུ་ཡག་ལྷན་མཁན་པོ་སློ་གྲོས་སོགས་
འཁོར་སློབ་བརྒྱ་ཕྱག་རུ་མའི་དབུས་སུ་ཕྱག་ལ་སློན་མེ་ཞིག་བསྐྱམས་ཏེ་མཆོ་གཏིང་རུ་ཐེབས།
རྒྱལ་ལུམ་རྩོད་རྗེ་པག་མོའི་སྦྱ་སློན་པོ་མཆོར་བ་ཞིག་གཏིར་ནས་བཏོན། མཆོ་ཁར་བྱོན་ཆོ་སྦྱ་དང་

ན་བཟའ་ལ་ཚུ་ཡིས་མ་བརྒན་ཞིང་ཕྱག་ན་ཐོགས་པའི་སྒོན་མེ་ཡང་གཟིམ་པ་མེད་པར་བྱོན་པའི་
ཁྱབ་ཉགས་བསྟན། སྤྱི་དེའི་འགྲོ་དོན་དུས་ལ་མ་བབས་པས་སྤར་གཏེར་དུ་སྤྲུལ། མ་འོངས་ཁོང་གི་
སྤྱི་ཕྱིར་ཞིག་གིས་སྤར་ཡང་གཏེར་དུ་བཞེས་པར་གསུངས། ཚུལ་དེ་དེར་བཞུགས་གྲ་བ་ལྟ་བུར་
མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར་ཞིང་། དེ་ཆོ་ཆོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱར་ཞིང་འཁོར་སྤོང་
མང་པོའི་དབྱས་ནས་མཆོ་སྤྲུགས་སུ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་ཞིང་སྒོན་ལམ་གཏད་རྒྱ་མཛད་དེ་སྤྲུལ་
པས་སྤྱི་དེ་ཉིད་འཇའ་འོད་ཁ་དོག་ལྟ་ལྟན་གྱི་ནམ་པར་གྱུར་ནས་མཆོ་དབྱས་སུ་ཐིམ་པར་གྱུར་
པར་བཤད་དོ།

ཟབ་གཏེར་གྱི་ལས་འཕྲོ་སད་དེ་བད་བྱང་ནམ་མཁའ་ཐོགས་མེད་སྤྱི་གཞི་པ་བླའི་ཟབ་
གཏེར་ལས་གྲུ་དུའི་སྤྱི་སྤྱི་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་དང་། ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་རང་
གྲོལ། རྫོ་རྗེ་མེས་དཔལ་གསང་བ་དྲི་མེད། མཁའ་འགྲོ་རྗེ་བཙུན་སྒོལ་མའི་ཟབ་སྤྱོད། མགོན་པོ་
ཆོགས་བདག་གི་སྤྱོད་པ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ཡིག་སྤྱི་ཆོགས་དང་ལས་ཆོགས་ཐེམ་ཡིག་མན་
ངག་ཆེན་པོ་སོགས་ཟབ་གཏེར་པོད་ལྟ་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའི་དགོངས་མཛད་ནས་སྤྱོད་
དངས། ཁོང་གི་ཟབ་གཏེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་རང་གྲོལ་གྱི་མ་འོངས་ལྷུང་བསྟན་ལས།
དབང་གི་ལྷུང་པ་པ་བླ་ཁ་སྤྱི་སྤྱི་ཉིང་། གཙུབས་དགོན་ཆེན་པོའི་གསེར་བྱ་མཁའ་ལ་ལྷིང་། སྤྱི་ཆེན་
རྣམས་ཀྱིས་གདོང་ལྟ་སྤྲུགས་ཀྱིན་དོམ་། འདབ་ཆགས་མང་པོས་མངའ་དབང་སྤྲུགས་སུ་བསྐྱར་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པ་ཆོས་རྗེ་ཡིད་བཞིན་མོར་བྱ་མཁན་ཆེན་ལྟ་
མ་འཛིགས་མེད་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུང་གནས་ལྷུང་གིས་གསལ་བར་ཟིན་པ་སོགས་བསྟན་འཛིན་
སྤྱི་མཆོག་མང་པོའི་མཛད་འཕྲིན་དང་བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་དུས་ཀྱི་འཕེ་འགྱུར་སོགས་མ་
འོངས་སྤྱི་མཐར་གཟིགས་པའི་ལྷུང་བསྟན་ཡི་གེ་དང་། ཡི་གེར་མ་འཁོད་པ་ཁོང་གི་ལྷགས་ཐོག་
ནས་གསུངས་པ་བཅས་ཤིན་དུ་མང་ངོ་། །དབྱང་ལོ་ཉིར་བཞི་པ་ཚུ་བྱི་ལོར་དབྱས་ལྟ་ལྟན་དུ་བྱོན།
ལམ་བར་དུ་གནས་མདོ་ཆགས་མེད་སྤྱི་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེས་གནམ་ཆོས་མི་འགྱུར་རྫོ་རྗེའི་ནམ་
འཕྲུལ་དུ་དོས་བབྱང་སྤྱི་དཔལ་རི་ཅེར་གདན་དྲངས། ཁོང་གིས་བསྐྱུལ་བ་ལྟར། དེར་རྒྱལ་བའི་

བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། ཁམས་རྗེ་བྱང་རིན་པོ་
ཆེ་འཕྲིན་ལས་བྱམས་པ་འབྱུང་གནས་གྱི་འོད་གསལ་ཉམས་གྱི་སྤང་ཆར་གནས་མདོ་དགོན་དུ་
གནས་ཆོས་མི་འགྱུར་རྟོ་རྗེས་བཀའ་ཆོས་གསུང་གིན་ཡོད་པའི་སྤང་བ་འཆར། དེ་ནས་ཁོང་གིས་
རྗེ་འདི་སྟག་ལུང་མར་ཐང་ཁམས་རི་བོ་ཆེ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་
རིན་པོ་ཆེའི་ལྷགས་ལུང་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བས་དེ་
ལྟར་གནང་། ཁམས་བརྒྱུད་དགོངས་འདུས་གྱི་སླ་བརྒྱུད་ནང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལྟར་སླ་མ་
དགོངས་འདུས་གྱི་དབང་ཡང་སྐབས་དེར་གནང་ངོ་། །དཔལ་སྟག་ལུང་ཡར་ཐང་བྲག་དམར་སེ་
ལའི་ཁོད་ཆང་དུ་ཉེ་གནས་འཆི་མེད་སོགས་སློབ་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་ཁམས་རྗེ་
བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བྱོན་ཆེ་སྦྱབ་གྱི་སྦྱབ་པ་བྱས། གྲོལ་ཉིན་དགའ་སྟོན་ཆོགས་གྱི་མཆོད་པ་
ལུལ་སྐབས། ཁོང་གིས་འཁོར་ལྷན་ལ་ཁྱོད་ཅག་གིས་རྟོ་རྗེའི་ཆོག་བདུན་བཟུ་བཞིན་ཐང་གའི་
བྲག་དེ་ལ་གཟིགས་གསུངས་བཞིན་བྱས་པས་བྲག་དཀྱིལ་དེ་ལས་སྐར་ཁུང་ལྟ་བུའི་སྟོ་ཞིག་བྱས་
ཏེ་འོད་དཀར་པོ་ཞིག་རྗེ་ཉིད་ལ་བྱུག་པ་ལས་འཇམ་དབྱངས་འཇམ་བྱུག་མ་ཞེས་པའི་འཇམ་
དབྱངས་གྱི་སྒྲ་དོ་མཚར་བ་ཞིག་གཏེར་དུ་བཞེས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོ་མདའ་ཞིག་འཕངས་ཏེ་གཏེར་
སྟོ་དེར་བྱུག་པ་བྱས་སུ་འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་ལྟོན་ཤིང་དུ་ཐུར་པ་དང་ཆོ་རྒྱ་དོལ་བ་སོགས་ད་ལྟ་ཡང་
མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།

དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་སློབ་
དཔོན་ང་འདྲ་མའི་མདུན་དུ་མཆོད་དང་ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལུལ་ཏེ་བྲགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བའི་
གསོལ་འདེབས་གསུང་སྐབས། ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་བརྟན་གྱིས་ཞལ་འཇུག་པ་དང་། ལྟན་གཡོ་བ་
དང་། རིང་བསྐལ་གྱི་ཆར་དང་། སྒྲ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་སོགས་དོ་མཚར་བའི་རྟགས་
མང་དུ་བྱུང་བ་ཀྱན་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྱུབ། བསམ་ཡས་དགོར་མཛོད་སྤིང་དུ་བྱོན་ཆེ་གནོད་སྦྱིན་
ཅི་ཏུ་དམར་པོས་མཇལ་དར་ལུལ་ཞིང་རང་རེ་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་སྤར་སྦྱོན་ལས་གཅིག་དུ་
ཐེབས་པས་ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་སྤང་མ་ང་ཡིན་ཞེས་ཅི་བཙོལ་འཕྲིན་ལས་སྦྱབ་པར་ཁས་ལྷངས་

གྱི་དམ་བཅའ་ལུལ། བྱོད་ཨོ་རྒྱུན་པ་སྤྲི་རྒྱལ་ཆབ་ཡིན་ཞེས་བསྟགས་པ་བཟོད་དོ།

བཀའ་སློན་ར་ཁ་ཤག་གིས་དབུ་སྒྲ་ཅུ་བཀྱར་ཉེ་སྒྲ་མའི་ཐོབ་ཡིག་དང་། བཀའ་ཤོག་དང་
ཐམ་ཀ་ལུལ། བྱིས་སུ་དབུས་སྒྲོར་བ་རྣམས་ལ་རྩེ་འདིའི་ཕྱག་ཡིག་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ཡིག་གི་གོ་
ཆོད་པ་ཡིན་པར་བཤད། རྟོ་སྤྱི་བྱབ་རྒྱལ་པོ་དང་། སྤྱོ་ཞོགས་གོང་ཟུར་གཉིས་ཀྱིས་གདན་དྲངས།
རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ལུང་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་
བསྐྱར། མཆུལ་ལ་རྩོ་བོ་ཤུག་ཕུ་ཞེས་སྤྱོ་བརྟན་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་ལུང་བཟེད། ཟུར་ཆེན་ཆོས་
དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱི་འཁར་གསེལ། རྒྱལ་བ་ཀམ་པའི་སྤུངས་སྤྱོར་སོགས་ལུལ། ལྷ་ལྷན་རྩོ་བོ་རིན་པོ་
ཆེའི་མདུན་དུ་སྤྱོ་ཆོགས་ལུལ་ཆེ་སྤྱོ་ཆོགས་རྣམས་གསེར་སྤྱོ་ཅུ་གྱུར་པ་དང་། དཔལ་རི་བོ་དགེ་
ལུན་པའི་གདན་ས་སྟག་རིང་དགོན་དུ་བཀའ་ཆོས་གྱི་ལུང་གནང་།

ལྷ་ལྷན་ནས་རྟོག་གེ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཉམས་ཆོད་ལེན་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་
སྟེགས་བམ་གྱི་གདན་བྲི་བཅེགས་ཉེ་རྩེ་ཉིད་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས་ཁོང་བྲི་དེའི་སྟེང་དུ་
བཞུགས། དེ་ནས་གསུང་རབ་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱད་པས་སྒྲ་མ་བྱོད་ལ་སྤྱོ་བས་སྤོམ་མེད་ཅེས་སྤྱོར་བ་
བཏབ་པ་ན། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་ཕར་ཞོག་ཐ་ན་ཡི་
གེ་འབྱུ་གཅིག་ཅམ་ལའང་འགོམ་སྟེང་མེད་གསུངས་ཉི། གདན་འོག་གི་སྟེགས་བམ་རྣམས་ཞལ་
སྤྱོར་ནས་བལྟར་བཅུག་པས་དེ་ཆེ་ཡིག་འབྱུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཤོག་སྟོང་དཀར་
འཇམ་འབའ་ཞིག་གྱུར་འདུག་པས། དེར་ཡོད་ཐམས་ཅད་ངོ་མཆོར་ཞིང་དད་གུས་རང་འབྱུངས་
སུ་གྱུར། གཞོང་འགྱོད་དྲག་པོས་མཐོལ་བཤགས་བྱས། དེ་ནས་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོན་ལ་བཞུགས་གསོལ་
མཛད་པས་ཡིག་འབྱུ་རྣམས་སྤྱོར་བཞེན་གསལ་བར་གྱུར་པ་སོགས་གྱུབ་པའི་མཛད་པ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པས་འགོ་སྤྱོ་ཆོས་ལ་བསྤྱོར་རྟོ། །དབྱང་ལོ་སོ་དབྱུ་པ་མེ་སྤྱོང་ལོར་གྱུ་ཅུ་ཞི་བའི་སྤྱོབ་
ཐབས་ཡིད་བཞེན་འཁོར་ལོའི་ཆོས་གཏིར་དགོངས་སྤྱོང་ནས་ཕབ་བོ།

སྤྱོར་རས་གཟིགས་དབང་མ་ཉི་སྒྲ་མ་པ་སྤྱོ་བདེ་ཆེན་དང་། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དུང་
དཀར་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ཅན་ལ་ནང་རྟོན་ཞི་བ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་གཉིས་དང་།

འབར་བ་ཁྲག་འཁྱུང་ལྔ་བརྒྱའི་སྐྱ་བརྟན་སོགས་ཉིན་དང་བཞིན་པ་གསར་དུ་བཞིངས། དགུང་ལོ་
 ང་རྩལ་པ་ཤིང་རྟ་ལོར་ཤར་རྒྱལ་བ་དུང་དཀར་དཔོན་གསང་ཆེན་སྤྲིན་གྲོལ་སྤིང་གི་ཚོགས་ཆེན་
 འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་རབ་གནས་ལ་དཔལ་ཡུལ་མཆོག་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བརྟན་ཚས་ཀྱི་ཁྱེ་བ་
 གདན་དྲངས། རྩལ་སྤར་ཙ་སྐྱབ་དང་། ཆོ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཆེན་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་ཕྱོན་གུ་བ་ཞི་བ་
 སྐྱབ་ཐུན་ཡུགས་སུ་བྱས་པ་ན་མས་ཚོགས་སྐྱབ་མཛད་དེ་ཉིན་ལ་རབ་གནས་གནང་། གསེར་སྤང་
 འབྲུམ་གྱི་དོ་ཁྱེར་མཉམ་པའི་ཚོགས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་འདུན་པ་གཅིག་སྟོང་གསུམ་
 བརྒྱ་ལྷག་ལ་དདུལ་འབྱེད་དང་གསོལ་སོག་གུ་ལོ་མ་པའི་རྟེན་བཀྲར་ཡུལ། དཔལ་ཡུལ་མཆོག་
 སྤུལ་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱ་ཉིན་དུ་རིན་ཐང་བལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བའི་སངས་རྒྱས་
 ཚོ་དཔག་མེད་པའི་སྐྱ་བརྟན་ཇཱ་མ་བུའི་རྒྱ་གསེར་གྱིས་མཛེས་པར་སྤྲས་པ་ཞིག་གིས་སོག་དྲངས་
 པའི་སྐྱ་ཉིན་མང་པོ་དང་། གསུང་ཉིན་དུ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་དམ་སྤྲིགས་
 བཅ་གསེར་བྱིས་མ་སོགས་གསུང་ཉིན་སྤྲ་ཚོགས་དང་། ཐུགས་ཉིན་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་
 རིང་བསྐལ་དང་། འཕགས་པ་ཚས་འཕགས་ཀྱི་ཆོམས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིན་དུ་ཆལ་བུ་རེ་ལ་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱ་རེ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་དབང་ཀམ་པའི་ཚས་གོས་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
 ཉིན་དུ་རྒྱ་ལོ་མའི་དུང་མཚོར་གྲགས་པའི་རྡོར་དྲིལ་དང་། ཉོར་ཇ་ལན་རྟ་རར་གྲགས་པའི་སྐྱག་
 ཆལ་བྱད་འཕགས་སོགས་ཉིན་དང་མཚོད་རྣམས་མང་པོ་དང་། གསེར་དདུལ་དར་ཟབ་སོགས་
 འབྲུལ་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚོད་སྤྲིན་སྟོ་བར་མཛད་དོ།

གྱིར་རྗེ་འདིས་དབྱུག་ལྷ་ལྷན་ནས་ཤར་བྱལ་མོ་ཆོ་རོང་གི་ཡུལ་གྱ་རུ་མའི་བར་རུ་བྱལ་
 བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷགས་ཡུང་དང་། གནམ་ཆོས་དང་། རྩ་དང་། འཇའ་ཆོན་དང་།
 རྒྱུར་ལམ་བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་སོགས་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་བརྟུང་ཆི་བསྐྱལ་ཏེ་བརྟན་དང་འགོ་ལ་སྤྱན་
 བའི་མཛད་བཟང་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲོས་སོ། །ཞལ་སྒོལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཁམས་བརྟུང་འཛོམ་སྒྲུལ་སྒྲུ་འཇིག་
 བྲལ་ཡི་ཤེས་དོན་རྗེ་དང་། ཨ་བཅེ་བྱ་བྲལ་བ་སངས་བྱུང་དོན་རྗེ། ཁང་སར་དཔོན་སྒྲུལ་བརྟན་པའི་
 དབང་ལྷག་སོགས་སྤྱོད་ཆེན་མང་པོ་དང་། རྟུང་དཀར་དཔོན་གྱི་བླ་སྒྲུལ་མཁན་གསུམ་སོགས་དེ་

རུས་ཀྱི་མདོ་ཁམས་ཤོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་པལ་མོ་ཆེས་ཁོང་གི་རྒྱུ་ནས་དབང་ལུང་གི་རྒྱན་མ་མཐོས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ངོ་། །མཐར་དབྱུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་རབ་རྒྱལ་ས་པག་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1959ལོར་བོད་རུས་འབྱུང་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་རུས་ཐུང་ཅམ་ལ་བཅོན་རུ་བཅུག་པ་སོགས་སྤྱི་དལ་ལ་གཏད་པའི་མོད་ལ་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་སོ། །

གནམ་མོ་མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་ཤེས།

མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་རྣམ་འཕྲུལ་གནམ་མོ་མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་ཤེས་སམ་ཐུབ་བསྟན་བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱལ་མཆོན་ནི། གོ་འཛོའི་ཆོ་འབྲས་གནམ་མོ་ཆང་རུ་ཡབ་ཨ་ཕ་ལྷན་དང་། དུམ་བོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་ལྷགས་བྱི་ཉེ་སྤྱི་ལོ་1900ལོར་འབྲུངས། ཁུ་བོ་ཆོ་དབང་ཆོས་འཕེལ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་སྤྱངས། ཉག་སྤྱ་རང་རིག་རྩོམ་རྩལ་ཉག་སྟོད་ཐུ་མོ་སྐར་རུ་བྱོན། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ཡི་རྣམ་འཕྲུལ་མཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་བདེ་བའི་ཉི་མའམ་སྤྱི་ཆ་བསྟན་འཛིན་དང་མཁན་པོ་ཨ་བསྟན་ཞེས་འབོད་པ་མཆོག་ཉིད་གཙུག་གི་མོར་བྱར་བཀྱར་ཏེ། རབ་བྱུང་དང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཕྱོམ་པ་བཞེས། མཆོན་ལ་ཐུབ་བསྟན་བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱལ་མཆོན་རུ་གསོལ། དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་སོགས་མདོ་སྐད་སྤྱི་གནས་དང་བཅས་པར་གསན་སྦྱོང་རྩིས་ཐུག་པར་གནང་། སྤྱ་མ་འོད་ཟེར་རྩོམ་ཐུན་མོང་སྤྱོད་ནས་བཅུམས་འོད་གསལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་རུ་གསན་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས། དེ་ལྟར་བསྐྱང་བྱ་དགུ་ཅམ་ལ་སྤྱ་མ་དམ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་གཙོའི་སྐྱེས་ཆེན་རུ་མ་ལས་མདོ་སྐད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་བསམ་དང་སྦྱོ་འདོགས་ཆོད་པར་མཛད།

དཔལ་ལྷན་རུ་བྱོན་ནས་ཐུབ་དབང་རིག་འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་རྒྱུ་རུ་ལོ་ངོ་གཉིས་ཅམ་ལ་མདོ་སྐད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཁྱད་པར་རུ་དཔལ་ལྷན་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་ནས་བཟུང་ཉེ་དངོས་གཞིའི་རྩོགས་ཆེན་ཀྱི་གདམས་བྲིད་མ་ལུས་པ་རྩོགས་པར་མཛད་པས་རིག་

འཛིན་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ཐུན་མིན་གྱི་ཙུང་བའི་སྒྲིམ་པར་བཟུང་། བཤམ་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོས་
དཔལ་ལྷུལ་བཤད་གྲུབ་མཁན་པོ་གནང་བ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་བསྟོད་དང་། ལྷ་ལས་ཕྱུལ་
བྱུང་དང་། དཀོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་དང་། སྟོན་འཇུག་བཅས་གསན། རྗེས་སུ་སྟོན་གི་སྟོར་ནས་
དངོས་གཞི་རྫོགས་ཆེན་སྟན་བརྒྱུད་ཆེན་མོའི་བར་གྱི་གདམས་ངག་རྫོགས་པར་གསན་ཅིང་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ཚུལ་མེད་གཞི་གྲོལ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་གུར་ཏེ་རྟོགས་ལྡན་
གངས་མེད་དཀར་མོའི་གདུང་རྒྱུད་དུ་དབང་བར་གུར་པས་ཀྱན་མཁྱེན་ངག་དབང་དཔལ་
བཟང་གི་ཞལ་སྟོབ་གཞན་དོན་རྒྱས་པའི་མཁན་ཆེན་སོ་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གུར།

གྲུབ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པས་ཉག་ཤིས་དང་། གོ་འཛོགས་བྱུང་ཞིག་གི་གདན་ས་
རི་ཁྲོད་རེ་བྱུང་དུ་ངེད་གཉིས་ལྟན་དུ་འགྲོགས་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར། གོ་འཛོར་
ཕེབས། ཉག་སྒྲ་བྱང་ཚུབ་དོ་རྗེས་འཕྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱུལ་དུ་བསྐྱེད་
ཤིང་རང་གི་ཆོས་བདག་དུ་ངོས་བཟུང་། རྗེ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་གསར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
སྒྲིན་གྲོལ་གསན། བསམ་གཞུང་དུ་རི་ཁྲོད་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་ན་ལེགས་མིན་མཁན་ཆེན་ངག་གི་
དབང་པོ་ལ་དགོངས་བརྟག་བྱས་པ་ལ་ལེགས་པའི་གསུང་བྱུང་བ་བཞིན་བསམ་གཞུང་གི་ཉེ་
ལོགས་རི་ཁྲོད་ཆང་གི་སྤུ་མའི་དགོན་གཞིས་དེར་དགོན་པ་ཞིག་བཏབ། འདྲུ་ཁང་གསར་བཞེངས་
གནང་། བསྟན་ཙུང་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱུངས་ཤིང་དཔལ་ལྷུལ་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་
པའི་ཕྱག་བཞེས་དང་། སྟོང་ཐིག་གི་རྒྱབ་འཕྲིན་འགའ་ཡང་བཅུགས། བཤད་གྲུབ་དང་། རྒྱབ་པའི་
སྤེལ་ལང་ལོགས་སུ་བཅུགས། ཐ་སྙད་རིག་གནས་དང་། མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་གདམས་པ་སྦྱི་དང་། བྱེ་
བྲག་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་བཅས་གནང་སྟེ་བསྐྱེད་བྱ་སུམ་ཅུ་
ཅུ་ལ་ཆོས་སྤེ་དེ་ཉིད་བསྐྱུངས། སྦྱོགས་ཀྱི་ལྷུལ་གྱི་མང་པོ་ནས་འོང་བའི་སྟོབ་ཆོགས་དང་
མཇལ་མཁན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་འདུས་པས་དེ་དག་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་བཀོད། མཁན་ཆེན་
མགོན་པོ་སྐུ་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་བསྐྱབས་ཤིང་། རྒྱལ་དགོན་གྱི་དབྱར་གནས་མཁན་པོ་
མཇོན་དེ་སྤེ་ཕྱིར་སྟོམ་གསུམ་སོགས་གཞུང་བཤད་མང་པོ་གནང་ངོ་།

མཐར་ཐོག་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བལ་ཅུང་བཞེས་པའི་མོད་ལ་དགུང་གངས་ཏེ་
བཞི་བ་ཚུ་ཡོས་ཡོའི་ཉོར་ཁླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཐོ་རངས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་1963ལོར་རོ་
མཆོར་བའི་ལྷས་རྩ་མ་དང་བཅས་གཞུགས་སྤྱི་བོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཁྱུ་བརྒྱས་སོ། །ཞལ་སྒོལ་
གྲང་སྐྱབས་རྗེ་གྲང་ཁང་སྐྱལ་སྐྱུ་ཐུབ་བརྟན་དཔལ་བཟང་དང་། སྐྱལ་སྐྱུ་ཨ་འཇམ། བྲག་གཡལ་
ལ་ཕག་སྐྱལ་སྐྱུ། རྗེས་སོག་སྐྱལ་སྐྱུ་དྲི་མེད། བཀའ་པོ་ཆོ་དབང་རྟོ་རྗེ། སྐྱལ་སྐྱུ་མཐར་ཐོ་ཚུལ་
བྱིམས་དཔལ་རྟན་སོགས་མཐར་ཐུབ་མཐའ་ཡས་པ་གྲུང་རོ།།

ལྷ་གས་སངས་འཇམ་དཔལ་བཟང་ཏྲ།

[illegible]

ཡུལ་དབང་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་བསྐྱེན་པར་རྒྱལ་པས་ཉེན་དག་སྤོང་སྤོམ་གཙང་གི་རོ་པོར་བཞུགས། རྒྱལ་པ་ཆེན་མཁན་པོ་རིག་འཁོར་རྩོམ་མཁན་མཁུན་ནས་སྤྱོད་འདུག་

དང་སྒྲིམ་གསུམ་གསན། རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་བ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྱིར་གསུམ་པ་མཆོག་དང་། དཔལ་
ལུ་ལ་ཀམ་སྐུ་ཆེན་སྐུ་ལ་སྐུ་དང་། རྒྱུ་ལ་སྐུ་དང་། བྱུང་ཁང་སྐུ་ལ་སྐུ་བྱུང་བ་སྐྱེན་དཔལ་
བཟང་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལ་འཕྲིན་དག་གི་འདོན་ཏུ་བྱས་ལོན་དང་། ལུ་མ་ཏུགས་སྐྱེན་དག་སོགས་རིག་
གནས་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། དཔལ་ལུ་ལ་དགོན་ཆེན་གྱི་དབུ་མཛད་ཀྱི་སྐུ་ཁྱུང་ཡང་
བཞེས། ཟས་ལྗོངས་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་བདག་གཉེར་ཅ་བ་ནས་སྤངས། ཞལ་ཅེད་ཀྱལ་ཀ་ལ་མཁས་
ཤིང་དགྱེས།

ཀུམ་ཐོག་དགོན་ནས་ཡིག་མཁན་འགའ་དང་ལྷན་དུ་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲ་བྱས་ཏེ་བྲིས་པ་ན་ཕྱག་
མཛད་ཀྱིས་གསོལ་ཟས་འདྲེན་ཏེ་ཤ་བཞོ་དུས་ནས་རྒྱན་བན་རྒྱུང་ལ་ཤ་རྒྱུང་དགོས་ཞེས་ལབ་
པས། ཁོང་གིས་ཤ་ཡིག་རྣམས་རྒྱུང་དུ་བྲིས། ཕྱག་མཛད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་མཆོན་བྲིས་པ་ལ། བྱིད་
ཀྱིས་བན་རྒྱུང་ལ་ཤ་རྒྱུང་དགོས་ཞེས་ལབ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྲིས་ཞེས་གསུངས། ཡང་ཕྱག་མཛད་
ཀྱིས་བྲིས་བྱིངས་ཡག་པོ་འདུག། རྒྱ་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ལ་སྐྱ་སྐྱ་རྒྱུང་རེ་འདུག་ཟེར་བ་ལ།
འོ་ང་མིན་ཡང་གཉེར་ཆེན་སྐྱ་ཆེན་སྐུ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ལ་འཕྲད་དུས་སྐྱ་སྐྱ་ཡོད་འདུག་ཅེས་གསུངས།
སྐྱ་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གམ་ན་དུང་ཡིག་གི་ཆེད་དུ་བྱོན་པ་མང་བས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སྐྱེན་
གསས་ཆེ། དཔལ་ལུ་ལ་དགོན་པའི་གདན་རབས་འཆི་མེད་ཡོངས་འདུའི་སྐྱོན་ཕྱིར་དང་། དུས་
གསུམ་རྣམ་དབྱེ་སོགས་གསུང་ཆོས་ཀྱང་འགའ་རེ་མཛད་དོ། །དུས་འཁྱུར་སྐབས་འོ་བརྒལ་མང་
པོ་ཕྱིར་། བསྐྱེན་པ་བསྐྱུར་དར་ལ་རྒྱགས་སངས་སྐུ་བཞུགས་ཏེ་དགོན་པ་བསྐྱུར་གསོལ་བྱུགས་
ཁྱུང་བཞེས། དབྱང་གྲངས་ཀྱ་གཉིས་པར་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་བ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་གར་ནས་འཕྲིན་
ཡིག་གི་ལམ་ནས་བསྐུལ་བ་ལྟར་དཔལ་ལུ་ལ་གདན་རབས་འཆི་མེད་ཡོངས་འདུའི་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་
བ་ལྷགས་རྩོམ་ཡང་མཛད་དོ།

དབྱང་གྲངས་ཀྱ་ལྔ་པ་རབ་རྒྱལ་ཤིང་སྤང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1985ལོར་སྐུ་ལ་རྒྱན་བྱས་རྒྱུང་བཟང་
ཀྱང་མེད་པར་བྱུགས་སྐྱོ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་རྫོང་སེམས་སྐུ་པའི་དབུ་མཛད་བྱས། གདངས་
དབྱངས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱོས་པ་མཛད། དགོང་མོ་རང་ཤག་དུ་སྤྲིབས་འཕྲལ་པར་སྐྱ་བཙས་གཟིམ་

མཁའ་རྒྱ་ལྟེན་གཤེགས་སོ།

དཔལ་ཡུལ་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོ།

རྗེས་དཀར་ཨོ་ཏྲ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་བཅམས།

དེབ་ཆེད། 787X1092mm 1/16

ཡིག་ཁང་། (ལྷོ་ལྷ་ས་པར་ཁྲི་175

ལོ་རྒྱུས་མ་ཐོན་འཛེལ་རྒྱུད་པ། ཚཱ་པ་པོ་དང་། ལྷུ་ལྷ་ཀྱན་བཟང་དགེ་ལེགས། རྗེས་དཀར་བཙུན་པ་རྒྱ་མཚོ།
ལོ་རྒྱུས་དཔུང་ཞིབ་རམས་འདེགས་པ། ལྷུ་ལྷ་ཀྱན་བཟང་དགེ་ལེགས། བཀའ་པོ་རྩོ་རྩེ་ལྷན་པོ།
ཏུང་ག་པ། ཚཱ་པ་པོ་དང་། ལྷུ་ལྷ་ཀྱན་བཟང་དགེ་ལེགས། སློབ་དཔོན་ཨོ་ཏྲ་མཐར་ཕྱིན། དབུ་མཛེད་པ་དང་ལོ།
ཡིག་འབྲུལ་འདེབས་པ། ཚཱ་པ་པོ་དང་། ལྷུ་ལྷ་ཀྱན་བཟང་དགེ་ལེགས། བཀའ་པོ་རྩོ་རྩེ་ལྷན་པོ།
མདུན་ཤོག་རྒྱས་འགོད་པ། དར་མང་མེང་ཆེན།

དེབ་འདི་ནང་གི་དཔུང་གཞི་ཙམ་ཡིན་ཕྱིར་འགྲེམ་སྤེལ་གྱི་དབང་ཆ་སྤྱི་མཉམ་སྤྱོད་ལའང་མེད་པས་གང་
ཟག་སྤྱོད་ཡིས་དཔེ་གཙོ་བོ་བསྐྱར་པར་སོགས་བྱེད་ན་དཔལ་ཡུལ་བའི་བཙུན་པའི་བདག་པོ་མཆོག་སྤེལ་རིན་པོ་
ཆེ་ཞུ་གར་དབང་ཉི་མ་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དགོངས་གནང་དངོས་སྤྱོད་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
དགོངས་གནང་མེད་པར་སྤེལ་ན་ཁོང་གི་བླགས་ལ་མི་འབབ་པ་མ་ཟད་བྲིམས་འགལ་གྱི་ཉེས་ཆད་ཅི་ཞིག་བྱུང་
ནའང་སྤེལ་མཁན་རང་གིས་དེའི་འགན་བཞེས་དགོས་པས་གོ་བར་གྱིས་ཤིག་ཞུ།

这三本书是我们寺院内部收集整理的学习与参考资料，任何人都没有再复印和发行的权力，如果有人想印刷或发行的话必须要获得杂昂尼玛法王的开许，不然所导致的一切后果及法律责任都由自己负责。

རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི། །
མཁུན་བཙེ་ནུས་པའི་སྤྱི་གཟུགས་སྤྲ་ན་མེད། །
ཕྱག་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དཔལ་ཡུལ་བའི། །
བསྟན་པ་མཐའ་རུ་བྱབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །

